

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

قُرْآنُ پیرۆز

و مَنَالی وئ سَر زَمَانی

نُور دِی

دِيَّانَتِ اِشْلَرِي بَاشْكَانْلِيْغِي يَایِنْلاری : 1280 / وَشَانِيْن سَرُوْكَاتِيْبا كَارُ وَ بَارِيْن اُولِي

بَرَهْمِيْن چَاقْكَانِي / KAYNAK ESERLER : 147

قُوْرْدَنَاتُوْرِي گِشْتِي / GENEL KOORDİNATÖR

ا.د. مَحْمَد اَمِيْن اَوْزاقْشار / PROF. DR. MEHMET EMİN ÖZAFŞAR

رِيْقَبَرِي وَشَانِي / YAYIN YÖNETMENİ

ا.د. يُوْكَسَل سالْمَان / DR. YÜKSEL SALMAN

قُوْرْدَنَاسِيُوْ / KOORDİNASYON

يِلْدِرَاي قَاپِلَان / YILDIRAY KAPLAN

اَماَدْكار / HAZIRLAYAN

م. حَسِيْن گُونْدُز / HÜSEYİN GÜNDÜZ

وَرْگِيْز / TERCÜME

م. حَسِيْن گُونْدُز / HÜSEYİN GÜNDÜZ

م. مَحْمَد سِيْحَان / MEHMET SEYHAN

سُونْدُ و لِيْزِيْقَرِيْن / SON OKUMA

م. عَارِف گُونْدُز / M. ARİF GÜNDÜZ

م. مَحْمَد سَلِيْم يِلْدِز / M. SELİM YILDIZ

م. سِيْف الدِيْن تُونْج / M. SEYFEDDİN TUNC

م. رَمْزِي كُچُوْك / M. REMZİ KÜÇÜK

ISBN 978-975-19-6628-5

2016-34-Y-0003-1280

رِماْرا باْوَرتَامي / SERTİFİKA NO: 12930

اِسر اِنْجِلِمِه كوميْسيْونا هُوْرْكُوْلِيْنا بَرَهْمِيْن / ESER İNCELEME KOMİSYON KARARI: 20.01.2015/20

1.BASKI / چَاقْبا يَكِي

۲۰۱۶ / 2016

چَاقْخَانه / BASKI

İLERİ HABER AJANSI TAN. İLT. MAT. YAY. TKN. HİZ. A.Ş.

0212 454 33 33

گَرَافِيْكَ و رُوْپَلَسَازِي / GRAFİK - TASARIM

مُوْجَلِي تَكِيْن / MÜCELLA TEKİN

اِمْرِه يِلْدِز / EMRE YILDIZ

© دِيَّانَتِ اِشْلَرِي بَاشْكَانْلِيْغِي / سَرُوْكَاتِيْبا كَارُ وَ بَارِيْن اُولِي ©

اِيْلَتِيْشِيْم / İLETİŞİM

رِيْقَبَرِي گِشْتِي يَا كَارُ وَ بَارِيْن اُولِي / DİNİ YAYINLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

سَرُوْكَايْ دَائِيْرِيَا وَشَانِيْن چَاقْمَنِيْ / BASILI YAYINLAR DAİRE BAŞKANLIĞI

TEL.: (0 312) 295 72 93 • FAKS: (0 312) 284 72 88

E-POSTA: DINIYAYINLAR@DIYANET.GOV.TR

• KUR'AN-I KERİM KÜRTÇE MEALİ •

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

مَثَالِي
قُرْآنَا پِیْرُوزُ
سَرُ زَمَانِی کُورْدِی

سَرُوکَاتِیَا کَار و بَارِیْن اُولِی

۱. سُورَه یٰنِ فَاتِحِی

سُورَه یٰنِ فَاتِحِی، لِمَكْنِ نَارِلُبُویَه. حَفْتِ نَابِتِن.

أَفْ سُورَه زِ بَرِ كُو سُورَه یٰنِ قُرْآنِ یٰنِ یَكَمَه وَ قُرْآنَا بَیْرُوزِ یٰنِ دَسْتِیَكِرِن زِی رَه «الْفَاتِحَه»
یَعْنِی دَسْتِیَك تِی گُوتِن. هَرُوهَا، زِ بِلِی فِی نَافِی هِنَك نَافِیْن وَی یِیْن دِن زِی هَنَه كُو أَفْن:
أَمُ الْكِتَابِ (مَآكَ كِتِیْبِی)، شِفَا (دَرْمَان)، أَسَاسُ الْقُرْآنِ (بِنِگَهَا قُرْآنِی)، كَنْزُ (خَزِیْنَه) وَ
الْحَمْدَه.

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

أَزِ زِ بَرِ تَفَنَجِیَا شَیْطَانِی قَوْتِی خَوَه دَافِیْزِم بَرِ پَنَاهَا خُدَایِی بِلِنْد، دَا كُو تَهْیَلَه زِرَارِی بَدَه
دِیْن وَ دُنْیَا مِنْ وَ تَهْیَلَه كُو أَوْ مِنْ زِ أَرْكُ وَ وَطِیْقِیَا مِنْ فَكْرِیْتَه، كِیْسِی نَدِیْی كُو أَوْ لِسَرُ
فَكْرُ وَ رَامَانِیْن مِنْ یَبَه دَسْتِهَلَات.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱. بِنَافِیْ خُدَایِی كُو رَحْمَن رَحِیْم.

۲. حَمْدُ (پَسْنُ وَ سِیَاسِی) زِ خُدِی رَه بَه كُو أَوْ پَرُورْدِ گَارِی عَالِمِی یَه.

۳. أَوِی كُو رَحْمَن، رَحِیْمَه.

۴. أَوِی كُو خُوْدِیْی رُوژَا حَسَابِدِیْتِن وَ جِزَادَانِی یَه.

۵. (خُدِی یُو) أَمُ هَرُ زِ تَه رَه عِبَادَتِ دِكْنُ وَ هَرُ زِ تَه نَارِیْكَارِیْی دِخَوَازِن.

۶. رِیَا رَاسْتُ وَ دُرِسْتُ نِیْشَانِی مَه بَدَه وَ لِسِرِی رَاسْتِرِی بَكَه.

۷. رِیَا وَانْ كَسِیْنْ كُو تَه قَنْجِی وِ دِلْشَادِی دَايَه وَانْ؛ تَه اَوِیْنْ كُو غَزَبْ لَوَانْ بُوِيَه وَ تَه اَوِی كُو رِیَا حَقْ وَنْدَا كِرَنَه.

۱ خُدٰی، کَیِّبَا خَوَه یَا پِرُوژ بَسْمَلِی دَسْتِیْکِرِه. یَشِی ئَاوایی رِئِ نِیْشَانِی بَنْدِیْن خَوَه دَايِه کُو اَوُرِی کَارِیْن خَوَه یِئِ فِکْن وَ دَسْت یِئِ یِکْن. دِ حَدِیْسَا شَرِیْف دِه هَاتِیَه رَاکْهَانْدِئِن کُو: چِه قَاسْ کَارِکِی خَوَدِی رُومْتْ هِیَه وَ بَنَافِی خُدٰی (بَسْمَلِی) نِیْجِ دَسْتِیْکِرْن، اَو یِئِ بَرِکْتِه. نَاخُو مَعْنَا بَسْمَلِی دِه أَف؛ اَز، بَنَافِی خُدٰی اَوِی کُو رَحْمَنْ، رَحِیْمَه دَسْت بَکَارِی خَوَه دِکَم. اَز، بَقَرْمَان، تَارِیکَارِی وَ قُدْرَتَا خُدٰی وَ بَرِطَايَا وَی فِی کَارِی دِکَم؛ نَه ژ بُو دَاخَوَاژَا نَفْسَا خَوَه. أَفْ قُدْرَتَا کُو یِئِ أَفْ کَاژْ هَاتِیَه کِرْن ژ خُدٰی یَه. هَکِه وَی، هِیْژ وَ تَارِیکَارِی نَدَاوِیَا مِئِ، مِئِ دِئِ هِیْجْ نِکَارِیوِیَا تَشْتِکِی بِکَم. اَز، خَوَه ژ فِی یِکَا کُوکَارِی مِئِ، بَنَافِی مِئِ بَه دُورْ دِگِرِم؛ اَز تَنِی بَنَافِی خُدٰی دَسْت یِئِ دِکَم. لُورَا مِئِ هِیْژ وَ تَارِیکَارِیَا خَوَه هَمُو ژ وَی گَرْتِیَه.

حَمْدُ: وَصَفَا رَنْدُ، سَنَایَا پُر، سِپَاسِیَا کَامِل و سَالِخِینِ بَاش بَس خَدِی تَه. لَوْرَا هَمُو رَنْدِی لِی فِدْگَرَه. هَر سَنَا و پَسَنَا رَنْدُ رُ خَدِی تَنی رَه یَه. لَوْرَا یِن کُو تَقَکی عَالَمِی لَهْفُ رَا دِگَرَه و هَمَوِیَانِ پَرَوَرَدَه و خُودِی دِکِه هَر آوَه. رُبُو رَنْبِشَانْدَانَا وِی حَمْدُی رَه بَه و رُبُو هَمُو نَعْمَتِیْن وِی یِنِ خُیَابِی و نَهْنِی شُکُرِی رَه بَه!

رَحْمَنُ: يٰ كُوْهُمُوْا نِعْمَتًاۙ دَدَهُۥٓ، يٰ سَيِّئُوْر وَّ يٰ دَاوِيْنَ قَتِيْجِيْ لِبَنَدِهِۦ وَاٰخِرُ سَوَابِرُ خُوْهِ دَكِهٖ. اَفْ وَّصْفِيْ شِيْرِيْنَ خَاصِيْ بَحْدِيْ فَهٖ يَهٗ وَ قَت رِيْ جَدَا نَاهٖ.

رَحِيمٌ: یی کُو وَصْفِی رَحْمَتِی ژِی رَه سَابَتَه.

يَوْمَ الدِّينِ: يَوْمَ رُؤْرَا دِينِ، مَعْنَا وَيَ فَرْهَنُگِي؛ حَسَابَه، جَزَايَه، نَائِنُگُو خَلَاتْ وَ جَلَاتَه. رُ رُؤْرَا دِينِ مَبْسُتْ؛ رُؤْرَا قِيَامَتِي يَه كُو خَدِي دِي هُمُو بَنَدَه وَ مَخْلُوقِيَن خَوَه، لِيگُورِي كِرِن وَ كَارِيَن وَ اَن جَزَا بَكَه. هَكَه كِرْبَارِيَن وَ اَن قَتْجِي بِن دِي خَلَاتْ وَ بَادَاشِي بَدَه وَ اَن وَ هَكَه كِرْبَارِيَن وَ اَن خَرَابِي بِن - رُ بِلِي يِيَن كُو لَوَان بِيُورَه وَ تَوْبَا وَ اَن قَبُول بَكَه- دِي وَ اَن جَزَا وَ سَزَا بَكَه. يِيْشَا دِينِ دِ حَدِيْسَا شَرِيْف دَه زِي بَمَعْنَا حَسَابِي بَكَارْ هَاتِيَه. پِنْخَمْبَرِي خَدِي وُسَا قَرْمَان كَرِيَه: «الْكَيْسِي مَن دَانِ نَفْسَه» نَاقْلَمُنْدِ اَو كَسَه كُو حَسَابِي نَفْسَا خَوَه بَدَه دِينِ؛ وَي بَكِيْشِي حَسَابِي.

أَوَيْنَ كُتُوبَ نِعْمَتِ لَوْلَا نَ كَرِيهَ؛ يَحْمَرُ، شَهِدُ، بَيْنَ رَأْسُ وَ صَالِحِينَ. نِعْمَتَا مَزْنِ ثَا كُوخْدِي لَوْلَا
كَرِيهَ؛ أَوَا كُو أَوْ رِشَاشِي مُحَافَظَه كَرْنَه.

أَوْ كَسِيْنَ كُوْغَزْبُ لَوَانُ بُوِيَّهٖ: أَوْ كَسِيْنَ كُوْ حَقِيْبِيْ نَاسٌ دَكْنُ لِيْ قَبُوْلُ نَاكْنُ.

اَو كَسِيْنُ كُو ز رِي دَرَكْتِيَنَه: يِيْن كُو رِيْكََا حَقْ هِيْجْ نَاسْ نَكْرَنَه، ز لَو كَتَنَه رِيْكََا چَوْتُ وَ شَاشْ.

۲. سوره یی بقره

سوره یی بقره، لَمَدِیْنِ نَازِلُ بُوْیَه، دُو صَد و هَشْتِی و شَسْ تَایْتِن. دِ قُرْآنِی دَه سُوْرِی هَرِی دِرِیژ بقره هَر وِکِ یی هَرِی کُرْت ژِی کُوسَرَه.

نَافَرُوکا سوره یی

سوره یی بقره، ژِ پِشْگُوْتِکْ و سِی مَزَارَان و دَاوِیْنِکِ یِکْ تِی. پِشْگُوْتِن، یِسْت نَایْته؛ مَرُوْفَان لِسِی بَسَان پَارْه دَکَه: مَتَقِی، کَافِر و مُنَافِقْ.

دِیْنِج نَایْتِن پِشِیْن دَه بَحْسَا مَتَقِیَان، دِ دُو نَایْتِن لِی وَان دَه بَحْسَا کَافِرَان و دِ سِیْزْدَه نَایْتِن لِی وَان دَه ژِی بَحْسَا مُنَافِقَان تِی کِرْن.

آف سوره، دِ نَافَا خَوَه دَه پَرَانِیا حُکْمِیْن اِسْلَامِی؛ عَقِیْدَه، عِبَادَت، دَان و سِتَانْدِیْن، اَخْلَاق، زَوَاج، زِنْبَرْدَانِی قَدَحَوِیْته. سوره، بَحْسَا دَسْتِیْکَا خُلُقَانْدِیْن و قِصْیا بَافِی مَرُوْفَان نَادَم دَکَه.

سوره یی بقره، پِیرَانِی لِسَر نَالِی دَاوَوِری (حَقُوْقِی) رَا دِوَسْتَه. کِیْشِیا حَقُوْقِی و رِسْتِی چَارَسَر دَکَه.

سوره، پِشْت رَه بَحْسَا اَهْلِی کِتِیْبَان دَکَه، فِیْجَا مُسْلِمَانَان لِهْمَبَرِی اَخْلَاقِیْن وَان یِیْن نَبَاش هَشِیَار دَکَه. پَاشِی بَحْسَا قِصْیا چِلِکِی دَکَه کُو دَنَاف جِهَوِیَان دَه زِلَامْکْ هَاتِبُو کُشْتِن و قِصَاسِی وی نَه دِیَار بُو. فِیْجَا وَان آف رَوْش ژِ نَبِی مُوسَا رَه عَزَز کِرْن دَا کُو کُوْزِرِی وی ژِ وَان رَه اَشْکَرَه یَکَه. خُدِی، ژِی رَه وَحِی کِر کُو ژِ وَان رَه بَیْزَه؛ بِلَا چِلِکِی سَرَزِی یِکْن و بَارْچِیْک ژُگُوشْتِی وی دِ لَاشِی کُشْتِی بَدْن، فِیْجَا بَدَسْتُوْرَا خُدِی کُشْتِی دِی سَاغ بَیْه و آوِی کُوْزِرِی خَوَه دِیَار یَکَه.

سوره، بَدُوْزَفَرِهی بَحْسَا حُکْمِی رُوْزِیْن، حَجِی، عُمَرِی، جِیْهَادِی، کَار و بَارِیْن مَالْبَاتِی و حَرَامْبُونَا مَهْر کِرْنَا ژِیْن مُشْرُک دَکَه.

سوره، پِشْت رَه بَحْسَا حَرَامْبُونَا رِیَایِی (سَلَفِیْن) دِکِن. سوره، پَاشِی گَزِی مُسْلِمَانَان دِکَه کُو آو تُوْبه یِکْن، ژِ خُدِی لَافْلَافِی یِکْن و لِهْمَبَرِی کَافِر و حَقَقِشِیْرَان اَرِیکَارِیْن ژِی یَخَوَازِن. چَاوَا کُو سوره، بَوَصْفِیْن بَاوَرْمَنْدَان دَسْت پِی دَکَه هَرُوْهَا بَدْعَاِیا مُؤْمِنَان ژِی دَاوِی دَبَه. یَغِی سَرِی سوره و دَاوِیا وی بَهْف رَه نَاهَنْگَسَاژ و پِیُوْنْدِی دَارِن!

بِنَافِیْ خُذَایِیْ کُو رَحْمَنَ رَحِیْمَ

۱. اَلِیْف، لَام، مِیْم.

۲. اَفَا اَوْ کِتِیْبَه، تِی دَه گُومَان تُوْنَه (کُو اَوْ نَه ژ جَم خُدِی یَه)، (اَوْ) ژ یِیْن مُتَقِی (یِیْن خَوِه دِ پارِیْزِن) رَه رِیْهَرَه.

۳. (مُتَقِی)، اَوِیْن کُو بَغِیْبِی (یا نَه لِبَرَجَاف) بَاوَرِیْی تِیْن و بِنَاوِایِی پِیْدِی نِیْمِیْز دِکِن و ژ رِزْقِی کُو مَه دَا یَه وَاَن (دِ رِیَا خُدِی دَه) خَرَج دِکِن.

۴. (مُتَقِی)، اَوِیْن کُو بَکِتِیْبَا ژ تَه رَه و بَکِتِیْبِیْن کُو ژ پِیْخَمَبَرِیْن بِرِیَا تَه رَه هَاتِه شَانِدِن بَاوَرِی تِیْن و بِنَاخَرِیْی ژِی اَوْ ژِدِل یَقِیْن دِکِن.

۵. هَا اَوْ، ژِنَالِیْی خُذَایِی خَوِه فَه لِسَر زَانِیْن و رِیْیْکَه رَاسْتِن و هَا اَوْ، یِیْن کُو بَگِهْشِتِنَا دَاخَوَاژَا خَوِه سَر کَفْتِی و سَر فِرَازِن.

۱ دَدَسْتِیْکَا هِن سُوْرِیْن قُرْآنِی دَه هِن حَرْفِیْن کُو ژ وَاَن رَه حُرُوفُ الْمُقَطَّعَه حَرْفِیْن کِتِه کِتَابِی تِی گُوْنِن هِنه. اَف حَرْف بِنَافِیْ خَوِه تِیْنَه خَوْنِدِن و دَاوِیَا وَاَن سَاکِنِن؛ بِی سَر، بِی ژِیْر و بِی بَرِن.

(ا) اَف حَرْف، دِسَرِی دَه تِیْن، مُخَاطَبِی (بَرِیْیْی) هِشِنَاژ دِکِن دَا کُو بَالَا وِی بَکِشِیْن سَر وَصْفِی قُرْآنِی.

(ب) اَف حَرْف، اَعْجَاژَا قُرْآنِی نِیْشَان دِدِن و لِهْمَبَرِی بَرِیْیْفَان دَلِیْلَان تِیْن، بَالِی دِکِشِیْن سَر حُکْم و قَانُوْنِیْن کُو د نَاف سُوْرَه یِی دَه تِیْن.

(ج) اَف حَرْف، نِیْشَان دِدِن کُو قُرْآنَا پِیْرُوژ ژُجْنِیْسَ قَان حَرْفَان پِیْک هَاتِیَه و اَوْ حَرْف دِ نَاف دُژِر و مُخَاطَبِیْن وِی دَه و دِ نَاف مُشْرِکِیْن مَکِی دَه ژِی هَبُوْن. قُرْآن، ژ وَاَن رَه نَه جَارِکِی، پِر جَارَان دِیْبَزَه: "دَه هُوْن ژِی کِتِیْبَکَه وِکِی وِی، دَه سُوْرَه یِیْن مِیْنَا سُوْرَه یِیْن وِی تَان ژِی سُوْرَه یِکِی بِیْنِن." لِیْلِی فِی بَانْگِی اَوْ بِی چَارَه هِشْتِن وَاَن نِکَارِیْبُو بَرِیْیْفَا وِی بِدِن و تِیْک جُوْن.

(د) قُرْآن نِیْشَان دِدَه کُو پِرُوژ دِه یَقَان حَرْفَان دَسْت یِی دَکِه و دِی وِیسا بَرَدَوَام بَه.

۲ خُدِی، دِ دَسْتِیْکَا فِی سُوْرِی دَه اِنْسَان لِسَر سِی صَنْفَان بَش کَرِیَه: مُؤْمِن، کَافِر و مُنَافِق. اَف بَشْکَرْنَه رَاسْت و شَرْعِیَه. دَهَر پِیْنُج تَا یِیْنِیْن اَوَّل دَه سَالِخِیْن مُؤْمِنَان دَا یَه، د نَایْتَا شَس و هَفْتِی دَه بَحْسَا کَافِرَان کَرِیَه و ژ نَایْتَا هِشْتَان هَبَانِی نَایْتَا یِیْسْت و یِکِی سَالِخِی مُنَافِقَان دَا یَه.

۶. بَيِّكَاٰنَ اَوِيْنَ كَاْفِرُوْنَهٗ (كُو اِنكَارِي رِخْوَرَه كِرَنه پِيْش وَ رِيْزَا)، چِه تُو وَاَن (بِعْدَايِي خُدِي) يَطْرِسِيْنِي وَ چِه تُو تَه طِرْسِيْنِي رِ وَاَن رَه وَكْ هَفَه؛ اَو اِيْمَانِي نَايِن.

۷. (بِسَدَمَا كُو لِسَر كُفْرِي بَرِكُن) خُدِي سَر دِل وَ كُوْهِيْن وَ اَن مُوَر كَرِيَه، لِسَر چَاْفِيْن وَ اَن پَرْدَكْرِيَه وَ رِ بُو وَ اَن عَذَابِكِي مَزْن هِيَه.

۸. رِمْوُفَاَن هُن دِيِيْزِن: ”مَه بَخُدِي وَ بَرُوْرَا نَاخِرَتِي بَاوَرِي تَانِيَه“. رَوُش آفَه؛ وَ اَن بَاوَرِي نَتَانِيَه.

۹. رِوَاَن وَيَه كُو اَو خُدِي وَ يِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيَه دِخَايِيْن. حَال آفَه؛ اَو خَوَه دِخَايِيْن وَ تِيْنَاگِهْرَن رِي.

۱۰. دِ دِلِيْن وَ اَن دَه نَخَوُشِي (يَا نِيْفَاقِي) هِيَه، فَيِجَا خُدِي رِي نَخَوُشِيَا وَ اَن زِيْدَه كِر. رِ بَر كُو دَرَوَان دِكُن رِ بُو وَ اَن عَذَابِكِي دِرُوَار هِيَه.

۱۱. دَمَا رِ وَ اَن رَه تِي گُوْتِن: ”لِسَر عَرْدِي فَسَادِي نَكُن!“ دِيِيْزِن: ”اَم بَس مِرُوْفِيْن چَاكْسَار وَ قَنِيْجِيخَاوَز.“

۱۲. نَاگَاْهْدَار بِن، بَرَاْسْتِي مَفْسِد (خَرَابَكُر) اَو بَخَوَنه لِي بَلِي اَو تِي نَاگِهِيْزِن.

۱۳. دَمَا رِوَاَن رَه تِي گُوْتِن: ”چَاوَا كُو خَلِكِي (بَاوَرْمَنْد يِيْن لِدُوْرَا پِيْخَمْبِر) اِيْمَان تَانِيَه هُون رِي اِيْمَانِي بِيْن“. دِيِيْزِن: ”اَرِي، كَا چَاوَا نَاقِل سِفْكَان اِيْمَان تَانِيَه مَا اَمِي رِي اِيْمَانِي بِيْن؟“ تَخِيْر؛ بَرَاْسْتِي نَاقِل سِفْكَ هَر اَو بَخَوَنه، لِي بَلِي اَو زِرَانِن.

۱۴. گَاْفَا لَفَايِي بَاوَرْمَنْدَان دِيْن، دِيِيْزِن: ”مَه رِي بَاوَرِي تَانِيَه“. لِيْبِلِي گَاْفَا اَو بِشِيْطَانِيْن خَوَه رَه بَتْنِي دِيْمِيْن، دِيِيْزِن: ”بَرَاْسْتِي اَم بَوْرَنه؛ بَس اَم طِنَازِيْن خَوَه بَوَان دِكُن.“

۱۵. بَرَاْسْتِي خُدِي بَعْدَايِي خَوَه طِنَازِيْن وَ اَن لَوَان فَدِرْگَرِيَه وَ دِسَرخَوْفُچُونَا وَ اَن دَه مُهَلَتِي دِدَه وَ اَن كُو هَر تِي دَه حِيْرْمَايِي دِيْمِيْن.

۱۶. هَا أَفْ، اَوَيْنُ كُو دِ بَدِيلًا هِيدَايَتِي دَه رِيشَاشِي كِرِينَه، فِيجَا فِی كِرِينُ وَ فِرُوتِنَا وَانْ
كَارَ نَه تَانِيَه وَ اَوِ بَسَرِ رِيكََا رَاسْتِ فَه زِي تَبُونَه.

۱۷. رَوْشَا وَانْ (مُتَافِقَانْ) عَيْنِي وَكِي رَوْشَا وَانْ كَسَانَه كُو (دِشَقَا طَارِي دَه) نَاگَرَكِي
فِيدِخِنْ. فِيجَا دَمَا نَاگَرِ فَيَكْتُ وَ رُؤْنَاهِي دَا هَاوِرْدُورَا وَانْ؛ زِي نَشَكَافَه خُدِي رُؤْنَاهِيَا
وَانْ بَرِ وَ اَوِ دِطَارِيَتِيكِي دَه هِشْتِنِ كُو اِيْدِي اَوِ نَابِينِ.

۱۸. اَوِ (مُتَافِقْ) كَرْنِ، لَالِنْ، كُورَنْ، فِيجَا (پِشْتِي كُو حَقِي نَاسْ كِرِنْ زِي زِي پُوجِيَا خَوَه)
اَوِ فَنَاگَرَنْ.

۱۹. يَانْ زِي حَالِي وَانْ مِينَا حَالِي وَانْ كَسَانَه كُو اَوِ رَاسْتِي طَافَبَارَانِكِي بَيْنِ كُو تِي دَه
طَارِيَتِي، گُرمَه گُرمِ وَ بَرُوسْكَ هَنَه. اَوِ زَبَرِ گُرمِينِيَا بَرُوسْكَانْ، زِي طَرَسَا مَرِنِي تَلِييَنْ
خَوَه دِخِنْ گُوهِينِ خَوَه. خُدِي (بِرَانِينَا خَوَه) دُورِ لِكَافِرَانْ گَرِيَتِه.

۲۰. دَفِي نَافِي دَه، هِنْدَكِ دَمِينَه كُو بَرُوسْكَ (رُؤْنَاهِيَا) چَافِيَنْ وَانْ بَسْتِينَه. چَه گَاڤَا دُورَا
وَانْ رُؤْنَاهِي كِرْ، اَوِ هِنَكِي دِمَشِنْ وَ چَه گَاڤَا لَوَانْ طَارِي دِبَه رَادُوسْتِنِ. اَكْرَ خُدِي
بِخُوسْتَا، مُحَقَقْ دِي چَافِيَنْ وَانْ كُورْ وَ گُوهِينِ وَانْ كَرِ بَكَرَنا. بِيگُومَانْ خُدِي لِسَرِ
هَرِ تَشْتِي قَادَرَه.

۲۱. گَلِي مَرُوفَانْ! هُونْ زِي بُو وَي خُدَايِي كُو هُونْ وَ يِيَنْ بَرِيَا وَه خُلَقَانْدَه عِبَادَتِي بَكِنْ،
دَا كُو هُونْ (زِعْدَايِي خُدِي) خَوَه پِيَارِيَزَنْ.

۲۲. اَوِ خُدَايِي كُو عَزْدُ زِي بُو وَه رَاخِسْتِيَه كِرِيَه دُوشْكَ، اَسْمَانْ زِي كِرِيَه نَافَاهِي وَ زِي بُو وَه
زِعُورَانْ ثَافْ دَاخِسْتِيَه سَرِ عَزْدِي. بُوِي نَافِي زِي، زِي بُو وَه تَخْلِيَتِيَنْ فَيِكِيَانْ زِعْرِدِي

۱ رُوشَا مُتَافِقَانْ زِي هَرِ وَسَايَه؛ وَانْ رُبَاوَرِيَا نَه زِدَلْ دِ دِنِيَايِي دَه سُوْدُ زِي وَزِگَرْتَنْ وَ بُوِي بَاوَرِيِي نَفْسَا
خَوَه، مَالِي خَوَه خُسْتِنِ اِيْمَنَاهِي. لِي بَلِي دَمَا زِي نَشَكَافَه مَرِنِي هُجُومِ دَا سَرِ وَانْ، فِيجَا اَوِ بَاوَرِيَا كُو
نَه زِدَلْ بُو لِسَرِ وَانْ بُو طَارِسْتَانْ؛ طَارِيَتِيَا تَرِيِي، طَارِيَتِيَا نَفَاقْ وَ كُفَرِي. اَوِ اِيْمَنَاهِي زِي، زِي طَرَسَا عَدَايِي
خُدِي بُو طَرِسْ وَ دَرْدُ وَ كُوفَانْ.

دَرَحْسِيَتِه. نَاخو، رُخْدِي رَه هَفْشِيكَان چِيْمَكِن دِگَل كُو هُون دِرَانِن (هَفْشِيك رِي رَه تَنِن رِي).

۲۳. (گلي مِرْوَفَان!) اَكْر كُو هُون دَرَبَارِي يَا كُو مَه ژ بُو عَقْدِي خَوَه شَانْدِيَه كُومَانْدَار بِن، فَيَجَا؛ اَكْر بَرَا هُون رَاسْت دِيْبِيْن: دَه هُون رِي سُوْرَه يَكِي مِيْنَا وَي بِيْنِن و ژ بِلِي خُدِي بَانْگِي پِشْتَقَانِيْن خَوَه رِي بَكِن (دَا كُو ژ وَه رَه بِيْن پِشْتَك و تَارِيكَار).

۲۴. اَكْر وَه آف نَكْر -ژ خَوَه هُون نَكَارِن بَكِن رِي- نَاخو، خَوَه زَوِي تَاگِرِي كُو تَارْدُوِيْنِن وَي اِنْسَان و كَفِرُن پِيَارِيْنِن كُو آو ژ بُو كَاْفِرَان هَاتِيَه تَامَادَكِرِن.

۲۵. مَزْگِيْنِي بَدَه وَاْنِيْن كُو باوَرِي تَانِيْن و كَارِيْن قَنْج كِرْنَه كُو پِرَاسْتِي ژ بُو وَاْن بِيْشْتِيْن وَسَا هَنَه كُو دِيْنِي وَاْن رَه رُوْبَار دِهْرِكِن. چِه گَاْفَا مِيْوِيَكِه وَاْن بِيْشْتَان ژ بُو وَاْن تِي پِيْشَكِيْشَكِرِن، دِيْبِيْن: "آف ژ وَاْن مِيْوِيَانِن كُو بَرِي نِهَا مَه خَوَارِيُو". هَر چِه كُو بَشَكِلِي خَوَه مِيْنَا هَفْن رِي، لِيْبِلِي دَطْعَم و خَوَشِيَا خَوَه دَه جَدَا نَه. ژ بُو وَاْن لِبِهَشْتِي هَفْسِرِيْن پَاك و پَاقْز هَنَه و آوِي حَتَا بَحْتَايِي تِي دَه بِن.

۲۶. بِيْگَمَان خُدِي رَخَوَه رَه كِيَاْسِيِي نَابِيْنَه كُو مَسَلِيَا حَقِيِي بِيْشُوِيَكِي و بِيْشْتَكِي هِي ژ وَي پُچُوَكْتَر رِي اَشْكِرَه بَكِه. هَر چِي يِيْن كُو باوَرِي تَانِيْنَه، رَخَوَه دِرَانِن كُو آف مِيْنَاكْدَايِن حَقَه، ژ جَم خُدَايِي وَاْنَه. هِي چِي يِيْن كَاْفِرِن، آو دِيْبِيْن: "مَا خُدِي بِيْشِي مِيْنَاكْدَايِي چِه قَصْد دِكِه؟" (خُدِي)، بِيْشِي مِيْنَاكْدَايِي گَلَك اِنْسَانَان ژ رِي دَرْدِخَه و گَلَكَاْن رِي تِيْنَه سَر رِيَا رَاسْت و ژ فَاْسَقَاْن پِي فَه تُو كَسِي پِي ژ رِي دَرْنَاخَه.

۱ خُدِي جَنَّت بَرُوْبَارَان وَصَف كَرِيَه. لِيْبِلِي كَا آو رُوْبَار ژ چِه نَه دِفِر دَه اَشْكِرَا نَكْرِيَه. خُدِي آو ژ سُوْرَه يِيْن مُحَمَّد دَايْتَا ۱۵ ي دَه بَيَان كَرِيَه: «...د نَاف دَه چِمِيْن ژ تَافِي هَنَه كُو خَرَاب نَابَه، تِي دَه چِمِيْن ژ شِيَر هَنَه كُو طَعْمَا وَي نَايِي گَهَارْتِن، تِي دَه چِمِيْن ژ شَرَابَان هَنَه كُو ژ يِيْن قُدْخُون رَه لَزِيْزَه، تِي دَه چِمِيْن ژ هِنْغَفِي حَلَاْنْدِي يِيْن صَفَانْدِي هَنَه و تِي دَه ژ بُو وَاْن هَر تَخْلِيْت فِيَكِي هَنَه و ژ جَم خُدَايِي وَاْن ژ بُو وَاْن لِيْبُوْرِيْنَك هِيَه...»

۲۷. اَوْ (فَاسِقُ) يٰٓيْنَ كُوْ يٰٓسْتٰى سُوْرَا فَبَرِّىْ بَخْدٰى رَهٗ دَا نَهٗ سُوْرَا خَوَهٗ دِشْكِيْنِ و يٰٓ كُوْ
خْدٰى يٰٓگِهَانْدَا وِىٔ فَرْمَانِ كَرِيَهٗ اَوْ وِىٔ دَبِرُنْ و لِسَر رُوِيْ عَرْدٰى فَسَادِيْ دِكُنْ.
هَآ اَوْ، يٰٓيْنَ كُوْ خَسَارِ كِرَنَهٗ.^۱

۲۸. (كَلٰى كَا فَرَان!) هُوْن چَا وَا خْدٰى اِنْكَارِ دِكُنْ؟! حَالِ اَفَهٗ كُوْ هُوْن بَرِّىٔ مَرِّىٔ بُوْن،
فِيْجَا خْدٰى هُوْن سَاغِ كِرُنْ، پَاشِىٔ دِىٔ وَهٖ بَمَرِيْنَهٗ، پَاشِىٔ دِيْسَا (رُوْرَا قِيَامَتِيْ) دِىٔ
وَهٗ سَاغِ بِيْكَهٗ، پَشْتِئ فِىٔ هُوْنِيْ بِيْآلِيْ فَهٗ فِكْرُنْ (وَحَسَايِيْ خَوَهٗ بَدِيْنِيْ).

۲۹. اَوْ خُدَايِيْ كُوْ چِهٖ تَشْتِيْ لِعَرْدِيْ هِيَهٗ تَفْ رُ بُوْ وَهٖ ثَا فَرَانْدَنَهٗ، پَاشِىٔ (بَتَا وَايَكِيْ خَا صِيْ
خَوَهٗ) لِيْآسِيْآنَانْ فِكْرِيَا؛ اَوْ كِرَهٗ هَفْتِ طَبَقِ (وَسَر رَاسْتِ كِرْ) و اَوْ يَهَرِ تَشْتِيْ زَا نَا يَهٗ.

۳۰. وِىٔ دَمَا خُدَايِيْ تَهٗ زَمَلَايِيْكَتَانْ رَهٗ گُوْتْ: بَرَا سْتِيْ آزِيْ لِسَر عَرْدٰى خَلِيْفِيْكَى بَخْلَقِيْنِمْ؛
(مَلَايِيْكَتَانْ) گُوْتْ: ”مَا تُوْ يِيْ مَخْلُوْقِيْنْ كُوْ لِعَرْدٰى فَسَادِيْ بِيْكُنْ و خُوِيْنِيْ بَرِيْژُنْ
بَخْلَقِيْنِيْ؟“ حَالِ اَفَهٗ كُوْ اَمَّ حَمْدِيْ تَهٗ دِكُنْ و تَهٗ پَاكِ دِدِيْرُنْ. (خْدٰى) گُوْتْ: ”بَرَا سْتِيْ
يَا كُوْ هُوْن يِيْ زَرَانِنْ آزِ دَرَانِمْ.“^۲

۳۱. (خْدٰى) تَفَكِّيْ نَا فِينْ تَشْتَانْ بَدَا دَمْ دَا هِيْنِكِرُنْ. پَاشِىٔ اَوْ (تَشْتِ) نِيْشَانِيْ مَلَايِيْكَتَانْ دَا نْ
و رُ وَا نْ رَهٗ گُوْتْ: ”اَكْرَ بَرَا هُوْن رَاسْتِ دِيْژِيْرُنْ؛ دَهٗ نَا فِينْ فَا نْ تَشْتَانْ زِمْنِ رَهٗ بِيْژِيْرُنْ.“

۱ خْدٰى يٰٓيْنَ تَايِئْ بَرِّىٔ مَهٗ دَدَهٗ بِيْآلِ تِيْكَلِيْنْ مَوْرَقَاتِئْ فَهٗ. اَفْ تِيْكَلِيْ رُ عَالِيْ دَسْتِ يِيْ دِكَهٗ، پَاشِىٔ فَرَهٗ
دِيْهٖ دَا كُوْ خَوْدٰى و خِزْمِ تِيْكَلِيْنْ بِنْ، دِيْسَا فَرَهٗ دِيْهٖ دَا كُوْ تَفَكِّيْ بَا وُرْمَنْدَا نْ تِيْكَلِيْنْ بِنْ، دِيْسَا فَرَهٗ دِيْهٖ دَا
كُوْ تَفَكِّيْ عَالِمِيْ تِيْكَلِيْنْ بِنْ. هَا اَفْ اَوْ بَرَا تِيْآ اِنْسَانِئْ يَهٗ خْدٰى بَرِّىٔ مَهٗ دَدَهٗ بَالِ فَهٗ دَا كُوْ اَمَّ رَحْمٰى
لِهَفْ بِيْكُنْ و بَرِّىٔ هَفْ يِدِنْ رِيْكَآ رَاسْتِ و خِلَاسِيْ. اَفْ نَهٗ تَتِيْ وَظِيْفِيْكَى اِنْسَانِيْ يَهٗ؛ بَلَكِيْ وَظِيْفِيْكَى
اِيْمَانِيْ و اِسْلَامِيْ يَهٗ، يِيْ كُوْ نَكِهٖ يِيْ اَمْرِيَا خْدٰى دِكَهٗ و يِيْ گُوْنَهْكَارِ دِيْهٖ.

۲ بَرَا سْتِيْ اَفَا كُوْ دَا تَايِئْ دَهٗ دَارَبَاسْ بُوِيَهٗ كُوْ «اِنْسَانْ خَلِيْفَهٗ يَهٗ»، مَعْنٰى وِىٔ نَهٗ اَفَهٗ كُوْ؛ اَوْ خَلِيْفِيْ خْدٰى
يَهٗ؛ بَلَكِيْ خَلِيْفَتِيْآ اِنْسَانِيْ رُ بُوْ اِنْسِيْنَهٗ. چَا وَهٗ كُوْ خْدٰى گُوْتِيْ: «پَشْتَرَهٗ مَهٗ، لِدُوْفِ وَا نْ، وَهٗ لِسَر عَرْدٰى
كِرَهٗ خَلِيْفَهٗ (شُوْنِگَر) يِيْ وَا نْ، دَا كُوْ اَمَّ بِنْتِيْرُنْ؛ كَا هُوْنِيْ چَا وَا تَفِيْگِرُنْ. يُوْنُسْ: «۱۴ خَلِيْفَتِيْآ دَرْمِيْنِيْ دَهٗ؛
لِگُوْر مَكَانْ و زَمَانِيَهٗ، خَلِيْفَهٗ لِسَر عَرْدٰى دَمْ بَدَمْ، نَفْسْ يَنْفُسْ دَكْفِنْ شُوْنَا هَفْ و دُوْ.

۳۲. گوتن: (خدایې مه!) ام، ته زه مو کپاسیان پاک ددیرن، ژ تشتی ته بیه دابه زانین یې فه تو زانینکه مه نینه. براستی هر تویی یې زانا یې کاربنجه.

۳۳. (خدایې گوت: "هی نادم! ده بنافین فان تشتان ملائیکتان ناگاهدار بکه." فیجا چه گاا نادم بنافین وان او ناگاهدار کړن، خدایې گوت: "ما فی من ژ وه ره نکوتبو کو از بغیبا عرڈ و تاسیانان درانم و از بنشیتی کو هوښ اشکره دکن و یین کو هوښ قدشیرن زی درانم؟"

۳۴. وی دمی مه ملائیکتان ره گوت: «ژنادم ره هرښ سجودی.» ژیلی ابلیس همو ژی ره جوښه سجودی. وی خوه ژی دا پاش، وی خوه مزین دیرا و (ژبر فی یکي) او بو ژکافران.

۳۵. مه گوت: هی نادم! تو و هفسرا خوه لبهشتی بجه بین. ژ چه جهی وه بقی یې منت و بنوشجانی ژی بخون و خوه نیزی فی داری نکن، فیجا (اگر هوښ نیزی وی بین) هوښ بین ژ ظالمان.

۳۶. فیجا شیطین او (رجنتی) شیطاندن؛ ایدی ژناف خوشین کو او تی ده بوښ دراندن. مه گوت: "ده داکفن ژ ور کو هن ژوه ژهنکان ره دژمن بن و حتا هوښ ساغ بن، لیسر عرڈی ژ بو وه نشتجهوښ و پیخوشبون هیه.

۳۷. پاشی نادم ژخدایې خوه هن پیف ورگرتن (یوان پیقان ببال خدایې فه توبه کړ). فیجا خدایې ژی توبا وی قبول کړ. براستی خدایې زیده توبیزر و دلوفانه.

۳۸. مه (ژوان ره) گوت: "ده هوښ تف ژبهشتی داکفن! اگر رجم من هدايتک ژوه ره بی؛ ایجار کی ژوه بده پی هدايتا من، ژوان ره تو طرس تنه و اوی خمگین زی نین.

۱ او پیشتن کو آدم و حوا ژخدای ورگرتن و یوان توبه کړن اف آیتا پیروزه: "نادم و حوا) گوتن: خدایې مه! ما نه تحقی لحو کړ، اگر تو لمه نبوری و رجمی لمه نکي، تقرآ می بین ژیین خسری." (اعراف: ۲۳)

۳۹. هَاجِي اَوَيْنْ كَافِرْبُوِيْنْ وَ نَآيَتِيْنْ مَهْ دَرُوْ دَرخِسْتِنْ، اَوْ خَلِكِيْ اِيْگِرِنْ؛ اَوِيْ حَتَا يَحْتَايِيْ تِيْ دَه بِنْ.

۴۰. گلي زَارُوِيْنْ اِيْسْرَائِيْلْ! اَوْ قَنجِيَا مِنْ لَوَهْ كِرِيْ بِيْنِنْ بِيْرَا خَوَه. اَوْ پِيْآَنَا وَه دَايَه مِنْ بَجَه بِيْنِنْ، اَزِيْ ژِيْ پِيْآَنَا كُوْ مِنْ دَايَه وَه بَجَه بِيْنِم وَ بَسْ ژِمِنْ بَطْرِسِنْ.

۴۱. يَكْتِيْبَا مِنْ ثَانِيَه خَوَارِيْ بَاوَرِيْ بِيْنِنْ كُوْ اَوْ رَاسْتَدَرِيْخَا كِيْتِيْبِيْنْ بَرْ دَسْتِيْ وَه يَه (كُوْ اَنْجِيْلْ وَ تَوْرَاتِنْ) وَ نَبِنْ اِنْكَارْكِرِيْنْ پِيْشِيْ بِيْشِيْ قُرْآنِيْ. نَآيَتِيْنْ مِنْ بَارْزَانِيْ نَفْرُوْشِنْ وَ هَرْ ژِ (عَدَايِيْ) مِنْ خَوَه بِيَارِيْزِنْ.

۴۲. حَقِيْقِيْ تَقْلِيْ نَحَقِيْقِيْ نَكْنْ وَ حَقِيْقِيْ فَنَشِيْرِنْ دِگَلْ كُوْ هُونْ دِرَآنِنْ حَقَه.

۴۳. بِيْرَدَوَامِيْ نِيْمِيْزْ بِيَكْنْ، زَكَاتَا مَالِيْ خَوَه بِيْدَنْ وَ بِيْمِيْزْ كِرَآنْ رَه نِيْمِيْزْ بِيَكْنْ.

۴۴. آريْ مَا هُونْ شِيْرَتَا قَنجِيِيْ لِيْخَلِكِيْ دِيَكْنْ وَ هُونْ خَوَه ژِيْبِرْ دِيَكْنْ، دِگَلْ كُوْ هُونْ كِيْتِيْبِيْ (تَوْرَاتِيْ) ژِيْ دِيْخُوِيْنِنْ. مَا قِيْ هُونْ ثَاقِلْ نَاگِرِنْ؟

۴۵. بِيْبِيْهَنْفَرَهِيْ وَ بِيْمِيْزِيْ پِيْشْتَا خَوَه قَاهِيْمْ بِيَكْنْ. بَرَاْسْتِيْ ژِيْ فَرْمَانِيْنْ خُدِيْ ژِ خُدِيْطِرْسَانْ پِيْ قَه لَسَرْ هَرْ كَسِيْ گِرَآنْ تِيْ.

۴۶. (ژِخُدِيْطِرْس) اَوَيْنْ كُوْ يَفِيْنْ بَاوَرْ دِيَكْنْ كُوْ اَوِيْ بِيْگِيْهِيْژَنْ خُدَايِيْ خَوَه وَ بَرَاْسْتِيْ اَوِيْ لِيْ فَاگِرِنْ (وَ حَسَابِيْ خَوَه بِيْدِنِيْ).

۴۷. گلي زَارُوِيْنْ اِيْسْرَائِيْلْ! اَوْ قَنجِيَا مِنْ لَوَهْ كِرِيْوْ بِيْنِنْ بِيْرَا خَوَه وَ بَرَاْسْتِيْ ژِيْ مِنْ قَدْرِيْ وَه دَسَرْ يِيْ عَالِمِيْ رَه چِيْتَرْ گِرِيْبو.

۱ دَفِيْ نَآيَتِيْ دَه مَقْسَدُ ژِ "عَالَمِيْ" اِنْسَانِنْ، نَه كُوْ تَفَكِيْ مَخْلُوْقَانَه. مَعْنَا نَآيَتِيْ "مَه قَدْرِيْ وَه دَسَرْ اِنْسَانِيْنْ دَمَا وَه رَه گِرِيْبو. سُوْرِيْ مَائِدَه نَآيَتَا ۲۰-ي: "وَيْ دَمِيْ مُوسَا ژِگَلِيْ خَوَه رَه كُوْت: گلي مِلْتِيْ مِنْ! قَنجِيَا خُدِيْ لَوَه كِرِيْ بِيْنِنْ بِيْرَا خَوَه؛ چَاخَا بِيْخَمْبَرْ ژِ (نَاف) وَه رَاكِرِنْ وَ هُونْ كِرِنْ حَكِمْدَارْ وَ يَاكُوْ نَه دَابُوْ تُوْ كَسِيْ دَابُوْ وَه" فِيْ حَقِيْقِيْتِيْ تَكْزْ دَكَه.

۴۸. ۚ رُوْزَكِهٖ وَّسَا بَطْرِسِنْ ۚ كُوْ دِ وَّيْ رُوْزٰى ۚ دَهٗ كَسْ فَيَدِيْ نَادَهٗ كَسِيْ، مَهْدَرِيَا (شَفَاعَتَا) ۚ تُوْ كَسِيْ نَايِيْ قَبُوْلُ كِرِنْ، ۚ تُوْ كَسِيْ فَيَدِيَهٗ نَايِيْ وَرْگِرِنْ و نَارِيْكَارِيَا وَاَنْ نَايِيْ كِرِنْ.

۴۹. ۚ بِيْنِيْ بِيْرَا خَوَهٗ؛ وَّيْ ۚاَفَا مَهٗ هُوْنِ ۚ فِرْعَوْنُ و بَرَكَآ وِي رَزْگَارِ كِرِنْ ۚ كُوْ وَاَنْ هُوْنِ لَعْدَايِيْ ۚ هَرِيْ دِرُوْارِ دِچِيْزَانْدِيْ؛ ۚ گِرِيْنِ وَهٖ دِكُوْشْتِيْنِ، ۚ چِيْنِ وَهٖ (ۚ بُوْ خَزْمَتِيْ) سَاغْ دِهَشْتِيْنِ. ۚ بَرَاْسْتِيْ دِفِيْ (رُوْشَا وَهٖ) دَهٗ، ۚ طَرْفِ خُدَايِيْ وَفَهٗ ۚ بُوْ وَهٖ اِمْتِيْحَانَكِهٖ مَزِنْ بُوْ.

۵۰. ۚ هَرِ وَّسَا بِيْنِيْ بِيْرَا خَوَهٗ؛ ۚاَفَا مَهٗ ۚ بُوْ وَهٖ دَرِيَا كِرَهٗ دُوْ شَقْ؛ ۚ فَيِجَا مَهٗ هُوْنِ رَزْگَارِ كِرِنْ و مَهٗ بَرَكَآ فِرْعَوْنُ خَفِيْقَانْدُ و وَهٖ لَوَاَنْ تَمَاشَهٗ دِكِرْ.

۵۱. ۚ هَرِ وَّسَا، وَخَتَا مَهٗ يِيْمَانَا چِلْ شَقِيْ دَا مُوسَا و وَهٖ دِيْ وِي رَهٗ ۚوَلَكْ كِرَهٗ اِلَهٗ (وَهٗ زِيْ رَهٗ عِبَادَتْ كِرْ) و بِيْ نَاوَايِيْ وَهٗ لِيْخَوَهٗ ظِلْمُ كِرْ.

۵۲. ۚ پِشْتِيْ فِيْ مَهٗ هُوْنِ عَفُوْكَرِنْ دَا ۚوْ هُوْنِ شُكْرِيْ خُدَايِيْ خَوَهٗ بَكِنْ.

۵۳. ۚ بِيْنِيْ بِيْرَا خَوَهٗ؛ وَّيْ ۚاَفَا مَهٗ كَتِيْبُ و فُرْقَانُ (يَا ۚوْ حَقْ ۚ بَاطِلِيْ جَدَا دِكَهٗ) دَا مُوسَا ۚ بُوْ ۚوْ هُوْنِ بِيْنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتِ.

۵۴. ۚ بِيْنَهٗ بِيْرَا خَوَهٗ؛ وَّيْ دَمَا مُوسَا ۚ گِلِيْ خَوَهٗ رَهٗ ۚوْتُ: ”هَيْ ۚلِيْ مِيْنِ! ۚ بَرَاْسْتِيْ بَسَدَمَا ۚوْ وَهٗ ۚوَلَكْ رَحُوْ رَهٗ اِلَهٗ ۚ گِرَتْ وَهٗ لِيْخَوَهٗ ظِلْمُ كِرْ، ۚ فَيِجَا بِيَالْ خُدَايِيْ ۚوْ وَهٗ تُوْبَهٗ بَكِنْ؛ نَفْسَا ۚوْهٗ بَشِكِيْنِيْنِ. اَفْ، لِيْنَكْ ۚاَلِيْقِيْ وَهٗ ۚ بُوْ وَهٗ چِيْتِرَهٗ.“ ۚ فَيِجَا (پِشْتِيْ وَهٗ نَفْسَا ۚوْهٗ شِكَاَنْدُ و تُوْبَهٗ كِرْ) خُدِيْ زِيْ تُوْبَا وَهٗ قَبُوْلُ كِرْ. ۚ بِيْگُوْمَانْ خُدِيْ زِيْدَهٗ تُوْبَهٗ پَرِيْرَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

۵۵. وَّيْ دَمِيْ وَهٗ ۚوْتُ: ”هَيْ مُوسَا! ۚ حِيَا ۚوْ اَمْ ۚ چَاْفِيْنِ ۚوْهٗ خُدِيْ اَشْكِرَهٗ نِيْنِيْنِ اَمْ ۚاَوْرِيْنِ يَنْتَهٗ نَايِيْنِ.“ ۚ فَيِجَا ۚ نَشْكَآ فَهٗ بَرُوْسَكِيْ لَوَهٗ دَا و وَهٗ بِيِيْهَشَانَهٗ لِيْ تَمَاشَهٗ دِكِرْ.

۱ خُدِيْ تَعَالٰى ۚ سُوْرِيْ شَعْرَا دِ نَايِيْتَا ۶۳ يٰ دَهٗ شَقُبُوْنَا دَرِيَايِيْ يٰفِيْ نَاوَايِيْ زَلَالُ كِرِيَهٗ: بَرَاْمِرِيْ فِيْ دَهٗ مَهٗ پِيَامْ دَا مُوسٰى، مَهٗ زِيْ رَهٗ ۚوْتُ: ۚوْ ۚاَلِيْ ۚوْهٗ لِيْخَرِيْ بَخَهٗ. (چَهٗ دَمَا ۚوْ ۚاَلِيْ ۚوْهٗ لِيْخَرِيْ دَا) دِجَهٗ دَهٗ ۚخَرُوْ بُوْ دُوْ شَقْ، هَرِ شَقَكِيْ نَاْفِيْ بُوْ وَكِيْ چِيَاكِكِيْ مَزِنْ. و ۚ سُوْرِيْ طَاهَا دِ نَايِيْتَا ۷۷ يٰ دَهٗ «صُوْنْدَبَهٗ، مَهٗ يِيْحَامْ دَا مُوسٰى ۚوْ بَنْدِيْنِ مِيْنِ (اَيْنِ اِسْرَائِيْلِيْ) بَشَفْ (زِ مِسْرِيْ) دَرَخَهٗ، فَيِجَهٗ دِ دَرِيَايِيْدَهٗ ۚ بُوْ وَاَنْ رِيِيْكَهٗ زُهَّا بَكِرَهٗ..»

۵۶. پِشْتِی مِرْنَا وَه، مَه هُون سَاغ کِرِن دَا کُو هُون سِپَاسِیَا خِدِی بَکِن.

۵۷. مَه عَوَز لِسَر وَه کِرِن سِی و سِیوَان، مَه گَزُو و گُوشْتِی سُوْسِکِی ژ وَه دَاخِسْت و (مَه ژ وَه گُوت): "دَه رَزْقِی پَاک و خَوَش اِی کُو مَه دَایِ وَه بَخُون." بَرَاْسْتِی وَان لِمَه ظَلِم نَکِرِیَه، لِی بَلِی وَان هَر لُخُو ظَلِم کِرِیَه.

۵۸. (کَلِی اِیْسَرَائِیلیَان!) بِنِن بَیْرَا خَوَه وِی دَمَا مَه ژ وَه گُوت: هَرِن فِی بَازاری (قُدْسِی)، فِیجَا یَا کُو هُون یَقِین هُون چَاوَا دِخَوَاژِن بَنُوشِیجَانِی بَخُون و بَسِرَنزِمِی (رِخْدَایِی خَوَه رَه شِکَاَنْدِی) دَدَرِی رَه تِیْکَفِنِی و بَیْژِن: (خُدَایِی مَه)، لِگُوْنَهیْن مَه بَیُورَه. اَمِی ژِی لِگُوْنَهیْن وَه بَیُورِن و اَمِی (خَیْرِیْن) قَنجِیْکَارِیْن رَاسْت و دُورِسْت زَیْدَه بَکِن.^۱

۵۹. لِیْلِی اَوِیْن کُو ظَالِم بُون، وَان گُوتِنَا کُو ژَوَان رَه هَاتِبُو گُوتِن بَیْکَه دِن گُوهَارْتِن. فِیجَا مَه ژِی بَسَدَمَا نَفَنجِیَا کُو دِکِرِن، لِسَرِیْن کُو ظَلِم کِرِن ژُنَاسِیْمَا نَان عَدَابْک دَاخِسْت.

۶۰. بِنِن بَیْرَا خَوَه؛ وِی دَمَا مُوسَا ژ بُو کَلِی خَوَه تَاف خَوُسْت. مَه ژِی ژِی رَه گُوت: "گُوبَالِی خَوَه لِکْفَر بَدَه!" (پِشْتِی مُوسَا گُوبَالِی خَوَه لِکْفَر دَا) دِجَه دَه ژِی وِی کَفْرِی دُوازْدَه چَاْفِیْن تَافِی دَرَبُون. هَر نَفْسِی جِهْی تَافُفْخُورِنَا خَوَه نَاس دِکِر. (مَه ژَوَان رَه گُوت): "ژِ رَزْقِی کُو خِدِی (دَایَه وَه) بَخُون، فَخُون و لِعَرْدِی فَسَادِی مَکِن."

۶۱. بِنِن بَیْرَا خَوَه؛ دَمَا وَه گُوت: "اِی مُوسَا! قِیَا مَه بَخَوَارَنَکَه تَنِی نَایِی، رِخْدَایِی خَوَه تَنِیْتِیْن کُو عَرْد وَان هِیْشِیْن دِکَه بَخَوَاژَه؛ شُوقِلِیْن وِی، خِیَارِیْن وِی، سِیْرِیْن وِی، نِیْسِکِیْن وِی، پِیْفَاژِیْن وِی ژِمَه رَه دَرِیْنَه." مُوسَا ژَوَان رَه گُوت: "مَا هُون یِیْن بَاشْ"

۱ خُدِی تَعَالِی، دِگَلْک تَایَتَان دَه بَحْسَا اِحْسَانِی کِرِیَه و اَم یِی فَرْمَانِبُر کِرَنَه. گَلْک جَارَان پَسِن و مَدْحِی مُوْحَسِنَان دَایَه و بَحْسَا وِی خَلَاتَا کُو دِی پَدَه مُوْحَسِنَان کِرِیَه. مُحْسِن، اِسْم فَاعِل، مَصْدَرِی وِی اِحْسَانَه. مَرَف دُکُورْدِی دَه دِکَاَرَه مُوْحَسِنِی وَهَا افَاذَه بَکَه: قَنجِیْکَارِیْن رَاسْت و دُزُوسْت. د خَدِیْسَا شَرِیْف دَه وَهَا هَاتِبَه رَافُکِرِن: "اِحْسَان اَوَه کُو هَر وِکِی خُدِی تَه یِیْنِی تُو عِبَادَتِی وِی بَکِی.." وِی دَمِی مَعْنَا مُوْحَسِنِی؛ اَوِی کُو دَمَا کَار و بَارِکِی بَکَه یَان عِبَادَتِکِی بَکَه اَو بَتَکُوزِی و یِیْکِیْسِی دِکَه. هَر وِکِی کُو خُدِی لِیْشِیْرِی وِی یَه و لِسَرِی زِیْرَقَانَه کَارِی خَوَه دِکَه.

بَيْنَ كَيْمٍ دِجْهَرَيْنِ؟! نَاخُو، دَاكْفُنْ هَرَنْ بَارِيزْ. مُحَقِّقْ تِسْتَيْنْ كُو هُون دِخَوَازَنْ،
ژَوَه رَه لِي هَه. "مُورَا بَلَنگَازِي وَ رِسَوَاتِي لَوَانْ هَاتَه خِسْتَنْ وَ رَاسْتِي غَزْبَا خُدِي
هَاتَنْ. آفَا هَاتِيَه سَرِي وَانْ ژَبَرْ كُو نَآيَتِيَن خُدِي مَآندَلَه كِرَنْ وَ بَسْتَمَكَارِي پِيخَمْبَرْ
دِگُوشْتِن. آفَ زِي، ژَبَرْ كُو بِيْ آمَرِيَا خُدِي دِكِرَنْ وَ رِحْدِي خَوَه دَرْدَكْتَنْ.

۶۲. بِيگَآنْ يِيَن كُو بَاوَرِي ثَانِيَن وَ يِيَن بُونَه جِهَو، يِيَن فَلَه وَ يِيَن صَابِيِيَن، فَيَجَا زَوَانْ
كِي بَاوَرِيِيْ بَخْدِي وَ رُؤَا نَاخَرَتِي يِيَنه وَ كَارِي قَنجْ بَكَه، ژِ بُو وَانْ لِيَكْ خُدَايِي وَانْ
خَلَاتْ هِيَه وَ لِسَرْ وَانْ طِرْسْ نِيَنه وَ آوْ غَمْگِيَن زِي نَابِنْ.

۶۳. بَيْنِنْ بِيْرَا خَوَه، دَمَا مَه سُوَزَكَه سَاغْلَمْ ژَوَه وَرْگِرْتْ وَ مَه (جِيَايِي) طُورْ دِسَرْ وَرَه بِلَنْدْ
كِرْ، (مَه ژَوَه رَه گُوتْ): "يَا كُو مَه دَايَه وَه زَخِمْ بَكِرَنْ وَ تِسْتِيَن تِيْ دَه دِيْبَرْ بِيِنْ (وَ
پِيْ عَمَلْ يَكَنْ) دَا كُو هُونْ خَوَه (رِعْدَايِي خُدِي) پِيَارِيَن.

۶۴. پِشْتِي فَي (پِيَايِي)، هُون لِسَرْ سُوَزَا خَوَه نَه سَكِنِيَن. اَكْرْ نَه ژَكْرَمْ وَ مَرَحْمَتَا خُدِي
بَايَا، تَقَرْ هُونْ دِيُونْ زِي يِيَن كُو خَسَارْ كِرَنه.

۶۵. بَرَاْسْتِي هُونْ دِرَآنَنْ كَا مَه چِه نَآيِيَه سَرِي يِيَن كُو دِ رُؤَا شَمِيِي دَه (بَكِرِنَا مَاسِيَاَن)
زِيْدَكَاغِي كِرِن. مَه ژَوَانْ رَه گُوتْ: بِيِنْ مِيْمُونِيَن رَزِيلْ وَ رِسَوَا.

۶۶. فَيَجَا مَه آفْ جَزَادَانْ ژِ بُو وَانِيَن دِ وِيْ دَمِيْ دَه وَ ژِ بُو يِيَن كُو دِيْ پِشْتِي وَانْ يِيَن
رَه كِرَه پَاشْفَدَانْ وَ ژِ بُو مُتَقِيَاَن زِي خِسْتَه شِيَرْتْ.

۱ بچنكرنا ئادم ره باوريكه فترى نازل بو، آوا كُو انسان لسري هاتيه آفراندن. پاشي خدي دين شياندن
كو بيروين هنانك زوان لسر عردي هته، ميتا يهودي، فله و سابنيان. فيجا خدي دخوازه كو تفكي فان
دينان زسر عردي صافي بكه و اهلي وان د ريسالنا محمد ده كوم بكه. لوزا رسالنا پيخمبر ژ بو تصفيه
كرنا تفكي دينانه. ناخو معنا نايتي وهاتيه : اوين كُو ديبنژ مَه باوري ثانيه، يين جهو، يين فله و يين
سابني؛ فيجا كو دف ژباوريا خوه بردن و بباوريكه نو باور بكن و رسالنا محمد(س) قبول يكن... او
غمگين نابن. نايثا ۸۵۰ ژسوريين ثال عمران «كي ژيلي اسلامي دينكي دن بخوازه او قت زي نابن
قبول كرن... خسرين» في رآمانې نكر دكه.

۶۷. بَيْنَهُمَا بَيْرًا خَوْه؛ وَيَدْمَا مُوسَا زِگَلِي خَوْه رَه گُوت: "بَيْنَكُمَانِ خُدِي لَوَه فَرْمَانِ دَكِه كُو هُون چِيلَكِي سَرَزِيكِن." گُوتِن: "مَا تُو طِنَازَانِ بَمَه دِكِي؟" (مُوسَا) گُوت: "اَزْ خَوْه بَخُدِي دِيَارِنِمْ كُو اَزْ زِنَرَايِنِ طِنَازَكِرِ بَم."

۶۸. گُوتِن: "كَأَرْ بُو مَه زُخْدَايِي خَوْه بَخَوَازه؛ رِمَه رَه سَالُوخِ بَدَه كَا اَوْ چِه چِيلَكِه." گُوت: "خُدِي دِيِيْزَه؛ اَوْ نَه پِيْرَه نَه زِي جَوَانَه، دِنَافِرَا فَاَنْ هَرْدَوِيَانِ دَه يَه." فَيَجَا يَا كُو لَوَه هَاتِيَه فَرْمَانِ كِرِنِ پِيَكِ بِيِنِ.

۶۹. گُوتِن: "كَأَرْ بُو مَه زُخْدَايِي خَوْه بَخَوَازه؛ بِلَا رِمَه رَه اَشْكِرَه بَكِه كَا رَنگِي وَي چِي يَه؟" گُوت: "خُدِي دِيِيْزَه؛ اَوْ رَنگَزَرَه، زَرَكِي صَافِي يَه، تَمَاشَقَانِي خَوْه دِلْخُوشِ دَكِه." ۷۰. گُوتِن: "زُخْدَايِي خَوْه بَخَوَازه، بِلَا اَشْكِرَه بَكِه؛ كَا اَوْ چِي يَه ! بَرَاَسْتِي اَوْ چِيلَكِ رِمَه رَه تَقْلِيَهْفْ هَات، خُدا حَزْ بَكِه مُحَقَقْ اَمِي بَسَرِ رِيَا رَاسْتِ فِه بِيِن."

۷۱. مُوسَا گُوت: "خُدِي دِيِيْزَه؛ اَوْ نَه چِيلَكِه هِيْنِكِرِي يَه كُو جُوتِ بَكِه و اَوْ زَقِيَانِ زِي آفْ نَادَه، بِي كِيْهَاسِي يَه، رَنگِي دِنِ تِي دَه تُونِن." گُوتِن: "هَا نِهَا تَه رَاسْتِ گُوت." اِيْدِي (پِشْتِ بَدَسْتِ خُسْتِنِ) اَوْ سَرَزِيكِرِنِ و هِنْدَكِ مَابُو كُو سَرِ زِي نَكِنِ.

۷۲. دِيِيْرِ بِيِنِ؛ دَمَا وَه مَرُوْفَكِ كُوشْتِ و دَرِ حَقِي وَي دَه وَه خَرَجَرِ دِكِرِ (و وَه اَوْ دَاثِيْتِ سِتُوِيِيْ هَف). حَالِ آفَه؛ خُدِي يَا هُون فَدِشِيرِنِ دَرْتِيْنَه رَاسْتِي.

۷۳. مَه زَوَانِ رَه گُوت: "هِنِ زُگُوشْتِي وَي (چِيلَكَا سَرَزِيكِرِي) لِيِي كُوشْتِي بَدِنِ (دِي) سَاغِ بِيَه و زَوَه رَه دِي بِيِيْزَه؛ كَا كِي اَوْ كُوشْتِيَه. هَا بِيِي اَوَايِي خُدِي مَرِيَانِ سَاغِ دَكِه و نِيْشَانِيْنِ خَوْه زَوَه رَه بَرَجَافِ دَكِه دَا كُو هُون لَاقِلِ بَكِرِنِ."

۷۴. پَاشِي (پِشْتِي فَاَنْ رُودَانَانِ) دِيْسَا دِلِي وَه حِشَكِ بُو؛ فَيَجَا اَوْ مِيْنَا كَفِرَه، بَلَكِي زِي

۱ دَفِي تَايِيْتِي دَه حِكْمَتَكِه مَزْنِ و دَرَسَكِه عَجِيْبِ هِيَه. خُدِي لَوَانِ فَرْمَانِ دَكِه كُو دَوَارَكِي سَرَزِيكِنِ و بَرَجِيَكِ زُگُوشْتِي وَي لِيِي مَرِي بَخُنِ دَا كُو سَاغِ بِيَه و نَافِي قَاتِلِي بِيِيْزَه. خُدِي دِكَارَبُو بِي لِيْدَانِ زِي وَي سَاغِ بَكِه، لِي بَلِي؛ دِي بَكُوتَانَا اَوْ نَه مَرَبُو؛ اَوْ زِدَلِ جُوبُو، بَسَرِ خَوْه فِه هَات. فَيَجَا خُدِي خُوشْتِ

رِی هِشْكَتِرَه. بِيْگَاڻ هِن رِكَفَرَاڻ هَنَه كُو رِوَاڻ رُوْبَارُ دَرْدِكْفَن و بَرَاْسَتِي هِن رِوَاڻ هَنَه كُو دِيْن دُو شَقْ، فَيِجَا ثَاڦ رِوَاڻ تِي دَر و هِنَا رِوَاڻ هَنَه كُو رِطْرِسا خُدِي رُھَف پَرَجَه دِيْن، تِيْن خَوَارِي. هَلَبَت خُدِي رِيا كُو هُون دِيْن نَه بِيخَبَرَه.

۷۵. مَا هُون، هِيْشِي دِيْن كُو آوِي بَوَه باوَرِيي بِيْن؟ بَرَاْسَتِي كَوْمَك رِ وَاڻ هَبُو كُو لَكُوْتَنَا خُدِي گُوھَدَارِي دِيْكَر و بَشْتِي كُو رَاْسْتِيَا وِي هِيْن دِيُون وَاڻ بَرَاْنَبُون آو دِگُوھَرَاڻد.

۷۶. دَمَا جِهَو رَاْسْتِي باورْمَنْدَاڻ دِهَاتِي، دِگُوْتِي: ”مَه باوَرِي ثَانِيَه“ و دَمَا آو خَوَه بِخُو دِمَاڻ، دِگُوْتِي: ”مَا يَا كُو خُدِي (رِساَلِخِيْن مُحَمَّد يِيْن دِ تَوْرَاتِي دَه) هُون يِي سَرُوْخَت كِرِن، هُونِي رِ وَاڻ رَه بِييَزِن دَا كُو وِي لَهْمَبَرِي وَه، لِيْجَم خُدَايِي وَه بِيْكَنَه دَلِيل؟ مَا هُون ثَاقلِ نَاگِرِن؟!“

۷۷. قِي آو نَزَاڻِن كُو بِيْگَمَاڻ خُدِي، بِيَا كُو آو فَدِشِيرِن و بِيَا كُو آشْكَرَه رِي دِيْن دِرَاڻَه؟

۷۸. هِنَا رِ وَاڻ (جِهَوِيَاڻ) اُمِي نَه؛ رِبِلِي حَزِييْن پُوْج تَسْتَكِي رِكِتِيي نَزَاڻِن، آو هَر لَدُوْڦ گُوْمَانِي نَه.

۷۹. اِيْدِي وَاخ لَوَاڻ كَسَاڻ بَه كُو كِيْتِيي بَدَسْتِيْن خَوَه دِيْفِيْسِن، پَاْشِي دَا كُو بِنِرْخَكِي آُرَاڻ بَفِرُوْشِن، دِييَزِن: ”اَف رِجَم خُدِي نَاَزَل بُوِيَه!“ اِيْجَار وَاخ لِحَالِي وَاڻ بَه، رِزِر يَا كُو دَسْتِيْن وَاڻ نَفِيْسَاڻِدِيَه! وَاخ لَوَاڻ بَه رِزِر يَا كُو يِي قَزْنِج كِرِنَه!

۸۰. (جِهَوِيَاڻ) گُوْت: ”رِچَنْد رُوْزِيْن پَرْمَار (هِنْدَك) يِي قَه نَاگَر بِيْمَه نَاكْفَه.“ بِييَزَه: ”مَا

كُو بِلِيْدَاڻَا پَرَجِيْكَ گُوْشْتِي مَرِي مَرَقِي مَرِي سَاغ بِيْكَه دَا كُو دَرَسَكِي بَدَه مَادَه پَرِشْتَاڻ دَا قَنَه ثَاقلِ بَغَرِن و باوَرِي بِيْن.

۱ اَمَانِي: اَف بِيْڦ، مُفَسِّرَاڻ بَخَنْد وَاْتِيَاڻ مَعْنَه كِرِنَه. لِيْبَلِي هَر وكي مُفَسِّرِي نَاْفَاڻ رِ شَفِيْقِي گُوْتِيَه: بَمَعْنَا خَوَزِي يِيْن كُو آو حَزِي دِي دِيْن. رِ سُوْرَه يِي بَقْرَه ثَايْتَا ۱۱۱ ئ «(يِيْن اَهْلِي كِتَاب) گُوْتِي: «رِ بِلِي كَسِيْن كُو جِهَوِيَاڻ رِي فِلَه بِن تُو كَس دِي نَجَه بَهْشْتِن. اَف گُوْتِنَا هَاڻِي خَوَزِي (و حَزِي) سِييْن وَاڻَه. (رِ وَاڻ رَه) بِييَزَه: «اگر بَرَاْسْتِي هُون رَاْسْت دِييَزِن دَه كَا دَلِيلَا خَوَه بِيْن.» قِي مَعْنِي تَكْر دِكِه.

قَيِّ وَه لِسَرِّ فَيَّ يَكِّي رُخْدِي سُوْرَا وَرُكْرِيَهٗ، فَيَجَا خُدِي رِسُوْرَا خَوَهٗ فَنَاگَرَهٗ، بَلَكِي
دَرَحَقِي خُدِي دَهٗ يَا هُونِ نَزَانِنِ هُونِ دِيِيژْن؟^۱

۸۱. نَخِير؛ چه کسي کو گنهکي بکه و گنهين وي دُور لي بينچه، ها او کس خلکي
دُورهي يه ، حتا حتايي اوي تي ده به.

۸۲. هر جي يين کو باوري تائين و کارين قنچ کړن، او اهلي بهشتي نه، حتا حتايي اوي
تي ده ين.

۸۳. وي دمي مه ژ زاروين اسرائيل پمان ورگرت کو ”هوني رُخدي يي فه ژ تو کسي
ره عبادتي نکن و هوني هر ليد و باقين خوه، خزمين خوه، سيوي و بلنگازان
قنجي بکن و ژ مروقان ره قنجي بيژن، بتاوايي بيدي نيمز بکن و زکاتي بدن،“
پاشي؛ ژبلي چند کسان وه پشتا خوه دا پياني و رُخو هون هر پيمانشکين.

۸۴. (گلي زاروين اسرائيل!) بين بير خوه؛ وي دما مه پيانا مکوم زوه ورگرتي کو
”خوبنا هف نه ريژن و هف رجه و وارين هف درنخن،“ پاشي وه اف قبول کړ و
هون بخوه ري شاهدين.

۸۵. پاشي هون؛ افين ها پشتي يي سُوْرَا وه دايي، وه سُوْرَا خوه نبره سري؛ هون هف
دکړن و هن زوه يين دن زمال و وارين وان درتين -دگل کو درانيا وان ژ مال و
وارين وان لوه حرام بو زي- کو بگنهکاري و تحقي هون (و هفبندين خوه) لهمبر
وان پشتگريا هف دکن. اگر باسيري بتال وقه هاتن زي، هون (ژ بو رزگار کرنا
وان) دير وان ده گروي (فدي) ددن (دا کو هون فرمانا توراتي بجه بينن). اري ما
فيجا هون ايماني بهنکي زکيتي تين و هنکي زي ماندله دکن. ايدي زوه جزايي

۱ زانايين جهويان خلکي خوه ره دگوتن: ايماني بمحمد نه بينن. لورا اگر ام ايماني يي نه بينن زي،
ام رحت زوان يان ژ چل زوي يي فه دايگر ده نامين و بي تاوايي خوه دخاپاندن.

كَسِيْنٌ كُوْ وِسا بَكْنُ، دَرِيْنا فِىْ جِيْهَانِيْ دَه هَر رِسْوَاتِيْ يَه وَ رُوْزَا قِيَامَتِيْ رِيْ بِيَالُ
عَذَابِيْ هَرِيْ دَرُوَار فَه هُونِيْ بِيْن فِكْرَانْدُنْ. خُدِيْ رِيْا كُوْ هُون دِكْن قَت نَه بِيَحْبَرَه.

۸۶. آفِيْنْ هَا، يِيْن كُو لِسُوْنَا تَاخَرَتِيْ رِيْاْنَا دُنِيَاِيْ كَرِيْتَه، اِيْدِي لِسَر وَاَنْ عَذَاب سَهْكَ
نَاَبَه وَ ثَارِيْكَارِيَا وَاَنْ رِيْ نَاِيْ كَرْنُ.^۱

۸۷. صُوْنْد بَه؛ مَه كِتِيْب دَايَه مُوسَا! مَه پِشْتِي وِي پِيَحْمَبَر لِدُوْهَف شَانْدُنْ. مَه مُعْجِيْزَه
دَاَنْ عِيْسَاِيْ كَرِيْ مَرِيْمِيْ وَ مَه بَرِيَا جَانِيْ پَاك (جَبْرِيْل) رِيْ پِشْتَكْرِيَا وِي كَر. اَرِيْ
مَا آف چَه حَالَه؛ چَه دَمَا پِيَحْمَبَرَك رُوْه رَه بِي كُو نَه لِكُوْرِي دِلِي وَ بَه، هُون خَوَه
مَزْن دِكْن؛ فَيَجَا هَنْكَان رُوْانْ هُون اِنْكَار دِكْن وَ هَنْكَان رِيْ دِكْرُنْ.

۸۸. (جَهُوِيَاَنْ رِيْتَاَز فَه) گُوْتِن: ”دِلِي مَه كَالَا نَكْرِيَه (اَمْ تِي نَاگِيْن).“ نَا! بَلَكِي رِبَر كُفْرَا
وَاَنْ خُدِيْ لَعْنَت لُوْانْ بَارَانْدِيَه وَ كِيْم رُوْانْ باوْرِيْ تِيْنِ.

۸۹. چَه دَمَا رُوْانْ رَه رَجْم خُدِيْ كِتِيْبَك (قُرْآن) هَات كُو رَاَسْتَدْرِيْخَا كِتِيْبَا بَر دَسْتِي وَاَنْ
بُو وَ بَرِي رِيْ وَاَنْ لِهْمَبَرِيْ كَاْفِرَاَنْ ثَارِيْكَارِي (بَقُرْآنِي) دِيْخُوْسْتِن (دَا كُو بَسْرَكْفَن)،
فَيَجَا؛ چَه دَمَا آو كِتِيْبَا كُو وَاَنْ پِي دَرَانِي (و نَاس دِكْرِن) رُوْانْ رَه هَات، آو اِنْكَار
كَرْن. اِيْدِي لَعْنَتَا خُدِيْ لُوْانْ كَاْفِرَاَنْ بَه!^۲

۹۰. وَ چَه تَشْتَكِي بِيْسَه يَا كُو خَوَه يِي فِرُوْتَنَه؛ رِجَاْفَتَبَارِيْ آو وَحِيَا كُو خُدِيْ رِكْرَمَا خَوَه،

۱ آف تَايْتِيْن پِيْرُوْر رُوْشَا جَهُوِيَاَنْ نَا عَجِيْب وَ خَتَرَنَاك دَدَه نِيْشَان. بَرِي اِسْلَامِيْتِيْ لِمَدِيْنِي سِيْن قَبِيْلَه جَهُو
هَبُوْن؛ فُوْرِيْزِي، قِيْئُوْقَاع وَ نَضْر بُوْن. هَر يَكِي رُفَاَنْ، دِكَل هَفَا لِبَنْدِيْن خَوَه يِي مُشْرِك كُو آو رِي خَزْرَج
وَ اُوْس بُوْن بِيِيْن دِن رَه شَرْدَكْرِن؛ هَفْدُو دِكُوْرَتِيْن وَ رُوْلَاتِيْ هَف دَرْدِيْخُسْتِن. دَمَا يَك باسِيْرِي دِهَاتَه بَر
دَسْتِي وَاَنْ، فَيَجَا آو دِهْمَبَرِيْ فِدِيْع دَه تَاَزَاد دِكْرِن. دَمَا رُوْانْ رَه دِهَاتَه گُوْتِن آف چِي يَه؟ هُون هَف
دِكُوْرِن، رُوْلَاتِيْ هَف دَرْدِيْخ وَ پَاشِيْ فِدِيَه دِيْن وَ تَاَزَاد دِكْن. دِيْزِيْن؛ مَا اَمْ چَه يَكْن، اَمْرِيْ خُدِيْ آفَه.

۲ دُوِيْ دَمَا كُو پِيَحْمَبَرِيْ مَه (س) هَاتِيَه شَانْدُنْ دَه لِعَرَبَسْتَانِي، نَخَاسِم لِدُوْرَهِيْلَا مَدِيْنِيْ كَلَك جَهُو هَبُوْن.
وَاَنْ رُ عَرَبَاَنْ رَه دِكُوْت؛ دِيْزِيْكَ دَه پِيَحْمَبَرَك دِيْ وَرَه شَانْدُنْ. لِي وَاَنْ هِيْشِيْ دِكْر كُو دِيْ رِجَهُوِيَاَنْ يِي
شَانْدُنْ. فَيَجَا دَمَا دِيْتِن كُو رِعَرَبَاَنْ هَاتَه شَانْدُنْ رِجَاْفَتَبَارِيْ اِيْمَان يِي نَه تَايْنِيْن. رِيْر فِي يَكِي، قُرْآن دَفِيْن
دَاَبَاشِيْ دَه بِيِيْر تِيْنَه كُو وَاَنْ پَر تَايْتِيْن تُوْرَاتِيْ گُوْهَرَانْدُنْ وَ سُوْرَا كُو يَحْدِيْ رَه دَاْبُوْن، نَه تَايْنِيَه جَه.

زِ بِنْدِيْنِ خَوْه زِي يِي كُو دِيِي رَه هِنَارَتِي اِنكَار دِكْن. فَيِجَا وَانْ غَزَبْ لِسَرِ غَزِيِي حَقْ
كِرْ وَ مُحَقِّقْ رُفَّانْ كَا فِرَانْ رَه عَذَابِكِي رِسَوَاكِرْ هِيَه.

۹۱. دَمَا زَوَانْ رَه تِي گُوتِن: ”بِيَا كُو خُدِي نَازِلْ كِرِيَه بَاوَرِي بِيِن. دِيِيژِن: ”اَم بِيَا كُو
ژِمَه رَه هَاتِيَه شَانْدِن بَاوَرِي تِيِن. ”اَو زِيْلِي وَي، يِيِن دِنْ مَانْدَلَه دِكْن. حَالْ أَفَه كُو
قُرْآنْ حَقَه، اَو رَاسْتَدِرِيخَا يَا يَوَانْ رَه يَه. بِيِيژَه: اَكِرْ هُونْ بَرَا (بِتَوَرَاتِي) بَاوَرْمَنْدْ بُون،
نَاخُو چِمَا وَه بَرِي نِهَا يِيخَمْبَرِيْن خُدِي دِكُشْتِن؟!

۹۲. (گَلِي جِهْويَان!) صُونْدْ بَه، مُوسَا بَمُعْجِيزِي يِيِن اَشْكَرَه ژَوَه رَه هَات. پَاشِي، دِ پِشْتِي
وِي (مُوسَا) رَه وَه گُولِكْ (زِخَوْرَه اِلَه) گِرْت وَ يِشِي ثَاوَايِي وَه نَحَقِي لِيخَوَه كِرْ.^۱

۹۳. بِيِن بِيَرَا خَوْه، وَخْتَا مَه سُوَر ژَوَه وَرْگِرْت وَ مَه چِيَايِي طُورْ بَسَر وَه دَه رَاكِرْ؛ (مَه
گُوت) يَا مَه دَايَه وَه بَخُورْتِي بَغِرْن وَ گُوَه بَدِيِي. گُوتِن: ””مَه گُوتِنَا تَه قَبُولْ كِرْ وَ مَه
بِجْدِي گِرْت. “رُوشْ أَفَه، بَسَدَمْ كُفْرَا وَانْ دِلِي وَانْ بَحْرِي كِرْنَا گُولِكِي هَاتِيُو ثَاَفْدَانْ
(حَرْ كِرْنَا گُولِكِي دِدِلِي وَانْ دَه هَاتِيُو بِيْجَهْكِرْن). (زَوَانْ رَه) بِيِيژَه: اَكِرْ بَرَا سَتِي هُونْ
بَاوَرْمَنْدِن فَيِجَا أَفْتَا كُو بَاوَرِيَا وَه لَوَه فَرْمَانْ دِكَه چِقَاسْ خَرَاَه!^۲

۱ دِ فَيِي تَايِي دَه مُعْجِزَه نَه هَانْتَه بِيَا نَكِرْن كَا چِنَه. لِي بَلِي دِ جِهْنَه دِي دَه تَفْصِيْلَا وَانْ هَاتِيَه كِرْن. مِيْنَاك:
زِ سُوَرِيِي اَعْرَافْ تَايِنَا ۱۳۳ ئ « فَيِجَا مَه زِي بَارَانَكَه دَرُوَارْ، كَلِي، سِيَه، بَقْ وَ خُوِيِن بَسَر وَانْ دَه
تَايِيِن كُو أَفْ نِيْشَانِيِن پَر تَخْلِيْن. اِنْدِي دِيْسَا زِي وَانْ خَوْه مَزِن دِيْزَان (و وَانْ بَاوَرِي تَنَانِي) وَ اَو هُرْ
مَلَنَكِي كُنْهَكَرْ بُون. » زِ سُوَرِيِي اَعْرَافْ تَايِنَا ۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹ ئ « فَيِجَا مُوسَا دَارِي خَوْه تَاْفِيْت، دِ وَي
دَمِي دَه دَارِي وَي اَشْكَرَا بُو زَهَايِكِي مَارَان. دَسْتِي خُوَه زِي (زِ بَاخْلَا خَوْه) دَرْخِشْت، زِ نَشَاكَفَه اَو
زِي زِ تَمَاشَه كِرَانْ رَه سِيِي وَ ثَوَرَانِي بُو. » زِ سُوَرِيِي شَعْرَا تَايِنَا ۶۳ ئ « بَرَا ثَبْرِي فَيِي مَه بِيَامْ دَا مُوسَا،
مَه زِيْرَه گُوت: كُو پَالِي خَوْه لَبْخَرِي بَحَه! (چَه دَمَا كُو پَالِي خَوْه لِي دَا) دِ جَه دَه بُو دُو شَقْ هُرْ شَقِي
تَاْفِي بُو وَكِي چِيَا كِكِي مَزِن. »

۲ دِ تَايِي دَه (سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا) دَرَبَاسْ بُو. مَه زِي اَو وَسَا مَعْنِي كِرْ ”مَه گُوتِنَا تَه قَبُولْ كِرْ وَ مَه بِيْجْدِي
گِرْت“. زِيْرَه چَه؟ بَكْ: سِيَانِي وَ سِيَا قَا آيِي دَخَاوَزَه كُو وَسَا يِي وَانْ تَه كِرْن. دَدُو: يِيَقَا (عَصَيْنَا) بَوَاتِيَا گِرْتِن
زِي تِي بَكَارْتَانِيِن (تَاْجُ الْعُرُوسْ وَ فَرْهَنگِيْن دِن). سِيْسِي: تَايِنَا ۶۳ ئ زِ سُوَرِيِي بَقْرَه. چَار: تَايِنَا ۴۶-
ي زِ سُوَرِيِي ”نِسَاء“ “قِسْمَكْ زِيْجِهْويَانْ بِيْزِيَانْ تَخْرِيفْ دِكْن (وَ تَايَا وَانْ دِكُوْهَرِيِن)، دِيِيژِن: سَمِعْنَا وَ

۹۴. (ژِ وَاَنْ رَه) بِيِيْزَه: "اَگَرِ تَاخَرْتِ (بِهِيْشْت) لِيَجْمِ خُدِي ژِ بُو وَه تَنِي بَه؛ نَه ژِ بُو مَرُوْفِيْن
دِيْن بَه، نَاخَو دَه مَرِنِي بِخَوَاژِ اَگَرِ بَرَا هُوْن رَاسْتِ دِيِيْژِن."

۹۵. بَرَاْسْتِي ژِيْرُ گُوْنَهِيْن کُو بَرِي بَدَسْتِي خَوَه کِرِن اَوِي قَه مَرِنِي نَخَوَاژِ. خُدِي بَطَالِيَان
دِرَآنَه.

۹۶. صُوْنَد بَه؛ تُو (هِيْ مُحَمَّد) دِي بَرَانِي کُو جِهُو ژَهَر کَسِي و ژَوَانِيْن کُو (ژِخُدِي رَه)
شَرِيکَان چِيْدِيکِن ژِي لِسَر ژِيَانَا فِي دُنِيَايِيْن بِيِيْهَرُ بَرِيژْدِن. هَرِيک ژِ وَاَنْ (جِهُوِيَاَنْ)
دِيخَوَاژَه کُو هَزَار سَالِي بَرِي. رُوْش آفَه؛ ژِيَاْنَا (هَزَار سَالِي) تُو کَسِي ژَعْدَابِي خُدِي
دُوْر نَاکَه. خُدِي، بِيکاريْن کُو اَو دِيکِن بِيِنَرَه.

۹۷. (يَا مُحَمَّد!) بِيِيْزَه: چِه کَسِي کُو دَرْمِنِي جَبْرِيْل بَه، فَيَجَا بَرَاْسْتِي جَبْرِيْل بَدَسْتُوْرَا
خُدِي قُرْآن نَاژِي سَر دِيْلِي تَه کَرِيَه کُو اَو رَاسْتَدَرِيخَا کِيِيْبِيْن بَرِيَا خَوَه يَه و ژِ بُو
بَاوَرْمَنْدَان رِيِيْر و مَرِيگِيَنَه.

۹۸. کِي دَرْمِنِي خُدِي، مَلَايِيکَت و پِيِيْخَمْبَرِيْن وِي بَه و دَرْمِنِي جَبْرِيْل و مِيکَال بَه، يِيْگِيَان
خُدِي ژِي دَرْمِنِي کَاْفِرَانَه.

۹۹. بَرَاْسْتِي مَه تَايِيْتِيْن اَشکَرَاکَر ژِ بُو تَه هِنَارْتِيْن و ژِيِيْن فَاَسِقُ يِيْ فَه تُو کَس وَاَنْ اِنکَار
نَاکَه.

۱۰۰. اَرِي هَر جَارَكَه کُو وَاَنْ پِيْمَانک دَان، هِنک ژَوَان وِي پِيْمَانِي دِسَر گُوْهي خَوَه رَه
دَاْفِيِيْژِن، بَلکِي پَرِيْن وَاَنْ بَاوَرِي نَايِيْن.

۱۰۱. چِه دَمَا ژِجْم خُدِي پِيِيْخَمْبَرِک ژِ وَاَنْ رَه هَانِيَه کُو رَاسْتَدَرِيخَا کِيِيْبِيَا لِبَر دَسْتِي وَاَنْ بُو

عَصِيْبَا، «وَاَسْمَعْ غَيْرُ مُسْمِعٍ وَرَاعِيَا...» اَفْ اَيْتِ دَدَه فَيِرْکِرِن کُو «عَصِيْبَا، غَيْرُ مُسْمِعٍ وَرَاعِيَا» ژَوَان پِيِيْشِيْن
کُو بَدُو وَاَتِيِيْن کُو دَرِي هِيْن تِيْنَه وَاَتِيِرْکِرِن.

(كُوْا اَوْ زِيْنٰكُمْ خُدٰى يٰهٗ)؛ كُوْمَكُمْ زِيْنٰ اَهْلِيْ كِتٰبٍ، هَرَّوَكِي كُوْزَانِيْن، كِتِيْبَا خُدٰى
دَافِيْتِيْن پِشْتُ كُوْهِيْ خَوَه وَ دَفْ زِيْ بَرْدَدَان.^۱

۱۰۲. وَاَنْ (جِهَوِيَان) دَرَبَارِيْ حُوْكَمْدَارِيَا سُلَيْمَان دَه دَانَه دُوْفُ يَا كُو شَيْطَان دِبُونُ
پِيْرِيْ وَي. رُوْش آفَه؛ سُلَيْمَان كَافِر بُتُوْبُو، لِي بِلِي شَيْطَان كَافِر بُتُون؛ خَلْكُ فِئْرِي
سِيْرَبَازِيْ دِكِرُن وَ دَانَه دُوْفُ يَا كُو لِبَابِلِي لَسَر دُو مُلِيَاكْتَان؛ هَارُوْتُ وَ مَارُوْتُ دَه
هَاتِيُو خَوَارِي. حَال آفَه كُو هَرْدُوِيَان (هَارُوْتُ وَ مَارُوْتُ) كَس فِئْرِي سِيْرَبَازِيْ
نَدِكِرُن حَيَانِي نَكُوْتَا: ”اَمْ بَخَوَه اِمْتِيْحَانُنْ؛“ اِيْدِي (بِفِيْرُبُونَا سِيْرِي) هُون كَافِر نَبِيْن.
فِيْجَا زِهَرْدِيَان يَا كُو پِي زِيْن وَ مِيْرُ زِيْ هَفْ قَدَقَتَانْدُن فِئْر دِبُون. اَوْ سِيْرَبَاز اَكْر كُو نَه
بَدَسْتُوْرَا خُدٰى (وَ تَقْدِيْرَا وَي) بَه نِكَارُن بُتُو تَاوَايِي زَرَارِيْ بَدُنْ خَلَكِي. اَوْ، يَا كُو
زِيَانِي دِدَه وَ اَنْ وَ بِيْكِيْرِي وَ اَنْ تَايِي فِئْر دِبُون. بَرَاَسْتِي وَ اَنْ دِرَانِيُو كَسِي كُو اَوْ بِيْكَرَا،
دِ تَاَخَرْتِي دَه زِي رَه تُو پَار تُوْنَه يَه. يَا كُو خَوَه پِي فِرُوْتِنَه چِقَاسُ پِيْسَه! اَكْر كُو
زَانِيُونَا (اَوِيْ خَوَه فِئْرِي سِيْرِي نَكِرَبَانَا)!

۱۰۳. اَكْر وَ اَنْ (جِهَوِيَان) اِيْمَان بِنَانِيَا وَ (زِيْسَحَرِي) خَوَه پَارَاَسْتِيُونَا اَوِي زِي نَكُ خُدٰى
فَه پِيَادَا شَاهِرِي بَاشُ يَهَاتَانَا پَادَا شَكِرُن. اَكْر كُو زَانِيُونَا (دِيْ خَوَه زِي فِئْرِكِرِنَا سِيْرِي
دُوْر بِيْكَرَتَانَا).

۱. بِقَاسِي كُو زِفَان تَايِيْتِيْن پِيْرُوْز تِي زَانِيْن، جِهُو دِنَافَا خَوَه دَه چَارُ بَشِيْن.

يَكْم: اَوِيْن كُو باوريِي پَتُوْرَتِي تِيْن وَ حَكْمِيْن وَي تَنَبِيْق دِكُن. اَوْ پَر هِنْدِيْكُن.

دُوِيْم: اَوِيْن كُو لَسَر عَهْدُ وَ سُوْرَا خَوَه نَمَانَه وَ تَقْنِيْ كِرِنَه، مَبَسْتُ زِيَانِيْتِي زِي اَوُن.

سِيِيْم: اَوِيْن كُو زِيَانِيْن وَ زِيَانِيْن كَا چِه دِكُن.

چَارْم: اَوِيْن كُو زَنْدِيْقِيْن، وَكِي كُو پَتُوْرَتِي عَمَل دِكُن خَوَه نِيْشَان دِدُن، لِي يَكْسَا وَي دِكُن. يَغْنِي، دِلِي
وَ اَنْ وَ دَفِي وَ اَنْ يَكُ تَشْتِي نَابِيْرَه.

۱۰۴. گلي باورمندان! (ژ پيځمبر ره) نبيړن راعنا؛ بيړن: انظرنا، بگوتنا خدي بكن، تقر ژ بو كافران عذابكي دژوار هيه.

۱۰۵. نه او كافرين خدانكيښ و نه ژي يښ مشرك، او ناخوازن كو هيچ قنجيك ژ جم خدايي وه بسر وه ده بي. خدي كي بفي ژ دلوفانيا خوه ره ترخان دكه. براستي خدي خوديي قنجيا مزنه.

۱۰۶. ام تو نايته حياني كو ام يكه ژ وي چيتر يان ژي يكه ميتا وي نيين، ام حكمي وي نايته ژ رواجي راناي و ام وي نادنه ژبيړن. ما تو زاني كو براستي خدي لسره ترشتي قاده.

۱۰۷. ما تو زاني كو (حكّم و ايداريا) عرذ و ناسيآن هژ ژ خدي ره يه. ژ خدي پي فّه ژ بو وه نه دوست و پشتفان نه ژي ناريكارك هيه.

۱۰۸. يان ژي، كا چاوا برياً وه پرس ژ موسا دهاته كرن، ما هون ژي دخوازن ژ پيځمبري خوه پرسان بكن؟ چه كسي ايماني بده بكفري، براستي وي ريكا راست وندا كړيه.

۱ دما پيځمبر (س) وعظك لصحابيين خوه دكر، ژي ره دگوتن: «راعنا» يعني خوه لمه بگړه. لي بلي اف كلميا «راعنا» دزمانې جهويان ده بمعنيكه كړيت بكار دهات. گافا كو جهويان اف گوتنا مسلمانان بهيستن وان ژي

ب «راعنا» يا كو بوي واتي بو پيځمبري مه ره دپيښ. ژ بر في يكي خدي كلميا «راعنا» لباورمندان قدخه كړ و ژ وان ره گوت: دشونا «راعنا» ده هون «انظرنا» يا كو بمعني لږ مكه؛ لهنيقا مه بسكنه، بكار بين. بفي يكي جهو ژي دي نكارين لهمبر پيځمبر في پيښ بكاربين.

۲ نسخ، دفرهنگي ده بمعنا راکړن و ژيړن تي. عرب ديېرن: «نسخت الشمس الظل» «تافى سى راکړ و بر» هر وها بمعنا فگوهاستنا ژ جهكي ببال جهكي ديتر فّه يه. وک نومونه: «نسخت الكتاب» من ژ کتيبيکي تستين تي ده فگوهاستن کتيپکه دن. نسخ، دنافليکا شرعي ده راکړنا حکميکي شرعي ژ رواجي يه يان گوهراندنا حکميکي بيكي دنه. بکرتي مروف دکاره وها بيژه: «راکړنا حکميکي شرعي بدليکله شرعي يه».

۳ د في نايته ده نه هاتيه گوتن كا جهويان ژ موسا چه خوستنه. ژ سوره يي نيسا نايټا ۱۵۳ ي تشنا جهويان ژ موسا خوه ستيه ژ مه ره وها اشکرا دكه. ميناک: «يا محمد!» اهلي کتيب ژ نه دخوازن كو

۱۰۹. کَلْکَ ۙ زِیْنِ اَهْلِی کِتِیْبَ (جِهْو و فِلَه) پِشْتِی کُو حَقْ ۙ وَ اَنْ رَه پِتَامِی اَشْکَرَه دِه
ژی، ۙ چَا فَنَبَارِیَا خَوَه دِخَوَا زَنْ وَه ۙ بَاوَرِیَا وَه فَکَرِیْن وَ وَه بَیْن سَر کُفَرِی. فِیْجَا
دِ وَ اَنْ دَرَبَاسِ بَیْن وَ چَا فِی خَوَه ژَوَا نِ بَگَرِ ن، حَیَانِی کُو خُدِی فَرْمَا نا خَوَه بِشِیْنَه.
بِیْگَا ن خُدِی لِسَر هَر تِشْتِی قَا دِرَه.

۱۱۰. بَرَنَگِی پِیْدِی نِمِیژ بَکَن، زَکَاتِی بَدَن وَ هُون چِه خِیْرِی ۙ ژُ بُو خَوَه لِپِشِیَا خَوَه بِشِیْن
(نَاخَرِی)، تَقَر هُونِی بَی کِبَاسِی وِی لِنَکْ خُدِی بَیْنِ. بَیْگَا ن خُدِی بَکَا رِیْن کُو
هُون دِکَن بَیْرَه.

۱۱۱. (بَیْن اَهْلِی کِتَاب) گُوتَن: ”زِ بِلِی کَسِیْن کُو جِهْوِیَا نِ زِی فِلَه بَن تُو کَس دِی نَچَه
بِهَشْتِی. اَفْ گُوتَا هَانِی خَوَزِیْن وَ اَنَه. (ژَوَا نِ رَه) بَیْزَه: ”دَ کَا دَلِیْلَا خَوَه بَیْنِ اَکَر
بَرَا هُون رَاسْت دِیْزَن.“

۱۱۲. نَخِیْر، یَا اَو دِیْزَن نَه وِسَانَه! کِی بَرِی خَوَه بَدَه خُدِی وَ اَو قَنَجِکَا رَ بَه، فِیْجَا
مُحَقَق خِیْرَا وِی لِجَم خُدَا یِی وَ یَه؛ نَه طِرْس لِسَر وَ اَنْ هِیَه نَه زِی اَو غَمْگِیْن دِیْن.

۱۱۳. جِهْوِیَا نِ دِگُوتَن: ”فِلَه نَه لِسَر تُو دِیْنِ نَه. فِلَهَا نِ زِی گُوتَن: ”جِهْو نَه لِسَر تُو دِیْنِ
نَه.“ حَال اَفَه کُو هَر دُویَا نِ زِی کِتِیْب دِخَوَنَدَن. هَر وَ هَا اَوِیْن کُو زَانِیْنَا وَ اَنْ (بِکِیْیِ)
نَبُو زِی مِیْنَا گُوتَا وَ اَنْ دِگُوتَن. اِیْدِی خُدِی لِسَر یَا کُو لَهْف نَدِکَرَن دِی رُوژَا قِیَا مَتِی
دِ نَافِیْرَا وَ اَنْ دَه فَرْمَا ن بَکَه (وِی وَ اَنْ زِ هَف صَا فِی بَکَه).

۱۱۴. مَا ۙ زِ وِی کَسِی کُو نَاهِیْلَه دِمَزْ گَفْتِیْن خُو دِی دَه نَافِی وَ یِیْتَه هِلْدَا ن وَ اَوِی کُو ۙ
بُو وِیْرَا نِکَرْنَا مَزْ گَفْتَا ن دِخَبْتَه ظَالِمَتَر کِی هِیَه؟ اَفِیْن هَا، حَقِی وَ اَنْ اَوَه کُو بَی طِرْس
نِکَا رِیْن بَکَفْتَه مَزْ گَفْتَا ن! ۙ ژُ بُو وَ اَنْ لِدَنِیَا یِی رِسَوَا یِی وَ لِنَاخَرِی زِی عَذَابِکِی مَرَن هِیَه.

تُو زِ نَاسِیَا نَانِ کِیْیِکِی ۙ وَ اَنْ رَه دَاخِی خَوَا رِی. بَیْگَا ن وَ اَنْ مُوسَا تِشْتِکِی هِی ۙ زِ فِی مَرِیْتَر خَوَه سَتِیْبُون.
فِیْجَا گُوتَن: «خُدِی اَشْکَرَا نِشَا نِی مَه بَدَه».

۱۱۵. رُوْزُهَلَات و رُوْزَنَافَا مَلِكِيْ خُدِيْ نَه. فَيَجَا (دِ نَمِيْزِيْ دَه) چِه جِهِيْ هُون بَرِيْ خَوَه
بِدِنِيْ اَوْ قَبْلَه يَه (اَوَا كُو خُدِيْ اَمَرِيْ وَه يِيْ كَرِيْه). بِيْگومانْ خُدِيْ قَنَجِيْفِرَهه، زَانَا يَه.

۱۱۶. (جَهُو، فَلَه و مِشْرَكَانْ) گُوْتِن: ”خُدِيْ زِ خَوَه رَه زَارُوْ گِرْتَهه.“ حَاشَا! خُدِيْ زِ وَاَنْ
تِشْتَانْ پَاكْ و مُوْنَزَهه. بَلَكِيْ چِه تِشْتِيْنْ لَعَرْدْ و نَاسِيَاَنَانْ هَنَه هَر يِيْنْ وِيْ نَه، هَمُو
لَبَرِ فَرْمَانَا وِيْ سَكِنَانْدِيْ نَه.

۱۱۷. خُدِيْ خَالِقِيْ عَرْدْ و نَاسِيَاَنَانَه؛ دَمَا اَوْ بَقِيْ تِشْتِكِيْ بَحْلَقِيْنَه، تَنِيْ زِيْ رَه دِيْزَهه:
جِيْبِيْه، اَوْ زِيْ جِيْدِيْه.

۱۱۸. اَوِيْنْ كُو زَانِيْنَا وَانْ (بِكِتِيْبِيْ) نَبُو دِگُوْتِن: ”مَا چِمَا خُدِيْ بَمَه رَه نَآيِيْفَه، يَانْ زِي
مُوْعَجِيْزِيْ كِيْ (لِسَرِ يِيْخَمْبَرِيَا تَه) زِ مَه رَه نَآيِيْنَه.“ هَر وَهَا يِيْنْ بَرِيَا وَانْ زِيْ مِيْنَا يِيْفَا
وَانْ دِگُوْتِن. دِلِيْ وَانْ مِيْنَا هَقْن. بِيْگَاَنْ مَه زِ بُو جِفَاتَكَه كُو باوَرِ دَكَه، نَآيِيْنْ خَوَه
اَشْكِرَه كِرِنَه.

۱۱۹. بِيْگَاَنْ مَه تُو بَحَقِيْ (بِدَلِيْلْ و مُعْجِيْزَه) شَانْدْ كُو تُو مَزِ گِيْبَرِ و هِشِيَاْرَكِرِ و تُو زِ
دُوْزَهِيَاَنْ دِيْ نَه بَرِ سِيَاَرْ بِيْ.

۱۲۰. نَه جَهُو نَه زِيْ فَلَه حَبَانِيْ تُو نَدِيْ يِيْ دِيْنِيْ وَانْ اَوْ قَتْ زِ تَه قَايِيْلْ نَايْن. بِيْزَهه:
”بِيْگَاَنْ رِيْزِيْزِيَا رَاسْتْ تَنِيْ رِيْزِيْزِيَا خُدِيْ يَه.“ پِشْتِيْ زَانِيْنَا كُو زِ تَه رَه هَاتِيْه؛ اَكْرْ تُو
بِدِيْ يِيْ هُوْسِيْ وَانْ، صُوْنْدْ به؛ لِهْمْبَرِ خُدِيْ زِ بُو تَه نَه خُوْدِيْ و پِشْتَقَاَنْكْ، نَه زِيْ
نَآرِيْكَارْكَ هِيْه.

۱۲۱. اَوِيْنْ كُو مَه كِتِيْبْ دَايَه وَانْ و بَدْرِسْتِيْ وِيْ دَخُوِيْنْ، هَا اَوْ باوَرِيْ يِيْ تِيْنْ. چِه
كِسِيْ وِيْ اِنْكَارْ بَكَه، فَيَجَا يِيْنْ دِ زِيَاْنِيْ دَه اَوْ بَخَوَه نَه.

۱۲۲. گَلِيْ زَارُوِيْنْ اِسْرَآئِيْلْ! اَوْ قَنَجِيْ و كَرْمَا كُو مِْنْ لَوَه كَرِيْه يِيْنْ بِيْرَا خَوَه. بِيْگَاَنْ
مِْنْ هُون دِسَرِ خَلِكِيْ (دَمَا وَه) رَه گِرْتَبُو.

۱۲۳. خَوَه ژِ تَنگَرَا رِا رُوژَكه وَسَا بِيَارِيژَن كُو تِي دَه چُو كَس مَنفَعَتَكِي نَادَه تُو كَسِي، ژِ بَر تُو كَسِي فَه گَرُو نايِي قَبُولِكِرَن، مَهْدَرِي ژِ بُو تُو كَسِي فَيْدِي نَادَه و ژِ بُو تُو كَسِي نَارِيكَارِي نايِي كِرَن.

۱۲۴. بِيِنِن بِيَرَا خَوَه؛ دَمَا خُدِي، اِبْرَاهِيْم بَجَنْد گُوْتَنان اِمْتَحان كِرَن. فَيَجَا اِبْرَاهِيْم دِجَه دَه او گُوْتِن بَكَار تَانِيْن. (خُدِي) گُوْت: ”بِيْگَمَان اَزِي تَه ژِ بُو مَرُوْفَان بِكَم رِيْبَر (و پِيَسَوَا).“ (اِبْرَاهِيْم) گُوْت: ”(خُدايِي مَن!) ژِ زُرِيْتَا مَن زِي.“ خُدِي گُوْت: ”سُوْزَا مَن (ب رِيْهَبَرِيِي) نَاگِيْهَرَه سَتَمَكَارَان.

۱۲۵. دَمَا مَه كَعْبَه ژِ مَرُوْفَان رَه گَرَانْد جِهِي لِيْفَكِرِيْن و لِهْفَكُوْمَبُونِي و مَه او گَرَانْد اِيْمَنَاهِي و اوْلَكِيِي؛ مَه ژِ مَرُوْفَان رَه گُوْت: ”هُون زِي مَقَامِي اِبْرَاهِيْم ژِ خَوَه رَه بِكَن عِبَادَتَكِه. مَه قَرْمَان لَابْرَاهِيْم و اِسْمَاعِيْل كِر كُو هُونِي مَلا مَن ژِ بُو طَوَاكَارَان، اَعْتِكَافَكَارَان، رُكُوْعَكَارَان و سِجُوْدَكَارَان پَاقُز بِكَن.“

۱۲۶. وِي دَمَا اِبْرَاهِيْم گُوْت: ”خُدايِي مَن! فَي دَرِي بَكَه بَازارَكِي تَارَام و اِيْمَن، نِيْسْتَجِهِيْن وِي زِي اوِيْن كُو بُخْدِي و رُوژَا نَاخِرَتِي بَاوَرِي تَانِيْن بَنَخَلِيْتِيْن فَيَكِيَان رَزَقْدَار بَكَه.“ خُدِي گُوْت: ”چَه كَسِي كَافِر بِيَه اَزِي لِيْدَنِيَايِي رِزْقِي وِي بِيْدَمِي و دَمَكَه گُورْت وِي بِي بِيْجِيژِيْنِم، پَاشِي (بِسَدَم كَافِرِيَا وِي) اَزِي وِي بَكِيْشِم اَزَارَا اِيْگِر.“ او چَه پِيْس وَاَرَه!

۱۲۷. بِيِنِن بِيَرَا خَوَه؛ دَمَا اِبْرَاهِيْم و اِسْمَاعِيْل هِيْمِيْن بِيْتِي بِلَنْد كِرَن (و گُوْتِن): ”خُدايِي مَه! ژِ مَه قَبُول بَكَه، بِيْگَمَان هَر تُو يِي، يِي بِيْهِيْزَر يِي زَانَا.“

۱۲۸. ”خُدايِي مَه! مَه هَرْدُوِيَان ژِ بُو خَوَه رَادَسْت بَكَه و ژِ زُوْرِيْتَا مَه اَمْتَكَه مُسْلِمَان

۱ د نايِي دَه ”مَقَامِي اِبْرَاهِيْم“ دَرِباس بُو. مَقَامِي اِبْرَاهِيْم، چَقَاس جِهِي كُو اِبْرَاهِيْم لِي رَاوَسْتِيَا يَه كُو او تَفَكِي مَشَاعِرَانَه. مِيْنَا طَوَافِيْن، سَعِيِي، سَكْنَا عَرَفَاتِي، سَكْنَا مُوْزْدَلِيْفِي، جَمَرَات، قَرْبَان و يِيْن مِيْنَا قَان ژِ مَنَاسِكِيْن حَجِي.

دَرِينَه، رِی و نِیْسَاتِیْن حَجِی نِیْسَانِی مَه بَدَه و تَوْبِیَا مَه قَبُول بَكَه. بِيْگَاَن هَر تُو یی
یِی تُوْبَه پَرِیْرِ یِی دِلْوَاَن.

۱۲۹. ”خُدایِی مَه! زَرَارُوْیِن مَه رَه پِیْخَمْبَرِکِی زِنَاف وَاَن بِشِیْنَه کُو نَایِتِیْن تَه زِوَاَن رَه
بِخُوْنَه، وَاَن فِیْرِی کِتِیْب و حِکْمَتِی بَكَه و وَاَن (زِگْنَه و شِرْکِی) پَافَزِ بَكَه. بِيْگَاَن
هَر تُو یی یِی عَزِیْزِ یِی حَکِیْم.

۱۳۰. مَا زِ یِی نَاقِلْسِیْکُ پِی فَه کِی بَرِی خَوَه ژ دِیْنِی اِبْرَاهِیْم فَدِگَرِیْنَه؟ صُوْنْدَه؛ مَه آو
لِجِیْهَانِی (بِ پِیْخَمْبَرِی) بَزَارِیْتِه و بِيْگَاَن آو دِ نَآخَرِیْتِی دَه ژِی تَقَز ژِ یِیْن هَافِلْدَار
و یِیْن بَکِیْرَهَاتِیْه یَه.

۱۳۱. دَمَا خُدایِی وِی ژِی رَه گُوْت: ”مُسْلِمَان بِيْه!“ گُوْت: ”آز رَادَسْتِی بَر فَرْمَا نَا خُدایِی
عَالَمِی بُوْم.“

۱۳۲. اِبْرَاهِیْم وَصِیْتَا دِیْنِی حَق لَزَارُوْکِیْن خَوَه کَر و یَعْقُوْب ژِی (گُوْت): ”آی زَارُوْکِیْن
مِنْ! بِيْگَاَن خُدِی آف دِیْن (اِسْلَام) ژِ بُو وَه هَلِیْزَارِیْتِه. نَآخُو لِسِرِی بَزِیْن و لِسِرِی
بِمِرْن.“

۱۳۳. یَاَن ژِی مَا هُوَن دِ دَمَا مِرْنَا یَعْقُوْب دَه لِجَم وِی حَازَر بُوْن؛ دَمَا ژِ زَارُوْکِیْن خَوَه
رَه گُوْت: ”هُوْنِی بَشْتِی مِنْ ژِ کِی رَه عِبَادَتِی بَکْن؟“ گُوْتِن: ”اَمِی ژِ خُدایِی تَه رَه
و ژِ خُدایِی بَآف و بَپِیْرِیْن تَه اِبْرَاهِیْم، اِسْمَاعِیْل و اِسْحَاق رَه عِبَادَتِی بَکْن کُو آو
خُدایِکِی بِنْتِی یَه و اَم ژِی رَه بَرْدَسْتِن.“

۱ عزیز: آوِی کُو تَفَکِی وَاَتِیْن سَرْدَسْتِی ژِی رَه تَه. سَرْدَسْتِیَا قُوْتِی؛ فِیْجَا یِی وِی تِیْکُ بِيْه تُوْنَه. سَرْدَسْتِیَا
نَهْیَلَانِی؛ آو قَط تَه حَوْجِیْن تُو کِسی یَه. سَرْدَسْتِیَا تِیْکِیْرِن و سَرْکَفْتِیْن؛ نَآخُو یِی دَسْتُوْرَا وِی تُو تَشْت
خَوَه نَآلَفِیْنَه. مَه دِ نَآیِتِی دَه بـ ”سَرْکَفْتِی و دَسْتَهْلَآت“ مَعْنِی کَرِیَه.

حَکِیْم: آوِی کُو هَر تَشْتِی دِجِیْ وِی دَه دَانِیْنِی و دِ تَدْبِیْرَا وِی دَه تُو کِیْآسِی و شِمَتَانْدِن تُوْنَه یَه. دِ
نَآیِتَان دَه مَه بـ ”کَارَبِنَجَه“ ی مَعْنِی کَرِیَه.

۱۳۴. (کَلِیْ جِهْوِیَانْ!) اَوْ اَمْتَنُکْ بُونْ، هَاتِنْ وِ چُونْ. یَا کُو وَانْ بَدَسْتْ خِسْتِیَه ژِ وَانْ رَه یِه وَ یَا کُو وَه بَدَسْتْ خِسْتِیَه ژِ وَه رَه یِه. هُون ژِ یَا کُو وَانْ کَرِیَه نَه بَرِپَرَسِیَارَنْ.

۱۳۵. (جِهْو وِ فِلَهَانْ ژِ مُسْلِمَانَانْ رَه) گُوتِن: "بِیْنْ جِهْوِیَانْ زِی بِنِ فِلَهْ، هِنْگِیْ هُونِیْ بَسَرِ رِیَا رَاسْتْ فَه بِنِ." بَبِیژَه: "نَخِیْر، وِسَا نِیْتَه، بَلْکِیْ اَمِیْ بَدَنْ پِیْ دِیْنِیْ اِبْرَاهِیْمْ کُو اَو ژِ بَاوَرِیْنْ غَلْتْ پَارَاسْتِیْ بُو وَ اَو نَه ژِ مُشْرِکَانْ بُو."

۱۳۶. بَبِیژِن: "مَهْ بَخْدِیْ وَ بِنَا کُو ژِ مَه رَه هَاتِیَه، بِنَا کُو ژِ اِبْرَاهِیْمْ، اِسْعَیْلْ، اِسْحَاقْ، یَعْقُوبْ وَ نَفِیْنْ وِی رَه وَ بِنَا کُو ژِ مُوسَا وَ عِیْسَا رَه وَ بِنَا کُو ژِ پِیْخَمْبَرِیْنْ دَنْ رَه، ژِ نِکْ خُدَایِیْ وَانْ هَاتِیَه شَانْدَنْ بَاوَرِیْ نَانِیَه. اَمْ تُو فَرْقِیْ نَایِیْخَنْ نَافِرَا یِکِیْ ژِ وَانْ وَ اَمْ تِنِیْ رَا دَسْتِیْ بَرْ فَرْمَا نَا خُدِیْ بُوْنَه."

۱۳۷. اَکَرْ اَو (اَهْلِیْ کِتِیْبْ) مِیْنَا وَه (بِتْفَکِیْ پِیْخَمْبَرَانْ) بَاوَرِیْیْ بِنِیْنْ، فِیْجَا بَرَا سْتِیْ اَو لِسَرِ رِیَا رَاسْتِنْ. نَا! اَکَرْ اَو بَرِیْ خَوَه بَگُوهرِیْنْ، اَو هَر دِ رِیْشَاشِیْ دَه نَه. اِیْدِیْ خُدِیْ لِهْمَبَرْ وَانْ بَسِیْ تَه یِه. هَر اَوَه، یِیْ بَهیْزَرِیْ زَانَا.

۱۳۸. خَوَه یِدِیْنِیْ خُدِیْ بَرَنْگِیْنْ (بِاسْلَامِیْ بَگَرَنْ دَا هُون بَرَنْگْ وَ نِیْشَانِیْنْ اِسْلَامِیْ بِنِیْنْ نَاسْکِرَنْ). مَا ژِ دِیْنِیْ خُدِیْ (نِیْشَانْ وَ رَنْگِیْنْ خُدا) چِیْتِرْ وَ خُوشْکِرْ چِه هِیَه؟ اَمْ هَر ژِی رَه عِبَادَتِیْ دِکِنْ.

۱۳۹. (یَا مُحَمَّدْ!) بَبِیژَه: "مَا هُونْ دَرَبَارِیْ خُدِیْ دَه بَمَه رَه دِکَشَنْ نِیْقَاشِیْ؟ حَالْ آفَهْ کُو اَو هَمْ پَرُورْدَگَارِیْ مَه هَمْ زِی پَرُورْدَگَارِیْ وَه یِه. (جَزَایِیْ) یَا کُو اَمْ دِکِنْ ژِ مَه رَه یِه وَ (جَزَایِیْ) یَا کُو هُونْ دِکِنْ ژِ وَه رَه یِه. رُوشْ آفَه: اَمْ بَسْ ژِ بُو خُدِیْ عِبَادَتِیْ دِکِنْ وَ هَشِشْکَانْ ژِی رَه چِیْنَاکِنْ.

۱۴۰. (کَلِیْ بِنِیْنْ اَهْلِیْ کِتِیْبْ!) "مَا هُونْ بَرَا سْتِیْ دِیْبِیژَنْ کُو اِبْرَاهِیْمْ، اِسْعَیْلْ، اِسْحَاقْ، یَعْقُوبْ وَ نَفِیْنْ وَانْ جِهْوِیَانْ زِی فِلَهْ بُونْ؟ بَبِیژَه: "مَا هُونْ یِیْهَتَرْ دَرَانِیْنْ تَانْ زِی

خُدَيِّ؟ مَا زِي كَسِي كُو شَاهِدِيَا (رَاسْتِي) يَا لَنِكَ خَوَه قَدِشِيرَه ظَالِمَتِرُ كِي هِيَه؟
مُحَقَقُ خُدَيِّ زِيَا كُو هُون دِكْن نَه بِيخَبَرَه.

۱۴۱. آو اُمْتَك بُون، هَاتِن و چُون. يَا كُو وَان بَدَسْت خُسْتِيَه زَوَان رَه يَه و يَا كُو وَه بَدَسْت
خُسْتِيَه زِي وَه رَه يَه و زِيَا كُو وَان كِرِيَه هُون نَه بَرِپَرِسِيَارِن.

۱۴۲. زِي مَرُوْفَان يِيْن نَفَام وَي بِييَزِن: ”مَا چِه تَشْتِي بَرِي وَان زِي قَبَلِيَا وَان دَاگَرَانْد آوَا كُو
بَرِي آو لِسَرِي بُون؟ بِييَزَه: ”رُوْزَهَلَات و رُوْزَاڤَا (هَرْد) مِلِكِي خُدَيِّ نَه، يِي بَقِي بَرِي
وي دَدَه بَال رِيَا رَاسْت فَه.“

۱۴۳. هَر وَهَا مَه هُون كِرِن اُمْتَكَه وَسَط (عَادِل) دَا كُو هُون لِسَر مَرُوْفَان يِيْن شَاهِد و
بِيخَمْبَر زِي لِسَر وَه بِيَه شَاهِد. مَه آوَا كُو بَرِي تُو لِسَرِي بُوِي نَكَرَانْد قَبَلَه بَس دَا
كُو اَم يِي بَدَه يِي بِيخَمْبَر زِي يِي كُو بِيَاش فَه فَكْرَه سَر كُفْرِي زِي هَف فَقْتِيْن. بَرَاْسْتِي
زِي آف گَهْرِيْن پَر گَرَانَه، لِيَلِي آوِيْن كُو خُدَيِّ آو رَاسْتَرِي كِرِنَه لِسَر وَان نَه گَرَانَه.
نَه بَاتِي خُدَيِّ يَه كُو نَمِيْزَا وَه (يَا بَرِي) وَنِدَا بَكِه. بِيگَان خُدَيِّ دَرِبَارِي مَرُوْفَان دَه
رُوْوَفَه، رَحِيْمَه.

۱۴۴. (يَا مُحَمَّد!) بَرَاْسْتِي اَم دِييِن كُو بَرِي تَه بَرِ بَاسَانَان فَه دِكْرَه (بِهِيْقِيَا كُو كَعْبَه بِيَه
قَبَلَه). اِنْدِي تَقَر اَمِي بَرِي تَه فَكْرِيْن سَر قَبَلِيَكِه كُو تُو يِي قَايِيْلِي. نَاخُو؛ بَرِي خَوَه
بَرِفَرِيْنَه بَرِ بِنَالِي مَزْگَفْتَا پِيْرُوْز (كَعْبِي) فَه. هُون لِكُو دِيْن يِيْن اِنْدِي بَرِي خَوَه بَرِ
بَكَعْبِي فَه بَرِفَرِيْن. يِيگَان يِيْن خَوْدَانَكِيْتَبْ بَاش دِرَازِن كُو آف (بَرِزَرَانْدِن) زِي جَم
خُدَايِي وَانَه وَ حَقَه. خُدَيِّ زِيَا آو دِكْن تَقَر نَه يِي نَاگَاَه.

۱ دَمَا بِيخَمْبَر هَجَرْتِي مَدِيْنِي كِر، مُسْلِمَانَان شَانَزْدَه-هَفْدَه مَهَان بَرِي خَوَه دَانَه قُدْسِي وَ نَمِيْز دِكْرِن. لِيَلِي
آف يَك بُو سَدَم كُو جِهُو د سَر خَوَه فَه بِيچِن وَ لِنَافْ خَلِكِي بِييَزِن: ”مُحَمَّد وَ هَقَالِيْن خَوَه نَزَانِيْن كَا قَبَلِيَا
وَان كُو دَرَه؛ مَه رِي شَانِي وَان دَايَه. فَيَجَه بِيخَمْبَر (س) بَرِي خَوَه دَا نَاسِيَانَان وَ لِيْز خُدَايِي خَوَه گَرِيَا
كُو قَبَلِيَا اِسْلَامِي نِيشَانِي وَان بَدَه. اِنْدِي بَشْتِي فِي دُعَايَا بِيخَمْبَر، قُرْمَانَا اِلَهِي زِي وَان رَه هَات كُو بَرِي
خَوَه زِي قُدْسِي بِنَال كَعْبِي فَه فَكْرِيْن. فَيَجَه آف تَايْت دِي وَي بَحْسِي دَه نَازِل بُو.

۱۴۵. صُؤْنَدَ بِهِ، اَکْرَ تُو هَر جَلَبَی تَايْتَان (کُو ژ بُو تَه رَاسْتَدِر بِن و) ژ يِن اَهْلِي کِتِيب رَه بِنِي؛ دِيسَا زِي اَو دِي بَرِي خَوَه نَدَن قِبَلَا تَه و تُو زِي نَه اَوِي کُو بَرِي خَوَه يَدِي قِبَلَا وَاَن. هِن ژ وَاَن زِي دِي بَرِي خَوَه نَدَن قِبَلَا يِن دَن. اَکْر بَسْتِي وَحْيَا کُو ژ تَه رَه هَايَتِه، تُو بَدِي يِي هَوَسِيَن وَاَن، وِي دَمِي بَرَاَسْتِي تُو ژ سَتَمْکَارَانِي.

۱۴۶. اَوِيَن کُو مَه کِتِيب دَايِي وَاَن، چَاوَا کُو زَارُوکِيَن خَوَه نَاس دِکَن هَر وِسَا وِي (حَقِيَا قِبَلِي) ژِي نَاس دِکَن. يِيگَمَان کُوْمَک ژ وَاَن دِگَل کُو دَرَانَن ژِي حَقِيِي قَدَشِيرُن.

۱۴۷. اَف رَاسْتِي (يَا ژ تَه رَه هَايَتِه) ژ جَم خُدَايِي تَه يَه، فَيَجَه نَبَه ژ يِن کُو (دَرَبَارِي وِي دَه) بَشِک و بَگُوْمَان دِکَفَن!

۱۴۸. ژ بُو هَر اَمْتَكِي قِبَلِيک هَيَه کُو اَو (دِ نَمِيژِي دَه) بَرِي خَوَه دِدِنِي، فَيَجَه دِ قَنَجِيِي دَه بَهْف رَه پِيَسْبَارِيِي بَکَن. هُون لَکُو دِبَن يِن، خُدِي دِي وَه تَقَان يِيَنه حَشِرِي (دَا کُو هَر يَک جَزَايِي خَوَه وَرَگَره). يِيگَمَان خُدِي لِسَر هَر تَشْتِي قَادِرَه.

۱۴۹. چَه جِهِي تُو يِي دَه بَجِي سَفَرِي (دِ نَمِيژِي دَه) بَرِي خَوَه يَدَه بَر بَالِيِي مَسْجِدُ الْحَرَامِي فَه. يِيگَمَان اَف ژ جَم خُدَايِي تَه فَرْمَانَكَه حَقَه کُو ژ بُو تَه هَايَتِه. خُدِي ژ يَا کُو هُون دِکَن نَه بِي نَاگَاَه.

۱۵۰. کِيژَان جِهِي تُو يِي دَه هَرِي سَفَرِي (دِ نَمِيژِي دَه) بَرِي خَوَه يَدَه بَر بَالِيِي مَسْجِدُ الْحَرَامِي فَه. (گَلِي اَمْتِي) هُون زِي لَکُو دَرِي دِبَن يِن (لِسَر نَمِيژِي) بَرِي خَوَه يَدَن نَالِيِي مَسْجِدُ الْحَرَامِي دَا کُو هِيَنَجَتَا مَرُوْفَان (کُو بَکَارَن لَهْمَبَر وَه بَکَار يِيَن) لِسَر وَه يِيک نِيِي. لِيَبَلِي يِيَن کُو سَتَمْکَارِيِي دِکَن (اَوِي بَوَرَه نَقَاشِي بَکَن). نَاخُو هُون ژ

۱ ژ بُو هَر اَمْتَكِي قِبَلِيکَه وِي هَيَه کُو دِ عِبَادَتِي دَه بَرِي خَوَه دِدِنِي. اَف قِبَلَه ژ شَرَايِعِيَن خُدِي نَه. اَو دِ رُوْش و زَمَانَان دَه لَگُورِي خَلْک و دِيْتَان تِي گَهَارِن. اَرْمَانَج نَه بَرِيْدَانَا قِبَلِي يَه، اَرْمَانَج؛ يِنَشِيرِکِيَا دِ طَاعَت و قَنَجِيِي دَه يَه، دِ تَقْوَا دَارِي و نِيَزکِيَا بَال خُدِي فَه يَه.

وَاَنْ تَتَرَسِّنْ؛ تَنْبِيْ ۙ مِنْ بَرَسِّنْ دَا ۙ كُوْ اَزْ قَنْجِيَا ۙ خَوَهٗ يَّا لِسَرِّ وَهٗ تَمَامَ بَكْمَ وَ دَا ۙ كُوْ هُوْنُ رِيَا رَاسْتِ بِيْبِيْنُ.

۱۵۱. هَرِّ وَهَّا مَهٗ يِيْخَمْبَرَكْ ۙ نَافْ وَهٗ ۙ بُوْ وَهٗ شَانْدَ دَا ۙ كُوْ نَايْتِيْنِ مَهٗ ۙ ۙ وَهٗ رَهٗ بَخَوَهَنَهٗ، وَهٗ (ۙ ۙ قَرِيْزَا شَرْكِيْ) ۙ پَاقِرْ بَكَهٗ، وَهٗ هِيْنِيْ قُرْآنُ وَ حِكْمَتِيْ بَكَهٗ وَ وَهٗ فِيرِيْ يَّا ۙ كُوْ هُوْنُ يِيْ نَزَانِنِ بَكَهٗ.

۱۵۲. نَاخَوَهٗ هُوْنُ (ۙ عِبَادَتْ كَرِنِيْ) ۙ مِنْ دِ بِيْرِ بِيْنِنِ دَا ۙ كُوْ اَزْ ۙ زِيْ (ۙ بَعْقُوْ كَرِنِيْ) ۙ وَهٗ دِ بِيْرِ بِيْنِمُ؛ شُكْرِيْ مِنْ بَكْنِ وَ لِيْشَبْرِيْ مِنْ نَانْكَوْرِيْ نَكْنُ.

۱۵۳. گَلِيْ يِيْنِ ۙ باوْرِيْ نَانِيْنَهٗ، هُوْنُ پِشْتَا ۙ خَوَهٗ بَصَبْرُ وَ نِيْمِيْزِيْ ۙ خُرْتِ بَكْنِ. ۙ بِيْگَمَانْ ۙ خُدِيْ دِ گَلْ صَبْرْ كِيْشَانَهٗ.

۱۵۴. ۙ ۙ وَانِيْنِ ۙ كُوْ دِ رِيَا ۙ خُدِيْ دَهٗ هَاتِنَهٗ ۙ كُشْتِنِ رَهٗ نِيْبِيْزُنْ: "اَوْ مَرِيْ نَهٗ!" نَاخُوْ؛ اَوْ سَاغْنُ، لِيْبِلِيْ هُوْنُ يِيْ نَاْحَسِنِ وَ تِيْ نَاگِهِيْزُنْ.

۱۵۵. صُوْنْدَ بَهٗ؛ اَمِيْ ۙ بَهْنَكِيْ ۙ ۙ طُرْسِيْ وَ بَرْجِيُوْنِيْ، ۙ بَكِيْمَكِرِنَا ۙ مَالْ وَ جَانْ وَ كِيْمَكِرِنَا ۙ مِيُوِيْنِ وَهٗ، وَهٗ اِمْتَحَانْ ۙ بَكْنِ وَ مَزْگِيْنِيْ ۙ بَدَهٗ صَبْرْ كِيْشَانُ.

۱۵۶. اَوْ صَبْرْ كِيْشِيْنِ ۙ كُوْ دَمَا ۙ بَلَايْكَ تِيْ سَرِيْ وَانْ، دِيْبِيْزُنْ: "اَمْ هُمُوْ (ۙ بَنْد) ۙ يِيْنِ ۙ خُدِيْ نَهٗ وَ اَمِيْ لِيْ فَاگَرْنُ."

۱۵۷. هَا اَوْ (ۙ خُوْدَانْبِلَايِيْ صَبْرْ كِيْشُ)، ۙ ۙ بُوْ وَانْ ۙ ۙ جَمْ ۙ خُدَايِيْ وَانْ ۙ پَسَنْدَايِيْنِ وَ دِلُوْفَانِيْ هِيْهٗ وَ اَوْنِ يِيْنِ ۙ كُوْ لِسَرِّ رِيْكََا حَقِّ رَاسْتَرِيْ ۙ بُوَنَهٗ.

۱۵۸. ۙ بِيْگَمَانْ صَفَا وَ مَرُوْهٗ ۙ ۙ نِيْشَانِيْنِ ۙ خُدِيْ نَهٗ. نَاخُوْ ۙ كِيْ ۙ بَسَدَمَا حَجِيْ يَانَ ۙ ۙ زِيْ ۙ بَسَدَمَا عُمَرِيْ هَرَهٗ سَرْدَانَا ۙ يِيْتِيْ، لِسَرِيْ ۙ تُوْ ۙ گَنَهٗ نِيْنَهٗ ۙ كُوْ دِ نَاْفِرَا ۙ هَرْدِيَاَنْ دَهٗ سَعِيْ (ۙ چُوْنُ وَ هَاتِيْنِ) ۙ بَكَهٗ. ۙ كِيْ ۙ ۙ دِلِيْ ۙ خَوَهٗ ۙ بَخَاوَهٗ قَنْجِيْكِ ۙ بَكَهٗ، ۙ فَيِجَهٗ ۙ بَرَاْسْتِيْ ۙ زِيْ ۙ خُدِيْ شُكْرُ دَاْرَهٗ، زَانَايَهٗ.

۱۵۹. بِيْكَانَ اَوَيْنَ كُو دَلِيلَ وَ تَائِيْتَيْنَ مَه يَيْنَ رُونَكُرَ اَيْنَ كُو مَه ژ مَرُوفَان رَه هِنَارْتِيَه پِشْتِي
 كُو مَه دِ كِنِييِي (تَوَرَات و اِنْجِيلِي) دَه أَشْكَرَه كِرَن فَدَشِيرَن، هَا اَو، خُدِي لَعْنَتِي لَوَان
 دِبَارِيَنه وَ يَيْنَ لَعْنَتَكَارُ ژِي لَعْنَتِي لَوَان دِبَارِيَن.

۱۶۰. ژ بِلِي يِيَن تُوْبَه كِرَن، خَوَه سَرَاسْت كِرَن وَ حَقِي (يَا فَسَارْتِي) أَشْكَرَه كِرَن؛ فَيَجَه
 هَا اَو، اَز تُوْبِيَا وَان قَبُول دِيكَم وَ اَزَم هَر يِي تُوْبِيَزِيَن يِي دِلُوفَان.

۱۶۱. بِيْكَانَ اَوَيْنَ كُو كَافِرُ بُونَه وَ لِسَرُ كُفْرِي مِرَنه، لَعْنَتَا خُدِي، يَا مَلِيَاكْتَان وَ يَا تَقَكِي
 مَرُوفَان لِسَر وَان بَه!

۱۶۲. حَتَا بَحْتَايِي اَوِي دِ (اِيْكَز وَ) لَعْنَتِي دَه بَن، نَه عَذَاب لِسَر وَان تِي سِفَكِرَن نَه ژِي
 تِيَنَه مُوَهْلَتْدَان.

۱۶۳. خُدَايِي وَه خُدَايَكِي تَك وَ تِنِي يَه؛ ژ وِي پِي فَه تُو خُدَايِي حَق تِيَن. اَو، رَحْمَانَه،
 رَحِيْمَه.

۱۶۴. بِيْكَانَ دِ خُلُقَانْدِنَا اَرْد وَ تَاسِيَاَنان دَه، دِ گُهرِيْنَا شَف وَ رُوژِي دَه، دِ كَشْتِييَن كُو
 ژ بُو فَيْدِيَا اَنَسَانان لِسَر دَرِيَايِي دِكْشَن وَ دِ وِي بَارَانِي دَه يَا كُو خُدِي ژ تَاسِيَاَنان
 دِبَارِيَنه -فَيَجَه بُوِي بَارَانِي اَرْدَا كُو بَرِي ژ بِي نَافِي هَشَك بُوُو بِشِيْنَاهِيي فَدْزِيَنه
 - وَ دِ هَر جَرِييَن ژِيَنْدَارَان دَه كُو لِرِييَن عَرْدِي بَلَاف بُونَه وَ دِ تَقْكَرَا بَا وَ عَوْرِيَن
 فَرْمَانِيَر يِيَن دِ نَافِيَرَا عَرْد وَ تَاسِيَاَنان دَه، هَلْبَت ژ بُو قَوْمَكِي كُو نَاقِل دِگَرَن رَه نِيْشَان
 وَ دَلِيل هَنَه.

۱۶۵. ژ اَنَسَانان هِنَك مَرُوف هَنَه كُو ژ بِلِي خُدِي ژِي رَه هَفْطَا وَ هَفَالَان چِيْدِكَن وَ مِيْنَا
 كُو ژ خُدِي حَز دِكَن ژ وَان ژِي حَز دِكَن. بِلِي اَوِيَن كُو باوَرِي تَانِيَن ژ وَان بِيْهْتَر
 ژ خُدِي حَز دِكَن. اَكْر اَوِيَن كُو ظَلَم كِرَنه دَمَا كُو عَذَابِي دِييِن بَرَانْبُونَا، (دِي يَقِيَن
 بَكِرْنَا) كُو هِيَز هَمُو يَا خُدِي يَه وَ بَرِاسْتِي ژِي خُدِي عَذَابِي وِي پَر دِرْوَاره.

۱۶۶. وِیْ هِنٰگِی، پِیْشِرُوْ خَوَه ۾ پِیْرُوْیْن خَوَه دُوْر دِخْن و هِنٰگِی هَزْدُوْ نَالِی ژی عَذَابِی دِیْنِیْن و هَر وِهَا دَسْتِیْ وَان ۾ هَفْ دَقْتِن.

۱۶۷. یِیْن دُوْفُکَتِی دِیْبِیْرُن: خَوَزِی جَارَکَه دِن اَم فَکَرِیَا نَا دِنِیَا یِی، فِیْجَه وَکِی کُو اَو فِیْگَا خُو ۾ مَه دُوْر دِکْن مَه ژی دِیْ خَوَه ۾ وَان دُوْر بِکَرَا! هَا وِسَا خُدِیْ کَار و کِرِیَارِیْن وَان دَدَه رُوْیِیْن وَان، کُو لِسَر وَان دَبَه دَرْد و پُوشْمَانِی و اَو ۾ اِیْگَر قَت دَرْنَا کَفْن.^۱

۱۶۸. گَلِی مَرُوْفَان! ۾ تِسْتِیْن حَلَال و پَاک یِیْن لِسَر عَرْدِیْ بَخُوْن و نَدْن یِیْ گَافِیْن شِیْطِیْن. بِیْگَا ن اَو ۾ وَه رَه نِیَارَکِی اَشْکَرَا یَه.

۱۶۹. بِیْگَا ن اَو (شِیْطَان) بَسْ نَقْنَجِی و یَا نَه لِرِیْ دَدَه بَر وَه و لَوَه فَرْمَان دِکَه دَا کُو یَا هُوْن یِیْ نَزَانِ لِسَر نَافِیْ خُدِیْ هُوْن بِیْیْرُن.

۱۷۰. دَمَا ۾ وَان رَه تِیْ گُوْتِن: بَدْن یِیْ یَا کُو خُدِیْ نَازِل کِرِیَه، دِیْبِیْرُن: "نَا! اَمِیْ بَدْن یِیْ یَا کُو مَه بَاف و بَایِرِیْن خَوَه لِسَرِیْ دِیْتِیَه." اَرِیْ مَ کُو بَاف و بَایِرِیْن وَان بَشْتِکِی تِیْنِگِیْزَن و نَه لِسَر رِیْکَا رَاسْت یِن ژی؟

۱۷۱. مِیْنَا کَا یِیْن کَافِر وَکَه مِیْنَا کَا وِی کَسِی یَه کُو بَشْتِکِی وِسَا گَازِی دِکَه کُو ۾ بَرِیْن و قِیْرِیْنِی یِیْ فَه تِسْتِک ژی نَایِی سَحْکِرْن. اَو کَرْن، لَالِن و کُورْن، فِیْجَه اَو تِیْنَا گِیْهَرْن.

۱۷۲. گَلِی یِیْن کُو باوَرِیْ ثَانِیْه! ۾ وِی رِزْقِیْ پَاک و حَلَال اِیْ کُو مَه دَا یَه وَه بَخُوْن، فُخُوْن و شُکْرِیْ خُوْد بَکْن، اَکَر بَرَا سْتِیْ هُوْن ژی رَه بَدْنِیْیِ دِکْن.

۱ مَرُوْفِیْن کُو لَدِیْنِیَا یِیْ لِیْ شُوْپَا هِن کَسَان دِجْن اَو قَت نَافِکِرْن کُو اَو رِیْیَا اَو تِیْ دَه دِجْن شَاشَه. اَوِیْ بَچَافِیْ خَوَه بِیْیِن کُو لِنَا خَرِیْیْ اَو رِیْیَر دِیْ زُوْ خَوَه ۾ وَان دُوْر بِکْن و لَوَان دِیْ نَبَن خُوْدِی. لِیْ وِی چَاخِی پِیْشِرُو و پِیْرُو دِیْ عَذَابِی چَتِیْن بِیْیْن. وِی هِنٰگِی اَوِیْ فِیْه بَکْن. لِیْ تِیْلِیْ اَو نَشِیْن خَوَه ۾ اِیْگَر خَلَاس بَکْن. فِیْجَه پِیْرُوْیْن خَایِیْیِ دِیْ بِیْیْش، لِیْ یِیْفَا وَان دِیْ کَا رِکِی نَدَه وَان. لُورَا وَان لِجِیْهَانِی شَاسِیْ خَوَه ۾ دَسْتِیْ خَوَه بَرْدَا یَه. اِیْدِیْ نَمَا کِیْسَا وَان لِیْیِشِرُوْ وَان تِیْ. نَاخُو دِیْیِ مَرُوْف لَدِیْنِیَا یِیْ شَارَزَا بَه و بَرِیَا کُو چَاف بَرُوْزَکَه وَه چَتِیْن بَکْهَه، دِیْیِ بِنِیْرَه کَا لِدُوْف کِیْ دِچَه و هَفَالِیْیَا کِیْ دِکَه!

۱۷۳. بِنِگْاَن خُدِی بَسْ گُوشْتِی حَیْوَانِیْنِ مِرَارُبُوی، خُوبِنِی، گُوشْتِی بَرِیْز و یا کُو نَه لِسَر نَافِی خُدِی هَاتِبَه سَرِیْکِرِن لَوَه حَرَام کَرِیَه. لَیْلِی کِی ژ مَجْبُورِی، نَه بِنِیْتَا حَرَامْخَوَارِیْ و نَه زِیْدِی حَوْجَدَارِیَا خَوَه بَخُوَه، گَنَه لِسَرِی تَنَه. بِنِگْاَن خُدِی گَنْهَرِیْرَه، دِلُوفِیْنَه.^۱

۱۷۴. بِنِگْاَن اَوِیْن کُو یا خُدِی دِ کِتِیْبِی دَه هِنَارِیْتِه فَدَشِیْرِن و بَارَزَانِی دِفْرُوشِن؛ هَا اَوْ ژ اِیْگَرِی فَه تَشْتِکِی دِن نَاخُون. رُؤْزَا قِیَامَتِی خُدِی بَوَان رَه نَایَقَهه وَاَن (ژ گَنْهَان) پَافِز نَاکَه و ژ وَاَن رَه نَازَارِکَه زَانْدَار هِیَه.

۱۷۵. هَا اَوْ، اِیْن کُو وَاَن رَاسْتَرِیْبِی دَانَه بَرِیْشَاشِی و لَیْبُورِیْنَا گَنْهَان دَانَه بَنَازَارِی، قِیْجَه اَوْ حَقَاس بِنَهَنْفَرَهَن لِسَر (نَازَارَا) اِیْگَر؟!

۱۷۶. اَوْ (عَذَابِی هَاتِبَه گُوتِن)، بَسَدَمَا کُو خُدِی، بَرِاسْتِی کِتِیْب (قُرْآن) بِحَقِی نَازِل کَرِیَه (قِیْجَه اَوْ تِی دَه کَتِن اِخْتِلَافِی) و بِنِگْاَن اَوِیْن کُو دِ دَر بَارِی کِتِیْبِی دَه کَتَنَه اِخْتِلَافِی، هَلَبْت اَوْ دِ نَاکُوکِیکَه دُورِی حَقِیْی دَه نَه.^۲

۱۷۷. قَنْجِی، هَمَا نَه اَوَه کُو هُون بَرِی خَوَه بَدِن رُؤْزِهَلَات تَان رُؤْزَا. لَیْلِی قَنْجِیَا اَسَاسِی اَوَه کُو مَرُوفْ بَخُدِی، بَرُؤْزَا نَاخَرَتِی، بِمِلِیَاکَتَان، بَکِتِیْبَان و بَیْخَمْبَرَان بَاوَرِی بِنَه و ژ رُبُو قَایِلِیَا خُدِی مَالِی خَوَه بَدَه خَزْمِیْن خَوَه، بَدَه سِیْوِی و خِزَانَان، بَدَه رِیْوِی و پَارِسْکَان و بَدَه کُولِیَان و پَاشِی نَمِیْزَا خَوَه بَتْکُوزِی بَکَه، زَکَاتِی بَدَه و اَوِیْن چَاخِی

۱ مَجْبُورِیْت دِ اِسلامِی دَه تَنَه یَه. لَیْلِی طُرُورْت هِیَه و حَرَامِی ژ حَوْلِی رَادِکَه. مَرُوفِی کُو ژ بَرِ سَدَمْکِی کُو نَه دِ دَسْت وِی دَه یَه مَجْبُورِی مِیْمَنَه تَشْتِکِی حَرَامْ بَخُوَه، یَاَن ژِی کَارْکِی نَه حَلَال بَکَه، بِشَرَطِی کُو ژ نَخُوب تَبَهْرَه و وِی حَلَال ژِی نَدِیْرَه، قِیْجَه بَقَاسِی زُرُورَتِی دِکَاَرَه بَخُوَه و دِ فِی حَالِی دَه ژِی رَه گَنَه ژِی تَنَه.

۲ حَاخَامِیْن جِهْوَیَان سَالِخِیْن بِنَخَمْبَرِی مَه یِیْن کُو دِ تَوْرَاتِی دَه هَاتِیُون گُوتِن فَشَارْتِن و دِ هَمْبَرِ فِی کَرْنَا خَوَه دِ رَه پَرَه وُرْگَرْتِن. فَاَن تَایْتَان قَالَا فِی بَرَاقا وَاَن نَا کَرِیْت کَرِیَه و نَاکُوکِیَا نَافَا وَاَن نَایْتَه زِمِیْن.

سُوْرَ دَان سُوْرَا خَوَه بَجَه تِيْنِن و دِ وَخْتِي خِرَانِي، نَخَوِشِي و جَنگِي دَه بِيَهْفَرِهِن.
هَا آف (خُودَانِيْن فَاْن سَالُوْخَاْن)، اُوِيْن كُو رَاَسْت و دُرِسْتِن و هَا آف يِيْن كُو خَوَه
رُ عَذَابِي خُدِي دِپَارِيَزِن.

۱۷۸. گلي يِيْن كُو باوَرِي ثَانِيَه! دِ كُشْتِنِي دَه، قِسَاس لِسَر وَه هَاتِيَه فَرَز كِرِن؛ مَرُوْفِي
ثَاَزَا دِ يِيْن ثَاَزَا دَه، كُوْلَه يِيْن كُوْلَه يَه و رُ ن بَرْنِي يَه. لِيْبِلِي هَر كِي كُو رُ ثَالِيِي بَرَاِي
خَوَه فَه وَرَه عَفُوْكَرِن (هِنگِي قِسَاسِيْت دِكْفَه)، اِيْدِي (خُودِيِيْن كُشْتِي) دِفِي لِهْمَبَرِي
كُزَرِي بَرِنْدِي تَف بَكِرِن و پِيُوِسْتَه كُزَرِي بَرِنْدِي خُونَا وَان بَدَه. آف رُ جَم رَبِي
وَه، رُ بُو وَه بَارِسْفَكِي و قَنجِيَكَه. اِيْدِي كِي (رُ خُودِيِيْن كُشْتِي) دِ پَشْتِي قَبُول كِرِنَا
خُوِيْنِي دَه (بِسَر كُزَرِي دَه) اِيْرِيشِي بَكَه قِيَجَه رُ بُو وي ثَاَزَا رَكَه ژَانْدَار هِيَه.^۱

۱۷۹. گلي ثَاَقْلَمَنْدَاْن! رُ بُو وَه دِ پِيَكْتَاْنِيْنَا قِسَاسِي دَه ژِيَاْن هِيَه، هِيْشِي هِيَه كُو هُون وي
پِيَارِيَزِن (و دَرَبَارِي وي دَه عَمْسَاَر نِيْن).

۱۸۰. دَمَا يَك رُ وَه بَكْفَه بَر مَرْنِي، اَكْر مَالِكِي لِدُوْف خَوَه بِيَهْلَه، لِسَر وَه هَاتِيَه فَرَز كِرِن
كُو بَاَوَايَكِي مَعْرُوْف (بِعْدَالْتِي) رُ دِي و باْفِيْن خَوَه رَه و رُ خَزْمِيْن خَوَه رَه وَصِيْت
بَكَه. آف وَصِيْت دِ سْتُوِيِي يِيْن مَتَقِي دَه حَقَه.

۱۸۱. اِيْدِي چه كَسِي پَشْتِي كُو آو بِيَهِيْسْت وي بَكْهَرِيَه، گَنْهِي وي دِ سْتُوِيِي يِيْن كُو آو
گُهاَرْتِي دَه يَه. بِيَكْمَاْن خُدِي بِيَهِيَزَه، زَاْنَا يَه.

۱۸۲. هَر كِي كُو رُ مِيْلَا وَصِيْت كِرِي يَا بِنَالِيِي نَحَقِيِي و رُ مِيْلَا وي يَا بِنَالِيِي گُنْهَاَرِيِي فَه

۱ قَاعِدِيَكَه بِنَكْهِيْن يِيْن اِسْلَامِي آفَه: جَزَائِي سُجْدَارِي رُ جَنَسِي كِرِنَا وي لِي تِي بَرِيْن. مَرُوْفِي كُو بَقْسُد
يَكِي بَكْرَه، عَقْل قَبُول نَاكَه كُو جَزَائِي خُپْسِي لِي وَرَه بَرِيْن. مَرُوْفِي كُو يَك كُشْتِيَه، يَان اُوِي وَرَه كُشْتِن
يَان رُ دِي پَرَه بَدَه وَرَه سِرْگُوْن كِرِن. لِي نَايِي هِيَس كِرِن. بَرَاَسْتِي دِ اِسْلَامِي دَه جِيِي عَقِيِي رُ يِي مَزِن
و گَرِيَنگَه. هَكَه مِيْرَكُز رُ ثَالِيِي خَزْمِيْن كُشْتِي فَه وَرَه عَفُوْكَرِن، رُ كُشْتِنِي خِلَاس دِيَه، لِي دِفِي خُوِيْنَا
كُشْتِي بَدَه. دِفِي ثَاِيْنَا پِيَرُوَز دَه بَحْسَا فِي ثَالِيِي رُ هَاتِيَه كِرِن.

اَنْدِيشَه بَكِه، فَيَجَه اَوْ دِ نَافِرَا وَاَنْ (وَصِيَّتَكِرْ وِ مِيرَاتُخُورَان) دَه صَلِحِي بَكِه (وَاَنْ لِهَفْ بِيَنَه)، لِسَرِي تُو كَتَه نِيَنَه. بِيَكَمَانْ خُدِي كُنْهَرِيَرَه، دِلُوفَانَه.

۱۸۳. گَلِي يِيَن كُو باوَرِي تَانِيَنَه! رُوژِيگِرَتِن، چَاوا لِسَرِ اَمْتِيَن بَرِيَا وَه هَاتِبُو فَرَزُكِرِن، هَر وَسَا لِسَر وَه زِي هَاتِيَه فَرَزُكِرِن؛ دَا كُو هُون (بِرُوژِيگِرَتِيَن) خَوَه (ژِ عَذَابِي خُدِي) بِيَارِيَزِن.

۱۸۴. لِسَر وَه هَاتِيَه فَرَزُكِرِن كُو هُون چَنْد رُوژِيَن بَرِمَارْ رُوژِي بِيگِرِن. اِيْدِي كِي ژ وَه نَخُوش بَه يَان زِي رِيوي بَه بِلَا بَقَاسِي رُوژِيَن كُو (دِ نَخُوشِي وَ رِيويَتِيِي دَه خَوَارِي) دِ رُوژِيَن دِن دَه رُوژِي بِيگِرَه. اَوْ كَسِيَن كُو (ژِ پِيرِيَتِي وَ نَخُوشِيِي) نِكَارِن رُوژِي بِيگِرِن، دَفِي ژ بَر هَر رُوژِي كِي فَه گَرُوي بَدِن؛ كُو (ژِ بَر هَر رُوژِي كِي فَه) خَوَارِي بَدَه بَلَنگَارِي. اِيْدِي كِي كُو بَدِلِي خَوَه زِيْدَتِر بَدَه فَيَجَه اَوْ زِي رَه قَنجِي يَه. اَكْر هُون (دِگَلْ رَحْمَتِيَانْ زِي) رُوژِي بِيگِرِن، اِيْدِي اَوْ ژ وَه رَه چِيَتِرَه. اَكْر هُون خُودِي زَانِيَن بِن، (فَهْم بَكِن).

۱۸۵. اَوْ رُوژِيَن بَهْزَمَارْ مَهَا رَمَزَانِي يَه، اَوَا كُو قُرْآن تِي دَه هَاتِيَه شَانْدِن كُو مِرُوفَان رَاسْتَرِي دَكِه وَ ژ بُو رَاسْتَرِي بِيگِرِن وَ فَقْتَانْدِيَن (اَنَا حَقِّ ژِ بَاطِلِي) نِيَشَانِيَن تَاشَكْرَه نَه. اِيْدِي كِي ژ وَه گِهَشْتَه هِيْفا مَهَا رَمَزَانِي بِلَا وِي مَهِي رُوژِي بِيگِرَه. چِه كَسِي (كُو) دِ فَاَن رُوژَانْ (دَه) نَخُوش بَه يَان زِي رِيوي بَه (رُوژِيَا خَوَه زِي تِي دَه نَكِرْتَبَه) بِلَا بَقَاسِي وَاَنْ رُوژِيَن كُو دِ وَاَنْ دَه رُوژِي نَكِرْتَبَه، دِ رُوژِيَن دِن دَه رُوژِي بِيگِرَه. خُدِي (بِيْشِي حُكْمِي) ژِ بُو وَه رَحِيْتِي دِخَوَاَزَه رَحْمَتِيِي نَاخَوَاَزَه وَ دَا كُو هُون (رُوژِيَا خَوَه) بِيَكِيَاَسِي بِيگِرِن وَ دَا كُو هُون خُدِي مَزِن بِيْدِيَرِن ژِ بَر كُو هُون رَاسْتَرِي كِرِن وَ دَا كُو هُون خُدِي بِيْشِيكِرِيَن.

۱۸۶. (يَا مُحَمَّد!) دَمَا عَفْدِيَن مِّنْ پِرَسَا مِّنْ ژِ تَه كِرِن؛ (بِيِيْزَه: خُدِي دِيْزَه): پِرَاسْتِي اَزْ پِرِ نِيْزِيكِي وَاِنْم؛ چِه دَمَا يَكْ گَازِي مِّنْ بَكِه، مُحَقَّقْ اَزْ دِ هَوَازا وِي دَه تِيْم. نَاخُو،

بَلَا عَقْدَيْنِ مِنْ كُفَّارِيَا مَنْ يَكُنْ وَ بَلَا بِمَنْ بَاوَرِي بَيْنِنَا دَا كُو آوِ يَسْرَ رِيكََا رَاسْتْ
فَهَ بَيْنَ.

۱۸۷. دِ شَفِينِ رُوژِي دَه چُونَا نَفِينِيَن رُزْنِي وَ لَوَه هَاتِيَه سَرَبَسْتَكِرِن. آو ژ بُو وَه جِلِن
(كِياسِيَن وَه قَدَشِيَرِن)، هُون رِي ژ بُو وَان جِلِن. خُدِي بُوَه دِرَانِي كُو هُون خَوَه
نَاكِرن وَ (بِچُونَا نَفِينِيَن وَان) هُونِي بِيِيخْتِيِي بِخَوَه رَه يَكِن، فَيَجَه خُدِي تُوْبَا وَه
(بِرَاكِرنَا حُكْمِي بَرِي) قَبُول كِر وَ لِكِياسِيَن وَه بَهوَرِي. اِيْدِي ژ فَي وَ پِي دَه
هَرَن نَفِينَا هَفْسَرِيَن خَوَه وَ آوَا كُو خُدِي ژ بُو وَه حَلَال كَرِيَه طَلَب يَكِن. (بِشَقْ)
هَيَانِي كُو طايِي سِيِي ژ تايِي رَش (صَبَه ژ شَقِي) كِفَش بِيَه، بِخُون وَ قَخُون. پِشْتِي
شَقَق دَا، رُوژِيِي بَدُوْمِيَن حَيَانِي اِيْفَارِي. دَمَا هُون بَقَسْدَا اِعْتَكَاْفِي (عِبَادَتَكِرِنِي)
لِمَرْكَفَتَان بِن، قَت نَجَن نَفِينِيَن هَفْسَرِيَن خَوَه. آف سِيَنوَرِيَن (قَدَحِيِيَن) خُدِي نَه،
فَيَجَه نِيَزِيكي فَاَن سِيَنوَرَان نِيَن! هَا وَسَا خُدِي تَابِيَتِيَن خَوَه ژ مَرُوْفَان رَه اَشْكِرَه دِكِه
دَا كُو آوِ خَوَه (ژ كُنْهَان) بِيَارِيَن.^۱

۱۸۸. مَالِيَن هَف دِ نَافِرَا خَوَه دَه بَنَحَقِي نَخُون وَ خَوَه پِي نَكْهِيَن فَرْمَانْدَارَان ژ بُو كُو
هُون هَنَكِي ژ مَالِيَن مَرُوْفَان بَكْنَهَكَارِي وَ شَادَزُوَرِي بِخُون دِگل كُو هُون دِرَانِن (آوِ
كُنْهَه رِي).

۱۸۹. (يَا مُحَمَّد!) دَر حَقِي هِيَقِي دَه ژ تَه دِرِسِن. بِيِيژَه: آو ژ بُو مَرُوْفَان وَ بَتَايِيَتِي ژ بُو
حَجِي پِيْشَانِيَن دَمِي نَه (مَرَف بَوَان رُوژ وَ مَه وَ سَالِيَن خَوَه دِرْمِيَرِن). قَنَجِي، نَه آوَه
كُو هُون ژ تَالِيِي پَاش فَه بَكْن خَانِيِيَن خَوَه؛ لِيَلِي قَنَجِي آوَه كُو مَرُوْف هَاِي ژ

۱ دِ سَرِي پِيْشِي دَه گَا فَا رُوژِي لِسَر مُسْلِمَانَان فَرَط بُو، پَاشِيَف تَنَه بُو. مَرُوْفِي كُو رُوژِي يَكِرْنَا، دَمَا فِتَارَا
خَوَه قَدَكِر، نَمِيژَا عَشَايِي دِكِر وَ حَتَا رَاكْتَا دَخَاوَز. ژِي وَ پِي دَه خَوَارِن وَ چُونَا نَفِينَا رُزَان حَرَام بُو.
لِيَلِي هِن مُسْلِمَانَان خَوَه نَدِكِرْت وَ دُجُوَه نَفِينَا رُزْنِيَن خَوَه. هَنَك ژ وَان رِي پِشْتِي فِتَارِي پَر وَسْتِيَايِي
بُون، دِ جَه دَه دِرَاژَان وَ بِيخَوَارِن دِمَان. ژ بَر بَرچِيوِيَن ژ خَوَه فَه دِچُون وَ ژ حَال دِكْن. فَيَجَه خُدَايِن
رَحْمَان لِسَر فَي يَكِي مُسْلِمَانَان هَاتَه رَحْمِي وَ آف تَايْتَا پِرُوژ هِنَارْت.

(اَمْرٌ وَّ نَهْيٌ) خُدئی هبه. دِ درى ره تیکش خانیین خوه و های ژ فرمأن و قدخیین خُدئی هبن دا کو هون رزگار بین.^۱

۱۹۰. د ریکا خُدئی ده لَهْمَبَرِ اَيْنِ کو بوه ره شر دکن شر بکن و زنهَار زیدگافی مکن! بیگان خُدئی ژ یی کو زیدگافی دکن حز ناکه.

۱۹۱. هُون لَکُو رَاسْتِی وَانْ (اَيْنِ کُو لَهْمَبَرِی وَه شر دکن) هَاتِن، وَانْ بِکَرْن و ژ جهی کو وَانْ هُون رِی دَرخِسِنَه وَانْ دَرِیَخْن. فَتَنَه (شَرک و فِکَرَانْدِنَا باوَرْمَنْدَانْ ژ باوَرِیَا وَانْ) ژ کُشْتِنِی خَرَابَرَه. حَتَا کُو آو لِمَسْجِدِ الْحَرَامِی شَرِی وَه نِکْن، هُون یَوَانْ ره شر نِکْن. اِیْدِی اَکَرْ آو (لِوِی دَرِی) بوه ره شر بکن، هُون رِی شَرِی وَانْ بکن. هَا جَزَائِی کَافِرَانْ هَر وَسَايَه!

۱۹۲. اَکَرْ آو دَفْ ژ شَرِی (مُسْلِمَانَانْ و اِیْزَادَانَا وَانْ) بَرْدَان، اِیْدِی بِيگان خُدئی گَنَهَرِیَرَه، دِلْوَفَانَه.

۱۹۳. حَتَا کُو رِیَا اِسْلَامِی (لَبَرِ مَرُوْفَانْ) بی گِرتَن و حَتَا کُو دِیْن بَتَقَائِی نَبَه ژ بُو خُدئی یَوَانْ ره شر بکن. نَاخو؛ اَکَرْ دَفْ ژ فَنَنِی (شَرک و گِرتِنَا رِیْکَا اِسْلَامِی لَبَرِ مَرُوْفَانْ) بَرْدَان، اِیْدِی ژ بِلِی سِتْمَکَارَانْ دِزْمَنَائِی لَهْمَبَرِی تُو کَسِی نَائِی کِرْن.

۱۹۴. مَهَا حَرَامِی (یا کُو بَرِیْز و رُوْمَتَه و شر تِی ده حَرَامَه) بَمَهَا حَرَامِی یَه ؛(اَکَرْ آو دِ وَانْ مَهَانْ ده بوه ره شر بکن و حُرْمَتَا وِی بِشِکِنِیْن هُون رِی یَوَانْ ره شر بکن). د بِنِیْکِرِنَا قَدْخِیَانْ ده تُوْلَفِکِرِنْ هِیَه؛ اِیْدِی کِی اِیْرِیْشِی سَر وَه بَکَه، بَقَاسِی اِیْرِیْشَا

۱ ژ بِيخَمَبَرِی مَه حَکْمَتَا هِیْفِی پَرسی بُون؛ کُو سَرِی پِنِشِی تَنَکْ دَرْتِنِ، پَاشِی هَر دِجَه مَرْنْ دَه، پَاشِی رِی دَه هِیْفَا جَارْدَهْشِی و دِیْسَانْ تَنَکْ دَه و وِنْدَا دَه. پَشْتِی وِنْدَا بُونِی دِیْسَا ژ نُو فَه تِی دَر. بَرَسَقَا کُو دِ فِی نَائِیْتِ ده هَاتِیَه دَايْن؛ اَفْ لَبَاتَا هِیْفِی یا دِ فِی نَاوَائِی ده بَکِیْرِی حَسَابِکِرِنَا سَلَا قَمَرِی (هِیْفِی) و بَتَائِیْتِی رِی بَکِیْرِی زَانِیْنَا رُوژِیْن حَیْی تِی. دَابَاشْکَه دِنْ رِی اَفْ بُو: بَرِی دَمَا عَرَبَانْ اِحْرَامِیْن حَیْی لَخُو دِکَرْ یَانْ رِی ژ حَیْی دِزِیْفِرِیْن، نَه دِ درِی فَه، لِی دِ پَاشْ فَه دِچُونْ مَالِیْنْ خَوَه و اَفْ یَکْ خِیْرْ دِرَانِیْن. فِیْجَه فِی نَائِیْتِ اَفْ هَلُوْسْتَا وَانْ اَشْکَرَه کِزْ کُو شَاشَه.

کُؤاَنِی سَرَّ وَهٖ هُوْنُ رِیْ اِیْرِیْشِی بَیْنِ سَرِّ وِی. (بَیْکَتَانِیْنَا فَرَمَانِیْنِ خُدِی رِ عَدَابِی) خُدِی خَوَهٗ بَیَارِیْزَنْ وَ بَرَانِی کُؤخُدِی دِگَلْ خُوپَارِیْزَانْ رَهٗ یَه.

۱۹۵. مَالِیْنِ خَوَهٗ دِ رِیَا خُدِی دَهٗ خَرَجْ بَکَنْ، خَوَهٗ بَدَسْتِیْنِ خَوَهٗ نَافِیْزَنْ خَتَرِی وَ دِ هَرِّ حَالْ وَ کَارِیْنِ خَوَهٗ دَهٗ قَنْجِیِی بَکَنْ، لَوْرَا؛ خُدِی بَرَاَسْتِی رِ قَنْجِیَاَرَانْ حَزْ دِکَه.

۱۹۶. حَجْ وَ عُمَرَهٗ (پِشْتْ کُو وَهٖ دَسْتِیْکِرْ) رِ بُوْ خُدِی بَتْکُوْزِی تَمَامْ بَکَنْ. اَگَرْ هُوْنُ (بِیْ) اِرَادِیَا خَوَهٗ) رِ وَانْ بَیْنَهٗ اَسْتَنْگِرَنْ، فِیْجَهٗ رِ وَانْ حَیَوَانِیْنِ کُو دِیْنَهٗ قُرْبَانْ هُوْنُ چَهٗ کَارِیْنِ هُوْنِی قُرْبَانِکِی بَدَنْ. حَتَا کُو قُرْبَانْ نَگِیْزَهٗ جِیْی خَوَهٗ (و نِیْی سَرَزِیْکِرَنْ) پُوْری خَوَهٗ کُرْ مَکَنْ (رِ اِحْرَامَانْ دَرْنَكْفَنْ). اِیْدِی کِی رِ وَهٗ نَخَوَشْ بَهٗ، یَاَنْ رِی دِ سَرِی وِی دَهٗ نَخَوَشِیْکْ هَبَهٗ (کُو دِ اِحْرَامَانْ دَهٗ پُوْری خَوَهٗ کُرْ بَکَهٗ)، دَفِی رِ بَدِیْلِی دَهٗ رُوْزِی بَگَرَهٗ یَاَنْ سَدَفِیْکِی بَدَهٗ یَاَنْ رِی قُرْبَانِکِی سَرَزِی بَکَهٗ. دَمَا هُوْنُ (رِ دِیْمِیْنِ خَوَهٗ) اَوَلَهٗ بُوْن؛ فِیْجَهٗ اَوْ کَسِی بَخَوَاْزَهٗ حِیَانِی رُوْزِیْنِ حَجِی رُعْمَرِی سُوْدِی وَرْگَرَهٗ، دَفِی قُرْبَانْکَهٗ کُو رِی رَهٗ هِیْسَانْ بَهٗ سَرَزِی بَکَهٗ. کَسِیْنِ کُو نَکَارِیْنِ قُرْبَانِکِی سَرَزِی بَکَنْ، بِلَا سِی رُوْزَانْ لِحَجِی وَ حَفْتْ رُوْزَانْ رِی دَمَا فِگَرِیَاَنْ مَالِی، بَتَقِیْی دَهٗ رُوْزَانْ رُوْزِی بَگَرَنْ. اَفَا کُو هَاتِیَهٗ گُوْتَنْ رِ بُوْ وَانْ کَسَانَهٗ کُو مَالْبَاتِیْنِ وَانْ نَهٗ لِدُوْرَهٗیْلَا مَزْگَفْتَا حَرَامِی نَهٗ. بَیْکَتَانِیْنَا فَاَنْ حُکْمَانْ (رِ عَدَابِی) خُدِی خَوَهٗ بَیَارِیْزَنْ وَ بَرَانِی کُو خُدِی، بَرَاَسْتِی رِی جَزَادَاْنَا وِی پِرْ دِرُوْوَارَهٗ.

۱۹۷. حَجْ دِ مَهِنْ مَعْلُوْمْ دَهٗ یَهٗ، کِی کُو دِ وَانْ مَهَانْ دَهٗ (بُوْرْگَرِیْتَا اِحْرَامِی) حَجِی لَسَرْ خَوَهٗ فَرْطْ بَکَهٗ، اِیْدِی بِلَا نِیْزِی نَفِیْنَا رِیَا خَوَهٗ نَبَهٗ، رِ رِیَا خُدِی دَرْنَكْفَهٗ وَ گَنْگِشِی وَ پَفْچُوْنِی نَکَهٗ. هُوْنُ چَهٗ خِیْرِی بَکَنْ خُدِی پِی دِرَاْنَهٗ. رِ بُوْ چُوْنَا حَجِی (رِ بُوْ کُو هُوْنُ حَوَجِی کَسِی نَبِیْنِ وَ لَسَرْ وَانْ نَبِیْنِ بَارْ) قُوْتِی رِی اَمَادَهٗ بَکَنْ، لَوْرَا؛ قُوْتِی هَرِی رِنْدْ بَرَاَسْتِی رِی پَارِیْزْکَارِیَا رِ پَارِسِکِی یَهٗ. گَلِی نَاقِلْمَنْدَانْ، خَوَهٗ رِ (عَدَابِی) مِیْنِ بَیَارِیْزَنْ.

۱۹۸. لَسَرْ وَهٗ تُوْ گَنَهٗ نِیْنَهٗ کُو هُوْنُ رِ خُدِی خَوَهٗ (بِرِیْکَا بَاْزَرْگَانِیْی) فَضْلَا (کَرْمَا) وِی

بَخَوَازُنْ. اِيْدِي دَمَا هُونْ ژِ عَرَفَاتِي كِشِيَانْ فَيَجَه لِمَشَعَرِ الْحَرَامِي (مَزْدَلِيْفِي) ذِكْرِي
خُدِي يَكْن. چَاوَا كُو خُدِي هُونْ رَاسْتَرِي كِرْنَه وَسَا ذِكْرِي وَي يَكْن. رَوُشْ أَفَه;
بَرِيَا هُونْ رَاسْتَرِي بِيْنْ هُونْ رِيُونْدَايِي بُونْ (وَه نَه بَرَانِيْنْ حَجْ دِكْر).^۱

۱۹۹. پَاشِي، كَا چَاوَا مَرُوفْ (ژِ مَزْدَلِيْفِي) دَهْرِكُنْ مِيْنَايِي، هُونْ ژِي (يَوَانْ رَه وَ مِيْنَا وَانْ)
بِهْرِكُنْ وَي دَرِي. ژِ خُدِي لِيْبُورِيْنَا (كُنْهِيْنْ) خَوَه بَخَوَازُنْ؛ بِيْگَاْنْ خُدِي كُنْهَزِيْرَه،
دِلُوفَانَه.

۲۰۰. دَمَا وَه حَجَا خَوَه تَمَامْ كَر، چَاوَا كُو هُونْ بَافْ وَ بَپِيْرِيْنْ خَوَه بِيْرِيْنْ هِي ژِي وَي
ژِي بِيْهْتِر- خُدَايِي خَوَه بِيْرِيْنْ (بَانْكَزَارِيْ خُدَايِي خَوَه بِنْ). فَيَجَه ژِي اِنْسَانَانْ هِنْ
مَرُوفْ هَنَه كُو دِيْبِيْرُنْ: ”خُدَايِي مَه! لِدُنْيَايِي (پَارَا مَه) بَدَه مَه.“ رَوُشْ أَفَه؛ دِ تَاخِرَتِي
دَه ژِي بُو وَي تُو پَارِيْنَه.

۲۰۱. هِنْ ژِي ژِي وَانْ هَنَه كُو دِيْبِيْرُنْ: ”خُدَايِي مَه! لِدُنْيَايِي قَنَجِيِي وَ لِنَاخِرَتِي ژِي قَنَجِيِي
بَدَه مَه وَ مَه ژِي نَازَارَا اِيْگَر بِيَارِيْزَه.

۲۰۲. أَقِيْنْ هَا! ژِي بُو هَرِيْكي ژِي وَانْ ژِي يَا بَدَسْتُ خِسْتِنَه پَارَكْ هِيَه. خُدِي، حَسَابِدِيْتِنَا وَي
پَر بِلَزَه.

۲۰۳. دِ چِنْد رُوْزِيْنْ بَرَمَاز دَه (رُوْزَا جَزِيِي وَ هَر سِي رُوْزِيْنْ پِشْتِي وَي) خُدِي (بِتَكْبِيْر
وَ تَسْبِيْحَانْ) دِيْبِيْرِيْنْ. فَيَجَه كِي كُو دِ رُوْزَانْ دَه لَزِي بَكَه (دَا كُو ژِي مَنَايِي فِكْرِي
مَكِيِي) تُو كُنْه لِسِرِي تَنَه وَ كِي دَرَنَك بِيْمِيْنَه (سِي رُوْزِيْنْ خَوَه لِمَنَايِي تِمَامْ بَكَه) تُو

۱. أَوْ (فَضْل) كَرَمَا دَمَا حَجِي دَه كُو دِ طَلْبِكِرِنَا وَي دَه كُنْه تَنَه دِ فَي تَابِتِي دَه بِيَانْ نَبُوِيَه. دِ هَنَكْ تَابِيْتِيْنْ
دِنْ دَه هَاتِيَه بِيَانْ كِرْنْ كُو أَوْ كَارِي تِجَارَتِي يَه. وَكْ نِمُونَه: ..هَنَكَه دِنْ ژِي سَفَرِي دِكْنْ دَا كُو فَضْلِكِي
(تِجَارَتِكِي) كَار يَكْن... مُزْمِلْ: ۲۰ دِ تَابِتَكَه دِنْ دَه ژِي سُوْرَه يِي جُمْعَه دِ تَابِتَا ۱۰ اَنْ دَه: ..دَمَا نِيْمِيْرُ
قَدِيَا لِسَرِ عَرْدِي بَلَافْ بِيْنْ وَ ژِي فَضْلَا خُدِي طَلْبَه يَكْن. دِ فَاْنْ هَرْدُو تَابِتَانْ دَه مَقْصَدْ ژِي فَضْلِي كَارِي
تِجَارَتِي يَه.

گَنه لِسَر وِی زِی تَنه. (اَف حُکْمِی دُرِسْتُونِی) زِ بُو وِی کَسِیه کُو خَوه زِ حَرَامِیْن حَجَّی دِپَارِیزه. هَای زِ اَمَر وِ نَهْیِی خُدِی هَبِیْن وِ بَرَانِ کُو بَرَاَسْتِی هُونِی بَبَال فَه بِنِنه کُومِکِرِن.

۲۰۴. زِ مَرُوفَان هِن (مَنَافِقْ) هَنه کُو گُوتَنِیْن وَاَن دِ بَارَا زِیَانَا دِنِیَی دَه تَه عَجِیْبَایِی دِهیلَه وِ لِسَر یَا دِ دِلِی خَوه دَه خُدِی دِکِن شَاهِد. حَال آفَه کُو اَو دِزَوَارْتِرِیْن دِزْمِن.

۲۰۵. دَمَا اَو دِبَه دَسْتَهَلَات، لِسَر عَرْدِی تَفْدِگَرَه دَا کُو تِی دَه خَرَابِیِی بَکَه وِ دَا کُو چَانْدِنِی وِ نَسَلِی زِی وِیْرَانِ بَکَه. خُدِی زِ تَقْلَهْشِی وِ وِیْرَانِکِرِنِی حَز نَاکَه.

۲۰۶. دَمَا زِی رَه بِنِنه گُوتِن: زِ خُدِی بِطِرْسَه؛ زِ بَر گَنهْیِن کُو کِرِی خَوِیْرَسْتِی وِ بُوَزِلِنْدِیَا جَهَالَتِی پِی دِگَرَه. فِیجَه دُورَه بَسِی وِی یَه وِ اَو چَه پِیْسَجَه!

۲۰۷. زِ اِنْسَانَان هِن مَرُوف هَنه کُو زِ بُو قَایِلِکِرِنَا خُدِی جَانِی خَوه دِدِن. رُوش آفَه؛ خُدِی زِ بُو بِنْدِیِیْن خَوه بَر دِلُوفَانَه.

۲۰۸. گُلی یِنِن بَاوَرِی ثَانِنَه! هُون هَمُو وِ تَف بَهْف رَه مُسْلِمَان بِنِن وِ نَدَنه پِی گَافِیْن شَیْطِیْن! بِنِگَان اَو زِ بُو وَه نِبَارِکِی اَشْکَرَا یَه.

۲۰۹. اِیْدِی، اَکَر پِشْتِی دِلِیلِیْن اَشْکَرَه زِ وَه رَه هَاتِن هُون زِ رِی دَرِکَفِن، فِیجَه بَرَانِ کُو بِنِگَان خُدِی عَزِیْرَه، حَکِیْمَه.

۲۱۰. اَو (عِنَادْکَارِیْن کَافِر) بَس لَوِی بِنْدِی نَه کُو خُدِی وِ فِرِیشتَه دِ نَاف سِیْن عَوْرَان دَه وَرِن جَم وَاَن. رُوش آفَه؛ حُکَم (لِسَر وَاَن) هَات فِیْرِیْن وِ اَنجَامَا هَر کَار وِ بَارِی هَر بَبَال خُدِی فَه فِدِگَرَه.

۲۱۱. (اَی پِیْخَمْبَر) زِ زَارُویِیْن اِیْسَرَاِیْل بِیْرَسَه؛ مَه کَلْک ثَاِیْتِیْن اَشْکَرَه وِ رُؤْنِکَر دَانَه وَاَن. چَه کَسِی کُو پِشْتِی ثَاِیْتِیْن مَه زِی رَه هَاتِن نَعْمَتِیْن خُدِی (دِیْنِی حَقْ یَکْفِرِی) بَگَهْرِنَه، فِیجَه بَرَاَسْتِی عَدَابِی خُدِی پَر دِزَوَارَه.

۲۱۲. رَبَّانَا فِيْ دُنْيَايِیْ ۙ اَوْ كَاْفِرَانْ هَاتِیْهٖ خَمِلَانْدُنْ وَاَوْ حَنْكِيْنْ خَوْهٖ بِاَوْرَمَنْدَانْ دِكْنْ.
حَالْ اَفَهٗ كُو رُوْرَا قِيَامَتِيْ يِيْنْ تَقْوَاْدَارْ دِ سَرِّ وَاَنْ رَهٗ نَهٗ. خُدِيْ كِيْ يِشِيْ يِيْحَسَابْ
رِزْقْ دِدِيْ.

۲۱۳. مَرُوْفْ، بَرِيْ (لَسَرْ باَوْرِيَا تَوْحِيْدِيْ) يَكْ اَمْتْ بُونْ. فَيَجَهٗ خُدِيْ يِيْخَمْبَرْ بَمِيْزْ كِيْمَبَرِيْ
وَهَشِيَارْ كَرِيْ شَانْدُنْ وِ يَوَانْ رَهٗ زِيْ كِيْتِيْبْ يِحَقِيْ شَانْدُنْ دَا كُو دِ نَافْبَرَا مَرُوْفَانْ دَهٗ،
لَسَرْ يَا بَهْفَكْتِنْ حَكْمْ يَكْنْ. دِ رَاسْتِيَا فِيْ حَقِيْیْ دَهٗ زِ يِلِيْ يِيْنْ خَوْدِيْ كِيْتِيْبْ كَسْ
نَكْتَهٗ اِخْتِيْلَافِيْ؛ اَوْ يِشْتِيْ نِيْشَانِيْنْ اَشْكِرَهٗ زِ وَاَنْ رَهٗ هَاتِنْ زِ جَافَبَارِيْ كَتْنْ اِخْتِيْلَافِيْ.
لَسَرْ فِيْ يَكِيْ، خُدِيْ بَدَسْتُوْرَا خَوْهٗ اَوْ حَقِيَا كُو لَسَرِيْ لَهْفْ نِدِكْرِنْ، بِاَوْرَمَنْدَانْ دَا
سَرُوْخْتِكْرِنْ. خُدِيْ، كِيْ يِشِيْ بَرِيْ وِي دِدَهٗ رِيَا رَاسْتْ.

۲۱۴. اَرِيْ مَا حَتَا يَا هَاتِيَهٗ سَرِيْ خَلَكِيْنْ بَرِيَا وَهٖ نَبِيْ سَرِيْ وَهٖ زِ وَهٖ وَيَهٗ هُونِيْ هَرَنْ
بِهَشْتِيْ؟ وِسَا خَزَانِيْ وِ تَنگَاسِيْ بَسَرْ وَاَنْ دَهٗ هَاتْ وَاَوْ وِسَا رَاهْزِيَانْ كُو يِيْخَمْبَرْ وِ
يِيْنْ كُو يِيْ رَهٗ باَوْرِيْ تَانِيُونْ، گُوْتِنْ: "مَا گَلُوْ تَارِيْكَارِيَا خُدِيْ دِيْ كَنگِيْ زِ بُوْ مَهٗ
يِيْ؟" ناگَاهْدَارْ بِنْ! يِيْگَمَانْ تَارِيْكَارِيَا خُدِيْ پَرِ نِيْزِيْكَهٗ.^۱

۲۱۵. زِ تَهٗ دِرِيْسِنْ؛ كَا (دِ رِيْكََا خُدِيْ دَهٗ) اَوِيْ چِهٖ اِنْفَاقْ يَكْنْ؟ بِيِيْزَهٗ: "خِيْرَا كُو هُونْ
دِدْنْ؛ اَوْ زِ بُوْ دِيْ وِ باْفَانْ، لِيْزِمْ وِ سِيْوِيَاْنْ، بَلَنگَاَزْ وِ رِيْوِيَاْنَهٗ. هُونْ چِهٖ خِيْرِيْ يَكْنْ،
يِيْگَمَانْ خُدِيْ يِيْ دِرَاْنَهٗ.

۲۱۶. شَرِكْرِنَا (دِ رِيْيَا خُدِيْ دَهٗ) لَسَرْ وَهٗ هَاتِيَهٗ فَرْزْ كِرْنْ هَرْ چِقَاسْ (شَرِكْرِنْ) بَوَهٗ خَوْشْ
تَبَهٗ زِيْ. يِيْكَانَهٗ هُونْ تَشْتِكِيْ تَفِيْنْ وَاَوْ زِ بُوْ وَهٗ بَاشْ بَهٗ، يِيْكَانَهٗ هُونْ حَزْ زِ تَشْتِكِيْ
يَكْنْ وَاَوْ زِ بُوْ وَهٗ خَرَابْ بَهٗ. خُدِيْ دِرَاْنَهٗ وِ هُونْ زِرَاْنِنْ.

۱ دِ فِيْ نَايْتَا پِرُوْرُزْ دَهٗ تُوْرِيْكَهٗ يِيْنْمُونَهٗ هِيَهٗ. زِ بُوْ مُسْلِمَانَانْ لَجِيْهَانِيْ وِ نَاخْرَتِيْ رِيْيَا سَرْكَفْتِنِيْ اَفَهٗ: دَفِيْ
اِيْمَانِيْ يِيْنِنْ، بَعْشُقْ وِ سَوَقْ حَوْلْ بَدَنْ، يَخِيْنِنْ، لَهْمَبَرِيْ تَنگَاسِيْ وِ نَخَوْشِيَانْ تِيْبُكُوْشِنْ، گَهِيْنْ خَوْهٗ
نَدْنْ كِيْفْ وِ رُوْقْ وِ سِسْتِيْیْ وِ زِ شِيْتَانْ خَوْهٗ دُوْرْ يَكْرِنْ. يِعْنِيْ زِ مُوْمِنَانْ رَهٗ دِيِيْزَهٗ، "گَلِيْ مُسْلِمَانَانْ! حَتَا
كُوْ كَارَسَاتْ نِيْنِیْنْ سَرِيْ وَهٗ، حَتَا كُوْ هُونْ بَدِيْلِيْ نِدِنْ، هُونْ دِيْ بَسَرْ نَكْفِنْ وِ هُونِيْ نِهِنْ بَهِيْشْتِيْ."

۲۱۷. دِ بَارَا شَرِي دِ شَهْرُ الْحَرَامِي دَه ژ تَه دِيرِسَن. بِيئَرَه: شَرِي دِ وي مَهِي دَه گَنهَكِي مَزَنَه. لِيئَلِي فِكْرَانْدَنَا مِرُوْفَان ژ رِيَا خُدِي، مَانْدَلَكِرْنَا خُدا، نَاسْتَنگَكِرْنَا (خَلَكِي ژ) سَرْدَانَا كَعْبِي وَ دَرَانِيَا خَلَكِي ژ مَكِي، گَنهِيَن فَاَن لَجَم خُدا مَزَنَرَه. مُحَقَق فِنْتَه (اِيَزَايَا مُسْلِمَانَان وَ فِكْرَانْدَنَا وَان ژ رِيكَا خُدِي) ژ كُشْتِنِي مَزَنَرَه. اَكْر هِيَزَا وَان تِيرِي بَكِه اَوِي هَر شَرِي وَه يَكَن حَتَا كُو وَه ژ دِينِي وَه فِكْرِيَن. كِي ژ وَه ژ دِينِي خَوَه فِكْرَه وَ لِسَر كُفْرِي بِمَرَه؛ فَيَجَه هَا اَو، كَار وَ كِرْيَارِيَن وَان لِدُنْيَا وَ نَاخِرَتِي پُوچ بُونَه وَ اَو خَلَكِي دُوْرَهِي نَه وَ اَوِي حَتَا حَتَايِي تِي دَه بَن.

۲۱۸. بِيگَمَان اَوِيَن كُو باوَرِي تَانِيَنه وَ اَوِيَن كُو كُوچَر بُونَه وَ دِ رِيكَا خُدِي دَه جِيهَاد كِرَنَه، هَا اَو دِلُوْفَانِيَا خُدِي هِيْشِي دِكَن. خُدِي گَنهَزِيَرَه، دِلُوْفَانَه.

۲۱۹. (يَا مُحَمَّد!) دِ بَارَا مِي (عَرَق) وَ قُبَارِي دَه ژ تَه دِيرِسَن. بِيئَرَه: دِ هَرْدِيَان دَه ژِي گَنهَكِي پُر مَزَن هِيَه وَ ژ بُو مِرُوْفَان هِن فَيْدَه ژِي هَنَه. لِيئَلِي گَنهِي هَرْدِيَان ژ فَيْدَا وَان مَزَنَرَه. دِيَسَا ژ تَه دِيرِسَن مَا (دِ رِيكَا خُدِي دَه) اَم چَه بَدَن؟ بِيئَرَه: يِي زِيْدِيِي يِيْدَفِيِيَن خَوَه (بَدَن). يِي نَاوَايِي خُدِي تَايِيْتِيَن خَوَه ژ وَه رَه اَشْكِرَه دِكِه دَا هُون بَفِكِرَن..^۱

۲۲۰. دِ دُنْيَا وَ نَاخِرَتِي دَه (هَر چَه ژ بُو وَه بَاشَه لِكُورِي وي تَقْبِرَكِرَن). دِ بَارَا سِيُوِيَان دَه ژ تَه دِيرِسَن. بِيئَرَه: سَرَاَسْتَكِرْنَا كَار وَ بَارِيَن وَان وَ پَرُوْرْدَكِرْنَا وَان (ژ دُوْرَكْتِنَا ژ وَان) جِيئَرَه. اَكْر هُون (بِمَالِي خَوَه) تَقْلِي مَالِي وَان بِيَن، فَيَجَه (بِرَانِن) كُو اَو بَرَايِيَن وَه نَه. خُدِي دِرَاَنَه كَا كِي نَافَاكِرَه، كِي خَرَابَكِرَه. اَكْر خُدِي بَخُوسْتَا دِي زُوْر وَ زَحْمَتِي لَوَه بَكِرَا. بِيگَمَان خُدِي عَزِيَزَه، حَكِيْمَه.

۱ مِي/عَرَق، حَرَامَه. دِبَه كُو دِ دَايِن وَ سَتَانْدَنَا وي دَه ژ هِن كَسَان رَه هِن فَيْدِيَن وي يِيَن تِجَارِي ژِي هِيَن. لِيئَلِي هِيَمَن زَرَارَا وي ژ فَيْدَا وي پَرِيَرَه. وَهَا رَنگَه قُبَار ژِي ژ بُو كِيِي كُو قَزَنج كِرِي فَيْدَا وي هِيَه لِي ژ بُو كِيِي كُو ژِي چُوِي ژِي، زَرَارَا وي پُر مَزَنَه. ژ بَر فَي يَكِي قُبَار ژِي حَرَام بُوِيَه. بَرَاَسْتِي دَمَا اَف تَايْتَا پِيروُر نَاَزَل بُو، كَلَك مُسْلِمَانَان دَف ژ مِيِي بَرْدَان، لِي هِنَكَاَن هِيْزِي فِدَخَوَارَن، لُوْرَا بَنَاوَايَكِي بَنِيْر نَهَابُو حَرَامَكِرَن. لِيئَلِي دَمَا كُو تَايْتَا "سُوْرِيَن مَانِيْدَه يَا ۹۰-۹۱ ئ" هَات، فَيَجَه اَو بَنَفَاهِي وَ بَنَاوَايَكِي بَنِيْر حَرَام كِرْ، فَيَجَه مُسْلِمَانَان يَكْسَر دَف ژِي بَرْدَان.

۲۲۱. (کَلِیْ مُسْلِمَانًا!) رُتِنِیْنِ مُشْرِکْ، حَتَا اَوْ اِیْمَانِیْ نَبِیْنِ بَوَانْ رَهْ نَزَوْجُنْ. قَرَوَاشْکَهْ بَاوَرْمَنْدْ ژ رَنَکَهْ مُشْرِکْ چِیْتَرَهْ، چَنْدِیْنْ اَوْ کَلْکْ لَخَوْشَا وَهْ ژِیْ بَجَهْ. کَچِیْنْ خَوَهْ ژِیْ لَمِیْرِیْنِ مُشْرِکْ مِهْرْ نَکْنِ حَتَا کُوْ اَوْ بَاوَرِیْنِ نَبِیْنِ. کُولِیْکِیْ بَاوَرْمَنْدْ ژِیْ مُشْرِکِیْ چِیْتَرَهْ؛ چَنْدِیْنْ اَوْ کَلْکْ لَخَوْشَا وَهْ ژِیْ بَجَهْ. اَوْ گازی بَالْ اِیْگَرْ فَهْ دِکْنِ، خُدِیْ ژِیْ بَدَسْتُورَا خَوَهْ گازی بَالْ بَهْشْتْ و لَیْبُورِیْنِیْ فَهْ دِکَه؛ تَا یَتِیْنِ خَوَهْ ژِیْ مَرُوفَانْ رَهْ اَشْکَرَهْ دِکَه دَا قَتَهْ بَیْبِرْ بَیْنِ.

۲۲۲. (يَا مُحَمَّدًا!) دَرَحَقِیْ حَیْزِیْ (ژَنَانْ) دَهْ ژِیْ تَهْ دِپَرِسِنْ (کَا اَوْ چِیْ یَه). بَیْبِرَهْ: اَوْ (بَیْبِمِیْرِیَا ژَنَانْ) اَزِیْتَهْ. نَاخُو؛ دِ دَمَا حَیْزِیْ دَهْ خَوَهْ ژِیْ (چُونَا نَفِیْنَا) ژَنَانْ دُورْ بَگَرِنْ و حَیَا کُوْ اَوْ ژِیْ پَاقَرْ نَبِنْ نَبِیْکِیْ وَاَنْ مَبِنْ. فِیْجَهْ دَمَا (اَوْ پَاقَرْ بُونْ و) خَوَهْ ژِیْ شُوشْتِنْ، اِیْدِیْ دِ جِهْیِ کُوْ خُدِیْ لَوَهْ فَرْمَانْ کَرِیْیَهْ وِسَا هَرِنْ نَفِیْنَا وَاَنْ. لَوَرَا خُدِیْ، ژِیْ بَیْنِ پَرْ تَوَبْکَرْ حَزْدِکَهْ و ژِیْ بَیْنِ پَاقَرْکَرْ حَزْ دِکَه.

۲۲۳. رُتِنِیْنِ وَهْ ژِیْ بُوْ وَهْ جِهْیِ زَیْدَبُونَا کَنِیْسَا وَهْ نَهْ، فِیْجَهْ هُونْ (دِ جِهْیِ کَنِیْسِیْ دَه) چَاوَا دِخَاوَزِنْ وِسَا هَرِنْ جَمْ رُتِنِیْنِ خَوَهْ. ژِیْ پِیْشُرُوْرَا خَوَهْ رَهْ حَاَزِرِیْیِ بَکْنِ. بَیْیَکْنَانِیْنَا حُکْمِیْ خُدِیْ ژِیْ عَذَابِیْ وِیْ خَوَهْ بَیَارِیْزِنْ و بَزَانْ کُوْ هُونِیْ مُحَقَقْ هَرِنْ حُزُورَا خُدِیْ. مَزِگِیْنِیْیِ بَدَهْ بَاوَرْمَنْدَانْ (کُوْ پَادَاشَا وَاَنْ بَهْشْتَه)!

۲۲۴. صُوندْخَاوَرَنَا خَوَهْ یَا بَخْدِیْ نَکْنِ هَیْنَجَتْ و مَهْنَهْ ژِیْ بُوْ کُوْ هُونْ قَنْجِیْ و تَقْوَادَارِیْیِ نَکْنِ و خَلِکِیْ لَهْفْ نَبِیْنِ. خُدِیْ بَهْیَزَرَهْ، زَانَا یَه.

۲۲۵. خُدِیْ دِ صُوندِیْنِ وَهْ بَیْنِ بَیْحَمْدِیْ (بَیْقَسْدِیْ) دَهْ لَوَهْ نَاگَرَهْ. لَیْبِلِیْ ژِیْ بَرْ صُوندِیْنِ کُوْ وَهْ ژِیْ دِلْ خَاوَرِیْیَهْ، لَوَهْ دِگَرَهْ. خُدِیْ گَنْهَرِیْیَرَهْ، بَرِیْیَرَهْ.

۲۲۶. ژِیْ بُوْ وَاَنْ کَسِیْنِ صُوندْ دِخُونْ کُوْ اَوْ دِیْ نَچِنْ نَفِیْنَا رُتِنِیْنِ خَوَهْ، چَارْ مَهْ مَهْلَتْ هَیَهْ. فِیْجَهْ اَکَرْ اَوْ (دِ فِیْ مَدَتِیْ دَهْ لَزِیْنِ خَوَهْ) فِکَرِنْ، اِیْدِیْ بَیْیَگَانْ خُدِیْ گَنْهَرِیْیَرَهْ، دِلُوفِیْنَهْ.

۲۲۷. اَکْرَ بَرِيَارَا بَرْدَانِي بَدَن، اِيْدِي بِيْگَمَانْ خُدِيْ بِيْهِيْزَهٗ، زَانَا يَه.

۲۲۸. زَيْنِيْنْ کُو (ژ مِيْرِيْ خَوَه) هَاتِيْهٖ بَرْدَانْ، بِيْوِيْسْتَهٗ اَوْ سِيْ پَاَقَرِيْاَنْ خَوَه بِيْگَرْنْ (تَانْگُو سِيْ بِيْنِيْمِيْزِيْيَاَنْ بِيْيِنْنْ، پاشِيْ اَوْ دِکَارِنْ بَزُوْجِنْ). اَکْرَ اَوْ (ژنْ) بَراسْتِيْ باوَرِيْيِيْ بَخُدِيْ و رُوْژَا قِيَامِيْيِيْ تِيْنِنْ، قَت نَه دُرِسْتَهٗ يَا کُو خُدِيْ دِ مَالْزَارُوْکَا وَاَن دَه اِفْرَانْدِيْهٖ فَشِيْرِنْ. دِ قِيْ مُدْتِيْ دَه (بَرِيْ سِيْ پَاَقَرِيْ يَانْ سِيْ بِيْنِيْمِيْزِيْ بَقْدِنْ) ژ مِيْرِيْنْ وَاَن رَهٗ بِيْهِيْزَرِ حَقْ هِيْهٖ کُو وَاَن (لِخَوَه) فِکْرِيْنِنْ، اَکْرَ کُو لِهْفَهَاتِيْيِيْ بَخَوَاْزِنْ. کَا چَاوَا مَافِيْنْ مِيْرَانْ لِسَرِ ژ تَانْ هِيْهٖ هَر وِسَا هِنْ مَافِيْنْ ژ تَانْ ژِيْ بَرِنْدِيْ لِسَرِ مِيْرَانْ هِيْهٖ و ژ مِيْرَانْ رَهٗ دِ سَرِ وَاَن رَهٗ دَرَجِيْکْ هِيْهٖ. خُدِيْ سَرْدَسْتَهٗ، کَارَبَنَجَهٗ.

۲۲۹. بَرْدَانَا ژِيْنِيْ (يَا کُو مِيْرِ دِکَاْرَهٗ لِيْخُو فِکْرِنَهٗ) دُو جَارِنْ. اِيْدِي؛ يَانْ بَقْنَجِيْ لِيْجَمْ خَوَه هِيْشْتِيْهٖ يَانْ ژِيْ بَرِنْدِيْ بَرْدَانَهٗ. (گَلِيْ مِيْرَانْ!) اَوْ مَالِيْ کُو وَهٖ (بِمَهْرُ و خِيْنِيْ وِيْ ژِيْ) دَايِيْ وَاَن لَوَهٗ نَه حَلَالَهٗ کُو هُونْ ژ وَاَن بَسْتِيْنِنْ. لِيْبِلِيْ اَوْ مِيْرُ و زَيْنِيْنْ کُو ژ پِيْکَنَهٗ تَانِيْنا تَخُوِيْيِنْ خُدِيْ بَطْرِيْسَنْ، اَوْ تَشْتِکِيْ دَنَهٗ. گَلِيْ باوَرْمَنْدَانْ! اَکْرَ هُونْ اَنْدِيْشَهٗ بِيْکِنْ کُو دِيْ ژِنْ و مِيْرُ سِيْئُوْرِيْيِنْ خُدِيْ پِيْکْ تِيْيِنِنْ، فَيِجَهٗ تُو گَنَهٗ لِسَرِ هَرْدِيْاَنْ نِيْنَهٗ کُو ژِنْ تَشْتِکِيْ بَدَهٗ مِيْرِيْ خَوَه و خَوَه ژِيْ بَدَهٗ بَرْدَانْ. اَفْ تَشْتِيْيِنْ کُو هَاتِيْهٖ گُوْتِنْ تَخُوِيْيِنْ خُدِيْ نَهٗ. زَنْهَارُ وَاَن بَنِيْيِيْ مِکِنْ! کِيْ ژ تَخُوِيْيِنْ خُدِيْ دَرَبَاسْ بِيْهٖ، فَيِجَهٗ اَوْ سَتْمَکَارُ بَخَوَهٗ نَهٗ.

۲۳۰. فَيِجَهٗ اَکْرَ مِيْرُ ژِيْنِيْ بَرْدَهٗ، اِيْدِيْ لَوِيْ نَهٗ حَلَالَهٗ (کُو دِيْسَا وِيْ مَهْرُ بِيْکَهٗ) حَيَانِيْ کُو (اَوْ ژِنْ) بِيْمِيْرِکِيْ دِنْ رَهٗ نَزَوَجَهٗ. اَکْرَ وِيْ (مِيْرِيْ دِيْ ژِيْ) اَوْ بَرْدَا، اِيْدِيْ تُو گَنَهٗ لِسَرِ هَرْدِيْاَنْ نِيْنَهٗ کُو دِيْسَا لِهْفُ فِکْرِنْ، بَشْرَطِيْ وَاَن باوَرِيْ تَانِيْيَهٗ کُو اَوِيْ تَخُوِيْيِنْ خُدَا بِيْجَهٗ بِيْيِنْنْ. اَفْ تَخُوِيْيِنْ خُدِيْ نَهٗ، خُدَا ژ بُوْ قَوْمِکِيْ کُو دِرَازِنْ و تِيْدِيْگِيْهِيْژِنْ رَهٗ وَاَن اَشْکَرَا دِيْکَهٗ.

۲۳۱. (گَلِيْ مِيْرَانْ!) دَمَا وَهٗ ژِنْ بَرْدَانْ و اَوْ ژِيْ گِهَانْ دَاوِيَا مُدْتِيْ خَوَهٗ يِيْ چَاْفِيْزِيْيِيْ، اِيْدِيْ يَانْ بَرِنْدِيْ وَاَن لِيْجَمْ خَوَهٗ بِيْگَرْنْ يَانْ ژِيْ بَرِنْدِيْ وَاَن بَرْدِنْ. ژ بُوْ کُو هُونْ دَسْتْ

دِرِیْزِی مَافِیْنِ وَانْ بَکِنْ بَرُورْدَسْتِی وَانْ لِجَمْ خَوَه نَگِرَن. چِه کَسِی وَسَا بَکِه اِیْدِی
بِرَاسْتِی زَلَمِی لُخُو دَکِه. نَایَسِنِ خُدِی بِیْلِیْسْتُوْکْ نَدِیْرِن. نِعْمَتَا خُدِی یَا کُو لَسَرْ وَه
یَه وَ کِیْتَبْ وَ حِیْکَمَتَا کُو ژ بُو وَه نَازِلْ کِرِیَه کُو یِی شِیْرَتَانْ لَوَه دَکِه بَیِرْ بَیِنِ. هَاْی
ژ فَرْمَانْ وَ قَدْخِیْنِ خُدِی هَیْنِ وَ بَرَانِ کُو بَیْگَاْنْ خُدِی بَهِرْ تِشْتِی دِرَازَنه.

۲۳۲. دَمَا وَه ژَن (بَکِیْمَتَرِیْن سِی تَلَاقَانْ) بَرْدَانْ وَانْ ژِی جَفَانِیْ خَوَه تَمَامْ کِرْ، اِیْدِی
دَمَا آوْ وَ مِیْرِیْنِ خَوَه دِ نَافِیْرَا خَوَه دَه بَرِنْدِی (بِمَهْرَکَه نُو) لِهْفْ بَرِیْرِن، نَاسْتَنَگِیِ
دَرَمَخِنْ. آفَا هَا، ژ وَه یِی کُو بَخْدِی وَ رُوژَا نَآخَرَتِی بَاوَرِی تِیْنَه، ژ بُو خَوَه دَکِه پَنْدْ وَ
شِیْرَتْ. اَکَرْ هُونْ فِی شِیْرَتِی بَگِرِن (وَ نَبِنْ نَاسْتَنَگْ ژ بُو وَانْ) تَقَرْ ژ بُو وَه هَرْ چِیْتَرْ
وَ پَاقَرْتَرَه. خُدِی دِرَازَنه وَ هُونْ نِرَازِنْ.

۲۳۳. دَايِیْکِیْن (کُو هَاتَنَه بَرْدَانْ) بِلَا حِیَا دُ سَالِیْنِ تَکُوْرْ شِیْرْ بَدَنْ زَارُوْکِیْنِ خَوَه، آفْ
رُوْشْ ژ بُو وَانْ دِی وَ بَاقَانَه کُو بَخُوَهَاژَن دَمَا شِیْرْدَايِیْنِ تَمَامْ بَکِن. لِگُوْرِی مَعْرُوْفِی
(شَرِیْعَتْ وَ عَادَتَاَن) بَقْنَجِی جَلْ وَ خَوَارِنَا دَايِکَاْنْ لَسَرْ بَاقِی زَارُوْکَاَنه. (لَوْرَا) هَرْ
کَسْ تَنِی لِگُوْرِی هَیْرَا خَوَه تِی بَنَبَارْکِرِن. دِفِی دَايِکْ زَرَارِی لَسَرْ زَارُوْکَا خَوَه نَبِیْنَه
وَ بَاقْ ژِی ژ بَرْ زَارُوْکِی زَرَارْ لِی نَوِی. عَیْنِی وَکِی فِی، لَسَرْ مِیْرَانْخُوْرِی بَاقِی
زارُوْکِی ژِی آفْ مَافْ هَیْه (پِشْتِی بَرْدَانَا دِیَا وَی کُو بَاقِی وَی بَمَرَه دِفِی وَارِسِیْنِ
بَاقِی زَارُوْکِی، وَی وَظِیْفِی بَجَه بَیِنِ). اَکَرْ دِی وَ بَاقْ، هَرْدْ، بَهْفْ بِشِیوْرِن؛ لِهْفْ
بَیْنِ وَ بَخَوَاژَن زَارُوْکْ ژ شِیْرْ فِکِن، فِیجَه تُو گَنَه لَسَرْ هَرْدِیَاَن تَنَه. اَکَرْ هُونْ بَقِیْن (ژ
بِلِی دَايِکَا وَی) بَرَنَکَه دِنْ بَدَنْ مَرَاَنْدَن ژِی، تُو گَنَه لَسَرْ وَه تَنَه دَمَا کُو هُونْ حَقِی
وِی یِی دِیَارْکِرِی بَقْنَجِی بَدِنِ. ژ پِیْکَنَتَاَنِیْنَا (فَرْمَانِیْن) خُدِی خَوَه پِیَارِیْرِن وَ بَرَانِ
کُو بَیْگَاْنْ خُدِی بَکَارِی کُو هُونْ دِکِن بَیْنَرَه.

۲۳۴. آوِیْنْ کُو ژ وَه دِیْمِرِن وَ لَیْی خَوَه ژَنَانْ دِهَیْلِن، آوْ (ژَن) دِی بَخَوَه (دِ مَلا مِیْرِی خَوَه
دَه) چَارْ مَه وَ دَه رُوژَانْ بَسَکِیْن. چَاخِی عَدِیْی خَوَه (دَمَا خَوَگَرْتِنِی) تَمَامْ کِرِن، لَسَرْ

وَه (وَلِيَّ زَنَان) تُو كُنْه نِينَه كُو هُون دَسْتُورَا وَان بَدَن كُو اَو لِكُورِي عَادَتِي كَارِي
خَوَه بَكَن (دَا بِنِيَه خَوَسْتَن وَ بَزُوجَن). خُدِي ژ كَارِي كُو هُون دِكَن نَاگَاهَدَارَه.

۲۳۵. دَر حَقِي زَوَاچَا ژِنِيَن ژَنِي دَه تُو كُنْه لِسَر وَه تَنَه كُو هُون (بَرِيَا عَدِيي وَان تَمَام
بِيَه) دَاخَوَاژَا خَوَه دِ بَر وَان رَه بَا فَيِژَن، يَان ژِي دِ دِلِي خَوَه دَه بِيَهْلِن. خُدِي دِزَانِي
كُو هُونِي ژ وَان رَه بِيِژَن (كُو دِلِي وَه لِسَر وَانَه)، لِيْبِلِي ژ بِلِي كُو ژ وَان رَه كُوتَنَكِه
بَا سُول بِيِژَن، سُوژَا هَقْدِي تَنَكِه بَدِزِي نَدَن وَان. حَتَا كُو عَدَتِي وَان تَمَام نَبَه وَان مَهْر
نَكَن. يَزَانَن كُو بِيْگَاَن خُدِي بِيَا دِ دِلِيَن وَه دَه دِرَاَنَه. نَاخُو؛ ژِي بَطْرِسَن وَ نَاگَاهَدَار
بَن كُو بِيْگَاَن خُدِي كُنْه زِيِرَه، بَرِيَهِيِرَه.

۲۳۶. اَكْر (پَشْتِي كُو وَه اَو مَهْر كِرَن) هِيَن كُو وَه دَسْت نَدَابَه وَان يَان ژِي وَه مَهْرَا وَان
دِيَار نَكِرَبَه، هُون زَنَان بَرَدَن، لِسَر وَه نَه پِيُوِيَسْتَه كُو هُون مَهْرِي بَدَن وَان. دِ فَي رُوشِي
دَه (يَشْتِكِي ژ مَالِي خَوَه) وَان دِلخُوش بَكَن. بِلَا كَسِي دَسْتَفِرَه (دَوْلَمَنَد) لِكُورِي
حَالِي خَوَه وَ كَسِي دَسْتَنگ (اي خِيَزَان) ژِي لِكُورِي حَالِي خَوَه، دَايَنَكِه لِكُورِي
عَرَف وَ عَادَتِي بَدَه وَان. اَف قَنجِيَا بَرَندي دِ سَتُوِيِي مَرُوفِيَن قَنج دَه دِيَنكي مِسُوكَرَه.

۲۳۷. اَكْر بَرِيَا كُو هُون بِيْجَنَه نَفِيْنَا وَان هُون وَان بَرَدَن وَ بَرَا سْتِي ژِي وَه مَهْرَا وَان دِيَار
كِرَبَه، وَي چَاخِي هُونِي نِيْفِي مَهْرَا دِيَار كِرِي بَدَن وَان. لِيْبِلِي اَكْر ژَن لِمَهْرَا خَوَه بِيُورَه،
يَان ژِي اَو مِيرِي كُو پِيَا نَا مَهْرِي دِ دَسْت وَي دَه يَه لِي بِيُورَه (كُو تَقَاهِيَا مَهْرِي بَدَه
ژِنِي) اَو تَشْتِكِي دَنَه. اَكْر هُون لِي بِيُورَن، اَو بِيَهْتَر نِيْزِي تَقَوَايِي يَه. (گَلِي مُمُوتَان!)
دِ نَا فَبَرَا خَوَه دَه قَنجِيَا كَارِي ژ بِيَر مَكَن! بِيْگَاَن خُدِي بِيَا كُو هُون دِكَن بِيَنَرَه.

۲۳۸. لِسَر كِرِنَا نِمِيْژَان وَ لِسَر نِمِيْژَا نَا فَيَن (نِمِيْژَا عَصْرِي) مِقَاتَه بَن، بَكْهَدَارِي وَ بَتْرَس
ژ خُدِي رَه رَابَن نِمِيْژِي.

۲۳۹. اَكْر هُون بَطْرِسَن، فَيْجَنَه پِيَا يَان ژِي سُوَار نِمِيْژ بَكَن. دَمَا هُون (ژ طَرِسِي) اَوْلَه
بُون، هَر وَكِي كُو خُدِي يَا كُو بَرِي وَه نَدَزَانِي بُوَه دَا يَه زَانِيَن، وَسَا ژِي رَه نِمِيْژ بَكَن.

۲۴۰. ژ وه، اَو مِیَرِیْن کُو بِمِرَن و لِدُوْف خَوَه ژَنبِیَان بَهیلَن، بِلَا وَصِیْت بِکَن کُو حَتَا صَالَكِی اَو ژَنبِیَن وَان د مَالِیْن وَان دَه بَكَارَن ژَاِنَا خَوَه بَدُوْمِیْن. اِنْدِی اَکَر اَو بَخَوَه ژ مَالَا مِیَرِی خَوَه دَر کِفَن، هِنِگِی ژ بَر وَان تِسْتِیْن کُو اَو بِرِنْدِی ژ بُو خَوَه بِکَن تُو گَنَه ژ وه رَه نِبَنه. خُدِی سَر دَسْتَه، کَارَبَنَجَهه.

۲۴۱. ژ بُو ژَنبِیَن کُو هَاتَنه بَر دَان، حَقِی وَانَه کُو بِرِنْدِی (بِجَل و بَر گَان، خَوَارَن و بِیَخَوَارِنِ) بِن هَا فِلْدَاژ کِرَن. اَف یَک وَظِیفَه یَه لِسَر وَانِیْن کُو هَا ی ژ فَر مَان و قَدَحِیْن خُدِی هَنه.

۲۴۲. بَقِی ثَاوَابِی خُدِی تَائِیْتِیْن خَوَه ژ وه رَه اَشْکَرَه دَکَه دَا کُو هُوَن بَفِکِرَن و تَبِیْگِیْژِن.

۲۴۳. کَا ژ مَن رَه بَیْزَه: مَا اَوِیْن کُو ژ طَرَسَا مِرِنِی ژ وَلا تِیْن خَوَه دَر کَتِن دِگَل کُو هُزْمَارَا وَان بَهْزَارَان بُو، تَه نَدِیْن؟ خُدِی ژ وَان رَه گُوْت: ”بِمِرَن“ (اَو ژِی مِرَن)، پِشْتَرَه اَو سَاغ کِرَن. بِنِگَاَن خُدِی لِسَر مَرُوْفَان خَوَدِی کَرَمه. لَیْلِی پَرَانِیا مَرُوْفَان فِی نَاشِی کِرِن.

۲۴۴. دِرِیا خُدِی دَه شَر بِکَن و بَرَانَن کُو بَرِاسْتِی خُدِی بَهیْزَرَه، زَانَا یَه.

۲۴۵. مَا کِی یَه اَوِی کُو دِیْنِکِی رِنْد بَدَه خُدِی (لِسَر فَقِیْر و هُزَارَان فَنَجِیِی بَکَه)، دَا کُو خُدا ژِی وِی دِیْنِی قَات بَقَات زَیْدَتَر لِی فَکَرِیْنه؟ اَوِی کُو کِیْم و زَیْدَه دَکَه خُدِی یَه و هُوْنِی هَر بَبَال وِی فَه فَکِرَن.

۲۴۶. مَا پِشْتِی مُوسِی تَه گِر گِرِن اِسْرَائِیْلِیَان نَدِیْن کُو چَه کِرَن؟! دَمَا وَان ژ پِیْخَمْبَرِکِی

۱ اَف کَسِیْن کُو تَائِیْتَا پِیْرُوژ بَحْسَا وَان کِرِی حَقَاتَکَه اِسْرَائِیْلِیَانَه کُو حُکْمَدَارِی وَان گَارِیَا جِیْهَادِی لَوَان کَرَبُو. اَو ژ طَرَسَا کُو یِ د شَر دَه بِن کُشْتِن، رَفِیْبُوْن. فِیْجَه خُدِی اَو هُشْت رُوژَان مَرِی هُشْتَن. پِشْت رَه بَقُولُوْنَا دَعَا يَا پِیْخَمْبَرِی وَان، خُدِی اَو دِیْسَا سَاغ کِرَن و اَو حَتَا دِمَکِی لَزِیَانِی مَان. اِبْن کَسِیْر گُوْتِیَه: عِبْرَتَک د فِی رُوْدَانِی دَه هِیَه کُو تَدْبِیْر نَکَا رَه ژ بُو قَدَرِی بَبَه نَاسْتَنگ و کُو نَه بَبَال خُدِی فَه بَه، ژ بَر خُدِی تُو سَتَار تُنَه یَه کُو مَرُوْف خَوَه بَدَه بَرِی.

خَوَه رَه گُوتَن: ”ژ مَه رَه حَكِمْدَار كِي بَشِيَنَه (بَلَا بِيَه مَزْنِي مَه) دَا كُو اَم دِ رِيَا خُدِي دَه شَر بَكُن. “ ژ وَاَن رَه گُوت: ”(اَز دِطِرْسِم كُو) اَكْر شَر لِسَر وَه فِرْط بِيَه كُو هُونِي شَر نَكُن!“ گُوتَن: ”مَا كُو اَم ژ وِلَاتِي خَوَه هَاتِيَه دَرَانِيَن وِ ژ زَارُو كِيَن خَوَه هَاتِيَه دُور كِرَن، مَا چِه لِمَه قَوْمِيَه كُو اَمِي دِ رِيَا خُدِي دَه شَر نَكُن؟“ لِيَلِي چِه دَمَا شَر لِسَر وَاَن هَاتِه فِرْز كِرَن، ژ كِيَم كَسَاَن يِي فَه، يِيَن دِن پِشْتَا خَوَه دَاَنَه وَاَن وَفَكِرِيَاَن. خُدِي بَسْتَمَكَاَرَاَن دِرَاَنَه. ۱

۲۴۷. پِيَحْمَبَرِي وَاَن ژ وَاَن رَه گُوت: ”بِيَكْمَاَن خُدِي طَالُوَت وَكِي حَكِمْدَار ژ وَه رَه شَاَنِدِيَه.“ گُوتَن: دِكَل كُو اَم بِيَهْتَر لايَقِي حَكِمْدَارِيِي نَه وَ دِكَل كُو ژ نَالِيِي مَال وَ زَنگِيَنِي فَه تُو دَرَفْتِيَن فِرَه رِي ژ بُو وَي نِهَاتِيَه دَايِيَن، دِي چَاوَا اَو لِسَر مَه بِيَه حَكِمْدَار؟! پِيَحْمَبَرِي وَاَن گُوت: ”بِيَكْمَاَن خُدِي اَو لِسَر وَه بَرَاَرْتِيَه وَ خُدِي زَانِيَنَكِه زِيَدَه وَ گُودِيَكِي مَزَن دَايِي. خُدِي كِي بَقِي فَرْمَاَنْدَارِيَا خَوَه دِدَه وَي. خُدِي بَقْنَجِيَا خَوَه بَرَفَرَهه، زَاَنَا يَه.“ ۲

۲۴۸. پِيَحْمَبَرِي وَاَن ژ وَاَن رَه گُوت: ”بِيَكْمَاَن نِيَشَاَنَا حَكِمْدَارِيَا وَي اَوَه كُو سِنْدُوُق (يَا كُو تُوَرَات تِي دَه يَه) دِي ژ وَه رَه بِي. ژ جَم خُدَايِي وَه، ژ بُو وَه دِلْخُوشِي وَ بَرْمَاهِيَكِه هِيَرَا ژ بِنَالَا مُوسَا وَ هَارُون تِي دَه نَه، فَرِيَشْتَه وَي هِلْدِكِرَن. بِيَكْمَاَن دِي فِي دَه، ژ بُو وَه نِيَشَاَن هَنَه، اَكْر بَرَاَسْتِي هُون خُودَانْبَاوَر بِن.“

۲۴۹. چِه دَمَا طَالُوَت لَشَكْر ژ بُو جِيَهَادِي بَش بَش كِرَن؛ (ژ وَاَن رَه) گُوت: ”بَرَاَسْتِي خُدِي دِي وَه بَجْمَكِي بَجَرِيَبِيَنَه. اِنْدِي كِي ژ وَي چَمِي فَخُو، اَو نَه هَقَالِي مَنَه، كِي

۱ بَنَافِي «عَالِيَقَه» مَلَكُ لِنَافِرَا مِسَر وَ فِلَسْتِي دُزْيَا وَ وَاَن اِنْرِيشُ نَانِي سَر اِسْرَائِيلِيَاَن، اَو پَرِيَشَاَن كِرَن وَ ژ وِلَاتِيَن وَاَن كِرَن دَر. نَافِي مَزْنِي عَالِيَقَه جَالُوَت بُو. پِيَحْمَبَرِي وَاَن، بَنَافِي «طَالُوَت» زَلَامَك ژ نَافِ خَلِكِي بَرَارَت وَ اَو كَرِه سَرْدَارِي وَاَن. اِنْدِي وَاَن اَف يَك رَحْنَه كِر. اَف نَافِيَتِيَن كُو يَبَن بَكُرِي فَي قَسِي زَاَفَه دِكُن.

۲ طَالُوَت، نَه ژ مَالِيَتَاكِه نَافِدَار بُو، مَرُوفَكِي رِيَنجَبَر وَ دَبَاخَاَر بُو. لِيَلِي ژ نَالِيِي زَانِيَن، بَدُوَبُون وَ رَوِشْت فَه ژ اِسْرَائِيلِيَاَن تَقَاَن زَانَاتَر، اخْلَاقِ خُوشَتَر وَ بَدُوَتَر بُو.

ژی فَنخو بَراسْتی اَو هَقَالِی مَنه. لِیَبِلِی کَسِی مُسْتَكِی ژِی فَنخو اَو خَم نَاکِه. “فَیجِه
 ژِ وَا، ژِ بِلِی کِیَم کَسَا، تَقْکَا، ژِ وِی جَمِی آف فَنخَوَا. جِه دَمَا طَالُوْتُ وِیْنِ کُو
 پِی رَه بَاوَرِی تَائِیْبُو، ژِ چَم دَرَبَاس بُون، پَرَانِیَا وَان گُوتِن: ”اِیْرُو لِهَمْبَرِی جَالُوْتُ و
 لَشْکَرِیْن وِی تُو هِیْزَا مَه تَنه یِه.“ اَوِیْن کُو بَاوَر دِکِرَن کُو اَوِی هَرَن بَر دَسْتِی خَدِی
 ژِ هَف رَه گُوتِن: ”کَلْک جَارَان جِقَاتِیْن هِنْدِک بَدَسْتُورَا خَدِی زُورَا جِقَاتِیْن بَر بَرِنَه
 و خَدِی دِگَل سَبَر کِشَانَه.“

۲۵۰. چہ دَمًا لِقَادَا شَرُّ دَرَكَتَيْنِ يَبْسُرِي جَالُوْتُ و لَشَكْرَيْنِ وِي، كُوْتُنْ: "خُدَايَ مَہ! صَبْرِي لَسَر مَہ بِرْزِيئَہ، لَنَكِيْن مَہ مَكُوْم بَكَہ و لِهَمْبَرِي گَلِي كَافَر تَارِيكَارِيَا مَہ بَكَہ."

۲۵۱. اِنْدِي بَدَسْتُورَا خُدِيْ اَوْ شَكَانْدَن. دَاوُد، جَالُوْتُ كُشْت. خُدِيْ حَكْمَدَارِيْ وَ حَكْمَت دَا دَاوُد وَ ژِ عَلَمِيْن كُو (خُدِيْ) دِيْخُوسْت يِيْ دَان زَانِيْن. اَكْر خُدِيْ بِيْهَنْ مَرْوَفَان (شَرِيْ) هَنْ مَرْوَفَا نَدَانِه پَاش، هَلَبَت دِيْ پَرِگَلا سَر عَرْدِيْ خَرَاب بِيُوِيَا. لَيْبِلِيْ خُدِيْ ژ بُو تَمَامِيْ عَالَمِيْ خُودِيْ كَرَمَا پَرِه.

٢٥٢. (يَا مُحَمَّدُ!) أَوْ تَأْتِيَنِي خُدَيْ نَه، أَمْ وَأَنْ بَحَقِي رَه رَه دَبِيرُنْ. بِيْگَمَانْ تُوْرَ پِيْخَمْبَرَانِي.

۱ صَبْرٌ مَعَنَا وَیْ نَا فَرَهَنْگِی: نَافِعِ گِیَا یَکِ پَر تَحْلَه. دِ اَصْطِلَاحاً دِیْنِی دَه؛ خُورَاگِرِتِنَا لِسَرِ عِبَادَتَان، لِسَرِ نَکِرِنَا گُنْهَان و خُورَاگِرِتِنَا لِهْمَبَرِ کَارَسَات و تَنگِزَارِیَانَه. بَسَدِمَا کُو خُورَاگِرِتِنِ گَلِکِی رَحْمَت و تَحْلَه، زِی رَه صَبْرِ گُوتَنَه. لَوْرَا یِی کُو صَبْرِی دِکِشِی تَحْلِیْی دَقْرِیْنِی. فِیجَه زَبَر کُو صَبْر، دِ تَبِکُوشِیْنَا لِهْمَبَرِ کُفَر و ظُلْمِی دَه پِیْدِی یَه، زَبَر سُرُکُتِن و گَهَشِیْنَا اَزْمَانْجِ پَر گَرِیْنِگَه. حُدِی دِ قُرْآنَا پِیُورُز دِهَنْتِزِیْکِی ۹۰ (تَوْتُ) نَایِی دَه بَحْسَا صَبْرِی کَرِیَه، پَسِنِی صَبْرِ کِشِیَان دَایَه و بَصْبَرِی اَمْرِی مَه کَرِیَه.

صَبْرِ سِی بَشَه:

(۱) لَسْرَ كِرْنَا عِبَادَتِي زُبُو خُدَيِ دِئِي مَرُوفَ صَبْرِي يَكِيشَه دَا كُو كَارِبَه زِهْمُو رَخَان فَه و بَّأَوَايَكِي
بِيقْسُور تَاعَتْنِي رَبِّي خَوَه زَسْتُوِي خَوَه بَكَه.

(ب) لَهْمَبْرِيْ وَأَنْ كَارَ وَ بَارِيْنَ كُو خُدِيْ أَوْ حَرَامَكِرْنِه، دَا كُو كَارِيَه نَفْسَا خَوَه - يَا جَلَّكَ وَ يَا كُو بِنَقْنَجِيِيْ
 اَمَر دَكِه - زُ وَأَنْ فِكِيْشِه وَ هَفْسَارِيْ وَيْ بَخِه دَسْتِيْ خَوَه وَ دَسْت خَوَه هِيچ بَرْنَدِه.

(ج) لَهْمَبْرَ قَدَرُ و قَزَائِنِ خُدَى نَه، اَوِيْنِ كُو جَانَسُوْرُ و خَمْنَاكِنِ.

۲۵۳. اَوْ يَخْمَرِينَ كُوْاْ بِحَسَا وَاَنْ هَاتِيْهٖ كِرْنُ، مَهْ هِنَاكَ زِ وَاَنْ دِ سَرِ هِنَاكَ رَهْ گِرتَه؛ هِنُ زِ وَاَنْ خُدِيْ يَوَاَنْ رَهْ پِيْشِيَه وَ دَرَجِيْنِ هِنَاكَ زِي بِلِنْد كِرَنه. مَه نِيْشَانِيْنِ اَشْكِرَه زِي دَاَنَه عِيْسَايِيْ كُرِيْ مَرِيْمِيْ وَ مَه اَوْ بَجَانِيْ پَاك (وَحِيِيْ) دَاِيَه دَسْتَكِرْن. اَكْرُ خُدِيْ بَخُوْسْتَا، اَوِيْن كُوْ پِشْتِي دَلِيْلِيْنِ اَشْكِرَه زِ وَاَنْ رَه هَاتِيْن، دِيْ پِشْتِي پِيْخَمْبَرَاَنْ شَرِيْ هَفْ نَكِرْبُوِيَا. لِيْبِلِيْ اَوْ يَهْفْ كِنُنْ؛ فَيَجِه هِنَاكَ زِ وَاَنْ اِيْمَانِ ثَانِيْن وَ هِنَاكَ زِ وَاَنْ زِي كَاْفِرْ بُوْن. اَكْرُ خُدِيْ بَخُوْسْتَا هَلْبَتِ وَاَنْ شَرِيْ هَفْ نَدِكِرْ. لِيْبِلِيْ خُدِيْ هَرْ جِه بِيْشِيْ (ويْ) دِكِه.

۲۵۴. هِيْ كَلِيْ يِيْنِ باوَرِيْ ثَانِيْنه! بَرِيَا رُوْژَك (كُو رُوْژَا قِيَامَتِيْ يَه) بِسَر وَه دِيْ يِ زِ ويْ رَزَقِيْ كُو مَه دَاِيَه وَه (دِ رِيَا خُدِيْ دَه) خَرْجُ يَكُنْ كُو دِ ويْ رُوْژِيْ دَه نَه بَاَزَارْ، نَه دُوْستَانِيْ وَ نَه زِي مَهْدَرِيْ هِيْه. يِيْنِ كَاْفِرْ (اَوِيْن كُو زَكَاتَا مَالِيْ خَوَه دَرْنَا يِيْخُنْ)، اَوْ سَتْمَكَارْ بَخُوَه نَه.

۲۵۵. اَللّٰهُ (خُدَا)؛ زِ ويْ يِيْ قَه تُو اِلَه تِنُنْ، هَرْ سَاخَه، هَرْ رَاگِرِيْ هِيْيِنِيْ يَه. نَه خَوِيْ دِگِرَه نَه زِي هِيْزِيْن. هَرْ زِي رَه يَه يَا لَتَاْسِيَاْنَاَنْ وَا يَا لَعْرَدِيْ. زِ بِلِيْ يِيْ كُو ويْ دَسْتُوْرُ دَاِيَه اَوْ كِيْ يَه (كُو يِيْ دَسْتُوْرَا ويْ) لَجْمُ ويْ مَهْدَرِيْ يَكِه؟ (خُدِيْ) كِرِيَاْرِيْنِ كُو مِرْوُفْ دِكُنْ وَا يِيْنِ كِرَنه يِيْ دِرَاَنه. زِ يَا كُو ويْ خُوْسْتِيْ يِيْ قَه كَسْ تِسْتَكِيْ زِ زَانِيْنَا ويْ نِرَاَنه. كُرْسِيْ ويْ عَرْدُ وَ ثَاْسَاْنِ دِ (يِنْ) خَوَه دِه گِرَتَه. پَارَاْسْتِنَا وَاَنْ يِيْ گِرَاَنْ نَاِيْ وَ هَرْ اَوَه يِيْ رَاْسَرِ اِيْ مَزُنْ.

۲۵۶. دِ (تِيْخُسْتِنَا) دِيْنِ دَه كُوْتَكِيْ تَنُه! بَرَاْسْتِيْ سَرُوْخْتِيْ زِ رِيْشَاشِيْ هَاتِيَه فَتَنَانْدُنْ. نَاخُو؛ چِه كِسِيْ طَاغُوْتِيْ اِنْكَارْ يَكِه وَ بَخُدِيْ باوَرِيْ يِيْنه، تَقَرْ ويْ خَوَه بَقْلِيَا سَاخْلَمْ (وَا ثَاْسِيْ) گِرَتِيَه كُو فَتَنَانْدُنْ زِي رَه تَنُه. خُدِيْ بِيْهِيْزَه، زَاْنَا يَه.^۱

۱ اَفْ نَاِيْثَا پِيْرُوْز بَنُگَهَكِه گِرِيْنِك زِ مَه رَه اَشْكِرَه دِكِه. دِ نَاَفْ خَلِكِيْ -مُسْلِمَانْ وَ نَسْلِمَانْ- دَه باوَرِيْكَ غَلَتْ هِيْه. لِكُوْرِيْ فِكْرُ وَ زَاْمَاْنَا وَاَنْ اِسْلَامْ باوَرِيَا خَوَه بَدَارِيْ زُوْرِيْ يَخْلِكِيْ دَدَه قَبْلِكِرْن. غَلْتِيْنِ كُو لِسَرُ نَاْفِيْ اِسْلَامِيْ بَدَسْتِيْنِ هُنْ مُسْلِمَانِيْنِ نَزَاَنْ خَبَا دِهه، اَفْ زِي دِهه تَارِيْكَارِيْ زِ بُوْ وَاَنْ. بَا كُو اَوْ دِ فِكِرُنْ

۲۵۷. خُدَيِّ، دُوْستُ و نَارِيكَارِي وَانْتِنِ كُو بَاوَرِي ثَانِيَهٗ؛ وَانْ رِ طَارِيْتِيْنِ كُفْرِي دَرْدِخِيَهٗ بَالِ رُوْناهِيا اِيْمَانِي فَه. اَوِيْنِ كُو كَاْفِرُنْ، دُوْسْتِيْنِ وَانْ رِي طَاغُوْتَهٗ؛ اَوْ وَانْ رِ رُوْناهِيي دَرْدِخِيَهٗ بَالِ تَارِيْتِيَانِ فَه. هَا اَوْ خَلِكِي اِيْگِرُنْ، اَوْ حَتَا بِحَتَايِي تِي دَه تَه.

۲۵۸. مَا تُو لِي نَافِيَكِرِي؛ اَوِي كُو بِابْرَاهِيْم رَه دَرْحَقِي خُدَايِي وَي دَه نِيْقَاشِ دِيَكِرْ، رِ بَرِ كُو خُدَيِّ مُلْكُ (و فَرْمَانْدَارِي) دَايُوِي (اَوْ دِ سَرِ خَوَه فَه چُوْبُو). دَمَا اِبْرَاهِيْم رِي رَه گُوْت: "خُدَايِي مِنْ، اَوِي كُو سَاغِ دِيَكِهٖ وَ دِيْمَرِيَهٗ". وَي رِي گُوْت: "اَز رِي سَاغِ دِيَكِم وَ دِيْمَرِيْم (فِيْجَهٗ دُ مَرُوْفِ ثَانِيْنِ؛ يَكِ سَاغِ هِشْتِ يَكِ رِي كُشْتِ). اِبْرَاهِيْم گُوْت: "بِيْگَاڻِ خُدَيِّ رُوْژِي رِ رُوْژِهَلَاتِ فَه تِيْنَهٗ رُوْژَاڤَا، دَه هِيْدِي تُو رِي رِ رُوْژَاڤَا بِيْنَهٗ رُوْژِهَلَاتِ". اِيْدِي يِي كَاْفِرْ (رِ بَرِ فَيِ گُوْتِي يِي دَلِيْلِ وَ) بَهْتِي مَا. خُدَيِّ قَوْمِي سِيْمَكَارِ رَاسْتَرِي نَاكِه.

۲۵۹. (مَا تُو لَوِي رِي نَافِيَكِرِي؛) اَوِي كُو دِ بَرِ بَاْزَارِكِي رَه دَرْبَاسِ بُو كُو بَانِي وَي بَسَرِ دِيوَارِيْنِ وَي دَه هَرِفِيْبُوْنِ وَ گُوْت: "گَلُوْ خُدَيِّ دِي چَاوَا پِشْتِي مَرِنِي وَانْ سَاغِ بِيَكِهٖ؟" خُدَيِّ اَوْ مَرَانْدِ، پِشْتِي صَدِّ صَالِي دِيْسَا اَوْ سَاغِ كِرْ وَ رِي رَه گُوْت: "تُو چهٖ قَالِي مَايِي؟" گُوْت: "اَز رُوْژِكِي يَانْ رِي هِنَكِ رِ رُوْژِي مَامَهٗ." خُدَيِّ رِي رَه گُوْت: "نَهٗ وِسَا يَهٗ؛ تُو سَدِّ سَالِي مَايِي." دَه كَا لِيخَوَارِنِ وَ فِخَوَارِنَا خَوَه بِنِيْرَهٗ؛ هِي رِي خَرَابِ تَبُوِيَهٗ. دَه كَا لِكِرِي خَوَه رِي بِنِيْرَهٗ (كُو اَوْ تِنِي هَسْتِي مَايَهٗ). رِ بُوْ اَم تَه رِ مَرُوْڤَانِ رَه

و دِيْبِيْزُنْ تَه رَاسْتَهٗ. لَوْرَا؛ ثَايْتِ بَاشَكْرَهٗ وَ زَلَالِ دِيْبِيْرَهٗ "دِ تِيخُسْتَا دِيْنِ دَه گُوْتِكِي تْنَهٗ"، نَاخُو يَا اَوْ دِيْبِيْزُنْ اَفِيْرَايَهٗ. لَوْرَا رَاسْتِي؛ اِيْمَانِ وَ حَقِيْقَتِ رِ رِيْشَاشِيِي وَ كُفْرِي هَايِيَهٗ كِفْشَكِرِن. كِي بِيخَوَازَهٗ بِلَا بَاوَرِي بِيْنَهٗ وَ كِي رِي نَخَوَازَهٗ بِلَا كَاْفِرِ بِيْمِيْنَهٗ. لِيْبِلِي غَلْتِيَكِهٖ دُنْ رِي هِيَهٗ؛ دِيْبِيْزُنْ؛ مُسْلِمَانِ تَه لَازِمَهٗ حُكْمِيْنِ اِسْلَامِي بِيْجَهٗ بِيْنَهٗ، هَرِ كَسِ يَكِيْفَا خَوَه يَهٗ، لَوْرَا؛ "دِ دِيْنِ دَهْگُوْتِكِي تْنَهٗ". اَفْ بَاوَرِيَكِهٖ شَاشَهٗ، مَرَفِي كُو بِيِيْرَهٗ اَزْ مُسْلِمَانِيْمِ لَازِمَهٗ لِيْگُوْرِي قُوْتَا خَوَه، اَمْرُ وَ نَهِيْنِ اِسْلَامِي تَنَكَاڻِ بِيْنَهٗ جَهٗ.

۱ دِ ثَايِي دَه بِيْرَا: "طَاغُوْتِ" دَرْبَاسِ بُو كُو اَوْ هَمِ شَيْطَانَهٗ، هَمِ پُوْتَهٗ، هَمِ خَرَايِي يَهٗ، هَمِ نَفْسَا اَنْسِيْتَهٗ، هَمِ نَاَزْروِيْنِ نِيْچِي تَهٗ، هَمِ رِي اَوَهٗ كُو بِنَزَانِي مَرُوْفِ بِيَا يَكِي بِيَكِهٖ كُو اَوْ دِي حُكْمِيْنِ خُدَيِّ يَهٗ، چَنْدِي كُو لِسَرِ نَافِي دِيْنِ تَهٗ رِي.

بِڪُنْ عِبْرَتٌ، مَه سَد سَالِي تُو لِفَر مَرِي هِشْت و مَه دِيسَا تُو سَاغ كَرِيَه. دَه كَا فِڳَا
لِهَسْتِيَان بِنِيرَه چَاوَا اَم وَان تِين سَر هَف و گوشت لَوَان دِڪُن. “چه دَمَا حَق زِي فَه
خُبَا بُو، گُوت: ”اَز بِيَقِينِي دِرَانِم كُو بِي شِك خُدِي لَسَر هَر تَشْتِي قَادَرَه.

۲۶۰. وِي دَمَا اِبْرَاهِيمُ رِ خُدَايِي خَوَه رَه گُوت: خُدَايِي مَن، كَا تُو چَاوَا مَرِيَان سَاغ دِكِي
نِشَانِي مَن بَدَه، خُدِي گُوت: ”مَا تُو باوَر نَاكِي (كُو اَز دِكارِم مَرِيَان سَاغ بِكَم)؟“
گُوت: ”بَلِي! اَز باوَر دِڪِم. لِيلِي رِ بُو كُو دِلِي مَن بَتَمَامِي تَارَام بِيَه (مَن خُوسْت
بِيِنِم!)“. (خُدِي) گُوت: ”تَاخُو چَار بَالِنْدِيَان بَگَرَه، وَان بِيَنَه جَم خَوَه، پَاشِي وَان
سَر زِيَكَه، پَارِچَه بَكَه، هَر پَارِچِيَكِي رِ وَان دِنَه سَرِي چِيَاكِي، پِشْتَرَه وَان گَارِي جَم
خَوَه بَكَه، اَوِي پَلَز بِيَنَه جَم تَه. بِرَانِبَه كُو خُدِي بِرَاسْتِي عَزِيَزَه، حَكِيَمَه.“

۲۶۱. مِينَاكَ وَانِيَن كُو مَالِيَن خَوَه دِرِيَا خُدِي دَا خَرَج دِڪُن وِكِي مِينَاكَ لِيَك تُوَفَه كُو
حَقْت سَمْبِلُ زِي هِشْتِيَن دِيَن، دِهَر سَمْبِلِكِي دَه زِي سَد لَب هَنَه. خُدِي رِ بُو كَسِيَن
كُو بَقِي، قَات بَقَات زِيَدَه دَدَه وَان. خُدِي (بَكْرَمَا خَوَه) بَرَفَرَه، زَانَا يَه.

۲۶۲. اَوِيَن كُو مَالِيَن خَوَه دِرِيَا خُدِي دَه دِدَن و پِشْتِي دَايِنِي زِي مَنْتِي نِكُن و اَزِيَتِي
نَدَن (بِيَن مَال دَانِي); رِ بُو وَان (رُوژَا قِيَاْمَتِي) لِيَجَم خُدَايِي وَان خَلَات هِيَه، رِ بُو
وَان تَرَس نِيَنَه و اَو غَمَكِيَن زِي نَابَن.

۲۶۳. گُوتَنَكَه خُوش و لِيَبُورِيَن، رِ دَايِنَا خِيَرَكَه كُو لِدُوف وِي اِيْشَانْدَن هَبَه چِيَتَرَه. خُدِي
دَوَلَمَنَدَه، بَرَبَهِيَرَه.

۱ اِبْرَاهِيم (ع.س.) مَرَأِي كِرْ كَا چَاوَا خُدِي مَرِيَان سَاغ بَكَه. فَيَجَه رِ خُدَايِي خَوَه خُوسْت كُو نِشَانِي وِي
بَدَه. چَاوَا كُو دَايِنَا پِرُوَز دَه بَهُورِيَه، خُدِي بِنْمُونِيَكَه مَادِي بَرَسْفَا وِي دَا. لِيلِي نَاوَابِي سَاغَكِرِنِي نِشَانِي
وِي نَدَا. اَف نِمُونِيَن كُو رِ پِيخْمِرَان رَه هَاتَنَه رِ بُو وَان مُوجِيَزَه تَه. يَا گَرِيَنگ اَفَه كُو مَه رِ دِل باوَرِي
هَبَه كُو خُدِي مَشُوكَر دِي هَمُو خُدَان رُوحَان قُرْبَنَه -نَمَازَه- دِي اَسِيَن سَاغ بَكَه و بَكْشِيَنَه بَر حَسَابِي.

۲۶۴. هَيِّ گِلِي يِنِن بَاوَرِي ثَانِيَه! خَيْرَا صَدَقِيْن خَوَه بِيْمَنَت وَايشَانْدِيْنِي پُوچ مَكِن. وَكِي يِنِن كُو مَالِي خَوَه بَرِيَاكَارِي دَدَه، لِي دِ رَاسْتِي دَه بَخْدِي و رُوژَا نَاخَرَتِي بَاوَرِي نَابِيْن. فَيَجَه مِيْنَاكَا وَي دَشِبَه مِيْنَاكَا تَحْتَكِي كُو لَسَرِي هِنَك نَاخ هَبَه، اِنْدِي بَارَانَكَه گُر لِي بَبَارَه (نَاخِي ژ سَرِي بَبَه)، وَي رُوژ و هَلَو بَهِنَه. (اَفِيْن وَسَا) كَارِيْن كُو كَرِن نِكَارِن تَشْتَكِي ژِي بَدَسْت بَخِن. خُدِي كَافِرَان رَاسْتَرِي نَاكَه.

۲۶۵. مِيْنَاكَا يِنِن كُو مَالِيْن خَوَه ژ بُو رَزَا بَا خُدِي و ژ رَزَا دِلِي خَوَه دِدِن وَكِي مِيْنَاكَا بُوْستَانَكِيَه كُو لَسَرِي گِرَكِي به، بَارَانَكَه گُر لِي بَبَارَه وَاو بَرِي (فِيكِي) خَوَه دُو قَات بَدَه. اَكْر بَارَانَكَه پُر لِي نِيِي ژِي خُفَاك لِي وَرَه تَبَرِي دِكَه. خُدِي بَكَارِيْن كُو هُون دِكِن بِيْنَرَه.

۲۶۶. اَرِي مَا يَك ژ وَه دَخَوَازَه كُو بَاخَجِيَكِي وَي ژ دَارْخَرْمَه و مِيَوَان هَبَه، تِي دَه رُوْبَار بَكِيْشِن و ژ هَر جَلْبِيْن مِيَوِيَان تِي دَه هَبِن، (ژ تَالِيَكِي فَه ژِي) كَالِيْتِي وَي لَآوَاز بَكَه، ژ تَالِيِي دِن فَه ژِي زَاوُوْكِيْن وَي يِيْن زَار هَبِن؛ فَيَجَه بَاهُوْزَك رَاَبَه كُو تِي دَه تَاگَر هَبَه، اِيْجَار (بُوْستَانِي وَي) بَشُوْطِيْنَه! هَر وَهَّا خُدِي تَايِيْتِيْن خَوَه ژ وَه رَه أَشْكَرَه دِكَه دَا كُو هُون بَفِكِرِن (و ژ وَان دَرُس و عِبَرَتِي بَغِرِن).^۱

۲۶۷. هَيِّ گِلِي يِنِن بَاوَرِي ثَانِيَه! ژ پَاكِي تَشْتِي كُو وَه بَدَسْت خُسْتِيَه و ژ يَا كُو مَه ژ وَه رَه ژ عَرْدِي دَرَانِيَه اِنْفَاقِي بَكِن. ژ بُو خَبَرِي بَرِي خَوَه نَدِن يِنِن بِيخِيْر؛ اَوِي كُو اَكْر نَه ژ شَرْمَا به هُون بَخَوَه وَرَنَاگِرِن. بَرَانِيْن، بَرَاْسْتِي خُدِي دَوْلَمَنْدَه، هِيْژَايِي پَسَنْدَايِيْنِي يَه.

۲۶۸. شَيْطَان بِيْخَرَانِيِي وَه دِطَرْسِيْنَه و بِيْتَمَرِيِي (لِهَمْبَرِي خُدَا) لَوَه فَرْمَان دِكَه. خُدِي ژِي ژ نَك خَوَه سُوْزَا لِيْبُوْرِيْن و زِيْدَدَانِي دَدَه وَه. خُدِي (بَقْنَجِيَا خَوَه) بَرَفَرَهه، زَانَا يَه.

۱ وَكِي كُو تَايَنَّا پِيْرُوْژ بَنَآوَايَكِي شِيْرِيْن و بَدُو رَاَفَه كِر، مَالِي دُنْيَايِيْن، مَقَام، جَه و رُوْمَت مِيْنَا بُوْستَانَكِي يَه، نَه دِيَاَرَه كَا كَنگِي دِي ژ دَسْت مَرُوْفِي بَجَه. پِيُوْسْتَه مَرُوْفِي فَي بَكِي هِيْچ ژ بِيْرَا نَكَه!

۲۶۹. حُدَي، کَي بَقِي حَكْمَتِي دَدَه وَي وَ ژ کَي رَه حَكْمَت وَرَه دَايَن، بَرَاَسْتِي خِيْرَكَه پَر ژِي رَه هَايْتِه دَايَن. ژِ هَشْمَنْدَان پِي فَه تُو کَس ژِي شِيْرَتِي وَرَنَاگَرَه.^۱

۲۷۰. چِه خَرْجِکِرَنَا کُو هُونُ خَرْجِ بَكَن تَان چِه نَزْرَا کُو هُونُ بِيْجِه بِيْنِن مُحَقَقُ حُدَي پِي دِرَاَنه. ژِ بُو سَتَمْکَارَان تُو تَارِيکَار تِنَن.

۲۷۱. اَکَر هُونُ سَدَقِيْن خَوَه اَشْکَرَه بَدَن، اَو چَقَاس رِنْدَه وَ اَکَر هُونُ فَشِيْرَن وَ بَدَزِي بَدَن خِرَآنَان اَو ژِ وَه رَه هِيْن چِيْتَرَه. (بَقِي کَارِي رِنْد) حُدَي کُنْهِيْن وَه دِي بِيْخَشِيْنَه وَ حُدَي ژِ کَارِيْن کُو هُونُ دِي کُنْ نَاگَاھْدَارَه.

۲۷۲. (اَي بِيْخَمْبَر!) هِيْدَايْتِکِرَنَا وَآن نَه لِسَر تَه يَه؛ لِي بَلِي حُدَي، کَي بَقِي وَي هِيْدَايْت دِيْکَه. هُونُ چِه خِيْرِي بَدَن، اَو ژِ بُو وَه يَه (هُونِي قِيْدَا وَي بِيْنِن) وَ هُونُ چِه خِيْرِي بَدَن بَلَا بَس ژِ بُو خُدا به. هُونُ بَقَسْتَا خِيْرِي چِه بَدَن (خَلَاتَا وَي) بِيْکِيْمَاسِي دِي بِيْگِهِيْرَه وَه وَ لَوَه حَدِر قَت نَايِي کِرَن.^۲

۲۷۳. بَلَا هِنَاک ژِ سَدَقِيْن وَه ژِ بُو وَآن خِرَآنَان بِن کُو خَو دَانَه رِيَا حُدَي وَ نِکَارَن (ژِ بُو بَاَزِرْگَانِي) لِسَر عَرْدِي بِيْگِرَن. يِي کُو يَرُوشَا وَآن نِرَاَنه، ژِ بَر يَاکْدِيْرِيَا وَآن (کُو ژِ کَسِي تَشْتِکِي نَاخَوَاژَن) دِيْبِيْرَه قِي اَو دَوْلَمَنْدَن. تُو وَآن بَرُودِيْمِي وَآن نَاس دِي کُو اَو حَوْجَه نَه. نَه پَر، نَه هِنْدِکُ خَوَسْتِکِي ژِ مَرُوفَان نَاکِن. هُونُ دِي رِيَا حُدَي دَه چِه خَرْجِ بَكَن، فَيْجِه بِيْگَاَن حُدَي پِي دِرَاَنه.

۱ حَكْمَت، اَو خَبَارْدَان يَان ژِي اَو خَبَاتَا دِجْهِي خَوَه دَه کُو نَه کِيْم تَه نَه ژِي زِيْدَه. وَسَفَاک ژِ يِي حُدَي حَكِيْمَه. کَلَامِي وَي ژِي مُحْكَمَه، ژِ هَر کِيْمَاسِي وَ زِيْدِيِي بِلَنْد وَ دُورَه. مَبَسْت بِيْنِن کُو پِيْشِيْن ژِ بُو وَآن حَكْمَت هَايْتِه دَايِن بِيْخَمْبَرَن، لُورَا اَو نَه ژِ کِيْسِي خَوَه خَبَر دِدَن بَلْکِي اَو بُوْخِيْکَه ژِ جَم حُدَي خَبَر دِدَن. دُوف رَه ژِي اَو عَالَمِيْن کُو بِيْلَمِي خَوَه عَمَل دِيْکِن، لُورَا اَو ژِي ژِ قُرْآن وَ سُنْتِي خَبَر دِدَن.

۲ ژِ بُو اَم رِنْد مَعْنِيَا فِي تَايْتَا پِيْرُوز فِيم بَكَن هِيْرَا يَه کُو اَم سَبِيْن نَزُولَاوِي فِير بِيْن. لَگُورِي کُو ژِ سَعِيْدِي گَرِي جِيْبَر هَايْتِه رَاگَهَانْدَن، مُسْلِمَانَان سَدَقَه دِدَان زَمِيَان ژِي. چِه گَاڤَا فَقِيْرِيْن مُسْلِمَانَان زِيْدَه بُون، فَيْجِه پِيْخَمْبَرِي حُدَي (س) ژِ وَآن رَه گُوت: "سَدَقِيْن خَوَه تَنِي بَدَن بَرَايِيْن خَوَه يِيْن مُسْلِمَان. دِي فَي مَرَاړِي دَه اَف تَايْت "هِيْدَايْتَا وَآن نَه لِسَر تَه يَه" نَاژَل بُو. فَيْجِه تَايْتِي بَقِي تَاوَالِي سَدَقَه ژِ بُو فَقِيْرِيْن نَه مُسْلِمَان ژِي خَلَال کَر.

۲۷۴. اَوَيْنَ كُو مَالَيْنَ خَوَه بِشَفْ و رُوژ، بَدِزِي و اَشَكْرَه دِدَن، ژ بُو وَاَن لَجَم خُدَايِي وَاَن خَلَاتَا وَاَن هِيَه و لِسَر وَاَن تَه تِرُس تَنه و اَو غَمگِين زِي نَابَن.

۲۷۵. اَوَيْنَ كُو رَبَايِي (سَلَفِي) دِخُون، عَيْنِي مِيْنَا وَاَنِيَن كُو ژ لِيْدَا نَا شِيْطِيْن دِيْن بُوِيْن (بِكَاژ و بَارِي سَلَفِي فَه) رَادِيْن. أَف حَالِي وَاَن ژ بَر وِي سَدَمِي يَه كُو دِيْبِيْن: كِرِيْن و فِرُوْتِيْن مِيْنَا سَلَفِي يَه. رُوْش أَفَه؛ خُدِي كِرِيْن و فِرُوْتِيْن حَلَال كِرِيَه و سَلَف زِي حَرَام كِرِيَه. نَاخُو؛ اَو كِسِي ژ جَم خُدَايِي وِي شِيْرَتَك زِي رَه وَرَه و اَو زِي دَف زِي بَرْدَه، فَيَجَه اَو سَلَفَا كُو بَرِي (فِيْرَبُونَا حُكْمِي حَرَامْبُونِي) وَرَكْرِيَه زِي رَه يَه و كَارِي وِي سِيَارِي خُدِي يَه. چَه كِسِي (بِشْتِي فِيْرَبُونَا حُكْمِي وِي) دِيْسَا لِسَلَفِي فَكْرَه، هَا اَو أَهْلِي اِيْگِرَن، حَتَا بِحَتَايِي اَوِي تِي دَه يِن.

۲۷۶. خُدِي سَلَفِي هَلَاك دِكَه و سَدَقِيَان زِي زِيْدَه دِكَه. خُدِي ژ تَفَكِي نَانَكُوْر اِي گَنَهَكَار حَز نَاكَه.

۲۷۷. بِيْگِيَان اَوَيْنَ كُو بَاوَرِي ثَانِيْن و كَارِيْن رِنْد كِرَن، بِنَاوَايِي بِيْدَفِي نَمِيْژ كِرَن و زَكَات دَانَه، ژ بُو وَاَن لِيْنَك پَرُوْرْدَغَارِي وَاَن خَلَاتَا وَاَن هِيَه، طِرُس لِسَر وَاَن تَنه و اَو غَمگِين زِي نَابَن.

۲۷۸. هِي گَلِي يِيْن بَاوَرِي ثَانِيَه! اَكْر بَرَاْسْتِي هُون خَوْدَانْبَاوَرِن ژ خُدِي بِطَرِسَن و دَف ژ وِي سَلَفَا (لِبَال خَلِكِي) مَاهِي بَرْدَن.

۲۷۹. اِيْدِي اَكْر هُون دَف ژ سَلَفِي بَرْنِدَن، بَزَانَن كُو ژ ثَالِيِي خُدِي و بِيْخَمْبَرِي وِي فَه لِهْمْبَرِي وَه شَرَكِي دِزْوَاز هِيَه. اَكْر هُون پُوْشْمَان بِيْن؛ زِي فَكْرَن، فَيَجَه سَرْمِيَانِي وَه هَر ژ وَه رَه يَه؛ نَه هُون زَلِمِي بَكَن و بِلَا لَوَه زِي زِلْم نِيِي كِرَن.

۲۸۰. اَكْر (دِيْنْدَار) دَسْتَنگ بَه، حَتَا دَسْتَفَرِهِيَكِي بِلَا مُهْلَت لِي يِي دَايِن. اَكْر كُو هُون لَسَرِي تَسْدُقِي بَكَن (لِهْنَكِي يَان لَتَفَك بِيُوْرِن) (اَف) ژ بُو وَه چِيْتَرَه. اَكْر هُون زَانَايِن (هُوْنِي لِي بِيُوْرِن).

۲۸۱. خَوَه ژی (رِسَوَابُونَا) رُوژَكَه وَسَا بِيَارِيژَن كُو هُونِي تِي دَه بِيَال خُدِي فَه فَكِرَن. پَاشِي هَر كَس ژی بُو كَار و كِزِيَارِيژَن كُو كِرِيَه دِي حَسَاب دِگَل يِي كِرَن و زَلَم لَوَان نَايِي كِرَن.

۲۸۲. هِي گَلِي يِيَن باوَرِي تَانِيَن! دَمَا وَه تَشْتَك حَتَا دَمَكَه نَافِلِيكِرِي بَدِيَن دَا هَف، اِيْدِي وِي بَنِيْسِيَن. بِلَا نَفِيْسَارَك (كَاتِبَك) بَعْدَالْتِي دِ نَافِيْرَا وَه دَه بَنِيْسِيَه و بِلَا وِكِي كُو خُدِي پِي دَا يَه زَانِيَن خَوَه ژی نَفِيْسَانْدِي نَدَه پَاش و بِلَا (هَر تَشْتِي وِكِي كُو هِيَه) بَنِيْسِيَه.

بِلَا دِيَنْدَار ژی دِيْنِي خَوَه بِيِيژَه و بَدَه نَفِيْسَانْدِيَن و بِلَا (دَر بَارِي دِيْنِي خَوَه دَه) ژی خُدَا يِيَن كُو پَرُوْرْدِگَارِي وِي يَه بَطْرَسَه و بِلَا تَشْتَكِي ژی كِيَم نَكه. اِيْدِي اَكْر دِيَنْدَار نَافِلِيْسِيَك بَه، يَان لَواَز بَه، يَان ژی اَو بَخَوَه نَكَا رِبَه بَدَه نَفِيْسَانْدِيَن، بِلَا وَلِيِي وِي (اَوِي ژی بَرِيْرَس) بَعْدَالْتِي بَدَه نَفِيْسِيَن!

ژی نَاف خَوَه دُ زِلَامَان يِكَن شَاهِد. اَكْر دُو زِلَام پِيْدَا نِيَن بِلَا زِلَامَك و دُ ژَن شَاهِد يِن ژی يِيَن كُو هُون ژی وَان رَازِي، اَكْر يَك ژی وَان ژی بِيَر بَكه دَا كُو يَا دِن دِ بِيَرَا وِي يِيَنَه. دَمَا شَاهِد (ژی بُو شَاهِدِيِي) هَاتِن گَازِيكِرِن بِلَا خَوَه نَدِن پَاش. ژی نَفِيْسَانْدِيَا دِيَن -چِه بَجُوك بَه چِه مَزَن- بِلَا سِسْت نِيَن، حَبَانِي يَدَمَا وَان تَا دِيَارِكِرِي ژی بَنِيْسِيَن. هَا اَف رَنگ لَجَم خُدِي بَعْدَالْتِي وَ ژی بُو شَاهِدِيِي خُرْتِرَه و ژی بُو كُو هُون نَكْفَن گَمَانِي سَاغْلَمْتِرَه.

لِيْبِلِي اَكْر بَازَارَا وَه دَسْت بَدَسْت بَه كُو هُون دِ نَافِيْرَا خَوَه دَه بَدِن و بَسْتِيْنِيَن، هِنِگِي تُو گَنَه لِسَر وَه نِيَنَه كُو هُون وِي نَفِيْسِيَن.

دَمَا وَه بَهْف رَه كِرِيَن و فِرُوْتَان كِر ژی شَاهِدَان يِكِرِن بِلَا زَرَارَا تِه نَفِيْسَارِي و تِه شَاهِدِي نِيِي كِرِن. اَكْر هُون زَرَارِي بَدِن يَكِي ژی وَان، بَرَانِن كُو اَف ژی وَه ژی خَرَابِي يَه. حُكَم و فِرْمَانِيَن خُدِي بِيَارِيژَن. خُدِي بَوَه دَدَه هِيَنَكِرِن و خُدِي بَهَر تَشْتِي زَانَا يَه.^۱

۱ لُگُوْرِي ظَاهِرِي فِي تَايِيْتِي نَفِيْسَانْدِيَا دِيْن وَاجِبَه. لَوْرَا دَمَا فَرْمَان ژی جَم خُدِي يِيَن وَاجِيْبِيِي اَفَادَه دِكَه. لِيْبِلِي دِ تَايِيْتَا ۲۸۳ يٰ دِيِي فِي دَه: «اَكْر هُون رِيُوِي يِن وَ وَه تَشْتَك دِيَن كِر وَ وَه كَاتِبَك ژی نَدِيْت (كُو

۲۸۳. اَکْرَ هُون رِیوی بِن و وَه تِشَتک دِین کِر و وَه کَاتِیک زِی نَدِیت (کُو بِنْفِیسَه، وِی جَاخِی) گَرَوِکی دِ شُونَا وِی دَه رَادَسْتِی خُودِی دِین بَکِن. اِیدی اَکْرَ هُون لِهْفُ اَوَلَه بِن (گَرَوِ نه پِیوِسْتَه). فِیجَه بِلَا اَوِی کُو اِیْمِنی پِی هَاتِیه کِرِن سِپَارِیَا لَجَم خَوَه بَدَه (خُودِی وِی) و بِلَا ژ خُدایِی کُو پَرَوَرْد گَارِی وِی یَه بِطَرَسَه (کُو خِیَانَتِی نَکَه). شَاهِدِی فَنَشِیرِن. کِی کُو شَاهِدِی فَنَشِیرَه، بِلَا بَرَاَنَه کُو دِلِی وِی گُنَه کَارَه. خُدِی بَکَارِی کُو هُون دِکِن زَانَا یَه.

۲۸۴. چَه تِشْتِیْن لَعَرْد و تَاسِیْمَانَان هَنَه هَر یِیْن خُدِی نه. اَکْرَ هُون نَا دِ دِلِی خَوَه دَه اَشْکَرَه بَکِن، یَان زِی هُون وِی فَنَشِیرِن، خُدِی دِی وِی وَه زِی بَرِپَرَس بِگَرَه. فِیجَه خُدِی کِی بَیْشِی لَوِی دِیُورَه و کِی زِی یَیْشِی دِدَه عَدَا یِی. خُدِی لَسَر هَر تِشْتِی قَادَرَه.

۲۸۵. پِیْخَمْبَرُ بَوَحِیَا کُو ژ جَم خُدایِی وِی زِی رَه هَاتِیه بَاوَرِی ثَانِیه. تَفْکِی مُؤْمِنَان زِی بَخْدِی و بَقَرِیْشْتِیْن وِی و بَکْتِیْبِیْن وِی و پِیْخَمْبَرِیْن وِی بَاوَرِی ثَانِیه. (مُؤْمِن دِیْبِیْرِن : اَم جُدَاهِیْی نَائِیْخَنَه نَافِیْرَا تُو یِکِی ژ پِیْخَمْبَرِیْن وِی (کُو اَم بَهَن کَان بَاوَرِی یِیْن و هَن کَان زِی اَن کَار یِکِن). گُوتِن: (خُدایِی مَه!) مَه فَرْمَانَا تَه بَیْهِسْت و اَم ژ تَه رَه بَرْدَسْت بُون. خُدایِی مَه! اَم لِیُیُورِیْنَا گُنَه یِیْن خَوَه ژ تَه دِخَوَازِن و فِکَر هَر بِیَال تَه فَه یَه.

۲۸۶. خُدِی هَر کَسِی بَس لِگُورِی هِیْزَا وِی، وِی بِنْبَار دَکَه، خِیْرَا کُو بَدَسْت خِسْتِیه هَر زِی رَه یَه و گُنَه یِیْن کُو بَدَسْت خَوَه فَه ثَانِیه زِی هَر دِ سَتُویِ وِی دَه نه. خُدایِی مَه! اَکْرَ اَم (فَرْمَانِیْن تَه) ژ یِیْر بَکِن تَان زِی اَم (قَدَخِیْن تَه) بِیْیَحْمَدِی بَکَار یِیْن، لِمَه نِگَرَه. خُدایِی مَه! هَر وِکِی تَه بَارِی گَرَان لِیْیِن بَرِیَا مَه کَرِیه وِی سَا لِمَه بَار نَکَه.

بِنْفِیسَه، وِی جَاخِی) گَرَوِکی دِ شُونَا وِی دَه رَادَسْتِی خُودِی دِین بَکِن «خُدِی اِیْشَارِی بَال اِزْشَادِی فَه کَرِیه؛ نه بِنَال وَاجِب فَه. ژ بُو چَه وَه؟ لُورَا؛ گَرُو دِ شُونَا نَفِیْسَانْدَنَا دِین دَه یَه دَمَا کُو کَاتِب تَنْبَه. گَرُو زِی اِجْبَاعَا نه وَاجِبَه. چَا نه وَاجِبَه؟ لُورَا خُدِی بَعِیْنِی تَایْتِی «اِیدی اَکْرَ هُون لِهْفُ اَوَلَه بِن (گَرُو نه پِیوِسْتَه)» نه وَاجِب بُونَا گَرُو یِیْن کَرِیه. یَعْنِی دَمَا هُون لِهْفُ اَوَلَه بِن گَرُو یِیْن نه دِیْن. نَاخَوَه؛ فِعْل فَرْمَانِی «فَلِیْکُتُبُوا» لِگُورِی مُحَقِّقَان نه وَجِیْه؛ بَلْکِی اِزْشَادِی یَه.

خُدَايِي مَه! بَارِي كُو اَم قَت نِكَارِبُنْ هَلِكِرُنْ رِي لِمَه بَارْ نَكِه. لِكِيَا سِييْنْ مَه بِيُوْرَه،
مَه زِ گَنْهَانْ پَاقَزْ بَكِه وَ دِلُوْ قَانِيَا خَوَه لِمَه بَكِه. خُوْدِييْ مَه هَرْ تُو يِي، اِيْدِي مَه لِهْمَبَرْ
گَلِيْنْ كَافِرْ سَرْدُسْتْ بَكِه.

۳. سُوْرَه يٰ نَالِي عِمْرَانُ

سُوْرِييْ نَالِي عِمْرَانُ، لِمَدِيْنِي نَازِلْ بُوِيَه. ۲۰۰ (دُو سَد) نَآيْتَه.

سُوْرَه، نَافِي خَوَه زِ نَآيْتَا ۳۷-۳۴ اَنْ گَرْتِيَه كُو دِ وَاَنْ دَه بَحْسَا مَالْبَآتَا عِمْرَانُ هَايِه كِرْنْ.
نَافَرُوْكََا سُوْرِييْ

سُوْرِييْ نَالِي عِمْرَانُ سُوْرِيكْ زِ يِيْنْ دَرِيْزَه كُو لِمَدِيْنِي نَازِلْ بُوِيَه. اَفْ سُوْرِييْ پِيْرُوْزْ بَحْسَا دُ
بَنُگِهِيْنْ گَرِيْنُگْ اِيْنْ دِيْنِي اِسْلَامِي دَكِه.

بَنُگِهَا يَكَمْ؛ بَحْسَا رُكْنِي بَاوَرِييْ دَكِه وَ دِ بَارَا يَكِيْتِيَا خُدِي، دِ بَارَا پِيْخَمْبَرِييْ وَ رَاسْتِگُوْتِيَا
قُرْآنَا پِيْرُوْزْ دَه دَلِيْلِيْنْ قُتْعِي تِيْنَه. رَدَا گُيَاَنْ وَ شُبْهِيَاَنْ دَكِه وَيْنْ كُو خُوِيَكْتِيْبْ دِ بَارَا اِسْلَامْ،
قُرْآنْ وَ مُحَمَّدْ (س) دَه تِيْنِيْنْ رُوْزُفِيْنْ. چَاوَا سُوْرِييْ بَقْرَه حَقِيْقَتَا جِهُوِيَاَنْ، لِيَسْتِكْ وَ نِيْتِيْنْ
وَاَنْ يِنْ سِنْسِي دَرَانِيُوْ خُوْلِي، يِنِي وِسَا سُوْرِييْ نَالِي عِمْرَانُ رِي رَاسْتِيَا فَلْهَآنْ (خَرِيْسْتِيَاْنَاَنْ)
دَرْدَخَه مِيْدَانِي كُو اَو دِ بَارَا مَسِيْحْ (عِيْسَا) دَه پُرْ تِيْكُوْشِيَاْنَه؛ اَدْعَا كِرْنَه كُو اَو خُدَايَه وَ بَاوَرِي
بِيِيْخَمْبَرِيَا مُحَمَّدْ نَتَانِيْنَه وَ قُرْآنْ مَانْدَلْ كِرْنْ.

بَنُگِهَا دُوِيْمْ؛ بَحْسَا قَانُوْنْ وَ هُنْ حُكْمِيْنْ شَرِيْعَتِي دَكِه. بِنَآيِيْتِي بَحْسَا فَرُزْبُوْ نَا حَاجِي وَ
جِيْهَادِي دَكِه وَ بَحْسَا حَرَامِيَا كَارِي رِبَآيِي وَ حُكْمِي يِيْنْ كُو لَزْكََاتِي دِيْمِيْنْ نَآيِي وَ وِي
نَادِنْ، دَكِه.

سُوْرَه، هِتْكي يَكْتِكْتْ بَحْسَا مُنَافِقَانْ وَ هَلُوْسْتَا وَاَنْ اِلْهَمْبَرِي مُوْمِنَانْ دَكِه.

سُوْرَه، پَاشِي بَحْسَا تَفْكَرِي يَا دِ خُلَقِيْتَا عَرْدْ وَ نَآسِيَاَنْ دَه كِرِي كُو دِ وَاَنْ دَه كَلَكْ هُوْسِيْتِي،
نَآهَنْگَسَازي وَ رَازْ هَنَه كُو قُدْرَتْ، يَكِيْتِي وَ هِيِيْتَا نَافَرِيْرِي خُوْدَا نَحْكَمْتْ نِيْشَانِي بِيْرِي وَ
هِيْشَمَنْدَاَنْ دِيْدَنْ.

بَنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَنْ رَحِيْمْ

۱. اَلِف، لَام، مِيْم!

۲. خُدّی یه، (یّی گو) ژ وی یّی فّه تُو مَعْبُودِی بِحَقِی تَنْن، اویّ گو هَر سَاغَه، لَهْفَرَاگری هِیْنِی یه.

۳. خُدّی بِحَقِی ژ تَه رَه کِتِیْب هِنَارْتْ گو اَو رَاسْتَدِرِیخا کِتِیْبِیْن بَرِیا خَوَه یه وَ تَوَرَاتْ وَ اِنْجِیلْ رِی هِنَارْتِیْن.

۴. گو اَو (تَوَرَاتْ وَ اِنْجِیلْ) بَرِی ژ بُو مَرُوفَانْ دَلِیلْ وَ رُوناھی بُون. خُدّی فُرْقَانْ (کِتِیْبَا جَدَاکَرِیا کُو حَقْ وَ باطِلِی ژ هَفْ دِقْتِیْنَه) رِی هِنَارْتْ. بَیْگَمَانْ اَوِیْنْ کُو نَابِتِیْنْ خُدّی اِنْکَارْ دِکِنْ؛ ژ وَاَنْ رَه عَدَابِکِی دِزْوَارْ هِیَه. خُدّی سَرْدَسْتَه، تُوْلَفْکَرَه.

۵. بَیْگَمَانْ نَه لِنَاسِیْمَانْ نَه رِی لَعَرْدِی تَشْتَنَکْ ژ بَرْ خُدّی فَشَارْتِی نِیْنَه.

۶. خُدّی یه، یّی گو دِ مَالْزَارُوکَانْ دَه چَاوَا بِخَوَازَه وِسَا دِرُوفْ دِدَه وَه. ژ وی خُدایِی عَزِیزْ اِی حَکِیمْ یّی فّه تُو مَعْبُودِی بَرِاسْتِی تَنْن.

۷. اَوَه یّی گو کِتِیْبْ ژ تَه رَه هِنَارْتْ، هِنْ ژ نَابِتِیْنْ وِی هَنَه کُو مُحْکَمْنْ کُو اَو بَنَگْهَ کِتِیْبِی نَه وَ یِیْنْ دِنْ رِی مُتَشَابِیْهِنْ. فِیْجَه هَرْجِی کِسِی کُو دِ دِلِی وَاَنْ دَه رِ رَاسْتِیْی اَفْرِیْبُونْ هِیَه، ژ بُو دِرْخُسْتِنَا فِتْنِی وَا دَا کُو تَاوِیْلَا نَابِتَانْ (ژ جَمْ خَوَه فّه) لِی بَیْنْ، دِکْفَنْ یّی نَابِتِیْنْ مُتَشَابَهْ دَه. حَالْ اَفَه کُو ژ خُدّی یّی فّه تُو کَسْ تَاوِیْلَا وَاَنْ نَزَانَه. اَوِیْنْ کُو یَسْبُورْ وَ دِ زَانِیْی دَه کُوکْ بَرْدَانَه دِیْبِیْنْ: ”مَه بَاوَرِی بَتْفِکِی وِی (مُحْکَمْ وَ مُتَشَابِیْی ژ قُرْآنِی) نَانِی. گِشْتْ ژ جَمْ خُدایِی مَه نَه.“ تِنِی یِیْنْ خُودَانْ نَاقِلْ رِ فِی دَرَسْ دِگِرِنْ.

۸. (اَوِیْنْ زَانَا وَ یَسْبُورْ وَا دَعَا دِکِنْ): خُدایِی مَه! پَشْتِی کُو تَه اَمْ نَانِیْنْ سَر رِیا رَاسْتْ دِلِی مَه زِی فَنَگَرِیْنَه. ژ جَمْ خَوَه رَحْمِی لِمَه بَکَه. اَمْ بَاوَرْنْ کُو یّی پَر دَايِنْدَه وَ بَخْشَنْدَه هَر تُو یّی.

۹. خُدایِی مَه! تُو یّی، یّی کُو مَرُوفَانْ دِ رُوزْکَه وِسَا دَه لِهْفْ کُومْ دِکَه کُو دَر حَقِی وِی رُوزِی دَه قَتْ گَمَانْ تَنَه یه. بَرِاسْتِی خُدّی هِیْچ جِفَانْ شَاشْ نَاکَه وَ ژ سُوْرَا خَوَه دَاْنَاکَرَه.

۱۰. بَيِّكَاڤْ اَوِيڤْ كُوْ كَاْفِرِيڤْ، مَالْ وَ زَارُوْكِڤْ اَوَانْ لِيْجَمْ خُدي تُوْ فَيِدِيْ نَادِيڤْ وَ اَوْ بِيْخُوَه
تَارْدُوِيِيْ تَاْغِرِيْ جَهَنْمِيْ نَهْ.

۱۱. (رِيَا وَ اَن) وَ كِي رِيَا اَهْلِيْ فِرْعَوْنُ وَ كَسِيڤْ بَرِيَا وَ اَنَهْ. وَ اَن، بَتَايِيْتِيْ مَهْ بَاوَرِيْ نَتَايِيڤْ،
فَيِيْجَهْخُدي زِي، زِيْبَرْ كُنْهِيڤْ وَ اَن، اَوْ هِنْكَافْتِيْ (وْ هَلَاكْ كِرِيڤْ). خُدي، خُوْدَانِيْ
عَذَابِيْ پُرْ دِرْوَارَهْ.

۱۲. زَكَافِرَانْ رَهْ بِيِيْزَهْ: دِيْ دَمَكَهْ نِيْزِيْكَ دَهْ هُوْنِيْ بِيِيْڤْ شِيْكَانْدِيْ وَ هُوْنِيْ بِيَالْ دُوْرَهِيْ فَهْ بِيِيڤْ
تَارُوْتِيْڤْ. چِهْ بِيْسِيْجَهْ اَوْ دَرْ!

۱۳. بَيِّكَاڤْ زِيْبُوْ وَ هْ، دِيْ كُوْمِيڤْ كُوْ اَوْ (رُوْژَا جَنْگَا بَدْرِيْ) هَاتِيْڤْ هَمْبَرِيْ هَفْ دَهْ عِبْرَتَكَهْ
گِرِيڤْگِهْ هِيَهْ؛ كُوْمِكِيْ، دِيْ رِيَا خُدي دَهْ شَرْ دِيْكَرْ وَ يَادِيْ زِيْ كَاْفِرْ بُوڤْ كُوْ بَدِيْتِيْجَاڤْاڤْ
بَاوَرْمَنْدْ دُوْ قَاتِيْ خُوَهْ دِيْئِيڤْ. خُدي كِيْ يَفِيْ بَتَاْرِيْكَارِيَاخُوْ بِيْشْتَرِيْكَارِيَا وَ يِ دِيْكَهْ. هَلْبَتْ
دِيْ فَيِ دَهْ زِيْخُوْدِيْ اَقْلَانْ رَهْ عِبْرَتَكْ هِيَهْ.

۱۴. حَزْ كِرِنَا دِلِيْزِيْتَانْ؛ زِيڤْ وَ زَارُوْكَ، مَالْدَارِيَا پُرْ تَاْ زِيْزِرْ وَ زِيْفْ، هَسِيْڤِيڤْ دِرُوْڤْكِرِيْ،
تَرَشْ (دَفَهْ، دَوَارْ وَ پَزْ) وَ چَانْدِيڤْ دِيْچَاڤِيْ مَرُوْڤْاڤْ دَهْ هَاتِيْڤْ خَمِلَانْدِيڤْ. هَا اَفْ،
كِيْفَبُوْرانْدِنَا زِيْاڤَا فَيِ دِيْئَايِيْ يَهْ وَ دُوْمَاهِيْكَ سِيْچِيْ لِيْجَمْ خُدي يَهْ.

۱۵. بِيِيْزَهْ: مَا اَزْ يِكَهْ زَفَاڤْ جِيْتِيْزْ رِ وَ هْ رَهْ نِيْئِيْزْمْ؟ زِيْبُوْ بِيِيڤْ تَقُوَادَارْ رَهْ، لِيْجَمْ خُدايِيْ وَ اَن،

۱ دَمَايِيْخَمْبَرِيْ خُدي، لِيْدرِيْ قُرَيْشِيْ تِيْكِيْرِيڤْ وَ فَاْگِرِيَا مَدِيْنِيْ، جِهُوْكُوْمِكِرِيڤْ وَ زُوْاڤْ رَهْ گُوْتْ: گَلِي
جَفَاْتَا جِهُوِيَاڤْ! هِيڤْ بَلَايِكَهْ مِيْنَا بَلَايَا كُوْخُدي تَانِيْ سَرِيْ قُرَيْشِيَاڤْ نَهَاتَانِيْ سَرِيْ وَ هْ، مُسْلِمَانْ بِيِيڤْ. بَرَاْسْتِي
زِيْ هُوڤْ دِرَانِيْ كُوْازْ بِيِيْخَمْبَرِيْ هَانِمَهْ شَانْدِيڤْ. جِهُوِيَاڤْ گُوْتْ: هِيْ مُحَمَّدْ! بَلَا نَفْسَاتَهْ، تَهْ نَخَايِيْتَهْ كُوْ تَه
زُقُرَيْشِيَاڤْ چِنْدْ كَسِيڤْ نَزَانْ كُشْتِيْ كُوْژْ بُوْ جَنْگِيْ تُوْ زَانِيْڤَا وَ اَنْ تَنَهْ بُوْ. فَيِيْجَهْخُوْهَوَارْ نَبَهْ كُوْتُوِيْ كَارِيْ
مَهْ زِيْ تِيْكَ بِيِي. اَمْ بِيْخُدي صُوْنْدْ دِيْخُوڤْ: اَگَرْ تُوْ شَرِيْ مَهْ يِكِيْ، تُوْ يِيْ بَمَهْ بَرَاڤِيْ كَاامْ چِهْ مِيْزَخَاْسِيڤْ وَ
تُوْ يِيْ زَانِيْ كُوْ هُوڤْ رَاْسْتِيْ تُوْ كَسِيْ مِيْنَا مَهْ نَهَاتِيڤْ. فَيِيْجَهْ دَفِيْ مَزَارِيْ دَهْ اَفْ تَايْتَا پِرُوْژْ نَاَزِلْ بُوْ.

هَمْ زِيْ اَفْ تَايْتَا پِرُوْژْ، مَزِيْگِيڤْ دِيْڤَا جَنَابِيْ بِيِيْخَمْبَرْ (س) كُوْ مُشْرِكْ وَ جِهُوْ دِيْ لِهْمْبَرِيْ مُسْلِمَانَانْ تِيْكَ
بِيْجِيڤْ. بَرَاْسْتِيْ اَفْ مُعْجِيْزِيَا قُرْآنَا حَكِيْمْ يِيْكَ هَاتِيْڤْ. هَمْ مُشْرِكْ هَمْ زِيْ جِهُوْ لِهْمْبَرِيْ مُسْلِمَانَانْ شِيْكَسْتِيڤْ.

بِهَشْتِيْنُ كُو دِنَافْ وَانْ رَه چَم دِهَرِكُنْ هَنَه كُو اَوِي حَتَا حَتَايِي تِيْدَه بِن وَ ژ وَانْ رَه دِنَافْ دَه هَفْسِرِيْنْ پَاك وَ تَمِيْر وَ قَايِلُونَا خُدِيْ هِيَه. خُدِيْ بِنْدِيِيْنْ خَوَه نَاگَا هَدَا رَه.

۱۶. (بِنْدِيِيْنْ خُدِيْ اِيْنْ مَتَقِيْ) اَوِيْنْ كُو دِيْبِيْرُنْ: خُدَايِيْ مَه! بِيْگَاْنْ مَه باوَرِيْ نَانِيْ، فَيَجَه لِكْنَهِيْنْ مَه بِيُوْرَه وَ مَه رَعَدَايِيْ اِيْگَر بِيَا رِيْزَه..

۱۷. اَوِيْنْ كُو صَبِرْ كِيَشِيْنْ، رَاسْتْ وَ دُرِسْتِيْنْ، بِنَاوَايِيْ پِيْذِيْ عِبَادَتْ كَرِيْنْ، (بِمَالِيْ خَوَه دِرِيْكا خُدِيْ دَه) بَخْشَنْدَه نَه وَ دُوخْتِيْ سَحْرِيْدَه لِيُوْرِيْنَا كُنْهِيْنْ خَوَه دِيْخَوَاَزِيْنْ.

۱۸. خُدِيْ شَاهْدِيْ دَا؛ بِيْگَاْنْ ژُبَلِيْ وِيْ تُو مَعْبُوْد نِيْنِيْنْ. مَلَايِكَتْ وَ زَاْنَانْ ژِيْ بَقِيْ يَكِيْ شَاهْدِيْ دِيْنْ كُو اَوُ بَعْدَالْتِيْ حَكْم دِكِه. ژَوِيْ خُدَايِيْ عَزِيْزِ اِيْ حَكِيْم پِيْشَه تِه مَعْبُوْدِيْ بَحَقِيْ تِنِيْنْ^۱.

۱۹. بَرَا سْتِيْ لَجَمْ خُدِيْ دِيْنِيْ حَقْ (وَمَقْبُوْل) بَسْ اِسْلَامَه. اَوِيْنْ كُو كِتِيْب ژ وَانْ رَه هَاتِيَه، پِشْتِيْ كُو (دَرْبَارِيْ اِسْلَامِيْ دَه) زَانِيْنْ ژ وَانْ رَه هَات، ژ چَا فَنَبَارِيَا خَوَه كَتِيْنْ اِخْتِيْلَافِيْ. كَسِيْ بِنَايِيْتِيْنْ خُدِيْ باوَرِيْ نَايِنَه، فَيَجَه بِيْگَاْنْ خُدِيْ حَسَا بَدِيْتَا وِيْ پَر بِلَزَه.

۲۰. اَكْر (اَوُ دَرْبَارِيْ دِيْنْ دَه) بِنَه رَه خَرَجَرِيْ بِيَكُنْ، ژَوَانْ رَه بِيِيْزَه: مَن، دِگَلْ يِيْنْ كُو دَا نَه يِيْ مَن، ژِخُدِيْ رَه خَو بَرْدَسْتْ كَر. ژ يِيْنْ خَو دِيَكِيْتَبْ وَ يِيْنْ نَخَوْنْدَه (مُشْرِكَاْنْ) رَه بِيِيْزَه: اَرِيْ مَا هُونْ ژِ خُدِيْ رَه بَرْدَسْتْ بُونْ؟ فَيَجَه؛ اَكْر وَانْ خَوَه بَرْدَسْتْ كَر، ژِ خَوَه اَوُ كِنْتَه سَر رِيْكا رَاسْتْ. نَا؛ اَكْر اَوُ پِشْتَاخُو بِيْدُنْ (باوَرِيِيْنْ)، فَيَجَه (وُظِيْفَا) تِه تَنِيْ رَاگِهَانْدِنَه. خُدِيْ بِنْدِيِيْنْ خَوَه بِيْنَرَه.

۱ دَمَا پِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ لَمْدِيْنِيْ بِنَامِيْ بِيْجَه بُو، ژُفْلَهِيْنْ شَامِيْ دُ كَسِيْ زَا نَا قَسْدَا وِيْ كَرِيْنْ. وَانْ، پِيْخَمْبَرِيْ بَسَالِخْ وَ وَسْفِيْنْ وِيْ نَاسْ كَرِيْنْ، ژِيْ رَه گُوْتِيْنْ: تُوْمَحْمَدِيْ؟ پِيْخَمْبَرِيْ گُوْت: بَلِي. گُوْتِيْنْ: تُوَا حَمْدِيْ؟ گُوْت: بَلِي. گُوْتِيْنْ: اَمِيْ شَهْد بُونَكِيْ ژ تِه بِيْرِسِيْنْ، اَكْر تُو وِيْ ژ مَه رَه بِيِيْزِيْ اَمِيْ باوَرِيِيْ بِنَه يِيْنِيْنْ. پِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ ژ وَانْ رَه گُوْت: كَرْمَكِيْنْ، بِيْرِسِيْنْ. گُوْتِيْنْ: دِكْتِيْبَا خُدِيْ دَه شَهْدِيْ يَا هَرِيْ مَزْنْ چِيَه؟ فَيَجَه وَكْ بَرَسْفَا پَرَسَا هَر دِيَاْنْ پِيْخَمْبَرِيْ اَفْ نَايِنَا پِيْرُوْرْ خُونْد "خُدِيْ شَاهْدِيْ دَا كُو بِيْگَاْنْ ژِيْلِيْ وِيْ تُوْمَعْبُوْدِيْ حَق تِنِيْنْ.."

۲۱. بِيْكَانَ اَوَيْنَ كُوْ تَايَتَيْنِ خُدَيِّ مَانْدَلَه دِيْن وَ بِنَحْقِيْ يِّخْمِيْر وَ يِّينَ كُوْ دَاخَاوَا
قَنْجِيْ دِيْن دَكْن، فَيَجَه مَزْكِينَا عَذَابِكِيْ جَانْسُوْرُ بَدَه وَان!

۲۲. هَا اُو، اُو كَسِنَ كُوْ كَرِنِيْن وَان هَم لِدُنْيَايِيْ هَم زِيْ لِنَاخِرَتِيْ پُوْج بُوْنَه وَ زَوَان رَه تِه
پَشْتَقَان وَ نَارِيكَارُ زِيْ نِيْن.

۲۳. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) مَا تُوْ لَوَان كَسِيْن كُوْ پَارَكُ ژِكْتِيْيِيْ ژ وَان رَه هَاتِيَه دَايْن، نَانِيْرِيْ؟! اُو
بِيَال كِيْتِيَا خُدَيِّ فَه تِيْنَه گَزِيْكَرِن دَا كُوْ دِنَاقْبِرَا وَان دَه حُكْم بَكَه، پَشْتَرَه بَرَكُ زَوَان
بَرِيْ خَوَه فَدْگَرِيْن وَ زِيْ بِيْزِيْ دِيْن.

۲۴. آف هَلُوْسْتَا وَان ژَبَرُ فَيِيْ يَه؛ لَوْرَا دِيْزِيْن: ”ژِ چَنْد رُوْزِيْن يَزْمَارُ پِيْقَه اِگَر بِيْمَه نَاكْفَه“
وَ اُو تَشْتَا وَان دِيْنِيْ خُوْدَه (ژِيْكِيْسِيْ خَوَه) زِيْده كِرِن اُو ژِيْ رِيْ خِيْسْتِن.

۲۵. فَيَجَه دَمَا اَم، ژِ بُوْ رُوْزَا كُوْ گُمان تِيْده تَنه وَان لَهْفُ بَجْفِيْن وَ ژَهْرُ كَسِيْ رَه تَشْتَا كُو
قَزْنِيْج كَرِيَه بِيْتَامِيْ (بِيْكِيْآسِيْ) بِيْتَه دَايْن، مَا گُلوْ رُوْشَا وَان دِيْ جَاوَا بَه؟!

۲۶. بِيْزَرَه: خُدِيْوْ! تُوِيْ خُوْدِيْن خُوْدَانِيْ. تُو كِيْ بَقِيْ مِلْكُ دِيْديْ وَ كِيْ بَقِيْ مِلْكُ زِيْ
دَسْتِيْنِيْ. تُو كِيْ بَقِيْ عَزِيْزُ دِيْ، كِيْ زِيْ بَقِيْ پَرِيْشَانُ دِيْ. خِيْزُ وَ بِيْزُ هَرُ دَدَسْتِيْ
تَه دَه يَه. بِيْگُمان تُو لِيْسَرُ هَرُ تَشْتِيْ قَادِرِيْ.

۲۷. تُوَشَقِيْ دَخِيْ (نَاْفَا) رُوْزِيْ، رُوْزِيْ زِيْ دَخِيْ (نَاْفَا) شَقِيْ، تُو يِيْ سَاغُ ژِيْ يِيْ مَرِيْ
دَرْدِيْ وَ يِيْ مَرِيْ زِيْ ژِيْ يِيْ سَاغُ دَرْدِيْ وَ تُو كِيْ بَقِيْ يِيْحَسَابُ رَزَقُ دِيْديْ.

۲۸. بِلَا بَاوَرْمَنْدُ ژِيْلِيْ بَاوَرْمَنْدَان؛ كَاْفِرَانُ زِيْخَوْرَه نَكْن دُوْسْتُ وَ پَشْتَقَان! كِيْ فَيِيْ
بَكَه، فَيَجَه تَشْتَكِيْ وَيْ بَخْدِيْ رَه تَنه (پِيْوَنْدِيَا وَيْ بَخْدِيْرَه نَامِيْنَه). لِيْلِيْ كُوْهُوْنُ

۱ آف تَايْتَا پِيْرُوْزُ دَدَه نِيْشَانُ كُوْ دَمَا شَفُ كِنُ دَبَه رُوْزُ زِيْ دَرِيْزُ دَبَه وَ دَمَا رُوْزُ كِنُ دَبَه شَفُ دَرِيْزُ دَبَه.
آفُ زِيْ دَلِيْلُ وَ بِلَكِه يَه لِيْسَرُ قُدْرَتَا خُدَيِّ تَعَالَه. ”تُوِيْ سَاغُ زِيْ مَرِيْ دَرْدِيْ وَ تُو يِيْ مَرِيْ زِيْ سَاغُ
دَرْدِيْ“ بَعْنِي: چَانْدِيْنِيْ ژِ لِيْ دَرْدِيْ، لِيْ ژِچَانْدِيْنِيْ دَرْدِيْ، خُرْمِيْ ژِيْسِيْكِيْ دَرْدِيْ، سِيْسِيْكِيْ
ژِخُرْمِيْ دَرْدِيْ، هِيْكِيْ ژِ مَرِيْشِيْكِيْ دَرْدِيْ، مَرِيْشِيْكِيْ زِيْهِيْكِيْ دَرْدِيْ. بِيْگُوْتَنَكِه دِن؛ زِيْيْنُ كَاْفِرُ مُوْمِنَانُ
وَ زِيْيْنُ مُوْمِنُ زِيْ كَاْفِرَانُ دَرْدِيْ.

خُوْرَحَرَّابِیَا وَاَنْ بِیَارِیْزَنْ اَوْ نَه تِیْدَه یَه (هُون دِکَارَنْ دِمَا تَرَسِیْدَه تَقِیِّی بِکَنْ). خُدِی وَه ژ (عَذَابِی) خَوَه دَدَه طِرْسَانْدَنْ و فِکَر بَس بَبَالْ خُدِی قَه یَه.

۲۹. بَیْیَزَه: اَکَر هُون تَا دِدِلِی خَوَدَه قَشِیْرَنْ یَانِ زِی هُون وِی اَشْکَرَه بِکَنْ هَر خُدِی پِی دِرَاَنَه و اَوْ بِنَا لِئَاَسِیَاَنَان و بِنَا دِعَرْدِیْدَه زِی دِرَاَنَه. خُدِی لِسَرَهَر تَشِی کَارَا یَه.

۳۰. وِی رُوژِی هَر کَس قَنَجِیَا کُو کِرِی (پَادَا شَا وِی) لَیْشِیْرِی خُو حَا زَر دِیْنَه و زَنْقَنْجِیِی یَا کُو کِرِی زِی دِخَوَا زَه کُو دِنَا فَبِرَا وِی و وِیْدَه مَسَا فِیْکَه دُوْر هَبَه. خُدِی، وَه زِهَاتِنَا لَهْمَبَرِی خَوَه دِطِرْسِیْنَه. خُدِی ژ بُو عَقْدِیَنْ خَوَه پَر بِشَقَقَتَه.

۳۱. بَیْیَزَه: اَکَر هُون بَرَا سِی زُخْدِی حَزْدِکَنْ، نَاخُو بَدَنْ پِی مِنْ؛ خُدِی دِی ژَوَه حَزْبِکَه و لِکْنَه یَنْ وَه وِی بَیُوْرَه. خُدِی هَر گَنْهَبْخَشَه، دِلُوْفَانَه.

۳۲. بَیْیَزَه: بَکُو تِنَا خُدِی و بَیْخَمَبَرِی وِی بِکَنْ. فِیْجَه اَکَر اَوْ بَرِی خَوَه زِی فِکَرِیْن، اِیْدِی بَیْیَغْمَانْ خُدِی ژ کَا فِرَانْ حَزْنَا کَه.

۳۳. بَیْیَغْمَانْ خُدِی نَادَمْ و نُوح و مَالْبَاتَا اِبْرَاهِیْم و مَالْبَاتَا عِمْرَان دِسَر عَالَمِی (ا دِمَا وَاَنْ) رَه گِرِیْتَه.

۳۴. اَفْ نَسْلَکَه؛ هِنَکَ ژ وَاَنْ ژ هِنَکَانِ. خُدِی زِی بَیْیَزَه، زَانَا یَه.

۳۵. بَیْیَه بَیْرَا خَوَه؛ وِی دِمَا زِنَا عِمْرَانْ کُوْت: خُدَا یِی مِنْ! مِنْ تَا کُو دِ زِکِی خَوَدَه، تَنِی ژ بُو عِبَادَتِی تَه و (خِرْمَتَا) مَالَا تَه نَزْرِکَر، فِیْجَه ژَمِنْ قَبُوْلْ بَکَه. بَیْیَغْمَانْ یِی بَیْیَزَه زَانَا هَر تُو یِی.

۱ اَفْ تَا یَتَا پِیْرُوْرُ حُکْمِکِی قَبْرِی یِی اِسْلَامِیْتِی رَا فِه دَکَه کُو بَاوَرْمَنْدَ هِیْجَ نَکَارَنْ کَا فِرَانْ ژ بُوخُو بِکَنْ دُوْسَتْ و نَشِیْنِ زُوْاَنْ حَزْبِکَنْ. لِیْبَلِی کُو ژُوْاَنْ بَطْرِیْسَ اَفْ رُوْشْ جُدَا یَه. دِنَا فَاخَلِکِیْدَه اَفْ یَا ب "تَقِیِّی" مَشْهُوْرَه. اَکَر مُسْلِمَانْ بَطْرِیْسَ کُو کَا فِر دِی زَرَارِی یَدَنْ وَاَنْ وِی چَاخِی ژَوَانَرَه رُخْسَتْ هِیْه کُو بَسِرِی زَمِیْن-تَه زِدَل- زُوْاَنْ رَه بَیْیَزَنْ، اَمْ ژَوَه حَزْدِکَنْ. لُوْرَا مِوُفْ دِکَا رَه بَیْیَه نَاوَا یِی خُوْرَنْقَنْجِیَا کَا فِرَانْ پِیَارِیْزَه و بِلَاوَانْ ژُخُوْفَکَه

۳۶. چِه دَمَا وِي حَمَلَا خَوَه دَانِي، گُوت: خُدَايِي مِّن! مِّن حَمَلَا خَوَه كُچ دَانِي-خُدِي بِيهْتَر دَرَانَه كَاچِه دَانِيَه- و كُر نه وكي كُچِيه، مِّن نَافِي وِي مَرِيَم دَانِي. اَز وِي و زُرِيَتَا وِي بَنَه زُشِيْطَانِي قَوْتِي دِيَارِيْم.

۳۷. فَيَجْهَخْدَايِي وِي، يَقْبُولَكِه رِنْد (نَزْرَا وِي) زِي قَبُول كِر؛ اَو سِيهِي رَاكِر و رِنْد پُرورْدَه كِر. زَكْرِيَا زِي لِي خُوْدِيْتِي كِر. چِه وَخْتَا زَكْرِيَا زِي بُو سَر لِيْدَانِي چُوْبَه عِبَادَتِكُهَا وِي، فَيَكِي و خَوَارِن لَجَم دِيْدِيْن. زَكْرِيَا گُوت: «هِي مَرِيَم! اَف زِتَه رَه زِكُوْتِي؟» وِي زِي (زِي رَه وَهَّا) گُوت: اَو زَجَم خُدِي يَه، بَرَاْسْتِي خُدِي كِي بَقِي بِي زِمَار رَزَق دِيْدِيْن.

۳۸. لَوِي دَرِي زَكْرِيَا گَازِي خُدَايِي خَوَه كِر: خُدَايِي مِّن! زِي جَم خَوَه زُرِيْتَكِه پَاك بَدَه مِّن. بِيگَمَان تُو، دُعَا قَبُول دِيكي.

۳۹. فَيَجِه دِهَمَان دَمَا كُو زَكْرِيَا دِ عِبَادَتِكُهَا خَوَه دِه نِيْمِيْر دِكِر، مَلَايِكَتَان لِي گَازِي كِر؛ گُوتِن: بِيگَمَان خُدِي (بَنَافِي) يَحْيَا مَرْگِيْنِيَا (كُرَكِي) دِدَه تَه، تَصْدِيْقًا يِنْفَا خُدَا دِكِه (كُو عِيْسَا بِيخْمَبَرَه)، سَرورَه، زِي بُو عَبْدِيْنِي خَوَارِكِرَه و بِيخْمَبَرَكِي زِي صَالِحَانَه.

۴۰. زَكْرِيَا گُوت: خُدَايِي مِّن! چَاوَا دِي كُر زِي مِّن رَه چِيْبَه. بَرَاْسْتِي زِي اَز كَالَمِيْر بُوْمَه و زَنَا مِّن زِي نَزَايُوَكِه (زَارُوَك زِي رَه چِيْبَانِيْن). خُدِي (زِي رَه) گُوت: اَو وَسَانَه؛ يَا كُو خُدِي بَخَوَازَه دِي بَكِه.

۴۱. زَكْرِيَا گُوت: خُدَايِي مِّن! نِيْشَانَكِي بَدَه مِّن. (خُدِي زِي رَه) گُوت: نِيْشَانَا تَه اَوَه كُو زِي اِيْشَارَتِي بِي فَه حَتَا سِي زُوْرَان تُو دِي بِيْمُرُوْقَان رَه نِكَاْرَبَه بِيْبَهه. خُدَايِي خَوَه پُر بِيِيْر بِيْنَه و صَبَه و اِيْفَارَان وِي پَاك بَدِيْرَه.

۴۲. وِي دَمِي مَلَايِكَتَان گُوت: اَي مَرِيَم! خُدِي (زِي نَافَا زِيْنِيْن عَالَمِي) تُو بَرَاْزَتِي؛ تُو پَاك و پَافَز كِرِي و دِي سَر هَمُو زِيْنِيْن جِيْهَانِي رَه تُو گِرْتِي.

۴۳. هِي مَرِيَم! نِيِي زِي خُدَايِي خَوَه رَه عِبَادَتِي بَكِه؛ هَر سَجْدِي و دِگَل نِيْمِيْر كَرَان نِيْمِيْر بَكِه.

۴۴. (يَا مُحَمَّدُ!) اَفْ رَحْبَرَيْنَ نَهْنَدِيْ نَه كُوبِ (رِيَا) يَنْخَامِيْ (وَحْيِيْ) اَمْ وَاَنْ رَتَه رَه رَادِگِهِيْن وَ وِيْ جَاخَا وَاَنْ قَلَمِيْن خَوَه دَاْفِيْتِيْن كَا خُوْدِكِرِنَا مَرِيْمِيْ دِيْ پَشْكَا كِيْ رَ وَاَنْ بَكْفَه تُو نَه لَجَم وَاَنْ بُوِيْ وَ دَمَا وَاَنْ (رَبُو فَيِ مَسْلِيْ) خِرَجَر دِكِرِن زِي تُو نَه لَجَم وَاَنْ بُوِيْ).

۴۵. وِيْ دَمَا مَلَايِكَتَاَنْ گُوْت: هِيْ مَرِيْم! خُدِيْ مَرْگِيْنِيَا كُرْكِ بَكُوْتَنَكَه رَ جَم خَوَه (بَكُوْتَا "چِيْبَه!") دَدَه تَه. نَاْفِيْ وِيْ مَسِيْحَه: عِيْسَايِيْ كُرِيْ مَرِيْمَه. لِدُنْيَا وَ لِاَخِرَتِيْ (مَرْوُفَكِيْ) رُوْمَنْدَاَرَه وَ رِيْنِيْ نِيْزِيْ خُدِيْ نَه..

۴۶. عِيْسَا، دِ دَرْگُوْشِيْ دَه وَ دِ نَاْفَسَرَتِيْ دَه زِي يَمَرْوُفَاَنْ رَه دِيْ بِيْشَه وَ اَوْ رَ صَالِحَاَنَه..
۴۷. مَرِيْمِيْ گُوْت: خُدَايِيْ مِنْ! دِيْ چَاوَا زَارُوْكَ رَ مِنْ رَه چِيْبَه دِگَل كُو تُو كَسِيْ دَسْت نَدَايَه مِنْ؟ خُدِيْ زِي رَه گُوْت: وَ سَا يَه، يَا خُدِيْ بَقِيْ دَنَافِرِيْنَه. دَمَا حَكِم لِكَارِكِيْ بَكَه بَتْنِيْ زِي رَه دِيْزَه "چِيْبَه!" اَوْ زِي چِيْدَبَه.

۴۸. (مَلَايِكَتَاَنْ دُرْبَارِيْ عِيْسَا دَه وَ هَا بَرْدَوَام كِرِن): خُدِيْ، دِيْ وِيْ فَيْرِيْ نَفِيْسَاَنْدِيْنِيْ، حَكْمَتِيْ، تَوْرَاْت وَ اِنْجِيْلِيْ بَكَه.

۴۹. (خُدِيْ، دِيْ وِيْ) رَ بُو اِسْرَايِيْلِيَاَنْ بِيْخَمْبَرِيْ بِيْشِيْنَه (وَ اَوِيْ رَ وَاَنْ رَه وَ هَا بِيْزَه): مِنْ

۱ هَايَه رَاگَهَاَنْدِن كُو دَمَا خُوْسْتِن قُرْعَه يَكُن كَا رَ وَاَنْ كِيْ دِيْ بِيْه بَرِيْسيْ پَرُوْرْدَهِيَا مَرِيْمِيْ. اَوِيْن قَلَمِيْن خَوَه يِيْن كُو يِيْ تَوْرَاْت دِنْفِيْسِيْن بَاْفِيْزَن جَم، فَيْجَه قَلَمَا كِيْ دَرَكْتَا سُر رُوِيْ نَاْفِيْ، اَوْ يِيْ بُوِيَا كَفِيْلِيْ وِيْ. پَشْتِيْ كُو قَلَمِيْن خَوَه نَاْفِيْتِيْن جَم، قَلَمَا نَبِيْ زَكْرِيَا (ا.س.) لَسْر نَاْفِيْ سَكِنِيْ وَ اَوْ بُو كَفِيْلِيْ مَرِيْمِيْ.

۲ دِ فَيْ دَرِيْ دَه اَوْ خَبَرْدَاْنَا كُو عِيْسِيْ يَنْخَمْبَر دِ دَرْگُوْشِيْ (لَاَنْدِيْ) دَه يَفِيْه اَشْكُرَا نَكْرِيَه. لِيْبَلِيْ رَ سُوْرَهِيْ مَرِيْم دِ تَايْتَا ۲۹-۳۳ اَنْ دَه اَوْ يِيْفَا كُو عِيْسِيْ يَنْخَمْبَر كَرِيَه وَ هَا بِيَاَنْ كَرِيَه (مَرِيْم زَارُوْكَ دَسْتَنِيْشَاَنْ كُرَ گُو): رَ وِيْ يِيْرِيْسَن بِلَا اَوْ بُوَه رَه خَبَر بَدَه. گُوْتِن: اَمِيْ بَزَارُوْكَ دَرْگُوْشِيْ رَه چَاوَا بِيْيِفَن؟ زَارُوْكَ (عِيْسِيْ) وَ هَا گُوْت: اَزْ بَنْدِيْ خُدِيْ مَه، خُدِيْ كِتِيْب (اِنْجِيْل) دَايَه مِنْ وَ اَزْ كَرْمَه يَنْخَمْبَر. اَزْ لِكُو دِيْم بِلَا يِيْم، خُدِيْ اَزْ يِيْرُوْرز گَرَاَنْدَمَه وَ حَتَا كُو اَزْ لَزِيَاْنِيْ بَمَ قَرْمَان لِمَنْ كَرِيَه كُو نِيْمِيْز يَكَم وَ زَكَاْنِيْ بَدَم. (خُدِيْ لِمَنْ قَرْمَان كَرِيَه) كُو لِدَايَكَا خَوَه قَنْجِيْ يَكَم وَ اَزْ نَكْرِمَه خَوَه مَزَنْدِيْرِكِيْ گَنْهَكَار. رُوْزَا كُو اَزْ بُوْم، رُوْزَا كُو اَزْ يِيْرَم وَ رُوْزَا كُو پَشْتِيْ مَرِيْمِيْ اَزْ بِيْمَه قَرَاَنْدِن، سِلَافْ هَر لِمَنْ هَه».

رِ جَمِ خُدَايِي وَه رِ بُو وَه مُعْجِزَيْكَ ثَانِيَه؛ اَز رِ بُو وَه رِ حَرِيي شَكْلِي تَيَرَان چِنْدِكِم
پَاشِي اَز پَف دِكِمِي، فَيَجَه بَدَسْتُورَا خُدِي اَو دِهه تَيَر. دِيسَا بَدَسْتُورَا خُدِي اَز كُور
و كُوتِييَان خُوش دِكِم و مِرِيَان رِي سَاغ دِكِم. اَز، تَشْتِي كُو هُون لِيَالِيْن خُوه دِخُون
و هَلْتِيْن (يِي دِزَانِم و اَزِي) رِ وَه رِه رِي خَبَر بَدِم. بَرَاَسْتِي دِ فَي رُوشِي دِه رِ بُو وَه
عَبَرْت هَنَه. اَكُر هُون بَرَا باوَرْمَنَد بِن (هُونِي رِي دَرَس بَكِرَن).

۵۰. (عِيْسَا كُوت: اَز هَانِمَه) رِ بُو كُو اَز تَوَرَاتَا لَبَر دَسْتِي خُوه رَاسْت بَدِيرِم، هِن تَشْتِيْن
كُو رِ وَه رِه حَرَام بُوْبُون رِ وَه رِه حَلَال بَكِم و مِّن رِ نَك خُدَايِي وَه مُعْجِزَه رِ بُو وَه
ثَانِيَه. نَاخُو رِ (عَدَايِي) خُدِي بَطْرِسَن و بَكُوتِنَا مِّن بَكِن.

۵۱. بِيْگَاَن خُدِي رَبِّي مِّن و رَبِّي وَه يَه، نَاخُوه رِي رِه عِبَادَتِي بَكِن. هَا آف رِيكَا رَاسْتَه.

۵۲. چِه دَمَا عِيْسَا حَزَر كِر كُو اَو باوَرِيِي يِي نَايِيْن، كُوت: كِي دِ رِيكَا خُدِي دِه پَشْتَقَان
و ثَارِيكَارِي مَنَه؟ حَوَارِيَان كُوت: اَمَن ثَارِيكَارِيْن (دِينِي) خُدِي، مَه باوَرِي بَخُدِي
ثَانِيَه و تُو رِي شَاهِد به كُو بَرَاَسْتِي اَم مُسْلِمَانِيْن.

۵۳. (حَوَارِيَان كُوت: خُدَايِي مَه! مَه باوَرِي يِيَا كُو تِه هِنَارْتِي ثَانِيَه و مَه دَا پِي بِيْخَمْبَرِي
تِه، فَيَجَه مَه رِ شَاهِدَان بِنْفِيْسَه.

۵۴. (جِهْويَان بَدِزِي) دَك و دُولَاب (لِسَر عِيْسَا بِيْخَمْبَر) كَرَانْدِن (دَا وَي بَكِرَن). خُدِي
رِي دَك و دُولَاب لِسَر وَاَن كَرَانْد. خُدِي چِيْتَر دَك و دُولَابَان دِگَرِيْنَه.^۱

۵۵. وَي دَمِي خُدِي كُوت: هِي عِيْسَا! بِيْگَاَن اَزِي تِه بَتْنَامِي رِ عَرْدِي بَكِرِم و رَاكِم جَم
خُوه. اَزِي تِه رِ يِيْن كَاْفَر بِيَارِيْم. اُوِيْن كُو دَانَه يِي تِه، حَتَا رُوْرَا قِيَامَتِي اَزِي وَاَن

۱ جِهْويَان بَدِزِي كَمِيْن لَبَر عِيْسَا فَدَاَن و كُشْتِنَا وَي سِيَارْتِيْن مَرُوفَكِي. خُدِي رِي كَمِيْنَا وَاَن بُوْج دَرخُسْت،
يَكِي كُو دِشِيْبَا عِيْسَا كُشْتِيْن و رِ وَاَن وَيَه كُو بَرَاَسْتِي وَاَن عِيْسَا كُشْتِيَه. حَال آفَه كُو خُدِي عِيْسَا رَاكِرِيَه
نَاسِيَاَنَان.

بِسْرِيْنِ كَافِرٍ بِخِمٍ. بِشْتَرَه، فَكَرَا وَه بِيَالٍ مِّنْ فَه يَه، اَزِي دِنَافْبَرَا وَه دَه؛ دِ بَارَا يَا كُو
هُونَ يَهْفُ كَتِنَ دَه حَكِمَ بَكَم.

۵۶. فَيَجَه هَجِي يِيْنِ كَافِرِن، لِدُنْيَا وَ لِنَاخَرَتِيْ اَزِي عَذَابِكِي دِرْوَارِ بَدَمِ وَانَ وَ تِه
نَارِيكَارِيْنِ وَانَ رِي دِيْ نِيْن.

۵۷. هَجِي يِيْنِ كُو باوَرِيْ ثَانِيْنِ وَ كَارِيْنِ فَنجِ كِرَنَه، خَلَاثَا وَانَ دِيْ بِيَكِيَّاسِي رِي وَانَ رَه
يِيْنِ دَايِن. خُدِيْ رِي ظَالِمَانِ حَزْ نَاكَه.

۵۸. (يَا مُحَمَّدُ!) اَفْ (فَصِيَا عِيْسَا وَ دِيَا وَي) كُو اَمَ رِي تَه رَه دِخُونِ، رِي وَانَ نِيْشَانِ (يِيْنِ
رَاسْتَدِرِيْخِن) وَ بِيَرِ ثَانِيْنِيْنِ (قُرْآنَا) ثَايْتُمُكُومِن.

۵۹. بِيْگَمَانِ لَجَمِ خُدِيْ، رَوْشَا عِيْسَا وَكِي رَوْشَا نَادَمَه. خُدِيْ اَوَ (نَادَم) رِي نَاخِيْ نَافِرَانْدُ،
بِشْتَرَه رِي رَه گُوت: "جِيْبِيَه!" فَيَجَه اَوَ رِي جِيْبُو.

۶۰. اَفْ (گُوتِنَا دِ بَارَا عِيْسَا يِيْخَمْبَرِ دَه) حَقَه، رِي جَمِ خُدَايِيْ تَه يَه. نَاخَوَه تُو نَبَه رِي يِيْنِ
كُو كَنَنَه گُبانِيْ.

۶۱. (يَا مُحَمَّدُ!) پِشْتِيْ فَيِ زَانِيْنَا كُو رِي تَه رَه هَايِيَه، كِي دِ بَارَا وَيِ (مِزَارَا عِيْسَا) دَه بَتَه
رَه نِيْقَاشِيْ بَكَه (رِي وَانَ رَه) بِيِيْزَه: دَه وَرِن، اَمَ گَارِيْ زَارُوْكِيْنِ خَوَه وَ زَارُوْكِيْنِ وَه،
گَارِيْ رِيْنِ خَوَه وَ رِيْنِ وَه وَ گَارِيْ خَوَه وَ وَه يَكِن؛ بِشْتَرَه اَمَ يَهْفُ رَه نِفِرَانِ بِيَكِن
وَ لَعْنَتَا خُدِيْ لِدِرْوَينَانِ بِيَارِيْنِ.

۶۲. بِيْگَمَانِ اَفَا هَا مِسْوَگَرِ قَصِيْكَه رَاسْتَقِيْئَه يَه. رِي خُدِيْ يِيْ فَه تُو اِلَه تِنِن. بِيْگَمَانِ خُدِيْ،
هَر اَوَه يِيْ سَرْدَسْتِ يِيْ كَارِ بِنَجَه.

۶۳. اَگَرِ دِيْسَا بَرِيْ خَوَه رِي اِيْمَانِيْ بَغْهَرِيْنِ، بِيْگَمَانِ خُدَا زَانَايِيْ بِمِفْسِدَانَه.

۶۴. بِيِيْزَه: هِيْ گَلِيْ خَلِكِيْنِ خَوِيْكَِيْتِيْ! وَرِنِ بِيْزِيْكَِيْ قَبُولِ بِيَكِنِ كُو اَمَ وَ هُونِ تِيْ دَه

وَكَهْفُنْ؛ "أَمْ زِ خُدَيِّ پِي فَه عِبَادَتِي تُو كَسِي دِن نَكْن، أَمْ تَشْتَكِي زِي رَه نَكْن شَرِيكُ
و بِلَا زِي بِلِي خُدَيِّ هِن زِي مَه يِيْن دِن، زِي خَوَه رَه نَكْن اَلِهْ." "اَكْر دِيْسَا اَوْ بَرِي خَوَه
زِي (كَازِيَا وَه) فَكْرِيْن، وَيِ كَافِي زِي وَان رَه بِيِيْرُنْ: «هُونْ شَاهِدُ بِنْ كُو بَرَاْسْتِي اَمْ
مُسْلِمَانِنْ.»

۶۵. گَلِي يِيْن اَهْلِي كَتِيْب! چَا هُون دِ بَارَا اِبْرَاهِيْمُ دَه نِيْقَاشِي دِيْكُنْ؟ حَالِ آفَه كُو تَوْرَاتُ
و اَنْجِيْلُ پَشْتِي وَيِ هَاتَنَه شَانِدِن، مَا قَتْ هُون نَاحِرِيْرُنْ؟

۶۶. گَلِي يِيْن اَهْلِي كَتِيْب! هَا هُون اَفِنْ؛ دَرَحَقِي يَا (هُون) دِرَانِن دَه (نَه رَاسْتُ دِيِيْرُنْ
(و) نِيْقَاشِي دِيْكُنْ. فَيَجَه چَا دَرَحَقِي يَا كُو زَانِيَا وَه پِي نِيْنَه هُون نِيْقَاشِي دِيْكُنْ. خُدَيِّ
دِرَازَنَه وَ هُون نِرَازِنْ.^۱

۶۷. اِبْرَاهِيْمُ، نَه جِهُو بُو وَ نَه زِي فَلَه بُو، لِيْبِلِي اَوْ دِيْنِيَاكِي مُسْلِمَان بُو وَاو نَه زِي زِي
مُشْرِكَان بُو.

۶۸. بِيْگَان مَرُوْقِيْن كُو هَرِي نِيْزِي اِبْرَاهِيْمُ اَوِيْن كُو دَانَه بِي شُوْبَا وَيِ وَاَفِ پِيْخَمْبَرُ
و يِيْن كُو پِي بَاوَرِي ثَانِيْنَه. خُدَيِّ، خُوْدِي وَ نَارِيْكَارِي بَاوَرَمَنْدَانَه.

۶۹. (گَلِي مُؤْمِنَان!) جِفَاتَك زِي يِيْن اَهْلِي كَتِيْب جِفَاس زِي دِلْ دِيْخُوْسْتِن كُو وَه زِي رِي
دَرِيْن. حَالِ آفَه كُو اَوْ زِي خَوَه پِي فَه تُو كَسِي زِي رِي دَرْنَايِيْن وَ اَوْ بِيْغِي زِي نِرَازِنْ.

۷۰. گَلِي يِيْن اَهْلِي كَتِيْب! چَا هُون تَابِيْتِيْن خُدَيِّ اِنْكَارُ دِيْكُنْ؟ حَالِ آفَه كُو هُون زِي
دِرَازِن كُو اَوْ حَقِنْ.

۱ جِهُو وَ فَلَهَان دِ نَافَرَا خَوَه دَه گُفْتُوگُو كِرْن. جِهُوْبَان گُوت: اِبْرَاهِيْمُ جِهُو بُو، فَلَهَان زِي گُوت: نَا، اِبْرَاهِيْمُ
فَلَه بُو. حَالِ آفَه كُو اِدْعَايِيْن هَر دُو رَخَان زِي بِي دَلِيْل بُون. لَوْرَا اَفِ تَابِيْتُ اَشْكِرَه دَكَه كُو تَوْرَاتُ وَ
اَنْجِيْلُ پَشْتِي اِبْرَاهِيْمُ هَاتَنَه نَاَزِيْكَرِن، فَيَجَه دِيَاَرَه كُو اِدْعَايَا هَر دِيَان زِي بَتَالَه. لَوْرَا اِبْرَاهِيْمُ نَه جِهُو بُو؛
نَه زِي فَلَه بُوِيَه.

۷۱. گَلِي يٰيْنَ اَهْلِي كِتِيْب! ژ بُو چه هُون حَق و باطلي تَقْلِيهَف دِكْن و چَا هُون حَقِيِي (يِيْخَمْبَرِيَا مُحَمَّد) فَدَشِيْرِن دِگَل هُون دِرَانِن كُو اَو حَقَه؟

۷۲. ژ يِيْنَ اَهْلِي كِتِيْب جَفَاتَكِي گُوت: بِيَا كُو ژ بُو باوَرْمَنْدَان هَاتِيَه هِنَارِن سَرِي رُوْژِي باوَرِيِي بِيْن و دَاوِيَا رُوْژِي ژِي وِي اِنْكَار بَكْن. دَا (بِيِي نَاوَايِي) اَو (ژ دِيْنِي خَوَه) فَگِرْن.

۷۳. (جِهَوِيَان ژ هَف رَه گُوْنِن): هُون بَس ژ يِي كُو لِسَر دِيْنِي وَه بَه باوَرِي يِي بِيْن - (ژ وَاَن رَه) بِيِيْزَه: رِيْكَ رَاسْت و دَرِسْت تَانَجَح رِيْكَا خُدِي يَه- دَا كُو يَا ژ بُو وَه هَاتِيَه دَايِن ژ كَسَكِي دَن رَه نِيِي دَايِن و دَا كُو (اَو) لَجَم خُدِي وَه شَرْمَزَار و بِي دَلِيل نَه اِيْخِن. بِيِيْزَه: دَايِيْن و كَرَم بَدَسْتِي خُدِي يَه. اَو كِي بِيْشِي دِدَه وِي. تَقَرُ خُدِي (بِكْرَم و دَايِيْنَا خَوَه) دَسْتِفَرَه و زَانَا يَه.

۷۴. خُدِي، كِي يِيِي ژ دِلُوْفَانِيَا خَوَه رَه تَر_Xَان دِكَه (وِي دِكَه يِيْخَمْبَر). خُدِي خُوْدِيِي كَرَمَا مَرَنَه.

۷۵. ژ يِيْنَ اَهْلِي كِتِيْب مَرَف هِيَه كُو تُو بِيَارَان پَرْتَال بَسِيْرِيِي دِي بَدَه تَه و ژ وَاَن مَرَف هِيَه كُو تُو دِيْنَارَكِي بَسِيْرِيِي؛ اَكْر تُو لِسَر وَاَن نَه چَاْفَدِيْر نَبِي، اَو وِي نَادَه تَه. لَوْرَا اَو دِيِيْرِن: دِ خَوَارِنَا مَالِي نَكِيْتَايِيَان دَه ژ مَه رَه گُتَه نِيْنَه. اَو لِسَر (نَاْفِي) خُدِي دَرَوَان دِكْن، دِگَل كُو دِرَانِن اَو نَه رَاسْتِن ژِي.

۷۶. نَا (يَا كُو اَو دِيِيْرِن نَه رَاسْتَه)، كِي سُوْزَا خَوَه بِيْنَه جَه و خَوَه ژ حَرَامِيِي بِيَارِيْزَه، بِلَا بَزَانِيَه كُو خُدِي ژ تَقُوَادَارَان حَز دِكَه.^۱

۱. اَشْعَسُ كُرِي قِيْس رَادِگِيْهِنَه كُو "دِ نَاْفِرَا مِّن و زِلَامَكِي جِهَو دَه عَرْدَكُ هَبُو. مِّن زِي خَوَسْت، وِي ژِي اِنْكَار كَر. اِيْدِي مِّن اَو بَرَه بَال يِيْخَمْبَر ژ بُو كُو مَه ز هَف صَاْفِي بَكَه. يِيْخَمْبَر ژ مِّن رَه گُوت: دَلِيْلَكَه تَه هِيَه كُو اَف عَرْد يِي تَه يَه؟ مِّن گُوت: نَا! فَيَجَه ژ يِي جِهَو رَه گُوت: صُوْنْد بَخَوَه كُو اَف عَرْد يِي تَه يَه؟ فَيَجَه مِّن گُوت: نَاخُو اَوِي صُوْنْد بَخَوَه و مَالِي مِّن وِي ژ خَوَه رَه بِيَه؟ ژ بُو فَي يَكِي اَف نَايْت نَاْل بُو: قُرْتَبِي ۱۲۰/۴

۷۷. بِيْكَانَ اَوَيْنَ كُو سُوْرَا بُحْدِي رَهٗ دَانَهٗ وَ سُوْنْدَيْنَ خَوَهٗ بِيْرَتَالِكِي هِنْدِك دِيْرُوْشَن؛ اَفِيْن هَا، ژ بُوْوَانَ لِنَاخِرَتِي تَهٗ پَارْتَنَهٗ يَه. خُدِي، رُوْرَا قِيَامَتِي بَرِي خَوَهٗ نَادَهٗ وَان، يَوَان رَهٗ نَآيِفَهٗ، وَان (ژ كُنْهَان) پَافِرْ نَاكَهٗ وَ ژ بُوْوَانَ هَرَّ عَذَابِكِي دِيْوَارَ هِيَهٗ!

۷۸. جِشَاتَك ژ وَان (اَهْلِي كِتِيْبَان) دَمَا كِتِيْبِي دُخُوْنِيْنَ زِمَانِي خَوَهٗ لِي خَوَار دِكُن دَا كُو هُون وِي ژ كِتِيْبِي بَرَانِي. حَال آفَهٗ كُو اَوْنَهٗ ژ كِتِيْبِي يَه. دِيْبِيْرَن: اَو ژ جَم خُدِي يَه. حَال آفَهٗ كُو اَوْنَهٗ ژ جَم خُدِي يَه. اَو لِسَر (نَآفِي) خُدِي دَرَوَان دِيْبِيْرَن وَ دِرَآنِي كُو اَو دَرَوَن زِي.

۷۹. ژ چُو مَرُوْفِي رَهٗ - پِشْتِي كُو خُدِي كِتِيْب، حِكْمَت وَ پِيْخَمْبَرِي دَايِي - تَهٗ پِيْكَانَهٗ ژ مَرُوْوَان رَهٗ بِيْبِيْرَهٗ: ”دَف ژ خُدِي بَرْدَن وَ ژ مَن رَهٗ بِيْن بَنْدَهٗ!“ لِيْلِي (ژ وَان رَهٗ دِي وِسَا بِيْبِيْرَهٗ) دِ فَيْرُكِرْنَا كِتِيْبِي وَ خَوْنَدِنَا وِي دَهٗ بِيْن مَرُوْوَئِيْنَ رَبَّانِي.

۸۰. اَو قَرْمَانِي لَوَهٗ نَاكَهٗ كُو هُون «فَرِيْشْتَهٗ وَ پِيْخَمْبَرَان ژ خَوَهٗ رَهٗ رَبِّ بَغِرَن.» مَا قِي پِشْتِي كُو هُون مُسْلِمَان بُون اَوِي بَرِي وَهٖ بَدَهٗ كُفْرِي؟!

۸۱. بِيْنَهٗ بِيْرَا خَوَهٗ: وِي دَمِي كُو خُدِي پِيْمَان ژ پِيْخَمْبَرَان وَرْگِرْت وَ گُوْت: ”دَمَا مَن كِتِيْب وَ حِكْمَت دَا وَهٖ، پَاشِي قَاسِدَك ژ وَهٗ رَهٗ بِي وَ يَا كُو بَوَهٗ رَهٗ يَهٗ زِي رَاسْت بَدِيْرَهٗ، تَقْرُ دِفِي هُون بَاوَرِيْ يَوِي بِيْنِي وَ پِشْتَقَانِيَا وِي يَكُن.“ (خُدِي) گُوْت: مَا وَهٗ قَبُوْل كِرْ وَ وَهٗ لِسَر فِي يَكِي ژ مَن پِيْمَان وَرْگِرْت؟ (وَان زِي) گُوْت: ”بَلِي، مَهٗ قَبُوْل كِرْ. (خُدِي) گُوْت: نَاخُو لِسَر فِي يَكِي شَاهِد بِن وَ اَز زِي دِگَل وَهٗ ژ شَاهِدَانِم.

۸۲. اِيْدِي پِشْتِي فِي (پِيْمَانِي) كِي (ژ سُوْرَا خَوَهٗ) فِكْرَهٗ، هَا اَو فَاسِق بَحُو تَهٗ.

۱ رَبَّانِي: تَشْتَكِي كُو بِيَال خُدِي فَهٗ وَرَهٗ نَسْتَبَكِرَن. مَعْنَا يَآيَتِي كُو دِيْبِيْرَهٗ ”بِيْن رَبَّانِي“ يَغْنِي چَقَاس تَشْتَا هُون بِيْرَن وَ يَا هُون يَكُن بِلَا بَگُوْرَا قَرْمَانَا خُدِي بَهٗ: هُون چِهٖ تَشْتِي ژ كِيْسِي خَوَهٗ نَبِيْرَن وَ بَگُوْرِي دَاخَوَازِيْن خَوَهٗ تُو كَار وَ بَارِي نَكُن.

۸۳. قَىٰ زَبَلٍ دِينٍ خُذْ دِينَكَ دِنِ دِحَاوَزْ؟ حَالِ آفَةِ يَمِينِ كُوْلِعِرْدُ وَ نَاسِيَانِ هَنَّهُ
گِسْتِ بَشِيْنِ تَقِيْنِ رِي رَه بَرْدُسْتِ بُونَه وَ اَوِيْ بِيَالِي فَه فَكِرُنْ.

۸۶. بَيِّتْهُ: مَهْ بَخْدِي، بِيَا كُو ژ مَه رَه هَاتِيه شَانْدَن، بِيَا كُو ژ اِبْرَاهِيْم، اِسْهَاعِيْل، اِسْحَاق،
يَعْقُوْب وَ نَفِيْس (يَعْقُوْب) رَه هَاتِيه هِنَارْتَن وَ بِيَا كُو ژ مُوسَا، عِيْسَا وَ يَحْيَا (دَن)
رَه ژ جَم خُدَايِي وَ اَن هَاتِيه دَايِن، بَاوَرِي ثَانِيَه وَ اَم قَت فَرَقِي نَائِيخَن نَافَا يَكِي ژ
وَ اَن وَ اَم ژ خُدِي رَه بَرْدَسْت بُونَه.

۸۵. کي ژ بلي اسلامي دينکي دن د اخواز بگه، (بلا بزانبه کو) او (دين) ژي قټ نايي
قبولکړن و او لئاخري ژ وانين کو خسرينه.

۸۶. فَيَجْهَ مَا خُدِيْ، جَفَاتَكَ كُوْ بِشْتِيْ بَاوَرِيْ تَانِيْ وَ شَهْدِيْ دَانْ كُوْ يَخْمَبَرُ حَقَّهٗ وَ دَلِيْلِيْنَ اَشْكِرْهٗ وَ اَنْ رَهٗ هَاتِيْ دِيْسَا كَافِرْ بِيْنِ، خُدِيْ دِيْ چَاوَا وَ اَنْ بِيْنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتْ؟ خُدِيْ قَوْمِيْ ظَالِمِ نَائِيْهٗ سَرِ رِيْكََا رَسْتْ.

۸۷. هَا أُو، جَزَائِي وَانْ: بِيْگَمَانْ لَعْنَتَا خُدِي، يَا مَلَائِيْكَتْ وَ هَمُو مَرُوْثَانْ دِي لَسَرُوْانْ بَه!

۸۸. اَوْ حَتَّٰی بَحْتَابِیْ دِیْ دِ (نَاگِرِی) فِی لَعْنَتِیْ دَهْ بِمِیْنِ. عَذَابُ لِسَرِّ وَاَنْ نَّایِ سِفْکِرِی
و (رُوژا قِیَامَتِی) مُهْلَتْ ژ وَاَنْ رَهْ نَّایِ دَایْنِ.

۸۹. لَيْلِي؛ أَوَيْنُ كُوْ بَسْتِي فِي بِي ثَمْرِيَا هَا پُوشْمَان بُونَه وَ لِسَرُ رَاسْتَبُونَا خَوَه خَبْتِيَه أَوْ نَه تِي دَه نَه. بِيگْگَان حُدِي هَرُ گَنْهَفْسِيَرَه، دِلْوَ فَا نَه.

٩٠. بِيْگَمَانْ اَوِيْنْ كُو پِشْتِي بَاوَرِي تَانِيْنْ كَاڤَرِ بُوْبُنْ، پَاشِي دِ كَاڤَرِيَا حَوَه دَه بِيْش فَه چُوْبُنْ، (لَبَر مَرْنِي) تُوْتِيَا وَاَنْ هَر نَايِي قَبُوْلَكِرْنِ وَاَوْ، يِيْن رِيْشَا شَبُوِي بَحَوَه نَه.

۹۱. بِيْگَمَانْ اَوِيْنْ كُوْ كَافِرْ بُونَه وَ لَسَرْ كُفْرَا خَوَه مِرَنَه، فَيِجَه اَكْرْ اَوْ بَقَاسِيْ دَاكِرْتِنَا زَمِيْنِيْ
زِيَرْ دُرْ بُوْ خَوَه گُورِيْ بَكْنِ رِيْ، رِ وَ اَنْ نَايِيْ پَرِ اَنْدِنْ. هَا اَوْ، رِ بُوْ وَ اَنْ نَا زَا رَكَه اِيْشِدَا رْ
هِيَه وَ رِ وَ اَنْ رَه تَه تَارِيْكَارْ رِيْ نِيْنِيْ.

۹۲. (گلي باورمندان!) حَتَا كُو هُون ژِيَا كُو ژِي حَز دِيكُن (د ريكا خُدِي دِه) خَرْج نِكِن هُونِي نِهْگِيَن خِيَرَا هَرِي قَتِيَج. هُون چِه خَرْج بَكِن ژِي بِيْگَاَن خُدِي هَر يِي دِرَاَنه.

۹۳. بَرِي تَوْرَات دَاكْهَه، هَر تَخْلِيَتِي خَوَارِنِي ژ زَارُوِيَن اِسْرَائِيلِيَان رَه حَلَال بُون، ژ يَا كُو اِسْرَائِيل (يَعْقُوب) لِيخُو حَرَام كِرْبُو يِي فَه. بِيئَرَه: اَكْر بَرَاَسْتِي هُون رَاَسْتِيئَرَن دِه كَا تَوْرَاتِي بِيْن وِي بَخُوهِنِي.

۹۴. اِيْدِي پَشْتِي قِي، كِي لِسَر (نَافِي) خُدِي دَرَوَان بَكِه هَا او ظَالِم بَخُو نِه.

۹۵. بِيئَرَه: خُدِي رَاسْت گُوْتِيَه. نَاخُو بِيْدن پِي دِيْنِي اِبْرَاهِيْم كُو او نِه پُوْج و خَوَارَه. اِبْرَاهِيْم ژِي نِه ژِي مُشْرِكَاَن بُو.

۹۶. بِيْگُومَان مَالَا پِيْشِيْن تَاكو (ژ بُو عِبَادَتِي) ژ مِرْوَقَان رَه هَاتِيَه نَافَاكِرِن تَا لِمَكِي (كَعْبَه) يَه، جِهَكِي پِيْرُوْرَه و ژ بُو خَلِكِي جِهِي هِيْدَايَتِي يَه.

۹۷. تِي دِه نِيْشَايِن اَشْكْرَا: مَقَامِي اِبْرَاهِيْم هِيَه. چِه كَسِي بَكْفِيِي او اوْلَه دَبِه. چُونَا حَجِي لِسَر اِنْسَانِي كُو بَكَارَبِه هَرَه، فَرْزَكِه خُدِي يَه. هَر كِي ژِي وِي مَانْدَلَه بَكِه، فَيَجِه بَرَاَسْتِي خُدِي نِه حَوْجَدَارِي عَالَمِي يَه.

۹۸. (يَا مُحَمَّد! ژ وَاَن رَه) بِيئَرَه: گلي يِيْن اَهْلِي كِتِيْب! چَا هُون نَايَتِيْن خُدِي اِنْكَار دِيكِن. حَال آفَه كُو خُدِي يَا كُو هُون دِيكِن دِيْبِيْنه.

۹۹. بِيئَرَه: گلي يِيْن خَوْدَان كِتِيْب! چَا هُون مِرْوَقَان ژ رِيَا خُدِي دَاْدِگَرِيْن؟ چَا كَسِي كُو باوَرِي يِيْنه هُون لِيْشَاشْكِرِيَا وِي دِگَرِن. حَال آفَه كُو هُون ژِي دَرَاِن (كُو دِيْنِي حَق اِسْلَامَه). خُدِي ژِيَا كُو هُون دِيكِن قَت نِه يِي نَاگَاَهه.^۱

۱ لُگُورِي هَاتِيَه رَاگَهَانْدِن: چَنْد كَس ژ قَبِيْلَا اَوْس و خَزْرَجِيَان لِدِيَوَانَكِي سُوْحَبْت دِيكِن. شَعْس كُورِي قَبِيْسي جِهُو دَر وَاَن رَه بُوهورِي. اَف هَفْدُوسْتِي، هَفْحَرِي و لَهْفَهَاتِيَا وَاَن تَاكو بِيْجَافِي خَوَه دِيْنِي پَر لُزُورَا وِي جُوبُو. لُورَا بَرِيَا اِسْلَام دِ نَافِيَرَا وَاَن دِه نِيَارْتِي هَبُو. شَعْس وَاها گُوت: گَاْفَا او ژ بُو بَرِيَارِي لَهْف بِيْجِن مَّا ژ بُو مَه چِه لِيْجَم وَاَن هِيَه؟ پَشْت رَه شِيْرَت لِيخُوْرَتَكِي جِهُو كَر كُو بِيْجَه جَم وَاَن و رُوزَا

۱۰۰. (گَلِی یِیْن کُو بَاوَرِی تَانِیْه!) اَكْرَ هُون بَگُوْتِنَا بَرَكِی ژ وَاِنِیْن کُو کِتِیْب ژ وَاَن رَه هَاتِیْه دَايِن، بَكِن؛ پِشْتِی کُو وَه بَاوَرِی تَانِیْه دِی وَه کَافِرِ بَكِن.

۱۰۱. چَاوَا هُونِی کَافِرِ بِيْن؟! حَال آفَه کُو تَايِیْن خُدِی ژ وَه رَه تِیْنَه خَوْنَدِن و پِیْخَمَبَرِی وِی ژِی دِ نَاف وَه دَه یِه. کِی، خَوَه ب (دِیْنِی) خُدِی بَگَرَه تَقَرَّ او بَسَر رِیْکَا رَاسْت فَه بُو یِه.

۱۰۲. گَلِی یِیْن کُو بَاوَرِی تَانِیْه! بِرَاسْت و دُوْرِسْتِی تَقَوَادَارِیَا خُدِی بَكِن و زِنْهَار هُون هَر مَسْلَمَان بِمِرُن.

۱۰۳. هُون گِشْت خَوَه بِيْنِی خُدِی (قُرْآنِی) بَگِرُن و ژ هَف پَارْچَه مَبِن. قَنْجِیَا خُدِی یَا لِسَر وَه دِ بِيْر بِيْنِن؛ دَمَا هُون ژ هَف رَه دِرْمَن بُون فِیْجَه هُوْگَرِی خَسْتَه نَافِرَا دِلِی وَه، اِیْجَار هُون بَقَنْجِیَا وِی ژ هَف رَه بُون بِرَا. هُون لِسَر کَفِیَا دُوْرْهِي بُون، خُدِی هُون ژِی خَلَاس کِرِن. هَر وَهَا خُدِی تَايِیْن خَوَه ژ وَه رَه دِیَار دَکَه دَا کُو هُون هِیْدَايْت بِيْن.

«بُوْعَاسِی» دِ بِيْرَا وَاَن بِيْنَه و دُرْحَقِی وِی دَه سِیْرَانِیْن کُو هَاتِیْه گُوْتِن بِيْیَزَه. بُوْعَاس، رُوْزْکَه جَنْگِی بُو کُو اَوُس و خَزَرْجِی تِی دَه شَر کِرْبُون و د شَرِی وِی رُوْزِی دَه اَوُسِی بَسَر کِتِبُون. وِی جَوَانِی بِيَا وِی کُر و لَوِی دَرِی اَوُس و خَزَرْجِی بَهْف کَتِن، کَتِن پِیْشَبَازِیَا قُوْرَبِی و ژ هَف هِیْرَس بُون و گُوْتِن: هِی بِيْرَن چَكِیْن خَوَه! هِی بِيْرَن چَكِیْن خَوَه! اَف خَبَر گَهَا پِیْخَمَبَر. او دِگَل مُوْهَاجِر و اَنْصَارِیَان دِرْکَت نَافَا وَاَن و ژ وَاَن رَه گُوْت: پِشْتِی کُو خُدِی بِاسْلَامِ رُوْمَت دَا وَه و بُوِی کَارِی جَاهِلِیْتِی ژ وَه بِرِی و هُون لَهْف تَانِیْن، اَزِی هِی نَافَا وَه، قِی هُون بَدُوْرَا جَاهِلِیْتِی بَهْف کَتِن؟! مَلَّت فِیْم کِر کُو آف و سَوَسِیْک ژ شَبِیْتِن و پِلَانْک بُو ژ دِرْمِنِی وَاَن، اِیْدِی چَكِیْن خَوَه تَافِیْتِن، گِرِیَان و هَف هَمِیْز کِرِن. پِشْت رَه دِگَل پِیْخَمَبَر قُغْرِیَان، بِيَا وِی کِرِن و لَوِی گُوْهَدَارِی کِرِن. فِیْجَه دُرْحَقِی فِی رُوْدَانِی دَه خُدِی اَف تَايِیْتَا بِیْرُوْز نَاژِل کِر. ۱ هِیْدَايْت و مُوْهَتْدِی: خُدِی تَعَالِی، دِ گَلْک تَايِیْتَان دَه بَحْسَا هِیْدَايِیْتِی کِرِیَه و پَسْنِی مُوْهَتْدِیَان دَايَه ژ مَه رَه رَاگَهَانْدِیَه کُو هِیْدَايْت بَس دِ دَسْتِی وِی دَه یِه و بُوِی یِه. هَر وَهَا اِمِر لِمَه کِرِیَه کُو اَم هِیْدَايِیْتِی ژِی بَخَوَاژِن و لِنَافِگِیْتِن کُو مَه بِگَهیْنِن هِیْدَايِیْتِی بَگِرِن.

لَوْرَا هِیْدَايْت دُو بَشِن یِکَم، هِیْدَايِیْتَا عِلْمِی یِه: پِیْشِی خُدِی بَنْدِیِی خَوَه نَاگَهْدَار دَکَه: پِیْخَمَبَرَان دَشِیْهَه و بَوَان رَه کِتِیْبَان دَشِیْهَه یَقِی رُوْشِی رِیَا حَقْ نِشَان دَدَه. دُوْیَم، هِیْدَايِیْتَا تَوْفِیْقِی یِه: پِشْت نَاسْکِرِنَا رِیَا حَقْ! اَكْر بَنْدَه بِرِی خَوَه دَايِن، فِیْجَهْرِی خُدِی هِیْدَايِیْتَا تَوْفِیْقِی دِگَهیْنِی، تَوْفِیْقَا وِی دَدَه و نَارِیْکَارِیَا وِی دَکَه. مُوْهَتْدِی: اَوِی کُو پِشْتِی نَاسْکِرِنَا حَقِیِی و مِیْلَا حَقِیِی خُدِی او لِسَرِی زَاسْتَرِی کِرِیَه.

۱۰۴. بَلَا هُوْنَ بَيْنَ اُمَّتَكَ وِسَا كُوْ بِيَالْ خِيَرِيْ (اِسْلَامِيْ) فَهَ غَاَزِيْ بَكَه؛ بِنَفْنَجِيِيْ فَرْمَانْ
بَكَه وَرِ نَفْنَجِيِيْ فَكِيْشَه وَ هَا أَفْ، تِيْنِ رَزْكَارْ بُوِي بَخُوَه نَه.

۱۰۵. هُوْنَ مَبْنِ وَكِي يِيْنِ كُوْ پِشْتِي دَلِيْلِيْنِ اَشْكَرَا رِ وَاَنْ رَه هَاتِيْن، پَارْجَه بُوْن وَ بَهْفْ
كَتِنْ. هَا اوْ، رِ وَاَنْ رَه عَزَابِكِي مَزِنْ هِيَه.

۱۰۶. رُوْژَا (قِيَامَتِي يَا كُو تِي دَه) هِيْن سَر وَ چَاْفِ سِيِي دِيْن، هِيْن رِي رَشْ دِيْن. هَرْچِي
اَوِيْن كُو رُوِيِي وَاَنْ رَشْ بُوِيَه (رِ وَاَنْ رَه تِي گُوْتِنْ) «مَا پِشْتِي وَه اِيْمَانْ ثَانِي، هُوْن
كَافِرْ بُوْن؟ دَه رِ بَرْ كَافِرِيَا خُوْعَذَابْ بِيْچِيْرِنْ!»

۱۰۷. هَرْچِي اَوِيْن كُو سَر وَ چَاْفِيْنِ وَاَنْ سِيِي نَه، اَوِ دِ نَافْ دِلُوْفَانِيَا خُدي دَه نَه. اَوِي
حَتَا بَحْتَايِي تِي دَه بِنْ.

۱۰۸. هَا أَفْ ثَانِيِيْنِ خُدي نَه، اَمْ وَاَنْ بَحْقِي رِ تَه رَه دِخُوِيْنِ. خُدي قَتْ نَاخَوَاْزَه زَلِيْمِي
لَبْنَدِيِيْنِ خُوَه بَكَه.

۱۰۹. چَه تَشْتِيْنِ لِعَرْدُ وَ ثَاسِيَا نَانْ هَنَه هَرْ اَوِ مَلِكِي خُدي نَه وَ هَرْ كَارُ وَ بَارُ، دِي بِيَالْ
وِي فَه فَكْرَه.

۱۱۰. (كَلِي اُمَّتَا مُحَمَّد!) هُوْن اُمَّتَا هَرِي قَنْجِنْ كُو رِ بُوْ مَرُوْفَانْ دَرَكْنَه؛ هُوْن بِنَفْنَجِيِيْ
فَرْمَانْ دِيْن، رِ نَفْنَجِيِيْ فَدِيْكَشِيْنِ وَ بَخْدي بَاوَرِيِي تِيْنِ. اَكْرِ تِيْنِ خُوْدَانْ كِتِيْبْ رِي
بَاوَرِي بَنَانِيَا هَلْبَتْ أَفْ رِ وَاَنْ رَه چِيْتَرِ دَبُو. هِيْن رِ وَاَنْ بَاوَرْمُنْدِنْ وَ پِرِي وَاَنْ رِي
فَاسِقِيْن.

۱۱۱. اَوِ رِ گُوْتِنَا پُوْچِ پِي فَه نِكَارِنْ تُوْ دَرَارِي بِيْدِنْ وَه. اَكْرِ شَرِي وَه بِيْكِنْ رِي، اَوِ دِي
پِشْتَا خُوَه بِيْدِنْ وَه وَ بَرْفِنْ، پِشْتَرَه ثَارِيكَارِيَا وَاَنْ رِي دِي نِيِي كِرِنْ.

۱۱۲. جِهُو، رِ بَلِي كُو اَوِ خُوَه بِيْنِي خُدي وَ بَنِي مَرُوْفَانْ بِيْگِرِنْ، لُكُو دِيْنِ بِلَا بِيْنِ بِيْرُوْمَتِي

لَسَرُ وَاَنْ هَاتِيْهٖ فَكِرْتُنْ (نِكَارُنْ سَرَبَسْتُ بَرِيْن). فَيَجِهٖ اَوْ بِهَيْرَسَكِهٖ زِ جَمْ خُدِيْ
فَكِرِيَاَنْ وَ شَرْمَزَارِيْ لَسَرُ وَاَنْ هَاتِهٖ خُسْتِنْ. اَفْ يَكْ زِ بَرُ فَيِ يَهٗ كُوْ وَاَنْ نَائِيْتِيْنْ خُدِيْ
مَانْدَلَهٗ دِكِرُنْ وَ بَنَحَقِيْ پِيْخَمْبَرِ دِكُسْتِنْ. هَا اَفْ زِيْ بَسَدَمَا كُوْ گُنْهَكَارِيْ دِكِرُنْ وَ زِ
سَرُ خَوَهٗ فَهٖ دِچُوْنْ.^۱

۱۱۳. خَوْدَانْ كِتِيْبْ (جِهُوْ، فَلَهٗ) تَفْ نَهٗ وَكُهْفِنْ، زِ وَاَنْ هِنْ هَنَهٗ كُوْ بِشَفْ نَائِيْتِيْنْ خُدِيْ
دِخُوِيْنْ وَ دِچَنْ سِجُوْدِيْ.

۱۱۴. اَوْ بِخُدِيْ وَ بَرُوْرَاْ نَاخِرَتِيْ بَاوَرِيْ تِيْنْ، فَرَمَانَاْ بَقَنْجِيْ دِكُنْ وَ زِيَاْ نَقَنْجْ فِدِكِشِيْنْ
وَ بَرِ بِخِيْرَانْ فَهٖ دِيْزَنْ (وَ دِ خِيْرَانْ دَهٗ پِيْشَبازِيْ دِكُنْ). هَا اَوْ زِ فَنْجِيْكَارَانْ.

۱۱۵. اَوْ چِهٖ قَنْجِيْ بَكُنْ دِيْ يِيْ خَلَاتْ نَمِيْنْ. خُدِيْ بِمُوْتَقِيَاَنْ رُنْدِ دَرَاْنَهٗ.

۱۱۶. بِيْگُوْمَانْ نِيْنْ كَاْفِرْ بُوْنَهٗ، مَالِيْنْ وَاَنْ وَ زَارُوْكِنْ وَاَنْ لِيْشِبَرِيْ (عَدَابِيْ) خُدِيْ تُوْ
فِيْدِيْكِ نَادَهٗ وَاَنْ. اَوْ، اَهْلِيْ اِيْگِرُنْ، اَوِيْ حَتَاْ بِحَتَاِيْ تِيْ دَهٗ بِنْ.

۱۱۷. رُوْشَاْ مَالِيْ يِيْ كَاْفِرْ كُوْ دِ فَيِ دُنْيَاِيْ دَهٗ (بِهَيْفِيَاْ خِيْرِيْ) خَرْجْ دِكِهٖ وَكِيْ رُوْشَاْ
بَايِكِيْ سِسَقَمَهٗ كُوْ لِيْجَانْدِنِيَاْ مِلَّتِكِيْ يَدَهٗ كُوْ (بِكِرِنَاْ گُوْنَهَانْ) لِحُوْ زِلْمْ كِرِنَهٗ، فَيَجِهٖ اَوْ بَا
وِيْ كَامْبَاخْ بَكِهٗ. خُدِيْ زِلْمْ لَوَانْ نَكِرِيَهٗ، لِيْبِلِيْ وَاَنْ بِخَوَهٗ لِحُوْ زِلْمْ كِرِيَهٗ.

۱۱۸. گَلِيْ يِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْنَهٗ! زِ خَوَهٗ يِيْ فَهٗ (زِ بِلِيْ مُسِلْمَانَانْ) زِ خَوَهٗ رَهٗ هَمْرَاْزَانْ
(هَفْسَرَانْ) نَكِرُنْ. لَوَرَاْ اَوْ دِ اِيْشَانْدِنَاْ وَهٗ دَهٗ خَوَهٗ نَادِنْ پَاشْ؛ اَوْ زِ دِلْ وَ جَانْ
رُنْجِدَارِيَاْ وَهٗ دِخُوَاْزَنْ. كِيْنْ وَ دِزْمَتَاْهِ زِ دَفِيْ وَاَنْ اَشْكِرَاْ دِهٖ، يَا كُوْ دِ دِلِيْ خَوَهٗ دَهٗ

۱ (دِ فَيِ نَائِيْتِيْ دَهٗ بَنِيْ خُدِيْ وَ بَنِيْ مَرُوْفَانْ دَرْبَاسْ بُوْ. زِ تَفْسِيْرَانْ بَا كُوْ دِلِيْ مَنْ يِيْ گِرْمْ دِهٖ اَفَهٗ: جِهُوْ
لِكُوْ دِيْنْ بِلَا بِيْنْ اَوِيْ رَحَتْ نَهٗ زِيْنْ زِ بِلِيْ كُوْ اَوْ بِيْنِيْ خُدِيْ (كِتِيْبَاْ وَي) بَكِرُنْ، نَانْگُوْ مُسِلْمَانْ بِيْنْ يَانْ
زِيْ خَوَهٗ بَنِيْ مَرُوْفَانْ بَكِرُنْ؛ بَكِيْنْ بَرِ بَخْتِيْ هِنْ نَتُوِيْنْ بِيْهِيْزْ كُوْ اَوْ وَاَنْ بِيَارِيْزَنْ وَ پَاشِيْ اَوْ نَارَامْ بَرِيْنْ.)

فَدِشِيرُنْ هِي ژی مَزْتِرَهٗ. بَرِاسْتِي مَه تَائِيْتِنْ خَوَه ژی وَه رَه اَشْكِرَا كِرْنَه. اَگَر بَرِاسْتِي هُون هِشْمَنْد بِن (هُونِي ژی وَان فَيِدِي وَرِگَرَن).

۱۱۹. هَا هُون اَفِيْنْ هَا ژی وَان حَز دِكْن وَاو ژی وَه حَز نَاكِن، هُون بَنَفَاهِيَا كِيْتِيَانْ بَاوَر دِكْن (وَاو نَه وَهَا نَه). دَمَا رَاسْتِي وَه تِيْن دِيِيْرُنْ: مَه ژی بَاوَرِي تَانِيَه وَ دَمَا بِيِشْت وَه دِكْفَن ژی، ژی كِيْنَا خَوَه يَا لِهَمْبَرِي وَه تِلِيْنْ خَوَه گَز دِكْن. (يَا مُحَمَّد! ژی وَان رَه) بِيِيْرَه: بَكِيْنَا خَوَه بَمِرُنْ! تَقَرْ خُدِي زَانَايِي بِيَا دِ دِلَان دَه يَه.^۱

۱۲۰. اَگَر فَتْحِيَكْ لَوَه بِيَه، اَو وَان عَمْگِيْنْ دِكَه وَ اَگَر بَلَايَكْ وَرَه سَرِي وَه، اَو يِي دِلْشَاد دِيْن. اَگَر هُون خَوَه رَاگِرَن وَ ژی خُدِي بَطْرُسَن حِيلِيَا وَان تُو زِيَانِي نَادَه وَه. تَقَرْ خُدِي، بِيَا كُو اَو دِكْن نَاگَاھْدَار وَ زَانَا يَه.

۱۲۱. (هِي مُحَمَّد!) دِ بِيْرَا خَوَه بِيَنَه، دَمَا سَبِيْهَا زُو، تُو ژی نَافْ اَهْلِي خَوَه دُرْكَتِي دَا كُو بَاوَرْمَنْدَان دِ چِيْرِيْن جَنْگِي دَه بِيْجَه بِيَكِي وَ وَان ژی بُو جَنْگِي تَامَادَه بِيَكِي. خُدِي بِيْهِيْرَه، زَانَا يَه.

۱۲۲. وِي دَمَا دُو جَلْب ژی وَه هِنْدِكْ مَابُو كُو سِسْت بِيْن (و ژی وَه بَقْتِن). حَالْ اَفَه كُو خُدِي تَارِيكَار وَ بَشْتَفَانِي وَان بُو. نَاخُو بَاوَرْمَنْد بِلَا تَنِي خَوَه بَسِيِيْرُنْ خُدِي.

۱۲۳. بِيْگُوْمَانْ خُدِي لِبْدَرِي تَارِيكَارِيَا وَه كِرْ، دِگَلْ كُو هُون بِيْهِيْز بُون ژی. نَاخُو خَوَه ژی (عَدَابِي) خُدِي بِيَارِيْزُنْ دَا كُو هُون سِيَّاسِيَا (فَنْجِي وَ كَرْمَا) وِي بَكِن.

۱۲۴. دِ بِيْر بِيَنَه دَمَا تَه ژی بَاوَرْمَنْدَان رَه دِگُوْت: «مَا اَو سِي هَزَارْ مَلَايِكِيْتِيْنْ كُو خُدِي ژی بُو پِشْتَنْگِرِيَا وَه شَانْدِنْ نَه بَسِي وَه يَه؟»

۱ دِ فَي تَائِيْتِي دَه (وَتُوْمُونُوْنْ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ)، مَه وَهَّا «هُون تَفْكِي كِيْتِيَانْ بَاوَرِي تِيْنِن» مَعْنَه كَرِيَه. دَلِيْلَا لِسَر فَي وَاتِيِي اَفَه: «...بِيِيْرَه: مَن بِيَا كُو خُدِي دِ كِيْتِيَانْ دَه نَازَلْ كَرِيَه بَاوَرِي تَانِي...». سُورَا: ۱۵۰ «... وَ تَفْكِي مُؤْمِنَانْ بَاوَرِي بَخْدِي، بَمَلَايِكِيْتِيْنْ وِي وَ بَكِيْتِيْنْ.. وِي بَاوَرِي تَانِيْن». بَقْرَه: ۲۸۵ اَف تَائِيْت اِشَارَتْ دِكْن كُو اَلْف-لَام يِيْن لِسَر «اَلْكِتَابِ» يِيْن جِيْسِي نَه، بَوَاتِيَا تَفْكِيْنْ كِيْتِيَانَه.

۱۲۵. بَلٰٓيَ، اَکْزَرُ هُوْنَ خَوَهٗ رَاکِرْنَ وَّ خَوَهٗ بَسِيْئُوْرَىٰ خُدٰٓیْ یِّبَارِیْزْنَ وَّ اَکْزَرُ اَوْ (دَرْمَنِیْنَ وَهٖ) زٰی زِ نَشْکَا فَهٖ بَسْرَ وَهٖ دَهٗ بَغِرْنَ، خُوْدَاۤیِیْ وَهٖ دِیْ بِيْیَنْجُ هَرَارَ فَرِیْشَتِيْیْنَ بِنِیْشَانْ، پَشَنْگِرِیَا وَهٖ بَکَهٗ. ۱

۱۲۶. اَفْ تِشْتَا خُدٰٓیْ زِ وَهٖ رَهٗ کِرَ بَسْ دَا زِ وَهٖ رَهٗ بَبَهٗ مَزْگِیْنِ (یَا سَرْکَفْتِنِیْ) وَّ دِلْئَارَامِیَا زِ طَرِسِیْ. سَرْکَفْتِنِ، هَرُ زِ جَمِ خُوْدَاۤیِیْ عَزِیْزِ اِیْ حَکِیْمَهٗ.

۱۲۷. خُدا اَوْ قَنْجِیْ بُوَهٗ کِرْ دَا کُو دَسْتِکِکِیْ زِ گَاوَرَانْ زِ نَافْ بَبَهٗ یَانْ زِی دِلِیْ وَاَنْ بَکَلْ وَّ کُوْفَانْ بَکَهٗ. قَیْجَهٗ اَوِیْ وِسَا سَرْمَزَارْ وَّ شِکْسْتِیْ قَکَرْنِ مَلاَ خَوَهٗ.

۱۲۸. تِشْتَنَکْ دِ دَسْتِیْ تَهٗ دَهٗ تُوْنَهٗ یَهٗ؛ یَانْ دِیْ تُوْبِیَا وَاَنْ قَبُوْلْ بَکَهٗ تَانْ زِی دِیْ وَاَنْ بَدَهٗ عَذَابِیْ، لَوْرَا اَوْ سَتَمَّکَارْنِ.

۱۲۹. چَهٗ تِشْتِیْ لَعَرْدُ وَّ نَاسِیْمَانَانْ هَیْهٖ هَرُ مِلْکِیْ خُدٰٓیْ یَهٗ؛ کِیْ بَقِیْ دَبْخِشِنَهٗ، کِیْ زِیْ بَقِیْ دِدَهٗ اَزَارِکِرْنِ. خُدٰٓیْ کُنْهَبْخَشَهٗ، دِلْوَفَانَهٗ.

۱۳۰. گَلِیْ یِیْنِ بَاوَرِیْ تَانِنَهٗ! رِبَاۤیِیْ (سَلَفِیْ) تَهٗ جَارِیْ مَخُوْنْ کُو هُوْنْ بَقِیْ سَرْمِیَانِیْ خَوَهٗ قَاتْ بَقَاتْ زَیْدَهٗ بَکَنْ. زِ خُدٰٓیْ بِطَرِسْنِ دَا کُو هُوْنْ بَسْرَکَفْنِ.

۱۳۱. خَوَهٗ زِ وِیْ نَاکِرِیْ کُو زِ کَاْفِرَانْ رَهٗ هَاتِیْهٖ نَامَادْکِرْنِ یِّبَارِیْزْنَ!

۱۳۲. بَگُوْتِنَا خُدٰٓیْ وَّ بَگُوْتِنَا یِیْخَمْبَرِیْ وِیْ بَکَنْ دَا کُو دِلْوَفَانِیْ لَوَهٗ یِیْتَهٗ کِرْنِ.

۱۳۳. (گَلِیْ بَاوَرْمُنْدَانْ!) بَرَبْ لَبِیُوْرِنَا خُوْدَاۤیِیْ خَوَهٗ فَهٗ وَ بَرَبْ بَبِیْشْتِکِیْ فَهٗ بَبَزْنِ کُو فَرِهَیَا وِیْ بَقَانْدِیْ عَرْدُ وَّ اَسِیْمَانَانَهٗ کُو اَوْ بَبِیْشْتْ زِ تَقْوَادَارَانْ رَهٗ هَاتِیْهٖ نَامَادْکِرْنِ.

۱ خُدٰٓیْ دِفِیْ نَایْتَا پِیْرُوْرُ دَهٗ مَرْجِنِ سَرْکَفْتِنِیْ وَّ یِیْنِ نَارِیْکَارِیَا خُوْرُ بُو بَاوَرْمُنْدَانْ رَادْگِهِنَهٗ. دِدَهٗ زَانِیْنِ کُوْرُ بُو کُو مُسْلِمَانْ دِ جَنْگِیْ دَهٗ بَسْرَ بَکَفْنِ دِفِیْ لَهْمَبَرِیْ دَرْمَنِیْ خُدٰٓیْ خَوَهٗ رَاکِرْنَ، زَحْمَتِیْیْ بَکِیْشِنِ، خُوْرُ گُوْنَهَاَنْ قُدْنِ، لَبَرُ مَزْنِیْ خَوَهٗ رَانِیْنِ وَّ زِ رِبِیْ خَوَهٗ سَرْکَفْتِنِیْ یَحْوَاْزْنِ. لَوْرَا دِ هُمُو دَمَانْ دَهٗ سَابِتَهٗ کُو گَاَفَا مُسْلِمَانَانْ اَفْ مَرْجِ نَنَایْنَهٗ جِهٖ، تَبِکْ چَوْنَهٗ وَّ کُنْهَکَارِیْیِیْ یِیْشْتَا وَاَنْ شِکَانْدِیْهٖ.

۱۳۴. (تَقْوَادَارْ) اَوِيْنُ كُو مَالِيْنُ خَوَه دِ فِرْهِي وَ تَنگَاسِيِي دَه (دِ رِيْكََا خُدِي دَه) خَرْجِ دِيْكَنْ؛ هِيْرَسَا خَوَه دِقُوْرَتِيْنِ وَ لِمِرُوْفاَن دِبُوْرِنُ. خُدِي ژ فَنجِيْكَارِيْن رَاسْت وَ دُوْرِسْت حَز دَكِه.

۱۳۵. (تَقْوَادَارْ) اَوِيْنُ كُو دَمَا گُوْنَهَكِي مَزِي كِرِيْت دِيْكَنْ اَنْ زِي (ژ بِلِي يِيْن كِرِيْت بِيْگُوْنَهِيْن دِن) لِحُو زَلَمِي دِيْكَنْ، خُدِي دِ بِيْرَا خَوَه تِيْنِ، فَيَجَه ژ خُدِي لِيْبُوْرِيْنَا گُوْنَهِيْن خَوَه دِخَوَاژَن -مَا ژ خُدِي پِي فَه قِي كِي دِكَارَه لِكُوْنَهَان بِيُوْرَه!- وَ لِسَرُ كِرِيْنِ خَوَه يِيْن نَه رِنْد زِي رِيْكَدَارِيِي نَاكِنْ (لِسَرِي بَرْدَوَام نَابِن) وَ دِرَانِن (كُو آو حَرَامَه).

۱۳۶. هَا خَلَاَتَا وَ اَنْ لِيْنُك رَبِي وَ اَنْ لِيْبُوْرِيْنَه وَ بِيْهَسْتِيْنُ كُو دِ بِنِي وَ اَنْ دَه جَم دِهْرِكُنْ وَ آو حَتَا بَحْتَاِيِي تِي دَه نَه. چِقَاس رِنْدَه خَلَاَتَا حَبَاتْكَارَان!

۱۳۷. بِيْگُوْمَانْ عَادَتِيْن (رَبِي تَه) دِ بَارَا اَمْتِيْن بَرِيَا وَه دَه بِيُوْرِيْنَه. ژ بَرَفِي يِكِي، دَه هِيْدِي لِسَرُ عَرْدِي بِيْگَرِنْ وَ بِنِيْرِنْ كَا اَنجَامَا وَ اِنِيْن كُو نَايِيْتِيْن خُدِي مَانْدَلَه كِرِنْ (باوْرِي پِي نَانِيْن) چَاوَا بُوِيَه؟

۱۳۸. آف (قُرْآن) ژ مِرُوْفاَن رَه دَاخُوْيانِيْكه وَ ژ مُوْتَقِيَان رَه زِي شِيْرَت وَ رِيْبَرَه.

۱۳۹. (گَلِي باوْرَمَنْدَان! ژ جِهَادِي) سِيْسْت نَبِن وَ عَمْگِيْن زِي نَبِن؛ اَكْر بَرَاْسْتِي هُوْن باوْرَمَنْدِيْن تَقْرُ يِيْن سَرَكَفْتِي هُوْن.

۱۴۰. اَكْر هُوْن (لَاْحُدِي) بَرِيَنْدَار بُوِيْن، بِيْگُوْمَانْ بَرِيَنْدَارِي بَسَر وَ اَنْ دَه زِي هَانَبُو. اَم وَ اَنْ رُوْژَان (اِيْن شِيْكَسْتِن وَ سَرَكَفْتِيْنِي) دِ نَافِرَا مِرُوْفاَن دَه بِيْدُوْر دِگَرِيْن، دَا كُو خُدِي وَ اِنِيْن كُو (ژ دِل وَ جَان) باوْرِي ثَانِيْنَه دَرِيْنَه رَاْسْتِي وَ دَا كُو ژ نَاف وَه هِنَكَان بَشَهَادَتِي خَلَات بَكِه. هَلْبَت خُدِي ژ ظَالِمَان حَز نَاكه.

۱۴۱. دَا كُو خُدَيِّ (بَقِي تَاوَايِي) وَانَيْن كُو باوَرِي تَانِيَنَه (ژِ گُونَهِيْن وَان) پَاْفَرُ بَكِه و
كَافِرَان ژِي ژِ حَوْلِي رَاكِه.

۱۴۲. حَتَا خُدَيِّ ژِ وَه يِيْن كُو جِهَاد كِرْن كِفْش نَكِه و يِيْن (لِپِشْبِرِي زُوْرِي) خَوَه
رَاگِرْتِن دَرْنَخَه حَوْلِي، مَا ژِ وَه وَيَه هُونِي هَرَنْ بَهْشْتِي؟

۱۴۳. يِيْگُومَان بَرِيَا كُو هُون رَاسْتِي جَنگِي يِيْن، وَه دَاخَوَاژَا مَرِنِي دِكُر (دَا كُو هُون شَهِيْد
يِيْن)، فَيَجَه بَرَاْسْتِي قَا يَه وَه مَرِن دِيْت دِ رُوْشَكِي كُو وَه لِي دِيْتِرْت.

۱۴۴. مُحَمَّد، هَر يِيْخَمْبَرَه! يِيْگُومَان بَرِيَا وَي ژِي يِيْخَمْبَر هَاتَنَه و چُونَه. مَا قِي دَمَا او
بِمَرَه يَان ژِي يِيْتَه كُشْتِن، هُونِي لِسَر پَحْنِيَا يِيْاشْفَه (لِسَر دِيْنِي خَوَه يِي بَرِي) فَگَرْن؟
كِي يِيْاشْفَه فَگَرَه سَر كُفْرِي، او نِكَارَه تُو زِيَانِي بَدَه خُدَيِّ. (او كِسِي لِسَر اِيْمَانِي
يَمِيْنَه و شِيْكِرِيَا قَنْجِيِيْن خُدَيِّ بَكِه) خُدَيِّ دِي شِكْرْدَارَان خَلَات بَكِه.

۱۴۵. نَه مِمَكْنَه كُو يِيِي دَسْتُوْرَا خُدَيِّ كَس بِمَرَه، (رُوْژَا مَرِنِي) دَمَكَه دِيَار كَرِي يَه، هَاتِيَه
نَفِيْسِيْن. كِي (بَعْمَلِي خَوَه) دُنْيَا يِي بَخَوَاهَزَه اَمِي وَي بَدِيْنِي، كِي ژِي تَاخَرْتِي بَخَوَاه
اَمِي وَي بَدِيْنِي و اَمِي شِكْرْدَارَان خَلَات بَكِن.

۱۴۶. گَلَك ژِ يِيْخَمْبَرَان هَبُون كُو (ژِ هَفَالِيْن وَان) كُومِيْن پَر دِگَل وَان جَنگ كِرِنَه. فَيَجَه
ژِ بَر نَا كُو دِ رِيكا خُدَيِّ دَه هَاتِيَه سَرِي وَان قَلَس نَبُونَه، لاواژ نَبُونَه و رَبِن ژِي
نَبُونَه. (بَلَكِي لِسَر يَا هَاتِيَه سَرِي وَان صَبِر كِرِن)، خُدَيِّ ژِي ژِ صَبِر كِيْشَان حَز دَكِه.

۱۴۷. هَر گُوتِنَا وَان ژِي آف بُو: خُودَا يِي مَه! گُونَهِيْن مَه و زِيْدگَا فَيَا مَه يَا دِ هَر كَار و
بَارِي دَه بَخْشِيْنَه و لِنِگِيْن مَه (دِ رِيكا خَوَه دَه) بِيْجَه بَكِه و لِهْمَبَر جَفَا تَا كَا فَر مَه
بَسَر بَخَه.

۱۴۸. خُدَيِّ نَعْمَتَا فَي دُنْيَا يِي و يَا هِي ژِي خُوْشْتَر ژِي: خَلَاتَا تَاخَرْتِي دَا وَان. هَلْبَت
خُدَيِّ ژِ قَنْجِيكَا رِيْن رَاسْت و دُوْرُسْت حَز دَكِه.

۱۴۹. گلي يِنِن بَاوَرِي تَانِيَه! اَكْر هُون بَكُوْتِنَا كَاْفَرَان بَكِن دِي وَه بَسْر پَهِنِيَا وَه بِپَاشَفَه فَكَرِيْنِن (سَرَشِرِكِي) وَ هُونِي خَسِرِي فَكْرُن.

۱۵۰. نَا، (بِيَا كَاْفَرَان مَكِن) خُدِي دُوْست وَ تَارِيكَارِي وَه يَه، هُر آوَه جِيْتِرِيْنِي تَارِيكَارَان.

۱۵۱. بَسَدَمَا كُو بِيِي دَلِيلَكَه كُو خُدِي دَاخَسْتَبَه، رُ خُدِي رَه هَفْشِك چِيَكِرِن، اَمِي تَرَسِي بَافِيَرِن دِلِي يِنِن كَاْفِر، فَخَوِيْنَكَهَا وَان زِي تَاگرَه، رُ ظَالِمَان رَه چِه پِيَس وَارَه آو!

۱۵۲. بِيگُوْمَان، خُدِي بِيَانَا خَوَه بِيَجَه تَانِي؛ وَي دَمَا وَه نِيَارِيْن خَوَه بَدَسْتُوْرَا وَي شِكَاْنْدِن وَ هُون بَسْر كَتِن. (سَرَكَفْتِنَا وَه بَرَدَوَام كِر) حِيَانِي دَمَا هُون رُ بَر هَف كَتِن وَ دِ بَارَا فَرْمَانَا (پِيَحْمَبَر دَه) وَه هَف رَاكِشَاْنْد وَ پِشْتِي كُو خُدِي تِشْتِي وَه زِي حَز دِيَكِر نِيَشَانِي وَه دَا، وَه گُوْهَدَارِي (يَا سَرَدَارِي خَوَه) نِكِر. هِنَان رُ وَه دُنْيَا خُوْسْت (رُ بُو دَسْتَكَفْتِيَان جِهِي خَوَه بَرْدَان) وَ هِنَكَان زِي تَاخَرْت خُوْسْت (لِجِهِي خَوَه مَان وَ شَهِيْد بُون). پَاشِي، دَا كُو وَه بَجَرِيْنِي خُدِي بَرِي وَه رُ سَر وَان دَا پَاش (و هُون تِيَك بَرِن). بِيگُوْمَان (پِشْتِي هُون پُوْشْمَان بُون) خُدِي لَوَه بَهوَرِي وَ خُدِي لِسَر بَاوَرْمَنْدَان خَوْدَان كَرْمَه.

۱۵۳. يِنِن بِيَرَا خَوَه، دَمَا وَه (رُ قَادَا شَر) بَاَزِدَا وَ (رُ تَرَس وَ دَهَشْتَا شَر) وَه لِيْشْت خَوَه نَدِمِيَزَانْد. حَال آفَه كُو پِيَحْمَبَر زِي رُ پِشْت وَه فَه گَاَزِي وَه دِيَكِر، (و وَه لِي نَدِمِيَزَانْد دِگَل كُو وَه دَنگِي وَي زِي دِهِيْسْت). مَه زِي دَرْد لِسَر دَرْدَان دَا وَه، دَا كُو هُون رُ بُو يَا كُو رُ دَسْتِي وَه چُوِيَه وَ بِيَا كُو هَاتِيَه سَرِي وَه، غَمگِيْن نِيْن. خُدِي رُ يَا كُو هُون دِيَكِن، نَاگَاْهَدَاْرَه.

۱۵۴. پَاشِي، (خُدِي) پِشْتِي كَدَرِي آوَلِي سَر وَه دَه شَاْنْد. هِنَاك رُ وَه هِيْتِرِيْنِي آو گَرْتِن وَ هِنَاك زِي كِيْتُون دَرْدِي جَانِي خَوَه، دِ بَارَا خُدِي دَه فَاكَارِيْن نَه دِي دِي دَه دِيَكِرِن مِيْنَا فَاكَارِيْن خَلِكِي جَاهِلِيْتِي. دِگُوْتِن: قِي رَاْسْتَه كُو رُ بُو مَه تَارِيكَارِي هِيَه؟ (رُ وَان رَه) بِيِيْرَه: فَرْمَان تَف يَا خُدِي يَه، آو تِشْتِي كُو نِكَارِن رُ تَه رَه أَشَكْرَا بَكِن دِ دِلِيْن خَوَه

دَه فَدَشِيْرِن. دِيْبِيْرِن: اَكْر (سَرَكَفَتَنَك) ژ مَه رَه هَبُوْيا، اَمِي لِيْ دَرِي نَهَاتِنَا كُشْتِن. (ژ وَاَن رَه) بِيِيْزَه: اَكْر هُون لِيْلا خَوَه بَمَانَا زِي يِي كُو كُشْتِن زِي رَه هَابُوْ نَفِيْسِيْن دِيْ بَهَاتَا جِهِيْ اَجَلِيْ خَوَه (و اَوِيْ دِيْسَا بَهَاتَا كُشْتِن). خُدِيْ (وَسَا كِر) دَا كُو يَا دِ دِلِيْ وَه دَه بَجَرِيْبَنَه وَ يَا كُو دِ دِلِيْ وَه دَه يَه پاَقِرْ بَكَه. خُدِيْ، بِيَا دِ دِلِيْ وَه دَه دِرَاْنَه.

۱۵۵. بِيْگُومَان، رُوْژَا كُو هَرْدُو كُوْم (دِ جَنگا اَحِدِيْ دَه) رَاسْتِي هَفْ هَاتِن، ژ وَه اَوِيْن پِشْتَا خَوَه دَانَه شَر وَ رَفِيْن، بَس بَسَدَمَا هِنَك تَشِيْنِيْن كُو كِرْبُون شِيْطِيْن اَو ژ رِي شَقْتَانْدِن. لِيْلِيْ خُدِيْ لَوَان بُوْرِي وَ اَو عَفُوْ كِرِن. بِيْگُومَان خُدِيْ هَر گَنُهَبَخْشَه، بَرِ بِيِيْرَه.

۱۵۶. گَلِي يِيْن كُو باوْرِي نَانِيْه! هُون نِيْن مِيْنَا وَاْنِيْن كُو كاْفِرْ بُوْنَه؛ دَمَا بَرَايِيْن وَاَن دَرْدَكْتِن سَفَرِيْ (و تِيْ دَه دِمِرِن) يَان زِي دَرْدَكْتِن جَنگِيْ (و تِيْ دَه دِهَاتِن كُشْتِن) دِگُوْتِن: «اَكْر اَو لِيْنَك مَه بَمَانَا نَدِمِرِن وَ نَدِهَاتِن كُشْتِن. خُدِيْ دِيْ فِيْ خَرَابِيَا هَا دِ دِلِيْ وَاَن دَه بَكَه دَرْد وَ كُوْشَان. خُوْدا سَاغ دِكِه وَ دِمِرِيْه. هَلْبَت خُدِيْ بِيَا كُو هُون دِكِن بِيِيْرَه.

۱۵۷. اَكْر هُون دِ رِيَا خُدِيْ دَه بِيْن كُشْتِن تَان زِي بَمِرِن، (تَقَرْ ژ بُو وَه) لِيْجَم خُدِيْ لِيْبُوْرِيْن وَ دِلُوْفَانِيْ هِيْه كُو اَو ژ يَا كُو (اَهْلِيْ دُنِيَايِيْ) لِهَفْ كُوْم دِكِن، جِيْبَرَه.^۱

۱۵۸. صُوْنْد بَه: اَكْر هُون بَمِرِن تَان زِي بِيْن كُشْتِن، هُونِيْ هَر بِيَال خُدِيْ فَه بِيْن كُوْمَكِرِن.

۱۵۹. بَسَبِيَا رَحْمَا خُدِيْ تُو دِ بَوَارَا وَاَن دَه نَرَمْ بُوِيْ! اَكْر تُو يَكِيْ خَبَرْتَحْل وَ دِلْهَشْك بُوِيَايِيْ، بِيْگُومَان اَوِيْ ژ هَاوِيْرْدُوْرَا تَه بِلَافْ بِيُونَا وَ بِيْجُونَا. ناخُو لَوَان بِيُوْرَه، لِيْبُوْرِيْنَا

۱ ژ سُوْرَه يِيْن تَوْبَه نَايْتَا ۱۱۱ ي مَعْنَا فِيْ نَايْتِيْ خَوَه شِكْ زَلَالْ دِكِه: «بِيْگَمَان خُدِيْ، ژ باوْرَمَنْدَانْ مَالِيْ وَاَن وَ جَانِيْ وَاَن كَرِيْه كُو لِيْرَانَبَرِيْ وِيْ تَقَرْ بَهْشْت ژ وَاَن رَه يَه. اَو دِ رِيْكا خُدِيْ دَه شَر دِكِن، دِكُرِن وَ تِيْبَنَه كُشْتِن. (اَف) لَسَرْ خُدا پِيْناَنَكِه رَاسْتِيْه كُو دِ تُوْرَاَت، اَنْجِيْل وَ قُرْآنِيْ دَه مَسُوْكِرَه. مَا ژ خُدا يِيْ فَه كِيْ هِيْه كُو بِيْهْتَر پِيْنا خَوَه بِيْه بِيْه؟ ناخَوَه ژ بُو فِيْ دَانُوْستَانْدِنَا كُو وَه بَخْدِيْ رَه كِرِيْ كِيْفْخَوَهش بِيْن. هَا اَفَه، سَرَفَرَايِيْ وَ رِزْگَارِيَا مَزِن».

گَنَیْهِنْ وَاَنْ زِ خُدَیْ بَخَوَازَهٗ وَ دِ بَارَا کَارِیْنِ (گَلَمَیْرِی) دَهٗ بَوَانِ بَشِیْوِرَهٗ. فِیْجَهٗ دَمَا تَهٗ بَرِیَار دَا، خَوَهٗ بَسِیْرَهٗ خُدَیْ. بَیْگُومَانِ خُدَیْ زِ یِیْ کُو خَوَهٗ بَسِیْرِیِیْ حَز دِکَهٗ.

۱۶۰. اَکْرُ خُدَیْ نَارِیْ وَهٖ بَکَهٗ تِشْتَنَکْ دِیْ زُوْرَا وَهٖ نَبَهٗ. اَکْرُ اَوْ دَسْتْ زِ نَارِیْکَارِیَا وَهٖ بَرْدَهٗ، اِنْدِیْ پِشْتِیْ وِی، کِیْ یَهٗ یِیْ کُو نَارِیْ وَهٖ بَکَهٗ؟ بَلَا بَاوَرْمَنْدُ تَنِیْ خَوَهٗ بَسِیْرِیْنِ خُدَیْ. ۱۶۱. نَهٗ بَاتِیْ پِیْخَمْبَرِکِیَهٗ کُو (لِیَالِیْ غَنِیْمَتِیْ) خِیَانَتِیْ بَکَهٗ. کِیْ خِیَانَتِیْ بَکَهٗ، رُوْزَا قِیَامَتِیْ تَقْلِیْ تِشْتِیْ کُو دِزِیَهٗ وِیْ بِلَالِ خُدَیْ فَهٖ یِیْ. پِشْتَرَهٗ کِیْ چَهٗ قَزَنُجْ کِرِیَهٗ اَوِیْ بَیْکِیَاسِیْ زِیْ رَهٗ بَیْدَايِنِ وَ نَحَقِیْ دِیْ قَتْ لَوَانِ نَبَهٗ.

۱۶۲. مَا قِیْ وَکْهَفُنْ؛ اَوِیْ کُو دَابَهٗ یِیْ رَزَايَا خُدَیْ وَ اَوِیْ کُو بَکْهَهٗ بِنِ قَهْرَا زِ خُدَیْ کُو جِیْیْ وِیْ دُوْرْهَهٗ وَ اَوْ چَهٗ پِیْسْ وَاَرَهٗ؟

۱۶۳. اَوْ لَجَمْ خُدَیْ مَرْتَبَهٗ بَمَرْتَبَهٗ نَهٗ (مَرْتَبِیَا هَرُ کِیْسِیْ جِیْیْ یَهٗ) وَ خُدَیْ یِیَا کُو اَوْ دِکِنِ، نَاگَاَهْدَاَرَهٗ.

۱۶۴. مِسُوْکَرُ خُدَیْ نِعْمَتَا خَوَهٗ لِبَاوَرْمَنْدَانِ کِرِیَهٗ کُو زِ وَاَنْ رَهٗ، دِ نَافْ وَاَنْ دَهٗ پِیْخَمْبَرُکْ شَانْدِیَهٗ کُو اَوْ زِ وَاَنْ رَهٗ نَایِتِیْنِ خُدَیْ دِخُوْنَهٗ، وَاَنْ (زِ شِرْکْ وَ نَفْعِیْیِ) پَاقِرْ دِکَهٗ وَ وَاَنْ هِنِیْ قُرْآنْ وَ حِکْمَتِیْ دِکَهٗ. چَنْدِیْ کُو اَوْ، بَرِیَا پِیْخَمْبَرُ دِ رِیْشَاشِیْکَهٗ اَشْکَرَا دَهٗ بُوَنْ زِیْ.

۱۶۵. (گَلِیْ بَاوَرْمَنْدَانِ!) چَهٗ دَمَا (لِاَحْدِیْ) فَلَاکَتْکْ هَا تَهٗ سَرِیْ وَهٗ وَهٗ (لِبَدْرِیْ) دُو قَاتِیْ وِیْ تَانِیْبُو سَرِیْ وَاَنْ، وَهٗ گُوْتْ: مَا اَقَاها زِ کُو هَاتْ سَرِیْ مَهٗ؟! (یَا مَحْمَدُ! زِ وَاَنْ رَهٗ) بَیْیَرَهٗ: اَوْ، (زِ تَخْسِیْرَاتِیَا) زِ جَمْ وَهٗ یَهٗ. بَیْگُومَانِ خُدَیْ لِسَرْ هَرُ تِشْتِیْ خُدَانِشِیَانَهٗ.

۱۶۶. دِ وِیْ رُوْزَا کُو دُو کُوْمُ (مُسْلِمَانِ وَ کَافِرْ) دِ جَنَگْ (نَا اَحْدِیْ) دَا رَاسْتِیْ هَفْ هَاتِنِ،

یَا هَاتِیْهَ سَرِیْ وَه، اَوْ بَدَسْتُورَا خُدِیْ بُو وَا کُو بَاوَرْمَنْدُ (بِرُوشَا خَوَه یَا رَسَن) اَشْکَرَا
بِیْن.

۱۶۷. دَا کُو یِیْن مَنَافِقُ زِی اَشْکَرَا بِیْن. زِ وَا ن رَه هَاتَه گُوتِن: وَرِن دِ رِیْکَا خُدِیْ دَه شَر
بِکُن یَا ن زِی بَرَفَانِیَا مُسْلِمَانَان بِکُن. گُوتِن: اَکَر مَه بَرَانِیَا شَر هِیَه اَمِی دِگَل وَه بَهَاتِنَا
شَر. اَوْ وِی رُؤُرِی زِ بَاوَرِیِی بَیْهَتَر نِیْزِیْکِی کَافِرِیِی بُو؛ نَاکُو بَدَفِیْ خَوَه دِگُوتِن نَه
یَا دِ دِلِیْ وَا ن دَه بُو. خُدِیْ زِی بِنَا کُو دِ دِلِیْ خَوَه دَه قَدِشِرِن بَیْهَتَر دِرَانَه.

۱۶۸. (یَا مُحَمَّد!) اَوِیْن کُو نَکَبُونُ جَنَگِی، زِ بَرَا یِیْن خَوَه رَه دِگُوتِن: «اَکَر بِنَا مَه بِکَرِنَا
نَدِهَاتِنَه کُشْتِن». بَیْیَزَه: «اَکَر بَرَا سَتِی هُون رَاسْتِیِیَز دَه مَرِیْن زِ سَر خَوَه بَدَن نَّالِی.»
۱۶۹. زِنَهَار تُو وَا ن کَسِیْن کُو دِ رِیَا خُدِیْ دَه هَاتِنَه کُشْتِن، مَرِی گُومَان مَکَه! بَلْکِی اَوْ
سَاغِن؛ زِ جَم پَرُوْرْد گَارِی وَا ن رِزْقِی وَا ن تِی دَا یِن.

۱۷۰. بِنَا کُو خُدِیْ زِ قَنَجِیَا خَوَه دَا یِه وَا ن کِیْفَخُوشِن و مِزْگِیْن دِدَنه وَا نِیْن کُو لِیْی وَا ن
قَه تِیْن هِیْزُ نَکَهِیْشِنَنه وَا ن؛ نَه طِرُس لِسَر وَا ن هِیَه نَه زِی اَوْ غَمْگِیْن دِیْن.

۱۷۱. اَوْ، بِنَعْمَتَا کُو زِ خُدِیْ تِی و بَکَرْمَا وِی دِلْشَاد دِیْن و مِزْگِیْن دِدِن کُو خُدِیْ بَرَا سَتِی
خَلَاتَا بَاوَرْمَنْدَان وِنْدَا نَاکَه.

۱۷۲. اَوِیْن کُو پِشْتِی (لِاَحْدِی) بَرِیْنْدَار بُون بَرَسَقَا بَانْگَا خُدِیْ و پِیْخَمْبَرِی وِی دَان،
- زِ وَا ن- اَوِیْن کُو قَنَجِی کِرِن و خَوَه بَسِیْنُورِی خُدِیْ پَارَا سَتِن خَلَاتَکَه مَزِن هِیَه.

۱۷۳. اَوِیْن کُو مَرُوْثَان زِ وَا ن رَه گُوت: «خَلْکُ زِ بُو اِیْرِیْشَا لِسَر وَه لِهَف کُوم بُونَه، نَاخُو
زِ وَا ن بَطِرْسِن!» اِیْجَار فِیْ گُوتِی، بَاوَرِیَا وَا ن زِیْدَتِر کِر و گُوتِن: خُدِیْ هَر بَسِی مَه
یِه، اَوْ خُوش وَکِیْلَه.

۱۷۴. فَيَجِهْ اَوْ لِحَوْشَدَايْنِ وَ قَنْجِيَا خُدَيِّ فَكُرَيَانَ، تُو نَرِنْدِييْ اَوْ نَهْنِگَا فَنِيْ وَ بُوْنَه پِيْرُوِيْنِ
پِيْخَوْشُبُوْنَا خُدَيِّ. خُدا، خَوْدِييْ قَنْجِيَا مَزْنَه.

۱۷۵. بَرٰسْتِيْ اَوْ شَيْطٰنْ بُو، بَسْ وِي دُوْستِيْتِيْ خَوَه دِيْطَرَسَا نِدُنْ. نَاخُو ژ وَ اَن نَطَرِسُنْ؛
هَر ژ مِيْن بِيْطَرِسُنْ اَكْر هُون بَرٰسْتِيْ باوْرَمَنْدُنْ.

۱۷۶. (يَا مَحَمَّدُ!) اَوِيْنْ كُو دِ (نَارِيكَارِيَا) كُفْرِيْ دَه لَز وَ بَز دِيْكُنْ بِلَا (اَوْ رَوْشَا وَ اَن) تَه
غَمْگِيْنْ مَكَه. بِيْگُوْمَانْ اَوِيْ قَت نَشْن تُو زَرَارِيْ بَدَنْ خُدَيِّ. خُدَيِّ دِيْخَوَا هَر ژ وَ اَن
رَه دِ نَاخَرْتِيْ دَه تُو پارِيْ نَهْيَلَه. ژ بُو وَ اَن زِي (وِي رُوْژِي) هَر اَزَا رَكَه مَزْنْ هِيَه.

۱۷۷. بِيْگُوْمَانْ اَوِيْنْ كُو دِ شُوْنَا اِيْمَانِيْ دَه كَافِرِيْ كِرُنْ، اَوْ بُوْ تَاوَايِيْ نِيْكَارُنْ زِيَانِيْ بَدَنْ
خُدَيِّ وَ ژ بُو وَ اَن هَر عَزَابِكِيْ دِيْژَوَارْ هِيَه.

۱۷۸. بِلَا اَوِيْنْ كُو كَافِرْ بُوْنَه، ظَن مِيْكُنْ كُو مُهَلْتَا مَه دَايَه وَ اَن ژ بُو وَ اَن چِيْتَرَه. بَسْ مَه
فَرَسَنْدَا وَ اَن دَا كُو گُوْنَهِيْنْ خَوَه زِيْدَه بِيْكُنْ وَ پَاشِيْ ژ وَ اَن رَهْعَزَابِكِيْ رِسُوَاكْرْ هِيَه.

۱۷۹. (كُلِّيْ مِرُوْفَانْ!) خُدَيِّ باوْرَمَنْدَانْ دِ رَوْشَكَه وَ كِي رَوْشَا هُون تِيْ دَه (وَهَا تَقْلِيْهَفْ)
قَت نَاهِيْلَه حَيَانِيْ كُو مِرُوْفِيْ پَاكْ وَ كِرِيْتْ ژ هَفْ فَنَقْتِيْتَه. خُدَيِّ قَت وَ ه بَسْرْ
خَبِييْ فَه زِي نَاكَه، لِيْبِلِيْ ژ قَاسِدِيْنْ خَوَه كِيْ بَقِيْ (وِي) هِلْدِيْزِيْرَه. نَاخُو بَخْدِيْ وَ
پِيْخَمْبَرِيْنْ وِي باوْرِيْ بِيْنِنْ. اَكْر هُون باوْرِييِيْ بِيْنِنْ وَ خَوَه (ژ گُوْنَهَانْ) بِيَارِيْزُنْ، ژ
بُو وَ ه خَلَاتَكَه مَزْنْ هِيَه.

۱۸۰. اَوِيْنْ كُو خُدَيِّ -ژ جُوْمَرْدِيَا خَوَه- دَايَه وَ اَن كُو تِيْ دَه چَكُوْسِييْ دِيْكُنْ بِلَا گُوْمَانْ
نَكِيْنْ كُو اَوْ ژ وَ اَن رَه خِيْرَه؛ بَلَكِيْ اَوْ ژ وَ اَن رَه شَرَه. اَوْ نَاكُو چَكُوْسِيْ تِيْ دَه كِرُنْ
رُوْژَا قِيَامَتِيْ دِيْ لَسْتُوِييْ وَ اَن بِيْ پِيْچَا نِدُنْ. مِيْرَاتِيَا تَاسِيْبَانَانْ وَ عَرْدِيْ زِي هَر ژ بُو
خُدَيِّ يَه وَ خُوْدَا بِيَا كُو هُون دِيْكُنْ نَاگَا هَدَا رَه.

۱۸۱. صُؤْنَدَ بِهِ، خُدَيِّ يَفَا وَانْ كَسِيْنُ كُوْ گُوْتِنُ: «خُدَيِّ خِزَانَه وَ اَمْ دَوْلَمَنْدُنْ» بِيْهِيْسْتِيَه. اَمِيْ فَيِ گُوْتِنَا وَانْ وَ كُشْتِنَا يِيْخَمْبِرَانْ تَا بِنَحَقِيْ بِنْفِيْسِنْ وَ اَمِيْ (ژِ وَانْ رَه) بِيِيْژِنْ: دَه اِيْدِيْ عَدَايِيْ بِشَوَاتْ بِيْچِيْژِنْ!

۱۸۲. هَا اَوْ (عَزَاب)، ژِ بَرِ يَا كُوْ وَه لَدِنْيَايِيْ كَرِيَه. بِيْگَمَانْ خُدَيِّ تُوْ جَارْ ظَلَمِيْ لِبَنْدِيْ خَوَه نَاكَه.

۱۸۳. اَوْ (جِهَو) يِيْنْ كُوْ گُوْتِنُ: «خُدَيِّ (دِ تُوْرَاتِيْ دَه) قَوِيْ يِيْ لِمَه كَرِيَه كُوْ هِيَا قُوْرَبَانَكَه كُوْ نَاگَرِ وَيِ بَخَوَه ژِ مَه رَه نِيِيْنَه اَمْ بَتُوْ يِيْخَمْبِرِيْ بَاوَرِيْ نَايِنْ. (ژِ وَانْ رَه) بِيِيْژَه: بَرِيَا مِنْ يِيْخَمْبِرِ بَدَلِيْلْ وَ بِيَا كُوْ وَه دِگُوْتْ هَاتَنَه بَالْ وَه فَه. فَيِيْجَهَاگَرِ بَرِاسْتِيْ هُوْنْ رَاسْتْ دِيِيْژِنْ چِمَا وَه اَوْ كُشْتِنْ؟»

۱۸۴. (يَا مُحَمَّد!) اَگَرِ اَوْ بَتَه بَاوَرِيْ نِيِيْنْ، فَيِيْجَه بَرِاسْتِيْ كَلَكْ يِيْخَمْبِرِيْنْ بَرِيَا تَه ژِيْ بَاوَرِيْ بَوَانْ نَهَاتِيُوْ نَايِنْ، دِگَلْ كُوْ اَوْ بَدَلِيْلْ، صُحْفْ وَ كِيْتِيِيْنْ رُوْنَكِرِ ژِيْ هَاتِيُوْنْ.

۱۸۵. هَر جَانْدَارِ دِيْ مَرِيْ بِيْچِيْژَه. بِيْگُوْمَانْ رُوْژَا قِيَامَتِيْ هُوْنِيْ جَزَايِيْ خَوَه بَتَامِيْ وَرْگِرِنْ. فَيِيْجَه كِيْ ژِ اِيْگَرِ وَرَه دُوْر كِرِنْ وَ بِيْجَه بِيْهِيْسْتِيْ، بِيْگُوْمَانْ اَوْ رِزْگَارِ بُوِيَه. ژِيَاْنَا فَيِيْ دِنْيَايِيْ ژِ بَرِنَالِيْ خَاپَانْدِنِيْ يِيْ فَه نَه تَشْتِكِيْ دِيْ يَه.

۱۸۶. صُؤْنَدَ بِهِ، هُوْنِيْ دَرَحَقِيْ مَالْ وَ كَسِيْنُ خَوَه دَه يِيْنَه جَرَبَانْدُنْ وَ مِسُوْگَرِ هُوْنِيْ ژِ وَانِيْنْ كُوْ بَرِيَا وَه كِيْتِيْبْ ژِ وَانْ رَه هَاتِيَه دَايِنْ وَ ژِ وَانِيْنْ كُوْ ژِ خُدَيِّ رَه شَرِيْكَانْ

۱. زَابُنْ عَبَّاسْ هَاتِيَه رَاگَهَانْدُنْ، گُوْتِيَه: جَفَاتَكْ ژِ جِهَوِيَانْ هَاتْ بَالْ يِيْخَمْبِرِ (س) كُوْدِ نَافْ وَانْدَه كَعْبْ كُوْرِيْ اَشْرَفْ وَ مَالِكْ كُوْرِيْ سِيْفْ وَ فَنَحَاسْ كُوْرِيْ عَاوُورَاءْ وَ دِيْگَرِيْنْ وَانْ ژِيْ هِيُوْنْ. گُوْتِنُ: يَا مُحَمَّد! تُوْ دِيِيْژِيْ كُوَاژْ يِيْخَمْبِرِيْ خُدَيِّ مَه وَ خُدَيِّ كِيْتِيْبْ ژِ مِنْ رَه شَانْدِيَه. حَالْ اَفَه كُوْ خُدَيِّ دِ تُوْرَاتِيْ دَه شِيْرْتْ لِمَه كَرِيَه كُوْ اَمْ بَاوَرِيْ بَتُوْ يِيْخَمْبِرِيْ نِيِيْنْ حَتَّايِ كُوْ قُوْرَبَانَكِيْ ژِ مَه رَه نِيِيْنَه وَ نَاگَرِ ژِيْ نُوَه وَ وَيِ نَخُوْ. فَيِيْجَه هَكَه تُوْ فَيِ ژِ مَه رَه بِيْنِيْ اَمِيْ تَه رَاسْتْ بَدِيْرِنْ. فَيِيْجَه اَفْ تَايْتَا هَا دِ فَيِ مَرَارِيْ دَه دَاكْتْ:

چِدِّیْکُنْ هُنِّی (نَخَوِشِی وَ) اَزِیْتَكَهٗ پَرِ بِيَهِيْزَنْ. اَکَرْ هُونْ صَبِرْ بَکَنْ وَ ژِ (کُنْهَانْ) خُوْ
بِيَارِيْزَنْ، فَيَجَهٗ هَا اَوْ بَرَاَسْتِي ژِ کَارِيْنْ مِکُوْمَهٗ کُوْ دِفِيْ مَرُوْفْ وِيْ بَکَهٗ.

۱۸۷. وِيْ دَمَا خُدِيْ ژِ وَايِيْنْ کُوْ کِیْتِيْ ژِ وَاَنْ رَهٗ هَايِيَهٗ دَايِيْنْ پِيَّانْ وَرْگَرْتْ کُوْ «هُونِيْ
وِيْ (کِیْتِيْ) ژِ خَلِکِيْ رَهٗ اَشْکَرَا بَکَنْ وَ وِيْ (ژِ خَلِکِيْ) فَنَشِيْرَنْ. لِیْلِيْ وَاَنْ پِيَّانْ
ثَاْفِيْتَهٗ پِشْتْ گُوْهيْ خُوْ وَ اَوْ بِيَهَايِکِيْ هِنْدِکْ فَرُوْتَنْ. فَيَجَهٗ يَا کُوْ کِرِنْ چَقَاسْ پِيْسَهٗ!
۱۸۸. (هٰی مُحَمَّدًا!) تُوْ گُومَانْ مَکَهٗ اَوْ (جِهُو) يِيْنْ کُوْ بَکَارْ وَ کَرِيَارِيْنْ خَوَهٗ دِلْخُوشْ دِيْنْ
وَ حَزْ دِيْکَنْ کُوْ بِيَا نَکَرِنَهٗ بِيْنَهٗ پَسِنْدَانْ - اَرِيْ تُوْ گُومَانْ مَکَهٗ - کُوْ اَوِيْ زِعْدَاْبْ خَلَاسْ
بِيْنْ. ژِ بُوْ وَاَنْ هَرْ عَزَاْبِکِيْ دَرُوَارْ هِيَهٗ.

۱۸۹. خُوْدَانِيْ وَ حُکْمَرَانِيَاَعْرُدْ وَ نَاسِيَاَنَانْ هَرْ ژِ خُدا رَهٗ يَهٗ. خُدِيْ لِسَرْ هَرْ تَشْتِيْ قَادِرَهٗ.
۱۹۰. بِيْگُومَانْ دِ نَافَرَانْدَنَا نَاسِيَاَنَانْ وَ زَمِيْنِيْ دَهٗ، دِ کُورْتِکِرِنْ وَ دِرِيْژْ کَرِنَا شَفْ وَ رُوْژِيْ
دَهٗ ژِ بُوْ هَشْمَنْدَانْ تَقَرْ نِيْشَانْ هَنَهٗ.

۱۹۱. اَوِيْنْ کُوْ ژِ پِيَّانْ وَ رُوْنَشْتِيْ وَ لِسَرْ تَنَشِيْتِيْنْ خَوَهٗ دِرِيْژْ بُوِيْ زَكْرِيْ خُدِيْ دِيْکَنْ (خُودَا
دِ بِيْرْ تِيْنِيْ) وَ دَرْبَارِيْ نَافَرَانْدَنَا نَاسِيَاَنَانْ وَ زَمِيْنِيْ دَهٗ دِفَکِرِنْ، (اَوْ وَهَّا دِيْيَزَنْ):
پَرُوْرْدْ گَارِيْ مَهٗ! تَهٗ آفْ (کَاِنَاتَا هَا) پُوْجْ (يِيْ سَبَبْ) نَافَرَانْدِيَهٗ، تُوْ ژِ هَرْ کِيْمَاسِيِيْ
پَاکْ وَ پَاقِرِيْ، فَيَجَهٗ مَهٗ ژِ تَاَزَارَا اِيْگَرْ بِيَارِيْزَهٗ!

۱۹۲. پَرُوْرْدْ گَارِيْ مَهٗ! بِيْگُومَانْ تُوْ کِيْ بَخِيْ اِيْگَرْ فَيَجَهٗ بَرَاَسْتِي تَهٗ اَوْ رِسُوَا کَرِيَهٗ وَ ژِ بُوْ
سَتْمَکَارَانْ قَتْ تُوْ تَارِيْکَارْ تُوْنِيْ.

۱۹۳. پَرُوْرْدْ گَارِيْ مَهٗ! بِيْگُومَانْ مَهٗ سَخْ کَرْ کُوْ گَايِکَرْکْ هَرْ کَسِيْ گَاَزِيْ بَاوَرِيِيْ دَکَهٗ;
دِيْيَزَهٗ: بَخُدِيْ وَ بِيْخَمْبَرِيْ وِيْ بَاوَرِيِيْ بِيْنِيْنْ، فَيَجَهٗ مَهٗ بَاوَرِيْ ثَانِيْ. پَرُوْرْدْ گَارِيْ مَهٗ!
نَاخُوْ لِگُوْنَهِيْنْ مَهٗ بِيُوْرَهٗ، خَرَابِيِيْنْ مَهٗ فَشِيْرَهٗ وَ مَهٗ دِگَلْ قَنْجَانْ بَمَرِيْنَهٗ.

۱۹۴. پَرُوْرَدَگَارِيْ مَه! يَا كُو تَه لِسَرِ زَمَانِيْ يِيْخَمَبَرِيْن خَوَه بَمَه رَه سُوْرَز دَايَه، بَدَه مَه و مَه رُوْرَا قِيَامَتِيْ رِسُوَا مَكَه. يِيْگُوْمَان تُو رِ سُوْرَا خَوَه فَنَّاگَرِيْ.

۱۹۵. قِيَجَه خُوْدَايِيْ وَانْ بَرَسِفَا (دُعَايَا) وَانْ دَا (و گُوْت): اَزْ كَرِنَا كَرِيَارَكِيْ رِ وَه -چه مِيْرُ بَه چه رِن- قَت وَنَدَا نَاكِم، (لَوْرَا) هُوْن رِ هَفِيْن. اَو كَسِيْن كُو هِيْجَرْت كِرَنَه، رِ وَلَاتِيْن خَوَه هَاتِنَه دَرَانِيْن، دِ رِيَا مِيْن دَه هَاتِنَه اِيْشَانْدِيْن، شَر كِرَنَه وَ هَاتِنَه كُشْتِيْن، صُوْنْدَه؛ اَزِيْ لِيْگُوْنَهِيْن وَانْ بِيُوْرِم وَ اَزِيْ وَانْ بِيْخَم بِيْهَشْتِيْن وَ سَا كُو دِ بِنِيْ وَانْ رَه چَم دِهَرِكُن. اَفْ خَلَات رِ نَكْ خُدِيْ يَه وَ مُوْكَافَاتَا هَرِيْ خَوْش هَر لِيْجَم خُدِيْ يَه.

۱۹۶. بَلَاگَر وَ فَرَا وَانِيْن كُو كَاْفِرُ بُوْنَه يَا دِ وَلَاتَانْ دَه تَه نَخَايِيْنَه.

۱۹۷. اَو يِيْخُوْشَبُوْنَكَه هِنْدَكَه، پَاشِيْ فَحُوْيْنَكَا وَانْ دُوْرْزَه وَ اَو چَه پِيْس هَدَانْگَه!

۱۹۸. لِيْلِيْ اَوِيْن كُو هَاي (رِ فَرْمَان وَ قَدَحِيْن) خُدَايِيْ خَوَه هَنَه، رِ وَانْ رَه بِيْهَشْتِيْن وَ سَا هَنَه كُو دِ بِنِيْ وَانْ رَه چَم دِهَرِكُن، اَو حَتَا بِيْخَتَايِيْ دِيْ لِيْ بِيْمِيْن، اَفْ مِيْفَانْدَارِيْكَه رِ چَم خُدِيْ يَه وَ رِ بُو قَنجِيْكَارَانْ يَا لِيْجَم خُدِيْ مُوْحَقَقْ چِيْتَرَه.

۱۹۹. يِيْگُوْمَان، رِ يِيْن خُدَانْ كِيْتِيْب هِن كَس هَنَه كُو بِيْخُدِيْ وَ بِيَا كُو رِ وَه رَه هَاتِيَه هِنَارْتِيْن وَ بِيَا كُو رِ وَانْ رَه هَاتِيَه هِنَارْتِيْن بَاوَرِيْ تِيْنِيْن، رِ خُدِيْ دِيْرِيْسِيْن وَ نَايَاتِيْن خُدِيْ بِيْرِيْكَيْ هِنْدَكْ نَاْفَرُوْشِيْن. رِ بُو وَانْ، لِيْجَم پَرُوْرَدَگَارِيْ وَانْ خَلَاتَكْ هِيَه. يِيْگُوْمَان بَرِيْرَسِيْگَرِيْ تَا خُدِيْ پَر بِلَزَه.

۲۰۰. گَلِيْ يِيْن كُو بَاوَرِيْ نَانِيْنَه! صَبْرِيْ بِيْكِشِيْن، تُوْسِيَا صَبْرِيْ بِيْكُن وَ تُوْبَتِيْ لِيْسِيْئُوْرِيْن خَوَه بِيْگَرِيْن وَ هَاي رِ مَافِيْ خُدِيْ هِيْن دَا كُو هُوْن بِيْرَكِيْن.

۱ دِ دَاوِيَا نَايَتِيْ دَه «...رِ بُو (اَبَرَاَزَانْ) قَنجِيْكَارَانْ يَا لِيْجَم خُدِيْ مُوْحَقَقْ چِيْتَرَه.» اَفْ تَشْتَا كُو رِ قَنجَانْ رَه چِيْتَرَه، دِ فَيِ نَايَتِيْ دَه بِيَا نَبُوْيه. لِيْلِيْ دِ جِهَكِيْ دِيْ دَه اَفَا كُو لِيْجَم خُدِيْ رِ قَنجَانْ رَه چِيْتَرَه نَعِيْم (قَنجِيْن) خُدِيْ نَه. رِ سُوْرَهٗ يٰٓنَالِيْ اِنْسَانْ نَايَتَا ۵ اَنْ «بِرَاسْتِيْ مَرُوْفِيْ قَنج، يِيْن بَاوَرْمَنْدِ دِيْ رِ كَاسِيْكَه كُو مِيَا وَيْ كَاْفُوْر تَقْلِيْ وَيْ بُوْيه فُخُوْن» فَيِ وَانِيْ تَكَزْ دَكَه.

٤. سُورَه يِي نِسَاء

سُورَه يِي نِسَاء، ١٧٦ (صَد و هَفْتِي و شَش) نَائِتَه. پِشْتِي هِجْرَتِي لَمَدِينِي نَازِل بُوِيَه. سُرَه، بَگَرَنگِي لِسَر نَالِي حَقُوقِي سَكَنِيَه. نَخَاسِم لِسَر مَافِي زِين، حَقُوقِي سَيُويَان (نَخَاسِم كُ كِچ بَه)، حَقُوقِي زِين يِي مِيرَانِي، قَزَنج و زَوَاجِي رَاوَسْتِيَايَه؛ بِيرَانِي بَحْسَا مَالَتَانِي، مِيرَانِي، مَال، دَوْلَت و حِفَافَتِي، دَاذِپَرُورِي و بَاوَرِي كَرِيَه.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

١. گَلِي مَرُوفَان! خَوَه ژ (بِي اَمْرِيَا) خُودَايِي خَوَه بِيَارِيَزَن، اَو خُودَايِي كُو هُون ژ يَك نَفْسِي نَافِرَانْدَنَه و ژ وِي زِي هَفَرِيْنَا وِي نَافِرَانْدِيَه و ژ هَرْدُويَان زِي گَلَك مِيَز و ژَن زِيْدَه كَرِيَه. هَاي ژ (اَمُر و نَهِيْن) خُدِي هِيَن، اَوِي كُو هُون بَخَاتَرِي وِي ژ هَف دِخَوَاژَن و هَاي ژ بِيَكْتَانِيْنَا مَافِي لِيَزِمَان (خُودِيَاَن) زِي هِيَن. بِيَكُومَان خُدِي تَقَر لِسَر وَه زِيَرَفَانَه.

٢. مَالِي سَيُويَان (پِشْتِي كُو بَالِغ بُون) بِيْدَن وَان و مَالِي (خَوَه يِي) نَبَاك بِيِيَن (وَان اِي) پَاك نَگُوهرِيَن، مَالِيَن خَوَه تَفِي مَالِيَن وَان نَكِن و نَخُون؛ بِيَكُومَان أَف گُونَهَكِي مَزَنَه.

٣. اَگَر دَرَبَارِي سَيُويَان دَه هُون ژ بِيَعْدَالْتِيِي بَطْرُسَن، فَيَجَه ژ زِيِن كُو لِيخُوشَا وَه دِيچَن، دِدُو، سِيَسِي و چَارَان لِيخُو مَهَر بَكِن. اَگَر هُون ژ بِيَعْدَالْتِيِي بَطْرُسَن، فَيَجَه يَكِي (لِيخُو مَهَر بَكِن) يَان زِي بَقَرُوشِيَن كُو دِيْن دَسْتِي وَه دَه نَه اِكْتِفَا بَكِن. أَف، دَا كُو هُون پِيَزُگِي تَنگَاسِيِي نَبَن يَا هَرِي مُنَاسِبَه.

٤. (گَلِي مِيرَان!) مَهَرَا زَنَان بِيَجَوَانِمِيَرِي بِيْدَن وَان. اَگَر اَو بِي (رَزَايَا) دِلِي خَوَه هِنَكِي ژ وِي مَهَرَا خَوَه بِيْدَن وَه، وِي چَاخِي بَنُوشِيَجَانِي بَخُون.

٥. (گَلِي وَلِيَان!) مَالِي كَسِيَن كِيْمِهَش، اِيْن كُو خُدِي هُون ژ وَان رَه كَرِيَه بَرِپَرِيَاَر،

نَدَنَهٗ وَاَنْ؛ بُوٰى مَالِيْ وَاَنْ حُوْدٰى يٰكُنْ وِ بَجَلْ وِ بَرْگِ يٰكُنْ وِ وَاَنْ رَهٗ گُوْتِنَا
خَوْشِ بِيِيْژَنْ.

٦. سَيُوَيَّانْ، حَتَّا چَاخَا زَوَاجِيْ بَجَرِيْبِيْنْ؛ اَكْرَ هُونْ هِشْمَنْدِيَا (رَشِيْدْبُوْنَا) وَاَنْ بِيِيْنْ، فَيَجَهٗ
مَالِيْنْ وَاَنْ بَسِيْرَنَهٗ وَاَنْ. (گَلِيْ وَلِيَّانْ!) بَدَسْتَبَلَاْفِيْ وِ ژِ طَرَسَا كُو سَيُوِيْ زُو مَزَنْ بِيْنْ
وِ اَوِيْنْ مَالِيْنْ خَوْهٗ ژِ وَهٗ بَسْتِيْنِيْنْ، مَالِيْنْ وَاَنْ نَخُوْنْ! بِلَا، كِي كُو زَنْگِيْنْ بَهٗ خَوْهٗ ژِ
مَالِيْنْ وَاَنْ دُوْر بَگَرَهٗ، يِيْ كُو خَزَانْ بَهٗ ژِي بِلَا بَقَاسِيْ پِيْنْدَفِيَا خَوْهٗ ژِي بَخَوْهٗ. دَمَا
وَهٗ مَالِيْنْ وَاَنْ دَانْ وَاَنْ، لَسَرِيْ دُو شَاهْدَانْ رَاكُنْ. خُدِيْ ژِ ثَالِيْ حَسَابِيْرَسِيْنِيْ فَهٗ
بَسِيْ وَهٗ يَهٗ.

٧. ژِ مِيْرَاتِيَا كُو دِيْ وِ بَافْ وِ لِيْزِمَانْ لِيْ خَوْهٗ هِشْتَنَهٗ، ژِ مِيْرَانْ رَهٗ پَارَكْ هِيَهٗ وِ ژِ بُو ژِنَانْ
ژِي، ژِ مِيْرَاتِيَا كُو دِيْ وِ بَافْ وِ لِيْزِمَانْ لِيْ خَوْهٗ هِشْتَنَهٗ پَارَكْ هِيَهٗ. ژِ مَالِيْ مِيْرَاتِيْ
چَهٗ هِنْدَكْ بَهٗ چَهٗ پَر پَارَكَهٗ مَسُوْگَرِيْ هِيَهٗ.^١

٨. دَمَا نِيْزِ وِ لِيْزِمِ، يِيْنْ سَيُوِيْ وِ بَلَنْگَاژْ (اَوِيْنْ كُو نَهٗ وَاَرِيْسِنْ) لَسَرِ پَارْفَكِرِنَا مِيْرَاتِيْ
حَاژَرِ بِيْنْ، فَيَجَهٗ ژِ فَي مَالِيْ هِنَكِي ژِي بَدَنَهٗ وَاَنْ وِ ژِ وَاَنْ رَهٗ پَيْفَكَهٗ خَوْشِ بِيِيْژَنْ.^٢

٩. اَوِيْ كُو لِدُوْفْ خَوْهٗ زَارُوْكَنَهٗ ژَارْ وِ بِيْچَارَهٗ بَهِيْلَنْ وِ لَسَرِ وَاَنْ بَتَرَسِ بَنْ، بِلَا دَرَبَارِيْ
سَيُوَيَّانْ دَهٗ ژِي بَطْرِيْسِنْ وِ بِلَا خَوْهٗ ژِ خُدِيْ بِيَارِيْژِيْنْ وِ رَاسْتْ وِ دُوْرِسْتْ بَشَاخِيْنْ.

١٠. بِيْگُوْمَانْ اَوِيْنْ كُو بِنَحَقِيْ مَالِيْنْ سَيُوَيَّانْ دِيْخُوْنْ، بَسْ اَوِيْ زِيْ خَوْهٗ ژِ اِيْگَرِ تَزَهٗ دِيْكُنْ
وِ پَاشِيْ اَوِيْ بَكْفَنْ نَاگَرِيْ سَنَجَرِيْ.

١ دِ فَي نَآيَتِيْ دَهٗ پَارَا كُو مِيْژِ وِ ژِيْنْ ژِ مِيْرَاتِيَا كُو دِيْ وِ بَافْ وِ لِيْزِمِ لِيْ خَوْهٗ دِهِيْلَنْ كَا چِيَهٗ زَلَالْ نَكْرِيَهٗ. دِ
فَي دَرَبَارِيْ دَهٗ دِ فَي سُوْرَهٗ يٰ دَهٗ نَآيَتَا ١١ ئِ وِ نَآيَتَا ١٧٦ ئِ فَي مَوَارِيْ بَاشِ زَلَالْ دِكِهٗ. اَكْرَ اَمِ بَوَاتِيْكَهٗ
دِيْنِ بِيِيْژَنْ: نَآيَتَا ١١ ئِ وِ نَآيَتَا ١٧٦ ئِ تَفْسِيْرَا نَآيَتَا ١٧ يَهٗ.

٢ اِسْلَامِيْتِيْ، ژِ بُو پَالِيْشْتِيْ وِ دَاذَا جَفَاكِيْ يِيْنَكْ بِيْتَهٗ وِ بَرَاتِيَا اَنَسَانِيْ وَهَقْدُوْسِيْتِيْ مَسُوْگَرِ بَكَهٗ، پَارَكْ دَايَهٗ
خَرْمِ، سَيُوِيْ وِ بَلَنْگَاژِيْنْ دُوْر دَا كُو چَاغْتَبَارِيْنِ ژِ خَرْمِيْنِ خَوْهٗ نِيْكُنْ وِژِ بُو كُو هِسْتْ وِ هِسِيْنِ بِيْكِيْنْ
بِكُوْرَهٗ وِ دِلِيْ وَاَنْ ژِي رَاژِيْ بَكَهٗ.

١١. خُدّی، دَر باری زَارُوکِین وَه دَه لَوَه قَرْمَان دَکَه کُو ژ مِیرَاتِی، ژ کُورَان رَه بَقَاسِی پَارَا دُو کَچَان هِیَه. اَکَر مِیرَاتَخِر تَف کَچ بِن، (دُو کَچ بَان) دِ سَر دُیَان رَه بِن، فِیجَه ژ سِسیَّان دِدُو یِی مِیرَاتِی ژ وَاَن رَه یَه. اَکَر کَچَک بَه نِیْفِی مِیرَاتِی ژِی رَه یَه. ژ دِی وَ بَافِی مِری رَه ژِی، اَکَر زَارُوکِین وَی هِبِن ژ بُو هَر یَکِی ژ دِی وَ بَافِی وَی رَه شَشِیک هِیَه. اِیْدِی اَکَر زَارُوکِین وَی نِبِن وَ دِی وَ بَافِی وَی بِنَه مِیرَاتَخِرِی وَی فِیجَه ژ بُو دَایِیکَا وَی سِیْکَک هِیَه وَ اَکَر خُوشْک وَ بَرَايِن وَی هِبِن اِیجَار ژ بُو دَایِیکَا وَی شَشِیک هِیَه. (اَف پَارْفِرِکِرَن تَف) پِشْتِی پِیکْتَانِینَا وَصِیْتَا کَسِی مِری وَ پِشْتِی دَانَا دِیْنِی وَی یَه. دِی وَ بَافِیْن وَه وَ زَارُویْن وَه، هُون نِزَانِن کِیْرَان ژ وَه رَه بَقِیدَتِرَن. (اَف پَارْفِرِکِرَن) ژ تَالِیی خُدّی فَه وَهَا هَاتِیَه قَرَز کِرَن. بِنِگُومَان خُدّی زَانایِی بِمُخْلُوقِی خَوَه یَه وَ کَارِبَنِجِهی دِ کَارِی خَوَه دَه یَه.^١

١٢. (گلی مِیرَا!) پِشْتِی پِیکْتَانِینَا وَصِیْتَا وَاَن وَ دَايِنَا دِیْنِی وَاَن، ژ مِیرَاتِیَا کُو ژ رِیْنِی وَه مَایَه، اَکَر زَارُوکِین وَاَن تُونَه بِن نِیْفِی یَا وَه یَه. اَکَر زَارُوکِین وَاَن هِبِن فِیجَه چَارِیکَا مِیرَاتِیَا کُو لِیی خَوَه هِشْتَنَه ژ وَه رَه یَه. ژ بُو رِیْنِی وَه ژِی، اَکَر کُو زَارُوکِین وَه نِبِن چَارِیکَا مِیرَاتِیَا کُو وَه لِیی خَوَه هِشْتَنَه هِیَه. فِیجَهَاکَر زَارُویْن وَه هِبِن نَاخُو ژ بُو وَاَن هِشْتِیکَا مِیرَاتِیَا کُو وَه لِیی خَوَه هِشْتَنَه هِیَه، اَف ژِی پِشْتِی پِیکْتَانِینَا قَوِیْتِیَا وَه وَ پِشْتِی دَايِنَا دِیْنِی وَه یَه. اَکَر مِیرِک بَکَالَتِی (بِیْدَنْدَان) مِیرَاتِی لِیی خَوَه بَهیلَه یَان ژَنَک بَیْی نَاوَايِی مِیرَاتِی لِیی خَوَه بَهیلَه وَ ژ بُو هَر یَکِی ژ وَاَن بَرَايِک یَان ژِی خُوشْکَک (ژ دِی) هَبَه، ژ بُو هَر یَکِی ژ وَاَن شَشِیک هِیَه. اِیْدِی اَکَر خُوشْک وَ بَرَا ژِی یَکِی پَرِتَر

١ اسلامی، دَحَقُوقِی پَارْفِرِکِرَنَا مِیرَاسِی دَه لِگُورِی بَنَبَارِی وَ پِیْشِنَبَارَان پِشْکَا مِیْر وَ ژِیْنِی دَايَه وَاَن وَ دَقَبَا وَاَنْدَه اَهَنگَسازی پِنک تَانِی؛ بَر دَايَه یِی کُو پِیُوِسْتَه رُحْف خَرَج بَکَه وَ هِنْدَک دَايَه یِی کُو دِی کِیْم خَرَج بَکَه. لِگُورِی حَقُوقِی اِسلامِی بَا مَالِبَاتِی، کَسِی کُو دَمَا بَخُوَاهَزَه بَزُوْجَه دِفِی مَسْرُفَا دَاوَتِی مِیْر بَدَه وَ مَهْرَا ژِیْنِی ژِی اَو بَدَه. پِشْتِی ژُتَنَانِیْنِی ژِی، مِیْر دِیْسَا دِفِی اَو لِخْزَمِیْن خَوَه یِیْنِی مُحْتَاج وَ ژُن وَ زَارُوکِیْن خَوَه بِنِیْرَه؛ خَوَارِنَا وَاَن، جَلِیْن وَاَن، خَانِیی وَاَن وَ دَرْمَانِیْن وَاَن تَمِیْن بَکَه. ژ بَر فَاَن سَدَمَان اِسلامِی بَقَاسِی پَارَا دُو ژُنَان پَای دَايَه مِیرَان.

بِنُ فَيْجِهْ اَوْ دِ سِيَّكِي دَه پِشْكَدَارِنُ فَيْجِهْ پِشْتِي پِڭكَنَانِيَا وَصِيَّتَا وَانَ وَ پِشْتِي دَانَا
دِئَنَكِي كُو بِي زَرَارَ بَه. اَفَ فَرَمَانَا خُدِي يَه لِسَر وَه. خُدِي زَانَا يَه، بَرَبِهَرَه.

١٣. اَوْ سِينُورِيَنُ خُدِي نَه، كِي كُو بِيَا خُدِي وَ پِخَمْبَرِي وَي يَكِه دِي وَي بَحَه بَهشِيَتِيَنُ
كُو چَم دِ بِنَ وَانَ رَه دِهْرِكُنُ كُو حَتَا بَحْتَايِي اَوِي تِي دَه بِنَ. هَا اَفَ سَرَفَرَايَا مَزَنَه.

١٤. كِي ژِي كُو بِي اَمْرِيَا خُدِي وَ پِخَمْبَرِي وَي يَكِه وَ ژِي سِينُورِيَنُ وَي دَرِيَا سَبَه، دِي
وِي تِيخَه اِگِرَكِي كُو تِي دَه سَرَاقَتِي بِيَمِيَنَه وَ مُحَقَقُ ژِي رَه عَزَابَكِي رِسَوَاكِرَ هِيَه.

١٥. ژِي ژَنِيَنَ وَه يِيَنَ كُو زَنَايِي دِكُنَ، چَارَ شَاهِدَانُ ژِي خَو (ژِي مِيرِيَنُ مِسلِمَانُ) لِسَر وَانَ
رَاكِنُ، فَيْجِهَاكِرَ وَانَ لِسَر وَانَ شَاهِدِي دَا؛ حَتَا كُو مَرِنَا وَانَ بِي يَانُ ژِي حَتَا خُدِي
ژِي وَانَ رَه رِيكَه چَارَسَرِي فَكَه، وَانَ دِ مَالِيَنَ وَانَ دَه گِرَتِي بَهِيلِنُ.

١٦. ژِي نَافَ وَه اَوْ ژِنَ وَ مِيرِيَنَ كُو زَنَايِي دِكُنَ، (بِگُوَتِنَانُ) اَزِيَتِي بَدِنَ وَانَ؛ اَكِرَ پُوشَانُ بِيَنَ وَ
خَوَه رَاسْتِ يَكُنُ، اِنْدِي دَسْتِ ژِي اَزِيَتَا وَانَ بَرْدِنُ. يِيْگُوْمَانُ خُدِي تُوْبِيَزِيَنَه، دِلُوفِيَنَه.

١٧. يِيْگُوْمَانُ اَوْ تُوْبِيَا كُو تِي وَرْگِرَتِنَ وَ يَرَانْدِنَ، بَسَ تُوْبِيَا وَانِيَنَ كُو ژِي زَنَانِيَنَ فَه گُونَهَانُ
دِكُنَ وَ پِشْتَرَه ژِي دِ دَمَكَه نِيَزِيكُ دَه (پُوشَانُ دِيَنَ وَ) تُوْبَه دِكُنَ؛ خُدِي، هَا تُوْبِيَا وَانَ
قَبُولُ دِكَه. خُدِي زَانَا يَه، كَارَبَنَجَهَه.

١٨. يَرَانْدِنَا تُوْبِي نَه ژِي بُو وَانِيَنَ كُو خَرَايِي وَ گُونَهَانُ دِكُنَ (و لِسَرِي بَرْدَوَامِنُ) حَيَانِي

١ اَفَ هَرْدُو تَابِيَتِيَنَ بِيَرُوژُ دِ بَارَا زَنَايِي دَه نَه. تَابِيَتَا يَكُمُ جَزَايِي زَنَايَا يِيَنَ رُوچِي وَ تَابِيَتَا دُوِيَمَ ژِي جَزَايِي
زَنَايَا زُوْجِيَانُ كُو بَرِيَا اِسْلَامِي دِهَاتُ تَتَبِيَقِكِرُنَ، اَشْكِرَه دِكَه.

پِشْتِ رَه بَنَارَلُوبُنَا تَابِيَتَا سُوْرِيِي «النُّورُ» يَا دِيَمَ وَ بَسْتِنَا پِخَمْبَرُ (س) تَا پَرَاتَكِي اَفَ تَابِيَتِ نَسْخَ بُونَه. فَيْجِهْ
جَزَايِي زَنَايَا نَارَبَانُ سَدُ چُوْفَه وَ جَزَايِي زَنَايَا زُوْجِيَانُ ژِي رَجْمَه. لِكُورِي هُنَ تَفْسِيْرَ زَانَانُ ژِي اَفَ تَابِيَتِ
نَسْخَ نَبُونَه. تَابِيَتَا يَكُمُ خَاسِي خَرَايِيَا زَنَانُ تَابِرَتَانُ رَه يَه. تَابِيَتَا دِيَمَ خَاسِي خَرَايِيَا مِيرَانُ تَا بِيَمِيرَانُ رَه يَه.
جَزَايِي قَانُ هَرْدُو خَرَايِيَانُ عِيْنِي فَنَّا دِدُو تَابِيَتَانُ دَه هَاتِيَه دِيَارِكِرُنَ، بَرْدَوَامَه. هِچِي كُو زَنَايَا مِيرُ وَ زَنَانُ
بِهَفَ رَه؛ جَزَايِي وَيْدِ سُوْرِيِي النُّورُ دَه هَاتِيَه اَشْكِرَه كِرُنَ.

يَكْ زِ وَانْ دَكْفَه بَر مَرِنِي، اِيْدِي (زِ نُو فَه) دِيْبِرَه: «مِنْ فَيْگَا تُوْبَه كِر» وَ نَه زِ بُو وَانِيْن
كُو لِسَر كُفَرِي زِي دِمَرِن. اَفِيْن وِسَا، مَه زِ بُو وَانْ عَزَايَكِي جَانَسُوْرُ تَامَادَه كَرِيَه.

١٩. گلي يِيْن كُو باوَرِي ثَانِيَه! زِ وَه رَه نَه حَلَالَه كُو هُون بَكُوْتَكِي بِيْن مِيْرَاتْخُوْرِي
زَنَانْ وَ زِ بُو وَه نَه حَلَالَه كُو هُون وَانْ تَنگَزَار بَكْن دَا كُو مَهْرَا وَه دَايَه وَانْ هُون زِ
وَانْ بَسْتِيْن. لِيْ كُو تُوْلَا زِيَكَه اَشْكِرَا بَكْن اَو تِسْتَكِي دَنه. بَوَانْ رَه خُوْش بِيُوْهِيْرِن.
فِيْجَهَاگَر هُون زِ وَانْ بِيْزَار بِن: (صَبْرِيْ يَكِيْشِنْ وَ وِيْ بَرَنْدِن)، اِيْدِي دَبَه كُو هُون
تِسْتَكِي نَفِيْن، خُدِيْ زِي خِيْرَكَه پَر تِيْخِيْ.^١

٢٠. اَكْر وَه دِلْ هَبَه كُو زَنَكِي بَرْدِن وَ دِ شُوْنَا وِيْ دَه زَنَكَه دِن بِيْنِن وَ وَه مَالَكِي پَر (بَنَافِيْ
مَهْرِيْ) دَايِيْ، فَيْجَه زِ وِيْ مَالِي تِسْتَكِي نَسْتِيْن. هُونِيْ چَاوَا وِيْ مَالِي بِيْبِيْخَنِيْ وَ
گَنَهْكَارِيَكَه اَشْكِرَا زِيْ بَسْتِيْن؟!

٢١. مَا چَاوَا هُونِيْ (مَهْرِيْ) زِ وَانْ بَسْتِيْن، دِگَلْ كُو هُون تِيْكَلِي هَفْ بُوْنَه وَانْ زِ وَه
بِيْآنَكَه قُوِيْن زِي وَرْگَرْتِيَه.

٢٢. هُون وَانْ زِيْنِن كُو بَاْفِيْن وَه اَو مَهْر كِرِيْن مَهْر نَكْن (بَوَانْ رَه نَزُوْجِن)، زِ بِلِي يَا كُو

١ گَا فَا مِيْزِ بَرْوَجَه لَازِمَه نَكَاحَا خَوَه لِسَر هَنَكْ مَال بِيْرَه، نَافِيْ وِيْ مَالِي كُو لَبَر نَكَاحِي بَنَافَكِرَنَه مَهْر تِي
گُوْتِن. مَقْدَارِيْ مَهْرِيْ لِكُوْرِي عَرَفْ وَ عَادَتِيْ تِيْ تَعْيِيْنَكِرِن. مَهْر، حَقِيْ زِيْنِيْ يَه. مَالِيْ وِيْ يِيْن تَاْبِيْتِيْ يَه.
هَكَه مَهْرَا زِيْنِيْ پِيْشِيْن نَهَانَبَه دَايِن، گَا فَا مِيْرِيْ وِيْ مِرْ دَرَحَال دَفِيْ بِيْ دَايِن. هِيْچ نَه حَلَالَه وَ مَاْفِيْ
مِيْزَانْ تُوْنَه كُو بَحِيلَه وَ سَخْتَكَاْرِيْ تَفَكِيْ مَهْرِيْ يَانْ هَنَكِيْ زِيْ زِيْنِيْ بَسْتِيْن. دَايِيْتِيْ دَه قَنْطَارْ دَرَبَاس
بُوِيَه كُو مَسْت زِيْ مَالَكِي پَره. دِ دَمَا خَلِيْفَتِيَا اِمَامْ عَمَرْ دَه مَهْرَا زِيْنِيْ پَر زِيْده بُوِيَه. فَيْجَه عَمَرْ لِسَر مَنْبِرِيْ
وَهَا گُوْت: گلي مَرْوَفَانْ! مَهْرَا زَنَانْ پَر زِيْده نَكْن. هَكَه مَهْرَا پَر لِدُنِيَايِيْ پَر جَامِيْرِيْ بُوِيَا يَانْ زِيْ لَجْم
خُدِيْ تَقْوَا بُوِيَا زُوَه بِيْهَتَر دَفِيْابُوْ بِيْخَمِيْرِيْ خُدِيْ اَو زِيْده بَكِرَا وَ بَدَايَا. لِيْبِلِيْ اَمْ دَرَانْ كُو وِيْ زِيْدِيْ
دَوَانَزْدَه اَوْقِيَه مَهْرَا يَكِيْ زِ خَانِمِيْن خَوَه وَ كِيْچِيْن خَوَه نَبِرِيَه. لِسَر فَيْ يَكِيْ زِ نَافْ جَاعَتِيْ زَنَكْ رَاْبُو
سَر خَوَه وَ گُوْت: هِيْ عَمَر! خُدا دِيْده مَه لِيْ تُوْ زِ مَه رَه حَرَامْ دَكِي. اَو دِيْبِرَه: «هَكَه وَه قَنْطَارَكْ مَالْ دَاْبَه
يَكِيْ زِ وَانْ..» فَيْجَه اَمْ دِيْ لِيْ گُوْتَنَا تَه هَرَنْ يَانْ زِيْ لِيْ گُوْتَنَا خُدِيْ هَرَنْ؟ عَمَرْ گُوْت: زِيْنَكِيْ رَاسْت
گُوْت وَ عَمَرِيْ شَاشْ كَر! هَر كَسْ زِ عَمَرْ زَانَا تَرَه. هُون يَكِيْفا خَوَه نَه. هُون مَهْرَا زَنَانْ چِقَاسِيْ بَخَوَازِنْ
وِسَا بِيْدِنْ وَانْ وَ بَرْوَجِنْ.

بَرِّىْ هَاتِيْهٖ كِرْنِ (اَوْ تِىْ عَفُوْكَرْنِ). بِيْگُوْمَانْ اَفْ كَارِكِى زِيْدَهٗ كِرِيْتْ، هِيْرَسَلِيْبُوِي و
چَه پِيْسَه رِي يَه.

٢٣. دَايِكِيْن وَهٖ، كَچِيْن وَهٖ وَ خُوْشِكِيْن وَهٖ، مَتِيْن وَهٖ وَ خَالَتِيْكِىْن وَهٖ، كَچِيْن بَرَا وَ كَچِيْن
خُوْشِكِيْن وَهٖ، دَايِكِيْن وَهٖ يِيْنْ شِيْر وَ خُوْشِكِيْن وَهٖ يِيْنْ زِ شِيْر، دَايِكِيْن زِيْنِيْن وَهٖ وَ
كَچَحَلِيْيْن وَهٖ يِيْنْ دِ مَالِيْن وَهٖ دَهٗ كُوْ هُوْنْ چُوْنَهٗ نَفِيْسِيْن دَايِكِيْن وَانْ -اِيْدِي اَكْرُ هُوْنْ
نَچُوْبِنْ نَفِيْسِيْن دَايِكِيْن وَانْ تُوْ گُوْنَهٗ لِسَر وَهٗ نِيْنَهٗ كُوْ هُوْنْ وَانْ لِخُوْ مَهْرُ بَكْنِ- وَ زِيْنِيْن
كُوْرِيْن وَهٖ يِيْنْ زِ پِشْتَا وَهٖ وَ كُوْ هُوْنْ زِ خَوَهٗ رَهٗ بَرِنَانِيْ دُوْ خُوْشَكَانْ بِيْنِيْن جَمْ هَفْ،
لَوَهٗ هَاتِيْهٖ قَدْخَكِرْنِ. لِيْ تَشْتِيْ كُوْ بَرِيَا فِىْ فَرْمَانِيْ بُوْرِيْ اَوْ لَوَهٗ نَاِيْ گَرْتِنِ. بِيْگُوْمَانْ
خُدِيْ تَقْرُ بَخْشِيْرِيْ گُوْنَهَانَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

٢٤. (نِيْكَاحَا) زِيْنِيْن بَمِيْرُ زِيْ (لَوَهٗ هَاتِيْهٖ حَرَامَكِرْنِ)، زِ بَلِيْ وَانْ جَارِيِيْن كُوْ بَجِهَادِيْ
وَهٗ بَدَسْتَخِيْسْتِيْن (اَوِيْ كُوْ مِيْرِيْن وَانْ كَاْفِرِنْ، پِشْتِيْ كُوْ عِدِيْ وَانْ خِلَاسْ بُوْ حَلَالْ
دِيْنِ). اَفْ فَرْمَانَا خُدِيْ يَهٗ لِسَر وَهٗ هَاتِيْهٖ نَفِيْسِيْن. زِ بَلِيْ فَاْنَا، ئِيْن دِنْ بَشْرَطِيْ كُوْ
هُوْنْ بِنَامُوْسْ بِنْ وَ نَهٗ زَنَاكَرْ بِنْ، زِ وَهٗ رَهٗ هَاتِيْهٖ حَلَالَكِرْنِ كُوْ هُوْنْ بِمَالِيْ خَوَهٗ وَانْ
بَخَوَازِنْ. فَيِيْجَهٗ، هِيْچِيْ يَا كُوْ هُوْنْ بَچُوْنَا نَفِيْنَا وَانْ پِيْخُوْشْ بُوْنَهٗ، مَهْرَا وَانْ تَا كُوْ لِسَر
وَهٗ فَرَزَهٗ بَدَنَهٗ وَانْ. پِشْتِيْ مَهْرَا كُوْ هَاتِيْهٖ كِفْشَكِرْنِ، اَكْرُ هُوْنْ (دِ نَافْ خَوَهٗ دَهٗ) لِهَفْ
يِيْنْ وَ هِنَكِيْ زِيْ كِيْمْ بَكْنِ (دِ فِىْ دَهٗ) لِسَر وَهٗ تُوْ گُوْنَهٗ تُوْنَهٗ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ عَلِيْمَهٗ،
حَكِيْمَهٗ.

٢٥. زِ وَهٗ، اَوْ كَسِيْ كُوْ زِ دَسْتَنُگِيْ نِكَارَهٗ زَنَكَهٗ بِنَامُوْسْ تَا بَاوَرْمَنْدْ مَهْرُ بَكَهٗ، بِلَا قَرَوَاشِكِيْ
زِ وَانْ كَچِيْن وَهٖ يِيْنْ بَاوَرْمَنْدْ كُوْ دِ بِنْ دَسْتِيْ وَهٗ دَهٗ نَهٗ زِ خَوَهٗ رَهٗ بِيْنَهٗ. خُدِيْ بِيْهْتَرُ
بِيَاوَرِيَا وَهٗ دِرَآنَهٗ. هُوْنْ تَفْ (دِ دِيْنْ دَهٗ) وَكُهَشْنِ. نَاخُوْ قَرَوَاشَانْ بَدَسْتُوْرَا خُوْدِيِيْن وَانْ
مَهْرُ بَكْنِ، بَرِنْدِيْ مَهْرَا وَانْ بَدْنِ وَانْ، (بَشْرَطِيْ) كُوْ بِنَامُوْسْ بِنْ، نَهٗ زَنَاكَرْ بِنْ وَ نَهٗ
زِيْ دُوْسْتِكِ زِ خَوَهٗ رَهٗ گَرْتِبِنْ. اِيْدِيْ پِشْتِيْ زَوَاجِيْ اَكْرُ زَنَايِيْ بَكْنِ نِيْفِيْ جَزَاِيْ زِنَا

تَاَزَادُ لَوَانِ تَيِّ خُسْتَنِ. أَفْ (دَسْتُور)، ژ بُوِ وِي كَسِيَه كُو ژ كِرِنَا زَنَابِي دِطُرْسَه. اَكْر هُونُ خَوَه رَاگِرِن (و جَارِيَان مِهَر نَكِن) ژ وَه رَه جِيْتِرَه. خُدِي گَنَه ژِيْرَه، دِلُوْفَانَه.

٢٦. خُدِي دِخَوَاَزَه (حَلَال و حَرَامَان) ژ وَه رَه أَشْكِرَا بَكَه، رِيَا وَآن (پِيْخَمْبَر و قَنَج) يِيْن بَرِيَا وَه نِيْشَانِي وَه بَدَه و تُوْبِيَا وَه قَبُولِ بَكَه. خُدِي عَلِيْمَه، حَكِيْمَه.

٢٧. خُدِي دِخَوَاَزَه تُوْبِيَا وَه بِيْزَرِيْنَه و آوِيْن كُو دِدِن پِي هَوَسِيْن خَوَه زِي دِخَوَاَزُن هُون ژ حَقِيْقِي بَبَال پُوْجِيْكَه مَرْنَفَه فَگِرِن.

٢٨. خُدِي دِخَوَاَزَه (بَارِيْن) وَه سِفْكُ بَكَه؛ لَوْرَا اِنْسَان قُلُس هَاتِيَه تَاْفِرَانْدِن.

٢٩. گَلِي يِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيْنَه! ژ بَارَزْگَانِيْكَه كُو وَه بَدِلِيْ هَفْ كَرِيَه پِي فَه، دِ نَافَرَا خَوَه دَه، مَالِيْن هَفْ بِنَحَقِي (بِرِيْكِين حَرَام) نَخُون و (بِكِرِنَا گُونَهَان) خَوَه نَكُوْرُن. يِيْگَاْن خُدِي تَقَرُّ ژ بُو وَه بَرِ بَرَحْمَه.

٣٠. كِي بِيْزَرِيْشْكَارِي و بِنَحَقِي فِيْ بَكَه، فَيْجَه آمِي وِي بَخْن نَافْ اِيْگَر. أَف لَجْم خُدِي هِيْسَانَه.

٣١. اَكْر هُونُ خَوَه ژ گُونَهِيْن مَرْن يِيْن كُو لَوَه هَاتِنَه قَدَخَكِرِن بِيَارِيْزِن، آمِي لِكُونَهِيْن وَه بِيُوْرِن و آمِي وَه بَخْن جِهَكِي (بِهَشْتَكَه) بَرُوْمَت.^٢

١ زَنَا، هِمِن حَرَامَه. نَه رَوَا يَه كُو مَرُوْفَكْ مَقْدَارَكْ دِرَافْ بَدَه ژَنَكِي دَا كُو حَتَا دَمَكَه مَعِيْن يِيْن رَه بِيْمِيَه. اَكْر زَلَامَكْ بِيَارِيْتِي يَانُ زِي بِيْرَان بَرَنَكِي رَه بَرِي آوُ زِي زَنَا يَه. مِسْلَمَانَكْ اَكْر بِيْدَقِيَا وِي بَرُوْاجِيْ هَبَه، فَيْجَه دَرَفْتِيْن وِي زِي هِبَن دَقِي ژَنَكَه بَاوَرْمَنْد و تَاَزَاد مِهَر بَكَه؛ لِي دَسْتُور هِيَه كُو ژَنَكَه تَاَزَاد ژ خُرِسْتِيَان و جِهُوْتِيَان زِي مِهَر بَكَه. اَكْر نَكَارِيَه بَرَنَكَه تَاَزَاد رَه بَرُوْجَه، بِلَا بَجَارِيْكَه بَاوَرْمَنْد رَه بَرُوْجَه، اَكْر آوُ زِي نَبَه بَجَارِيْكَه أَهْلِي كِتِيْب رَه بَرُوْجَه. لِيْلِي اَكْر كُو جَارِيَه يَا يَكِي دِن بَه، هِن خَتَرِيْن وِي هَنَه. ژ لَوْمَا هَكَه بَجَارِيْن رَه نَرُوْجَه، صَبْرِيْ بَكِيْشَه، حَتَا كُو دَرَفْتِيْن وِي چِيْبِن وِي پَشْت رَه بَرَنَكَه تَاَزَاد و مَوْمَنَه رَه بَرُوْجَه زِي رَه جِيْتِرَه.

٢ اِنْسَان، بِيْخَلَقِيْتَا خَوَه نَه وَكْ مَلَاكْتَانَه. قَابَلَه كُو آوُ گُونَهَان و خِيْرَان زِي بَكِن. لَوْرَا بِيُوْنْدِيَا فِيْ بَشِيْنَا وَآن و تِيْكَوْشِيْنَا وَآن تَا بَخَوَه رَه هِيَه. هَكَه عَقْد، نَشْتَا كُو زِي وَرَه بَكَه، خُدِي تَعَالِي گُونَهِيْن بَجُوْكَ نَادَه رُوْبِي وِي. ژ مُجَاهِدْ هَاتِيَه رَاگِهَانْدِن كُو گَاْفَا دَايْكََا مُوْمِنَانْ أَم سَلَمَه (خُدَا زِي رَازِي بَه) گُوْت: خَوَزِي

٣٢. (گلي مومنان!) دليٰ خوه نبرينن وان تشتينن كو خدي وه پي د سر هف ره گرتيه. ژ ميران ره ژ يا كو بدست خستنه پارك هيه و ژ ژنان ره ژي ژ يا كو بدست خوه فه ثابته پارك هيه و ژ خدي كرما وي بخوهانن. بيگان خدي بهر تشتي زانا يه.

٣٣. مه، ژ هر يكي ژ وه ره ميرانگر گراندنه، ژ تريكتا كو دي و باف و ليزمان و اوينن كو وه بوان ره پيمان دانيه پارا وان (ميرانگران) بدنه وان. بيگان خدي لسر هر تشتي چافديره.^١

٣٤. بسدما كو خدي هن كس د سر هن كسان ره گرته و ژ بر كو ميز مالين خوه لژنان خرچ دكن، ميز نيگاهدار و ريفيري ژنانن. ژنين قنچ، اطاعتكارن، بسدم كو خدي او پاراستنه د نييني ده خوه دپاريزن. (گلي ميران!) او ژنينن كو هون ژ خيد و بيعفتيا وان انديشه دكن، فيجه شيرتان لوان بكن، (اگر نئينه ري) خوه ژ نفينين وان دور بكن، (اگر بفي ژي نيين ري) لوان بدن. فيجه اگر وان بيا وه كر، ايدي لهمبري وان لتورينن دن نكرن؛ بيگان خدي بلندشانه، مزنهزه.^٢

ام ژي زلام بوتا، مه ژي جهاد بكرايا دا كو خيرا ژ ميران ره هبي ژ مه ره ژي بهاتا. ايدي اف تايتا پيرورز داكث.

١. مېست بوان كسينن كو سوندا وه لسر وان هاتيه گريدان او هفتپانن كو د برپا اسلامي ده بون. دما يكي ژنك دثاني خزمن ژني پي ره بازار دكرن كو پشتي مينا خوه وان ژ خوه ره بكه ميرانگر. وي ژي قبول دكر. يان ژي يكي او ژ خوه ره دكر كور و سوزا ميرانگري و تاريكاري ددا وان. پست ره حكمي في تايتي بايتا سورتني انفال، يا ٧٥ي ژ رواجي هاته راکرن.

٢. براستي دژمني اسلامي اف يك پر سوني استيعال كرنه و ژ بو خوه كرنه نافگين دا كو ايريشي اسلامي بكن و بفي بهانني ادعا دكن كو اسلامي رومت ندايه ژني و شرفا وي تباراستيه. لورا دستور دايه ميز كو لي ده!! ديپون كو قرآن جاوا دستور ميز دايه كو لژني بده؟ ام دكارن وها برسفا وان بدن، بلي، راسته. خدي دستور ميز دايه كو لژني بده. لينلي ميز دي كنكي لژني بده؟ ليدان، دي ژ بو جي به؟ وكه كو د حديسا شريف ده ژي هاتيه دپازكرن؛ ليدانكه كو شونا وي لبدني چنبه. بس ژ بو ادبگرتني دي لينخه. لينلي، گاها ژن بميري خوه ره خوش درباس نكه، ژيانا ژن و ميزيتي بكه زندان، د في روشي ده ميز دي چه بكه؟ ميز، يا كو خدي د قرآني ده گوته دي بكه. براستي قرآني رينا چارسرين نيشان دايه؛ پيشي فرمان لمير كره كو صبري بكنشه و برني ره خوش درباس بكه، لي شيرت بكه.

٣٥. اَگَرِ هُوْنُ زِ خَرَابُوْنَا نَافِرًا رِّنْ و مِيْرُ اَنْدِيْشَهٗ بِيْكُنْ، فَيَجَهٗ حَكَمَكِي زِ لِيْزِمِيْنِ مِيْرُ و حَكَمَكِي زِ لِيْزِمِيْنِ رِئِيْ بِشِيْنِيْنِ جَمَّ وَاَنْ. اَگَرِ اَوْ (مِيْرُ و رِّنْ) لِهَقْهَاتِيْ بِخَوَارِنْ و يِنِكْ يِيْنِ خُدِيْ دِيْ نَافِرًا وَاَنْ چِيْكَهٗ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ زَاْنَا يِهٖ، نَاگَاْهَدَاْرَهٗ.

٣٦. (گَلِيْ مِرُوْفَاَنْ!) عِبَادَتِيْ خُدِيْ بِيْكُنْ و قَتْ تَشْتَكِيْ رِيْ رَهٗ نَكْنَهٗ شَرِيْك. لِيْدِيْ و بَآفْ و لِيْزِمِيْنِ خَوَهٗ، لِيْسِيْوِيْ و بَلَنگَاْرَاَنْ، لِيْجِيْرَانِيْنِ نِيْزِيْكْ و لِيْجِيْرَانِيْنِ خَوَهٗ يِيْنِ دُوْرْ، لِهَقْهَاتِيْنِ خَوَهٗ (يِيْنِ سَفَرِيْ و كَارْ) و لِيْرِيْوِيْ و لِيْكُوْلِيْنِ كُو دِيْنِ دَسْتِيْ وَهٖ دَهٗ نَهٗ قَنَجِيْ بِيْكُنْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ زِيْ يِيْ خُوْدِيْنِ و زِيْ يِيْ قُرَهٗ حَزْ نَاكَهٗ.

٣٧. (خُوْدِيْنِ)، اَوِيْنِ كُو چِكُوْسِيْ دِيْكُنْ و چِكُوْسِيْ بَرِ خَلِكِيْ دِيْخُنْ و يَا كُو خُدِيْ زِ كَرَمَا خَوَهٗ پُر دَايَهٗ وَاَنْ قَدِيْشِيْرِنْ. مَهٗ رِيْ زِيْ بُوْ نَانْكُوْرَاَنْ عَزَابِيْ رِسُوَاَكِرْ نَامَادَهٗ كِرِيْهٖ..

٣٨. (و زِيْ بُوْ) يِيْنِ كُو بَرِيَاكَاْرِيْ مَالِيْنِ خَوَهٗ خَرُجْ دِيْكُنْ، نَهٗ بُخْدِيْ و نَهٗ رِيْ بَرُوْرَاْ تَاْخَرْتِيْ بَاوَرِيْ تِيْنِيْنِ و چِهٖ كَسِيْ شَيْطَانْ رِيْ رَهٗ هَقَالْ بَهٗ، فَيَجَهٗ اَوْ چِهٖ يِيْسْ هَقَالْ!

٣٩. قِيْ چِهٖ زَرَارْ لَوَانْ دُبُوْ كُو وَاَنْ بُخْدِيْ و رُوْرَاْ تَاْخَرْتِيْ بَاوَرِيْ بَنَانِيْآ و رِزْقِيْ كُو مَهٗ دَابُوْ وَاَنْ (دِيْ رِيَا حَقْ دَهٗ) خَرُجْ بِيْكِرِنَا؟ خُدِيْ، هَرُ زَانَاِيْ بِيْهَلُوْسْتَاْ وَاَنَهٗ.

٤٠. بِيْگَاَنْ خُدِيْ بَقَاسِيْ گِرَانِيَاْ زَرِيْكِ رِيْ لِيْتَهٗ كَسِيْ نَحْقِيْيْ نَاكَهٗ. اَگَرِ (بِقَانْدِيْ گِرَانِيَاْ) زَرِيْكِ رِيْ قَنَجِيَاْ مِرُوْفَكِيْ هَبَهٗ، خُدِيْ قَاتْ بَقَاتْ وِيْ زِيْدَهٗ دِيْكَهٗ و زِيْ نِيْكْ خَوَهٗ خَلَاتَكَهٗ مَزِنْ دِدَهٗ وِيْ.

٤١. (يَا مُحَمَّدُ!) مَا (رُوْرَاْ قِيَامَتِيْ) رُوْشَا مِرُوْفَاَنْ دِيْ چَاوَاْ بِيْهٖ؛ دَمَا اَمْ هَرُ اَمْتَكِيْ دِيْگَلْ شَاهِدَكِيْ يِيْنِيْنِ (مَقْسَدْ پِيْ يِيْخَمْبِرِنْ) و تَهٗ رِيْ يِيْنِيْنِ لِيْسَرُ اُمْتَاْ تَهٗ بِيْكُنْ شَاهِدُ؟!

پَسْتْ رَهٗ وِيْ دِيْ نَفِيْنِيْ دَهٗ بَتْنِيْ بِيْهَلَهٗ، هَكَهٗ آفْ نَافَكِيْنِ فَيْدَهٗ نَدُنْ، فَيَجَهٗ تَاوَايَكِيْ دُنْ لَازِمَهٗ كُو اَوْ رِيْ لِيْدَانَهٗ. زِيْ بُوْ كُو عَكْسْ و رِكَآ شِيْتَانِيْ بِيْشِيْكِنَهٗ. زَرَارَاْ لِيْدَانِيْ زِيْ بُوْ رِيْ زِيْ زَرَارَاْ بَرْدَانِيْ هُنْدِيْكَرَهٗ. گَاْفَاْ زَرَارَاْ بِيْجُوْكْ و يَا مَزِنْ يِيْنَهٗ كِيْلِكَاْ هَفْ، وِيْ چَاخِيْ زَرَارَاْ بِيْجُوْكْ دِيْهٖ قَنَجِيْ.

٤٢. وَيِ رُؤُوسَيْ، اَوَيْنَ كُو كَافِرُ بُونَه وَ بِي اَمْرِيَا پِيَحْمَبَرُ كِرِنَه، ژ دِل دِيخَوَانِ كُوَعَرْدُ لَوَانِ وَرَه هَف وَ اَو نَكَارِن پِيَفَكِي زِي ژ خُدِي فِشِيرِن.

٤٣. گَلِي يِنِن كُو باوَرِي تَانِيَه! دَمَا هُون سَرخوش بِن حَتَا هُون بَرَانِن كَا هُون چِه دِيئِرِن وَ دَمَا هُون بِيَجَنَابَت بِن -ژ پِلِي يِي رِيوِي- حَتَا هُون خَوَه نَشُون، زَنَهَارُ خَوَه نِيَزِي نِمِيئِي مَكِن! اَكُرُ هُون نَخوش بِن، يَان رِيوِي بِن يَان يَكُ ژ وَه ژ تَاْفِرِيئِي هَاتِبَه، يَان زِي وَه دَسْت لِرَتَان دَايَه وَ وَه تَاْف بَدَسْت نَخَسْتِبَه، وَي چَاخِي بِنَاخَكَه پَاْفِرُ تِيَمُ بَكِرِن؛ پِي رُو وَ دَسْتِيَن خَوَه فَالَان (مَسَح بَكِن). بِنِگَان خُدِي كَلَك عَقُو كَارَه، بِيَحْسَنَدَه يَه.

٤٤. دَه كَا لَوَانِيَن كُو (خُدِي) پَارَكُ ژ كِيَتِي دَايَه وَان بِنِيَرَه! وَان دِ شَوْنَا هِيْدَايَتِي دَه رِيَشَاشِي دِكِرِي وَ وَان دِيخُوسْت كُو هُون زِي (وَكِي وَان) رِيَا رَاسْت وَ دُورِسْت وَ نَدَا بَكِن.

٤٥. خُدِي (ژ وَه) بِيَهَرُ بِنَايرِيَن وَه دَرَانَه. خُدِي، بَدُوسْت وَ پِشْتَقَانِي بَسِي وَه يَه وَ بِنَايرِيكاري زِي بَسِي وَه يَه.

٤٦. قِسْمَكُ ژ جِهَوِيَان بِيَرِيَان تَحْرِيفُ دِكِن (وَان دِيگُوهرِيَن) وَ دِيئِرِن: سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا، وَ سَمِعْ غَيْرِ مَسْمَعِن وَ رَاعِنَا. زِمَانِي خَوَه لِي دِيحَرِيلِيَن وَ پِي دَف دَاْفِيئِرِن دِيَن. حَالُ آفَه كُوَاكُرُ بَكُوَتِنَا، سَمِعْنَا وَه أَطْعْنَا (مَه بِيَهِيَسْت وَ مَه فَرْمَانَا تَه پِيَكُ تَانِي)، وَ سَمِعْ،

١ هَاتِيَه رَاگَهَانْدِن كُو اَبُو سُفْيَانُ ژ كَعْبُ كُرِي اَشْرَفُ -هَاخَامِي جِهَوِيَان- رَه گُوت: تُو، مَرْوَفَكِي كُو كِيَتِي دِيخُوِيَنِي وَ دَرَانِي. اَمُ زِي مَرْوَفَنَه نَخُونْدَه نَه، اَمُ نَزَانِن كَا ژ مَه وَ مَحْمَدُ رِيَتَا كِيَن ژ مَه رَاسْتَرَه؟ قِيَجَه ژ وَان رَه گُوت: دَه كَا دِيَنِي خَوَه ژ مَن رَه بِيئِرِن. اَبُو سُفْيَانُ گُوت: اَمُ ژ حَجِيَان رَه كُومُ بَكُومُ تَشْتَانُ تَامَادَه دِكِن، اَمُ تَاْفِي لَوَانُ دِكِرِيَن، اَمُ مَبْفَانَانُ خَوَدِي دِكِن وَ اَمُ مَالَا خُدَايِي خَوَه اَفَاسَارُ دِكِن. مَحْمَدُ ژ دِيَنِي بَافُ وَ بَابِيَرَانُ فَقْتِيَايَه وَ بِيَسَامَتِي ژ هَف فَتَانْدِيَه!! كَعْبُ گُوت: دِيَنِي وَه ژ دِيَنِي وَي جِيَتِرَه. اَز بِيخُدِي كِم: رِيَتَا وَه زِي ژ رِيَتَا كُو اَو لِسَرِي يَه رَاسْتَرَه. ژ لُومَا خُدِي دِ بَارَا وَي دَه اَو تَايَتَا كُو بُوهُوَرِي نَازِلُ كِر.

وَٱنْظُرْنَا (لِمَهٗ گُوْهَدَارِي بَكِهٖ وَلِمَهٗ بَنِيرَهٗ)، دِي ڙِ وَٱنْ رَهٗ چِيٽِرُ وَ رَاسْتَرُ بُوِيَا. لِئلِي
بِسَدَمَ كَافِرِيَا وَٱنْ خُدِي لَعْنَتَ لَوَٱنْ بَارَٱنْد. فَيَجِهٖ ڙِ بِلِي هِنَكَٱنْ ٱوْ بَاوَرِي نَآيِيْنٓ.

٤٧. هِي گَلِي يِيٓنْ گُو كِيٽِيٓب ڙِ وَٱنْ رَهٗ هَاتِيَهٗ دَايِيٓنْ! بَرِي گُو ٱمَ هِنَكَ رُوِيَآنْ مِسِيَوَايِي هَفْ
بِكُنْ، فَيَجِهٖ ٱمَ وَٱنْ پِيٓشِيَاشَكِي بِيْزِيْغَرِيٓنْ، يَٱنْ ڙِي وَكِي گُو مَهٗ خُوْدِيٓنْ (نِيْچِيْرَا) رُوْڙَا
شَمِيٓي (سَبِيٓي) مَسْخُ كَرُنْ، ٱمَ وَٱنْ ڙِي مَسْخُ بَكُنْ، بُوَحِيَا گُو مَهٗ هِنَارْتِيَهٗ بَاوَرِي يِيٓنْ
گُو ٱوْ رَاسْتَرِيَهٗ ڙِ بُوْ وَحِيَا (تُوْرَٱتَا) دِيْگَلْ وَهٗ، مُحَقَّقُ فَرْمَٱنَا خُدِي هَرُ دِيٓ يِيٽِهٖ جِهٖ.

٤٨. يِيْگَمَٱنْ خُدِي لِيٓي گُو ڙِ خُدِي رَهٗ هَفِيَاْرَٱنْ چِيْدِيَكِهٖ نَآبُوْرَهٗ. ڙِ بِلِي فَيِيٓ ڙِ بُوْ كَسِي گُو
بَقِي لِيٓ دِيْبُوْرَهٗ. چِهٖ كَسِي ڙِ خُدِي رَهٗ هَفِيَاْرُ چِيْكَرِيَهٗ، وَي بِيٓخَتِيَكِهٖ گِرَٱنْ وَ گُوْنَهَكِي
مَزَنُ كَرِيَهٗ.

٤٩. مَآ تُو لَوَٱنِيٓنْ گُو نَفْسَا خَوَهٗ پَاكُ دِيْڊِيْرُنْ، نَآيِيْرِي؟ نَهٗ وَكِي وَٱنَهٗ؛ بَلَكِي خُدِي كَسِي گُو
بَقِي وَي پَاكُ دِيْڊِيْرَهٗ وَ بَقَاسِي دَرَزَكَا (دِ دَنَدَكَا) خُوْرُمِي دَهٗ نَحَقِي لِيٓهٗ كَسِي نَآبَهٗ.

٥٠. (يَا مُحَمَّدُ!) دَهٗ بَنِيرَهٗ، چَاوَا لِسَرُ (نَٱفِي) خُدِي بَدْرُوِيٓنْ بِيٓخَتِيَآنْ دِيْكَنْ وَ ٱفْ گُنَهَكَرَا يَا
ٱشْكِرَا بَسِي وَٱنَهٗ.

٥١. مَآ تُو لَوَٱنِيٓنْ گُو پَارَكُ ڙِ كِيٽِيٓي ڙِ وَٱنْ رَهٗ هَاتِيَهٗ دَايِيٓنْ نَآيِيْرِي گُو بِيْجَبْتُ وَ طَاْعُوْتِي
(چَقَاسُ كَسِيٓنْ سَرُخُوْفَچُوِي) بَاوَرِيٓي تِيٓنْ وَ ڙِي يِيٓنْ كَافِرُ رَهٗ دِيٓڙِيٓنْ: هَا (هُوَ) ٱفِيٓنْ
هَآ ڙِ وَٱنِيٓنْ گُو بَاوَرِي نَآيِيْنَهٗ رَاسْتَرِيٓڙِيٓنْ!

١ دِ نَآيِيٓي دَهٗ هَفُوْكَآ: «سَمِعْنَا وَهٗ عَصِيْنَا، وَسَمْعَ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَ رَاعِنَا» (دَرَبَٱسُ بُو. دِ فُوْ دَهٗ سِيٓ كَلِيْمَهٗ هَنَهٗ؛
«عَصِيْنَا، غَيْرَ مُسْمَعٍ وَ رَاعِنَا». ٱفْ هَرَسِيٓ كَلِيْمَهٗ بَدُوْ وَٱتِيٓنْ دُڙِيْرِي هَفْ تِيٓنْ وَٱتَبَرُكُرُنْ. «عَصِيْنَا، بُوَاتِيَا
مَهٗ زُجَمُ گِرْتُ وَ بُوَاتِيَا مَهٗ يِيٓمَرِيَا تَهٗ كِرُ تِيٓنْ. غَيْرَ مُسْمَعٍ، بُوَاتِيَا تُوْ نَسْحَكُرُ بِي، يَغْنِي خُدِي تَهٗ كَرُزُ بَكِهٖ،
بُكُوْڙَهٗ وَ بُوَاتِيَا تُوْ دِيٓ گُوْتِنَا نَبَٱشُ سَخُ نَكِي تِيٓنْ. رَاعِنَا، بُوَاتِيَا لِيٓنْدَا مَهٗ بَهٗ وَ بُوَاتِيَا تُوْ شِفَٱنْ بَهٗ تِيٓنْ. لِسَرُ
فَيِيٓ يَكِي خُدِي تَعَالِي گُو بَحْسَا دَسْتِيَكِي ڙِ جُھُوِيَآنْ دَكِهٖ گُو تَهٗ صَٱفِي تَهٗ وَ دِلْخَرَايِيٓنْ. ٱوْ پِيٓشِيٓنْ بَدُوْ وَٱنَهٗ
تِيٓنْ وَ يَا خُدِي نَآخَوَآزَهٗ بَكَارُ تِيٓنْ. خُدِي دِيٓڙِيَهٗ اَكُرُ ٱوْ ڙِ بَدِيْلَا كَلِيْمِيٓي بَدُوْ وَٱنَهٗ كَلِيْمِيَا يِيْكَ وَٱنَهٗ
(سَمِعْنَا وَهٗ ٱطْعَمْنَا، وَسَمْعَ وَٱنْظُرْنَا) يَٱتَايَا ڙِ وَٱنْ رَهٗ دِيٓ چِيٽِرُ بُوِيَا.

٥٢. هَا أَفِنْ، أَوْيْنُ كُوْ خُدَيِّ لَعْنَتِ لَوَانُ بَارَانْدِيَه. چِه كَسِيْ خُدِيْ لَعْنَتِيْ لِيْ بَبَارِيْنِه،
فِيْجِه تُو دِيْ ژ وِي رَه تُو نَارِيكَارَكِي نَبِيْنِي.

٥٣. آري، مَا ژ سَلْطَنَتِيْ پارَك ژ وَاَنْ رَه هِيَه، فِيْجِه كُو هَبَانَه زِي دِيْ بَقَاسِي دَرَزَكَ دَنْدِكِي
زِي تَشْتَك نَدَابُونَا مَرُوفَان.

٥٤. يَان زِي، مَا آو ژ مَرُوفَان (بِيْخَمْبَر وَ هَفَالِيْن وِي) - ژ بَرَقَنْجِيَا كُو خُدِيْ ژ كَرَمَا خَوَه
دَايَه وَاَنْ - چَقَنْبَارِيِيْ دِكُنْ؟ فِيْجِه بِيْگَمَان مَه، كِتِيْب وَ حِكْمَت دَابُو مَالْبَاتَا اِبْرَاهِيْم وَ
مَه سَلْطَنَتَكَه مَزِنْ زِي دَابُو وَاَنْ.

٥٥. هِن ژ وَاَنْ بَاوَرِي (بِمَحْمَد) تَانِيْن؛ هِن ژ وَاَنْ زِي بَرِيْ خَوَه زِي فَكْرَانْدِنْ. دُوْرَه،
بَسَوَاتَا خَوَه فَه بَسِي وَاْنَه.

٥٦. بِيْگَمَان آوِيْن كُو تَايِيْتِيْن مَه اِنْكَار دِكُنْ، آمِيْ پَاشِيْ وَاَنْ بَخِنْ نَاف اِيْگَر، چَقَاس چَرْمِي
وَاَنْ بِيْزَه (كُو اِيْدِي نَعِيْشَه)، آمِيْ چَرْمِيْن وَاَنْ بَجَرْمَكِي دِنْ (تُو) بَكُوْهَرِيْن دَا كُو
ژَاْنَا عَذَابِيْ بِيْجِيْژِنْ. بِيْگَمَان خُدِيْ هَر عَزِيْزَه حَكِيْمَه.

٥٧. آوِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيْن وَ كَارِيْن قَنْج كِرِنْ، آمِيْ وَاَنْ بَخِنْ بَهْشِيْتِيْن كُو ژ بِنْ وَاَنْ چَم
دَهْرِكِنْ وَ هَر وَ هَر آوِيْ لِيْ يَمِيْنِيْن. دِ وَاَنْ (جَنْتَان) دَه ژ وَاَنْ رَه ژَبِيْن پَاك وَ پَافَز
هَنَه وَ آمِيْ وَاَنْ بَخِنْ بِنْ سِيْكَه سَرَاَقَتِيْ دَه.

٥٨. بِيْگَمَان خُدِيْ اَمِر لَوَه دَكَه كُو هُون اَمَانَتَان (سِيْپَارِيَان) بِيْدِنْ خُوْدِيِيْن وَاَنْ وَ دَمَا وَه دِ
نَافِيْرَا مَرُوفَان دَه حُكْم كِرْ بَدَاْدِي (عَدَالَتِي) حُكْم يَكِنْ. بِيْگَمَان خُدِيْجِيَه يَا خَوْش
شِيْرَتِيْ لَوَه دَكَه! بِيْگَمَان خُدِيْ بِيْهِيْزَه، بِيْئَرَه.

٥٩. گَلِيْ يِيْن بَاوَرِي تَانِيْنَه! بَكُوْتَا خُدِيْ، بَكُوْتَا بِيْخَمْبَر وَ بَكُوْتَا فَرْمَانْدَارِيْن ژ خَوَه
يَكِنْ. اِيْدِي آگَر وَه دَرَحَقِيْ تَشْتَكِي (لِيْقُوْمِيْنَكِي) دَه هَفْ رَاكِشَانْد - فِيْجِهَاگَر بَرَاَسْتِي

هُونَ بِخُدَيِّ وَ بَرُوژَا تَاخَرَتَيِّ بَاوَرِن- وَيِ بِيَنَه بَر (حُكْمِي) خُدَيِّ وَ يِيَحْمَبَر. أَفَاها
(ژ وَه رَه) چِيَتِرَه وَ دُومَاهِيكا وَيِ رِنْدَتِرَه.

٦٠. (يَا مُحَمَّد!) مَا تُو وَانِيْن كُو قَاشُو دِيِيَرِن: بَرِاسْتِي وَانِ بِيَا كُو ژ تَه رَه هَاتِيَه شَانْدِن
وَ بَكِيَتِيِيْن كُو ژ (يِيَحْمَبَر) يِنِ بَرِيَا تَه رَه ژِي هَاتِنَه شَانْدِن بَاوَرِي ثَانِيَه نَانِهِيَرِي؛ أُو
دِيَحَاوَزِن لِبَر حُكْمِي طَاغُوتِي مَحْكَمَه بِيِن؟ حَال أَفَه كُو فَرْمَانِ لَوَانِ هَاتِبُو كِرِن كُو
أُو طَاغُوتِي اِنْكَارِ بَكِن. شَيْطَانِ ژِي دِيَحَاوَزَه وَانِ بِشَاشِيَكَه مَزِن ژِ حَقِيِي دُورِ بِيَخَه.

٦١. دَمَا ژِ وَانِ رَه تِي گُوتِن: دَه وَرِنِ بَرِ يَا كُو خُدَيِّ هِنَارْتِيَه وَ وَرِنِ بَرِ حُكْمِي يِيَحْمَبَرِي
وِي (ذَا كُو دِ نَافِ وَه دَه حُكْمِ بَكِن)؛ تُو وَانِ مُنَافِقَانِ دِيِيِنِي كُو أُو بَرِي خَوَه ژِ تَه
فَدِگَرِيِنِن.

٦٢. اِيْدِي مَا چَاوَا تُو لَوَانِ شَاشِ نَامِيِنِي؛ دَمَا مُوسِيِيَتِكِ بَسَدَمَا كِرِيِنِي وَانِ تِي سَرِي
وَانِ، يَاشِي تِيَنَه جَم تَه وَ (ژِ تَه رَه) بِخُدَيِّ صُونْدِ دِيَحُون؛ (دِيِيَرِن)؛ مَه هَر قَنَجِي وَ
لِهَفْهَاتِنِ خَوَسِيَه!

٦٣. هَا أُو، يِيِنِ كُو خُدَيِّ بِيَا دِ دِلِي وَانِ دَه دِرَازَنَه، اِيْدِي گُوْهي خَوَه نَدَه وَانِ، لَوَانِ شِيرَتِ
بَكَه وَ ژِ وَانِ رَه دِ گُورَاهِيَا نَفْسَا وَانِ دَه گُوتِنَكَه بَسِيَرِ بِيِيَرَه.

٦٤. چَه يِيَحْمَبَرِي كُو مَه شَانْدِيَه هَر ژِ بُو كُو بَدَسْتُورَا خُدَيِّ بَغُوتِنَا وَيِ بِيِ كِرِنِ مَه
شَانْدِيَه. أَگَرِ كُودَمَا وَانِ (بِكِرِنَا گُونَهَان) نَحَقِي لِيخُو كِرِ بَهَاتِنَا جَم تَه وَ بَخْشَانْدِنَا
خَوَه ژِ خُدَيِّ بَخُوسْتِنَا وَ يِيَحْمَبَرِ ژِي بَخْشَانْدِنَا (گُونَهِيْن) وَانِ (ژِ خُدَيِّ) بَخُوسْتَا،
دِي وَانِ بَدِيَتَا كُو خُدَيِّ گَلَكِ تُوْبِيَرِيَنَه، دِلُوفَانَه.

٦٥. نَا، صُونْدِ بَخُوهْدَايِي تَه، أُو، حَتَا كُو دِ لِيَجِيْنِ نَافِ خَوَه دَه تَه نَكِنِ حَكَمِ وَ يَاشِي
ژِ حُكْمِي تَه دَايِي رَه تُو تَنگَرَايِيكِي ژِي دِ دِلِي خَوَه دَه نَبِيِنِ وَ ژِ بُو وَيِ بَرِيَاَرَا تَه

دایې حتّا ژ دِل خوه بَرْدَسْتُ نَكْن، وَاَنْ بَاوَرِي نَتَائِيَه.^١

٦٦. اَگَر مَه لَوَانْ فَرْمَانْ بِيكْرَا؛ نَفْسَا خوه بِيكُوژنْ يَانْ زِي ژ وِلَاتِي خوه دَرَكْن، ژ يِلِي
چَنْد كَسَانْ ژ وَاَنْ دِيْ اَفْ يِنَكْ نَتَائِيَا. اَگَر وَاَنْ شِيَرْتَا كُو لَوَانْ دِهَاتَه كِرِنْ يِنَكْ بِنَانِيَا
دِيْ ژ وَاَنْ رَه چِيْتَر بُوِيَا و بَاوَرِيَا وَاَنْ دِيْ بِيهْتَر مَسُوگَر بُوِيَا.

٦٧. وِي چَاخِي ژ جَم خوه مَه دِيْ خَلَاتَكَه مَزِنْ بَدَايَا وَاَنْ.

٦٨. مَه دِيْ بَرِي وَاَنْ بَدَايَا رِيكَه رَاسْت و دُورِسْت.

٦٩. كِي، بِيكُوژنَا خُدِيْ و پِيخَمْبَرِيْ وِي بَكَه، هَا اَوْ دِگَلْ يِيْنْ كُو خُدِيْ فَنَجِيَا خوه لَوَانْ
كِرِيَه كُو اَوْ پِيخَمْبَر، صَدِيْق، شَهِيْد و صَالِحِن، هَا اَوْ خُوش هَقَالِن!

٧٠. اَفْ قَنجِي و كَرَم ژ جَم خُدِيْ يَه، ژ تَالِيِيْ رَانِيِنِيْ فَه خُدا بَسَه.

٧١. گَلِي يِيْنْ كُو بَاوَرِي تَانِيَه! لِهْمَبَرِيْ نَبَارِيْ خوه تَدْبِيْرَا خوه بِيگِرِن، فَيِيَجَه بَر بِيْرِيَا
زِي تَفْ يَهْفْ رَه دَرَكْن هَمْبَرِيْ وَاَنْ.^٢

٧٢. بِيگِيْمَانْ دِ نَافْ وَه دَه هِنْ كَسْ هَنَه كُو دِخَاوَزَنْ مَجَاهِدَانْ ژ شَر بِيَاشْ فَه بِيهْتِلِن، اِنْدِي
اَگَر كَارَسَاتَكْ وَرَه سَرِيْ وَه، اَوْ دِيْبِيْزَه: خُدِيْ قَنجِي لِيْمَنْ كِرْ كُو اَزْ نَه بَوَانْ رَه بُوْم.

٧٣. صُونْد بَه؛ اَگَر ژ خُدِيْ فَنَجِيَكْ لَوَه بِيَه، وَكِي كُو دِ نَافْ وَه و وِي دَه قَتْ دُوسْتَانِي

١ بَاوَرِي، بَرْمَانْ تَبِيْ نِيَهه، دِفِيْ مَرْوَفْ بَدَلْ بَاوَر بَكَه و كِرِنِنْ مَرْوَفِيْ زِي وِي يَكِي رَاسْت بَدِيْرِن. اَگَر وِسَا
تَبَه، بَسْ مَرْوَفْ بِيْزَه: مَن بَاوَرِي تَانِي و بَحْكَمِيْ خُدِيْ و پِيخَمْبَرِيْ وِي رَازِيْ تَبَه، اَوْ تَامْ زَنْدِيْقِيْ و
نِيْفَاقَه!

٢ اَفْ تَايْتَا پِيْرُوژ، بَانَكَكَه گَرِنَكَه لِيْسَلْمَانَانْ كُو دِفِيْ اَوْ لِهْمَبَرِيْ مِيْتِيْنَكَر، اِنْرِيشْكَارْ و كُوْلْدَارَانْ لُخُو
مَقَاتَه بِنْ ژ بُوْ بَارَاسْتَا جَانِيْ خوه، مَالِيْ خوه، تَامُوسَا خوه، وِلَاتِيْ خوه، سَرَبَسِيْتي و سَرْخُوْبُونَا خوه
تَدْبِيْرَا خوه بِيگِرِن؛ خوه ژ بُوْ شَر بِيْرُوْرده يَكِنْ و رُوژَا كُو لَوَانْ بَقُومَه زِي لَكْ يِلَكْ و تَفْ يَهْفْ رَه هَرِنْ
جِهَادِيْ. بَفِيْ تَاوَايِيْ بَسْ دِشِيْنْ بَاشِيْتي و تَاَزَادْ بَرِيْن.

تُونَهٗ بَهٗ، اَوِ دِئرَهٗ: خَوَزِيْ اَزِ زِيْ بَوَانِ رَهٗ بُوَمَا دَا كُو مِنْ زِيْ سَرَكَفَنَتِكَهٗ مَرِنِ بَدَسْتُ خَسْتَا.

٧٤. نَاخُو، اَوِيْنِ كُو زِيَاْنَا تَاخَرَتِيْ بَرِيَاْنَا فِيْ دِنْيَايِيْ كَرِيَنَهٗ، بِلَا دِ رِيَاْ خُدِيْ دَهٗ شَرِّ بَكْنِ. كِيْ دِ رِيَاْ خُدِيْ دَهٗ شَرِّ بَكَهٗ؛ فَيَجَهٗ بِيْ كُشْتِنِ ثَانِ زِيْ بَسَرَكَفَهٗ، اَمِيْ هِيْزَا پَرُوِيَكَهٗ (خَلَاتَكَهٗ) مَرِنِ بَدِنِيْ.

٧٥. (گليْ باوَرَمَنْدَانِ!) مَا چِهٖ ژ وَهٖ بُوِيَهٗ كُو هُونِ دِ رِيَاْ خُدِيْ دَهٗ وَ ژ بُو رَزْگَارِ كِرِنَا مِيْژ وَ ژَن وَ زَارُوَكِيْنِ مُسْتَرَعَفِيْنِ بِنْدَسْتُ شَرِّ نَاكِنْ؟ اَوِ مُسْتَرَعَفِيْنِ كُو دِئرِنِ: خُوْدَايِيْ مَهٗ! مَهٗ ژ فِيْ وَلاَتِيْ كُو گليْ وِيْ زُوَرْدَارِنِ دَرِيَنَهٗ، خُوْدِيَكِيْ ژ جَمِ خَوَهٗ ژ مَهٗ رَهٗ بَشِيَنَهٗ وَ ژ جَمِ خَوَهٗ ژ مَهٗ رَهٗ تَارِيكَارَكِيْ بَشِيَنَهٗ.

٧٦. اَوِيْنِ كُو باوَرِيْ ثَانِيَنَهٗ دِ رِيَاْ خُدِيْ دَهٗ شَرِّ دِكْنِ وَ يِيْنِ كُو باوَرِيْ نَتَانِيَنَهٗ دِ رِيَاْ طَاغُوِيْ (شَيْطٰنِ وَ دُوْزِيْنِ پُوچ) دَهٗ شَرِّ دِكْنِ. (گليْ دُوْسْتِيْنِ خُدِيْ!) نَاخُو لِهَمْبَرِيْ دُوْسْتِيْنِ شَيْطٰنِ شَرِّ بَكْنِ؛ يِيْگَمَانِ كَمِيْنِ وَ حِيَلِيَا شَيْطٰنِ قَلْسَهٗ.

٧٧. مَا تَهٗ اَوِ نَدِيْتِنِ، اَوِيْنِ كُو (لِمَكِّيْ) ژ وَانِ رَهٗ هَا تَهٗ گُوْتِنِ: دَسْتِيْنِ خَوَهٗ ژ شَرِّ بَغِرِنِ، بَتَكُوْزِيْ نَمِيْژ بَكْنِ وَ زَكَاتَا مَالِيْ خَوَهٗ بَدِنِ؟! چِهٖ دَمَا (لِمَدِيْنِيْ) شَرِّ لِسَرِ وَانِ هَا تَهٗ قَرَزَكِرِنِ، هَمَانِ جَلْبَكِ ژ وَانِ چَاوَا كُو ژ خُدِيْ بِطِرْسَهٗ يَانِ زِيْ هِيْ بِيْهَتَرِيْ وِيْ ژ مَرُوْفَانِ دِطَرْسِيَاْنِ. گُوْتِنِ: خُدِيْو! چِهٖ تَهٗ شَرِّ لِسَرِ مَهٗ فَرُطِ كِرِ؟! چِرَا تَهٗ حَتَا دَمَكَهٗ نِيْزِيَكِ (قَرْمَانَا جِهَادِيْ) بِيَاشِ نَتِيْخَسْتُ؟ (يَا مُحَمَّد!) ژ وَانِ رَهٗ) بِئرَهٗ: خَوَشِيْ وَ

١ بَرِيْ مَكَّهٗ وَرَهٗ فَتَحَكِرِنِ، لَوِيْ دَرِيْ هِنِ مُسْلِمَانِيْنِ بِيْجَارَهٗ هَبُوْنِ كُو نَكَارِيْبُوْنِ هَرِنِ مَدِيْنِيْ. اِبْنِ عَبَّاسِ گُوْتِيَهٗ: اَزِ وَ دَايَكَا خَوَهٗ ژ وَانِ مُسْتَرَعَفَانِ بُوْنِ. فَيَجَهٗ مُشْرَكَانِ زَلَمِ وَ زُوْرُ لَوَانِ دِكْرِنِ، وَانِ زِيْ اَوِ دُعَايَا كُو دِ نَاتِيْ دَهٗ بُهُوْرِيْ ژ خُدِيْ دِكْرِنِ. دِگَلِ كُو نَاتِيْ اَفِ رُوْدَانِ اَشَارَتِ كَرِيَهٗ زِيْ، لِيْبِلِيْ لَكُو دَرَا جِهَانِيْ دِيَهٗ بِلَا بِيَهٗ، هَكَهٗ نَحْفِيْ لِيَاوَرَمَنْدَانِ بِيَهٗ، دَفِيْ مُسْلِمَانِ بَهُوَازا وَانِ فَهٖ هَرِنِ وَ هَكَهٗ رَزْگَارِ كِرِنَا وَانِ بِيْشَرِ نَهٗ پِيْكَانِ بَهٗ، دَفِيْ ژ بُو رَزْگَارِ كِرِنَا وَانِ شَرِّ زِيْ وَرَهٗ كِرِنِ.

يَرْتَالِيْ دُنْيَايْ هِنْدَكَه. اَوِيْ كُو خَوَه ژ غَرَبَا خُدِي بِيَارِيْزَه تَاخِرْت ژِي رَه چِيْتَرَه و
بِقَاسِي دَرَزَكَا سِيْسِكَا خُوْرَمِي ژِي نَحَقِي لَوَه نَايِي كِرَن.

٧٨. هُون لُكُو دِيْن بِيْن مَرْن هَر دِي بِيْگِهِيْزَه وَه، چَنْدِي هُون دِ كَلِيْن نَاصِي و سَاغْلَم
دَه بِن ژِي! اَكْر قَنْجِيْكَ لَوَان بِيْه، دِيْبِيْرُن «اَف ژ جَم خُدِي يَه.» اَكْر بَلَايْكَ بِي سَرِي
وَان، دِيْبِيْرُن: «اَف ژ جَم تَه (مَحْمَد) بُوِيَه. بِيْبِيْزَه: تَف ژ جَم خُدِي تَه. اَرِيْ مَا جِه لَقِي
خَلِكِي قَوْمِيَه كُو ژ گُوْنِي فِهْم نَاكِن!

٧٩. چَه قَنْجِيَا كُو بِيْگِهِي تَه اَو ژ خُدِي يَه. نَقْنَجِيَا كُو هَايِيَه سَرِي تَه اَو ژ تَه بِخَوَه يَه. (يَا
مَحْمَد!) مَه تُو، ژ مَرُوْفاَن رَه بِيْخَمْبَرِي شَانْد و (لِسَر فَي رُوْشِي) شَاهِدِيَا خُدِي بَسَه.
٨٠. كِي، بِيْگُوْتِنَا پِيْخَمْبَر بِيْكَه، تَقْر وِي بِيْگُوْتِنَا خُدِي كِرِيَه و كِي بَرِي خَوَه ژِي فِكْرِيَنَه،
فِيْجَه مَه تُو لِسَر وَاَن بِنِيْگَا هَدَارِي نَشَانْدِيَه!

٨١. (مُنَافِق) دِيْبِيْرُن: اَمِي بِيْگُوْتِنَا تَه بِيْكُن. فَيْجَه دَمَا ژ جَم تَه رَادِيْن، جَلْبَك ژ وَاَن ژ بِلِي
يَا تُو دِيْبِيْزِي، تَشْتِكِي دِن بَشَف دِ دِلِي خَوَه دَه تَقْدِيْر دِيْكَن. هَلْبَت خُدِي بِيَا كُو اَو
دِ شَقِي دَه تَقْدِيْر دِيْكَن بِيْهْتَر دِرَاَنَه. اِنْدِي ژ وَاَن بِيْگَرَه، خَوَه بَسِيْپَرَه خُدِي. هَلْبَت
بُوْكِيْلِي و پِشْتَقَانِي خُدِي بَسِي تَه يَه.

٨٢. مَا اَو (مُنَافِق) هِي ژِي لَقْرَنَانِي نَافِكِرُن؟ اَكْر اَو، نَه ژ جَم خُدِي بُوِيَا، اَوِي تِي دَه
رَاسْتِي پُر نَاكُوْكِيَاَن بِيْهَاتِنَا!

٨٣. دَمَا ژ وَاَن (مُنَافِقَان) رَه (دَر حَقِي غَزُوِي پِيْخَمْبَر دَه) ژ سَرَكْفَتِن تَان ژِي شِكْسَتِي
خَبْرَك دِيْهَات، دِ جِه دَه وَاَن اَو بَلَاَف دِيْكَر. اَكْر كُو وَاَن اَو (خَبَر) ژ پِيْخَمْبَر رَه يَان
ژِي ژ كَارِبَدَسْتَان رَه، اَوِيْن كُو ژ وَاَن (مُسْلِمَان) بِيْرِنَا - كُو اَو دِيْكَارَن رَاسْتِيَا وِي
دَرِيْن - وَاَن دِي رَاسْتِيَا وِي نَاس بِيْكَرَا. (كَلِي باوَرْمَنْدَان!) اَكْر كَرَم و رَحْمِي خُدِي
لِسَر وَه نَبُوِيَا، ژ بِلِي هِن كَسَان وَه دِي بَدَايَا پِي شُوْنْكَافِيْن شَيْطِيْن.

٨٤. اِيْدِي دِ رِيَا خُدِي دَه شَرِّ بَكِه. تُو ژِ خَوَه تَنِي تِي بَرِي سَرِگَرَتِن. باوَرْمَنْدَان، لِسَرِ شَرِّ دِلْگَرْم بَكِه. خُدِي دِي هِيْزَا وَاَنِينْ كُو كَاْفِرِن، ژِ سَرِّ وَه فَكِشِيْنَه. هِيْزَا خُدِي (ژِ رِيَا وَان) خُوْرَتَرَه وَ جَزَايِي وَ يِ ژِي دِرُوْزَاتَرَه.

٨٥. كِي (دِ نَافِيْرَا مَرُوْشَان دَه) مَهْدَرْكَارِيَكِه رِنْد بَكِه، ژِ بَرِّ وِي پَارَكِه خِيْرِي ژِي رَه هِيْه. كِي مَهْدَرْكَارِيَكِه تَبَاشِ ژِي بَكِه، ژِ بَرِّ وِي پَارَكِه گَنَه ژِي رَه هِيْه. خُدِي لِسَرِ هَرِّ تَشْتِي دَسْتِهَلَا تَدَا رَه.^١

٨٦. دَمَا سِلَافِ لَوَه هَا تَه كِرِن، فَيِجَه هُوْن ژِي ژِ وِي رِنْدَتَرِ بَانِ ژِي وَكِي يَا لَوَه هَا تَه كِرِن سِلَافِي فَكِرِيْن. بِيْگَاْن خُدِي ژِ هَرِّ تَشْتِي رَه حَسَا بَدَا رَه.

٨٧. خُدَا يَه، يِي كُو ژِ وِي پِي فَه تُو مَعْبُوْدِي حَقِّ تُوْن. بِيْگَاْن خُدِي دِي وَه حَمُوْيان دِ وِي رُوْزَا كُو شِك تِي دَه تَنَه لَهْف كُوْم بَكِه. مَا گُوْتِنَا كِي ژِ رِيَا خُدِي رَاسْتَرَه!^٢

٨٨. چِه ژِ وَه بُوِيه كُو هُوْن دِ بَارَا مُنَافِقَان دَه بُوْنَه دُو جَلَب؟ حَالِ آفَه كُو خُدِي بَسْدَمَا گُوْنَهِيْن كُو كِرِن اَو سَرْدَاگَرِيَايِي وَ رِيُوْنْدَايِي كِرِنَه. قِي هُوْن دِخَاوَزِن يِي كُو خُدِي اَو ژِ رِي خِسْتِيْه بِيْنِن سَرِ رِيَا رَاسْت؟ خُدِي كِي ژِ رِي بَخَه تُو دِي قَت ژِي رَه رِيَا رَاسْت نَبِيْنِي!^٣

٨٩. ژِ دِلْ خَوَسْتِن كُو هُوْن ژِي وَكِي وَان كَاْفِرِ بِيْن دَا كُو هُوْن وَ اَو وَكَهْفِ بِيْن. نَاخُو حَتَا كُو اَو دِ رِيَا خُدِي دَه هِجَرْتِ نَكِن، وَان ژِ خَوَه رَه دُوْسْت وَ پِشْتَقَانِ نَكِرِن. اَكِرْ

١ دِ رِيَا نَافِيْرَا دَه ژِ بُوِيْر تَشْتَان مَهْدَرِي وَ نَافِيْجِيْ بِيُوِيْسْتَه. مَرُوْشِي كُو نَافِيْجِيْ بِيِي بَكِه دَفِي لَحُو مَقَاتَه بَه، لُوْزَا ژِ وِي نَافِيْجِيْ بِيِي پَارَكِه وِي ژِي هِيْه. اَو يَان خِيْرِي يَانِ ژِي گُوْنَهِي قَرَنَجِ دَكِه وَ كَارِ وَ زَرَاژِ لَوِي ژِي دَبَه.

٢ ژِ زِيْد كُوْرِي سَابَتِ هَانِيَه رَاگَهَانْدِن؛ دَمَا كُو پِيْخَمْبَرِي خُدِي دَرَكْتِيَه اُحْدِي، ژِ وَاَنِينْ كُو پِي رَه بُوْن هِن كَس (تِيْنِ مُنَافِق) ژِ جَنگا اُحْدِي فَكِرِيَان. فَيِجَه هَقَالِيْنِ بِيْخَمْبَرِ دِ حَقِي وَان دَه بُوْن دُو جَلَب؛ هِنَكَاْن گُوْت؛ اَم وَان بَكُوْزِن، هِنَكَاْن ژِي گُوْت؛ اَم وَان نَكُوْزِن. اِيْدِي خُدِي دِ حَقِي فَيِي مَرَاژِي دَه اَفِ ثَايْتِ دَاخِسْت.

وَأَنْ بَرِيَّ خَوْه (ژ تَوَحِيدِ) دَاگَرَانْد، هُون لَکُو دَرِي وَأَنْ بِيْنِيْن وَأَنْ بَگَرِن وَ بَکُوْرِن
و ژ بُو خَوْه تُو کَسِي ژ وَأَنْ نَکِن دُوْسْت و تَارِيکاَر.

٩٠. ژ بِلِي وَايِنُنْ (کَاْفِر و مُنَافِقِيْن) کُو خَوْه بِاَقْبِرُنْ بَر بَخْتِي قَوْمِکِي کُو دِ نَافِرَا وَه و
وَأَنْ دَه پِيَّانْ هِيَه، يَان ژِي وَرِنْ خَوْه لَوَه بَگَرِن و نَخَوَازِنْ نَه بَوَه رَه نَه ژِي (لِکِيْلَا
وَه) بِقَوْمِي خَوْه رَه شَر بَکِنْ (دَسْتِي خَوْه نَدَنَه وَأَنْ و وَأَنْ نَکُوْرِن). اَگَر خُدِي بِقَا
دِي دَسْتُوْرَا وَأَنْ لَوَه بَدَايَا فَيَجَه دِي بَوَه رَه شَر بَکِرْنَا. اِيْدِي اَگَر اَو دَف ژ وَه بَرْدِن،
خَوْه فَنکِشِيْن تَالِيکِي؛ شَرِي وَه نَکِن و دَسْتِي تَاشْتِيِي دَرِيژِي وَه بَکِن، دِ فَي رَوِشِي
دَه خُدِي لِهْمَبَرِي وَأَنْ تُو ري نَدَايَه وَه (کُو هُون شَرِي وَأَنْ بَکِن).

٩١. هُونِي رَاسْتِي هِيْنِيْن دِن ژِي يِيْن کُو اَو دِخَوَازِنْ هَم ژ شَرِي لِهْمَبَرِي وَه هَم ژ شَرِي
لِهْمَبَرِي گَلِي خَوْه ژِي اَوْلَه يِيْن. هَر کُو بَرِي وَأَنْ بِيَالْ گَلَاچِيِي فَه تِي زِفِرَانْدِن
سَرَسَرکِي تِي وَرْدِيْن. اِيْدِي اَگَر دَف ژ (شَرِي) وَه بَرْدِن، دَسْتِي تَاشْتِيِي دَرِيژِي
وَه نَکِن و دَسْتِي خَوْه ژ شَرِي وَه فَنکِشِيْن، فَيَجَه وَأَنْ بَگَرِن (دِيل بَکِن) و هُون
لَکُو رَاسْتِي وَأَنْ هَاتِن، وَأَنْ بَکُوْرِن. هَا اَفِيْن هَا، مَه، هِيْنَجْتَكَه اَشْکَرَا دَايَه وَه لَسَر
(کُوْرَتِن و دِيْلَکِرْنَا) وَأَنْ.

٩٢. تُو جَار ژ بُو باوَرْمَنْدِکِي نَه رَوَا يَه کُو باوَرْمَنْدِکِي بَکُوْرَه. لِي کُو بَشَاشِي بَه، اَو
تِشْتِکِي دَنَه. چِه کَسِي کُو بَشَاشِي مُسْلِمَانْکِي بَکُوْرَه دَفِي کُوْلِيکِي باوَرْمَنْدِ نَازَاد
بَکَه و خُونِکِي بَدَه خُوْدِيِيْن کُشْتِي. لِي کُو اَو دِ خُونِي بِيُوْرِن اَو تِشْتِکِي دَنَه! اَگَر
اَو کُشْتِي ژ قَوْمِکِي دِژْمَن بَه (کُو دِ نَافَا وَه و وَأَنْ دَه شَر هِيَه) و باوَرْمَنْد بَه، فَيَجَه
نَازَادِکِرْنَا کُوْلِيکِي باوَرْمَنْد پِيُوِسْتَه. اَگَر اَو (کُشْتِي) ژ قَوْمِکِي بَه کُو دِ نَافِرَا وَه و
وَأَنْ دَه پِيَّانْ هِيَه، فَيَجَه خُونْکَه کُو ژ مَالِبَاتَا وَي رَه يِي دَايِن و نَازَادِکِرْنَا کُوْلِيکِي
باوَرْمَنْد پِيُوِسْتَه. چِه کَسِي کُو (کُوْلِيکِي باوَرْمَنْد) بَدَسْت نَخَه، دَفِي دُو مَهَان لِي

هَفْ رُوژِي بَگَرِه، (اَفْ کَفَارَتِي هَا) ژ جَم خُدِي تُوْبِه و رَحْمَتِه لِسَر بَنَدِيْن وِي.
خُدِي تَقَر بَكْرِنِيْن بَنَدِيْن خَوِه دِرَاْنِه و دِ کَارِي خَوِه دِه کَارِيْنَجِه.

٩٣. کِي کُو بَقْسُد مُؤْمِنِکِي (ژ بُو کُو مُؤْمِنِه) بَکَرِه، فَيَجِه جَزَايِي وِي جَهَنَمِه کُو آوِي
حَتَا بَحْتَايِي تِي دِه بَه و غَزَا خُدِي لِسَرِي يِه، خُدِي آو ژ رَحْمَا خَوِه دُور کَرِيِه
و غَزَا بَكِي مَزِن ژِي رِه تَامَادِه کَرِيِه.

٩٤. گَلِي يِيْن کُو باوَرِي تَانِيْنِه! دَمَا هُون دِ رِيَا خُدِي دِه دَرَكْتِن جِهَادِي، فَيَجِه تَفْتِيْش
بِکِن (دَا کُو هُون مُسْلِمَان و کَا فِرَان ژ هَف نَاس بِن). ژ وِي کَسِي کُو لَوِه سِلَاف (ا
مُسْلِمَانْتِي) بَکِه، نَبِيْرِنِي تُو نِه مُسْلِمَانِي کُو هُون يِي پَر تَالِيْن ژِيَا نَا فَي دِنْيَايِي بَخَوَاژِن.
لُورَا لَجَم خُدِي قَرَنَجِيْن پُر هَنَه. هَر وِهَا هُون ژِي بَرِي وِکِي وَا بُون. خُدِي لَوِه
قَنَجِي کَر (هُون مُسْلِمَان بُون)، فَيَجِه دِ فَي دِه لِيْگِرِيْنِي بِن (حَيَا هُون تَقَر نَزَانِيْن
کُو آو کَا فِرِن زِيَانِي نَدَنه وَا). يِيْگَمَان خُدِي بِيَا کُو هُون دِيْن تَا گَاهْدَارِه.^١

٩٥. مُسْلِمَانِيْن (ژ جِهَادِي) رُوْنِشْتِي و يِيْن کُو بَمَال و جَانِي خَوِه دِ رِيَا خُدِي دِه خَبَات
دِيْن نِه و کَهْفِن، ژ بَلِي يِيْن کُو خُدَانِهِيْنَجْت بِن. خُدِي، آوِيْن کُو بَمَال و جَانِي خَوِه
جِهَادِي دِيْن، بَمَرْتَبِيْکِي دِ سَر يِيْن رُوْنِشْتِي رِه گِرْتَنه. خُدِي بِيَا نَا رِنْدِي (جَنْتِي)
دَا يِه هَر يِکِي ژ وَا. خُدِي يِيْن جِيْهَاد کَر بَخَلَات کِه مَزِن دِ سَر يِيْن رُوْنِشْتِي رِه گِرْتَنه.

١ لَگُورِي رِيوَايَن کِه دِن: مَرْدَاس کُورِي نَهِيْک مُسْلِمَان بُو لِي ژ وِي يِي فَه ژ تِيْلَا وِي تُو کَسِي دِن
مُسْلِمَان بُون. زِيْدِيْکِه پِيْخَمْبَرِي خُدِي چُو شَرِي وَا. اِيْل هَمُو ژ بَر وَا رَقِيَان. لِيْئَلِي ژ بَر کُو مَرْدَاس
بِمُسْلِمَانْتُو نَا خَوِه باوَر بُو، آو نَرَقِيَا. چِه گَا فَا وِي زِدَدِه دِيْت پَرِي خَوِه هَلْگَرَانْد بَر جِيَايِي و آو ژِي
هَلْگَرِيَا. چِه گَا فَا مُسْلِمَان گَهَانِي و تَکْبِيْر تَانِيْن وِي ژِي تَکْبِيْر تَانِي وَا گَرِيَا خَوَارِي و گُوت: اَز بَدْفِي
خَوِه دِيْزِيْم و بَدْلِي خَوِه باوَر دِکُم کُو ژ اِلله تَعَالٰي يِي فَه تُو خُدَا تُونِن و مُحَمَّد ژِي پِيْخَمْبَرِي وِي يِه،
سِلَاف لَوِه بَه! پِشْت رِه اَسْمَه کُورِي زِيْد آو کُوشْت و پَرِي وِي دَا بَر خَوِه وَا نِي. هَفَالِيْن وِي اَف يَک
ژ پِيْخَمْبَرِي خُدِي رِه گُوتِن. پِيْخَمْبَرِي يِي يِکِي پَر پَر تِشِيَا و ژ وَا رِه وَا گُوت: وِه، ژ بُو پَرِي وِي آو
کُوشْت نِه وِسَا! پِشْت رِه ژ اَسْمَه رِه اَف تَايْت خُونْد: «دَا کُو هُون يِي پَر تَالِيْن ژِيَا نَا جِيْهَانِي بَخَوَاژِن.

٩٦. أَفْ مَرْثَبَهُ، لِيُبَيِّرِينَ وَ دِلْوَافَانِيكَهٗ ۚ جَمَّ خُدَيْ يَه. خُدَيْ كُنْهَبُخْشَه، دِلْوَافَانَه.

٩٧. بِيْگَمَانْ اَوِيْنْ كُو ظَلَمَ لِيْخَوَه كِرِنْ ؛ (هِجَرَتْ نَكِرِنْ وَ دِ نَافْ گَاوَرَانْ دَه مَانْ) مَلَايَكَّتْ جَانِيْ وَانْ دِسْتِيْنِ وَ دِيْبِيْزَنَه وَانْ: هُونْ (دِ بَارَا دِيْنِيْ خَوَه دَه) دِ چِهْ كَارِيْ دَه بُونْ؟ دِيْبِيْزَنْ: اَمَّ لَعَرْدِيْ بِيْجَاَرَه وَ بِنْدُسْتْ بُونْ. مَلَايَكَّتْ دِيْبِيْزَنْ: قِيْ عَرْدَا خُدَيْ نَه فَرَه بُو كُو هُونْ بِيَالْ فَهْ كُوْجَبِرْ بِيُونَا؟! فَيَجَهْ اَفِيْنْ هَا تِيوَرِگَهَا وَانْ دُوْرَهَه وَ اُوْ چِهْ پِيْسْ فَحَوِيْنْگَهَه!

٩٨. لِيْلِيْ مِيْزْ وَ زَنْ وَ زَاوُوكِيْنْ بَلَنْگَاَزْ، اَوِيْنْ كُو بَرَاْسْتِيْ تُو چَارِيَا وَانْ تَنَه بُو وَ وَاْنْ رِيَا خَوَه نَدِيْدِيْتْ (كُو هِيْجَرْتِيْ يَكِنْ) اَوْ جُوْدَا نَه!

٩٩. فَيَجَهْ هَا اَفِيْنْ هَا، هِيْفِيْ هِيَهْ كُو خُدَيْ لَوَانْ بِيُوْرَه. خُدَيْ تِيْبِيْهُوْرَه، بَخْشِيْشِيْرَه.

١٠٠. چِهْ كَسِيْ كُو دِرِيَا خُدَيْ دَه هِيْجَرْتْ يَكَه، اَوِيْ لِسَرْ عَرْدِيْ گَلَكْ وَاَزْ وَ دَسْتَفَرِهِيْ بِيْشِيْ. چِهْ كَسِيْ كُو بَقْسَدَا خُدَيْ وَ بِيْخَمْبِرِيْ وَي، يَكُوْجَبِرِيْ، ۚ مَالَا خَوَه دَرَكَهَه، پَاشِيْ (دِرِيْ دَه) بِيْمَرَه، اِيْدِيْ خَلَاْتَا وَي دِكَهَه نَالِيْ خُدَيْ. خُدَيْ بَخْشِيْشِيْرَه، دِلْوَافَانَه.

١٠١. دَمَا وَه لِسَرْ عَرْدِيْ سَفَرَكْ كِرْ وَ هُونْ اَنْدِيْشَه يَكِنْ كُو كَافِرْ دِيْ زَرَارِيْ يَدَنْ وَه (وِيْ چَاخِيْ) تُو گَنَه ۚ بُو وَه تُوْنَه كُو هُونْ هِنَكْ نِيْمِيْزَانْ يَكْرَتِيْ يَكِنْ. بِيْگَمَانْ تِيْنْ كَافِرْ ۚ بُو وَه نِيَاْرِيْنْ اَشْكِرَا نَه.

١٠٢. (يَا مُحَمَّدُ!) دَمَا تُو دِگَلْ وَانْ بِي، فَيَجَهْ تَه لِيْشِيْشَا وَانْ نِيْمِيْزْ كِرْ؛ اِيْدِيْ بِلَا كُوْمَكْ ۚ وَانْ دِگَلْ تَه نِيْمِيْزْ يَكَه وَ بِلَا چَكِيْنْ خَوَه هَلْگِرِنْ. اِيْدِيْ پِشْتِيْ كُو چُونْ سِجُوْدِيْ بِلَا بِيْجَه پَاشْ وَ بِلَا كُوْمَا دِنْ زِيْ يَا كُو نِيْمِيْزْ نَكِرِبُو، يِيْنْ بَنَه رَه (قَامَكْ) نِيْمِيْزْ يَكِنْ (قَامَا دِنْ زِيْ خُوْسَرْ يَكِنْ) وَ بِلَا اُوْ زِيْ رَاهِيْزِيْنْ چَكِيْنْ خَوَه وَ تَدْبِيْرَا خَوَه بَسْتِيْنِيْنْ. يِيْنْ كَافِرْ ۚ دِلْ دِيْخَاوَزِنْ كُو هَايَا وَه ۚ چَكْ وَ پَرْتَالِيْنْ وَه نِيْمِيْه دَا كُو بِيْجَارَكِيْ اِيْرِيْشِيْ سَرْ وَه يَكِنْ. اَكْر ۚ بَارَانِيْ اَزِيْتْ لَوَه بِيَه يَانْ زِيْ هُونْ نَخُوْشْ بَنْ تُو گَنَه ۚ وَه رَه تُوْنَه

کُو هُون چَکِينُ خَوَه دَيْنُ، ديسا ژي تدبيرا خوه بَسْتِنِن. بِيگَانُ خُدِي ژ کَافِرَان رَه
عَزَابِکِي رِسَوَاکَرِ نَامَادَه کَرِيه.^١

١٠٣. فَيَجِه دَمَا وَه نَمِيژَا خَوَه کِرِ اِيْجَارِ لِسَرِ پِيَان، رُونِشِنِي و لِسَرِ طِشْتِيْن خَوَه ذِکْرِي
خُدِي بَکِن. دَمَا هُون (ژ طِرسِي) اَوَلَه بُون، نَمِيژَا خَوَه بَتْکُوْزِي (نَه بَکُوْرْتَاْسِي) بَکِن.
بِيگَانُ نَمِيژُ لِسَرِ باوَرْمَنْدَانُ فَرْزَکَه خَوْدَانُ دَمَه.

١٠٤. (گَلِي باوَرْمَنْدَانُ!) هُون بَدْفُکْتِنَا پِي (دَرْمِنِي خَوَه) سِسْت و بِيْزَارِ نَبِن. اَکْر هُون
دِيْشِن اَوُ ژِي وکِي وَه دِيْشِن و يا هُون ژِ خُدِي هِيْفِي دِکِن اَو هِيْفِي نَاکِن. خُدِي
زَا نَا يَه، کَارِ بِنَجِيْهَه.

١٠٥. (يا مُحَمَّد!) بِيگَانُ مَه کِيْتَبِ بَحَقِي ژ تَه رَه هِنَارْتِ دَا کُو تُو دِ نَافِبرَا مِرُوْثَان دَه،
بِشْتِي کُو خُدِي نِيْشَانِي تَه دَا يَه حِکْمِ بَکِي. زِنْهَار ژِ خَايْتَان رَه نَبَه بَرَفَان/نَالِيْگِر!

١٠٦. ژِ خُدِي لِيْبوْرِيْنَا خَوَه ژِي بَخَوَاْزَه، بِيگَانُ خُدِي گَنْهَبْخَشَه، دِلُوْثَانَه.

١٠٧. بَرَقَانِيَا وَانِيْن کُو لَنْفَسَا خَوَه ژِي بِيْخِيْتِي دِکِن، مَکَه. بِيگَانُ خُدِي ژِ کِسِي خَايِن
اي گَنْهَکَار حَزْ نَاکَه.

١٠٨. (خَايِنْتِيَا خَوَه) ژِ مِرُوْثَان قَدِشِيرِن و ژِ خُدِي فَنَاشِيرِن. حَالِ آفَه کُو خُدِي (بَرَانِيَا

١ اف هر سى نايه ژي ناوايي کرنا نيميژي يا لريويتي و يا د روشين خترناک ده رافه دکه. لگوري ژ سوتني و تنبيقاتا وي هاتيه زانين کولريويتي نيميژين چار رکعتي تين گرترکړ و بدو رکعتي تين کړن؛ ژ بو في يکي طرس و ختر ژي نه شرته. هر مسلمان ي ريوي کول (٨٠) هشتي - نوټ (٩٠) کلومتره مسافه ريونگي بکه دکاره ژ في رخستي استيفاده بکه. د نايي ده سبي کول بدو رکعتي بحسا نيميژا ترسي هاتيه کړن، ديسا ريويتي يه. لورا وي چاخي ارتيش ژي ريوي تي ژمارتن. د في حالي ده ژي نيميژا جماعتي بي ناوايي تي کړن: امام دي وان بکه دو گروپ. گروبا پيشين دي بامام ره دو رکعتان بکن، امام دي د راوونا رکعتا دويم ده بسکته، او دي نيميژا خوه تمام بکن و بجن نوينا خوه، گروبا دن دي وره، بامامي ره رکعتي بکه. امام دي د روشنتا داوي ده ليندا وان راوسته، او ژي دي رابن رکعتکه دن بکن و بامامي ره سلاف يدن.

خَوَه) دَمَا اَوْ يَا كُوْ خُوْدَا زِيْ نَهْ خُوْشَه، دِ دِلِيْ خَوَه دَا تَقْدِيْر دِيْكُنْ دِيْگَلْ وَآنَه. خُدِيْ
دُوْر لِيَا كُوْ اَوْ دِيْكُنْ گِرْتِيَه.

١٠٩. هَا هُوْن اَفِنْ، دِ زِيَاْنَا دُنِيَايِيْ دَهْ هُوْن بُوْنَه نَالِيْگِرِيْنْ وَآنْ وَهْ اَوْ پَارَاسْتَنْ. فَيَجَهْ مَا
رُوْزَا قِيَامَتِيْ لَهْمَبَرِيْ خُدِيْ كِيْ دِيْ بَرَقَانِيَا وَآنْ بَكَه، يَانْ زِيْ مَا كِيْ يِيْ بِيَهْ كَارْسِيِيْر
لِسَر كِرِيَارِيْنْ وَآنْ؟

١١٠. چِهْ كَسِيْ نَفْنَجِيَكِيْ بَكَهْ يَانْ زِيْ لِيْخَوَه ظِلْمِيْ بَكَه، پِشْتَرَهْ زِيْ لِيْبُوْرِيْنَا (گُوْنَهِيْنْ)
خَوَه زِيْ خُدِيْ بِيْخَوَاهَه، اَوِيْ بِيِيْنَه كُوْ خُدِيْ بَخْشِيْنَرَه، دِلُوْفَانَه.

١١١. چِهْ كَسِيْ گُوْنَهَكِيْ بَكَهْ اَوْ زِيَاْنِيْ لِيْخُوْ دَكَه. خُدِيْ عَلِيْمَه، حَكِيْمَه.

١١٢. چِهْ كَسِيْ گُوْنَهَكِيْ بِيْجُوْكْ يَانْ زِيْ مَزَنْ بَكَهْ پِشْتَرَهْ بَافِيْرَه سَتُوِيْ يَكِيْ بِيْگَنَه، بِيْگَمَانْ
وِيْ بِيْخِيْ وَ گُوْنَهَكِيْ اَشْكِرَا لِيْخُوْ بَارْ كِرِيَه.

١١٣. (يَا مُحَمَّدُ!) اَكْرَ كَرَمْ وَ رَحْمَاْ خُدِيْ لِسَر تَهْ نَبُوِيَا، كُوْمَكِيْ زِيْ وَآنْ حَوْلْ دَا كُوْ تَه
زِيْ رِيْ دَرِيْنْ. حَالْ آفَهْ كُوْ اَوْ بَسْ خَوَه زِيْ رِيْ دَرِيْنْ. اَوْ نِكَارِنْ بُوْ تَشْتِيْ زَارِيْ
بِدَنْ تَه. خُدِيْ كَتِيْبْ وَ حِكْمَتْ زِيْ تَه رَهْ شَانْدْ وَ يَا كُوْ تَه نَزَانِيْبُوْ (اَوْ) فَيَرِيْ تَه كِرْ.
بِيْگَمَانْ فَنَجِيَاْ خُدِيْ لِسَر تَه پُر مَزَنَه.

١١٤. دِ پَرِيْ پِسْتِيْسْتَا وَآنْ دَهْ تُوْ خِيْرَكْ تُوْنَه، لِيْبِلِيْ پِسْتِيْسْتَا كَسِيْ كُوْ سَدَقِيَكِيْ يَانْ
فَنَجِيَكِيْ بَكَهْ يَانْ زِيْ نَافِيْرَا مِرُوْفَانْ رَاسْتْ بَكَهْ (وَآنْ لَهْفْ بِيْنَه)، نَهْ وِسَا يَه. چِهْ
كَسِيْ زِيْ بُوْ رَزَايَاْ خُدِيْ فَيِيْ بَكَه، پَاشِيْ اَمِيْ پَرُوِيْكَهْ مَزَنْ بَدِنِيْ.

١١٥. پِشْتِيْ كُوْ رِيَاْ رَاسْتْ زِيْ رَهْ اَشْكِرَا بُوْ، كِيْ دِرْزَابَرِيَاْ پِيْخَمَبَرْ بَكَهْ وَ نَهْ دِ رِيَاْ
مِسْلِمَانَانْ دَهْ هَرَه، اَمِيْ بَرِيْ وَيْ بَدِنْ رِيَاْ كُوْ بَرِيْ خَوَه دَايِيْ وَ اَمِيْ وَيْ بِيْخُنْ دُوْزَهِيْ
وَ چِهْ پِيْسَوَارَهْ اَوْ دُوْزَه!

١١٦. بِيْگَمَانْ خُدِيْ (گُوْنَهِيْ) شِرْكْ وَ هَفْشِيْكِيَاْ كُوْ زِيْ رَهْ بِيْ كِرِنْ نَابَخْشِيْنَه؛ لِيْبِلِيْ زِيْ

وَيٰٓيَٓ اَيُّهَا كَسِيْٓءُ الْوُدِّ اَيُّهَا الَّذِيْٓنَ يٰٓدُبُوْهُرَ، چِه كَسِيْٓءُ ٲِ خُدَيِّ رَه هَقْشِيْكَانْ
چِيْكَه، فَيَجَه بَرِاسْتِيْ اَو بِيْشَاشِيْكَه دُوْر ٲِ رِيْ كَتِيْبه.^١

١١٧. اَو ٲِ بِلِيْ خُدَيِّ كَاْزِيْ وَ عِبَادَتِيْ ٲِ هِنَاكَ مَعْبُوْدِيْنَ مِيْ رَه دِيْكَنْ (مِيْٓنَا لَاٲْ، عَزَا وَ
مَنَاٲْ) وَ اَو هَر هَاوَارِيْ دِيْگِهِيْنَ شَيْطَانِيْ رِيْكَدَارْ (اِيْ فَرْمَانْشِيْكَنْ).

١١٨. خُدَيِّ شَيْطَانْ ٲِ رَحْمَاْ خَوَه دُوْر كَرِيْه. شَيْطِيْنْ گُوٲْ: «صُوْنْدَ بَه اَزِيْ تَقَر ٲِ نَافْ
بَنَدِيْٓنْ تَه ٲِيْشَكِيْٓ بِيْگَرْمْ؛ ٲِ خَوَه رَه بِيْكَمْ هَقَالَ.»

١١٩. (شَيْطِيْنْ گُوٲْ: تَقَر اَزِيْ وَ اَن ٲِ رِيْ دَرِيْنِمْ، مُحَقَقْ اَزِيْ خُوْزِيَاْنِ دِ دِلِيْ وَ اَن دَه
بِيْكَارْ بِيْنِمْ وَ مُحَقَقْ اَزِيْ فَرْمَانِيْ لَوَاْنِ بِيْكَمْ، فَيَجَه اَوِيْ ٲِ گُوْهِيْنْ تَرْشَانْ (دَقَه، دَوَاْر
وَ ٲِيْزَانْ) بَقْلِيْشِيْنْ (دَا گُوْ وَ اَن ٲِ ٲُوْتَاْنِ رَه بِيْكَنْ قُوْرْبَاْنِ). صُوْنْدَ بَه، اَزِيْ لَوَاْنِ فَرْمَاْنِ
بِيْكَمْ، فَيَجَه اَوِيْ ثَاْفِرَاْنِدَاْ خُدَيِّ بِيْگُوْهَرِيْنِمْ. چِه كَسِيْٓءُ گُوْ ٲِ بِلِيْ خُدَيِّ شَيْطِيْنْ ٲِ
خَوَه رَه بِيْكَه دُوْسْتْ وَ ثَاْرِيْكَارْ، بَرِاسْتِيْ وَ يِ بِنَاوَايِيْكَيْ اَشْكِرَاْ زَرَاْر كَرِيْه.

١٢٠. شَيْطَانْ ٲِيْٓيَاْنِ وَ هِيْشِيْٓيِ دِيْده وَ اَن؛ حَالْ اَفَه گُوْ ٲِيْٓيَاْنِ گُوْ شَيْطَانْ دِيْده وَ اَن ٲِ خَاْٲَاْنِدِيْنِ
ٲِيْٓيِٓ فَه نَه تَشْتِيْكَيْ دِنَه.

١٢١. اَفِيْنْ هَا، (رُوْژَا قِيَاْمَتِيْ) فَحُوْٓيْنِيْگَهَا وَ اَن دُوْژَه وَ تُوْ رِيْٓيْنِ گُوْ ٲِ دَرَكْفِنْ فَلَاٲِيْ
نَاٲِيْنِمْ.

١٢٢. اَوِيْنْ گُوْ بَاوَرِيْ ثَاْنِيْنِ وَ كَارِيْنِ رِنْدْ كَرِنَه، اَمِيْ وَ اَن بِيْخُنْ بِيْهَشْتِيْنِ گُوْ دِ بِنِيْ وَ اَن دَه
چَمْ دِهَرِيْنْ وَ حَتَاْ بَحْتَاْٲِيْٓ اَوِيْ تِيْ دَه بِنْ. خُدَيِّ لِيْسَرْ فِيْٓ بِيْكَنْ سُوْرَاْ رَاْسْتْ دَاٲِيْه.
مَا كَاْ گُوْتَاْٲَاْ كِيْ ٲِ يَاْ خُدَيِّ رَاْسْتَرَه؟

١ هَكَه مَرْوُفْ فِيْ ثَاْٲَاْٲَاْ هَاٲِيْ وَ ٲِيْنِ مِيْٓنَا وَ يِ حَدِيْسِيْنِ ٲِيْخَمْبَرْ بِيْهَقْ رَه بَرِيْخِيْنَه اَفْ تِيْ فَيْمُكِرْنْ؛ اَو كَسِيْٓ
گُوْ بَقَاْسِيْ گَرَاْٲَاْ زَرِيْكَيْ ٲِ بَاوَرِيَاْ وَ هَبَه وَ بَاٲِمَاْنْ هَرَه بَالْ خُدَيِّ، دِيْ لَوِيْ بُوْرَه ٲَاْنِ ٲِ ٲِيْشِيْ
وَ يِ چَرَاْ بِيْكَه دِيْٲَاْ دِيْ وَ يِ بِيْشِيْنَه بِيْهَشْتِيْنِ. لِيْ وَ كِيْ گُوْ ٲِ فِيْ ثَاْٲِيْٲِيْ ٲِ يِ رَاْٲِيْنِ؛ اَو كَسِيْٓ گُوْ لِيْسَرْ
شَرِكْ وَ كَاْفِرِيْنِ بَمْرَه خُدَيِّ قَتْ لِيْٓ ثَاْٲُوْرَه وَ يِ عَفُوْ نَاكَه!

١٢٣. (گلي باورمندان! جزا و خلاصا خدي) نه بخوهرين وه و نه زي بخوهرين ين اهلي كتبت فه به. چه كسي نباشيكي بكه دي جزايي وي بينه و دي ژ بلي خدي ژ بو خوه نو دوست و نو تاريكاري زي نيته.^١

١٢٤. چه ميژ به چه زن، چه كسي كاركى قنچ بكه و او باورمند به، فيجه ها او دي هره بهشتي و بقاسي درزكا سيسكي زي دي نحي لي ننه.

١٢٥. ما ژ يي كو بدورستي ژ خدي ره تسليم بيه و قنجيكار به و بده دو ديني ابراهيم -كو او ژ هر بوجي پاكه- كي باشترين دينداره. خدي ابراهيم ژ بو خوه خوشيست گريته.^٢

١٢٦. چه تشين لعد و ناسبانان هه هر ين خدي نه و خدي لسر هر تشي بتامي ناگاهداره.

١٢٧. (يا محمد!) د بارا زان ده داخوياني ژ ته دخوازن. بيژه: خدي ژ وه ره، د بارا وان ده داخوياني دده و او تايين كو د كتبي ده ژ وه ره تين خوندن، د بارا زين سيوي ده يه كو هون پارا (ميراتيا) كو ژ وان ره هاتيه فقتاندين نادن وان و وه دل هيه كو وان مهر بكن و (داخوياني) د بارا زاروكين بيچاره و سيوي ده يه كو هون عدالتي بجه بينن. هون چه خيري بكن محقق خدي يي درانه.

١ خدي د في تايي ده اشكره نكره كا هيفين مروفان و هيفين اهليكتيان چه نه؟ لي بلي د جهنه دن ده بحسا هنكان ژ وان هيفيان كره: ميناك؛ عربين دروكر وها دگوتن: «ام ژ هينا مال و زاروك فه بيهرن و ام نه بين كو بينه عزائدان» سبأ: ٣٥ و «گوتن: زيان بس زيانا مه يا في دنباي يه و امي پشتي مرنى نين فزاندين» انعام: ٢٩. ميناك ژ اهليكتيان: «گوتن: ژ بلي بين فله و جهو كس دي نجه بهشتي» بقره: ١١١ و «جهو و فلهان گوتن: ام كر ين خدي و دوستين وينه» مائده: ١٨. اف تف هيفين وان: ته پيوند يا وان براستي فه ننه.

٢ دگل كو پيخمير تف د قاسديتيا خدي ده و كهفن، لييلي بتايمندين خوه هن فرقين وان ژ هف هه. ژ في باتي يه كو ژ موسا ره «كليم الله»، ژ عيسا ره: «روح الله». ژ محمد ره «حبيب الله» و ابراهيم ره زي «خليل الله» هاتيه گوتن. اف تايئا كو لوژر بهوري بويه ژيدر افي وسفداين.

١٢٨. اَكْرَ زَنَكْ ژِ مِيرِي خَوَه بَانْدِيَشَه بَه كُو دِي خُوشِ پِي رَه دَرَبَاسِ نَكِه يَانِ زِي دِي
 بَرِي خَوَه زِي فَكْرِيَنَه (وِي چَاخِي) ژِ وَاَن رَه تُو كُنْه تُونَه يَه كُو اَو دِ نَافِرَا خَوَه دَه
 صَلَحَكِي بِيَكْن. صَلَح (لَهْفَهَانِ هَر نِم ژِ بَرْدَانِي) چِيَتِرَه. رُخُو دِ نَفْسَان دَه كُو مَرِشِي
 لِكَاَرَه. (كَلِي مِيرَان!) اَكْرَ هُون بَوَان رَه خُوشِ دَرَبَاسِ بِيَكْن و هُون خَوَه (ژِ نَحَقِيَا
 لَوَان) بِيَاَرِيَزْن؛ فَيَجَه خُدِي ژِ يَا كُو هُون دِيَكْن تَقَر نَاگَا هَدَاَرَه.^١

١٢٩. (كَلِي مِيرَان!) هُون چَقَاسِي بَخَوَاژْن زِي دِي سَا نَكَارِن دِ نَافِرَا زَنَان (هَوِيَان) دَه
 دَا دَمَنْدَا نَه تَقْبِگَرْن؛ نَاخُو بَتَامِي مِيلا خَوَه نَدِن يَكِي و يَا دِنِ زِي وَكْ گَرِيْدَا يِي بَه
 (نَه بِيَمِيَر و نَه زِي بَرْدَا يِي) نَهِيلِن. اَكْرَ هُون نَافِرَا وَاَن رَاسْتِ بِيَكْن و خَوَه (ژِ زِلْمِي)
 بِيَاَرِيَزْن، تَقَر خُدِي كُنْهَبَخْشَه، دِلُوفِيَنَه.

١٣٠. اَكْرَ زَن و مِيَر هَف بَرْدِن، خُدِي ژِ نَعْمَتِيَن خَوَه يِيَن پَر دِي هَر دُو يَانِ زِي دَوْلَمَنْد
 بِيَكِه. خُدِي جُو مَرْدَه، كَارِيَنَجِهَه.^٢

١٣١. لِعَرْد و نَاسِيَا نَان چِه تَشْتِ هِيَن، اَو تَف يِيَن خُدِي نَه. بِيگْگَان مَه لَوَانِيَن كُو دِ بَرِيَا
 وَه دَه كِتِيَبِ ژِ وَاَن رَه هَاتِنَه و لَوَه زِي فَرْمَانِ كَرِيَه، نَانْگُو «هُون هَا ي ژِ (سِينُورِي)
 خُدِي هِيَن!» اَكْرَ هُون اِنْكَارِ بِيَكْن زِي، بِيگْگَان چِه تَشْتِيَن لِعَرْد و نَاسِيَا نَان هَنَه اَو
 تَف يِيَن خُدِي نَه. خُدِي دَوْلَمَنْدَه، هِيَرَا يِي پَسَنْدَا يِنِي يَه.

١ د زواجي ده بهف ره خوشدرباسكرن بتعويز و جانگوريين هفبش دبه و دمسه. ليليل ژ بر كو د هر
 كسي ده ناوايكي سروشتي، ازپرستي، چافباري و زخلي هيه، هر كس ژ هفالي خوه فداكاربي هيفي
 دكه. سلح زي، بتعويزداين و فداكاريا هر دو رخان ژ هن مافان چيدبه. اف روش، ژ بفجون و هفرداني
 چيتره.

٢ هكه دگل همو تدبيران زي زواج نمسه و انديشبا خزاني و رتبي هيه وي چاخ زَن و مِيَر نَه مجبورن
 كو درد و مرزا هف بكشين و د نيف جهنا معنوي ده بزين، بلا هف بردن و خُدِي دِي كلك دريبن
 خيري لوان فكه.

١٣٢. چِه تَشْتِيْن لِعَرْدُ و نَاسِيْبَانَن هَنَه، اَوْ تَف يِّيْن خُدِيْ نَه. (رَبُّوْ كَارُ و عَمَلِيْ بَدَيِيْن خَوَه) بُوَكِيْلِي خُدِيْ بَسَه.

١٣٣. گَلِي مَرُوْفَان! اَكْر خُدِيْ بَخَوَازَه، دِي وَه رُ حُوْلِيْ رَاكِه وَ هِنَكِيْن دِن بِيْنَه شُوْنَا وَه. بِيْگَمَان خُدِيْ لِسَر فَيِي يَكِيْ قَادِرَه.

١٣٤. كِي خَلَاتَا دِنْيَايِيْ بَخَوَازَه (بِلَا بَرَاَنَه كُو) خَلَاتَا دِنْيَا وَ تَاخَرْتِيْ هَرْدُو لَجَم خُدِيْ نَه. خُدِيْ بِيْهِيْزَرَه، بِيْنَرَه.

١٣٥. گَلِي يِّيْن كُو باوَرِيْ تَانِيْه! بَدَا دِرُوْرِيْ رَابَن وَ رُبُوْ خُدِيْ شَاهِدِيْيِيْ بَدَن، چَنْدِيْن اَوْ لِدِيْ وَه بَخَوَه، لِدِيْ دِيْ وَ بَاْفِيْن وَه وَ خِرْمِيْن وَه بَه زِي. اَكْر اَوْ (مَافْدَار وَ مَافَرِيْگَر) دَوْلَمَنْد اَن خِرَاَن بَن، فَيِيْجَه خُدِيْ رُ هَرْدُوْيَان پِيْشْدَرَه (رُ وَه). نَدَن پَي آرزوِيْن خَوَه وَ رُ عَدَالَتِيْ شَاش نَبَن. اَكْر هُون زَمَانِيْ خَوَه لِسَاهِدِيْيِيْ خَوَار بَكَن (رَاسْتِيْيِيْ بَكُوْهَرِيْن)، يَان زِي بَرِيْ خَوَه رُ شَاهِدِيْيِيْ فَاْگَرِيْن (رَاسْتِيْيِيْ فَاْشِيْرَن)، بِيْگَمَان رُ يَا كُو هُون دِكَن خُدِيْ نَاگَاْهَدَارَه.

١٣٦. گَلِي يِّيْن كُو باوَرِيْ تَانِيْه! لِسَر باوَرِيَا بُخُدِيْ وَ پِيْخَمْبَرِيْ وَي، لِسَر باوَرِيَا بَكْتِيْبَا كُو رُ پِيْخَمْبَرِيْ خَوَه رَه شَانْدِيْه وَ بَوَان كِتِيْبِيْن كُو بَرِيْ شَانْدَنه بَرْدَوَام بَن. چِه كَسِيْ بُخُدِيْ، مَلَانِيْكَتِيْن وَي، كِتِيْبِيْن وَي، پِيْخَمْبَرِيْن وَي وَ رُوْژَا دَاوِيْيِيْ (قِيَامَتِيْ) باوَرِيْيِيْ نِيْئَه (كَافِر بِيْه) فَيِيْجَه بَرَاْسْتِيْ اَوْ بِيْشَاشِيْكَه شَاش رُ رِيْ كَتِيْه.

١٣٧. بِيْگَمَان اَوِيْن كُو پِيْشِيْ اِيْمَان تَانِيْن پَاشِيْ كَاْفَر بُوْنَه، پِيْشْتَرَه دِيْسا اِيْمَان تَانِيْه پَاشِيْ دِيْسا كَاْفَر بُوْنَه، پِيْشْتَرَه كُفْرَا خَوَه زِيْدَه كِرَنه؛ خُدِيْ نَه لِيْگُوْنَهِيْن وَان دِيْبُوْرَه نَه زِي لِسَر رِيَا رَاسْت وَان رَاسْتَرِيْ دِكِه.

١٣٨. (يَا مُحَمَّد!) مَزِيْگِيْيِيْ بَدَه مُنَافِقَان كُو بَرَاْسْتِيْ رُ وَان رَه عَزَابَكِيْ دِيْوَاَز هِيْه!

١٣٩. اَوَيْنُ كُو زِ دِيْثَلَا باوَرْمَنْدَانُ فَهَ كَاْفِرَانُ زِ خَو رَه دِيْكَنُ خَوْدِي وَ ثَارِيْكَارُ. اَرِي، مَا
گَلُو اَوْ عَزْتِي وَ رُوْمَتِي زِ وَاَنْ هِيْشِي دِيْكَنُ؟! بِيْگَمَانُ رُوْمَتِ وَ سَرْفَرَازي هَر زِ خُدِي
رَه يَه.

١٤٠. (گَلِي مُومِنَانُ!) دِ كِتِيْبِي دَه زِ وَه رَه هَاتِيَه شَانْدَن؛ دَمَا وَه سَخِ كِرُ كُو تَايْتِيْنُ خُدِي
تِيْنِ مَانْدَلِكِرُن، يَانِ رِي يَوَانِ تِنَاَزِ تِي كِرُن، هِنْگِي دِيْگَلُ وَاَنْ (كَافِرَانُ وَ مُنَافِقَانُ)
رُوْنِيْن، حَتَا كُو اَوْ خَوه تُوقِي پِيْشَكِه دِنِ نَكِن. (دَمَا هُونُ جَفَاتِي تَرَكِ نَكِن) هُونِي رِي
بِيْنِ وَكِي وَاَنْ. بِيْگَمَانُ خُدِي دِي تَمَامِي كَاْفِرُ وَ مُنَافِقَانُ دِ جَهَنْمِي دَه لِهْفِ كُومُ بَكِه. ١

١٤١. اَوَيْنُ كُو جَافِيْتِيْرِيَا نِرَنْدِيِي زِ بُو وَه دِيْكَنُ؛ فَيَجْهَاگَرُ زِ جَمِ خُدِي فَتَحَكُ (سَرْكَفْتِنُ وَ
غَنِيْمَه) بِيَه نَصِيْبِي وَه (زِ وَه رَه) دِيِيْزُن: مَا اَمُ رِي تَه دِيْگَلُ وَه بُونُ (دَه كَا پَارَا مَه رِي
بِدُن مَه)؟ اَكْرُ سَرْكَفْتِنُ بِيَه نَصِيْبِي كَاْفِرَانُ (فِي جَارِي زِ وَاَنْ رَه) دِيِيْزُن: اَرِي مَا مَه
هُونُ تِيْكَنِيْرُن (فَيَجَه مَه دَسْتُ دَانِي سَر وَه) وَ مَه زِ باوَرْمَنْدَانُ هُونُ پَارَاسْتِنُ؟ اِيْدِي
خُدِي دِي رُوْزَا قِيَامَتِي دِ نَافِيْرَا وَه وَ وَاَنْ دَه حُكْمِ بَكِه. خُدِي لِهْمَبَرُ باوَرْمَنْدَانُ تُو
رِيْكِئِي نَادَه كَاْفِرَانُ.

١٤٢. بِيْگَمَانُ مُنَافِقُ حَوْلِ دِدُنُ كُو خُدِي بَخَايِيْنُن. حَالُ أَفَه كُو خُدِي خَاپَاَنْدِنَا وَانِ
(بَعْدَايِي خَوه) دِي لَوَانُ فِكْرِيْنَه. دَمَا (بِمُومِنَانُ رَه) رَادِيْنَه نِيْمِيْزِي، بِيْكَاسُولِي وَ
سِسْتِي رَادِيْن، لِيْشِيْرِي مُرُوفَانُ رِيَاكَارِي دِيْكَنُ وَ اَوْ پِرُ هِنْدِكُ دِيْكَرِي خُدِي دِيْكَنُ.

١٤٣. اَوْ (مُنَافِقُ) دِ نَافِيْرَا كُفِرُ وَ اِيْمَانِي دَه دِيْجُنُ وَ تِيْنُ؛ تَه زِ وَاَنْ (كَافِرَانُ) تَه رِي زِ قَانِ
(مُومِنَانُ) تِيْنِ حَسِيْبِي. خُدِي، كِي زِ رِي بِيْخَه فَيَجَه تُو زِ بُو وَي رَاسْتِي چَارَسَرِيْكِئِي
نَايِي.

١ چه تِيْكَلِيْنُ نَافُ نَتَوِي بِنُ، چه تِيْكَلِيْنُ فَرْدِي بِنُ، دَفِي باوَرْمَنْدُ لِيْجَمُ باوَرْمَنْدَانُ جِهِي خَوه بِيْگَرُن وَ دَفِي
دَهْفَرُ بُونِي دَه لِهِيْزُ، رُوْمَتِ وَ عَزْتِي بِيْگَرُن. مِلْتِي كُو زِ بُو خُرْتُ بِيَه هَاوَارَا خَوه بِيْگِهِيَه كَاْفِرَانُ اَوْ هَر دِي
قَلْسِ بِيَه وَ فَرْدِيْنُ كُو مُرَاجَعَتِي وَاَنْ بِيْكَنُ، كَسَايْتِيَا خَوه زِ دَسْتُ دِدُن. هَكِه بَهْفَرُ بُونَا مُسْلِمَانُ وَ كَاْفِرَانُ
بِيَه مَجْبُورِي، كَاْفا كَاْفِرُ دِ عَلِيْهِي دِيْنُ دَه بِيْشِيْنُ بِلَا باوَرْمَنْدُ زِ مَجْلِسَا وَانِ دَرَكْفَه وَ وَاَنْ شَرْمَزَارُ بَكِه.

۱۴۴. گلی ییْن کو باوری تانیه! د شونا باورمندان ده کافران ژ خوه ره نکن دُوست
و پشْتان. ما هون دِخوازن کو لِدِزبری خوه دلیلکه اشکرا بدن خدی (دا کو ژ بو
وی جزا بده وه)؟!

١٤٥. بِيگَمَانْ مُنَافِقْ، دِ جَهَنَمِي دَه دِ قَاتَا هَرِي رِيزِ دَه نَه، اِيدي تُو دِي رِ وَاَنْ رَه قَتْ
نَارِيكَارَكِي زِي نَبِيئي.

۱۴۶. لَيْلَىٰ أَوِيں کُو پُوشَان بُونہ، خَوہ سَر رَاسَت کِرَنہ، خَوہ ژ دِل بِخَدَا فَہ گِرَتَنہ وَ تَنِيں ژ خَدِي رَہ عِبَادَتِيں خَوہ کِرَنہ، فَيَجَہ هَا اَو (رُوزَا قِيَامَتِي) دِگَل بَاوَرْمَنَدَانِ وَ پَاشِي خَدِي دِي خَلَاتکَہ مَزَن بَدَہ بَاوَرْمَنَدَانِ.

۱۴۷. (گلی مرؤفان!) اَکَر هُون بَاوَرِیِ بَیْنِن و شِکْرِی خُدِی بَکِن، خُدِی دِی چِمَا وَه بَدَه عَذَابِی! خُدِی شُکَر دَارَه، زَانَا یِه.

۱۴۸. خُدَی زَاشْکَرِا کرِنَا گوئِنَا نَبَاشْ حَزْ نَاکِه، لِیَبَلِی کَسِی کُو نَحَقِی لِی بُوبَه اَوْ جُودَا یَه. خُدَی بَهیزَرَه، زَانَا یَه.

١٤٩. (كَلِي مُرُوفًا!) اَكْرْ هُونْ قَنْجِيكِي اَشْكْرَا بَكْنْ اَنْ هُونْ وَيْ بَدْرِي بَكْنْ، يَانْ رِي لَمَفَنْجِيَا (كُو لَوَهْ هَاتِيَهْ كَرْنْ) بُبُورْنْ، فَيَجَهْ بِيكْمَانْ خُدا تَسْبُوهْرَهْ، خُودْ اَنْشِيَانَهْ.

۱۵۰. بِيَكْمَانَ اَوِيْنِ كُو خُدَيِّ وَ بِيَحْمَبَرِيْنِ وَيْ مَانْدَلْ دِكْنِ وَ دِخَوَاژَنْ كُو جَوْدَاهِيْنِ
بِيَحْنِ نَافْبِرَا وَيْ وَ بِيَحْمَبَرِيْنِ وَيْ وَ دِيْبِيژَنْ: اَمْ باَوَرِيِيْ بِيَهْنَكْ (ژِيْ بِيَحْمَبَرَانْ) تِيْنِيْنِ وَ اَمْ
هِنَكَاڤْ ژِيْ مَانْدَلْ دِكْنِ وَ اَوْ دِخَوَاژَنْ كُو دِ نَافَا اِسْلَامْ وَ كُفْرِيْ دَهْ رِيْكَهْ دَنْ بَغَرَنْ...

۱ د هر چاڅي ده لکيلکا مومنين حقيقي هن کسين کو ژ بو برونديين خوه يان ژي ژ بو خلاسيا خوه هته - چندان زاهري به ږي - کو خوه موم دانه نيشاندان. ژ وان ره متافقي تې گوتې. جندې لدنيايي تبه ږي لي خدي لئاخرتي دئ روپوشا وان ژ بر روپي وان راکه و ژ بر کو او کافرين نمردين دئ وان بخه قاتا جهنمي يا هري ژيرين ده و د حق وان ده نو شفاعتي ژي قبول ناکه.

١٥١. هَا اَوْ كَافِرٍ بَخْوَهْ نَهْ، مَهْ، زِ بُوْ كَافِرَانْ عَزَابِكِي رِسَوَاكِرْ نَامَادَهْ كِرِيَهْ.

١٥٢. اَوَيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ بَخْدِيْ وَ پِيْخَمْبَرِيْنْ وَيْ تَانِيْنْ وَ جُوْدَاهِيْ نَخِسْتِنْ نَافَا يَكِيْ زِ
وَآنْ اَفِيْنْ هَا خُدِيْ دِيْ پَاشِيْ خَلَاتَا وَآنْ بَدَهْ وَآنْ. خُدِيْ گَنَهَبَخْسَهْ، دِلُوْ فَاَنَهْ.

١٥٣. (يَا مُحَمَّدُ!) اَهْلِيْ كِتِيْبْ زِ تَهْ دِخَوَازِنْ كُوْ تُوْ زِ تَاسِيَاَنَانْ كِتِيْبِكِيْ زِ وَآنْ رَهْ دَاخِيْ
خَوَارِيْ. بِيْگَمَانْ وَآنْ زِ مُوسَا تَشْتَكِيْ هِيْ زِ فَيْ مَزْنَتِرْ خُوسْتَبُونْ. فَيْجَهْ گُوتِنْ: «خُدِيْ
اَشْكِرَا نِيْشَانِيْ مَهْ بَدَهْ.» فَيْجَهْ بَسَدَمَا ظِلْمَا وَآنْ دِ جَهْ دَهْ بَرُوسِكِيْ اَوْ هِنْگَا فَتِنْ. دُوفَرَهْ
پَشْتِيْ كُوْ دَلِيْلِيْنْ اَشْكِرَا زِ وَآنْ رَهْ هَاتِنْ، گُولَكْ زِ خَوَهْ رَهْ كِرِنْ اِلَهْ. اِيْدِيْ اَمْ دَرْ حَقِيْ
وِيْ دَهْ لَوَانْ بُوْرِيْنْ وَ مَهْ سَلَا حِيْتَكَهْ اَشْكِرَا دَا مُوسَا.

١٥٤. مَهْ (چيَايِي) طُورْ دِ سَرْ وَآنْ رَهْ رَاكِرْ دَا كُوْ پِيْمَاَنَا خَوَهْ بَجَهْ بِيْنِيْنْ وَ مَهْ لَوَانْ فَرْمَانْ
كِرْ كُوْ دِ دَرْگَهْ رَهْ سَرْتَوَانْدِيْ وَ خُوشْكَانْدِيْ تِيْكْفِنْ بَاژِيْرْ. مَهْ لَوَانْ فَرْمَانْ كِرْ كُوْ دِ
رُوْژَا شَمِيْيْ دَهْ (پِيْچِيْرْ كِرْنَا مَاصِيَاَن) زِيْدْگَا فَيِيْ نَكِنْ (وَ نَدِنْ سَرْ بَرِيْآرَا خُدِيْ) وَ
مَهْ زِ وَآنْ پِيْمَاَنَكَهْ نَاصِيْ سِتَانْدُ.^١

١٥٥. فَيْجَهْ زِ بَرْ كُوْ سُوْژَا خَوَهْ شِكَانْدِنْ وَ تَايِيْتِيْنْ خُدِيْ اِنْكَارْ كِرِنْ وَ بِيْظَلْمِيْ پِيْخَمْبَرْ
كُشْتِنْ وَ زِ بَرْ كُوْ دِگُوتِنْ: دِلِيْ مَهْ تَرِيَهْ. (نَخِيْرْ) ، بَلَكِيْ زِ بَرْ كُفْرَا وَآنْ، خُدِيْ مُوْهَرْ
لَسَرْ دِلِيْ وَآنْ دَايَهْ، فَيْجَهْ هِنْدَكْ زِ وَآنْ بَاوَرِيْ تِيْنِيْنْ.

١٥٦. دِيْسا بَسَبَبْ اِنْكَارَا وَآنْ (يَا دَرْ حَقِيْ عِيْسَا دَهْ) وَ زِ بَرْ بِيْبَخْنِيْكَهْ مَزْنْ كُوْ تَاْفِيْتِيْنْ
سُتُوِيْيْ مَرِيْمِيْ.

١٥٧. هَمْ زِيْ بَسَدَمَا كُوْ دِگُوتِنْ: «بِيْگَمَانْ مَهْ پِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ، عِيْسَايِيْ كُورِيْ مَرِيْمِيْ

١ دِ فَيْ تَايِيْتِيْ دَهْ خُدِيْ فَرْمَانْ دَكَهْ كُوْ «دِ رُوْژَا شَمِيْيْ دَهْ زِيْدَهْ گَا فَيِيْ نَكِنْ». دِ فَيْ تَايِيْتِيْ بِيْآنْ نُبُوِيَهْ كَا فَرْمَاَنَا
خُدِيْ بَجَهْ تَايِيْتِيَهْ تَاَنْ نَا؟ لِيْ بِلِيْ دِ جِهِيْنْ دِنْ دَهْ بِيْآنْ كِرِيَهْ كُوْ فَرْمَاَنَا خُدِيْ بَجَهْ تَايِيْتِيَهْ. مِيْنَاكْ: «بِرَاسْتِيْ
هُونْ دِرَآنِيْنْ اَوِيْنْ كُوْ دِ رُوْژَا شَمِيْيْ دَهْ دِسْتَدِرِيْزِيْ كِرِنْ كَا مَهْ جَهْ بَسَرِيْ وَآنْ تَايِيَهْ». بَقَرَهْ: ٦٥ «وَ زِيْ
گُنْدِيْ كُوْ لَبَرْ كَرْسَخَا چَمْ بُوْ بِيْرَسَهْ؛ دَمَا وَآنْ دِ رُوْژَا شَمِيْيْ دَهْ زِيْدَهْ گَا فِ دِكِرِنْ...». اَعْرَافْ: ١٦٣

مَسِيحُ كُوشْتِ.» حَال آفَه كُو وَانْ اَو نَكْشَتِيه، نَه ژِي وَانْ اَو لِجَارْمِخِي دَايَه. لِئِيلِي ژِي وَانْ رَه هَات شَبَانْدَن. بِيگَمَانْ اَوِينْ كُو كَتْنَه اِخْتِلَافِي، دَر بَارِي (كُشْتِنَا) وَي دَه بَگُومَانِي. ژِي گُومَانِي پِيْشْتَر قَت زَانِيْنَا وَانْ پِيْشْتِكِي نِيْنَه وَ بَرِاسْتِي ژِي وَانْ اَو نَكْشَتِيه.

١٥٨. نَخِيْر، وَانْ عِيْسَا نَكْشَتِيه، بَلَكِي خُدِي اَو هِلْدَايَه جَم خَوَه. خُدِي سَرْدَسْتَه، كَار بِنَجَهه.

١٥٩. ژِي يِنِ اَهْلِي كِتِيْب (فَلَه وَ جَهُو) تُو كَس نِيْنَه كُو بَرِي مَرِنَا خَوَه باوَرِي يِنِ (بِيعِيْسَا) نِيْنَه وَ رُوژَا قِيَامَتِي دِي لَسَر وَانْ ژِي بِيَه شَاهِدْ.

١٦٠. بَسْدَمَا ظَلَمَا كُو جَهُويَانْ كِرِيُو وَ بَسْدَمَا كُو وَانْ پِر كَس ژِي رِيَا خُدِي فَاگَرَانْدِيُون، مَه هِن نِعْمَتِيْن پَاك اَيْنْ كُو (پِيْشِي) ژِي وَانْ رَه هَاتِيُون حَلَالَكِرِن، لِيَوَانْ حَرَامْ كِرِن.

١٦١. دِيْسَا بَسْدَمَا كُو سَلَف (رَبَا) دِيْخَوَارِن، دِيْگَلْ كُو (دِ تَوْرَاتِي دَه) ژِي مَنَعَا وَانْ ژِي هَاتِيُو كِرِن وَ بَسْدَمَا كُو مَالِيْن مَرُوفَانْ بَنَه رَوَايِي وَ سَتْمَكَارِي دِيْخَوَارِن (تَشِيْنِيْنْ كُو ژِي بُو وَانْ حَلَال بُون لَسَر وَانْ هَاتَه حَرَامْ كِرِن). مَه، ژِي بُو كَاْفِرَانْ عَزَابَكِي بَرَانْ تَامَادَه كِرِيَه.

١٦٢. لِئِيلِي ژِي وَانْ، اَوِينْ كُو دِ زَانِيْنِي دَه كُوكْ بَرْدَانَه وَ يِنِ باوَرْمَنْد، بِيَا كُو ژِي تَه رَه هَاتِيَه شَانْدِن وَ بِيَا كُو ژِي پِيْخَمَرِيْن بَرِيَا تَه رَه ژِي هَاتِيَه شَانْدِن باوَرِي تِيْنِ وَ اَوِينْ كُو نِيْمِژِي دِيْن، زَكَاتِي دِيْن وَ باوَرِي بِيْخُدِي وَ رُوژَا تَاخَرِي تِيْنِ، هَا آمِي پَاشِي خَلَاتَكَه مَرِن بَدَن وَانْ.

١٦٣. بِيْگَمَانْ چَاوَا مَه پِيْخَام (وَحِي) ژِي نُوح وَ پِيْخَمَرِيْن پَشْتِي وَي رَه شَانْد، هَر وَهَا مَه پِيْخَام ژِي تَه رَه ژِي شَانْد. مَه پِيْخَام ژِي اِبْرَاهِيْم، اِسْمَاعِيْل، اِسْحَاق، يَعْقُوب وَ نَفِيَّانْ

١. وَاتِيَا تَايِي: جَهُو وَ فَلَه دَمَا بَكْفَن بَر مَرِن، وَي چَاخِي فَاَم دِيْن كُو عِيْسَا تَه كُورِي خُدِي يَه: لِئِيلِي اَو بَنْدِي خُدِي وَ قَاسِدِي وَي يَه. لَسَر فَي يَكِي باوَرِي تِيْنِ، لِي باوَرِيَا وَانْ وَي دَمِي تَه مَوْفَايِي نَادَه وَانْ.

(اَيْنُ يَعْقُوبُ) و مَه پَيَحَامُ ژ عيسا، ايوب، يونس، هارون و سوليمان ره ژي شاند. مه زبور ژي دايه داود.

١٦٤. (مه، قاسد شاندن؛) هن ژ قاسدان مه بحسا وان بر يا فيگا ژ ته ره كړيه و هن قاسد ژي مه بحسا وان ژ ته ره نكړيه. بيگان خدي بموسا ره خبر دايه.

١٦٥. او پيخمبرين مزگينبر و هسياركر بون دا كو پشتي پيخمبران، لهمبري خدي، ژ مرو فان ره تو بهانه چينبه! خدي سردسته، كاربنجهه.

١٦٦. ليلي، خدي لسر يا كو ژ بو ته هنارتيه شاهدي دده، خدي او برانينا خوه هنارتيه. ملايكه ژي ژ في ره شاهدي ددن. بشاهدي خدي بسي ته يه.

١٦٧. بيگان اوين كو كافر بونه و (خليكي) ژ ر يا خدي فدگرين، براسي او د ريشايكه دور و كور ده نه.

١٦٨. بيگان اوين كافر بونه و (بيردواميا لسر كفي) ظلم كړنه، خدي هيچ لوان نابوره و تو ريي ببر وان ناخه...

١٦٩. ژ بلي ر يا دوژهي (جهنمي) كو او دي حتا بحثايي تي ده بن. اف كار لير خدي بر هيسانه.

١٧٠. گلي مرو فان! بيگان پيخمبر ژ نك خدايي وه راستي ژ وه ره ثانيه. ناخو باوريي پي بين كو او ژ بو وه چتيره. اگر هون انكار يكن، تفرجه تستين لعد و ناسيپانان هنه، تف بين خدي نه. خدي عليه، حكيمه.

١٧١. گلي بين اهلي كتيب! خوه لديني خوه بيتنداز برندن و ژ راستي پي فه لسر نافي خدي تشنكي دن نييزن. بيگان مسيح؛ عيسايي كوري مريمي بس پيخمبري خدي و (مسوگر بونا) گوتنا وي يه كو ببال مريمي فه هاتي ه گوتن (نانگو؛ خدي گوتي: «چيه!» او ژي چيو) و (عيسا) خدانجانكي (خدانروحي) ژ جم وي يه. ناخوه

بَاوَرِييْ بُخْدِيْ وَ بَقَاَصِدِيْنْ وِي بِيْنِنْ وَ نَبِيْرُنْ: «خُدا سِيْسِيْ نَه.» خَوَه ژ فِئِيْ گُوْتِيْ
يِدْنْ پَاشْ كُوْ آفْ دَانَبَاشِيْ ژ بُوْ وَه چِيْتَرَه. بِيْگَنَ خُدا بَسْ خُدايَكِي بِنِيْ يَه، اَوْ ژ
يَا كُوْ زَارُوْكَ زِيْ رَه هَبِنْ پَاكْ وَ دُوْرَه. چِه تَشْتِيْ لَعَرْدْ وَ تَاسِيْاَنَ هَبِه هَرْ مَلِكِيْ وِي
يَه، خُديْ (دِ مَلِكِيْ خَوَه دَه) ژ رِيْقَبِرِيْ وَ لِهْفَرَاگِرِيْ فِه كَافِيْ يَه.

١٧٢. نَه مَسِيْحْ (عِيْسَايِيْ كُورِيْ مَرِيْمِيْ) وَ نَه زِيْ فَرِيْشْتِيْنِيْنْ نِيْزِيَكِي خُديْ، تُوْ جَارِي
ژ پَرَسْتِنَا بُوْ خُديْ دِلْسَارْ نَبُوْنَه. چِه كَسِيْ ژ عِبَادَتِيْ خُديْ دِلْسَارْ بِيَه وَ خَوَه مَزِنْ
بِدِيْرَه (زِيْ رَه عِبَادَتِيْ نَكِه)، پَاشِيْ خُديْ دِيْ وَ اَنْ هَمُويَانْ بِيَالْ خَوَه فِه كُومْ بَكِه.

١٧٣. هَرْچِيْ اَوِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْنْ وَ كَارِيْنْ قَنَجْ كِرِنَه، فَيَجِه (خُديْ) دِيْ خَلَاتَا وَ اَنْ بِيْ
كِيْبَاسِيْ بَدَه وَ اَنْ وَ ژ كَرَمَا خَوَه دِيْ ژ وَ اَنْ رَه زِيْدَه بَكِه. هَرْچِيْ اَوِيْنْ كُوْ بَرِيْ خَوَه
ژ عِبَادَتِيْ وِي فِكْرَانْدِنْ وَ (عِبَادَتْ نَكِرِيْنِيْ) خَوَه مَزِنْ دِيْرَانَه، (خُديْ) دِيْ عَذَابَكِي
دِزُوَارْ بَدَه وَ اَنْ وَ اَوِيْ ژ بِلِيْ خُديْ ژ بُوْ خَوَه تُوْ دُوْستْ وَ تَارِيْكَارَكِيْ زِيْ نَبِيْنِيْنْ.

١٧٤. گَلِيْ مَرُوْفَانْ! بِيْگَنَ ژ جَمْ خُدايِيْ وَه، ژ وَه رَه دَلِيْلَكِه أَشْكِرَا هَاتِيَه وَ مَه ژ وَه رَه
رُوْناهِيكِه زَلَالْ تَانِيَه خَوَارِيْ.

١٧٥. هَرْ چِيْ اَوِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ بُخْدِيْ تَانِيْنْ وَ خَوَه بَـ (دِيْنِيْ) وِي گَرْتَنَه، فَيَجِه (خُديْ)
دِيْ وَ اَنْ بَخَه نَافَا خَوْشْدَايِيْنْ وَ مَرَحْمَتَكِه كُوْ ژ جَمْ وِي يَه وَ اَوِيْ وَ اَنْ بَرِيْكَه
رَاسْتْ وَ دُوْرِسْتْ فِه سَرُوْخْتْ بَكِه.

١٧٦. (يَا مُحَمَّدُ! ژ تَه (دِ بَارَا بِيُوْرَتَانْ دَه) چَارَسَرِيْ دِرِيْسُنْ. بِيِيْرَه: خُديْ دِ بَارَا كَلَالِيْ
دَه (مِيْرَاتِيَا كَسِيْ كُوْ بَافْ وَ زَارُوْكِينْ وِي تُوْنَه بِنْ) چَارَسَرِيْ بِيَانْ دِكِه؛ أَگَرِ يَكِي
بِيْزَارُوْكَ بِمَرَه وَ خَوْشَكَكِه وِي هَبِه؛ نِيْفِيْ مِيْرَاتِيِيْ ژ وِي رَه يَه. أَگَرِ خَوْشَكْ بِمَرَه وَ
ژ وِي تُوْ زَارُوْكَ تُوْنَه بِنْ، بَرَايِيْ وِي زِيْ دِبَه مِيْرَاتَخَوَرِيْ وِي. أَگَرِ ژ بَرَا دُوْ خَوْشَكْ
بِمِيْنِيْنْ، ژ مِيْرَاتِيِيْ ژ سِيْسِيْيَانْ دِدُوْ يَا وَ اَنَه. أَگَرِ مِيْرَاتَخَوَرْ هَمْ مِيْرْ هَبِنْ هَمْ زِيْ رُنْ،

پَارَا مِيَرِ بَقَاسِي دُو پارِينِ زِينِي يَه. ژِ بُو هُونِ شَاشِ نَبِنِ خُدِي ژِ وَه رَه (حُكْمِينِ
دِينِي وَه) أَشْكَرَا دِكِه. خُدِي بَهَرِ تَشْتِي زَانَا يَه.

۵. سُورَه يِي مَائِدَه

سُورَه يِي مَائِدِي ژِ تَايْتَا سَيِّمِ يِي فَه تَفِّ لِمَدِينِي دِ سَلَا شَسَمِ تَا هِجَرِي دَه نَازِلِ بُوِيَه. اَو
۱۲۰ (سَد و بِيَسْت) تَايْتَه. تَايْتَا «اِيْرُو، مَن دِينِي وَه ژِ وَه رَه كَامِلِ كِرْ» لِمَدِينِي، رُؤْرَا اِينِي،
اِيْقَارَا عَرَفِي دِ حَجَا حَايزِ خَوَسْتِي دَه نَازِلِ بُوِيَه.

مَائِدَه پِدَاخَوَازَا «سِفْرَه» يَه. دِ هِيَامَا عِيَسَا دَه خَوَارِي/هَقَالِيْنِ وَي ژِي خَوَسْتُونِ كُو لَبَرِ
خُدَايِي خَوَه بَكْرَه وَ ژِي بَخَوَازَه كُو سَفَرِيَكِي ژِ تَاسِيَانِي ژِ وَانِ رَه دَاخَه خَوَارِي. ژِ بَرِ كُو
سُورَتِي دِ تَايْتَا ۱۱۲م و ۱۱۴م دَه بَحْسَا فِي سَفَرِيْنِ كِرِيَه اَفِ نَافِي «سِفْرَه» يِي «لَمَائِدَه» لِي
هَاتِيَه دَانِيْن.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. گَلِي باوَرْمَنْدَان! سُوْرَ وَ پِيَانِيْنِ خَوَه بِجِه بِيْنِن. ژِ بِلِي يِيْنِ (لِسَرِ حَرَامِيَا وَان) ژِ
وَه رَه يِيْنِ خَوَنْدِن وَ ژِ بِلِي يِيْنِ كُو وَه دِ اِحْرَامَان دَه نِيْجِيْر كِرْنَه، (خَوَارِنَا كُوشْتِي)
تَرَشَان (دَفَه، دَوَار وَ پَرَان) ژِ بُو وَه هَاتِيَه حَلَالِكِرْن. بِيْگَمَان خُدِي، تَشْتِي بَقِي بَرِيَارِي
يِي دَدَه.

۲. گَلِي باوَرْمَنْدَان! نَدِن سَرِ نِيْسَانِيْنِ دِينِي خُدِي وَ رُومَتَا مَهَا حَرَامِكِرِي يَا بَرُومَت،
حَيَوَانِيْنِ ژِ بُو قُورَبَانِي وَ تَرَشِيْنِ سَتُورِسْتِكِرِي (كُو دِيَارِي نَه ژِ بُو كَعْبِي) وَ كَسِيْنِ كُو
ژِ بُو دَاخَوَازِ كِرْنَا بَرَزُونْدِيَكِه بازِرْگَانِي وَ رَزَايَا خُدَايِي خَوَه سَرْدَانَا مَالَا پِيْرُوْرُ دِكِن،
لِهْمَبَرِ وَانِ بِيْرِيْزِي مَكِن. فَيْجِه دَمَا هُونِ ژِ اِحْرَامَانِ دَرَكْتِنِ بَسَرَبَسْتِي نِيْجِيْرِي بَكِن.
بَلَا كِيْنَا وَه، يَا ژِ قَوْمَكِي بَسَدَمَا رِيْكََا كَعْبِي لَوَه گَرِيْبُون، وَه نَازَرُو سَرِ زِيْدْكَافِيِي! لِسَرِ
قَنْجِي وَ تَقْوَايِي نَارِيْكََارِيَا هَف بَكِن وَ لِسَرِ گَنْهَكَارِي وَ زِيْدْكَافِيِي نَارِيْكََارِيَا هَف
مَكِن. هَاي ژِ (اَمْر وَ نَهِيِي) خُدِي هَبِن، بِيْگَمَان جَرَاكِرنَا خُدِي پَرِ دَرُوَارَه.

۳. (گلی باورمندان!) خوارنا گُشتی (حیوانا) مرا بُوی و خُوین، گُشتی براز و حیوانا کو نه لَسَر نافی خدی هاتِه سَرزیکرن، گُشتی حیوانا فتساندی و یا بلیخستنی هاتِه کُشتن، یا کو ژ ژور ده ورَبوی و یا کو بیوشلیکینی مرِه، یا کو جناوران او خوارِه لی، یا کو بساغی وه او سَرزیکرِه او جودا یه- و یا کو لبر پوتان هاتِه سَرزیکرن، یا کو هون بزلان فالان قدکن و لنصیی خوه بگرن، (اف تَف) لَسَر وه هاتِه حرامکرن. افین ها فسقه (درکنا ریکا خدی یه). ایرو اوین کو کافرن، وان هینفا خوه ژ (تونکرنا) دینی وه قوت کرِه. ایدی ژ وان نطرسن؛ ژ من بطرسن. ایرو، من دینی وه ژ بو وه کِلاند (تکوز کر). من قنجیا خوه لَسَر وه تمام کر و من ژ وه ره باُولیتی اسلام پَراند. فیجه کی کو ژ نجاری؛ نه بگنهکاری توشی برجیونکه تاورته بیه و ژ فانین مه گوتی بخوه، فیجه بیگان خدی گنهزیره، دلوانه.

۴. (یا مُحَمَّد!) ژ ته پرس دکن؛ کا چه ژ وان ره هاتِه حالکرن؟ بیژه: چه تشتی کو خوش و پاک به و نیچیرا حیوانین جربانندی اوین خودی ناب و خودی کلاب، بشرطی کو ژ وی زانینا خدی دایی وه هون وان پرورده بکن، (افین ها) ژ بو وه هاتِه حالکرن، فیجه ژ نیچیرا کو وان ژ وه ره گرتبه بخون. دما وه حیوانا نیچیرقان شاند نیچیری؛ نافی خدی لَسری بین و خوه بسینوری خدی بیاریزن. بیگان حَسایدیتنا خدی پر بلزه.

۵. (گلی باورمندان!) ایرو، ژ بو وه تشنن خوش و پاک هاتِه حالکرن. خوارین (دستگوزین) اهلی کتینان ژ وه ره حاللن و خوارین وه ژی ژ بو وان حاللن. زواجا بیبرکین باورمند این بناموس و پیرکین بناموس این کو بریا وه، مه کتیب دایه وان، ژ وه ره حاللن؛ بشرطی کو هون مهرا وان بدن وان، بناموس بن، ژ زناپی دور بن و ژ خوه ره بدزی دوستکان نگرن. چه کس کو ایمانی (احکامین اسلام) انکار بکه، بیگان کرین وی پوچ دبن؛ او لناخرتی دبه ژ یین کو خسری نه.

۶. گَلِي يٰنِ كُوْ بَاوَرِي تَانِيْهٖ! دَمَا وَهٖ حُوْسْتِ نِمِيْزِ بِيْكَنْ، رُوِيْ خَوَهٗ وَ دَسْتِيْنِ خَوَهٗ دَگَلْ هَرْدُوْ اَنِيْشْكَانْ بِشُوْنْ، سَرِيْ خَوَهٗ مَسِيْحِ بِيْكَنْ (قَبَالِيْنْ)، هَرْدُوْ لِنِگِيْنِ خَوَهٗ دَگَلْ گُوْزْكَانْ بِشُوْنْ. اَكْرُ هُوْنِ بِيْجَابَتِ بِنِ فَيِجَهٗ خَوَهٗ زِ جَنَابَتِيْ پَاقِرْ بِيْكَنْ. اَكْرُ هُوْنِ نَخُوْشِ بِنِ، يَانِ رِيُوِيْ بِنِ يَانِ يَكْ زِ وَهٖ زِ ثَاْفِرِيْزِيْ وَرَهٗ، يَانِ رِيُوِيْ هُوْنِ هِنْگُوْفَتِيْنِ زَنَانْ وَ وَهٖ دَفَانْ حَالَانْ دَهٗ ثَاْفِ نَدِيْتَبَهٗ، وَيِ چَاخِيْ بَنَّاخْكَهٗ پَاقِرْ تِيْمَمِيْ بِيْگَرْنِ؛ رُوِيْ خَوَهٗ وَ دَسْتِيْنِ خَوَهٗ بَنَّاخِيْ مَسِيْحِ بِيْكَنْ. خُدِيْ نَاخَوَاْزَهٗ زِ وَهٖ رَهٗ زَحْمَتِيْ دَرْخَهٗ؛ لِيْبِلِيْ دِخَوَاْزَهٗ وَهٖ پَاقِرْ بِيْكَهٗ وَ لِسَرِ وَهٗ قَنْجِيَا خَوَهٗ تَمَامْ بِيْكَهٗ دَا كُوْ هُوْنِ وَيِ بِيْشِيْكَرِيْنِيْ.^۱

۷. (گَلِي بَاوَرْمَنْدَانْ!) قَنْجِيَا خُدِيْ يَا لِسَرِ وَهٗ وَ بِيْلَانَا كُوْ زِ وَهٗ وَرْگَرْتِيَهٗ بِيْبِرِ بِيْنِيْ؛ دَمَا وَهٗ گُوْت: «مَهٗ (فَرْمَانَا تَهٗ) بِيْهِيْسْتِ وَ اَمْ زِ بِيْكَتَانِيْنا وَيِ رَهٗ نَامَادَهٗ نَهٗ». هَاِيْ زِ (سِيْئُوْرِيْ) خُدِيْ هَبِنِ. بِيْگَمَانْ خُدِيْ بِيَا دِ دِلَانْ دَهٗ دِرَاَنَهٗ.

۸. گَلِي يٰنِ بَاوَرِي تَانِيْهٖ! زِ بُوْ خُدِيْ بَحَقِيْ رَاْبِنِ وَ بَرَاْسْتِيْ شَهْدِيْهِيْ بَدِنِ. بِلَا كِيْنَا وَهٗ يَا لِهْمَبَرِيْ جِفَاتَكِيْ وَهٗ نَهٗ نَاْزُوْ بِيْعَدَالْتِيْ. بِيْعَدَالْتِيْ تَفْ بِيْگَرْنِ. اَفْ تَقْگَرِ بِيْهَتَرِ نِيْزِيْكَ تَقْوَاِيْ يَهٗ. زِ خُدِيْ بِيْطَرِيْسِنِ. بِيْگَمَانْ خُدِيْ بِيَا كُوْ هُوْنِ دِيْكَنْ نَاگَاْهَدَارَهٗ.

۹. خُدِيْ سُوْزِ دَاِيَهٗ وَ اَنِيْنِ كُوْ بَاوَرِي تَانِيْنِ وَ كَارِيْنِ قَنْجِ كَرِنَهٗ كُوْ زِ بُوْ وَ اَنْ لِيْبُوْرِيْنِ وَ خَلَاتَكَهٗ مَزِنِ هِيْهٗ.

۱۰. لِيْبِلِيْ اَوِيْنِ كُوْ كَاْفِرِ بُوْنَهٗ وَ بَنَّاِيْتِيْنِ مَهٗ بَاوَرِي نَنَّاِيْنَهٗ، هَا اَوْ خَلِكِيْ دُوْزَهِيْ نَهٗ.

۱ نِمِيْزِ، بَقْسِيْدَا عِبَادَتِيْ اَوَهٗ كُوْ مَرُوْفِ بِيْجَهٗ بَرِ حِزُوْرَا خُدِيْ وَ بِنَاوَايْكَ مَعِيْنِ طَاعَتِيْ وَيِ بِيْكَهٗ. نِمِيْزِ اَوَهٗ كُوْ خُدِيْ عَقْدِيْ خَوَهٗ قَبُوْلِيْ حِزُوْرَا خَوَهٗ دِيْكَهٗ. هَا زِ بُوْ قِيْ قَبُوْلِيْ وَ اَشْكُرْكَرْنَا عَقْدِيْتِيْ هِنِ نَامَادِيْ لَاَرْمَهٗ هَبِهٖ. دَفِيْ عَقْدِيْ كُوْ لِحِزُوْرَا خُدِيْ رَاوَسْتَهٗ لِهَشِيْ خَوَهٗ يَهٗ، زَاهِرِ وَ بَاتِنِيْ وَيِ پَاقِرْ يَهٗ. فَيِجَهٗ دَسْمِيْزِ وَ سَرَشُوْشْتِيْنِ زِ پَاقِرْ يَا زَاهِرِيْ وَ بَاتِنِيْ رَهٗ نَاْفَكِيْنِ وَ نَامَادِيْهِيْكَهٗ. هِيْكَهٗ اَفْ نَبَهٗ يَانِ رِيُوِيْ مَعَزْرَتَكْ هَبِهٖ، هِنْگِيْ دِيْ بَنَّاخِيْ تِيْمَمْ بِيْگَرَهٗ. چِنْدِيْ تِيْمَمْ پَاقِرْ يَا مَادِيْ پِيْكَ نِيْيَنَهٗ رِيُوِيْ لِيْ زِ بُوْ حَاْزِرِيَا عِبَادَتِيْ بِيْحَسَا پَاقِرِيْ دَدَهٗ. دِ بَاتِيْ دَهٗ: «يَانِ رِيُوِيْ وَهٗ هِنْگُوْفَتِيْنِ زَنَانْ» دَرْبَاسُوْ كُوْ مَبَسْتِ زِ وَيِ بَقْسِيْ دَسْتَدَانَا زَنَانَهٗ. لِيْگُوْرِيْ هِنِ مُوْفَسَّرَانِ مُوْنَاَسِيْتَا جِنْسِيْ يَهٗ. مَرُوْفِيْ كُوْ چُوْبَهٗ نَفِيْنَا زِنَا خَوَهٗ وَ اَفْ بِيْدَسْتِ وَيِ نَكْفَهٗ اَوْ كَاْرَهٗ دِ شُوْنَا سَرَشُوْشْتِيْ دَهٗ تِيْمَمْ بِيْگَرَهٗ وَ نِمِيْزَا خَوَهٗ بِيْكَهٗ.

۱۱. گَلِي يٰۤيَنۡ كُوۡبَاوَرٰى تَاۡيِبَهٗ! فَتَجِيَا۟ خُدٰى يَّا لِسَرَّ خَوَهٗ بِيۡرُ بِيۡنُنْ، دَمَا جَفَاتَكِي۟ قَسَدُ كِرْ كُوۡ دَسْتِيۡنْ خَوَهٗ (بِنَقْنَجِي) دِرِزِي وَهٖ بَكَهٗ، خُدٰى نَهۡشَت دَسْتِيۡنْ وَ اَنۡ بِيۡگِهِيۡزَهٗ وَهٖ. ژِ خُدٰى بِطُرُسِنْ وَ بِلَا يِيۡنْ بَاوَرَمَنَد تَنِي۟ خَوَهٗ بَسِيۡرِنۡ خُدٰى.^۱

۱۲. صُونَد بَهٗ، خُدٰى ژِ زَارُوِيۡنِ اِسْرَاۡئِيۡلِيَّانِ پِيۡبَاۡنَكَهٗ مِكُوۡم وَرَغَرَت وَ دُوۡزَدَهٗ نُوۡنَر (تَمَسِيۡلَكَاَر) ژِ وَ اَنۡ نَافَدَاَر كِرِن (دَا لِسَر نَافِي وَ اَنۡ پِيۡمَانِ بَسْتِيۡن). خُدٰى ژِ وَ اَنۡ رَهٗ گُوۡت: اَزۡ بَوَهٗ رَهٗ مَهٗ. اَكَّرِ پَرَاۡسَتِي۟ هُوۡنۡ نَمِيۡز يَكِن، زَكَاتِي۟ يَدَن، بَاوَرِي۟ بِيۡخَمْبَرِيۡنۡ مِّنۡ بِيۡنُنْ، تَارِيكَاَرِيَا وَ اَنۡ يَكِن وَ (بِيۡخَشَاۡنَدَنَا لِسَر فَقِيۡرَانِ) پَنَّاوَايَكِي۟ سِيۡهِي۟ دِيۡنۡ يَدَنۡ خُدٰى، صُونَد بَهٗ؛ اَزِي۟ گُوۡنَهِيۡنۡ وَهٗ عَفُو۟ بَكَمۡ وَ اَزِي۟ وَهٗ بَخَمۡ بَهۡشِيۡنۡ كُوۡ دِنۡ وَ اَنۡ رَهٗ چَم دَهَرِكِن. اِيۡدِي۟ پَشْتِي۟ فَي (پِيۡمَانِي) كِي ژِ وَهٗ كَاۡفِرۡ بِيَهٗ، فَيَجَهٗ بِيۡگَاۡنۡ اَوۡ ژِ رِيۡكَا رَاۡسَتۡ شَاشۡ بُوِيَهٗ.

۱۳. بَسَدَمَا پِيۡمَانِشَكَاۡنَدَنَا وَ اَنۡ مَهٗ اَوۡ ژِ رَحَمَا خَوَهٗ دُوۡر كِرِن، مَهٗ دِلِي۟ وَ اَنۡ هِشَك وَ هُوۡلَا كِرْ. اَوۡ، پِيۡفَاۡنۡ ژِ جِهِي۟ وَ اَنۡ دِيۡگَهَرِيۡنۡ وَ اَنۡ پَارَكَهٗ (گِرِيۡنِك) ژِ يَا كُوۡ پِي۟ هَاۡيَبُوۡنۡ فَرَمَانۡ كِرِن ژِ بِيۡر كِرِن. (يَا مُحَمَّد!) ژِ يِلِي۟ كِيۡمۡ كَسَاۡنۡ پِي۟ فِهٖ، تُوۡ دِي۟ تَمۡ ژِ وَ اَنۡ خِيَاۡتِي۟ بِيۡبِي۟. دِيۡسَا ژِي، لَوَانۡ بِيۡوَرَهٗ وَ گُوۡهِي۟ خَوَهٗ نَدَهٗ وَ اَنۡ. بِيۡگَاۡنۡ خُدٰى ژِ فَنَجِيكَاَرِيۡنۡ رَاۡسَتۡ وَ دُوۡرِسَتۡ حَزۡ دِكَهٗ.^۲

۱ لگوری ریوایتکی هایتیه راگهانندن کومشرک و منافقان ناف لزامکی چکدار دان کوم پیغمبر بکوره. هر چقاس وی قسدا کشتنا پیغمبر کر زی لپی عینایت و نیگاهها خدی او نگهشت ازمانجا خوه. لگوری ریوایتکه دن زی، بنی ندر حول دانه کوم کفری دستار بافیژن سر سری پیغمبری خدی و بخاینتی وی و هفالین وی بکوزن. دفر ده دگل کوم قسدا کشتنا پیغمبر بتنی کرنه زی، لیللی ژ بر کواو وکه جان و زیانا هوم باورمندانه، خدی گوته: «دما جفاتکی قسد کر کوم دستین خوه دریزی وه یک» کوم بگلزماری ایفاده کریه.

۲ تورات، تسخیکه وی بتنی هبو. توم کسی اوتف ژ بر زی نکربو. دما اسرائیلی دیل کتن دستنی بابیلیان، اوم تسخیا توراتی وندا بو. دما اسرائیلی، پستی کوم سال و زمان تی ده بوهورین-ژ پخسیرین خلاص بو، هن بشین توراتی یین کوم لیبرا وان مابون ژ نو فه نفیسین. د توراتی ده باکو ایرو موجوده،

۱۴. مَهْ ۙ وَانْتَبْ ۙ كُوْ دِگُوْتِنْ: «بِرَاسْتِي اَمَّ نَارِيكَارِي عِيْسَا نَه «زِي پِيَّان وَرَغَرْت. لِيَلِي وَانْ زِي پَارَكَه (گِرِيَنگ) ۙ شِيَرِيْتِيْن كُو لَوَان هَاتِيُون كِرِنْ ۙ بِيَر كِرِنْ. ۙ بَرَقِي يَكِي، حَتَا رُوْزَا قِيَامَتِي، مَه نِيَارَتِي وَ كِيَنْ خِسْت نَافِيَرَا وَان. پَاشِي خُدِي دِي وَان بِيَشْتِيْن كُو دِكِرِنْ نَاگَاھَدَار بَكَه.»

۱۵. گَلِي يِيْن اَهْلِي كِتِيْب! پِيَحْمَبَرِي مَه هَاتِيَه نِكْ وَه دَا كُو ۙ وَه رَه گَلَكْ (حَكَم) يِيْن كُو وَه ۙ كِتِيْبِي فِدَشَارْتِي، اَشْكِرَا بَكَه ۙ ۙ گَلَكَاَنْ زِي دَبُوْرَه. بِيْگَاَنْ ۙ بُو وَه، ۙ جَم خُدِي رُوْناھِيَكْ وَ كِتِيْبَكَه رُوْنَكِرْ هَاتِيَه.

۱۶. خُدِي، كَسِي كُو لِرْزَا يَا وَي بَغَرَه بُوِي كِتِيْبِي دِيَه رِيَا خَلَاسِي، بِفِيْنَا خَوَه وَان ۙ تَارِيْتِيَان دَرْدِيَه رُوْناھِيِي وَ رِيَا رَاسْت وَ دُوْرِسْت نِيَشَانِي وَان دِدَه.

۱۷. صُوْنَد بَه، اَوِيْن گُوْتِنْ: «بِرَاسْتِي خُدِي مَسِيحِي كُرِي مَرِيْمِي يَه» اَو كَافِر بُوْنَه. (يَا مَحْمَد! ۙ وَان رَه) بِيِيْزَه: اَكْر خُدِي بِخَوَاْزَه، مَسِيحِي كُوْرِي مَرِيْمِي، دَايَكَا وَي وَ

اَو بِيَشِيْن كِيْمِنْ وَ هُنْ ۙ پِيَحْمَبَرِيَا مُوسَا نِفِيْسَايِي يَه. د تَايْتِي دَه هَفُوْكَ: «اَو بِيْزِيَان ۙ جِيھِي وَان دِگُوْھَرِيْن» دَرَبَاس بُو. عَالِيَان اَو بِيھِي تَاوَايِي رَاْفَه كِرَنَه: تَاوِيلِيْن وَسَا لِي تَانِيِيُون كُوْتُو بِيُوْنَدِيَا وَان بِيَارْمَانْجَا نَزُوْلَا وِيْرَه تُوْنَه بُو. مَعْنِي كُو نَه مَرَاد بُو زِي دَرْتَانِيْن وِيَاكُو خُدِي نَكُوْتُو لَسَر نَافِي وَي بَقِر وَ دَرُو دِگُوْتِنْ.

۱. فَلْهَيْنْ بِيَشِيْن زِي ۙ بَر اَشْكَنْجَه وَ تَاقِيَا جُھُوِيَان تَا بِي اِيْمَان، ۙ هَفْ بَلَاوَلَا دِيَانَه. وَان زِي اَو اَنْجِيَلَا كُو خُدِي بَرِيَا وَحِيْ ۙ عِيْسَا رَه شَانْدِيَه مُحَافَظَه نَكِرَنَه وَ وِنْدَا كِرَنَه. لِيَلِي د سَرِي سَدَسَالَا سِيْسِي بَا مِيلَادِي دَه، دَمَا اَمْبَرُتُوْرِي رُوْمَايِي كُوْستَانِيْن فَلْهَتِي خُسْتِيَه دِلِي خَوَه، ۙ نُو پِيْچِكِي فَلْه رَحْت زِيَانَه، دَسْت بِنْفِيْسِيْنَا پَرْتُوْكَا خُوِيَا پِيْرُوْر كِرَنَه، د اَنْجَاْمَا فِي پِيْنْگَاْفَا وَانْدَه بَسْدَان اَنْجِيَل دَرَكْنَه رَاسْتِي. يَكْ نَه مِيْنَا يَكِي بُو ۙ هَفْ نَكِرْتَه. فَيْجَه فَلْهَيْنْ كُوْر رِيَا عِيْسَا دَرَكْنِيْن لَسَر بِيْپَا كُو دَانَه خُدِي نَمَانَه. بِيھِي تَاوَايِي اَخْتِيْلَاف كِتِيَه نَاف وَان ۙ بَسْدَسَالَان كْنَه هَمْبَرِي هَفْ وَ پَف جُوْنَه. هَر گَرْوِيَكْ زُوَان تَكْفِيْرَا گَرْوَبَا دِن دَكَه وَ نَاھِيْلَه كُو لِدِيْرَا وِيْن عِبَادَتِي خَوَه بَكَه. بَرَاْسْتِي اَم دِيِيْن كُو دَوْلَتِيْن رُوْزَاْفَايِي دِگَل كُو بَرَادِيِيْتِيْن هَفْتِيْن زِي، ۙ بُو قَلَانْدَتَا هَفْ تَكْتُوْلُوْزِيَا چَكَاَنْ بِيِيْش فِه دِيْن؛ هَنْكَاَنْ زُوَان بُوْمَبِيَا تَافُوْكي (تَاوُومِي) اِيْجَاد كِرَنَه، هَنْكَاَنْ ۙ وَان زِي بُوْمَبِيَا هِيْدْرُوْزِي اِيْجَاد كِرَنَه كُو نَافِل نِكَارَه تَخْرِيَات وَ رُوْحِيْنَكَارِيَا فَاَنْ بُوْمَبِيَاَنْ تَشْوِيْر بَكَه.

يٰۤاَيُّهَا كُوْلَسَرُ رُوِيَّيْ عَرْدِيْ هَنَهْ ڙِي تَقَانْ هَلَاكْ بَكَه. مَا اِيْدِي كِي دِكَاَرَه لِهَمْبَرِي وَي
تَشْكِرْ كِي بَكَه؟ رِيْشْبَرِيَا عَرْدُ وَ تَاسِيَا نَانُ وَ يَا دِ نَافْتَرَا وَ اَن دِه هَر ڙِ خِدِي رَه يَه. اَو
چِه بِيئي دِنَافَرِيْنَه وَ خِدِي هَلْبَت لِسَرُ هَر تَشْتِي قَادِرَه.

۱۸. جِهَو و فِلَهَان دِگَوْتَن: اَمَ کُورِيَن خُدَي و هَزَكِرِيَن وِي نَه. (ژ وَاَن رَه) بِيِيژَه: نَاخَوَه
چَا بَسَبَا گُونَهِيَن وَه عَذَاب دِدَه وَه؟ نَخِيَر، بَلَكِي هُون ژِي بَشَرَن ژ (وَاَن بَشَر)
يَن کُو خُدَي نَافِرَانْدِنَه. کِسِي کُو بِيَشِي وِي عَفُو دِکَه و کِسِي بَقِي وِي دِدَه عَذَابِي.
خَوْدِيَتِيَا عَرَد و نَاسِيْمَانَان و يَا دِ نَافِرَا وَاَن دَه هِيَه هَر ژ خُدَي رَه يَه. فِکْرَا دَاوِيِي
ژِي هَر بِيَال وِي فَه يَه.

۱۹. گَلِي يٰيْنَ خَوِيْكَتِيْۤب! بِيْگَاۡنَ يِّخْمَبْرِيْ مَه - دَنَافِرَكَه كُو (شَاۡدِنَا) يِّخْمَبَرَانْ رِ هَفْ
 قُوْت بُوۡبُو - رِ بُو وَه هَاتْ كُو رَاسْتِيَّانْ رِ بُو وَه اَشْكِرَا بَكَه، دَا كُو (لِفِيَّامَتِيْ) هُونْ
 نَبِيْرِنْ رِ بُو مَه تُو مَزْگِيْبَر وَ تُو هِشْيَارَكُرْ نَهَاتِبُونْ. فَيَجَه بِيْگَاۡنْ رِ بُو وَه مَزْگِيْبَرَكْ وَ
 هِشْيَارَكُرَكْ هَاتْ. خُدِيْ هَلَبْتْ لِسَرْ هَرْ تِشْتِيْ كَارَا يَه.

۲۰. وِی دَمِی مُوسَا ۾ گَلی خَوہ رَہ گُوت: گَلی مَلتی مَن! قَنجیا خُدِی لَوہ کَری بِنِن
بِیرَا خَوہ؛ چَاخَا پِیخَمبَر ۾ (نَاف) وَہ رَاکِرَن وَهُون کِرَن حُکَمَدَار وَیا کُورِ عَالِمِی
نَدَاؤُ تُو کَسی دَاؤُ وَہ.

۲۱. اَیْ کَلِیْ مِنْ! هَرَنْ، تَبِکْشَنْ نَاخَا پِیْرُوژ (بَاژَارِیْ قُوْدَسِیْ)، اَوَا کُو خُدِیْ (کَتْنَا وِی) لَوَه فَرْمَان کَرِیَه و (ژ طَرَسَا دِزْمَنْ) لِبَاش خَوَه زَفِرِنْ، نَاخَوَه هُونِیْ بَزِیَان (دَسْتَقَالَا) فِکْرَنْ.

۲۲. گوتن: آی موسا! بِيْگَن لَوِر قَوْمِکِي زُور دَار هِيَه، حَتَا کُو اُو ژ وِي دَرِي دَرَنکِن، اَمِي نَجَن وِر. لِيْلِي اَکَر اُو ژ وِر دَرکِن نَقَر اَمِي تِيکِن وِر.

۲۳. دُو مِیْرِیْنِ زِ خُدِیْطَرُسْ اَیْنُ کُو خُدِیْ قَنْجِی لَوَانِ کَرِیَه، گَوْتِن: دِ دَرْگَه رَه تَبِیْکَشُنْ

سَرِّ وَاَنْ (سِتْمَكَارَان)، دَمَا هُون دِ دَرَكَه رَه كَتْنِي، اِيْدِي هُون بَسَرِ كَتْنَه. نَاخَوَه اَكْر
بِرَاسْتِي هُون باوَرْمَنْدِنُ خَوَه بَسِيْرِنُ خُدي^۱.

۲۴. گوْتِن: آيِ مُوسَا! حَتَا كُو اَو (سِتْمَكَار) لَوِي باَزَارِي بِن، اَمِي قَت نَجْنِي. نَاخَوَه دَه
تُو و خُدايِي خَوَه هَرِن بَوَان رَه شَر بَكِن، بِيْگَاَن اَمِي لَفِي دَرِي رُوْنِشْتِي بِن.

۲۵. مُوسَا گوْت: خُدايِي مِنْ! اَز رِ خَوَه و بَرَايِي خَوَه پِي فَه بُو كَسِي (دِن) نِكَاَرِم، اِيْدِي
تُو مَه و جِفَاتَا كُو رِ رِي دَرَكْتِيه، رِ هَف جُوْدَا بَكِه.

۲۶. خُدي (رِ مُوسَا رَه) گوْت: اِيْدِي بَرَاستِي اَو باَزَار حَتَا چَل سَالِي لَوَان هَاْتَه
حَرَامَكِرِن. دِ جِهِي خَوَه دَه اَوِي لَهْف بَحْرِلِن. نَاخَوَه تُو، رِ بُو جِفَاتَا زِرِيْدَرَكْتِي
عَمْگِيْن مَبَه.

۲۷. (يَا مَحْمَد!) رِ وَاَنْ رَه خَبَرَا رَاسْتِيْن يَا هَرْدُو كُوْرِيْن نَادَم بَخُوْنَه؛ دَمَا هَرْدِيَان قُوْرَبَانِيْن
خَوَه (رِ خُدي رَه) پِيْشَكِيْش كِرِن، اِيْجَار رِ يَكِي رِ وَاَنْ قُوْرَبَانِ هَاْتَه قَبُوْلَكِرِن و رِ يِي
دِن رِي نَهَاْتَه قَبُوْلَكِرِن. (بِرَايِي كُو قُوْرَبَانَا وَي نَهَاتِبُو قَبُوْلَكِرِن رِ چَاْفَنْبَارِي) گوْت:
صُوْنْد بَه، اَزِي تَه بَكُوْرِم. يِي دِن گوْت: بِيْگَاَن خُدي، تَنِي رِ تَقْوَادَارَان قَبُوْل دَكِه.

۲۸. صُوْنْد بَه؛ اَكْر تُو دَسْتِي خَوَه دَرِيْزِي مِنْ بَكِي دَا كُو تُو مِنْ بَكُوْزِي، اَز بَخَوَه رِ بُو
كُشْتِنَا تَه قَت دَسْتِيْن خَوَه دَرِيْزِي تَه نَاكِم. بِيْگَاَن اَز رِ خُدايِي عَالَمِي دِطْرِسِم.

۱. اَفْ تَايْت گِش رِ بَر كُو پِيُوْنْدِيَا وَاَنْ بَرَاوِيْن اِسْرَائِيْل يِيْن چَاخِي مُوسَا رَه هِيَه «فَتْحِيْن كُو خُدي رِ
جِيْهَانِيَان نَدَانَه تُو كَسِي دَانَه وَاَنْ وَاَلَا كُوْزَاَنْزَه هَاْتِيَه مَسُوْگَرَكِرِن رِي خَاسِي وَي چَاخِي يَه. تَمَامِي
تَايْت و حَديْسَان دِدِن نِيْشَان كُو مَحْمَد (س) رِ مَرُوْفِيْن كُو بُوْرِيْته و يِيْن كُو هِي وَرِن رَه فَتْحِيْكَه خُدي
يَه. مَسُوْگَرَكِرِنَا پارْچِيْكي عَرْدِي رِ مِلْتَكِي رَه بُولَاتِي بَشَرْت و مَرْجِه. دِفِي اَو مِلْت فَتْحِيْكَار بَه و بَرَاستِي
و دُوْروْشِي د رِيْتَا خُدي دَه هَرَه. وَاَنْ بَنَاتِيَا ۱۳ اَن و يِيْن مِيْنَا وَي اَو وَسْنِي خَوَه وَنْدَا كِرْنَه. تَايْتَا سُوْرَتِي
الْاَنْبِيَا (۱۵) اَن اَشْكِرَه دَكِه كَا اَرْدَا پِيْرُوْز دِي رِ كِي رَه بِيْمِيْته: «صُوْنْد بَه، پِشْتِي تُوْرَانِي مَه د رِيُوْرِي دَه
رِي نَفِيْسِيَه كُو هَمِيْن عَفْدِيْن مِنْ اِيْن فَتْحِيْكَار دِي بِيْن مِيْرَاَنْگِرِيْن عَرْدِي.» اَلَا كُو دِفِي لَبَز چَاْفَان وَرَه
گِرْتِن رِي آفَه.

۲۹. (بِرَدَوَامِيْ كُوْتُ: يَبِيْغَاَنَ اَزْ دِخَوَاوَمِ، تُو بِيْغُوْنَهِيْ (كُشْتِنَا) مِّنْ وَ بِيْغُوْنَهِيْ خَوَه (يِيْ بَرِيْ) فَكِرِيْ دَا كُو تُو بِيِيْ رِ خَلِكِيْ اِيْگَر وَ اَفَه جَزَايِيْ ظَالِمَانِ).

۳۰. فَيَجَه نَفْسَا وَي كُشْتِنَا بَرَايِيْ وَي پِيْ خَوَش كِر وَ بَرَايِيْ خَوَه كُوْشْت، اِيْدِيْ اُو بُو رِ يِيْن كُو خِسَار كِرْن.

۳۱. خُدِيْ قَزَكْ شَانْد كُو وَي بِيْنِكْل وَ لِنْگِيْن خَوَه تَاخْ دِكُوْلَا (وَ دِيْاْفِيْئْت سَر قَزَكْكِ مَرِيْ) دَا كُو نِيْشَانِيْ وَي بَدَه كُو اُو دِيْ تَرْمِيْ (جَسَدِيْ) بَرَايِيْ خَوَه چَاوَا فُشِيْرَه. (بَرَايِيْ كُوْزُر) كُوْتُ: وَاخْ لِمَنْ بَه؛ مِّنْ نَّكَارِيْ اَزْ بِيْم وَكِيْ فَي قَزَكَا هَانِيْ كُو اَزْ جَنْدَكِيْ بَرَايِيْ خَوَه فُشِيْرَم، اِيْدِيْ اُو بُو رِ پُوْشَانْبُوْيان!

۳۲. هَا رِ بَر فَي رُوْدَانِيْ يَه كُو مَه لِسَر زَارُوِيْن اِسْرَايِيْل حَكْم دَانِيْ؛ يَبِيْغَاَن كِي مَرُوْفَكِيْ بِيْكُوْزَه بِيِيْ كُو وَي يَكْ كُوْزِيْتَبَه يَانْ دِ عَرْدِيْ دَه فَسَادِيْكَ كِرَبَه، هَر وَكِيْ كُو وَي تَفَكِيْ مَرُوْفَانْ كُشْتَبَه. چَه كَسِيْ رِيْ كُو بِيَه سَبَبِيْ خَلَاْسِيَا مَرُوْفَكِيْ، يَبِيْغَاَن هَر وَكِيْ وَي مَرُوْف تَفْ خَلَاْس كِرْبَن. يَبِيْغَاَن پِيْخَمْبَرِيْن مَه دَلِيْلِيْن رُوْنَكُر رِ بُو وَانْ تَانِيْنَه، لِيْبَلِيْ پَنَشِيْ فَي رِيْ دِيْسا پَرِيْ وَانْ لِسَر عَرْدِيْ خُوْنَرِيْزَن.

۳۳. يَبِيْغَاَن اَوِيْن كُو لِهْمَبَر خُدِيْ وَ پِيْخَمْبَرِيْ وَي شَر دِكْن وَ فَسَادِيْ لِسَر عَرْدِيْ دَرْدِخَن، بَسْ جَزَايِيْ وَانْ اَوَه كُو بِيْن كُشْتَن تَانْ لِيْجَارْمِيْ بِيْنَه خُسْتَن اَنْ دَسْت وَ لِنْگِيْن وَانْ چِرَاسْت بِيْنَه رِيْكِرَن يَانْ رِ دَقْرَا كُو لِيْ نِيْشْتَجَهَن بِيْنَه سِرْگُوْنِكِرَن. هَا اَفْ لِيْشِيْ دِيْتَايِيْ رِ بُو وَانْ رِسْوَايِيْ يَه وَ لِيْاْخَرْتِيْ رِيْ رِ بُو وَانْ عَدَاْبَكِيْ مَزَن هِيَه.

۳۴. لِيْبَلِيْ اَوِيْن كُو بَرِيْ هُوْن وَانْ بِيْگِرَن تُوْبَه كِرِيْن (اُو جُوْدَا نَه)، فَيَجَه بَرَانِن بَرَاْسِيْ رِيْ خُدِيْ كُنْهَرِيْرَه، دِلُوْفَانَه.^۱

۱ دینی اسلامی «کشتن»، لِهْمَبَرِيْ مَرُوْفَاتِيْ سُوْجْ دِمَارْتِيْه وَ دَايَه زَانِيْن كُو كَسِيْ بَنَحَقِيْ مَرُوْفَكِيْ بِيْكُوْزَه، هُوْاَقَاْسِيْ سُوْجِيْ وَي مَزَنَه هَرُوْكِيْ كُو وَي مَرُوْفَاتِيْ تَفْ كُشْتَبَه! هَر وَهَا سُوْجِيْ كُو لِهْمَبَرِيْ كُشْتَن بِيْگَنَه وَ مَعْصُوْم وَرَه كِرَن، نَارَاْمِيْ وَ اسَايِشَا مَرُوْفَانْ خَرَاْب بَكَه رِيْ، سُوْجَكِيْ مَزَن دِيْبَنَه وَ لِهْمَبَرِيْ خُدِيْ تَعَالٰی

۳۵. هٰی کَلٰی یٰیْنِ کُوْباوَرِی ثَانِیَه! هٰی ژ فَرْمَانِیْن خُدِی هَبْن، لَوَسِیْلَیَا (نَافِکِیْنَا) کُو وَه نَبَزِی وی بَکِه بَگَرْن و دِ رِیْکَا وی دَه جِهَادِی یِکْن دَا کُو هُون (لِدُنْیَا وَ نَاخِرَتِی) سَرَفَرَاژ یِیْن.

۳۶. بَیْگَاْن اَوِیْن کَافِر بُوْنَه، اَکَر چَقَاس تَشْتِیْن لَسَر عَرْدِی هَنَه وَ بَقَاسِی وَان ژِی یِیْن وَان یِن، ژ بُو کُو یِکْن گَرَوَا خَوَه دِ بَر عَدَا یِی رُوژَا قِیَاْمَتِی دَه (دَا کُو ژِی رِزْگَار یِیْن)، دِی آف ژ وَان نِی قَبُولِکِرْن؛ ژ بُو وَان هَر عَزَابِکِی بَرَوَان هِیَه.

۳۷. (اَو کَافِر) دِخَوَاژْن کُو ژ نَاگَر دَر کَفْن، لِنِیْلِی اَو دِی نِکَارِیْن ژِی دَرِیْن و ژ وَان رَه عَزَابِکِی سَرَاقَتِی وَ هَر لِکَا رَه_هَیَه.

۳۸. اَو مِیْر وَ ژِنِیْن دِزِیْکَر، قِیْجَه بَسَبَب کُو دِزِی کِرَنَه دَسْتِیْن وَان ژِی یِکْن. آف جَزَا کِرْن ژ جَم خُدِی قَه بُو فِکْشَا نِدِی یَه (دَا تُو کَس دِزِی ی نَکِه). خُدِی عَزِیْزَه، حَکِیْمَه.

۳۹. قِیْجَه کِی پَسْتِی (فِی) نَحْقِیَا لِخُو کِرِی، پُوشَا نِ بَیْه وَ حَال وَ تَفْکَرِیْن خَوَه رَاسْت بَکِه، بَیْگَاْن خُدِی دِی تُوْبِیَا وی قَبُول بَکِه. بَیْگَاْن خُدِی گُنهَرِیْیَرَه، دِلُوْفَا نَه.

۴۰. مَا تُو نَزَانِی (آی یِخَمْبَر) کُو بَیْگَاْن سَلْطَنَتَا عَرْد وَ تَاسِیَا نَان ژِ خُدِی رَه یَه؛ اَو کِی یِیْن دَدَه عَدَا یِی وَ کِی ژِی یِیْن لِی دِیُوْرَه. خُدِی لَسَر هَر تِشْتِی قَادِرَه.

۴۱. آی قَاسِد! اَوِیْن کُو دِ کَافِرِیْی دَه بَهْف رَه یِشْبِر کِی دِکْن، ژ وَانِیْن کُو بَسَرِی زَمَان دِیْیْژْن: مَه باوَرِی ثَانِیَه - حَال آفَه دِلِی وَان باوَرِی ثَانِیَه - و ژ وَانِیْن کُو بُوْنَه جِهُو

وَ یِخَمْبَرِی وی وَک اَعْلَانَا شَر دِنْرِخِیْنَه وَ لِهْمَبَرِی چَتَه وَ تَالَا نَکَرَان جَزَانَه پَر گَرَان دَنَانِیَه. هَکِه چَتِیْن کُو سَرِی هَلْدَانَه وَ رَاهَشْتِنَه چَکَان، سُوْجِی وَان کُشْتِنَا مَرُوْفَان تَنِی بَه، جَزَا یِی وَان عِدَامَه. هَکِه هَم مَرُوْف کُشْتِیْن، هَم ژِی خَلْک شِلَانْدِیْن، جَزَا یِی وَان هَم کُشْتِنَه، هَم ژِی دَالْقَانْدِنَه. هَکِه خَلْک شِلَانْدِیْن وَ طَرَس ژِی دَابِیْن وَان لِی تُو کَس نَکُشْتِیْن، چَپ وَ رَاسْت دَسْتْ وَ یِیْکِی وَان دِی وَرَه ژِیْکِرْن. هَکِه تَنِی خَلْک شِلَانْدِیْن دِی یِیْن کُو جَبِر کِرْن. هَکِه چَتَه بَخَوَه تَسْلِیْم بَیْه وَ پُوشَا نِ بَیْه، جَزَا لِی نَا یِی خُسْتِیْن، لِی مَجْبُوْرَه کُو رَزَاژ دَابَه کِی، تَزْمِیْنَاتَا وَان بَدَه.

بَلَا تَهْ غَمْغَمِينَ نَكُنْ. اَوْ يَا كُو دَرَوَه قَبُولِ دِكُنْ وَ كُوْهِيْ خَوَه دِدَنَه وَانِيْنْ كُو (ژ بُوْزِيلَنْدِيَا خَوَه) نَهَاتَنَه جَمْ تَه. اَوْ بِيْزِيَانْ ژ جِهِيْنْ وَانْ دِگُوْهَرِيْنْ. (ژ هَفَالِيْنْ خَوَه رَه) دِيْبِيْزْنْ: اَكْرَ اَفْ لِيْگُوْرى وَه بَه، فَيِجَه وِيْ ژ خَوَه رَه وَرِگِرْنْ وَ اَكْرَ نَه لِيْگُوْرى وَه بَه خَوَه ژِيْ بِيَارِيْزْنْ. چِه كَسِيْ كُو خُدِيْ، بَرَزْبُوْنِيْ ژِيْ رَه بِخَوَازَه تُو دِيْ نِكَاْرِيْ لِهْمَبَرِيْ خُدِيْ تِشْتِكِيْ ژِيْ رَه بِيْكِ. اَفِيْنْ هَا اَوْنْ كُو خُدِيْ نَخُوْسِيْتِيَه دِلِيْ وَانْ (ژ كُفْرِيْ) پَاقِرْ بَكَه. ژ وَانْ رَه لِدِنِيَايِيْ رِسُوَاتِيْ وَ لَتَاخَرْتِيْ ژِيْ عَزَابِكِيْ مَرْنْ هِيَه.^۱

۴۲. اَوْ پِرْ گُهْدَارِيَا دَرَوَانْ دِكُنْ، پِرْ حَرَامْخُرْنْ. (يَا مُحَمَّد!) اَكْرَ اَوْ (ژ بُوْ جَارَسَرْكِرْنَا كَنْگَشِيْكِ) بِيْنْ جَمْ تَه، تُو دِيْخَوَازِيْ دِ نَافَبَرَا وَانْ دَه حِكْمِ بَكَه، يَانْ ژِيْ دَفْ ژ وَانْ بَرْدَه. اَكْرَ تُو دَفْ ژ وَانْ بَرْدِيْ ژِيْ اَوْ نَشِيْنْ تُو زَرَارِيْ يَدْنْ تَه. اَكْرَ تُو دِ نَافَبَرَا وَانْ دَه حِكْمِ بِيْكِ فَيِجَه بَعْدَالْتِيْ حِكْمِ بَكَه. بِيْگَمَانْ خُدِيْ ژِ مَرُوْفِيْنْ عَادِلْ حَزْ دَكَه.

۴۳. چَاوَا اَوْ قَسْدَا تَه دِكُنْ دَا كُو تُو دِ نَافَبَرَا وَانْ دَه حِكْمِ بِيْكِ، حَالْ اَقَهْ كُو تَوْرَاتْ لِيْجَمْ وَانَه وَ حُكْمِيْ خُدِيْ (كَأ حُكْمِيْ زِنَاكَارِيْ چِيَه) تِيْ دَه يَه، پَاشِيْ پِشْتَا خَوَه دِدَنَه حُكْمِيْ تَه دَايِي. اَفِيْنْ هَا، نَه باوَرْمَنْدَنْ.

۴۴. بِيْگَمَانْ مَه تَوْرَاتْ نَازِلْ كِرِيَه كُو تِيْ دَه سَرُوْخْتِيْ وَ رُوْناهِِيْ هِيَه. پِيْخَمَبَرِيْنْ كُو خَوَه سِيَاْرِيْبُوْنْ خُدِيْ، ژِ بُوْ جِهُوِيَاْنْ بِحُكْمِيْ تَوْرَاتِيْ حِكْمِ دِيْكَرْنْ. زَانَا وَ بِيْنْ اَهْلِيْ خُدِيْ ژِيْ، بِيَا كُو ژِ كِتِيْبَا خُدِيْ حَفِظْ كِرِيْبُوْنْ پِيْ حِكْمِ دِيْكَرْنْ وَ لِسَرْ (حَقْبُوْنَا) وِيْ شَاهِدْ بُوْنْ. (كَلِيْ جِهُوِيَاْنْ!) ژِ خَلِكِيْ نَطْرُسْنْ؛ ژِ مِّنْ بَطْرُسْنْ. تَايِيْتِيْنْ مِّنْ بَرِخَكِيْ هِنْدُكْ نَفَرُوْشْنْ. چِه كَسِيْ كُو بِيَا خُدِيْ نَازِلْ كِرِيَه حِكْمِ نَكَه فَيِجَه اَوْ هَرْ كَاْفِرْ بِخَوَنَه.

۱ دَغْلْ كُو شِيْرْتْ وَ حُكْمِيْ فِيْ تَايْتَا پِيْرُوْزْ گَلْمَبَرِيْ يَه ژِيْ، لِيْلِيْ سَدْمَكَه دَاكْتَا وِيْ يَا نَمَازِيْ هِيَه. لِمَدِيْنَا مُنَوْرْ لِنَافَا جِهُوِيَاْنْ رُوْدَانَكَه زَنَابِيْ قَوْمِيْ. جِهُوِيَاْنْ دِ نَافَا خَوَدَه لِسَرْ رُوْدَانِيْ مُنَاقَشَه كِرْنْ وَ هِنَانْ زُوَانْ كُوْتْ: هَرْنْ جَمْ مُحَمَّدْ (س) هَكَه اَوُزْ بِلِيْ جَزَايِيْ رَجْمِيْ جَزَايِكِيْ دِنْ بَدَه، دِ جَهْ دَه قَبُولْ بَكْنْ وَ لِيْجَمْ خُدِيْ اَوُزَوَه رَه دِيْ بِيَه دَلِيْلْ وَ بَهَانَه. گَاْفا هَانَنْ جَمْ پِيْخَمَبَرِيْ دَرَحَالْ حِكْمِ نَدَا، اَوُدْ بِنْ زُخْتَكَه مَعْنُوْ دَه هَشْتَنْ، حَتَا كُو يَوَانْ دَا اَعْتِيْرَاْفِيْكَرْنْ كُو لِيْگُوْرى تَوْرَاتِيْ جَزَايِيْ زَنَابِيْ رَجْمَه وَ بِيْ نَاوَايِيْ حَكِيْمَانَه حِيْلِيَا وَانْ بُوْجْ كِرْ.

۴۵. مَه دِ تَوَرَاتِی دَه لَسَرِ اسْرَائِیلِیَانِ فَرْطُ کِرْ کُو تَقَرَّ (جَزَائِی) جَانِ بَجَانَه، چَافِ بَجَافَه، پُورِ یِپُورَه، گُوهِ بَگُوهه، دِرَانِ بَدِرَانَه و دِ بَرِیْنَانِ دَه رِی قِسَاسِیْتِ هِیَه. اِیْدِی کَسِی لِ (قِصَاصِیْتِ) بِیُورَه فِیجَه اَوُ ژِی رَه کَفَارَتَه (هَم ژِ کُورَز رَه هَم ژِ خُودَانِ مَافِی رَه ژِی کَفَارَتَه). چِهکِسی کُو بَحْکِمِی خُدِی نَازِلِ کِرِیَه حُکْمِ نَکَه، فِیجَه اَوُ هَرِ ظَالِمِ بَخُوه نَه.

۴۶. مَه عِیْسَایِی گُورِی مَرِیْمِی لَسَرِ شُویَا پِیخَمَبَرَانِ شَانْدُ کُو اَوُ تَوَرَاتَا لَبَرِ دَسْتِی خَوَه رَاسْتِ دِیْدِرَه. مَه اِنْجِیلِ ژِی دَایِی کُو تِی دَه هِدَایِتِ و رُؤْناهی هِیَه و تَوَرَاتَا بَرِیا خَوَه رَاسْتِ دِیْدِرَه و ژِ تَقْوَا دَارَانِ رَه ژِی رِیْبَرِ و شِیرَنه.

۴۷. بِلَا خُودِیْنِ اِنْجِیلِی (فَلَه) بِیَا کُو خُدِی تِی دَه تَایِیَه (سَرِ وَاَن) حُکْمِ بَکِن. چِهکِسی بَحْکِمِی کُو خُدِی نَازِلِ کِرِیَه حُکْمِ نَکَه، فِیجَه اَوُ هَرِ فَاسِقِی بَخُوه نَه.

۴۸. (بَا مُحَمَّد) مَه کِتِیْبِ بِیَالِ تَه فَه بَحْقِی هِنَارْتِ کُو اَوُ ژِ بُو کِتِیْبِیْنِ بَرِیا خَوَه رَاسْتِ دِرَه و لَسَرِ وَاَن چَافِ دِرَه. اِیْدِی لَگُورِی وَحِیَا کُو خُدِی ژِ بُو تَه هِنَارْتِیَه دِ نَافِیْرَا وَاَن دَه حُکْمِ بَکَه و لِشُونَا حَقِیَا کُو ژِ تَه رَه هَایِیَه نَدَه دُوفِ هُوسِیْنِ وَاَن. مَه، ژِ بُو هَرِ یَکِی ژِ رَه شَرِیْعَتِ و رِیْبَازْکِ دَایِیَه. اَگَرِ خُدِی بَخُوه سَتَا دِی هُونِ تَفِ یَکِ اَمَتِ چِیْبِکِرَا. لِیْبِلی (مَه هُونِ کِرَنه اُمَتِیْنِ جُورِ بَیْجُورِ) دَا کُو وَه دَرِ حَقِی رِیْجِ و رِیْبَازَا کُو دَایِی دَه وَه بَیْجَرِیْنَه. نَاخَوَه دِ قَنْجِی دَه پِشْبَرِکِی بَکِن. (گَلی مَرُوفَان!) فَکَرَا وَه هُمُویَانِ بِیَالِ خُدِی فَه یَه. اِیْدِی بِیَا کُو هُونِ تِی دَه بَهْفِ کِتنه، اَوِی وَه تَاگَا هَدَارِ بَکَه.

۱ دِ سِی هِیْلَانِ دَه لَکِسیْنِ کُو بَقَانُونا کُو خُدِی شَانْدِیَه حُکْمِ نَکِن، هَایِیَه مِیْرَآنْدِن: ژِ بَرِ کُو مَعْنِیَا وِی اِنْکَارِ کِرَنه ژِوَانَرَه «کَافِر» هَایِیَه گُوتِن. ژِ بَرِ کُو حُکْمِی خُدِی عَدَالْتَه، دَرِی وِی ژِی ژَلْمَه، ژِوَانَرَه «زَالِم» هَایِیَه گُوتِن. دِ تَایِیَا ۴۷ اَن دَه ژِ بَرِ کُو ژِ حُکْمِی خُدِی دَرِکِتنه ژِوَانِ رَه «فَاسِقِی» هَایِیَه گُوتِن.

۲ اَمَتِ و مِلَتِیْنِ کُو بَحْدِی بَاوَرِی تَایِیَه و بُونَه اُمَتِیْنِ پِیخَمَبَرَانِ دِ شُونا کُورِ بُو رَامَانِیْنِ جُودَا، سِیَاسَتِ و بَرَزُودِیَانِ دَه بَهْفِ بَکِن، سَرِی هَفِ بَخُون، بِلَا دِ قَنْجِیَا کُو پِیخَمَبَرَانِ ژِوَانَرَه رَاگِیْهَایِیَه دَه بَهْفِ رَه پِشْبَازِیِی بَکِن؛ جِیْهَایِی اَفَا بَکِن، دِ هَدَفِیْنِ خِیرِی دَه نَارِی هَفِ بَکِن.

۴۹. (يَا مُحَمَّدُ! تُوْرِي دِ نَافِرًا وَانْ دَه يِيَا كُو خُدِي هِنَارْتِيه حِكْم بَكَه وَ نَدَه يِي هَوَسِيْن وَانْ. هَايْ ژِ وَانْ هَبَه دَا اوْ ژِ هِنَكِي وَحِيَا كُو خُدِي نَازِلْ كِرِيه تَه ژِي نَدَنْ پَاش. اَكْرْ اوْ بَرِي خَوَه ژِ (حُكْمِي) تَه بَكُوهرِيْن، فَيَجَه بَرَانَه كُو بِيْگَاْن خُدِي دَخَوَازَه بَسَدَمَا هِنْ گَنِيْنْ كُو كِرَنَه وَانْ جَزَا بَكَه. بِيْگَاْن پَر ژِ مَرُوْفاَنْ هَنَه كُو هَر ژِ رِي دَرَكِنَه.

۵۰. اَرِي مَا اوْ حُكْمِي جَاهِلِيْتِي دَخَوَازَنْ؟ مَا قِي ژِ بُو جَفَاتَكَه كُو بَاش تِيْبِيْگِهِيْرَه حُكْمِي كِي ژِ يِي خُدِي سِيْهِيْرَه؟!

۵۱. هِي گَلِي يِيْنْ بَاوَرِي ثَانِيَه! جِهُو وَ فِلَهَانْ ژِ خَوَه رَه نَكِنْ دُوْسْتْ وَ پِشْتَقَانْ. اوْ خَوَه يَخَوَه ژِ هَفْ رَه دُوْسْتْ وَ پِشْتِكِنْ. كِي ژِ وَه، وَانْ ژِ خَوَه رَه بَكَه دُوْسْتْ وَ ثَارِيْكَارْ فَيَجَه بِيْگَاْن اوْ رِي ژِ وَانَه. بِيْگَاْن خُدِي جَفَا تَا سِيْمَكَارْ سَرُوْخْتْ نَاكَه.

۵۲. فَيَجَه تُو وَانْ كَسِيْنْ كُو دِ دِلِي وَانْ دَه نَخُوْشِيْنْ هَبَه دِيْبِي كُو لِهَقَالْبَنْدِيَا وَانْ (يْنْ جِهُو وَ فِلَه) لَزْ دِيْكِنْ. دِيْبِيْرَنْ (اَكْرْ مُسْلِمَانْ تِيْكَ هَرَنْ، فَيَجَه) اَمْ دِطَرِسِنْ كُو كَارَسَاتَكَه مَرِنْ يَسَرْ مَه دَه بِي. فَيَجَه هِيْشِي هَبَه كُو خُدِي رَزْ گَارِي يَانْ رِي سَرَكُتِيْكَِي ژِ جَمْ خَوَه ژِ بُو مُسْلِمَانَانْ بِيْنَه؛ اِيْدِي لِسَر يَا كُو وَانْ دِ دِلِي خَوَه دَه فَشَارْتِيُو دِي پُوْشَانْ بِيْنْ.

۵۳. اوِيْنْ كُو بَاوَرِي ثَانِيْنْ دِي بِيْبِيْرَنْ: «مَا آفِي هَانِنْ، اوِيْنْ كُو سُوْنَدِيْنْ ثَاسِي دَخَوَارِنْ كُو اوْ بَتَشْكِ هِيْرَا خَوَه بَوَه رَه نَه؟» كِرِيْنِي وَانْ تَفْ پُوْجْ بَوَنَه وَ اوْ بَوَنَه ژِ يِيْنْ كُو زِيَاَنْ كِرَنَه.

۵۴. هِي گَلِي يِيْنْ كُو بَاوَرِي ثَانِيَه! ژِ وَه چَه كَسِي ژِ دِيْنِي خَوَه فَكْرَه (بَلَا بَرَانَه كُو) خُدِي، دِي جَفَاتَكَه وِسَا (دِ شُوْنَا وَانْ دَه) بِيْنَه كُو خُدِي ژِ وَانْ حَزْ دِيْكَه اوْ رِي ژِ وِي حَزْ دِيْكِنْ، دَرْ بَارِي مُوْمِنَانْ دَه شِيْكَسْتِي وَ دِلْتَرْمِنْ وَ دَرْ بَارِي كَافِرَانْ دَه رِي خُرْتْ وَ دَسْتِهَلَاتِيْن، دِيْكََا خُدِي دَه جِهَادِي دِيْكِنْ وَ ژِ گَاَزَنْدِيْنْ گَاَزَنْدَكِرَانْ رِي نَاطِرِسِنْ. آفْ، پَر دَايِنَا خُدِي يَه، اوْ كِي بَقِي دَدَه وِي. خُدِي (بَكْرَمَا خَوَه) دَسْتَفِرَهه، زَانَا يَه.

۵۵. بَيِّگَان دُوسْت و تَارِيكَارِي وَه تَنِي خُدِي يَه، پِيخَمْبَرِي وَي يَه و يِن كُو باوَرِي
ثَانِيَه؛ اوين كُو بَرَدَوَامِي نَمِيژ دِيكُن، زَكَاتَا مَالِي خَوه دِدَن و اَو هَر (لَبَر فَرْمَانَا
خُدِي) خَوه دِطَوِينَن.

۵۶. كِي كُو خُدِي، پِيخَمْبَرِي وَي و يِن كُو باوَرِي ثَانِيَه ژ خَوه رَه بَكِه دُوسْت و تَارِيكَار
(اَو بَنَدَا خُدِي نَه)؛ بَراسْتِي ژِي بَنَدَا خُدِي هَر اَو بِخَوه نَه دَسْتِهَلَا تَنَدَار.

۵۷. هِي گَلِي يِن كُو باوَرِي ثَانِيَه! هُون، ژ اَهْلِي كِتِيْبِن بَرِيَا خَوه و ژ وَاَن كَا فَرِيْن كُو
وَاَن دِيْنِي وَه ژ خَوه رَه كِرْنَه تِنَاژ و پِيلِيْسْتُوك ژ بُو خَوه نَكِن دُوسْت و پِشْتَقَان. ژ
خُدِي بِطُرُسِن. اَكْر بَراسْتِي هُون باوَرْمَنَدَن (وَاَن ژ خَوْرَه نَكِن دُوسْت و پِشْتَقَان).

۵۸. دَمَا هُون ژ بُو نَمِيژِي بَانَك دِدَن اَو تِنَاژ و يَارِيِي خَوه پِي دِيكُن. اَقَا كُو دِيكُن، ژ بَر
كُو اَو بِخَوه جِفَاتَكِه بِيَرْنَبَر و بِيَهْشِن.

۵۹. بِيِيْزَه: گَلِي يِن اَهْلِي كِتِيْب! قِي بَسَدَمَا كُو مَه بِخُدِي، بِيَا كُو ژ مَه رَه هَاتِيَه و بِيَا كُو
ژ اَمِيْن بَرِي رَه هَاتِيَه هِنَارْتِن باوَرِي ثَانِيَه هُون ژ مَه حَز نَاكِن؟ بَراسْتِي پَرِي وَه ژ
رِيكَا حَق دَرَكْتَنَه.

۶۰. (يَا مُحَمَّد!) بِيِيْزَه: آري، مَا اَز ژ وَه رَه بِيِيْزَم كَا لَجَم خُدِي ژ فَاَن (فَاسِقَان) خَرَابْتَر
و رِسَوَاتَر كِي يَه؟ اَو، يِي كُو خُدِي لَعْنَت لِي كَرِيَه و يِي كُو لِي هِيْرُسَبُوِيَه؛ اوين كُو
هِن ژ وَاَن خِسْتَنَه مِيْمُون و بَرَاژ و اَو عِبَادَتْ كَرِي تَاغُوْتِي نَه. هَا اَو، پِشْتَرِيْن خُدَان
جِهِن و ژ رِيكَا رَاسْت رِي وِنْدَاتَرِيْن كِسِن.

۶۱. دَمَا اَو (مُنافِق) تِيْن جَم وَه، دِيِيْزَن: مَه باوَرِي ثَانِيَه. حَال آفَه كُو اَو دِلْكَافَر هَاتِيَه
جَم وَه و دِلْكَافَر ژِي ژ جَم وَه دَرَكْتَنَه. خُدِي بِيَا كُو وَاَن فِدْشَارْت بِيَهْتَر دَرَاَنَه.

۶۲. تُو پَرِي وَاَن دِيْبِي كُو اَو دُگْنَه، دَرْمَنَاهِي و حَرَامْخُوْرِيِي دَه پِشْبازِيِي دِيكُن، بَراسْتِي
يَا كُو اَو دِيكُن چِقَاس پِيَسَه!

۶۳. ده بلا خدیناس و هاکمین وان ژ گوتنا بگنه و ژ حرامخوریی او بدانا پاش!
براستی یا کو او دکن چقاس پیسه!

۶۴. جهویان گوت: خدی دستگریه (جکوسه) - دستین وان شحت بیه و ژ بر فی گوتنا
وان لغت لوان بیاره - نخیر، نه وسانه، بلکه دستین خدی (بدینا خوه) فکریه، او
چاوا بیی و سادده. (یا محمد!) صوند به، یا کو ژ جم خدایی ته، ژ ته ره هاتیته هنارتین
دی کفر و چافسوریا پرانیا وان زیده بکه. مه کین و نیارتیکه و ساس خستیته ناف وان
کو حتا روزه قیامتی بردوامه. چه دما وان ژ بو جنگی ناگرک فیخستیته، خدا هر او
ناگر قمرانديه. او لیسر عردی ژ بو تقدانی دبرن، خدی زی ژ تقدانکران حر ناکه.

۶۵. اگر بین اهلی کیتب باوری (بمحمد) بنانیا و خوه (ژ کفر و نقجی) بیاراستنا، تفر
مه دی گونیهن وان (یین بوری) بیخسانده و مسوگر مه دی او بخستنا بهشتین
تیر خوشی.

۶۶. اگر وان تورات، انجیل و وحیا کو ژ جم خدایی وان ژ وان ره هاتیته شاندن
راگرتبویا و بکار تانیبویا، تفر وان دی ژ راسری خوه و ژ بن خوه فه بخوارنا (رزق)
ژ بو وان دی هيسان بویا. ژ وان جفاتک هیه معتدلن (نافجی نه) و گلک ژ وان
ژی چه پیسه یا کو دکن!

۶۷. آی پیمبر! وحیا کو ژ جم خدایی ته ژ ته ره هاتیته شاندن رابگهینه. اگر تو
بتکوزی پیک نبی، فیجه ته پیخاما خدا رانگهانديه. خدی دی ته ژ (نقجیا)
مروقان بیاریزه. بیگان خدی جفاتا کافر سروخت ناکه.

۶۸. بیه: گلی بین خویکتیب! حتا کو هون براستی و دورستی توراتی، انجیلی و یا
کو ژ جم خدایی وه ژ وه ره هاتیته هنارتین (د زانی ده) بکار نیینن، هون نه لیسر
تو تستی نه. صوند به، قراناکو ژ جم ربی ته ژ ته ره هاتیته شاندن دی کفر و
چافسوریا پرین وان زیده بکه. ناخوه تو ژ بو وان غمگین مبه.

٦٩. بِيْكَانَ يِيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ ثَانِيَه وَ يِيْنُ بُوْنَه جِهَو، يِيْنُ بُوْنَه فَلَه وَ يِيْنُ بُوْنَه سَابِيْن،
فِيْجَه زِ وَ اَن كِيْ بَاوَرِيْ بِخِيْ وَ رُوْزَا ثَاخِرَتِيْ بِيْنَه وَ كَارِيْ قَنَچْ بَكَه، زُبُوْ وَ اَن لِيْكَ
خُدَايِيْ وَ اَن خَلَاتْ هِيَه وَ لَسَرْ وَ اَن طَرَسْ نِيْنَه وَ اَوْ غَمْگِيْن زِيْ نَابَن.^١

۷۰. بِيْگَمَانَ مَهْ زِ رَارُوْكِينِ اِسْرَائِيْلَ پَيَاَنَا مِكوْمِكِرِي وَرِگَرْت وَ مَهْ زِ وَاَنْ رَهْ قَلَسِدْ شَانْدِن.
چه دَمَا پِيْخَمْبَرَكْ يَا نَهْ بَدِلِيْ وَ اَنْ زِ بُوْ وَاَنْ دِيْانِي، هِنِ زِ وَاَنْ (پِيْخَمْبَرَانْ) مَانْدَلَه
دَكِرَنْ وَ هِنِ زِ وَاَنْ زِي دَكُشْتَن.

۷۱. ۞ وَ اِنْ وَهَّ يَهْ كُوْ تُوْ بَلَا دِئِ بَسْرِيْ وَ اِنْ دَه نَيْيْ، اِيْدِيْ اَوْ كَرْ وَ كُوْزْ بُوْنْ. پَاشِي (تُوْبَه كِرْن) خُدِيْ تُوْبِيَا وَ اِنْ قَبُوْلْ كِرْ، دُوْقرَه دِيْسَا ۞ وَ اِنْ پِرْ كَسْ كُوْزْ وَ كَرْ بُوْنْ. خُدِيْ بِيَا كُوْ اَوْ دَكْنْ اَگَاھْدَاَرَه.

۷۲. صَوْنَد بَه، آوِيْن گَوْتِن: خُدا، مَسِيحِي كُورِي مَرِيْمِي يَه، (اَو بِيئي گَوْتِنَا حَوَه) كَاڤَر بُونَه. حَال آفَه كُو مَسِيح زِ وَاَن رَه گَوْبُو: گَلِي زَارُوِيْن اِسْرَائِيل! زِ خُدِي رَه عِبَادَتِي بِيكَن كُو اَو هَم خُدَايِي مَن هَم زِي خُدَايِي وَه يَه. بَزَانِن كُو كِي زِ خُدِي رَه هَمْڤَارَان چِيكَه، تَقَر خُدِي دِي جَنَّتِي لَوِي حَرَام بَكَه، اِنْدِي جِهِي وَي اِگَرَه وَ زِ سَمَكَارَان رَه تُو ئَارِيكَار زِي تُونَه.

١ بچیکرنا ئادَمَ رَهَ باوریکَه فَری نازل بو اَوا کو اِنسان لَسری هابیو نَافَرانَدن. بَاشی خُدی دین شاندن. پَیروین هَنکان ژ وان لَسر عَرَدی هَنه، مینا یهودی، فله و سابیان. فیجَه خُدی دَخَوازَه کو تَقکی اَهلی دینان ژ سَر عَرَدی سَافی بَکه و د رِسالَتا مُحَمَّد دَه کُوم بَکه. لُورا رِسالَتا پِیخَمبَر ژ بو تَسفیکرنا تَقکی دینانَه. خُدی دَخَوازَه ژ وان رَه پیژَه؛ دُورا وَه خَلاس بو. فیجَه دَفی هُون پِریسالَتا مُحَمَّد اِمانِی بینن. ناخو مَعنی نَایتی وَها یَه: اوین کو لَسر باوریا فَرَتَری نَه، یین جَهو، یین فله و یین سابیی، اگر کو دَف ژ باوریا خَوه یا بری بَرَدن و بباوریکَه نو و پِریسالَتا مُحَمَّد (س) باوری بینن، ها هَنگی ژ بو وان خَلاَت هَیه ... و او غَمگین زی نابن.

كَسِي كُو باوريي بِيخَمبري داوي مُحَمَّد بِيه، لگوري هُوي و مَجِيں باوريي تَشِيگره، ديني وي يي
بري چه دِهه يلا بيه، چه قاسي گنه كرين يلا كَرِه، لِحِيهان و ناخوتي تَشَنكي كواو زي ساو بِيگره تونه
يَه. لورا خدي دي لگوتهين وي يي بري بَوَره.

۷۳. صُودَ بَه، اَوَيْنَ گُوتَن: «خُدَي، يَكْ ژِ سِسِيَّانَه» ژِي كَافِرْ بُونَه. حَالْ أَفَه كُو ژِ يَكْ خُدَايِي پِي فَه تُو خُدا نِينِن. اَكْرَ اَو دَفْ ژِ گُوتِنَا خَوَه (تَا سِي خُدَايِي تِي) بَرْنِدِن، بَرَا سِي دِي عَزَابِكِي دِزْوَارِ بَهْنِگَهه وَانِن كُو كَافِرْ بُونَه.

۷۴. مَا اَوِي بَبَالْ خُدِي فَه تُو بَه نَكْن و لِيْبُورِنَا (گُونَهِن) خَوَه ژِي نَحْوَازِن؟! حَالْ أَفَه كُو خُدِي گُنْهَرِيْرَه، دِلُوفَانَه.

۷۵. مَسِيحِي كُورِي مَرِيْمِي تِي پِيْخَمْبَرَكَه! دِ بَرِيَا وَي دَه پَرِ پِيْخَمْبَرْ هَاتَنَه و جُونَه. دَايَكَا وَي ژِي ژِنَكَه رَاسْت و دُورِستَه. هَرْدُوكَا ژِي خَوَارِن دِخَوَارِن (و فِدْخَوَارِن). دَه كَا لَوَانْ بَنِيْرَه، كَا چَاوا اَمْ ژِ بُو وَانْ دَلِيلَانْ أَشْكِرَا دِكْن. دِيسَا، دَه كَا لَوَانْ مِيزِيْنَه، يِي چَاوا اَو بَرِي خَوَه (ژِ حَقِيْقَتِي) دِگَهِيْرِن.

۷۶. (ژِ وَانْ رَه) بِيِيْرَه: مَا هُون چَاوا دِ شُونَا خُدِي دَه عِبَادَتِي ژِي رَه دِكْن كُو اَو نَه دِكَا رَه زَرَارِي بَدَه وَه نَه ژِي دِكَا رَه فِيدِي بَدَه؟! حَالْ أَفَه كُو يِي بَهِيْرَر، يِي زَانَا هَر خُدا يَه.

۷۷. بِيِيْرَه: كَلِي يِيْنْ أَهْلِكِيْتِي! دِ دِيْنِي خَوَه دَه بِنَحَقِي سِينُورْ دَرَبَاسْ نَكْن و نَدِن پِي اَرَزُويِيْنْ جَفَاتِكِي كُو اَو هِي ژِ بَرِي دَه ژِي رِي كَتَنَه، پَر كَس ژِي رِي دَرَانِيْنَه و اَو بَخَوَه ژِي ژِي رِيَا رَاسْت دُورْ بُونَه.

۷۸. ژِ اِسْرَائِيلِيَانْ اَوَيْنَ كُو كَافِرْ بُونَه، لَسَرْ زَمَانِي دَاوُدْ و عِيسَايِي كُورِي مَرِيْمِي لَعْنَتْ لَوَانْ هَاتِيَه بَارَانْدِن. أَفْ ژِي بَسَدَمَا كُو لِبَرْ فَرْمَانَا خُدِي سَرِي هِلْدَانْ و زِيْدِگَافِي دِكْرِن.

۱ خُدِي دِ فِينْ تَابِيْتِي دَه زِكْرْ كِرِيَه كُو عِيسِي و دِيَا وَي هَرْدُو خَوَارِنِي دِخُون. دِ جِهِن دَه ژِي كُو تَفَكِي پِيْخَمْبَرَانْ خَوَارِنِي دِخُون. ژِ سُورَه يِي فُرْقَانْ تَابِيْتَا ۲۰ ئ «مَه بَرِيَا تَه چَقَاسْ پِيْخَمْبَرَكْ شَانْدِن هَر وَانْ خَوَارِن دِخَوَارْ و لِسُوكَا دِگَرِيَانْ..» و ژِ سُورَه يِي اَنْبِيَا تَابِيْتَا ۸ ئ «مَه اَو (پِيْخَمْبَر) نَكْرِن جَسْدِن كُو خَوَارِنِي نَخْن..» و ژِ سُورَه يِي فُرْقَانْ تَابِيْتَا ۷ ئ «گُوتِن: مَا اَو جِه پِيْخَمْبَرَه كُو اَو ژِي مِينَا مَه خَوَارِنِي دِخَوَه و لِسُوكَا دِگَرَه». أَفْ تَابِيْتْ تَكْرَزْ دِكْن كُو تَفَكِي پِيْخَمْبَرَانْ خَوَارِن دِخَوَارِن.

۷۹. وَاَنْ، ژ نَقْنَحِيَا كُو دِكِرَنْ هَفْ نِدَدَانْ پَاشْ. چِه فَاسْ بِيَسَه يَا كُو وَاَنْ دِكِرْ!

۸۰. تُو يِيْ پَرِيْنْ وَاَنْ بِيِيْنِي كُو آوْ كَافِرَانْ ژ خَوَه رَه دِكِرَنْ دُوُسْتْ وِ پِشْتَقَانْ. چِه بِيَسْ كَارَه يَا كُو وَاَنْ دَايَه پِشِيَا خَوَه. رَوُشْ أَفَه؛ خُدِي لَوَانْ هَاتِيَه غَرِيْبِي وَ حَتَا بَحْتَايِيْ
أَوِ دِي دِ عَذَابْ دَه بِنْ.

۸۱. أَكَّرْ وَاَنْ بَاوَرِي بَحْدِي، بِيَخَمْبَرْ وِ بِيَا كُو زِي رَه هَاتِيَه هِنَارِنِ بَنَانِيَا، وَاَنْ دِي كَافِرْ
ژ خَوَه نَكِرِنَا دُوُسْتْ وِ پِشْتَقَانْ؛ لِيْبَلِي زَحْفِيْنْ وَاَنْ ژ رِي دِرَكْتَنَه.

۸۲. صَوْنَدْ بَه، لِهْمَبَرِي يِيْنْ كُو بَاوَرِي بَتَه تَانِيْنْ، تُو يِيْ بِيِيْنِي كُو ژ مَرُوْفَانْ يِيْنْ هَرِي
دِرْمِيْنْ وِ بَخِشْمْ جِهَوْ نَه وِ پَاشِيْ آوِيْنْ كُو ژ خُدِي رَه هَفِشْكْ چِيَكِرِنَه. تُو يِيْ بِيِيْنِي
لِهْمَبَرِي يِيْنْ كُو بَتَه بَاوَرِي تَانِيْنْ، يِيْ ژ حَزْزِيَكِرِنْ فَه نِيْزِيَكِرْ، آوِيْنْ كُو دِيْبِيْرَنْ أَمْ
نَسَارَا نَه (تَارِيكَا رِيْنْ عِيْسَا پِيَخَمْبَرْ). أَفْ زِي، بَسَدَمَا وِي يَه كُو ژ وَاَنْ كَشِيْشْ
(زَانَا يِيْنْ دِيْنِي خَوَه) وِ رَاهِبْ (عَابِدْ) هَنَه وِ آوْ خَوَه مَرِنْ نَادِيْرَنْ (ژ قَبُولَا حَقِيْقِي).^۱

۸۳. دَمَا وَاَنْ (كَشِيْشْ وِ رَاهِبَانْ) تَابِيْتِيْنْ كُو بِيَالْ پِيَخَمْبَرْ فَه نَاژِلُوِيِيْنْ دِيْهِيْسْتَنْ، ژ بَرْ
كُو وَاَنْ زَانِيْ آوْ ژ جَمْ خُدِي يَه، تُو دِيْبِيْنِي كُو رُوْنْدِكِيْ وَاَنْ دِهْرِكِنْ. دِكُوْتِنْ: خُدَايِيْ
مَه! مَه بَاوَرِي تَانِيْ، فَيَجَه مَه زِي ژ شَاهِدَانْ بِنَقِيْسَه.

۱ أَفْ رَاسْتِيَكَه بِيْ نِيْقَاشَه كُو ژ جِهَوْ وِ فِلَهَانْ، فَلَهْ بِنَهْتَرْ نِيْزِيَكِيْ مُسْلِمَانَاه. هَرْ چَقَاسْ دِ مِيْزُوْبَا اِسْلَامِيْ
دَه هَاتِيَه دِيْتِيْنْ كُو «فِلَهِيْنْ فَاَنَاتِيَكْ وِ سَرْهَشْكْ هِيْزَا خَوَه تَانِيْتَه سَرْ هَفْ وِ بِنَافِيْ «سَفَرِيْنْ خَاجِيْرَسْتِيْ»
اِيْرِيْشِيْنْ تَالَانْ كَرِيْ وِ هُوْ فَاَنَه تَانِيْتَه سَرْ جِيْهَانَا اِسْلَامِيْ، فَيَجَه وِلَايَتِيْنْ مُسْلِمَانَانْ كَافِلْ وِ وِيْرَانْ كَرِنَه،
بَسَدْ هَزَارَانْ كَسِيْنْ مَوْمِنْ كُشِيْتَه زِي لِيْ دِيْسَا آوْ ژ جِهَوْ وِ مُشْرَكَانْ دِلْتَنَكِرْتَنْ. حَتَا أَمْ دِكَاْرَنْ بِيِيْرَنْ:
آوِيْنْ كُو اِيْرِيْشْ كَرِنْ زِي ژ زَانِيْنْ وِ عِبَادَتِيْ بِيِيَارَنْ وِ آوْ كِنْتَه دَرَجِيَا مُشْرَكَانْ. حَتَا دِيْهْ كُو بَسَدَمْ هَنْ
لِيْسْتِكِيْنْ هِيْزِيْنْ تَارِي يِيْنْ نَافْتَتُوِيْ زِي أَفْ اِيْرِيْشْ كَرِيْنْ. لَوَرَا گِلَكْ جَارَانْ آوْ هَاتِيَه لِيْسْتِيَكَا جِهَوِيَانْ
وِ بَدَسِيْسِيِيْنْ پَرْ كُوْرْ آوْ دِ بَرَزُوْنْدِيِيْنْ خَوَه دَه حَبْتَانْدَنَه. لِيْبَلِي دِگَلْ فِيْ يِكِيْ زِي، ژ خَرِيْسْتِيَانَانْ هَنْ
كَشِيْشْ وِ رَاهِيْبِيْنْ وَاَنْ دَسْتِيْنْ خَوَه ژ دُنْيَايِيْ كِيْشَانَه. أَفْ وِ يِيْنْ كُو دِ بِنِيْ تَسِيْرَا فَاَنْ دَه مَانَه هَنَكِيْ
نِيْزِيْ اِسْلَامِيْ سَكِيْتَنَه. پَرْ كَشِيْشْ وِ رَاهِبَانْ بَسِيَانَتْ هَاتِنَه، پِيَخَمْبَرْ پِيْشَوَاْزِيْ كَرِنَه وِ اعْتِيْرَافْ كَرِنَه كُو
آوْ پِيَخَمْبَرِيْ چَاغَلِيْرِيْ، يِيْ دَاوِيَا دَمِيْ يَه.

۸۴. مَا جِآ اَمْ بَاوْرِيْ بِخُدٰى وَ بِحَقِيْبَا كُوْ رِهَ هَاتِيَه نَائِيْن؟ دِگَلْ كُوْ اَمْ دِخَاوَزَنْ كُوْ خُدَايِيْ مَه، مَه زِيْ بِخَه نَافْ مِرُوْشِيْن قَنْجْ وَ چَاكْ.

۸۵. فَيَجَه بَسَدَمَا فِيْ گُوْتَنَّا وَانْ، خُدِيْ اَوْ بِيَهْشَتِيْن كُوْ رُوْبَارْ دِيْنْ وَانْ رَه دِكْشِيْن خَلَاتْ كِرِيْن، اَوْ حَتَا بِحَتَايِيْ دِيْ تِيْ دَه يِنْ. هَا آفَه پَرُوْيا قَنْجِيْكَاريْن رَاسْتْ وَ دُرِسْتْ.

۸۶. اَوِيْنْ كُوْ كَافِرْ بُوْنَه وَ بَيَّايِيْنْ مَه بَاوْرِيْ نَنَّاينَه، هَا اَوْ خَلِكِيْ دُوْزَهِيْ نَه.

۸۷. گَلِيْ يِيْنْ كُوْ بَاوْرِيْ نَائِيْنَه! تَشْتِيْنْ خُوشْ وَ پَاكْ يِيْنْ كُوْ خُدِيْ زِ وَهَ رَه حَلَالْ كِرِيْنَه، هُوْنْ لِحُوْ حَرَامْ نَكِيْنْ وَ زِيْدْكَافِيِيْ زِيْ نَكِيْنْ. بِيْگَمَانْ خُدِيْ زِ تَخُوْبِيْهِيْرَانْ حَزْ نَاكَه.

۸۸. زِ رَزَقِيْ خُوشْ وَ حَلَالْ اَوِيْ كُوْ خُدِيْ دَايِيْ وَهَ بِخُونْ وَ قُحْنْ. زِ خُدَايِيْ كُوْ وَهَ بَاوْرِيْ يِيْ نَائِيْنَه بِطَرِسِيْنْ.

۸۹. (گَلِيْ بَاوْرَمَنْدَانْ!) خُدِيْ لِسَرْ سُوْنْدِيْنْ وَهَ يِيْنْ بِيْحَمْدِيْ (يِيْنْ بِيْقَسْدِيْ) لَوَه نَاگِرَه، لِيْلِيْ اَوْ سُوْنْدِيْنْ كُوْ وَهَ بِحَمْدِيْ خُوَه خُوارِيْنْ، لَوَه دِگِرَه. فَيَجَه (اَكْرَ وَهَ صُوْنْدْ خُوارْ وَ وَهَ سُوْنْدَا خُوَه شَكَاَنْدْ اَنْ زِيْ وَهَ خُوشْتْ بِشِكِيْنِيْنْ) جَزَايِيْ وِيْ سُوْنْدِيْ، خُوارِنْدَايِنَا دَه فَقيْرَانَه، زِ خُوارِنَا نَافِيْجْ يَا كُوْ رُوْزَاْنَه دَدَه مَالْبَاتَا خُوَه، يَانْ بِجَلِكِرِنَا وَانَه، يَانْ زِيْ نَازَاْدِكِرِنَا كُوْلِيْكِيْ يَه. فَيَجَه چِه كَسِيْ كُوْ نِكَارِبَه يِكِيْ زِ فَاَنْ بَكَه، بِلَا سِيْ رُوْزَاْنْ رُوْزِيْ بِيْگِرَه. آفَه رَاكِرِنَا گَنَهِيْ سُوْنْدِيْنْ وَهَ دَمَا وَهَ صُوْنْدْ خُوارْ. سُوْنْدِيْنْ خُوَه بِيْجَه يِيْنِيْنْ. خُدِيْ تَائِيْتِيْنْ خُوَه وَهَا زِ وَهَ رَه أَشْكِرَا دِكَه دَا كُوْ هُوْنْ وِيْ بِشِيْكَرِيْنِيْنْ.^۱

۱ كَسِيْ كُوْ -بِقَسْدْ- نَافِيْ خُدِيْ سُوْنْدَا تَشْتِيْكِيْ بِخُوَه، دِيْفِيْ سُوْنْدَا خُوَه بِيْنَه جَه. هَكَه صُوْنْدْ خُوارِبَه كُوْ اَوْ تَشْتِيْكِيْ حَرَامْ يَانْ زِيْ خَزَابْ بَكَه، هَنْگِيْ دِيْفِيْ وِيْ تَشْتِيْ خَزَابْ نَكَه، سُوْنْدَا خُوَه بِشِكِيْنَه وَ كَفَارَتِيْ وِيْ بَدَه. كَفَارَتْ، مِرُوْشِيْ زِ سُوْنْدِيْ قُدْگِرِيْنَه وَ دِيْهَ نَافِيْگِيْنَا لِيْبُوْرِيْنِيْ. دِ تَائِيْتِيْ دَه بِيْشِيْ قَالَا سِيْ تَشْتَاَنْ كِرْ كُوْ اَوْ دِيْنْ جَزَايِيْ (كَفَارَتِيْنْ) سُوْنْدِيْ. اَوْ كَسِيْ كُوْ نِكَارِبَه يِكِيْ زِ فَاَنْ هَرْ سِيْ تَشْتَاَنْ بَكَه بِلَا سِيْ رُوْزَاْنْ رُوْزِيْ بِيْگِرَه.

۹۰. گَلِيْ باوْرَمَنْدَانْ! بِيَّگَمَانْ مَي (شَرَابْ)، قَهَارْ، پَيَّكَرِيْن (پُوتِيْن) چِکَانْدِي، فَالِيْن بَرَارَانْ و (لِيْسْتِيْکِيْن) سَعُوْدِيْ پِيْسِن، ژِ کَارِيْ شَيْطٰنِيْن. نَاخُو خَوَه ژِ وَاَنْ دُوْر يِگَرِن دَا کُو هُون (لِدُنْيَا و نَاخَرِيْ) سَرَفَرَاژ يِيْن.

۹۱. بِيَّگَمَانْ شَيْطَان بَس دِخَاوَزَه دِ مَي و قَهَارِيْ دَه کِيْن و دِرْمَنَاهِيْ بَخَه نَافَبَرَا وِه و وَه ژِ ذِکَرِيْ خُدِيْ و کِرِنَا نَمِيْژِيْ بَدَه پَاشْ، اِيْدِيْ مَا هُون دَف ژِ فَاَنْ تِشْتَان بَرِنَادِن؟

۹۲. گُوهدَارِيَا خُدِيْ و پِيَّخَمْبَرِيْ وِي بِيْکَنْ و خَوَه (ژِ گُوْنَهَانْ) بِيَارِيْژِن. اَکَر هُون بَرِيْ خَوَه (ژِ بَرِيَارَا خُدِيْ و پِيَّخَمْبَرِيْ) فِکَرِيْن، بَرَانِن کُو وَزِيْفِيَا پِيَّخَمْبَرِيْ مَه، بَس رَاگَهَانْدِنَا (فِيْ پِيَّيَانَا) اَشْکَرَاکَرَه.

۹۳. لِسَرِيْ يِيْن کُو باوْرِيْ تَانِيْن و کَارِيْن قَنْج کِرِن دِ وَاَنْ خَوَارِيْنِيْن کُو بَرِيْ دَه خَوَارِنَه تُو گُنَه نِيْنَه، بِشَرِطِيْ کُو اَو (ژِ فِيْ گَافِيْ و يِيْ دَه) خَوَه (ژِ حَرَامِيْ) بِيَارِيْژِن، باوْرِيْ يِيْن و کَارِيْ قَنْج بِيْکَنْ. پَاشِيْ دِيْسَا خَوَه بِيَارِيْژِن و کَارِيْ قَنْج بِيْکَنْ، پَاشِيْ خَوَه بِيَارِيْژِن و قَنْجِيْ يِيْکَنْ. خُدِيْ تَقَز ژِ قَنْجِيْکَارَانْ حَز دِکَه.

۹۴. گَلِيْ باوْرَمَنْدَانْ! صُوْنَد بَه خُدِيْ (دَمَا هُون دِ اِحْرَامَانْ دَه بِن) بُوِيْ نِيْچِيْرَا کُو هُون بَدَسْتُ و رِمِيْن خَوَه دِيْکَنْ، وَه دَجَرِيْبَنَه، دَا خُدِيْ اَشْکَرَا بِيْکَه کَا کِيْ دِ نِيْئِدِيْ دَه ژِيْ دِطَرَسَه. پِشْتِيْ فِيْ جَرَبَانْدِيْ کِيْ ژِ تِخُوْبِيْ (حَلَالِيْ) دَرَبَاسْ بِيْه، ژِ وِيْ رَه عَذَابِکِيْ دِژَوَارْ هِيْه.

۹۵. گَلِيْ باوْرَمَنْدَانْ! دَمَا هُون دِ اِحْرَامَانْ دَه بِن (حَيَوَانِيْن) نِيْچِيْرِيْ نَکُوْرُن. کِيْ ژِ وَه، بَقْسُدْ (حَيَوَانَا) نِيْچِيْرِيْ بَکُوْرَه، جَزَائِيْ وِي، دَانَا حَيَوَانْکَه وِکِيْ يَا کُشْتِيْ يَه. دُو کَسِيْن دَاْدَمَنْد دِيْ بَرِيَارِيْ بَدَنْ؛ (دِيْ بِيْژِيْن؛ اَفْ حَيَوَانْ هَمْکُوفِيْ حَيَوَانَا کُشْتِيْ يَه). (اَفْ قُوْرَبَانْ) دِيَارِيْکَه دِيْ بِيْگِهِيْزَه کَعْبِيْ (دِيْ لِمِکِيْ يِيْ قُوْرَبَانْکِرِن). يَان ژِيْ شُوْنَا قُوْرَبَانِيْ (بِقَاسِيْ بَهَائِيْ وِي) خَوَارِيْ بَدَه بَلَنگَاژَانْ، يَان ژِيْ بَرَامْبَرِيْ طَعَامِيْ رُوْژِيْ بِيْگَرَه دَا

کُو جَزَایِی خَوَه تَمَام بَکَه. خُدَی نِجیرَا کُو بَرِی حَرَامُبُونِی هَاتِیَه کِرَن عَفُو کِرِیَه. کِی کُو جَار کَه دِن لَی سَوِجی فِکَرَه، خُدَی دِی تُولِی لَی فِکَه. خُدَی دَسْنَهلاتَه، تُولَفِکَرَه.

۹۶. (گلی مرؤفان!) نِجیرَا دَرِیایِی و خَوَارِنَا وِی ژ بُو وَه حَلال بُو، دَا ژ بُو وَه و ژ بُو یِی رِیونگی بَبَه خَوَارِن و حَتَا کُو هُون دِ احْرَامَان دَه بِن ژ بُو وَه نِجیرَا بَرَاهِیِی هَاتِیَه حَرَامِکِرَن. ژ وِی خُدایِی کُو هُونِی بَبال وِی فَه یِیَن کُومِکِرَن بَطِرِسَن.

۹۷. خُدَی، ژ مرؤفان رَه کَعْبِیَا بِنَافِی بَیْتُ الحَرَامِی (مَلا بَرِیژ و رُومَت) کِرِیَه وَارَگَهَا سَرُوبَر کِرَن کَار و بَارِیَن دِیَن و دَنیایِی. مَهْیَن رُومَنَدَار، قُورَبَانِیَن نِیْشَان کِرِی و یِیَن نِیْشَان کِرِی ژِی (کِرَنه آگَرَا بَرْدَوَامِیَا اُولَهِی و ژِیَانِی). آف ژِی دَا هُون بَزَانَن کُو یِیْگَمَان خُدَی یِیَا لَعَرْد و نَاسِیَانَان دِرَانَه و یِیْگَمَان خُدَی بَهْر تِشْتِی زَانَا یَه.

۹۸. (گلی مرؤفان!) بَزَانَن کُو یِیْگَمَان عَدَابِی خُدَی یِر دِرْوَاره و یِیْشِک خُدَی گُئَهْر یِیْرَه دِلُوفَانَه.

۹۹. وَزِیْفَا یِیْخَمْبَرِی تَنِی رَاگَهَانْدَنَا پِیَامَا خُدَی یَه. خُدَی، یِیَا کُو هُون أَشْکَرَا دِکِن و یَا کُو هُون قَدِشِیْرَن دِرَانَه.

۱۰۰. (یَا مُحَمَّد! ژ وَاَن رَه) یِیْیَزَه: پَاک و یِیْس نَه وَکُهْفَن، چَنْدِی پِرْبُونَا یَا نَبَاک تَه عَجِیْبَمَیِی ژِی بَهْیَلَه. نَاخُو گَلی تَاقِلَمَنْدَان! (ژ حَشَا) خُدَی بَطِرِسَن دَا کُو هُون سَرَفَرَاژ یِیَن.

۱۰۱. گَلی باوَرْمَنْدَان! پِرْسَا هِن تِشْتَان (ژ یِیْخَمْبَرِی) نِکِن، آگَرَا وِی وَه رَه أَشْکَرَا یِیَن، هُونِی یِی نَخُوشْحَال یِیَن. آگَرَا هُون دِ دَمَا هَاتِنَا قُرْآنِی دَه پِرْسَا وَاَن بِکِن، دِی ژ وَه رَه أَشْکَرَا یِیَن. خُدَی لَوَان بُورِیَه (بَحْسَا وَاَن نِکِرِیَه). خُدَی گُئَهْر یِیْرَه، بَرِیْهَیْرَه.

۱۰۲. یِیْگَمَان بَرِیَا وَه قَوْمِکِی آف پِرْس (ژ یِیْخَمْبَرِی خَوَه) کِر، پَاشِی یِی کَافِر بُون.

۱۰۳. خُدِی، «بَحِیرَه»، «سَائِیْبَه»، «وَسِیْلَه» و «حَام» دُورِسْت نَدِیْرَایَه وَ فَرْمَانِ یحیی نَدَایَه.

لِیْلِی اَوِیْن کَافِر بُونَه لِسَر (نَافِی) خُدِی دَرَوَان دِکِن وَ پِرَایَا وَان زِی تِی نَآگِهَزِنُ.

۱۰۴. دَمَا ژ وَان رَه دِهَاتَه گُوتِن وَرِن بَال وَحِیَا (فُرْتَاَنَا) کُو خُدِی اَو تَائِیَه خَوَارِی وَ وَرِن

جَم پِیْخَمْبِر. دِیْبِزَن: آفَا کُو مَه بَاف وَ بَایِرِیْن خَوَه لِسَر دِیْتِی بَسِی مَه یَه. اَرِی، مَآ

اَکَر بَاف وَ بَایِرِیْن وَان بَشْتِکِی نِزَایِن وَ نَه لِسَر رِیْکَا رَاسْت بِن زِی؟!

۱۰۵. گِلی بَاوَرْمَنْدَان! هَا ی ژ خَوَه هَبِن، اَکَر هُون دِ رِیْکَا رَاسْت دَه بِن، کَسِی رِیْشَا

شُبُوی نِکَاَرَه زَرَارِی بَدَه وَه. فُکَرَا وَه تَفَان هَر بَبَال خُدِی فَه یَه. اِیْدِی اَو بِیَا وَه

کِرِی دِی وَه نَآگَا هَدَار بَکَه.

۱۰۶. گِلی بَاوَرْمَنْدَان! دَمَا یَک ژ وَه کَتَه بَر مَرِنِی، دَمَا وَصِیْتِکِرِنِی دَه بِلَا ژ وَه دُو کَسِیْن

دَاَمَنْد دِ نَافِیْرَا خَوَه دَه وَک شَاهِد بَگِرِن. اَکَر هُون رِیْوِی بِن وَ هُون کَتِن بَر مَرِنِی (و

مُسْلِمَان بَدَسْت وَه نَکَتِن)، بِلَا دُو کَسِیْن دِن؛ نَه ژ وَه، ژ خَوَه رَه بَگِرِن (بَکِن شَاهِد).

اَکَر هُون بَکَفِن گُومَانِی (کُو اَو رَاسْت نِیْبِزِن)، بَشِی نِیْمِزِی وَان هَرْدُو شَاهِدَان بِیْنِی

خُوزُورِی، فِیْجَه بِلَا بَخْدِی صُوند بَخُون، (بِیْبِزِن): اَم بَسُوندَا دَرُو تُو پَرْتَالِی نَاگِرِن،

جَنْدِی اَو لـ (مَنْفَعَتَا) لِیْزِمَان بَه زِی وَ اَمِی شَاهِدِیَا خَوَه فَشِیْرِن (اَکَر اَم شَاهِدِیَا

خَوَه فَشِیْرِن) تَقَر اَم دِیْن ژ گَنَهْکَارَان.

۱۰۷. (پَاشِی) اَکَر بِیْتَه زَانِیْن کُو هَرْدُو شَاهِدَان گَنَه کِرِنَه (شَاهِدِیَا خَوَه دُورِسْت نَکِرِن)،

۱. بَحِیرَه: دَفْهَا کُو پِیْنِج بَر بَرَا ی وَ بَرِی وَی یِن پِیْنِجَان نِیْز بُویَا زِی رَه «بَحِیرَه» دِگُوتِن. گُوهِن وَی دَفْلَاشِن،
لِی سِوَار تَدَبُون، اَو نَدَدُوتِن وَ شِیْرِی وَی ژ پُوتَان رَه دِهَشْتِن.

سَائِیْبَه: دَفْهَا کُو ژ بُو پُوتَان سَرَبَسْت بَرَدَدَان، بَس مِیْقَانَان ژ شِیْرِی وَی اِسْتِیْقَادَه دِکَر.

وَسِیْلَه: دَفْهَا یَان زِی پَرَا کُو بَرِی جِیْوِی بُویَا، یَک نِیْز وَ یَک مِی بُویَا زِی رَه دِگُوتِن وَ سِیْلَه. یحیی نِیْز ژ پُوتَان
رَه دِکِرِن قُوزْبَان.

حَام: ژ لُوکِیْن نِیْز اِی کُو دَه دُونْدِلِیْن مِی زِی گُوهِن یَخَوَارَا زِی رَه دِگُوتِن حَام. اَو زِی مِیْنَا سَائِیْبَه
سَرَبَسْت دِیْرَدَان.

بِلا (ژ مِیرَا تَخُورَان) دُو کَسِینَ بِيَهْتَرِ نِیْزِیکِ مِری بِکَفَن شُونَا وَان، بِلَا بِخُدِی صُونَد
بِخُون وَ بِيِزَن: صُونَد بَه کُو شَاهِدِیَا مَه ژ یَا وَان رَاسْتِرَه وَ آم (بِسُونَدَا خَوَه) ژ
رَاسْتِی دُور نَكْتَنَه. اَکَر مَه (ژ بِيِخْتِی) شَاهِدِی لِسَر وَان دَا هِنَگِی آم دِی بِيِن ژ
ظَالِمَان.

۱۰۸. اَف شَاهِدِیَا بِيِی رَنگی ژ بُو وَه چِیْتِرَه کُو شَاهِد مَرْجِی شَاهِدِیَا خَوَه بِيِن جِه وَ
(چِیْتِرَه کُو) ژ سُونَدکَه پِشْتِی سُونَدَا خَوَه بِطِرْسَن کُو آوِیا وَان رَد بَکَه (و هِنَکِیَا
وَان دَرِیْنَه رَاسْتِی). هَای ژ (قَرْمَان وَ قَدَخِیْن) خُدِی هَبَن وَ لِفَرْمَانِیْن وِی گُوهدَار
بِن. خُدِی مَرُوفِی ژ رِیْدَر کَتِی رَاسْتِرِی نَاکَه.

۱۰۹. (گَلی مَرُوفَان! هِشِیَارِن). خُدِی، رُوژا پِیْخَمَبَرَان کُوم دِکَه؛ ژ وَان رَه دِیْتِرَه: بَرَسِفَا
وَه (ژ لَالِی مِلْتِی وَه فَه) چَاوَا هَا تَه دَايِن؟ دِیْتِرَن: آم نَزَانِن، بِنِگَان هَر تُو یِی زَانَا یِی
بِنِیْدِیَان.

۱۱۰. وِی دَمِی خُدِی گُوت: اَی عِیْسَا یِی گُورِی مَرِیْمِی! اَو قَنجِی وَ کَرْمَا کُو مَن لَتَه وَ
دَا یِکَا تَه کِرْبُو بِنَه بِیْرَا خَوَه؛ دَمَا مَن بَجَانِی پَاک (وَحِی) پِشْتِگَرِیَا تَه کِر کُو تُو دِ
دَر گُوشِی دَه دِگَل مَرُوفَان پِیْشِی وَ پِشْتِی تُو مَرَن بُو یِی ژ یِی، دَمَا مَن تُو فِیْرِی نَفِیْسِیْن
وَ حِکْمَتِی، تَوْرَات وَ اَنجِیلِی کِر وَ دَمَا تَه بَدَسْتُورَا مَن ژ حَرِی پِیْکَرِی طِیْرَان چِیْدِکِر
وَ تَه پَف دِکِرِی وَ بَدَسْتُورَا مَن دَبُو طِیْرک، دَمَا تَه بَدَسْتُورَا مَن گُورِی ژ زِکْمَا کِی وَ
نَخُوشِی چَرْمِلِکِی سَاغ دِکِر وَ دَمَا بَدَسْتُورَا مَن تَه مِری زِنْدِی دِکِرِن، دَمَا مَه اَزِیْتَا
زَارُوبِیْن اِسْرَائِیل لِسَر تَه دَا پَاش، دَمَا تَه دَلِیلِیْن (مُعْجَزِیْیْن) اَشْکَرَا ژ وَان رَه تَانِیْن
اِیْدِی اَوِیْن کُو کَا فِر بُو بُون، گُوتِن: «اَف ژ سِیْرَبَا زِیْکَه اَشْکَرَا یِی فَه نَه تِشْتِکِی دِنَه.»

۱ د فِی نَایْتِی وَ یِیْن یِی وَی دَه، اَو تِشْتِیْن عَادَتَقِیْتِیْن وَ نَاوَر تَه تَف مُعْجَزَه نَه. مُعْجَزَه اَوَه کُو لِگُورِی
قَانُونِیْن خَوَدَا یِی (طِیْعِی) مَرُوف نَکَا رَه وَان بِنَه جِه وَ اَو زِیْدِی هِیْرَا اَنَسِیْن. لِیْبَلِی خُدِی هِن رُوشِیْن
عَادَتَقِیْتِیْن وَ نَاجَا رِیْل دَانَه پِیْخَمَبَرَان دَا کُو بَخِیْرَا وَان مَرُوف اِیْمَانِی بِنِیْن وَ بِنَه سَر رِیْتَا رَاسْت. اَف
مُعْجَزَه تَبِی بَدَسْتُور وَ قُدْرَتَا خُدِی تَبِنَه حُولِی.

۱۱۱. دِ بِيْرَا وَانْ بِيْنَه، وَيْ دَمَا مَه سِرُوشْ (اَلْهَامْ) دَاوُوْ حَوَارِيَّانْ (مَه اَلْهَامْ خِسْتَه دِلِيْ اَرِيْكَارِيْنْ عِيْسَا) كُوْ بَاوَرِيْ بِيْمَنْ وَ بِيْخَمْبَرِيْ مِنْ بِيْنَنْ، گُوتِنْ: مَه بَاوَرِيْ ثَانِي، تُوْ شَاهِدْ بَه كُوْ يِيْگَمَانْ اَمْ مُسْلِمَانِيْنْ^۱.

۱۱۲. دِ بِيْرَا وَانْ بِيْنَه، وَيْ دَمَا حَوَارِيَّانْ گُوتِنْ: اَيْ عِيْسَايِيْ كُورِيْ مَرِيْمِيْ! مَا خُدَايِيْ تَه دِيْكَارَه سِفَرِيْكَه حَاوَرِيْ ژ تَاسْمِيْنْ ژ مَه رَه دَاخَه خَوَارِيْ؟ (عِيْسَا ژِيْ ژ وَانْ رَه) گُوتْ: ژ خُدِيْ بَطْرِيْسِنْ اَكْرِيْ بَرَاَسْتِيْ هُونْ بَاوَرْمَنْدِنْ.

۱۱۳. (حَوَارِيَّانْ) گُوتِنْ: اَمْ دَخَاوَزِنْ ژ وَيْ (سِفَرِيْ) بِيْخُونْ وَ دِلِيْ مَه ژِيْ اَوَّلَه بِيْه وَ اَمْ بَرَاَنْ كُوْ تَه ژ مَه رَه رَاسْتْ گُوتِيْه وَ دَا كُوْ اَمْ لَسَرْ (هَاتِنَا) وَيْ بِيْنْ شَاهِدْ.

۱۱۴. عِيْسَايِيْ كُورِيْ مَرِيْمِيْ گُوتْ: خُدا! پَرُوْرْدِگَارِيْ مَه! ژ مَه رَه ژ تَاسْمِيْنْ سِفَرِيْكَيْ دَاخَه خَوَارِيْ دَا كُوْ ژ بُوْ مَه وَ ژ بُوْ يِيْنْ بَرِيْ مَه وَ يِيْنْ پِشْتِيْ مَه رَه بِيْه جَرُنْ (عِيْدْ) وَ بِلَا بِيْه مُعْجَزِيْكَ ژ طَرَفِيْ تَه. رِزْقِيْ مَه بَدَه تُوْ هَر جِيْطَرِيْ رِزْقِدَارَانِيْ.

۱۱۵. خُدِيْ گُوتْ: يِيْگَمَانْ اَزِيْ ژ بُوْ وَه (خَوَارِيْ) بِيْنَمْ خَوَارِيْ. فَيْجَه كِيْ ژ وَه پِشْتِيْ فَيْ كَاْفِرِيْه، اَزِيْ عَذَابِكِيْ وَ سَا بَدِيْ كُوْ لِدُنْيَايِيْ تُوْ كَسِيْ دِنْ پِيْ نَدَمْ عَذَابِيْ.

۱۱۶. دِ بِيْرَا وَانْ بِيْنَه، وَيْ دَمَا خُدِيْ گُوتْ: اَيْ عِيْسَايِيْ كُورِيْ مَرِيْمِيْ! مَا تَه ژ مَرُوفَانْ رَه گُوتْ كُوْ مِنْ وَ دَايْكََا مِنْ ژ بِلِيْ خُدِيْ، وَكْ دُوْ اِلَه (مَعْبُودْ) بَكْرِنْ؟ (عِيْسَايِيْ كُورِيْ مَرِيْمِيْ) گُوتْ: حَاشَا! اَزْ تَه ژ هَمُوْ كِيْئَا سِيْآنْ پَاكْ دِيْدِيْرَمْ، تَه دُورِسْتَه كُوْ اَزْ بِيْزَمْ يَا تَه حَقِيْ مِنْ بَه. اَكْرِيْ مِنْ اَوْ گُوتِيْه، يِيْگَمَانْ تُوْ پِيْ دِرَاْنِيْ. تُوْ يَا دِ دِلِيْ مِنْ دَه دِرَاْنِيْ وَ اَزْ ژ نِهِنِيْيِيْنْ تَه تُوْ تِشْتِيْ نَرَاْنَمْ. يِيْگَمَانْ هَر تُوْ يِيْ زِيْده زَاْنَايِيْ بِيَا نَدِباَرْ وَ نِهِيْيِيْ.

۱۱۷. (عِيْسَا دِيْ بِيْزَه) ژ يَا كُوْ تَه اَمْرِيْ مِنْ پِيْ كَرِيْ پِيْ فَه مِنْ تُوْ تِشْتْ ژ وَانْ رَه

۱ حَوَارِيْ، حَقَالِيْنْ نَبِيْ عِيْسَا يِيْنْ دِيْئِيْكَ وَ دِلْسَادَه تَه كُوْ دِ ژِيْاَنَا وَيْ دَه پِيْ بَاوَرِيْ ثَانِيْه وَ بُوْنَه پِيْروِيْنْ وَيْ.

گُوْتِيَه: بَسْ يَتْنِي زِ خُدِي رَه عِبْدِيَتِي بَكْن، كُو اَو پَرُوْرْدَگَارِي مِّن و پَرُوْرْدَگَارِي وَه
يَه وَ حَتَا كُو اَز دِ نَافَا وَ اَن دَه بُوْم لِسَر وَ اَن زِيْرَقَان بُوْم. فَيَجَه چَه دَمَا تَه اَز (زِ نَافُ
وَ اَن) رَاكِرْم، اِيْدِي تُو لِسَر وَ اَن چَاْفِيْدِر بُوِيَه وَ زِ خَوَه تُو لِسَر هَر تَشْتِي بِيْنَرِي.

١١٨. اَكْر تُو عَذَابِ بَدِي وَ اَن، زِ خَوَه اَو عَقْدِيْن تَه نَه. اَكْر تُو ل (گُوْنَهِيْن) وَ اَن بِيُوْرِي،
فَيَجَه بَرَاْسْتِي هَر تُو يِي يِي عَزِيْزِ اِي حَكِيْم.

١١٩. خُدِي وَ هَا گُوْت: اَف، اَو رُوْرْزَه كُو تِي دَه رَاْسْتِيَا رَاْسْتِگُوِيَاْن دِي فَيْدِي بَدَه وَ اَن. زِ
وَ اَن رَه بِيْهَشْتِيْن وَ سَا هَنَه كُو دِ بِنِي وَ اَن رَه جَم دِهْرِكُن. هَر وَ هَر، حَتَا بَحْتَايِي اَوِي
لِي بِيْمِيْن. خُدِي زِ وَ اَن رَاْزِي بُوِيَه، اَو زِي زِ خُدِي رَاْزِي بُوْنَه. هَا سَرَكَفْتِنَا مَزْن اَفَه.
١٢٠. مَلِكْ وَ دَسْتِهَلَاْتِيَا عَرْدْ وَ نَاسِيَاْنَاْن وَ چَه تَشْتِيْن كُو دِ نَافَبَرَا وَ اَن دَه هَنَه هَر بِيْن
خُدِي نَه وَ اَو لِسَر هَر تَشْتِي قَاْدِرَه.

٦. سُوْرَه يٰٓ اَنْعَامُ

سُوْرِيْن اَنْعَامُ ١٦٥ (سَدْ وَ شِيْسْتْ وَ بِيْنِيْجْ) نَايْتَه. زِ (٦) نَايْتَاْن يِي فَه لِمَكْنِي دَاكْنِيَه. اَف
سُوْرَه، دِرْ كُو هِن نَايْتِيْن وِي، عَاْدَتِيْن عَرَبَاْن يِيْن كُو لِهْمَبَرِي تَرُشْ (دَقَه، دَوَاْ وَ يَزْ) تَتْبِيْق
دِكِرُن، رَحْنَه وَ شَرْمَزَارْ دَكَه، زِي رَه سُوْرِيْن اَنْعَامُ هَايْتَه گُوْتِيْن كُو اَو بَعْمَنِيَا «تَرُشَه».

بِنَافِيْ خُدَايِيْن كُو رَحْمَن رَحِيْم

١. بَصْن وَ سِيْپَاْسِي هَر زِ بُو خُدِي يَه، اَو خُدَايِيْن كُو عَرْدْ وَ نَاسِيَاْن نَافِرَانْدِيْن، طَارِيْتِي وَ
رُوْنَاهِي زِي چِيْكِرُن. پَاشِي، اَوِيْن كُو كَافِر بُوْنَه زِ خُدَايِي خَوَه رَه هَفْتَايَاْن چِيْدِكُن.
٢. اَو خُدَايِيْن كُو هُوْن زِ حَرِيِيْن نَافِرَانْدِيْن، پَاشِي زِ وَه رَه (زِ بُو مَرِيْن) زِمَانَكْ دَانِي وَ لِيْجَم
وِي زِي (زِ بُو قِيَاْمَتِي) زِمَانَكِي بِنَافِكِرِي هِيَه. مَا پَشْتِي فِي زِي هُوْن گُوْمَاْن دِكُن!

٣. هَرُ خُدَيِّ يَه يِي كُو لَعَرْدُ وَ نَاسَانَانُ بَابَتِي خُودَاتِي يَه، نَهِي يِي وَ اَشْكِرَاهِي يِن وَه دِرَا نَه وَ تَسْتِي ن كُو هُونُ بَدَسْتُ دِي خُنُ زِي دِرَا نَه.

٤. هَرُ چَقَاسُ نَائِي تَكُ ژ نَائِي تِي ن خُدَا يِي وَ ان، ژ وَ ان رَه هَاتِي ه، هَرُ وَ ان بَرِي خَوَه ژِي فَا گَرَا نَدِي ه.

٥. فَيِي جَه دَمَا حَقِي ژ وَ ان رَه هَات، وَ ان باوَرِي يِي نَنَانِي. لِي پَاشِي خَبَرَا جَزَا يِي يَا كُو يِي تِنَا ز دِي كَرِن، دِي ژ وَ ان رَه يِي.

٦. مَا اُو نَانِي رِن كَا مَه بَرِيَا وَ ان چَنَد نَفْسُ مَرُوفُ هَلَاكُ كَرِن؟ مَه هِي ز وَ دَرَفَتَا كُو لَعَرْدِي دَابُو وَ ان، نَدَا يَه وَه. مَه (ژ عَوَرَان) بَارَان لِسَر وَ ان بَارَانْد، مَه چَم دِي وَ ان رَه هَرَا كَانْدِن. فَيِي جَه ژ بَر گُونَهِي ن وَ ان مَه اُو هَلَاكُ كَرِن وَ پِشْتِي وَ ان مَه هِنَاكُ نَفْسِي ن دِن نَا فِرَا نَدِن.

٧. (رَسُو لِي مِّن!) اَكْرَ مَه كِتِي بَكُ لِسَر كَا غَزِي نَفِي سَا نَدِي ژ تَه رَه بَنَانِيَا، فَيِي جَه وَ ان بَدَسْتِي ن خَوَه رَاهِشْتَا يِي، دِي يِي ن كَا فِر بَغُو تِنَا: «اَف، بَس سِي هَر بِنْدِي كَه اَشْكِرَا يَه.»

٨. دِي سَا كُو تِن: دَه بِلَا مَلَا يِي كَتَكُ دِگَلُ وِي بَهَاتَا. اَكْرَ مَه مَلَكُ اَشْكِرَا بَهَنَارَتَا (فَيِي جَه وَ ان باوَرِي يِي نَنَانِيَا) دِي فَرَمَانَا مَه بَهَلَاكَا وَ ان مِسُو كَرُ بَبُو يَا، پَاشِي اُو نَدِهَاتَه پَاشِدَحِسْتِنُ ژِي.

٩. اَكْرَ مَه پِي خَمْبَرُ ژ مَلَا يِي كَتَا ن بَهَنَارَتَا، مَه دِي اُو دِ سُو رَتِي زِلَا مَكِي دَه بِنَا نَدَا وَ دِي سَا مَه دِي اُو مُشْرِكُ بَخْسِتِنَا وِي گُو مَانَا كُو اُو فَي دِمِي تِي دَه نَه.

١٠. (رَسُو لِي مِّن!) بِي گَمَانُ بِي خَمْبَرِي ن بَرِيَا تَه زِي تِنَا ز هَاتِي بُو كَرِن. فَيِي جَه اُو عَذَابِي كُو وَ ان يِي تِنَا ز دِي كَرِن وَ باوَرِي يِي نَدَانِي ن، ژ وَ ان رَه هَات وَ اُو هَلَاكُ كَرِن.

١١. بِي يَزَه: دَه لِسَر رُو يِي عَرْدِي بَغَرِن، پَاشِي بِنِي رِن كَا دُو مَا هِي كَا بِي بَاوَرَان بُو جَه؟

۱۲. ۞ وَ اَنْ يُّرْسِهٖ: ۞ قَاسَ تَشْتِيْنَ كُوْلَعَرْدٍ وَ نَاسِيَانًا هَنَهٗ يٰٓيْنَ كِيْ نَهٗ؟ بِيْئَرَهٗ: اَوَيْنِ خُدِيْ نَهٗ. وَي لِسَر زَاتِيْ خَوَهٗ دِلُوْفَانِيْ مَسُوْكَرِ كَرِيَهٗ. بِيْگَنَ رُوْزَا قِيَامَتِيْ اَوَا كُو تِيْ دَهٗ كُوْمَانِ نِيْنَهٗ، دِيْ وَه لِهَفْ بِجِئِيْنَهٗ. اَوَيْنِ كُو (بِكِرْنَا كُوْنَهَان) خَوَهٗ خَسِرَانْدَنَهٗ، فِجِيَهٗ اَوْ بَاوَرِي نَايِيْن.

۱۳. ۞ چِه تَشْتِيْ كُو دِ شَفْ وَ رُوْزِيْ دَهٗ دِقَوْمَهٗ هَر يِيْ خُدِيْ يَهٗ. اَوَهٗ يِيْ بِيْهِيْزَر، يِيْ زَانَا.

۱۴. ۞ بِيْئَرَهٗ: مَا اَزِيْ ۞ بِلِيْ خُدِيْ، ۞ بُوْ خَوَهٗ دُوْسَتْ وَ نَارِيْكَارَكِيْ بِيْگَرَم، دِگَلْ كُو خُدِيْ نَافِرِيْزِيْ عَرْدٍ وَ نَاسِيَانَهٗ وَ اَوْ رَزَقِ دَدَهٗ وَ نَايِيْ رَزَقْدَان؟ بِيْئَرَهٗ: بِيْگَنَ فَرْمَانِ لِمِنْ هَاتِيَهٗ كِرْنِ كُو اَزِ بِيْم ۞ مَسْلِمَانِيْنِ پِيْشِيْ وَ زَنَهَارُ تُوْ نَبَهٗ ۞ وَ اَتِيْنِ كُو ۞ خُدِيْ رَهٗ هَفْشِيْكَانِ چِيْدِكِن.

۱۵. ۞ بِيْئَرَهٗ: بِيْگَنَ اَزِ ۞ عَذَابِيْ رُوْزَكِهٗ مَزِنْ دِطَرِسَمِ كُو اَزِ بِيْ اَمْرِيَا خُدَايِيْ خَوَهٗ بَكَم.

۱۶. ۞ اَوْ كَسِيْ كُو وَي رُوْزِيْ نَازَارُ ۞ سَرِيْ وَرَهٗ دَاگَرَانْدِن، فِجِيَهٗ بِيْگَنَ خُدِيْ دِلُوْفَانِيْ لِيْ كَرِيَهٗ وَ اَوْ خَلَاسِيَا اَشْكَرَايَهٗ.

۱۷. ۞ اَكْرُ خُدِيْ زَرَارِيْ بَدَهٗ تَهٗ فِجِيَهٗ ۞ وَي پِيْ فَهٗ تُوْ كَسِ نِكَارَهٗ ۞ سَر تَهٗ بَدَهٗ نَالِيْ وَ اَكْرُ اَوْ قَنَچِيْكِ لَتَهٗ بَكَهٗ، فِجِيَهٗ اَوْ لِسَر هَر تَشْتِيْ قَادَرَهٗ.

۱۸. ۞ اَوَهٗ يِيْ لِسَر عَقْدِيْنِ خَوَهٗ دَسْتِهَلَاْتَدَارُ وَ هَر اَوَهٗ يِيْ حَكِيْمِ يِيْ خَبِيْر.

۱۹. ۞ بِيْئَرَهٗ: مَا شَهْدِيَا كِيْ هَرِيْ مَزَنَهٗ؟ بِيْئَرَهٗ: خُدِيْ شَاهِدِيْ هَرِيْ مَزَنَهٗ، اَوْ دِ نَافِرَا مِنْ وَ وَهٗ دَهٗ شَاهِدَهٗ وَ اَفْ قُرْآنَا هَانِيْ ۞ مِّنْ رَهٗ هَاتِيَهٗ وَ حِيْكَرِنِ دَا كُو اَزِ وَهٗ وَ كَسِيْ كُو دَنَگِ بِيْگِهِيْزِيْ ۞ نَازَارَا خُدِيْ بَطْرِسِيْم. بِيْئَرَهٗ: مَا ۞ دِلْ هُوْنِ شَاهِدِيْ دِدِنِ كُو دِگَلْ خُدِيْ اَلِهِيْنِ دِنِ هَنَهٗ؟ بِيْئَرَهٗ: اَزِ لِسَر فِيْ چِنْدِيْ نَابِمِ شَاهِدُ. بِيْئَرَهٗ: اَوْ بَسْ خُوْدَايِكِيْ بَتَنِيْ يَهٗ وَ بِيْگَنَ اَزِ ۞ هَفْشِيْكَِيَا كُو هُوْنِ ۞ بُوْ وَي چِيْدِكِنِ بِيْريْ مَهٗ.

٢٠. اَوَيْنَ كَوْمَه كَتِيبَ دَايَه وَاَنْ، وَكِي كُو اَوْ كَرِينْ خَوَه نَاسْ دِكْنِ، عَيْنِي وَسَا زِي وَيْ
نَاسْ دِكْنِ. اَوَيْنَ كُو لَنْفَسَا خَوَه خِسَارَتْ كَرْنِ فَيَجَه اَوْ بَاوَرِي نَايِنِ.

٢١. مَا زِي وَيْ كَسِي كُو لِسَر (نَافِي) خُدِي دَرَوَانْ بَكَه، يَانْ زِي بَنَاتِيَيْنِ وَيْ بَاوَرِي نِينَه
كِي سَتَمَكَارْتَرَه؟! يِيْگَمَانْ رُوشْ اَوَه؛ سَتَمَكَارْ بَسَر نَاكْفَنِ.

٢٢. (رَسُولِي مِّنْ! بَيْنَه بِيَرَا وَاَنْ) وَيْ رُوْزَا كُو اَمْ هَمُوِيَانْ لِهَفْ كُومْ بَكْنِ، پَاشِي اَمِي زِي
يِيْنِ كُو (زِي خُدِي رَه) هَفْشُكْ چِيَكِرْنِ رَه بِيِيْتْنِ: مَا اَوْ پُوتِيْنِ وَه يِيْنِ كُو وَه دِگُوتْ اَوْ
شَرِيَكِي خُدِي نَه لِيْكُو نَه؟

٢٣. پَشْتِي فَي، تُو چَاَرَه وَ بَرَسِفَا وَاَنْ نَمَايَه زِي بَلِي كُو بِيِيْتْنِ: اَمْ بَخُدِي، پَرُوْرَدِگَارِي خَوَه
صُونْدِ دِخُونْ كُو اَمْ نَه مُشْرِكْ بُونْ!

٢٤. دَه لَوَانْ بَنِيَرَه. چَاوَا دَرَوَانْ لُخُو دِكْنِ وَ چَاوَا اَوْ پُوتِيْنِ كُو بَنُوِي زِي خُدِي رَه دِكِرْنِ
هَمَكُوفْ، زِي بَر وَاَنْ وَنَدَا دِيْنِ.

٢٥. (رَسُولِي مِّنْ!) هِنِ زِي وَاَنْ (دَمَا تُو قُرْآنِي دِخُوِيْنِي) لَتَه گُوهدَارِي دِكْنِ. مَه لِسَر دِلِي
وَاَنْ پَرْدَه وَ دِگُوِيْنِ وَاَنْ دَه زِي گِرَانِي دَانِي دَا كُو اَوْ تِيْنِيْگِهِيْنِ. چِنْدِي اَوْ تَفَكِي
مُعْجِزِيَانْ بِيِيْنِ زِي دِيْسَا اَوْ يَوَانْ بَاوَرِي نَايِيْنِ. چِه دَمَا تِيْنَه جَمْ تَه، بَتَه رَه نِيْقَاشِي
دِكْنِ وَ دِيِيْتْنِ: «اَفْ زِي چِيَرُوْكِينِ پِيْشِيَانْ يِيْ فَه نَه تَشْتَكِي دِنَه.»

٢٦. اَوْ، مَرُوْفَانْ زِي قَدِكْشِيْنِ وَ اَوْ يَخُوَه زِي زِي دُورْ دِيْجْنِ. اَوْ هَر تَنِي نَفْسَا خَوَه دِيْنِ
هَلَاكِي وَ يِيْ زِي نَاحِسْنِ.

٢٧. (رَسُولِي مِّنْ!) خَوَزِي تَه رُوْشَا وَاَنْ بِيْدِيْتَا، دَمَا لِبَرِ نَاگَرِ تِيْنَه رَاوَسْتَانْدِنِ وَ دِيِيْتْنِ:
نَاحْ، خَوَزِيْكَ اَمْ لِدِنِيَايِيْ بَهَاتِنَا فَاگَرَانْدِنِ وَ مَه بَنَاتِيِيْنِ خُدَايِيْ خَوَه بَاوَرِي بَنَاتِيَا وَ
اَمْ بِيُوْنَا زِي بَاوَرْمُنْدَانْ.

٢٨. نَحْيِرْ؛ بَلَكِي ۚ وَانْ رَهٗ يَا ڪُوْ وَانْ بَرِيْ فَدِشَارَتْ خُوْبَا ۖ بُو، اَڪَرُ اَوْ دِيسَا لِدُنْيَايِي بِيْنِ
فَكَرَانْدِن، اَوِيْ لِيَا ڪُو ۚ وَانْ رَهٗ هَاتِبُو قَدَحَكِرُنْ دِيسَا فَكَرِيَانَهٗ. بِيْڳَاڻ اَوْ هَرُ دَرُوِيْنِ.

٢٩. ڪُوْتِن: ڙِيَان بَس ڙِيَا نَا مَهٗ يَا ڦِي دُنْيَايِي يَهٗ وَ اَمِيْ پِشْتِي مَرِيْ نِيْنِ فَرَانْدِن.

٣٠. (رَسُوْلِيْ مَنِ!) خَوَزِي تَهٗ اَوْ بَدِيْتِنَا! دَمَا اَوْ لِيَرُ خُدَايِي خَوَه تِيْنِ رَاوَسْتَانْدِن. (خُدِي)
دِيِيْڙَه: ڦِي آف (ڦَرِيْنَا وَه) نَهٗ حَقَه؟ دِيِيْڙُن: بَلِي اَمِ پَخُدَايِي خَوَه صُونْد دِخُون ڪُو
رَاسْتَه. خُدِي دِيِيْڙَه: دَه فِيجَه ڙِيَرُ ڪُفَرَا خَوَه عَدَاب طَعْمُ بَكِن!

٣١. بِيْڳَاڻ اَوِيْن ڪُو بَجُونَا بَرُ دِسْتِي خُدِي ٻَاوَرِي نَتَانِيْن، وَانْ ڙِيَان ڪَرِيَه. هِيَا ڪُو ڙِيَشْڪَا
فَهٗ قِيَامَت لَوَان رَاڻَه، اَوِيْ ڪُوْنَهِيْن خَوَه دِيْن سَرُ پِشْتَا خَوَه وَ دِي بِيِيْڙُن: هِي وَ اَخُ
لِمَه، لِسَرُ ڦِي تَحْسِيْرَاتِي ڪُو مَهٗ دِ عِبَادَتِي دَه سِسْتَايِي ڪِرُ. ٽَاڱَاهْدَارُ بِنِ؛ اَوْ ٻَارِي
ڪُو اَوْ هِلْدِگِرُن چَه پِيَسُ ٻَارَه!

٣٢. ڙِيَا نَا ڦِي دُنْيَايِي بَس لِيَسْتِڪُ وَ مِڙُولْبُوَنَه وَ ڙِيُو وَ اِنِيْن ڪُو (ڙِيُوْنَهَان) خَوَه دِٻَارِيْن
ڙِي، بِيْڳَاڻ مَلا تَاخِرَتِي جِيْتِيَرَه. آري، مَا هِي ڙِي هُون ٽَاقِلُ نَاگِرُن؟

٣٣. (رَسُوْلِيْ مَنِ!) بِيْڳَاڻ اَمِ دَرَانِن ڪُو ڪُوْتِنَا وَانْ تَهٗ عَمْگِيْن دَڪَه. فِيجَه بَرَاَسْتِي نَهٗ ڪُو
اَوْ بَتَه ٻَاوَرِي نَايِيْن؛ لِيَبَلِي يِيْن سِتَمَڪَارُ ٽَايِيْتِيْن خُدِي اِنْڪَارُ دِڪُن.

٣٤. بِيْڳَاڻ ڪَلِڪُ پِيَحْمَبَرِيْن بَرِيَا تَهٗ ڙِي ٻَاوَرِي بَوَان نَتَانِيَنَه، فِيجَه لِهْمَبُرُ ڦِي تَبَاوَرِيِي
وَ تَعْدَدِيَتِي خَوَه رَاگِرْتَن وَ صَبِرُ ڪِيَشَان، حَتَا ڪُو ٽَارِيڪَارِيَا مَهٗ ڙِي وَانْ رَهٗ هَات. ٿُو
ڪُوهرِيْن ڙِي ٻُو فَرْمَانِيْن خُدِي نِيَنَه (ڪُو ٽَارِيڪَارِيَا خُدِي ڙِي ٻُو ٻَاوَرْمُنْدَان دِي هَرُ بِي).
بِيْڳَاڻ سَرِيْپَهَاتِيِيْن پِيَحْمَبَرَان ڙِي تَهٗ رَهٗ هَاتِن.

٣٥. اَڪَرُ دَانَا پَاشَا وَانْ (ڙِي ڦِي دِيْنِي وَ نَڪُوْهُدَارِيَا وَانْ لَتَه) لِسَرُ تَهٗ گِرَان تِي، فِيجَه اَڪَرُ ٿُو
دِڪَارِي دِ نَهُونِڪِي (ٿُونِيَلِڪِي) دَه خَوَه بَرُ دِي عَرُدي يَان ڙِي بَسِيْلْمِڪِي بَرُ بَنَاسِيَانَان
فَهٗ هِلِڪِشِي، فِيجَه ٿُو ڙِي وَانْ رَهٗ ڙِي نِيَشَانَان (ڙِي عَرُذُ وَ ٽَاسِيَانَان) بِيْنِي (دَا ڪُو بَتَه

بَاوَرِي بَيْنِن، دَه بَكَه! يَلِي تُو نَكَارِي بِيكِي، نَاخُو حَتَا كُو فَرَمَانَا خُدِي يِي، صَبِرِ بَكَه).
اَكْرُ خُدِي بِقَايَا دِي اَو لَسَرِ هِيْدَايَتِي بِجَفَانِدْنَا، قِيَجَه تُو نَبَه رُ نَرَانَان.

٣٦. بَس، اَوِيْن كُو رُ دِل و جَان گوهداري دِكُن بَارِيْنِي بَرَسَقَا تَه دِدَن. يِيْن مَرِي رِي،
خُدِي دِي وَاَن (رُوْرَا قِيَاْمَتِي) قَرِيْنَه و پَاشِي اَوِي بِيَال خُدِي قَه بِيْنَه فِكْرَانِدَن.

٣٧. گوْن: مَا چَا مُعْجَزِيْكَ رُ جَم پَرُوْرْدِگَارِي وِي رِي رَه نَهَاتِيَه هِنَارَتِيْن؟ بِيِيْزَه: تَقَرُّ
خُدِي لَسَرِ شَانِدْنَا مُعْجَزِيْكِ قَادَرَه، لِيْبَلِي پَرِيْن وَاَن نَرَانِن.

٣٨. چِه حَيَوَانَكِي كُو لِعَرْدِي بَمَشَه و چِه طَيْرَكِي كُو بَهْرُدُو پَرِيْن خَوَه بَفَرَه، هَر اَوِي
وَكَه وَه اَمْتِن (رُوْشَا وَاَن، رُزُق وَاَجَلِي وَاَن رِي هَاتِنَه نَفِيْسَانِدَن). مَه تَشْتَك دِ كِتِيْبِي
(لُوْحُ الْمَحْفُوْطِي) دَه كِيْم نَهِيْشِيَه. پَاشِي اَوِي بِيَال پَرُوْرْدِگَارِي خَوَه قَه لِهْف بِيْنَه
چِفَانِدَن.

٣٩. اَوِيْن كُو بَنَاتِيْتِيْن مَه بَاوَرِي نَايِنِن، دِ نَاف طَارِيْتِيْن (كُفْرِي) دَه كَر وَاَلِن. خُدِي،
يِي (رِيْشَاشِيِي) بَقِي وِي رِي دَخَه و كِي رِي (هِيْدَايَتِي) بَقِي وِي تِيْنَه سَر رِيِيْكَه
رَاسْت.

٤٠. (رَسُوْلِي مِّنْ! رُ كَافِرَان رَه) بِيِيْزَه: كَا رُ مِّن رَه بِيِيْرِن؛ اَكْرُ عَدَايِي خُدِي بَسَر وَه دَه
يِي يَان رِي قِيَاْمَتِ لَوَه رَاَبَه، مَا هُونِيْ گَاَزِي غِيْرِي خُدِي بِيْكَن. اَكْرُ بَرَاْسَتِي هُون (دِ
دُوْرَا خَوَه دَه) رَاسْتَكُو نَه (دِگَاَزِي پُوْتِيْتِيْن خَوَه بِيْكَن كَا رَاسْتَه اَوِي وَه خِلَاس بِيْكَن)؟

٤١. (نَا، هُون گَاَزِي وَاَن نَاكِ!) بَلَكِي هُونِي تَنِي لِيْر خُدِي بِيْكَرِن، قِيَجَه اَكْرُ خُدِي
بِخَوَهَارَه، يَا كُو هُون دِخَاوَزِن رُ سَر وَه رَاَبَه، دِي وِي رُ سَر وَه رَاَكَه وَاَوِيْن كُو وَه
رِي رَه دِيْكَرِن هَمَكُوْف رِي هُونِي وَاَن رُ بِيْر بِيْكَن.

٤٢. (رَسُوْلِي مِّنْ!) بِيِيْكَان مَه رُ بُو اَمْتِيْن بَرِيَا تَه بِيْخَمْبَر شَانِدَن، قِيَجَه مَه بَهْزَارِي و
نَخُوْشِيَان اَو هِنِگَاْفَتِن دَا كُو بَرَاَرَه زَار وَاَكَه لَاك لِيْر مَه بِيْكَرِن.

۴۳. فَيَجْهَ دَمًا عَذَابِيْ مَهْ بِسَرٍّ وَّانْ دَهْ هَاتُ، دَهْ بِلَا وَّانْ بِبَالٍ مَهْ فَهْ بِكِرَا زَارَهْ زَارُ. لِيَبْلِيْ
دَلِيْنٌ وَّانْ هَشَكْ بُوْ وَّ شَيْطِيْنٌ زِيْ يَا كُوْ وَّانْ دِكْرُ زِيْ وَّانْ رَهْ دِيْحَمْلَانْدُ وَّ لِبَرٍ جَافِيْ
وَّانْ خَوْشُ دِكْرُ.

۴۴. اِيْدِيْ جِهْ دَمًا اَوْ شِيْرَتِيْنِ كُوْ لَوَانْ هَاتْبُونُ كِرْنُ زِيْ بِيْرُ كِرْنُ، مَهْ زِيْ زِيْ بُوْ وَّانْ دَرَكْهِيْنُ
هَمُوْ تَشْتِيْ فِكِرْنُ. حَتَاْ بِيَا كُوْ زِيْ وَّانْ رَهْ هَاتُ دَايْنُ دِلْخَوْشُ بُونُ، اِيْجَارُ زِيْ نَشْكََا فَهْ
مَهْ اَوْ هِنْكَافْتِنُ (وْ هَلَاكُ كِرْنُ)، فَيَجْهَ زِيْ نُوْ فَهْ اَوْ (زِيْ تَمَامِيْ خِيْرِيْ) بِيْهِيْشِيْ بُونُ.

۴۵. فَيَجْهَ (بِشْتِيْ فِيْ رُوْشِيْ)، كُوْكََا جِفَاتَا سِتْمَكَارُ هَاتَهْ بَرِيْنُ وَّ بَصْنُ وَّ سِيْپَاْسِيْ هَرُ زِيْ
خُدَايِيْ عَالَمِيْ رَهْ بَهْ.

۴۶. بِيْزَهْ: دَهْ كَا زِيْ مِيْنُ رَهْ بِيْزْنُ اَكْرُ خُدِيْ گُوْهِيْنُ وَّهْ كَرُ بَكَهْ، جَافِيْنُ وَّهْ كُوْرُ بَكَهْ وَّ سَرُ
دَلِيْنُ وَّهْ مُوْرُ بَكَهْ، مَا زِيْ بِلِيْ خُدِيْ اَوْ كِيْرَانُ خُدَا يَهْ كُوْ وَّانْ لَوَهْ فَكْرِينَهْ؟ دَهْ تُوْ
بَنِيْرَهْ، كَا جَاوَا اَمْ نِيْشَايِيْنُ (يَكِيْتِيَا) خَوَهْ اَشْكِرَا دِكْنُ، لِيَبْلِيْ اَوْ دِيْسَا بَرِيْ خَوَهْ زِيْ
فَدِگْرِيْنُ (وَاِيْمَانِيْ نَايِيْنُ).

۴۷. بِيْزَهْ: دَهْ هِيْدِيْ زِيْ مِيْنُ رَهْ بِيْزْنُ: اَكْرُ عَذَابِيْ خُدِيْ زِيْ نَشْكََا فَهْ يَانُ اَشْكِرَا بَسَرُ وَّهْ دَهْ
بِيْ، مَا زِيْ بِلِيْ جِفَاتَا سِتْمَكَارُ كِيْ دِيْ بِيْنْتَهْ رُوْحَانْدُنْ؟

۴۸. اَمْ يَخْمَرَانُ، تَتِيْ وَكْ مِزْگِيْنَبَرُ وَّهَشِيَارَكُرُ دِيْشِيْنُ. اِيْدِيْ جِهْ كَسِيْ كُوْ بَاوَرِيْ بَوَانُ
بِيْنْتَهْ وَّ خَوَهْ رَاسْتُ وَّ دُوْرِسْتُ بَكَهْ، زِيْ وَّانْ رَهْ تُوْ طِرْسُ تُوْنَهْ وَّ اَوْ (دِ نَاخَرْتِيْ دَهْ)
غَمْگِيْنُ زِيْ نَابُنْ.

۴۹. هَرُجِيْ اَوِيْنُ كُوْ بَنَايِيْنُ مَهْ بَاوَرِيْ نَنَانِيْنُ، زِيْ بَرُ كُوْ زِيْ رِيْ دَرَكْنُ عَذَابُ دِيْ وَّانْ
بِيْهِنْگَفَهْ.

۵۰. بِيْزَهْ: اَزُ زِيْ وَّهْ رَهْ نَايِيْزِمُ كُوْ خَزِيْنِيْنُ خُدِيْ لِحْمُ مِيْنُ، اَزُ بَغِيْبِيْ زِيْ نِرَانِمُ وَّ اَزُ زِيْ وَّهْ

رَهٗ نَآيِبِيْزْمُ كُوْ اَزْ مَلٰٓئِكَتِيْمُ. بَسْ اَزْ دِيْمَهٗ پِيْ يٰكُوْ زُ مِنْ رَهٗ تِيْتَهٗ وَحِيْكِرُنْ. بِيِيْزَهٗ: اَرِيْ
مَا يِيْ كُوْرُ وِيْ بِيْجَافُ وَكَهِيْنُ؟ مَا قِيْ هُوْنُ نَافِيْكِرُنْ؟

٥١. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) وَاَنْ مَوْمِنِيْنَ كُوْ زُ جَفَانْدَا لِبَرِ دَسْتِيْ خُدَايِيْ خَوَهٗ دِيْطَرِسُنْ تُوْ وَاَنْ
بَقُرْثَانِيْ هَسِيَارُ بَكِهٖ كُوْ زُ بُوْ وَاَنْ، زُ خُدَايِيْ وَاَنْ يِيْ فَهٖ نَهٗ دُوْسْتُ وِشْتَفَانَكُ وَ نَهٗ
زِيْ مَهْدَرْفَانَكُ هِيَهٗ. (وَاَنْ نَاگَاھْدَارُ بَكِهٖ) دَا كُوْ اَوْ خَوَهٗ بِيَارِيْزُنْ.

٥٢. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) تُوْ وَاِنِيْنَ كُوْ سِبَهٗ وِ اِيْفَارِيْ لِبَرِ خُدَايِيْ خَوَهٗ دِيْگِرُنْ وِ رِزَايَا وِي
دِيْخَوَانِ، نَقُوْرِيْنَهٗ! زُ بَرِ پَرِسْگِرْتِنَا وَاَنْ قَتْ تَشْتَكُ لِسَرُ تَهٗ نِيْنَهٗ. زُ بَرِ پَرِسْگِرْتِنَا تَهٗ زِيْ
قَتْ تَشْتَكُ لِسَرُ وَاَنْ نِيْنَهٗ. اِيْدِيْ اَكْرُ تُوْ وَاَنْ بَقُوْرِيْنِيْ، (وِيْ جَاخِيْ) تُوْ دِيْ بِيِيْ زُ
سَتْمَكَارَانْ.

٥٣. بَشِيْ ثَاوَايِيْ مَهٗ هِيْنُ زُ وَاَنْ (دَوْلَمَنْدَانْ) بِيَهْنُ (خِرَانْ) اِنْ اِمْتِحَانِ كِرُنْ، دَا كُوْ (گِرَهٗ
گِر) بِيِيْزُنْ؛ مَا زُ نَافْ مَهٗ اَفِيْنُ كُوْ خُدِيْ نِعْمَتَا هِيْدَايِيْ دَايَهٗ وَاَنْ؟ اَرِيْ مَا يِيْ كُوْ
بِيْشْكُرْدَارَانْ بِيَهْتَرِ دَرَاْنَهٗ نَهٗ خُدَا يَهٗ؟

٥٤. دِمَا اَوِيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ بَنَاتِيْنِ مَهٗ تِيْنِ يِيْنُ جَمُ تَهٗ، زُ وَاَنْ رَهٗ بِيِيْزَهٗ: سِلَافُ لِسَرُ وَهٖ بَهٗ،
خُدَايِيْ وَهٖ لِسَرُ خَوَهٗ مَرْحَمَتُ مَسُوْگَرُ كِرِيَهٗ؛ بِيْگَمَانُ زُ وَهٖ چِهٖ كَسِيْ بَنَزَانِيْ نَرِنْدِيْكِيْ
بَكِهٖ، بِيْشْتِيْ وِيْ تُوْبَهٗ بَكِهٖ وَ خَوَهٗ رَاسْتُ وَ دُوْرِسْتُ بَكِهٖ، بِيْگَمَانُ خُدِيْ گُوْنَهْزِيْرِيَهٗ،
دِلُوْفِيْنَهٗ.

٥٥. هَا بَشِيْ ثَاوَايِيْ اَمَّ ثَايْتَانُ زُ وَهٗ رَهٗ زُ هَفْ فِدَقْتِيْنِيْنُ دَا كُوْ رِيْكَ وَ بُوْجُوْنِيْنُ سُّجْدَارَانْ
اَشْكُرَا بَبَهٗ.

١ يِيْ كُوْرُ: اَوِيْ كُوْ بِيْجَافِيْ قَلْبُ دِ حَقِيْقِيْ نَاگِهْزَهٗ، حَقِيْقِيْ نَاسُ نَاكَهٗ وَ نَابَهٗ پِيْروِيْ وِيْ. دِ گَلَكُ ثَايْتِيْنِ دِ
قُرْثَانِيْ دَهٗ، خُدِيْ يِيْ كَافِرُ وِيْ يِيْ مُنَافِقُ بَكُوْرِيْتِيْ سَالِحُ دَايَهٗ. ثَايْتَا ١٨-يْ زُ سُوْرِيْ بَقَرَهٗ لِسَرُ يِيْ مُنَافِقُ
وَ ثَايْتَا ... لِسَرُ كَافِرَانْ مُوْتِيَا وِيْ يَهٗ. يِيْ بِيْجَافُ: اَوِيْ كُوْ بِيْجَافِيْ قَلْبِيْ خَوَهٗ حَقِيْقِيْ دِيْبِيَهٗ، نَاسُ دَكِهٖ وَ دِيَهٗ
پِيْروِيْ وِيْ، چَنْدَا اَوْ بِيْجَافِيْ سِرِيْ خَوَهٗ كُوْرُ بَهٗ زِيْ. نَاخَوَهٗ: زُ مَرْفِيْ بَاوَرْمَنْدُ وَ مُسْلِمَانُ رَهٗ «بِيْجَافُ» تِيْنِ
گُوْتِيْنُ وَ زُ مَرْفِيْ كَافِرُ وَ مُنَافِقُ رَهٗ «كُوْرُ» تِيْ گُوْتِيْنُ.

۵۶. بَيِّزْهُ: بَرَا سْتِي نَهْيَا مِنْ هَاتِيَه كِرْن ڪُو اَزْ عِبَادَتِ بِيڪَم ڙ بُو وَاَنِئِن ڪُو ڙ بِلِي خُدِي هُون
عِبَادَتِي وَان دِيڪُن. بَيِّزْهُ: اَزْ نَادِم پِي دَاخَوَا زِيْن وَه, (اَگَر اَزْ يَدَم ڏُو ف دَاخَوَا زِيْن وَه)
وِي چَاخِي تَقَر اَز ڙ رِي دِيڪَم وَ اَزِي نِيَم ڙ وَان ڪِسِيَن ڪُو هَاتِيَه رَا سْتَرِي ڪِرْن.

۵۷. بَيِّزْهُ: بِيگَن اَز ڙ جَم پَرُو رَد ڪَارِي خَوَه فَه لِسَر رِيڪِه اَشڪَرَا مَه وَ وَه باوَرِي پِي
تَنَنِي. اَو عَذَابِي ڪُو هُون دِفِيْن بِلَز بَسَر وَه دَه يِي, نَه لَبَا مِنْه. فَرَمَان تَنِي يَا خُدِي
يَه. اَو رَا سْتِي تِيَنه زِمِيْن وَ اَو چِيَتَرِي نِي هَقْفِرَا نَه (ڪُو هَقَان ڙ هَف دَقْتِيَنه).^۱

۵۸. (رَسُوْلِي مِنْ!) بَيِّزْهُ: اَگَر اَو (عَذَابِ ي) ڪُو هُون دَخَوَا زِيْن بِلَز بَسَر وَه دَه يِي, لِيَجَم مِنْ
بُوِيَا, دِي رُوْدَان دِ نَافَا مِنْ وَ وَه دَه مُحَقَق پِيڪ بَهَاتَا. خُدِي بَسْتَمڪَارَان بِيَهْتَر دِرَا نَه.

۵۹. ڪَلِيَتِيْن جِيَهَانَا نَبِنْدِي هَر لِيَجَم خُدِي نَه, ڙ وِي پِي فَه ڪَس بَوَان نِرَا نَه وَ لَبَرَاهِيِي وَ
دَرِيَا يِي چِه هِيْن اَو بَتَقَان دِرَا نَه. چِه پَلڪَه ڪُو ڙ دَارِي بَقَهه اَو هَر پِي دِرَا نَه وَ چِه
لَبَا دِ تَارِيَتِيْن زِمِيْنِي دَه وَ چِه تَشْتِي طَر وَ چِه يِي هَشڪ هَر دِ ڪِتِيْبِيڪَه دِيَار (دِ لُوَح
الْمَحْفُوْطِي) دَه نَه.

۶۰. هَر اَوَه يِي ڪُو بَشَقِي وَه دِ خَو رَه دِيَه وَ بَرُوْڙِي وَه چِه ڪِرَبَه يِي دِرَا نَه. پَاشِي وَه دِ
رُوْڙِي دَه هِشِيَار دِه ڏَا ڪُو جِفَانِي مِرْنَا وَه يَا دِيَار ڪِرِي بِيَتَه تَمَام ڪِرْن. ڏُو فَرَه فِڪَرَا
وَه هَر بِيَال وِي فَه يَه, پَاشِي دِي وَه بِيَا ڪُو وَه دِيڪَر ٺَاگَا هَدَار بَكَه.

۶۱. هَر اَوَه دَسْتِهَلَا تَدَارِي لِسَر بَنَدِيْن خَوَه وَ مَلَانِيڪِيْتِيْن پَارِي زِڪَر دَشِيَنه سَر وَه, حَتَا يِڪ
ڙ وَه بَقَهه بَر مَرِيْنِي, هِنِڪِي قَا صِدِيْن مَه (مَلَانِيڪِيْتِيْن رَحْسِيْتِيْن) بِيڪِي پَاسِي وِي دِمَرِيْنِي.

۱ مُشْرڪَان، ڙ پِيخَمْبَر دُخُو سْتَن ڪُو وَڪَ مُعْجَزَه ڙ رُوْر فَه ڪَفَر لَوَان بِنَارَن، يَان ڙِي عَذَابِي ڪِي خَمْنَاڪُ پِيَنگَهه
وَان. حَال آفَه ڪُو دُوْرَا اِسْلَامِي نُو دَسْت پِي ڪِرِي وَ ڙ بُو ڪُو جِيَهَانِي بَدَلِيْلِيْن عِلْمِي وَ اَقْلِي رُوْنِي بَكَه
وَ لِيچارُ نَالِيْن گِرْدُوْنِي بَلَا ف بِيَه پِيخَمْبَر ڙ رَبِي خَوَه نَخُو سْت ڪُو اَو عَذَابِ بَدَه وَان وَ خُدِي ڙِي عَذَابِ
بَسَر وَان دَه نَشَانْد.

۶۲. پَاشِي دِي بِيَالِ خُدِي، سَرَوَرِي خَوَه يِي رَاسْتَقِيْن فَه بِيْنَه زِفَرَانْدِن. نَاگَاھْدَارِ بِنِ!
فَرْمَانِ هَرِ زِي رَه يَه وَ اَوُ زُوْتَرِيْنِي حَسَابِرَسَانَه.

۶۳. (رَسُوْلِي مِّنْ!) بِيِيْزَه: مَّا كِي يَه اَوِي كُو وَه ژ طَارِيْتِيَا بَزِي وَ بَحْرِي رَهَا بَكَه؟ دَمَا
هُونُ اَشْكِرَا وَ يَدَزِي لِبَرِ دَغِرُنْ، دِيِيْزُنْ: صَوْنْدَ بَه، اَكْرُ تُو مَه ژ فَي (خَتَرِي) خَلَاس
يَكِي اَمِي بِيْنِ ژ شُوَكْرَدَارَانِ!

۶۴. بِيِيْزَه: خُدِي وَه ژ وي (كَارَسَاتِي) وَ ژ هَرِ دَرْدِي زِي خَلَاسِ دَكِه. (لِيْلِي) پَاشِي
هُونُ زِي رَه هَفِيْشْكَاَنْ جِيْدِكُنْ.

۶۵. بِيِيْزَه: هَرِ خُدِي يَه يِي كُو دِكَاَرَه ژ رَاسَرِي وَه فَه يَانِ ژ بِنِ لِنِكِيْن وَه فَه، ژ بُو وَه
عَدَايَكِي بِيْشِيْنَه، يَانِ زِي وَه بَكِه جَفَاتِيْنِ ژ هَفِ جُدَا وَ هِنَكَاَنْ ژ وَه يِهِنَكَاَنْ بَدَه
اِيْشَانْدِن. دَه بِيِيْزَه، ژ بُو اَوُ هُوْر وَ كُوْرُ تِيِيْگِيْهِيْرُنْ اَمْ چَاوَا تَايِيْتِيْنِ خَوَه (ژ وَانِ رَه)
اَشْكِرَا دِكُنْ.

۶۶. (رَسُوْلِي مِّنْ!) قَوْمِي تَه باوَرِي بَقْرَتَانِي نَتَّانِي، رَوُشِ آفَه كُو (اَفْ قُرْآن) رَاسْتِيْزَكَه
رَاسْتَقِيْنَه يَه. بِيِيْزَه: اَزِ ژ وَه نَه بَرِبَرِسَم (كُو بَزُوْرِي وَه بِيْنَم سَرِ رِيَا رَاسْت).

۶۷. ژ بُو هَرِ خَبَرَكِي (كُو قُرْآنِي زِي خَبَرِ دَاي) دَمَا مِسُوْگَرُبُونَا وَيِ هِيَه، هُونِي پِشْتِي
دَمَكِي دِي زِي نَاگَاھْدَارِ بِيْنِ.

۶۸. دَمَا يِيْنِ كُو دَرَبَارِي تَايِيْتِيْنِ مَه دَه بِنَفْنَجِي خَوَه نُوْقِي مِزُوْلِي دِكُنْ تَه اَوُ دِيْتِن، فِجِيْجَه
بَرِي خَوَه ژ وَانِ فِكْرِيْنَه (وَلِجَمِ وَانِ رُوْنِي) هِيَا كُو نَكْشِيْ نَافِ دَاْبَاشَكَه دِنْ دَه. اَكْرُ
شَيْطَانِ بَنَه دَا رِيْبِرِكِرُنْ، فِجِيْجَه پِشْتِي كُو هَاتِ بِيْرَا تَه لِنَافِ جِفَاتَا سَتَمَكَاَرَانِ رُوْنِي.

۱ خُدِي تَعَالَا مُعَا مَه ژ مَجْلَسَا وَانِيْنِ كُو دَرَبَارِي تَايِيْتِيْنِ خُدِي نُوْقِي مِزُوْلِي بُونَه كَرِيَه. لِي بَلِي خُدِي
كَيْفِيَا فِي نُوْقِيُونِي وَ حُكْمِي وَيِ ژ مَه رَه بِيَانِ نَكْرِيَه. خُدِي، ژ سُوْرَهٗ يِي نِسَاء د تَايْتَا ۱۴۰ انْ دَه «(گلي
مُؤْمَنَانِ!) دِ كِيْتِيِي دَه ژ وَه هَاتِيَه شَانْدِن؛ دَمَا وَه سَخِ كِرْ كُو تَايِيْتِيْنِ خُدِي تِيْنِ مَانْدَلِكِرُنْ، يَانِ زِي
بَوَانِ طَنَارِ تِي كِرُنْ، هِنِكِي دَكُلِ وَانِ (كَافِرُ وَ مُنَافِقَانِ) رُوْنِيْنِ، حَتَا كُو اَوُ خَوَه نُوْقِي يِيْفَكِه دِنِ نَكُنْ.

٦٩. ۞ حَسٰبِیْ (كُونَهِيْ) وَانِّیْنُ كُوْ خَوَه تُوْقِی (مِزُولِیْ) دِكْنُ ۞ بُوْ وَانِّیْنُ كُوْ هَاۤی ۞ فَرَمَانُ
وَقَدَحَیْنِیْنُ خُدِیْ هَبِنُ رَه تُوْ كُنْه نَبَه (وَحْتِیْ دِگَلُ وَانُ رُونِنُ). لِیْلِیْ دَا كُوْ اَوْ خَوَه
بِبَارِیْرُنُ ۞ بُوْ وَانُ شِیْرَتُ لَا زِمَه.

٧٠. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) دَفْ ۞ وَانِّیْنُ كُوْ دِیْنِیْ خَوَه ۞ خَوَه رَه كِرْنَه لِیْسَتِكُ وَ مِزُولَاۤیِ وَ ۞ زِیَاْنَا
فِیْ دُنْیَاۤیِ اَوْ ۞ رِیْ حَسِنْتَه بَرْدَه. بَقْرَتَانِیْ شِیْرَتُ لَوَانُ بَكَه دَا كُوْ تُوْ كَسُ بَسَدَمَا
كُونَهِيْ كُوْ قَزَنُجُ كِرِیْ دِ هَلَكَیْ وَرَبَه. ۞ بِلِیْ خُدِیْ، ۞ بُوْ وِیْ نَه دُوْ سُوْئَارِیْكَارَكُ
نَه ۞ زِیْ مَهْدَرْفَانَكُ هَبَه. اَكْرُ اَوْ حَقَاسُ (مَالُ) دِ بَرُ خَوَه دَه بَدَه ۞ زِیْ (دَا كُوْ ۞ عَذَابُ
رَزْكَارُ بَبَه) ۞ زِیْ نَاۤیِنُ قَبُوْلَكِرْنُ. هَا اَوْنُ یِیْنُ كُوْ ۞ بَرُ كَارُ وَ كِرِبَارِیْنُ كِرْنُ كَتَنَه
بَرُ عَذَابِیْ. ۞ بَرُ كُوْ وَانُ بَاوَرِیْ نَتَّانِیْ، ۞ وَانُ رَه فَخَوَارِنَكَه كَلِیَاۤیِ وَ عَذَابِیْ
دِ زُوَارُ هَبَه.

٧١. بَبِیْرَه: مَا اَمِیْ ۞ بِلِیْ خُدِیْ ۞ وَانِّیْنُ كُوْ نَه دِكَارُنُ فِیْدِیْ بِدْنُ مَه وَ نَه ۞ زِیْ دِكَارُنُ
زَرَارِیْ بِدْنُ رَه عِبَادَتِیْ بِكُنُ؟! پَشْتِیْ كُوْ خُدِیْ اَمْ هَبِدَاۤیْتُ كِرْنُ مَا اَمِیْ بَسَرُ پَحْنِیَا
خَوَه فَه (لِكْفِرِیْ) فَكِرْنُ، (اَفْ رُوْشُ دَبَه) مَبِنَا تَمْتِیْلَا وِیْ كَسِیْ كُوْ شَیْطَانَانُ اَوْ ۞
رِیْ حَسِنْتَه وَ سَرُكَشْتَه لَعَرْدِیْ مَابَه، ۞ زِیْ رَه هَقَالِنُ هَبِنُ، وِیْ گَاۤزِیْ بَالُ رَاسْتِیْ
بِكُنُ، (بَبِیْرُنُ) وَرَه بَبَالُ مَه فَه (فِیْجَه اَوْ ۞ زِیْ كُوْه نَدَه وَانُ). بَبِیْرَه: بَبِیْگَانُ هَبِدَاۤیْتُ
(رَبَا رَاسْتُ) هَرُ رَاسْتِرَبَا خُدِیْ یَه وَ فَرَمَانُ لِمَه هَاتِیْه كِرْنُ كُوْ اَمْ رَا دَسْتِیْ فَرَمَانَا
پَرُوْرْدَگَارِیْ عَالَمِیْ بَبِنُ.

٧٢. (دِیْسَا فَرَمَانُ لِمَه هَاتِیْه كِرْنُ) كُوْ بَبِرْدَوَامِیْ وَ دُرِیْسْتِیْ نَمِیْزُ بِكُنُ وَ اَمْ هَاۤی ۞ (فَرَمَانُ
وَقَدَحَیْنِیْنُ) خُدِیْ هَبِنُ! هَرُ اَوَه یِیْ كُوْ (رُوْزَا قِیَاْمَتِیْ) هُوْنِیْ بَبَالُ فَه بَبِنَه كُوْمَكِرْنُ.

(دَمَا هُوْنُ جَفَاتِیْ تَرَكُ نَكْنُ) هُوْنِیْ ۞ زِیْ بَبِنُ وَكِیْ وَانُ. بَبِیْگَانُ خُدِیْ دِیْ تَمَامِیْ كَافِرُ وَ مُنَافِقَانُ دِ جَهَنَمِیْ
دَه لَهْفُ كُوْمُ بَكَه. «كِفِیْتَا تُوْقُیُوْنِیْ وَ حَكَمِیْ وِیْ بَبَانُ كِرِیْه.

٧٣. هَرَّ اَوْهٗ، يٰٓيْ كُوْ عَرْدُ وَ نَاسِيَاْنَ بِحَقِّيْ نَافِرًا نَدَنَهٗ. رُوْزًا كُوْ اَوْ بِيَّزَهٗ «جَنِيَّهٗ» فَيَجَهٗ جَنِدَبَهٗ. كُوْتَنَا وَيْ هَرَّ رَاسْتَهٗ. رُوْزًا كُوْ دِ سُوْرِيْ (بُوْرِيْ) دَهٗ بِيَّتَهٗ يَفْكِرُنْ زِيْ، خُدَايِيْ هَرَّ زِيْ رَهٗ يَهٗ. زَانَايِيْ بِيَا نَبْنَدِيْ وَ بِيَا لَبَرَّ جَا فَا يَهٗ. هَرَّ اَوْهٗ يٰٓيْ حَاكِيْمُ يٰٓيْ حَبِيْرُ.

٧٤. دِيْبِرَا وَ اَنْ بِيَنَهٗ دَمَا اِبْرَاهِيْمُ زِيْ بَا فَيِ خَوَهٗ نَازَرُ رَهٗ گُوْتُ: مَا قَيِ تُوْ بُوْتَا نْ زِيْ خَوَهٗ رَهٗ دِيْ كِيْ اِلَهٗ؟ رُوْشُ اَفَهٗ كُوْ اَزْ تَهٗ وَ گِلِيْ تَهٗ بَرَا سْتِيْ دِ رِيْشَا شِيْ كَهٗ اَشْكُرَا دَهٗ دِيْبِيْنُ.

٧٥. بَقِيْ ثَاوَايِيْ مَهٗ مَلْكُوْتِيَا (خُوْدَا نِيَا) عَرْدُ وَ نَاسِيَاْنَا نْ نِيْشَا نِيْ اِبْرَاهِيْمُ دَا، دَا كُوْ اَوْ بِيَهٗ زِيْ يِيْنُ بِيِيْرُ وَ بَاوَرُ.

٧٦. چَهٗ دَمَا طَارِيْتِيَا شَقِيْ سَرَّ اِبْرَاهِيْمُ نَخُوْمَانْدُ، وَيْ سِيْتِيْرُكُ دِيْتُ وَ گُوْتُ: رَبِّيْ مِنْ اَفَهٗ. چَهٗ دَمَا سِيْتِيْرُ چُوْ اَفَا، گُوْتُ: اَزْ زِيْ يِيْ دِيْجَهٗ اَفَا حَزْ نَا كِمُ.

٧٧. چَهٗ دَمَا اِبْرَاهِيْمُ دِيْتُ كُوْ هِيْفُ دَرَهَاتُ وَ رُوْ نَاهِيَا وَيْ بَلَا فُ بُو، گُوْتُ: رَبِّيْ مِنْ اَفَهٗ. فَيَجَهٗ چَهٗ دَمَا اَوْ زِيْ چُوْ ثَا فَا گُوْتُ: اَكْرُ خُدَايِيْ مِنْ رِيَا رَاسْتُ نِيْشَا نِيْ مِنْ نَدَهٗ، تَقْرُ اَزِيْ بِيْمُ زِيْ قَوْمِيْ رِيُوْنْدَا بُوِيْ.

٧٨. چَهٗ دَمَا اِبْرَاهِيْمُ دِيْتُ كُوْ رُوْزُ هِلَاتُ وَ رُوْ نَاهِيَا وَيْ بَلَا فُ بُو، گُوْتُ: رَبِّيْ مِنْ اَفَهٗ. لَوْرَا اَفْ مَزِيْنَرَهٗ. اِيْدِيْ چَهٗ دَمَا اَوْ زِيْ چُوْ اَفَا، گُوْتُ: «هَيِ گِلِيْ مِنْ! اَزْ زِيْ وَ اَنْ تِيْشِيْنُ كُوْ هُوْنُ زِيْ خُدِيْ رَهٗ دِيْكُنْ هَمْكُوْفُ دُوْرُ وَ بِيِيْرِيْ مَهٗ»^١.

١ مَا كَلُوْ قَسْدَا اِبْرَاهِيْمُ اَوْ بُوْ كُوْ لِيْ خُدَايِيْ خَوَهٗ بَكْرَهٗ يَا نْ مِيْسَتَا وَيْ اَوْ بُوْ كُوْ سِيْتِيْرِيْسْتُ وَ رُوْزُ بَرَسْتَا نْ شَرْمَزَارُ بَكَهٗ، فَيَجَهٗ وَ اَنْ نَا گَاهْدَارُ بَكَهٗ كُوْ رِيْ نَا وَ اَنْ رِيْ يَكَهٗ چَوْتُ وَ شَا شَهٗ. لِكُوْرِيْ قَنَاعَتَا كِرَهٗ گِرِيْ تَفْسِيْرُ زَا نَا نْ شَقِيْ دَدُوْ يَاتَهٗ. لَوْرَا دِ نَا يِيْتَا ٧٥ يْ دَهٗ زِيْ بَرُ كُوْ بَا فَيِ وَيْ وَ گِلِيْ وَيْ بُوْتُ دَحْبَانْدُنْ، اَوْ شَرْمَزَارُ كِرِيْبُوْنُ وَ اِبْرَاهِيْمُ لِسَرُ بِيْرُ وَ بَاوَرِيَا يَكْدِيْرِيْنِيْ (تُوْحِيْدِيْ) بُو، هَمُ نَا يِيْتَا ٧٨ يْ زِيْ فَيِ رَاسْتِيْ خُرْتُ دَكَهٗ. بَرَا سْتِيْ دِ مِزَارِيْ دَهٗ فِكْرَا كِرَهٗ گِرِيْنُ تَفْسِيْرُ زَا نْ يِيْنُ وَ كِيْ قُوْرُطُوْبِيْ، زَمَخْشَرِيْ، اَبُوْ سَعُوْدُ، اِبْنُ كَثِيْرُ اَوْهٗ كُوْ اَفْ كُوْتَنَا اِبْرَاهِيْمُ دِ جَهِيْ مُنَاقَشِيْ دَهٗ بُوِيَهٗ: اَفْ لِيْ كُوْلِيْنُ كِرِيَهٗ دَا كُوْ دَلِيْلِيْنُ وَ اَنْ اِبْنُ دَرَحْمَا حَبَانْدَا نْ سِيْتِيْرُ، رُوْزُ وَ هِيْفُ دَهٗ بُوْجُ وَ بَطَالُ بَكَهٗ، نَهٗ كُوْ وَيْ بَرَا سْتِيْ عِبَادَتِيْ فَا نْ مَخْلُوْقِيْنُ خُدِيْ دِيْكُرُ. خُدِيْ بِيْهَتَرُ رَاسْتِيَا فَيِ دِرَا نَهٗ.

٧٩. بِيْكَانَ، مِنْ بَرِّیْ خَوْهٖ زِ دِلْ، بِيْقَتْلُ وِ فِیْجْ دَا وِیْ خُدَایِیْ كُو عَرْدُ وِ نَاسِیَانْ زِ تُوْنِیْ
تَاْفَرَانْدَنَهٗ وِ اَزْ نَهٗ زِ مُشْرِكَانِم.

٨٠. گِلِیْ اِبْرَاهِیْمِ یِیْ رَهٗ كَنْتَهٗ نِیْقَاشِیْ. (اِبْرَاهِیْمِ) گُوْت: مَا هُونْ دَرِ بَارِیْ خُدِیْ دَهٗ بِمِنْ رَهٗ
دَكْشَنْ نِیْقَاشِیْ؟ حَالْ آفَهٗ؛ بِيْشَكْ وِیْ اَزْ (لِسَرِ رِیَا رَاسْتُ) رَاسْتَرِیْ كِرْمَهٗ. اَزْ، زِ یِیْنْ
كُو هُونْ زِیْ رَهٗ دِكِنْ هَمْكُوفْ قَتْ نَاطِرِیْمْ (كُو اَوْ زِیَانَكِیْ بَدِنَهٗ مِنْ)، زِ یِلِیْ یَا كُو
پَرُوْرْدَگَارِیْ مِنْ بَیْیْ (اَوْ جُودَا یَهٗ). خُدَایِیْ مِنْ بَرَانِیْنَا خَوْهٖ دُوْرْ لِهَرْ تَشْتِیْ گَرِیْتَهٗ،
مَا هِیْ زِیْ هُونْ دَرَسْ وِ عِبْرَتْ نَاگِرِنْ؟

٨١. اَرِیْ مَا اَزِیْ چَاوَا زِ وَاَنْ (پُوْت) یِنْ كُو هُونْ زِ خُدِیْ رَهٗ دِكِنْ هَفِیْشَكْ بِطِرِیْمْ؟! حَالْ
آفَهٗ؛ هُونْ نَاطِرِیْمْ كُو بِيْیَلَكَهٗ وِ دَلِیْلْ هُونْ زِ خُدِیْ رَهٗ هَفِیْشَكَاَنْ چِیْدِكِنْ. اَكْرَ بَرِاسْتِیْ
هُونْ دِرَازِنْ قِیْجَهٗ مَا كِیْژَاَنْ زِ هَرْدُوْ جَلْبَاَنْ (اَمْ اَنْ هُونْ) بِيْهَتَرِ هِیْژَاِیْیْ اَوْلَهِیْ نَهٗ؟
٨٢. اَوِیْنْ كُو بَاوَرِیْ ثَانِیْنْ وِ تُوْ نَحَقِیْ (شَرَكْ) تِیْكِلیْ بَاوَرِیَا خَوْهٗ نَكِرِنْ، هَا اَوْلَهِیْ (وِ
ثَارَامِیْ) زِ وَاَنْ رَهٗ یَهٗ وِ اَوْ (لِسَرِ رِیَا حَقْ) هَاْتِنَهٗ رَاسْتَرِیْ كِرِنْ.^١

٨٣. هَا اَفْ دَلِیْلْ وِ بَلْگِیْنْ مَهٗ نَهٗ، مَهٗ اَوْ لِهَمْبَرِ گِلِیْ وِیْ دَاْنَهٗ اِبْرَاهِیْمِ. كِیْسِیْ كُو اَمْ بَقِیْنْ،
اَمْ مَرْتَبِیْنْ وَاَنْ بِلِنْدْ دِكِنْ. بِيْكَانْ خُدَایِیْ تَهٗ حَكِیْمَهٗ، عَلِیْمَهٗ.

٨٤. مَهٗ اِسْحَاقْ وِ (بَنِیْقِیْیْیْ زِیْ) یَعْقُوبْ زِ اِبْرَاهِیْمِ رَهٗ دِیَارِیْ كِرِنْ. مَهٗ، تَقْ (لِسَرِ حَقِیْقِیْ)
سَرُوْخَتْ وِ رَاسْتَرِیْ كِرِنْ. بَرِیْ اِبْرَاهِیْمِ مَهٗ نُوحْ زِیْ سَرُوْخَتْ وِ رَاسْتَرِیْ كِرْ. مَهٗ زِ
زُورِیْنَا اِبْرَاهِیْمِ دَاوُدْ، سَلِیْمَانْ، اَیُوبْ، یُوسُفْ، مُوسَا وِ هَارُوْنْ زِیْ رَاسْتَرِیْ كِرِنْ وِ
هَرِ وِسا اَمْ پَادَاشِیْ دِدِنْ قَنْجِیْكَارَاَنْ.

١ دَفِیْ نَایْتِیْ دَهٗ مُرَاذْ زِ ظَلَمِیْ شَرَكْ. هَرُوْكِیْ كُو نَایْتَا ١٣ یِ زِ سُوْرَهٗ یِیْ لُقْهَانَ «بَرِاسْتِیْ هِجِیْ كُو شَرَكْ،
اَوْ ظَلَمَكَهٗ مَرْنَهٗ» وِ نَایْتَا ٢٢٤ یِ زِ سُوْرَهٗ یِیْ بَقَرَهٗ «هِجَهٗ كُو كَافِرِنْ اَوْ ظَالِمْ یُخَوَهٗ نَهٗ» وِ نَایْتَا ١٠٦ یِ زِ
سُوْرَهٗ یِیْ یُوسُفْ «زِ یِلِیْ خُدِیْ گَارِیْ وِ هَاوَارِیْ نَكْهِنَهٗ یِیْ كُو نَهٗ قَبْدِیْ دَكْهِنَهٗ تَهٗ، نَهٗ زِیْ زِیَانِیْ. اِیْدِیْ
اَكْرَ تُوْ فِیْ بَكِیْ، وِیْ گَافِیْ تَقْرُ تُوْ دِیْنْ زِ ظَالِمَانَ «فِیْ رَاْمَانِیْ تَكْرُ دَكْ».

٨٥. زَكَرِيَّا، يَحْيَا، عِيسَىٰ وَالْيَاسَافُ هُمُ الَّذِيْنَ فَتَحْنَا رَانَ يُونُ.

٨٦. اِسْمَاعِيْلُ، اَلْيَسَعَ، يُوْنُسُ وَ لُوْطُ الَّذِيْ مَهْ تَفَّ (بِيَحْمَبَرِي) دِ سَرِّ عَالَمِي رَه فَتَحْتَرِ كَرَن.

٨٧. مَه، بِيَاْفِيْنُ وَانْ، زَارُوْكِيْنُ وَانْ وَ بَرَايِيْنُ وَانْ الَّذِيْ فَتَحِي كَرَن، مَه اَوْ فَبَرَاتَرِنُ وَ مَه اَوْ رَاسْتَرِيِي رِيَا رَاسْتُ كَرَن.

٨٨. هَا اَفَّ هِيْدَايْتَا خُدِي يَه. اَوْ، الَّذِيْ عَقْدِيْ خَوَه يِي بِيْشِي وَي يِي هِيْدَايْتُ دِكِه. اَكْرَ وَانْ (بِيَحْمَبَرَانْ) الَّذِيْ تَشْتَكُ الَّذِيْ رَه بَكْرِنَا هَفْشَكْ، هَلْبَتُ كَرِنِيْنُ وَانْ تَفَّ دِي پُوچ بِيُونَا.

٨٩. هَا اَوْنُ، اَوْ بِيَحْمَبَرِيْنُ كُو مَه كِتِيْبُ، حِكْمَتُ وَ بِيَحْمَبَرِي دَايَه وَانْ. فَجِهَه اَكْرَ اَفِيْنُ هَا (خَلِكِي مَكِّي) بَاوَرِيِي يِي نِيْسِنُ، رَخَوَه مَه اَوْ سِيَارَتِيَه قَوْمَكِي كُو اَوْ هِيچ اِنْكَارَا وَي نَاكِنُ.

٩٠. هَا اَوْ بِيَحْمَبَرِنُ، اَوِيْنُ كُو خُدِي اَوْ لِسَرُ حَقِيِي رَاسْتَرِي كَرِنَه، نَاخُو تُوِي بَدَه سَرِّ رِيَا وَانْ. بِيِيْزَه: اَزُ رُ بُو (رَاكِهَانْدَا قُرْآنِي) تَشْتَكِي رَه نَاخَاوَم. بَسُ اَوْ رِ عَالَمِي رَه شِيْرَتُ وَ پَنْدَه.

٩١. دَمَا جِهُوِيَانُ كُوْتُ: خُدِي (رِ وَحِيِي) تَشْتَكُ رُ بُو تُو مَرُوْفَانُ نِهَارَتِيَه، (بِيْشِي كُوْتَنَا خَوَه) وَانْ بَدْرِسْتِي رِيْزُ لُخْدِي نَكْرَتَه. بِيِيْزَه: نَاخُو اَوْ كِتِيْبَا كُو مُوسَا اَوْ رِ مَرُوْفَانُ رَه وَكُ رُوْنَاهِي وَ رِيْبَرُ تَانِيَه وَ هُونُ الَّذِيْ وَي پَارْجَه پَارْجَه لِسَرُ كَاخْزَانُ دِنْفِيْسِنُ وَ (بَا بَدَلِي وَه هُونُ وَي) دِيَارُ دِيْنُ وَ هُونُ پَرِي وَي الَّذِيْ (رِ خَلِكِي) فَدْشِيْرِنُ وَ هُونُ بِيَا كُو وَه نَدْرَانِي وَ بَاْفَانِيْنُ وَه الَّذِيْ يِي نَدْرَانِي هَاتِنُ فَيِرْ كَرَن، (مَا كَلُو) كِي اَوْ هِنَارَتِيَه؟ بِيِيْزَه: (يِي كُو اَوْ هِنَارَتِيَه) خُدِي يَه. بَاشِي دَفَّ رِ وَانْ بَرْدَه، بِلَا اَوْ دِ تَقَانَا (كَاوَرِيَا) خَوَه دَه بَكْفِرُن.

٩٢. اَفَّ (قُرْآنُ) كِتِيْبَكِه، مَه اَوْ هِنَارَتِيَه، پِيْرُوْرَه، رُ بُو كِتِيْبِيْنُ بَرِيَا خَوَه رَاسْتَدِيْرَه. هَمُ الَّذِي

دَا كُوْ تُوْ يٰٓ خَلِكِيْ اُمُّ الْقُرٰٓى (اَهْلِيْ مَكِّي) وَ يٰٓيْنَ لِدُوْرْهَيْلَيْنِ وِى (هَر كَسِي لِهَر دَرِي) هَشِيَار يَكِي. اَوِيْن كُو بَرُوْرَا تَاخَرْتِيْ بَاوَرِيْ تِيْن، بُوِي (قُرْآنِي) زِي بَاوَرِيْ تِيْن وَ اَو لَسَر كِرْنَا نَمِيْرَا خَوَه زِي مِقَاتَه نَه.^۱

۹۳. مَا زِي كَسِي كُو لَسَر (نَافِي) خُدِي بَدَرَوَان نُوِي دِيْبَرَه، يَان زِي بِيْبَرَه: پِيْحَام، زِي مِيْن رَه زِي جَم خُدِي هَاتِيَه - دِكَل كُو زِي رَه تَشْتَك زِي نَهَاتِيَه - سَتَمَكَارْتَر كِي هِيَه وَ زِي وِي كَسِي كُو دِيْبَرَه: اَزِي زِي تَايْتَان پِيْشِيْم چَاوَا كُو خُدِي تَايْت شَانْدَنَه؟! (رَسُوْلِي مِيْن!) خَوَزِي تَه (حَالِي) وَ اَن سَتَمَكَارَان بَدِيْتَا، دَمَا اَو دَكْن بَر سَرخُوْشِيْن مَرِي وَ مَلَايِيْكَت (يِيْن رَحْسِيْتِيْن) پَنَجِيْن خَوَه دَرِيْزِي وَ اَن دِيْكَن (وَ زِي وَ اَن رَه دِيْبَرَن) دَه هِيْدِي جَانِي (رَحِي) خَوَه دَرِيْن. اِيْرُو بَسَدَمَا كُو وَه اِفْتَرَا لُخْدِي دِيْكِر وَ وَه خَوَه لِهَمْبَر تَايْتِيْن وِي مَزَن دِيْكِر، هُونِي بَعْدَايِي رَسُوَاتِيِي بِيْنَه جَزَا كِرَن.

۹۴. صُوْنْدَه! كَا چَاوَا مَه، جَارَا پِيْشِيْن هُون نَافِرَانْدَن، دِيْسَا هُونِي وِسَا بَتِيِي بِيَال مَه فَه يِيْن وَ هُونِي مَالِي كُو مَه لِيْجِيْهَانِي دَاوُو وَه لِدُوْف خَوَه بِيْهِيْلَن. كَا اَو مَهْدَرَفَايِيْن وَه لِيْكُو نَه، اَوِيْن كُو وَه گُوْمَان دِيْكِر كُو اَو هَفْتَايِيْن خُدِي نَه؟! صُوْنْدَه، پِيُوْنْدِيَا دِي نَافِيْرَا وَه وَ اَن دَه قُوْت بُو وَ اَوِيْن كُو وَه دِيْگُوْتَن «اَو خُدَا نَه» زِي بَر وَه وَنْدَا بُوْن.

۹۵. يِيْگِيْگَان خُدِي پَارْچَكْرِي طُوْف وَ دَنْدَكَاْنَه، يِيْن زِنْدِي زِي يِيْن مَرِي دَرْتِيْنَه وَ يِيْن مَرِي زِي زِي يِيْن زِنْدِي دَرْتِيْنَه. هَا يِيْن كُو فِي دِيْكَه خُدِي يَه، اِنْدِي چَاوَا هُون بَرِي خَوَه زِي حَقِيِي دِيْزْفَرِيْن؟

۹۶. (خُدِي)، پَارْچَكْرِي سِيْپِيْدِي يَه، شَف كَرِيَه تَارَاْمِيْگَه وَ اِيُوْرْگَه، رُوْز وَ هِيْف زِي گَرَاْنْدَنَه دَمْرَمِيْر. هَا اَف هَمُو تَقْدِيْرَا خُدَايِي دَسْتِهَلَايِي زَاْنَا يَه.

۱. بَاْزَارِي مَكِّي، زِي هِيْلَا مَعْنُوِي فَه نَافِيْدَا جِيْهَانَا اِسْلَامِي يَه. دُوْرْهَيْلَيْنِ وِى؛ گَرْدُوْن تَقَه. قَاسِدِي خُدِي وَك پِيْخَمْبَر زِي مَرُوْفَاتِيِي هَمُوِي رَه هَاتِيَه شَانْدَن. هَرُوْهَا قُرْآن زِي بَمَرُوْفَاتِيِي گِيْسِي رَه دِيْبَقَه. زِي بَر فِي يَكِي، دِي تَايْتَا پِيْرُوْر دَه زِي بَاْزَارِي مَكِّي رَه «اُمُّ الْقُرٰٓى» يَانِي مَاكَا وَ لَا تَان هَاتِيَه گُوْتَن.

٩٧. اَوْ خُدَایِیْ کُو سَتِیْزُ ژ بُو وَه (لَسْمَانَان) دَانِیْن دَا کُو هُون رِیا خَوه دِ طَارِیتِیا بَرَاهِیِی
و دَرِیَايِی دَه یَوَانِ بَیِّنِیْن. بَیْگَمَان ژ بُو جِفَاتَکَه کُو بَیْفِرِکِن مَه بَیْرِفِرَهِی نِشَانِیْن (قُدَرَتَا)
خَوه اَشْکَرَا کِرَنه.

٩٨. آوَه، یِی کُو هُون ژ نَفْسِکِی پَیْدَا کِرَنه. فِیجَه ژ وَه رَه جَهْکِی کُو هُون لِی رَاوَسْتِن و
جَهْکِی کُو بَرُوخت لِی بَیْمِیْن هِیَه. بَیْگَمَان مَه ژ بُو جِفَاتَکَه کُو هُوَر و کُوَر فِیْرِ بَیْن
تَايِیْن خَوه بَیْرِفِرَهِی ژ هَف فَقَتَا نِدَنه.^١

٩٩. هَر آوَه یِی کُو ژ عَوْرَان بَارَان بَارَانْدِیَه، فِیجَه مَه یِی بَارَانِی ژ هَر رَنگی هِیَشِیْنَايِی
دَرَتَانِیَه، اِیْدِی مَه ژ وِی شِیْنَاهِیِی گِیَايِی هِیَشِیْن دَرَانِیَه کُو اَم ژ وِی ژِی تَنِیْن
لِهْشُوَارِیُو یِی دَرِیْنِیْن. ژ بُو تِکِیْن دَارِیْن خُرْمِیَان ژِی گُوشِیْن نِیْزِی هَف دَرِیْنَه
حَوْلِی. (اَم بُو یِی اَفِی) رَزِیْن تِری، رِیْتُون و هِنَارَان ژِی، مِیْنَا هَف و رَنگُورَنگُو
دَرِیْنِیْن. (گَلِی مِرُوْفَان!) دَمَا دَا زِ بَرِ بَگِرَه و بَگِهَیْزَه، لَبَرِی وَان بَنِیْرِن! بَیْگَمَان دِ وَان
دَه ژ بُو جِفَاتَکَه کُو بَاوَرِیِی بَیْنَه، عِیْرَت و نِشَان هَنَه.

١٠٠. (وَان مُشْرِکَان) ژ خُدِی رَه جِن کِرَنه هَفْطَا. حَال آفَه کُو خُدِی آو ژِی تَا فِرَانْدِنه.
بَنَزَانِی ژ جَم خَوه، ژِی رَه کُز و کَچ چِنْدِکِرِن. حَاشَا! آو، ژ وَان وَصْفِیْن کُو آو ژِی
رَه لِیْتِیْن پَاک و یِلَنَدَه.

١٠١. هَر آوَه اَفِرِیْرِی عَرْد و نَاسِیَانَان. آو دِی چَاوَا ژِی رَه زَارُوک هِیْن دَگَل کُو هَقَلَا
وِی ژِی تُوَنَه یِه؟ وِی هَر تَشْت تَا فِرَانْدِیَه و آو بَهر تَشْتِی زَانَا یِه.

١٠٢. هَا خَوْدَانِی فَاَن سَالُوخان خُدِی یِه کُو آو پَرُوْرَدَگَارِی وَه یِه. ژ وِی پِیْشْتَر تُو خُدا

١ دِ فِی تَايِیْتَا پِیْرُوْرَدَه: «ژ وَه رَه جَهْکِی کُو هُون لِی رَاوَسْتِن و جَهْکِی کُو بَرُوخت لِی بَیْمِیْن هِیَه» بُوهُوَرِی.
جَهْی بَرُوخت؛ پِشْتَا بَا فِی و مَالِزَارُوکا دِی و اَف دِیْنِیا یِه، یَا کُو اَم ژِیَا نَا خَوه تِی دَه دَرَبَاس دِکِن. جَهْی
سَکِن و رَاوَسْتَانْدِنَا اَبْدِی، مَالَا تَاخِرَتِی یِه کُو ژ وِی یِی فَه تُو مَالِیْن دِن تُوْنِیْن.

تُونُ. اَوْ چِيَكِرِي (خَالِقِي) هَر تَشْتِي يَه. فَيَجَه زُبُو وَي عِبَادَتِي بَكُنْ وَاو لِسَر هَر تَشْتِي چَا فِدِرِه.

١٠٣. چَا ف تِي نَا گِهِيْن (كُو خُدِي بِيْن). اَوْ بَخَوَه چَا فَاَنْ (و هَر تَشْتِي) دِيْنَه. هَلْبَتِي هُورِيْن و كُورِيْن و بَهَر تَشْتِي نَا گَاهْدَار هَر آوَه.

١٠٤. (رَسُوْلِي مِّنْ! بِيْزَه) بِيْگَاَنْ ز جَم خُدَايِي وَه، زُبُو وَه بَلْگَه و دَلِيْلِيْن بَرِيْچَا ف هَاتَنَه. اِيْدِي چَه كَسِي كُو حَقِيِي بِيْنَه و باوَر بَكَه، فَيْدِيَا وَي ز وَي رَه يَه. چَه كَسِي كُو چَا فِي خَوَه لِحَقِيِي بَكِرَه و كُور بِيَه، زَرَارَا وَي زِي رِي رَه يَه وَاو لِسَر (كِرِيْن) وَه نَه چَا فِدِرِم.

١٠٥. هَا بِي رَنگِي اَم نَا يَتِيْن خَوَه ز هَف فِدَقَتِيْن، -پاشِي كَا فِر دِي بِيْزِيْن: تَه (ز اَهْلِي كِيْتِيَا) دَرَس سِتَا نَدِيَه- وَا كُو اَم زُبُو جَفَا تَكَه كُو دَرَا ن رَه قُرْآنِي رِنْد اَشْكُرَا بَكُنْ.

١٠٦. (رَسُوْلِي مِّنْ!) بَدَه پِي پِيَا مَا كُو ز خُدَايِي تَه ز تَه رَه هَاتِيَه. ز وَي پِي فَه تُو خُدَا يِيْن و بَرِي خَوَه ز مُشْرِكَا ن فِكِرِيْنَه.

١٠٧. اَكْر خُدِي بَخُوسْتَا اَوِي نَبُوْنَا مُشْرِكْ. مَه، تُو زِي لِسَر وَا ن كِرِيَه زِيْرَفَا ن و تُو نَه بَرِيْپَرِسِي كِرِيْن وَا نِي زِي.

١٠٨. (كَلِي باوَرْمُنْدَا ن!) دَف نَا فِيْر وَا نِيْن كُو ز بِلِي خُدِي دَحِيْبِيْن، اِيْدِي اَوْ زِي دِي ز نَرَا نِي و سِتْمَكَا رِي دَقْبَا فِيْر خُدِي. بِيْ نِي نَا وَا يِي مَه كَار و كِرِيَا رِيْن هَر مِلْتَكِي دِي چَا فِيْن وَا ن دَه خِيْلَا نَدِيَه. پاشِي فِكْرَا وَا ن هَر بِيَا ل پُرُوْرْد كَا رِي وَا ن فَه يَه. فَيَجَه دِي وَا ن بِيَا كُو دِكِرِن نَا گَاهْدَار بَكَه.

١٠٩. (مُشْرِكِيْن مَكِّي) بَخُدِي صُونْدَا خَوَه يَا هَرِي نَاسِي صُونْد خُوَا رِن؛ اَكْر مُعْجَزِيْكَ ز وَا ن رَه بِي، اَوِي باوَرِيِي پِي بِيْن. بِيْزَه: مُعْجَزَه بَس ز جَم خُدِي نَه. مَا هُون چَه دَرَا نِي (كَلِي مُوْمِنَا ن)، اَكْر مُعْجَزَه زُبُو وَا ن وَرَه زِي بِيْگَا ن دِيْسَا اَوِي باوَرِي نِيْن..

١١٠. اَمِيْ دَلِيْنٍ وَّ اَنْ وَّ جَافِيْنٍ وَّ اَنْ (رُ نَاسِكِرِنَا حَقِيْقِي) بَرَقَازِي بِكُنْ؛ چَاوَا كُو وَّ اَنْ بَرِي
رِي بَاوَرِي يِي تَنَانِيوُن وَّ اَمِيْ وَّ اَنْ دِ سَرخُوَفِچُوْنَا وَّ اَنْ دَه مَاتَمَاِي وَّ سَرگَشْتَه بِيهِيْلِيْن.

١١١. بِيْگَمَانْ اَكْرَ مَه رِ وَّ اَنْ رَه مَلَايِيَكْتِ بَشَانْدَا وَّ مِرِي بَوَانْ رَه بِدَانَا خَبَرْدَانْ وَّ مَه هَر
تَشْتِ لِيْشَبَرِي وَّ اَنْ بَجَفَانْدَا، رِ بِلِي يَا كُو خُدِيْ بَقَايَا دِيْسَا وَّ اَنْ بَاوَرِي نَدَانِي؛ لِيْلِي
پَرِيْن وَّ اَنْ رِي نَزَانِيْن.

١١٢. هَر وَا مَه رِ هَر پِيْخَمْبَرَكِي رَه شَيْطَانِيْن اَنْس وَّ جِنِي كِرَنه تِيَار، دِ گِهِيْن هَفْ دَه
پِيْشِيْن خَمَلَانْدِي دِيْزِيْن دَا كُو خَلَكِيْ بَخَايِيْن. اَكْرَ خُدَايِي تَه بَقَايَا وِسَا نَدِكِرِيْن، فَيَجَه
دَفْ رِ وَّ اَنْ وَّ دَرُوِيْن وَّ اَنْ بَرْدَه.

١١٣. (شَيْطَانْ گُوْتِنَا خَوْش بَرِ بَغِيْ وَّ اَنْ دِيْخِن) دَا كُو دِلِيْ يِيْن كُو بَاوَرِي بَنَاخَرَتِي
نَايِيْن بِيْزَه وَّ اَنْ پِيْشَانْ وَّ اَوْ پِيْش لَوَانْ خَوْش يِي وَّ دَا كُو اَوْ هَر وِيْ بَكُنْ يَا كُو
اَوْ دِيْكُن.

١١٤. (رَسُوْلِيْ مِنْ! بِيْزَه): مَا فَيَجَه اَزِيْ رِ بِلِي خُدِيْ لِحَكَمَكِي (كُو دِ نَافِيْرَا مِنْ وَّ اَنْ
دَه حِكْمِ بَكَه) بِيْگَرِيْم. حَالْ اَفَه كُو هَر اَوَه يِي كُو كِيْتِيْب رِ بُو وَه بِيْرَفَرَهِي هِنَارْتِيَه. اَوِيْن
كُو مَه كِيْتِيْب رِ بُو وَّ اَنْ هِنَارْتِيَه، دِرَانِيْن كُو اَوْ بَرَاْسَتِي رِ جَمْ خُدَايِي وَانَه، اِيْدِي تُو
نَبَه رِ يِيْن گَمَانْدَار (دُو دِل).

١١٥. گُوْتِنَا خُدَايِي تَه، رِ هِيْلَا رَاْسَتِي وَّ عَدَالَتِي فَه پِيْكَهَاتِيَه. تُو كَسْ نِكَارَه گُوْتِيْنِي وِي
بِيْگَهَرِيْنَه. اَوَه هَر يِي بِيْهِيْزَر، يِي زَانَا.

١ رِيْشَاشَانْ، نَه رِ بَرْتَنِي وَّ هِنْدِيْكَ دَلِيْلَانْ رِيْشَا خَوَه شَاش كِرَنه. اَكْرَ وَكِي كُو اَوْ دِيْزِيْن، «مِرِي سَاغْ بِيْن
وَّ بَوَانْ رَه بِيْشِيْن، اَكْرَ تَمَامِيْ دَرِيْزِيْن كَايِيْطَايِي بَنَاخِيْن وَّ بَانْگَا اِيْمَانِي لَوَانْ بَكُنْ» دِيْسَا رِي اَوِيْ اِيْمَانِي
نِيْزِيْن. لَوَرَا دِ دَلِيْن وَّ اَنْ دَه فَسَادِيْ هِيَه، فَيَجَه اَوْ كُوْر بُوْنَه: حَقِيْقَتِي نَايِيْن. رِ بَر كُو اَوْ بَرِي خَوَه نَادِيْن
رِيْشَا رَاْسْت، خُدِيْ رِي وَّ اَنْ لِيْسَر رِيْشَا رَاْسْت رَاْشَرِي نَاكَه.

١١٦. اَگَر تُو بَگُوْتَا پَرَانِيَا يِيْن لِسَر عَرْدِي بِيكِي، اَوِي تَه زِيَا خُدا دَرخُن. اَو هَر دِدَنَه يِي گِيَانِي وَ اَو هَر دَرَوَان دِيكُن.

١١٧. يِيگِيَاَن خُدايِي تَه بِيهْتَر دَرَانَه كَا كِي زِيَا وَي شَاش بُوِيَه وَ بِيهْتَر دَرَانَه كَا كِي لِسَر زِيَا وَي رَاسْتَرِي بُوِيَه.

١١٨. قِيَجَه اَگَر يِرَاسْتِي هُون بَنَآيَتِيْن وَي بَاوَرْدَار بِن، زِي وَي يَا كُو دِمَا شَرُزِيكِرِي دَه نَآفِي خُدي لِسَرِي هَاتِيَه گُوْتِن يَحُون.

١١٩. چَا هُون زِي حَيَوَانِيْن كُو دِمَا شَرُزِيكِرِي دَه نَآفِي خُدي لِسَر وَآن هَاتِيَه گُوْتِن، نَآخُون؟ يِيگِيَاَن زِي بِلِي خَوَارِنَا زِي نَجَارِي، خُدي يَا قَدَخَكِرِي زِي وَه رَه زِي هَف قَفْتَا نَدِيَه. يِيگِيَاَن يِر كَس زِي نَزَانِي بَهَوَسِيْن خَوَه مَرُوْفَان زِي رِي دَرْدَخُن. تَقَر خُدايِي تَه بَوَانِيْن كُو سِيْنُوْرِي (حَلَالِي) دَرَبَاس دِيكُن خَوَش دَرَانَه.

١٢٠. دَف زِي گَنَهِيْن أَشَكْرَا وَ يِيْن بَدَزِي بَرْدَن! يِيگِيَاَن اَوِيْن كُو گَنَهَان دِيكُن دِي بِيگَنَهَا رِيِيْن خَوَه بِيْنَه جَزَا كِرَن.

١٢١. هُون زِي حَيَوَانِيْن كُو (هَاتِيْن شَرُزِيكِرَن وَ) نَآفِي خُدي لِسَر وَآن نَهَاتِيَه گُوْتِن، نَخُون! يِيگِيَاَن اَو (خَوَارِنَا بَقِي ثَاوَابِي) دَرَكْتِنَا زِي رِيَا خُدي يَه. يِيگِيَاَن شِيْطَان دِ گُهي دُوُسْتِيْن خَوَه دَه يِسْتِيَسْتِي دِكِه دَا كُو لِهْمَبِرِي وَه تِي بَكُوْشِن. اَگَر هُون بَگُوْتَا وَآن يِيكُن، يِيگِيَاَن هُونِي يِيْن زِي مُشْرِكَاَن.

١٢٢. مَا رُوْشَا كَسِي كُو بَرِي (بَسَدَم كَافِرِيَا خَوَه) مَرِيْبُو قِيَجَه مَه اَو (بَاسْلَامِي) سَاغ كَرِيَه وَ مَه رُوْناهِيَكِه وِسَا دَآيِي كُو بُوِي بَكَارَه لِنَاف مَرُوْفَان بِيگَرَه، دِيَه وَكِه رُوْشَا

١ خُدي، دِ وَآن ثَايَتِيْن كُو بَهْرِيَنَه دَه حَيَوَانِيْن كُو خَوَارِنَا گُوْشْتِي وَآن حَرَامَه أَشَكْرَه كِرَنه. لِيْبَلِي مَرُوْف زِي نَجَارِي؛ زِي نِيْزَا يَان زِي زِي بَر تَهْلَكِيَا مَرِي دَكَارَه هَنَكِي زِي گُوْشْتِي وَآن حَيَوَانِيْن كُو حَرَامَه بَخَوَه. زِي بِلِي حَيَوَانِيْن كُو گُوْشْتِي وَآن حَرَامَه، اَوِيْن دِن؛ اَگَر نَآفِي خُدي دِمَا سَرُزِيكِرِي دَه لِسَر وَآن يِي گُوْتِن، گُوْشْتِي وَآن حَلَالَه.

وَيَكْسِي كُوْدًا نَافَا طَارِيْتَيْنِ (كُفْرِي) دَه مَابَه وَ هِيْجَ نِكَارِيَه ژِ وَ اَنُ دَرَكْفَه؟ (هَلَبْتِ نَا!) هَر وَسَا ژِ كَاغِرَان رَه كَار وَ كِرِيَارِيْن كُو دِيْن هَاتِيَه حِمْلَانْدِن.

۱۲۳. هَر وَهَامَه گَنَهكَارِيْن هَر گُنْدَكِي (و هَر بَاژَا رَكِي) كِرِيَه مَزِيْنِي وَ يِ دَرِي، دَا كُو تِي دَه حِيْلَكَارِيِي بَكِن. حَال آفَه كُو اَو بَتِي لَسَر خَوَه حِيْلَكَارِيِي دِيْن وَ يِي نَاحِسِن.

۱۲۴. دَمَا تَابَتَك ژِ وَ اَن رَه دَهَات، دُگُوْتِي: حَتَا مِيْنَا تَابِيْتِيْن كُو ژِ پِيْخَمَبَرِيْن خُدِي رَه تِي دَايِن ژِ مَه رَه زِي نِيِي دَايِن اَم قَت بَاوَرِي نَايِيْن. خُدِي بِيْهْتَر دِرَاَنَه كَا رِسَالَتَا (پِيْخَمَبَرِيْتَا) خَوَه دِدَه كِي؟ دِي ژِ جَم خُدِي رِسَوَاتِيَكِه گِرَان وَ نَاژَا رَكِه دِرُوَار بَسَر وَ اَنِيْن كُو سُوْج كِرِن دَه بِي، بَسَدَمَا كُو دَك وَ دُولَابَان دِگَرِيْن.

۱۲۵. فَيَجَه چَه كَسِي كُو خُدِي بِيِي وَ يِ سَرُوْخْت بَكَه، سِيْنِگَا وَ يِ اِسْلَامِي رَه فَدَكَه وَ چَه كَسِي كُو خُدِي بِيِي وَ يِ ژِ رِي بَخَه، سِيْنِگَا وَ يِ بَتْنِيَكِه طُوْر تَنَگ دِكَه، هَر وَ كِي كُو بَر بَنَاسِيَان فَه هَفَرَاژ بَجَه. يِي نَاوَايِي خُدِي چَلِي وَ عَذَاب دَاقِيْزَه سَر وَ اَنِيْن كُو بَاوَرِي نَايِيْن.^۱

۱۲۶. (رَسُوْلِي مِنْ!) آفَا (مَه دِيَاْر كِرِي) رِيَا خُدَايِي تَه يَا رَاسْتَه. بِيْگَا ن ژِ بُو جِفَاتَكَه كُو شِيْرِيِي وَ زَكِرِن مَه تَابِيْتِيْن خَوَه بِيْرَفَرَهِي اَشْكِرَا كِرِنَه.

۱۲۷. ژِ وَ اَن رَه لِيْجَم خُدَايِي وَ اَن دَاْرُ السَّلَام (جِهِي اَوْلَهِيِي) هِيَه. خُدِي ژِ بَر (قَنَجِي) يَا كُو اَو دِيْن، دُوْست وَ نَاْرِيَكَارِي وَ اَنَه.

۱۲۸. وِي رُوْژَا كُو خُدِي وَ اَن تَفَان لَهْفَ بِيْجِيْنَه (و ژِ وَ اَن رَه بِيْزَه): گَلِي جِفَاتَا جَنَان! بِيْگَا ن وَه گَلَك ژِ مِرُوْفَان دَاَنَه بَر خَوَه (و وَه اَو ژِ رِي شَقِيْثَانْدِنَه). دُوْستِيْن وَ اَن يِيْن اِنْسِي زِي دِيْزِيْن: «خُدَايِي مَه! مَه ژِ هَفَ فَيْدَه دِيْت وَ اَم گِهِيْشْتِيْن وِي دَمَا كُو تَه ژِ

۱ خُدِي تَعَالِي، د فَي تَابِيَا پِيْرُوْر دَه قَانُوْنَكِه سُرُشْتِي دَسْتِيْشَان كِرِيَه. مِرُوْفَ چَقَاسِي هَلِكْشَه رُوْر ژِ بَر كُو اَو كِسْرَان كِيْم دَبَه بِيْهَسْتَانْدِن زِي رُوْر وَ زَحْمَت دَبَه. گَا فَا مِرُوْفَ، بِيِي الْاَقِيْن تَابِيْتِي ۲۰،۰۰۰ مَتْرَه وَ زِيْدَه هَلِكْشَه رُوْرِي، مِرُوْفَ نَشِيْت نَفْسِي بَسْتِيْنَه وَ مِرُوْفَ دِمْرَه.

مَه رَه دِيَارُ كِرَبُو. خُدَيِّ زِي (لِسَر دَفِي مَلَايِكَتَان) دِيِيْزَه: زِ بِلِي يَا كُو خُدَيِّ بَقِي، جِهِي وَه تَاگَرَه، حَتَا بَحَتَايِي هُونِي دِ نَاف دَه بِيْمِيْن. بِيْگَاْن خُدَايِي تَه حَكِيْمَه، عَلِيْمَه. ١٢٩. بَقِي تَاوَايِي، بَسَبُوْنَت بَدَكَرِيَا كُو دِيْكُنْ اَم زِ سَتَمَكَارَانْ هِنَكَانْ مُسَلِّي سَر هِنَانْ دِيْكُنْ.

١٣٠. (رُوْزَا قِيَامَتِي تِي گُوْتِي): گَلِي جَفَاتَا جِن وَ مِرُوْفَانْ! مَا زِ نَاف وَه، پِيْخَمْبَرِن زِ بُو وَه نَهَاتِن كُو تَايِيْتِن مِّن زِ وَه رَه بِيِيْرِن وَ وَه زِ پِيْرِيْگَهَاتِنَا فَي رُوْزِيْ هَشِيَار يِكُنْ؟ دِيِيْزِن: اَم لِسَر نَفْسَا خَوَه دِيْن شَاهِدْ (كُو پِيْخَمْبَرِيْن تَه هَاتِن). بَقِي تَاوَايِي زِيَاْنَا جِيْهَانِيْ اَوْ خَاپَاْنِدِن وَ دِيْسَا اَوْ لِسَر نَفْسَا خَوَه شَاهِدِن كُو بِيْگَاْن اَوْ بَخَوَه كَاْفِرِن. ١٣١. اَف زِ بَر فَي يَه كُو خُدَايِي تَه تَه اَوَه كُو بَنَحَقِي بَاَزَارَانْ وِيْرَانْ بَكَه وَ كُو خَلَكِيْ وَانْ زِي (زِ قَرْمَانْ وَ قَدَحِيْنِيْ وَ ي) بِيْهَآيِ بِنْ.

١٣٢. زِ هَر كَسِي رَه، لِيْگُوْرِيْ كَارِيْن كُو كَرِيْه مَرْتَبَه هَنَه. هَلْبَت خُدَايِي تَه، زِ تَشْتِيْ كُو اَوْ دِيْكُنْ نَه بِيْخَبَرَه.

١٣٣. خُدَايِي تَه دَوَلْمَنَدَه، خُدَانْ رَحْمَتَه. اَكْر اَوْ بَقِي دِي وَه زِ حَوْلِيْ رَاكَه وَ پَشْتِي وَه، كِيْ بَقِيْ وَيْ دِ شُوْنَا وَه دَه بِيْنَه، چَاوَا كُو هُونْ زِي زِ دُوْلَا قَوْمَكِي دِنْ تَاْفِرَاْنَدَنَه.

١٣٤. بِيْگَاْن يَا كُو زِ وَه رَه هَاتِيْه سُوْزْدَانْ مُحَقَقْ دِيْ يِي وَ هُونِيْ خُدَيِّ زِي نِيْچَارْ نِهِيْلِنْ.

١٣٥. (رُسُوْلِيْ مِّن!) بِيِيْزَه: اَيْ گَلِيْ مِّن! دَه هَايِدِيْ هُونْ لِيْگُوْرِيْ دَرَفْتِيْن خَوَه كَار يِكُنْ. بِيْگَاْن اَزِيْ زِي لِيْگُوْرِيْ دَرَفْتِيْن خَوَه كَار يِكُنْ! فَيْجَه هُونِيْ بَزَانْ كَا اَنَجَامَا مَالَا لِيْمَايِيْ زِي كِي رَه يَه. بِيْگَاْن سَتَمَكَارْ تُو جَارِي سَرَفَرَاْزْ نَابِنْ.

١ خُدَيِّ تَعَالَا دِ تَايِيْتَكَه دِنْ دَه بِيَانْ كَرِيْه كُو لِنَاخَرَتِيْ زِ بُو بِيْنْ كُو عَمَلْ كَرْنَه مَرْتَبَه هَنَه كُو اَوْ مَرْتَبَه زِ بِيْنْ دُنْيَايِيْ بَاشْتَرْ وَ مَرْتَرِنْ. زِ سُوْرَهٗ يٰٓ اِسْرَاءِ تَايِيْتَا ٢١ ي «(رُسُوْلِيْ مِّن!) دَه بِيِيْزَه، چَاوَا مَه (دِ رَزَقْ وَ دَرَجِيَانْ دَه) هِنْ كَسِنْ دِ سَر هِنْ كَسَانْ رَه گِرَتَنَه وَ تَقَرْ دَرَجِيِيْنْ تَاخَرَتِيْ كَلَكْ چِيْتَرْ وَ كَلَكْ مَرْتَرِنْ.» نِيْشَانِيْ سَر فَي يَكِيْ دَكَه.

١٣٦. (مُشْرِكًا) ۙ چَانْدَنِي وَ تَرَشِيْنَ كُوْ خُدِيْٓ اَوْ خُلِفَانْدُبُوْنَ پَارَكْ ۙ ۙ خُدِيْ رَهٗ فَقَتَانْدُنْ،
فِيْجَهٗ ۙ بَرَّ خَوَهٗ فَهٖ گُوْتِنْ: اَفْ ۙ ۙ خُدِيْ رَهٗ وَ اَفْ ۙ ۙ ۙ ۙ پُوْتِيْنْ مَهٗ رَهٗ يَهٗ. اِيْدِيْ پَشْكَآ
پُوْتِيْنْ وَ اَنَ نَاگِهِيْرَهٗ خُدِيْ وَ پَشْكَآ خُدِيْ دِيْگِهِيْرَهٗ پُوْتِيْنْ وَ اَنَ، حِقَاسْ بِيْسَهٗ حَكِمَدَايِنَا
وَ اَنَ!

١٣٧. بَقِيْ نَاوَايِي، شَيْطَانِيْنْ وَ اَنَ كُشْتِنَا زَارُوْكِنْ وَ اَنَ ۙ پِرِيْ وَ اَنَ رَهٗ دَخْمَلَانْدُنْ. دَا كُوْ
كَنِيسَا وَ اَنَ قَرَبَكْنْ وَ دَا كُوْ دِيْنِيْ وَ اَنَ لِبَرَّ وَ اَنَ تَقْلَهْفْ بَكْنْ. اَكْرُ خُدِيْ بَقَايَا وَ هَا
نَدِيْرَكْنْ، فِيْجَهٗ دَفْ ۙ وَ اَنَ وَ دَرُوِيْنْ وَ اَنَ بَرَدَهٗ.

١٣٨. (مُشْرِكًا) ۙ گُوْتِنْ: اَفْ چَانْدَنِي وَ تَرَشِيْنَ هَانِيْ پَارَاْسْتِيْ نَهٗ، فَدَحَكِرِيْ نَهٗ، ۙ ۙ بِلِيْ يِيْنْ
كُوْ دَسْتُوْرَا وَ اَنَ هَاتِيَهٗ دَايِنْ يِيْهَهٗ تُوْ كَسْ نِكَارَهٗ وَ اَنَ بَخُوَهٗ. تَرَشِيْنْ هَنَهٗ كُوْ سُوَارَبُوْنَا وَ اَنَ
(وَ بَارَكِرْنَا وَ اَنَ) هَاتِيَهٗ فَدَحَكِرْنْ وَ تَرَشِيْنْ ۙ ۙ هَنَهٗ كُوْ نَاْفِيْ خُدِيْ (دِ دِمَا شَرُّ يَكِرْنِيْ
دَهٗ) لِسَرَّ وَ اَنَ نَابِيْزْنْ (بَسْ وَ اَنَ ۙ پُوْتْ وَ صَمِيْمِيْنْ خَوَهٗ رَهٗ قُرْبَانْ دِيْكْنْ)، بَدَرُوْ وَ اِفْتِيْرَا
فِيْ يَكِيْ لِسَرَّ نَاْفِيْ خُدِيْ دِيْكْنْ. خُدِيْ جَزَايِيْ اِفْتَرَايَا كُوْ دِيْكْنْ دِيْ بَدَهٗ وَ اَنَ.

١٣٩. گُوْتِنْ: تِشْتِيْ دِ زِيْكَیْ فَاَنَ تَرَشَانْ دَهٗ تِنِيْ ۙ ۙ بُوْ زِلَامِيْنْ مَهٗ تَرَحَانْ وَ ۙ ۙ رِشِيْنْ مَهٗ رَهٗ
حَرَامْنْ. اَكْرُ تِشْتِيْ دِ زِيْكَیْ تَرَشَانْ دَهٗ مَرِيْ بَهٗ، وَيْ چَاخِيْ ۙ ۙ وَ مِيْرُ تَفْ تِيْ دَهٗ
هَمْبَارَنْ. خُدِيْ، يِيْ نَوِيْبَا لِسَرَّ نَاْفِيْ خُدِيْ (بِسَبْنَتْ حَالَلِكِرْنْ وَ حَرَامَكِرْنَا يِيْ دَلِيْلْ)
دِيْ وَ اَنَ بَدَهٗ جَزَاكِرْنْ. بِيْگَاَنَ خُدَايِيْ تَهٗ حَكِيْمَهٗ، عَلِيْمَهٗ.

١ بَرَا اِسْلَامِيْ عَرَبَانْ هِنَ ۙ چَانْدَنِي وَ تَرَشِيْ خَوَهٗ دِ نَاْفِيْرَا خُدِيْ تَعَالٰی وَ پُوْتِيْنْ خَوَهٗ دَهٗ پَارَ فَهٖ دِيْكْرَنْ وَ
دِگُوْتِنْ: «اَفْ پَارَا خُدِيْ يَهٗ، اَفْ ۙ ۙ پَارَا پُوْتِيْنْ مَهٗ يَهٗ.» پَارَا كُوْ ۙ ۙ خُدِيْ رَهٗ دَفَقَتَانْدُنْ لِمَيِّقَاَنَ وَ بَلَنگَاَزَانْ
مَسْرُفْ دِيْكْرَنْ وَ پَارَا كُوْ ۙ ۙ پُوْتِيْنْ خَوَهٗ رَهٗ ۙ ۙ دَفَقَتَانْدُنْ لِمَرَاْسِيْمِيْنْ كُوْ لِبَرَّ وَ اَنَ دَهَاتِنْ تَرَبِيْبَكِرْنْ وَ لِيْغَزْمَتَا
وَ اَنَ مَسْرُفْ دِيْكْرَنْ. فِيْجَهٗ اَكْرُ ۙ ۙ پَارَا كُوْ ۙ ۙ خُدِيْ رَهٗ فَقَتَانْدُبُوْنَ تِشْتَكْ بِيْجُوْبَا سَرَّ پَارَا كُوْ ۙ ۙ پُوْتِيْنْ خَوَهٗ رَهٗ
فَقَتَانْدُبُوْنَ، دَفْ ۙ ۙ ۙ بَرَّ دِدَاَنَ. هَكَهٗ ۙ ۙ پَارَا پُوْتَانْ تِشْتَكْ بِيْجُوْبَا سَرَّ پَارَا خُدِيْ، دِيْسَا رَادِهَشْتِيْ وَ دَايِنْ
سَرَّ پَارَا پُوْتَانْ دِدَايِنْ وَ دِگُوْتِنْ: «خُدِيْ ۙ ۙ نِيْگِيْنَهٗ، لِيْ اَفْ خِرَاَنَ.» ۙ ۙ بَرَّ كُوْ پَارَا ۙ ۙ پُوْتَانْ رَهٗ دِيْسَا ۙ ۙ وَ اَنَ
رَهٗ دِمَا، گِهِيْ وَ اَنَ لِيْ بُوْ، نَدِهِيْلَاَنَ كُوْ تِشْتَكْ ۙ ۙ ۙ هَرَهٗ سَرَّ يَا كُوْ ۙ ۙ خُدِيْ رَهٗ دَفَقَتَانْدُنْ. فِيْجَهٗ خُدِيْ تَعَالٰی
فِيْ رُوْشَا وَ اَنَ اَشْكُرَا دِكَهٗ وَ اَنَ شُرْمَزَارْ دِكَهٗ.

١٤٠. اَوَيۡنَ كُوْٓرَ نَزَاۤيِیۡ وَّ سَرَسَرِیۡتِیَا حَوَهٗ زَارُوۡكِيۡنَ حَوَهٗ كُشۡتِنَ وَّ تِشۡتِیۡ كُوۡ خُدِیۡ بَرَزۡفِیۡنِیۡ دَاۤیِیۡ وَاَنۡ بَنَوِیۡیَ لَسَرۡ نَافِیۡ خُدِیۡ حَرَامۡ دِیۡرَانَهٗ، (هَآ) اَوۡ بَیۡگَاَنۡ دِ زِیَاۤنِیۡ دَهٗ نَهٗ. بَیۡگَاَنۡ اَوۡ شَاشۡ بُوَنَهٗ وَّ اَوۡ قَتۡ رَاسۡتَرِیۡ زِیۡ تَبُوَنَهٗ.

١٤١. (گَلِیۡ مَرُوۡفَاَنۡ!) اَوِیۡ كُوۡ بُوَسۡتَانِیۡنَ هُوۡلُكِرِیۡ وَّ نَهۡوُلُكِرِیۡ، دَارۡخَرَمَهٗ وَّ چَانَدِنِیۡنَ كُوۡ بَرِیۡنَ وَاَنۡ رَنۡگَرَنۡگِنَ، زَبِیۡتُوۡنَ وَّ هِنَارِیۡنَ كُوۡ هِنَ وَّكُهَفِیۡنَ وَّ هِنَ زِیۡ زِ هَفۡ جَدَا نَهٗ، زِ تَنۡبِیۡ نَافِرَاۡنَدِنَ هَرۡ خُدِیۡ یَهٗ. دَمَا بَرۡ بَگَرِنَ زِ بَرِیۡ وَاَنۡ بَخُوۡنَ وَّ رُوۡژَا چَنِیۡنَا وَاَنۡ زَكَاتَا وَاَنۡ بَدَنۡ وَّ دَسۡتَبَلَاۡفِیۡ (اِسَرَاۡفِیۡ) مَكِنَ، بَیۡگَاَنۡ خُدِیۡ زِ مُسَرِفَاَنۡ حَزۡ نَاكَهٗ.

١٤٢. زِ تَرۡشَانۡ زِیۡ هِنَ بَاۡهَلۡگَرۡ وَّ هِنَ زِیۡ زِ بُوۡ رَاخِسۡتِنَا نَافَاۡلِیۡ نَافِرَاۡنَدِنَهٗ. زِ رَرۡقِیۡ كُوۡ خُدِیۡ دَاۤیَهٗ وَهٖ بَخُوۡنَ وَّ نَدِنَ یِیۡ گَافِیۡنَ شَیۡطِیۡنَ. بَیۡگَاَنۡ اَوۡ زِ بُوۡ وَهٖ نِیَارِكِیۡ اَشۡكَرَا یَهٗ.

١٤٣. زِ بُوۡ وَهٖ هَشۡتۡ جُوۡتۡ نَافِرَاۡنَدِنَهٗ؛ زِ یِیۡنَ مِیۡشِیۡنِیۡ دُوۡ (نِیۡرَ وَّ مِیۡ) وَّ زِ یِیۡنَ بَزِیۡ زِیۡ دُوۡ. بَیۡیَزَهٗ: مَا وِیۡ هَرۡدُوۡ نِیۡرَ (یِیۡ مِیۡشِیۡنِیۡ وَّ بَزِیۡ) یَاَنۡ هَرۡدُوۡ مِیۡ، یَاَنۡ زِیۡ اَوِیۡنَ كُوۡ دِ مَالۡزَارُوۡكِیۡنَ هَرۡدُوۡ مِیۡیَاَنۡ دَهٗ نَهٗ (لَوَهٗ) قَدَخَهٗ كِرِنَهٗ؟ اَگَرۡ بَرَاۡسۡتِیۡ هُوۡنَ رَاسۡتۡ دِیۡیَزَنۡ دَهٗ بَرَاۡنِیۡنَ زِ مَنۡ رَهٗ بَیۡیَزَنۡ.^٢

١٤٤. زِ دَقِیَاَنۡ زِیۡ دُوۡ جُوۡتۡ (نِیۡرَ وَّ مِیۡ) وَّ زِ دَوَارَاَنۡ زِیۡ دُوۡ جُوۡتۡ نَافِرَاۡنَدِنَهٗ. بَیۡیَزَهٗ: مَا وِیۡ هَرۡدُوۡ نِیۡرَ (یِیۡنَ دَقَهٗ وَّ دَوَارِیۡ) یَاَنۡ هَرۡدُوۡ مِیۡ، یَاَنۡ زِیۡ مَا وِیۡ اَوِیۡنَ كُوۡ دِ مَالۡزَارُوۡكِیۡنَ هَرۡدُوۡ مِیۡیَاَنۡ دَهٗ نَهٗ، لَوَهٗ قَدَخَهٗ كِرِنَهٗ؟ یَاَنۡ مَا هُوۡنَ شَاهِدۡ بُوۡنَ دَمَا خُدِیۡ

١ عَرَبَانۡ؛ گَهٗ حَیۡوَانِیۡنَ نِیۡرَ قَدَخَهٗ دِکَرَنَ وَّ گَهٗ یِیۡنَ مِیۡ، گَهٗ کَارَ وَّ گَهٗ زِیۡ بَرۡخُكۡ، گَهٗ گُوۡلُكۡ وَّ گَهٗ زِیۡ گُوۡلِکِیۡنَ دَقَهَاَنۡ قَدَخَهٗ دِکَرَنَ. فِیۡجَهٗ خُدِیۡ اَفۡ هَلُوۡسۡتَا وَاَنۡ، یِفِیۡ نَآیۡتِیۡ شَرَمَزَارۡ دِکَهٗ.

٢ اَفۡ حَرَامۡکِرِنَ، زِ كُوۡ دَرِیۡ هَاتِیَهٗ؟ اَگَرۡ زِ نِیۡرِیۡتِیۡ وَرَهٗ، نَاخَوَهٗ دِیۡیۡ هُمُوۡ نِیۡرَ حَرَامۡ بَنَ، هَکَهٗ زِ مِیۡیِیۡتِیۡ وَرَهٗ، نَاخَوَهٗ دِیۡیۡ هُمُوۡ مِیۡ حَرَامۡ بَنَ. هَکَهٗ زِ مَالۡجِیۡلِیۡ وَرَهٗ، نَاخَوَهٗ دِیۡیۡ نِیۡرَ وَّ مِیۡ گِشۡ حَرَامۡ بَنَ، اَفۡ تَخۡسِیۡشِکِرِنَ زِ كُوۡ دَرِیۡ تِیۡ؟!

بَقِي قَوِيَّتِي لَوْهَ دِكْرُ؟ اِيْدِي مَا كِي ژ وِي كَسِي سِتْمَكَارَتَرَه كُو لِسَرِ نَافِي خُدِي بَنَوِي
بِيئَرَه دَا كُو مَرُوْفَان ژ رِيَا خُدِي دَرَحَه؟ بِيْگَان خُدِي جِثَا سِتْمَكَار، سَرُوْحَت و
رَاسْتَرِي نَاكِه.

١٤٥. (رَسُوْلِي مِنْ!) بِيئَرَه: اَز دِيَا كُو ژ مِنْ رَه هَاتِيَه نَاگَهَكِرِن دَه، ژ نَانْخَوْرَكِي رَه،
رَاسْتِي تِشْتَكِي حَرَامِكِرِي نَايِيْم، ژ بِلِي كُو مَرَارَ بَه يَانْ خُونَا هَرَكُ بَه يَانْ گُوشْتِي
بَرِيْزَ بَه، فَيَجَه بِيْگَان اَوْ چِلَ وِ پِيْسِن. يَانْ ژِي بَرْمَانْشِكِيْنِي كُو نَه ژ بُو خُدِي بِيئَه
شَرِيْزِيْكَرِن (اَوْ ژِي چِلَ وِ پِيْسِن). اِيْدِي چَه كَسِي كُو نَجَارَ بَه (ژ بَرِجِيْتِي گُوشْتِيْن
فَانِيْن بُوْرِي بَخُوَه)، بِيئِي كُو دِل لِسَرِ هَبَه و زِيْدْكَافِي ژِي نَكِه، فَيَجَه بَرِاسْتِي
پَرُوْرْدْكَارِي تَه گَنَهَشِيْرَه، دِلُوْفَانَه.

١٤٦. مَه، لِسَرِ يِيْن كُو بُوْنَه جِهُو تَقَكِي حَيَوَانِيْن خَوْدِي نِيْنُوْك حَرَامُ كِرِن. ژ دَوَار و
پَزْ ژِي ژ بِلِي بَزِيْ پِشْتَا وَاْن وِي لِدُوْرَا رُوْفِيْن وَاْن وِ ژ بِلِي يِيْن دِ نَافِ هَسْتِيَان
دَه بَزِيْ وَاْن حَرَامُ كِر. هَا آف، ژ بَرِ ظَلْمَا وَاْن (مَه اَوْ) جَزَا كِرِن، بِيْگَان اَمْ هَر
رَاسْتِيْزِن.

١٤٧. فَيَجَه اَكْر اَوْ بَتَه بَاوَرِي نِيْنِيْن، بِيئَرَه: خُدَايِي وَه خُوْدِي رَحْمَتَكَه بَرْفَرَهه و عَذَابِي
وِي لِسَرِ جِثَا گَنَهْكَار نَايِي زِفْرَانْدِن.

١٤٨. اَوِيْن كُو ژ خُدِي رَه هَقَال و شَرِيْكَ چِيْكَرِنَه، دِي بِيئَرِن: اَكْر خُدِي بَخُوْسْتَا نَه مَه
و نَه ژِي بَاقِيْن مَه ژ خُدِي رَه شَرِيْكَ چِيْندِيْكَرِن و مَه تِشْتَكُ (ژ جَمْ خُوَه فَه) حَرَامُ
نَدِكْر. هَر وِهَا يِيْن بَرِيَا وَاْن ژِي بِيْخَمْبَرِيْن خُوَه بَاوَرِي نَتَانِيْن، حَتَا كُو نَاَزَارَا مَه
طَعْمُ كِرِن. «بِيئَرَه: مَا دِ فَي وَاْرِي دَه قَت زَانِيْنَك لِيْجَم وَه هِيَه كُو هُون وِي دَرِيْن
حُوْلِي. هُون بَسِ دِدْنَه دُوْفُ گِيَانِي و هُون دَرَوَان دِيْكَ.»

١ ژ بَر كُو جِهُوِيَان، هِن بِيْخَمْبَرُ گَشْتِيُون، سَلَفْ خُوَارِيُون و هِن تِشْتِيْن كُو خُدِي اَوْ حَرَامُ دِيْرَابُو، وَاْن
حَلَالُ كِرِيُو، خُدِي ژِي بَدَاخَوَاَزَا جَزَا كِرِي بَزِيْ پَزْ لَوَان حَرَامُ كِرِيُو.

١٤٩. بِيْبِيْزَهٗ: فَيَجِهٖ دَلِيْلَا هَرِي تَكُوْزُ يٰاَحْدِيْ يَهٗ؛ اَكْرُ خُدِيْ بَخَوَسْتَا دِيْ هُونُ هُمُو سَرُوْخْتُ
يِكِرِنَا.^١

١٥٠. بِيْبِيْزَهٗ: دَهٗ هَايْدِيْ شَاهِدِيْنُ خَوَهٗ يِيْنُنْ؛ اَوِيْنُ كُو شَاهِدِيْ دِيْنُ كُو خُدِيْ بَرَا اَفْ
تَشْتِيْنُ هَا حَرَامُ كِرَنَهٗ. اِيْدِيْ اَكْرُ لَسَرُ فَيِ يِكِيْ يِيْنَهٗ شَاهِدُ، فَيَجِهٖ تُو دِگَلُ وَاَنْ نَبَهٗ
شَاهِدُ وَ نَدَهٗ دُوْفُ دِلْخَوَازِيْ يِيْنُ وَاَنْ يِنُ كُو تَايْتِيْنُ مَهٗ دَرُو دِيْرِيْنُ وَ يِيْنُ كُو بَنَّاخَرِيْ
بَاوَرِيْ نَايِيْنُ وَ ژ رِيْ خَوَهٗ رَهٗ اَوُ هَفْشِيْكَانُ جِيْدِكِيْنُ.

١٥١. بِيْبِيْزَهٗ: وَرَنُ، تَاكُو خُدَايِيْ وَهٖ لَوَهٗ حَرَامُ كِرِيَهٗ اَزْ ژ وَهٖ رَهٗ بَخَوَهِيْنُمُ: فَتُ تَشْتِكِيْ ژ وِي
رَهٗ نِكُنُ هَفْشِيْكَ، قَنْجِيْ لِيْدِيْ وَ بَاْفِيْنُ خَوَهٗ يِكُنُ، ژ طِرْسَا خِرَانِيْ زَارُوْ يِكُنُ خَوَهٗ
نَكْرُنُ. لَوُرَا اَمُ رَزَقِيْ وَهٖ وَ اَنْ ژِيْ دِيْنُ. خَوَهٗ نِيْزِيْ تُوْلَا زِيَاَنْ نِكُنُ؛ چِهٖ يِيْنُ اَشْكِرَا،
چِهٖ ژِيْ يِيْنُ فَشَارِيْ. اَوُ جَانِيْ كُو خُدِيْ كُشْتَا وِي لَوَهٗ قَدْخَهٗ كِرِيَهٗ بَرَوَايِيْ نَكْرُنُ.
هَا اَفَهٗ يٰا كُو خُدِيْ قَرْمَاْنَا وَهٖ يِيْ كِرِيَهٗ دَا كُو هُونُ بَفِكِرُنُ وَ تِيْ بَغِهِيْنُ.

١٥٢. حَتَا كُو سِيُوِيْ كَامِلُ نَبَهٗ، تِيْ يِمَبَسْتَا هَرِي رِنْدُ نِيْزِيْ مَالِيْ وِي يِيْنُ، يِيْشَانُ وَ مِيْزِيْ
بِدَاذْمَنْدِيْ يِيْنُ. اَمُ لَهَرُ كَسِيْ تِيْ بَقَاسِيْ هِيْزَا وِي بَارُ لِيْ دِيْنُ. دَمَا هُونُ يِيْشَانُ
ژِيْ فَيَجِهٖ يَحَقِيْ يِيْشَانُ، چَنْدِيْ (يِيْ كُو ژِيْ رَهٗ يٰاَنْ لَسَرِيْ تِيْ يِيْشَانُ) لِيْزِمَكِيْ وَهٖ يِيْ
پَرُ نِيْزِيْ بَهٗ ژِيْ. پِيْاَنَا كُو وَهٗ دَايَهٗ خُدِيْ، بِيْجَهٗ يِيْنُنْ. اَفَا هَايِيَهٗ گُوْتِنُ، قُوْبِيْ تِيْا خُدِيْ يَهٗ
لَوَهٗ، دَا كُو هُونُ يِيْزِيْ يِيْنُنْ.

١٥٣. يِيْگِيْكَانُ اَفْ رِيَا مَنَهٗ؛ رِيَا رَاسْتُ وَ دُرِسْتَهٗ، نَاخَوَهٗ بِيْدُنُ پِيْ وِي وَ نِدُنُ دُوْفُ رِيْجِيْكَانُ

١ خُدِيْ تَعَالِيْ، «اَرَادَهٗ» دَايَهٗ مَرُوْفَانُ وَ هِيْدَتَايِيْتَا خَوَهٗ ژِيْ يٰاَرَادِيَا وَ اَنْ فَهٖ گَرِيْدَايَهٗ. دِفِيْ مَرُوْفُ هِيْدَايِيْتِيْ
بَخَوَازُنُ حَتَايِيْ كُو خُدِيْ ژِيْ وَ اَنْ هِيْدَايِيْتُ بَكَهٗ. اَكْرُ خُدِيْ رِيْيَا حَقُّ شَانِيْ وَ اَنْ بَدَهٗ وَ اَوُ وِي نَخَوَازُنُ،
خُدِيْ دِيْ بَرُوْرِيْ وَ اَنْ نِيْيَنَهٗ سَرُ رِيْيَا حَقُّ. خُدِيْ وَ اَنْ ژُ اَنْجَامَا اَرَادِيَا وَ اَنْ رَهٗ سَرُبَسْتُ دِهِيْلَهٗ. اِيْدِيْ
دِفِيْ اَوُ بَرِيْزِيْ سَا بَرَا فَا خَوَهٗ قَبُوْلُ يِكُنُ. اَكْرُ خُدِيْ بَرُوْرِيْ خَلَكِيْ يِيْنَهٗ سَرُ حَقِيْ، مَاقِيْ كِيْ دِيْكَارَهٗ لَبَرُ
فِيْنا وِي رَاَبَهٗ؟ لِيْيَلِيْ سُنْتُ اللّٰهٖ اَفَهٗ؛ كِيْ هِيْدَايِيْتِيْ بَخَوَازَهٗ خُدِيْ دِيْ يِيْنُ.

دِنْ، فَيَجْهَ اَوِي وَهٖ زِيَا خُدِي بَقِيْنِيْن. اَفَا (هَاتِيَهٗ گُوْتِيْن)، خُدِي بُوِي قَرْمَان لَوَهٗ
كِرِيَهٗ دَا كُو هُونُ خَوَهٗ بِيَارِيْزِيْن.^١

١٥٤. پاشِي مَهٗ كِيْتِيْب، بَتَكُوْزِي، لِسَر شَكْلِي هَرِي رُنْد و زِي هَر تَشْتِي رَهٗ تَفْسِيْلَانَكِر،
بِرِيْرِي و دِلُوْفَانِي زِي مُوسَا رَهٗ شَانْد. هِيْفِي هِيَهٗ كُو اَو بِيْجُونَا بَر دَسْتِي پَرُوْرْدَگَارِي
خَوَهٗ باوْرِيِي بِيْنِيْن.

١٥٥. اَف (قَرْمَان) كِيْتِيْكَهٗ بِيْرُوْرَهٗ كُو مَهٗ اَو هِنَارْتِيَهٗ. فَيَجْهَ بَدِنْ بِي وِي وَ خَوَهٗ بِيَارِيْزِيْن،
دَا كُو رَحْمَت لَوَهٗ بِي كِرِيْن.

١٥٦. (مَهٗ قَرْمَان زِي وَهٖ رَهٗ هِنَارْت دَا كُو) هُونُ نَبِيْزِيْن: كِيْتِيْب، تَتِي زِي دُو طَائِفِيْن بَرِيَا مَهٗ رَهٗ
هَاتِيَهٗ هِنَارْتِي وَ بَرِاسْتِي زِي اَم زِي خَوْنْدِي وَ فِرِيْوُنَا وَان بِي نَاگَاهِيْن.^٢

١٥٧. يَان زِي دَا كُو هُونُ نَبِيْزِيْن: اَكْر زِي مَهٗ رَهٗ كِيْتِيْب بَهَاتَا شَانْدِي اَمِي زِي وَان بِيْهْتِر
تِيْگِهْشْتِي بُونَا. اِيْدِي بِيْنِگَان دَاخُوْيانِيْكَهٗ زِي نِك پَرُوْرْدَگَارِي وَهٖ، رِيْرِيْكَهٗ هِيْزَا وَ
دِلُوْفَانِيْكَهٗ پَر زِي وَهٖ رَهٗ هَاتِيَهٗ. فَيَجْهَ مَا يِي كُو بَتَايِيْتِي خُدِي باوْرِي نَبِيْنَهٗ وَ بَرِي خَوَهٗ
زِي وَان بِيْگِهْرِيْنَهٗ، سَتْمَكَاْرْتَر كِي هِيَهٗ؟ اَمِي وَانِيْن كُو بَرِي خَوَهٗ زِي نَايِيْتِيْن مَهٗ بِيْگِهْرِيْن،
زِي بَر بَرِيْگِهْرِيْنَا وَان، بَعْدَايِي هَرِي يِيْس (و طُوْر) جَزَا بِيْكَن.

١٥٨. (زِي بُو باوْرِي بِيْنِيْن) مَا هِي زِي لَبَنْدِي نَهٗ كُو مَلَايِيْكَت زِي بُو وَان بِيْن يَان (عَدَايِي)
خُدَايِي تَهٗ لَوَان رَاَبَهٗ، يَان زِي هِنَك زِي نِيْشَانِيْن رَبِي تَهٗ بَسَر وَان دَهٗ بِيْن! رُوْزَا كُو

١ لَوْرَا اَم نَاخَوَاْزِيْن كُو هُونُ بِيْزِيْن، «كِيْتِيْب تَتِي زِي بُو دُو جَلْبَان زِي يِيْن بَرِيَا مَهٗ رَهٗ هَاتِيَهٗ هِنَارْتِي.» زِي نَايِيْنَا
١٥١ و حَتَا بَهْر، زِي وَان قَرْمَانِيْن كُو بَهْرِيْن رَهٗ «دَهٗ قَرْمَان يَان زِي دَهٗ وَسِيْت «تِي گُوْتِيْن. اَف دِ شَرِيْعَتَا
هَمُو بِيْخَمْبَرَان دَهٗ هَبُوْنَهٗ.

٢ زِي بَر كُو تَوْرَاْت وَ اَنْجِيْل تَهٗ بَرْمَانِيْن عَرَبِي هَاتِيُوْن شَانْدِي، عَرَبَان دِيْكَارِيُو فِي يِكِي زِي خَوَهٗ رَهٗ يِكِيْن بَهَاتَهٗ
و بِيْزِيْن: اَم رَمَانِي وَان فِيم نَاكِيْن، هَايَا مَهٗ زِي قَرْمَانِيْن كُو دِ وَان دَهٗ نَهٗ، تَنَهٗ يَهٗ. فَيَجْهَ خُدِي زِي بُو فِي بَهَاتِيْن
زِي حُوْلِي رَاكِهٗ قَرْمَان بَرْمَانِي عَرَبِي هِنَارْت وَ تُو هِيْنَجْت زِي وَان رَهٗ نِهْشْت.

هٰنْ نِشَانَيْنِ خُدَايِيْ تَهٗ بَيْنَ (فَيَجِهْ وَانْ مَجْبُوْرِيْ اِيْمَانِيْ بَكْنْ)، وَيْ رُوْژِيْ اِيْمَانْ
فَيَدِيْ نَادَهٗ تُوْ كَسِيْ بِسْرَطِيْ كُوْ بَرِيْ بَاوَرِيْ تَنَانِيَهٗ يَانْ ژِيْ دِ بَاوَرِيَا خَوَهٗ دَهٗ خَيْرَكْ
بَدَسْتَنَحْسَنَبَهٗ. بِيِيْژَهٗ: دَهٗ چَاْفَتِيْرِيَا (يَكِيْ ژِ فَاَنْ) بَكْنْ، بِيْگَاَنْ اَمْ ژِيْ چَاْفَتِيْرِيِيْ دِكْنْ.

۱۵۹. بِيْگَاَنْ اَوِيْنْ كُوْ دِيْنِيْ خَوَهٗ پاَرْجَهٗ پاَرْجَهٗ كِرْنْ وَ اَوْ ژِيْ بُوَنْ فِرْقَهٗ فِرْقَهٗ، تَشْتَكِيْ تَهٗ
بَوَانْ رَهٗ تَنَهٗ. بَسْ كَارِيْ وَانْ سِيَاْرِيْ خُدِيْ يَهٗ؛ پَاشِيْ بِيَا كُوْ كِرْنْ (خُدِيْ) دِيْ وَانْ
نَاگَاھْدَارْ بَكَهٗ.

۱۶۰. چَهٗ كَسِيْ خَيْرِكِيْ بَكَهٗ فَيَجِهْ ژِيْ رَهٗ دَهٗ قَاتِيْ وَيْ هِيَهٗ. كِيْ ژِيْ نَفْتَحِيْكِ بَكَهٗ، فَيَجِهْ
بَسْ اَوْ بُوِيْ تَنِيْ تَيْتَهٗ جَزَاكِرنْ وَ لَوَانْ سِتْمَكَارِيْ نَاِيِيْ كِرْنْ.

۱۶۱. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) بِيِيْژَهٗ: بِيْگَاَنْ خُدَايِيْ مِنْ اَزْ بِيَالْ رِيْكَهٗ رَاسْتْ فَهٗ رَاسْتَرِيْ كِرِمَهٗ كُوْ
اَوْ دِيْنِكِيْ مَكُوْمَكِرِيْ رُوْشَا دُنِيَا وَ نَاخِرَتِيْ يَهٗ؛ دِيْنِيْ پَاكِيْ اِبْرَاهِيْمَهٗ كُوْ ژِ خَوَارِيِيْ
قَدَرَهٗ وَ اَوْ نَهٗ ژِ مُشْرِكَاَنْ بُوْ.

۱۶۲. بِيِيْژَهٗ: بِيْگَاَنْ نَمِيْژَا مِنْ، عِبَادَتِيْنْ مِنْ، سَاغِيَا مِنْ وَ مِرِنَا مِنْ تَفْ ژِ بُوْ خُدِيْ يَهٗ كُوْ
اَوْ پَرُوْرْدْ گَارِيْ عَالَمِيْ يَهٗ.

۱۶۳. ژِ خُدِيْ رَهٗ، تُوْ هَمَكُوْفْ نِيْنْ وَ اَزْ بِيْشِيْ هَاتِمَهٗ فَرْمَانَكِرْنْ وَ اَزْ بِيْشِيْكِ مَسْلَمَانَاْنِمْ.

۱۶۴. بِيِيْژَهٗ: مَا دَغْلْ كُوْ اَوْ پَرُوْرْدْ گَارِيْ هَرْ تَشْتِيْ يَهٗ اَزِيْ ژِ بِلِيْ خُدا لِهَرُوْرْدْ گَارِكِيْ دِيْ
بِگَرْمْ؟ فَرَنْجَا هَرْ كَسِيْ ژِيْ رَهٗ يَهٗ. تُوْ كَسْ، گَنَهِيْ تُوْ كَسِيْ هِلْمَنَاگَرَهٗ. پَاشِيْ فَكْرَا وَهٗ
بِيَالْ خُدَايِيْ وَهٗ فَهٗ يَهٗ. فَيَجِهْ دِيْ وَهٗ بِيَا كُوْ هُوَنْ تِيْ دَهٗ لِدِرِيْ هَفْ دِجُوْنْ، نَاگَاھْدَارْ
بَكَهٗ.

۱۶۵. خُدِيْ يَهٗ، يِيْ كُوْ هُوَنْ لِسَرْ عَرْدِيْ كِرْنَهٗ شُوْنِگَرِيْنْ هَفْ وَ مَرَنْبَهٗ بِمَرَنْبَهٗ هُوَنْ دِ سَرْ
هَفْ رَهٗ گَرْتِيْنْ، دَا كُوْ دَرْبَارِيْ قَنْجِيَا كُوْ دَايَهٗ وَهٗ دَهٗ وَهٗ بِجَرِيْبَهٗ. بِيْگَاَنْ خُدَايِيْ تَهٗ
جَزَاْدَاْنَا وَيْ بَلَزَهٗ وَ بَرَاْسْتِيْ اَوْ هَرْ گَنَهْزِيْرَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

۷. سُوْرَه يٰ اَعْرَافُ

سُوْرَه يٰ اَعْرَافُ، لِمَكِّيٍّ دَاكِّيْتَه. ۲۰۶ (دُو سَد و شَش) نَآيْتَه. زِي بَر كُو دِ نَآيْتَا ۴۶، ۴۸، ۴۹ مَ دَه بَحْسَا اَعْرَافِي كَرِيَه، زِي فِي سُوْرِي رَه «اَعْرَافُ» هَاتِيَه گُوتِن.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْمَ

۱. اَلْف، لَام، مِيْم، صَاد.

۲. (رَسُوْلِي مِّنْ!) اَفْ (قُرْآنُ) كِتَيبِكِه كُو زِي تَه رَه هَاتِيَه شَانْدِن، فَيَجَه بِلَا تَتَكَّاسِيكُ دِ سِيْنَكَا تَه دَه زِي چِيْنَبَه، (مَه اَفْ كِتَيبُ شَانْد) دَا كُو تُو پِي مِرُوْفَان (زِي عَذَابِي خُدِي) بِطَرَسِيْنِي وَ دَا كُو زِي بَاوَرْمَنْدَان رَه بِيَه شِيْرَت وَ بِيْرَنَانِيْن.

۳. (گَلِي مِرُوْفَان!) يَدِن پِي كِتِيْبَا كُو زِي جَم خُدَايِي وَه زِي وَه رَه هَاتِيَه وَ زِي بَلِي خُدِي نَدِن پِي تُو دُوْسْت وَ نَآريكَارَان. (بِرَاسْتِي) هُون پَر كِيْم شِيْرَنَان وَرْدِيْگِرَن.

۴. هَم مَه پَر گَنْد وَ بَاَزَار وَ يِرَان كِرَن، فَيَجَه عَذَابِي مَه بِشَفْ يَان زِي دِ خَوَا نِيْفَرُو دَه بَسَر وَآن دَه هَات.

۵. اِيْدِي دِمَا عَذَابِي مَه بَسَر وَآن دَه هَات، بَس اَفْ دِيْگُوْتِن: بِيْگَنَان اَم سِتْمَكَار بُون.

۶. صُوْنْد بَه، اَمِي وَآنِيْن كُو پِيْخَمْبَر زِي وَآن رَه هَاتِنَه شَانْدِن بَرِيْرَس بِيْگِرَن. صُوْنْد بَه كُو اَمِي پِيْخَمْبَرَان زِي بَرِيْرَس بِيْگِرَن.

۷. صُوْنْد بَه، اِيْدِي يَا كُو دِ نَافِرَا وَآن دَه قَوْمِيَه اَمِي بَرَانِيْن زِي وَآن رَه بِيْيَزَن وَ اَم زِي وَآن نَه بِيْ هَاي وَ غَافِل بُون.

۸. رُوْزَا قِيَامَتِي كِيْشَان رَاسْت وَ حَقَه. فَيَجَه كِي كُو كِيْشَانَا (خِيْرِيْن) وَي گِرَان بَه، اِيْدِي هَا اَو، يِيْن سَرَكْفَتِي بَخُوَه نَه.

۹. چِه كَسِي كُو كِيْشَانَا وَي سِفَكْ بَه (و كِيْشَانَا كُنْهِيْن وَي گِرَانْ بَه)، فَيَجَه هَا اَوْن اِيْن كُو بَسَدَم لِّاَيِّيْتِيْن مَه سِيْتَمَكَارِي كِرْن خَوَه خِسْتَنَه زِيَانِي.

۱۰. صُونْد بَه، مَه هُون لِسَر عَزْدِي بَجَه كِرْن و مَه لَوِي دَرِي دَرَفْت و نَافِگِيْنِيْن زِيَارِي (مَعِيْشِيْتِي) ژ وَه رَه يَكَارْتَانِيْن، (دِگَلْ فَيِي ژِي، ژِ خُدِي رَه) هُون پَرِ هِنْدَكْ شُكْر دِكْن.

۱۱. صُونْد بَه، مَه (نَادَمِي بَافِي) وَه نَافِرَانْد، پَاشِي مَه شِكْل و نَاوَا دَايِي. پَاشِي مَه ژِ مَلَانِيَكْتَان رَه گُوْت: ژِ نَادَم رَه هَرِن سِجُوْدِي. ژِ يِلِي اِبْلِيْس تَفْ چُوْنَه سِجُوْدِي؛ اَو بُو ژِ يِيْن كُو چُوْنَه سِجُوْدِي.

۱۲. خُدِي ژِ (شَيْطِيْن) رَه گُوْت: دَمَا مِنْ فَرْمَانَا سِجُوْدِي لَتَه كِرْ، اَو چِه بُو كُو نَهْشْت تُو بِيچِي سِجُوْدِي؟ (اِبْلِيْس) گُوْت: اَز ژِ وَي چِيْتَرِيْم؛ (لَوْرَا) تَه اَز ژِ اِيْگَر نَافِرَانْدِيْمَه وَ تَه اَو ژِ حَرِيِي نَافِرَانْدِيَه.

۱۳. (خُدِي) گُوْت: نَاخَوَه ژِ وَي دَاكَفَه، فَيَجَه مَافِي تَه نِيْنَه كُو تُو لَوِي دَرِي خَوَه مَرِن بِيْدِي، دَه دَرَكَفَه، بِيْگَمَان تُو ژِ يِي رَزِيْل و رِسَوَايِي!

۱۴. (اِبْلِيْس) گُوْت: حَتَا رُوْزَا كُو مَرِي ژِ تَرَبَان رَاْدِيْن كِيْسِي (مُهَلْتِي) بَدَه مِنْ.

۱۵. (خُدِي) گُوْت: بِيْگَمَان تُو ژِ وَاْنِيْن كُو مُهَلْتِ ژِ وَاْن رَه هَاتِيَه دَايِن.

۱۶. (اِبْلِيْس) گُوْت: ژِ بَر كُو تَه اَز رِيُونْدَا كِرْم، اَز صُونْد دِخُوْم كُو اَزِي لِسَر رِيَا تَه يَا رَاسْت رُوْنِم و اَزِي لَبَر مَرُوْفَان كَمِيْنِي دِيْنِم دَا كُو وَاْن ژِ رِي بَخْم.

۱۷. پَشْرَه اَزِي ژِ پِيْش وَاْن و ژِ پِيْشْت وَاْن فَه، ژِ رَاسْتِي وَاْن و ژِ چِيِي وَاْن فَه تَقَر دِي بِيْمَه وَاْن و تُو دِي پَرِيْن وَاْن ژِي شُكْر دَاژِ نَبِيْنِي!

۱۸. خُدِي (ژِ شَيْطِيْن رَه) گُوْت: دَه هَايْدِي بَرِسَوَايِي و قَشِيْتِي ژِ وَر دَرَكَفَه! صُونْد بَه، اَزِي ژِ نَادَمِيْن كُو بَدِن دُوْف تَه و ژِ وَه هَمُوِيَاْن جَهْنَمِي دَاگِرْم.

۱۹. (خُدَيِّ گُوْت): اَيُّ نَادَمْ! تُو و كَبَايَا خَوَه (حَوَا) لِبِهَشْتِي بَجَهٗ بِيْن؛ هُون چَاوَا دِفِيْن
وَسَا زِي بَخُون. لِيْلِي، نِيْزِي فِيْ دَارَا هَانِي نِيْن، (اَكْر هُون زِي بَخُون) اِيْدِي هُونِي
بِيْن زِي سِتْمَكَارَان.

۲۰. شَيْطِيْن، زِي بُو كُو زِي دَارَا قَدْخَكِرِي بَخُون زِي هَرْدِيَان رَه تَاسَاوَاْس چِيَكِر و دَا كُو
شَرْمَكَهَا (عَعَوْرَتِي) وَاْن اِيْ فَشَارَتِي نِيْشَانِي وَاْن بَدَه. (زِي وَاْن رَه) گُوْت: بَس زِي بُو
كُو هُون نِيْن مَلَكْ تَاْن زِي هُون حَتَا بَحْتَايِي لِي نَمِيْن، خُدَايِي وَه هُون زِي (خَوَارِنَا)
فِيْ دَارِيْ دَانَه پَاش.

۲۱. زِي وَاْن رَه صُونْد خُوَار (و گُوْت): بَرَاْسْتِي اَز هَر زِي بُو وَه شِيْرَنَكَارِم.

۲۲. اِيْدِي بِيْحِلَه و بِيْلَه دَار رَافِيِي وَاْن كِر. فَيَجَه چِه دَمَا زِي مِيَوَهِيِيْن وِيْ خَوَارِن، شَرْمَكَهَا
وَاْن، زِي وَاْن فَه دِيَار بُو و هَمَا دَسْت تَافِيْتِيْن پَلِيْن دَارِيْن بِهَشْتِي و خَوَه پِيْ نَخْمَانْدِن.
خُدَايِي وَاْن گَارِي وَاْن كِر: مَا مِنْ اَفْ دَار لَوَه قَدْخَه نَكِرَبُو؟ هَم مَا مِنْ زِي وَه رَه
نَكُوْتَبُو كُو شَيْطَان زِي بُو وَه نِيَارَكِي اَشْكِرَا يَه؟!

۲۳. (نَادَمْ و حَوَا) گُوْتِيْن: خُدَايِي مَه! مَه نَحَقِي لِحَوَه كِر، اَكْر تُو لِمَه تَبُوْرِي و رَحْمِي
لِمَه نَكِي، تَقْرَ اَمِي بِيْن زِي يِيْن خَسِرِي.

۲۴. (خُدَيِّ) گُوْت: دَه دَاكْفِن خَوَارِي هُونِي زِي هَف رَه بِيْدُْمَنَاهِي بِيْن و حَتَا دَمَكَه
دِيَارَكِرِي (حَتَا مِرِيْن) لِسَر عَرْدِي زِي بُو وَه وَاْرَكَه و زِيَانَبُوْرَانْدِن هِيَه.

۲۵. (خُدَيِّ) گُوْت: هُونِي لِسَر عَرْدِي بِيْزِيْن و هُونِي لِي بِيْمِرْن و (زِي بُو حَسَاْبْدَايِيْن) هُونِي
زِي يِيْن دَرَانِيْن.

۲۶. گَلِي زَارُوِيِيْن نَادَمْ! مَه زِي وَه رَه جِلَكَه وَسَا دَاخِسْتِيَه كُو هُون پِيْ عَوْرَتِي خَوَه بِنَحْمِيْن
و جِلَكْ زِي زِي بُو خَمْلَانْدِيْن. لِي جَلَا تَقْوَايِي (هَائِيْزِيَايِنَا فَرْمَاْن و قَدْخِيِيْن خُدَيِّ) هِي
زِي چِيْتِرَه. هَا اَفْ زِي تَايِيْتِيْن خُدَيِّ نَه دَا كُو اَوُ بَفِكِرِيْن و شِيْرَتَاْن زِي وَرَكِرْن.

۲۷. گَلِي زَارُوَيِّنْ تَادَمْ! بِلَا شَيْطَانٍ وَهَ ڙِي نَحَايِنَه كَا چَاوَا دِي وَ بَافِيْن وَه (تَادَمْ وَ حَوَا) ڙِ بِيْشْتِي دَرَحْسَتِن وَ جَلِيْن وَنَ ڙِ وَنَ كِرَن دَا ڪُو عَوَرَتِيْن وَنَ نِيْشَانِي وَنَ يَدَه. بِيْگَنَ شَيْطَانٍ وَ اِيْلَا خَوَه وَه دِيْبِيْن وَ هُون وَنَ نَابِيْن. بِيْگَنَ مَه شَيْطَان ڙِ بُو وَنَ كَسِيْن ڪُو باوَرِيِي نَابِيْن كِرِيَه دُوْسْت وَ نَارِيڪَار.

۲۸. دَمَا آو (مُشْرِك) نَفَنَجِيڪِي بِيڪُن، دِيْبِيْرُن: «مَه بَافُ وَ ڪَالِيْن خَوَه لِسَرُ فِي رِيِي دِيْتَنَه وَ خُدِي ڙِي يِي فَرْمَان لَمَه كِرِيَه». (رَسُوْلِي مَن !) بِيْبِيْرَه: بِيْگَنَ خُدِي بَنَقَنَجِيِي فَرْمَان نَاڪَه. مَا هُون لِسَر (نَافِي) خُدِي تَشْتِي ڪُو هُون نَرَانِن، دِيْبِيْرُن؟

۲۹. بِيْبِيْرَه: خُدَايِي مَن بَعْدَالْتِي فَرْمَان كِرِيَه. لِيْن ڇَوْنَا هَر مَزْگَفْتِي بَرِي خَوَه بَدَنَه خُدِي وَ ڙِ دَل وَ جَان عِبَادَتِي وَي بِيڪُن. چَاوَا ڪُو وَي هُون جَارَا بِيْشِيْن نَافِرَانْدَن دِي پِشْتِي مَرِيِي دِيْسَا وَه فَرِيْنَه.

۳۰. جَلَبُڪُ هَاتِيَه سَرُ رِيَا رَاسْتُ وَ جَلَبُڪُ ڙِي رِيْشَاشِي لِسَرِي مَسُوگَرُ بُوِيَه. بِيْگَنَ وَنَ ڙِ پِلِي خُدِي شَيْطَان ڙِ بُو خَوَه كِرَنَه دُوْسْت وَ پِشْتَقَان وَ ڙِ وَنَ وَه يَه ڪُو آو لِسَر رِيَا رَاسْتُ رَاسْتَرِيْبُوِي نَه.

۳۱. آي زَارُوَيِن تَادَمْ! لِيْجَمُ كِرْنَا هَر نِيْمِيْڙِي، جِلَا خَوَه يَا خَمْلِي يَا ڪُو هُون خَوَه پِي دِنِخْمِيْن وَرْگِرَن. بِيخُون، فُخُون وَ اِسْرَافِي مِڪِن، بِيْگَنَ خُدِي ڙِ يِيْن دَسْتَبَلَا فُحُزُ نَاڪَه.

۳۲. (رَسُوْلِي مَن !) بِيْبِيْرَه: آو خَمْلَا ڪُو خُدِي ڙِ عَقْدِيْن خَوَه رَه دَرَانِيَه وَ آو رَزَقِيْن پَاڪُ وَ خَوَشُ مَا ڪِي حَرَامُ كِرِيَه؟ بِيْبِيْرَه: آو لِيْزِيَاْنَا دُنْيَايِي (مِيْنَا هَرُ كَسِي) ڙِ بُو باوَرَمَنْدَانَه وَ بَتَايِيْتِي ڙِي رُوڙَا قِيَامَتِي مَافِي وَانَه. هَرُ وَهَا آمُ نَابِيْتِيْن خَوَه ڙِ جَفَاتَكَه تِيْگِهَشْتُ رَه بَدُوْرُفَرِي اَشْڪَرَا دِيڪُن.

۳۳. (رَسُولِيْ مِنْ!) بَيِّزْهٖ: بِيْگَانُ خُدَايِيْ مِنْ، بَسْ نَقْنَجِيْنِ اَشْكِرَا وِ يِّنْ فَشَارْتِي،
گَنَهْكَارِي وِ دَسْتَدِرِيْوِيَا مَاْفِيْ كَسَانْ، بِيْ كُو دَلِيْلَكِه وَه هَبِه كُو هُون ڙ خُدِي رَه
شَرِيكَان چِيكَن وَ دَر بَارِي خُدِي دَه كُو هُون بَنَزَانِي خَبَر بِيْدَن قَدَخَه كَرِيَه.

۳۴. ڙ هَر اَمْتِكِي رَه جِفَانِكِي وِي هِيَه. اِيْدِي دَمَا جِفَانِي وَاْنِ بِيْ، اُو نِكَارَن وِي سَعَتِكِي
بِيْدَن پَاش وَ بَرِيَا جِفَانِي وَاْنِ بِيْ ڙِي اُو نِكَارَن بِيْدَن پِيَش.

۳۵. گُلي زَارُوِيْنِ نَادَم! اَكْر ڙ نَاف وَه پِيْخَمْبَرِيْنِ مِنْ ڙ وَه رَه يِّنْ وَ تَابِيْتِيْنِ مِنْ ڙ وَه رَه
بِيِيْڙَن، اِيْدِي كِي خَوَه بِيَاَرِيْزَه وَ خَوَه رَاسْت وَ دُرِسْت بَكِه، فَيَجِه نَه لِسَر وَاْنِ طِرُسْ
هِيَه نَه ڙِي اُو غَمْگِيْنِ دَبَن.

۳۶. اَوِيْنِ كُو بَتَايِيْتِيْنِ مَه بَاوَرِي نَايِيْنِ وَ لِهَمْبَر وِي لَخَوَه نَنَهَانَه (كُو يِيْ بَاوَرِي يِيْنِنِ)،
اُو خَلِكِي اِيْگِرَن، اُو حَتَا بَحْتَايِي دِي تِي دَه بِن.

۳۷. فَيَجِه مَا ڙ وِي كَسِي كُو لِسَر (نَافِي) خُدِي نَوِي بَتَاخَفَه يَان ڙِي بَتَايِيْتِيْنِ وِي بَاوَرِي
نِيِيْنَه، ظَالَمِرِي كِي هِيَه؟ اَقِيْن هَا، پَارَا وَاْنِ (ڙ دُنْيَايِي) يَا كُو دِ كِيِيِي دَه نِقْسِي دِي
بِكِهِيْزَه وَاْنِ؛ حَتَا دَمَا قَاصِيْدِيْنِ مَه (يِيْنِ جَانُسْتِيْنِ) كُو جَانِي وَاْنِ بَسْتِيْنِ تِيْنَه جَم
وَاْنِ، دِيِيْڙَن: مَا كَانِي اَوِيْنِ كُو وَه دِ شُونَا خُدِي دَه اُو دَحَبَانْدَن؟ دِيِيْڙَن: ڙ بَر مَه
وُنْدَا بُون وَ (وِي هِنْگِي) لِسَر نَفْسَا خَوَه شَاهِيْدِي دِيْدَن كُو بَرَاْسِي وَاْنِ (لِيْدُنْيَايِي)
بَاوَرِي نَتَانِيْبُون.

۳۸. (خُدِي رُوْڙَا قِيَاْمَتِي ڙ وَاْنِ رَه) دِيِيْڙَه: هُونِي ڙِي دِ نَاف وَاْنِ اَمْتِيْنِ ڙ جَن وَ اِنْسَانَانِ
دَه يِيْنِ كُو بَرِيَا وَه بَهُوْرِيْنَه، بَكِيْنِ اِيْگِر. هَر كُو اَمْتَك بَكَهه اِيْگِر، لَعْنَتِي لِرِيْهَقَالَا
خَوَه تِيْنَه. حَتَا كُو اُو هَمُو لِيِي هَف دِ اِيْگِر دَه كُوْم دَبَن؛ يِيْنِ لِيَاش (دُوْڤَكْتِي) ڙ
يِيْنِ لِيِيْش (سَرُوْكِينِ خَوَه) رَه دِيِيْڙَن: خُدَايِي مَه! هَا فَاْنِ اَم ڙ رِي خُسْتِن! فَيَجِه ڙ

اَيۡگَرۡ عَزَابِكِي زَيۡدَهۡ بَدَهۡ وَاَنۡ. خُدَيۡ (زِ وَاَنۡ رَه) دِيۡبَرَه: زِ هَرۡ يَكِي زِ وَه وِ زِ وَاَنۡ رَه
عَزَابِكِي زَيۡدَهۡ هِيَه، لِيۡبِلَيۡ هُونۡ نَزَانۡ.^۱

۳۹. پِيۡسَنۡگِيۡنَ وَاَنۡ زِ دُوۡفَكَنِيۡنَ خَوَه رَه دِيۡبَرُن: اِيۡدِيۡ هُونۡ زِ مَه نَه چِيۡتِرَن (اَم وِ هُونۡ دِ
كُفَر وِ رِيۡشَاشِيۡي دَه وُكُهَفُن). (خُدَيۡ دِيۡبَرَه): نَاخَوَه هُونۡ زِيۡ بَسَدَمَا كُنُهِيۡنَ كُوۡ وَه
كِرِنَه عَذَابۡ بِيۡجِيۡزَن!

۴۰. بِيۡگَمَانۡ اَوِيۡنَ كُوۡ بَتَايِيۡنَ مَهۡ بَاوَرِيۡ نَايِيۡنَ وِ خَوَه مَزَنۡ دِيۡتِن، حَتَا كُوۡ دَفَه دِ قُلۡكَا
دَرَزِيۡي رَه دَرَبَاسۡ نَبَه، دَرِيۡنَ تَاسِيۡمَانَانۡ لَوَانۡ قَنَابِن وِ اَوۡ نَاكَفِنۡ بِيۡهَشَتِيۡ. هَرۡ وِسَاۡ اَم
كُنُهَكَارَانۡ جَزَاۡ دِيۡكِن.

۴۱. زِ كَاۡفِرَانۡ رَه زِ نَاۡگَرِيۡ جَهَنۡمِيۡ دُوۡشَك وِ لِسَر وَاَنۡ زِيۡ لِحِيۡفۡ هَنَه وِ بِيۡشِيۡ رَنۡگِيۡ اَم
طَالِمَانۡ جَزَاۡ دِيۡكِن!

۴۲. اَوِيۡنَ كُوۡ بَاوَرِيۡ تَانِيۡن وِ كَارِيۡن رِنَدۡ كِرِن - اَم تُوۡ كَسِيۡ زِيۡدِيۡي هِيۡزَاۡ وَيۡ بِنَبَارۡ نَاكِن-
اَوۡ خَلِكِيۡ بِيۡهَشَتِيۡ نَه وِ اَوِيۡ حَتَاۡ بَحَتَايِيۡ تِيۡ دَهۡ بِن.

۴۳. مَهۡ كِيۡن وِ حَسُوۡدِيۡ يَاۡ دِلِيۡ وَاَنۡ (جَنِّيۡيَان) دَه زِ وَاَنۡ بَرۡ كُوۡ دِ بِن وَاَنۡ رَه چَمۡ دِهَرِكِن
وِ كُوۡتِن: پِسَن وِ سِيۡپَاسِيۡ هَرۡ زِ خُدَيۡ رَهۡ بِن كُوۡ اَمۡ بَقِيۡ يَكِيۡ سَرُوۡخَتۡ كِرِن. اَكۡرَ خُدَيۡ
اَمۡ بِيۡ سَرُوۡخَتۡ نَكِرِنَا، اَمۡ قَتۡ تِيۡ نَدِگِهِيۡشَتِن. صُوۡنَدۡ بَه، قَاۡصِدِيۡنۡ خُدَايِيۡ مَهۡ دِگَل
حَقِيۡيۡ هَاتِيۡه. گَاۡزِيۡ لَوَانۡ هَاتَهۡ كِرِن؛ اَفۡ جَنَتَاۡ كُوۡ هُونۡ تِيۡ دَهۡ نَه، وَهۡ بَكَار وِ كِرِيۡبَارِيۡن
خَوَهۡ بَدَسَتۡ خَوَهۡ قَهۡ تَانِيۡه.

۴۴. خَلِكِيۡ جَنِّيۡ، گَاۡزِيۡ خَلِكِيۡ جَهَنۡمِيۡ دِيۡكِن، بَرَاۡسَتِيۡ اَمۡ گِهِيۡشَتِيۡه وَيۡ پِيۡيَانَاۡ كُوۡ خُدَايِيۡ
مَهۡ زِ بُوۡ مَهۡ دَابُوۡ، مَاۡ هُونۡ زِيۡ رَاۡسَتِيۡ وَيۡ سُوۡرَاۡ كُوۡ خُدَايِيۡ وَهۡ زِ وَهۡ رَهۡ دَابُوۡ هَاتِن؟

۱ اَوۡ رِيۡبِرِيۡنۡ كُوۡ بَرِيۡ جَفَاتَانۡ دِدَنۡ رِيۡيَاۡ شَاش، زِ بَرۡ كُوۡ اَوۡ بِيۡخَوَهۡ كَاۡفِرِن، هَمۡ زِ بَرۡ كُوۡ بَرِيۡ خَلِكِيۡ دِدَنۡ رِيۡيَاۡ
چُوۡت وِ شَاش زِ وَاَنۡ رَه دُوۡ قَاتۡ عَذَابۡ هِيَه. اَوۡ جَفَاتِيۡنۡ كُوۡ لِيۡيۡ رِيۡبِرِيۡنۡ رِيۡوِنَدَاۡ دَهۡ دِچِن، زِ وَاَنۡ رَهۡ زِيۡ
دُوۡ قَتۡ عَذَابۡ هِيَه، زِ بَرۡ كُوۡ هَمۡ اَوۡ بِيۡخَوَهۡ كَاۡفِرِن، هَمۡ زِ بَرۡ كُوۡ دِ رِيۡيَاۡ رِيۡبِرِيۡنۡ رِيۡشَاشۡ دَهۡ جُوۡنَه.

اَوْ رِي دِيۡبِرُنْ: اَرِي، اَم رَاسْتِي وِي ھا تِن. قَبِيۡجَا دِ نَافَبَرَا وَاَنْ دَه بَانْگِهَلْدِيۡرِكِيۡ بَانْگِ
کِر: لَعَنَّا خُدِي (دُوْرُبُوْنَا ژ دِلُوْھا نِيَا وِي) لِسَر ظَالِمَانْ بَه!..

۴۵. اَوِيۡنْ کُو ژ رِيَا خُدِي (بَرِيۡ مِرُوْفَاۡنْ) دَا دِگَرِيۡنْ وِ رِيَا خُدِيۡ چَوْتُ وِ خَوَارُ نِيۡشَانْ
دِدَن وِ اَوِ بَتَاخَرَتِيۡ بَاوَرِي نَا يِيۡنْ.

۴۶. دِ نَافَبَرَا ھَر دِيَاۡنْ دَه (بِهَشْتِي وِ جَهَنَمِيَاۡنْ دَه) پَر دِيۡکْ ھِيَه. لِسَر اَعْرَافِيۡ ھِنْ مِرُوْفِيۡنْ
کُو (بِهَشْتِي وِ جَهَنَمِيَاۡنْ) بِنِيۡشَانِيۡنْ وَاۡنْ نَاسْ دِيۡکَنْ ھَنَه. گَا زِي اَهْلِيۡ جَتِيۡ دِيۡکَنْ:
سِلَافْ (اَوْلِيۡ وِ نَارَامِي) لِسَر وَه بَه! اَوِ ھِي رِي نَجُوۡنَه بِيۡهَشْتِي لِيۡ بِيۡھِي نَه کُو اَوِ
دِيۡ بِيۡجِيۡ.

۴۷. دَمَا بَرِيۡ وَاۡنْ بِيۡھِيَا اَهْلِيۡ اِيۡگَر فَه تِيۡ فَاگَرَانْدِنْ، دِيۡبِرُنْ: خُدَا يِيۡ مَه! مَه نَغَرِيۡنَه دِيۡگَلْ
قَوِيۡ سَتَمَکَار.

۴۸. خَلْکِيۡ اَعْرَافِيۡ گَا زِي ھِنَکْ زِلَامَانْ دِيۡکَنْ کُو اَوِ ژ رُو دِيۡمِيۡنْ وَاۡنْ، وَاۡنْ نَاسْ دِيۡکَنْ (کُو
اَوِ بِيۡبَاوَرِنْ)، دِيۡبِرُنْ: نَه پَرَانِيَا وَه، نَه رِيۡ خَوَمَرِنْدِيۡرِيَا وَه تُو فَيۡدَه نَدَا وَه.

۴۹. خُدِيۡ ژ اَهْلِيۡ اِيۡگَر رَه دِيۡبَرَه: مَا اَفِيۡ ھا بُوۡنْ، اَوِيۡنْ کُو وَه صَوۡنَدِ دِخَوَارُ کُو خُدِيۡ
دِلُوْھا نِيۡيِ لُوَاۡنْ نَاکَه (وِ نَاچَنَه جَتِيۡ)? (پَاشِيۡ ژ وَاۡنْ رَه تِيۡ گُوۡتِنْ): دَه تِيۡکَفِنْ جَتِيۡ،
نَه طِرُسْ ژ بُوۡ وَه ھِيَه وِ نَه رِيۡ ھُوۡنْ غَمْگِيۡنْ دِيۡنْ.

۵۰. خَلْکِيۡ جَهَنَمِيۡ گَا زِي خَلْکِيۡ جَتِيۡ دِيۡکَنْ: دَه کَا ھِنَکِيۡ ژ نَافَا خَوَه يَاۡنْ رِيۡ ھِنَکِيۡ ژ
رِزَقِيۡ کُو خُدِيۡ دَا يَه وَه بَسَر مَه دَه بَرِيۡژَن! (خَلْکِيۡ جَتِيۡ) دِيۡبِرُنْ: بِيۡگَاۡنْ خُدِيۡ اَفْ
(نَافْ وِ خَوَارِنْ) لِسَر کَا فَرَاۡنْ حَرَامْ کَرِيَه.

۵۱. اَوِيۡنْ کُو دِيۡنِيۡ خَوَه ژ خَوَه رَه کِرَنَه کِنِفْ وِ لِيۡسِنَکْ وِ ژِيَاۡنَا گَرْدُوۡنِيۡ اَوِ خَا پَاۡنَدَنَه.
اِيۡدِيۡ چَاوَا وَاۡنْ پِيۡر گِيۡھَاتِنَا فَيۡ رُوۡژِيۡ ژ بِيۡر کِر وِ نَا يِيۡتِيۡنْ مَه مَانَدَلَه کِرِنْ، اِيۡرُوۡ اَمِيۡ
رِيۡ وَاۡنْ ژ بِيۡر بِيۡکَنْ وَاۡنْ دِ عَدَابْ دَه بِيۡھِلِنْ.

۵۲. بِيْگَمَانَ مَه كِيْتِيَكُ (كُو قُرْآنَه) ژ وَاَن رَه تَانِي، مَه بِزَانِيْن حُكْمِيْن وَيِ بَدُوْرْفِرِهِي ژ هَف فَقْتَاَنْدَن. اَوْ ژ بُو مَلَّتِكِي كُو باوَرِي بِيْن سَرُوختِي وِ دِلُوْفَانِي يَه.

۵۳. (لِيلِي اَوْ اِيْمَانِي نَايِن) اَوْ هَر لَبْنَدَا هَاتِنَا وَي جَزَايِي نَه كُو قُرْآنِي اَوْ يِي خَبَرْدَار كِرَنه. رُوژَا كُو اَوْ جَزَا يَسَر وَاَن دَه يِي، اَوِيْن كُو بَرِي دِ پَاش گُهي خَوَه رَه تَافِيْتِيُون، دِي بِيْزِيْن: بِيْگَمَانَ قَاصِدِيْن خُدَايِي مَه يَكُوْتِنَا حَقْ هَاتِيُون. مَا گَلُو ژ مَه رَه مَهْدَرَفَانِي هَنَه كُو اِيْدِي مَهْدَرِيَا مَه يَكُن؟ يَان زِي اَم (دِيْسَا لَدِنِيَايِي) يِيْن فَكَرَاَنْدَن، فَيَجَه ژ يِلِي يَا كُو مَه كِرِيَه، دَا كُو اَم كَارَكِي (رَنْدَتَر) يَكُن. بِيْگَمَانَ وَاَن زَرَار لَخَوَه كِرِيَه وَاَوَا (كُو ژ صَنَان) بَنُوِي دَاخَوَاز دِكِرُن بِيَجَه نَايِي.

۵۴. بِيْگَمَانَ پَرُوْرْدَغَارِي وَه خُدَا يَه، اَوِي كُو عَرْد وَاَسْمَان دِ شَش رُوژَان دَه تَافِرَاَنْدَنه، پَاشِي (بَشاوَايِكِي لَايَقِي خَوَه) لِسَر عَرَش رَاسَر بُو؛ شَف وِ رُوژِي بَهْف دِنَحْمِيَنه كُو هَرْدُو بَلَز، لِيِي هَف دِكِرُن. رُوژ، هِيَف وِ سَتِيَر لَبَر فَرْمَآنَا خَوَه بَرْدَسْتَبُوِي نَه. تَاگَاْهَدَار بِن! تَافِرَاَنْدَن وِ فَرْمَآنْدَايِن هَر زِي رَه يَه. خُدِي (بَزَانِي خَوَه) پِيْرُوْرْدِيْرَايِي يَه، بَخِيْر وِ بِيْرَه وِ (ژ هَر كِيَاَسِيِي) مَنَزَهه، اَوْ پَرُوْرْدَغَارِي عَالَمِي يَه.

۵۵. بِيْزِي، بَزَارَه زَار وِ لَآكَه لَآك لَبَر خُدَايِي خَوَه بَكِرُن. بِيْگَمَانَ خُدِي ژ سِيْنُوْرْبِهِيْرَان حَز نَاكَه.

۵۶. پَشْتِي چَاكِرِنَا عَرْدِي خَرَايِي وِ تَقْدَانِي لِسَر عَرْدِي مَكِن. بِيْطَرَس وِ بِيْهِيْفِي لَبَر خُدَايِي خَوَه بَكِرُن، بِيْگَمَانَ رَحْمَا خُدِي نِيْزِيكِي قَنَجِيخَوَازَانَه.

۵۷. اَوْ خُدَا يَه يِي كُو «بَا» بِيْمَزْ گِيْبَرِي لِيْپِيْشِيَا رَحْمَا خَوَه (بَارَانِي) دِشِيَنه. گَاْفَا كُو بَا وَاَن عَوْرِيْن (بَتَافِي) بَارْگَزَان هَلْدِيْگَرَه، اَم بَرِي وَاَن دِدَنه وِلَاتِكِي هَشْك، فَيَجَه اَم ژ عَوْرَان بَارَانِي دِيْبَارِيْن وِ اَم بُوِي تَافِي مِيُوَهِيِيْن جُر بِيْجُر دَرِيْنِيْن. چَاوَا اَم عَرْدَا هَشْك بَتَافِي هِيْشِيْن دِكُن هَر وِسَا اَمِي مَرِيَاَن زِي ژ گُوْرِيْن وَاَن سَاغ دَرِيْن. (اَم فَي ژ وَه رَه دِيْزِيْن) دَا كُو هُون ژ فَي رُوْشِي شِيْرَت بَكِرُن.

۵۸. اَوْ وَّلَاتِيْ كُوْا۟نَا وِى رَنْدٍ وَّ پَاكَهٗ، بَدَسْتُوْرًا خُدَايِيْ خَوَهٗ گِيَايِيْ خَوَهٗ بَاشِ دَرْدَخَهٗ،
يِيْ كُوْا۟نَا وِى پِيْسَهٗ، ژِ گِيَايِيْ بِيْفِيْدَهٗ پِيْقَهٗ تَشْتَكِيْ دَنْ دَرْنَاخَهٗ. بَقِيْ تَاوَايِيْ اَمَّ تَايِيْتِيْنُ
خَوَهٗ ژِ بُوْ جِفَاتَكَهٗ كُوْ شِيْكِرِيَا خُدَا دِيْكَنْ ژِ هَفْ دِفْتِيْنُ.

۵۹. صُوْنْدَبَهٗ، مَهٗ نُوحُ ژِ قَوْمِيْ وِى رَهٗ شَانْدُ، گُوْتُ: اَيِ گِلِيْ مِّنْ! خُدِيْ بَحْبِيْنُ. ژِ وِى
پِيْقَهٗ ژِ بُوْ وَهٗ تُو اِلَهٗ نِيْنُ. بِيْگَمَانْ اَزْ ژِ عَذَابِيْ رُوژَكَهٗ مَزَنْ دِطَرِسَمْ كُوْ بَسَرُ وَهٗ دَهٗ بِيْ.

۶۰. گِرَهٗ گِرِيْنُ گِلِيْ وِى گُوْتِيْنُ: بِيْگَمَانْ اَمَّ تَهٗ دِ نَافَا رِيْشَاشِيْكَهٗ اَشْكِرَا دَهٗ دِيِيْنُ!

۶۱. نُوحُ گُوْتُ: اَيِ گِلِيْ مِّنْ! تُو رِيْشَاشِيْ لِدُوْرُ مِّنْ نِيْنَهٗ، لِيْبِلِيْ اَزْ قَاصِدِيْ خُدَايِيْ
عَالَمِيْ مَهٗ.

۶۲. اَزْ وَحِيَا۟ خُدَايِيْ خَوَهٗ ژِ وَهٗ رَهٗ رَادِيْگِهِيْنَمْ، اَزْ شِيْرَتِ لَوَهٗ دِيْكَمْ وِىَا كُوْ اَزْ ژِ جَمَّ خُدِيْ
دِرَاْنَمْ هُوْنُ نِرَاْنُ.

۶۳. مَا هُوْنُ شَاشِ دِيْمِيْنُ كُوْ ژِ جَمَّ خُدَايِيْ وَهٗ لِسَرُ (زِمَانِيْ) يِكِيْ ژِ وَهٗ كِيْبِيْكُ ژِ بُوْ وَهٗ
بِيْ، دَا كُوْ وَهٗ (ژِ عَذَابِيْ خُدِيْ) بِيْطَرِسِيْنَهٗ وَ دَا كُوْ هُوْنُ خَوَهٗ بِيَارِيْزَنْ وَ دَا كُوْ هُوْنُ
بِكْشَنْ بَرُ دِلُوْفَانِيَا خُدِيْ.

۶۴. فَيَجَهٗ وَاَنْ بَنُوْحُ بَاوَرِيْ نَنَانِيْ، اِيْدِيْ مَهٗ اَوْ وِيِيْنُ كُوْ دِ كَشْتِيِيْ دَهٗ دِگَلُ وِى بُوْنُ
خَلَاسُ كِرِنْ وِيِيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ بَنَاتِيِيْنُ مَهٗ نَنَانِيْنُ، مَهٗ اَوْ بَنَافُ كِرِنْ! بِيْگَمَانْ اَوْ قَوْمِكِيْ
دِلْكُوْرُ بُوْنُ (رَاسْتِيْ نَدِيْدِيْنُ).

۶۵. هَمْ مَهٗ، ژِ گِلِيْ عَادُ رَهٗ زِيْ، بَرَايِيْ وَاَنْ هُوْدُ (بِيْخَمْبَرِيْ) شَانْدُ، (هُودُ) گُوْتُ: اَيِ گِلِيْ
مِّنْ! عِبَادَتِيْ خُدِيْ بَكَنْ. ژِ وِى پِيْقَهٗ ژِ بُوْ وَهٗ تُو اِلَهٗ نِيْنُ. مَا هِيْ زِيْ هُوْنِيْ خَوَهٗ (ژِ
عَذَابِيْ وِى) تَبَارِيْزَنْ!؟

۶۶. ژِ گِلِيْ وِى گِرَهٗ گِرِيْنُ كَافِرُ گُوْتِيْنُ: بَرَاْسْتِيْ اَمَّ تَهٗ نَاقِلِسِفَكُ دِيِيْنُ وَ بِيْگَمَانْ اَمَّ گَمَانُ
دِيْكَنْ كُوْ تَفَرُّ تُو ژِ دَرُوْكَرَانِيْ.

۶۷. (هُودُ) گُوت: اَيِ گِلِي مَن! اَز نَه تَافِلْسِفِكُمْ. لِئَلَيْلِي زِ تَالِيِي خُدَايِي عَالَمِي فَه اَز پِيخَمْبَرِكُمْ كُو هَاتِمَه شَانِدَن.

۶۸. اَز پِيَا مَ كُو خُدَايِي مَن اَز پِي شَانِدِمَه زِ بُو وَه رَادِگِهِنِيْم وَ اَز زِ بُو وَه شِيَرَتَكَارِكِي پِيَاوَرِم.

۶۹. مَا هُونُ شَاشِ دِمِينِ كُو زِ جَمِ خُدَايِي وَه، لِسَر (زِمَانِي) يَكِي زِ وَه، بِنْد وَ شِيَرَت زِ وَه رَه بِيَن دَا كُو وَه زِ عَذَابِي خُدِي بِطَرَسِيْنَه؟! بِيَرِ بِيْنِ، پِشْتِي هَلَاكََا گِلِي نُوحُ كُو هُونُ كِرَن شُونِگَرِيْن وَ اَن وَ هِيَز وَ قُوْتَا وَه زِيْدَه كِرَن. نَاخُوه قَنَجِيَا خُدِي بِيَرِ بِيْنِ دَا كُو هُونُ سَرِفَرَا زِ بِيْن.

۷۰. گُوتِيْن: (اَيِ هُود!) اَرِي مَا تُو زِ بُو مَه هَاتِيَه كُو اَمَ هَر زِ خُدِي رَه عِبَادَتِي بِيَكَن وَ اَمَ دَف زِ بِيْن كُو بَاف وَ كَالِيْن مَه زِ وَ اَن رَه عِبَادَتِ دِكِرَن بَرْدَن؟! فَيَجَه اَكْرَ بَرَا تُو زِ رَاسْتَبِيْزَانِ بِي، دَه هَايِدِي اَوُ عَذَابِي كُو تُو مَه پِي دِطَرَسِيْنِي بَسَر مَه دَه بِيْنَه.

۷۱. (هُودُ زِ وَ اَن رَه) گُوت: اِنْدِي زِ خُدَايِي وَه، زِ وَه رَه عَذَابِ وَ خَشْمَكِ مِسُوْگَرِ بُوِيَه. مَا هُونُ دَرِ حَقِي هِنِ نَافِيْن كُو وَه وَ بَاف وَ كَالِيْن وَه (يَالَه) اَوُ نَافِكِرَنَه بِيْن رَه نَفَاشِي دِيَكَن. لِسَر فَيِ يَكِي خُدِي تُو بَلْگَه زِي دَا نَخَسْتِيَه. نَاخُوه (لِهَاتِنَا عَذَابِي) چَافْتِيَرِي بِيَكَن، بِيْگَاَن اَز زِي بُوَه رَه چَافْتِيَرِي دِيَكَم!

۱ د فَيِ تَايْتِي نَفَاشَا دِ نَافِيْرَا هُودُ (س) وَ عَادَ دَه نَهَاتِيَه بِيَا نَكِرَن كَا چِيَه. لِي بَلِي زِ سُورَه يٰۤاَعْرَافُ هُودُ تَايْتِيْن ۵۳ يَ حَيَّانِي اَن «زِيَرَه گُوتِيْن: اَيِ هُود! تَه مُعْجَزِيَكِه اَشْكِرَا زِ مَه رَه نَهَاتِيَه، اَمَ زِي نَه اَوُن كُو زِ بُو گُوتَا تَه دَف زِ اِلَهِيْن خُوَه بَرْدَن وَ اَمَ تَه اَوُن كُو بَتَه بَاوَرِي زِي بِيْنِ. اَمَ بَس فَيِ دِيْزِيْن: زِ اِلَهِيْن مَه هِنْكَاَن بَتَه فَه دَا نَه! هُودُ، (زِ وَ اَن رَه) گُوت: اَز خُدِي دِيَكَم شَاهِد وَ هُونُ زِي شَاهِد بِن كُو بَرَا سْتِي اَز زِ وَ اَتِيْن كُو هُونُ (زِ خُدِي رَه) دِيَكَن هَفْشُكُ، دُور وَ بِيَرِي مَه. فَيَجَا زِ بَلِي خُدِي، هُونُ تَف لَهْمَبَرِي مَن قَن وَ قُوْتِيْن خُوَه چِيَكَن، پَاشِي: قَتْ مَهْلَتِي زِي نَدَن مَن. مَن، خُوَه سِيَا رَتَه وَيِ خُدَايِي كُو هَمَ خُدَايِي مَن هَمَ زِي خُدَايِي وَه يَه. تُو رِيْفَهْرَكِ تَنَه يَه كُو اَمَرِي وَيِ دِ سَتِي خُدَا دَه تَه. بِيْگَاَن خُدَايِي مَن لِسَر رِيَكِه رَاسْتَه» (فَيِ نَفَاشِي زِ مَه رَه زُوْنِي دِيَكَه).

۷۲. اَيۡدِيْ مَهٗ يَدُلُوۡفَانِيْكَهٗ ۙ جَمۡ خَوَهٗ، هُوۡدُ وِ يٰۤيۡنُ كُوۡ يۡيَ رَهٗ بُوۡنُ خَلَاسُ كِرۡنُ وِ مَهٗ كُوۡكَا
وَ اَيۡنِۡنُ كُوۡ بَتَايَتِيۡنِ مَهٗ بَاوَرِيۡ نَنَّاۤيِيۡوُنُ ۙ بِنِيۡ فَهٖ بَرِيۡ.

۷۳. مَهٗ ۙ ۙ (قَوۡمِيۡ) تَمُوۡدُ رَهٗ بَرَاۤيِيۡ وَ اَنۡ سَالِحُ (شَانۡدُ). گُوۡت: اَيۡ گَلِيۡ مَنۡ! خُدِيۡ بَهۡحَبِيۡنِ.
ۙ وَيۡ يٰۤيۡفَهٗ ۙ بُوۡ وَهٗ تُوۡ اَللهٖ نَيۡنِۡنُ. ۙ جَمۡ خُدَاۤيِيۡ وَهٗ، ۙ وَهٗ رَهٗ نِيۡشَانِكَهٗ (مُعۡجَزِيْكَهٗ) اَشۡكَرَا
هَاتِيَهٗ كُوۡ اَفۡ دَقِيَّا خُدِيۡ يَهٗ، ۙ وَهٗ رَهٗ مُعۡجَزِيْكَهٗ مَزَنَهٗ، دَفۡ ۙ ۙ بَرۡدُنۡ بَلَا ۙ (چِيۡرَا) اَرۡدَا
خُدِيۡ بَخَوَهٗ (وَفَخُوۡ)، زَنۡهَارُ تَاَزَارِيۡ نَدَنِيۡ! نَاخَوَهٗ دِيۡ عَزَابِكِيۡ بَرَّ اَنۡ وَهٗ بَكِرَهٗ.

۷۴. بِيۡرُ بِيۡنِۡنِۡ دَمَا پَشۡتِيۡ (هَلَاكَ اَقَوۡمِيۡ) عَادُ، مَهٗ هُوۡنُ كِرۡنُ شُوۡنۡگِرِيۡنُ وَ اَنۡ وَ مَهٗ لِسَرُ رُوۡيِيۡ
عَرۡدِيۡ هُوۡنُ بَجَهٗ كِرۡنُ كُوۡ وَهٗ لِدَشۡتِيۡنِ وَيۡ كُوۡشَكُ لِيۡدَكِرۡنُ وَ وَهٗ چِيَا دِكُوۡلَانۡ دِكِرَنَهٗ
خَانِيۡ. اَيۡدِيۡ قَنۡجِيۡنِۡ خُدِيۡ يٰۤيۡنِۡنِۡ هِشِيۡ خَوَهٗ وَ لِسَرُ عَرۡدِيۡ فَسَادِيۡيَ دَرۡنَخُنۡ.

۷۵. ۙ گَلِيۡ وَيۡ گِرَهٗ گِرِيۡنُ كُوۡ خَوَهٗ مَزَنۡ دِيۡدِيۡرَانُ، ۙ بَاوَرَمَنۡدِيۡنِ بِنَدَسۡتُ رَهٗ دِگُوۡتِيۡنِ: مَا هُوۡنُ
تَقَرُّ دِرَاۤنِۡنُ كُوۡ سَالِحُ ۙ جَمۡ خُدَاۤيِيۡ خَوَهٗ فَهٖ (بِيۡيَحۡمَبَرِيۡ) هَاتِيَهٗ شَانۡدِنُ؟ وَ اَنۡ ۙ ۙ
دِگُوۡت: (اَرِيۡ)، يٰۤيۡگَاۡنُ اَمۡ بُوۡحِيَا كُوۡ اُوۡ يٰۤيۡ هَاتِيَهٗ شَانۡدِنِۡ بَاوَرُنۡ.

۷۶. اَوِيۡنُ كُوۡ خَوَهٗ مَزَنۡ دِيۡدِيۡرَانۡ دِگُوۡتِيۡنِ: يٰۤيۡگَاۡنُ اُوۡ وَحِيَا كُوۡ وَهٗ يٰۤيۡ بَاوَرِيۡ تَاۤيِيَهٗ اَمۡ بَاوَرِيۡ
يٰۤيۡ نَاۤيِيۡنِ.

۷۷. فَيۡجَهٗ دَفَهٗ شَرۡۙيۡ كِرۡنُ وَ ۙ فَرَمَاۡنَا خُدَاۤيِيۡ خَوَهٗ دَرۡكَتِيۡنُ وَ گُوۡتِيۡنِ: اَيۡ صَالِحُ! اَكۡرُ
بِرَاۤسَتِيۡ تُوۡ يٰۤيَحۡمَبَرِيۡ دَهٗ كَا وَيۡ عَذَابِيۡ كُوۡ تَهٗ اَمۡ يٰۤيۡ دِيۡطَرَسَاۤنِدُنۡ بَسَرُ مَهٗ دَهٗ يِيۡنَهٗ!

۷۸. فَيۡجَهٗ وَيۡ اَرۡدُ هَرَا دِرُوَارُ اُوۡ هِنۡگَاۡفَتِيۡنِ، اَيۡدِيۡ اُوۡ دِ خَانِيۡيِيۡنِ خَوَهٗ دَهٗ لِسَرُ چُوۡكُ وَ رُوۡيِيۡنِ
خَوَهٗ كُمِشِيۡ مَانُ وَ وَصَاۡ مِرُنۡ.

۷۹. فَيۡجَهٗ وَيۡ پَشۡتَا خَوَهٗ دَا وَ اَنۡ وَ گُوۡت: اَيۡ گَلِيۡ مَنۡ! صُوۡنۡدُ بَهٗ كُوۡ مَنۡ يٰۤيَاۡمَا خُدَاۤيِيۡ
خَوَهٗ ۙ وَهٗ رَهٗ رَاگِهَانۡدُ وَ مَنۡ شِيۡرَتُ لَوَهٗ كِرُ، لِيۡلِيۡ هُوۡنُ ۙ شِيۡرَتۡكَرَاۡنُ حَزۡ نَاكِيۡنُ.

۸۰. وِی دَمِی لُوْطُ ژِ گَلِی خَوَه رَه گُوْت: مَا چَاوَا اَوْ فَحْشِیْتِیَا کُو بَرِیَا وَه تِه گِلَان نَکِرِیو
هُون دِکِن؟

۸۱. هُون ژَنان دِهیلَن وِ پِدْلَبُزِیْنِی بَمِیرَان رَه رَادَزِن. (اَف بَرَاَفَکَه کِرِیْتَه) بَلْکِی هُون
جَقَاتَکَه سَرخُوْفَجُوْیِ نَه.

۸۲. بَرَسَقَا گَلِی وِی هَر اَف بُو: ژِ هَف رَه گُوْتِن: وَاَن (لُوْط وِ پِیروْیِن وِی) ژِ وَلَاتِی خَوَه
دَرِیْن. بِنِگَاَن اَوْ مَرُوْفَنَه کُو خَوَه پَاک دِدِیْرِن.

۸۳. فِیجَه مَه لُوْط وِ مَالْبَاتَا وِی رَزْگَار کِرِن، ژِ بِلِی ژِنَا وِی، لَوْرَا اَوْ ژِ یِیْن هَلَاکَبُوْیِ بُو.

۸۴. مَه کَفِر (یِیْن سِنَجِرِی) بَسَر وَاَن دَه بَارَانْدِن، فِیجَه دَه بِنِیْرَه کَا اَنجَامَا گُنْهَکَارَان
چَاوَا بُو!

۸۵. هَم مَه ژِ (گَلِی) مَدِیْنِی رَه زی، بَرایِی وَاَن شُعِیْب شَانْد. (ژِ وَاَن رَه) گُوْت: اَی گَلِی
مِن! خُدِی بَحِیْنِن. ژِ وِی یِیْقَه ژِ بُو وَه تُو اِلَهِ نِیْنِن. بِنِگَاَن ژِ جَم خُدایِی وَه ژِ بُو
وَه دَلِیْلَکَه (مُعْجَزَیْکَه) اَشْکَرَا هَاتِیَه. اِنْدِی حَقِی کِیْشَان وِ یِیْقَانِی بَدِیْن وِ تَشِیْن
مَرُوْفَان بَکِیْیَاسِی نَدِن وَاَن. پَشْتِی چَاکَسَا زِیَا عَرْدِی تِی دَه خَرَابِیِی نَکِن. اَگَر بَرَاَسْتِی
هُون باوَرْمَنْدِن اَف ژِ وَه رَه چِیْتَرَه.

۸۶. لِسَر هَر رِیِی رُونِن کُو هُون مَرُوْفَان بِطْرِسِیْنِن وِ کُو هُون یِی بَرِی باوَرِی بِخُدِی
تَانِیَه وِی ژِ رِیَا (دِیْنِی) وِی فِکَرِیْنِن وِ کُو هُون رِیَا خُدِی چَوْتُ وِ خَوَار نِیْشَان پَدِن.

۱ لُوْطُ یِیْخَمْبَر، تَفِیِی بَرایِی اِبْرَاهِیْمَه. لِهْمَسِی بَنَافِی سَدُوْمُ بَاَزَارْکَ هَبُو، ژِ خَلْکِی وِی رَه یِیْخَمْبَرِی
هَاتِیو هَنَارِن. خَلْکِی سَدُوْمِی تَشْتِکِی وِی دِلْخَلِیْن دِکَر کُو تُو مِلَتَان اَوْ فِیْعَلَا کِرِیْت نَدِکَر. وَاَن تِیْکَلِیَا
هَقَزَانْدِی (هُوْمُوسْکَسْلی) دِکَر. هِیْچ گَهْتِن خَوَه نَدَان پَنْد وِ شِیْرِیْتِن لُوْط وِ فِیْعَلَا خَوَه یَا دِلْخَلِیْن وِ
رُوْقَرْمِجِیْن بَرْدَوَام کِرِن. دَاوِیِی لُوْط وِ مَرُوْفِیْن کُو بُوِی اِیْمَان تَانِیوْن، بَشَف ژِ سَدُوْمِی دَرْکِن وِ لِسَر
گَلِی وِی، ژِ ژُوْر فَه کَفِر بَارِیَان وِ بَرَزْزَلِیْکَه دِزَوَار هَلَاک بُوْن وِ چُوْن. یِیْی تَاوَاِیِی خَمَنَاک اَنجَام لَفْخُوْشِی،
نَانْکُوْرِیِی، کَفِرِی وِ چَاْفُسُوْرِیَان هَات.

لَبِيراَ خَوَه بِيْنِنِ وَيِّ دَمَا كُو هُونُ هِنْدِك بُون؛ فَيَجَه خُدِي هُونُ پُر كِرِن. دَه بِنِيرِن كَا
اَنجَامَا فَسَادَانْ چَاوَا بُوِيَه!

۸۷. اَگَر هِن ژ وَه، بَوَحِيَا كُو اَز بِيخَمْبَرِي يِي هَاتِمَه شَانْدِن اِيْمَانِي بِيْنِن وَ هِن ژ وَه
نِيْنِن، فَيَجَه خَوَه رَاگِرِن حَتَا كُو خُدِي دِ نَافِرَا مَه دَه فَرْمَان بَكَه (كُو مَوْمَنَان سَرَكَفَتِي
وَ كَافِرَان هَلَاك بَكَه). بِيگْهَان خُدِي چِيْتِرِيْنِي حَكِمْدَارَانَه.

۸۸. ژ گِلِي وَي گِرَه گِرِيْن كُو خَوَه ژ باوَرِيَا بَخْدِي مَرِن دِيْدِرَان، گُوْتِن: اِي شُعَيْب صُونْد
بَه اَمِي تَه وَ يِيْن كُو وَان دِگَل تَه باوَرِي ثَانِيْنَه ژ وَلاَتِي خَوَه دَرِيْن تَان زِي هُونِي
فَكِرِن سَر دِيْنِي مَه. (شُعَيْب بَسُوْسَرْتَمَايِي) گُوْت: مَا اَگَر اَم ژ دِيْنِي وَه بِيْزَار بِن زِي؟

۸۹. (صُونْد بَه!) اَگَر اَم دِيْسَا فَكِرِن سَر دِيْنِي وَه، پَشْتِي كُو خُدِي اَم ژ دِيْنِي وَه رِزْكَار
كِرِن، وَي دَمِي تَقَر لِسَر (نَافِي) خُدِي مَه نَوِي كَرِيَه. ژ بِلِي كُو خُدَايِي مَه بَقِي -اَو
جُدَا يَه. ژ مَه رَه نَه رَوَا يَه كُو اَم فَكِرِن سَر دِيْنِي وَه. خُدَايِي مَه بَزَانِيْنَا خَوَه دُوْر لَهَر
تَشْتِي گَرْتِيَه. مَه خَوَه هَر سِيَّارْتِيَه خُدِي. خُدِيُو، دِ نَافِرَا مَه وَ گِلِي مَه دَه (دِ وَي
تَشْتِي كُو اَم تِي دَه تِيكُوْشِيْنِي بَهْف رَه دِكِن) بَعْدَالْتِي حَكِم بَكَه. تَقَر تُو چِيْتِرِيْنِي
حَكِمْدَارَانِي.

۹۰. ژ قَوْمِي وَي گِرَه گِرِيْن كُو كَافِر بُون (وَهَا) دِگُوْتِن: صُونْد بَه، (اِي گِلِي مَه) اَگَر
هُون بِيْنَه پِيْرُوِي شُعَيْب بِيگْهَان هُونِي زَرَار بَكِن.

۱ خُدِي حَكْمِي كُو دِ نَافِرَا وَان دَه حَكْم كَرِيَه بَقَان تَايْتَان بِيَّان كَرِيَه: ژ سُوْرَه يِي هُوْد تَايْتَا ۹۴ ي «دَمَا
فَرْمَانَا مَه هَات، مَه يَدْلُوْفَنَانِيَكَه ژ جَم خَوَه شُعَيْب وَ اَوِيْن كُو دِگَل وَي باوَرِي ثَانِيْبُون خَلَاش كِرِن.
اَوِيْن كُو ظَالَم بُون، قِيْرَكَه دَرُوَار اَو گِرْتِن فَيَجَا دِ خَانِيْبِن خَوَه دَه لِسَر چُوْكِيْن خَوَه كَمِشِي مَان» وَ ژ
سُوْرَه يِي اَعْرَاف تَايْتَا ۷۸ ي «فَيَجَا وَي عَرْدَه زَا دَرُوَار اَو هِنْكَافْتِن، اِيْدِي اَو دِ خَتَانِيْبِن خَوَه دَه لِسَر چوَك
وَ رُوِيْن خَوَه كَمِشِي مَان وَ مَرِن» وَ ژ سُوْرَه يِي اَعْرَاف تَايْتَا ۹۲ ي «اَوِيْن كُو بَشْعِيْب پِيخَمْبَر باوَرِي
نَتَانِيْبُون، (وَسَا كُوْكََا وَان هَانِيُو بَرِيْن) هَر وَكِي اَو دِ فِي گُنْدِي دَه تَبُون وَ تِي دَه نَزِيَاْبُون. اَوِيْن كُو وَان
بَشْعِيْب باوَرِي نَتَانِيْبُون، يِيْن كُو زَرَار كَرِيُون هَر اَو يَخُوَه بُون» وَ ژ سُوْرَه يِي شَعْرَاء تَايْتَا ۱۸۹ ي «وَان
باوَرِي يِي نَتَانِي، فَيَجَا عَزَابِي زُوْرَا بَعُوْر وَ مِژ اَو گِرْتِن. بَرَاَسْتِي اَو عَزَابِي زُوْرَكَه مَرِن بُو!»

۹۱. اَيِدِي (پِشْتِي قَان شِيرَتَان) وَي عَزْدَهْرَا دِزْوَارْ اَوْ هِنْكَافْتِن، فَيَجِهْ اَوْ دِ مَالِيْن خَوَه
دَه لِسَرْ چُوْكَ وِ رُوِيْن خَوَه كِمِشِي مِرِي مَان.

۹۲. اَوِيْن كُو بَشْعِيْب پِيْخَمْبَرْ باوَرِي نَتَانِيُون، (وَسَا كُوْكََا وَاَنْ هَاتِيُو بَرِيْن) هَر وَكِي اَوْ
دِ فَي گُنْدِي دَه نَبُون وِ تِي دَه نَرِيَاْبُون. اَوِيْن كُو وَاَنْ بَشْعِيْب باوَرِي نَتَانِيُون، يِيْن
كُو زَرَارْ كَرِيُون هَر اَوْ بَخَوَه بُون.

۹۳. فَيَجِهْ شُعَيْبِ پِشْتَا خَوَه دَا وَاَنْ وِ گُوت: اَيِ گِلِيْ مِنْ! مِنْ پِيَامِيْن خُدَايِيْ خَوَه ژ وَه
رَه رَاگِهَانْدَنْ وِ مِنْ پَنْد وِ شِيرْت لَوَه كِرْن، اَيِدِي اَزِيْ چَاوَا ژ بُو قَوْمَكِي كَاْفِرْ عَمْگِيْن
يِيْم.

۹۴. مَه هَر چِقَاس ژ وِلَاتَكِي رَه پِيْخَمْبَرْكَ شَانْدِيَه، مَه هَر خَلِقيْ وَي رُوِيْ رُوِيْ تَنگَاسِي
وِ نَخُوشِيَان كِرْن، دَا كُو بَرَاَرَه زَارْ لَبَرْ مَه بَغِرْن.

۹۵. پَاشِيْ مَه دِ شُونَا تَنگَاسِي وِ نَخُوشِيَان دَه قَنجِيْ دَا وَاَنْ، حَيَانِيْ كُو زَارُوْ وِ مَالِيْ وَاَنْ
زِيْده بُون. فَيَجِهْ گُوتِن: يِيْگَاَنْ اَفْ تَنگَاسِي وِ فَرِهِيْ وَسَا هَاتِيُو سَرِيْ بَافْ وِ كَالِيْن
مَه ژِي. اَيِدِي دِ دَمَكَه كُو بِيْهَاتِيُون، مَه اَوْ ژ نِشْكَافَه (بَعْدَايِيْ) هِنْكَافْتِن.

۹۶. يِيْگَاَنْ اَكْرْ خَلِكِيْ بَاژَارَانْ اِيْمَانْ بَتَانِيَا وِ هَايْ ژ فَرْمَانْ وِ قَدَخِيِيْن خُدِيْ هَبُونَا، هَلْبَت
مَه دِي ژ وَاَنْ رَه (دَرِيِيْن) خِيْرِيْ ژ عَزْد وِ نَاسِيَاْنَاَنْ فِكِرْنَا. لِيْلِيْ وَاَنْ (بِيْخَمْبَرِيْن
مَه) باوَرِي نَتَانِيْن، فَيَجِهْ بَسْدَمَا نَقْنَجِيَا كُو بَدَسْتْ خَوَه فَه تَانِيُون، مَه ژِي بَعْدَاْب
اَوْ دَاَنْ جَزَا كِرْن.

۹۷. اَيِدِي مَا گَلُوْ خَلِكِيْن وَاَنْ بَاژَارَانْ ژ خَوَه اَوَلَه نَه كُو دَمَا اَوْ بَشْفْ رَاكْتِي بِن كُو
عَدَايِيْ مَه بَسَرْ وَاَنْ دَه نِيِيْ؟

۹۸. يَانْ مَا خَلِكِيْ وَاَنْ بَاژَارَانْ، دِ بَرِيْ تَافِيْ دَه كُو بَكَارِيْ بِيْهَافْلْ دَاكِيْشِن، ژ خَوَه اَوَلَه
نَه كُو عَدَايِيْ مَه ژ وَاَنْ رَه نِيِيْ؟

۹۹. مَا اَوْ زِ دَحْفِكَا خُدَيِّ پِشْتَرَا سْت بُوْنَه؟ فَيَجَه زِ جِفَاتَا يِيْنِ خَسِرِيْنِ پِيْنَه زِ دَحْفِكَا خُدَيِّ تُو كَسْ خَوَه اَوَّلَه نَابِيَه.

۱۰۰. قَيِّ هِي زِي زِ بُو وَا نِيْنِ كُو بُوْنَه وَيَرْتِي عَرْدِي پِشْتِي هَلَاكُبُونَا خَلَكِي وَي كُو اَكْرَا مِ بَقِيْنِ، اَمِ دَكَارُنِ بَسَدَمَا كُنْهِيْنِ وَا نِ، وَا نِ جَزَا بَكُنِ وَ سَرِ دِلِي وَا نِ مُوْرُ بَكُنِ، اِنْدِي اَوْدِي (رَاسْتِي) نَبِيْهِيْنِ.

۱۰۱. (رَسُوْلِي مِيْنِ!) اَو كُنْدِيْنِ كُو اَمِ زِ تَه رَه هِيْنِ رُوْدَانِيْنِ وَا نِ رَا دِيْگِهِيْنِ، يِيْگَمَانِ پِيْخَمْبَرِيْنِ وَا نِ بِمُعْجَزَه وَ نِيْشَانِيْنِ اَشْكْرَا بِيَالِ وَا نِ فَه هَاتُبُونِ. لِيْلِي اَو نَه هِيْنِ كَسِيْنِ وَ سَا بُوْنِ كُو يَوَانِ رَاسْتِيِيْنِ كُو بَرِي اِنْكَارِ كَرُبُوْنِ بَاوَرِي بِيْنِ. هَا بِي رَنگِي خُدَيِّ دِلِي كَا فِرَانِ مِهْرِ دِكِه.

۱۰۲. مَه زِ پَرِيْنِ وَا نِ تُو سُوْرُ وَ پِيَانِ نَدِيْتِ دِگَلِ كُو مَه پَرِيْنِ وَا نِ زِي دِيْتِ كُو هَرِ زِرِي دَرَكْتِي بُوْنِ.

۱۰۳. پِشْتِي وَا نِ (پِيْخَمْبَرَانِ)، مَه مُوسَا بِمُعْجَزَه وَ تَا يِيْتِيْنِ خَوَه بِيَالِ فِرْعَوْنِ وَ جِفَاتَا وَي فَه شَانْدِ، فَيَجَه وَا نِ لِي ظَلَمِ كِرِنِ (بَاوَرِي پِي نَتَا نِيْنِ)، دَه اِنْدِي بِنِيْرَه كَا دُوْمَاهِيْكََا خَرَابَكْرَانِ بُو جِه؟!۱

۱۰۴. مُوسَا كُوْتِ: اَي فِرْعَوْنِ! يِيْگَمَانِ اَز قَا صِدِي پَرُوْرْدِگَارِي عَالَمِي مَه (كُو بِيَالِ وَه فَه هَاتِمَه شَانْدِنِ).

۱۰۵. لِسَرِ مِيْنِ حَقَه كُو لِسَرِ نَافِي خُدَيِّ زِ رَاسْتِيِي پِيْنَه اَز تَشْتِكِي دِنِ نَبِيْرِمِ. يِيْگَمَانِ مِيْنِ

۱ خُدَيِّ دِ تَا يِيْتِي دَه فَرْمَانِ دِكِه كُو فِرْعَوْنِ وَ كَرِه گَرِيْنِ لِدُوْرِي لَتَا يِيْتِي خُدَيِّ ظَلَمِ كِرَنَه. دِ سُوْرَه يِي نَمِلِ دَه كُو ظَلَمِ وَا نِ لَتَا يِيْتَانِ اِنْكَارِ كَرْنَا وَا نِه، دِگَلِ كُو يَقِيْنِ دِرَا بُوْنِ كُو حَقَه زِي. تَا يِيْتَا ۱۳ وَ ۱۴ ي زِ سُوْرَه يِي نَمِلِ ظَلَمِ وَا نِ وَ هَا زَلَالِ دِكِه: «چِه دَمَا كُو مُعْجَزِيِيْنِ مَه اَشْكْرَا هَاتِيْنِ پِيْشَبَرِي جَافِيْنِ وَا نِ، كُوْنِيْنِ: اَف سِيْرَكِه اَشْكْرَا يِه. وَا نِ زِ بَرِ ظَلَمِ وَ قُرْتِيَا خَوَه مُعْجَزَه اِنْكَارِ كِرِنِ، حَالِ اَفَه كُو وَا نِ زِ قُرْتِيَا دِلِي خَوَه بَاوَرِ كِرَنَه كُو اَف (مُعْجَزَه رَاسْت) وَ حَقِيْنِ. دَه تُو بِنِيْرَه اَنْجَامَا مُفْسِدَانِ كَا چَاوَا بُو!»

زِ جَمِّ خُدَايِیْ وَهٖ مُعْجِزَهٗ وَنِشَانِیْنِ اَشْكَرَا ۙ وَهٖ رَهٗ تَانِیْنَهٗ، فِیْجَهٗ اِسْرَآئِیْلِیَّانِ دِگَلِ مِنْ اَزَادُ بَرَدَهٗ.

۱۰۶. (فِرْعَوْنَ زِ مُوسَا رَهٗ) گُوْت: اَکَرُ تُو بَمُعْجِزَیْکِیْ هَاتِیْیِ، اَکَرُ تُو زِ رَاسْتَبِیْزَانِ یِیْ دَهٗ کَا بِنَهٗ.

۱۰۷. فِیْجَهٗ مُوسَا دَارِیْ خَوَهٗ تَافِیْتُ، دِ وِیْ دَمِیْ دَهٗ دَارِیْ وِیْ اَشْكَرَا بُو زَهَايِکِیْ مَارَانِ.

۱۰۸. دَسْتِیْ خَوَهٗ زِی (زِ پَاخِلَا خَوَهٗ) دَرِخُسْتُ، زِ نِشْکَا فَهٖ اَوُ زِی زِ تَمَاشْکَرَانِ رَهٗ سِیْیِ وَنُورَانِیْ بُو.

۱۰۹. گِرَهٗ گَرِیْنِ قَوْمِیْ فِرْعَوْنَ گُوْتِن: بِيْگَا نِ اَفِ سِیْرَبَازِکِیْ پَرِ زَانَا يَهٗ.

۱۱۰. اَوُ دِخَوَا زَهٗ (بِسِیْرَبَازِیَا خَوَهٗ) وَهٖ زِ وَلَاتِیْ وَهٖ دَرِیْنِیْ، فِیْجَهٗ کَا هُوْنِ دِخَوَا زَنْ اَمْ جِهٖ بَکْنِ؟

۱۱۱. (جَفَا تَا فِرْعَوْنَ زِی رَهٗ) گُوْتِن: مُوسَا وَ بَرَايِیْ وِیْ بَدَهٗ مَزُوْلُکِرْنِ وَ قَاصِدَانِ بَشِیْنَهٗ وَلَاتَانِ..

۱۱۲. بِلَا هَمُو سِیْرَبَازِیْنِ زَانَا زِ تَهٗ رَهٗ بِنِیْنِ.

۱۱۳. فِیْجَهٗ دَمَا سِیْرَبَازُ هَاتِنِ جَمِّ فِرْعَوْنَ، گُوْتِن: اَکَرُ کُو اَمْ بَسْرَکْفِنِ، مَا زِ مَهٗ رَهٗ خَلَاتْکَهٗ قَبْرِیْ هِیَهٗ؟

۱۱۴. (فِرْعَوْنَ) گُوْت: بَلِیْ، بِيْگَا نِ هُوْنِیْ بِنِیْنِ زِ یِنِیْنِ نِیْزِیْکِیْ مِیْنِ.

۱۱۵. (سِیْرَبَازَانِ) گُوْتِن: اَیْ مُوسَا! مَا تُو دِیْ بَافِیْزِیْ، یَانِ اِمِیْ پِیْشِیْ بَافِیْزِنِ؟

۱۱۶. (مُوسَا زِ وَا نِ رَهٗ) گُوْت: هُوْنِ پِیْشِیْ بَافِیْزِنِ. جِهٖ دَمَا وَا نِ (هَنْرِیْنِ خَوَهٗ) تَافِیْتِنِ، سِیْرُ لِحَافِیْنِ خَلْکِیْ کِرْنِ وَ اَوُ طِرْسَانْدِنِ وَ سِیْرَبَازِیْکَهٗ مَزِنِ تَانِیْنَهٗ مِیْدَانِیْ (خَلْکِیْ حِزْرِ کَرِ کُو اَوُ مَارِیْنِ بَرَا سْتِیْ نَهٗ، نَهٗ کُو سِیْرَبَازِیْ يَهٗ).^۱

۱ جَادُو یَا نِ وِرِیْسِ وَ پَاژِچِیْنِ دَارَانِ تَافِیْتِنِ مِیْدَانِیْ. لِنِیْلِیْ زِ بَرِ کُو سِنِهْرُ لِحَافِیْنِ خَلْکِیْ کَرِیْبُوْنِ زِ وَا نِ رَهٗ وَکِیْ کُو مَارِیْنِ، دِهَاتِنِ دِیْتِنِ.

۱۱۷. مَهْ زِيْ يٰٓخَامُ زِ مُوسَا رَهْ شَانْدُ (مَهْ زِيْ رَهْ گُوْتُ): گُوْپَالِيْ خَوَهْ بَافِيْزَهْ! (فِيْجَهْ دَمَا مُوسَا گُوْپَالِيْ خَوَهْ نَافِيْتُ)، دَارِيْ مُوسَا، وَرِيْسَ وَ دَارِيْنَ وَ اَنْ يِيْكَ جَارِيْ دَاْفَرْتَاَنْدُنْ.

۱۱۸. فِيْجَهْ رَاسْتِيْ دَرَكْتَهْ حُوْلِيْ وَ كَارِيْ (سِيْرَبَازِيَا) كُو وَ اَنْ كَرِ، پُوْجَ بُوْ.

۱۱۹. لِيْوِيْ دَرِيْ (سِيْرَبَازِ) شِكَسْتِيْنُ وَ (فِرْعَوْنُ وَ بَرَكَآ خَوَهْ) رَزِيْلُ وَ رِسُوَا فَاْغَرِيَاَنْ.

۱۲۰. سِيْرَبَازُ زِيْ سَرُ رُوْ كَتِيْنُ، زِ خُدِيْ رَهْ سَجَدَهْ بَرِيْنُ.

۱۲۱. گُوْتِيْنُ: مَهْ بَاوَرِيْ بِيْزُوْرْدَ گَارِيْ عَالَمِيْ ثَانِيْ..

۱۲۲. (كُوْ اَوْ) پَرُوْرْدَ گَارِيْ مُوسَا وَ هَارُوْنَهْ.

۱۲۳. فِرْعَوْنُ، (زِ وَ اَنْ رَهْ) گُوْتُ: مَا بَرِيَا كُوْ اَزْ دَسْتُوْرَا وَهْ بِيْدَمُ وَهْ بَاوَرِيْ يِيْ ثَانِيْ؟ يِيْگَاَنْ اَفْ فَنْدَكَهْ، وَهْ لَوْلَاتِيْ (مِصْرِيْ) چِيْكَرِيْهْ دَا كُوْ هُوْنُ خَلَكِيْ وَيْ (قَبِيْلَتِيْ) زِيْ دَرُخِيْنُ. لِيْلِيْلِيْ هُوْنِيْ پَاشِيْ بَزَانِيْنُ (كَآ اَزِيْ جَهْ بِيْنِمُ سَرِيْ وَهْ).

۱۲۴. صُوْنْدُ بَهْ بَرَاْسْتِيْ كُوْ اَزِيْ دَسْتُ وَ يِيْيِيْنُ وَهْ زِ چِرَاسْتُ فَهْ زِيْكَمُ، پَشْتَرَهْ زِيْ اَزِيْ وَهْ هَمُوْيانُ بَصْلَبِيْنِمُ (دَالْقِيْنِمُ).

۱۲۵. (سِيْرَبَازَانُ) گُوْتِيْنُ: بِيْگَاَنْ اَمِيْ بِيَاْلُ خُدَايِيْ خَوَهْ فَهْ فَكَرُنُ.

۱۲۶. اَفْ نَكْرِيْ وَ عَدَاْبَدَايِنَا تَهْ بَسْ زِ بُوْ كُوْ ثَايِيْتِيْنُ خُدِيْ زِ مَهْ رَهْ هَاتِيْنُ وَ مَهْ زِيْ بَاوَرِيْ يِيْ ثَانِيْهْ. خُدِيْيُوْ، صَبْرِيْ بَسْرُ مَهْ دَهْ بَرِيْزِيْنَهْ، مَهْ رَاْگَرَهْ وَ مَهْ مُسْلِمَانُ بِيْمَرِيْنَهْ.

۱۲۷. گِرَهْ گَرِيْنُ قَوْمِيْ فِرْعَوْنُ زِيْ رَهْ گُوْتِيْنُ: مَا ثُوْ يِيْ مُوسَا وَ گِلِيْ وَيْ (سَرَبَسْتُ) بِيْهِيْلِيْ دَا كُوْ لِسَرُ عَرْدِيْ تَفْدَاْنِيْ يِيْكَ وَ پَشْتَا خَوَهْ بِيْدُنْ تَهْ وَ خُدَايِيْنُ تَهْ؟ (فِرْعَوْنُ) گُوْتُ: اَمِيْ كُرِيْنُ (زِلَاْمِيْنُ) وَ اَنْ يِيْكَرُنُ وَ كِيْچِيْنُ وَ اَنْ زِيْ (زِ بُوْ خَزْمَتِيْ) سَاغُ بِيْهِيْلِيْنُ وَ يِيْگَاَنْ اَمْ زِ وَ اَنْ رَهْ سَرْدَسْتِيْنُ.

۱۲۸. مُوسَا زِ گِلِيْ خَوَهْ رَهْ گُوْتُ: پَشْتَا خَوَهْ بَخْدِيْ گَرِيْيِيْدُنْ، ثَارِيْكَارِيْيْ زِيْ بَخُوْهَارُنْ،

بِيَهْنَا خَوْه فِرَه بَكْنُ وَ صَبْرِي بَكِيشُن. بِيَكَّانُ عَرْدُ تَفْ تَا خُدِي يَه. ژِ عَقْدِينُ خَوْه اَوْ
كِي بِيِي وَي دِكِه مِيرَا نَكِرِي عَرْدِي. دُومَاهِيك ژِ تَقْوَا دَارَان رَه يَه.

۱۲۹. (كَلِي مُوسَا زِي رَه) گُوتُن: بَرِيَا كُو تُو (بِيِي خَمْبَرِي) ژِ مَه رَه وَرِي، اَم دِهَاتِن
اِي شَانْدِن وَ پِشْتِي كُو تُو هَاتِيَه زِي اَم تِيِن اِي شَانْدِن. (مُوسَا ژِ وَاَن رَه) گُوت: هِي يِي
هَبِيَه كُو خُدَا يِي وَه دِرْمِي وَه ژِ حُولِي رَاكِه؛ وَاَن هَلَاكُ بَكِي وَ وَه لِسَر عَرْدِي (لِشُونَا
وَاَن) بَكِه دَسْتِهَلَاث. فَيَجِه دِي بِنِيرِي كَا هُونِي چِه بَكْن؟

۱۳۰. صُونْد بَه، مَه فِرَعُون وَ مَالْبَاتَا وَي بَغَلَا يِي وَ كِيَمَكِرِنَا فَيَكِي جَزَا كِر دَا كُو ژِ خَوْه
رَه دَرَس بَكِرْن.

۱۳۱. دَمَا قَنَجِيك بَسَر وَاَن دَه بَهَاتَا، دِگُوتُن: آفَا هَاتِيَه ژِ بَر مَه يَه، اَكْر نَرِنْدِيك بَسَر وَاَن
دَه بَهَاتَا، نَبِي مُوسَا وَ يِيِن يِي رَه دِكِرُن سَبَبِي بِيَتُو خَرِيَا لِسَر خَوْه. تَا كَاهْدَار بِن!
بِيَكَّانُ چِه تِشْتِي ژِ خُوشِي وَ نَخُوشِي كُو بَكِيَه وَ وَاَن اَوْ ژِ جَم خُدِي يَه، لِيَبَلِي
پَرِيَن وَاَن نَزَانُن.

۱۳۲. دِيَسَا (ژِ مُوسَا رَه) گُوتُن: تُو چِه مُعْجَزِي يِي يِيِن دَا كُو تُو يِي سِيرِي لِمَه بَكِي، دَه
بِيِيَه، فَيَجِه اَم نَه اُون كُو بَاوَرِي بَتِه بِيِنُن.

۱۳۳. فَيَجِه مَه زِي بَارَانَكِه دِرْوَار، كَلِي، سِيَه، بَق وَ خُون بَسَر وَاَن دَه تَانِيَن كُو آف
نِيَسَانِيَن پَر تَخْلِيَتِن. اِيْدِي دِيَسَا زِي وَاَن خَوْه مَزِن دِيرَان (و وَاَن بَاوَرِي نَتَانِي) وَ
اَوْ هَر مِلْتَكِي كُنْهَكَار بُون.^۱

۱ چِه دَمَا خَلِكِي مَسْرِي اِيْمَان نَتَانِيَن خُدِي، بِلْهي وَ بَارَانِي اَوْ جَزَا كِرُن. پِشْتَرَه بَدُورِي؛ كَلِي، سِيَه وَ بَق
شَانْد سَر وَاَن بِنَاوَا يَكِي وَسَا اَوْ اَزَال بَرْدَانَه وَاَن دَا كُو بَكْفِن دَف وَ چَا فِين وَاَن. پِشْتِي فِين ژِ زُورُ فِه
خُون لِسَر وَاَن بَارَانْد، حَتَا كُو تَا فَا وَاَن گَش بُو خُون. فَيَجِه هَاتِن جَم مُوسَا پِي خَمْبَر، زِي رَه گُوتُن: ژِ
خُدِي هِي يِي وَ لِقَا فِه بَكِه دَا كُو فَاَن مُسِيَتَان ژِ سَر مَه رَاكِه. مُوسَا زِي ژِ خُدِي هِي يِي وَ رَجَا كُر كُو ژِ
سَر وَاَن رَاكِه. اِيْدِي خُدِي ژِ سَر وَاَن رَاكِر. لِيَبَلِي دِيَسَا زِي رَه گُوتُن: هِي مُوسَا! بَرَا سْتِي تُو سِهَر بَارَزِي
مَزِينِي وَ دِيَسَا زِي بَاوَرِي نَتَانِيَن.

۱۳۴. چِه دَمَا عَذَابِ بَسَرِ وَاَنْ دَه هَات، گُوْنِ: يَا مُوسَا! تُو بَخَاتِرِي وَيِ پِيْمَانَا كُو خُدِي دَايِي تَه، ژ بُو مَه لِيَرِ خُدَايِي خَوَه بَگَرَه (دَا فِي عَذَابِي ژ سَر مَه رَاكِه)، اَكْر تُو عَذَابِ ژ سَر مَه رَاكِي، بَصُونْد، اَمِي بَاوَرِي بَنَه بِيْنِ وَاَمِي اِسْرَائِيْلِيَانِ زِي دِگَلِ تَه بَشِيْنِ!

۱۳۵. فَيَجِه چِه دَمَا مَه عَذَابِ حَتَا دَمَكِ دِيَارِ كَرِي ژ سَرِ وَاَنْ رَاكِرِ كُو اَوِي دِ وَيِ دَمِيْدَه بَگَهِيْزِنَه عَذَابِي، دِ جِه دَه سُوْرَا خَوَه شِكَاَنْدِن (و ژ گُوْتِنَا خَوَه فَاكِرِيَان).

۱۳۶. اِيْدِي بَسَدَمَا كُو وَاَنْ بَنَاتِيْنِ مَه بَاوَرِي نَتَانِ وَاَمِي بِيْنَاگَاه بُوْن، مَه ژِ وَاَنْ حَيْفِ سِتَاَنْد، فَيَجِه مَه اَوِ دِ دَرِيَايِي دَه خَنَقَاَنْدِن.

۱۳۷. مَه اَوِ قَوْمِي كُو هَاتِيُوْنِ بَلَنگَاَزِ كِرِنِ مِيرَاخَوَارِي رُوْرَا فَا وَاَمِي رُوْزْهَلَا تَا اَرْدَا بَخِيْرِ وَاَمِي بَسَبُوْنَتِ صَبْرَا وَاَنْ، گُوْتِنَا خُدِي يَا هَرِي قَنْجِ لَسَرِ زَارُوِيْنِ اِسْرَائِيْلِ هَاتَه جِه. مَه، يَا كُو فِرْعَوْنِ وَاَمِي قَوْمِي وَيِ نَافَا دِكِرِنِ وَاَمِي بَاخَجِيْنِ كُو چِيْدِكِرِنِ هَرِفَاَنْد.

۱۳۸. مَه زَارُوِيْنِ اِسْرَائِيْلِ دِ دَرِيَايِي رَه دَرَبَاسِ كِرِنِ، اِيْدِي گَهِيْشْتَنَه جَمِ مِلَّتَكِي كُو اَوِ بَعِيَادَتِيْنِ بُوْتِيْنِ خَوَه فَه مَزُوْلِ بُوْن. (اِسْرَائِيْلِيَانِ) گُوْنِ: اَيِ مُوسَا! كَا چَاوَا ژِ فَاَنْ رَه اَلِه هَنَه، تُو زِي ژِ مَه رَه اَلِهَكِي چِيَكِه. (مُوسَا) گُوْت: بَرَاْسَتِي هُوْنِ مِلَّتَكِي نَزَانِ.

۱۳۹. بِيْگَاَنْ اَفِيْنِ كُو ژِ پُوْتَاَنْ رَه عِبَادَتِ دِكِنِ، رُوْشَا اَوِ تِي دَه نَه هَلَاكِ وَاَمِي خَسَارَتَه وَاَمِي كَارِي كُو اَوِ دِكِنِ زِي بُوْجِ وَاَمِي بَطَالَه.

۱۴۰. مُوسَا گُوْت: اَرِي مَا اَزِي چَاوَا ژِ يَلِي خُدِي ژِ بُو وَه لِاَلِهَكِي دِنِ بَگَرِم، حَالِ اَفَه كُو خُدِي هُوْنِ دِ سَرِ خَلَكِي رَه گِرْتَنَه؟! ۱

۱۴۱. (گَلِي اِسْرَائِيْلِيَانِ!) دِ بِيْرِ بِيْنِ، وَيِ دَمَا كُو مَه هُوْنِ ژِ مَالِبَاتَا فِرْعَوْنِ رَزْگَارِ كِرِنِ: وَاَنْ

۱ خُدِي تَعَالِي، اِسْرَائِيْلِ ژِ زُوْرْدَسْتِي وَاَمِي هُوْفِيْتَا فِرْعَوْنِ رَهَا كِرِنِ، اَوِ دِ دَرِيَايِي رَه دَرَبَاسِ كِرِنِ وَاَمِي لُجُوْلَا سِيْنَايِي پَرِ نَعْمَتِ وَاَمِي قَنْجِي لَوَانِ كَرِ. دِگَلِ وَاَنْ هُمُو قَنْجِيَانِ زِي گَا فَا اِسْرَائِيْلِي رَاْسَتِي عَمَالِيْقَانِ هَاتِنِ كُو وَاَمِي عِبَادَتِيْنِ گُوْلَكِي دِكِنِ، وَاَنْ زِي چَاَفِ لِعَالِيْقَانِ كِرِنِ، عِبَادَتِيْنِ خُدِي هَشْتِنِ وَاَمِي خُوْسْتِنِ كُو اَوِ زِي عِبَادَتِيْنِ گُوْلَكَاَنْ بَكِنِ. فَيَجِه خُدِي تَعَالِي وَاَنْ قَنْجِيْنِ كُو لَوَانِ كَرِيَه دِ بِيْرَا وَاَنْ تَبِنَه وَاَمِي فَرْمَانِ دِكِه.

رَّانَ وَ تَاَزَارَا هَرَى دِرْوَازِ دِگِهَانْدَن وَه؛ کَرِيْن وَه دِکُشْتِن وَ کَچِيْن وَه سَاغ دِهَشْتِن.
هَّا دِ فَي (رَّانَ وَ تَاَزَارِي) دَه، رِ تَالِيِي خُدَايِي وَه فَه، رِ بُو وَه اِمْتَحَانْکَه مَزِن بُو.

۱۴۲. مَه سِي شَفْ پِيَّان (جِفَان) دَا مُوسَا وَ مَه دَه شَقِيْن دِن رِي لِي زِيْدَه کَرِن، فَيَجَه
مُدْتِي بِرْوَردْگاري وَي رَه بُو چِلْ شَقِيْن تَکُوز. مُوسَا رِ بَرَايِي خَوَه هَارُون رَه گُوت:
دِ نَافْ کِلِي مَن دَه بِيَه شُونْگِرِي مَن، وَان رَاسْت بَکَه وَ نَدَه يِي رِيَا مُفْسِدَان.

۱۴۳. چَه دَمَا مُوسَا رِ بُو جِفَانِي مَه هَات وَ خُدَايِي وَي يِي رَه بِيَشِي. (مُوسَا) گُوت:
خُدَايِي مَن! خَوَه نِيَشَانِي مَن يَدَه دَا اَز تَه بِيِيْنَم. (خُدِي) گُوت: بِيْگَمَان تُو يِي مَن
نَبِيْنِي. لِيْلِي لِيْچِي بَنِيْرَه، اِنْدِي اَکَر جِيَا لِيْجِي خَوَه رَاوَسْتِيَا هَنْگِي تُو يِي مَن بِيِيْنِي!
فَيَجَه چَه دَمَا خُدَايِي وَي رِ چِيِي رَه دِيَار بُو (بِدِيَارِيْکَه لايِقي خَوَه)، اِنْدِي جِيَا رِ
هَفْدَه کُت (بَعْرَدِي رَه مِسْپُوَا بُو) وَ مُوسَا رِي بِيْهَش کُت سَرْ عَرْدِي وَ هَاي رِ خَوَه
نَمَا. چَه دَمَا بِيْهَشِي خَوَه فَه هَات، گُوت: اَز تَه رِ هَمُو کِيْهَاسِيَان پَاک دِيْرِيْم، اَز لَبَر تَه
تُوْبَه دِيْکَم وَ اَز پِيْشِيْکِي بَاوَرْمَنْدَانِم.

۱۴۴. (خُدِي) گُوت: اَي مُوسَا، بِيْخَمْرِيَا رِ جَم خَوَه وَ بَنَاحَفْتِنَا خَوَه يَا دِکَل تَه، مَن
تُو لِسَر مَرُوفَان رَه گَرْتِيَه. فَيَجَه اَفَا مَن دَايِي تَه بِيْگَرَه وَ بِيَه رِ شُکِرْدَارَان.

۱۴۵. مَه رِ بُو مُوسَا لِسَر پَلِيْن تُوْرَاتِي رِ شِيْرَت وَ حُکَمَان هَمُو تَشْت بِيْرْفَرَهِي نَفِيْسِيْن.
فَيَجَه (خُدِي رِي رَه گُوت): بِيْهِيَز وَ رِ دِلْ وَان بِيْگَرَه وَ لِگَلِي خَوَه فَرْمَان بَکَه کُو اَو بِيَا
هَرِي قَنْجَر بِيْگَرِن. (اَکَر هُون رِ رِي دَر کَفِن) اَزِي دِ نِيَز دَه جِه وَ وَاْرِيْن رِيْرِدَر کُنِيَان
نِيَشَانِي وَه بِيْدَم.

۱۴۶. اَزِي بَرِي وَانِيْن کُو لِعَرْدِي رِ نَحَقِي وَ بِيْخِيْخِي خَوَه مَزِن دِيْکُن رِ تَاِيْتِيْن خَوَه

۱. اَفْ تَاِيْتَا پِيْرُوْر دَهه زَانِيْن کُو تُوْرَات دِ لَوْحَان دَه يَانِي رُوپَلَان دَه نَفِيْسَايِي بُو وَ خُدِي تُوْرَات وَسَا دَاِيَه
مُوسَا. لِيْلِي دِ بَارَا وَان لَوْحَان دَه مَه چُو رَاْنِيْکَه بَنِيْر تَنَه. لِي دِ نَافَرُوْکَا وَان رُوپَلَان دَه رِ تَالِيِي دِيْنِي وَ
اِسْلَاحِي فَه اِحْتِيَاْجَا اِسْرَائِيْلِيَان بِيْجَه تَشْتِي هَبُوِيَه اَو دِ وَان دَه هَبُون.

دَاغِرِيْمُ. اَگَرُ اَوْ هُمُو نِيْشَانُ وَ تَايَاتَانِ بِيْبِيْنِ رِيْ دِيْسَا دِيْ بَاوَرِيْ بَوَانِ نِيْبِيْنِ. اَگَرُ اَوْ رِيَا هِيْدَايَتِيْ وَ رَاَسْتِيْ بِيْبِيْنِ رِيْ اَوْ رِ خَوَه رَه نَاكِنِ رِيْكَ (و يِيْ دَه نَاچِنِ). اَگَرُ اَوْ رِيَا شَاشِيْ وَ خَرَابِيْ بِيْبِيْنِ دِيْ رِ خَوَه رَه بِيْكَنِ رِيْكَ. لَوَرَا وَانِ بَنَاتِيْتِنِ مَهٗ بَاوَرِيْ نَنَانِيْنِ وَ اَوْ رِيْ غَاغِلُ بُونِ.

۱۴۷. اَوِيْنِ كُو بَنَاتِيْتِنِ مَهٗ وَ بِيْدِيْتَا نَاخِرَتِيْ بَاوَرِيْ نَنَانِيْبُونِ كِرِنِيْنِ وَانِ پُوچ بُونَه، اَوْ بَس لِكُوْرِيْ كِرِنِيْنِ كُو (لِدِنِيَايِيْ) دِيْكَنِ تِنِنَه خَلَاتِ وَ جَلَاثِنِ كِرِنِ.

۱۴۸. پِشْتِيْ مُوسَا چُو (طُوْرِيْ رِ بُو مُنَاجَاتِيْ)، گَلِيْ مُوسَا رِ خَشِرُ (و زِيْنَتِيْ) اِيْنِ خَوَه پِيْكَرِيْ (هَبِيْكَلِيْ) گُوْلِكِيْ چِيْكَرُ كُو رِيْ رَه عُوْرِيْنِ هَبُو وَ وَانِ اَوْ رِ خَوَه رَه كِرِ اِلَهٗ . مَا وَانِ نَه دِيْدِيْتِ كُو اَوْ (گُوْلِيْ) نَه يَوَانِ رَه دِيْشَه نَه رِيْ رِيْكَ نِيْشَانِيْ وَانِ دِيْدَه؟ وَانِ گُوْلِيْ رِ خَوَه رَه كِرِ اِلَهٗ وَانِ لِيْخَوَه سِيْتَمَكَارِيْ كِرِ.

۱۴۹. چِه دَمَا لِسَرِ كِرِنِيْنِ خَوَه پُوْشَانِ بُونِ وَ دِيْتِنِ كُو وَآ يَه اَوْ رِ رِيْ دَرَكْتِنَه، فَيِجَه گُوْتِنِ: اَگَرُ خُدَايِيْنِ مَهٗ لِمَه نِيْ رَحْمِيْ وَ لِكْنَهِيْنِ مَهٗ نَبَهْرَه تَقْرَ اَمِيْ بِيْنِ رِ يِيْنِ خَسِرِيْ.

۱۵۰. چِه دَمَا مُوسَا (رِ جَفَانِيْ خُدَايِيْ خَوَه) بَهِيْرَسِ وَ غَمْگِيْنِيْ بَبَالِ مِلَّتِيْ خَوَه فَه فَكِرِيَا (رِ وَانِ رَه) گُوْتِ: اَفْ تَشْتِيْ وَه لِدُوْفِ مِنْ كِرِيَه (كُو وَه گُوْلِيْ رِ خَوَه رَه كِرِيَه اِلَهٗ) چِه تَشْتِكِيْ پِيْسَه. اَرِيْ، مَا وَه لَزْ لِفَرْمَا نَا خُدِيْ كِرِ؟ مُوسَا لَوَحَه نَا فَيْتِنِ وَ بَسَرِيْ بَرَايِيْ خَوَه (هَارُونِ) گِرْتِ وَ بِيْرُ خَوَه فَه كِشَانْدِ. (هَارُونِ) گُوْتِ: اَيِ كُرِيْ دِيَا مِنْ! بِيْگَانِ فِیْ گَلِيْ اَزِ بِيْزَارِ كِرْمِ وَ هِنْدِكِ مَابُو كُو مِنْ بِيْكَرِنِ، فَيِجَه كَيْفَا نَبَارَانِ لِمِنْ نِيْبِنَه وَ مِنْ رِ فِیْ گَلِيْ سِيْتَمَكَارُ نَحْسَبِيْنَه!

۱ دَمَا مُوسَا دَه رُوْزَانِ زِيْدَه لِيْجَايِيْ طُوْرُ مَا، رِ اِسْرَائِيْلِيَانِ يَكِي سَنَعْتَكَاْرُ كُو نَافِيْ وَی سَامِرِيْ بُو، رِ خَشِرِيْنِ وَانِ، هَبِيْكَلِيْ گُوْلِكِيْ رِ وَانِ رَه چِيْكَرُ وَ گُوْتِ: خُدَايِيْ وَه وَ مُوسَا رِيْ اَفَه. لِيْ خُدَايِيْ مُوسَا هَاتَه زِيْبَرَاكِرنِ. هَبِيْكَلِيْ گُوْلِيْ بَهُوْسَتَايِيْكَه وَسَا چِيْكَرِيْبُو؛ گَاْفَا كُو بَا دِيْكَتِ نَافَا وَی وَكِي كُو تِيْ دَه رُوْحِ هَبَه وَسَا دِ عُوْرِيَا.

۱۵۱. (مُوسَا) گُوت: خُدَايِيْ مِنْ! لِمَنْ وَ بَرَايِيْ مِنْ بَيُّوْرَه وَ مَه تِيخَه بَر دِلُوْفَانِيَا خَوَه. هَر تُو يِي قَنْجَتَرِيْنِي قَنْجَكَرَان!

۱۵۲. يِيْگَمَان اَوِيْن كُو گُولُك حَبَانْدِن ژ نِيْز فَه دِي ژ جَم خُدَايِيْ وَ اَن غَرَب لَوَان بِيَاَرَه وَ لِدُنِيَايِيْ زِي دِي رِسُوَاتِي بِيْگَرَه سَر وَ اَن. هَا بَقِي تَاوَايِيْ اَم بِيِيخْتَان جَزَا دِيْكَن.

۱۵۳. هَرْجِي وَ اَن كَسِيْن كُو كِرِيَارِيْن نَبَاش كِرِن وَ پَاشِي تُوْبَه كِرِن وَ بَاوَرِي تَانِيْن، يِيْگَمَان خُدَايِيْ تَه پِشْتِي وِي (تُوْبَه وَ بَاوَرِي) گَنْهَقَشِيْرَه، دِلُوْفَانَه.

۱۵۴. چِه دَمَا هِيْرَسَا مُوسَا دَانِي لَوْحَه (ژ عَرْدِي) رَاكِرن، كُو دِ وَ اَن دَه ژ بُو وَ اَن كَسِيْن كُو ژ خُدَايِيْ خَوَه دِيْطَرِسِن رِيَا رَاسْتَرِيْيِي وَ دِلُوْفَانِيِي نَفِيْسَانْدِي بُو.

۱۵۵. ژ بُو جِفَانِي مَه، مُوسَا ژ گَلِي خَوَه حَفْتِي زِلَام بَرَاژِيْن (وَ تَانِيْن حِزُوْرَا مَه). چِه دَمَا وِي عَرْد هِزَا دِزُوَار اَوِ گِرِيْن، مُوسَا گُوت: خُدَايِيْ مِنْ! اَكْر تَه بِخُوْسْتَا بَرِي فِگَا تَه يِي اَوِ وَ اَز هَلَاك بِيْكَرَا. مَا ژ بَر كِرِيَارِيْن تَاْفَلِسْفِيْكِين مَه تُو يِي مَه تَفَان هَلَاك بِيْكَرَا؟ اَف كَار، ژ جَرَبَانْدِن وَ اَمْتِحَانَا تَه پِيْشَه نَه تِشْتِكِي دِنَه. بُوِي، تُو كِي يَشِي ژ رِي دِيخِي وَ كِي ژِي يَشِي تِيْنِي سَر رِيَا رَاسْت. تُو يِي خُوْدِي وَ تَارِيْكَارِي مَه. فِيجَه لِمَه بَيُّوْرَه، لِمَه وَرَه رَحِيْمِي وَ تُو يِي چِيْتَرِيْنِي بَخْشِيْرَان.^۱

۱۵۶. (خُدِي يُو!) تُو دِ فَي دُنِيَايِيْ دَه قَنْجِيِي وَ لِيَاخَرِيِي ژِي ژ بُو مَه رُنْدِيِي بِنْفِيْسَه. بَرَاْسْتِي مَه بِيَال تَه فَه تُوْبَه كِر. (خُدِي) گُوت: اَز كِي يَشِيْم اَزِي عَدَايِي خَوَه لِي رَاسَلْتِيْنِم وَ مَرَحْمَتَا مِنْ ژِي دُوْر لِهَر تِشْتِي گَرْتِيَه. فِيجَه اَزِي وِي (دِلُوْفَانِيِي) ژ بُو وَ اَتِيْن كُو خَوَه (ژ كُفَر وَ گَنْهَان) دِيْپَارِيْژِن وَ زَكَاتَا خَوَه دِيْن وَ اَوِيْن كُو بَاوَرِي بَتَايِيْتِيْن مَه تِيْنِن، مُسُوْگَر بِيْكُمْ.

۱. اَوِيْن كُو مُوسَا وَ اَن ژ نِيْف گَلِي خَوَه بَرَاژِيْو وَ ژ بُو تُوْبِي وَ اَن بَرُو حِزُوْرَا خُدِي تَعَالِي، چِه دَمَا تَاخَاْفِيْنَا مُوسَا يَا بَخْدِي رَه بِيْهِيْسْتِن، ژِي رَه گُوتِن: «حَتَا كُو اَم بَاشْكَرَه خُدِي نِيْبِيْن، اَمِي قَت بَاوَرِي بِنَه نِيْبِيْن.» فِيجَه لَوِي دَرِي عَرْد هِزَا دِزُوَار چِيْو، اَوِ ژِي ژ هِشِي خَوَه چُوْن وَ كِيْن عَرْدِي. مُوسَا ژ خُدِي دَعَا كِر، اِنْدِي خُدِي اَوِ اَفَات ژ سَر وَ اَن رَاكِر.

۱۵۷. اَوَيْنَ كُو دَانَه پَي قَاصِدِي كُو پِيخَمَبَرِي اُمِّي يَه. اَو پِيخَمَبَرِي كُو سَالُوخ وَ نِيشَانِيْن
وِي لَجَم خَوَه دِ تَوَرَات وَ اِنْجِيلِي دَه نَفِيْسَانْدِي دِيْنِيْن، (اَو پِيخَمَبَرِي) فَرَمَانَا وَ اَن
بِقَنْجِي دِيكَه وَ ژِ خَرَايِي وَ اَن دِدَه پَاش، تَشْتِي پَاك وَ پَاقَز ژِ بُو وَ اَن حَلَال دِيكَه وَ
يَا پِيَس وَ نَبَاش لَسَر وَ اَن حَرَام دِيكَه، بَارِگَرَانِي وَ قِيْدِيْن كُو لَسَر وَ اَن هَبُوْن ژِ سَر
وَ اَن رَادِيكَه. فَيَجَه اَوَيْنَ كُو بَاوَرِي پِي تَانِيْن، خَاتِرِي وَ يِ گِرْتَن، نَارِيكَارِيَا وَ يِ لَسَر
نَبَارَان كِرَن وَ دِگَل وَ يِ دَانَه پِي رُوْنَاهِيَا (قُرْآنَا) كُو ژِي رَه هَاتِيَه، هَا اَو يِيْن كُو
(لَدِنِيَا وَ تَاخَرْتِي) سَرَفَرَاژ بُونَه.

۱۵۸. (اَي پِيخَمَبَرِي!) بِيْتَه: گَلِي مَرُوْفَان! بِيْگَاْن اَز قَاصِدِي خُدِي مَه كُو بِيَال وَ هَمُوِيَا
فَه هَاتِمَه شَانْدَن. اَو خُدَايِي كُو هَر ژِي رَه يَه خُدَانِيَا عَزَد وَ تَاسِيَا نَان. ژِ وَ يِ پِيْتَه
تُو خُدَا نِيْن، اَو سَاغ دِيكَه وَ دِمِرِيْنَه. نَاخَوَه بَخْدِي وَ بَقَاصِدِي وَ يِ كُو پِيخَمَبَرِي
اُمِّي يَه، اَوِي كُو بَخْدِي وَ پِيْتِيْن وَ يِ (قُرْآنِي) بَاوَرِي تِيْنَه، هُن ژِي بَاوَرِي يِيْن وَ
بِدَن پِي (شُوْبَا) وَ يِ (پِيخَمَبَرِي) دَا كُو هُون بَسَر رِيَا رَاسْت فَه بِيْن.

۱۵۹. جَشَاتَنك ژِ گَلِي مُوسَا هِيَه كُو رِيَا حَق وَ رَاسْت بِيَر خَلَكِي دِيخَن وَ يِي حَكَم وَ
فَرَمَانْدَارِيِي دِيكَن.^۲

۱۶۰. مَه گَلِي مُوسَا گَرَانْد دُونَزْدَه عَشِيَر. دَمَا گَلِي وَ يِ نَاف ژِي خَوُسْتَن، مَه ژِي رَه
وَحي شَانْد: گُو يَالِي خَوَه لَكْفَر بَخَه! فَيَجَه (پِشْتِي مُوسَا گُو يَالِي خَوَه لَكْفَر دَا) ژِ
كِيْفَر دُونَزْدَه كَانِي زَان وَ دَرَبُون. هَر اِيْلِي سَركَانِيَا خَوَه زَانِي وَ نَاس كِر. پَاشِي مَه

۱ د تَابِيَا پِيَرُوژ دَه بِيْتَه «اُمِّي» بَهْرِي كُو اَو بَدَاخَوَازَا يِي كُو نِرَازَنَه بَنَفِيْسَه وَ بَخَوَه تِي وَ مَه ژِي بَنخُونْدَا
مَعْنَه كِر. اَو پَسِيكِي پِيخَمَبَرِي مَه يَه. دِگَل كُو اَو مَرُوْفَكِي نَخُونْدَا بُو ژِي، لِيْلِي؛ خُوْدِي كِيَالَا زَانِيْن
بُو كُو آف ژِ وَ يِ رَه مَعْجَزِيكَه. ژِ بَر كُو قَاصِدِيَا وَ يِ بِيَال خُدِي فَه تِي تَالِيْدَان، اَو قَاصِدِي خُدِي يَه وَ
ژِ بَر كُو بِيَال مَرُوْفَان فَه تِي تَالِيْدَان، اَو پِيخَمَبَرِي. يَعْنِي ژِ هِيَلَا كُو اَو قَاصِدِي خُدِي يَه، اَو رَسُوْلَه وَ ژِ
هِيَلَا كُو اَو فَرَمَانِيْن خُدِي مَرُوْفَان رَه رَايَكِهِيْنَه وَ بِيْتَه، اَو نَبِي يَه، پِيخَمَبَرِي.

۲ مَبْسُت ژِ وَ يِ اُمْتِي اَو جَهو نَه كُو بَاوَرِيِي بِمَحْمَد (س) تَانِيْنَه، يَان ژِي اَو كِسَن كُو دِ جَاخِي مُوسَا دَه
شِيَرَتَا قَنْجِي لِيخَكِي كِرَنَه وَ اَو تَانِيْنَه رِيَا رَاسْت وَ دُرُسْت.

عَوْرَ لِسْرٍ وَّانْ كِرِهَ سِی و سِیَوَانْ، مَهْ گَزُو و سُوْسِكْ بَسَرِ وَّانْ دَهْ بَارَانْدَنْ. (و مَهْ ژِ وَّانْ رَهْ گُوت): ژِ وِی رَزَقِیْ خُوش و پَاكْ اِیْ كُو مَهْ دَايَهْ وَهْ بِخُونْ. (ژِ بَرِ كُو اَوَلِیْرَ فَرَمَآنَا مِنْ رَابُونْ) وَّانْ نَهْ لِمَهْ ظَلِمْ كِرْ؛ بِلِیْ وَّانْ هَرِ لِحَوَهْ ظَلِمْ كِرْ.

۱۶۱. وِیْ دَمِیْ (ژِ ثَالِیْیِ خُدِیْ فَهْ) ژِ اِسْرَائِیْلِیَّانْ رَهْ هَاَتَهْ گُوتِن: لِفِیْ بَاژَارِیْ بِجَهْ بِنِیْن و بَدُوْرَفِرِهَیْ لِجِهَیْ هُونْ بَقِیْن ژِ نِعْمَتِیْن وِیْ بِخُونْ و بِنِیْرُنْ: (خُدِیْیُو) گَنَهَیْن مَهْ ژِ سَرِ مَهْ رَاكَهْ و خُوشْكَانْدِیْ، خُوجَاَنْدِیْ دِ دَرِیْ رَهْ تِیْكَشِنْ هُنْدِرِیْ (بَاژِیْرَ)، فِیْجَهْ اَمِیْ لِكْنَهَیْن وَهْ بَبُوْرُنْ و اَمِیْ (خِیْرَا) قَنْجِیْكَارَانْ بِيَهْتَرِ بَكْنْ.

۱۶۲. فِیْجَهْ (بِشْتِیْ قَانْ فَرَمَانِیْن مَهْ لَوَانْ كِرْن) اَوِیْن كُو ظَلِمْ و زُوْرْدَارِیْ كِرْن، اَو فَرَمَآنَا خُدِیْ یَا كُو لَوَانْ كِرِیْ بِشْتِیْكَیْ دِنْ گَهَارِیْن. اِیْدِیْ بَسَدَمَا ظَلَمَا كُو كِرْن مَهْ ژِ تَاسِیَّانَانْ عَزَابَكْ بَسَرِ وَّانْ دَهْ شَانْدْ.

۱۶۳. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) ژِ (وِیْ) گُنْدِیْ كُو لَبَرِ لَبِشَا دَرِیَايِیْ بُو، دَمَا وَّانْ دِ رُوژَا شَمِیْیِ دَهْ (بِگَرْتِنَا مَاصِیَّانْ) دَسْتِیْرِیْزِیْ كِرْن، ژِ اِسْرَائِیْلِیَّانْ پِرْسْ بَكَه. لَوْرَا رُوژَا شَمِیْیِ (كُو) مَاصِیْگَرْتِنْ ژِ وَّانْ رَهْ قَدْخَهْ بُو) مَاصِیْیْن وَّانْ دِهَاتِنْ (و سَرْتَاَفْ دِیُونْ) و كُو نَهْ رُوژَا شَمِیْیِ بُو مَاصِیْ ژِ وَّانْ رَهْ نِدِهَاتِنْ. هَرِ وَهَّا بَسَدَمْ ژِ رِیْدِرْكَنِنَا وَّانْ مَهْ اَو بَقِیْ بَلَايِیْ اِمْتِحَانْ كِرْن.^۱

۱۶۴. جِفَاتِیْكَیْ ژِ وَّانْ گُوت: (كَلِیْ جِفَاتَا شِیْرْتَكَارَانْ!) ژِ بُو چَهْ هُونْ لَقَوْمِیْ وِسا شِیْرْتْ دِكْن كُو خُدِیْ دِیْ وَّانْ هَلَاكْ بَكَه (وَّانْ ژِ حَوْلِیْ رَاكَه) یَاَنْ ژِیْ عَذَابِكِیْ پِرْ دِزَوَارْ بَدَهْ وَّانْ؟ (شِیْرْتَكَارَانْ) گُوتِن: (اَمْ شِیْرْتَاَنْ دِكْن) دَا كُو لَجَمْ خُدَايِیْ وَهْ ژِ مَهْ رَهْ بَبِهْ هِیْنَجَبْتْ و دَا كُو اَو خَوَهْ بَبَارِیْرُنْ.

۱ خُدِیْ تَعَالِیْ، رُوژَا شَمِیْیِ ژِ زَارُوْیْنِ اِسْرَائِیْلْ رَهْ كِرْبُو رُوژَا بِيَهْنَبَرْدَانِیْ و لَوَانْ فَرَمَانْ كِرْبُو كُو سَبَآنْتْ و حُرْمَتَا وِیْ رُوژِیْ بِگَرْن؛ دِ وِیْ دَهْ نِچِنْ گَرْتِنَا مَاصِیَّانْ. فِیْجَهْ رُوژَا كُو وَّانْ كِرْبُوْنَا بَطْلَانَهْ مَاسِیْ دَرْدَكْتِن سَرِ رُوِیْ نَافِیْ و دِ رُوژِیْنِ دِنْ دَهْ ژِیْ دَرْدَكْتِنْ. اَفْ رُوْشَا هَا ژِ اِسْرَائِیْلِیَّانْ رَهْ اِمْتِحَانَكَهْ ژِ جَمْ خُدِیْ بُو. لِبَبِلِیْ وَّانْ اِمْتِحَانْ قَرْنِجْ نَكِرْ. رِیْزَا رُوژَا شَمِیْیِ نَكِرْتِنْ و تِیْ دَهْ چُونْ مَاصِیْگَرْتِنِیْ.

۱۶۵. فَيَجِهْ دَمًا غَلِيًّا مُوسَا اَوْ شَيْرَتَيْنِ كُو لَوَانُ دِهَاتِه كِرْنُ ژ بِيَر كِرْنُ، مَه اَوِيْنُ كُو هَوْلُ دَدَانُ دَا كُو خَرَابِي نَبِي كِرْنُ رَزْكَارُ كِرْنُ و اَوِيْنُ كُو سَتْمَكَارِي دِكِرْنُ مَه بَسَبَتُ ژ رِيْدِرْكَنَتَا وَاْن، بَعْدَابَكِي دِژَوَارُ اَوْ هِنْكَافَتِنُ.

۱۶۶. اِنْدِي دَمًا لَسَرُ يَا كُو مَعَا وَاْنُ ژِي هَاتِيَه كِرْنُ خَوَه مَزَنُ كِرْنُ (ژ قَدَحِييَنُ خُدِي خَوَه دُورُ نَكِرْنُ)، مَه ژ وَاْنُ رَه گُوتُ: هُونُ بِيْنُ مَيْمُونِيْنُ رِسْوَا و رَزِيلُ.

۱۶۷. (رَسُوْلِي مِّنْ! دِ بِيَر بِيْنَه) دَمَا خُدَايِي تَه (بِيَشِيْنُ اِسْرَائِيْلِيَانُ) نَاگَاهْدَارُ كِرْنُ كُو حَتَا رُوژَا قِيَامَتِي تَقَرُّ اَوِي هِنُ مَرُوْفِيْنُ وِسَا بَسَرُ وَاْنُ دَه بِيَشِيْنَه كُو وَاْنُ لِيَشْكُنْجِيَا هَرِي دِژَوَارُ بَجِيْرِيْنُ (و عَدَايِي تَنَدُ بَدَنُ وَاْنُ). بِيْگَاْنُ خُدَايِي تَه جَرَابِلَزَه و بِيْگَاْنُ خُدَايِي تَه گَنَهْمَشِيْرَه، دِلُوْثَانَه.

۱۶۸. مَه اَوْ (گَلِي مُوسَا) لَسَرُ عَرْدِي كُوْمُ بَكُوْمُ ژ هَفَ پَرْجَه كِرْنُ. هِنُ ژ وَاْنُ قَنْجُ و چَاكْسَارُ بُونُ و هِنُ ژ وَاْنُ تَه وِسَانُ بُونُ و مَه اَوْ بَخُوَهْشِي و نَخُوَشِيَانُ جَرَبَانْدُنُ دَا كُو لَخَوَه بَزِفِرُنُ (ژ خَرَابِيي فَكِرْنُ).

۱۶۹. فَيَجِهْ دِ بِي وَاْنُ رَه هِنُ هَاتِنُ بُونَه وَيَرْتِي كِتَابِي، لَزِي لِيَا نِيْزِيكُ و نَهِيْزَا دِكُنُ (كُو بَدَنِيَايِي دِگِرُنُ و نَاخِرَتِي بَرْدِدُنُ). اَوْ دَبِيْژُنُ: ژُخُو (چَاوَا بَه ژِي) خُدِي دِي لِكْنَهِيْنُ مَه بِيُوْرَه. اَكْرُ پَرْنَاكِي وِكِي وِي ژ وَاْنُ رَه بِي دِيْسَا دِي وِي بَغِرُنُ. اَرِي، مَا دِ كِتِيْبِي دَه پَيْمَانُ ژ وَاْنُ نَهَاتِيُو سَتَانْدُنُ كُو اَوْ لَسَرُ (نَافِي) خُدِي ژ رَاسْتِيي بِنَفَه تَشْتَكِي دُنُ نَبِيْژُنُ، وَاْنُ اَوْ ژِي خَوْنْدِيُو (كَآ چَه تِي دَه يَه). تَقَرُّ ژ بُو وَاْنِيْنُ كُو خَوَه (ژ گَنَهَانُ) دِپَارِيژُنُ نَاخِرَتُ چِيْتِرَه. مَا هِي ژِي هُونُ نَاقِلُ نَاگِرُنُ؟

۱۷۰. اَوِيْنُ كُو خَوَه بَكْتِيْبِي دِگِرُنُ و بَدْرَسْتِي نِيْمِيْژِي دِكُنُ، بِيْگَاْنُ اَمُ خِيْرَا قَنْجِيكَارَانُ وِنْدَا نَاكُنُ.

۱۷۱. دِ بِيَر بِيْنَه، وِي دَمًا مَه چِيَايِي طُورُ دِ سَرُ گَلِي مُوسَا رَه مِيْنَا بَانَكِي (سِيَوَانَكِي) بِلَنْدُ

كِرْ وَ كُومَانِ دِكِرْنِ كُو اَوِي بَسَرِ وَانْ دَه بَكْفَه. (مَه ژِ وَانْ رَه گُوتْ) اَفَا مَه دَايَه وَه ژِ دِلْ وَ بِيهِيْزِ بَغِرْنِ، يَا كُو دِ نَافْ دَه يَه بِيْنِنِ بِيْرَا خَوَه دَا قَنَه هُون (ژِ عَدَايِيْ مِنْ) خَوَه بِيَارِيْزْنِ.

۱۷۲. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) وِي دَمَا خُدَايِيْ تَه ژِ پِشْتَا نَادِمِيَانْ زُرِيْتَا وَانْ گِرْتْ وَ اَوِ خَوَه بَخَوَه لِسَرْ هَفْ كِرْنَه شَاهِدْ (و ژِ وَانْ رَه گُوتْ) مَا اَزْ نَه خُدَايِيْ وَه مَه؟ گُوتِن: بَلِيْ؛ اَمْ شَاهِدِيْ دِدِنْ (كُو تُو خُدَايِيْ مَه يِي). اَفْ شَهْدِيْ ژِ بُو فَيِ يَه؛ دَا كُو رُوْرَا قِيَامَتِيْ هُون نَبِيْزْنِ: بَرَاْسَتِيْ اَمْ ژِ فَيِ نَه هَايْدَارْ بُون^۱.

۱۷۳. يَانْ ژِي دَا هُون نَبِيْزْنِ: هِيْ بَرِيْ، باَفِيْنِ مَه ژِي ژِ خُدِيْ رَه هَفْشِكْ چِيَكِرْبُونْ وَ اَمْ ژِي نَفْشِكِيْ كُو دِيْ وَانْ رَه هَاتِن. مَا اِيْدِيْ ژِ بَرِ كِرِيْتِنِ رِيْشَاشَانْ تُو يِيْ مَه هَلَاكْ بِيْكيْ؟

۱۷۴. هَا بِيْ فَيِ ثَاوَايِيْ اَمْ ثَايِيْتِنِ خَوَه بِيْرِفَرِيْ اَشْكِرَا دِكِنْ دَا كُو اَوِ فِكِرْنِ.

۱۷۵. ژِ جِهَوِيَانْ رَه سَرِ پِيْهَاتِيَا وَيْ مِرُوْفِيْ بِيِيْزَه، اَوِي كُو مَه ثَايِيْتِنِ خَوَه دَانِيْ فَيِيْجَه ژِ زَانِيْنَا وَانْ ثَايْتَانْ دَرَكْتْ وَ خَوَه ژِيْ فِكِيْشَا. اِيْدِيْ شَيْطَانْ بَدُوْرِيْ كَتْ وَ خَوَه گِهَانْدِيْ وَ دِ دَاوِيِيْ دَه بُو ژِ رِيْشَاشَانْ.

۱۷۶. اَكْرَ مَه بَخُوْسْتَا مَه يِيْ بَيَايِيْتِنِ خَوَه قَدِرْ بَدَايِيْ وَ مَرْتَبَا وَيْ بِلَنْدْ كِرْبُوِيَا، لِيْبِلِيْ وَيْ بِيْدِيْبَايِيْ گِرْتْ وَ لِيْيْ دَاخَوَاْرَا خَوَه چُو. فَيِيْجَه مَسْلِيَا وَيْ وَكِيْ مَسْلِيَا كُوْجَكَه ؛ اَكْرَ تُو بَسَرْ دَه بِيْجِيْ دِيْ زِمَانِيْ خَوَه دَرِيْخَه وَ بَكَه هَلَكِهْلَكْ، اَكْرَ تُو بَسَرْ دَه نَجِيْ دِيْسَا دِيْ زِمَانِيْ خَوَه دَرِيْخَه وَ بَكَه هَلَكِهْلَكْ. هَا اَفَه رُوْشَا وَيْ جِفَاتَا كُو بَيَايِيْتِنِ مَه باَوِرِيْ نَايِنِن. فَيِ قِصِيْ بِيِيْزَه دَا كُو اَوِ ژِيْ عِبْرَتْ بَغِرْنِ.

۱ د حَقِيْ تَفْسِيْرَا فَيِ ثَايِيْتِنِ دَه ژِ صَحَابِيَانْ وَهَا هَاتِيْه رَاگِهَانْدِن: خُدِيْ، چِه دَمَا نَادُمْ خُلَقَانْد، زُرِيْتَا وَيْ وَكِيْ زَرِيَانْ ژِ پِشْتَا وَيْ دَرَايِيْ وَ پِيْئَانْ ژِ وَانْ سِتَانْدْ كُو اَوِ خُدَايِيْ وَانَه. وَانْ ژِيْ اَفْ يَكْ قَبُوْلَكِرْنِ وَ اَوِ لِسَرْ فَيِ بُوْنَه شَاهِدْ.

۱۷۷. رَوْشَا وَاَنْ كَسِيْنَ كُوْ بَتَّائِيْتَيْنِ مَّهٖ بَاوَرِي نَّايِنِنْ چِه رُوشَكِه خَرَّابِه. و اُو هَر لِحُوِه
نَحَقِيْ دِكِنْ.

۱۷۸. خُدِي، كِي بِيَنَه سَر رِي اِيْدِي اُو يِي كُو رَاسْتَرِي بُويَه، كِي رِي رِي دَرِيخَه فَيَجَه
هَّا اُو يِيْن كُو خَسَار كِرَنَه.

۱۷۹. صُوْنْد بَه، مَه رِ جِن و اِنْسَانَانْ گَلَكْ كَسِيْن كُو (بِسَدَمَا عَمَلِي خَوَه) دُوْرَهِي نَه
لِدِيَتِي يِي بَلَا فِكِرِنْ. رِ وَاَنْ رَه دِلِنْ هَنَه تِي نَاگِهِنْ و رِ وَاَنْ رَه چَا فِنْ هَنَه يِي نَابِيْنِنْ و رِ
وَاَنْ رَه گُهِنْ هَنَه يِي نَابِهِيْزِنْ. هَّا اُو، مِيْنَا حَيَوَانَانَه، بَلَكِي هِي رِي رِي شَاشْتِرِنْ. اُو يِيْن
هَّا، يِيْن كُو هَا يَا وَاَنْ (رِ رِيكَا رَاسْت) نَمَايَه.

۱۸۰. رِ بُو خُدِي اَسْمَاءُ الْحُسْنَى (نَافِيْن هَرِي) خَوَشِكْ هَنَه. نَاخَوَه بَوَانْ نَافَانْ رِ خُدِي
دَاخَوَازِي بَكِنْ و اُو يِيْن كُو دَرِ بَارِي نَافِيْنْ خُدِي دَه خَوَارِ دِجِنْ وَاَنْ بَهِيْلِنْ (رِ خُدِي
رَه)؛ اُو يِي بِيگِهِنْ جَزَائِي كَار و كِرِيَارِيْن كُو دِكِنْ.

۱۸۱. رِ مَخْلُوْقِيْن مَّه جِفَاتَاكْ هِيَه كُو اُو بَخَوَه بَحَقِيْ دِگِرِنْ و يِي رِي حِكْم دِكِنْ.

۱۸۲. اُو يِيْن كُو بَتَّائِيْتَيْنِ مَّه بَاوَرِي نَايِنِنْ، اَمِي وَاَنْ بِي كُو يِي هَا يِدَارِيْن؛ هِيْدِي هِيْدِي بَرِ
بَعْدَا يِي (هَلَا كِي) قَه بِيْن.

۱۸۳. اَز (بِشَادْ خُسْتِيْنَا جَزَا) مُهَلَّتِي دِيْدَمَه وَاَنْ، بِيْگِمَانْ كَمِيْنَا مِنْ (هِنْگَا فْتِنْ و نَازَارَا مِنْ)
پَرِ دَرُوَارَه.

۱۸۴. آري، مَا اُو نَافِكِرِنْ كُو تُو دِيْنِيْتِي لِحْمَ هَفَالِي وَاَنْ (مُحَمَّد) تَنَه؟ اُو، هَر هِشِيَارْ كَرِكِي
اَشْكُرَا يَه.

۱۸۵. مَا اُو لِمَزْ نَاهِيَا عَرْد و نَاسِيْمَانَانْ، لِحَقَاسْ تِشْتِي كُو خُدِي اُو نَافِرَانْدِيَه و لَا جَلِي
وَاَنْ اُو يِي كُو دَبَه نِيْزِيكْ بُوْبَه نَانِيْرِنْ؟ نَاخَوَه، مَا اُو يِي بِيْشْتِي قُرْآنِي بِيْجَه كُوْتِيْنِي
بَاوَرِي بِيْنِنْ؟

۱۸۶. چِه كَسِي خُدِي وَي گُمَرَاه بَكِه (ژ رِي دَرَحَه) اِيْدِي ژِي رَه تُو رِيْبَر نِيْنَه وَ خُدِي وَان دِ خَرَابِيَا وَان دِه هَر سَرگِيژَانَه دِهِيْلَه.

۱۸۷. (رَسُوْلِي مِّنْ!) اَو ژ تَه پَرَسَا رُوژَا قِيَامَتِي دِيكُنْ؛ كَا كَنگِي يَه وَ دِي كَنگِي بَقَوْمَه؟ (ژ وَان رَه) بِيِيژَه: بِيگَمَان زَانِيْنَا وَي بَس لَجَم خُدَايِي مَنَه. ژ خُدِي پِيْقَه تُو كَس نِكَارَه دَمَا هَاتِنَا وَي اَشْكِرَا بَكِه. اَو رُوژ لَسَر عَرْد وَ تَاسِيَا نَان گِرَان تِي. اَوِي ژ نَشْكَاه بَسَر وَه دِه يِي. اَو (قِيَامَتِي) ژ تَه دِرِسَن هَر وَكِي كُو تُو وَي زَانِيِي. (ژ وَان رَه) بِيِيژَه: زَانِيْنَا وَي بَس لِيك خُدِي يَه، لِيْبِلِي پَرِيْن مَرُوْفَان (فِي) نَزَانِن.

۱۸۸. بِيِيژَه: ژ يَا خُدِي خَوُسْتِيَه پِيْقَه اَز نِكَارَم تُو فَيْدِي بِيَم خَوَه وَ نِكَارَم تُو زَرَارِي ژ سَر خَوَه ژِي بِيَم ثَالِي. اَكْر مِّن بِيَا تَبِنْدِي زَانِيْبُو يَا مَنِي هِي بِيَهْتَر قَنجِي بِيَكْرَا وَ ژ يَا بَرَزَار وَ زِيَان ژِي مَنِي خَوَه بِيَا يَاش. بَس ژ بُو مِلْتَكِي كُو باوَرِي بِيِن، اَز هَر هِشِيَارَكُر وَ مِيَز گِيئِرَم.

۱۸۹. اَو خُدَا يَه، يِي كُو هُون ژ يَك نَفْسِي چِيَكِرَنَه وَ ژ وَي ژِي هَقْرِيْنَا وَي چِيَكِرِيَه دَا كُو بِيَال فَه فَحَوَه. فَيَجَه چِه دَمَا چُو نَفِيْنَا وَي، بَحْمَلَكَه سِيْكَ بَحْمِل بُو وَ دِي حَالِي دِه دَمَكِي مَا. فَيَجَه چِه دَمَا بارِي وَي گِرَان بُو (زَارُوْكََا وَي دِي زَكِي وَي دِه مَزَن بُو) هَر دِيَان (دِي وَ بَاق) ژ خُدَايِي خَوَه دَاخَوَاز كِرَن (كُوْتَن): صُونْد بَه اَكْر تُو زَارُوْكَكِي قَنج بِي دِي مَه تَقْرَا مِي بِيِن ژ شُكْر دَارَان.

۱۹۰. فَيَجَه دَمَا خُدِي زَارُوْكَكِي صَالِح دَا وَان، دَر بارِي دَايِنَا خُدِي دِه ژ خُدِي رَه شَرِيك چِيَكِرَن. فَيَجَه خُدِي ژ شَرَكَا كُو اَو دِيكُن پَاك وَ بِلَنَدَه.

۱۹۱. اَرِي مَا اَو، وَانِيْن كُو نِكَارَن تَشْتَكِي بَتَاْفَرِيْن وَ اَو بَخَوَه هَاتِنَه تَاْفَرَانْدِن ژ خُدِي رَه دِيكُن هَقِيْشُك؟!

۱۹۲. اَو (پُوْت) نِكَارَن تَارِيكَارِيَا وَان (پَرَسْتِيْن خَوَه) بِيَكُن وَ نِكَارَن تَارِيكَارِيَا خَوَه ژِي بِيَكُن.

۱۹۳. اَکْرَ هُوْنَ کَاۡزِیْ وَاَنْ (پُوْتَاَنْ) بَکِنْ بَالِ رِیَا رَاسْتُ فَهٖ، اَوْ لِدُوْفٌ وَهٖ نَایِیْنِ. چِه هُوَنْ
کَاۡزِیْ وَاَنْ بَکِنْ چِه ژی هُوَنْ دَنْگِیْ خَوَه نَکِنْ وَکَهْفَهٗ (اَوْ لَیْیِ وَهٖ نَایِیْنِ).

۱۹۴. (گَلِیْ کَاۡفِرَاَنْ!) بَیْگَاَنْ اَوْ پُوْتِیْنِ کُوْ هُوَنْ ژی بِلِیْ خُدِیْ وَاَنْ دَحِبِیْنِ، اَوْ ژی مِیْنَا
وَهٗ مَخْلُوْقِیْنِ خُدِیْ نَه. اَکْرَ هُوَنْ (دِ دُوْرَا خَوَه دَه) رَاسْتَبِیْزَنْ، فِیْجَه کَاۡزِیْ وَاَنْ بَکِنْ،
بِلَا اَوْ ژی بَرَسِفَا وَهٖ بَدِنْ.

۱۹۵. مَا قِیْ لَنْگِیْنِ وَاَنْ هَنَه کُوْ یَوَاَنْ بَرِیْ فَهٖ یِجَنْ، تَاَنْ دَسْتِیْنِ وَاَنْ هَنَه کُوْ یَوَاَنْ بَهَیْزْ
بِگَرِنْ، تَاَنْ چَاۡفِیْنِ وَاَنْ هَنَه کُوْ یَوَاَنْ بَیْیِنْ تَاَنْ ژی ژی وَاَنْ رَه گُه هَنَه کُوْ یَوَاَنْ بَیْهَیْزْ؟
(ژی وَاَنْ رَه) بَیْیَژَه: هُوَنْ کَاۡزِیْ هَفْشِشْکِیْنِ خَوَه بَکِنْ، پَاشِیْ (هُوَنْ وَاَوْ پَیْکَهٗ) دَکْ وَاَوْ
دُوْلَیْیِنْ خَوَه بِگَرِیْنِ وَاَوْ (اَکْرَ ژی دَسْتُ وَهٖ یِیْ) تُوْ دَرَفْتِیْ ژی نَدَنَه مِیْنِ.

۱۹۶. بَیْگَاَنْ پَشْتَقَاَنْ وَاَوْ نَارِیْکَارِیْ مِیْنِ خُدِیْ یَه، اَوْ خُدَایِیْ کُوْ کِیْتَبْ (ژی یُوْ مِیْنِ) هِنَارِیْیَه
وَاَوْ یِیْ کُوْ نَارِیْکَارِیْ وَاَوْ خُوْدِیْیَا قَنْجِیْکَاَرَاَنْ دَکَه هَرِ اَوَه.

۱۹۷. اَوْ (پُوْتِ) یَنْ کُوْ ژی بِلِیْ خُدِیْ هُوَنْ وَاَنْ دَحِبِیْنِ، اَوْ نَکَاَرِنْ نَارِیْکَارِیَا وَهٖ بَکِنْ وَاَوْ
نَکَاَرِنْ نَارِیْکَارِیَا خَوَه ژی بَکِنْ.

۱۹۸. اَکْرَ هُوَنْ وَاَنْ (پُوْتَاَنْ) کَاۡزِیْ بَالِ رِیَا رَاسْتُ فَهٖ بَکِنْ، وَهٖ نَابَهَیْزِنْ. تُوْ دِیْنِیْ کُوْ بَرِیْ
وَاَنْ لَتَهٗ یَه، لَیْیَلِیْ اَوْ نَایِیْنِ.

۱۹۹. (رَسُوْلِیْ مِیْنِ!) تُوْ بَخْشِیْنِرْ بَه، فَرَمَاْنَا فَنْجِیْیِ بَکَه وَاَوْ گُه نَدَه نَزَاَنَا.

۲۰۰. چِه دَمَا ژی شَیْطِیْنِ تَاسَوَاسْکْ بِگَهَیْژَه تَه، فِیْجَه خَوَه بَخْدِیْ بِپَارِیْژَه. بَیْگَاَنْ خُدِیْ
بَهَیْزَرَه، زَاَنَا یَه.

۲۰۱. بَیْگَاَنْ اَوِیْنِ کُوْ خَوَه دَپَارِیْزَنْ، دَمَا ژی شَیْطِیْنِ تَاسَوَاسْکْ گَهَیْشْتَه وَاَنْ، اَوْ (فَرَمَاَنْ)
وَاَوْ قَدَحِیْنِ خُدِیْ دِ بَیْرَا خَوَه تَیْنِیْنِ، فِیْجَه اَوْ رِیَا رَاسْتُ دِیْنِیْنِ.

۸. سوره یٰٓاَنفَالُ

۲۰۲. بِرَایِیْنِ خِرَابْكَارَانْ (اِیْنِ شَیْطَانِی) تَارِیْكَارِیَا وَانْ دِخْرَایِیْ دَه دِکْنِ، پَاشِیْ اَوْ قَتْ عَطْلَایِیْ رِیْ نَادِنِی (هَر وَانْ دَاژُونْ سَرْ گُنْهْكَارِیِ).

۲۰۳. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) دَمَا تَهْ ژِ بُوْ وَانْ تُوْ مُعْجِزَه نَنَانِیْ دِیْ بَیِّنْ: دَه بِلَا تَهْ مُعْجِزِیْكَ ژِ جَمْ خَوَه بَانَبَا. (ژِ وَانْ رَه) بَیِّنْ: اَزْ تَنِیْ دِیْمْ بَیْ وَحْبَا كُوْ ژِ جَمْ خُدَایِیْ مِنْ ژِ مِنْ رَه هَایِیَه. اَفْ (تَایِیْتِیْنِ قُرْآنِی) دِلِیْلِیْنِ زَلَالِیْنِ ژِ خُدَایِیْ وَه وَ ژِ بُوْ قَوْمِکِیْ كُوْ بَاوَرِیْ تَیْنِ، رِیَا هِیْدَایْتْ وَ دِلْوَفَایِیْ یَه.

۲۰۴. دَمَا قُرْآنْ بَیِّنَه خَوْنِدَنْ، گَهِیْ خَوَه بَدِیْنِ وَ بَیْدَنْگْ بَیْمِیْنِ دَا كُوْ رَحْمَتْ لَوَه بَیِّنَه كِرْنِ.

۲۰۵. دِ دِلِیْ خَوَه دَه، بَرَاَرَه زَارْ وَ بَطْرُسْ وَ بَدَنْگِیْ نَافِئِجْ (دِ نَافِیْرَا نِزِمِیْ وَ بِلَنْدِیِیْ دَه)، سَبَهْ وَ اِیْقَارِیْ خُدَایِیْ خَوَه دِیْبِرْ بَیِّنَه وَ تَبَهْ ژِ یِیْنِ غَافِلْ.

۲۰۶. بَیْگِیَانْ اَوِیْنِ لِجَمْ خُدَایِیْ تَه (كُوْ مَلَايِیْكَتِیْنِ) لِسَرْ كِرْنَا عِبَادَتِیْ وَیْ خَوَه قُرَه نَاكِنْ وَ خُدِیْ (ژِ هَمُوْ كِنِیَاسِیَانْ) پَاكْ دِیْدِیْرَنْ وَ هَر ژِیْ رَه سَجْدَه دِیْبَنْ.

۸. سوره یٰٓاَنفَالُ

سوره یٰٓاَنفَالُ ۷۵ (حَفْتِیْ وَ پَیْنِجْ) تَایِتَه. تَایِنَا ۳۰م و ۳۶م لِمَكِیْ دَاكْتَنَه.

تَایِیْتِیْنِ دِنْ ژِیْ لَمَدِیْنِیْ دَاكْتَنَه. اَنفَالْ بَدَاخَوَازَا پَرْتَه، گَلْزَمَارِیَا نَفْلَه. گَافَا مُسْلِمَانْ تِیْكَوْشِیَانَه ژِ بُوْ كُوْ دِیْنِیْ اِسْلَامِیْ بِلَافْ یَكْنْ وَ خَلْیِیْ ژِ رِیْكََا شَاشْ فِکْرِیْنِ رِیْیَا رَاسْتْ. ژِ خَیْرَا فِیْ جِهَادَا پِیْرُوْزْ زِیْدَتَرْ، ژِ وَیْ مَالِیْ كُوْ ژِ كَافَرَانْ وَرْگَرْتَنَه وَ بَدَسْتِخُسْتَنَه رَه اَنفَالْ وَ غَنِیْمَه تِیْ كُوْتَنْ. ژِ بَرْ كُوْ دِ تَایِنَا یَكَمْ تَا فِیْ سُوْرَه یِیْ دَه اَلله تَعَالٰی دِیْبَزَه: «اَوْ غَنِیْمَا كُوْ ژِ كَافَرَانْ هَایِیَه سِتَآنْدَنْ بَسْ ژِ بُوْ خُدِیْ وَ یِیْحَمْبَرِیْ وَیْ یَه» ژِ فِیْ سُوْرَه یِیْ رَه «اَنفَالْ» (بَعْنِیْ غَنِیْمَه وَ دَسْتِكَفَتِیْنِ شَرْ هَایِیَه كُوْتَنْ).

بِنَافِیْ خُدَایِیْ كُوْ رَحْمَنْ رَحِیْمْ

۱. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) پُرْسَا اَنفَالَانْ (دَسْتِكَفَتِیْنِ غَنِیْمَتِیْ) ژِ تَه دِکْنِ (كَآ چَاوَا اَوِیْ بَیِّنَه

پَارْفَكِرْنَ). بَيِّزَه: اَنفَالُ (غَنِيْمَت) ڙ خُدَي و پِيخَمَبَرِي وَي رَه يَه. نَاخوَه اَگَر بَراسْتِي هُونُ باوَرْمُنْدَن ڙ خُدَي بِطَرَسَن، نَافِبرَا خَوَه خَوَش يَكَن و بَگُوتِنَا خُدَي و پِيخَمَبَرِي وَي يَكَن.

۲. بِيگَمَان يِيَن باوَرْمُنْدَن، بَس اَوِيَن كُو دَمَا نَافِي خُدَي تِي گُوتِن دَلِي وَان ڙ طَرَسَان دِلَرَزَه و دَمَا كُو تَايَتِيَن خُدَي لِسَر وَان تِيَن خُونِدَن باوَرِيَا وَان (پِي) زِيَدَه دِبَه و هَرُ خَوَه دَسِيپَرِن خُدَايِي خَوَه.

۳. اَوِيَن كُو بَنَّاوَايِي پِيڊِي نَمِيژ دِيكَن و ڙ رَزَقِي كُو مَه دَايِي وَان (د رِيَا خُدَي دَه) خَرَج دِيكَن.

۴. هَا خُوڊِيَن فَاَن سَالِحَان، باوَرْمُنْدِيَن رَاسْتَقِيَن بَخَوَه نَه. ڙ بُو وَان لِيَجَم خُدَايِي وَان مَرْتَبَه (يِيَن بِلَنْد)، لِيُبُورِيَن و رَزَقِي بَرَفَرَه هِيَه.

۵. رَسُولِي مَن! (چَاوَا كُو پَارْفَكِرِنَا غَنِيْمِي (پِيشِي) يَوَان خَوَش نَبُو) خُدَايِي تَه كُو بَحَقِي تَه ڙ مَلا تَه دَرخُسْتِيَه هَرُ و سَا اُوَرِي بَراسْتِي بَجَفَاتَكُ باوَرْمُنْدَن تَه خَوَش بُو.

۶. پِشْتِي اَشْكِرَا بُو (كُو تُو ڙ بُو جَنگِي دَرْدَكَفَه) هَرُ و كِي كُو اُو بَجَافِيَن خَوَه لِمَرِنِي تَمَاشَه دِيكَن و بِيَالِي قَه تِيَنه تَاژُوَتِن (دَر بَارِي جِهَادِي دَه) بَتَه رَه نِقَاش دِيكَن.

۷. (گَلِي هَفَالِيَن پِيخَمَبَر!) دِ بِيَر بِيَن دَمَا كُو خُدَي، ڙ دُو تِشْتَان پِيَانَا يَكِي ڙ وَان (بِدَسْتِخُسْتِنَا كَارَوَانِي قُرُشِيَان تَان ڙي سَرَكَفَتِنَا لَشْكِرِي) دَاڊُو وَه، وَه يَا هِيَسَان (بِدَسْتِخُسْتِنَا كَارُوِيَن) ڙ خَوَه رَه دَخُوسْتَن، لِيَبَلِي خُدَي دَخَوَازَه كُو بَگُوتِيَن خَوَه حَقِيِي مَسُوگَر بَكَه و دَاوِيِي لَكَافِرَان بِيَنه (كُوكَا وَان بَقَلِيَنه).

۸. دَا كُو خُدَي (بَفَرَمَانَا خَوَه) حَقِيِي مَسُوگَر بَكَه و باطَلِي ڙ حُولِي رَاكَه، هَرُ جِقَاس سَتَمَكَار و مُشْرِكُ فِي نَحْوَانِ ڙي.

۹. (گَلِي باوَرْمُنْدَان!) بِيَن بِيَرَا خَوَه، دَمَا كُو وَه (دِ جَنگَا بَدَرِي دَه) هَوَارَا خَوَه دِيگَهَانَدَه

خُدَيِّ ڪُوٺاريڪارِيا وَه بَڪَه، فِيجَه خُدَيِّ بَرَسَفا وَه دَا (و ڳوٺ): اَزِي ھزارَ ملائيڪَتِي لِيئي ھَفَ لِهَآوَارَا وَه بِشِينِم.

۱۰. خُدَيِّ (مَلَايِيڪَت دَ ھَوَارَا وَان دَه نَشَانْد) بَس دَا ڪُو بِيَه مَزِگِينِيَا سَرَڪَفَتِنَا وَه دَا ڪُو دِلِي وَه پِي تَارَام وَ ڳَرَم بِيَه (اَو شَانْدَن). اَف سَرَڪَفَتِن ھَر ڙ جَم خُدَيِّ ڦَه يَه؛ نَه بِيھِيَز وَ قُوٽَا وَه يَه. بِيگَنَ خُدَيِّ عَزِيَزَه، حَكِيْمَه.

۱۱. وِي دَمِي (خُدَيِّ) خَوَڪَه سِفِڪَ دَانِي سَر چَافِين وَه ڪُو اَو اَوَلَهِيڪَ بُو ڙ جَم خُدَيِّ وَ ڙ تَاسَمَانَن بَارَانڪَ بَسَر وَه دَه بَارَانْد دَا ڪُو وَه پِي پَاقِرَ بَڪَه وَ تَاسَاوَاسَا شَيِطِين ڙ وَه بِيَه وَ دَا ڪُو دِلِي وَه بَهَفَ ڦَه ڳَرِي بَدَه وَ لَنگِين وَه بِيَجَه بَڪَه.

۱۲. وِي دَمَا خُدَايِي تَه پِيَام ڙ ملائيڪَتَان رَه ھِنَارٺ، (ڙ وَان رَه ڳوٺ): بِيگَنَ اَز بَوَه رَه مَه، فِيجَه اَوِيَن ڪُو باوَرِي تَانِيَه وَان پِشَتَڳَرَم بَڪَن، اَزِي ڙِي طِرِسي بَافِيَرَم دِلِي يِنَن ڪُو ڪَافِر بُونَه، اِيَدِي لِسْطُوِيِي وَان وَ لَتَفِڪِي سَر تِلِيِيَن وَان بَخَن.

۱۳. اَف، بَسَدَمَا ڪُو وَان دِرَاتِيَا خُدَيِّ وَ پِيخَمَبَرِي وَي دِڪِرَن. چِه ڪِسي ڪُو دِرَاتِيَا خُدَيِّ وَ پِيخَمَبَرِي وَي بَڪَه، تَقَرَّ خُدَيِّ عَذَابِڙَوَارَه.

۱۴. (گَلِي ڪَافِرَان!) ھا اَف عَذَاب ڙ بُو وَه يَه، دَه فِيجَه وَي طَعَم بَڪَن. (بِزَانَن؛) بِيگَنَ (رُوڙَا قِيَامَتِي) عَذَابِي اِيڳَر ھَر ڙ ڪَافِرَان رَه يَه.

۱۵. گَلِي باوَرَمَنَدَان! دَمَا ھُون (دِ شَر دَه) سِينِگَ بَسِينِگَ رَاسْتِي ڪَافِرَان ھَانَن، پِشْتَا خَوَه نَدَن وَان (و ڙ وَان نَه رَفَن).

۱۶. چِه ڪِسي ڪُو وِي رُوڙِي پِشْتَا خَوَه بَدَه ڪَافِرَان (ڙ بَر وَان بَرَفَه) - ڙ بِلِي ڪُو ڙ بُو فَنَدِڪِي

۱ چڪڙارين ڦُرِيَشِيَان ھِي بَرِي ھَانِيُون سَر «بيرا بڏري» بجه بوبون. مُجَاهِدِيَن اِسْلَامِي ڙِي تِي بُو بُون، ھَم ڙِي جِيھن ڪُو ڦُگَرِيَتِيُون پُر قَوْم وَ سِيَلَه لِي ھِيُو، نڪاريُون بَسَرَسْتِي لِي حَرَڪَت بَڪَن، فِيجَه بَارَانَا ڪُو بَارِيَا ھَم تَاسَوَاس ڙ دِلِيَن وَان بَر، ھَم مُورَالِي وَان خُرٺ وَ بِلَنڊ ڪَر، ھَم تِيَر تِيَر اَف فَخَوَارِن، ھَم ڙِي قَاڏَا شَر ھِشڪ بُو دَا ڪُو لَنگِين وَان نَشِمَتَه.

جَنۡگِيْ خَوَه فَكۡشِيَنَه يَّانْ ژ بُو خَوَه بَگَهيَنَه رَفَكِي دِن (دَا كُو هِيَرَا وَاَنْ زِيَدَه بَكَه) -
فَيَجَه تَقَرَّ اَوْ مُسْتَحَقِّي غَزَا خُدِي بُويَه، جِهِي وَي دُوژدَه وَ اَوْ چَه جِهَكِي پِيَسَه!

۱۷. فَيَجَه (دِ جَنۡگَا بَدَرِي دَه) نَه وَه اَوْ دِكۡشَتِن، لِيَبَلِي خُدِي (بَنَارِيكَارِيَا خَوَه) اَوْ دِكۡشَتِن
وَ دَمَا كُو تَه (خُولِي) نَافِيَت سَر جَافِيَن وَاَنْ، نَه كُو تَه اَوْ خُسْتَه جَاف وِ فِرَنَكِي وَاَنْ.
لِيَبَلِي خُدِي اَوْ گَهَانَدَه سَر وَ چَافِيَن وَاَنْ، دَا كُو خُدِي بِيَفِي (نَارِيكَرِن وَ بَسَرخُسِنِي)
قَنَجِي وَ دَايَنَكَه بَاش بِيَاوَرَمَنَدَان بَكَه. بِيِگَمَان خُدِي بِيَهِيَزَه، زَا نَا يَه.

۱۸. آف (رُودَان ژ خُدِي يَه)، بِيِگَمَان خُدِي لَاوَاژ كَرِي حِيَلِيَن كَافِرَانَه.

۱۹. (گَلِي كَافِرَان!) اَكَّر هُون (ژ بُو يِن رَاسَت وَ دُرِسَت) سَرَكَفَتِي دِيخَاوَزَن، فَيَجَه
بِيِگَمَان سَرَكَفَتِن لِدُوَف دَاخَاوَا وَه هَات! اَكَّر هُون (ژ كَافِرِي يَه) ژ جَنۡگَا لِهَمَبَرِي
پِيَخَمَبَر وَ مُسَلِمَانَان) فِكِرَن، فَيَجَه اَوْ ژ وَه رَه چِيَتَرَه. (نَا) اَكَّر دِيَسَا هُون (لِدِرَمَناهِيا
پِيَخَمَبَر وَ مُسَلِمَانَان) فِكِرَن، اَمِي زِي فِكِرَن (بَال نَارِيكَارِيَا وَاَنْ فَه). بِيِگَمَان كُوم وَ
هَزَمَارَا وَه تَه فَيِدِي نَاگَهيَنَه وَه، جِقَاس هُون كَلَك بِن زِي. بِيِگَمَان خُدِي (بَنَارِيكَارِيَا
خَوَه) دِگَل باوَرَمَنَدَانَه.

۲۰. گَلِي باوَرَمَنَدَان! گُهَدَارِيَا خُدِي وَ پِيَخَمَبَرِي وَي بَكِن، بَرِي خَوَه زِي نَغَهَرِيَن،
رُوش آفَه كُو هُون (قُرَتَان وَ وَعْظَان زِي) سَخ دِكِن.

۲۱. هَم نَبَن وَكِي وَاَنِيَن كُو گُوتِن: مَه (گُوتِنَا تَه) بِيَهِيَسَت، دِگَل كُو وَاَنْ (دِ حَقِيَقَتَا خَوَه
دَه) نَدَبِيَهِيَسَت.

۲۲. بِيِگَمَان لَجَم خُدِي جَانَدَارِيَن هَرِي خَرَاب اَيْن كُر وَ لَالِن، اَوِيَن كُو تِيِنَاگَهيُون (كَا
چَه دِ خِيَرَا وَاَنْ دَه يَه).

۲۳. اَكَّر خُدِي دِ وَاَنْ دَه خِيَرَك بَرَانِيَا، تَقَرَّ خُدِي دِي حَقِي بَگَهي وَ اَنْ بِيَخُسْتَا، اَكَّر بَگَهي
وَاَنْ بِيَخُسْتَا زِي تَقَرَّ دِي پِشْتَا خَوَه بَدَانِي، ژ خَوَه اَوْ بَرِي خَوَه هَر زِي دِكُهرِيَن.

۲۴. گَلِيٓ باوْرُمَنْدَانِ! دَمَا خُدَيِ وَيَخَمْبَرُ ژَبُو يَا كُو وَه پِي سَاغُ بَكِهٖ گَازِي وَه كِرِن بَرَسَقَا
وَآن بَدَن. بَرَانِبَن كُو بَرَا سَنِي خُدَيِ دَكَهٗ نَافِرَا مَرَفُ و دَلِي وَي؛ (دَلِي وَي دِمَرِيَنه
يَا نِ رِي دِگَهَرَنه). بِيگَمَان هُونِي هَر بِيَال وَي فَه پِيَنه جَفَانْدَن.

۲۵. خَوَه ژ بَلَا و اِمْتَحَانَكِهٖ وَسَا بِيَارِيژَن كُو ژ وَه نَه بَس دِگَهِيژَه يِي سِتَامَكَار تَنِي و
نَاگَاهَدَار بِن؛ بِيگَمَان عَذَابِي خُدَيِ عَذَابِكِي پَر دَرُوَاَرَه.

۲۶. (گَلِي مَوْمَنَا!) بِيَنِن بِيَا خَوَه؛ دَمَا كُو هُون لَعَرْدِي (لِمَكِّي) بِنْدَسْتُ وَهْنَدُكُ بُون،
هُون دِطُرُسِيَان كُو خَلَكُ (مُشْرِكِي مَكِّي) بِلَز وَه بَكِرَن وَ بَرَقِيَن. قِيَجَه (خُدَيِ) هُون
(لِمَدِينِي) حَوَانْدَن وَ بَنَارِيكَارِيَا خَوَه (رُوژَا بَدْرِي) پِشْتِگَرِيَا وَه كِر وَ رَزَقِي پَاكُ وَ
پَاقُو دَا وَه، دَا فَتَه هُون شُكْرِي (وِي) يَكِن.

۲۷. گَلِيٓ باوْرُمَنْدَانِ! بَخُدَيِ وَيَخَمْبَرُ رَهٗ خِيَانَتِي نَكِن وَ دِگَل كُو هُون دِرَانِن خِيَانَتِي
لَا مَاتِي لَجَمُ خَوَه رِي نَكِن.

۲۸. نَاگَاهَدَار بِن، بِيگَمَان مَالِي وَه وَ زَارُوَكِيَن وَه ژ بُو وَه بَس اِمْنَحَان وَ جَرِيَانْدِن.
بِيگَمَان خَلَاتَا مَزَن هَر لَجَمُ خُدَيِ يَه.

۲۹. گَلِيٓ باوْرُمَنْدَانِ! اَكْر هُون هَاي ژ (فَرَمَانِيَن) خُدَيِ هِيَن؛ (خُدَيِ) دِي فَهْمَكِهٖ وَسَا
بِدَه وَه كُو هُونِي پِي فَتَجِي وَ نَقْتَجِي ژ هَفُ فَتَتِيَن، دِي كُنْهِيَن وَه فَسِيَرَهٗ وَلَوْهٗ رِي
بِيُوْرَه. خُوْدِيي كَرَمَا مَزَن بَس خُدَيِ يَه.

۳۰. (رَسُوْلِي مَن!) دِ بِيَر بِيَنه دَمَا يِيَن كَافِرُ حِيَلَهٗ وَ فَنَدُ لَتَهٗ دِكِرِن دَا كُو تَهٗ بَكِرَن، گَرِيْدِن،
ثَان تَهٗ بَكِرَن، ثَان رِي تَهٗ (ژ مَكِّي) دَرِيَن. دَمَا وَآن فَنَدُ وَ حِيَلَهٗ لَتَهٗ كِرِن خُدَيِ رِي
حِيَلَهٗ وَ فَنَدِيَن وَآن پُوچُ كِرِن وَ خُدَيِ ژ هَر كَسِي بِيَهْنَرِ حِيَلَهٗ وَ فَنَدَان پُوچُ دِكِهٖ.

۳۱. دَمَا ثَايِيْتِيَن مَهٗ ژ وَآن (كَافِرَان) رَهٗ دِهَاتَهٗ خَوْنِدِن، گُوْتِن: (اَرِي يَا تَهٗ خَوْنِدِي) مَهٗ

بِهَيْسَتْ، اَکَر مَه فَيَاۤوِيَا تَقَرَّ مَه زِي دِکَارِبُو وَکَه فَاَن تَايَتَان بِيکُوْتِنَا وَاَفْ زِ چِرُوکِيَن
بِيَشِيَان پِيَقَه نَه تِشَتِکِي دَه.

۳۲. وِي دَمِي کَاۤفَرَان کُوْتُ: خُدَايِي مَه! اَکَر اَف قُرَتَان حَقُّ بَه وِ زِ جَم تَه هَاتِبَه، زِ عَرَمِيَن
کَفَرَان بَسَر مَه دَه بِيَارِيَنه يَان زِي عَذَابِکِي دِرُوَار زِ بُو مَه بِيَنه!

۳۳. (رَسُوْلِي مِّنْ!) حَتَا تُو لِنَاۤف وَاَن بِي، خُدِي دِي عَذَاب نَدَه وَاَن. هَر وِهَا حَتَا کُو اَو
لِيُبُوْرِيَنَا کُنْهِيَن خَوَه بِخَوَاۤزَن، خُدِي عَذَاب نَادَه وَاَن.

۳۴. اَرِي مَا زِ بُو وَاَن جِه تِشْت هِيَه وِي بِيَه اسْتَنگ دَا کُو خُدِي وَاَن نَدَه عَذَابْدَان،
دِکَل کُو اَو رِيَا مَسْجِدُ الْحَرَامِي لِبَرِ خَلْکِي دِگِرَن (نَاهِيْلَن کُو باوَرْمَنَد وِي طَوَاف
بِکَن). اَو بِخَوَه زِي نَه تَارِيکَار وِ خُوْدِي کَعْبِي نَه. خُوْدِي وِ تَارِيکَارِي وِي بَس
مُتَقِي نَه، لِيْبِلِي پِرِي وَاَن (فِي) نِرَانَن.

۳۵. نَمِيژَا وَاَن (بُوْتِيَرِشْتَان) لِجَم مَالَا خُدِي (کَعْبِي) زِ فَيَاکَانْدَن وِ چِيکَان پِيَقَه نَه تِشَتِکِي
دِن بُو. فَيَجَه (گَلِي کَاۤفَرَان!) زِ بَرِ فَي کُفَرَا خَوَه دَه عَذَاب طَعْم بِکَن!

۳۶. بِيگَمَان اَوِيَن کُو کَاۤفِر بُوَنَه، مَالِيَن خَوَه خَرَج دِکَن دَا کُو رِيَا (دِيَنِي) خُدِي لِبَرِ خَلْکِي
بِگِرَن وِ اَوِي هِي زِي خَرَج بِکَن. پَاشِي اَفِي لِسَر وَاَن بِيَه حَسَرَت، دِ دَاوِيِي دَه زِي
اَوِي تِيک هَرَن وِ بِيَنه شِکَاۤنْدَن. اَوِيَن کُو کَاۤفِر بُوَنَه بِيَال دُوَرْهِي (جَهَنَمِي) فَه دِي
بِيَنه حَسِرِکِرَن.

۳۷. دَا کُو خُدِي بَاش وِ خَرَابَان (مُسْلِمَان وِ کَاۤفَرَان) زِ هَف فَقْتِيَنه وِ هِن خَرَابَان زِي
دِيَنه سَر هَنَان، فَيَجَه تَقَان بَسَر هَف دَه کُوْم بِيکَه وِ پَاشِي دِ جَهَنَمِي دَه وَرْکَه. يِيَن
زَرَارِ کِرَن هَا اَو بِخَوَه نَه.

۳۸. (رَسُوْلِي مِّنْ!) زِ يِيَن کَاۤفِر بُوَنَه رَه بِيِيَرَه: اَکَر اَو دَف (زِ نِيَاۤزِيَا خُدِي وِ بِيَحْمَبَر)
بَرْدَن (وِ باوَرِي يِيَن)، تِشْتِي بُوَرِي لَوَان نَايِي گِرْتَن. نَا، اَکَر دِيَسَا اَو فِکِرَن (شَرِي

يٰۤيَحۡمٰمُ وِ دِرۡمِنَتِيَا وِي)، فَيَجَه صُوْنَدۡ بَه، عَادَتِي خُدِي دَرۡ بَارِي يِيۡنۡ بَرِيَا وَاۡنۡ دَه
دَرۡبَاسۡ بُوِيَه، (كَآ چَاوَا خُدِي يِيۡنۡ بَرِي ۚ حُوْلِي رَاكِرنۡ هَرۡ وِسَا دِي قَاۡنۡ ِۚي
ۚ حُوْلِي رَاكَه).

۳۹. هُوۡنۡ يَوَاۡنۡ (كَافِرَاۡنۡ) رَه شَرۡ يِكُنۡ حَتَا كُو فِتَنَه ۚ حُوْلِي رَاۡبَه وِ دِيۡنۡ بَتَقَاهِيۡ بَبَه ۚ خُدِي
رَه، فَيَجَه اَكَرۡ اُوۡ دَقۡ ِۚي (كُفَرِي) بَرَدُنۡ، يِيۡگَمَاۡنۡ خُدِيۡ يِيَا كُو اُوۡ دِكُنۡ، بِيۡنَرَه.

۴۰. اَكَرۡ وَاۡنۡ (دَسَتۡ ۚ كِرِنِيۡنۡ خَوَه بَرَنَدَاۡنۡ) وِ يِسْتَا خَوَه دَاۡنَه وَه، اِيۡدِي هُوۡنۡ يِرَاۡنۡ كُو
خُدِيۡ نَارِيكَارۡ وِ يِسْتَقَاۡنِيۡ وَه يَه وِ اُوۡ چَه خَوَشۡ يِسْتَقَاۡنۡ وِ چَه خَوَشۡ نَارِيكَارَه!

۴۱. نَاگَاۡهَدَارۡ يِنۡ، يِيۡگَمَاۡنۡ چَه دَسَتَكُفَتِيَكَه غَنِيۡمَتِي وَه بَدَسَتۡ خِسْتِيَه، اَكَرۡ يِرَاسْتِي وَه
بِخُدِي وِ يِيَا كُو مَه رُوۡۤرَا فُرَقَاۡنِي ۚ بُوۡ بَنَدِيۡ خَوَه ثَانِيَه خَوَارِي، - رُوۡۤرَا كُو دُوۡ جَلَبۡ
(لِبَدَرِي) هَاتِنۡ هَمۡبَرِي هَفۡ - وَه بَاوَرِي ثَانِيَه، فَيَجَه يِرَاسْتِي يِيۡنۡجِيَكَا وِي غَنِيۡمَتِي
ۚ بُوۡ خُدِي، ۚ بُوۡ يِيۡحَمۡبَرۡ وِ مَالۡبَاۡتَا وِي، ۚ بُوۡ سِيۡوِي، بَلَنۡگَاۡزۡ وِ رِيۡوِيَاۡنَه. خُدِي تَقَرۡ
لِسَرۡ هَرۡ تَشِيۡتِي قَاۡدَرَه.

۴۲. دِ بِيۡرۡ يِيۡنۡ دَمَا (رُوۡۤرَا جَنۡگَاۡ بَدَرِي) هُوۡنۡ لِكَنَارَا نَوَاۡلَا نِيۡزِكۡ وِ اُوۡ (قُرِيۡشِي) ِۚي لِرۡخِي
دُوۡرۡ بُوۡنۡ. كَارَوَانِي (قُرِيۡشِيَاۡنۡ) ِۚي دِ يِنِيَا وَه رَه بُوۡ. اَكَرۡ وَه (وِ وَاۡنۡ ۚ بُوۡ شَرِكِيۡ يِيۡ
ثَاوَاۡيِي) يِيۡمَانۡ دَاۡبُوۡنَا هَفۡ، هُوۡنِي دِ يِيۡمَانِيۡ دَه كَتِيۡبُوۡنَا اِخْتِلَافِي (بَقِي ثَاوَاۡيِي هُوۡنۡ
نَدِهَاتِنۡ هَمۡبَرِي هَفۡ). لِيۡبِلِي، ۚ بُوۡ كُو خُدِي (بِسَرۡكُفَتِنَا مُسۡلِمَانَاۡنۡ وِ تِيۡكُچُوۡنَا كَاۡفِرَاۡنۡ)
رُوۡشَكَه يِيۡوِيۡسَتُبُوۡيِي يِيۡنَه جَه (يِيۡجِفَاۡنۡ، لُفِي جِهِي هُوۡنۡ ثَانِيۡنۡ هَمۡبَرِي هَفۡ)؛ دَا كُو
يِيۡلَگَه وِ نِيۡشَاۡنۡ يِيۡ كَاۡفِرۡ بُوۡيِي هَلَاكۡ يِيَه وِ دَا كُوۡ يِيۡلَگَه وِ نِيۡشَاۡنۡ يِيۡ بَاوَرِي ثَانِيۡ بَاوَرِي
يِيۡنَه. يِيۡگَمَاۡنۡ خُدِيۡ يِهِيۡزَرَه، زَاۡنَا يَه.

۴۳. وِيۡ دَمِيۡ خُدِيۡ دِ خَوۡنِيۡ دَه اُوۡ (كَافِرۡ) ۚ تَه رَه كِيۡمۡ نِيۡشَاۡنۡ دَاۡنۡ، اَكَرۡ اُوۡ يِيۡرَانِيۡ نِيۡشَاۡنِي
تَه دَاۡبُوۡنَا، تَقَرۡ هُوۡنِيۡ بَطَرُسۡ وِ نَچَارۡ بَمَانَا وِ هُوۡنِيۡ دَرۡ بَارِي كَارِي (شَرۡ) دَه كَتِيۡبُوۡنَا

اِخْتَلَفِيْ، لِيَّبِلِيْ خُدَيِّ هُوْنَ (ژ فَيِّ يَكِيْ) رَهَا كِرَن. بِيَّگَاَن خُدَيِّ بِيَا دِ سِيَنگَاَن دَه
فَسَاَرَتِيْ نَاگَاَهْدَاَرَه.

۴۴. وَيْ دَمَا (دِ قَاَدَا شَرِّ دَه) هُوْنَ هَاتِنِ هَمْبَرِيْ هَفْ، ژ بُوْ كُوْ يَا (لِجَم) خُدَيِّ مِسُوْرَه
بِيَنَه جِه، اَوْ لِبَرِ جَاْفِيْن وَه كِيَمِ نِيْشَاَن دَاَن وَ هُوْنَ زِيْ لِبَرِ جَاْفِيْن وَ اَن كِيَمِ نِيْشَاَن
دَاَن. هَمُوْ كَار وَ بَار، هَرِ بِيَالِ خُدَيِّ فَه دِرِزِرَن.

۴۵. هِيْ كَلِيْ يِيْن كُوْ بَاوَرِيْ نَانِيْنَه! دَمَا هُوْنَ (دِ قَاَدَا شَرِّ دَه) هَاتِنِ هَمْبَرِيْ جَلَبَكِيْ كَاَفَر،
خَوَه رَاغِرَن وَ خُدَيِّ پَر دِ بِيَرِ بِيِن دَا كُوْ هُوْنَ بَسَرِ كَشَن.^۱

۴۶. (كَلِيْ بَاوَرَمَنْدَاَن!) بَكُوْتِنَا خُدَيِّ وَ پِيَحْمَبَرِيْ وَيْ بَكِن وَ بِيَهْفِ رَه مَقْرَسِيْ مَكِن،
فِيْجَه هُونِيْ سِسْتِ بِيِن، هِيْزَا وَه زِيْ دِيْ هَرَه. صَبْرِيْ بَكِيْشَن، بِيَّگَاَن خُدَيِّ دِگَل
صَبْرِ كِيْشَاَنه.^۲

۴۷. نَبِنِ وَيْ وَ اَنِيْن كُوْ ژ چَاَفْسُوْرِيْ وَ ژ بُوْ نَافِ وَ دَنگِيْ خَوَه ژ مَالَا خَوَه دَرْدَكِفَن
وَ رِيَا (دِيْنِيْ) خُدَيِّ لِبَرِ خَلَكِيْ دِگِرَن. بِيَّگَاَن خُدَيِّ بِيَا كُوْ اَوْ دِكِنِ بَرَانِيْنَا خَوَه
دُوْرِيْجِ گَرِيْئَه.

۴۸. وَيْ دَمِيْ شَيْطِيْنِ كِرِنِيْن وَ اَن ژ وَ اَن رَه خَمِلَانْدَن وَ (ژ وَ اَن رَه) كُوْت: اِيْرُوْ ژ مَرُوْفَان،
تُوْ كَسْ زُوْرَا وَه نَابَه وَ بِيَّگَاَن اَزِ پِشْتَقَانِ وَ نَارِيْكَارِيْ وَه مَه. لِيَّبِلِيْ جِه دَمَا كُوْ هَر

۱ دَمَا جَنگِيْ دَه لِبَرِ خُدَيِّ بَغِرَن، ژ وَيْ هَوَاژ وَ نَارِيْكَارِيْ بَخَوَاژن وَ بَلَا جَاْفِيْن وَه لَرِيْئَا نَارِيْكَارِيَا وَيْ
بَه. تُوْ سَدَمِ تَنَه يَه كُوْ نَهِيْلَه مَرُوْفَكِ خُدَيِّ دِ بِيَرَا خَوَه بِيَنَه. نَحَاسَمِ گَاَفَا شَرِّ، كَارَسَات، مُسِيْبِتِ وَ بَلَا
بَقُوْمِن، يَكْسَرِ دَفِيْ مَرُوْفِ خَوَه بَاْفِيْزَه بَرِ دَرُكِيْ خُدَيِّ وَ نَارِيْكَارِيْ زِيْ بَخَوَاژه.

۲ دِ نَايْتَا پِيْرُوْر دَه بِيْزِيَا «رِيح» دَرَبَاسِ بُو، مَعْنِيْ وَيْ يَا بَنگِيْهِن بَا يَه. لِيَّبِلِيْ دِ مَعْنِيْ خَوَه يَا مَجَاَزِيْ دَه
بِدَاخَوَاژَا هِيْز، نَارِيْكَارِيْ وَ دَوْلَتِ زِيْ تِي. مَه زِي، مَعْنِيْ يَكَمِ تَرْجِيْعِ كِر. رَاسْتَه، مَلَتَكِيْ بَاوَرَمَنْدُ كُوْ
بَخَوَاژه بِيَه دَوْلَت، بِيَه حُكْمَرَاَن وَ دِ نَافِ نَتَوَاَن دَه بِيَه خَوَدِيْ دَنگِ دَفِيْ دِ نِيْثِ خَوَه دَه تِفَاقَا خَوَه بِيْكَ
بِيْنِن، رِيْ لِبَرِ بَرِيْ وَ چَاَفْتَبَارِيْ بَغِرَن، ژ هَفْ حُرِ بَكِن وَ خِيْرَا خَوَه بَخَوَاژن. هَكَه فَاَن مَرْجَاَن بِيْجَه بِيَنَه،
وِيْ چَاخِيْ مِمَكْنَه خُدَيِّ زِيْ رَه بِيَه نَارِيْكَازَا!

دُو جَلَبْ (باوَرَمَنَد و كَافِر) هَاتِن هَمْبَرِي هَفْ، (شَيْطَان) بَسَر پاشْهِنِيَا خَوَه فَه زِفَرِي و گُوت: بِيگَاَن اَز رِ وَه دُورَم، بِيگَاَن يَا كُو اَز دِيْنِم هُون نايِيْن، بِيگَاَن اَز رِ خُدِي دِطِرِسَم، لُورَا خُدِي جَزَادِرُوارَه.

۴۹. وِي دَمِي مُنَافِقَان و اَوِيْن كُو دِ دِلِي وَاَنْ دَه نَخُوشِي هِيَه (دَر بَارِي وَه دَه) دِگُوتِن: اَوِيْن هَا، دِيْنِي وَاَنْ اَو خَاپَاَنْدِنَه. چِه كَسِي كُو خَوَه بِيْشِيْرَه خُدِي، فَيِجَه بِيگَاَن خُدِي عَزِيْزَه، حَكِيْمَه.

۵۰. (رَسُولِي مِنْ!) خَوَزِيَا دَمَا مَلَايِيَكْت رِيحِي يِيْن كُو كَاْفِرِن دِسْتِيْن و لِرُو و پِشْتَا وَاَنْ دِيخِن و (رِ وَاَنْ رَه دِيْبِيْزِن) دَه عَذَابِي دُوْرَهِي بِيْجِيْرِن، تَه بَدِيْتَا!

۵۱. هَا أَفْ، بَسَدَمْ تَاكو دَسْتِي وَه كِرِيَه و بِيگَاَن خُدِي لَبَنَدِيِي خَوَه تُو ظَلْمِي نَاكَه.

۵۲. وَاَنْ رِي، وَكِي مَالَبَاتَا فِرْعَوْن و يِيْن بَرِيَا وَاَنْ نِيْشَان و تَايِيْتِيْن خُدِي اِنكَاَرْ كِرِن، فَيِجَه خُدِي بَسَبَبْ گُنْهِيْن وَاَنْ اَو هِنكَاَفْتِن. بِيگَاَن خُدِي خُودَاْنَهِيْزَه، تَاَزَادِرُوارَه.

۵۳. أَفْ جَزَا رِ بَر فَيِي يَه، لُورَا؛ حَتَا كُو قَوْمَك قَنَجِي و كَرَمَا كُو خُدِي بَوَاَنْ رَه كِرِي اَو بِيخَوَه نَه گُهَرِيْن بَرَاْسْتِي رِي خُدِي قَنَجِيَا لِسَر وَاَنْ نَاگُهَرِيْنَه. بِيگَاَن خُدِي بِيْهِيْزَه، زَاَنَا يَه.

۵۴. وَاَنْ رِي وَكِي مَالَبَاتَا فِرْعَوْن و يِيْن بَرِيَا وَاَنْ، بَتَايِيْتِيْن خُدَايِي خَوَه باوَرِي نَتَايِيْن. اِيْدِي مَه رِي، رِ بَر گُنْهِيْن وَاَنْ، اَو رِي هَلَاك كِرِن و مَه مَالَبَاتَا فِرْعَوْن (دِ دَرِيَايِي دَه) خَنَقَاَنْد. بِيگَاَن اَو هَمِي ظَالِم بُون.

۵۵. بِيگَاَن لِيْجَم خُدِي جَاَنْدَارِيْن هَرِي خَرَاب اَوِيْن كُو كَاْفِرِن، فَيِجَه اَو باوَرِيِي (بِيخُدِي) نايِيْن.

۵۶. (رَسُولِيْ مِنْ) اَوِيْنُ كُو تَه سُوْر وَ پِيْهَانُ ژِ وَ اَن گَرِيْتُو، پاشِي دِهَر جَارِي دَه سُوْرَا
خَوَه دِشِكِيْن وَ اَو (ژِ اَنۡجَامَا فِيْ سُوْرَشِكَاْنِدِيْنِي) نَاطِرِيْن..

۵۷. اَگَر دِ جَنِكِي دَه تُو سَرَدَسْتِي وَ اَنۡ يِي، فَيَجَه دَرِيَكَه وَ سَاَن لَوَانۡ بَخَه دَا كُو يِيْن دِ پِي
وَ اَن رَه ژِ فِي دَرِي دَرَسۡ بِيْگَرَن.

۵۸. چَه دَمَا تُو ژِ خِيَاَنَتَا مِلَّتِكِي (كُو تَه يَوَان رَه پِيْهَانۡ دَانِيَه) بِطِرِسي، لِسَرۡ عَدَالَتِي وَ اَن
نَاگَاَهْدَارۡ بَكَه؛ (ژِ وَ اَن رَه بِيِيْرَه) پِيْهَانۡ دِ نَاْفِرَا مَه دَه نَمَا. يِيْگَاَنۡ خُدِي ژِ خَاِيْنَان
حَزۡ نَاكَه.

۵۹. بِلَا اَوِيْنۡ كَاْفِرُبُوْنَه گَمَانۡ نِكُن كُو اَو ژِ عَذَابِي خُدِي خَلَاَسۡ بُوْنَه. يِيْگَاَنۡ اَوۡ نِكَارِن
مَه نَاچَارۡ بِيْهِيْلِن.

۶۰. (گَلِيۡ بَاوَرَمَنْدَان) هُونۡ ژِي چَقَاسۡ كُو ژِ وَه يِي، ژِ هِيْز وَ هَسِيْنۡ گَرِيْدَايِي لِهَمْبَر
وَ اَن (دِرْمِيْنۡ خَوَه) خَوَه نَامَادَه بِيْگَرَن. كُو هُونۡ بُوِي دِرْمِيْنۡ خُدِي وَ دِرْمِيْنۡ خَوَه وَ
هِنۡ دِرْمِيْنۡ دِنۡ ژِي كُو هُونۡ يَوَانۡ نِرَاَنِن، لِيْبِلِي خُدِي يَوَانۡ دِرَاَنَه، چَاْفَطِرۡسَاَنۡدِي
بِيْگَرَن. چَه تَشْتِي كُو هُونۡ دِ رِيَا خُدِي دَه خَرَجۡ بِيْگَرَن، (بِيْكِياسِي) خِيْرَا وَيۡ دِي ژِ وَه
رَه يِي دَايِن وَ قَتۡ نَحَقِي لَوَه نَايِي كِرِن.

۶۱. اَگَر اَو (دِرْمِنۡ) بَرۡ بِشَاَسْتِي قَه هَاتِن، فَيَجَه تُو ژِي بَرۡ بُوِي قَه هَرَه وَ خَوَه بَسِيْرَه
خُدِي. يِيْگَاَنۡ خُدِي، هَرۡ اَوَه يِيۡ بِيْهِيْر، يِيۡ زَاَنَا.

۶۲. اَگَر اَو (بِشَاَسْتِي) بِخَوَاَزِنۡ تَه بِخَاِيْنِن، فَيَجَه يِيْگَاَنۡ خُدِي هَرۡ بَسِي تَه يَه. يِيۡ كُو
بَتَارِيْكَارِيَا خَوَه وَ بِيْشْتَفَايَا مُوْمِنَانۡ تُو بِيْهِيْرۡ كَرِي اَوَه.

۶۳. (خُدَي) حَزَكِرُنْ خِسْتْ نَافِرَا دِلِي وَانْ، اَكْرَ تَهْ چِه تَشْتِي لِسَرِ عَرْدِي هِيَه، تَفْ (دِ
فِي رِيِي دَه) خَرَجْ بَكْرَا رِي، تَه يِي نَكَارِيوِيَا دِلِيْنْ وَانْ بِيْگَهَانْدَا هَفْ. لِيْبِلِي خُدِي
اَوْ گِهَانْدَه هَفْ. بِيْگَمَانْ خُدِي سَرَكَفْتِي يَه، كَارِيْنَجِهَه.

۶۴. اَيِ يِيْخَمْبَر! خُدِي بَسِي تَه وَ بَاوَرْمَنْدِيْنْ بَتَه رَه يَه.

۶۵. اَيِ يِيْخَمْبَر! لِهَمْبَر (كَافِرَانْ) نَافْ دِ بَاوَرْمَنْدَانْ يَدَه، وَانْ لِسَرِ شَرِ گَرَمْ بَكَه. اَكْرَ ژ
وَه بِيْسْتْ كَسِيْنْ سَبَاتْكَارْ هِيْنْ اَوِي زُورَا دُو سَدْ كَسِيْنْ (كَافِرْ) بِيْنْ، اَكْرَ ژ وَه سَدْ
كَسْ هِيْنْ اَوِي زُورَا هَزَارْ كَسِيْنْ كَافِرْ بِيْنْ. لُورَا اَوْ بَرَاْسْتِي قَوْمِي تِيْنِگِيْهِيْنْ.

۶۶. نَانِهَا، خُدِي بَارِي وَه سِفْكَ كِرْ وَ دِرَانِيُو كُو دِ وَه دَه (لِهَمْبَرِي شَر) قَلْسِيْكَ هِيَه.
نَاخُوَه، اَكْرَ ژ وَه سَدْ كَسِيْنْ صَبِرْ كِيْشْ هِيْنْ، اَوِي زُورَا دُو سَدْ كَسِيْنْ (كَافِرْ) بِيْنْ.
اَكْرَ ژ وَه هَزَارْ كَسْ هِيْنْ، اَوْ -بَدَسْتُورَا خُدِي- دِي زُورَا دُو هَزَارْ كَسِيْنْ (كَافِرْ)
بِيْنْ. خُدِي تَقَزْ دِگَلْ صَبِرْ كِيْشَانَه.

۶۷. حَتَا كُو دِ قَاْدَا شَرِ دَه دَسْتِهَلَايِي بَدَسْتْ نَخَه، مَافِي تُو يِيْخَمْبَرَكِي تَنَه يَه كُو (دِ شَرِ
دَه) اَسِيْرَانْ بِيْگَرَه. هُونْ پَرْتَالِي دِنْيَايِي دِفِيْنْ وَ خُدِي زِي يَا پِشْتِي وَي (عِزْتَا دِيْنِي
خُوَه وَ بَسْرَكْتِنَا مُومِنَانْ) دِخَوَازه. خُدِي عَزِيْزَه، حَكِيْمَه.

۶۸. اَكْرَ نَه ژ فَرْمَانَا خُدِي يَا دَرَبَاسُويِي بُوِيَا بَسَدَمَا اَسِيْرْ گَرْتِنَا وَه دِي عَذَابِكِي مَزِنْ
وَه بَهْنِگَاْفْتَا.

۶۹. اِيْدِي ژ وَي غَنِيْمَتَا كُو وَه بَدَسْتْ خِسْتِيَه بَحَالَلِي وَ پَاكِي يَخُونْ. ژ خُدِي بَطْرِسِنْ،
بِيْگَمَانْ خُدِي گُنْهَشِيْرَه، دِلُوفَانَه.

۱ لَمَدِيْنَا مَنُورْ دِ نَقْبَا فَاْمِلَا اَوْسْ وَ خَزَرْجِيَانْ دَه دَرْمُناهيْكه تُوْرْ وَ بَرَبَرِيْكه تُونْدْ هِيُو. دِ نِيْفْ وَانْ دَه شَرِيْنْ
گَرَاْنْ قَوْمِيُوْنْ وَ ژ گَرَه گَرِيْنْ وَانْ پَرِ اِنْسَانْ هَابِيُوْنْ كُشْتِنْ. ژ دَمَكَه دِرِيْزْ قَه لِيِي هَفْ دِگَرِيَاْنْ دَا كُو ژ
هَفْ تُولْ وَ حِيْفِي هِلِيْنْ. فِجِهَه دَمَا خُدِي پَاسْلَامِي اَوْ بَرُومْتْ كِرْنْ، زِ دِلْ وَ جَانْ لِهَفْ هَايْنْ؛ كِيْنْ وَ
دَرْمُناهيْ ژ دِلِي خُوَه تَافِيْتِيْنْ وَ مِيْنَا بَرَايِي ژ دِي وَ بَافْ هَقْدُو حَمِيْزْ كِرْنْ.

۷۰. اَيُّ يَحۡمَبِرُ! اَسِيرِيۡنَ كُوۡدِ بَنۡ دَسۡتَيۡ وَهۡ دَهۡ نَهۡ ژِ وَاۡنَ رَهۡ بِيۡرَهۡ: اَکَرۡ خُدَيۡ بَرَاۡنَهۡ کُوۡ
دِ دِلِيۡنَ وَهۡ دَهۡ خِيۡرۡ هَيِهۡ، وَيۡ ژِ فِدَيَا کُوۡ ژِ وَهۡ هَاۡتِيَهۡ گِرَتِيۡنَ هِيۡژُ جِيۡتِرِيۡ وَيۡ بَدَهۡ وَهۡ وِ
وِيۡ لِيۡگَنۡهِيۡنَ وَهۡ بِيۡهُرَهۡ. خُدَيۡ گَنۡهَفۡشِيۡرَهۡ، دِلۡوَفَاۡنَهۡ.

۷۱. (رَسُوۡلِيۡ مَنۡ!) اَکَرۡ اَوۡ بَخَوَاۡزَنۡ لَتَهۡ خَاۡيِنَتِيۡۤيۡ بِيۡکَنۡ (عَمۡگِيۡنَ نَبَهۡ، لَوَرَا) وَاۡنَ بَرِيۡ يَخُدَيۡ
رَهۡ خَاۡيِنَتِيۡ کِرَبُوۡ. (لِيۡبِلِيۡ) خُدَيۡ لِهَمۡبَرِيۡ وَاۡنَ دَرَفَتَ وَهِيۡژُ دَاۡ تَهۡ (کُوۡ لَبَدَرِيۡ تَهۡ زُوۡرَا
وَاۡنَ بَرِ وَ تَهۡ اَوۡ دِيۡلَ گِرَتِيۡنَ). خُدَيۡ تَقَرۡ (دِ کَارِيۡ خَوَهۡ دَهۡ) زَاۡنَاۡ يَهۡ، خَوَدَانۡحِکۡمَتَهۡ.

۷۲. بِيۡگَمَانَ اَوِيۡنَ کُوۡ بَاوَرِيۡ تَانِيۡنَ وَ (ژِ بُوۡ خُدَيۡ ژِ وِلَاتِيۡ خَوَهۡ) هِجَرَتۡ کِرَنۡ وَ دِ رِيَا
خُدَيۡ دَهۡ بِمَالِيۡ خَوَهۡ وَ جَانِيۡ خَوَهۡ خَبَاتۡ کِرَنۡ وَ اَوِيۡنَ کُوۡ (مُهَاجِرۡ) حَوَاۡنِدَنۡ وَ
تَارِيۡکَارِيَا وَاۡنَ کِرَنۡ، هَاۡ اَوۡ سَرۡکَاۡژَ وَ تَارِيۡکَارِيۡنَ هَفَنۡ. هَرۡجِيۡ اَوِيۡنَ کُوۡ بَاوَرِيۡ تَانِيۡنَ،
لِيۡبِلِيۡ هِجَرَتۡ نَکِرَنۡ؛ حَتَاۡ کُوۡ اَوۡ هِجَرَتۡ نَکَنۡ ژِ خَوَدِيۡتِيَا وَاۡنَ تَشَتۡکَ ژِ وَهۡ رَهۡ تَنَهۡ. (دِکَلۡ
فِيۡ ژِيۡ) اَکَرۡ اَوۡ دَرۡ بَارِيۡ دِيۡنَ دَهۡ تَارِيۡکَارِيۡۤيۡ ژِ وَهۡ بَخَوَاۡزَنۡ، بَشَرۡطِيۡ کُوۡ نَهۡ لِهَمۡبَرۡ
مِلَتۡکِيۡ بَهۡ کُوۡ دِ نَاقِبَرَا وَهۡ وَ اَوۡنَ دَهۡ پِيۡيَاۡنَ هَيِهۡ، هِنۡگِيۡ لِسَرۡ وَهۡ فَرۡزَهۡ کُوۡ هُوۡنَ تَارِيۡکَارِيَا
وَاۡنَ بِيۡکَنۡ. خُدَيۡ بِيۡکَارِيۡ کُوۡ هُوۡنَ دِکَنۡ بِيۡنَرَهۡ.

۷۳. اَوِيۡنَ کُوۡ کَاۡفِرِنَ هِنَ ژِ وَاۡنَ تَارِيۡکَارِيۡنَ هِنَانِيۡنَ. اَکَرۡ هُوۡنَ وَيۡ (تَارِيۡکَارِيۡ وَ دُوۡسَتَانِيۡ
دِ نَافَ خَوَهۡ دَهۡ) بِيۡجَهۡ نِيۡيِنَ، دِيۡ لِسَرۡ عَرۡدِيۡ بَلَا وَ فَسَادِيۡکَهۡ مَرِنَ دَرۡکَفَهۡ حُوۡلِيۡ.

۷۴. اَوِيۡنَ کُوۡ بَاوَرِيۡ تَانِيۡنَ وَ (ژِ وَاۡرِيۡ خَوَهۡ) هِجَرَتۡ کِرَنۡ وَ دِ رِيَا (دِيۡنِيۡ) خُدَيۡ دَهۡ
جِهَادۡ کِرَنۡ وَ اَوِيۡنَ کُوۡ (مُهَاجِرۡ) فَحَوَاۡنِدَنۡ وَ تَارِيۡکَارِيَا وَاۡنَ کِرَنۡ، هَاۡ اَوۡ بَاوَرۡمُنۡدِيۡنَ
رَاۡسَتَقِيۡنَ. ژِ بُوۡ وَاۡنَ لِيۡبُوۡرِيۡنَ وَ رِزۡقِکِيۡ فِرَهۡ وَ خَوۡشۡ هَيِهۡ.

۷۵. اَوِيۡنَ کُوۡ پَاشِيۡۤيۡ بَاوَرِيۡ تَانِيۡنَ وَ هِجَرَتۡ کِرَنۡ وَ بَوَهۡ رَهۡ جِهَادۡ کِرَنۡ، فَيۡجَهۡ هَاۡ اَوۡ ژِيۡ ژِ
وَ نَهۡ. اَوِيۡنَ کُوۡ خَوَدِيۡ وَ اَقَرَبَاۡ تَهۡ، دِ کِيۡتِيَا خُدَيۡ دَهۡ، اَوۡ ژِ هَفَ رَهۡ پِيۡشَدَتَرِنَ (کُوۡ اَوۡ
دُوۡسَتۡ وَ تَارِيۡکَارِيۡ هَفَ بَنۡ). بَرَاۡسَتِيۡ ژِيۡ خُدَيۡ بَهَرۡ تَشِيۡيۡ نَاگَاۡهَدَاۡرَهۡ.

۹. سُوْرَه يٰى تُوْبَه

سُوْرَه يٰى تُوْبَه ۱۲۹ (سَد و بِيْسْت و نَه) نَآيْتَه. نَآيْتَا ۱۲۸م و ۱۲۹م لِمَكِّي و نَآيْتِيْن دِنِ ڙِي لَمَدِيْنِي نَازِل بُوْنَه.

سُوْرَه يٰى تُوْبَه نَآفِي خَوَه ڙ نَآيْتَا ۱۰۴م گَرْتِيَه، لَوْرَا پِيُونْدِيَا وَي بَتُوْبِي رَه هِيَه كُو دِ زِمَانِي عَرَبِي دَه تُوْبَه بِمَعْنٰى پُوْشَانِي يَه. ڙ بِلِي تُوْبَه هِنَا نَآفِيْن وَي يِيْن دِنِ ڙِي هِنَه. نَآفِي وَي يِي هَرِي مَشْهُور بَرَاْتَه.

۱. اَف ڙ نَآلِيي خُدِي و قَاصِدِي وَي فَه بِيْرِيُونَكَه ڙ بُوْ وَانِ مُشْرِكِيْن كُو وَه يَوَانِ رَه پِيْمَانِ دَانِيَه.

۲. فَيَجَه چَار مَهَانِ (بِي طُرُس) دِ عَرْدِي دَه بِيْگَرْن. نَاگَاھْدَار بِن، بِيْگَمَانِ هُونِ نِكَارِن خُدِي نِچَار بِيْهِيْلِن و بِيْگَمَانِ خُدِي رِسْوَاكِرِي كَافِرَانَه.

۳. اَف نَاگَاھْدَارِيَكَه ڙ خُدِي و قَاصِدِي وَي يَه دِ جَزْنَا مَزْن (جَزْنَا قُرْبَانِي) دَه، بِيَالِ تَشْكِي خَلِكِي فَه كُو خُدِي و پِيْخَمْبَرِي وَي ڙ مُشْرِكَانِ (اَوِيْن كُو وَانِ پِيْمَانَا خَوَه شِيْكَانْد) بِيْرِي نَه. اَكْر هُونِ تُوْبَه بِيْگَرْن فَيَجَه اَو ڙ وَه رَه چِيْتَرَه. (نَا) اَكْر هُونِ (ڙ اِيْمَانِ و حَقِيْقِي) بَرِي خَوَه دَاگَرِيْن، بِيْزَانِ كُو هُونِي خُدِي بِيْچَاَرَه نِيْهِيْلِن. (رَسُوْلِي مِّن!) مَرْگِيْنِيَا عَزَابِكِي دِڙُوَارِ بَدَه وَانِيْن كُو كَافِر بُوْنَه!

۴. ڙ بِلِي وَانِ مُشْرِكِيْن كُو وَه يَوَانِ رَه پِيْمَانِ دَانِيَه، پَاشِي وَانِ ڙ پِيْمَانَا خَوَه تَشْتَكِ كِيْم نَكْر و لِهْمَبَرِي وَه دِ سَر تُو كَسِي رَه نِهَاتِن، فَيَجَه پِيْمَانَا وَانِ بِيْهِيْلِن حَتَا وَفْتِي دِيَارِ كَرِي. بِيْگَمَانِ خُدِي ڙ يِيْن كُو هَاي ڙ پِيْمَانَا خَوَه دِمِيْنِن حَز دِيَكَه.

۵. فَيَجَه اَكْر مِهِيْن بَرُوْمَتِ دَرَبَاس بُون، اِيْدِي لِكُو دَرِي هُونِ رَاسْتِي وَانِ مُشْرِكَانِ يِيْن، وَانِ بَكْرِن، (بِدِيلِي) وَانِ بِيْگَرْن، هَر رِيي لَبَر وَانِ بِيْگَرْن و لِهْمُو زِيْرَفَانْگَهَانِ لَوَانِ

چَاْفِدِيْرِيْٓيْٓ بٰكِنْ. فَيَجِهْ اَكْرَ وَاَنْ تُوْبَهٗ كِرْ، بِرَنْگِيْ پِيْدِيْ نَمِيْزْ كِرْ وَ زَكَاَتَا مَالِيْ خَوَه
دَاَنْ اِيْدِيْ رِيَا وَاَنْ فِكِنْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ گَنْهَشِيْرَهٗ، دِلُوْفَاَنَهٗ.

۶. اَكْرَ يَكِيْ ژِ مُشْرِكَاَنْ خَوَه نَافِيْتَهٗ بَخْتِيْ تَه (اَوَّلَهِيْ ژِ تَه خَوَسْتْ)، فَيَجِهْ اَوَّلَهِيْ بَدِيْ
دَا كُوْ گُوْتِنَا خُدِيْ بِيْهِيْرَهٗ، پَشْتَرَهٗ وَيْ بِيْگَهِيْنَهٗ اَوَّلَكَا (وَلَاتِيْ) وَيْ. اَفْ (اَوَّلَهٗ دَايِنْ)
ژِ بَرْ كُوْ اَوْ مِلَّتَكِيْ نَزَاَنْ.

۷. اَرِيْ مَا چَاوَا ژِ بُوْ مُشْرِكَاَنْ لَجَمْ خُدِيْ وَ پِيْخَمْبِرِيْ وَيْ دِيْ پِيْمَاَنْ هَبَهٗ؟ ژِ يِلِيْ يِيْنْ
كُوْ لَجَمْ مَزْ كَفْتَا حَرَامِيْ وَه پِيْمَاَنْ دَايَهٗ وَاَنْ (اَوْ جَدَا نَهٗ)، فَيَجِهْ حَتَا اَوْ دَرَحَقِيْ وَه دَه
رَاسْتْ بِنْ، هُوَنْ زِيْ ژِ وَاَنْ رَه رَاسْتْ بِنْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ ژِ يِيْنْ كُوْ سُوْرَا خَوَه دِيَارِيْزَنْ
حَزْ دَكَهٗ.^۱

۸. اَرِيْ (مَا چَاوَا دِيْ ژِ بُوْ وَاَنْ لَجَمْ خُدِيْ پِيْمَاَنْ هَبَهٗ)، اَكْرَ اَوْ بَسَرْ وَه بِيْخَنْ، اَقْرَبَاتِيْ
وَ پِيْمَانِيْ بَرْچَاْفْ نَاگِرِنْ. اَوْ بَدِيْ خَوَه وَه رَاْزِيْ دِيْكَنْ وَ دِلِيْ وَاَنْ وَه نَاخَوَاَهٗ. بِيْگَاَنْ
پَرِيْنْ وَاَنْ فَاْسِقِيْنْ.

۹. وَاَنْ، نَايِيْتِيْنْ خُدِيْ بِيْهَايَكِيْ هِنْدَكْ فِرُوْتِيْنْ، فَيَجِهْ وَاَنْ رِيَا خُدِيْ لَبَرْ خَلَكِيْ گِرْتْ.
بِيْگَاَنْ يَا كُوْ اَوْ دِيْكِنْ چِقَاسْ پِيْسَهٗ.

۱۰. اَوْ، دَرْ بَارِيْ تُوْ مُسْلِمَانَكِيْ دَه اَقْرَبَاتِيْ وَ پِيْمَانِيْ بَرْچَاْفْ نَاگِرِنْ وَ هَا اَوْنِ يِيْنْ ژِ خُدِيْ
خَوَه دَرْ وَ اَوْنِ يِيْنْ تَعْدَايِيْ دِيْكِنْ.

۱۱. (دِگَلْ فَيِ زِيْ) اَكْرَ اَوْ تُوْبَهٗ بِيْكَنْ وَ بِرَنْگِيْ پِيْدِيْ نَمِيْزْ بِيْكَنْ وَ زَكَاَتَا مَالِيْ خَوَه دِيْدَنْ،

۱ ژِ بُوْ مُشْرِكَاَنْ لَجَمْ خُدِيْ وَ پِيْخَمْبِرِيْ وَيْ دِيْ چَاوَا پِيْمَاَنْ جِيْبَهٗ؟ قِيْ وَاَنْ پِيْدِيْ پِيْمَانِيْ نَانِيْنَهٗ جِهٗ؟ قِيْ
وَاَنْ دَسْتِيْ خَوَه ژِ اِيْشَانْدَا پِيْخَمْبِرْ وَ بَاوْمَنْدَا فِكْشَانْدَنَهٗ؟ قِيْ وَاَنْ دَفْ ژِ فَسَادِيْ بَرْدَاَنَهٗ؟ نَا. نَاخَوَهٗ؛
وَاَنْ حَقْ كَرِيْهٗ كُوْ خُدِيْ خَوَه ژِ وَاَنْ دُوْرْ يَكِهٗ وَ حَقَهٗ كُوْ ژِ بُوْ وَاَنْ لَجَمْ خُدِيْ وَ پِيْخَمْبِرِيْ وَيْ تُوْ پِيْمَاَنْ
تَبَهٗ. دِ نَايِيْتَا پِيْرُوْرْ دَه اَوْنِ كُوْ حَكْمِيْ وَاَنْ ژِ يِيْنْ مُشْرِكَاَنْ هَاتِيْهٗ جَدَا كِرِنْ، بَنِيْ خُزِيْمَهٗ وَ مَدْلِيْجَنْ كُوْ اَوْ
ژِيْ كَنْتَهٗ بَرْ پِيْمَاْنَا حُدِيْيِيْنْ.

فَیَجَهِ أَوْ دِیْنِ دَه بَرَايِنِ وَه نَه وَاَمَّ بَئَاوَايَكِي فَكِرِي تَايَتِيْنِ خَوَه ژ بُو مِلَّتَكِي كُو
دِرَايِنِ أَشْكَرَا دِيَكُنْ.

۱۲. اَگَرِ پِشْتِي پِيْمَا نَدَايِنَا خَوَه وَانْ صَوْنَدَا خَوَه شِكَا نَدِ دَرْ بَارِي دِيْنِي وَه دَه زَمَانْدِرِيژِي
کِرْ، هِنْگِي بِيَشَنَگ و سَرُوکِيْنِ کُفْرِي رَه تِيْبُکُو شِنْ. بِيْگَا ن ژ وَانْ رَه صَوْنَد و پِيْمَا
نِيْنَه، (بَوَانْ رَه تِي بِيْکُو شِنْ) دَا کُو دَف ژ کُفَر و دِرْمَاهِيِي بَرْدِنْ.

۱۳. (کَلِي مُسْلِمَانَانْ!) مَا هُونِي شَرِي قَوْمَكِي نَكِنْ کُو وَانْ پِيْمَا نَا خَوَه شِكَا نَدِ و هَوَلْ
دَا نْ کُو پِيْخَمْبَر (ژ وَاري وي) دَرْخُن و دِ سَرِي پِيْشِيْنِ دَه رِي وَانْ دَسْتِ بَشَرِي وَه
کِرِيو؟ مَا هُون ژ وَانْ دِطَرْسِنْ؟ اَگَرِ بَرَا سْتِي هُونْ بَاوَرْمَنْدِنْ، خُدِي هِيْژَا تَرَه کُو هُونْ
ژِي بِيْطَرْسِنْ.

۱۴. شَرِي وَانْ بَكِنْ، خُدِي بَدَسْتِيْنِ وَه دِي وَانْ بَدَه عَذَابْدَانْ و وَانْ رِسْوَا بَكَه، لِسَر وَانْ
وَه سَرَكُفْتِي بَكَه و دِي دِلِي جِشَاتَا بَاوَرْمَنْد شَاد بَكَه.

۱۵. دِي ژ دِلِيْنِ وَانْ (بَاوَرْمَنْدَانْ) كِيْنِي بِيَه و خُدِي كِي بِيْشِي تُوْبِيَا وَي قَبُول دِيَكَه. خُدِي
رَا نَا و کَارْبَنَجَه.

۱۶. اَرِي مَا هُونْ بَاوَر دِيَكُنْ کُو دِي دَف ژ وَه بِي بَرْدَانْ (و هُونْ نِيِيْنِ جَرَبَانْدِنْ). حَيَانِي
خُدِي (بَرَانِيْنَكَه بَرَجَا ف) نَزَانِيَه کَا كِي ژ وَه جِهَاد کَرِيَه و کَا كِي ژ وَه ژ بِلِي خُدِي،
پِيْخَمْبَرِي وَي و مُسْلِمَانَانْ تُو کَس ژ خَوَه رَه نَكِرِيَه دُوْ سْت و نَارِيکار؟ خُدِي ژ يَا
کُو هُونْ دِيَكُنْ تَقَر نَاگَا هَدَارَه.

۱۷. ژ مُشْرِيکَانْ رَه نَابَه کُو اَو مَزْگَفْتِيْنِ خُدِي نَا فَا بَكِنْ دِيْگَلْ کُو اَو يَخَوَه رِي شَاهْدَهِيَا

۱. اَو خَلَكِيْنِ کُو ژ دُوْر هِيْلَا وَلا تِيْنِ نَبِيْزِيْک دِهَاتِيْنِ مَدِيْنِي، بَاوَرِي تَانِيْنِ و قَدِگَرِيَانْ وَلا تِيْنِ خَوَه ژ هَقُولَا تِيْنِ
خَوَه ظَلَم و نَحَقِي دِيْدِيْنِ، لَهْمَبَرِي وَانْ دِلِيْنِ وَانْ تَرِي كِيْنِ و تَفَرْت بُوْبُو. فَيَجَه اَف تَايْتَا پِيْرُوْر وَانْ
بَاوَرْمَنْدِيْنِ سَتْمَبَار دَسْتِيْنِيْشَانْ دِيَكَه. دِيْگَلْ فَي رِي تَايْت دَدَه زَانِيْنِ: اَگَرِ اَو ظَالِم تُوْبَه يَكِنْ و بَاوَرِي بِيْنِيْنِ،
خُدِي يِي تُوْبِيَا وَانْ رِي قَبُول بَكَه. لَوْرَا خُدِي كُنْهَفْشِيْر و دِلُوْ فَا نَه.

بِكُفْرِي لِسَرِّ خَوَه دِدَن. أَفَتَيْنَ هَا كَارَ وَ كِرْيَارَيْنَ وَ اَنْ پُوچ بُونَه وَ هَرِ اَوِي دِ اِيْگَر دَه بَمِينِن.

۱۸. بِيْگَاَن يِي كُو مَزْكَفَتِيْن خُدِي نَافَا دِكِه بَس اَوِي كُو بَخْدِي وَ رُوْزَا نَاخِرَتِي بَاوَرِي ثَانِيَه وَ بَرَنگِي پِيْدَفِي نَمِيْز دِكِه وَ زَكَاتَا مَالِي خَوَه دَدَه وَ رِ خُدِي پِيْشْتَرِ رِ تُو كَسِي دِن نَاطِرْسَه. فَيَجَه هِيْشِي هَبِه كُو اَوْ بِيْن رِ يِيْن لِسَرِ رِيَا رَاسْت.

۱۹. مَا هُون (كَارِي) نَافَدَايِيْنَا حَاجِيَاَن وَ نَافَاكَرِنَا بِيْتُ اللّٰهِي (دِگَل كُو اَوْ مُشْرِكُن) مِيْنَا (كَارِي) وَي كَسِي كُو بَخْدِي وَ رُوْزَا نَاخِرَتِي بَاوَرِي ثَانِيَه وَ دِ رِيَا خُدِي دَه جِهَادُ كِرِيَه وَكْهَفْ دِگَرِن؟ (اَف) لِحْمِ خُدِي نَه وَكْهَفُن. خُدِي قَوْمِي ظَالِم لِسَرِ رِيَا رَاسْت رَاسْتَرِي نَاكِه.

۲۰. اَوِيْن كُو بَاوَرِي ثَانِيَه، هِجَرْتِ كِرِنَه وَ دِ رِيَا خُدِي دَه بَمَالِي خَوَه وَ جَانِي خَوَه جِهَادُ كِرِنَه لِحْمِ خُدِي مَرْتَبِيَا وَ اَنْ مَزْنِرَه. هَا اَوْ يِيْن كُو (بِگَهْشْتِنَا اَرْمَانْجَا خَوَه) بَسْرَكْتِنَه.

۲۱. خُدَايِيْن وَ اَنْ، بِدَلُوْفَانِيَكِه رِ جَمِ خَوَه، بِرَاطِيْبُونَكِي وَ بِيْهَشْتِيْن كُو دِ وَ اَنْ دَه رِ بُو وَ اَنْ نَعْمَتِيْن سَرَافَتِي هَنَه، مَزْگِيْنِي دَدَه وَ اَنْ.

۲۲. اَوِي هَر وَ هَر دِ وَ اَنْ (بِيْهَشْتَان) دَه بَمِينِن. بِيْگَاَن لِحْمِ خُدِي (رِ بُو وَ اَنْ) خَلَاتَكِه مَزْنِ هِيَه.

۲۳. هِي گَلِي يِيْن كُو بَاوَرِي ثَانِيَه! بَافِيْن وَه وَ بَرَايِيْن وَه، اَكْر اَوْ كُفْرِي دِ سَرِ اِيْمَانِي رَه بَگَرِن، رِ خَوَه رَه نَكْن دُوْسْت وَ نَارِيْكَار. اِيْدِي چِه كَسِي وَ اَنْ رِ خَوَه رَه بَكِه دُوْسْت وَ نَارِيْكَار، فَيَجَه هَا اَوْ سِتَامَكَارِ بَخَوَه نَه.

۱ خُدِي دِ فِي ثَانِيَه دَه نَهْيَا مَه رِ دُوْسْتَانِي وَ پِشْتَرْمُكْرِنَا بِكَافِرَان كِرِيَه، چَنْدِي كُو نِيْزِيْكَ وَ لِيْزِمُ بِنِ رِي. رِ سُوْرَه يِي مُجَادَلَه ثَابِتَا ۲۲ يِي فِي رُوْشِي بِيْهَر زَلَال دِكِه؛ «تُو دِي جَفَاتَكِه كُو بَاوَرِي بَخْدِي وَ رُوْزَا نَاخِرَتِي ثَانِيَه نَبِيْنِي كُو اَوْ رِ وَ اَنْ كَسِيْن كُو نِيَارَتِيَا خُدِي وَ پِيْخَمْبَرِي وَي دِكْن حَرْ بَكْن، چَنْدِي اَوْ بَافِيْن وَ اَنْ، كَرِيْن وَ اَنْ، بَرَايِيْن وَ اَنْ، اَنْ عَشِيْرَا وَ اَنْ بِنِ رِي..»

۲۴. (رَسُولِیْ مِنْ!) بِيْبِيْزَه: اَگَر بَافِيْن وَه، كَرِيْن وَه، بِرَايِيْن وَه، رُتِيْن وَه، عَشِيْرَا وَه، مَالِيْ كُو وَه بَدَسْتُ خَسْتِيْه، تِجَارَتَا كُو هُون رِ بِيْ بَارَزَارِيَا وَيْ دِطَرَسِن وَ خَانِيِيْن كُو هُون رِ وَانْ حَرْدِيْكَنْ، لِيْجَم وَه، رِ خُدِيْ، رِ پِيْخَمْبَرِيْ وَيْ وَ رِ جِهَادَا دِ رِيَا وَيْ دِه شِيْرِيْنِيْر وَ خُوْشْتَرِيْن، فَيِجَه جَافِلَرِيْ بِنْ حَتَا خُدِيْ فَرْمَا نا خَوَه (بِعْدَايِيْ رِ وَه رِه) بِيْنَه. خُدِيْ تَقَزْ قَوْمِيْ رِ رِيْدِرَكْتِيْ نَايِيْنَه سَرِ رِيَا رَاسْتُ.^۱

۲۵. صُوْنْد بَه، خُدِيْ دِ گَلَكْ جِهَانْ دِه تَارِيْكَارِيَا وَه كِرْ. رُوْزَا حُنِيِيْ رِيْ (تَارِيْكَارِيَا وَه كِرْ)؛ وَيْ دَمَا پَرَايِيَا وَه هُون كَرْم (قُرَه) كِرْن، فَيِجَه پَرَايِيَا وَه تُو فَيِدَه نِگِهَانْدَه وَه وَ تُو تَشْتُ رِ وَه نَدَا پَاشْ. عَرْدِ دِگَلْ فَرِهِيَا خَوَه رِيْ لَوَه تَنَگْ بُو وَ پَاشِيْ وَه پَشْتَا خَوَه دَا شَرْ وَ هُون رَقِيْيانْ.

۲۶. پَشْتِيْ رَقَا وَه، خُدِيْ تَارَامِيْ وَ دِلْخُوْشِيَا خَوَه بَسَرِ پِيْخَمْبَرِ وَ باوَرْمَنْدَانْ دِه تَانِيْ وَ لَشْكِرِيْ كُو رِ وَه فَه نَحْيَا (رِ بُو تَارِيْكَارِيَا وَه) هِنَارْتُ وَ اَوِيْنْ كَافِرْ بُوْنَه جَزَا كِرْن. هَا آفَه جَزَايِيْ كَافِرَانْ.

۲۷. پَاشِيْ خُدِيْ، تُوْبِيَا كَسِيْ كُو اَوِ بِيْ قَبُوْلْ دِكِه وَ خُدِيْ گَنْهَرِيْبَرَه، دِلْوَفَانَه.

۲۸. هِيْ گَلِيْ يِيْنْ كُو باوَرِيْ نَانِيْنَه! بِيْگَمَانْ هَرْجِيْ كُو مُشْرِكِنْ بَسْ اَوِ پِيْسِنْ، فَيِجَه پَشْتِيْ فَيِيْ سَالِيْ (سَالَا نَهِيْ هَجَرْتِيْ) بِلَا نِيْزِيْ بِيْتُ الله (مَزْكَفْتَا حَرَمِيْ) نِيْنْ. اَگَر هُون (رِ) نَهَاتِنَا وَانْ رِ بُو حَجِيْ) رِ خِرَازِيِيْ بِطَرَسِنْ، فَيِجَه اَگَر خُدِيْ بِيْ رِ كَرْمَا خَوَه دِيْ وَه دَوْلَمَنْدْ بَكِه. بِيْگَمَانْ خُدِيْ عَلِيْمَه، حَكِيْمَه.

۲۹. (گَلِيْ باوَرْمَنْدَانْ!) رِ جِهُوْ وَ فِلَهَانْ اَوِيْنْ كُو بَخُدِيْ وَ رُوْزَا قِيَامَتِيْ باوَرِيْ نَايِيْنْ

۱ رسولی اکرم، پستی فتحا مکي بدوا زده هزار (۱۲,۰۰۰) لشکرین خوه فه بری خوه دا تانی و چو شری. هوازن و سققیان. هن مسلمانان لبرایتا لشکرین اسلامی نیرین و گوتن: «ایدی تو کس نکاره فی لشکری بشکینه». لیبلی چه دما لنوالا حنننی او و لشکرین مشرکان، یین کو بهزمارا خوه گلکی رِ وان هندکتر بون هاتن همبری هف. مسلمان دگل پرایتا وان تیکچون و بریان. لورا وان ناریکاریا خدی ربیر کر و بیرایتا خوه پسین.

و تَشْتَبِيْ كُوْ خُدَيِّ و پِيْخَمْبَرِيْ وَي حَرَامُ كَرِيْهَ حَرَامُ نَادِيْرِنَ و دِيْنِيْ حَقَّ (دِيْنِيْ اِسْلَامِيْ) زِ خَوَه رَه نَاكِنْ دِيْن، حَتَا كُوْ اَوْ بَدَسْتِيْ خَوَه، نَه دِيْكَرِيْ جَزِيَا خَوَه نَدِن، شَرِيْ وَاَنْ بِيْكَنْ.

۳۰. جَهْوِيَاَنْ گُوْت: عَزِيْرُ كَرِيْ خُدَيِّ يَه! فَلَهَاَنْ رِي گُوْت: مَسِيْحُ كَرِيْ خُدَيِّ يَه! اَفْ گُوْتِنْ يَا دَفِيْنِ وَاَنْه، گُوْتِنَا خَوَه دِشَبِيْنِنْ گُوْتِنَا وَاَنْ كَاْفِرِيْنْ بَرِيْ. خُدَيِّ وَاَنْ بَكْرَه (لَعَنْنَا خُدَيِّ لَوَاَنْ بَه)، چَاوَا بَرِيْ خَوَه زِ حَقِيِيْ فِدْگَرِيْنِنْ بَالْ پُوْجِيِيْ فَه!

۳۱. وَاَنْ (جَهْو و فَلَهَاَنْ) زِ بِلِيْ خُدَيِّ، خَاخَام و رَاهِيْنِنْ (زَاْنَا و عَابِدِيْن) خَوَه و عِيْسَاِيْن كَرِيْ مَرِيْمِيْ زِ بُوْ خَوَه اِلَهْ گَرْتِن. حَالْ اَفَه كُوْ اَوْ هَرْ هَاتَنَه قَرْمَانَكِرْنْ كُوْ يَكْ خُدَاِيْ بَحِيْنِيْن كُوْ زِ وَي يِيْ فَه تُوْ اِلَهْ نِيْنِنْ و اَوْ زِ يَا كُوْ زِيْ رَه دِيْكَنْ هَمْكُوْفْ پَاكْ و دُوْرَه.

۳۲. اَوْ دِيْخَوَاَزَنْ نُوْرَا خُدَيِّ (كُوْ قَرْتَاْنَه) بَدَفِيْنِ خَوَه قَمِرِيْنِنْ. خُدَيِّ نَاهِيْلِيْ (اَوْ قَمِرِيْنِنْ); اَوِيْ هَرْ نُوْرَا خَوَه تَمَامْ بَكَه (و بَسْرَكَفَه)، چَنْدِيْ كَاْفِرُ فَيِ نَخَوَاَزَنْ رِيْ.

۳۳. اَوَه يِيْ كُوْ پِيْخَمْبَرِيْ خَوَه بَرِيَا رَاْسَتْ و دِيْنِيْ حَقَّ شَانْدِيْه، دَا كُوْ وَي لِسَرُ هَمُو دِيْئَاَنْ بِلَنْدَتَرِ بَكَه، هَرْ جِقَاسْ مُشْرِكْ نَخَوَاَزَنْ رِيْ.

۳۴. هِيْ گَلِيْ يِيْنِ كُوْ بَاوَرِيْ نَانِيْنَه! بِيْگَمَاَنْ گَلَكْ زِ رَاهِبْ و اَحْبَارَاَنْ مَالِيْنِ خَلِكِيْ

۱ وَاَنْ جَهْو و فَلَهَاَنْ زِ بِلِيْ خُدَيِّ رَاهِبْ و اَحْبَارُ (زَاْنَا و عَابِد) يِنْ خَوَه زِ خَوَه رَه كِرْنِ اِلَهْ! اَرِيْ مَا فَاَنْ زِ وَاَنْ رَه گُوْتْ هُوْنِ الْاِهِيْنِ مَه نَه؟ نَا، وَاَصَا نَكُوْتِن. لِيْبِلِيْ مُعَامَلْتَا وَاَنْ مِيْنَا مُعَامَلْتَا عَابِدَاَنْ بَرِيْ وَاَنْ رَه يَه. لُوْرَا؛ يِيْ كُوْ حَلَالْ و حَرَامْ دَكَه خُدَيِّ يَه. يِيْ كُوْ زِ عَبْدِيْ خَوَه رَه دِيْزَه» بَكَه و نَكَه» خُدَيِّ يَه. فَيِجَه تُوْ بِيْتَرَه؛ دَمَا يَكْ زِ فَاَنْ رَاهِبَاَنْ يَاَنْ اَحْبَارَاَنْ تَشْتَكِيْ حَلَالْ بِيْكَنْ كُوْ خُدَيِّ اَوْ حَرَامْ كَرِيْهَ يَاَنْ تَشْتَكِيْ حَرَامْ بِيْكَنْ كُوْ خُدَيِّ اَوْ حَلَالْ كَرِيْ، وَي دَمِيْ؛ اَوْ وَسْفِيْ الْاِهْتِيْنِ وَرْدَكِرْن. چِمَكِيْ حَلَالْ كِرْن و حَرَامْ كِرْنْ كَارِيْ خُدَيِّ يَه. زِ بَرُوْ فَيِ يِكِيْ بُوْ؛ دَمَا عَدِيْ كَرِيْ حَاتِمْ كُوْ اَوْ فَلَه بُوْ هَاتَه جَمْ پِيْخَمْبَرِ (س)، پِيْخَمْبَرِ زِيْ رَه گُوْت: هُوْنِ زَاْنَا و عَابِدِيْنِ خَوَه زِ خَوَه رَه دِيْكَنْ اِلَه. عَدِيْ گُوْت: اَمْ زِ وَاَنْ رَه عِبَادَتْ نَاكِن. پِيْخَمْبَرِ گُوْت: مَا هُوْنِ يَكُوْتِنَا وَاَنْ نَاكِنْ دَمَا اَوْ تَشْتَكِيْ حَلَالْ يَاَنْ زِيْ حَرَامْ بِيْكَنْ. گُوْت: بِلِيْ. پِيْخَمْبَرِ گُوْت: هَا اَوْ عِبَادَتَه.

بِسْتِمَكَارِي دُخُوْنَ، رِيَا خُدِي لِبَرِ خَلِكِي دِگِرَن. اَوَيْنِ كُو زِيَرِ وَ زِيَفِ كُوْمِ دِكْنِ وَ دِ رِيَا خُدِي دَه خَرَجِ نَاكِن، فَيَجَه مَزْگِينِيَا عَذَابِكِي دِرُوَارِ بَدَه وَان!^۱

۳۵. رُوْرَا كُو (دِرَافْتِنِ وَان) دِ نَاگِرِي دُوْرَهِي دَه تِنَه سُوْرِكِرَن وَ اَيَا وَان، طَشْتِيَن وَان وَ پَشْتَا وَان بَوَانِ تِنَه دَاخِرِن (وَ ژ وَان رَه تِي گُوْتِن): هَا آف، اَوِ سَرُوْتَه كُو وَه ژ بُو خوه دَاوُو هَف. اِيْدِي جَزَايِي يَا كُو وَه اَوِ دَاوُو هَف طَعْمِ بَكْن!

۳۶. بِيگَمَانِ ژ رُوْرَا كُو خُدِي عَرْدِ وَ نَاسِمَانِ چِيَكِرِن، لَجَمِ خُدِي هَزْمَارَا مَهَانِ دِ كِتِيْبَا خُدِي دَه دُوْرَدَهِن. ژ وَانِ مَهَانِ چَارِ ژِي بَرُوْمَتِن (ذِي الْقَعْدَه، ذِي الْحَجَّه، مُحَرَّمِ وَ رَجَبِ كُو دِ وَانِ دَه شَرِ وَ كُشْتِنِ حَرَامَه). هَا آف، دِيْنِي رَاسْتِ وَ دُرُسْتَه. دِ وَانِ مَهَانِ دَه ظُلْمِي لِيخوه نَكْن. (كَلِي مُسْلِمَانَان!) چَاوَا كُو مُشْرِكِ هَمُو بَهْفِ رَه شَرِي وَه دِكْن، هُونِ ژِي وَسَا هَمُو بَهْفِ رَه شَرِي وَانِ بَكْنِ وَ بَرَانِنِ كُو خُدِي بَمْتَفِيَانِ رَه يَه.

۳۷. بِيگَمَانِ پَاشْدَخِسْتِنِ (نَا مَهِيَنِ بَرُوْمَتِ) زِيْدِچُونَا دِ كُفْرِي دَه يَه. اَوَيْنِ كُو كَاْفِرِ بُوْنَه يِي گُمَرَاهِ دِيْنِ. سَالِكِي حَلَالِ دِكْنِ وَ سَالَا دِنِ ژِي حَرَامِ دِكْنِ دَا كُو هَزْمَارَا وَانِ بِيَه هَفْدَنگِيِي هَزْمَارَا (مَهِيَنِ) كُو خُدِي اَوِ حَرَامِ كِرِن. فَيَجَه اَوِ بَقِي كِرِيَارَا خوه حَرَامِي خُدِي حَلَالِ دِكْن. كَارِيَنِ وَانِ اَيْنِ خَرَابِ ژ وَانِ رَه هَاتِنَه خَمِلَانْدِن. خُدِي تَقَرِّ جَقَاتَا كَاْفِرَانِ بَسَرِ رِيَا رَاسْتِ فَه نَاكَه.^۲

۱. هَاهَامِيَنِ جَهُوْبَانِ وَ كَشِيْسِيَنِ فَلَهَانِ، نَايَتِيَنِ پِيْرُوْرِ يِيَنِ كُو دِ كِتِيْبِيَنِ وَانِ دَه، لُگُوْرِي دَاخَوَارَا حُكْمَدَارِ وَ مَالِدَارَانِ دِكْهَارَتِنِ وَ بَقِي گَهَارَتِيَنِ ژِ خوه رَه مَالِي دِنِيَايِنِ دِسْتَانْدِن. گَلَكِ جَارَانِ حُكْمِيَنِ وَانِ لُگُوْرِي بَرُوْنِدِيَنِ خوه شِيْرُوْفَه دِكِرِن. بِنَايِيْتِي ژِي نَايَتِيَنِ كُو دِ بَارَا پِيْخَمْبَرِيَا مُحَمَّدِ (س) دَه بُوْنِ دِكْهَرَتِن. فَيَجَه آفِ نَايْتَا كُو لِيْزُوْرِ بُوْهُرِي فَيِنِ زُوْشِي دِيَارِ دَكِه وَ فَيِ كَارِي تَرُوْرَا ژِ بُو مَه دَكِه مِيْنَاك. لُوْرَا دِ نَافِ مُسْلِمَانَانِ دَه ژِي گَلَكِ اِنْسَانِ لِسَرِ نَافِي عَالَمِيْتِي فِتْوَيِي شَاشِ وَ خَلْتِ دِدِنِ دَا كُو بَكْفِنِ جَافِي زَلَامِي دَوْلَتِي وَ ژِ خوه رَه يِي قِيْمَتِكِي هِنْدِكِ قَزَنَجِ بَكْن.

۲. چِه دَمَا رَسُوْلِي خُدِي ژِ غَزُوْرَا طَايِفِ وَ حُنِيْنِي فِكْرِيَا، پِيْخَسِيَا كُو «اِمْبِرُوْرِيَا بِيْرَانَسِي ۴۰ هَزَارِ لَشْكِرِ نَامَادَه كَرِيَه دَا كُو وَرَه شَرِي مُسْلِمَانَانِ بَكِه وَ وَانِ ژِ نَافِي بِيَه. آفِ بُوِيْرِ دِ سَالَا نَهَمِ يَا هِجَرَتِي دَه رُوْدَاوُو. فَيَجَه پِيْخَمْبَرِ (س) ژِي لِهَمْبَرِي بِيْرَانَسِي جِهَادِ اِغْلَانِ كِرِ كُو دِ دَمَكِه كُو تَنَكْرَارِي بَرِ بُو، لَوْلِيْتِ دِلِ نَاخِيْفِي بُو، گَرْمِي پَرِ دِرُوَارِ بُو وَ دِ چَاخِي خَرْمِكْهَشْتِيَنِي دَه بُو. فَيَجَه لِسَرِ خَلِكِي زُوْرِ وَ گِرَانِ هَاتِ كُو بِيْجِنِ شَرِي

۳۸. گَلِي يٰنَبِيَّ كُو بَاوَرِي نَانِيَه! مَا جِه لَوَه قَوْمِيُو؛ دَمَا ژ وَه رَه هَاتَه گُوتِن: هُون هَمُو د رِيَا خُدِي دَه دَرَكْفَن جِهَادِي. وَه خَوَه بَرَدَا عَرْدِي (و هُون دَرَنَكْنِن جِهَادِي). اَرِي مَا وَه زِيَانَا تَاخَرْتِي بَرِيَانَا دِنْيَايِي دَا. فَيَجِه (بَرَانِن) خَوَشِيَا زِيَانَا دِنْيَايِي لَبَرِيَا تَاخَرْتِي كِيَم و بِيَقِيْمَتَه.

۳۹. اَكْر هُون پِيَك فَه دَرَنَكْفَن جِهَادِي، خُدِي دِي بَعَرَابَكِي دِژَوَار وَه بَدَه عَدَابْدَان و وي قَوْمَكِي دِن تِيَخَه شُونَا وَه و هُونِي نَكَارِيَن تُو زِيَانِي زِي بَدِن خُدِي. خُدا لَسِر هَر تَشْتِي تَقَر كَارَا يَه.

۴۰. اَكْر هُون تَارِيكَارِيَا پِيَحْمَبَر نَكْن، فَيَجِه بَرَاْسْتِي خُدِي تَارِيكَارِيَا وَي كَرِيَه. وي دَمَا كَاْفِرَان اَو (ژ مَكِي) دَرُخْسِن كُو اَو يَك ژ دِذْبَان بُو (اَو و اَبُو بِيَكْر بَهْف رَه بُون). وي دَمَا اَو هَر دُو د شَكْفَتِي دَه بُون، ژ هَقَالِي خَوَه رَه گُوت: عَمَكِيَن مَبَه، پِيَكْمَان خُدِي بَمَه رَه يَه. اِنْدِي خُدِي تَارَامِيَا خَوَه بَسَر دَه تَانِي و پِشْتَقَانِيَا وَي بَلَشَكْرَكِي كَر كُو وَه اَو نَه دِدِيَتِن. (خُدِي) دَاخَوَارَا كَاْفِرَان بِيَن خِسْت و دَاخَوَارَا خُدِي يَا هَرِي بِلِنْدَه. خُدِي بَرَاْسْتِي زِي عَزِيَزَه، حَكِيْمَه.

۴۱. (گَلِي مُسْلِمَانَان!) بِيَارِسْفَكِي و بَارْگَرَانِي فَه دَرَكْفَن جِنْگِي، بَمَالِي خَوَه و بَجَانِي خَوَه د رِيَا خُدِي دَه جِهَادِي بَكْن، اَكْر بَرَاْسْتِي هُون دِرَانِن هَا اَف ژ بُو وَه چِيْتَرَه.

رُومِي. وَاَن دَخُوسْتُ لَبَر سِهِيَن بِيَهِنَا خَوَه بَرْدَن، لِنَافَا جِه و مَالِي خَوَه بِيَمِيَن و ژ وَاَن رَه پَر زُور هَات كُو دَرَكْفَن جِنْگِي. د فَي نَافِي دَه مُنَافِقِي دِي لِدَرِي پِيَحْمَبَر تَاخْفِيَن و لِنَاف خَلِكِي بَلَاغ كَرِن كُو اِعْلَانَا شَر لَهْمَبَرِي بِيَرَانَسِي اِنْتَحَارَه. ژ لُومَا هُن مُسْلِمَان بَقِي تَاخَاْفَتِنَا مُنَافِقَان حَايِيَان و تَخُوسْتِن بَشْدَارِي جِهَادِي بِيَن. لِيَبَلِي بَحُولْدَانَا پِيَحْمَبَر و هَقَالِيَن وَي ۳۰ هَزَار لَشَكْر هَاتَه تَامَادَه كَرِن و هَاتِن حَتَا تَبُوكِي. فَيَجِه چِه دَمَا بِيَرَانَسِيَان بَهِيَسْتِن كُو وَا يَه مُسْلِمَان هَاتَنه شَرِي وَاَن د جِه دَه بِيَاش فَه فَكْرِيَان. فَيَجِه ژ فَي و پِنْدَه، اَف تَايَتِيَن كُو تِيَن د فَي سَفَرِي دَه د بَارَا رُوش و هَلُوسْتَا مُسْلِمَان و مُنَافِقَان دَه نَاَزَل بُونَه.

۱ د تَايَتَا پِيَرُور دَه مَبَسْتُ ژ «بِيَارِسْفَكِي و بَارْگَرَانِي فَه» آفَه: شَرْتِيَن شَر چِه دِيَن بَلَا بِيَن، چِه شَر رَحْت بَه چِه زُور بَه، چِه هُون سَوَار بِن چِه هُون پِيَا بِن، چِه هُون خَرْتُ و چِه لاوَار بِن، چِه هُون كَال بِن چِه هُون جَوَان بِن دَرَكْفَن شَرِي كَاْفِرَان، دَا كُو بَقِي نَاوَايِي هُون سَرَبَسْتِيَا خَوَه بَسْتِيَن و بَرُوشَكِي نَارَاذ عِبَادَتِي رَبِّي خَوَه يَكْن.

۴۲. (رَسُولِيْ مِنْ!) اَكْرَ (كَازِيَا تَه نَه زِي بُو جَنَكِي بُوِيَا، لِي) زِي بُو بَدَسْتَحْسِنَتَكِه هِيَسَانْ
 تَانْ زِي سَفَرَكِه نَافِنَج (نَه كُرْت وَ دَرِيژْ بُوِيَا، بِيَكَاَن دِي وَانْ بَدَا نَا دُوفْ تَه. لِيَلِي
 رِيَا زَحْمَتْ زِي وَانْ رَه دُورْ هَاتْ وَ لَاشِكِرَانْ بُونْ. اَوِي بِنَافِيْ خُدِي صُونْدُ بِيخُونْ؛ اَكْرَ
 مَه كَارِي بُوِيَا تَقَزْ اَمِيْ زِي دِگَلْ وَه دَرَكْتَبُونَا. اَو (بِسُونْدِيْنْ دَرُو) خَوَه دِيْنْ هَلَاكِي.
 خُدِي تَقَزْ دِرَا نَه كُو اَوِي بِيَكَاَن دَرُو كَارَن^۱.

۴۳. خُدِي تَه بِيخَشِيْتَه، حَيَانِي يِيْنْ رَاسْتِيْزْ زِي تَه رَه دِيَارْ نِيْنْ وَ يِيْنْ دَرُو كَرْ زِي تُو نَاسْ
 نَكِي، اَرِيْ مَا زِي بُو جِه تَه دَسْتُورَا وَانْ دَا؟

۴۴. اَوِيْنْ كُو بَخْدِي وَ رُوژَا نَاخِرَتِيْ بَاوَرِي تِيْنِيْنْ، نَه اَوْنْ كُو دَسْتُورِيْ زِي تَه بِيخَاوَزْ دَا
 كُو خَوَه زِي جِهَادَا بِمَالْ وَ جَانْ دِي رِيَا خُدِي دَه خَوَه بِيَاشْ دَه بِيهَلِيْنْ. خُدِي زِي تَقَزْ
 يِيْنْ تَقْوَا دَارْ دِرَا نَه.

۴۵. لِيَلِي، اَوِيْنْ كُو بَخْدِي وَ رُوژَا نَاخِرَتِيْ بَاوَرِي نَايِيْنِيْنْ وَ دَرْ بَارِي دِيْنْ دَه دِلِيْنْ وَانْ
 كَتِيَه گُجَانِيْ وَ هَرْ اَوِي دِ نَافْ گُجَانَانْ دَه بَسَرَكِيْزَانَه دِيچْنْ وَ تِيْنِيْنْ، زِي تَه دَسْتُورِيْ دِيخَاوَزْ
 (دَا كُو نِيچَه شَر).

۴۶. اَكْرَ وَانْ بِيْفِيَا بَوَه رَه دَرَكْفِيْنْ شَر، تَقَزْ زِي بُو فِي تَامَادَا هِيَكْ دِي بَكِرِنَا. لِيَلِي خُدِي
 دَرَكْتِنَا وَانْ بَوَه رَه نَخُوسْتْ، فَيِجَه لِيَرْ وَانْ گِرَانْ كِرْ وَ (زِي وَانْ رَه) هَاتَه گُوتِنْ: هُونْ
 زِي دِگَلْ اِيْنْ رُونِشْتِي رُونِيْنْ!

۴۷. اَكْرَ اَوِي دِگَلْ وَه دَرَكْتَبُونَا زِي زَرَارَا وَه يِيْفَه تَشْتَكْ لَوَه زِيْدَه نَدِيَكِرْنْ وَ دِي نَافِيْرَا وَه دَه
 بِيْمَسْتَا فِتِيْ دِي زِي وَه بَقْتِيَا نَا وَ دِي نَافْ وَه دَه زِي يِيْنْ كُو گُه دِيْدَنْ وَانْ هَنَه. خُدِي
 بِيَسْتَمَكَارَانْ دِرَا نَه.

۱ دَمَا بِيخَمْبَرْ خَوَه تَامَادَه دِيكْرْ دَا كُو دَرَكْفَه غَزُوِي تَبُوكِي، مُنَافِقْ هَاتِيْنْ بَالِي، زِي رَه غُزُرِيْ خَوَه گُوتِنْ
 وَ نَخُوسْتِنْ دَرَكْفِيْنْ شَر. زِي بَرْ كُو بِيخَمْبَرْ رَانِيْبُو زِي وَانْ اِيْنْ كُو بِيْبِي دِلِيْ خَوَه بِيْنَه شَر خِيَرْ زِي نَايِيْنْ،
 دَسْتُورْ دَا وَانْ. فَيِجَه اَفْ تَايْتَا كُو هِي تِي دَرَحَقَا فِي مِژَارِي دَه دَاكْتْ.

۴۸. (رَسُولِيْ مِنْ!) بِيْكَانَ بَرِيْ فَيِّنَا (دِ جَنَّا تَبُوْكَى دَه) رِي ژ بُو وَه خَرَايِي دِخَوَسْتَن، دَكُّ وَ دَوْلَاب ژ بُو تَه دِگَرَانْدَن، حَتَا كُو حَقِّ (نَارِيكَارِيَا خُدِي وَ پِشْتَقَانِيَا وَي ژ بُو تَه) هَات وَ دِيْنِي خُدِي بَسَر كَت، دِگَل كُو وَان آف نَدَقِيَا رِي.

۴۹. هِن ژ وَان (مُناَفِقَان) دِيْبِيژَن: دَسْتُوْرَا مِنْ بَدَه (كُو آژ نِيْمَه شَرِي رُوْمِي) وَ مِنْ نَخَه كُنْهَكَرِيِي. بَرَانِيْن كُنْه آوَه يَا كُو آو بِيخوَه تِي دَه نَه وَ بِيْكَان دَوْرَهِي دَوْر لِكَافِرَان گَرِيْتَه.^۱

۵۰. اَكْر فَتْحِيَك بِيْگَهِيژَه تَه لِيخوْشَا وَان ناچَه وَ اَكْر خَرَايِيَك بِيْگَهِيژَه تَه، دِيْبِيژَن: مَه، ژ بَرِي قَه تَدْبِيْرَا خَوَه گَرِيْبُو وَ بَكِيْفَخوْشِي بَرِي خَوَه دِدِن مَالِيْن خَوَه.

۵۱. بِيِيژَه: ژ يَا كُو خُدِي ژ بُو مَه نَفِيْسِي بِيْفَه قَت تَشْتَاك ناگَهِيژَه مَه. خُدِي نَارِيكَار وَ پِشْتَقَانِيَا مَه يَه، فَيِّجَه بِلَا باوَرْمُنْد تَنِي خَوَه بَسِيْرِن خُدِي.

۵۲. بِيِيژَه: مَا هُوْن چَاْفَتِيْرِيَا يِكِي ژ دُو فَتْحِيِيْن كُو بِيْگَهِيژَه مَه دِيْكَن؟ اَم رِي ژ بُو وَه لِهِيْفِيِي نَه كُو خُدِي ژ جَم خَوَه يَان رِي بَدَسْتِيْن مَه عَذَابِيَكِي بِيْگَهِيْنَه وَه. دَه هَايْدِي هُوْن چَاْفَلِرِي بِن، بَرَاْسْتِي اَم رِي بوَه رَه چَاْفَلِرِي نَه.

۵۳. بِيِيژَه: هُوْن چَه بَدَلِي خَوَه وَ چَه بِيْنِي دَلِي خَوَه مَالِي خَوَه يَدِن هَر ژ وَه نايِي قَبُوْلِكِرِن. بِيْكَان هُوْن جَفَاتَكَه ژ رِيْدَرَكْتِي نَه.

۱ آف نايْتَا ۴۹ ان د حَقِّي جَد گَرِي قِيْس دَه نازل بويه كُو او مَرُوْفَكِي مُنَافِقِي بُو. چَه دَمَا پِيْخَمْبَرِي خُدِي خَوَسْت دَرَكْفَه غَزُوِي تَبُوْكَى ژ جَد گَرِي قِيْس رَه گُوْت: يَا اَبُو وَهَب! مَا تُو تَبِيِي شَرِي جَلَادِي گَرِي اَسْفَرِي رُوْمِي كُو تُو ژ خَوَه رَه ژ وَان خُوْرْت وَ قِيْرِيْن جَوَان وَرْگَرِي؟ جَد گُوْت: يَا رَسُوْلِي خُدِي! بَرَاْسْتِي مَلِيْن مِنْ دَرَانِي كُو آژ پِيُوْنْدِي زَنَا مَه وَ آژ هِيْج نَكَارَم بِيْنِي وَان بَرِيْم. آژ دِطَرْسَم كُو گَاْفَا زَارُوِيْن اَسْفَرِي بِيْنِم آژ خَوَه رَانِكِرْم. فَيِّجَه مِنْ نِيِيخَه نَافَا تَفْدَانِي وَ دَسْتُوْرِي بَدَه مِنْ كُو آژ لِيَالِي رُوْنِم. لِي اَزِي بَمَالِي خَوَه نَارِيكَارِيَا تَه پِكَم. فَيِّجَه پِيْخَمْبَرِي خُدِي تَعَالِي دَف رِي بَرْدَا وَ رِي رَه گُوْت: مِنْ دَسْتُوْرَا تَه دَا! ژ لُوْمَا خُدِي او نايْتَا كُو لُوْوَرِي بُهْرِي دِ بَارَا وَي وَ بِيْن وَكِي دَه شَانْد وَ رَاْسْتِيَا وَي اَشْكِرَه كَر.

۵۴. بِيْكَانٍ اَوْ تَشْتٰى كُوْا نٰهِيْلَهٗ سَدَقَهٗ وَّ خَيْرِيْنَ وَاَنْ قَبُوْلَ بَبَهٗ، زِ بِلٰى كُوْ وَاَنْ بَاوَرٰى
بِخْدٰى وَّ پِيْخَمْبَرٰى وِى نَائِيْنَ وَّ نَمِيْزُ هَرِّ بَسِسْتَايٰى وَّ جَانْغِرَانِيْ كِرِنْ وَّ كُوْ زِ نَجَارٰى
مَالِيْ خَوَهٗ خَرْجِ كِرِنْ يِيْ فَهٗ نَهٗ تَشْتٰى كِيْ دِنْ بُوْ.

۵۵. فَيَجِبُهٗ بِلَا مَالِيْنَ وَاَنْ وَّ زَارُوْكِیْنَ وَاَنْ تَهٗ عَجِيْبَايٰى نَهِيْلِنْ. بِيْكَانٍ خُدٰى دِ رِيَاْنَا
جِيْهَانِيْ دَهٗ بَسْ دِخَاوَزَهٗ وَاَنْ يِيْ بَدَهٗ عَدَاْبْدَايِيْنَ وَّ وَاَنْ لِسَرِّ كُفْرٰى بِمِرِيْنَهٗ.

۵۶. مُتَافِقٍ بِخُدٰى صُوْنَدِ دِخُوْنُ كُوْ بِيْكَانٍ اَوْ زِ وَهٗ نَهٗ. حَالِ آفَهٗ، اَوْ نَهٗ زِ وَهٗ نَهٗ. لِنَبِيْلِيْ اَوْ
جِفَاتَكِهٖ بَزْدُوْنِكِنْ.

۵۷. اَكْرَ وَاَنْ اَوْلَكِهَكَ ثَانَ شِكْمَتَكْ (كُو تِيْ دَهٗ خَوَهٗ فَشَارِتِنَا) يَانَ زِيْ سِتَارَكِهَكَ دِيْتَبُوْنَا،
وِى بِيْزِ بَرِيْ خَوَهٗ بَدَانَايِيْ.

۵۸. هِنَ زِ وَاَنْ دَرِ بَارِيْ (پَارَفَكِرْنَا) صَدَقَانَ دَهٗ تَهٗ عَيْبَدَارِ دِكِنْ، فَيَجِبُهٗ اَكْرَ زِ صَدَقَا (پَارَكْ)
بِكِهِيْزَهٗ وَاَنْ قَايِلِ دِيْبِنْ وَّ اَكْرَ نَكِهِيْزَهٗ وَاَنْ هَمَنْ دِعِيْدِيْنَ.

۵۹. اَكْرَ اَوْ بِيَا كُوْ خُدٰى وَّ پِيْخَمْبَرٰى وِى دَايَهٗ وَاَنْ قَايِلِ بَبُوْنَا وَّ بَكُوْتِنَا: خُدٰى بَسِيْ مَهٗ
يَهٗ؛ خُدٰى دِيْ زِ كَرَمَا خَوَهٗ بَدَهٗ مَهٗ وَّ پِيْخَمْبَرٰى وِى زِيْ (دِيْ بَدَهٗ مَهٗ) وَّ اَمِّ بِيْكَانٍ زِ
خُوْدَايِيْ خَوَهٗ بِيْهِيْفِيْ نَهٗ (دِيْ زِ بُوْ وَاَنْ بِخِيْرَتِرَبَايَا).

۶۰. بِيْكَانٍ زَكَاتٍ، بَسْ زِ بُوْ قَفِيْرٍ وَّ بَلَنْكَازَانَ، زِ بُوْ كَارْمَنْدِيْنَ زَكَاتِيْ وَّ يِيْنِ كُوْ دِلِيْنِ
وَاَنْ بَاِسْلَامِيْ خَوْشِ بَبَهٗ، زِ بُوْ كُوْلِيِيْنِ كُوْ دِخَاوَزَنْ نَارَاذِ بِيْنِ وَّ دِيْنْدَارِيْنِ كُوْ نَكَارِنْ
دِيْنِيْنِ خَوَهٗ بِيْدِنْ، زِ بُوْ يِيْنِ دِ رِيَا خُدٰى دَهٗ وَّ زِ بُوْ رِيُوِيَاْنَهٗ. (اَفْ دَابْشَكِرِنْ) فَرْزَكَهٗ زِ
جَمِّ خُدٰى يَهٗ. خُدٰى زَانَا يَهٗ، كَارَبِنْجَهٗ.^۱

۱ دَفِيْ ثَايْتَا پِيْرُوْرُ دَهٗ قَالَا هَشْتُ بَشِيْ مَرْوُفْ هَانِيَهٗ كِرِنْ كُوْ زَكَاتِ لَوَانِ دِجَهٗ. هَمَّ زِيْ دَايَهٗ زَانِيْنِ كُوْ زَكَاتِ
فَرْزَهٗ. بَرَاَسْتِيْ اَفْ هَشْتُ سِنْفِ دِ كُوْكََا خَوَهٗ دَهٗ دُوْ سِنْفِيْنِ: يِكَاَمْ، زِ بُوْ كُوْ حَوْجَهٗ يَهٗ دَا كُوْ زِيْ فَيْدِيْ بِيِيْنَهٗ،
زَكَاتِ زِيْ رَهٗ تِيْ دَايِيْنِ. مِيْنَا: خِرَانَ وَّ بَلَنْكَازَانَ، كُوْلَهٗ وَّ دِيْنْدَارَانَ، رِيُوِيْ وَّ ... دُوِيْمَ، زِ بُوْ كُوْ اَحْتِيَاْجِ
بُوِيْ هِيَهٗ، دَا كُوْ فَيْدِيَا وِى بَكِهِيْزَهٗ اِسْلَامِيْ وَّ مُسْلِمَانَانَ، زَكَاتِ زِيْ رَهٗ تِيْ دَايِيْنِ. خُدٰى اَفْ پَارَا زَكَاتِيْ

۶۱. ۛ مُنَافِقَانْ هِنَّ هَنَهٗ ڪُو اَزِيٽِي دِدَنَهٗ يٰيخَمْبَرُ وَ دِيٻِيٺُنْ: اَوُ گهي ڇوهٗ دده هَر تَشْتِي وَ ۛ هَر گُوتِي بَاوَر دَڪَه. بِيٻِيْزَه: اَوُ گُهْدَارِيَا هَر تَشْتِي دَڪَه لِي اَوُ ۛ بُو خِيَرَا وَه يَه. اَوُ بَاوَرِيٻِي بَخْدِي تِيئَه وَ بَگُوتِيٻِي بَاوَرْمَنْدَانْ ۛي بَاوَرَه. اَوُ ۛ بُو بَاوَرْمَنْدَانْ رَحْمَتَڪَه. اَوِيٺُنْ ڪُو يٰيخَمْبَرِي خُدِي دِيٻِيشِيٺِي ۛ بُو وَنْ عَرَابِڪِي دِزَوَارْ هِيَه.

۶۲. اَوُ، ۛ وَه رَه بِنَافِي خُدِي صُونْدُ دِخُونْ دَا ڪُو دِلِيٺِنْ وَه خُوش بِيڪُنْ. اَڪَر بَرِاسْتِي اَوُ بَاوَرْمَنْدُنْ، قَالِيٺُونَا خُدِي وَ يٰيخَمْبَرِي وَي يِيْدِفِيٽِرَه.

۶۳. آري، مَآ اَوُ نَزَانِ ڪِي دِزِمَاتِيَا خُدِي وَ يٰيخَمْبَرِي وَي يِڪَه، يِيگَمَانْ ۛ وَي رَه نَاگري دُورْهي هِيَه، وي هَر وَ هَر تي دَه بِيئَه. هَا آفَه، رِسَوَاتِي وَ شَرْمَزاريَا مَزَن.

۶۴. مُنَافِقُ دِطَرِسُنْ ڪُو لِسَر رُوشَا وَنْ سُوْرِيڪُ بِي شَانْدِنْ ڪُو نِيْفَاقَا دِ دِلِيٺِنْ وَنْ دَه هِيَه (ۛ بُو مُوْمِنَانْ) رَاگهيئَه. (ۛ وَنْ رَه) بِيٻِيْزَه: هُون طِنَازِيٺِنْ ڇوهٗ يِڪُنْ، يِيگَمَانْ خُدِي يَا ڪُو هُون ۛي دِطَرِسُنْ دِي دَرِيئَه رَاسْتِي.

۶۵. اَڪَر تُو ۛ وَنْ بِيْرِي (وَه طِنَازِيٺِنْ ڇوهٗ يٰيخَمْبَرُ وَ هَقَالِي وَي دِيڪَر)، تَقَر دِي بِيٻِيٺُنْ: يِيگَمَانْ هَر اَم ڪُٻُونْ نَافْ خَبَرْدَانِي وَ مَه ڇوهٗ يِي مَزُولُ دِيڪَر. بِيٻِيْزَه: آري مَآ وَه طِنَازِيٺِنْ ڇوهٗ بَخْدِي، نَآيِيٺِيٺِي وَي وَ يٰيخَمْبَرِي وَي دِيڪَر؟

۶۶. (ۛ مُنَافِقَانْ رَه بِيٻِيْزَه): قَتْ عَزَرُ نَخَوَازَن. بَرِاسْتِي پَشْتِي وَه بَاوَرِي نَآني دِيْسَا هُون ڪَافِرُ بُون. اَڪَر اَم لِيَجَاتِڪِي ۛ وَه بِيُورُنْ ۛي، اَمِي بَسَدَمُ گُئَهڪَارِيَا وَنْ ڪُوْمِڪِي بِيْدَن عَذَابِي.

۶۷. مِيَز وَ رِيٺِيٺِي مُنَافِقُ ۛ هَفِنْ بِيَا نَلِي (مُنْڪَرِي) قَرْمَانْ دِيڪُنْ وَ رِي لَبَرُ نَا بَاشْ (مَعْرُوفِي) دِيگَرُنْ، دَسْتِيٺِي ڇوهٗ (ۛ دَآنَا زَكَاتِي وَ صَدَقِيَانْ) دِيگَرُنْ. وَنْ خُدِي ۛ بِيَرُ ڪِرْ، فَيِجَه خُدِي ۛي دَفْ ۛ وَنْ بَرْدَا (هَدَايَتُ نَدَا وَنْ)، يِيگَمَانْ مُنَافِقُ فَاسِقُ بِيخَوَه نَه.

دِ مَالِي دَوْلَمَنْدَانْ دَه قَرطُ ڪَرِيَه دَا ڪُو يِي حَوَجِيٻِيٺِي اِسْلَامِي وَ مُسْلِمَانَانْ يِنْ خُصُوصِي وَ گَلامْپَرِي يِيئَه تَآمِيٺِيڪَرُنْ.

۶۸. خُدٰی، ژِ مُنَافِقِیْنَ مِیْرُ وِ زَنْ وِ ژِ کَافِرَانَ رَهٗ ژِی بَنَاگِرِی دُوْرَهِی پِیْاَنَ دَايَهٗ کُو هَرُ وِ هَرُ اَوِی تِی دَهٗ بَنُ، اَوِ بَسِی وَاَنهٗ. خُدٰی لَعَنَتْ لَوَانَ بَارَانْدِیَهٗ وِ ژِ وَاَن رَهٗ عَذَابِکِی سَرَاقَتِی هَیَهٗ.

۶۹. هُونُ ژِی وِکِی وَاَنِیْنَ بَرِیَا خَوَهٗ کُو اَوِ ژِ وَهٗ بَهِیْزَتِرُ وِ خُرَتَرُ بُونُ وِ ژِ هِیَلَا مَالُ وِ زَارُوْکَانَ فَهٗ ژِی ژِ وَهٗ پَرِتَرُ بُونُ، فِیْجَهٗ وَاَن پِیَارَا خَوَهٗ پِیْخُوْشِی کِرَبُونُ. اِیْدِی وَهٗ ژِی پِیَارَا خَوَهٗ کِیْفُخُوْشِی وِ پِیْخُوْشِی کِرُ هَرُ وِکِی یِیْنَ بَرِیَا وَهٗ پِیَارَا خَوَهٗ کِیْفُخُوْشِی کِرَبُونُ. هُونُ کَتَنُ نَافُ پُوْجَاتِی وِ رِیْشَاشِیی چَاوَا کُو یِیْنَ بَرِیَا وَهٗ کَتَبُونِی. اَفِیْنَ هَا، کَارُ وِ کِرِیَارِیْنَ وَاَن لَدِنِیَا وِ ثَاخِرَتِی پُوْجُ بُونَهٗ وِ هَرُ اَوِ یِیْنَ دِ زِیَانِی دَهٗ.

۷۰. مَا ژِ بُوْ وَاَن (مُتَافِقَانُ) خَبَرَا قَوْمِیْنَ بَرِیَا وَاَن نَهَاتِیَهٗ؛ قَوْمِی نُوحُ، عَادُ، سَمُوْدُ، قَوْمِی اِبْرَاهِیْمُ، خَلْکِیْنَ مَدِیْنِی (کُو اَوِ گِلِی شَعِیْبَهٗ) وِ گُنْدِیْنَ هَاتِنُ سَرُوْبَنَکِرُنُ (کُو اَوِ قَوْمِی لُوْطَهٗ). پِیْخَمَبَرِیْنَ وَاَن ژِ بُوْ وَاَن دَلِیْلُ وِ مُعْجَزِیْیْنَ زَلَالُ ثَانِیْیُونُ (بَاوَرِی نَنَانیْنَ؛ هَلَاکُ بُونُ). فِیْجَهٗ خُدٰی نَهٗ اَوَهٗ کُو نَحَقِیی لَوَانَ بَکَهٗ، لِیْبِلِی وَاَن بَخَوَهٗ نَحَقِی لِخَوَهٗ کِرِنَهٗ.

۷۱. مِیْرُ وِ ژِیْنَ بَاوَرَمَنْدُ پِشْتَفَانُ وِ ثَارِیْکَارِیْنَ هَفَنُ، بَقْنَجِی وِ بَاشِیی (لَهْفُ) فَرْمَانُ دِکُنُ وِ رِی لَبَرُ خَرَابِیی دِگَرُنُ وِ بَرَنَگِی پِیْدِی نِمِیْرُ دِکُنُ وِ زَکَاتِی دَدَنُ، گُهْدَارِیَا خُدَا وِ پِیْخَمَبَرِی وِی دِکُنُ. اَفِیْنَ هَا، خُدٰی دِی رَحْمِی لَوَانَ بَکَهٗ، بِیْگَمَانَ خُدٰی عَزِیْزَهٗ، حَکِیْمَهٗ.

۷۲. خُدٰی، ژِ مِیْرُ وِ ژِیْنَ بَاوَرَمَنْدُ رَهٗ پِیْاَنَا بَهِشْتِیْنَ وِ سَا دَايَهٗ کُو دِ بَنُ وَاَن دَهٗ جَمُ دِهَرِکُنُ، هَرُ وِ هَرُ اَوِ دِی لَوَانَ بِمِیْنِی وِ (پِیْاَنَا) وَاَرَاگِهَیْنَ خَوَشُ لِبَهِشْتِیْنَ عَدَنِی ژِی (دَايَهٗ وَاَن) وِ یَا ژِ هَمُو (نِعْمَتَانُ) مَرِنَتَرُ ژِ قَالِیْلَا خُدٰی یَهٗ. سَرَفَرَازِیَا مَرَنُ هَا اَفَهٗ.^۱

۱ دِ تَايَتَا پِرُوْرُ دَهٗ پِیْوَا «مَعْرُوْف» بُهْری کُو مَهٗ ژِی ب «قَنْجِی» وِرْگَرَانْد. لِنَبِلِی دِی اَمُ بَرَانِنُ کُو مَعْرُوْفُ نَافَلِیْکِی اَوَاقَاسُ فَرَهٗ کُو دِ بَنُ خَوَهٗ دَهٗ هَمُو بِیْرُ وِ بَاوَرِیْنَ سِپَهی وِ کِرِنِیْنَ بَاشُ وِ اخْلَاقِیْنَ پَاکُ دِگَرَهٗ. پِیْفا «مُنْکَر» نَا کُو مَهٗ ب «قَنْجِی» وِرْگَرَانْدُ تَاَمُ دِژِی وِی یَهٗ کُو هَمُو عَقِیْدِیْنَ پُوْجُ، کِرِنِیْنَ نَبَاشُ وِ اخْلَاقِیْنَ رِسُوَا دِگَفَنَهٗ بَنِی.

۷۳. اَيُّ يٰخَمْبَرُ! لِهَمْبَرِيْ كَافِرٌ وَ مُنَافِقَانِ جِهَادِيْ بَكَهٖ وَ لِهَمْبَرِيْ وَاَنْ دِرُوَارَ بَهٗ. اِيُوْرُكَهَا
وَ اَنْ دُوْرَهٗهٖ وَ جِهِيْ وَ اَنْ چِهٖ پِسِجِهَهٗ!

۷۴. اَوْ بَحْدِيْ صُوْنُدُ دُخُوْنُ كُوْ وَ اَنْ (كُوْتِنَا نَحُوْش) نَكُوْتَهٗ. يٰيْگَمَ اَنْ كُوْتِنَا كَافِرِيْ
كُوْتُ وَ پِشْتِي مِسْلِمَانُوْنَا خَوَهٗ كَافِرُ بُوْنُ وَ قَصْدَا يَا كُوْ بَدَسْتُ وَ اَنْ فَهٖ نَهَاتِيَهٗ كِرِنْ. ژ
بِلِي كُوْ خُدِيْ وَ يٰخَمْبَرِيْ وَي، ژ كَرَمُ وَ قَنْجِيَا خَوَهٗ اَوْ (مُنَافِقُ) دَوْلَمَنْدُ كِرِنْ يِيْجَهٗ اَوْ
نِكَارِنْ يٰخَمْبَرُ عِيْبَدَارُ وَ كِيْمُ بَكِنْ. اَكْرُ اَوْ تُوْبَهٗ يَكِنْ دِي ژ بُوْ وَ اَنْ چِيْتَرُ بَهٗ وَ اَكْرُ اَوْ
بَرِيْ خَوَهٗ (ژ حَقِيي) فِكْرِيْنِ، خُدِيْ لَدِنِيَا وَ تَاخَرْتِيْ دِيْ عَذَابِكِي دِرُوَارَ بَدَهٗ وَ اَنْ
ژ بُوْ وَ اَنْ لِسَرُ عَرْدِيْ نَهٗ دُوْستُ وَ پِشْتَقَانَكُ نَهٗ ژِي نَارِيكَارَكُ هِيَهٗ.

۷۵. ژ مُنَافِقَانِ هِنَ هَنَهٗ كُوْ پِيْمَانِ بَحْدِيْ رَهٗ دَانِ (وَ كُوْتِيْنِ): اَكْرُ خُدِيْ، ژ خَوْشْدَايِيْنِ وَ
كَرَمَا خَوَهٗ (مَالُ) بَدَهٗ مَهٗ، تَقَرُّ اَمِيْ صَدَقِيَانِ (حَقِيْ خُدِيْ) بَدِنْ وَ بَسُوْنُدُ اَمِيْ بِيْنِ ژ
يِيْنِ قَنْجِيكَارَا!

۷۶. فَيَجَهٗ چِهٖ دَمَا خُدِيْ ژ خَوْشَبَخْشِيَا خَوَهٗ (مَالُ) دَا وَ اَنْ، نَمَرْدِيْ وَ چَكُوْسِيْ كِرِنْ، پِشْتَا
خَوَهٗ دَانَهٗ حَقِيي. رُوْشُ آفَهٗ: اَوْ هَرُ بَرِيْ خَوَهٗ ژ خِيْرِيْ قَدَغَرِيْنِ.

خُدِيْ پِشْتِي دَايْتَا ۶۷ اَنْ دَهٗ دَا زَانِيْنُ كُو «مِيَزُ وَ ژِنِيْنِ مُنَافِقُ ژ هَفَنْ (د تَمْتِيْلُ وَ دُرُوْتِييْ دَهٗ وَ كَهْفَنْ)»،
لِييْ وَي دَايْتَا ۷۱ اَنْ دَهٗ رَاگِهَانْدُ كُو «مِيَزُ وَ ژِنِيْنِ مُسْلِمَانِ پِشْتَقَانِ وَ نَارِيكَارِيْنِ هَفَنْ...» هَرُوْهَا بَخْسَا
وَ صَفِيْنِ وَ اَنْ مُومِنَانِ كِرُ كُو وَ اَنْ رَحْمَا وَي حَقُّ كِرِنَهٗ وَ اَوْ وَ صَفُ ژِي وَ هَا رِيْزُ كِرِنَهٗ:

* مُومِنُ دِهَزُزِيْكَرِنْ وَ دُوْستَانِيْ وَ هَفْكَارِييْ دَهٗ خُوْدِييْ هَفَنْ.

* شِيْرَتَا قَنْجِييْ لَهْفُ دِكِنْ.

* ژ نَقَنْجِييْ هَفُ دِيْدُنِ پَاش.

* بَكُوْتِنَا خُدِيْ وَ يٰخَمْبَرِيْ وَي دِكِنْ.

۱ بَرِيْ كُو يٰخَمْبَرُ هَجَرْتِيْ بَالُ مَدِيْنِيْ فَهٖ بَكَهٗ پَرَانِيَا گَلِيْ وَي خَزَانُ بُوْنُ. پِشْتِي كُو يٰخَمْبَرُ هَاتَهٗ مَدِيْنِيْ،
فَيَجَهٗ خُدِيْ بَرَكْتَا خَوَهٗ دَايِيْ وَ خَلِكِيْ وَي زَنْگِيْنِ بُوْنُ. پِشْتَرَهٗ هِنَاكِ ژ خَلِكِيْ وَي يِيْنِ مُنَافِقُ نَاكُوْرِيْ
وَ شِيْرَحَرَامِيْ كِرِنْ وَ حَوْلُ دَانُ كُو يٰخَمْبَرُ بَكُرِنْ.

۷۷. اِيْدِيْ رُبَّرٌ كُوْ يَّيْمَانَا خَوَهٗ بَجِهٖ نَتَّائِيْنُ وَّ رُبَّرٌ كُوْ دَرُوْ كِرِنْ، خُدِيْ حَتَّا رُوْژَا كُوْ اَوْ يَبِيْهٖ حُرُوْرَا وِي، نِفَاقُ (دُرُوْتِي) خِسْتَهٗ دِلِيْنِ وَاَنْ.

۷۸. مَا هِيْ رِيْ اَوْ (مُتَافِقُ) نِرَازِنْ كُوْ خُدِيْ نَهِيْنِي و پِسْتَهٗ پِسْتَا وَاَنْ رِيْ دِرَاَنَهٗ. بَرِاسْتِي رِيْ خُدِيْ زِيْدهٗ زَانَايِي نَبِيْدِيَاَنَهٗ.

۷۹. اَوِيْنُ كُوْ وَاَنْ بَاوَرْمَنْدِيْنُ كُوْ رِ دِلِيْ خَوَهٗ صَدَقِيَان دِيْدَنْ عَيْبِدَار دِيْكَنْ وَاَوِيْنُ كُوْ رِ بِلِي كَدَا خَوَهٗ تَشْتَكِي دِنْ نَابِيْنُ كُوْ يِدَنْ بَوَانُ رِيْ طِنَازَان دِيْكَنْ؛ خُدِيْ رِيْ لَسَرِ طِنَاز كَرِيَا وَاَنْ، وَاَنْ جَزَا دِيْكهٗ وَّ رُبُّ وَاَنْ عَذَابَكِي دِرُوَارَ هِيَهٗ.

۸۰. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) چِهٖ تُو لِيْوَرِيْنَا گَنَهِيْنُ وَاَنْ بَخَوَازِيْ چِهٖ رِيْ نَخَوَازِيْ، اَكَّرُ تُو هَفْتِيْ جَارِي لِيْوَرِيْنَا گَنَهِيْنُ وَاَنْ دَاخَوَازِ بَكِي رِيْ، فَيَجِهٖ خُدِيْ قَت لِيْگَنَهِيْنُ وَاَنْ نَابِهَرَهٗ. آف، رُبَّرٌ كُوْ بَرِاسْتِي وَاَنْ بَاوَرِي بَخُدِيْ و پِيْخَمْبَرِيْ وِي نَابِيْنُ. خُدِيْ رِيْ تَقَرُّ جَفَاطَا رِيْدِرْ كَتِيْبَانُ نَابِيْهٖ سَرِ رِيَا رَاسْتُ.

۸۱. اَوِيْنُ كُوْ رُبُّ دِرْ رَابَرِيَا پِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ رِ شَرِّ مَانَهٗ، بَرُوْنَشِيْنَا خَوَهٗ (يَا لِمَالِيْ) كَيْفِخَوْشُ بُوْنُ و نَهٗ خَوْسْتِنْ كُوْ بَمَالِيْ خَوَهٗ و جَانِيْ خَوَهٗ دِرِيَا خُدِيْ دَهٗ جِهَادِيْ بِيْكَنْ، دِيْگُوْتِيْنُ دِ فَيِ گَرْمِيْ دَهٗ دَرْنَكْفِنْ جِهَادِيْ. (رِ وَاَنْ مُنَافِقَانُ رَهٗ) بِيْبِيْزَهٗ: تَاگِرِيْ دُوْزَهِيْ هِيْ گَرْمَتَرَهٗ. اَكَّرُ اَوْ فَيِ بَرَانْبِنْ (اَوِيْ رِ شَرِّ خَوَهٗ نَدَنْ پَاشْ).

۸۲. اِيْدِيْ بَسَدَمَا كَارُ و كِرْيَارِيْنُ كُوْ كِرِنْ، بِلَا هِنْدِيْكَ بِيْكَنْ و پِر بِيْگَرِيْنُ.

۸۳. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) فَيَجِهٖ اَكَّرُ خُدِيْ تُو فِكْرَانْدِيْ بَالُ رَفَكِي رِ وَاَنْ (يِيْنُ كُوْ رِ سَفَرَا تَبُوْكِيْ مَانَهٗ)، فَيَجِهٖ وَاَنْ رِيْ رِ بُوْ دَرَكْتِنَا (شَرَكِي دِي) دَسْتُوْرُ رِ تَهٗ خَوْسْتُ، رِ وَاَنْ

۱ گَا فَا سَرْدَارِيْنُ مُنَافِقَانُ عَبْدُ اللّٰهِ كُرِيْ اَبِيْ كُرِيْ سَلُوْلُ بَنُخُوْشِيَا مِرِيْ كَت، كُرِيْ وِي عَبْدُ اللّٰهِ هَاتُ جَم پِيْخَمْبَرُ وِي خَوْسْتُ كُوْ رُبُّ بَاْفِيْ وِي دُعَا بَكِهٖ دَا كُوْ خُدِيْ وِي عَفُوْ بَكِهٖ. رُبَّرٌ كُوْ اَوْ مُسْلِمَانَكِي بَاشُ بُو پِيْخَمْبَرُ نَخَوْسْتُ دِلِيْ وِي بَهِنَلَهٗ و رُبُّ بُوْ عَفُوَا بَاْفِيْ وِي رِ خُدِيْ دُعَا كَر. فَيَجِهٖ آف نَابِيْنَا ۸۰ يِي دِ بَارَا فَيِ مِرَارِيْ دَهٗ نَازِلُ بُو.

تُوْگَنَہ نینہ، بِشْرَطِیْ کُو بُحْدِیْ وَ پِیْخَمْبَرِ وِی رَہ رَاسْتِ یَنْ. لَوْرَا لِسْرَ اِیْنِ فَنَجْکَارَ
(یِیْنِ خَوْدَا نِهِنَجَتْ اَوِیْنِ کُو بُحْدِیْ وَ پِیْخَمْبَرِ وِی رَہ رَاسْتِ) تُوْگَنَہ نینہ وَ گَازَنْ
رِی ژ وَانْ نَایِیْ کِرِنْ. خُدِیْ بَخَوَہ گَنْهَرِیْبَرَه، دِلُوْفَانَه.

۹۲. لِسْرَ وَانْ کَسَاَنْ رِی (گَنَہ نینہ) اَوْ (خِزَانِ) یَنْ کُو دَمَا هَاتَنْ جَمَّ تَه دَا کُو تُوْ وَانْ سَوَاَرْ بَکِی
(بِشِیْنِی شَر)، تَه ژ وَانْ رَہ گَوْتُ: تَشْتِکِی کُو آز وَه لِی سَوَاَرْ بَکِمَّ تَنَه، بِپَاشِ فَه فَکَرِیَاَنْ وَ
ژ غَمْگِیْنِیَا کُو وَانْ تَشْتِکِی نَدِیْتْ کُو پِی دَر کَفِیْنِ جِہَادِیْ چَافِیْنِ وَانْ تَرِیْ هِنِیْطَرِ بُوْنِ.

۹۳. بَیْگَاَنْ اَوِیْنِ کُو ژ تَه دَسْتُوْرِیْ دِخَوَاَزَنْ (ژ بُوْ نِیْیَنْ جِہَادِیْ) - دِگَلْ کُو اَوْ دَوْلَمَنْدِ
رِی - گَنْهَکَارِیْ وَ رِیَا جَزَا دَانِیْ بَسْ لِسْرَ وَانْ. اَوْ قَاِیْلْ بُوْنِ کُو دِگَلْ رُوْنِشْتِیَاَنْ (ژَنْ
وَ زَارُوْکْ وَ پِیْر کَالَاَنْ) بِمِیْنِ. خُدِیْ رِی مُوَر لِسْرَ دِلِیْنِ وَانْ خِیْسْتْ، فِیْجَه اَوْ (اَنْجَاْمَا
پَاشَا یِنَا ژ شَر) زَرَاَنْ (کَا دِیْ بَبَه چِه!).

۹۴. دَمَا هُوَنْ (ژ جِہَادِیْ) لَوَاَنْ فَکَرِیَاَنْ، دِی ژ بُوْ وَه هِنِیْجَتَا خَوَه اَشْکَرَا بَکَنْ. (ژ وَانْ
رَہ) بَیْیَرَه: قَتْ مَهَنَّا نَکَنْ، اَمْ هِیْچ ژ وَه بَاوَر نَاکَنْ. بَیْگَاَنْ خُدِیْ سَالِخِیْنِ وَه ژ مَه رَہ
اَشْکَرَا کِرِنْ. خُدِیْ وَ پِیْخَمْبَرِیْ وِی دِی کَارِیْنِ وَه بِیِیْنِ. پَاشِیْ هُوْنِیْ بَیَالْ زَا نَایِیْ
غَبِیْیْ وَ یَا دَارِیْ چَافْ فَه فَکَرِنْ، فِیْجَا اَوِیْ وَه نَاگَا هَدَارْ بَکَه بَیَا کُو وَه کِرِی.

۹۵. دَمَا هُوَنْ لَوَاَنْ فَکَرِیَاَنْ، ژ بُوْ هُوَنْ لَ (گَنَہ وَ سَوِجَنْ) وَانْ بَیْهُوَرِنْ، دِی ژ وَه رَہ
بَ (نَافِیْ) خُدِیْ صُوْنْدْ بَخُوَنْ (کُو هِنِیْجَتَا وَانْ هَبُوْیَه). هُوَنْ رِی بَرِیْ خَوَه ژ وَانْ
فَکَرِیْنِ. بَیْگَاَنْ اَوْ دِلِیْسِیْنِ وَ بَسَبُوْنْتْ یَا کُو کِرِنْ جِہِیْ وَانْ دَوْرَهَه.^۱

۱ کَلْکْ هَقَالِیْنِ پِیْخَمْبَرِ یِیْنِ خِزَانِ، خُوْسْتَنْ کُو بَشْدَارِیْ سَفَرَا تَبُوکِیْ بَیْنِ. لَیْلِیْ خَوَاَرْ، جِلْ وَ حَیْوَانْکَه
کُو لِی سَوَاَرْ بَیْنِ پَدَسْتْ وَانْ نَکْتْ. ژ بُوْ فِیْ دَاخَوَاَزِیْ لَیْخَمْبَرِ فَکَرِیَاَنْ. پِیْخَمْبَرِ ژ وَانْ رَہ گَوْتُ: دَدَسْتْ
مَنْ دَه تُو حَیْوَانْکْ تَنَه یَه کُو آز وَه لِی سَوَاَرْ بَکِمَّ وَ وَه بِشِیْمِ شَر. فِیْجَه ژ غَمْگِیْنِیْ گَرِیْنِ وَ فَکَرِیَاَنْ. هَا
اَفْ نَایِیَا کُو بُهْرِیْ فِیْ یَکِیْ دَسْتِیْشَاَنْ دَکَه.

۲ اَکَرِ اَوْ، وَه پَخَا یِیْنِ رِی نَکَارَنْ خُدِیْ پَخَا یِیْنِ. خُدِیْ بَاشِ دَرَا نِیْ کُو اَوْ چَه تَه. اَوْ، هِیْچ ژ جَقَاتَا فَا سِقَاَنْ
زَا زِی نَابَه. نَاخَوَه زَا زِی بُوْنَا وَه ژ وَانْ رَہ تُو فِیْدِیْ نَادَه وَانْ. لَوْرَا خُدِیْ ژ وَانْ غِیْبِیْدَه.

۹۶. اَوْ زِيَّ وَهٖ دِيْ صُوْنَدٌ بٰخُوْنٌ دَا كُوْهُوْنٌ زِيَّ وَانْ رَاٰ زِيَّ بِيْنٍ. اَكْرَهُوْنٌ زِيَّ وَانْ رَاٰ زِيَّ بِيْنٍ
زِيَّ فَيَجَا بِرَاٰسَتِيْ خُدِيْ زِيَّ جَفَاتَا فَاَسْقَا قَتَّ رَاٰ زِيَّ نَابَهٗ.

۹۷. بَدَوِيْنٌ عَرَبٌ كُفْرًا وَانْ نِيْفَاَقًا وَانْ (زِيَّ يَا خَلِكِيْ دِيْنٌ) دِيْزَوَاتِرَهٗ وَبِحَكْمِيْ كُوْ خُدِيْ
زِيَّ بِيْخَمْبِرِيْ خَوَهٗ رَهٗ هِنَارْتِيَهٗ بِيْهَتَرُ بَابَتِيْنِ كُوْ اَوْ نَزَانِيْنِ. خُدِيْ عَلِيْمَهٗ، حَكِيْمَهٗ.

۹۸. زِيَّ بَدَوِيْنٌ عَرَبٌ هِنَاكْ وَسَا هِنَهٗ كُوْ (دِيْ رِيَا دِيْنِيْ خُدِيْ دَهٗ) يَا خَرْجُ دِكَهٗ وَيِ زِرَارُ دِرَاَنَهٗ
و زِيَّ وَهٖ زِيَّ جَافْتِيْرِيَا بَلَايِيْ دِكَهٗ. اَوْ بَلَايَا بِيْس (يَا كُوْ زِيَّ وَهٗ رَهٗ جَافْتِيْرِيَا دِيْنِ) دِيْ
وَرَهٗ سَرِيْ وَانْ. خُدِيْ بِيْهِيْزَرَهٗ، زَا نَا يَهٗ.

۹۹. زِيَّ بَدَوِيْنٌ عَرَبٌ هِنَ زِيَّ هِنَهٗ كُوْ بَخُدِيْ وَ رُوْژَا تَاخَرْتِيْ بَاوَرِيْ تِيْنِيْ وَ (دِيْ خِيْرِيْ
دَهٗ) يَا كُوْ خَرْجُ بَكَهٗ وَيِ دِكَهٗ وَكْ نَاْفِكِيْنَا نِيْزِيْكُبُوْنِيْ لِيْجَمُ خُدِيْ وَ دِكَهٗ وَسِيْلَهٗ زِيَّ بُوْ
بَدَسْتِخُسْتِنَا دُعَايِيْنِ بِيْخَمْبِرُ. نَاگَا هَدَارُ بِيْنِ! بِيْگِيَا اَفْ كَارِيْ وَانْ زِيَّ وَانْ (لِيْجَمُ
خُدِيْ) نَاْفِكِيْنَا نِيْزِيْكُبُوْنِيْ يَهٗ. خُدِيْ دِيْ وَانْ بِيْخَهٗ نَاْفُ رَحْمَا خَوَهٗ. بِيْگِيَا خُدِيْ
كُنْهَقْشِيْرَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

۱۰۰. زِيَّ مُهَاجِرُ وَ اَنْصَارِيَا اَوِيْنِ كُوْ بِيْشِيْ مُسْلِمَانِ بُوْنَهٗ وَ اَوِيْنِ كُوْ بِيْرِنْدِيْ دَانَهٗ يِيْ وَانْ،
خُدِيْ زِيَّ وَانْ رَاٰ زِيَّ بُوِيَهٗ وَ اَوِيْ زِيَّ زِيَّ خُدِيْ رَاٰ زِيَّ بُوْنَهٗ. خُدِيْ زِيَّ وَانْ بِيْهَشْتِيْنِ وَسَا
تَاْمَادَهٗ كِرِنَهٗ كُوْ دِيْ بِيْنِ وَانْ رَهٗ جَمُ دِهَرِيْ كُنْ وَ حَتَا بِيْخَتَايِيْ اَوِيْ لَوَانِ بِيْمِيْنِ. هَا اَوْ،
سَرَكْفَتِيْنِ وَ رِيْزْگَارِيَا مَزَنَهٗ.

۱۰۱. زِيَّ بَدَوِيْنِ لِهَآوِيْرُ دُوْرَا وَهٖ وَ زِيَّ خَلِكِيْ مَدِيْنِيْ زِيَّ هِنَاكْ مُنَافِقِيْنِ وَسَا هِنَهٗ كُوْ دِيْ
مُنَافِقْتِيْنِ دَهٗ بِيْشِكْتِيْ نَهٗ وَ لِيْسَرِيْ بِيْرِكُنْ! (زِيَّ بَرُ كُوْ بِيْكُوْتِيْ تَقْدِرْگَرُنْ) تُوْ وَانْ نَزَانِيْ;
(لِيْبِلِيْ) اَمْ وَانْ بَاشِ دِرَاْنِيْنِ. اَمِيْ (لِدُنْيَايِيْ) عَذَابُ لِدُوْفُ عَذَابُ بَدْنِ وَانْ. پَاشِيْ
(رُوْژَا قِيَاْمَتِيْ) اَوِيْ لِعَذَابِيْ مَزِنِ بِيْئَهٗ فَاْگَرَانْدِيْنِ.

۱۰۲. جَفَاتَكَهٗ دِيْنِ زِيَّ هِيَهٗ كُوْ كُنْهِيْنِ خَوَهٗ اِعْتِرَافُ كِرِنَهٗ. وَانْ، كَارِكِيْ قَنْجُ تِيْكِلِيْ كَارِكِيْ

نَفَّحْ کَرِیَہ (بَشْدَارِی شَرِیْن دِنْ بُونَه لِیَبِلِی بَشْدَارِی شَرِی تَبِکِی تَبُونَه)؛ هِیْشِی هِیَہ
کُو خُدِی تُوْبَا وَانْ قَبُول بَکَہ. بَرَاَسْتِی زِی خُدِی گَنْهَشِیْرَہ، دِلُوْقَانَه.

۱۰۳. زِ مَالِیْن وَانْ زَكَاتِی وَرْگَرَه، دَا کُو (اَوْ زَكَاتْ زِ گَنْهَان) وَانْ پَاقِرْ بَکَہ وَانْ خَوْدَانْ
خَیْرْ بَکَہ وَ زِ بُو وَانْ دُعَا بَکَہ. بَیْگَاَنْ دُعَا یِیْن تَه زِ وَانْ رَه دِلْرِحْتِی یَہ. خُدِی بَهِیْرَہ،
زَا نَا یَہ.

۱۰۴. مَاهِی زِی اَوْ زَنَانِیْن کُو خُدِی هَر اَوَه یِی کُو زِ بَنْدِیِی خَوَه تُوْبِی دِیْزِیْنَه وَ صَدَقَانْ
قَبُول دَکَہ. بَیْگَاَنْ خُدِی هَر اَوَه یِی تُوْبِیْزِی، یِی دِلُوْقَانْ.

۱۰۵. (زِ وَاِیْنِیْن کُو تُوْبَه کِرْن رَه) بَیْزَه: هُونْ بَخِیْنِ، فِیْجَا خُدِی، پِیْخَمْبَرِی وِی وَ بَاوَرْمَنْدْ
دِیْ خَبَاتَا وَه بَیْیْنِ. پِشْتَرَه هُونِی لِعَالِمِی بَیَا لَبَرْ حَافْ وَ تَنْبَدِی یِیْن فِکْرَانْدِیْن. فِیْجَا
بَکَاَرْ وَ کِرْیَارِیْن کُو وَه کِرْنَه اَوِی وَه نَاگَاَهْدَاَرْ بَکَہ.

۱۰۶. (زِ وَاِیْنِیْن کُو نَجَوَنَه سَفَرَا تَبُوکِی) هِنَکِیْن دِنْ زِی هَنَه کُو اَوْ لَهِیْشِیَا فَرْمَا نَا خُدِی
هَاتَنَه هِشْتِنْ. خُدِی، یَاَنْ وِی عَذَابْ بَدَه وَانْ تَاَنْ زِی دِی تُوْبَا وَانْ قَبُول بَکَہ. خُدِی
زَا نَا یَہ کَارِیْنَجَه.

۱۰۷. اَوْ (مُناْفِقِ) یِیْن کُو وَانْ مَزْگَفْتَنَکْ نَافَا کِرْ دَا کُو پِی زَرَارِی بَدِنْ (بَاوَرْمَنْدَانْ)،
کَافِرِیْ بَهِیْزْ بَکَنْ وَ دُوْبَنْدِیِی تَبِخَنْ نَافْ بَاوَرْمَنْدَانْ وَ جَافِیْرِیَا وِی مَرُوْشِی دَکَنْ کُو
هِیْ بَرِی فِیْگَا شَرِی خُدِی وَ پِیْخَمْبَرِی وِی کَرِیَہ. اَوْ صَوْنْدْ دِخُونْ (و دِیْزَنْ کُو) مَه
بِیْشِی زِ قَنْجِیِی یِی فَه تَشْتِکِی دِنْ نَخُوْسْتِیَہ. حَالْ اَفَه کُو خُدَا یِی پَاکْ وَ بِلَنْدْ، شَهِدِیِی
دَدَه کُو بَیْگَاَنْ اَوْ دَرُوْکَاَرْ.

۱۰۸. تَه جَارْ لِی نَرَاوَسْتَه وَ تِی دَه نَمِیْزْ مَکَہ! مَزْگَفْتَنَکَ کُو زِ رُوْژَا پِیْشِی فَه لَسَرْ بَنَگْهَا
تَقْوَا یِی هَاتِیَہ نَافَا کِرْن، تَقَرْ رَاسِیْرَه کُو تُو تِی دَه نَمِیْزْ بَکِی. دِ وِی دَه هِنْ زِلَامِیْن وَلِی
هَنَه کُو حَزْ دَکَنْ خَوَه (زِ گَنْهَان) پَاقِرْ بَکَنْ. خُدِی زِی، زِ یِی خَوَه پَاقِرْ دَکَہ، حَزْ دَکَہ.

۱۰۹. اَرِیْ مَا اَوْ کَسِیْ کُو رُکْنِیْ نَّافَاہِیَا (دِیْنِیْ) خَوَهٗ لِسَرِّ تَقْوَادَارِی و رَا زِیُّوْنَا ژ خُدِیْ
نَّافَا کَرِیَهٗ چِتْرَهٗ یَا ن اَوِیْ کُو نَّافَاہِیَا خَوَهٗ لِسَرِّ کَثِیَا کَنْدَالِکِی نَّافَا کَرِیَهٗ کُو لَبَرِّ
هَلُوْشَانْدِنِیْ بَهٗ؟ فِیْجَا بَوِیْ رَهٗ اَوِیْ زِی دِکِهٗ هَلُوْشَهٗ وَ بَکَفَهٗ نَاگِرِیْ دُوْرَهٗی. خُدِیْ جَفَا نَا
سِتْمَکَار رَاسْتِرِی نَاکِهٗ.

۱۱۰. اَوِیْ نَّافَاہِیَا کُو وَ اَن (زِ بُو خَرَابِی) لِیْکِرَبُو، حَتَا کُو اَوِی (بِمِرْن) وَ دِلِیْ وَ اَن پَارْچَهٗ بَبِهٖ
ژِی اَوِیْ هَر دِ دِلِیْ وَ اَن دَهٗ بَبِهٖ تِرْس وَ گُمان. خُدِیْ بَخَوَهٗ عَلِیْمَهٗ، حَکِیْمَهٗ.

۱۱۱. بَیْگُمان خُدِیْ، ژِ بَاوَرْمَنْدَان مَالِی وَ اَن وَ جَانِی وَ اَن کَرِیَهٗ کُو لَبَرَانَبِرِی وِی تَقَرِّ
بَهْشْت ژِ وَ اَن رَهٗ یَه. اَوِی دِ رِیْکَا خُدِیْ دَهٗ شَر دِکْن؛ دِکْرَن وَ تَبِنَهٗ کُشْتَن. (اَف) لِسَرِّ
خُدا پَبَا نَکِهٗ رَاسْتِیَنَهٗ کُو دِ تَوَرَات، اِنْجِیل وَ قُرْآنِی دَهٗ مِسْوَگَرَهٗ. مَا ژِ خُدِیْ پِی فَهٖ
کِی هِیَهٗ کُو بَیْهَتَرِ پَبَا نَا خَوَهٗ بَجَهٗ پَبِنَهٗ؟ نَاخَوَهٗ ژِ بُو فِی دَا ن وَ سِتَانْدِنَا کُو وَهٖ بَخُدِیْ
رَهٗ کَرِیَهٗ کِیْفَخُوش بَبِن. هَا اَفَهٗ، سَرَفِرَازِی وَ رَزْگَارِیَا مَزْن.^۱

۱۱۲. (اَوِی بَاوَرْمَنْدِیْن کُو خُدِیْ جَنْت دَا یَه وَ اَن) اَوِیْن کُو تُوْبَدَارِن، عِبَادَتْکَارِن،
سِیَاسْدَارِن، ژِ بُو فَتْجِی لِرِیَانَهٗ، رُکُوعْکَر وَ سُجُودْکَر (و نَمِیْژْکَرِن)، بَقْنِجِیَان
فَرْمَانْدَارِن وَ لَبَرِّ نَبَاشِیَان رِیْگَرِن وَ لِسِیْنُوْرِیْن خُدا پَارِیْژْکَر وَ هَا یِدَارِن، جَنْت ژِ وَ اَن
رَهٗ یَه. مَزْ گِیْنِی بَدَهٗ بَاوَرْمَنْدَان!

۱۱۳. ژِ پِیْخَمْبَر رَهٗ وَ اَوِیْن کُو بَاوَرِی آئِنَهٗ، نَهٗ دُرِسْتَهٗ کُو ژِ بُو مُشْرِکَا ن لِیْبُوْرِیْنِی بَخَوَازِن

۱ دِ پَبَا نَا عَقِبِی دَهٗ دَمَا مَدِیْنِیَان کُو اَوِی هَفْتِی کَس بُو ن پَبَا ن دَا نَهٗ پِیْخَمْبَر، ژِ نَاف وَ اَن عِبْدُ اللّهِ کُرِی رَوَا حَهٗ
گُوت: هِیْ قَاصِدِیْ خُدِیْ! شَرْطِیْن تَهٗ وَ خُدَا یِی تَهٗ چَهٗ نَهٗ؟ پِیْخَمْبَر ژِی رَهٗ گُوت: «شَرْطِیْ مِنْ ژِ بُو خُدَا یِی
مِنْ اَفَهٗ: هُونِی ژِی رَهٗ عِبَادَتِی بَکْن وَ تَشْتِکِی ژِی رَهٗ نَکْن هَفْشُک. شَرْطِیْ مِنْ ژِی دِ بَارَا مِنْ دَهٗ اَفَهٗ:
هُو ن جَاوَا جَانِی خَوَهٗ وَ مَالِی خَوَهٗ دِپَارِیْژِن عَیْنِی وَ سَا مِنْ ژِی بَبَارِیْژِن»، دِیْسَا پَرَسَا خَوَهٗ دُوْبَارَهٗ کَر: اَگَر
اَم فِی بَکْن ژِ مَهٗ رَهٗ چَهٗ هِیَهٗ. پِیْخَمْبَر گُوت: «بَهْشْت هِیَهٗ». وَ اَن ژِی گُوت: اَف دَا ن وَ سِتَانْدِنَهٗ جَفَاس
بَکَا رَهٗ! اَم، نَهٗ ژِی فِدْگِرِن نَهٗ ژِی دِخَوَازِن ژِی فَکَرِن. فِیْجَا اَف نَا یِتَا کُو بَهُوْرِی دِ فِی دَرَبَارِی دَهٗ نَا زِل بُو.

-چُنْدِی اَوْ لَیْزِمِیْنِ وَاَنْ بِنِ زِی- پِشْتِی کُو ژ وَاَنْ رَه دِیَار بُو کُو بَرِاسْتِی اَوْ حَلْکِی دُوژِهی نَه.

۱۱۴. دَاخَاوَا اِسْتِغْفَارَا (گُھَرْبِیْرِنَا) اِبْرَاهِیْمَ ژ بُو بَافِی خَوَه نَه دُبُو اَکَر کُو نَه ژ بَر پِیْآنِکِی بُوِیَا کُو دَابُو بَافِی خَوَه. لِیْلِی چِه دَمَا ژ اِبْرَاهِیْمَ رَه اَشْکَرَا بُو کُو بَافِی وِی دِزْمِنِی خُدِی یَه، (ژِی رَه لَیْزِیْمِیْنِ دَاخَاوَا نِکَر و) خَوَه ژِی دُور کِرْ. یِیْگَاَنْ اِبْرَاهِیْمَ مِرْوَفْکِی (لِیْر خُدِی) زِیْدَه بِلَافَه لَاف و بَرِیْهَیْر بُو.

اَف پِیْآن کَا چَاوَا بُوِیَه دِ فَر دَه نَهَاتِیَه گُوْتِن. لِیْلِی اَف سُوْرَا کُو اِبْرَاهِیْمَ ژ بَافِی خَوَه رَه دَاپَه ژ سُوْرَه یِی مَرِیْمَ دِ ثَایْتَا ۴۷ اَنْ دَه بِیْآن کِرِیَه؛ ”(اِبْرَاهِیْمَ ژ بَافِی خَوَه رَه) گُوْت: سِلَاف لِسَر تَه بَه، اَزِی ژ بُو لَیْزِیْمِیْنَا گُھَی تَه ژ خُدایِی خَوَه بَخَاوَزَم. یِیْگَاَنْ اَوْ ژ مِیْن رَه پِر فَنْجِیْکَاَرَه»

۱۱۵. خُدِی، تَه قَوْمَکِی -پِشْتِی کُو اَوْ رَاسْتِی کِرِن- حَتَا یَا کُو خَوَه ژِی پِیَارِیْزِن ژ بُو وَاَنْ اَشْکَرَا نَکَه، وَاَنْ نَاخَه صَلَالَتِی. یِیْگَاَنْ خُدِی بَهْر تَشْتِی دِرَاَنَه.

۱۱۶. یِیْگَاَنْ مُلْکِی عَرْد و نَاسِیْآنَان هَر یِی خُدِی یَه. اَوْ سَاغ دَکَه و دِمرِیْتَه. ژ بُو وَه، ژ بِلِی خُدِی نَه دُوسْت و پِشْتَفَانْک نَه ژِی نَارِیْکَاَرْک هِیَه.

۱۱۷. صُوْنْد بَه، خُدِی تُوْبَا پِیْخَمْبَر، مُهَاجِر و اَنْصَارِیَان قَبُول کِرْ، اَوْ (مُهَاجِر و اَنْصَار) سِیْن کُو دِ چَاخِی زُوْر دَه دَا نَا پِی پِیْخَمْبَر، پِشْتِی هِنْدِک مَابُو کُو دِلِی جَلْبَکِی ژ وَاَنْ مِیْل بَدَه کُو ژ جِهَادِی خَوَه بَدِن پَاش، پَاشِی خُدِی تُوْبَا وَاَنْ قَبُول کِرْ. یِیْگَاَنْ خُدِی، ژ بُو وَاَنْ بَشْفَقْتَه، دِلْوَفَانَه.

۱۱۸. هَر وِسَا تُوْبَا وَاَنْ هَر سِی کَسِیْن کُو (ژ سَفَرَا تَبُوکِی) لِپَاش مَابُون ژِی قَبُول کِرْ. بَرُوْشْکَه وِسَا کُو عَرْد دِگَل فَرِهْیَا خَوَه لَوَان تَنْگ بُو و بِیْهِن لَوَان چِکِیَا. وَاَنْ یَقِیْن کِرْ کُو ژ بَر خُدِی چِه پَنَاه و پَارِیْزَر تَنَه، ژ بِلِی کُو خَوَه بَافِیْر تَه بَر پَنَاهَا خُدِی. پَاشِی،

خُدَيِّ اَوْ لِسَرِّ تَوْبَيِّ مُوَفَّقِ كِرْنِ دَا كُو لِسَرِّ تَوْبَا خَوَه رَاوَسْتِن. بِيْگَمَانِ خُدَيِّ، هَرِ اَوَه يِي تَوْبِيْزِيْنِ اَيِّ دِلُوْثَان.

۱۱۹. گَلِي يِيْنِ كُو باوَرِي تَانِيَه! خَوَه ژ (عَدَابِي) خُدَيِّ بِيَاَرِيْزِن وَ دِگَلِ رَاسْت وَ دُرِسْتَانِ بِن.

۱۲۰. نَه دُرِسْتَه ژ بُو خَلَكِي مَدِيْنِي وَ بَدَوِيِيْنِ عَرَبِ اِيْنِ لِهَاوَرْدُوْرَا وَ اَنْ كُو ژ قَاَصِدِي خُدَايِي خَوَه بِيَاَش دَه بِيْمِيْنِ وَ جَانِي خَوَه ژ جَانِي پِيْخَمْبَرِ خَوَشْتِرِ بِيْشِيْن. لُوْرَا دِرِيَا خُدَيِّ دَه چِه تِيْهَنَاتِي، چِه وَسْتَانِي وَ چِه بَرُجِيْتِي كُو بِيْگِهِيْزَه وَ اَنْ وَ بِيْجَنَه هَرِ جِيْهِي كُو هِيْزَسَا كَاْفِرَانِ بِيْنَه وَ چِه ژِي لِهْمَبَرِي دَرْمَنَكِي سَرَكْفَتْنَكِي بَدَسْتِ بِيْخُن، هَرِ ژ بُو وَ اَنْ كَارَكِي قَنْجِ يِي تِي نَفِيْسِيْن. بِيْگَمَانِ خُدَيِّ خَلَاتَا قَنْجِيكَاَرِيْنِ رَاسْت وَ دُرِسْت وَ نَدَا نَاكَه.

۱۲۱. اَو (دِرِيَا خُدَيِّ دَه)، چِه هِنْدِكِ چِه ژِي پُر بَدِنِ وَ چِه نَوَالَا كُو اَوِ تِي رَه بِيْهَوَرِن، هَرِ ژ وَ اَنْ رَه خِيْرِ تِي نَفِيْسَانْدِن، دَا كُو خُدَيِّ ژ يَا كُو دِكِرِن، بِيَا خَوَشْتِرِيْنِ وَ اَنْ خَلَاتِ بَكَه.

۱۲۲. نَه رَوَايَه كُو باوَرْمَنْدَ هُمُو پِيْكَ فَه دَرَكْفِنِ جِهَادِي. فَيِجَا بِلَا ژ هَرِ كَوْمَكِي ژ وَ اَنْ جِيْفَاتَكِ دَرَكْفَه (جِهَادِي) دَا كُو (يِيْنِ مَايِيْنِ) دِ اَمْرِي دِيْنِ دَه زَانَا بِيْنِ وَ دَمَا گَلِي وَ اَنْ (يِيْنِ چَوْنَه جِهَادِي) لَوَانِ فِكْرِيَاْنِ وَ اَنْ نَاگَاھْدَارِ بِيْكَن، ژ بُو كُو اَوِ ژِي (ژِ گَنَهَانِ) خَوَه بِيَاَرِيْزِن.^۱

۱ لُگُوْرِي كُو اَف تَايْتَا پِيْرُوْرُز دَدَه زَانِيْن؛ نَه مُمْكِنَه كُو خَلَكِ بِيْهَمُو كَسِيْنِ خَوَه فَه دَرَكْفَه شَر. دِ حَالَتِي شَر دَه، ژ مِلْتَكِي اَوِيْنِ كُو پَرُوْرْدِيَا شَر وَ جَكَانِ دِيْتِيْنِ بِلَا دَسْتِ بَاْفِيْزِنِ جَكَانِ وَ بِيْرِيْزِنِ دَرْمَن. مَرُوْفِيْنِ دِنِ ژِي خَبَاتِيْنِ زَانِيْنِي وَ جَالَاكِيِيْنِ چَانْدِي بَدِنِ دَوَامَكِرِن. نَخَاسَمِ ژِي عِلْمِيْنِ دِيْنِي وَ فِھْمِي يِيْنِ كُو بَرِي جَفَانِي بَدِنِ سَر رِيْكََا زَاَسْت. دَفِي مِلْتَكِ زَانَايَاْنِ پَرُوْرْدَه بَكَه دَا كُو اَوِ ژِي فَرْمَانِ وَ قَدَحِيْنِ خُدَيِّ هِيْنِي مَرُوْثَانِ بِيْكَن. مُمْكِنَه كُو دَمَكَه دَرِيْژ شَر دَوَامِ بَكَه؛ دِ فِي رُوْشَا ثَاوَرْتَه دَه ژ بُو مِلْتَكِ كَاَرَبَه خَوَه لِسَرِ يِيْنِ خَوَه بِيْگَرَه دَفِي، زَانَا وَ پِيْسْپُوْرَانِ - نَخَاسَمِ يِيْنِ دِيْنِي - پَرُوْرْدَه بَكَه دَا كُو هِنَزِيْنِ خَوَه يِيْنِ چَكْدَارِ وَ شَرَفَاتِيْنِ خَوَه يِيْنِ خُوْدِي بَكَه وَ نِهِيْلَه بِيْنَه شِيْكَانْدِن. هَكَه مَجْبُوْر تَبَه نَه رَاَسْتَه كُو مِلْتَكِ مَامُوْسْتَه وَ

۱۲۳. گَلِي يٰيْنَ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيَهٗ! شَرِيْ وَاَنْ كَافِرِيْنَ كُوْ نِيْزِيْكَ وَهٖ نَهٗ بَكْنُ وِ بِلَا اُوْ دِ وَهٖ دَهٗ هِيْزُ وِ مِيْرَحَاسِيْ بِيْبِيْنُ، بِرَانِيْ كُوْ يِيْگَاَنْ خُدا دِگَلْ تَقُوْادَارَانَهٗ.

۱۲۴. چِهٖ دَمَا (ژِ قُرْآنِيْ) سُوْرِيْكَ بِيْتَهٗ خَوَارِيْ، فَيَجَا هِنَكْ ژِ وَاَنْ (مُنَافِقَانْ) دِيْبِيْزُنْ: فَيِ (سُوْرِيْ) بَاوَرِيَا كِيْ ژِ وَهٖ زِيْدهٗ كِرْ؟ (بِيْپَرَهٗ: اَرِيْ) هِجِيْ اَوِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْنْ، فَيَجَا بَاوَرِيَا وَاَنْ زِيْدهٗ كِرْ وَاُوْ يِيْ دِلْشَادْ وِ كِيْفْخُوشْ دِيْبُنْ.

۱۲۵. هِجِيْ اَوِيْنْ كُوْ دِلِيْنْ وَاَنْ دَهٗ نَحُوْشِيْ هِيْهٖ، (فِيْ سُوْرَهٗ يٰي) كُفْرُ وِ نِيْفَاقْ لَوَانْ زِيْدهٗ كِرْ وَاُوْ هَرْ لِسَرْ كُفْرِيْ دِمِرُنْ.

۱۲۶. قَيِ اَوْ (مُنَافِقْ) تَابِيْنْ كُوْ هَرْ سَالِيْ جَارَكِيْ يَانْ ژِيْ دُوْ جَارَانْ (بِيْلَايِيْنْ جُرْ بَجُرْ) تِيْتَهٗ اِمْتَحَانْ كِرْنْ؟ پِشْتَرَهٗ ژِيْ نَهٗ تُوْبَهٗ دِيْكُنْ نَهٗ ژِيْ ژِ خَوَهٗ رَهٗ عِبْرَتْ دِگِرُنْ.

۱۲۷. دَمَا (دَرْ بَارِيْ مُنَافِقَانْ دَهٗ) سُوْرِيْكَ (ژِ قُرْآنِيْ) نَاژِلْ دَبُوْ، هِنَكَانْ ژِ وَاَنْ لِهِنَكَانْ دِنِيْرْتْ؛ (وِ ژِ هَفْ رَهٗ دِگُوْتِنْ: مَا (ژِ مُسْلِمَانَانْ) كَسِيْ هُونْ دِيْتِنْ) دَمَا وِ بِيْلَايِيْنْ خَوَهٗ گِرِيْ دِدَانْ؛ پَاشِيْ ژِ وِرْ چَرُخْ دَبُونْ. خُدِيْ ژِيْ دِلِيْ وَاَنْ (ژِ رَاسْتِيْ) چَرُخْ كِرْ؛ لَوْرَا اَوْ مِلَّتْ كِيْ كُوْ بَرَا سِيْ تِيْ نَدِگِهَشْتِنْ.

۱۲۸. صُوْنْدْ بَهٗ، پِيْخَمْبِرْكَ ژِ نَافْ وَهٗ، ژِ بُوْ وَهٗ هَاتِيَهٗ كُوْ رَحْمَتْ كِيْشِيَا وَهٗ لِسَرْ وِيْ گِرَانَهٗ، لِسَرْ رَاسْتَرِيْ كِرِنَا وَهٗ بَرِيْژْدَهٗ وِ ژِ بُوْ بَاوَرْمَنْدَانْ دِلْتَرْمُ وِ دِلْوَانَهٗ.

۱۲۹. (رَسُوْلِيْ مِيْنْ!) اَكْرْ اَوْ بَرِيْ خَوَهٗ (ژِ بَاوَرِيَا بِيْتَهٗ) فِكْرِيْنْ، بِيْپَرَهٗ: خُدِيْ بَسِيْ مَنَهٗ، ژِ وِيْ يِيْ فَهٖ تُوْ خُدا نِيْنِيْنْ، مِيْنْ تَوَكَّلَا خَوَهٗ بَرْدَا سَرِيْ وَاُوْ، خَوْدِيْ عَرِشِيْ مَزِيْهٗ.

زَانَايِيْنْ خَوَهٗ، نَمَازَهٗ فِهْرَاتِيْنْ خَوَهٗ دَرَحَهٗ قَادَا شَرْ. لَوْرَا جِهَادَا بَنُكْهِيْنْ خَبَاتَا عِلْمِيْ يَهٗ. هِيْجْ گُمانْ نِيْنَهٗ كُوْ مِلَّتْكَ دِ قَادَا زَانِيْنْ وِ تَكْنِيْكَ دَهٗ كُوْ لِبَاشْ مَابَهٗ دِيْ زُوْ بِيْلَهْشَهٗ، چُنْدِيْ اُوْ دِ قَادَا لَشْكِرِيْ دَهٗ خُرْتُ بَهٗ ژِيْ. لِيْبِيْلِيْ مِلْتِيْ كُوْ دِ وَاَرِيْ زَانِيْنْ وِ تَكْنِيْكَ دَهٗ لِيْبِيْشْ يَهٗ دِ دَمَكَهٗ كُرْتُ دَهٗ دِكارَهٗ كِيْپَا سِيْنْ خَوَهٗ تَمَامْ يَكَهٗ. ژِ بَرْ فَيِ يَكِيْ جِهَادَا عِلْمِيْ ژِ جِهَادَا چَكَانْ گِرِيْنگِرَهٗ.

۱ دِ نَآيِيْتِيْ دَهٗ خُدِيْ ژِ پِيْخَمْبِرِيْ خَوَهٗ رَهٗ دِيْپَرَهٗ: .. بِيْپَرَهٗ خُدِيْ بَسِيْ مَنَهٗ وِ مِيْنْ تَوَكَّلَا خَوَهٗ بَرْدَا سَرْ خُدِيْ (مِيْنْ پِشْتَا خَوَهٗ يِيْ گَرْمْ كِرْ). لِسَرْ فَيِ رُوْشِيْ مَهٗ مَعْنَا دُوْ نَآفِيْنْ خُدِيْ يِيْ شِيْرِيْ لَرِيْزْ تَانِيْ دَا كُوْ اَمْ تَاشْ

۱۰. سُوْرَه يٰ يُوْنُسَ

سُوْرَه يٰ يُوْنُسَ ۱۰۹ (سَد وَ نَه) نَائِيْتَه. نَائِيْتَا ۴۰، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷ لِمَدِينِي وَ نَائِيْتِي
دِنْ زِي لِمَكِّي هَاتِيَه خَوَارِي. زِي بَرُ كُو دِ نَائِيْتَا ۹۸ دَه دَاهَا شَا گِلِي يُوْنُسَ هَاتِيَه كِرِن، زِي فِي
سُوْرِي رَه سُوْرَه يٰ يُوْنُسَ هَاتِيَه گُوْتَن.

بِنَافِي خُدَايِ كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. اَلِف. لَام. رَا. آف، نَائِيْتِيْن كِتِيْبَا مُحْكَمِيْن.

۲. اَرِي مَا يَمِرُوْفَانْ عَجِيْبُ تِي كُو مَه زِي بُو زِلَامَكِي زِي نَافْ وَانْ پِيَامْ هَنَارْت؛ (مَه زِي
رَه گُوْت) مِرُوْفَانْ هَشِيَارُ بَكَه وَ مَزْگِينِي بَدَه يِيْنْ كُو بَاوَرِي نَانِيْنْ كُو زِي بُو وَانْ لَجْمُ
خُدَايِ وَانْ مَقَامَكِي يِلْنْدُ هِيَه. كَافِرَانْ گُوْت: يِيْگَمَانْ آف سِيْرَبَا زِي اَشْكِرَا يَه!

۳. يِيْگَمَانْ پَرُوْرْدَ گَارِي وَه اَلَلَه، اَوِي كُو دِ شَسْ رُوْزَانْ دَه عَزْدَ وَ نَاسِيَانْ نَافِرَانْدِنْ،
پَاشِي لِسَرِ عَرْشِي حِكْمَرَانِيِي (بِنَاوَايَكِي بَابَتِي خَوَه) رَاسَرُ بُو؛ تَقْدِيْرَا كَارُ وَ بَارَانْ
دِكَه، يِي كُو دَسْتُوْرَا وَيِ هَبَه قَتْ تُو كَسْ نَكَارَه بِيَه مَهْدَرُفَانْ. هَا اَوِ اَلَلَه، پَرُوْرْدَ گَارِي
وَه يَه. نَآخَوَه زِي رَه عِبَادَتِي بَكِنْ. اَرِي مَا قِي هِي زِي هُونْ نَافِكِرِنْ؟!

۴. (گَلِي مِرُوْفَانْ! رُوْزَا قِيَامَتِي) فِكْرَا وَه تَفَانْ بَسْ بِيَالْ خُدِي فَه يَه. آف فِكْرُ، يِيْگَمَانْ
سُوْزَكَه زِي جَمْ خُدِي يَه وَ رَاسْتَه. لَوْرَا خُدِي مِرُوْفَانْ دِنَافِرِيْنَه، يِيْشْتَرَه وَانْ لِيْخَوَه

خَوَه بِيْشِيْرِنْ خُدِي.

اَلْوَكْلُ: اَوِي كُو كَفَلِيَا عَالَمِي دِكَه وَ نَافِرَانْدِنْ وَ رِيْقَتِيَا وَانْ گِرْتِيَه سَرِ خَوَه. نَآخَوَه: يِي كُو زِي هِيْلَا
چِيْكِرِنْ وَ بَرْدَوَامَكِرِنْ فَه زِي مَخْلُوْقَانْ بَرِيْرَسْ هَر اَوَه. اَوِ بَرِيْرَسِي بَاوَرْمَنْدَا نَه؛ اَوِ بَاوَرْمَنْدِيْنْ كُو بَرِيَا
خَبَاتِي رُوْشَا خَوَه دِيْشِيْرِنْ وَي، دَمَا دِ دَخِيْتِيْنْ تَارِيكَارِيِي زِي دُخَاوَزْنْ، پِشْتِي تَارِيكَارِيَا خُدِي پِشْنْ وَ
سِيْپَاسِيَا وَي دِكِنْ وَ پِشْتِي بِيْلَايِي هَاتِنْ جَرَبَانْدِنْ بِيَا هَاتِيَه سَرِي وَانْ قَايِلِنْ.

اَلْحَسِيْبُ: اَوِي كُو زِي بُو بَنْدِيْنْ خَوَه زِي رُوْشَا دِيْنْ وَ دُنْيَا وَانْ يَا كُو زِي بُو وَانْ گِرْنَكَه بِيْسِي وَانَه وَ زِي يِيْنْ
كُو بَاوَرِي يِي نَانِيَه پَايَا مَرِنْ زِي بُو وَانَه وَ اَوِي كُو لِدُنْيَايِي لِسَرِ كِرِنِيْنْ بَنْدِيْنْ خَوَه حَسَابِيْگِيْرَه.

فَدَرِیَنَدَا کُو یِیْنِ بَاوَرِی تَانِیْنِ وَ کَارِیْنِ قَنَیْجِ کِرْنِ خَلَاتِ بَکَه. هَیْجِی اَوِیْنِ کُو کَافِرُ بُونَه، بَسَدَمَا کَافِرِیَا کُو کِرْنِ ژ بُو اَن فَخَوَارِنَکَه ژ تَاثَا کَلِی وَ عَذَابِکِی جَانَسُوْرُ هَیْه.

۵. خُدِی یَه، اَوِی کُو رُوْرُ کَرِیَه چِرَا، هَیْفُ ژِی کَرِیَه رُوْنَاهِی وَ کَرِیَه قُوْنَاخُ بَقُوْنَاخُ دَا کُو هُونُ هَزْمَاْرَا سَالَانُ وَ حَسِیْبُ بَرَانِنُ. خُدِی آف، بَس لَسَر رَاسْتِی (وَ حِکْمَتِکِی) تَاْفِرَانْدُن. خُدِی، ژ بُو جِفَاتَکَه بِيروُر تَايَتِيْن خَوَه أَشْکَرَا دِکَه.

۶. بِيْگَمَان دِ لَبِی هَفْهَاتِنَا شَفُ وَ رُوْرِی دَه (وَ دِ گَرْتَبُونُ وَ دَرِیْزَبُونَا وَ اَن دَه) وَ دِ تَشْتِی کُو خُدِی دِ اَزْدُ وَ تَاسِيْبَانَانُ دَه تَاْفِرَانْدِنَه، ژ بُو جِفَاتَکَه کُو خَوَه (ژ عَذَابِی خُدِی) بِيَارِيْزِن بَلْگَه وَ نِشَانُ هَنَه.

۷. بِيْگَمَان اَوِیْنِ کُو پِيْرَگِيْهَاتِنَا مَه هِيْشِی نَاکِنُ وَ بَرِيْاْنَا دِنْيَايِی قَايِلُ بُونَه وَ بِيْخَوَشِيْیِنُ وِی پِشْتَرَاَسْتُ بُونَه وَ اَوِیْنِ کُو هَايَا وَ اَن ژ تَايَتِيْن مَه نَمَانَه...

۸. هَا اَوُ، ژ بَر گَنْهِيْن کُو کِرِنَه، جِيْهِي وَ اَن تَاگَرَه.

۹. هَرَجِی اَوِیْنِ کُو بَاوَرِی تَانِیْنِ وَ کَارِیْنِ قَنَیْجِ کِرِنَه، خُدَايِی وَ اَن بَسَدَمَا اِيْمَانَا وَ اَن، دِی وَ اَن بَگِيْهِنَه بِيْهَشِيْیِن پِيْخَوَشَبُونُ وَ دِلْخَوَشَبُونِی کُو دِ بِنُ وَ اَن رَه چَم دِهَرِکِنُ.

۱۰. دُعَا وَ گَاْزِيَا وَ اَن دِ بِيْهَشِيْیِن دَه آفَه: خُدَايِی مَه، اَم تَه ژ هَمُو کِيْيَا سِيْيَانُ پَاکُ دِدِيْرِن! پِيْشَوَاْزِيْکِرْنَا وَ اَن (ژ هَف رَه) بَس سِلَافَه. دُعَايَا وَ اَن تَا پَاشِی ژِی آفَه: حَمْدُ، ژ وِی خُدَايِی رَه بَه کُو پَرُوْرْدَگَارِی عَالَمِی یَه.

۱۱. اَگَر خُدِی، کَا چَاوَا ژ بُو مَرُوْفَانُ لَزِی لِبَاشِيْیِی دِکَه وِسَا ژِی لَزِی لَخْرَابِيَا کُو اَوُ لَزِی

۱ مُسْتَقَر: جِيْهِي لَبِيْيِنِی. مُسْتَوْدَع: جِيْهِي کُو بَاْمَانْتِی لِنِ دِمِيْنَه، مِيْيَا کُو رِيُونْگِی بَه بَاُن ژ بُو کَاْرَکِی لَجِيْهَکِی مُوَقْتُ بَمِيْنَه. وَ اَيْتَا فِی تَايَتِی آفَه: ژ بُو کُو اَم دِلْتَارَامُ بِيْنِ خُدِی بَمَه دَدَه رَزَانِيْن کُو رَزَقُ اَدْرَسَا خَوَه دَرَاْنَه: تُو لَکُو دَرِی دِيْه بِيْه خُدِی رَزَقِی تَه دِشِيْنَه. لِنِ بِلِن: تُو اَدْرَسَا رَزَقِی خَوَه نَزَانِی. جَارِيَانُ تُو دَحِيْتِی ژ بُو تُو رَزَقِی خَوَه نَمِيْن بِيْکِی، لِيْبَلِی بَرَهْمَا خَبَاتَا تَه دِيْه رَزَقِی هِنَکَه دِن.

لِئِىْ دِكْنِ كِرْبُوبَا، تَقْرُ دِىْ جِفَانِيْ مِرْنَا وَانْ بَنَانِيَا (و هَلَاكُ بَكِرْنَا). فَيَجَا؛ اَوَيْنُ كُو
هَاتِنَا بَر دَسْتِيْ مَه هِيْشِيْ نَاكْنِ اَمِيْ وَانْ دِ خَرَابِيَا وَانْ دَه سَرَكِيْزَانَه وَ حِيْرِيْ بِيْهَلْنِ.^۱

۱۲. چَه دَمَا تَنَكْزَارِيْكَ بِيْگِيْزَه مِرُوْشِيْ، لِسَر كِيْلَكَا خَوَه يَان رُونِسْتِيْ يَان زِي لِيْپَان هَر
هَوَارَا خَوَه دِيْگِيْهِنَه مَه. لِيْپَلِيْ چَه دَمَا مَه تَنَكْزَارِيْ ژ سَر رَاكْز هَر وَكِيْ ژ بُو (رَاكِرْنَا)
وِيْ تَنَكْزَارِيْ قَتْ هَوَارَا خَوَه نِيْگِهَانْدِيْه مَه لِسَر گَنَهَان اِسْرَار دِيْكَه. هَا وِسَا ژ بُو
تِيْخُوْبِيْهِيْزَان كَار وَ كِرِيَارِيْن وَانْ هَاتِنَه خِمْلَانْدِن.

۱۳. صُوْنْد بَه، خَلَكِيْ قَرْنِيْن بَرِيَا وَه دَمَا لِيْخَوَه ظَلَم كِرْن، مَه اَو ژ نَافِيْ بَرْن، پِيْخَمْبَرِيْن
وَانْ ژ وَانْ رَه مُعْجَزَه ثَانِيْن لِيْ دِيْسا اَو بُنُون كُو باوَرِيْ بِيْنِيْ (فَيَجَا اَو بُنُون مُسْتَحَقِيْ
هَلَاكِيْ). هَا، وِسَا اَم جِفَاتَا گَنَهْكَار جَزَا دِيْكُن.

۱۴. پَاشِيْ مَه، لِدُوْف وَانْ هُون لِسَر عَرْدِيْ كِرْن شُوْنِگِرِيْن وَانْ دَا كُو اَم بِنِيْرِن كَا هُونِيْ
چَاوَا كَار بَكْن.

۱۵. دَمَا ثَابِيْتِيْن مَه اَيْنِ اَشْكِرَا ژ وَانْ رَه دِهَاتِن خَوْنْدِن، اَوَيْنُ كُو (لِئاَخْرَتِيْ) دِيْتِنَا مَه
هِيْشِيْ نَاكْن، دِكُوْتِن: يَا قُرْآنَكَه ژ بِلِيْ فَيِ بِيْنَه يَان زِي فَيِ بِيْگِيْهِيْنَه! (رَسُوْلِيْ مِّنْ!
ژ وَانْ رَه) بِيْيَزَه: ژ مِّنْ رَه نَه مِمْكَنَه كُو اَزْ وِيْ ژ بَر خَوَه فَه بِيْگِيْهِيْنِم؛ اَزْ بَسْ دِيْم
بِيْ ثَا كُو ژ مِّنْ رَه تِيْ وَحِيْكَرِن؛ بَسْدَمَا كُو اَزْ، بَرَاْسْتِيْ زِي ژ عَذَابِيْ رُوْژَكَه مَزِن
دِرْسِم كُو اَزْ بِيْئَمْرِيَا خُدَايِيْ خَوَه بَكْم.

۱۶. (رَسُوْلِيْ مِّنْ! ژ وَانْ رَه) بِيْيَزَه: اَكْر خُدِيْ بِيْخُوْسْتَا، مِّنْ اَو ژ وَه رَه نَدِخَوْنْد، خُدِيْ

۱. لُغُوْرِيْ رِيْوَآيَاتَان، مُشْرِكِيْن مِيْنَا نَدَرْ كُرِيْ هَرَس، پِيْخَمْبَرِيَا مُحَمَّدٌ مَانْدَلَه كِرْبُون وَ گُوْتِيُون: «خُدِيْو،
هَكَه دُوْرَا مُحَمَّدُ ثَا پِيْخَمْبَرِيْ رَاْسْت بَه، دِ جَه دَه ژ تَاسِيْپَان لِسَر مَه كَفْرَان بِيَارِيْنَه يَان زِي عَذَابَكِي
خَمْنَاكُ بَدَه مَه!» فَيَجَا دِ بَارَا فَيِ رُوْشِيْ دَه اَفْ ثَابِيْتَا بُوْرِيْ دَاكْت. بَرَاْسْتِيْ اَفْ ثَابِيْتَا پِيْرُوْژ دَدَه زَانِيْن
كُو دَمَا عَقْدُ گَنَهَان بَكْن، دِ جَه دَه خُدِيْ وَانْ جَزَا نَاكَه، بَلَكِيْ مُهْلَتِيْ دَدَه وَانْ كُو بُوشَان بِيْن؛ فَكْرُن
حَقِيْق. لِيْپَلِيْ اَوَيْنُ كُو بُوشَان نَابِن زِي حِيَايِيْ دَمَكَه دِيَار كِيْسِيْ دَدَه وَانْ، پَاشِيْ، وَانْ لِدُنْيَايِيْ يَان زِي
لِئاَخْرَتِيْ جَزَا دِيْكَه.

زِي دِيْ اَوْ زِي وَهَ رَهَ نَدَابُوْبَا زَانِيْن. بَرِيَا فَي، مِّنْ تَمَنَكْ دِ نَافْ وَهَ دَهَ بَهْوَرَانْدَ (و مِّنْ دُوْرَكَهَ وَهَا لَوَهَ نَكِرْ). مَا هِيْ زِي هُوْنِ تِيْنَاكِهِيْرَن (كُوْ اَفْ قُرْتَانْ زِيْ جِمْ خُدِيْ يَه)؟
 ۱۷. مَا زِيْ كَسِيْ كُوْ لَسَرِ نَافِيْ خُدِيْ دَرُوِيْ لِيْبِيْنَهَ يَانْ زِيْ بَنَآيِيْنِ وَيْ بَاوَرِيْ نِيِيْنَهَ، ظَالِمَتِرْ كِيْ هِيْهَ؟ يِيْگَمَانْ رُوْشْ أَفَهَ، گَنَهْكَارِ بَسَرِ نَاكْفَنْ!

۱۸. اَوْ، دِ شُوْنَا خُدِيْ دَهَ يِيْنْ كُوْ نَهَ دَكَارِنْ خَرَابِيِيْ يَدِنْ وَانْ وَ نَهَ زِيْ دَكَارِنْ قَيْدِيْ يَدِنْ وَانْ دَحِيِيْنِ وَ دِيِيْرِنْ: اَفْ، لِيْجَمْ خُدِيْ مَهْدَرَفَانِيْنْ مَهَ نَه. (زِيْ وَانْ مُشْرِكَانْ رَه) بِيِيْزَه: اَرِيْ مَا هُوْنِ تَا كُوْ لَعَزْدِ وَ تَاسِيَاَنَانْ خُدِيْ يِيْ نَزَانَه، فَيْجَا هُوْنِ وَيْ يِيْ تَاكَاهْدَارِ دِكِنْ؟! خُدِيْ، زِيْ وَيْ شِرْكََا كُوْ اَوْ دِكِنْ پَاكْ وَ بِلَنْدَه.

۱۹. مِرُوْفْ، دِ دَسْتِيِيْكِ دَهَ يَكْ مِلَتْ بُوْنْ، پَاشِيْ كَتِنْ اِخْتِلَافِيْ وَ زِيْ هَفْ جَدَا بُوْنْ. اَكْرَ قَرْمَانَكْ زِيْ خُدَايِيْ تَهَ (يِپَاشِدْخُسْتِنَا عَدَايِيْ) دَرَبَاسْ تَبُوْيا دِيْ دِ نَافِرَا وَانْ دَهَ (بَعْدَايِيْ) حِكِمْ بَهَاتَا كِرِنْ دِ وَيْ يَا كُوْ تِيْ دَهَ اَوْ بَهْفْ كَتْنَه.

۲۰. (خَلِكِيْ مَكِيْ) دِيِيْرِنْ: دَهَ بِلَا مُعْجَزِيْكَ زِيْ جِمْ خُدَايِيْ وَيْ زِيْ رَهَ هَاتِيْبُوْيا؟ (زِيْ وَانْ رَه) بِيِيْزَه: عَيْبْ، بَسْ كَارِيْ خُدِيْ يَه: فَيْجَا چَاْفَلِرِيْ بِنْ، اَزْ زِيْ دِگَلْ وَهَ چَاْفَلِرِيْ مَه. ۱
 ۲۱. چِهَ دَمَا يَشْتِيْ تَنگَاسِيْكَهَ كُوْ اَوْ هَنگَافْتْ بُوْنْ مَهَ بَرَفَرَهِيْكَ دَا سَرِ وَانْ، تُوْ دِيِيْنِيْ كُوْ دَرِ بَارِيْ تَآيِيْتِيْنْ مَهَ دَهَ فَندْ وَ فَتِلْ چِيْكَرِنْ. (زِيْ وَانْ رَه) بِيِيْزَه: خُدِيْ دِ جَزَادَا خَوَهَ دَهَ بِلَرْتَرَهَ (فَيْجَا گَمَانْ نَكِنْ كُوْ بَرِسْفَا وَهَ دِيْ نِيِيْ دَايِنْ). يِيْگَمَانْ مَلَايِيْكَسْتِيْنْ مَهَ هَمُوْ فَندْ وَ فَتَلِيْنْ وَهَ دِيْفِيْسِنْ.

۲۲. اَوْ خُدَايِيْ كُوْ دِ بَرْ وَ بَحْرِيْ دَهَ وَهَ دِگَرِيْنَهَ، حَتَاْ دَمَا هُوْنِ دِ كَشْتِيِيْ دَهَ بُوْنْ، بَايِكِيْ

۱ کَافِرْ، مُعْجَزِيْكَ عَدَايِيْ دَخَوَازِنْ. وَكَهَ كُوْ دِ تَآيِنَا (۳۲) يِيْ تَا سُوْرِيِيْ «اَنْفَال» دَهَ زِيْ هَاتْ وَهَا دُعَا كَرْتَه: «خُدِيِيُوْ، هَكَهَ بَرَاَسْتِيْ اَفْ قُرْتَانْ حَقْ بَه، زِيْ جِمْ تَهَ هَاتِيْتَه، زِيْ عَزْمِيْنْ لَسَرْ مَهَ كَفَرَانْ بِيَارِيْنَه! حَالْ أَفَهَ كُوْ عَذَابْ زِيْ جِمْ خُدِيْ يَه. اَكْرَ اَوْ يِفْنْ، دِ جَهَ دَهَ عَذَابْ دَاَدَخَه وَ جَفَاتَا سَرِهَلْدِيْزَانْ زِيْ خُوْلِيْ رَادِيْكَه، هَكَهَ يِفِيْ زِيْ دَرَنُگْ دِهِيْلَه. بِلَا كَافِرْ لَعَذَابْ لَزِيْ نَكِنْ وَ لِهِيْفِيَا اَنْجَامِيْ يَمِيْنِيْنْ.

نَرَمٌ وَ خَوَشٌ كَشْتِي دِكْشَانْد (و رِيوِي ژِي) بَقِي كَيْفْخَوَش دِيُون؛ فَيَجَا ژ نَشْكَا فَه
بَايَكِي دِزْوَار دِهَات، لِكْشَتِي دَا و ژ هَر تَالِي فَه پِيلْ هَاتِن سَر وَاَن وَ فِهْم كِرُنْ
كُو دُور لَوَان هَاتِه گِرْن؛ اِنْدِي ژ دِلْ گَارِي خُدِي كِرُنْ: صُونْد بَه، اَكْر تُو مَه ژ فَي
تَنگاسِي خَلَاش بَكِي، تَقْر اَمِي بِيَن ژ سِپَاَسْدَارَان!

۲۳. چِه دَمَا خُدا اَو رَزْگَار كِرُنْ، (تُو دِيِنِي كُو دِيسَا) اَو، يِن كُو حَقِي وَاَن هَبِه لِسَر
عَرْدِي سَتْمَكَارِي دِكُنْ! گِلِي مَرُوفَان! ظَلَمَا وَه، تَنِي لَوَه يَه وَ (بَقِي) بَس هُون پَرْتَالِيَن
ژِيَاَن دَنِيَايِي بَدَسْت دِيخُن، پَاشِي، دِيسَا فَكْرَا وَه بِيَال مَه فَه يَه. فَيَجَا اَمِي بَكَار وَ
كِرِيَارِيَن كُو وَه دِكِرُنْ، وَه تَاگَاهْدَار بَكُنْ.

۲۴. بِيگَمَان رُوشَا ژِيَاَن دَنِيَايِي بَس وَكِه بَارَانَكِي يَه كُو مَه ژ اَسْمِيَن بَارَانْدِيَه. فَيَجَا بُوِي
تَافِي گِيَايِيَن سَر عَرْدِي (رَنگه رَنگ) ژ يِيَن كُو مَرُوف وَ حِيَوَان ژ وَاَن دِيخُون تِيَكِلِي
نَافْ هَفْ بُون. حَتَا دَمَا كُو عَرْدِ خَشِرِي خَوَه دِگَرَه (و رَنگ بَرَنگ) دِيخْمَلَه. خُوْدِيِيَن
وِي ژِي حِرْز دِكُنْ كُو اَو دِيكَارِن بَرِيَن خَوَه بِيچِن وَ سُوْدِي ژِي وَرْگِرُنْ. (هِنْگِي)
فَرْمَاَنَا مَه بَشْف يَان ژِي بَرُور بَسَر دِه هَات، فَيَجَا مَه وَكِي زَفِيَا دُرُوتِي (چِنَانْدِي)
لِيكِرْ، هَر وَكِي كُو بَرِي اَو شِيَنكَاتِي تَنه بُو. هَا بَقِي رَنگِي ژ بُو يِيَن كُو دِفِكِرِن اَم
تَايِيِيَن خَوَه بِيَرْفِرَهِي تِيِنْ.

۲۵. خُدِي، (بَنْدِيِيَن خَوَه) گَارِي بِيَال مَالَا سَلَامَتِيِي فَه (بِهَشْتِي) دِكِه وَ كِي بَقِي بَرِي
وِي دَدِه رِيَا رَاسْت.

۲۶. ژ بُو وَايِن كُو كَارِيَن قَنج كِرُنْ خَلَاتَا هَرِي رِنْد وَ ژ وِي هِي زِيْدَتِر ژِي هِيَه. سَر وَ

۱ اَفْ نُمُونِيَكِه چِه رِنْد وَ بَدَوَه وَ بَرُوشَا جِيَهَانِي رَه تَاهَنگَسَازَه! لُورَا جِيَهَانْ، حَمْل، لَزْت وَ رُومَتَا وِي،
دَمَكِه كُنْ ژ بُو خُوْدِيِيَن خَوَه هِيَشِيَن دِه. گَاڤَا تِيَكُور وَ تَمَام بُو، بَرُهَوَا دِه يَان ژِي خُوْدِيِيَن وِي هِي
تُو طَعْم ژِي نَدِيِنِي ژِي دَفْدَقْتِه دِيچِه. دَسْتَقَالَا دِيْمِيَنه وَ ژ حَسْرَت، دَرْد وَ كَلَا وِي دِلِي وِي تَرَه عَم دِه.
خَوَشِيَكِيَا دَنِيَايِي ژِي ژِي رَه دِه كُلْ وَ كَدَر.

چَاقِيْنُ وَاَنْ نَهَبُوْزَ دِيْنُ نَه زِي پَرِيْشَانِي دِگَرَه سَر. هَا اَوْ بِيْهَشْتِي نَه، هَرُ وَ هَرُ اَوْ تِي دَه دَمِيْنُ.

۲۷. اَوِيْنُ كُو كَارِيْنُ خَرَابِ كِرُنْ، جَزَايِي وَاَنْ بَقَاسِي گَنَهِيْنُ وَاَنه. رُوْرَشِي وَ رِسْوَايِي وَاَنْ دِگَرَه وَ ژِبُوْ وَاَنْ تُو پارِيْزْ كَرِ نِيْنِيْنُ كُو وَاَنْ ژ (عَذَابِي) خُدِي بِيَارِيْزْن. سَر وَ چَاقِيْنُ وَاَنْ، هَرُ وَكِي پارچِيك ژ شَفَا رَشْطَارِي اَوْ گَرْتَبِيْن. هَا اَوْ دُوْرَهِي نَه، اَوْ هَرُ وَ هَرُ تِي دَه دَمِيْنُ.

۲۸. رُوْرَا كُو اَمَ هَمُوِيَانِ لِهَفْ كُوْمُ بِيَكُنْ، پَاشِي ژ وَاِنِيْنُ كُو ژِبُوْ خُدِي هَفْشِيك چِيَكِرُنْ رَه، اَمِي بِيِيْزْن: «هُوْنُ وَ اَوِيْنُ كُو وَه ژ خُدِي رَه كِرْنَه هَفْشِيك لِيْجِي خَوَه رَاوَسْتِيْن (حَيَانِي كُو دَر بَارِي وَه دَه پَرِيَارِي بِي دَايِي)». اِيْدِي مَه اَوْ ژ هَفْ فَتَانْدِيْن وَ پَرَسْتِيِيْن وَاَنْ ژ وَاَنْ رَه گُوْتِيْن: وَه عِبَادَتِي مَه نَكِرُبُو.

۲۹. فَيَجَا اَفْ بَسَه كُو خُدِي دِ نَافِرَا مَه وَ وَه دَه شَاهِدْ بَه، كُو اَمَ ژ پَرَسْتِيَا وَه بِيْخَبَرُ بُوْن. ۳۰. هَا وَي رُوْرُوي، هَرُ كَسْ دِي كَارُ وَ كَرِيَارِيْنُ خَوَه بِيِيْنَه، هَمُو دِي بِيَالِ خُوْدِيِي وَاَنْ اِي حَقْ قَه كُو خُدَا يَه بِيْنُ فِكْرَانْدِيْن وَ اَوْ دَرُوَا كُو وَاَنْ لِي دَنَانِي دِي ژ بَرُ وَاَنْ وَنْدَا وَ بَرَزَه بِيَه.

۳۱. (ژ مُشْرَكَان رَه) بِيِيْزَه: مَا كِي ژ عَرْدُ وَ ثَاسِيْمَانَان رِزْقِي وَه دِدَه يَانِ مَا كِي دِكَارَه گَه وَ چَاقَانُ بَنَافَرِيْتَه، كِي دِكَارَه يِي سَاغْ ژ يِي مَرِي وَ يِي مَرِي ژ يِي سَاغْ دَرَخَه وَ كِي كَارِيْنُ ثَافَرَانْدِيْنِي بَرِي قَه دِيَه؟ فَيَجَا اَوِي بِيِيْزْن: خُدِي يَه. نَاخَوَه (ژ وَاَنْ رَه) بِيِيْزَه: اَكْرُ وِسَا يَه، اِيْدِي چِمَا هُوْنُ خَوَه (ژ عَذَابِي) خُدِي نَپَارِيْزْن؟

۳۲. (اَفِي كُو قَانِ هَمُوِيَانِ دِكَه) خُدِي يَه، اَوْ پَرُوْرْدَكَارِي وَه يِي رَاسْتُ وَ حَقَه. اِيْدِي مَا بِيْشْتِي حَقِيِي ژ رِيْشَاشِيِي يِي قَه چَه هِيَه؟! فَيَجَا چَاوَا هُوْنُ بَرِي خَوَه ژ اِيْمَانِي فِدْگَرِيْنِيْن؟

۳۳. هَا بَقِيْ ثَاوَايِيْ فَرْمَاْنَا خُذَايِيْ تَهٗ (بِعَذَابِيْ) لِّسَرِّ زُرِيْدَرَكْتِيَاَن پِيُوْسَت بُو، لَوْرَا اَوُ
باوَرِيِيْ نَايِنُ.

۳۴. بِيِيْزَهٗ: مَا زِ وَاِنِيْن كُوْ هُوْنُ زِ خُذِيْ رَهٗ دِكْنِ هَفْشِكْ يَكْ هِيَهٗ كُوْ دَسْتِ بَتَاْفِرَاَنْدِيْنِ
بِكَهٗ، پَاشِيْ (پَشْتِيْ مَرِيْنِ) دِيْسَا وَيْ فِكْرِيْنَهٗ؟ بِيِيْزَهٗ: خُذِيْ زِ تَنْهِيْ (هَر كَسِيْ وَ هَر
تَشْتِيْ) دِنَاْفِرِيْنَهٗ، پَشْتِيْ كُوْ (دِمَرِيْنَهٗ دِيْسَا فِدْرِيْنَهٗ) وَ فِدْرِيْنَهٗ. نَاخُوَهٗ هُوْنُ چَاوَا بَرِيْ
خُوَهٗ (زِ حَقِيْقِيْ) فِدْرِيْنِ؟!!

۳۵. بِيِيْزَهٗ: مَا زِ وَاِنِيْن كُوْ هُوْنُ زِ بُوْ خُذِيْ دِكْنِ هَفْشِكْ يَكْ هِيَهٗ كُوْ بِيَالِ حَقِيْقِيْ فَهٗ رَاسْتَرِيْ
بِكَهٗ؟ بِيِيْزَهٗ: خُذِيْ، بِيَالِ حَقِيْقِيْ رَاسْتَرِيْ دِكَهٗ. فَيَجَا مَا قِيْ يِيْ كُوْ بِيَالِ حَقِيْقِيْ فَهٗ
رَاسْتَرِيْ بِكَهٗ لَايَقَهٗ كُوْ مَرُوْفُ بَدَهٗ پِيْ وَيْ، يَانَ اَوِيْ كُوْ حَيَانِيْ اَوُ نِيْ رَاسْتَرِيْ كِرْنِ اَوُ
نِكَارَهٗ خُوَهٗ رَاسْتَرِيْ بِكَهٗ لَايَقَهٗ؟! فَيَجَا وَهٗ خِيْرَهٗ، چَاوَا هُوْنُ بَقِيْ ثَاوَايِيْ بَرِيَاَرِ دِدْنِ؟!!

۳۶. پَرِيْنِ وَاَنْ زِ گُهَانِيْ يِيْ فَهٗ نَادَنْ پِيْ تَشْتِكِيْ دِنِ، بِرَاسْتِيْ گُهَانِ مَرُوْفُ زِ حَقِيْقِيْ يِيْمَنْتِ
نَاكَهٗ. يِيْگُهَانِ خُذِيْ، بِيَا كُوْ اَوُ دِكْنِ بَاشِ دِرَاْنَهٗ.

۳۷. اَفْ قُرْآنُ نَهٗ لِيْنَانِيْنَا هِنِ كَسَاْنَهٗ كُوْ بِيَالِ خُذِيْ فَهٗ تِيْ سِيَاَرْتِيْنِ. لِيْبِلِيْ اَوُ، يَا كُوْ لِبَرِ
دَسْتِيْ خُوَهٗ يَهٗ رَاسْتِ دِدِيْرَهٗ وَ بِيْرَفْرَهِيْ رُوْنِيْ كِرْنَا حُكْمِيْنِ خُذِيْ يَهٗ، تِيْ دَهٗ تُوْ گُهَانِ
تَنْهٗ؛ اَوُ زِ جَمِ پَرُوْرَدِ گَارِيْ عَالَمِيْ يَهٗ.

۳۸. يَانَ زِيْ مَا اَوُ دِيِيْزِيْنِ: وَيْ قُرْآنُ لِيْنَانِيْهٗ؟ بِيِيْزَهٗ: اَكْرَ بَرَاَسْتِيْ هُوْنُ (دِ دُوْرَا خُوَهٗ دَهٗ)
رَاسْتِيِيْزِيْنِ، دَهٗ هَايْدِيْ هُوْنُ زِيْ سُوْرِيْ كِيْ وَكِيْ وَيْ بِيْنِنِ حُوْلِيْ وَ زِ بِلِيْ خُذِيْ يِيْنِ
كُوْ هُوْنُ كَارِيْنِ گَاَزِيْ وَانِ بِيْ كُنْ، گَاَزِيْ وَانِ زِيْ يِكْنِ.

۳۹. نَخِيْرُ، بَلَكِيْ زِ بَرِ كُوْ زَانِيْنَا وَانِ تِيْنِكِهِيْشْتِيْهٗ وَ هِيْ زِيْ شِيْرُوْفِيَا وَيْ زِ وَانِ رَهٗ
نَهَاتِيْهٗ، وَانِ باوَرِيْ يِيْ نَتَانِيْ. يِيْنِ بَرِيَا وَانِ زِيْ، وَكِيْ وَانِ (بِيِيْخَمِيْرِيْنِ خُوَهٗ) باوَرِيْ
نَتَانِيْوُنْ. دَهٗ بِيْرَهٗ كَا اَنْجَا مَا ظَالِيْهَانَ چَاوَا بُوِيَهٗ!

۴۰. هِنَ زِ وَاَنْ هَنَهْ كُو بَاوَرِي بُوئِ تَيْنِنُ وَ هِنَ زِ وَاَنْ هَنَهْ كُو بَاوَرِي پِي نَايِينِنُ. خُدَايِي تَه، بِخَرَابَكَارَانِ بِيَهْتَرِ دَرَاَنَه.

۴۱. اَگَرِ وَاَنْ بَاوَرِي بَتَه نَنَانِي، بِيَهْتَرَه: كَارِي مِّنْ زِ مِّنْ رَه يَه، كَارِي وَه زِي زِ وَه رَه يَه. هُونُ زِ يَا كُو اَزْ دِكَمِ بِيَرِي نَه، اَزْ زِي زِ يَا كُو هُونُ دِكِنِ بِيَرِي مَه.

۴۲. (رَسُولِي مِّنْ!) هِنَ زِ وَاَنْ گِهِيْنِ خَوَه دِدَنَه تَه (دَمَا تُو قَرْنَانِي دُخُونِي). اَرِي مَا دِگَلْ كُو اُو تِيَنگِهِيَرَنُ زِي تُو يِي بَكَرَانِ بِيَدِي بِيَهِيَسْتِنِ؟

۴۳. هِنَ زِ وَاَنْ هَنَهْ كُو لَتَه دِنِهِيَرِنُ، اَرِي مَا دِگَلْ كُو اُو نَايِينِنُ زِي تُو يِي كُورَانِ رَاسْتَرِي بِيَكِي؟

۴۴. بِيَنگَاَنْ خُدِي تَه نَحَقِيِي لِمَرُوفَانِ نَاكَه، لِيَبَلِي اُو بَخَوَه نَحَقِيِي لِحَوَه دِكِنُ.

۴۵. رُورَا خُدِي وَاَنْ لَهْفُ كُومِ دِكَه - هَرِ وِكِي اُو زِ سَعَتَكَه رُورِي پِي فَه دِ گُورِي دَه نَمَايِن - هَفْدُو نَاسِ دِكِنُ. بِيَنگَاَنْ اَوِيْنِ كُو بَجُونَا بَرِ دَسْتِي خُدِي بَاوَرِي نَنَانِيَنَه خَسَارِ كِرَنَه وَ اُو رَاسْتَرِي نَبُونَه.

۴۶. چَه هِنَكُ زِ يَا كُو مَه پِيَانَا وَيِ دَايَه وَانْ، اَمِ نِيَشَانِي تَه بِدِنُ، چَه زِي اَمِ تَه بِيَمَرِيْنِ (تُو نَبِيْنِي) فَيَجَا هَرِ فِكْرَه وَانْ بِيَالِ مَه فَه يَه. خُدِي لِسَرِ يَا كُو اُو دِكِنُ، چَاْفَدِيَرَه.

۴۷. زِ هَرِ اُمْتِكِي رَه پِيَحْمَبَرَكِي وَيِ هِيَه (دَا كُو وَانْ رَاسْتَرِي بَكَه). فَيَجَا دَمَا پِيَحْمَبَرِي وَانْ (رُورَا قِيَامَتِي) هَات؛ دِ نَافَبَرَا وَانْ دَه بِيَاْدَمْنَدِي حُكْمِ تِي كِرِنُ وَ نَحَقِي لَوَانِ نَايِي كِرِنُ.

۴۸. اُو (بِيَطَنَازْ) دِيَهِيَرَنُ: اَگَرِ بَرَاَسْتِي هُونُ رَاسْتُگُو نَه، كَا اُو پِيَانِ (نَا كُو تُو مَه پِي دِتَرَسِيْنِي) كَنگِي يَه؟

۴۹. بِيَهْتَرَه: زِ يَا كُو خُدِي يَفِي يِي فَه اَزْ نِكَاَرِمِ زَرَاَرَكِي زِ سَرِ خَوَه رَاكِمِ وَ اَزْ نِكَاَرِمِ فَيَدِيَكِي زِي بِيَدِمِ خَوَه. زِ هَرِ اُمْتِكِي رَه جِفَانَكِي وَيِ هِيَه كُو زِي رَه هَاتِيَه دِيَاَرِكِرِنُ.

دَمًا جِحَانِيْ وَ اَنْ يِّىْ، اَوْ نِكَارُنْ وِى سَعَتِكِيْ بَدْنِ پَاشْ و بَرِيَا جِحَانِيْ وَ اَنْ يِّىْ زِي اَوْ
نِكَارُنْ بَدْنِ پِيْش.

۵۰. بِيِيْزَه: دَهْ كَا زِ مَن رَه بِيِيْزُنْ، اَكْرَ عَذَابِيْ خُدِيْ شَفْ يَانْ زِي بَرُوْزْ بَسَرْ وَهْ دَهْ يِيْ
(هُوْنِيْ چَه بَكْنِ؟) اَرِيْ مَا كُنْهَكَرْ لِهَاتِنَا چَه لَزِي دِكْنِ؟

۵۱. (گَلِيْ مُشْرَكَانْ!) مَا پَشْتِيْ كُوْ عَذَابِ يِيْ رَاسْتِيْ هُوْنِيْ اِيْمَانِيْ بِيْنِيْ؟ (وِيْ هُنْگِيْ
دِيْ زِ وَهْ رَه وَهَّا يِيْ گُوْتِنِ): اَرِيْ مَا فَيِگَا وَهْ باوَرِيْ نَانِيْ؟ حَالْ افَهْ كُوْ وَهْ بِلَزْ اَفْ
عَذَابِ دِخُوْسْتْ.

۵۲. پَاشِيْ زِ بُوْ وَ اَنِيْنْ كُوْ نَحَقِيْ لَخَوَهْ كِرُنْ دِيْ بِيْگُوْتِنِ: دَ عَذَابِيْ اَبَدِيْ طَعْمِ بَكْنِ! زِ
بَلِيْ يَا هُوْنْ دِكْنِ يِيْ فَهْ هُوْنْ نَايِيْنَه جَزَا كِرُنْ.

۵۳. اَوْ زِ تَهْ دِرِپَسِنْ: مَا اَوْ (عَذَابِيْ كُوْ تُوْ يِيْ گَفَانْ لِمَهْ دِكِيْ) رَاسْتَه؟ بِيِيْزَه: اَرِيْ، اَزْ
بِخُدَايِيْ خَوَهْ صُوْنْدْ دِخُوْمْ كُوْ تَقَرْ اَوْ رَاسْتَه وَ هُوْنِيْ خُدِيْ نِچَارْ زِي نَكْنِ.

۵۴. اَكْرَ زِ بُوْ هَرْ كَسِيْ كُوْ لَخَوَهْ ظَلَمْ كِرِيْ تَشْتِيْ لَعَرْدِيْ هَبَهْ تَفْ يِيْ وَ يَهْ، تَقَرْ دِيْ
دِ بَرْ خَوَهْ دَهْ بَدَهْ (دَا كُوْ زِ عَذَابِ خِلَاسْ يَبَهْ). دَمًا اَوْ عَذَابِ دِيْبِيْنِ زِ كَزَبَا شَوِيْ
پُوْشَانْ دِيْنِ. دِ نَافْ وَ اَنْ دَهْ بَدَا دِرِوَرِيْ تِيْ حِكْمَكِرْنْ وَ نَحَقِيْ لَوَانْ نَايِيْ كِرُنْ.

۵۵. نَاگَا هَدَارْ بِنْ، بِيْگَا نْ لَعَرْدْ وَ نَاسِيْمَانَانْ چَه هَبَهْ اَوْ يِيْ خُدِيْ يَهْ. هِشِيَارْ بِنْ، بِيْگَا نْ
پِيْاَنَا خُذَا حَقَهْ. لِيْبِلِيْ پِرِيْنْ وَ اَنْ فَيِ نَزَانِنْ.

۵۶. خُدِيْ يَهْ يِيْ كُوْ سَاغْ دَكَهْ وَ يِيْ كُوْ دِمِرِيْنَه وَ هُوْنِيْ لِيْ بِيْنَه فَكْرَانْدِنْ.

۵۷. گَلِيْ مَرُوْفَانْ! زِ جَمْ خُدَايِيْ وَهْ، زِ بُوْ وَهْ شِيْرَتَكْ، زِ دِلَانْ رَه شِيْفَايَكْ وَ زِ بُوْ باوَرْمُندَانْ
زِي رِيْبَرَكْ وَ رَحْمَتَكْ هَاتِيْبَهْ.

۱ اَفْ نَايِيَا پِرُوْزْ جَارْ تَايِيْتَمُنْدِيْنِ قُرْآنَا مَجِيْدْ رَاْفَهْ دَكَهْ. قُرْآنْ، هُمُوْ پَاكِيْ وَ رِسُوَايِيْتَانْ زِ مَرُوْفَانْ رَه اَشْكِرَه
دَكَهْ، وَ عَظْمَكَهْ رِنْدْ وَ بَتِيْنَه كُوْ بَرِيْ مَرُوْفَانْ دَدَهْ اَخْلَاقِيْنْ رِنْدْ. شِيْفَايَكَهْ وَ سَا يَهْ كُوْ دِلِيْ وَ اَنْ زِ نَخُوْشِيَا

۵۸. بِيْئَرَه: (اَفَا ژ وَرَه هَاتِيَه) بَكْرَم وَ دِلْوَ قَانِيَا خُدِي يَه، فَيَجَا بِلَا بَقِي كَيْفَخُوش وَ دِلْشَاد بِيْن. اَف، ژ مَالِي كُو اَو دَجِيْنِيْن جِيْتَرَه.

۵۹. بِيْئَرَه: دَه كَا ژ مَن رَه بِيْئَرَن، ژ وِي رَزَقِي كُو خُدِي ژ بُو وَه تَاْفَرَانْدِي هُون هَنَكِي حَرَام وَ هَنَكِي زِي حَالَل دِيْئَرِن؟ (رَسُوْلِي مَن! ژ وَاَن رَه) بِيْئَرَه: مَا دِ فَي دَه خُدِي دَسْتُوْر دَايَه وَه؟ يَان زِي مَا هُون لِيْخُدِي بِيْئِيْخِي دِيْكَن؟

۶۰. مَا اَوِيْن كُو لِهْمَبَرِي خُدِي دَرُوِي لِيْتِيْن، كَمَا وَان دِ حَقِي رُوْژَا قِيَامَتِي دَه چِي يَه؟ بِيْگَمَان خُدِي لِهْمَبَرِي مَرُوْفَان خُودِي كَرْمَه، لِيْئِلِي پَرِيْن وَان سِيَاْسِيَا (فِي نَعْمَتِي) نَاكِن.

۶۱. (رَسُوْلِي مَن!) تُو دِ چَه كَارِي دَه بِيِي، تُو چَه ژ قُرْآنِي بَخُوِيْنِي وَ هُون چَه كَارِي بِيْكَن، دَمَا هُون خَوَه تُوْقِي وِي كَارِي بِيْكَن هَر اَم لَسَر وَه چَاْفِيْئَرِن. نَه لِعَرْدِي نَه زِي لِيْئَاْسِيْمِيْن بَقَاْسِي گَرَانِيَا زِيْئِي تَشْتَك ژ بَر خُدَايِي تَه وَنْدَا نَابَه. ژ فَي هِي بِيْجُوْكَتِر وَ مَزِنْتَر زِي چَه هَبَه، هَر اَو دِ نَفِيْسَكَه اَشْكُرَا (دِ لَوْحُ الْمَحْفُوْطِي) دَه تُوْمَارِكِرِي يَه.

۶۲. نَاگَاهْدَار بِن، بِيْگَمَان دُوْسِيْتِيْن خُدِي، نَه تَرَس ژ بُو وَان هِيَه نَه زِي اَو غَمْگِيْن دِيْن.

۶۳. اَوِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيْن وَ خَوَه دِيْپَارِيْئَرِن.

۶۴. دِ ژِيَاْنَا دِيْئَايِي دَه وَ دِ ژِيَاْنَا تَاْخَرْتِي دَه ژ بُو وَان مَزِيْگِيْنِي هِيَه. دِ گُوْتِيْنِيْن خُدِي دَه قَت گُهاَرْتِيْن نِيْنَه. هَا اَف، سَرَفَرَاْزِيَا مَزِن بَخَوَه يَه.

۶۵. بِلَا گُوْتِيْنَا وَان تَه غَمْگِيْن نَكه! بِيْگَمَان عَزَت (دَسْتِهْلَاتِي وَ سَرَكَفْتِيْن) هَمُو يَا خُدِي يَه. هَر اَوَه، يِيْن بِيْهِيْزَر، يِيْن زَاْنَا.

۶۶. نَاگَاهْدَار بِن، لِعَرْد وَ نَاْسِيْمَاْنَاْن چَه هَبَه هَر اَوِيْن خُدِي نَه. (نَاخَوَه) اَوِيْن كُو ژ بِلِي

كُفْر وَ نِيْفَاقِيْن دَرْمَان دِيْكَه. رِيْئَرَكَه وَسَا يَه كُو بَرِي خَلِكِي دَدَه رِيْئَا دِلْشَادِي وَ نَارَاْمِي وَ رَحْمَتَكَه وَلُو يَه كُو خَلِكِي ژ طَارِيْتِي وَ تَقَاْنَا كُفْرِي دَرْتِيْنَه بَخْتُوَارِيَا اَبْدِي.

خُدَيِّ هَفْشِيْشَكَانِ دِحَبِيْنِ، اَوْ دِدِن پِي چِه؟ (بِرَاسْتِي) اَوْ ژِ گِمانَكه پُوچ پِي فَه لِيِي
تَشْتِكِي دِن ناچِن و اَوْ هَر دَرَوَان دِكِن.

۶۷. (گَلِي مَرُوْثَان!) خُدَيِّ يَه، يِي كُو ژِ بُو وَه شَفْ تَا فَرَا نِدِيَه دَا كُو هُون تِي دَه يِيْهَتَا
خَوَه بَرْدَن و رُوژ كِرِيَه رُوْناهي (دَا كُو هُون تِي دَه بَحْتِن). يِيْگَمَان دِ فَا ن دَه ژِ بُو
جَفَاتَكه كُو گُهْدَارِي بَكِن، نِيْشَان هَنَه.

۶۸. (مُشْرِكَان) گُوْتِن: زَارُوْكِين خُدَيِّ هَنَه. حَاشَا! اَوْ ژِ فَي پَاك و دَوْرَه. اَوْ دَوْلَمَنْدَه.
هَر زِي رَه يَه يَا لَعَرْد و تَاسِيَا نَان. دِ فَي مَزَارِي دَه لَجَم وَه تُو يِيْباوَرِي (دَلِيل) تَنَه
يَه. اَرِي مَا يَا كُو هُون دَر بَارِي خُدَيِّ دَه نَزَانِ هُون دِيِيْن؟

۶۹. يِيِيْرَه: يِيْگَمَان اَوِيْن كُو لِهْمَبَرِي خُدَيِّ دَرَوَان لِيِيْن قَت بَسَر نَاكْفِن.

۷۰. (ژِ بُو وَان) لِدُنْيَا يِي پَرْتَا لِكِي هِنْدَك هِيَه. (لِيِيْلِي) پَشْتَرَه فِكْرَا وَان بِيَال مَه فَه يَه.
پَاشِي، ژِ بَر يِيْباوَرِي و كَافِرِيوْنَا وَان اَمِي عَدَا يِي هَرِي دِرُوَار بَوَان بَدِن تَعْمَكِرِن.

۷۱. ژِ بُو وَان پِيَا مَا نُوح بَخُوْنَه كُو وَي ژِ گَلِي خَوَه رَه گُوْبُو: اِي گَلِي مِّن! اَكْر مَآيِيَا مِّن
دِ نَاف وَه دَه و شِيْرَتَا مِّن تَا بَتَا يِيْتِن خُدَيِّ بُوَه گَرَان بَه، فَيِجَا مِّن خَوَه بَس سِيَاْرْتَه
خُدَيِّ. هُون و هَفْشِيْشَكِيْن خَوَه بَجْفِن و بَرِيَاَزَا كَارِي خَوَه بَدِن، پَاشِي بَلَا كَارِي
وَه ژِ بُو وَه نَبَه دَرْد و كُوْثَان. پَشْتَرَه حُكْمِي خَوَه دَر بَارِي مِّن دَه بَدِن و كَبِيْسِي
(مُهْلَتِي) زِي نَدِن مِّن.

۷۲. اَكْر هُون بَرِي خَوَه (ژِ شِيْرَتِي مِّن) دَاكِرِيْن، فَيِجَا مِّن تُو حَقْدَسْتَك ژِ وَه نَخُوْسِيْتِيَه.
بَس حَقِي مِّن ژِ جَم خُدَا يَه و قَرْمَان لِمِن هَاتِيَه كِرِن كُو اَز بِيْم ژِ مُسْلِمَانَان.

۷۳. فَيِجَا وَان بُنُوَح باوَرِي نَتَانِي. مَه زِي نُوح و اَوِيْن كُو دِ كَشْتِيِي دَه پِي رَه بُون خِلَاس
كِرِن و مَه (لِسَر عَرْدِي) اَوْ كِرِن شُوْنِكِر. مَه اَوِيْن كُو بَتَا يِيْتِن مَه باوَرِي نَتَانِيْن زِي
(دِ تُوْفا نِي دَه) بِنْتَا ف كِرِن. دَه بِنِيْرَه كَا اَنجَامَا وَانِيْن هَاتِيَه هِشِيَاْر كِرِن (و باوَرِي
نَتَانِيْن) چَاوَا بُو!

۷۴. پَشْتَرَه، لِیْیِ وَی، مَهْ کَلَّکْ پِیْخَمْبَرِ ژِ گَلِیْنِ وَانْ رَهْ شَانْدِنِ وَ پِیْخَمْبَرَانِ ژِ بُوْ وَانْ مُعْجَزَه تَانِیْنِ. لِیْلِیْ (ژِ بَرِ طَبِیْعَتِیْ کُفْرَا کُوْ دِ وَانْ دَهْ هِیَه) اَوْ نَبُوْنِ کُوْ بَاوَرِیْ بَیْنِ، بَیَا کُوْ وَانْ بَرِیْ بَاوَرِیْ یِیْ نَتَانِیْبُوْنِ. هَا بَقِیْ نَاوَايِیْ اَم، مُوَهْرِیْ لِدَلِیْنِ تَخُوْبِیْهَرَانِ دِخْنِ.

۷۵. پَاشِی، پَشْتِنِی وَانْ مَهْ مُوسَا وَ هَارُونِ دِگَلِ مُعْجَزَیْنِ خَوَه ژِ بُوْ فِرْعَوْنِ وَ گِرَهْ گِرِیْنِ وَی شَانْدِنِ. لِیْلِیْ وَانْ خَوَه قُرَه کَرِ وَ اَوْ مِلَّتْکِیْ گَنَهْکَارِ بُوْنِ.

۷۶. چِه دَمَا ژِ جَم مَه حَقِی ژِ وَانْ رَهْ هَات، گُوْتِنِ: اَف، تَقَرَّ سِیْرَبَازِیْکَه اَشْکَرَا یَه.

۷۷. مُوسَا گُوْت: اَرِیْ مَا چِه دَمَا حَقِی ژِ بُوْ وَه بَیْ هُونِیْ هَرِ ژِیْ رَهْ بَیْیَرِنِ: اَف سِیْرَه؟ حَالِ اَفَه کُوْ سِیْرَبَازِ تُو جَارِیْ یِسَرِ نَاکُفْنِ.

۷۸. وَانْ گُوْت: مَا تُو ژِ بُوْ مَه هَاتِیَه دَا کُوْ مَه ژِ وَی یَا کُوْ مَه بَافِ وَ کَالِیْنِ خَوَه لِسِرِیْ دِیْتِنِ فِکْرِیْنِیْ وَ لِسَرِ عَرْدِیْ مَزَنَاهِیْ بَکُفَه دَسْتِیْ وَه؟ حَالِ اَفَه، اَم نَه اَوْنِ کُوْ بُوَه بَاوَرِیْ بَیْنِ.

۷۹. فِرْعَوْنِ گُوْت: هَرِ جِقَاسِ سِیْرَبَازِیْنِ زَانَا وَ کُوْهَنَه هَبِنِ، ژِ مِیْنِ رَهْ بَیْنِ.

۸۰. فِیْجَا چِه دَمَا سِیْرَبَازِ هَاتِنِ، مُوسَا ژِ وَانْ رَهْ گُوْت: دَه بَافِیْرِنِ یَا کُوْ هُونِیْ بَافِیْرِنِ.

۸۱. چِه دَمَا وَانْ (وَرِیْسِیْنِ خَوَه) تَافِیْتِنِ، مُوسَا گُوْت: یَا کُوْ وَه تَانِیَه سِیْهَرَه. بَیْگَا نِ خُدِیْ دِیْ پُوْجِیْتِیَا وَیْ دَرِیْنَه رَاسْتِیْ. بَیْگَا نِ خُدِیْ کَارِیْنِ مُفْسِدَانِ لِهْفِ رَاسْتِ تَانِیْه.

۸۲. خُدِیْ، بَقَرْمَانِیْنِ خَوَه دِیْ حَقِیْیْ دَرِیْنَه رَاسْتِیْ، چَنْدِیْ لِحَوْشَا گَنَهْکَارَانِ نَچَه ژِیْ.

۸۳. فِیْجَا (دِگَلِ دِیْتِنَا فَا نِ مُعْجَزَه وَ تَایْتَانِ ژِیْ) ژِ بَرِ تَرَسَا فِرْعَوْنِ وَ گِرَهْ گِرِیْنِ وَی کُوْ

۱ وَکَه اَیْتِیْ ژِیْ دَا یَه زَانِیْنِ: سِیْهَرَبَازِیْ، بَسْ خَاپَا نْدِنِ، سَخْتِکَارِیْ وَ گِلَاجِیْ یَه. لَوْرَا مُوسَا پِیْخَمْبَرِکِیْ مَزَنَه، رِنْدِ دَرَانِیَه کُوْ اَوْ پُوْجِیْ یَه وَ یِیْنِ کُوْ اَوْ تَانِیْه رَاسْتِیْ ژِیْ فَسَادْکَرِ وَ خَرَابْکَارِ.

دِيْ وَانْ بَدَنْ عَدَابِيْ، زِ جَنْدْ كَسِيْنْ قَوْمِيْ وَيْ پِيْ فَهْ تُوْ كَسِيْ بَاوَرِيْ بِمُوسَا نَتَانِيْ.
بِيْگَمَانْ فِرْعَوْنْ لِعَرْدِيْ دَسْتِهَاتَكِيْ زُوْرْدَسْتْ بُوْ وَ بِيْگَمَانْ اَوْ زِ تَخُوْبِيْهِيْرَانْ بُوْ.

۸۴. مُوسَا گُوتْ: اَيْ گَلِيْ مِنْ! اَكْرَ بَرَاْسَتِيْ وَهْ بَاوَرِيْ بِخُدِيْ تَانِيْه، دَهْ خَوَهْ بِسِيْرِنِيْ اَكْرَ
بَرَاْسَتِيْ هُونْ مُسْلِمَانِنْ.

۸۵. فَيَجَا گُوتِنْ: مَهْ خَوَهْ هَرْ سِپَاْرَتَهْ خُدِيْ. خُدَايِيْ مَهْ! مَهْ بِدَسْتِيْ كَاْفِرْ وَ سِتْمَكَاْرَانْ
نَجْرِيْنَه!

۸۶. (خُدَايِيْ مَهْ!) مَهْ بِدَلُوْفَانِيَا خَوَهْ زِ وَيْ جِفَاتَا كَاْفِرْ رَزْگَارْ بَكَهْ!

۸۷. مَهْ زِ مُوسَا وَ بَرَايِيْ وَيْ رَهْ بِبِيْخَامْ شَانْدْ: زِ گَلِيْ خَوَهْ رَهْ هِنْ مَالَانْ لِمِسْرِيْ تَامَادَه
بِكْنْ وَ مَالِيْنْ خَوَهْ بِكْنْ نِمِيْزْگَهْ وَ نِمِيْزْ بِكْنْ. (اَيْ مُوسَا!) مَزْگِيْنِيْ بَدَهْ بَاوَرْمَنْدَانْ!

۸۸. مُوسَا گُوتْ: خُدَايِيْ مَهْ! تَهْ دِ رِيْآْنَا دِنْيَايِيْ دَهْ خَشِرْ وَ مَالَكِيْ پُرْ دَا فِرْعَوْنْ وَ گِرَه
گِرِيْنْ وَيْ. خُدَايِيْ مَهْ! پَاْشِيْ وَانْ مِرُوْفْ زِ رِيْآ تَهْ فِكْرَانْدِنْ سَرْ كُفْرِيْ! خُدَايِيْ مَهْ!
مَالِيْ وَانْ زِ نَاْفِيْ بِيْه، دِلِيْ وَانْ قَنْجْ بَكْغِيْشَه، فَيَجَا بِلَا اِيْمَانِيْ نِيْنِنْ حَيَانِيْ اَوْ عَدَابِيْ
دِرْزُوَارْ بِيْنِنْ.

۸۹. خُدِيْ گُوتْ: نِفْرَا وَهْ قَبُوْلْ بُوْ، فَيَجَا لِسَرْ رِيْآ رَاْسْتْ وَ دُرِسْتْ بِمِيْنِنْ وَ زِنْهَارْ هُونْ
نَدِنْ پِيْ رِيْآ وَانِيْنْ كُوْ نَزَانِنْ!

۹۰. مَهْ زَارُوْيِيْنْ اِسْرَائِيْلْ دِ دَرِيْآيِيْ رَهْ دَرْبَاسْ كِرِنْ، فَيَجَا فِرْعَوْنْ وَ لَشَكْرِيْنْ خَوَهْ بِنَحَقِيْ
وَ بِيْئَرِيْشْكَارِيْ دَانَهْ پِيْ وَانْ، حَيَانِيْ كَتَهْ وَيْ رَوْشَا كُوْ بِنْتَاْفْ بِيْه، (فِرْعَوْنْ) گُوتْ:
بِيْگَمَانْ مِنْ بَاوَرِيْ تَانِيْ كُوْ زِ بِلِيْ وَيْ خُدَايِيْ كُوْ زَارُوْيِيْنْ اِسْرَائِيْلْ پِيْ بَاوَرِيْ تَانِيْه
تُوْ اِلَاَهْ تِنِنْ وَ اَزْ زِ مُسْلِمَانَانِمْ!»

۹۱. اَرِيْ مَا فَيْگَا (تَهْ بَاوَرِيْ تَانِيْ)? حَالْ آفَهْ كُوْ تَهْ بَرِيْ پُرْ عِصْيَانِيْ دِكْرْ وَ تُوْ زِ
خَرَابَانْ بُوْ.

۹۲. اَيِّرُوْا، اَمِيْ تَرَمِيْ تَهٗ خَلَاْسَ بٰكِنْ دَا كُوْ تُوْ رِ يٰٓيَنْ يٰٓيَ خَوَهٗ رَهٗ بِيِيْ عِبْرَتْ. بِيْكَانْ كَلَكْ
رِ مِرُوْفَانْ رِ نَّايِيْتَنْ مَهٗ خَافِلَنْ^۱.

۹۳. بِيْكَانْ مَهٗ زَارُوِيْنِ اِسْرَآئِيْلَ لَوْلَا تَكِي رِنْدَ بِيْجَهٗ كِرَنْ وَ مَهٗ رَزُقَكِيْ پَافُرْ دَا وَانْ. فَيٰجَا
حَتَّا زَانِيْنِ (قُرْثَانْ) رِ بُوْ وَانْ نَهَاتْ اَوْ هَرِيْكَ بُونْ، نَكْتِنْ اِخْتِلَافِيْ. بِيْكَانْ خُدَايِيْ تَهٗ،
دِيْ رُوْزَا قِيَامَتِيْ دِ نَافِرَا وَانْ دَهٗ، دِ وَانْ مِزَارِيْنِ كُوْ تِيْ دَهٗ كِنْتَهٗ اِخْتِلَافِيْ حُكْمَ بِيْكَهٗ.

۹۴. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) اَكْرُ تُوْ رِ فَاَنْ (رُوْدَانْ) يٰٓيَنْ كُوْ مَهٗ رِ تَهٗ رَهٗ هِنَارَتَنَهٗ بِيْكَانْ بِي، رِ وَانِيْنِ
كُوْ بَرِيَا تَهٗ كِتِيْبِيْ (تَوْرَاتْ وَ اِنْجِيْلِيْ) دِخُوِيْنِ، بِيْرَسَهٗ. بِيْكَانْ رِ بُوْ تَهٗ رِ خُدَايِيْ تَهٗ
حَقِيْ هَاتِيَهٗ، فَيٰجَا تُوْ قَتْ نَبَهٗ رِ شِيْهَكَارَانْ!

۹۵. تُوْ نَبَهٗ رِ وَانِيْنِ كُوْ بَنَّا يِيْتَنْ خُدِيْ بَاوَرِيْ نَايِيْنِ؛ فَيٰجَا تُوْ دِيْ بِيِيْ رِ يٰٓيَنْ حَسِرِيْ.

۹۶. بِيْكَانْ اَوِيْنِ كُوْ قَرْمَآنَا خُدَايِيْ تَهٗ (بِعَذَابْ) لِسَرْ وَانْ مِسُوْكَرْ بُوِيَهٗ، اَوْ اِيْمَانِيْ نَايِيْنِ.

۹۷. چِنْدِيْ تَمَامِيْ مُعْجَزِيَّانْ رِ وَانْ رَهٗ بِيْنِ زِيْ (اَوْ بَاوَرِيْ نَايِيْنِ) حَيَانِيْ عَذَابِيْ غَمْنَاكْ
نَبِيْنِ.

۹۸. چُوْ بَاَزَارَكِيْ (رِ وَانْ بَاَزَارِيْنِ مَهٗ هَلَاكِرِنْ) بَاوَرِيْ نَتَانِيْنِ فَيٰجَا كُوْ بَاوَرِيَا وَانْ فَيِدَهٗ
بِدَايَا وَانْ، رِ بِلِيْ قَوْمِيْ يُوْنُسَ (وَانْ بَاوَرِيْ ثَانِيْ)؛ چِهٖ دَمَا وَانْ بَاوَرِيْ ثَانِيْ، مَهٗ
عَذَابِيْ رِسُوَاكْرَ لِدِنْيَايِيْ رِ سَرْ وَانْ رَاكِرْ وَ حَتَّا دَمَكِيْ زِيْ مَهٗ (پَارْمَنْدِيَا رِ نِعْمَتِيْنِ)
رِ يَانِيْ دَا وَانْ^۲.

۱. بِلِيْ خُدِيْ گُوْتْ: «اَيِّرُوْ، اَمِيْ تَرَمِيْ تَهٗ (زِ دَرِيَايِيْ) دَرُخُنْ دَا كُوْ تُوْ رِ يٰٓيَنْ يٰٓيَ خَوَهٗ رَهٗ بِيِيْ عِبْرَتْ». اَكْرُ
كُوْ خُدِيْ تَرَمِيْ وَيْ رِ دَرِيَايِيْ تَهٗ نَافِيْتَهٗ بَرَايِيْ، مِمَكْنِ بُوْ كُوْ يِيْنِ دِ يٰٓيَ وَيْ رَهٗ يِكُوْتَا؛ اَوْ اِلَآهٗ بُوْ، نَخَقِيْ؛
اَوِيْ رُوْزَكِيْ وَرِيْ. فَيٰجَا خُدِيْ يَشْتِيْ اَوْ دِ نَافِيْ دَهٗ حَقَقَانْدْ، اَمْرِيْ نَافِيْ كِرْ كُوْ تَرَمِيْ وَيْ بَافِيْزَهٗ قَرَاخِيْ
چَاوَا كُوْ تَرَمِيْ حَيَوَانَا مَرَارَبُوِيْ دَافِيْزَهٗ قَرَاخِيْ دَا كُوْ يَقِيْنِ بِيْكَنْ بَرَاَسْتِيْ اَوْ حَقِيْقَهٗ وَ دَا كُوْ بَرَانِيْ اَوْ تَهٗ
اِلَآهٗ بُوْ، بَلَكِيْ اَوْ مِرُوْفَكِيْ سِتْمَكَارْ، مُسْرِفْ وَ رِحْدِيْدَرْ بُوْ.

۲. چِهٖ دَمَا گِلِيْ يُوْنُسَ اِنْكَارَا وَيْ كِرِنْ، اَوْ هِيْرَسْ بُوْ وَ رِ نَافَا وَانْ دَرَكْتْ. خَلَكِيْ وَيْ قَهْمْ كِرِنْ كُوْ عَذَابْ
دِيْ بَسَرْ وَانْ دَهٗ يِيْ. رِ نُوْفَهٗ پُوْشَانْ بُونْ وَ رِ بُوْ كُوْ عَذَابْ بَسَرْ وَانْ دَهٗ نَبِيْ رِ خُدِيْ لَافَلَفْ كِرِنْ. فَيٰجَا

۹۹. (رَسُولِي مِنْ!) اَگَرِ خُدَايِي تَه بَيَايَا، چِقَاسِ كَسِينِ لِسَرِ عَرْدِي هَنَه دِي هُمُويَانِ
بَاوَرِي بَنَانِيَا. اَرِي مَا تُو لِمِرْوَفَانِ كُوتَكِيي دِكِي دَا كُو بَاوَرِيي بِيِنِ؟

۱۰۰. بِي دَسْتُورَا خُدِي تُو كَسِ نِكَاَرَه بَاوَرِيي بِيَنَه. اَو، عَذَابِي خَوَه دِدَه وَاِنِينِ كُو عَاقِلِي
خَوَه بَكَارِ نَايِينِ.

۱۰۱. بِيِيَرَه: دَه بَرِي خَوَه بَدَنِ عَرْدِ وَ تَاسِيَا نَانِ كَا چِه دِ وَاَن دَه هِيَه؟ بَلَكِه وَ تَايِيَتِيَنِ خُدَا
وَ هِشِيَا رِيَا رِ عَذَابِ تُو فَيِدِي نَادِنِ قَوْمَكِي كُو بَاوَرِي نَايِنِ.

۱۰۲. اَو (مُشْرِكُ) رِ بِلِي كُو چَا فَنِيَرِيَا رُوژِيَنِ خَوَدَا عَذَابِ بَكِنِ پِي فَه، مِيَنَا رُوژِيَنِ كُو
بَسَرِ وَاَن مُشْرِكِيَنِ رِيَا وَاَن دَه بُوَرِيَنِ، اَو چَا فَنِيَرِيَا تَشْتَكِي دِنِ نَاكِئِنِ. بِيِيَرَه: دَه
هَآيِدِي چَا فَنِيَرِيَا عَذَابِ بَكِنِ، يِيْگَمَانِ اَزِي رِي دِگَلِ وَه چَا فَنِيَرِيَا (لَعَذَابِي وَه) بِيَكَم.

۱۰۳. پَشْتَرَه، (دَمَا عَذَابِ بِي) اَمِي يِيْخَمَبَرِيَنِ خَوَه وَ وَاِنِينِ كُو پِي رَه بَاوَرِي تَايِيَنَه رِ
عَذَابِ رِزْگَارِ بَكِنِ. اَف وَكُ دِيْنَكِي يَه لِمَه كُو اَمِي بَاوَرَمَنْدَانِ رِزْگَارِ بَكِنِ.

۱۰۴. بِيِيَرَه: گَلِي مِرْوَفَانِ! اَگَرِ هُونِ دِ حَقِي دِيْنِي مِنْ دَه گَمَآندَارِ بِنِ، فَيِيْجَا اَوِي كُو رِ
بِلِي خُدِي هُونِ دِحَبِيْنِ اَزِ وِي نَاحِيِيْنِ. لِيْبِلِي، بَسِ اَزِي وِي خُدَايِي كُو وَه دِمِرِيَنَه
بَحِيِيْنِ وَ قَرْمَانِ لِمَنْ هَاتِيَه كِرِنِ كُو اَزِ بِيْمِ رِ مُسْلِمَانَانِ..

۱۰۵. بَرِي خَوَه بَدَه دِيْنِي رَاسْتِ وَ دُرِسْتِ، اَو دِيْنِي رِ خَوَارِيي دُورِ وَ زِيْنَهَارِ تُو نَبَه رِ
مُشْرِكَانِ!..

۱۰۶. رِ بِلِي خُدِي گَارِي وَ هَاوَارِي نَكِهِيَنَه يِي كُو نَه فَيِدِي دِكِهِيَنَه تَه، نَه رِي زِيَانِي.
اِيْدِي اَگَرِ تَه اَفِ كِرِ، وِي گَافِي تَقَرِ تُو رِ ظَالِمَانِي.

۱۰۷. اَگَرِ خُدِي زَرَارَكِي بِيَنَه سَرِي تَه، رِ وِي يِي فَه كَسِ نِيَنَه وِي رِ سَرِ تَه رَاكَه. اَگَرِ

خُدَيِّ ۙ زُبُوْۙ تَهٗ قَنْجِيْكَ خَوُسْتُ، كَسْ نَبْنَهٗ رِي لَبْرَ قَنْجِيَا وَي بِيْگَرَهٗ. اَوْ ۙ زُبُنْدِيْنِ خَوَهٗ
كِي بِيْۙ خِيْرِي دِيْگهيْرِيْنَهٗ وَي. هَرُ خُدَيِّ يَهٗ، يِي گَنْهَفْشِيْرُ، يِي دِلُوْفَانُ.

۱۰۸. بِيْۙزَهٗ: گلي مِرُوْۙفَانُ! زُبُوْۙ وَهٗ ۙ زُجَمُ خُدَايِي وَهٗ رَاسْتِي (قُرْآنُ) هَات. اِنْدِي كِي وَرَهٗ
سَرِ رِيَا رَاسْتُ، بَسْ اَوْ ۙ زُبُوْۙ خَوَهٗ تِي. كِي ۙ زِي رِي بَكْفَهٗ، اَوْ ۙ زِي لِدِزِي خَوَهٗ ۙ زِي
دِكْفَهٗ وَ اَزْ لِسَرِ وَهٗ نَهٗ بَرِيْرِسِمُ.

۱۰۹. يَدَهٗ يِي يَا كُو ۙ زُبُوْۙ تَهٗ تِي هِنَارْتِنُ وَ حَيَانِي خُدَيِّ (دِ نَافِرَا تَهٗ وَ مَلِيْتِي تَهٗ دَهٗ) حُكِمُ
بِكَهٗ خَوَهٗ رَاگِرَهٗ. خُدَيِّ چِيْتِرِيْنِي حَاكِمَانَهٗ.

هَرُ وكي خُدَيِّ وَهَّا ۙ زِي پِيْخَمْبَرِي خَوَهٗ رَهٗ دِيْۙزَهٗ: دَرَبَارِي رَوْشَا عِبَادَتِي قُرْشِيَانُ دَهٗ
بَلَا گُمانُ ۙ زِي تَهٗ رَهٗ چِيْنَبَهٗ كُو دَلِيْلَكَهٗ وَانُ هِيَهٗ كُو اَوْ ۙ زِي پُوْتَانُ رَهٗ فَي عِبْدَتِي دِيْڪُنُ. اَوْ
بَسْ تَقْلِيْدَا بَافُ وَ بَايِرِيْنِ خَوَهٗ يِي بَرِي دِيْڪُنُ. دِيْسَهٗ گُمانُ نَكَهٗ كُو خُدَيِّ رَزْقِي وَانُ
لِدِنْيَايِي يِي كِيْمَاسِي دِيْدِي وَانُ كُو آفُ ۙ زِي قَنْجِيَا وَانَهٗ. خُدَيِّ لِدِنْيَايِي رَزْقِي هَرُ كَسِي
دِيْدِي؛ چِهٖ بَاشُ بَهٗ چِهٖ خَرَابُ. خُدَيِّ بِيْهَنْزِ دِرَآنَهٗ كَا مَرَادَا وَي چِيَهٗ.

۱۱. سُوْرَهٗ يٰٓهٰودُ

سُوْرَهٗ يٰٓهٰودُ ۱۲۳ (سَدُ وَ بِيْسْتُ وَ سِي) نَآيْتَهٗ. نَآيْتَا ۱۲۲، ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۹، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۰۱، ۱۰۰، ۹۹، ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۵، ۹۴، ۹۳، ۹۲، ۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲،

۲. (تَايِيْتِيْنَ وِیْ ۙ هَفْ هَاَتَنَهٗ فَعْتَانِدِنْ) دَا کُو هُوْن ۙ بِلِیْ خُدِیْ عِبَادَتِیْ چِه تَشْتِیْ نِکِن.
بِیْگَمَانْ اَز ۙ تَالِیِیْ خُدِیْ فَه ۙ بُوْ وَه مِزْگِیْنِرْ وَ هِشِیَارْکِرْمْ.

۳. (تَايِيْتِيْنَ وِیْ ۙ هَفْ هَاَتَنَهٗ فَعْتَانِدِنْ) دَا کُو هُوْن ۙ خُدَايِیْ خَوَه دَاخَوَاَزَا لِبُیُوْرِنَا
(گُتْهِيْن) خَوَه بَکِن، پَاشِیْ بَبَالْ وِیْ فَه تُوْبَه بَکِن؛ (اَيْدِیْ) خُدِیْ دِیْ حَتَا دَمَکَه
دِیَارْکِرِیْ زِيَانَا وَه بَرِنْدِیْ خَوَشْ بَکَه وَ دِیْ کَرَمَا خَوَه بَدَه چِه کِسِیْ کُو خُدَانَقْنَجِیْ
بِه. اَکَر هُوْن بَرِیْ خَوَه (زِ اِيْمَانِیْ) فِکَرِیْن، بِيْگَمَانْ اَز لِسَر وَه ۙ عَذَابِیْ رُوژْکَه مِزَنْ
دِتْرِسِمْ.

۴. (گَلِیْ مِرُوْفَانْ!) فِکَرَا وَه هَر بَبَالْ خُدِیْ فَه يَه وَ اَو لِسَر هَر تَشْتِیْ قَادِرَه.

۵. نَاگَاَهْدَار بِنْ! اَو (مُنَافِقْ)، سِيْنِگَا خَوَه بِسَر هَفْ دَه دِطَوِيْن دَا کُو (يَا دِ دِلِیْ خَو
دَه) ۙ خُدِیْ خَوَه قَشِيرَنْ. هِشِیَار بِنْ، دَمَا اَو جَلِيْنْ خَوَه لِخَوَه دِيِيْچِنْ، خُدِیْ بِيَا
کُو اَو قَدِشِيرَنْ وَ بِيَا کُو اَشْکَرَا دِکِن ۙ زِي دِرَاَنَه. لَوْرَا خُدِیْ، بِيَا دِ دِلْ وَ سِيْنِگَانْ دَه
نَاگَاَهْدَارَه.

۶. چِه رِيْقَهْرَکْ (چِه اِنْسَانْ وَ چِه نَه اِنْسَانْ) لِسَر عَرْدِیْ هَبَه هَر رِزْقِیْ وِیْ لِسَر خُدِیْ
يَه. خُدِیْ جِهِيْ اَو لِيْ دِزِيْ وَ جِهِيْ اَو لِيْ بَامَانْتِيْ (مِیْقَانْ) بَه ۙ زِي دِرَاَنَه. اَفْ تَفْ
دِ کِتِيْبَکَه اَشْکَرَا دَه (دِ لَوْحِ الْمُحْفُوْطِيْن دَه) نِفِیْسَانْدِیْ نَه.^۱

۷. خُدِیْ يَه، اَوِيْ کُو عَرْدْ وَ نَاسِيَاَنْ دِ شَشْ رُوژَانْ دَه چِيْکِرَنْ وَ (بَرِیْ چِيْکِرْنَا وَانْ)
عَرِشِیْ وِیْ لِسَر ثَافِيْ بُوْ. (خُدِیْ عَرْدْ وَ نَاسِيَاَنْ چِيْکِرَنْ) دَا کُو وَه بِجَرِيْبَه؛ کَا ۙ وَه
کَارِیْ کِيْ رِنْدَتَرَه. اَکَر تُو (ۙ وَانْ رَه) بِيِيْزِيْ: بِيْگَمَانْ پَشْتِیْ مَرِنِیْ هُونِیْ بِيْنْ سَاْعِرِکِرْ

۱ مُسْتَقَرَّ: جِهِيْ لِيْمَايِيْن. مُسْتَوْدَع: جِهِيْ کُو بَامَانْتِيْ لِيْ دَمِيْنَه، مِيْنَا کُو رِيُونْگِیْ بَه يَانْ ۙ بُوْ کَارِکِيْ لَجَهْکِيْ
مُوقَّتْ بَمِيْنَه. وَاتِنَا يَفِيْ تَايِيْیْ اَفْ: ۙ بُوْ کُو اَمْ دِلْمَارَامْ بِيْنْ خُدِیْ بَمَه دَدَه زَانِيْنْ کُو رِزْقْ اَدْرَسَا خَوَه دِرَاَنَه؛
تُو لَکُو دَرِیْ دِبَه بِيَه خُدِیْ رِزْقِیْ تَه دِشِيْنَه. لِيْلِيْ: تُو اَدْرَسَا رِزْقِیْ خَوَه نَزَانِيْ. جَارِيَانْ تُو دَخِيْتِيْ ۙ بُوْ
تُو رِزْقِیْ خَوَه تَامِيْنْ بَکِيْ، لِيْلِيْیْ بَرَهْمَا حَبَاتَا تَه دِبَه رِزْقِیْ هِنْکَه دِنْ.

و شَانِدِن، تَقَرَّ يٰنَّ كَافِرِيُونَهٗ دِي بِييَرِن: أَفَ (قُرْآن) ۾ سِرْبَازِيَكَهٗ أَشْكِرَا يٰنَّ فَهٗ نَهٗ تَشْتَكِي دِنَهٗ.^۱

۸. صُوندَ بهٗ، اَگَر اَمَ هِيَا دَمَكَهٗ بَرِمَارَ عَذَابِ ۾ سَرِ وَاڻ بَدَنَ پَاش، تَقَرَّ دِي بِييَرِن: ڪَا ڇهٗ تَشْتَهٗ نَاهِيَلَهٗ ڪُو اَوَ (عَذَابِ) وَرَهٗ؟ نَاگَاھڌَارِ بِنَ! رُوڙَا اَوَ عَذَابِ بَسَرِ وَاڻ دَهٗ يٰنَّ، ۾ سَرِ وَاڻ نايِي فِگَرَانِدِن. اَوَ عَذَابِي ڪُو وَاڻ يٰنَّ طِنَارَ دِيڪَرِ دُورِ لَوَانِ گَرَتِيَهٗ.

۹. صُوندَ بهٗ، اَگَر اَمَ ۾ ٽَالِيِي خَوَهٗ فَهٗ دِلُوَفَانِي (وَقَنجِيڪِي) بِمِرُوفِ بَدَنِ چِيَرَانِدِن پَاشِي ڙِي بَسْتِيَن، بِيڳَانِ اَوَ (۾ رَحْمَا مَهٗ) رُو بِيهِيِي دِيهٗ وَقَنجِيَن بَرِي ڙِيَرِ دِيڪَهٗ.

۱۰. صُوندَ بهٗ، اَگَر پَشْتِي تَنگَاسِيڪَهٗ ڪُو اَوَ هِنگَافَتِي اَمَ فَنجِيڪِي يٰنَّ بِيڪَن، دِي تَقَرَّ بِييَرَهٗ: تَنگِي و نَحْوَشِي ۾ مَن چُون (و شُڪَرِي خُدي نَاڪَهٗ). بِيڳَانِ اَوَ مِرُوقِي پِطَرِ و قُرَهٗ يَهٗ.

۱۱. ۾ بِلِي وَاڻِيَن ڪُو (لِهَمبَرِي ڪَارَسَاتَان) خَوَهٗ رَتَاگَرِيَن و ڪَارِيَن قَنجِ ڪِرَن، هَا ۾ بُو وَاڻ لِيُبُورِيَن و خَلَاتَكَهٗ مَرَن هِيَهٗ.

۱۲. اَرِي مَا قِي ۾ وي وَحِيَا ڪُو ۾ تَهٗ رَهٗ هَاتِيَهٗ تُو يٰنَّ هِنڪِي ڙِي تَرُڪِ بِيڪِي و ڙِيَرِ ڪُو دِييَرِن: «دَهٗ بَلَا گَنجَنِيڪَ ڙِي رَهٗ دَاڪِنِيَهٗ يَانِ ڙِي دِگَلِ وي فَرَشَتِيڪَ بَهَاتِيَهٗ» سَنگَا تَهٗ ڙِي يٰنَّ تَنگِ دِيهٗ. بِيڳَانِ تُو بَسِ هِشِيَارِڪَرِي. خُدي، لِسَرِ هَر تَشْتِي وِڪِيَلَهٗ.

۱۳. يَانِ ڙِي مَا اَوَ دِييَرِن: وي ۾ ڪِيَسِي خَوَهٗ لِيَتَانِيَهٗ؟ بِييَرَهٗ: دَهٗ هَايِدِي هُون ڙِي دَهٗ سُوَرَهٗ يٰنَّ وِڪَهٗ وي ۾ جَمَ خَوَهٗ بِيَن و دَهٗ ۾ بِلِي خُدي ڪَارِي يٰنَّ هُون دِيڪَارِن بِيڪَن. اَگَر بَرِاسْتِي هُون (دِ دُورَا خَوَهٗ دَهٗ) رَاسْتِڪُو نَهٗ (دَهٗ بِيَن هَا).

۱ عَرَش، جِسْمِڪِي وَسَا يَهٗ ڪُو دُورِ لِهْمُو جِسْمِيَن ڪُو لِڪَانَتَا يٰنَّ هَنَهٗ گَرَتِيَهٗ، ۾ بَرِ بَلِنْدِيَا خَوَهٗ نَافِي «عَرَش» يَانِي «بَان» گَرَتِيَهٗ. لِگُورِي رَاقِيَا تَفْسِيَرِ زَانَان، خُدي پِيَشِي عَرَشِ پَشْتَرَهٗ نَاف، پَشْتَرَهٗ تَاسِيَان و فَرَشِ نَافَرَانْدَنَهٗ. مَعْنِي «عَرِشِي وي لِسَرِ نَافِي بُو» تَهٗ آفَهٗ ڪُو، بَنَافِي فَهٗ بُو. چَاوَا ڪُو تِي ڪُوتِيَن: تَاسِيَان، لِسَرِ عَرْدِي يَهٗ، لِيَبِلِي تُو ڪَسِ دِي نَشِيَتِ بِييَرَهٗ: تَاسِيَان بَعْدِي فَهٗ يَهٗ.

۱۴. اَکْزِ اَوْ بَرِّسْفا وَہ نَدَنْ، نَاخوہ بَرَانِنْ کُو اَفْ قُرْآنَ بَسْ بَرَانِنَا خُدِیٰ ھا تِیہ ھِنَارْتِنْ و
ژ وی پِی ھہ تُو خُدا نِنِنْ. اَرِیٰ مَآ فِیجا ھُون رَا دَسْتِی بَرْ فَرْمَآنا خُدِیٰ نَایِنْ؟!

۱۵. چہ کَسِیٰ ژِیانا دِئِیائی و خَمَلا وِی بَخَوَازہ، اَمِی بَیْکِیاسِی، بَرَانْبَرِی کَارِیَنْ وَاَنْ
لِ دِئِیائی بَدَنْ وَاَنْ وِ لِدِئِیائی تِشْتَنکْ لَوَاَنْ نَایِنْ کِیْمِکِرِنْ.

۱۶. ھا اَوَنْ یِنِنْ کُو ژ بُو وَاَنْ لَئاخَرْتِی ژ اِیْگَر پِی ھہ تِشْتَنکِی دِنْ نِیْنہ و یا کُو وَاَنْ
(لِ دِئِیائی) کَر بَرھَوَا چُو و کَارِی کُو وَاَنْ دِکَر پُوچ و بَطَال بُو.

۱۷. اَرِیٰ، مَآ اَوِی کُو ژ جَم خُدِیٰی خَوہ لِسَر دَلِیْلَکَ اَشْکَرَا بَہ و دِکَل فِی ژِی ژ تَرَفْ
خُدِیٰ ھہ شَاھِدْکْ (ژِی رَہ) ھَبَہ و بَرِیا وِی ژِی کِئِیبا مُوسَا یا کُو رِیْبَر و رَحْمَہ ژِی
رَہ شَاھِد بَہ (مَآ مِیْنَا پِی کُو بَیْدَلِیْل بَہ؟) اَفِیْن ھا باوَرِی پِی (قُرْآنِی) تِیْن (ژ وَاَنْ
رَہ بَیْشْت ھِیہ). ژ بَدَنْ و حِزْبَان چہ کَسِیٰ بَیْخَمْبَر و قُرْآنِی باوَرِی نِیْنہ فِیجا جَھِی
وِی نَاگَرِی دُوژَھِی یَہ. نَاخوہ دَرَبَارِی وِی دَہ بَلَا ژ تَہ رَہ گُمانْکْ چِیْتَبَہ. بَیْگَمانْ اَفْ
رَاسْتِیْکَہ کُو ژ جَم خُدِیٰی تَہ یَہ، لِیْبَلِی پَرِیْن مَرُوْفاَنْ پِی باوَرِی نَایِیْن.

۱۸. اَرِیٰ مَآ ژ وِی کَسِیٰ کُو لِسَر (نَافِی) خُدِیٰ دَرَوِی لِیْبِیْنہ، ظَالِمَتْرَ کِی ھِیہ؟ ھا اَو، ژ
خُدِیٰی خَوہ رَہ دِی بَیْنہ رَپِیْشْکِرِنْ و فَرِیْشْتِیْن شَاھِد ژِی دِی بَیْژَنْ: ھا اَفِنْ اِیْن کُو
لِسَر (نَافِی) خُدِیٰی خَوہ دَرَوِی تَایِیْن. نَاگَاھَدَار بِنْ، لَعْنَتَا خُدِیٰ لِسَر ظَالِمَانْ بَہ!

۱۹. (ظَالِم) اَوِیْن کُو رِیا خُدِیٰ لَیْر مَرُوْفاَنْ دِگَرَنْ و ژ دِل و جَان دِخَوَازَنْ کُو خَوَاز
نِیْشان بَدَنْ (دَا کُو خَلِکِی ژِی بَدَنہ پَاش) و اَو بَخوہ ژِی تَاخَرْتِی اِنْکَار دِکَنْ.

۲۰. اَو (ظَالِم) نِکارَنْ خُدِیٰ لِسَر عَرْدِی بَیْچَا رَہ بَیْھِلَنْ دَا کُو وَاَنْ نَدَہ جَزَا دَان و ژ بِلِی
خُدِیٰ ژ بُو وَاَنْ چہ دُوسْت و تَارِیْکَارْکْ نِیْنہ کُو عَذَابِی لِسَر وَاَنْ بَدَہ پَاش. عَذَابِی
وَاَنْ دِی قَات بَقَات زَیْدَہ بَہ. وَاَنْ نِکارِیہ (دَنگِی حَقِی) بَیْھِیْرَنْ وَاَنْ حَقِی
ژِی نَدِیْتَنْ.

۲۱. اَوَيْنْ هَا، اَوَيْنْ كُو (لَدِنْيَا وَ تَاخَرَتِي) زَرَارُ لِحَوْه كَرِن وَ يِيْنْ كُو بَنَوِي رِ خُدِي رَه
دَكْرُنْ هَفْشِكْ رِي لَبَرِ وَانْ وَنْدَا بُونْ.

۲۲. شِكْ تِي تُوْتَه؛ بَرَا سْتِي اَوْ لَنَا خَرْتِي يِي هَرِي خَسْرِيْنَه.

۲۳. بِيْگَمَانَ اَوِيں کُو باوَرِي تَانِيں و کَارِيں قَنجِ کَرِن و بِنَرَسِ بِيَالِ خُدَايِي خَوَه فَه زَحْرِيَه
هَآ اَوْ حَلَكِيں بَهْشَتِي نَه وَاوِي هَر و هَر لِي بِمِيْنِ.

۲۴. رَوْشَا فَاِنْ هَرْدُو دَسْتَكَاں مِيْنَا رَوْشَا يِي كَر و كُورَه و مِيْنَا رَوْشَا يِي بَحَاْف و بَغْهَه.

آری مَا رَوْشَا هَرْدِيَانُ قَت دِبَه وَكِي هَفْ؟ مَا هِي ژِي هُون ژ خوه ره عِبَرَتِي نَاگِرَن؟

۲۵. صَوْنَدَبَه، مَه نُوَح رِ گَلِي وَي رَه شَانْد. (ثِر قَوْمِي حَوَه رَه گُوت): بِيگَنَ اَز رِ بُو وَه هِشيارَكِرَكِي اَشْكِرَا مَه.

۲۶. (أَزِلْوَهٗ قَرْمَٰنَ دِكْمِ كُو) بَسْ هُونِ رِ خُدِی رَهٗ عِبَادَتِی بِکُنْ! بَیْگَمَانِ آز لِسَرِ وَهٗ رِ
عَذَابِی رُوژْکَهٗ دِزَوَارِ دِتِرْسَمِ.

۲۷. فَيَجَا زِ گَلِي وَي گَرِه گرين کُو کَافِر بُونَه، گُوتِن: اَم تَه رِي بَس مُرُوفَكِي مِينَا
خَوَه دِيبِن و زِ هَرَايِن مَه يِن بِيْفَكِر پِي فَه اَم تُو كِسي دِن لِي تَه نَايِن و اَم تَه
چِيْتَرِيكَه وَه رِي لِسَر خَوَه نَايِن، حَتَا زِ بَلِي فِي اَم وَه دَرُوِيَن دَرَانِن.

۲۸. (نوح) گُوت: گَلیِ مِلَتِیْ مِنْ! دَه کَا رِ مِنْ رَه بَیْیَن؟ اَکَر اَز رِ جَم خُدایِی خَوَه لَسَر نِیْسَانِکِی بِم وَ خُدِی رِ جَم خَوَه پِیْخَمَبَرِی دَابَه مِنْ، فِیجَا اَف رِی رِ بَر وَه هَاتِبَه فَشَارَن؛ اَرِی کُو هُوَن وی نَخَوَازَن مَا اَزِی بَکُوتَکی بَوَه بَدَم قَبُولِکَرَن؟

٢٩. گلی ملتیی من! از لَسَر رَاگَهَانْدِنَا فَرْمَانِیْن خُدَی تِه مَالِی ژ وَه نَاخَوَارَم. خَلَاتَا مِنْ
بَس ژ جَم خُدَی یِه. از بَاوَرْمَنْدَان (ژ حَقَاتَا خَوِه) نَاقَوَرِیْتِم. بِنِگَمَان اَو دِی بِنِگَهَنه
خُدایِ خَوِه. لِنِیَلِی از دِیْنِم کُو هُون مِلْتکی نَزَانِم.

۳۰. گَلِي مِلَّتِيْ مِنْ! اَكْرَ اَزْ وَاَنْ بَقُوْرِيْنِم، كِي يَه كُو مِنْ ژِ عَذَابِيْ خُدِيْ بِيَارِيْزَه؟ مَا هُون
(فِي يَكِي) نَافِكِرْن؟

۳۱. اَز ژِ وَه رَه نَابِيْرَم؛ كُنْجِيْنِيْن خُدِيْ لَجَم مِيْن، اَز بَنِيْنِيْ ژِي نَزَانِم، اَز نَابِيْرَم اَز
فَرِيْشْتَه مَه ژِي و ژِ بُوْ وَاْنِيْن كُو دِ چَافِيْن وَه دَه بِيْرَخُن اَز نَابِيْرَم كُو خُدِيْ دِي
قَنْجِيِي دِگَلْ وَاَنْ نَكِه. خُدِيْ، بِيَا دِ دِلِيْن وَاَنْ دَه بِيْهْتَرِ دَزَانِه. اَكْرَ مِنْ اَفْ كِرِ بِيْگَاَنْ
هَنْگِيْ اَز ژِ سَتَمَكَارَانِم.

۳۲. (گَلِي وَي) گُوْتُن: آي نُوْح! تَه بَمَه رَه تِيْكُوْشِيْن كِر، هَم ژِي دِ تِيْكُوْشِيْنَا دِگَلْ مَه دَه
تَه زِيْده دِرِيْژْ كِر. اَكْرَ بَرَاْسْتِي تُو رَاسْتِ دِيْزِي، فَيْجَا دَه كَا وَي عَذَابِي تُو مَه پِي
دِترِسيْنِي ژِ بُوْ مَه بِيْنِه.

۳۳. (نُوْح) گُوْت: اَكْرَ خُدِيْ بَخَوَاْزَه دِي بَسَر وَه دَه عَذَابِ بِيْنَه وَ هُونِيْ خُدِيْ نَچَار
ژِي نَهِيْلِيْن.

۳۴. اَكْرَ اَز بَقِيْم لَوَه شِيْرَتِ بَكَم ژِي شِيْرَتَا مِنْ وَي تُو فَيْدِي نَدَه وَه اَكْرَ كُو خُدِيْ ژِيْرِيْكَتِنَا
وَه فَيْبَاْه. اَو بَرُوْرْدِگَارِي وَه يَه وَ (پَاشِي) هُونِي لِي بِيْنَه فِگَرَانْدُن.

۳۵. يَانِ ژِي اَو دِيْيَزُن: وَي اَو ژِ جَم خَوَه لِي تَانِيَه؟ (ژِ وَاَنْ رَه) بِيْزَه: اَكْرَ مِنْ لِي تَانِيَه
گَنْهِي وَي ژِ مِنْ رَه يَه وَ اَز ژِ گَنْهِيْن هُون دِيْگَن بِيْري مَه.

۳۶. ژِ نُوْح رَه هَاتَه وَحِيْكَرْن؛ بِيْگَاَنْ ژِ وَاْتِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيْن پِي فَه اِيْنْدِي تُو كَس بَتَه
بَاوَرِيْن نَابِيْنَه. فَيْجَا ژِ بَرِ نَقْنَجِيِيْن كُو اَو دِيْگَن غَمْگِيْن نَبَه.

۳۷. (آي نُوْح!) دِ بِنِ چَاْفَدِيْرِيَا مَه دَه وَ بَقَرْمَانَا مَه كَشْتِيِي سَاژِ بَكَه وَ دَرِ حَقِي وَ اِيْنِيْن
كُو ظَلَم كِرْنَه مَهْدَرْفَانِيِي ژِ مِنْ نَكِه، بِيْگَاَنْ اَوِي هَرِ بَخَقِيْن.

۳۸. وَي كَشْتِي چِيْدِيْ كِر. چِه دَمَا گِرَه گِرِيْن قَوْمِي وَي دِ بَرِ رَه دِيْوَرِيْن طِنَاْزِيْن خَوَه

يٰٓيَ دِكْرُنْ. (نُوْحُ زِ وَاَنْ رَه) گُوْتُ: اَكْرُ هُونُ طِنَازِيْنُ خَوَه بِيْمَه بِيَكْن، فَيَجَا اَمِي زِي
طِنَازِيْنُ خَوَه بُوَه بِيَكْن، چَاوَا كُو هُونُ بِيْمَه طِنَازَانُ دِيَكْن.

۳۹. دِ نَبِيْزِيْكَ دَه هُونِيْ بَرَانِيْ كَا عَذَابِيْ رِسُوَاكْرُ دِي زِي كِي رَه بِي وَ عَذَابِيْ دَائِيْمِي دِي
بِسْرُ كِي دَه بَخْرَجَه.

۴۰. حَتَا فَرْمَاْنَا مَه (بِهَلَاكَآ وَآن) هَاْتُ وَ نَآفُ زِي تَتُوْرِيْ فُوْرِيَا، مَه زِي نُوْحُ رَه گُوْتُ: زِي هَر
تَخْلِيْبِيْتِيْنُ حَيَوَانَانُ جُوْتِكِي (يَكِي نَبِيْزِيْ وَ يَكِه مِي) وَ زِي بِلِي يِي كُو دَرُ بَارِي وَي دَه
فَرْمَاْنَا مَه (بَعْدَاب) حَقُّ بُوْبَه. مَالِبَاتَا خَوَه وَ وَاْنِيْنُ كُو بَتَه بَاوَرِي ثَانِيْنُ زِي لِكَشْتِيِي
سُوَاْرُ بَكَه. زِي خُو زِي هَزْمَاْرَكَه هِنْدِيْ يِي فَه تُو كَسِي بَاوَرِي يِي نَتَانِيْبُو.

۴۱. نُوْحُ گُوْتُ: لِكَشْتِيِي سُوَاْرُ بِيْن، گَرَا وَي زِي وَ رَاوَسْتِيْنَا وَي زِي بِنَآفِيْ خُدِي يَه.
بِيْگَمَانُ خُدَايِيْ مِيْنُ گُنْهَزِيْبِيْرَه، دِلُوْفِيْتَه.

۴۲. كَشْتِي، دِ نَآفَا بِيْلِيْنُ مِيْنَا چِيَانُ دَه آو دِگَرَانِدُنْ. نُوْحُ، گَاَزِي كُرِي خَوَه كِرُ كُو آو زِي
كَشْتِيِي دُوْرُ بُو: هِي كُرِي مِيْن! تُو زِي بِيْمَه رَه سُوَاْرُ بَه وَ دِيْگَلُ كَاْفِرَانُ نَبَه!

۴۳. كُرِي وَي گُوْتِي: اَزِي هِلِكَشِيْمُ سَرِي چِيَايِكِي كُو آو مِيْنُ زِي نَآفِيْ (تُوْفَانِيْ) بِيَاْرِيْزَه.
(نُوْحُ زِي رَه) گُوْتُ: اِيْرُو، زِي بِلِي مَرُوْفِيْ كُو خُدِي لِيْ هَاتِيْبَه رَحِيْمِي لِهْمَبَرِيْ فَرْمَاْنَا
خُدِي تُو پَارِيْزَكَاْرُ كُ نِيْنَه. پِيْلُ كَتَه نَآفِيْرَا وَآن، فَيَجَا آو زِي بُو زِي بِيْنُ بِنَآفُوْبِي.

۴۴. (پَشْتِي كُو كَاْفِرُ بِنَآفُ بُوْنُ زِي عَرْدُ وَ نَآسِيْمَانُ رَه) هَاْتَه گُوْتِيْنُ: هِي عَرْدِيْ! ثَآفَا خَوَه
دَاَقْرَتِيْنَه. يَا اَسْمَانُوْ! نَآفِيْ بَكْرَه: نَبَارِيْنَه. آفُ كِيْمُ بُو وَ چِكِيَا، فَرْمَانُ بِيْجَه هَاْتُ، كَشْتِي
زِي لِسْرُ جُوْدِي رَاوَسْتِيْنَا وَ هَاْتَه گُوْتِيْنُ: هَلَاكَ زِي بُو قُوْمِيْ ظَالِمُ بَه!

۴۵. نُوْحُ، لِيْرُ خُدَايِيْ خَوَه گَرِيَا وَ (وَهَا) گُوْتُ: خُدَايِيْ مِيْن! كُرِي مِيْنُ زِي اَهْلِيْ مِيْنَه وَ پِيْآَنَا
تَه زِي تَقْرُ حَقَه. تُو، دَاْدِرُوْرْتِرِيْ دَاْدُوْرَانِي.

۴۶. خُدِي (زِي رَه) گُوْتُ: يَا نُوْحُ! نَخِيْرُ، آو تَه زِي اَهْلِيْ تَه يَه. كَارِي وَي كَاْرِكِي تَه

فَنَجِّهِ. نَاخَوْه تَشْتِي تُو يِي نِزَانِي ژ مِنْ نَخَوَاژه. يِيگَاڤ اَز لِته شِيرْت دِيكَم دَا كُو تُو
نَبِي ژ نِزَانَان!

۴۷. (نُوح) گُوت: خُدَايِي مِنْ! اَز خَوْه بَتِه دِپَارِيژَم ژ يَا كُو زَانِيَا مِنْ يِي تَنه كُو اَز ژ تَه
بِيرِسَم. اَكْر تُو لِمِنْ نَبُورِي و لِمِنْ رَحْمِي نَكِي اَزِي بِيَم ژ يِي خَسِرِي.

۴۸. ژِي رَه هَات گُوتِي: اَي نُوَح! (ژ كَشْتِي) دَاكْفَه، سِلَاف و بَرَكْتَا مَه لِته و وَاڤ اَمْتِي
دِگَل تَه بَه! هِن اَمْت هَنَه كُو اَمِي (لِدُنْيَايِي) يَخُوشِيَان وَاڤ بِيچِيژِيڤ، پَاشِي ژ جَم
مَه دِي عَدَابَكِي دِرُوار بِيگهيژَه وَاڤ.

۴۹. هَا آف (قِسَه) ژ سَالُوخْدَايِيڤِيڤ نَهِيڤِي نَه كُو اَم ژ تَه رَه پِيَام دِيكُن. بَرِيَا فَي (قُرْآنِي)
نَه تَه يِي زَانِيُو نَه ژِي گَلِي تَه. نَاخَوْه تُو ژِي (مِيَا نُوح) صَبْرِي بِيكِيشَه؛ يِيگَاڤ
اَنجَامَا خِيرِي بَس ژ مَتَقِيَان رَه يَه.

۵۰. مَه ژ گَلِي عَاد رَه ژِي بَرَايِي وَاڤ هُوْد (شَاڤْد)، گُوت: اَي گَلِي مِنْ! خُدِي بِيحِيڤِيڤ.
ژ وِي يِي فَه ژ بُو وَه تُو اِلَه نِيڤِيڤ، هُون هَر دَرُوكَارُن.

۵۱. اَي گَلِي مِنْ! اَز ژ وَه تِه حَقْدَسْتَكِي نَاخَوَاژِم. بَس حَقِي مِنْ لِسَر خُدِي يَه؛ اَوِي
كُو اَز نَافِرَانْدِمَه. مَا هِي ژِي هُون ثَاقِل نَاگِرُن.

۵۲. اَي گَلِي مِنْ! ژ خُدَايِي خَوْه لِيَبُورِيَا (گُنْهِيڤ) خَوْه يَخَوَاژُن، پَاشِي بِيَال فَه تُو بَه
يِكُن، اَوِي ژ نَاسِيْمَانَان لِسَر وَه بَارَانِي بِيَارِيڤه و اَوِي هِيژِي لِسَر هِيژَا وَه زِيڤَه يَكَه.
هُون بِيگْنَهكَارِي بَرِي خَوْه (ژ يَا حَق) نَزْفِرِيڤِيڤ.

۵۳. ژِي رَه گُوتِي: اَي هُوْد! تَه مُعْجَزِيَكَه اَشْكِرَا ژ مَه رَه نَتَانِي، اَم ژِي نَه اَوُن كُو ژ بُو
گُوتِنَا تَه دَف ژ اِلَاهِيڤ خَوْه بَرِدُن و اَم نَه اَوُن كُو بَتِه بَاوَرِي ژِي بِيڤِيڤ.

۱ آف تَايْت دِه زَانِيڤ كُو د نَافِرَا مَرُوقَان دِه پِيُونْدِيَا رَاسْتَقِيڤَه، دِيڤَه. مَرُوقِيڤ كُو پِدِيڤِي خُدِي بَاوَر يِكُن
و پِيخْمِيڤِيڤِيڤ وَي رَاسْت پِدِيڤِيڤ اَو دُوسْت و بَرَايِيڤِي هَفُن. چَنْدَان كُو پِيُونْدِيَا نَزَادِي د نَاف وَاڤ دِه تَنه بَه
ژِي. اَكْر كُو بَاف و بَرَايِيڤِي هَف بِن، لِي يَك ژ وَاڤ نَه لِسَر بَاوَرِيَا حَق بَه لِيَم خُدِي اَو نَه تَشْتَكِي هَفُن.

۵۴. اَمْ بَسْ فِیْ دِیْبِیْرُنْ: هِنَكَانْ زِ الْاِهْمِیْنْ مَهٗ بَتَهٗ فَهٗ دَاَنَهٗ! هُوْدُ، (زِ وَاَن رَهٗ) گُوْتُ: اَزْ خُدِیْ دِكَمْ شَاهِدُ و هُوْنْ زِی شَاهِدِ بِنْ كُوْ بَرَاَسْتِیْ اَزْ زِ وَاِنِیْنْ كُوْ هُوْنْ (زِ خُدِیْ رَهٗ) دِكِنْ هَمْفِیْشَكْ، دُوْر و بِيْرِیْ مَهٗ.

۵۵. فِیْجَا زِ بِلِیْ خُدِیْ، هُوْنْ تَفْ لِهْمَبَرِیْ مِّنْ فَنْ و فُوْتِیْنْ خَوَهٗ چِیْكِنْ، پَاشِیْ؛ قَتْ مَهْلَیْ زِی نَدِنْ مِّنْ.

۵۶. مِّنْ، خَوَهٗ سِپَاَزْتَهٗ وِیْ خُدَايِیْ كُوْ هَمْ خُدَايِیْ مِّنْ هَمْ زِیْ خُدَايِیْ وَهٗ يَهٗ. تُوْ رِیْقَهْرَكْ تَنَهٗ يَهٗ كُوْ اَمْرِیْ وِیْ دِ دَسْتِیْ خُدَا دَهٗ تَبَهٗ. بِنِیْگَاَنْ خُدَايِیْ مِّنْ لِسَرِ رِیْكَهٗ رَاَسْتَهٗ.

۵۷. اَكَّرْ هُوْنْ بَرِیْ خَوَهٗ (زِ بَاوَرِیْ) فِكْرِیْنْ، بِنِیْگَاَنْ اَوَا اَزْ پِیْ هَاتِمْ مِّنْ گِهَانْدَهٗ وَهٗ و خُدَايِیْ مِّنْ دِیْ قَوْمِیْ دِنْ تَبِیْخَهٗ شُوْنَا وَهٗ و هُوْنْ قَتْ نِكَارِنْ زَرَارِكِیْ زِیْ بِدِنْ وِیْ. بِنِیْگَاَنْ خُدَايِیْ مِّنْ لِسَرِ هَرْ تَشْتِیْ چَاْفِدِیْرَهٗ.

۵۸. چِهٖ دَمَا فَرْمَاْنَا مَهٗ (بِتَنَكِرِنَا كَاْفِرَاَن) هَاتْ، مَهٗ بَرَحْمَتِكِیْ زِ جَمْ خَوَهٗ هُوْدُ وَاوِیْنْ كُوْ لِكَلْ وِیْ كُوْ وَاَن پِیْ بَاوَرِیْ تَانِیْبُوْ رَزْگَارْ كِرِنْ و مَهٗ اَوُ زِ عَذَابِكِیْ دِرُوَاَزْ و گِرَاَن خَلَاَسْ كِرِنْ.

۵۹. هَا اَوُ (قَصِیَّا قَوْمِیْ) عَاَدَهٗ؛ تَايِتِیْنْ خُدَايِیْ خَوَهٗ مَانْدَلَهٗ كِرِنْ، لَبَرِ پِیْخَمْبَرِیْنْ وِیْ رَاَبُوْنْ وَاَنهٗ پِیْ فَرْمَاْنَا هَرْ زُوْرْدَارِكِیْ رِكْدَارْ.

۶۰. هَمْ لِیْشِیْ دُنِیَايِیْ هَمْ زِیْ رُوْرَا قِیَاْمَتِیْ لَعْنَتْ لِوَاَن دِیْبَارَهٗ. نَاگَاَهْدَارْ بِنْ، گِلِیْ عَادْ خُدَايِیْ خَوَهٗ مَانْدَلَهٗ كِرِنْ. نَاگَاَهْدَارْ بِنْ، هَلَاكْ زِ بُوْ عَادْ بَهٗ كُوْ اَوُ زِ قَوْمِیْ هُوْدَهٗ.

۶۱. مَهٗ، زِ گِلِیْ سَمُوْدْ رَهٗ زِیْ بَرَايِیْ وَاَن صَالِحْ (بِپِیْخَمْبَرِیْ شَانْد) گُوْتُ: اَیْ گِلِیْ مِّنْ! خُدِیْ بَحْبِیْنِ. زِ وِیْ پِیْ فَهٗ زِ بُوْ وَهٗ تُوْ اِلَاهٗ نِیْنِ. هُوْنْ (بَشْرِیْكَ چِیْكَرِنِیْ) هَرْ دَرُوْكَارِنْ. خُدِیْ هُوْنْ زِ تَاخِیْ تَاْفِرَانْدِنْ و هُوْنْ لَوِیْ كِرِنَهٗ تَاْفَاكُرْ و نَشْتِجَهٗ. نَاخَوَهٗ زِ خُدِیْ لِیْوُورِنَا (گَنَهْیْنْ) خَوَهٗ بَخَوَاَزِنْ، پَاشِیْ بَبَالْ فَهٗ تُوْبَهٗ بَكِنْ. بِنِیْگَاَنْ خُدَايِیْ مِّنْ نِتِزِیْكَهٗ، بَرِسْفِدَارَهٗ.

۶۲. زِي رَه گُوتَن: اَي صَالِح! بَرِيَا فَي (گُوتَن تَه) دِ نَاف مَه دَه هِيَفِيَا مَه تُو بُوِي. مَا فَيگَا
تُو نَاهِيَلِي گُو اَم وَان (بُوت) يِن گُو بَاف وِ كَالِيَن مَه اَوِ دَحَبَانْدَن، بَحِييَن؟ بِيگَا
اَم زِي يَكْدِيرِيَن (تُو حِيَدَا) گُو تُو مَه قِدْخُوِيَنِي بَالِي فَه زِي دِل وَجَان بِيگَا نِ.

۶۳. صَالِح گُوت: اَي گِلِي مَن! مَا هُون دِي زِي فَي رَه چِه بِيژَن اَكْرَازُ زِي خُدَايِي خَوَه لِسَر
مُعْجَزِيكَه اَشْكِرَا بِيَم وِي زِي نَك خَوَه رَحْمَتَك (بِيخْمَبَرِي) دَا بَه مَن؟ دِ فَي رُو شِي دَه
اَكْرَازُ لِيَز خُدِي رَا بِيَم، كِي وِي مَن زِي (عَذَابِي) وِي بِيَا رِيَزَه؟ هُون بَفِي (شِي رَتَا خَوَه)
زِي زَرَارِي يِي فَه (تِه فَيِي دِي) نَادِن مَن.

۶۴. اَي گِلِي مَن! هَا فَا يِه دَفِيَا خُدِي زِي بُو وَه مُعْجَزِيكَه! وِي سَرَبَسْت بِيهِيَلَن، بِلَا لَعَرْدَا
خُدِي بَخَوَه، (فَخُو) وِ بَتُو تَاوَا يِي وِي نَعِي شِي نِيَن، فَيَجَا (اَكْرَ هُون وِي بِي شِي نِيَن)
عَذَابِكِي نِيَزِيك دِي وَه بِيگَرَه.

۶۵. فَيَجَا دَفَه شَرِي زِي كِرَن. صَالِح گُوت: سِي رُوژَان دِ مَالِيَن خَوَه دَه بِي دِلْخُو شِي بِيژِن،
(بِي شَرَه هُونِي هَلَاك بِيَن)، اَف جِفَان پِيَا نَكِه رَا سْتَه وِ بِي دِرَوَه.

۶۶. چِه دَمَا فَرْمَا مَه هَات، مَه بِي دِلْوَ فَا نِيَكِه زِي جَم خَوَه صَالِح وِ يِيَن دِي گُل وِي؛ اَوِيَن گُو
بَاوَرِي تَانِي بُون زِي عَذَاب وِ رِسَوَاهِيَا وِي رُوژِي رِي زِي گَار كِرَن. بِيگَا نِ خُدَايِي تَه، اَوِي
هِيَز دَا رَه، يِي دَسْتَه لَاتَه.

۶۷. اَوِيَن گُو ظِلَم كِرَن، دَنگِي دِرُوَا زِ اَوِ هَنگَا فَنَن، فَيَجَا دِ مَالِيَن خَوَه دَه لِسَر جُوك وِ
رُو يِيَن خَوَه دَه كُمِ شِي نِ.

۶۸. (وَسَا لَوَان هَات) هَر وَكِي اَوِ قَت لَوِي اَكُنْجِي نَبُو بُون، زِي خَانِي يِن وَان چِه تَشْت
لِشُونِي نَمَا بُو. تَاگَا هَدَار بِن، گِلِي سَمُو دِ خُدَايِي خَوَه مَانْدَلَه كِرَن. تَاگَا هَدَار بِن،
هَلَاك (وِ دُور كِتَنَا زِي دِلْوَ فَا نِيَا خُدِي) زِي بُو گِلِي سَمُو دَه.

۶۹. صُونْد بَه، قَا صِي دِيَن مَه زِي اِبْرَاهِيَم رَه مِزِ گِي نِي تَانِيَن؛ گُوتَن: سِلَاف لَتَه بَه. اِبْرَاهِيَم زِي
گُوت: سِلَاف لَوَه بَه زِي. فَيَجَا دِ دَمَكِه پَر كِن دَه زِي وَان رَه گُولِكِي بَرَا شِي تَانِي.

۷۰. چِه دَمَا دِئ كُو دَسْتِيْن وَ اَن دِرِيْزِيْ خَوَارِيْ نَابَه، اَف يَك لِيْ خَوْش نَهَات و ژ وَاَن سَاو گِرَت. (ژِي رَه) گُوْتِن: تَرَسَه! بِيْگَاَن (اَم فَرِيْشْتَه نَه) ژ بُو قَوْمِي لُو ط اَم هَاتَه شَانْدَن (دَا كُو اَم وَ اَن هَلَاك بِيَكُن).

۷۱. د وي دَمِي دَه زَنَا اِبْرَاهِيْم ژِيَّان بُو، فَيَجَا كَنِيَا. اِنْدِي مَه، بِيْجِيُونَا اسْحَاق و دِي پِي اسْحَاق رَه ژِي بِيْجِيُونَا يَعْقُوْب مَزْگِيْن دَابِي.

۷۲. (سَارَا) گُوْت: وَي لَفِي هَتِيْكَتِي! دِگَل كُو اَز پِيْرَزِيْم مَا اَزِي چَاوَا زَارُوْكي بِيْنِم و هَا اَف مَالْخُوِي مِّن ژِي كَالْمِيْرَكَه. بِيْگَاَن اَف (چِيُونَا زَارُوْكَان ژ دُو كَالَاَن) تَشْتَكِي عَجِيْبَه!

۷۳. (فَرِيْشْتَاَن) گُوْتِن: مَا تُو ژ فَرْمَا خُدِي شَاشُوَاژ دِي؟ گَلِي خَلْكي مَالَا اِبْرَاهِيْم! رَحْمَت و بَرَكْتَا خُدِي لَسَر وَه به. بِيْگَاَن خُدِي هِيْزايِي پَسِنْدَايِيْنِي يَه، قَنَجِيْرَه.

۷۴. فَيَجَا دَمَا تَرَس ژ اِبْرَاهِيْم چُو و مَزْگِيْنِي ژِي رَه هَات، دَر بَارِي (هَلَاكََا گَلِي) لُو ط دَه ب (قَاَصِدِيْن) مَه رَه دَسْت بِنِيْقَاشِي كِر.

۷۵. بِيْگَاَن اِبْرَاهِيْم ژ دِل مَرُوْفَكِي حَلِيْمَه، دِلْشَوَاتَه، تُوْبَدَارَه.

۷۶. (فَرِيْشْتَاَن گُوْت): اَي اِبْرَاهِيْم! دَف ژ فَي (نِقَاشِي) بَرْدَه. بِيْگَاَن فَرْمَا رِيْ تَه (بِعْدَا بَدَايِيْنِي) هَات و عَذَابَكِي بِنِيْفَكِر تَقَر دِي بَسَر وَ اَن دَه بِي.

۷۷. دَمَا قَاَصِدِيْن مَه هَاتِن جَم لُو ط، ژ بَر وَ اَن غَمْگِيْن بُو و بِيْهَتَا وَي تَنگ بُو و گُوْت: اَف، رُوْرَكَه دِرُوَاَرَه.

۷۸. (دَمَا فَرِيْشْتَه دِ دَرُوْفِي خُوْرِيْتِيْن جَوَان دَه دِيْتِن) بَلَز هَاتِن جَم لُو ط، هِي بَرِي ژِي وَ اَن كَارِيْن كَرِيْت دِيْكِرَن. (لُو ط ژ وَ اَن رَه) گُوْت: اَي گَلِي مِّن! هَا قَا نَه كِچِيْن مِّن (بَوَان رَه بَزُوْجِن)، اَو ژ بُو وَه يَاقَرْتَرَن. ژ خُدِي بِنَرِيْسَن و لِيْشَبَرِي مِيْقَانِيْن مِّن، مِّن فِدِيْكَار نَكُن! مَا دِ نَاف وَه دَه زَلَامَكِي نَاقِلْمَنْد تَه؟

۷۹. (ژِی رَه) گُوتِن: (اِی لُوط!) تُو دِرَانِی کُو تُو حَوْجِهِيَا مَه بَکِچِیْن تَه تَنَه وَ تُو دِرَانِی کُو اَم جِه ژِی دِخَوَانُ.

۸۰. (لُوط ژِ وَاَن رَه) گُوت: حَوْزِیَا لِهْمَبَر وَه مِیْن هِیَزْکِ هَبُویَا یَاَن ژِی مِیْن حَوَه بِنَافِیْتَا بَر کَلَهْکَه نَاسِی وَ خُرْتُ.

۸۱. (مَلَکَتَان) گُوتِن: یَا لُوط! اَم قَاصِدِیْن خُدَایِی تَه نَه. اَو قَت نَشِیْن دَسْتِیْن خَوَه لِه بَدَن دِ دَمَکَه شَفِی دَه دِگَل مَالَبَاتَا حَوَه دَرْکَفَه رِی، ژِ بِلِی پِیْر کَا تَه بِلَا تُو کَس ژِ وَه بَیَاش فَه نَمِیْنه. بَیْگَاَن اَو عَذَابِی کُو دِی بِی سِرِی وَان، تَقَز دِی بِی سِرِی وِی ژِی. بَیْگَاَن جَفَانِی هَلَاکَا وَان سِیْیْدَه یَه، اَرِی مَا سِیْیْدَه نَه نِیْزِیکَه؟

۸۲. فِیجَا چِه دَمَا قَرْمَانَا مَه (بِجَزَا دَاَنَا وَان) هَات، مَه گُنْدِی وَان سَرُوینی هَف کَر وَ مَه کَفِرِیْن ژِ هَرِیَا پَحْتی بِسَر وَان دَه بَارَانْد...

۸۳. (اَو کَفِر) ژِ جَم خُدَایِی تَه فَه نِیْشَانِکِرِی بُون وَ اَو ژِ سَمْتِکَارَان نَه دُورِن.

۸۴. مَه، ژِ گَلِی مَدِیْنِی رَه ژِی، بَرایِی وَان شُعِیْب شَانْد. (شُعِیْب ژِ وَان رَه) گُوت: اِی گَلِی مِیْن! خُدِی بَحِیْبِیْن. ژِ وِی پِی فَه ژِ بُو وَه تُو اِلَهِ نِیْن. کِیْشَان وَ پِیْشَانِی کِیْم نِکِن. بَیْگَاَن اَز وَه دِ حَوْشِی دَه دِیْبِیْم وَ بَیْگَاَن اَز ژِ بُو وَه ژِ عَذَابِی رُوژْکَه دُورْگَر، دِترِیْم.

۸۵. گَلِی مِلْتِی مِیْن! کِیْشَان وَ پِیْشَانِی بَعْدَالْتِی تَمَام بِکِن، ژِ مَافِیْن مِرُوفَان تِشْتِکِی کِیْم نَدَن وَان وَ لِسَر عَرْدِی گَلَا جِی وَ تَقْدَانِی مِکِن.

۸۶. اَگَر هُون بَرَا سَتِی باوَرْمَنْدِن تَا کُو ژِ حَلَالِی خُدِی ژِ وَه رَه دِیْمِیْنه، ژِ بُو وَه چِیْرَه وَ اَز لِسَر وَه نَه چَا فِدِیْرِم.

۸۷. (ژِ طِنَاژ فَه ژِی رَه) گُوتِن: اِی شُعِیْب! مَا نِیْمِیْزَا تَه لِه فَهْمَان دِکَه کُو اَم دَف ژِ پَرِسْتِنَا وَان (پُوتَان) بَرْدَن - اَوِیْن کُو بَاف وَ کَالِیْن مَه اَو دِپَرِسْتِن. وَ اَم بَکِیْفَا حَوَه تَصْرَفَاتِیْن ژِی دِ مَالِی حَوَه دَه نِکِن؟ بَیْگَاَن تُو مِرُوفِکِی بَیْهَنْفَرَه وَ نَاقِلْمَنْدِی.

۸۸. (شُعَيْبُ زِ وَاَنْ رَّه) گُوت: گَلِي مِلَّتِي مِّنْ! مَا هُونُ دِي زِ فَيِ رَه چِه بِيژِن، اَگَر اَز زِ جَم خُدَايِي خَوَه لِسَر مُعْجِزِيكَه اَشْكِرَا بَم و وي زِ جَم خَوَه رِزْقِي فِرَه و حَلَال دَاَبَه مِّنْ! اَز نَافِيَم يَا اَز وَه زِي دِيَم تَالِي كُو اَز دَرِي وي يَكَم. اَز بَس بَقَاسِي زِ مِّن بِي چِيكِرِنِي دِخَوَاژَم. سَرَكَفْتِنَا مِّن بَس بَتَارِيكَارِيَا خُدِي يَه. مِّن خَوَه بَس سِپَاژِيَه وَي و اَزِي لِي فِكْرَم.

۸۹. گَلِي مِلَّتِي مِّنْ! زِنَهَار بِلَا دِرْمِنِيَا وَه يَا لِهَمْبَرِي مِّن، كَارَسَاتَكَه وَكَه يَا كُو هَاتِيَه سَرِي گَلِي نُوح و گَلِي هُود و گَلِي صَالِح، نَبِيَه سَرِي وَه زِي! گَلِي لُوط، زِ وَه فَه نَه دُورَه.

۹۰. (گَلِي مِلَّتِي مِّنْ!) زِ خُدَايِي خَوَه لِيُبُورِيَا (كُنْهِن) خَوَه بَخَوَاژِن، بَشْتَرَه پُوشَان بِيِن و لِيخْدِي فِكْرِن. بِيگَن خُدَايِي مِّن (زِ بِنْدِيِيَن خَوَه رَه) دِلُوفَانَه، حَزْرِيكَه.

۹۱. گُوتِن: اَي شُعَيْب! اَم زِ گُوتِيِن كُو تُو دِيبِيَزِي پُر فَهَم نَاكِن، بَرَاَسْتِي زِي اَم تَه دِ نَاف خَوَه دَه لَاوَاژ و بِيهِيَز دِييِن! اَگَر نَه زِ خَاتِرِي عَشِيْرَا تَه بُوِيَا تَقَر مَه يِي تُو بَكْفِرَان بَكْشَتَايَا و تُو زِ مَه رَه نَسَرْدَسْتِي (كُو اَم نَكَارِبِن تَه بَكْرِن).

۹۲. (شُعَيْب) گُوت: گَلِي مِلَّتِي مِّنْ! مَا لِكُورِي وَه عَشِيْرَا مِّن زِ خُدِي بَرُومْتَرَه (كُو زِ بُو خَاتِرِي وي هُون مِّن نَاكِرِن)، رُوش آفَه هُون (فَرْمَانِيَن) خُدِي دَافِيژِن پَشْت (گَهِي) خَوَه (و هُون وَاَنْ بِيْرُومْت دِگَرِن). بِيگَن خُدَايِي مِّن بِيَا كُو هُون دِكِن دِرَاَنَه، (تَشْتَك زِ بَر وَنْدَا نَاَبَه).

۹۳. گَلِي مِلَّتِي مِّنْ! چِه زِ وَه تِي بَكِن، بَرَاَسْتِي اَزِي زِي (وَزِيْفَا خَوَه) يَكَم. دِ نِيَز دَه هُونِي بَزَانِن كَا عَذَاب زِ بُو كِي تِي كُو وي رِسُوا بَكَه و كَا كِي يَه يِي دَرُويِن. دَه هَايِدِي چَافْتِيَرِيِي (لَاَنْجَامَا كَارِي خَوَه) بَكِن، اَز زِي دِ دِگَل وَه چَافْتِيَرِيِي دِيَكَم.

۹۴. دَمَا فَرْمَانَا مَه هَات، مَه يَدِلُوفَانِيكَه زِ جَم خَوَه شُعَيْب و اَوِيَن كُو دِگَل وي بَاوَرِي نَانِيَبُون خَلَاَس كِرِن. اَوِيَن كُو ظَالِم بُون، قِيرَكَه دِرْوَاژ اَوِ گِرِيَن فَيَجَا دِ خَانِيِيَن خَوَه دَه لِسَر چُوكِيَن خَوَه كُمِشِي مَان.

۹۵. هَر وَكِي كُو اَوْ لَوِي دَرِي اَكْنَجِي نَمَابِن وَ خَانِي لَوِي دَرِي ثَافَا تَبُوْبِن. ثَاكَهْدَار
بِن! گَلِي مَدِينِي هَلَاك بِيَه كَا چَاوَا گَلِي سَمُوْدِي هَلَاك بُو.

۹۶. صُونْد بَه، مَه مُوسَا زِي بِمُعْجِزِيْن خَوَه وَ بِنِشَايِيْن اَشْكِرَا شَانْد...

۹۷. ژِ فِرْعَوْن وَ گِرَه گِرِيْن وِي رَه. لِيْبِلِي وَ اَن بَكُوْتِنَا فِرْعَوْن كِرْ. حَال آفَه كُو كَارِي
فِرْعَوْن نَه رَاسْت بُو.

۹۸. اَوْ (فِرْعَوْن) دِي رُوژَا قِيَامَتِي بَدَه بِيْشِيَا گَلِي خَوَه وَ اَن بِيَه دُوژَهِي. جِيهِي كُو اَوْ
هَرِنِي چَه جِيهِي پِيْسَه!

۹۹. اَوْ (فِرْعَوْن وَ بَرَكَا وِي) هَم لَثِي دُنْيَايِي هَم زِي رُوژَا قِيَامَتِي لَعْنَت لِيِي خَوَه هِشْتَنَه.
يَا كُو ژِ وَ اَن رَه هَايِيَه دَايِيْن چَه پِيْس دَايِيَه!

۱۰۰. (رَسُوْلِي مِّن!) هَا اَف، ژِ سَالَخ وَ خَبَرِيْن بَاژَارَانِيْن كُو اَم ژِ بُو تَه دِيْبِيْرُن. هِن ژِ وَ اَن
هَنَه كُو (حَتَا اِيْرُو زِي شُونُوَارِيْن وَ اَن) لِسَرِ پِيَان مَانَه وَ هِنَاك زِي هَنَه كُو هَر وَكِي
زَادِي دِرُوْتِي (چِنَانْدِي) بِيْسَر وَ بِيْشُونِيْن.

۱۰۱. مَه، لَوَان ظَلِم نَكِر، لِيْبِلِي وَ اَن بَخَوَه لِيْخَوَه ظَلِم كِرْ. چَه دَمَا فَرْمَانَا خُدَايِي تَه
(بَعْدَاب) هَات، اَوِيْن كُو ژِ بِلِي خُدِي اَوْ دِحْبَانْدِن، تِشْتَك ژِ سَر وَ اَن نَدَانَه پَاش، ژِ
زَرَارِي يِي فَه تِشْتَك دِن لَوَان زِيْدَه نَكِرُن.

۱۰۲. خُدَايِي تَه خَلِكِي بَاژَارَان - دَمَا اَوْ ظَالِم بِن - هَا يِي تَاوَايِي دِدَه جَزَادَان. بِيْگَمَان
عَذَابِي خُدِي دِرُوَار وَ چَتِيْنَه.

۱۰۳. بِيْگَمَان دِفَان (قَصِيَان) دَه، ژِ بُو وَ اَتِيْن كُو ژِ عَذَابِي تَاخَرِي دِيْرَسِن دَرَس وَ عِيْبَرْت
هَنَه. اَوْ رُوژ، رُوژَكِه وِسَا يَه كُو تِي دَه هَمُو مَخْلُوْق، ژِ بُو وِي تِيْن جِفَانْدِن وَ هَمُو
(مَخْلُوْق) وِي دِيْنِيْن.

۱۰۴. مَه اَوْ (رُوژ) تَنِي ژِ بُو تَمَامْبُونَا دَمَكَه بَرِمَار دَايَه پَاش.

۱۰۵. دَمَا اَوْ رُوْزٍ بِي، بِيِي دَسْتُوْرَا خُدَيِ تُو كَسْ نِكَارَه بِيْفَه (و نِكَارَه مَهْدَرِي بَكَه)،
فِيْجَا هِنِ زِ وَاَنْ بَدْبَحْتَنْ، هِنِ زِ وَاَنْ زِي بَخْتِيَارَنْ.

۱۰۶. هَرْجِي اَوِيْنِ كُو بَدْبَحْتَنْ، اَوْ دِ نَافِ اِيْگَرِ دَه نَه، تِي دَه زِ بُو وَاَنْ نَفْسَدَايَنْ و
بِيَهْنَفْدَا نَكَه بَكُلْ وِ بَكُوْفَانِ هِيَه.

۱۰۷. زِ بِلِي يَا خُدَايِي تَه بِيِي، حَتَا عَرْدُ وِ نَاسِيَاَنْ هِيَنْ اَوِي هَر وِ هَر دِ اِيْگَرِ دَه بِنِ،
بِيْگَمَانِ خُدَايِي تَه يَا كُو بِيِي وِي دِكَه.

۱۰۸. هَرْجِي اَوِيْنِ كُو بَخْتُوَارَنْ، فَيِجَا اَوْ سَرَاْفَتِي دِ بَهْشْتِي دَه نَه حَتَا كُو عَرْدُ وِ نَاسِيَاَنْ
(اِيْنِ ثَاخِرْتِي) هِيَنْ، زِ بِلِي يَا خُدَايِي تَه بِيِي. اَفْ دَايْنَكَه وِسَا يَه كُو بِيْخَلَاْسِي
وِ بِيَقْتُبُوْنَه.

۱۰۹. نَاخُوَه، دَرِ بَارِي رُوْشَا عِبَادَتِي وَاَنْ (مُشْرِكَاَنْ) دَه نَكْفَه شِكِي (كُو اَوْ نَه پُوْجَه)
-(لَوْرَا) عِبَادَتِي وَاَنْ بَسْ مِيْنَا عِبَادَتِي بَافَانِيْنِ وَاَنه كُو (بِي دَلِيْل) بَرِي دِكِرَنْ. و (زِ
فِي يَا كُو) بَرَاْسْتِي اَمْ، (لِدُنْيَايِي) نَصِيْبِي وَاَنْ تَقْرُ بِي كِيَاْسِي دِيْدَنْ وَاَنْ زِي (نَكْفَه
گَمَانِي كُو اَوْ زِ فَنَجِيَا وَاَنه).^۱

۱۱۰. صُوْنْد بَه، مَه كِتِيْبِ دَا مُوسَا، فَيِجَا تِي دَه بَهْفِ كَتَنْ (هِنَكَاَنْ بَاوَرِي يِي ثَانِي وِ
هِنَكَاَنْ زِي اَوْ مَانْدَلَه كَر). اَكْر نَه زِ بَرِ بَرِيَاَرَا خُدَايِي تَه بُوِيَا، تَقْر دِي دِ نَافِ وَاَنْ
دَه حِكْمِ بَهَانْتَا كِرَنْ. بِيْگَمَانِ اَوْ دِ بَارَا وِي (قُرْآنِي) دَه بَغَمَانِي.

۱۱۱. بِيْگَمَانِ خُدَايِي تَه دِي هَمْبَرِي (بُرْدِيْلَا) كَارِيْنِ هَرْ يَكِي زِ وَاَنْ (بَاوَرْمَنْد وِ كَاْفِرَاَنْ)
بِيْكِكِيَاْسِي يَدَه وَاَنْ. بِيْگَمَانِ خُدَايِي تَه زِ يَا كُو اَوْ دِيْكَنْ ثَاگَاَهْدَاَرَه.

۱ خُدَيِ وَاها زِ پَنخَمَبَرِي خُوَه رَه دِيْبَرَه: دَرِ بَارِي رُوْشَا عِبَادَتِي قُرْشِيَاَنْ دَه بِلَا گَمَانِ زِ تَه رَه چِيْنَبَه كُو
دَلِيْلَكَه وَاَنْ هِيَه كُو اَوْ فَيِ عِبَادَتِي دِيْكَنْ: اَوْ بَسْ تَقْلِيْدَا بَافِ وِ بَايِرَاَنْ بِي دَلِيْلِ دِيْكَنْ. دِيْسَا گَمَانِ زِ تَه
رَه چِيْنَبَه كُو خُدَيِ رُزْقِي وَاَنْ لِدُنْيَايِي بِي كِيَاْسِي دِي يَدِي وَاَنْ كُو اَفْ زِ فَنَجِيَا وَاَنه. خُدَيِ لِدُنْيَايِي
رُزْقِي هَرْ كَسِي دِي دِي چِه بَاشِ بَه چِه خَرَابِ.

۱۱۲. نَاخَوْه تُو و اَوِيْن كُو دِگَل تَه تَوْبَه كِرَنَه؛ چَاوَا لَوَه فَرْمَانِ هَاتِيَه كِرِن و سَا خَوْه رَاسْت و دُرِسْت يَكِن و ژِ اَنْدَايِزِ نَبُورِن. يِيْگَاْن خُدِيْ يِيَا كُو هُون دِكِن يِيْتَرَه.^۱

۱۱۳. (گَلِي بَاوَرْمَنْدَان!) يِتَه رَنگِي مِيْلَا سَتَمَكَارَان نَكِن، فَيِيْجَا (اَكَّر هُون يَكِن) نَاكِر دِي وَه بَهَنگِيْفَه. ژِ بِلِي خُدِيْ تُو دُوْسْت و پِشْتَقَانِيْن وَه تَنِن. پَاشِيْ ثَارِيْكَارِيَا وَه زِي دِي نِيِيْ كِرِن.

۱۱۴. دِ هَرْدُو رَخِيْن رُوْزِيْ دَه، ژِ شَفِيْ زِي دِ دَمِيْن نِيْزِي رُوْزِيْ دَه نِيْمِيْزِ يَكَه، يِيْگَاْن قَنْجِيْ گَنَهَان دِيْن، آفِ بِيْرَتَانِيْنَكَه ژِ بُو يِيْ كُو دِيْبِرَا خَوْه بِيْنَه.

۱۱۵. صَبْرِيْ بَكْشِيْنَه، يِيْگَاْن خُدِيْ خَلَاتَا قَنْجِيْكَارِيْن رَاسْت و دُرِسْت وِنْدَا نَاكَه.

۱۱۶. دَه يِلَا دِ دُوْرِيْن بَرِيَا وَه دَه زَانَايِيْن خَوْدَانِيْبِر و بَاوَر هَبُونَا دَا كُو لِسَر عَرِدِيْ خَرَايِيْ بَدَانَا پَاش، لِيْبِلِيْ ژِ هِنْدِيْكِْن كُو مَه (اَو ژِ كُفْرِيْ) رَهَا كِرِن يِيْ فَه (كِسِيْ اَو نِكِرْ). اَوِيْن سَتَمَكَارِ زِي لِدُوْف خَوْشِيَا خَوْه چُون و اَو هَر گَنَهَكَار بُون.

۱۱۷. خُدَايِيْ تَه نَه اَوَه كُو بَاَزَارَان بَنَحَقِيْ ژِ حَوْلِيْ رَاكَه دِگَل كُو خَلَكِيْ وَان چَاكْسَاز بِن.

۱۱۸. اَكَّر خُدَايِيْ تَه بِخَوْسْتَا دِيْ مَرُوْف تَفْ يَكِرْنَا يَكْ اُمْت، (لِيْ) اَوِيْ هَر دِ اخْتِلَافِيْ دَه بِن..

۱۱۹. ژِ بِلِي اَوِيْ كُو خُدَايِيْ تَه لِيْ هَاتِيَه رَحْمِيْ. رِخَوْه خُدَايِيْ تَه ژِ بُو فَيِيْ (اِخْتِلَافِيْ) اَو نَافِرَانْدِنَه. فَرْمَانَا خُدَايِيْ تَه هَاتَه جِه؛ يِيْگَاْن اَزِيْ دُوْزِيْهِيْ ژِ مَرُوْف و جِنَان دَاكِرِم!

۱۲۰. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) اَم ژِ حَوَادِسيْن يِيْخَمْبَرَان ژِ تَه رَه دِيْبِيْزْن دَا كُو اَم يِيْ دِلِيْ تَه رَحْت يَكِن. دِ فَاْن (قِصِيْان) دَه ژِ تَه رَه حَقِيْ هَات و ژِ بَاوَرْمَنْدَان رَه زِي شِيْرَت و بِيْرَتَانِيْنَه.

۱ لُگُوْرِيْ ژِ صَحَابِيَان هَاتِيَه زَاگَهَانْدِن، دِ قُرْآنِيْ دَه تَايْتَكَه بَقَاسِيْ فِيْ زُوْر لِسَر يِيْخَمْبَر دَانَكِيْه. بَسَدَمَا كُو تِيْ دَه آفِ تَايْتَه «وَكِيْ كُو اَمْرُ لَتَه هَاتِيَه كِرِن و صَا خَوْه رَاسْت و دُرِسْت يَكَه!» دَرِبَاسِ دِيْه يِيْخَمْبَر (س) و سَا فَرْمَانِ كِرِيْه: «سُورَه يِيْ هُوْد اَزِ پِيْر كِرِم!» خُدِيْ آفِ فَرْمَنْ نَه لِيْيَخَمْبَر بِيْتِيْ، بَلِكِيْ دِگَل وِي لَتَفَكِيْ اُمْتِيْ زِي دِكَه.

۱۲۱. ژِ وَاَتَيْنِ كُو بَاوَرِي نَايِينِ رَه بِيژَه: چِه ژِ دَسْتِيْن وَه يِي بَكْن! چِه يِيوِسْتُ بَه اَمِي ژِي وَيِ بَكْن!

۱۲۲. چَاْفَنِيَرِي (لَا نَجَامَا كَارِيْن خَوَه) بَكْن! يِيگَمَان اَم ژِي دِي چَاْفَنِيَرِي بَكْن.

۱۲۳. زَانِيْنَا نِيْنِدِيَا عَرْد و نَاسِيَا نَان بَس لِيَجَم خُدِي يَه. هَر كَار و بَار دِي لِي فَكْرُن. نَاخَوَه عِبَادَتِي وَي بَكِه و خَوَه بَسِيَرِه وَي. يِيگَمَان خُدَايِي تَه ژِ كَار و كِرِيَارِيْن كُو هُون دِكْن تَه بِيْنَا گَاهَه.

۱۲. سُورَه يٰ يُوْسُفُ

سُورَه يٰ يُوْسُفُ ۱۱۱ (سَد و يَانَزْدَه) نَايَه. لَمَكِي نَاَزَل بُوِيَه. سُورَه ژِ يَر كُو بَحْسَا يُوْسُفُ پِيْخَمْبَر دَكِه، ژِي رَه «سُورَه يٰ يُوْسُفُ» هَاتِيَه گُوتُن.

بِنَاْفِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. اَلِف، لَام، رَا. اَف نَايِيْن كِتِيْبَا (كُو حُكْمِي وَي) رُوْنَا كُن.

۲. مَه اَف قُرْآن بِيْرْمَانِي عَرَبِي هِنَاژِيَه دَا كُو هُون تِيْبِيگِيژُن.

۳. (رَسُوْلِي مَن!) اَم بِيْپَاْمَكِرِنَا فِي قُرْآنِي بِيَال تَه فَه (سَرِيْهَاتِيِيْن مَلِيْتِيْن بَرِي) بَسِيْهِيْتِيْن نَاوَايِي ژِ بُو تَه دِيْبِيژُن. حَال آفَه كُو بَرِيَا اَف (قُرْآن ژِ بُو تَه) يِي، بَرَاْسِي تُو (ژِ قَان سَرِيْهَاتِيَان) ژِ بِيْنَا گَاهَان بُوِي.

۴. دَمَا يُوْسُف ژِ بَاْفِي خَوَه رَه گُوت: بَاْفِي مَنُو! مَن (دِ خَوْنَا خَو دَه) دِيْت كُو يَارْزَدَه سِيْتِيَر، رُوژ و هِيْف ژِ بُو مَن دِيْچُون سِيْجُوْدِي.

۵. (بَاْفِي وَي) گُوت: كُرْكي مَنُو! زِنْهَار خَوْنَا خَوَه ژِ بَرَايِيْن خَوَه رَه نِيِيژَه، فِيْجَا اَوِي لَتَه دَك و فَنْدَان بَكْن! يِيگَمَان شَيْطَان ژِ بُو مَرُوْفَان دِرْمَنَكِي أَشْكِرَا يَه.

۶. هَرَّوْهَا خُذَائِيَّ تَه دِي تَه (ژ بُو پِيخَمْبَرِيي) هَلِيْثِرَه، دِي رَافِكِرِنَا خَوْنَانِ هِيْنِي تَه
بِكَه وِوِي كُوْهِي بَرِي قَنْجِيَا خَوَه لِسَر كَالِيْن تَه اِبْرَاهِيْم وِ اسْحَاقُ تَمَام كِرِيَه دِي
نَعْمَتِي خَوَه لِسَر تَه وِ لِسَر كِنِيْسَا (زُرِيْتَا) يَعْقُوْبُ زِي تَمَام بَكَه. بِيْگَاْن خُذَائِيَّ تَه
زَاْنَا يَه، كَارِبَنْجَهه.

۷. صُوْنْد بَه، دِ (قِصِيَا) يُوْسُفَ وِ بَرَايِيْن وِي دَه ژ بُو پَرِيْسِيَارُ كَرَانِ پَر نِيْشَانِ هَنَه.

۸. وِي دَمِي (بَرَايِيْن يُوْسُفَ) گُوْتِن: يُوْسُفَ وِ بَرَايِيْن خَوَه لَجَم باْفِي مَه، ژ مَه
خُوْوشْفِيْسْتَرَه. حَال آفَه كُوْ آم دَسْتِيَكَه خُرْتُ وِ هِيْزْدَارِن. باْفِي مَه (بَقِي يَكِي) دِ
شَاشِيَكَه أَشْكِرَا دَه يَه.

۹. (بِرَانِ دِ نَافَبَرَا خَوَه دَه گُوْتِن): يُوْسُفَ بَكْرُنْ تَانِ زِي وِي باْفِيْرُنْ عَرْدَكَه دُوْر، باْفِي
وَه دِي تَنِي ژ بُو وَه بِيْمِيْنَه! پِشْتِي وِي هُونِي بِيْن جِفَاتَكَه چَاك.

۱۰. يَكِي ژ وَاْن گُوْتُ: يُوْسُفَ مَكْرُنْ، اَكْر هُونِ دَفِيْن تَشْتِكِي پِي بَكْنِ وِي باْفِيْرُنْ بِنِي
بِيْرِكِي كُو ژ كَارَوَانَانِ هِنِ وِي ژ خَوَه رَه بِيْگَرِن.

۱۱. (پِشْتِي كُو پِلَايِيْن خَوَه گَرِيْدَانِ هَانِنِ جَم باْفِي خَوَه) گُوْتِن: باْفُو! ژ بُو چَه لِسَر
يُوْسُفَ باوْرِيَا تَه بِمَه نَايِي، دِيْگَل كُو بَرَاْسْتِي زِي اَم خِيْرَا وِي دِيخَوَاْزِن!

۱۲. صِبَه وِي دِيْگَل مَه بِيْشِيْنَه (چُوْلِي) دَا بِيخَوَه، فُخُو وِ بِلِيْزَه، بِيْگَاْن اَمِي لِي گُهْدَارِ بِن.

۱۳. (باْفِي وَاْن) گُوْتُ: بَرَاْسْتِي آفَ مِنْ غَمْگِيْنِ دَكَه كُو هُونِ وِي بِيخَوَه رَه بِيْن. اَز دِيْرِيْسَم
كُو دَمَكِي هَايَا وَه زِي نَمِيْنَه قِيْجَا گُر وِي بِيخُون.

۱ زَانايِيْن جُهِيَاْن، ژ بُو كُو پِيخَمْبَرِ بِيْجَاْرَه بَهِيْلِنِ ژ گِرَه گَرِيْنِ مُشْرِكِيْنِ مَكِي رَه گُوْتِن: ژ مُحَمَّدُ بِيْرِيْسَن
كَآ ژ بُو چَه اِسْرَائِيْلِي جُوْنَه مِيْسَرِي وِ بِنِيْرُنْ دِي چَه بَرَسْفِي بَدَه؟ وَاْن زِي آفَ يَكِ ژ پِيخَمْبَرِ پَرِس كَر،
قِيْجَا خُذِيْ اَفْ سُوْرَه يُوْسُفَ زِي رَه نَاْزَلِ كَر. لَوْرَا نَاكْثُوْرِي فَي قِسْتِي يُوْسُفَ پِيخَمْبَرَه. دِ قِسْتَا وِي
دَه كَلَكْ دَرَس وِ عِبْرَتِ ژ پَرِيْسِيَارُ كَر وِ مَه مُسْلِمَانَانِ رَه هَنَه.

۱۴. (ئِي رَه) گُوتِن: صُونْد به، اَگَر گُر وِي بَخَوَه و اَم رِي (لِهَاوَرْدُورَا وِي) دَسْتِيكَه خُرْت بِن، نَخَوَه هَنگِي بَرَاستِي مَه خَسَارْت كِرِيَه.

۱۵. دَمَا او بَرِن، بَتَفَاق بَرِيَار دَان كُو وِي بَافِيژِن بِنِي بيري. مَه پِيَام رِي رَه شَانْد (و مَه رِي رَه گُوت): صُونْد به كُو تُو دِي فَي كِرِنَا وَاَن (رُوزَكِي) رِ وَاَن رَه بِيژِي و (وِي چَاخِي) او زِرَانِن (كُو تُو يُوْسُفِي).

۱۶. دِ دَمَا عَشَايِي دَه بَغَرِي هَاتِن جَم بَافِي خَوَه.

۱۷. گُوتِن: بَافُو! اَم چُوبُون چُولِي مَه بَهْف رَه پِيَشَبَازي دِكِر. مَه يُوْسُف رِي لِيَجَم تَشْتِيَن خَوَه هَشْتِيُو، (مَخَابِن) گَرَان او خَوَار! لِيَبِلِي چَقَاس اَم رَاسْتَكُو بِن رِي تُو رِ مَه باوَر نَاكِي.

۱۸. وَاَن خَوِيَنَكَه رِ دَرَوَان لِيَكِرَاسِي (گُومَلِكِي) يُوْسُف دَان و وَاَن او ثَانِي جَم بَافِي خَوَه. (يَعْقُوب رِ وَاَن رَه) گُوت: نَخِيژ، نَه وِسَانَه، بَلَكِي نَفْسَا وَه كَارَكِي خَرَاب رِ بُو وَه خَمِلَانْدِيَه. فَيَجَا صَبِرْ كِيَشِيَا مَن دِي صَبِرْ كَه رِنْد به و لِسَر فَي يَا هُون دِيژِن رِي بَس اَز نَارِيكاريي رِ خُدِي دِخَوَاژَم.

۱۹. كَارَوَانَك هَات، فَيَجَا وَاَن ثَافِكِيَشِي خَوَه شَانْد سَر بيري، وِي رِي دَوْلَا خَوَه بَرْدَا بيري (گَاڤَا دَوْلَا خَوَه كِشَانْد و يُوْسُف دِ دِيُولِي دَه دِيَت) گُوت: هِي مَزْگِيَن لَوَه، قَا يَه لَوَكْ! وَاَن يُوْسُف وَك پَرْتَالَكِي بَاژرْگَانِي فِشَارْت (دَا كُو بَكُولَتِي بَفِرُوشِن). حَال آفَه كُو خُدِي بِيَا كُو وَاَن دِكِر بَاش دِرَازَنه.

۲۰. (دَمَا كَارَوَان گِهَشْت مِصْرِي) وَاَن يُوْسُف بِنْرَخَكِي هِنْدِك: بِيچُنْد دِرْهَمَان فِرُوت و دِلِي وَاَن لِسَرِي رِي تَبُو.

۲۱. اَوِي كُو يُوْسُف لِمِصْرِي كَرِي (كُو او عَزِيژِي مِصْرِي بُو) رِ پِيرْكََا خَوَه رَه گُوت: قَدْرِي وِي بَغَرَه، رِنْد لِي بِنِيرَه بَلَكِي فَيْدَا وِي لِمَه بِيَه، يَان رِي اَم وِي رِ خَوَه رَه بَكُرِينِي

بِگِرْن. بِشِیْ تَاوَايِیْ مَه یُوسُفَ لِعَرَدَا (مِسرِی) نِشْتَجِه کُرْ دَا کُو اَم وِی هِیْنِی رَافَکِرِنَا
خَوَنَانْ بِکْن. خُدِی لِسَر کَارِی خَوَه دَسْتِهْلَا نَدَا رَه، لِیْلِی پِرِیْن مَرُوفَانْ (فِی) نَزَانْ.

۲۲. دَمَا یُوسُفَ (ژ تَاقِل و هِیْزِی فَه) گَها کَمَلا خَوَه، مَه پِنَحْمَبَرِی و زَانِیْن دَايِی و هَر
بِشِی رَنگی اَم قَنجِکَارِیْن رَاسْت و دُرُسْت خَلَات دِکْن.

۲۳. اَو پِیر کَا کُو یُوسُفَ دَ مَلا وِی دَه، دَاخَوَاژ ژ یُوسُفَ کُرْ دَا دَسْت بَافِیْژِی. دَرِی هَمُو
لِی گِرْتَن و ژِی رَه گُوت: «دَه هَایْدِی وَرَه!» یُوسُفَ، ژِی رَه گُوت: «اَز خَوَه بِخُدِی
دِپَارِیْژِم. بِيْگَا نْ مَالْخَوِی تَه خَوْنِدِی (سَرگِیْرِی) مَنَه، قَدَرِی مِ نْ رِنْد گِرْتِیَه (اَز نِکَا رِم
دِ بَارَا نَامُوسَا وِی دَه حَایِیْتِی پِی رَه بِکَم). بَرَا سْتِی سِئَم کَا رَ بَسَر نَا کَفْن.

۲۴. پِیر کِی اَو کِرَه دِلِی خَوَه و قَصْدَا وِی کُرْ، ژ بَر کُو یُوسُفَ نِشَانَا پَرُوْد گَارِی خَوَه
دِیْت، وِی قَسْتَا وِی نَکَر. مَه وَصَا تَایْت نِیْشَانِی وِی دَان؛ دَا کُو اَم وِی ژ خَرَابِی و
دَاوِیْسِی دُور بِگِرْن. بِيْگَا نْ اَو ژ بَنْدِیْن مَه یِیْن بَزَا رَه یَه.

۲۵. هَر دُو بَر بَدَرِی فَه بَزِیَان. پِیر کِی ژ پَاش فَه کِرَاسِی وِی کِیْشَا و دِرَاند، لِجَم دَرِی
رَاسْتِی مِیْرِی پِیر کِی هَاتِن. پِیر کِی ژ مِیْرِی خَوَه رَه گُوت: مَا جَزَايِی یِی کُو بَخَوَا زَه
نَقْنَجِی بَاهِلِی تَه بَکَه، ژ بِلِی تَافِیْتِنَا زِیْنْدَانِی یَان ژِی اِشْکَنْجِی کَه بَرَان پِی فَه چِه یَه؟

۲۶. (یُوسُفَ) گُوت: نَخِیْر، وِی اَز دَاخَوَاژ کِرَم بَالْ خَوَه فَه. یِکِی ژ لِیْزِیْمِیْن پِیر کِی
وَهَا شَاهِدِی دَا؛ اَکَر کِرَاسِی وِی ژ پِیْش فَه هَاتِبَه دِرَاندِن، پِیر کِی رَاسْت گُوتِیَه؛
اَو ژ دَرَوِیْنَانَه.

۲۷. نَا، اَکَر کِرَاسِی وِی ژ پَاش فَه هَاتِبَه دِرَاندِن، پِیر کِی دَرُو کِرِیَه؛ اَو ژ رَاسْت گُوتِیَانَه.

۲۸. فِیْجَا چِه دَمَا (مِیْرِی وِی) دِیْت کُو وَآ یَه کِرَاسِی وِی ژ پَاش فَه هَاتِبَه دِرَاندِن.
(ژ پِیر کَا خَوَه رَه) گُوت: بَرَا سْتِی آف فَنْد و فُوتِیْن وَه تَه. بِيْگَا نْ فَنْد و فُوتِیْن وَه
ژ نَان مَزِنْ.

۲۹. (زَلَمَیْ پیرِکئی گُوتُ): اَیْ یُوْسُفُ! دَفْ رِ فِی (مَسَلِی) بَرْدَه (و ژ تُو کِسی رَه نَبِیْرَه).
(ژ پیرِکَا خَوَه رَه زِی گُوتُ): تُو زِی لَبِیُوْرِنَا گُنهِن خَوَه بِخَوَازَه، بَیْگَمَان تُو ژ
گُنهَکَا رَانِی.

۳۰. هِن پیرِکِیْن لَبَاژِیْر گُوتِن: ژِنَا سَرُوْرِی خِرْمَتْکَارِی خَوَه بِبَال خَوَه فَه دَاخَوَاز دِکَه،
بِرَاسْتِی زِی اَفِیْنَا وِی پَرْدَا دِلِی وِی قَتَانْدِیَه! بَیْگَمَان اَم وِی دِرِیْشَاشِیْکَه اَشْکَرَا دَه
دِیْنِیْن.

۳۱. فِیْجَا چَه دَمَا (پیرِکَا عَزِیْزِی) بَهِیْسْت کُو سَبَا وِی دِکِن، ژ وَاْن رَه (قَاَصِدْک) شَانْدُ،
ژ وَاْن رَه بَالْگَه تَامَادَه کِرِن. هَر یِکِی ژ وَاْن زِی کِیْرْک دَا دَسْتِی وَاْن، (ژ یُوْسُف رَه)
گُوت: دَه دَر کَفَه پِیْشَبْرِی وَاْن. اِیْدِی گَاْفا چَاْفِیْن وَاْن یُوْسُف کَت، (دِ چَاْفِی خَوَه
دَه اُو) مَرَن وِی بَیْئُمُوْنَه دِیْرَان، (هَای ژ خَوَه نَمَان و) دَسْتِیْن خَوَه بَرِیْن و گُوتِن: حَاشَا
ژ خُدی، اَف نَه بَشَرَه، هَبَه تَبَه اَف فَرِیْشِیْکِی پَرُوْمَتَه!

۳۲. (دَمَا پیرِکَا عَزِیْز اَف رُوْشَا ژِنْکَان دِیْت، ژ وَاْن رَه) گُوت: هَا اَفَه، یَا کُو دَر بَارِی
وِی دَه وَه گَاژِنْد ژ مِْن دِکِر. بِلِی مِْن اُو بِبَال خَوَه فَه دَاخَوَاز کِر، لِی وِی خَوَه دَا
پَاش (و قَبُوْل نَکِر). صُوْنْد بَه، اَکِر اَوَا اَز ژِی دِخَوَازِم نَکَه، تَقَر اَوِی بَی زِیْنْدَانْکِرِن
و اَوِی رَزِیْل و رِسُوَا بَبَه.

۳۳. (یُوْسُف) گُوت: خُدَا یِی مِْن! زِیْنْدَان ژ مِْن رَه ژ گَاژِیَا کُو اُو لِمِن دِکِن چِیْتِرَه. اَکِر
تُو حِلَبَاژِیْب وَاْن ژ مِْن فَنَکِرِیْنِی، دِلِی مِْن دِی خَوَه بَدَه رَخِی وَاْن و اَزِی بَیْم ژ
نَزَانِیْن گُنهَکَا ر.

۳۴. خُدَا یِی وِی، دُعَا یَا وِی قَبُوْل کِر و حِلَبَاژِیَا وَاْن ژ سَر وِی دَا تَالِی. بَیْگَمَان رُوْش
اَفَه؛ خُدی بَهِیْرَه، زَانَا یَه.

۳۵. پَاشِی ژ بُو وَاْن (کَاْرِیْدَسْتَان) دِیَار بُو - پِشْتِی نِیْشَانِیْن فَبْرِی دِیْتِن - کُو یُوْسُف بَیْگَنَه

و بِيْرِي يَهٗ، (يَا بَاشْ اَوَهٗ) حَتّٰى دَمَكِيْ يٰٓ زَيْنٰدُنْكِرُنْ (ژِ بُو رِيْ لِيْرُ گُوْتِنِيْنْ خَلِكِيْ
بِگَرِنْ و سَرْمَا خَوَهٗ ژِي پِيْ قَشِيْرِنْ).

۳۶. دِگَلْ وِي دُو خُوْرَتِيْنْ دِنْ ژِي كَنْتَهٗ زَيْنْدَانِيْ. يَكِي ژِ وَاَنْ گُوْت: مِّنْ دِ خَوْنَا خَوَهٗ دَهٗ
دِيْتْ كُو مِّنْ تَرِيْ دِگُفَاشْتْ و سَرَابْ چِيْدِكِرْ. يِيْ دِنْ ژِي گُوْت: مِّنْ ژِي دِيْتْ نَاَنْ
لِسَر سِرِيْ مِّنْ بُو و طَيْرَانْ ژِي دِخَوَارْ. دَهٗ كَا شِيْرُوْقِيَا وِي ژِ مَهٗ رَهٗ بِيِيْرَهٗ، بِرَاسْتِيْ اَمَّ
تَهٗ بَاشْ و خُوشْمِرُوْفْ دِرَازِنْ.

۳۷. (يُوسُفُ) گُوْت: بَرِيَا خَوَارِنَا كُو هُوَنْ دِخُوَنْ ژِ بُو وَهٗ يِيْ، تَقَرَّ اَزِيْ شِيْرُوْقِيَا وِي ژِ وَهٗ
رَهٗ بِيِيْرَمْ. اَفْ شِيْرُوْقِكِرُنْ ژِ وِي زَانِيْنَا كُو خُدَايِيْ مِّنْ هِينِيْ مِّنْ كَرِيَهٗ. بِيْگَمَانْ مِّنْ دَفْ
ژِ اَوَّلَا مِلَّتَكِيْ بَرْدَايَهٗ كُو باوَرِيْ بَخْدَا نَايِيْنْ و اَوْبَخُوَهٗ بِنَاخِرَتِيْ ژِي بِيِيَاوَرْنْ.

۳۸. مِّنْ دَايَهٗ پِيْ دِيْنِيْ بَافِيْنْ خَوَهٗ، اِبْرَاهِيْمُ، اِسْحٰقُ و يَعْقُوْبُ. ژِ بُو مَهٗ نَهٗ مِمْكَنَهٗ اَمَّ
تَشْتَكِيْ ژِ خُدِيْ رَهٗ بَكْنْ هُمْكُوْفْ. اَفْ لِسَر مَهٗ و لِسَر مِرُوْقَانْ كَرَمَا خُدِيْ يَهٗ. لِيْبِلِيْ
پَرِيْنْ مِرُوْقَانْ شُكْرِيْ خُدِيْ نَاكْنْ...

۳۹. (يُوسُفُ گُوْت): كَلِيْ هَفَالِيْنْ مِّنْ يِيْنْ زَيْنْدَانِيْ! اَرِيْ، مَا اَوَّ اِلِهِيْنْ ژِ هَفْ بَلَاْفْ و
جُدَا چِيْتِرِنْ يَانَ اَوَّ خُدَايِيْ يَكْ و تَكْ، فَهَازْ؟

۴۰. اَوِيْنْ كُو هُوَنْ دِ شُوْنَا خُدِيْ دَهٗ وَاَنْ دِهَجِيْبِيْنْ، بَسْ هِنْ نَافِيْنْ كُو (ژِ نَزَانِيْنْ فَهٗ) وَهٗ
و بَافِيْنْ وَهٗ اَوَّ بَنَافْ كِرِنَهٗ (و ژِ بُو خَوَهٗ وَهٗ اَوَّ كِرِنَهٗ اِلَآهٗ). خُدِيْ ژِي دَرْ بَارِيْ وَاَنْ دَهٗ
تُو دَلِيْلْ دَانْخُسْتِيَهٗ. دَسْتِهَلَاتِيْ، بَسْ يَا خُدِيْ يَهٗ، فَرْمَانْ لَوَهٗ كَرِيَهٗ كُو هُوَنْ عِبَادَتِيْ
وِي تَبِيْ بَكْنْ. اَفَهٗ، دِيْنِيْ رَاسْتْ و دُرِسْتْ. لِيْبِلِيْ پَرِيْنْ مِرُوْقَانْ (فِيْ) نِرَازِنْ.

۱ يُوسُفُ خُوشْتْ ژِ رُوشَا خُوْرَتَانْ اِسْتِفَادَهٗ بَكَهٗ و دِيْنِيْ حَقْ ژِ وَاَنْ رَهٗ بَدَهٗ زَانِيْنْ. بَرِيَا كُو تَعْبِيْرَا خَوْنَا
وَاَنْ بِيِيْرَهٗ ژِ وَاَنْ رَهٗ رَاگَهَانْدْ كُو اَوَّ لِسَر دِيْنِيْ حَقَهٗ، زَانِيْنَا وِي، ژِ جَمَّ خُدَايِيْ وِي ژِي رَهٗ هَاتِيَهٗ. خَلِكِيْ
مِسْرِيْ ژِي دِ رِيْتِيَا شَاشْ دَهٗ نَهٗ، يَغْنِيْ پِيْشْگُوْتِنَكْ نَامَادَهٗ كِرْ و دِيْنِيْ حَقْ ژِ وَاَنْ رَهٗ گُوْت. هَا اَفْ نَايْتْ و
هَر سِيْ نَايْتِيْنْ لِدُوفِيْ دِ بَارَا فَيِ يَكِيْ دَهٗ نَهٗ.

۴۱. هَفَالَيْنِ مِنْ يَبْنِ زَيْنْدَانِي! (هَرْجِي خَوْنَيْنِ وَه نَه)، يَكْ زِي وَه (هَرْ وَكِي بَرِي، ديسا) دِي بَبَه مِيْگَرِي خَوْنَدِي خَوه. هَرْجِي يِي دِنَه، اَو زِي دِي بَدَارِي قَه يِي دَالْقَانْدِنِ وَ طَيْرِ دِي زِي (مِيْزِي) سَرِي وَي بَخُون. اَو خَوْنَا كُو دَر بَارِي وَي دَه وَه شِيرُوْفَه زِي مِنْ دِخَوْسْتِ بَدَاوِي هَات (و وَكَه مِنْ كُوْتِي اَوِي وَرَه جَه).

۴۲. (يُوْسُفَ)، زِي هَرْدِيَان، زِي يِي كُو يَقِيْنِ زَانِبُو كُو اَوِي رَزْكَارِ بِيِي رَه كُوْت: لَجَمِ خَوْنَدِي خَوه مِنْ دِي بِيَرِ بِيْنَه، (زِي رَه بِيِيْزَه: جُوَانَكْ بِنَحَقِي كَتِيْه زَيْنْدَانِي. بَلَكِي مِنْ زِي زَيْنْدَانِي سَرَبَسْتِ بَرْدَه). لِيْبَلِي شَيْطِيْن، زِي بِيَرَا وَي بَر كُو اَو بَحْسَا يُوْسُفَ لَجَمِ خَوْنَدِي خَوه بَكَه. زِي بَر فَيِي يَكِي (يُوْسُفَ) چَنْد سَالِيْنِ دِنِ زِي دِي زَيْنْدَانِي دَه مَا.

۴۳. مَلِكِي مِسْرِي كُوْت: مِنْ (دِي خَوْنَا خَوه دَه) حَفْتِ چِيْلَكِيْنِ قَلَو دِيْتِنِ كُو حَفْتِ چِيْلَكِيْنِ قَلُسْ اَو دِخَوَارِنِ وَ مِنْ حَفْتِ سَنْبِلِيْنِ هِيْشِيْنِ وَ حَفْتِ سَنْبِلِيْنِ هَشَكْ دِيْتِنِ. گَلِي گَرَه گِرَان! اَكْرَ هُونِ خَوْنَا شِيرُوْفَه دِيْكِنِ دَه كَا خَوْنَا مِنْ زِي زِي مِنْ رَه شِيرُوْفَه بِيْكِنِ.

۴۴. (شِيرُوْفَكَارَان) كُوْتِنِ: آف (خَوْنَا تَه)، خَوْنَرُوْرَكِيْنِ (خَوْنِيْنِ بِيُوَاتَه تَه). اَم شِيرُوْفِيَا خَوْنِيْنِ وَلِي زِيَانِنِ.

۴۵. زِي هَرْدِيَاْن اَوِي كُو خَلَاَصْ بُوِي، پَشْتِي دَمَكَه دِرِيْز (يُوْسُفَ) دِي بِيَرَا خَوه نَانِي وَ كُوْت: اَزِي شِيرُوْفِيَا وَي (خَوْنِي) زِي بُو وَه بِيِيْزَم، فَيِيْجَا مِنْ بِيْشِيْنِ (زَيْنْدَانِي).

۴۶. (مِيْگَر، هَاتَه جَمِ يُوْسُفَ وَ زِي رَه كُوْت): اِي يُوْسُفَ! هِي مَرُوْفِي رَاسْتَكُو! دَه كَا دِي بَارَا حَفْتِ چِيْلَكِيْنِ قَلَو دَه كُو حَفْتِ چِيْلَكِيْنِ قَلُسْ وَانِ دِخَوَارِنِ وَ دِي بَارَا حَفْتِ سَنْبِلِيْنِ هِيْشِيْنِ وَ حَفْتِ سَنْبِلِيْنِ هَشَكْ دَه (فِي خَوْنِي) زِي مَه رَه شِيرُوْفَه بَكَه. اَز هِيْشِيْدَارِمِ (شِيرُوْفِيَا تَه يَا رَاسْت) لِمَرُوْفَانِ فَاكْرِمِ دَا كُو اَو زِي هِيْنِي رَاسْتِي بِيْنِ.

۴۷. (يُوْسُفَ) كُوْت: وَكِي عَادِيْتِيْنِ خَوه، حَفْتِ سَالَانِ لِيِي هَفْ دَخْلِي بِيْجِيْنِ بَشْتَرَه - زِي بَلِي هِنَكِي كُو هُونِ دِي بَخُون - يَا كُو وَه چِيْنِي دِي سَنْبِلِيْنِ وَي دَه بَهِيْلِنِ.

۴۸. پِشْتَرَه، لِدُوفْ فَاَن (حَفْتُ سَالِیْنُ فِرْهَیْیَ) دِی حَفْتُ سَالِیْنُ دِژَوَارُ وَ تَنَگِی بَیْنُ، ژ بِلِی هِنْدِکِی یَا کُو ژ بُو تَوْفْ وَه هِلَانِی، هُون دِی یَا کُو وَه ژ بُو وَان (سَالِیْنُ غَلَایِی) دَا یِی هَفْ بِخُون.

۴۹. پِشْتَرَه، لِدُوفْ فَاَن (حَفْتُ سَالِیْنُ بَتَنَگَاسِی) سَالَکَه وَ سَا دِی بَی کُو تَارِیکَارِیَا مِرُوفَان (بَبَارَانِی) دِی بَی کِرَن وَ آو دِ وِی سَالِی دَه (مِیَوَه یَان ژ پِرَانِی) دِی بَگْشِیْن (و ژ بُو خَوَه شَرَبْتُ وَ شِیْلِی وَرْگِرَن).

۵۰. (دَمَا مَیْگَر، ژ وَان رَه آف شِیروُفَه نَانِی) مَلِکْ گُوت: کَا یُوسُفْ ژ مَن رَه بَیْنُ. چَه دَمَا قَاصِد (ی مَلِکْ) هَات جَم یُوسُفْ، (یُوسُفْ، ژِی رَه وَه) گُوت: لِحُونْدِی خَوَه فِکَرَه وَ ژِی بَیْرِسَه: رُوشَا وَان پِیْرَکِیْن کُو دَسْتِیْن خَوَه بَرِیوون چَه بُو؟ بَیْگَمَان خُدایِی مَن حِیلَه وَ پِیْلِیْن وَان دِرَانَه.

۵۱. (فَیْجَا مَلِکْ، گَازِی وَان ژَنان کِر وَ ژ وَان رَه) گُوت: رُوشَا وَه چَه بُو، دَمَا وَه یُوسُفْ بَبَالْ خَوَه فَه دَاخَوَازْ کَر؟ (مَا وَه خَرَابِیْکْ ژِی دِیْتَبُو؟) ژَنان گُوت: ژ بُو خُدِی آو ژ فِی بَیْرِی یَه! مَه تُو خَرَابِی ژِی نَدِیْتَه. پِیْرَکَا عَزِیْزْ گُوت: هَا فِیْگَا رَاسْتِی دَرِکْتُ مِیْدَانِی؛ مَن آو دَاخَوَازْ کِرْبُو وَ آو بَیْرِی یَه وَ بَرِاسْتِی آو ژ رَاسْتِگُویَانَه.

۵۲. (یُوسُفْ گُوت): آف (دَاخَوَازَا مَن یَا بَرَاءَتِی) ژ بُو فِی یَه دَا کُو سَرُور بَرَانَه کُو مَن لَیْشْتُ وِی خَا یِیْتِی لَی نَکِرِیَه. بَیْگَمَانْ خُدِی حِیْلِیَا خَا یِیْتَان بَسَر نَاخَه.

۵۳. (پِیْرَکَا عَزِیْزْ گُوت): آز نَفْسَا خَوَه بَیْرِی نَاکِم، بَرِاسْتِی نَفْسْ زِیْدَه خَرَابِخَوَازَه. لَیْیَلِی بَی کُو خُدایِی مَن لَی هَاتِبَه رَحْمِی وَ پَارَاسْتِبَه آو جُدَا یَه. بَیْگَمَانْ خُدایِی مَن گَنَهْ بَیْرَه، دِلُوفَانَه.

۵۴. مَلِکْ گُوت: یُوسُفْ ژ مَن رَه بَیْنُ دَا کُو آو وِی ژ خَوَه رَه بَکِم (شِیوَرْمَنْدِکِی) تَا یِیْت.

فَیْجَا دَمَا مَلِکْ بِيُوسُفَ رَه پِیْشِی، زِي رَه گُوت: اِيْرُو، تُو لِبَال مَه خَوْدِي جِهَكِي بِلندي و تُو مِرْوَفَكِي پِيَاوَرِي.

۵۵. (يُوسُفَ زِي رَه) گُوت: مَن دِيْته سَر گَنْجِيْنِيْن مِصْرِي، بَراسْتِي اَز مِرْوَفَكِي اَمِيْن و پَارِيْز کَارَم.

۵۶. بِيْشِی تَاوَابِي مَه دَرَفْت دَا يُوسُفَ: لِنَاخَا مِصْرِي، لِيْجِهِي کُو اَو دِخَاوَه تَقْدِرَه. اَم کِي بَقِيْن رَحْمَا خَوَه دِيْگِهِيْنِي و اَم پَرُويا فَتْجِيْکَارِيْن رَاسْت و دُرِسْت فَت و نَدَا نَاکِن.

۵۷. ژ بُو يِيْن کُو باوَرِي بِيْنِن و ژ خُدِي بِيْرَسِن، پَرُويا تَاخَرْتِي هِي چِيْتِرَه.

۵۸. بَرَايِيْن يُوسُفَ هَاتِن و چُوْنَه بَالِي، فَيْجَا وِي اَو نَاس کِرِن. لِيْلِي وَان اَو نَاس نَدِرْ.

۵۹. دَمَا يُوسُفَ بَارِي وَان بِيْگُورِي حَوْجَدَارِيَا وَان حَاَزِر کِرْ، (ژ وَان رَه) گُوت: (کُو هُون فَي جَارِي هَاتِن) بَرَايِي خَوَه يِي ژ بَاقِي زِي ژ مَن رَه بِيْنِن (دَا اَز بَرَانِم کُو هُون رَسْت دِيِيْن)، مَا هُون نَابِيْنِن کُو اَز يِيْفَانِي بِيْکِيْمَاسِي تَرَه دِکِم و اَز چِيْتِرِيْن مِيْقَانَحُوْنِم.

۶۰. اَکَر هُون وِي نِيْنِيْن جَم مَن، اِيْدِي ژ بُو وَه لِيْجَم مَن پِيْشَانْک تَنَه و نِيْزِي مَن نَبِن!

۶۱. زِي رَه گُوتِن: اَمِي وِي ژ بَاقِي وِي بَخَاوَزِن، بِيْگَمَان اَمِي فَي بَكِن.

۶۲. (يُوسُفَ) ژ خَزْمَتْکَارِيْن خَوَه رَه گُوت: سَرْمِيَانِي وَان بِيْخِن نَاف بَارِيْن وَان، دَمَا فِکَرِيَان نَاف مَالْبَاتَا خَوَه دَا کُو اَو وِي (سَرْمِيَانِي) نَاس يَكِن؛ مُحَقَق اَوِي فِکَرِن.

۱ مَلِکْ حَوْسْت، اَو بَخَوَه شِيْرُوْفِيَا خَوَا خَوَه ژ يُوسُفَ بِيْهِيْزَه، وِي زِي تَعْبِيْرَا خَوَا وِي زِي رَه گُوت. مَلِکْ ژ يُوسُفَ پَرْسِي؛ دَفِي اَم چَاوَا تَدْبِيْرَا خَوَه بَسْتِيْن. يُوسُفَ گُوت: د سَالِيْن کُو رَحْم دِبَارَه دَه دَخْلِي پَر بِيْجِيْته و بَرِي وِي سَنُوك بکه، هَلِيْته. هَر وَه د سَالِيْن غَلَايِي دَه تِي هَم خَوَه خَوْدِي بَكِي هَم زِي تِي پَفَرُوشِي وَلايِيْن دِن و خَزِيْنِيَا خَوَه تَرَه دِرَاف بَكِي. مَلِکْ زِي رَه گُوت: اَرِي بَاشَه، لِيْلِي دِي کِي فَي کَارِي بکه؟ بَرِسْمَا فَي پَرْسِي تَايْتَا تِي يَه.

۶۳. دَمَا لِبَافِي خَوَه فَكْرِيَانِ ژِي رَه گُوتِن: بَافُو! اَم (ژ ايرُو پي فِه) ژ پِشَانِي هَاتِه
بِيَّارِکِرِن، فَيَجَا بَرَايِ مَه زِي دِگَل مَه بَشِينَه دَا کُو اَم بَخِيرَا وِي حَقِي خَوَه بِيَشِن و
بَسْتِينِن. بِيگَمَان اَمِي وِي بِيَّارِيزِن.

۶۴. (يَعْقُوبِي ژ وَاَن رَه) گُوت: هِي بَرِي، دَر بَارِي بَرَايِ وِي (يُوسُف) دَه چِه قَاس لَوَه
أَوَلَه بُويم، دَر بَارِي فِي دَه زِي بَس اَو قَاس اَزِي لَوَه أَوَلَه بِيَم! ژ بَر فِي يَكِي (اَز)
وِي دَسِيرِم خُدِي و بَس). فَيَجَا خُدا چِتَرِين پَارِيزِ كَارَه و دِلُوفَانَتَرِينِي دِلُوفَانَاه.

۶۵. دَمَا پَرَنَالِين خَوَه فَكْرِن، دِيَتِن کُو وَا يَه سَرَمِيَانِي وَاَن لَوَان هَاتِيَه فَكْرَانْدِن، گُوتِن: بَافِي
مَيُو! مَا اَم ژ فِي بِيَهْتَر اِنْدِي چِه دَخَوَازِن! قَا يَه سَرَمِيَانِي مَه زِي لِمَه هَاتِيَه فَكْرَانْدِن.
(بُوي سَرَمِيَانِي دِيسَا) اَمِي ژ خَلِكِي خَوَه رَه خَوَارِنِي بِيِنِن، اَمِي بَرَايِ خَوَه بِيَّارِيزِن
و اَمِي بَارِي دَفِيكِي لَحَوَه زِيْدَه يَكِن، بِيِنِن. اَف بَار (لِجَم مَلِك) پِشَانَكِه هِيَسَانَه.

۶۶. (يَعْقُوب) گُوت: اَز وِي (نُبِيَامِين) دِگَل وَه نَاشِينِم حَتَا کُو هُون لِسَر نَافِي خُدِي
بِيَّانَكِه سَاغَلَم و نَاسِي نَدِن مَن کُو تَقَر هُونِي وِي ژ مَن رَه بِيِنِن. ژ بِلِي کُو دُور لَوَه
بِي گَرْتِن (هُون بِيَجَا رَه بَمِينِن) اَو رَوُش جَدَا يَه. گَافَا اَو پِيَّانَا کُو ژ وَاَن خَوَسْتَبُو
وَاَن دَايِي، (يَعْقُوب) گُوت: خُدِي لِسَر يَا کُو اَم دَبِيژَن تَاگَاهَدَار و وَكِيلَه.

۶۷. پِشْتَرَه وَهَا گُوت: گَلِي گَرِيَن مَن! هُون تَف دِ دَرِيكِي دَه نَكْفَن (مِسْرِي)، دِ دَرِييَن
ژ هَف جَدَا رَه تِيكْفَنِي. لِيلِي اَز نَكَارِم تَا کُو خُدِي ژ بُو وَه نَفِيسِيَه ژ سَر وَه بَدَم
تَالِي. لُورَا حُكَم و فَرْمَان تَبِي يِي خُدِي يَه. ژ بَر فِي يَكِي مَن تَبِي خَوَه سِپَاژِيَه وِي
وِيشْتِي فِي بَلَا خَوَسِيَّيَر هَر خَوَه بَسِيَّيَرِن وِي.

۶۸. چَاوَا کُو بَافِي وَاَن لَوَان شِيرَت كِرْبُو كَنِن هُنْدِر - اَف تَدَبِير نَبُو کُو تَشْتَكِي ژ تَقْدِيرَا
خُدِي ژ سَر وَاَن بَدَه تَالِي- بَس دَاخَوَازْک بُو دِ دِلِي يَعْقُوب دَه ژ دِلِي خَوَه دَرَانِي.
بِيگَمَان يَعْقُوب، خَوَدِي زَانِينَكِه (دُورْفَرَه) بُو ژ وِي زَانِينَا مَه دَايِي، لِيلِي پَرِيَن
مَرُوفَان فِي نَزَانِن.

۶۹. دَمَا چُونَه جَم يُونُسُف، وِی بَرَايِي خَوَه (بِنِيَامِين) ثَانِي جَم خَوَه وِی رَه گُوت: اَز بَرَايِي تَه مَه (اَز يُونُسُم)، ژ بَر يَا کُو (بِمَه) کِرُن، عَمْگِين مَبَه.

۷۰. (يُونُسُف) گَاڤَا بَارِيَن وَان دَتَاگِرْتَن وَ تَامَادَه کِرُن، تَاسَا خَوَه يَا ثَافِي خُسْتَه نَاف بَارِي بَرَايِيَن خَوَه! پِشْتِي (کَاوَانِي حَرَکَت کِر) بَانْگِدِيرِکِي گَازِي کِر وَ گُوت: کَلِي کَاوَانِيَان! (رَاوَسْتَن) بَرَاَسْتِي وَه دِزِي کِرِيَه.

۷۱. (بَرَايِيَن يُونُسُف) بَرِي خَوَه دَانَه وَان وَ ژ وَان رَه گُوتَن: مَآ وَه چَه تَشْتِي خَوَه وَنَدَا کِرِيَه؟

۷۲. (مِرْوَفِين مَلِکِي) گُوتَن: مَه تَاسَا مَلِکِي يَا ثَافِي وَنَدَا کِرِيَه، ژ بُو کَسِي کُو وِي بِيَنَه بَارِي دَفْبِکِي (بَخْشِيَش) هِيَه، اَز رِي کَفِيلِي فِی مَه.

۷۳. گُوتَن: اَم سُونْد دِخُون بِيخْدِي کُو هُون رِي دِرَانِن اَم نَهَاتِه فِی دَرِي کُو لِسَر نَاخَا (مِسْرِي) تَفْدَانِي دَرِخَن وَ اَم نَه دِرِکِن رِي.

۷۴. (مِرْوَفِين مَلِکِي) گُوتَن: بَاشَه کُو هُون دَرَوِيَن بِن (و وَه اَو دِزِي بَه)، جَزَايِي وِي (کِرْنَا وَه) چَه يَه؟

۷۵. (بَرَايِيَن وِي) گُوتَن: جَزَايِي وِي، لَوِي تِي بَرِيَن اَوِي کُو تَشْتِي وَنَدَا دِ بَارِي وِي دَه يِي دِيَتِن. هَا جَزَايِي وِي، اَوَه کُو دَسْت لِسَر وِي يِي دَانِيَن، هَر وَسَا اَم جَزَا لِظَالِمَان دِيرِن.^۱

۷۶. فَيَجَا يُونُسُف، بَرِيَا بَارِي بَرَايِي خَوَه، دَسْت بَتَفْتِيَشَا بَارِيَن وَان کِر، پِشْتَرَه رِي تَاس رِ بَارِي بَرَايِي خَوَه دَرَانِي. بِي فِی نَاوَايِي مَه آف کَار هِينِي يُونُسُفِي کِر (دَا بِيگِهِيَشْتَا يَا

۱ لِگُورِي شَرِيعَتَا يَغُوف، مِرْوَفِي کُو دِزِي پِکَرَا جَزَايِي وِي اَو بُو کُو دَهَات گِرْتَن وَ ژ بَر مَالِي دِزِيَن سَالِکِي رِ خُودِيَن مَال رَه کُولْتِي دِکِر. لِگُورِي قَانُونِيَن مِسْرِي رِي دَار لِيَز دِهَاتِخُسْتَن وَ دُو جَارَان بَقَاسِي مَالِي کُو دِزِيَه رِي دَهَات سِتَانِدِن. يُونُسُف خُوسْت لِگُورِي شَرِيعَتَا بَافِي وَان، جَزَا بَدَه وَان.

کُو وِی دَخوُسْت). وِی نَدِکَارِی لِگُورِی قَانُونَا مَلِکْ بَرَايِی خَوَه لِجَمْ خَوَه رَاگِرَتَا ژ بِلِی يَا کُو خُدِی بَیْی. اَمَ کِی بَیْیَن، مَرْتَبِیَا وِی پِلِنْد دِکِن. بَرَاَسْتِی دِ سَر هَر زَانَا يِکِی رَه يِکِی ژِی زَانَا تَر هِیَه.

۷۷. (بَرَايِیَن وِی) گُوتِن: اَگَر وِی دِزِی کِرَبَه، بَرَاَسْتِی بَرَايِکِی وِی ژِی هِی بَرِی دِزِی کِرَبُو. يُوْسُفَ اَفَ (بِیْبِخَنِیَا وَان) دِ دِلِی خَوَه دَه فَشَارْت، ژ وَان رَه أَشکَرَا نَکَر، گُوت: کَس ژ وَه خَرَايَتَر نِیَنَه! خُدِی بِيَا کُو هُون دِیْبِیژَن بِيَهْتَر دِزَانَه.

۷۸. گُوتِن: اَی عَزِیْز! بَرَاَسْتِی بَا فِکِی وِی يِی کَال و مَزِن هِیَه (هَدَانَا خَوَه بُو ی تِیَنَه). دَه دِ شُونَا وِی دَه يِکِی ژ مَه بَگَرَه. بَرَاَسْتِی اَمَ تَه ژ فَنجِی کَارِیَن رَاَسْت و دُرِسْت دِیْبِیَن.

۷۹. گُوت: اَز بَخُدِی خَوَه دِپَارِیژَم، دِ شُونَا يِی کُو مَه تَا سَا خَوَه دِ بَارِی وِی دَه دِیْتِی کُو يِکِی دِن اَمَ بَگَرَن، بَرَاَسْتِی اَمَ وِی چَاخِی دِیَن ژ سَتَمَکَارَان.

۸۰. دَمَا ژ يُوْسُفِی هِیْفِیَا خَوَه بَرِیَن، خَوَه کِشَانْدِن کِیْلَکِکِی (و شِیْوَرَا خَوَه کِرَن) مَزِنِی وَان گُوت: مَا هُون نِزَانِن کُو بَا فِی وَه بَخُدِی ژ وَه پِیَا نَکَه سَاغَلَم وَرْگَرْت (کُو هُونِی کُرِی وِی لِی فِکِرِیَن) و هِی بَرِی ژِی دَر بَارِی يُوْسُفَ دَه کِیَا سِیَا کُو وَه کِرِی (هِی ژ بِيَا وِی نَچُوِيَه). فِیْجَا اَز بَخَوَه، دِی ژ فِی اَرْدِی نَیْمَه دَر حِیَا نِی کُو بَا فِی مَن دَسْتُورِی نَدَه مَن، تَان ژِی خُدِی ژ بُو مَن (بَرَهَابُونَا بَرَايِی مَن) بَرِیَا رَنَدَه و خُدِی چِیْتِرِیَنی حُکِمْدَارَانَه.

۸۱. هُون فِکِرَن جَم بَا فِی خَوَه و ژِی رَه بِيِیژَن: بَا فُو! کُرِی تَه دِزِی کِرِیَه. بَس تِشْتَا مَه بَچَا فِی خَوَه دِیْتِیَه اَمَ ژ تَه رَه دِیْبِیژَن. اَمَ يَا دِ پِشْت پَرْدِی دَه ژِی نِزَانِن.

۸۲. (اَگَر تُو بَاوَر نَکِی) ژ وِی وَلا تِی کُو اَمَ لِی بُون و ژ وِی کَارَوَانِی کُو اَمَ پِی رَه هَاتِن، بِيِرْسَه. بَرَاَسْتِی ژِی اَمَ رَاَسْت دِیْبِیژَن.

۸۳. (بَا فِی وَان) گُوت: نَا! نَفْسَا وَه ژ وَه رَه کَارِکِی وَهَا خَوَشِکُ نِیْشَان دَا و وَه ژِی کِر.

دِيسَا يَا قَنْجَ سَبْرَكَه بَرْنِدِي يَه. هَيْشِي هِيَه كُو خُدِي وَانُ يَهْفَ رَه ژ مَن رَه بِيَنَه. بِيگَن
هَر آوَه، يِي زَانَا، يِي كَارَبَنَجَه.^۱

۸۴. (يَعْقُوبُ) بَرِي خَوَه ژ وَانُ فِكْرَانْدُ، كَسْرَكُ كِشَانْدُ وَ گُوت: تَاخُ ژ بُو كُلُّ وَ كُوفَانِيْنُ
يُوسُفُ! ژ بَر غَا (يُوسُفُ) سِيپِيكِي تَأْفِيْتَه سَر هَرْدُو چَافِيْنُ وَي (اِيْدِي يِي نَدِيْدِت)،
فِيْجَا كَرَبَا خَوَه دِ دِلَه خَوَه دَه هِشْتُ.

۸۵. (زَارُوْكِيْنُ وَي زِي رَه) گُوتِن: سُوْنْدُ بَخْدِي، تُو هَر يُوْسُفُ بِيِرُ تِيْنِي، حَتَا بَرُ يِهَلَاكِي
فَه بِيْجِي يَانُ زِي تُو دِي (ژ كَرَبَا يُوْسُفُ) بِيْمَرِي.

۸۶. (يَعْقُوبُ) گُوت: بَرِاسْتِي اَز دَرْدُ وَ كُوفَانِيْنُ خَوَه تِيْنِي حَوَالِي خُدِي دِيكُم. تِشْتِي اَز
ژ خُدِي دِرَانِمُ هُونُ نِرَانِمُ.

۸۷. كُرِيْنُ مَنُو! هَرَن رُنْدُ لِيُوسُفُ وَ بَرَايِي وَي بِيْگَرَن. هَيْشِيَا خَوَه ژ رَحْمَا خُدِي قُتُ نَكِنُ،
بِيْگَن ژ دِسْتَكَا كَافُو يِي فَه تُو كَسُ ژ رَحْمَا خُدِي بِيْهِيْشِي نَابَه.

۸۸. (فِيْجَا لِسَرُ فِي شِيْرَتَا بَافِي خَوَه فِكْرِيَانُ مِسْرِي) گَا فَا چُونَه بَالُ يُوْسُفُ، زِي رَه
گُوتِن: اَي سَرُوْرَا! بَرِچِيُوْنِي دِسْتُ دَانِيَه سَرُ مَه وَ خَلَكِي مَه، مَه سَرْمِيَانَكِي نَهِيْرَا ژ
تَه رَه تَانِي (وَ اَمُ هَاتِيَه)، اِيْدِي (بِيْشِي سَرْمِيَانِي) بَقَاسِي كُو تِيْرِي مَه بَكَه، بِيَا تَمَامُ ژ
بُو مَه بِيْفَه وَ فَنَجِيكِي لِمَه بَكَه (بَرَايِي مَه بَدَه مَه)، بِيْگَن خُدِي دِي خَلَاتَا خِيْرُكِرَانُ
بَدَه وَانُ.

۸۹. (يُوسُفُ، ژ وَانُ رَه) گُوت: دَمَا هُونُ نَزَانُ بُونُ، تَقَرُّ هُونُ دِرَانِمُ كَا وَه چِه بَسْرِي
يُوسُفُ وَ بَرَايِي وَي كِرُ؟

۱. بَرَايِيْنُ يُوْسُفُ ژ بَرُ كُو بَرِي ژ بَافِي خَوَه رَه دَرُو كَرُبُونُ، بَافِي وَانُ نَخُوسْتُ فِي جَارِي ژ رَاسْتِيَا وَانُ بَاوَرُ
بَكَه وَ ژ وَانُ رَه وَهَّا گُوت: نَا، نَفْسَا وَه ژ وَه رَه كَارَكِي وَهَّا سِيْجِي نِيْشَانُ دَايَه، هَكَه نَه وَهَّا بَه، عَزِيْرُ
كُو دِرَانَه كُو لِكُورِي شَرِيْعَتَا مَه جَزَايِي دِرُ اَفَه كُو وَكُ دِيْلُ وَرَه گُرْتِنُ؟

۹۰. (بِرَايَانِ زِي رَه) گُوتَن: آري، برآستي زِي تُو يُوْسُفِي؟ گُوت: (بَلِي)، اَز يُوْسُفَم وَاَفَ زِي بِرَايِي مَنَه. خُدِي كَرَم بَمَه رَه كِر (كُو اَم گَهَانْدَن جَم هَف). بِيگَمَان رَوُش آفَه، كِي (ژ خُدِي) بَتَرَسَه و سَبْرِي بَكِيشَه، فَيَجَا خُدِي تَقَرُ پَرُويَا فَنَجِيكَارَان وِنْدَا نَاكَه.

۹۱. (بِرَايِيَن وَي زِي رَه) گُوتَن: اَم بَخُدِي سُونْد دِخُون كُو خُدِي تُو دِ سَر مَه رَه گَرْتِيَه و برآستي مَه دَر بَارِي تَه دَه غَلْتِي كَرِيَه.

۹۲. (يُوْسُف، ژ وَاَن رَه) گُوت: اِيَرُو اَز لَوَه نَاگِرَم، خُدِي دِي لِكَنَهِيَن وَه بِيُورَه، بِيگَمَان اَو دِلُوَفَانَتِرِي دِلُوَفَانَه.

۹۳. فَي كِرَاسِي مَن بِيَن بَاْفِيَزَن سَر رُويِي بَاْفِي مَن، چَاْفِيَن وَي دِي رُويِي بِيَن و مَالْبَاتَا خَوَه تَفِي بِيَن جَم مَن.

۹۴. دَمَا كَارَوَان (ژ مِسْرِي) دَرَهَات، بَاْفِي وَاَن (ژ يِيَن لِيَجَم خَوَه رَه) گُوت: اَكِر هُون ژ مَن رَه نَبِيَزَن، تَه ژ پِيرِيَتِي عَاقِلِي خَوَه وِنْدَا كَرِيَه و تُو نَزَانِي چَه دِيِيَزِي، باوَر بَكِن كُو بِيَهْنَا يُوْسُف تِي مَن.

۹۵. (وَاَن زِي، زِي رَه) گُوت: اَم بَخُدِي سُونْد دِخُون كُو تُو هِي زِي دِي وِي شَاشِيَا خَوَه يَا بَرِي دَه يِي.

۹۶. دَمَا مَزْگِيَنَبَر هَات، كِرَاسِي يُوْسُف ثَاْفِيَت سَر رُويِي يَعْقُوب، چَاْفِيَن وَي رُويِي بُون. (يَعْقُوب ژ وَاَن رَه) گُوت: مَا، مَن ژ وَه رَه نَكُوتِيُو اَز (بُوَحِيَا) ژ جَم خُدِي تَشْتِي هُون نَزَانِن اَز يِي دَرَانِم؟

۹۷. (زَارُوَكِيَن وَي، زِي رَه) گُوتَن: هِي بَاْفِي مَه! لِيُبُورِيْنَا گَنَهِيَن مَه ژ خُدِي بَخَوَاَزَه! برآستي اَم دِ شَاشِيَا دَه بُون.

۹۸. (يَعْقُوب، ژ وَاَن رَه) گُوت: اَزِي لِيُبُورِيْنَا گَنَهِيَن وَه ژ خُدَايِي خَوَه بَخَوَاَزَم. بِيگَمَان خُدَا گَنَهِيَرِيَه، دِلُوَفِيَنَه.

۹۹. گَاثَا (تَفْ بَهْفَ رَه) چَوَنَه جَم يُوْسُفُ، وِي دِي وَ بَافِي خَوَه هَمِيَز كِرَن وَ گُوت: بَدَسْتُورَا خُدِي، بَتُولِي تِيكَن (مِسِرِي).

۱۰۰. دِي وَ بَافِي خَوَه دَرَانِيَن سَر تَخْت، (لَتِشْتَا خَوَه) اَو رُونَانْدَن. تَفْكَانِ زِي رَه خَوَه نَزَم كَر. (يُوْسُفُ) گُوت: اِي بَافِي مَنُو! هَا آفَه، شِيروَقِيَا وِي خَوَنَا كُو بَرِي مَن دِيئُو. خُدَايِي مَن اَو ثَانِي جَه. بِيگَن خُدَايِي مَن قَنجِي لِي مَن كَر كُو اَر زِي نَدَانِي دَرَانِيَم، پَشْتِي كُو شِيْطِيَن نَافِرَا مَن وَ بَرَايِيَن مَن خَرَا كَر، هُون ژ چُولِي ثَانِيَن جَم مَن. بِيگَن خُدَايِي مَن كِي بَشِي كَرَمِي لِي دَكَه. بِيگَن خُدِي، هَر آوَه يِي زَانَا، يِي كَارِيَجَه.

۱۰۱. خُدَايِي مَن! تَه مُلْك (سَروري) دَا مَن، تَه شِيروَقِيَا رُونَانِيَن كُو (دِ خَوِي دَه تِيَه دِيئَن) هِيَنِي مَن كَر. اِي نَافِرِيَرِي اَرْد وَ نَاسِيَانَان! لِي دُنْيَا وَ نَآخِرِي هَر تُو يِي خَوِي وَ پَشْتَنَانِي مَن. مَن لِسَر دِيئِي اِسْلَامِي يَمِرِيَه وَ مَن بِيگِيَه خَوَشْمِرُوَقَان.

۱۰۲. (رَسُولِي مَن!) هَا آفَ قِصِيَا يُوْسُفُ زِ سَرِيَهَانِيَن عِيَنِي تَه كُو اَم وِي ژ تَه رَه وَحِي دِيَن. بِيگَن دَمَا وَ اَن بَرِيَارَا كَارِيَن خَوَه دِدَا وَ پِلَانِيَن خَوَه دِيَكِرَن تُو تَه لِيَجَم وَ اَن بُوِي (حَتَا كُو تُو فَي بَرَانِي).

۱۰۳. چَندي تُو بَشِي زِي دِيَسَا پَرِيَن مِرُوَقَان بَاوَرِي نايِيَن.

۱۰۴. حَال آفَه كُو تُو زِ بَرَا كِهَانْدَا فَي (قُرْآنِي) تُو حَقِي كِي ژ وَ اَن نَآخَوَازِي. آفَ قُرْآنَ ژ تَمَامِي خَلَكِي رَه بَس شِيَرَت وَ بِيَرْتَانِيَه.

۱۰۵. لَارْد وَ نَاسِيَانَان چَقَاس نِيَسَانِيَن خُدِي هَنَه كُو اَو دِ بَر وَ اَن رَه دِيُورَن، وَ اَن دِيِيَن وَ بَرِي خَوَه ژ وَ اَن قَدِگَرِيَن.

۱۰۶. پِرَانِيَا وَ اَن، بَس بَنَاوَايِي كُو ژ خُدِي رَه هَفِيَشْكَان چِيَكَن بَاوَرِي پِي تِيَن.

۱۰۷. مَا اَو ژ هَاتِنَا عَذَابِي خُدَا كُو وَ اَن تَقَان بَدَه بَر خَوَه، يَان زِي ژ رَابُونَا قِيَامَتِي ژ نَشْكَآ فَه - بِيِي كُو هَايَا وَ اَن زِي چِيَه - اَوَلَه بُونَه؟

۱۰۸. (رَسُولِیْ مِنْ! زِ وَاَنْ رَه) بَیْزَه: هَا فَآ یَه رِیَا مِنْ، اَز (خَلِکِی) فَدِخَوِیْم دِیْنِی خُدِی،
اَز وَاوِیْن کُو لَیْی مِنْ تِیْن، لِسَر رِیْکَه رُوْنَاکِیْن، اَم خُدِی (زِ هَفْشِکَاَنْ) پَاک دِیْرِیْن
و اَز نَه زِ مُشْرِکَاْنِم.

۱۰۹. مَه بَرِی تَه زِ خَلِکِیْن بَاَزَاْرَاَنْ، بَس زِ مِیْرَاَنْ رَه وَحِی شَانْدِیَه. مَا (کَاْفِر) هِیْج لَارْدِی
نَاگَرِیْن کُو بَیْنِیْن اَنْجَاْمَا وَاَنْ (اِنْکَاَرْکَرِیْن) بَرِیَا وَاَنْ چَاوَا بُوِیَه؟ مَالَا نَاخِرَتِی تَقَرُّ زِ
بُوْوَائِیْن کُو خَوَه (زِ گَنَهَاَنْ) دِپَارِیْزِیْن چِیْتَرَه. مَا هُوَنْ هِیْی زِی اَقِلِی خَوَه بِکَاَرْ نَاِیْنِیْن
(کُو اِیْدِی هُوَنْ بَاوَرِی بَیْنِیْن)؟!

۱۱۰. دَمَا پِیْخَمَبَرِیْن زِ بَاوَرِیْئَا نِیْنَا گَلِی خَوَه بَیْهَیْشِی بُوَنْ و حِزَرِ کِرِیْن کُو اَوْ زِ بَرِی گَلِی
خَوَه فَه هَاتَه دَرَوَانْدِیْن، هَنْگِی تَارِیْکَا رِیَا مَه زِ وَاَنْ رَه تِی. فِیْجَا اَم کِی بَقِیْن وِی (زِ
بَلَاِیْن) رِزْگَاَرْ دِکْن. بَیْگَاَنْ عَذَابِی مَه زِ سَر دَسْتْکَا گَنَهْکَاَرْ نَاِی زِفَرَاَنْدِیْن.

۱۱۱. سُوْنْد بَه، دِ قَسِیْیَنْ وَاَنْ (پِیْخَمَبَرِیْن کُو بُوْرِیْن وَاْمُتِیْن وَاَنْ دَه وِ دِ سَرِیْهَاتِیَا
یُوْسُف و بَرَاِیْن وِی) دَه زِ خُدا نَهْشَاَنْ رَه پَر دَرَس و عِبْرَت هَنَه. (اَفْ قُرْئَاَنْ) نِیْنَه
کُو نَاخَاْفَتِیْنکَه لَیْئَا نِیْنِی بَه؛ لَیْیَلِی اَوْ کِیْتِیْیَنْ بَرِیَا خَوَه رَاَسْت دِیْرَه، زِ هَر تَشْتِی رَه
دِپَاَرْکَر و رُوْنِیْکَرَه و زِ بُوْیِیْن بَاوَرِی تِیْنِی رَه، رِیْبَر و رَحْمَتَه.

۱۳. سُورَه یَی رَعْدُ

سُورَه یَی رَعْدُ ۴۳ (چَل و سِی) تَاِیْتَه. لِمَدِیْنِی دَاکْتِیَه. زِ بَر کُو دِ تَاِیْتَا ۱۳ اَنْ دَه بَیْزَا رَعْدُ
بُوْرِیَه کُو اَوْ بَمْعِیَا تَقَرَّفا بَرُوْسْکِی تِی، زِی رَه سُورَه یَی رَعْدُ هَاتِیَه گُوْتِیْن.

بِنَافِیْ خُدَاِیْ کُو رَحْمَنْ رَحِیْمَ

۱. اَلْف، لَام، مِیْم، رَا. اَفْ تَاِیْتِیْن کِیْتِیْی نَه و یَا کُو زِ خُدَاِیْ تَه زِ بُو تَه هَاتِیَه هِنَاَرْتِیْن
حَقَه، لَیْیَلِی پَرِیْن مَرُوْفَاَنْ اِیْمَاْنِی نَاِیْنِیْن.

۲. اَوَيَّ كُو تَاسِيَانْ بِيَسْتُونْ (بِتَاوَايِي) كُو هُونْ دِيْبِيْنْ بِلَنْدْ كِرُنْ خُدِيْ يَه، پَاشِي لِسَرْ عَرَشِي حُكْمَرَانِي رَاسَرْ بُو؛ رُوژ وَ هِيْفْ (ژ فِينَا خَوَه رَه) بَرْدَسْتْ كِرُنْ كُو هَر يَكْ ژ وَاَنْ حَيَانِي دَمَكَه دِيَارْ كِرِي دِ چَرخَا خَوَه دَه دِگَرَه. خُدِي، كَار وَ بَارِي خَوَه، مِلْكْ وَ دَسْتَهَلَاتِيَا خَوَه بَرِي فَه دِيَه، نِيْشَانِيْنْ يَكِيْتِي وَ قُدْرَتَا خَوَه بَرْفَرَه رُوْنِي دِكِه، دَا كُو هُونْ بِيْچُونَا حِزُورَا خُدَايِي خَوَه ژ دِلْ بَاوَرِي بِيْنِي.

۳. اَوْ خُدَايِي كُو آژْدْ رَاخْسِيْتِه وَ چِيَايِيْنْ تَاسِي، رُوْبَارِيْنْ هَر كِبَارْ وَ ژ هَر تَخْلِيْتِي فَيَكِيَاَنْ دُو جُوْتْ تِي دَه تَاْفَرَاَنْدَه، شَقِي دَاْفِيْرِي سَر رُوژِي وَ رُوژِي يِي دِنْخِمِيْتِه. بِيْگَاَنْ دِ قَاَنْ دَه ژ بُو جِفَاتَكَه كُو بَفِكِرُنْ، نِيْشَانْ هَنَه.

۴. دِ آژْدِي دَه بَارْزَمِيْنِيْنْ هَفْجِيْرَاَنْ، رَزِيْنْ تِرِي، چَانْدِي، خُرْمِيِيْنْ يَكْكُوْكْ وَ كُوْكْجَا دَه هَنَه، أَفْ تَفْ بِيَكْ تَاْفِي تِيْنَه تَاْفَاْدَاَنْ، دِ خَوَارِنَا وَ اَنْ دَه اَمْ هِنْكَاَنْ ژ هِنَاَنْ چِيْتَرْ دِگِرُنْ. هَا دِ قَاَنْ دَه ژِي ژ بُو جِفَاتَكَه كُو بَفِكِرَه، نِيْشَانْ وَ دَرُسْ هَنَه.

۵. اَگَرْ تُو (ژ بِيْبَاوَرِيَا وَ اَنْ) بِيْمِي عَجِيْبَايِي، فَيَجَا عَجِيْبَا مَزَنْ أَفْ گُوْتَا وَ اَنَه؛ مَا گَلُو رَاسْتَه پَشْتِي كُو اَمْ دِيْنَه تَاخْ اَمِي ژ نُو فَه بِيْنَه تَاْفَرَاَنْدَنْ؟ هَا اَوْنْ تِيْنْ كُو خُدَايِي خَوَه مَانْدَلَه دِكِنْ وَ اَوْنْ تِيْنْ كُو (رُوژَا قِيَاْمَتِي) زَنْجِيْر دِ سَتُوِيِيْنْ وَ اَنْ دَه نَه وَ اَوْ خَلْكِِيْنْ اِيْگِرُنْ، اَوِي هَر وَ هَر تِي دَه بِيْمِيْنْ!

۶. (يَا مَحْمَد!) اَوْ، بَرِيَا خَوَشِيِي لَزَا عَذَابْ لِيْتَه دِكِنْ. حَالْ أَفَه كُو بَرِيَا وَ اَنْ، گَلَكْ عَذَابِيْنْ كُو ژ وَ اَنْ عِبْرَتْ بِيْنَه گِرْتَنْ هَاتِيْتَه وَ دَرْبَاسْ بُونَه. بِيْگَاَنْ دِگَلْ كُو مَرُوْفْ ظُلْمِي لِيْخَوَه دِكِنْ ژِي، خُدَايِي تَه ژ بُو وَ اَنْ بَحْشِيْرَه وَ بِيْگَاَنْ خُدَايِي تَه عَذَابِي وَ يِي دِرْزَوَارَه.^۱

۱. مُشْرِكِيْنْ مَكِّي وَ هَا گُوْتَنْ: خُدَبِيُو! هَكَه أَفْ قُرْآنْ حَقْ بَه وَ ژ نِكْ تَه هَاتِيْتَه، ژ بَانِي فَه كَفَرَاَنْ لَمَه بِيَارِيْتَه يَانْ ژِي عَذَابِكِي ژَاَنْدَارْ بَدَه مَه. فَيَجَا تَايْتْ ژِي اِشَارَتِي فَيِي گُوْتَا وَ اَنْ دِكِه وَ وَ هَا اِفَادَه دِكِه» دِ شَوْنَا كُو اَوْ هِيْدَايْتْ وَ خَوَشِيِي بَخَوَاژَنْ، اَوْ عَذَابِي ژ تَه دِخَوَاژَنْ»

۷. اَوَيْنَ كُو كَافِرٌ بُونَه دَبِيژُن: ده بلا ژ خدایي وی مُعْجَزِيك ژي ره بهاتا خوارِي! (اَي مُحَمَّد) بِيگمان تُو بس هِشيارَكِرِي و ژ بُو هَر مِلْتِكِي گَارِيكِرِي هِدَايْتِي هِيَه.

۸. هَر مِي كا چه بري هِلْدِگِرَه و هَر مَالْزَارُوك كا چه بري دَاڤِيژَه و چه زي دَوْلِدِيَنَه هَر خدایي دِرَانه و لَجْم وی هَر تَشْت بِنْدَاژَه.

۹. (اَو خُدَا) زَانَايِي يَا نَبِنْدِي و دَارِيچَاهَه، اَوِي شَانْمَزِنِي شَانِيلِنْدَه.

۱۰. (ناخوه لَجْم خُدِي) و كَهَفَه، كِي ژ وه دِ دِلِي خوه ده گُوْتِنَا خوه فَشِيرَه و كِي ژي أَشْكِرَا بَكِه و كِي ژ وه خوه بِشَف فَشِيرَه و كِي ژي بِرُوژ دِ رِيَا خوه ده هَرَه (هَر خُدِي پِي دِرَانه).

۱۱. ژ اَنَسِين رَه لِيَشِيَا وی هِن فَرِيشْتَه هَنَه كُو وی دَشُوپِينِن و بَقَرْمَانَا خُدِي وی (ژ بَلَايِي) دِپَارِيژِن. بِيگمان خُدِي رُوْشَا (سَر و بَرِي) تُو مِلْتِي نَاگِهِيَرَه، قَنجِي و كَرْمَا خوه ژ سَر وَاَن نَابِرَه، حَتَا اَو ژ جَم خوه نَكِهِيَرِن. دَمَا خُدِي ژ بُو مِلْتِكِي عَدَابَكُ تَان بَلَايَكُ خَوُسْت، اِنْدِي ژي رَه تُو فَكْرُ تَنَه و ژ بُو وَاَن ژ بِلِي خُدِي تُو دُوُسْت و نَارِيكَارَكُ ژي تَنَه.

۱۲. اَوِي كُو دِ نَافِ تَرَس و هِيَقِيِي دَه بِرُوْسَكِي نِيَشَانِي وَه دِدَه و عَوْرِينِ گِرَان (يِنِن تَزَه بَارَان) دِنَافِرِيَنَه خُدِي يَه.

۱۳. بِرُوْسَكُ، (ژ هَر كِيَاَسِيِي) خُدِي پَاك دِدِيَرِن، (بِهَر بَاشِيِي) حَمْدِي وی دِكِن و فَرِيشْتَه ژي ژ تَرَسَا، وی پَاك دِدِيَرِن. اَو بِرُوْسَكَان دِشِيَنَه، قِيچَا كِي يَشِي بِيَرُوْسَكَان لَوَان دِدَه. حَال أَفَه كُو اَو (كَافِر)، دَر بَارِي (هِيِين و قُدْرَتَا) خُدِي دَه تِيْدِكُوْشِن. بِيگمان هِيَزَا خُدِي پَر دِرُوَاژَه.

۱۴. دُعَايَا رَاسْت و حَق هَر بِيَال خُدِي فَه يَه. اَوِي كُو دُعَا ژ بِلِي خُدِي دِكِن بَتُو نَاوَايِي اَو بَرَسَقَا وَاَن نَادِن، رُوْشَا وَاَن بَس مِيْنَا رُوْشَا وی كَسِي يَه كُو هَرْدُو دَسْتِيِن خوه

بَرِّ بَٰثَافِیْ فَهٖ فَکَهِ دَا کُوْ اَفْ بَکْهَیْزَهٗ دَفِیْ وِی و اَفْ دِیْ نَکْهَیْزَهٗ دَفِیْ وِی. بَرِّکَرِیْنَا کَافَرَانْ (ژ پُوْتِیْنْ وَاَنْ) ژِی هَرِ وِسا دِ زِیَانِی دَهٗ یَه.

۱۵. چَه تِشْتِی لَارْد و نَاسِیَاَنَانْ هَیْه و سَها وَاَنْ ژِی، سَبَهٗ و اِیْفَارَانْ، بَقِیْنْ نَفِیْنْ دِ بِنْ بَرِیَار و فَرَمَانِیْنْ خُدِی دَهٗ نَه.

۱۶. (ژ مُشْرِکَانْ رَه) بَیْیَزَهٗ: مَا کِی یَه پَرُوْرْدَکَارِیْ اَرْد و نَاسِیَاَنَانْ؟ بَیْیَزَهٗ: خُدِی یَه. نَاخَوَه مَا هُوَنْ ژِ بِلِی وِی (ژ خَوَه رَه) دُوْسْت و نَارِیْکَارَانْ دِگَرَنْ کُوْ اَوْ نِکَارَنْ قِیْدِیْکِی یَان زَارِکِی بَکْهَیْنِ خَوَه؟ بَیْیَزَهٗ: مَا یِی کُوْر و یِی بَچَافْ و کْهَیْنْ؟ مَا طَارِیْتِی و رُوْناهِی و کْهَیْنْ؟ اَرِیْ مَا وَاَنْ ژِ خُدِی رَه هِنْ هَفِیْشْکْ گَرَانْدَهٗ کُوْ وَاَنْ هَفِیْشْکَانْ و کِی چِکِرِیْیَنْ خُدِی هِنْ چِکِرِیْ نَافِرَانْدَهٗ، فِیْجَا اَوْ چِکِرِیْ ژِ وَاَنْ رَه بَهْفْ شِیْبَانَه. بَیْیَزَهٗ: خُدِی نَافِرِیْرِیْ هَرِ تِشْتِی یَه و اَوَه یِی تَکْ، یِی دَسْتِیْلَاَتْدَار.

۱۷. (مَسَلِیَا حَقْ و پُوْجِیْی، مَسَلِیَا حَبَانْدَا خُدِی و حَبَانْدَا پُوْتَاَنْ و کِی فِیْ مَسَلِیْ یَه؛) خُدِی ژِ عَوْرَانْ بَارَانْکْ بَارَانْد، فِیْجَا بَسْت و نَوَالْ بَقَاسِی تَرِیْبُوْنا خَوَه هَرِکِیْن، اِنْدِی لَهی چُو و کَفَکَه پِلَنْد دَکَلْ خَوَه رَاکِر و بَر. (مَسَلِیَا دَنْ) ؛ و کِی وِی تِشْتِی کُوْ هُوَنْ نَاکِرْ لِسَر دِکِن دَا کُوْ هُوَنْ ژِ خَوَه رَه بَکِن گُوْهَر و زِیْنْت، نَانْ ژِی پَرْتَالِیْن دَنْ، اَو ژِی دِیْن کَفَکَه و کِی یَا سَر نَافِی. هَا بَقِی نَاوَاِیْ خُدِی، نُمُوْیَا حَقْ (رَاسْتِی) و بَاطِلِی (پُوْجِی) اَشْکَرَا دَکَه. هَرْچِی کُوْ کَفَه، تِی نَافِیْتِیْن (و بَادِلْهَوَا) دِچَه. هَرْچِی کُوْ اَو تِشْتِی قِیْدِی دَدَه اِنْسِیْن، اَو لِسَر اَرْدِی دِمِیْنَه. هَا بَقِی نَاوَاِیْ خُدِی دَرَبْ و مَسَلَانْ تِیْنَه، نُمُوْیَا اَشْکَرَا دِکَه!

۱۸. اَوِیْنْ کُوْ بَکُوْتِنا خُدَاِیْ خَوَه کِرِن ژِ بُوْ وَاَنْ بَهْشْتْ هَیْه. اَوِیْنْ کُوْ بَکُوْتِنا خُدَاِیْ خَوَه نَکِرِنَه؛ اَکَر کُوْ تَقِکِی تِشْتِیْن لِسَر اَرْدِی یِیْن وَاَنْ بَه، اَوَقَاسِی دَنْ ژِی لِرْخْ بَه، تَقَرُّ دِیْ وِی گُوْری بَکِن (دَا کُوْ خَوَه ژِ اِیْگَر رَزْگَار بَکِن). هَا اَقِیْن هَا، حَسَاِیْ هَرِی خَرَابْ ژِ بُوْ وَاَنْ، جِهی وَاَنْ ژِی دُوْزْهَه و اَو چَه یِیْسَجْهَه!

۱۹. (يَا مُحَمَّدُ!) اَرِىْ اَوِىْ كُو يَقِيْنُ دِرَاَنَه آفَا كُو ژ جَم خُدَايِي تَه ژ تَه رَه هَاتِيَه حَقَه
(فِيْجَا بَاوَرِي پِي بِيْنَه) مَا دَبَه وَكِي يِي كُوْر (يِي كُو پِي بَاوَرِي نَايِيْنَه)? بِيْگَمَان بَس
يِيْن خُدَانِهْش فِئِي فَهْم دِيْكَنْ.

۲۰. اَو (خُدَانِهْش) يِيْن كُو پِيْمَا بَخُوْدِي رَه دَاَنَه بِيْجَه تِيْن و پِيْمَا تِيْن خَوَه قَت نَاشِيْكِئِيْن.

۲۱. اَوِيْن كُو خَوَه دِيْگِهِيْن نَا كُو خُدِيْ بِيْگَهَانْدَا وِي فَرْمَان كِرِيَه (مِيْمَا سَرْدَا نَا لِيْزِمَان و
مِيْمَا وِي)، ژ خُدَايِي خَوَه دَرِيْس و ژ حَسَابْدِيْتَنَكَه خَرَاب سَاو دِرْگَر.

۲۲. اَوِيْن كُو ژ بُو رِزَا خُدَايِي خَوَه صَبْرِيْ دِيْكِشِيْن، بِدْرِسْتِيْ نِيْمِيْژ دِيْكَنْ، ژ وِي رِزْقِيْ كُو
مَه دَاِيَه وَاَنْ بِدْرِيْ و اَشْكِرَا (دِرِيَا خُدِيْ دَه) خَرْج دِيْكَنْ و بَخِيْرَانْ كُنْهَانْ ژ سَر
خَوَه رَادِيْكَنْ، هَا اَفِيْن هَا بَس اَنْجَامَا خِيْرِيْ ژ وَاَنْ رَه يَه...

۲۳. بِيْهَشِيْئِيْن عَدَنِيْ نَه (جَنِّيْن لِيْيَايِيْنِيْ نَه) كُو اَو دَكْفَتَه وَاَنْ و ژ دِيْ و بَاْفِيْن وَاَنْ، ژ زِيْن
و كِنِيْسَا وَاَنْ يِيْن قَنْج ژِيْ دِيْجِيْ. فَرِيْشْتَه ژِيْ ژ هَر دَرْگِهِيْ فَه بَسَر وَاَنْ دَه دِيْجِيْن...

۲۴. سِلَاف لَوَه بَه! وَه بَصْبَرَا خَوَه اَفْ خَلَات حَقْ كِرِيَه، فِئِيْجَا چَه خَوَش اَنْجَامَه (اَفْ
مَالَا جَتِيْ)!)

۲۵. اَوِيْن كُو پِشْتِيْ پِيْمَا نَاسِيْ دَاَنَه خُدِيْ پِيْمَا خَوَه دِشِيْكِئِيْن، پِيُوْنْدِيَا كُو خُدِيْ
بِيْگَهَانْدَا وِي فَرْمَان كِرِيْ دِيْبَر و لِسَر اَرْدِيْ تَقْدَانِيْ دَرْتِيْن، هَا اَوِيْن هَانِيْ لُعْنَت
ژ بُو وَاَنَه و دُمَاهِيْكََا خَرَاب هَر ژ وَاَنْ رَه يَه.

۲۶. خُدِيْ كِيْ بَقِيْ رِزْقِيْ وِي فِرَه دَكَه و كِيْ ژِيْ بَقِيْ رِزْقِيْ وِي تَنْگ دَكَه. اَو (مُشْرِكْ)
بَرِيَا نَا دُنِيَايِيْ كِيْفْخَوَش بُوْن. ژِيَا نَا دُنِيَايِيْ، لِيْكِئِلْكََا (ژِيَا نَا) نَاخَرِيْ ژ پَارِپَرْتَالْكِ پِي
فَه نَه تِشْتِكِيْ دِنَه.

۲۷. اَوِيْن كُو كَافِر بُوَنَه دِيْيَرِيْن: دَه بِلَا ژ جَم خُدَايِيْ وِي مُعْجَزِيْكَ ژِيْ رَه بَهَاتَا هِنَاژِيْن؟

بَيِّتَهٗ: بَيِّگَانُ خُدَيِ، كِي كُو ضَلَالَتِي بِيئي اُوِي ۙ رِي دَخَهٗ (مُعْجَزَهٗ زِي تُو قَيِدِي نَادِي) و كَسِي (بُتُوِي) بِيَالُ فَهٗ فِكْرَهٗ اُوِي رَاسْتَرِي دِكِهٗ.

۲۸. اَوِيْنُ كُو باوَرِي بِخُوْدِي تَانِيَهٗ و دِلِيْنِ وَاَنْ بَزَكْرِي خُدِي رَحْتِ و تَارَامِنِ. نَاگَاھْدَارِ بِنِ، دِلِ بَسِ بَزَكْرِي خُدِي رَحْتِ و تَارَامِ دِيَهٗ.

۲۹. اَوِيْنُ كُو باوَرِي تَانِيَهٗ و كَارِيْنِ قَتِجِ كِرِنِ، ۙ رُو وَاَنْ بَخْتَوَارِي و (بِيَالُ بِيَهْسِي فَهٗ) لِيْفِكْرَا هَرِي سِيحِي هِيَهٗ.

۳۰. (يَا مُحَمَّدُ!) هَرِ وِسَا مَهٗ تُوِي ۙ اَمْتَكِهٗ وِسَا رَهٗ شَانْدِيَهٗ كُو بَرِيَا وِي گَلَكُ اَمْتِ هَاتِيَهٗ و چُونَهٗ، دَا كُو يَا مَهٗ ۙ تَهٗ رَهٗ وَحِي كَرِي تُو ۙ وَاَنْ رَهٗ بِخُوِيْنِي. اُو، خُدَايِي رَحْمُنِ مَانْدَلَهٗ دِكِنِ (باوَرِي پِي نايِيْنِ). بَيِّتَهٗ: اُو خُدَايِي مَنَهٗ، ۙ وِي پِي فَهٗ تُو خُدَا نِيْنِ، مِّنْ خَوَهٗ تَنِي سِيَارِيَهٗ وِي و فِكْرُ بَسِ بِيَالُ وِي فَهٗ يَهٗ.

۳۱. اَگَرِ بَرَاَسْتِي قُرْآنَكِهٗ وِسَا كُو چِيَا پِي بِيَهَاتِنَا مَشَانْدِنِ، يَانِ اَرْدِ پِي بِيَهَاتِنَا قُتِكِرِنِ تَانِ زِي مَرِي پِي بِيَهَاتِنَا تَاخَاْفَتِنِ (دِيَسَا دِي اَفْ قُرْآنُ بُوِيَا و دِيَسَا دِي وَاَنْ باوَرِي پِي تَنَانِيَا). نَخِيْرُ، اَفْ نَهٗ كَارِي قُرْآنِي يَهٗ؛ هَرِ كَارُ و بَارِ عَائِدِي خُدِي يَهٗ. مَا اَوِيْنُ كُو باوَرِي تَانِيَهٗ هِي ۙ زِي نَزَانِ كُو اَگَرِ خُدِي بِخُوَسْتَا دِي مَرُوْفُ تَفْ بَتَانِيَا سَرِ رِيَا رَاسْتِ؟ اَوِيْنُ كُو كَاْفِرُ بُونَهٗ، بَسْبِتُ كَرِيْنِ وَاَنْ، هَرِ بَلَايَكِهٗ مَرِنِ ۙ نَشِكَا فَهٗ دِي بِيَهْنَكِهٗ وَاَنْ تَانِ زِي اُو بَلَا دِي دَاكَهٗ نِيْزِيكِي مَالِيْنِ وَاَنْ حَتَا كُو جِفَانِي خُدِي يِي. بَيِّگَانُ خُدِي قَتِ جِفَانُ شَاشِ نَاكِهٗ.

۳۲. (يَا مُحَمَّدُ!) سُوْنْدِ بَهٗ، طِنَارِ لَوَانِ پِيخَمْبَرِيْنِ بَرِيَا تَهٗ زِي هَاتِيَهٗ كِرِنِ و مِّنْ مُهْلَتِ دَا وَاِنِيْنِ كُو كَاْفِرُ بُونَهٗ. پَاشِي (بِعَزِيْبِ) مِّنْ اُو هِنْكَافَتِنِ، فَيِجَا (خَوَزِي تَهٗ بَدِيْتَا) كَا عَدَايِي مِّنْ چَاوَا بُو!

۳۳. مَا خُدَايِي كُو چَاْفَدِيْزُ بَهٗ لِسَرِ نَا كُو هَرِ كَسِ دِكِهٗ (دِيَهٗ مِيْنَا وَاَنْ پُوْتِيْنِ كُو نَهٗ چَاْفَدِيْرِنِ؟) اُو ۙ خُدِي رَهٗ هَفْشِيْكَانِ چِيْدِكِنِ. بَيِّتَهٗ: دَهٗ كَا نَاْفَانِ لَوَانِ دِيْنِ (اُو

چه نه؟ مَا لَآرْدِیَ یَا کُو خُدا نِزَاَنَه هُونِ رِی رَه دِیْبِیْرَن؟ یَا نِ رِی هُونِ رِ کَلْشَا رِی فَه دِیْبِیْرَن؟ لَیْلِی رِ وَانِیْن کُو کَافِر بُونَه رَه فِیْل و فَنْدِیْن وَان هَاتِنَه حَمَلَانْدِن و رِ رِیَا حَقْ هَاتِنَه بَیْاشْدَخَسْتِن. خُدا کِی رِ رِی بَخَه اِنْدِی تُو کَس نِیْنَه وِی بِنَه رِیَا رَاسْت.

۳۴. رِ وَان رَه دِ رِیَا نَا دِنِیَا یِی دَه عَذَابْکَ هِیَه، عَذَابِی تَاخِرْتِی رِی هِی رِی دِزْوَارْتَرَه و رِ بُو وَان یِکی کُو وَان رِ (عَذَابِی) خُدی بَیَارِیْزَه رِی تَنَه.

۳۵. رُوشَا وِی بَهْشْتَا کُو رِ بُو مُتَقِیَانِ یِیَانِ یِی هَاتِنَه دَا یِنِ آفَه: دِ بِنِ (دَار و کُوشِکِیْن) وِی دَه رُوبَار دِهرِکِن، خَوَارِن و سِیْنِ وِی دَائِمِی نَه. آفَه، دُمَاهِیْکَا یِیْن کُو خَوَه پَارَاسْتِنَه و دُمَاهِیْکَا کَافِرَانِ رِی تَاگرَه.

۳۶. (یَا مَحْمَد!) اَوِیْن کُو مَه کِیْتَب دَانَه وَان (اَوْ جِهُو و فِلَهِن کُو مُسْلِمَان بُونَه) بَقْرَنَانَا کُو رِ تَه رَه هَاتِنَه هِنَارْتِن دِلْخُوش دِیْن (و پِی بَاوَرِی تِیْن). لَیْلِی رِ وَان دَسْتِکَانِ هِن هَنَه کُو هَنِکِی رِی مَانْدَلَه دِکِن. بَیْیَزَه: بَیْگَانِ فَرْمَانِ لِمِن هَاتِنَه کَرِن کُو آز بَس عِبَادَتِی خُدی بَکَم و تَسْتِکِی رِی رَه نِکَم هَقِیْشْک. آز (مِرُوفَان) بَس فِدْخُو یِنِم بَال دِیْنِی وِی فَه و فِکْرَا مِیْن بَس بِیَال وِی فَه یَه.

۳۷. هَر وِسا مَه قُرْآن بَزْمَانِی عَرَبِی هِنَارْت دَا کُو تُو (دِ نَافَبْرَا مِرُوفَان دَه) پِی حِکَم بَکِی. اَکْر پِشْتِی فِی زَانِیْنَا کُو رِ تَه رَه هَاتِنَه ه تُو بَدِی یِی هُوسِیْن وَان، هَا وِی چَاخِی رِ نَالِی خُدی فَه نَه دُوسْتِکِی تَه نَه رِی نِیْگَا هَدَارْکِی تَه هِیَه.

۳۸. سُونْد بَه، مَه بَرِیَا تَه رِی پِیْخَمْبَرِ شَانْدِنَه و مَه رِن و زَارُوک دَانَه وَان. یِیِی دَسْتُورَا خُدی قَت رِ پِیْخَمْبَرِکِی رَه دَرَفْت تَنَه یَه کُو مُعْجِزِیْکِی یِیْنَه، رِ هَر اَجَلِکِی رَه نَفِیْسْکَ هِیَه.

۳۹. خُدی، یَا کُو بَخَاوَه (رِ کِیْتِیْن) دِیَه و یَا کُو بَخَاوَه رِی (تِی دَه) دِهْیَلَه؛ مَکَا کِیْتِیَانِ (لُوحِ المَحْفُوزُ) لِجَم وِی یَه.

۴۰. چِه اَمّ، هِنَکِي ڙِي وِي عَذَابِي ڪُو مَه جِقَان و پِيْمَان پِي دَايَه وان، بِيْنِن سَرِي وان و نِيْسَانِي تَه يَدِن (ڙِخُو اَو جَزَايِي وَاَنه)؛ چِه ڙِي (هِيڙ مَه نِيْشَانِي تَه نَدَا) اَم تَه بَمِرِيْنِن، بَس وَظِيْفِيَا تَه ڙَاگِهَانْدِنَه. حَسَاب و جَزَا (يِي وان) ڙِي ڪَارِي مَه يَه.

۴۱. اَرِي مَآ اَو (ڪَافِر) نَابِيْنِن ڪُو اَم ڙِ هَاوَرْدُوَر ڦَه اَرْدِي (لِوَان) تَنَگ دِڪِن؟ هَر خُدِي يَه يِي ڪُو حُڪِم دَکِه، تُو ڪَس نِڪَاَرَه حُڪْمِڪِي دِ سَر حُڪْمِي وِي رَه بَڪَه و اَو، حَسَابِديْتَنَا وِي بِلَزَه.

۴۲. بِيگَمَان ڪَافِرِيْن بَرِيَا وان ڙِي (لَبَر پِيخَمْبَرِيْن خَوَه) ڦَن و ڦُوْت گَرَانْدِيُون. حَال آفَه ڪُو (پُوچِڪِرِنَا) هَمُو ڦَن و ڦُوْتَان ڪَارِي خُدِي يَه. اَو دِرَاَنه ڪَا ڪِي چِه دِکِه و دِ نِيَز دَه ڪَافِر ڙِي دِي بَرَانِن ڪَا (لِئاخَرِيِي) دُوْمَاهِيڪَا ڦَنج يَا ڪِي يَه!

۴۳. اَوِيْن ڪُو ڪَافِر بُوَنه ڙِ تَه رَه دِيِيڙِن: تُو نَه پِيخَمْبَرِي. (ڙِ وان رَه) بِيِيڙَه: دِ نَافِرَا مَن و وَه دَه خُدِي و اَوِي ڪُو ڙِ ڪِتِيِي رَانِيْن بَوَان رَه هِيَه، بِشَاهِد بَسِن.

۱۴. سُوْرَهٗ يٰٓاِبْرٰهِيْمُ

سُوْرَهٗ يٰٓاِبْرٰهِيْمُ ۵۲ (پِيْنجِي و دُو) ٽَايَتَه. ٽَايَتَا ۲۸ و ۲۹، ٽَان لِمَدِينِي و يِيْن دِن ڙِي لِمَڪِي دَاڪِتَنه. ڙِ بَر ڪُو دِ ٽَايَتَا ۳۵ و ۴۱، ٽَان دَه بَحْسَا بَرِڪَرِيْنَا اِبْرٰهِيْمُ ڪَرِيَه ڙِي رَه سُوْرَهٗ يٰٓاِبْرٰهِيْمُ هَاتِيَه ڪُوْتِن.

سُوْرَهٗ، دِ نَافَا خَوَه دَه بَحْسَا مِزَارَا عَقِيْدِي دَکِه ڪُو بَنَگَهَا وِي يَا هَرِي مَرَن: «بَاوَرِيَا بِخُوْدِي و پِيخَمْبَرَاَنه، بَاوَرِيَا بِسَاغُونَا بِشْتِي مَرِيْنِي و بِيَادَاش و سَرَايِي يَه.»

بِنَافِي خُدَايِي ڪُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. اَلِف، لَام، رَا. اَف ڪِتِيِيڪَه، مَه ڙِ بُو تَه هِنَارْت دَا ڪُو تُو مَرُوْتَان يَدَسْتُوَرَا پَرُوَرْدِڪَارِي وان ڙِ طَارِيْتِيَان دَرِيْنِي بَر رُوْنَاهِيَا رِيَا خُدَايِي سَرْدَسْتُ اِي هِيڙايِي پَسِنْدَانِيِي.

۲. اَوْ خُدَایِیْ کُو یَا لَارْدُ وَ نَاسِیَّانَانْ هَیْه هَرُ ژِی رَه یَه. ژِ بَرُ عَذَابِکِی دِرْوَارُ وَ گِرَانْ
وَ اَخْ لِکَافِرَانْ بَه!

۳. اَوْ (کَافِرْ) یَنْ کُو ژِ یَانَا دِیْنِیْ دِ سَرِ یَا نَاخِرَتِی رَه دِگِرَنْ، مِرْوَفَانْ ژِ رِیَا خُدِی دِدَنْ
پَاشْ وَ رِیَا خُدِی خَوَارْ دِ فِیَنْ. هَا اَوْ، دِ نَافْ رِیْشَاشِیکَه دُورْ دَه نَه.

۴. مَه هَرُ پِیْخَمْبَرُکْ بَسْ بِزْمَانِیْ گِلِی وَی شَانْدُ دَا کُو ژِ وَانْ رَه (بِزْمَانِیْ) وَانْ فَرَمَانِیَنْ
خُدِی) اَشْکَرَا بِکَه. فِیْجَا خُدِی، کِی بَیْشِی ژِ رِی دَرْدِخَه وَ کِی ژِی بَیْشِی تِیْنَه رِیَا
رَاسْتْ، اَوَه یِی عَزِیْزْ، یِی حَکِیْمْ.

۵. سُونْدُ بَه، مَه مُوسَا بَمْعِجِزِیَنْ خَوَه هِنَارْتْ، مَه ژِی رَه گُوتْ: گِلِی خَوَه ژِ طَارِیْتِیَنْ
کُفْرُ وَ شِرْکِی دَرِیْتَه بَبَالْ رُونَاهِیَا باوَرِیی فَه. اَوْ رُودَانِیَنْ کُو دِ رُوزِیَنْ خُدِی دَه
رُو دَانَه دِ بِیْرَا وَانْ بِیْتَه. بِیْگَمَانْ دِ فِی (بِیْرَتَانِیَنْ) دَه ژِ بُو کِسی زَیْدَه صَبَرِکِیْشْ وَ
سِپَاسْدَارْ، عِبْرَتْ وَ دَرَسْ هَنَه.

۶. دِیْبِرْ بِیْتَه دَمَا مُوسَا ژِ گِلِی خَوَه رَه گُوتْ: فَنجِیَا خُدِی یَا لِسَرْ خَوَه دِ بِیْرْ بِیْنِی، وَی
دَمَا کُو خُدِی هُونْ ژِ فَرَعُونْ وَ اَهْلِی وَی رَزْگَارْ کِرِنْ. وَانْ، هُونْ لَعَذَابِی هَرِی دِرْوَارْ
دِجِیْرَانْدَنْ، کُرِیْن وَه دِکُشْتَنْ، کِچِیْن وَه سَاعْ دِهَشْتَنْ وَ دِ فِی یِکِی دَه ژِ نِکْ خُدَایِی
وَه، ژِ بُو وَه اِمْتِحَانْکَه مَزِنْ هَبُو.

۷. دِیْبِرْ بِیْتَه دَمَا خُدَایِی وَه ژِ وَه رَه رَاگِهَانْدْ؛ اَکْرُ هُونْ شُکْرِی مِنْ بِکَنْ تَقْرُ اَزِی
(نِعْمَتِیْنْ خَوَه) لِسَرْ وَه زَیْدَه بِکَمْ وَ اَکْرُ هُونْ اِنْکَارَا (نِعْمَتِیْنْ) مِنْ بِکَنْ، بَرَاَسْتِی
عَذَابِی مِنْ پَرُ دِرْوَارَه.

۸. مُوسَا ژِی گُوتْ: اَکْرُ هُونْ وَ یِیَنْ کُو لَارْدِی هَنَه تَفْ کَافِرْ بِیْنْ ژِی (دِیْسَا هُونِی
نِکَارِیْنْ زَرَارِکِی بَدَنْ خُدِی). فِیْجَا بِیْگَمَانْ خُدِی دَوْلَمَنْدَه، هِیْزِیْ پَسِنْدِایِی یَه.^۱

۱. اَلْغَیْ: اَوِی کُو قَتْ نَه حَوْجِیی تُو یِکِی ژِ مَخْلُوقِی خَوَه یَه، ژِ بُو کُو اَوِی بَخَوَه بِیْکِیَاسِی یَه وَ خُدَانِ
سَالِخِیْنْ کَمَالِی یَه. هَمِی مَخْلُوقِی مِجْتَاجِی وَی نَه وَ حُوجْدَارِی بَالْ قَنْجِی وَ نَارِیْکَارِیَا وَی فَه نَه.

۹. اَرِیْ مَا خَبَرْنِیْ وَانِّیْنِ (اُمِّتِیْنِ) بَرِیَا وَهْ زِ بُوْ وَهْ نَهَاتَنَهْ: کَلِیْ نُوحْ، کَلِیْ عَادُ وَ سَمُوْدُ وَ وَاِنِّیْنِ کُوْلِیْ وَ اَنْ (هَاتِنِ وَ چُونَه) کُوْ زِ خُدِیْ یِیْ فَهْ کَسْ بِ (هَزْمَارَا) وَ اَنْ نَزَاَنَه. یِیْخَمْبَرِیْنِ وَ اَنْ زِ وَ اَنْ رَهْ مُعْجَزَهْ ثَانِیْنِ، فِیْجَه وَ اَنْ دَسْتِیْنِ خَوَهْ بَرِنِ سَرِ دِفِیْ خَوَهْ وَ گُوْتِنِ: اَمْ بَوِیْ یَا کُوْ هُوْنِ یِیْ هَاتَنَهْ شَانْدِنِ بَاوَرِیْ نَانِیْنِ وَ اَمْ زِ یَا کُوْ هُوْنِ مَهْ فَدُخُوْنِیْنِیْ بَغَانِنِ.

۱۰. یِیْخَمْبَرِیْنِ وَ اَنْ (زِ وَ اَنْ رَه) گُوْتِنِ: اَرِیْ مَا قِیْ دِ (هَبِیْنَا) خُدِیْ دَهْ زِیْ گُگَا وَهْ هَبِیْه، دِگَلْ کُوْ اَوْ خَالِقِیْ اَرْدُ وَ نَاسِیَاَنَه؟ اَوْ، وَهْ فَدُخُوْنَهْ دِیْنِیْ حَقْ دَا کُوْ گَنَهِنِ وَهْ بَبْخَشِیْنَه وَ هَبِیَا دَمْکَه نِشَانِکَرِیْ وَهْ لِزِیَانِیْ بَهْیَلَه. وَ اَنْ زِیْ گُوْتِنِ: هُوْنِ بَسْ مَرُوْفِیْنِ وَکِیْ مَهْ نَه. هُوْنِ دِخَوَاَزِنِ بَرِیْ مَهْ زِ پَرَسْتِنَا فَانِ پَرَسْتِیَانِ بَدَنَهْ پَاشْ، اَوِیْنِ کُوْ بَافْ وَ بَپِرِیْنِ مَهْ اَوْ دِپَرَسْتِنِ. نَاخَوَهْ (اْگَرِ رَاسْتَهْ هُوْنِ یِیْخَمْبَرِیْنِ) دَهْ کَا دَلِیْلَکَه اَشْکَرَا زِ بُوْ مَهْ بِنِیْنِ؟!

۱۱. یِیْخَمْبَرِیْنِ وَ اَنْ، زِ وَ اَنْ رَهْ گُوْتِنِ: (رَاسْتَه)، اَمْ بَسْ مَرُوْفِیْنِ وَکِیْ وَهْ نَه، لِنِیْلِیْ خُدِیْ زِ بَنْدِیْنِ خَوَهْ کِیْ بَقِیْ یِیْخَمْبَرِیْنِ دَدَهْ وِی. (هَجِیْ دَلِیْلُخَوَسْتِنَا وَهْ یَه، فِیْجَا) بَرَاَسْتِیْ بِنِیْیِ دَسْتُوْرَا خُدِیْ اَمْ نِکَارِنِ چَهْ دَلِیْلَکِیْ زِ وَهْ رَهْ بِنِیْنِ، نَاخَوَهْ بِلَا بَاوَرْمَنْدُ هَرِ خَوَهْ بَسِیْبِرِنِ خُدِیْ.

۱۲. مَا چَهْ لِمَهْ قَوْمِیْهْ کُوْ اَمْ خَوَهْ نَسِیْبِرِنِ خُدِیْ، رَوْشْ اَفَهْ کُوْ وِیْ اَمْ لِسَرِ رِیَا کُوْ اَمْ وِیْ یِیْ بَنَاسِنِ رَاسْتَرِیْ کِرَنَه. سُوْنْدُ بَه، لِسَرِ زَانَا وَهْ دَا یِیْ مَهْ تَقَرْ اَمِیْ صَبْرِیْ بَکِیْشِنِ، فِیْجَا اَوِیْنِ کُوْ دِخَوَاَزِنِ پِشْتَا خَوَهْ قَا یِمِ بَکِنِ بِلَا تَنِیْ بَخْدِیْ قَا یِمِ بَکِنِ.

۱۳. اَوِیْنِ کُوْ کَافِرْ بُوْنَهْ زِ یِیْخَمْبَرِیْنِ خَوَهْ رَهْ گُوْتِنِ: بَصُوْنْدُ، ثَانِ اَمِیْ وَهْ زِ وَ لَاتِیْ خَوَهْ

الْحَمِیْدُ: اَوِیْ کُوْ لِسَرِ زَاتْ، نَافْ، صِفَاتْ وَ کَارْ وَ بَارِیْنِ خَوَهْ لَایِقْ وَ بَابَتِیْ حَمْدُ وَ سَنَآ یَه. اَوِیْ کُوْ دِ قَرِیْ وَ تَنَکَرَّارِیْنِ، دِ تَنْدِیْ وَ خَوَشِیْ دَهْ حَمْدِیْ وِیْ تِنِ کِرِنِ. اَوِیْ کُوْ بِنِیْ سَدَمْ وَ سَبَبْ بَابَتَهْ زِ بُوْ حَمْدُ وَ سَنَآ یِنِ، لَوْزَا! یِیْ کُوْ بَکَالْ وَ تَکْوِزِیْ هَاتِیْهْ سَالِخِذَا یِنِ هَرِ اَوَه.

دَرِيْنِ تَانِ زِي هُونِي فَاَكْرَن سَرِ اَوْلَا مَه! فَيَجَا خَدَايِي وَانْ زِي وَانْ رَه يِيَامْ هِنَارْت،
(وَكُوْت): اَمِي تَقَرَّ سَتَمَكَارَانْ زِي حَوْلِي رَاكِن!

۱۴. اَمِي تَقَرَّ پَشْتِي (هَلَاكَ) وَانْ وَه لَوَارِي وَانْ بِيْجَه يَكِن. هَا آف (سَرَكْفَتِي وَ بِيْجَهوُن)
بَسْ زِي بُو وَي كَسِي يَه كُو زِي رَاوَسْتِنَا لِهَمْبَرِي مَن وَ زِي عَدَايِي رُوْرَا قِيَامَتِي دِتْرَسَه.

۱۵. (بِيْخَمْبَرَانْ) سَرَكْفَتِي خُوْسْتِن، (خُدِي زِي آو دَا وَان) وَ هَر زُوْرْدَارِي رِكْدَار زِي
خِسَار كِرِن.

۱۶. لِيْشِيَا وَي (زُوْرْدَارِي رِكْدَار) دُوْرَه هِيَه وَ آو زِي تَافَا عَدَايِي تِي تَافْدَان.

۱۷. حَوْل دَدَه دَا كُو وَي دَاَقْرَتِيْه لِيْلِي آو نَكَارَه وَي دَاَقْرَتِيْه. زِي هَر جِيْهِي فَه مِرِن تِي
سَر وَي، لِي آوِي نَه مَرَه. پَشْتِي فَي زِي زِي رَه عَدَايِي كِرَان هِيَه.

۱۸. رُوْشَا فَتْجِيَا وَانِيْن كُو بَخْدَايِي خَوَه بَاوَرِي تَايِن وَكي رُوْشَا خَوْلِيَكِي يَه كُو دِ رُوْرَكَه
بَاهُوْزِي دَه بِيْذُوْاري بَا لِي بَدَه وَ تَشْتَكِي زِي نَهِيْلَه، (هَر وَسَا يِيْن كَاْفَر) نَكَارِن زِي
كَار وَ كِرْيَارِيْن خَوَه سُوْدِي وَرْگِرِن. هَا آف رِيْشَاشِيَا دُوْر وَ كُوْر بَخَوَه يَه.

۱۹. آري مَا تُو نَزَانِي كُو خُدِي آرْد وَ تَاسِيْمَانْ بِيْحَكْمَت وَ زَانَايِي تَافَرَانْدَنَه؟! (كَلِي
مُرُوْقَان!) اَكْر خُدا، بِيْشِي دِي وَه زِي نَافِي بِيَه (و دِ شُوْنَا وَه دَه) دِي مَخْلُوْقَكِي تُو بِيْهَنَه.
۲۰. آف، لِيْر خُدا نَه زَحْمَتَه.

۲۱. هَمُو مَخْلُوْق (رُوْرَا قِيَامَتِي، بَهْمُو كار وَ كِرْيَارِيْن خَوَه فَه) دِي دَرَكْفَن پِيْشَبَرِي خُدِي.
فَيَجَا اَوِيْن كُو (دِ دُنْيَايِي دَه) بِنْدَسْت بُوْن، دِي زِي يِيْن كُو خَوَه مَزِن دِيْزِيَان رَه بِيْيِيْن:

۱ خُدِي، دِ فَي تَايْتَا پِيْرُوْز دَه، كَارِيْن كَاْفَرَانْ اِيْن قَنْج دِشِيْبَه وَي خَوْلِيَا كُو دِ رُوْرَكَه بَاْگَرِي دَه بَا لِيْبَدَه
وَ وَي بَكَه تُوْرَكَه بَلَاوَلَا. يَعْنِي كَارِيْن وَانْ چَه قَاسِي رِنْدَه وَ چَه قَاسِي پُر بَه زِي لِنَاخَرَتِي تُو فَيْدِي
نَادَه وَانْ. لُوْرَا خُدِي مُرُوْقَانْ زِي بَاوَرِيَا بَخَوَه وَ هَمُو پِيْخَمْبَرِيْن كُو شَانْدَنَه بَرِيْس دِگَرَه وَ پَشْتِي فَي،
خِيْر وَ خِلَافِي دَدَه وَانْ. نَاخَوَه مُرُوْقِيْن كَاْفَر فَيْدَا فَتْجِيِيْن خَوَه لِيْجِيْهَانِي دِيْبِيْن وَ لِنَاخَرَتِي تُو پَارَا
وَانْ يَا خِيْرِي تَنَه.

بِرَاسْتِي اَمْ دُوْفَكْتِيْنِ وَهٖ بُؤْنْ، اَرِيْ مَا فَيِّكَا هُوْنْ دِكَارُنْ هِنَكِيْ زِ عَذَابِيْ خُدِيْ زِ سَرِّ مَهٗ يَدُنْ تَالِيْ؟ دِيْ بِيِيْرُنْ: (اَمْ چِهٖ يِكُنْ)، اَكْرُ خُدِيْ اَمْ تَانِيْبُونَا سَرِّ رِيَا رَاسْتْ، مَهٗ زِي دِيْ هُوْنْ بَنَانِيْنا سَرِّ رِيَا رَاسْتْ. اِيْدِيْ زِ مَهٗ رَهٗ وَكُهَفَهٗ؛ چِهٖ اَمْ نَالْتَالِيْ يِكُنْ چِهٖ زِي اَمْ خَوَهٗ زَاكِرُنْ وَبِيْنَا خَوَهٗ فِرَهٗ كِنْ، زِ بُؤْمَهٗ تُو سِتَارْ وَ زِ عَذَابِيْ خُدِيْ زِي تُو مَفَرْتَنَهٗ.

۲۲. پِشْتِي كُو هَر تِشْت بَدَاوِي بُو شَيْطَانْ دِيِيْرَهٗ: بِيِيْكَانْ خُدِيْ بَدْرِسْتِي يِيْئَانْ دَابُو وَهٗ، مِّنْ زِي يِيْئَانْ دَابُو وَهٗ. فَيِّجَا مِّنْ دَرُو لَوَهٗ كِرْ وَ لَهْمَبَرِي وَهٗ تُو زُوْرَكَهٗ مِّنْ زِي تَنَهٗ بُو (كُو بَزُوْرِيْ وَهٗ بِيْنَم سَرِّ رِيَا خَوَهٗ)، زِ بِلِي كُو مِّنْ هُوْنْ گَارِي (اِنْكَارَا حَقِيْبِيْ) كِرُنْ، فَيِّجَا وَهٗ زِي گَارِيَا مِّنْ پَرَّانْد. ناخَوَهٗ گَارِنْدِيْ زِ مِّنْ نِكُنْ، گَارِنْدِيْ زِ خَوَهٗ يِكُنْ. نَهٗ اَزْ دِكَارْم وَهٗ (زِ عَذَابِيْ خُدِيْ) رَزْگَار يِكَمْ نَهٗ زِي هُوْنْ دِكَارُنْ مِّنْ رَزْگَار يِكُنْ! بِرَاسْتِي بَرِي نِهْا دَمَا وَهٗ لِدِنْيَايِيْ اَزْ زِ خُدِيْ رَهٗ دِكِرْم شَرِيْكَ مِّنْ قَبُوْلْ نِدِكِرْ. بِيِيْكَانْ هَجِي سَتَمَكَارِنْ زِ بُؤْ وَانْ عَذَابِكِيْ زَانْدَارْ هَبِهٗ.

۲۳. اَوِيْنْ كُو بَاوَرِي تَانِيْنْ وَ كَارِيْنْ قَنْجْ كِرُنْ، بَدَسْتُوْرَا خُدَايِيْ خَوَهٗ، اَوِيْ يِكْفَنْ بِيْهَشِيْنِ كُو دِ بِنْ وَانْ رَهٗ رُوْبَارْ دِهْرِكُنْ، هَر وَ هَر اَوِيْ لِيْ بِيْمِيْنْ. سِلَافِكِرُنْ وَ پِيْشَوَايِكِرِنَا وَانْ (زِ هَفْ رَهٗ) «بَسْ سَلَامَهٗ»!

۲۴. مَا تَهٗ نَزَانِيْهٖ كَا چَاوَا خُدِيْ مَسْلِيْكَ تَانِيْ وَ رُوْنِيْ كِرْ؛ پِيْشَكَهٗ پَاكْ وَ پَافَزْ (كُو پِيْشَا لَا اِلَهٗ اِلَّا اللّٰه) وَكِيْ دَارَكَهٗ پَافَزَهٗ كُو كُوْكَا وِيْ دِ اَرْدِيْ دَهٗ بَنَجَهٗ وَ چِفْلِيْنْ وِيْ لِبَرْ تَاسِيْئَانَا يَهٗ.

۲۵. (اَوْ دَارْ)، بَدَسْتُوْرَا خُدَايِيْ خَوَهٗ هَر گَاف مِيْوَهٗ يِيْنْ خَوَهٗ دِدَهٗ. خُدِيْ مِيْسَالَانْ زِ مِرُوْفَانْ رَهٗ تِيْنَهٗ، رُوْنِيْ دَكَهٗ دَا كُو عَبْرَتِيْ بِيْگِرُنْ.^۲

۱ سلام: وَاْتِيَا وِيْ رَزْگَارُبُونَا زِ اِيْنِشْ وَ دَاَرْدَانَهٗ، زِ رَحْمَتِيْ وَ تَنْكَاسِيْئَانَهٗ وَ اِيْمِنِيَا زِ تَرَسْ وَ اَنْدِيْشِيْئَانَهٗ. زِ خَوَهٗ لِدِنْيَايِيْ زِي مَسْلَمَانْ فَيْ دُعَايَا خَيْرِيْ زِ هَفْ رَهٗ دِكُنْ، خَيْرْ وَ خُوْشِيَا هَفْ دَخَاوَزْنْ.

۲ دِ تَابَتَا ۲۴ دَهٗ خُدِيْ گُوْتَنَا خُوْشِكْ شِيْبَانْدِيْهٖ دَاَرَا خُوْشِكْ. لُوْرَا گُوْتَنَا خُوْشِكْ فَيْكِكِيْ وِيْ كَارِيْ خُوْشِيْكَ وَ دَاَرَا خُوْشِكْ زِي بَرِيْ وِيْ فَيْكِكِيْ بَفِيْدَهٗ يَهٗ. لِكُوْرِيْ رَافَكِرِنَا مَفْسَرَانْ؛ مَقْصَدْ زِ پِيْشَا خُوْشِكْ

۲۶. مِیْنَاكَ پُتُفَا پِیْس (یا کُفْرِی) وَکِ وِی دَارَا پِیْسَه کُو ژ سَر اَرْدِی هَاتِیَه هَلِکِرُن، ژِی رَه تُو بِنَجِهی وَ مِکومی تَنه.

۲۷. خُدِی، بِنُفَا مِکُوم (تَا تَوَحِیدِی) وَانِیْن کُو باوَرِی تَانِیْن، لِزِیا نَا دُنْیا وَ نَاخِرَتِی رَا دِگَرَه وَ خُدِی سَتَمْکَارَان ژِی ژِی دِخَه وَ خُدِی یا کُو بِخَوَازَه دِکَه.

۲۸. مَا تُو لَوَانِیْن کُو لَهْمَبَرِی کَرَمَا خُدِی (دِ شُونَا سِپَاسِی دَه) نَانْکُورِی دِکُن وَ دِ داوِی دَه قَوْمِی خَوَه دِ مَالَا هَلَاکِی دَه وَرْدِکُن، نَابِیْنِ؟!

۲۹. آو دِی بَجَنه دُوژْهَی وَ آو چِه پِیْس وَارْگَه!

۳۰. وَان ژِ خُدِی رَه هَفِیْشْک چِکِرِن، دَا کُو (خَلْکِی) ژِ رِیا وِی بَخُن. (ژِ وَان رَه) بِیژَه: بِیخُوشِیْن خَوَه بَزِیْن، بَرِاسْتِی دُوماهیکَا وَه هَز نَاگَرَه.

۳۱. ژِ بَنْدِیْیْن مِیْنَن باوَرْمَنْد رَه بِیژَه: بَرِیا رُوژْکِ یِی کُو تِی دَه نَه دَانُوسْتَانْدِن نَه ژِی هَفْدُوسْتِیْکَ هِیَه، بِلَا بَرْدَوَامِی وَ دُرْسْتِی نِمِیژ بِکُن وَ ژِ وِی رِزْقِی کُو مَه دَایَه وَان، بَدِزِی وَ اَشْکَرَا (دِ رِیا خُدِی دَه) خَرْج بِکُن.

۳۲. آوِی کُو اَرْد وَ نَاسِیْمَان نَافِرَانْدِن خُدِی یَه، ژِ عَوْرَان آف نَانِیَه خَوَارِی، فِیجَا بوِی نَافِی فِیْکِیْن رَنْگَرَنْگ بَرِزْقِیْنی ژِ وَه رَه دَرَانِیْن. ژِ بُو وَه کَشْتِی بَرْدَسْت کِرِن دَا کُو بَدَسْتُورَا وِی دِ دَرِیایِی دَه نَافَرَنْیِی بِکُن (وَ بَارِیْن گِرَان بِکِیْشِن) وَ ژِ بُو وَه چَم ژِی بَرْدَسْت کِرِنه.

۳۳. خُدِی رُوژ وَ هِیْف بَرْدَوَامِی خُسْتِیَه بَر خَرْمَتَا وَه، شَف وَ رُوژ ژِ بُو وَه مُسَخَر کِرِنه.

کَلِیْمَا تَوَحِیدِی یَه. کَلِیْمَا تَوَحِیدِی دِخَوَازَه کُو اِنْسَان کَار وَ بَارِی بَاش بَکَه وَ خَوَه ژِ تَقْنَجِی دُور بَگَرَه. چَقَاس کَار وَ بَارِکِی کُو خُدِی ژِی رَا زِیَه هَر بَسَدَمَا فِی کَلِیْمِی یَه. هَجِی کُو گُوتِنَا پِیْسَه تَا کُو دِ نَایِنَا ۲۶. دَه دَرَبَاس دِیَه آو ژِی اِنْکَارَا خُدِی یَه. تَفْکِی فَسَادِی وَ خَرَابِیَان، فَلَاکَت وَ مُسِیْبَتَان ژِ یِن فِی پِیْفِی دَرْدِکِن. ژِ بَر فِی یِکِی خُدِی پُتُفَا پِیْس شَبَانْدِیَا دَارَا پِیْس کُو ژِ زَرَارِی یِی فَه تُو فِیْدِی نَادَه مَرُوفَان.

۳۴. خُدٰی ژ هر تَشْتِی وَه ژِی خَوَسْتِی، دایه وه. اَگَر هُون فَنجِیْن خُدٰی یِن لَسَر خوه بَرِمِیْر، هُون نَکَارُنْ وَانْ بَرِمِیْر! یِنْگَانْ اِنْسَانْ پَر ظَالَمَه، زیده تَانْکُورَه!

۳۵. دِیِر یِنَه دَمَا اِبْرَاهِیْمَ گُوت: خُدایِ مِنْ! فِی باژاریِ ها (مکّی) بکه باژارِکی اوْلَه، مِنْ وَ زَارُوکِیْن مِنْ ژ پَرَسِنَا پُوتَانْ بپارِیْزه!

۳۶. خُدایِ مِنْ! بَرَاَسْتِی فَاَنْ پُوتَانْ ژ مَرُوفَانْ پَر کَس ژ ری خَسْتَنَه. اِیْدِی کی لَیْی مِنْ یِی، او ژ (خَلْکِیْن) مَنَه. کی ژِی لَبَر مِنْ رَاَبَه، فِیجا یِنْگَانْ تُو گُتْهَشِیْرِی، دِلُوْفِیْنِی.

۳۷. خُدایِ مَه! مِنْ هِنْک ژ زَارُوکِیْن خوه لَنَوَالْکَه بِنْچَانْدِی، لِجَم مَالَا تَه یا پِرُوْر بَجه کِرِن. خُدایِ مَه، دَا کُو بَرْدَوَامِی وَ دُرِسْتِی نَمِیْر بَکِن، اِیْدِی تُو ژِی مِیْلَا دِلِیْن هِن مَرُوفَانْ بَدَه تَالِیْ وَانْ وَ ژ مِیوه یَاَنْ وَانْ بَدَه رَزَقْدَانْ دَا کُو او شِیْکِرِیا تَه بَکِن.

۳۸. خُدایِ مَه! یِنْگَانْ تُو یِیا کُو اَم فَشِیْرِنْ وَ یا کُو اَم اَشْکَرَا بَکِن ژِی دِرَانِی. یِنْگَانْ تَه لَارِیْدِی تَه ژِی لِنَاسِیَاَنْ تَشْتَنْک لَبَر خُدٰی فَشَارِنِی نَامِیْنَه.

۳۹. پَسِنْ وَ سِیَاسِی ژ خُدٰی رَه بَه، اوْی کُو د کَالِیْتِیا مِنْ دَه اِسْاَعِیْلْ وَ اِسْحَاقْ دَانَه مِنْ! یِنْگَانْ خُدایِ مِنْ بَرْگَرِی دِیْهَیْزه (و قَبُولْ دِکَه).

۴۰. خُدایِ مِنْ! مِنْ وَ کِنِیْسَا مِنْ بَکَه ژ نَمِیْرْکَرَانْ. خُدایِ مَه! دُعَا یا مِنْ قَبُولْ بَکَه.

۴۱. خُدایِ مَه! دِ رُوْرَا حَسَابِیْدِیْنِی دَه، لَگْهَیْنِیْنْ مِنْ، لِیْبِنْ دِیْ وَ باقِی مِنْ وَ لِیْبِنْ مُسْلِمَانَانْ بُوْرَه!

۴۲. زَنْهَارْ تُو حِرْزْ نَکَه کُو خُدٰی ژ یا کُو ظَالِمَانْ دِکَرْ بِنَاگَاَهه! یِنْگَانْ او بَسْ (جَزَا یِی) وَانْ دِیْهَیْلَه رُوْرْکِی کُو تِی دَه چَافْ زَلُوْقْ دِیْن.

۱ اِبْرَاهِیْمَ (عَلِیْهِ السَّلَام) ژ بَر کُو هِنْزَا نَزَانِیُو کُو خُدٰی مُشْرِکَانْ نابَخْشِیْنِی، ژ بَر فِی یَکِنْ ژ وَانْ رَه ژ خُدٰی بَخْشَانْدِنا وَانْ خَوَسْت. پَشْتِی فَهْمْ کَر کُو خُدٰی مُشْرِکَانْ نابَخْشِیْنِی ژ بُو لِبُوْرِیْنَا وَانْ دَعَا نَکَر.

۴۳. (وَيَرْوِّزِيْ) اَوْ بَلَزْنِ، سَرِيْ وَاَنْ بَرِيْزُوْرُنْ، چَافِيْنَ وَاَنْ زِيْقَابِيْ نَهْ، لَوَاَنْ فَنَّاكِرُنْ. (ژِ تَرَسَا عَذَابِيْ) دِلِيْ وَاَنْ زِيْ قَالَا يَهْ.

۴۴. تُو، مِرُوْوَاقَنْ ژِ وَيْ رُوْژَا كُوْ عَذَابِ بَسَرِ وَاَنْ دَهْ بِيْ هِشْيَارِ بَكَهْ. فَيَجَا اَوِيْنَ كُوْ ظِلْمِ كِرِنْ دِيْبِيْرَنْ: خُدَايِيْ مَهْ! هِيَا دَمَكَهْ نِيْزِيْكَ مُهْلَتِيْ بَدَهْ مَهْ، اِيْدِيْ اَمِيْ بَرَسَقَا دُوْژَا تَهْ بَدَنْ (و اِيْمَانِيْ بِيْنِنْ) و اَمِيْ بَدَنْ يِيْ يِيْخَمْبَرَانْ. (ژِ وَاَنْ رَهْ تِيْ كُوْتِيْنْ): اَرِيْ مَا قِيْ بَرِيْ (لِدِنْيَايِيْ) وَهْ سُوْنْدُ نَحْوَارِيُوْ كُوْ ژِ بُوْ وَهْ زَوَالِ تَنَهْ؟

۴۵. هُونْ، لِيْجِهِيْنْ وَاَنِيْنْ كُوْ لِيْخَوَهْ ظِلْمِ كِرِنْ (بِشْتِيْ كُوْ مَهْ اَوْ هَلَاكِ كِرِنْ) نِشْتَجَهْ بُونْ، ژِ بُوْ وَهْ زِيْ خِيَا بُوْ؛ كَا مَهْ چَاوَا عَذَابِ بَسَرِيْ وَاَنْ دَهْ تَانِيْبَهْ. مَهْ، ژِ بُوْ وَهْ (دِ قُرْآنِيْ دَهْ) گَلَكِ مِيسَالِ تَانِيْنْ و اَشْكِرَا كِرِنْ (لِيْلِيْ وَهْ ژِ وَاَنْ دَرَسِ نِگَرْتِ).

۴۶. بَرَاَسْتِيْ وَاَنْ (مُشْرِكَاَنْ) قَتْلُ و فَنْدِيْنِ خَوَهْ (لِيْخَمْبَرِ وَاَوْرَمَنْدَاَنْ) بَجَهْ كِرِنْ، پُوْجِكِرْنَا پَلَانِيْنْ وَاَنْ لِيْجَمِ خُدِيْ يَهْ. چَنْدِيْ كُوْ ژِ بَرِ خُرْتِيَا دَكْ و دُوْلَايِيْنْ وَاَنْ، چِيَاَنْ دِكِرْ كُوْ ژِ جِهِيْ خَوَهْ هَلْبِيْنْ و هِلُوْشِيْنِ ژِيْ.

۴۷. نَاخَوَهْ، زِنْهَارِ حِزَرِ مَكَهْ كُوْ خُدِيْ ژِ يِيْهَانَا كُوْ دَايَهْ يِيْخَمْبَرِيْنْ خَوَهْ (كُوْ دِيْ بَسَرَكِيْفِنْ) فَكْرِيَايَهْ! بِيْگَمَانْ خُدِيْ سَرْدَسْتَهْ، تُوْلَفَكْرَهْ.

۴۸. وَيْ رُوْژَا كُوْ اَرْدِ بَارْدَكَهْ دِنْ، تَاسِيَاَنْ ژِيْ بِيْهِنْ تَاسِيَاَنْ يِيْنِ دِنْ يِيْتَهْ گَهْرَانْدِنْ و (مِرُوْفِ تَفْ) دَرَكِيْفِنْ پِيْشَبَرِيْ خُدَا، اَوْ خُدَايِيْ كُوْ هَرِ يَكَهْ و دَسْتِهَلَا تَدَارَهْ.

۴۹. وَيْ رُوْژِيْ تُوْ دِيْ يِيْبِيْ كُوْ گُنْهَكَارْ، دَسْتُ و يِيْيَنْ وَاَنْ دِ قِيْدَاَنْ دَهْ شِدَانْدِيْ نَهْ.

۵۰. كِرَاسِيْنْ وَاَنْ ژِ قُرْآنِيْ نَهْ، نَاگَرِ بَسَرِ و چَافِيْنْ وَاَنْ فَهْ بِلَنْدِ دِيْهْ و يِيْ دِيْگَرَهْ.

۵۱. دَا كُوْ خُدِيْ جَزَايِيْ هَرِ مِرُوْفَكِيْ كَا چَهْ كَارْ و كِرِيَارِ كِرِيَهْ بَدِيْ و بِيْگَمَانْ خُدِيْ (دِ حَسَابِ يِيْتِيْ دَهْ) دَسْتِ سِفَكَهْ.

۵۲. اَفْ قُرْآنَ، رِ بُوِ مَرْوَفَانِ رَاگِهَانْدَنَكَه دَا کُو (مَرْوَف) پِي بِنَه هِسَارِکِرَن وِ بَرَانِن کُو خُدِي خُدَايِکِي يَکَه وِ دَا کُو نَاقَلَمَنْد تَام يَفِکِرَن وِ عِبْرَتِ بِگِرَن.

۱۵. سُوْرَهٗ يٰٓيٰ حِجْرُ

سُوْرَهٗ يٰٓيٰ حِجْرُ نُوْتُ وِ نَه (۹۹) نَآيَه. نَآيَتَا ۷۸ تَان لِمَدِيْنِي، يِنِن دِنِ رِي لِمَكِّي نَازِل بُوِيَه. حِجْرُ نَآيِي جِهَكِي يَه کُو دِکَه نَوَالَا نَافِرَا شَام وِ مَدِيْنِي کُو سَمُوْد - گِلِي صَالِح - لَوِي دَفَرِي بِيجَه بُوِيُو. رِ بَر کُو نَآيَتَا ۸۰ تَان وِ يَا ۸۴ تَان بَحْسَا گِلِي حِجْرِي کِرِيَه، رِ فِي سُوْرِي رَه سُوْرَهٗ يٰٓيٰ حِجْرُ هَآيَه گُوْتِن.

بِنَآيِي خُدَايِي کُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. اَلِف، لَام، رَا. هَا اَف، نَآيَتِيْن کِتِيْبِي وِ قُرْآنَا رُوْنِکِرَن.
۲. اَوِيْن کَافِر بُوَنَه گَلْک جَارَان دِخَوَازِن کُو اَوِي مُسْلِمَان بُوْنَا.
۳. دَف رِ وَاْن بَرْدَه، يَلَا بِخُون (وِ فُخُون)، پِي خُوش بِيْن، يَلَا هِيْفِي وِ اَمِيْد وَاْن مِرُوْل بِيکَه، فَيَجَا اَوِي بَرَانِن (کَا اَنْجَامَا وَاْن بُو چَه).
۴. مَه کِيْرَان وَاْر وِيْرَان کِرِيَه هَر رِي رَه جِفَانِکِي پِيْرَان هَبُوِيَه.
۵. هِيچ تُو مِلَت نَاکَه پَنِيْشَا اَجَلِي خَوَه وِ رِ وَفَتِي خَوَه نَآيِي بِيْأَشَدِخُسْتِن.
۶. (کَافِرَان) گُوْتِن: هِي اَوِي کُو رِي رَه قُرْآن هَآيَه هِنَآرْتِن! بِيْگَمَان تُو دِيْنِي!
۷. (دِيْسَا گُوْتِن): يَلَا تَه مَلَايِيْکَت رِ بُو مَه بَنَانِيَا (کُو وَاْن تَه رَاسْت بَدِيْرَا) اَکَر بَرَاْسْتِي تُو رِ رَاسْت گُوِيَانِي؟
۸. اَم مَلَايِيْکَتَان هَر بِحَقِي دِشِيْنِن، (اَکَر مَه مَلَايِيْکَت بِيْأَنْدَانَا) وِي چَاخِي رِ بُو وَاْن مَهْلَت نَدِهَآتَه دَايِن.

۹. بَيِّكُنَّ اِيَّ قُرْتَانَ هِنَارْتِيَهٗ هَرَّ اَمِنْ و تَقَزَّ اَمَّ بَخُوَهٗ زِي دِي وَيَّ بِيَارِيْزَنْ.
۱۰. صُوْنْدُ بَه، مَه پِيْخَمْبَرْ ژِ مِلْتِيْن بَرِيَا تَه رَه زِي شَانْدَنْ.
۱۱. چَه دَمَا پِيْخَمْبَرْكُ ژِ وَاَنْ رَه دِهَات، وَاَنْ هَرَّ طَنَازِيْن خَوَه پِي دِكِرَنْ.
۱۲. هَا وَسَا اَمَّ بَاطِلِي دِيْحَنْ دِلِيْن گُنْهَكَارَانْ.
۱۳. اَوَّ بَوِي بَاوَرِي نَايِيْن. رِي و رِيْتَايِيْن پِيْشِيَاَنْ زِي وَا بُو.
۱۴. اَكْرَّ اَمَّ ژِ وَاَنْ رَه ژِ نَاسِيَاَنْ دَرِيْكِ فِكِنْ و اَوَّ تِي رَه هِلِكِيْشَنْ زُوْرِي..
۱۵. دِي بَكُوْتَاْنَا: چَاْفِيْن مَه هَاتِنَه گِرْتَنْ، بَلَكِي سِيْر لِمَه هَاتِيَه كِرَنْ.
۱۶. صُوْنْدُ بَه، مَه دِ نَاسِيَاَنْ دَه هِنْ رِيْگَه نَافِرَانْدِنَه و مَه نَاسِيَاَنْ ژِ بُو تَمَاشَكَرَانْ خِمَلَانْدِيَه.
۱۷. مَه نَاسِيَاَنْ ژِ هَرَّ شَيْطَانِي قَوْرَانْدِي پَارَاْسْتِيَه.
۱۸. لِيْبِلِي، اَوِي كُو بَدِيْكََا گِهِي خَوَه بَدَه خَبَرِي و بَرَفَه اَوَّ جَدَا يَه، اِيْدِي پِيْتَكَه رُوْنَاكْ بِيِي وَي دِكْفَه.
۱۹. مَه عَرْدِي رَاخْسْتِيَه و تِي دَه چِيَايِيْن نَاسِي و سَاغْلَمْ بِيْجَه كِرِنَه و مَه دِ عَرْدِي دَه هَرَّ تَشْت (لِگُوْرِي حَوْجِيْهي) بِيْشَانْ دَرَانِيَه.
۲۰. مَه ژِ بُو وَه و ژِ بُو وَاْنِيْن كُو هُون نَه رِيْزْقَدَارِيْن وَاْنِيْن دِ عَرْدِي دَه پِيْزِيْنِيْن (مَعِيْسَتَا) رَنْگَه رَنْگ نَافِرَانْدِنَه.
۲۱. هَرْچِي تَشْتِي هِيَه گَنْجِيْيِيْن وَيَّ بَس لِيْجَمْ مَه نَه. اَمَّ وَيَّ هَرَّ بِيْشَانْكَه دِيَاْرِيْ كَرِي (بِقَاسِي حَوْجِيْهي) دَاْدِيْحَنْ.
۲۲. مَه بَايِيْن عَوْرَهْلِيْگَر و نَافْسَكَرْ شَانْدَنْ، فَيِجَا مَه ژِ عَوْرَانْ نَافْك نَانِي خَوَارِي و مَه بَوِي هُون اَف دَاَنْ و هُون بَخُوَه نِكَارَنْ وَيَّ نَافِي بَخَرِيْنِيْن.

۲۳. بِيْكَوْمَانِ اَيُّ كُو سَاغْ دِيْكَهْ وَ دِمِرِيْنَهْ هَرَّ اَمَّ بِيْخُوَهْ نَهْ، پَاشِيْ هَرَّ اَمِنْ مِيرَاتِيْپَاشِيْ يِيْنْ
هَمُوْ مَخْلُوْقَانْ.

۲۴. صُوْنْدُ بَهْ اَمَّ وَ اَنْ اُمِّيْنْ كُوْ بَرِيَا وَ هَاتِيْنْ وَ چُونْ دِرَانِيْنْ وَ اَمَّ بِيِيْنْ كُوْ دِيْ وَ رَهْ بِيِيْنْ
رِيْ دِرَانِيْنْ.

۲۵. بِيْگَمَانْ هَرَّ خُدَايِيْ تَهْ يَهْ يِيْ كُوْ (رُوْزَا قِيَاْمَتِيْ) وَ اَنْ لِهَفْ بِيْجِيْنَهْ. بِيْگَمَانْ اَوْ كَارِيْبِيْجَهْ،
زَا نَا يَهْ.

۲۶. صُوْنْدُ بَهْ، مَهْ اِنْسَانْ (نَادَمْ) رِ هَشْكَهَرِيْكَهْ بِيْجِيْ، رِ حَرِيْكَهْ رَشْگَهَرِيْ نَافِرَانْدِيْهْ.

۲۷. مَهْ جِيْنْ رِيْ هِيْ بَرِيْ (نَادَمْ) رِ هَوَايِيْكَهْ گَرَمْ خُلِقَانْدِيْبُونْ.

۲۸. وَيْ دَمِيْ خُدَايِيْ تَهْ رِ فَرِيْشْتِيَاْنْ رَهْ گُوْتْ، بِيْگَمَانْ اَزِيْ رِ حَرِيْكَهْ هَشْكَ وَ هُوْلَا، رِ
حَرِيْكَهْ رَشْگَهَرِيْ مَرُوْفَكِيْ (نَادَمْ) بِيْخَلِقِيْنَمْ.

۲۹. دَمَا مِنْ اَوْ تَكُوْزْ كِرْ وَ مِنْ رِ رُوْجِيْ خَوَهْ (اَوْ رُوْجِيْ كُوْ مَخْلُوْقِيْ مَنَهْ) پَفْ كَرِيْ،
فِيْجَا دِيْ جَهْ دَهْ هُونْ رِيْ رَهْ هَرِيْنْ سِيْجُوْدِيْ.

۳۰. مَلَايِيْكَتْ تَفْ بِيْهَفْ رَهْ (رِ نَادَمْ رَهْ) چُوْنَهْ سِيْجُوْدِيْ.

۳۱. لِيْلِيْ اِيْلِيْسْ بِيَاْمَرِيْ كِرْ؛ نَخُوْسْتْ كُوْ اَوْ دِيْگَلْ يِيْنْ چُوْنَهْ سِيْجُوْدِيْ هَرَهْ سِيْجُوْدِيْ.

۳۲. (خُدِيْ رِيْ رَهْ) گُوْتْ: هِيْ اِيْلِيْسْ! چَهْ تَشْتِيْ نِهَشْتْ كُوْ تُوْ دِيْگَلْ يِيْنْ چُوْنَهْ سِيْجُوْدِيْ
هَرَهْ سِيْجُوْدِيْ؟

۳۳. (اِيْلِيْسْ) گُوْتْ: نَهْ لايِقِيْ مَنَهْ كُوْ اَزْ رِ مَرُوْفَكِيْ رَهْ بِيْجَمْ سِيْجُوْدِيْ كُوْ تَهْ اَوْ رِ
هَشْكَهَرِيْكَهْ رَشْگَهَرِيْ نَافِرَانْدِيْهْ.

۳۴. (خُدِيْ رِيْ رَهْ) گُوْتْ: نَاخُوَهْ رِ وَيْ دَرَكَقَهْ، هَرَهْ! اِيْدِيْ بَرَاْسْتِيْ تُوْ (رِ رَحْمَا مِنْ)
هَاتِيْهْ قَوْرَانْدِيْنْ!

۳۵. بِيْكَانَ هٰیَا رُوْزَا قِيَامَتِيْ دِيْ هَر لَعْنَتٍ لِّتِهٖ بِيَارَهٗ.

۳۶. (اِبْلِیْسُ) گُوْت: خُدِيْئُو! نَاخُو، هٰیَا رُوْزَا قِيَامَتُ و حَسَابِدِيْتِنِيْ، خُوِه لِمِنْ بِيْگَرَهٗ (و مِنْ نَمْرِيْنَهٗ).

۳۷. خُدِيْ زِيْ رَهٗ گُوْت: بَاشَهٗ تُو ژ خُوْلِيْگَرِيْتَانِيْ...

۳۸. حَيَانِي رُوْزَا دَمَا دِيَارِكِرِيْ.

۳۹. (اِبْلِیْسِي) گُوْت: خُدِيْئُو! صُوْنْدُ بَهٗ، بَسَدَمَا يَا كُو تَهٗ اَز ژ رِيْ دَر_Xِسْتَم، اَزِيْ زِيْ لِدِيَاِيْ ژ مَرُوْفَان رَهٗ (گَنَهَان) بِخَمَلِيْنَم و اَزِيْ تَقَزْ وَاَنْ تَقَان ژ رِيَا رَاَسْتِيْ دَرِيْنَم!

۴۰. لِيْبِيْلِيْ، عَقْدِيْن تَهٗ يِيْن بَاوَرْمُنْد يِيْن دِلْپَاك اَوْ جَدَا نَهٗ.

۴۱. (خُدِيْ) گُوْت: بَرَاَسْتِيْ هَا آف رِيْكَهٗ رَاَسْتُ و دُرِسْتَهٗ، يِيْ لِسَر بِيْجَهٗ دِيْگِهِيْزَهٗ مِنْ.

۴۲. بِيْكَانَ بَنْدِيْن مِنْ (يِيْن مُخْلِصُ) تُو هِيْزَا تَهٗ لِسَر وَاَنْ نِيْنَهٗ. لِيْبِيْلِيْ اَوْ زِيْكَسِيْن كُو لِيْ تَهٗ هَرَنْ، جَدَا نَهٗ.

۴۳. بِيْكَانَ دُوْزَهٗ جِقَان و جِيْهِ وَاَنْ هَمُوِيَاَنَهٗ.

۴۴. ژ دُوْزَهِيْ رَهٗ حَقْتُ دَرْگَهٗ هَنَهٗ. ژ بُوْ هَر دَرْگَهَكِيْ كُوْمَكَهٗ دِيَارِكِرِيْ هِيْهٗ.

۴۵. بِيْكَانَ مَتَقِيْ، لِنَاف بِيْهَسْتِيْ و لِسَر كَانِيَانِنْ.

۴۶. (ژ وَاَنْ رَهٗ دِيْ بِيْگُوْتِنْ) : بِيْسَلَامَتِيْ و اَوْلَهِيْ هَرِنْ نَاف بِيْهَسْتَان!

۴۷. مَهٗ كِيْنَا دِ سِيْنَكِيْن وَاَنْ دَهٗ نَافِيْت: اِيْدِيْ (ژ هَف رَهٗ) بُوْنَهٗ بَرَا، لِسَر تَخْتَان لِيْشَبْرِيْ هَفَنْ.

۴۸. لِيْهَسْتِيْ تَعْبُ و وَسْتَان وَاَنْ نَاهِنْگِيْفَهٗ و اَوْرِيْ نَايِيْنَهٗ دَر_Xِسْتِنْ زِيْ.

۴۹. ژ بَنْدِيْن مِنْ رَهٗ بِيْزَهٗ، تَقَزْ اَزَمْ گَنَهَرِيْبَرِيْ يِيْ دِلُوْفَان..

۵۰. تَقْرَ عَذَابِیْ مِنْ رِی عَذَابِیْ هَرِی دُرُوَارَه.

۵۱. رِ وَانْ رَه بَحْسَا مِثْقَانِیْنِ اِبْرَاهِیْم بَکَه.

۵۲. دَمَا چُونَه جَم اِبْرَاهِیْم، گُوتِن: «سِلَافْ لَتَه بَه!» (رِ بَر کو اِبْرَاهِیْم اَو نَاس نَکِرَن، رِ وَانْ رَه) گُوت: بِرَاسْتِی اَم رِ وَه بِفَکَارِن!

۵۳. رِی رَه گُوتِن: مَتَرَسَه! اَم مَزْگِیْنَا کَرِکِی پُر زَانَا دِدِن تَه.

۵۴. (اِبْرَاهِیْم رِ وَانْ رَه) گُوت: اَرِی مَا پِشْتِی فِی پِیرِیْتِی هُون مَزْگِیْنِی دِدِن مَن؟ فِیجَا هُون مَزْگِیْنِیَا چَه دِدِن مَن؟!

۵۵. رِی رَه گُوتِن: مَه مَزْگِیْنِیَا حَق و رَاسْت دَا تَه. زَنَهَار؛ رِ بِنَهِیْفِیَان نَبَه!

۵۶. (اِبْرَاهِیْم رِ وَانْ رَه) گُوت: قِی رِ رِشَاشَان پِی فَه کِی هِیْقِیَا خَوَه رِ رَحْمَا خَدِی دِیْرَه؟

۵۷. (اِبْرَاهِیْم بِیْرَدَوَامِی رِ وَانْ رَه) گُوت: گِلی قَاصِدَان! هُون رِ بُو چَه هَاتِنَه.

۵۸. رِی رَه گُوتِن: بِرَاسْتِی اَم رِ بُو (هَلَاکَا) جِفَاتَکَه گُنْهَکَار هَاتِنَه شَانِدِن.

۵۹. لِیْلِی مَالْبَاتَا لُوَط نَه تِی دَه یَه، بِرَاسْتِی اَمِی لُوَط و مَالْبَاتَا وِی تَقَان رِزْگَار بَکِن.

۶۰. لِیْلِی پِیْرْکَا وِی جَدَا یَه؛ مَه لِسِرِی حُکَم دَا کُو اَو رِ یِیْن هَلَاکُبِی یَه.

۶۱. گَافَا قَاصِد هَاتِن جَم مَالْبَاتَا لُوَط.

۶۲. (لُوَط رِ وَانْ رَه) گُوت: بِرَاسْتِی هُون جِفَاتَکَه نَنَاسِن.

۶۳. رِی رَه گُوتِن: نَا، اَم هَاتِنَه جَم تَه بَوِی عَذَابِی کُو مِلْتِی تَه دِ هَاتِنَا وِی دَه بَکَمَیْن.

۶۴. مَه، رَاسْتِی رِ تَه رَه تَانِیَه، یِیْگَمَان اَم رَاسْنِیْزِن.

۶۵. رِی رَه گُوتِن: دِ وَخْتِکِی شَفِی دَه مَالْبَاتَا خَوَه دَرِیْنَه رِی، تُو رِی لِدُوْف وَانْ هَرَه.

زَنُّهَارُ بَلَا ۙ وَهٖ تُوْ كَسْ لِبَاشْ خَوَهٗ فَهٖ زِي نَمِيْزِيْنَهٗ! هَرِنُ وِي جِهِيْ كُو فَرْمَاْنَا وَهٖ يِي
هَاتِيَهٗ كِرُنْ.

۶۶. مَهٗ ۙ لُوْطُ رَهٗ رَاكِهَانْدُ كُو اَوِيْنُ كُنْهَكَارُ دِ چَاخِي سِيْهِي دَهٗ وِي ۙ زِيْنِي فَهٖ يِيْنَهٗ قُتْبِرُ كِرُنْ.

۶۷. خَلَكِيْ بَاۙزِيْرُ هَاتِيْنُ وَ (ۙ ۙ بُوْ كِرِنَا فَيُعْلِيْنُ كِرِيْتُ) ۙ كِيْفُخُوْشِيْ مَزِيْغِيْنِي دَاْنَهٗ هَفْ.

۶۸. (لُوْطُ ۙ وَ اَن رَهٗ) گُوْت: اَفِيْنُ هَا، مِيْفَانِيْنُ مِيْنُ، فَيَجَا مِيْنُ رَزِيْلُ نَكُنْ.

۶۹. ۙ حُدِيْ بِيْرِيْسُنْ، مِيْنُ رِسُوَا مَكُنْ!

۷۰. ۙ زِي رَهٗ گُوْتِيْنُ: اَرِيْ مَا مَهٗ ۙ تَهٗ رَهٗ نَكُوْتَبُوْ كُو تِيْكَلِيْ كَارِيْ خَلَكِيْ مَبَهٗ؟!

۷۱. (لُوْطُ، ۙ وَ اَن رَهٗ) گُوْت: اَكْرُ هُوْنُ دِيْخَوَاۙزُنْ بِيْكُنْ فَا نَهٗ كِيْجِيْنُ مِيْنُ (لِيْخَوَهٗ مَهْرُ يِكُنْ).

۷۲. بِيْزِيَاْنَا تَهٗ صُوْنْدُ بَهٗ؛ اَوُ دِ نَافُ سَرُخُوْشِيْ دَهٗ بَسَرُگِيْزَاْنَهٗ دِيْچُوْنُ وَ دِيْهَاتِيْنُ.

۷۳. دِ چَاخِي هَلَاَتَا رُوْزِيْ دَهٗ وِي قِيْرَا دِرُوْارُ اَوُ هِنْكَافَتِيْنُ.

۷۴. اِيْدِيْ مَهٗ وَلاَتِيْ وَ اَن سَرُوِيْنِيْ هَفْ كِرُ وَ مَهٗ بَسَرُ وَ اَن دَهٗ كَفِرِيْنُ ۙ هَرِيَا پَحْتِيْ بَارَانْدُنْ.

۷۵. بِيْگَاَنُ دِ فَيِ دَهٗ ۙ بُوْ يِيْنُ كُو عِبْرَتُ بِيْگَرُنْ نِيْشَانُ هَنَهٗ.

۷۶. بِيْگَاَنُ كَاْفِلِيْنُ وِي وَلاَتِيْ هِيْ ۙ زِي لِسَرُ رِيْكِ دِمِيْنُ.

۷۷. بِيْگَاَنُ دِ فَيِ دَهٗ ۙ بُوْ بَاوْرُمَنْدَاَنُ دَرُسُ وَ نِيْشَانُ هَنَهٗ.

۷۸. بَرَاَسْتِيْ خَلَكِيْ (بَاۙزَارِيْ) اَيْكَتِيْ ۙ زِي ۙ ظَالِمَاَنُ بُوْنُ.

۷۹. لِيْبِلِيْ مَهٗ تُوْلُ لَوَاَنُ ۙ زِي فِكْرُ. اَفْ هَرْدُوْ وَلاَتُ ۙ زِي لِسَرُ رِيْكِهٖ دِيَارِنُ.

۸۰. صُوْنْدُ بَهٗ، خَلَكِيْ حِيْجَرِيْ ۙ زِي بِيْيَحْمَبِرَاَنُ بَاوْرِيْ نَنَانِيْنُ.

۸۱. مَهٗ مُعْجَزِيْيْنُ خَوَهٗ دَاَنُ وَ اَن، لِيْبِلِيْ وَ اَن بَرِيْ خَوَهٗ ۙ وَ اَن فَاْكَرَانْدُنْ.

۸۲. وَانْ رُبُّوْهُ رِ حِيَانِ مَالِيْنِ اَوَّلَهٗ دِكْوَلَانْ وِ چِيْدِكِرِنْ.

۸۳. دِ چَاخِي سِيِيْدِي دَه وَي قِيْرَا دِرْوَارْ اَوْ رِي هِنْگَاْفْتِنْ.

۸۴. اَوْ (حَاْنِيْنِ قَاْهِيْمِ وِ كَلِهِيْنِ نَاسِي) يِيْنِ كُو لِيْدِكِرِنْ تُو زَرَارْ رِ سَرِ وَاَنْ نَدَا نَالِي.

۸۵. مَه عَرْدُ وِ نَاسِيَاَنْ، تَشْتِيْنِ كُو دِ نَافَا وَاَنْ دَه هَنَه هَرِ بَحَقِي نَافِرَاَنْدِنْ. بِيْگَاَنْ رُوْژَا قِيَاْمَتِي تَقَرُّ دِي يِي، قِيْجَا تُو بَخُوْشِكَاِيِي يُوَاَنْ رَه دَرْبَاسِ بَكَه.

۸۶. بَرَاْسَتِي خُداِيِي تَه نَافِرِيْرِي هَرِ تَشْتِي يَه وِ اَوْ هَرِ تَشْتِي دِرَاْنَه.

۸۷. (يَا مُحَمَّدُ!) صُوْنْدُ بَه، مَه حَقْتُ نَآيْتِيْنِ كُو تِيْنَه دَبَارِكِرِنْ وِ قُرْآنَا مَرِنِ دَاْنَه تَه.

۸۸. زَنَهَارْ، تُو چَاْفِيْنِ خَوَه بَرَنْدَه وَي مَالِي كُو رِ بُو قِيْدِيْكَه دَمِي مَه دَاِيَه هِنِ كَسَاَنْ، لِسَرِ وَاَنْ عَمْگِيْنِ نَبَه وِ رِ بُو بَاوَرْمَنْدَاَنْ پَرِيْنِ خَوَه نَزْمِ بَكَه، خَوَه رِ بُو وَاَنْ بَشِيْكِْنَه.

۸۹. (رِ وَاَنْ رَه) بِيِيْزَه: بِيْگَاَنْ اَزْ هَرِ هَشِيَاَرْكَرِي رُوْكَرِمِ.

۹۰. چَاوَا مَه بَسَرِ يِيْنِ كُو دَاْبَشِ دِيْكُنْ (عَذَابِ) شَاَنْدُ...

۹۱. (هَا أَفْ) اَوِيْنِ كُو قُرْآنَا كِرْنَه بَشِ بِيْشِ (بِهَنَكِي بَاوَرِيِي تِيْنِ وِ بِيْهَنَكِي نَاِيْنِ).

۹۲. قِيْجَا بَخُداِيِي تَه صُوْنْدُ بَه، اَمِي هَمِيْنِ رِ وَاَنْ تَقَاَنْ پِيْرِيْسُنْ..

۹۳. رِ يَا كُو وَاَنْ دِكِرِنْ.

۹۴. قِيْجَا قَرْمَاْنَا كُو لَتَه هَاْتِيَه كِرِنِ اَشْكِرَا بِيِيْزَه وِ بَرِي خَوَه رِ مُشْرِيْكَاَنْ بِيْگَهْرِيْنَه!

۹۵. بِيْگَاَنْ لِهْمَبَرِ طِنَاَزْ كَرَاَنْ اَمِ بَسِي تَه نَه.

۹۶. اَوِيْنِ كُو دِگَلْ خُدي هِنِ اِلِهِيْنِ دِنِ (رِ خَوَرَه) گَرْتِيَه؛ قِيْجَا دِي بَرَاْنِ (كََا دُوْمَاْهِيْكََا وَاَنْ دِي چَاوَا بِيْه).

۹۷. صُوْنْدُ بَه، اَمِ دِرَاْنِ نَا كُو اَوْ دِيِيْرِنِ سِيِيْگَا تَه تَنْگِ دِيْكَه (تَه بِيْهِنِ تَنْگِ دِيْكَه).

۱۶. سُوْرَهٗ يٰٓنَحْلُ

۹۸. نَاخُوْهٖ تُوْ دِکْلَ حَمْدُ و سَنَآيِی، خُدَآيِیْ خُوْهٖ پَاکْ بَدِيْرَهٗ وَ بِيْهٖ زِ نَمِيْزْ کَرَان!

۹۹. حَتَا مِرِنِی، زِ خُدَآيِیْ خُوْهٖ رَهٗ عِبَادَتِیْ بَکَه.

۱۶. سُوْرَهٗ يٰٓنَحْلُ

سُوْرَهٗ يٰٓنَحْلُ ۱۲۸ (سَدُّ و بِيْسْتُ و هَشْتُ) نَآيْتَه. هَر سِي نَآيْتِيْن وَي يِيْن دَاوِيِي لَمْدِيِي وَ يِيْن دِنِ زِي لِمَكِي نَازِلُ بُوْنَه. زِ بَرِ کُو دِ نَآيْتَا ۶۸ دَهٗ بَحْسَا مِيْسَا هُنْكَفِيْن هَايْتَه کِرِن زِ رِي سُوْرِي رَهٗ سُوْرَهٗ يٰٓنَحْلُ هَايْتَه گُوْتِن.

بِنَآيِیْ خُدَآيِیْ کُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. فَرْمَا نَا خُدِیْ هَات، فَيَجَا لِهَاتَا وَي لَزِي مَكِن. خُدِیْ زِ وَي شِرْکَا کُو آو دِکِن پَاکْ وَ بِلِنْدَه.

۲. خُدِیْ، زِ بَنْدِيِيْن خُوْهٖ کِي يَفِي، يَفِيْنَا خُوْهٖ، وَحِيِي بِنَآفْگِيْنَا مَلَآيِکَتَانِ زِي رَهٗ دِشِيْنَه (خُدِیْ زِ وَآن رَهٗ دَبِيْرَهٗ: عَقْدِيْن مِّنْ) هِشِيَارْ بَکِن کُو بَرَاْسْتِي زِ مِّن يٰٓي فَه تُو خُدَا نِيْن، فَيَجَا بِلَا زِ مِّن بَتِرِسِن.

۳. خُدِیْ، عَزْدُ وَ تَاسِيَاْن بَحَقِي تَآفِرَانْدِنَه. خُدِیْ زِ شِرْکَا آو دِکِن، دُوْر وَ بِلِنْدَه.

۴. خُدِیْ، اِنْسَانِ زِ دِلُوْبَکَه تَآف تَآفِرَانْدِيَه، فَيَجَا تُو دَبِيْرِي کُو فَايَه (آو) زِ خُدَآيِیْ خُوْهٖ رَهٗ دَرْمَنکِي اَشْکَرَا يَه.

۵. خُدِیْ، تَرَشْ (هِيْسْتِرْ، دَوَار وَ پَزْ) زِي تَآفِرَانْدِن، دِ وَآن دَهٗ گَرْمِيْتِي وَ کَلْکْ فَيْدِيِيْن دِنِ زِي زِ بُو وَه هَنَه وَ هِنِ زِ وَآن زِي هَنَه کُو هُوْن گُوْشِيِيْن وَآن دِخُوْن.

۶. دِ وَآن دَهٗ، دَمَا اِيْقَارِي وَآن تِيْن (هَفْشِيِي وَآن) وَ دَمَا سِيْپِيْدِي زِي وَآن دَرْتِيْن (چِيْرِي) زِ بُو وَه دِلْخُوْشِي وَ جَوَانِي هِيَه.

۷. أَفْ تَرَشْ، بَارِيْن وَه يِيْنْ گِرَانْ ژِ وَلَا تَكِي دِگِهِيْنْ وَلَا تَكِي دِنْ كُو (اَكْرَ اَوْ نَبُونَا) بِي يِي رَحْمَتِيْكَ زِيْدَه وَه نِدْكَارِيَا بِيگِهِيْنْ وَيْ دَرِي. بِيْگَمَانْ خُدَايِي وَه بِشْفَقَتَه، دِلْوَثَانَه.

۸. خُدِي، هَسْبُ وَ قَانْتَرِ وَ كَرِ ژِي تَاْفِرَانْدِنْ دَا كُو هُونْ لَوَانْ سَوَارِ بِيْنْ وَ دَا كُو اَوْ بِيْنْ خَمْلُ وَ خَوْشْكَاهِي ژِ بُو وَه. خُدِي يَا كُو (اِيْرُو) هُونْ بِي نِرَانِنْ ژِي دِي بَخْلَقِيْنَه.

۹. رَاسْتَرِيْكَرِنَا سَرِ رِيْيَا رَاسْتِ لِسَرِ خُدِي بَه. هِن رِي ژِي هِنَه خَوْهَرِن. اَكْرَ خُدِي بَخَوْسْتَا دِي هُونْ تَفْ بَنَانِيَا سَرِ رِيَا رَاسْتِ.

۱۰. خُدِي بَه، يِي كُو ژِ عَوْرَانْ تَافْ بَارَانْدِيَه، هِن رِي ژِ بُو وَه فَخَوَارِنَه، هِنْكَ ژِي دَارِ وَ شِيْنْكَاتِي بِي شِيْنْ دِيْنْ كُو هُونْ تِي دَه حَيَوَانِيْنْ خَوْه دِچِيْرِيْنْ.

۱۱. خُدِي بُوِي تَافِي ژِ بُو وَه چَانْدِنِي، زِيْتُونْ، خَرْمَه، تِرِي وَ ژِ هَر تَخْلِيْتِيْنْ مِيْوَه يَانْ (لَعَرْدِي) هِيْشِيْنْ دَكَه. بِيْگَمَانْ دِ فَي رُوْشِي دَه ژِ بُو جَفَاتَكَه كُو يَفِكِرَه نِيْشَانْ هَنَه.

۱۲. خُدِي شَفْ وَ رُو، رُوْژ وَ هِيْفْ خِسْتِيَه بَرِ خِرْمَتَا وَه. سَتِيْرِ ژِي بَقْرَمَانَا خُدِي سَرَنْرَمْ وَ مَسْخِرِن. بِيْگَمَانْ دِ فَاْنْ دَه، ژِ بُو يِيْنْ كُو هِيْشِي خَوْه بَخْتِيْتِيْنْ گَلْكَ نِيْشَانْ هَنَه.

۱۳. اَوْ تَشْتِيْنْ كُو خُدِي رَنْگَه رَنْگِ ژِ بُو وَه لَعَرْدِي چِيْكَرِنَه، بَرِاسْتِي دِ وَاْنْ دَه ژِي ژِ بُو جَفَاتَكَه شِيْرْتُوْرْگَرِ نِيْشَانْ هَنَه.

۱۴. خُدِي بَه، يِي كُو دَرِيَا خِسْتِيَه بَرِ خِرْمَتَا وَه دَا كُو هُونْ كُوْشْتِي تَرِ وَ تَارَه ژِي بِخُونْ وَ كُو هُونْ زِيْتَانْ ژِي دَرِيْنْ ژِ بُو هُونْ لَخَوْه بِيْكَنْ. تُو كَشْتِيْتِيْنْ مَزْنِ دِيْيِنِي كُو لِسَرِ دِكْشِنْ، دَا كُو هُونْ بَوَانْ (بِرِيْكَا بَاَزَرْگَانِيِي) لِكْرَمَا خُدِي بَغْرِنْ وَ دَا كُو هُونْ سِيْاسِيَا نَعْمِيْتِيْنْ وَيْ بِيْكَنْ.

۱۵. خُدِي دِ عَرْدِي دَه جِيَايِيْنْ نَاسِي وَ مِكُوْمْ چِيْكَانْدِنَه دَا كُو وَه نَهْزِيْنَه وَ تِي دَه چَمْ وَ رِي دَانِيْنَه، هِيْفِي هِيَه كُو هُونْ بَسَرِ مَبْسِيْتِيْنْ خَوْه فَه بِيْنْ (و هُونْ خَوْه شَاشْ نِيْكَنْ).

۱۶. حُدَيِّ زُبُوْ وَه پُر نِيْشَانِيْن دِن زِي چِيْكِرَنَه وَ بِيْسِيْرَان زِي اَوْ بِيْسَرِيَا خَوْه فَه دِيْن.

۱۷. اَرِيْ مَا فَيِّجَا اَوِيْ كُو دَخْلِيْقِيْنَه دِيْه وَكِي يِي كُو نَاخْلِيْقِيْنَه ؟ مَا هِيْ زِي هُوْن نَاْفِكِرِيْ؟

۱۸. اَگَر هُوْن بَخَوَازِن نَعْمَتِيْن حُدَيِّ بَرِيْمِيْرِن، هُوْن نِكَاْرِن وَاْن بَرِيْمِيْرِن. بِيْگَاْن حُدَيِّ
گَنَهْرِيْرَه، دِلُوْفَانَه.

۱۹. حُدَيِّ يَا كُو هُوْن قَدَشِيْرِن وَا يَا كُو هُوْن اَشْكِرَا دِيْكِن زِي يِي دِرَاْنَه.

۲۰. اَوِيْن كُو د شُوْنَا حُدَيِّ دَه وَاْن دِحَبِيْنِن، اَوْ نِكَاْرِن تِشْتِكِي بَخْلِيْقِيْنِن ؛ اَوْ بَخَوْه زِي
هَاتَنَه خُلَقَانْدِن.

۲۱. (-) اَوِيْن هُوْن وَاْن دِحَبِيْنِن (مِرِي نَه، نَه زِنْدِي نَه. اَوْ نِزَانِن كَنِيْگِي دِي يِيْنَه قَرَانْدِن
و شَانْدِن زِي.

۲۲. حُدَايِي وَه حُدَايِكِي تَك وَ تَنِي يَه. فَيِّجَا اَوِيْن كُو بَاوَرِي بِيَاخَرْتِي نَايِيْن، دِلِي وَاْن
(يَكِيْتِيَا وَي) اِنْكَار دِيْكَه وَ اَوْ خَوْه مَزِن دِيْدِيْرِن.

۲۳. شِكْ وَ گَمَان نِيْنَه، بَرَاْسْتِي حُدَيِّ بِيَا كُو اَوْ قَدَشِيْرِن وَ بِيَا كُو اَشْكِرَا دِيْكِن زِي دِرَاْنَه.
بِيْگَاْن اَوْ قَتَرِ خُوْدِيْبِيْنَان حَز نَاكَه.

۲۴. دِمَا زِي وَاْن رَه تِي گُوْتِن: حُدَايِي وَه زِي زُوْر جِه هِنَاْرْتِيَه؟ دِيِيْژِن: چِيْرُوْكَ وَ چِيْفَاوُوْكِيْن
بِيْشِيَان هِنَاْرْتِيَه.

۲۵. (اَفْ گُوْتِنَا وَاْن) دِيْه سَدَمَا كُو زُوْرَا قِيَاْمَتِي گَنَهِيْن خَوْه بِيَاْمِي وَ هِنِكِي زِي گَنَهِيْن
وَايِيْن كُو بِيْزَاْتِيُوْن زِي رِي خِيْسْتِيَه زِي هِلْگِرِن. نَاگَاْهْدَار بِن، يَا كُو اَوْ هِلْدِيْگِرِن چِقَاس
بِيْسَه!

۲۶. بِيْگَاْن اَوِيْن بَرِيَا وَاْن زِي (لَبَرِ يِيْخَمْبَرَان) خَفِكْ قَدَاوُون، فَيِّجَا حُدَيِّ نَاْفَاهِيَا وَاْن زِي

بِنُ فَهٖ خَرَا كِرْ، اِنْدِي بَانَ بَسَرِ وَاَنْ دَهٗ هَاتَهٗ خَوَارِي وِ عَذَابُ زِ دَرَكَهٗ كُو وَاَنْ بِيَرَا
وِي نَدِيرِ فَهٖ بَسَرِ وَاَنْ دَهٗ هَات.

۲۷. پَاشِي رُوژَا قِيَامَتِي دِي وَاَنْ رِسَوَا بَكَهٗ وَ دِي زِ وَاَنْ رَهٗ بِيِيْزَهٗ: اَوْ هَفْشِكِيْنِ كُو وَهٖ زِ مَن
رَهٗ چِيْدِكِرْنِ، اَوِيْنِ كُو دَرَبَارِي وَاَنْ دَهٗ (بِيِيْخَمْبَرَان رَهٗ) وَهٖ دَرَاتِي دِكِرْ كَا لِكُو نَهٗ؟ اَوِيْنِ
كُو زِ وَاَنْ رَهٗ زَانِيْنِ هَاتِيَهٗ دَايِنِ دِيِيْزَن: يِيْگَاْنِ اِيْرُو رِسَوَاتِي وَ عَذَابُ زِ بُو كَاْفِرَانَهٗ.^۱

۲۸. وَاَنْ كَاْفِرِيْنِ كُو (بِيْگَرْتَنَّا هَفْشِكَاْنِ) لِيْخَوَهٗ ظَلَمِ كِرْنِ، دَمَا مَلَايِيْكَتِ رُوْحِي وَاَنْ
دِسْتِيْنِ، قِيْجَا رَاْدَسْتِي بَرِ فَرْمَاْنَا خُدِي دِي، دِي بِيِيْزَن: مَهٗ تُو كَارِي خَرَابِ نَدِكِرْ.
(قِيْجَا مَلَايِيْكَتِ زِ وَاَنْ رَهٗ دِيِيْزَن): نَخِيْر. تَقَرُّ خُدِي بِيَا كُو وَهٖ دِكِرْ دَرَاْنَهٗ.

۲۹. نَاخَوَهٗ، دَهٗ هَايْدِي دِ دَرْگِهِيْنِ دُوْرَهِي رَهٗ بَكْفِيْنِ وَ سَرَاْقَتِي تِي دَهٗ بِيْمِيْنِ. بَرَاْسْتِي
جِهِي خُوْمَزَنَكِرَانِ حَقَاسِ پِيْسَهٗ!

۳۰. دَمَا زِ تَقَوَادَارَانِ رَهٗ هَاتِ گُوْتِن: خُدَايِي وَهٗ چِهٖ هِنَارْتِيَهٗ؟ گُوْتِن: فَتْجِي وَ بَاشِي. زِ
بُو يِيْنِ كُو فَتْجِي كِرْنِ لِدُنْيَايِي خَلَاتَكَهٗ سِيْحِي هِيَهٗ وَ خَلَاتَا تَاخَرْتِي زِ بُو وَاَنْ هِي
چِيْتَرَهٗ. بَرَاْسْتِي تَاخَرْتِ زِ مَتَقِيَانِ رَهٗ چِهٖ خُوْشَالَهٗ!

۳۱. تَقَوَادَارِ دِچِنِ بَهْشِيْتِيْنِ عَدْنِي (بِهْشِيْتِيْنِ لِيْهَايِيْنِي) كُو دِ بِنِ وَاَنْ دَهٗ چِمِ دَهْرِكِنِ، زِ وَاَنْ
رَهٗ دِ وَاَنْ دَهٗ تِسْتِي اَوْ دِخَوَارِزِنِ هِيَهٗ. يِفِي ثَاوَايِي خُدِي تَقَوَادَارَانِ خَلَاتِ دِكَهٗ.

۳۲. اَوِيْنِ كُو دِ رُوْشَكَهٗ بَاشِ دَهٗ بِنِ وَ مَلَايِيْكَتِ رُوْحِي وَاَنْ دِسْتِيْنِ (زِ وَاَنْ رَهٗ) دِيِيْزَن:
سِيْلَافِ لَسَرِ وَهٗ بَهٗ! زِ بَرِ كَارِ وَ كَرِيَارِيْنِ كُو وَهٗ (لِدُنْيَايِي) كَرِيَهٗ دَهٗ هَرِنِ بَهْشِيْتِي.

۱ خُدِي تَعَالَا دِ فَيِ ثَايْتَا پِيْرُوْرُ دَهٗ زِ مَهٗ رَهٗ بِيَانِ دِكَهٗ كُو اَوِي رُوژَا قِيَامَتِيْنِ زِ مُشْرِكَاْنِ سَوَالِ بَكَهٗ: سَوَالَكَهٗ
كُو وَاَنْ پِي رِسَوَا بَكَهٗ، نَهٗ كُو (حَاشَا!) خُدِي نَزَاْنَهٗ فَيْجِهٖ زِ وَاَنْ دِيْرُسَهٗ. زِ وَاَنْ دِيْرُسَهٗ: كَانِي اَوْ مَعْبُوْدِيْنِ
وَهٗ، اَوِيْنِ كُو وَهٗ بَسَدَمَا وَاَنْ وَهٗ بَقَاَصْدِيْنِ مَن رَهٗ نَقَاشِ دِكِرْ. زِ سُورَهٗ يِي قَصَصِ ۶۲ يِ «وِي رُوژَا كُو خُدِي
گَارِي وَاَنْ دِكَهٗ: زِ وَاَنْ رَهٗ دِيِيْزَهٗ: كَا اَوْ هَاْفْشِكِيْنِ كُو وَهٗ يَدْرُو زِ مَن رَهٗ چِيْدِكِرْ لِكُوْنَهٗ؟» وَ زِ سُورَهٗ يِي
شُعْرَاء ۹۲ يِ «اَوِيْنِ كُو وَهٗ عِبَادَتِي وَاَنْ دِكِرْ كَا لِكُوْنَهٗ؟» فَيِ رُوْشِي خُوْشِ زَلَالِ دِكَهٗ.

۳۳. مَا اَوْ لَبِنْدَا كُو مَلَايِيكَتَ وَرَنُ تَانُ زِي فَرْمَانَا پَرُوْرْدَ گَارِي تَه وَرَه دِسَكِين؟! وَانِينُ
بَرِيَا وَانُ زِي وَلِي كَرِيُونُ. خُدِي لَوَانُ ظَلَمُ نَكْرِيَه، لِيلِي وَانُ بَخُوَه لِحُوَه ظَلَمُ دِكِرُ.

۳۴. فَيَجَا جَزَايِي كَارُ وَ كَرِيَارِي وَانُ، اَوْ هِنْكَافَتَنُ وَ جَزَايِي يَا كُو وَانُ پِي طِنَازُ دِكِرُ
بِسَرُ وَانُ دَه هَاتُ وَ دُوْرُ لَوَانُ كَرْتُ.

۳۵. يِيْنُ مُشْرِكُ گُوْتَنُ: اَكْرُ خُدِي بَخُوَسْتَا، نَه مَه نَه زِي بَافُ وَ كَالِيْنُ مَه، ژُ بَلِي خُدِي
كَسُ نَدَحَبَانْدَنُ وَ مَه يِيِي وَي ژُ جَمُ خُوَه تُو تَشْتُ حَرَامُ نَدِكِرُ. يِيْنُ بَرِيَا وَانُ زِي
مِيْنَا وَانُ گُوْتِيُونُ. فَيَجَا لِسَرُ يِيْخَمْبِرَانُ بَسُ رَاگِهَانْدَنَكَه اَشْكِرَا هِيَه؟

۳۶. صُوْنْدُ بَه، مَه ژُ بُوْ هَرُ مَلْتِكِي يِيْخَمْبِرُكَ شَانْدُ (دَا كُو يِيِيْنُ): بَسُ خُدِي بَحَبِيْنُ وَ
خُوَه ژُ طَاغُوْتِي دُوْرُ بَغِرُنُ. فَيَجَا هِنُ ژُ وَانُ خُدِي اَوْ رَاسْتَرِي كِرُنُ وَ هِنُ ژُ وَانُ
زِي عَذَابُ لِسَرُ وَانُ مِسُوْگَرُ بُو. (گَلِي مُشْرِكَا!) دَه لِسَرُ عَرْدِي بَغِرُنُ وَ يِيِيْنُ كَا
اَنْجَامَا دَرُوِيْنَانُ چَاوَانُ بُوِيَه!

۳۷. (يَا مُحَمَّدُ!) چَقَاسُ تُو لِسَرُ رَاسْتَرِي كِرْنَا وَانُ بَرِژْدِي زِي، فَيَجَا بَرَاَسْتِي خُدِي كَسِي
كُو خُوَه ژُ رِي خِسْتِيَه نَايَنَه رِيَا رَاسْتُ وَ ژُ بُوْ وَانُ تُو نَارِيكَارُ زِي نِيْنُ.

۳۸. وَانُ بَخُدِي صُوْنْدَا نَاسِي خَوَانُ، گُوْتَنُ: كَسِي كُو بِيْمَرَه خُدِي وَي سَاغُ نَاكَه. نَخِيْرُ،
(خُدِي دِي وَانُ سَاغُ بَكَه). اَفُ، ژُ جَمُ خُدِي سُوْرُ وَ يِيْپَا نَكَه حَقَه، لِيلِي پَرِيْنُ
مَرُوْفَانُ (فِي) نَزَانُ.

۱ دِ تَايِي دَه يِيْپَا «طَاغُوْتُ» دَرَبَاسُ بُو. طَاغُوْتُ چِيَه؟ ژُ بَلِي خُدِي چَقَاسُ تَشْتِنُ كُو عِبَادَتُ ژُ وَانُ رَه
بِي كِرُنُ اَوْ طَاغُوْتَه. فَيَدَا عِبَادَتِي ژُ خُدِي رَه تَنَه حَيَانِي كُو خُوَه ژُ عِبَادَتِي بَلِي وَي تَبَارِيْزِي. چَاوَا كُو
خُدِي دِ تَايِنَا كَرِيْمَه دَه فَرْمَانُ كَرِيَه.. فَيَجَه چَه كَسِي طَاغُوْتُ اِنْكَارُ بَكَه وَ بَخُدِي بَاوَرِي بِيْتَه، بَرَاَسْتِي
وِي بَقْلِيَا سَاغْلَامُ گَرِيَه. بَقْرَه: ۲۵۶. لَوَرَا: بَاوَرِيَا تُو حِيْدِي لِسَرُ دُوْ بَنْگِهَانُ دِسَكِنَه. ۱- بَاوَرِيَا بَالَلَه تَعَالَا
وَ عِبَادَتُ كِرْنَا زِي رَه يَه. ۲- ژُ عِبَادَتُ كِرْنَا ژُ بَلِي خُدِي رَه خُوَه دُوْرُ بَكْرَه. اَفُ، وَاطِيْنَا «لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ».

۳۹. (خُدَيِ دِي وَانْ سَاغَ بَكَه) دَا كُو يَا اَوُ تِي دَه (دِگَلْ بَاوَرْمُنْدَانْ) كَتِيُونْ اِخْتِلَافِي، ژِ وَانْ رَهٗ اَشْكِرَا بَكَه و دَا كُو اَوِيْنْ كَاڤَرِ بُونَهٗ بَرَانِيْنْ كُو بَرَاستي اَوُ دَرَوَكُرِ بُونْ.

۴۰. دَمَا اَمَ جِيئُونَا تَشْتِكِي بِخَوَازِنْ، گُوتِنَا مَهٗ زِي رَهٗ تَنِي آفَه: چِيْبِه! قِيْجَا اَوُ زِي چِيْدِبِه.

۴۱. اَوِيْنْ كُو پَشْتِي نَحْقِي لَوَانْ هَاتِيَه كِرِنْ وَانْ دِ رِيَا (دِينِي) خُدَيِ دَه هَجَرْتِ كِرْ؛ اَمِي وَانْ لِدُنْيَايِي رِنْدِ بِيْجَه بَكِنْ. اَكُرْ اَوُ بَرَانِيْنْ، خَلَاتَا (وَانْ يَا) نَاخَرْتِي هِي مَزْنِتِرَه.

۴۲. اَوُ (مُهَاجِرْ)، اَوِيْنْ كُو خَوَه رَاگِرْتَنَه و اَوِيْنْ كُو خَوَه سِيَاَرْتَنَه خُدَايِي خَوَه.

۴۳. (يَا مُحَمَّد!) مَه، بَرِيَا تَه يِي كُو ژِ وَانْ رَهٗ وَحِي شَانْدِيَه هَرِ زِلَامْ بُونَه. نَاخَوَه (ژِ وَانْ رَهٗ بِيْزَه: هَرِنْ)؛ ژِ خَوَدَانْكِتَبِ يِيْنْ زَانَا بِيْرِسِنْ. اَكُرْ كُو هُونْ زِرَانِيْنْ (جِنْسِي پِيْخَمْبِرَانْ ژِ جِي يَه، اَوُ دِرَانِيْنْ ژِ جِي يَه).

۴۴. (مَه پِيْخَمْبِرِ بَسْ) بِمُعْجَزَه و پِرْتُوَكِيْنِ پِيْرُوْرُ شَانْدِنْ. مَه آفَ قُرْآنَ ژِ بُو تَه هِنَارْتِ دَا كُو تُو ژِ بُو مِرُوْفَانْ نَا كُو (ژِ حَلَالْ و حَرَامِي) ژِ وَانْ رَهٗ هَاتِيَه اَشْكِرَا بَكِي و ژِ بُو كُو اَوُ بِنْفِكِرِنْ.

۴۵. اَرِي مَّا اَوِيْنْ كُو دَكْ و دُولَابِيْنْ خَرَابْ (لِيْشِيَا پِيْخَمْبِرْ) گَرَانْدِنْ پَشْتِرَاسِنِنْ كُو خُدَيِ وَانْ دِ عَرْدِي دَه نَابَه خَوَارِي، يَانْ زِي ژِ جِهَكِي كُو اَوُ نَه دِ قَرْقِي دَه بِنْ و بِيْرِي نَبِنْ عَذَابِ بَسَرِ وَانْ دَه نِيْسَنَه؟

۴۶. يَانْ زِي (مَّا اَوُ اَوَلَه نَه كُو) دِ چُونْ و فِكْرَا خَوَه دَه عَذَابِ دِي نَهْنِيْغَه وَانْ؟ تَقَرُّ اَوُ دِي خُدَيِ نِجَارِ نَهْيِلِنْ دَا كُو خَوَه ژِ عَذَابِي وَيِ خَلَاسِ بَكِنْ.

۴۷. يَانْ زِي (اَوُ بَاوَرِنْ كُو) خُدَيِ دِي وَانْ لِسَرِ تِرْسِكِي (بِعَذَابِ) نَكِرَه؟ يِيْگَمَانْ خُدَايِي وَه خَوَدِي شَفَقَتَه، دِلُوْفَانَه.

۴۸. اَرِي مَّا اَوُ نَابِيْنِ چَقَاسِ تَشْتِي خُدَيِ اَوُ نَاڤِرَانْدِي كَا چَاوَا سِهَا وَانْ ژِ رَاسْتُ و چَبْ فَه تِي فُگْهَاسْتِنْ، آفَ تَفْ لِهْمَبِرِي خُدَيِ شِكَاَنْدِي، لَاوَاژِ و پِرَشِكْسْتِي نَه.

۴۹. جَقَّاسِ رِيْثَهْرُ و مَلَايِكَتَيْنِ لِعَرْدُ و تَاسِيَّانَانَ هَنَه، هَرُ ژِ خُدِي رَه دِجَن سِجُوْدِي و اَوُ خَوَه مَرِن نَادِيَرِن.

۵۰. اَوُ ژِ خُدَايِي خَوَه يِي كُو دِ سَرِ وَاَن رَه يَه دِ تَرِسِن و يَا يِي هَا تَنَه قَرْمَانَكِرِن ژِي دِكِن.

۵۱. خُدِي كُوت: ژِ بُوُ خَوَه دُو مَعْبُوْدَانِ نَكِرِن. بِيَكَمَانَ خُدَايِي وَه بَس يَكَه و تَكَه. نَاخَوَه بَس ژِ مِّن بَتَرِسِن.

۵۲. چَه تَشْتِي لِعَرْد و تَاسِيَّانَانَ هِيَه هَرُ اَوُ مِلَكِي خُدِي يَه و عِبَادَتُ وُ جَزَادَانِ خَالِصُ ژِ بُوُ وِي يَه. اَرِي مَّا پَشْتِي فَي، ژِ بِلِي خُدِي هُونِي ژِ دِگَرِي وِي رَه عِبَادَتِي بَكِن؛ خَوَه ژِ وَاَن بِيَارِيَزِن؟

۵۳. (گَلِي مَرُوْفَان!) چَه قَنَجِيَكَه كُو گِهَشْتِيَه وَه اَوُ تَف ژِ خُدِي يَه، پَاشِي دَمَا تَنَكْزَارِيَكُ بَسَر وَه دَه يِي بِيَالِ وِي فَه هُونِ هَوَارُ دِكِن.

۵۴. پَاشِي دَمَا خُدِي اَوُ تَنَكْگَاسِي ژِ سَر وَه رَاكِر، تَه دِيَتُ كُو جَقَاتَكِي ژِ وَه ژِ خُدَايِي خَوَه رَه هَفِيْشَكُ چِيْدِكِرِن..

۵۵. دَا كُو دَرَبَارِي نَعْمَتِيْنِ كُو مَه دَايَه وَان دَه نَانْكَوَرِيِي بَكِن! نَاخَوَه خَوَش بَرِيْن. تَقَرُ دِ نِيَزِيَكُ دَه هُونِي (اَنجَامَا نَانْكَوَرِيِي) بَرَانِن!

۵۶. ژِ رَزَقِي كُو مَه دَايِي وَان، ژِ وَان (بُوْت) يِيْن كُو هَبُوْنَا وَان نَرَانِن پَارَكِي قَدَقَتِيْنِن. (گَلِي مُشْرِكَاَن!) صُوْنْدُ بِنَافِي خُدِي بَه، هُونِي ژِ وَان دَرُوِيْن كُو وَه دِكِر (رُوژَا قِيَاْمَتِي) تَقَرُ يِنَنَه پَرِسِيَاَرَكِرِن!

۵۷. اَوُ ژِ بُوُ خُدِي كَچَانَ چِيْدِكِن (دِيِيژُن؛ مَلَايِكَتُ كَچِيْن خُدِي نَه)، خُدِي ژِ فَي يَكِي پَاكُ و پَاقَرَه. يِي كُو لَخَوَشِيَا وَان دِجَه ژِي (كُو كِرِن) دِدِن خَوَه.

۵۸. دَمَا بَبُوِيْنَا كَچَكِي مَرُگِيْن ژِ يَكِي وَان رَه تِي، ژِ هِيَرِسُ و قَهْرَانُ رُوِيِي وِي رَش دِگَرَه و كِيْنْدَارُ دَبَه.

۵۹. ۛ بَرِّ مَزْغِينِيَا نَهْ خَوَشْ خَوَه ۛ بَرِّ گَلِي خَوَه قَدِشِيرَه (و دِفِكِرَه)، گَلُو وَي كِچِي شِكْسْتِي وَ رَبَّنْ بِيهْلَه يَانْ وَي (بِسَاغِي) دِ نَآخِي دَه قَشِيرَه؟ هَشِيَارُ بِنْ، أَفْ بَرِيَارَا وَآنْ چِه پِيَسْ بَرِيَارَه.

۶۰. اَوِيَنْ كُو باوَرِي بَنَآخَرَتِي نَايِنَنْ، سَالِيخِيَنْ پِيَسْ ۛ بُوْ وَآنِنْ. سَالِيخِيَنْ هَرِي بِلَنْدْ بَسْ ۛ بُوْ خُدِي نَه. هَرِ اَوَه، يِي دَسْتِهَلَاتْ، يِي كَارِنَجِه.

۶۱. اَكْرَ خُدِي مَرُوْقَانْ ۛ بَرِّ ظَلَمَا كُو دِكِنْ (يِي رَه يِي رَه) جَزَا بَكْرَا، لَسَرِ رُوِيِي عَرْدِي يَكْ رِيْقَهَرَكْ نَدِهَشْتْ. لِيَلِي حَيَانِي دَمَكَه نَافَلِيَكِرِي (جَزَايِي) وَآنْ دِدَه پَاشْ. قِيَجَا دَمَا جِفَانِي وَآنْ هَاتْ، اَوْ نَكَارِنْ سَعَتِكِي پَاشْ دَه نَه ۛ زِي پِيَشْ دَه بِيخِنْ.

۶۲. اَوْ (مُشْرِكْ) نَا كُو ۛ بُوْ خَوَه نَافِيَنْ دِدِنْ تَالِيِي خُدِي. زِمَانِي وَآنْ بَدَرُو دِيِيْتَه: كُو اَنَجَامَا بِيخِيَرْ هَر ۛ بُوْ وَآنَه. يِي شِكْ وَ شُبَهه نَاكِرْ هَر ۛ بُوْ وَآنَه وَ بِيگَمَانْ اَوْ بَرِيَا هَر كَسِي دِيچِنْ دُوْرَهِي.

۶۳. صُوْنْدْ بِيخُدِي بَه، مَه بَرِي تَه ۛ كَلَكْ اَمْتَانْ رَه (بِيَحْمَبَرْ) شَانْدِنْ، قِيَجَا شِيْطِيَنْ كَارِيَنْ وَآنْ ۛ بُوْ وَآنْ حِمْلَانْدْ. اِيْدِي اِيْرُوْ (لِدِيْنِيَايِي) شِيْطَانْ دُوْسْتْ وَ نَارِيكَارِي وَآنَه وَ (لِئَاخَرَتِي) ۛ بُوْ وَآنْ عَذَابِكِي دَرُوَارْ هِيَه.

۶۴. مَه أَفْ كِيْتِيْبْ ۛ بُوْ تَه هِنَارْتْ دَا كُو تُو ۛ مَرُوْقَانْ رَه يَا كُو تِي دَه كِنْتَه اِخْتِلَافِي اَشْكِرَا بِيكي وَ دَا كُو ۛ يِيَنْ باوَرِي تِيْنِيَنْ رَه بِيَه رِيْبَرْ وَ رَحْمَتْ.

۶۵. خُدِي ۛ عَوْرَانْ بَارَانَكْ بَارَانْدْ، قِيَجَا عَرْدِ پَشْتِي كُو هَشِكَمِرِي بُو پِي سَاخْ (و هِيَشِيَنْ) كِرْ. بِيگَمَانْ دِ قِي دَه ۛ بُوْ جِفَاتَكَه كُو ۛ دِلْ وَ جَانْ گُهْدَارِي بَكَه نِيَشَانْ هَنَه.

۶۶. بِيگَمَانْ ۛ بُوْ وَه دِ تَرَشَانْ دَه دَرُسْ وَ عِيْرَتْ هَنَه كُو اَمْ شِيْرَكِي سَافِي وَ پَارْزُوْنِكِرِي بُوَه دِدِنْ قُخَوَارِنْ كُو اَوْ شِيْر دِ وَآنْ تَرَشَانْ دَه ۛ نَافَبَرَا رِيخْ وَ خُوْبِيَنِي دَرْتِي حُوْلِي كُو اَوْ دِ گُوْرِيَا يِي قَدِخُوَنْ رَه بَهْسَانِي دِيچِه خَوَارِي.

۷۴. فَيَجَا هُونُ ۾ بُوُ خُدَيِ تُو مَلُوكَانِ نَكْرِيْنِ (لَوْرَا خُدَيِ يَكِه وَ بِنَمِيْنَاكِه). بِيْگَنَ خُدَيِ
دِرَاَنَه لِيْ هُونُ بَخُوَه نِرَانِيْن.

۷۵. خُدَيِ، مِيْنَاكَ عَقْدَكِي دَدَه كُو اَوُ بَخُوَه مِلَكِي يَكِي دَنَه وَ هِيْزَا وَي لِسَرِ تَشْتَكِي نِيْنَه
وَ مِيْنَاكَ مِرُوْفَكِي نَاَزَادِ دَدَه كُو مَه رَزَقَكِي پَاكِ دَايِيْن، فَيَجَا اَوُ رِي بِدِرِي وَ اَشْكِرَا
(دِرِيَا خُدَيِ دَه) خَرْجِ دَكِه. اَرِي مَا اَفْ هَرْدُو دِيْن وَ كَهْف؟ پَسِيْن وَ سِيْاَسِي رِ خُدَيِ
رَه نَه، لِيْلِيْلِي پَرِيْن وَ اَن نِرَانِيْن.

۷۶. خُدَيِ ۾ دُو زِلَامَانِ مِيْنَاكِي دَدَه: يَك ۾ وَ اَن لَالَه، هِيْزَا وَي لِسَرِ تَشْتَكِي نِيْنَه وَ اَوُ لِسَرِ
خَوْدِيِي خَوَه بَارَه؛ خَوْدِيِي وَي بَكُو فَه وَي بَشِيْنَه اَوُ تُو قَنْجِيَكِي نَايْنَه. فَيَجَا اَرِي مَا
اَفْ (زِلَام) وَ اَوِي كُو بَخُوَه لِسَرِ رِيَكِه رَاسْتِ بَه وَ بَدَايِي قَرْمَانِ دَكِه دِيْنَه مِيْنَا هَف؟

۷۷. زَانِيْنَا نِيْنِيَا عَرْدُ وَ نَاسِيَا نَانِ هَر ۾ خُدَيِ رَه يَه. رُوْشَا رُوْزَا قِيَاْمَتِي (لِجَمِ خُدَيِ) وَ كِي
چَا فِكِرِ نَتَكِي يَه، بَلَكِي ۾ وَي رِي نِيْزِي كِتِرَه. بِيْگَنَ خُدَيِ لِسَرِ هَر تَشْتِي قَادَرَه.

۷۸. (كَلِي مِرُوْفَانِ!) خُدَيِ هُونُ ۾ زِيَكِي دَايَكِيْن وَه (بِجُوْكَ وَ لَآوَا) دَرَانِيْن كُو وَه هِيْج
تَشْتَكِ نِرَانِيْنُو. خُدَيِ كُ، چَا فْ وَ دِلِ دَانَه وَه دَا كُو هُونُ شُكْرِي وَي بِيْكُن.

۷۹. اَرِي، مَا اَوُ بَرِي خَوَه نَادِنِ طِيْرَانِ كُو اَوُ لِهَوَايِي ۾ بُوُ فِرِيْنِي مِسْخَرِ بُوْنَه ۾ خُدَيِ
يِي فَه چِه تَشْتِ وَ اَن لِهَوَايِي نَاكِرَه. بِيْگَنَ دِ فَيِ دَه ۾ بُوُ جِفَاتَكِه كُو بَاوَرِي بِيْنَه
نِيْشَانِ هَنَه.

۸۰. خُدَيِ خَانِيْنِي وَه ۾ بُوُ وَه كِرْنَه رَاوُسْتَكِه. ۾ چَرْمِيْنِ تَرْشَانِ وَه خَانِي چِيْكِرِنِ كُو اَوُ

نَايْتَا ۱۷ئ دَه «براستي ۾ بلي خُدَيِ هُونُ بَس ۾ بُوتَانِ رَه عِبَادَتِي دِيْنِ وَ هُونُ گُوْتِيْنِي يِي بِنَاتِ لِيْتِيْنِي.
بِيْگَنَ اَوُ پُوْتِيْنِ كُو ۾ بلي خُدَيِ هُونُ عِبَادَتِي وَ اَن دِيْنِ، اَوُ نَكَارِنِ رَزَقِي وَه يِدِن. فَيَجَا هُونُ رَزَقِي خَوَه
۾ خُدَيِ يَخَوَاژِن، عِبَادَتِي وَي بِيْكُن وَ وَي بَشِيْكِرِيْنِي؛ هُونِي بِيَالِ فَه بِيْنَه فِكْرَانْدِن» وَ سُورَه يِي مُلْكِ دِ
نَايْتَا ۲۱ئ دَه «اَرِي مَا كُو خُدَيِ رَزَقِي خَوَه لِسَرِ وَه بِيْرَه، مَا كِي دِكَاَرَه رَزَقِ بَدَه وَه؟ نَخِيْر، بَلَكِي وَ اَن
خَوَه دِ چَا فُسُوْرِي وَ نَفَرْتِي دَه بَرْدَانَه وَ رِكْدَارِيِي دِيْنِ» خُدَيِ بِيَانِ كِرِيَه.

دِ رُوژَا رِيوِيَتِي وَ جِهَوَارُبُونَا وَه دَه هَلَكِرْتِنَا وَان سَفِكَه. ژِ هِرِي (يَا مَيِسْتَان)، لِفْ
(تَا دَفِيَان) وَ كَزْ (تَا بَزَنَان) ژِي ژِ بُو وَه نَافَالْ گِرَانْدِيَه كُو حَيَانِي دَمَكِي هُون ژِي
فَيِدِي وَرْگِرَن.

۸۱. خُدِي ژِ تَشْتِي كُو تَافِرَانْدِي ژِ بُو وَه سِي وَ سِيَوَان چِيَكِرَن. ژِ بُو وَه ژِ چِيَان ژِي
مَسْكَن تَافِرَانْدِن. ژِ بُو وَه كِرَاس چِيَكِرَن دَا كُو وَه ژِ گَرَمِي بِيَارِيژَن وَ ژِ وَه رَه كَمَزِرْخ
چِيَكِرَن كُو دِ شَر دَه وَه بِيَارِيژَن. يَشِي تَاوَايِي خُدِي (لِدُنْيَايِي) قَنَجِيَا خَوَه لِسَر وَه
تَمَام دَكِه دَا كُو هُون ژِ اَمَرِي وَي رَه بَرْدَسْت بِيَن.

۸۲. اَكْر دِيَسَا اَوُ بَرِي خَوَه (ژِ اِيْمَانِي) فَاكِرِيَن، فَيَجَا بَرَاَسْتِي اَرَكَا تَه بَس رَاگِهَانْدِنَا
تَكُوژ تَا اَشْكِرَا يَه.

۸۳. اَوُ (كَافِرْ)، قَنَجِيِيَن خُدِي لِسَر خَوَه دِرَازَن وَ پَاشِي (بَكَار وَ كِرِيَارِيَن خَوَه) وَان
مَآنْدَلَه دِيَكَن وَ پَرِيَن وَان ژِي كَافِرَن.

۸۴. رُوژَا كُو اَم ژِ هَر اَمْتَكِي شَاهِدَكِي (بِيَخْمَبِرِي وَان) دِشِيَن، پَاشِي دَسْتُورَا وَانِيَن كُو
كَافِرْ بُونَه نَايِي دَايِن (كُو لِيَبُورِيَنَا خَوَه بَخَاوَزَن) وَ لِيَبُورِيَنَخَوَازِي ژِي ژِ وَان نَايِي
خَوَسْتَن.

۸۵. دَمَا سَتَمَكَار عَذَاب دِيِيَن، عَذَاب لِسَر وَان نَايِي سَفِكِرَن وَ ژِ وَان رَه مَهْلَت ژِي
نَايِي دَايِن.

۱ خُدِي تَعَالَا دِ فَي تَآيَتِي دَه بِيَان دَكِه كُو كَافِرْ قَنَجِيِيَن خُدِي دِرَازَن. لَوْرَا اَوُ دِرَازَن يِي كُو رَزَقِي وَان
دَدَه، يِي كُو نَحُوشِيَا وَان دِيَه وَ كَار وَ بَارِيَن وَان بَرِيْفَه دِيَه هَر خُدِي يَه. فَيَجَه دَكَلْ خُدِي عِبَادِي هَتَكِه
دِن ژِي دِيَكَن كُو اَوُ تَه دَكَارَن فَيِدِي بِيَدَن تَه ژِ زَرَارِي. خُدِي تَعَالَا فَي رُوشِي ژِ سُوْرَه يِي يُونُس دِ نَايِنَا
۳۱ دَه وَه اَشْكِرَا دَكِه: " (ژِ مُشْرَكَان رَه) بِيِيْزَه: مَا كِي ژِ عَرْد وَ نَاسِيَا نَآن رَزَقِي وَه دَدَه يَانْ مَا كِي
دَكَارَه گُه وَ چَاْفَان بَتَا فَرِيْتَه، كِي دَكَارَه يِي سَاغ ژِ يِي مَرِي وَ يِي مَرِي ژِ يِي سَاغ دَرَخَه وَ كِي كَارِيَن
تَافِرَانْدِيَن بَرِيْفَه دِيَه؟ فَيَجَا اَوِي بِيِيْژَن: اَللّٰهُ. نَاخَوَه (ژِ وَان رَه) بِيِيْزَه: اَكْر وَسَايَه، اِنْدِي چِمَا هُون خَوَه
(ژِ عَزَابِي) خُدِي نَآپَارِيژَن؟

۸۶. دَمَا مُشْرِكُ جَافٍ يَوَّانٌ هَفْشُشَكَانٌ دِكْفَنٌ، أَوَيْنُ كُوَ وَانٌ (رِ بِلِي خُدَي) أَوْ دِحْبَانِدُنْ، دِبْيَزُنْ: خُدَايِي مَه! هَا أَفْنُ، أَوْ هَفْشُشَكَيْنُ كُو رِ بِلِي تَه مَه أَوْ دِحْبَانِدُنْ. قِيَجَا هَفْشُشَكَيْنُ وَانٌ رِي ثَاخَافِنَا وَانٌ لَوَانُ زِفَرَانْدُ، گُوْتِنُ: بَرَاْسَتِي هُونُ دَرُوَكِرُنْ.

۸۷. دِ وَي رُوژِي دَه مُشْرِكُ رِ حَكْمِي خُدَي رَه بَرْدَسْتُ دِبْنُ وَ يِيْنُ كُو وَانٌ لِيدَنَانِي رِ بَر وَانٌ وَنْدَا دِبْنُ.

۸۸. أَوَيْنُ كُو كَافِرٌ بُونَه وَ رِيَا خُدَي لَبَرُ مَرُوفَانُ گِرَتِنُ، بَسَدَمَا خَرَايَا كُو كِرُنْ، مَه عَدَايِي وَانٌ قَاتٌ بَقَاتٌ زِيَدَه كِرُنْ.

۸۹. وَي رُوژَا كُو رِ هَرُ أَمْتِكِي، رِ نَافُ وَانٌ، لِسَرُ وَانٌ أَمُ شَاهِدَكِي بِشِينِنُ وَ أَمُ تَه رِي لِسَرُ فَاَنُ (مَسْلَمَانَانُ) شَاهِدُ تِينِنُ. مَه أَفُ قُرْثَانُ رِ بُو تَه هِنَارْتُ كُو رُوْنَكِرَا هَرُ تَشْتِي يَه وَ رِ بُو مُسْلِمَانَانُ رِي زِيْدَرَا هِيْدَايْتُ، رَحْمَتُ وَ مِزْگِينِي يَه.

۹۰. بِيْگَمَانُ خُدَي، بَدَايِي، قَنْجِيكَاريِي وَ خِيْرِيْكَرِنَا لَاَقْرِيْبَانُ قَرْمَانُ دَكَه وَ بِيْرِيْتِيِي، كِرِيْتِي وَ زِيْدَه گَافِي لَوَه قَدَخَه دَكَه. خُدَي لَوَه شِيْرَتُ دَكَه دَا قَنَه هُونُ بَفِكِرُنْ وَ رِي شِيْرَتِي وَرْگِرُنْ^۱.

۱ خُدَي دِ فَعِ ثَايْتِي دَه سِي بَنگِهِيْنِ اَسَاسِي كُو حُزُورَا مَرُوفَاتِيِي خَوَه لِسَرُ وَانُ دَكِرَه، لِمَه قَرْمَانُ دَكَه. لِهَمْبَرِي فَاَنُ سِي بَنگِهِيْنِ خَرَابُ كُو أَوْ مَرُوفَاتِيِي رِ بِنُ فَه دِهْلُوشِيْنِ لِمَه قَدَخَه دَكَه.

بَنگِهِيْنِ بَاشُ: عَدَالَتُ، اِحْسَانُ وَ تَارِيكَارِيَا لِخَوْدِيَانَه. عَدَالَتُ: هَرُ تَشْتِي كُو دِ قَوَامَا وَي دَه وَرَه كِرُنْ، حَقِي هَرُكَسِي بَتَاْمِي بِيْتَه دَايِنُ وَ تَفْكَرَا مَرَفُ بِيْشَانُ بَه. اِحْسَانُ: قَنْجِيكَاري يَه، خِيْرِيْكَرِنَه، بَخْشَانْدَنَه وَ هَرُ تَشْتِي دِ جِهِي وَي دَه بَكِي.

تَارِيكَارِيَا لِخَوْدِيَانُ: جِه دُورُ بِنُ جِه نِيْرِكُ مَرَفُ قَنْجِيِي لِخَوْدِيَا بَكِي، حَوَجِيِي وَانُ تَاْمِيْنُ بَكَه وَ يَا بَاشُ بَدَه بَرُ وَانُ.

بَنگِهِيْنِ خَرَابُ: فَاَحْشَاتِي، مُنْكَرُ وَ سِتَاْمَكَاري يَه. فَاَحْشَاتِي: گُوْتِنُ وَ كَارِيْنُ خَرَابِنُ، مِيْنَا زَنَّايِي، دَرُوَكَاري وَ اِفْتِيْرَايِي.

مُنْكَرُ: تَشْتَا كُو شَرِيْتُ وَ عَاقِلِي سَلِيْمُ رَوَا نَبِيْتَه أَوْ مُنْكَرَه. سِتَاْمَكَاري: مَرَفُ خَوَه لِسَرُ خَلِكِي بِلِنْدُ بَكَه، بِيْفِي تَاَوَايِي مَرَفُ لَوَانُ ظَلَمِيَه بَكَه. خُدَي أَفُ هَرُسِي لِمَه قَدَخَه كِرِنَه.

۹۱. دَمَا وَهٖ پَيَّانٌ دَا، سُوْرٌ وَ پَيَّانِيْنَ خَوَهٗ بَجَهٗ بِيْنِن. پِشْتِي وَهٖ سُوْنْدَا خَوَهٗ مِكُوْمُ كِرْ وَ وَهٖ خُدِي لِسَرِ خَوَهٗ كِرَهٗ شَاهِدْ، سُوْنْدَا خَوَهٗ نَشْكِيْن. بِيْگَاڻ خُدِي يَا كُو هُون دِكُنْ دِرَاَنَه.

۹۲. فَيَجَا هُون زِي نَبِن وَكِي وَي زِي نَكَا كُو پِشْتِي هَرِيَا خَوَهٗ بَزَخِم دَرِيْسِيَا، (زِي بَرِ كِيْمِ ثَاَقَلِيَا خَوَهٗ) دِيْسَا فَدِكِرْ كُو هُون زِي صُوْنْدَخَوَارِنَا خَوَهٗ بَكُنْ حِيْلَهٗ وَ رِيَا خَاپَاَنْدِنِي دِ نَافَبَرَا خَوَهٗ دَه، بَسَدَمَا كُو هُون لَقَايِي جَفَاتِكِي بِيْنِ كُو اَو (بِهَزْمَارُ وَ مَالُ) زِي جَفَاتَا (كُو وَهٖ پِي رَهٗ پِيْمَان دَايَهٗ) هِيْنِ بِيْهَتَرُ وَ بِيْهِيْزَتَرَه. خُدِي بَفَانِ سُوْرُ وَ پِيْمَانَانِ بَسْ وَهٖ دَجَرِيْبِيْنَهٗ وَ دَا كُو رُوْرَا قِيَامَتِي يَا هُون تِي دَهٗ كَتِنِ اخْتِلَافِي زِي بُو وَهٖ اَشْكِرَهٗ بَكَه.

۹۳. (گَلِي مَرُوْفَان!) اَكْرَ خُدِي بِخَوَسْتَا دِي هُون بِكِرِنَا يَكْ اَمَّتْ (وَ اَهْلِي يَكْ دِيْنِي)، لِيْبِلِي كِي كُو ضَلَالَتِي بَفِي اَوِي زِي رِي دَخَهٗ وَ كِي زِي هِيْدَتَايَتِي بَفِي اَوِي رَاسْتَرِي دِكَه. بِرَاسْتِي زِي زِي يَا كُو وَهٖ دِكِرْ هُونِي بِيْنَهٗ پَرِسِيَا رِكِرُنْ.

۹۴. سُوْنْدِيْنِ خَوَهٗ، دِ نَافَبَرَا خَوَهٗ دَهٗ نَكُنْ رِيَا حِيْلَهٗ وَ خِيَايَتِي، فَيَجَا پِيْنِ وَهٖ پِشْتِي كُو جَهٗ گِرْتِيَهٗ دِي بِشِمَتَهٗ وَ بَسُوْنَتْ وَهٖ بَرِي خَوَهٗ وَ بَرِي خَلَكِي زِي رِيَا خُدِي دَاگَرَاَنْدْ هُونِي (عَذَابِي) پِيْسِ بِيْچِيْرُنْ وَ زِي بُو وَهٖ عَذَابَكِي مَزِنِ هِيَه.

۹۵. پِيْمَانَا كُو وَهٖ بَخُدِي رَهٗ دَايِي بِنِرْخَكِي اَرْزَانِ نَفَرُوْشُن. بِيْگَاڻ اَكْرَ هُون بَرَاْنِنِ بَسْ يَا لِيْجَمُ خُدِي زِي بُو وَهٖ جِيْپَرَه.

۹۶. (لُوْرَا) ؛ يَا لِيْجَمُ وَهٖ خَلَاْسُ دِهٖ وَ يَا لِيْجَمُ خُدِي اَو سَرَاَقَتِي يَه. اَوِيْنِ كُو خَوَهٗ (لِسَرِ پِيْمَانَا خَوَهٗ) رَاگِرِن، هَلْبَتِ اَمِي خَلَاْتَا وَ اَنِ بَسِيْهِيْتِيْرِيْنِ يَا كُو دِكُنْ بَدِنِ وَ اَنِ.

۹۷. جَهٗ مِيْزُ بَهٗ جَهٗ زُنْ، كِي كَارَكِي قَنْجُ بَكَهٗ وَ بَاوَرْمُنْدُ بَهٗ، تَقَرُّ اَمِي زِيَاْنَكَهٗ خَوَشُ بَكُنْ نَصِيْبِي وَي وَ اَمِي خَلَاْتَا وَ اَنِ بَسِيْهِيْتِيْرِيْنِ يَا كُو دِكُنْ بَدِنِ وَ اَنِ.

۹۸. جَهٗ دَمَا تَهٗ دَسْتُ بَخُوْنْدَا قُرْآنِي كِرْ، فَيَجَا خَوَهٗ زِي (شَرِي) شَيْطَانِي قَسْتِي بَخْدَايِي خَوَهٗ بِيَاْرِيْزَه.

۹۹. بَیْگَانَ زِ شَیْطَانِی رَهٗ تُو دَسْتَهَلَاتِی لِسَرِ یِیْنِ کُو بَاوَرِی بَیْنِ وِ یِیْنِ خَوَهٗ بِسْپِیْرِنِ
خُدَایِی خَوَهٗ تَنَهٗ.

۱۰۰. لَیْلِی دَسْتَهَلَاتِیَا شَیْطِیْنِ، لِسَرِ یِیْنِ کُو وِی زِ خَوَهٗ رَهٗ دِکِنِ دُوسْتُ وِ تَارِیکَارُ وِ لِسَرِ
یِیْنِ کُو زِ خُدِی رَهٗ شَرِیکَانَ چِیدِکِنِ، هَیَهٗ.

۱۰۱. دَمَا اَمَّ تَائِتِکِی بَتَائِتِکِی دِگَهَرِیْنِ - زِخَو خُدِی بَهْتَرُ دِرَآنَهٗ کَا اَوُ چِهٖ نَازِلُ دِکَهٗ -
دِیِیْرِنِ: بَسْ تُو لِسَرِ نَافِی خُدِی نَوِی دِیِیْرِی. نَخِیْرُ، بَلْکِی پِرِیْنِ وَا نَزَانَ وِ جَاهِلِیْنِ.

۱۰۲. بَیْیَزَهٗ: جَانِی پَاکُ (جَبْرِیْلُ)، اَوُ زِ جَم خُدَایِی تَهٗ بِحَقِی تَائِیَهٗ خَوَارِی دَا کُو یِیْنِ
بَاوَرِی تَائِیْنِ مِکُومُ رَاگَرَهٗ وِ زِ بُو مُسْلِمَانَانَ زِی بَبَهٗ رِیْبَرُ وِ مَزْگِیْنِ^۱.

۱۰۳. صُودَنَدَ بَهٗ، اَمَّ دِرَآنَن کُو اَوُ دِیِیْرِنِ، اَوِی کُو وِی فِیْرِی وِی دِکَهٗ بَسْ مِرُوفُنْ؛ (نَهٗ
مَلَائِکِیْنِ). اَوِی کُو حِزَرُ دِکِنِ (کُو قَاشُو وِی قُرْآنُ فِیْرِی مُحَمَّدُ کَرِیَهٗ) بَیَانِی یَهٗ؛
(نَهٗ عَرَبِی یَهٗ). حَالَ أَفَهٗ کُو أَفَ (قُرْآنُ) بَرِمَانِکِی عَرَبِی، أَشْکَرَا وِ زَلَالَهٗ.

۱۰۴. بَیْگَانَ اَوِیْنِ کُو بَاوَرِی بَتَائِتِیْنِ خُدِی تَائِیْنِ، خُدِی وَا نَاسْتَرِی نَاکَهٗ وِ زِ بُو وَا نِ
عَذَابِکِی دِرُورَا هَیَهٗ.

۱۰۵. بَیْگَانَ بَسْ یِیْنِ کُو بَاوَرِی بَتَائِتِیْنِ خُدِی تَائِیْنِ دَرَوَانَ لِی تِیْنِ وِ اَوُ دَرُوکَرُ
بِخَوَهٗ نَهٗ...

۱ خُدِی تَعَالَا دِ فِی تَائِتِی دَهٗ قُرْمَانَ دِکَهٗ کُو أَفَ قُرْآنَا کُو بِسَدَمَا خُدِی هِن تَائِتِیْنِ وِی دِخَهٗ شَوْنَا هِن
تَائِتَانَ دَهٗ دِیِیْرِنِ کُو اَوُ اَفْتِیْرَا یَهٗ؛ نَهٗ زِ جَم خُدِی یَهٗ، بَرِاسْتِی اَوُ قُرْآنُ رُوحُ الْقُدُسُ (جَبْرِیْلُ) زِ جَم
خُدِی نَازِلِی سَرِ یِیْحَمْبَرُ کَرِیَهٗ وِ اَوُ نَهٗ اَفْتَرَا یَهٗ. خُدِی أَفَ رُوشُ دِ گَلْکُ تَائِتَانَ دَهٗ زَلَالَ کَرِیَهٗ. مِیْنَاکُ: زِ
سُورَهٗ یِی بَقَرَهٗ تَائِتَا ۹۷ ی «بَیْیَزَهٗ: چِهٖ کِیْسِی دِرُومِیْنِ جَبْرِیْلُ بَهٗ، فِیْجَا بَرِاسْتِی جَبْرِیْلُ پَدَسْتُورَا خُدِی قُرْآنُ
نَازِلِی سَرِ دِلِی تَهٗ کَرِیَهٗ کُو اَوُ رَاسْتَدِرِیخَا کِیْتِیْبِیْنِ بَرِیَا خَوَهٗ یَهٗ وِ زِ بُو بَاوَرَمُندَانُ رِیْبَرُ وِ مَزْگِیْنَهٗ» وِ زِ
سُورَهٗ یِی شُعْرَاء تَائِتَا ۱۹۲-۱۹۵ ی «بَیْگَانَ أَفَ (قُرْآنُ) زِ تَائِلِی خُدَایِی عَالِمِی فَهٗ هَائِیَهٗ نَازِلِکِرْنِ. رُوحُ
الْأَمِیْنِ (جَبْرِیْلُ) اَوُ (قُرْآنُ) تَائِیَهٗ خَوَارِی. لِسَرِ دِلِی تَهٗ دَا کُو تُو یِی زِ هَشِیْبَارُ کَرَانَ. بَرِمَانِکِی عَرَبِیْکَهٗ
زَلَالَ» فِی رُوشِی تَکْزَرُ دِکَهٗ.

۱۰۶. اَوِيْ كُو پِشْتِي باوَرِي بُخْدِي تَانِي وَي مَانْدَلَهٗ بَكِه، زِيْلِي يِي كُو زُوْر لِي هَاتِه كِرَن
و دِلِي وَي زِي تَزَه اِيْمَان بَه (اَو گَارَن زِي نايِي كِرَن). لِيْلِي كِي زِي كُفْرِي رَه سِيْنْگَا
خَوَه فَكِه (و پِي خَوَش بَه) فَيَجَا غَزْبَا خُدِي لَسَرِ وَاْنَه و زِي بُو وَاْن عَدَابَكِي مَرِن هِيَه.
۱۰۷. آف (عَذَاب) زِي، بَسَدَم كُو وَاْن زِي اَنَا دِنْيايِي دِ سَرِ يَا تَاخَرْتِي رَه گَرْتِيَه. يِيْگَاْن
خُدِي جَفَا تَا كَاْفِر نايِنَه رِيَا رَاسْت.

۱۰۸. اَقِيْن هَاْن، خُدِي مُوَر لَسَرِ دِل، گِه و چَاْفِيْن وَاْن خِسْتِيَه و اَوِ بَخَوَه زِي يِيْتَا گَاهِن.
۱۰۹. يِي شِك و شُبْهَه دِ تَاخَرْتِي دَه يِيْن خَسِرِي اَوِ بَخَوَه نَه.

۱۱۰. پاشِي خُدايِي تَه، زِي بُو يِيْن كُو پِشْتِي اِشْكَنْجَدِيْنِي هَجَرْت كِرَن، پاشِي جِهَاد كِرَن
و خَوَه رَا گَرِيْن (صِيْر كِيْشَان)؛ يِيْگَاْن خُدايِي تَه پِشْتِي فَي، تَقَر كُنْهَرِيْرَه، دِلُوْفِيْنَه.
۱۱۱. دِيْبَر يِيْنَه وَي رُوْژَا كُو هَر كَس تِي (مِيْدَا نَا حَسايِي)، دِ بَر خَوَه دِدَه دَا كُو خَوَه
رَزْگَار بَكِه و وَي رُوْژَا هَر كَس چِه كِرِبَه زِي رَه تِي دَا يِن و نَحْقِي زِي قَت لِي
نَا يِي كِرَن.

۱۱۲. خُدِي، مِيْسَلَا وَاْرَكِي دِدَه كُو كَلِي وَي دِ نَاف سَلَامَتِي و رَحْتِيِي دَه بُوْن. زِي هَر تَالِي
فَه رَزْقِي وَاْن بَفْرِي زِي بُو وَاْن دِهَات، فَيَجَا لِيوَارَا نَعْمَتِيْن خُدِي نَا نَكُوْرِي كِرَن. اِيْدِي
خُدِي زِي بَر نَا كُو وَاْن دِكِر كِرَاسِي بَر جِيوُون و تَرَسِي لَوَان كِر و اَوِ پِي جِيْرَانْدِن.

۱۱۳. صُوْنْد بَه، زِي وَاْن رَه يِيْخَمْبَرِكُ زِي نَاف وَاْن هَات، فَيَجَا وَاْن باوَرِي پِي نَتَانِي. اِيْدِي
عَذَاب اَوِ هِنْگَاْفَتِن و تَقَر اَوِ سَتَمْكَار بُوْن.

۱ لُگُوْرِي زِي اِبْنِ عَاسِ هَاتِيَه رِيوَا يِيْتِرَن؛ مُشْرَكَان عَاز، يَاسِرِي بَافِي وَي، دَا يَكَا وَي سَمِيَه، سُهِيْب و بِلَال
گَرِيْن و اِشْكَنْجَه لَوَان كِرَن. سَمِيَه و مِيْرِي خَوَه يَاسِرِ زِي دِ اِشْكَنْجِي دَه هَاتِنَه كُشْتِن. دِ تَارِيخَا اِسْلَامِي
دَه اَوِ هَر دُو شَهِيْدِيْن پِيْشِي نَه. هَر چي كُو عَاز بُو، زُوْر لِي كِرِيُون و وَي زِي يَا كُو زِي خَوَسْتِن كُوْت.
عَاز اَفَا هَاتِيَه سَرِي وَي زِي يِيْخَمْبَر رَه كُوْت. يِيْخَمْبَر كُوْت: تُو دِلِي خَوَه جَاوَا دِيْبِي؟ كُوْت: بَا يِمَانِي تَزَه
يَه. يِيْخَمْبَر كُوْت: اَكْر اَوِ جَاْر كِه دِن زُوْرِي لَتَه بِيْكَن تُو دِيْسَا وِسَا يِيْئَه. فَيَجَا خُدِي دِ حَقِي فَي مَزَارِي
دَه اَوِ تَا يَتَا كُو لُوْز بُوْرِي نَا زِل كِر.

۱۱۴. اَکْرَ بَرَأْسَتِي هُونُ بَسْ زِي رَهٗ عِبَادَتِي دِکْن، اِنْدِي بِحَلَالِي وَ پَاکِي زِي وَي رِزْقِي کُو
خُدِي دَايَهٗ وَهٗ بِخُونُ وَ شِيکِرِيَا نَعْمَتِيْنِ خُدِي يِکْن.

۱۱۵. (خُدِي) زِي بُو وَهٗ بَسْ حَيَوَانَا مَرَار، خُونِ، گُوشَتِي بَرِيْزُ وَ حَيَوَانَا کُو نَهٗ زِي بُو خُدِي
هَاتِيَهٗ شَرُزِيکَرْنِ حَرَامِ کَرِيَهٗ. فَيَجَا کَسِي کُو مَجْبُورِي (خَوَارِنَا قَان) بِيَهٗ، بِشْرَطِي کُو
نَهٗ زِي دِلْخُوشِي بَهٗ وَ زِي تَخُوبِي حَوَجْدَارِيِي نَبُورَهٗ، فَيَجَا بِيگَن خُدِي گُنْهَرِيْرَهٗ دِلْوَفَانَهٗ.

۱۱۶. تُو جَارَان، زِي جَمِ خَوَهٗ بَدَرُوي نَبِيْزْن: اَفْ حَلَالَهٗ، اَفْ زِي حَرَامَهٗ کُو هُونُ لِسَرِ نَافِي
خُدِي نَوِيِي بِيِيْزْن. بِيگَن اَوِيْن کُو لِسَرِ نَافِي خُدِي دَرَوَان لِيْتِيْنِ بَسَرِ نَاکْفَن.

۱۱۷. (اَفَا کُو بَدَسْتُ خَوَهٗ فَهٗ تَانِيْن) يِيْخُوشِي وَ زِيَانَكَهٗ هِنْدَكَهٗ وَ (لِتَاخَرْتِي زِي) زِي وَان
رَهٗ عَذَابَكِي دِرْوَازِ هِيَهٗ.

۱۱۸. (رَسُوْلِي مِّنْ!) اَوَا کُو بَرِي مَهٗ زِي تَهٗ رَهٗ گُوتِي، مَهٗ اَوُ لِحْجُوهِيَانِ حَرَامِ کَرِيُو. مَهٗ لَوَان
ظَلَمِ نَكِرِيَهٗ، لِيْبِلِي وَان لِحْوَ ظَلَمِ دِکِرْ.^۱

۱۱۹. پَاشِي، بَرَأْسَتِي خُدَايِي تَهٗ زِي بُو يِيْن کُو بِنَزَانِي گَنَهٗ کَرْن، پَشْتِي هِنْگِي پُوشَان بُون
وَ خَوَهٗ رَاسْتُ کَرْن، بِيگَن خُدَايِي تَهٗ پَشْتِي فِي هَلْبَتِ گُنْهَرِيْرَهٗ، دِلْوَفَانَهٗ.

۱۲۰. بِيگَن اِبْرَاهِيْمِ يَکْ اَمْتَاکُ بُو، دِ خَيْرِي دَهٗ رِيْبَرِ وَ زِي خُدِي رَهٗ سِتُوخَوَارَبُو، زِي خِوَارِي
وَ خَرَابِيِي قَدَرِ بُو وَ اَوُ نَهٗ زِي مُشْرِکَان بُو.

۱ زَارُوِيْن اِسْرَائِيْلِ بَسَدَمَا کُو اِنْکَارِيَا نَعْمَتِيْنِ خُدِي کَرْنِ خُدِي زِي کَلَاکِ نَعْمَتِ لَوَانِ حَرَامِ کَرِ. خُدِي
فَرْمَانِ دَکِهٗ کُو بِيْهِي يَا کُو مَهٗ لَوَانِ حَرَامِ کَرِيَهٗ مَهٗ لَوَانِ ظَلَمِ نَكِرِيَهٗ بَلْکِي وَان بَسَدَمَا کُو نَعْمَتِيْنِ خُدِي
اِنْکَارِ کَرِنَهٗ لِحْوَ ظَلَمِ کَرِيَهٗ. اَوُ تَاکُو خُدِي لَوَانِ حَرَامِکَرِيَهٗ زِي سُورَهٗ يٰٓنَعَامِ دِ تَايْتَا ۱۴۶ هٗ وَهٗ هَاتِيَهٗ
بَيَانْکَرْن: «مَهٗ، لِسَرِ يِيْن کُو بُونَهٗ جُهو تَفْکِي حَيَوَانِيْنِ خُودِي نَبُونُکِ حَرَامِ کَرْن. زِي دَوَارِ وَ بَرِ زِي زِي بِلِي
بَزِي پَشْتَا وَان وَ يِيْنِ لِدَوَرَا دُوفِيِيْنِ وَان وَ زِي بِلِي يِيْنِ دِ تَافِ حَسْتِيَانِ دَهٗ بَزِي وَانِ حَرَامِ کَرِ. هَا اَفْ، زِي
بَرِ ظَلَمًا وَان (مَهٗ اَوُ) جَزَا کَرْن، بِيگَن اَمْ هَرِ رَاسْتِيْبِيْرَن».

۱۲۱. اِبْرٰهِيْمُ، شُكْرَدَارِي نِعْمَتِيْنِ خُدٰى بُو، خُدٰى اَوْ نَقَانْدِيُو و لِسَر رِيَا رَاسْتُ و دُرِسْتُ
اَوْ رَاسْتَرِي كِرَبُو.

۱۲۲. مَه لِدُنْيَايِي كَرَمِ پِي رَه كِر و بِيْگَاْن اَوْ لِنَاخِرَتِي رِي رِ فَنَجِيكَارَانَه.

۱۲۳. (يَا مُحَمَّد!) پَاشِي مَه پِيَاْم دَا تَه، (مَه گُوْتُ): بَدَه پِي دِيْنِي اِبْرٰهِيْمُ كُو اَوْ رِ خَوَارِي
و پُوچِيي فَدَر بُو و اَوْ بَخَوَه نَه رِ مُشْرِكَاْن بُو.

۱۲۴. قَدَخِيَا دِ رُوژَا شَمِيي دَه، بَس لِسَر يِيْن كُو تِي دَه اِخْتِلَافِ كِرْبُونُ هَاتِيُو فَرَزُكِرِن.
بِيْگَاْن خُدَايِي تَه رُوژَا قِيَاْمَتِي دَر بَارِي وَي يَا كُو اَوْ تِي دَه كِنْتَه اِخْتِلَافِي دِي دِ
نَاقِبَرَا وَاَنْ دَه حَكِم بَكَه.

۱۲۵. تُو بِحَكْمَت و بِشِيْرَتَا سَبِيحِي (مِرْوَقَاْن) فَخُوْبِنَه رِيَا خُدَايِي خَوَه و يَوَاْن رَه بَرِنْدَتَرِيْن
نَاوَايِي تِيْبِيْكُوْشَه. بِيْگَاْن خُدَايِي تَه بِيْهَتَر دِرَاْنَه بِيي كُو رِ رِيَا وَي شَاش بُوِيَه و اَوْ
بِيي كُو رَاسْتَرِي رِي بُوِيَه بِيْهَتَر دِرَاْنَه.

۱۲۶. اَكْرُ هُونُ جَزَا يِدِن، بِقَاسِي يَا كُو لَوَه هَاتِيَه كِرِن جَزَا يِدِن. لِيْلِي كُو هُونُ خَوَه رَاكِرِن
و صَبْرِي بَكِيْشِن، هَلْبَت اَوْ رِ خَوَرَاكِرَاْن رَه هِي چِيْتَرَه.

۱۲۷. خَوَه رَاكِرَه (صَبْرِي بَكِيْشَه)! خَوَرَاكِرْتَا تَه رِي بَس بِخُدٰى يَه. رِ بُو وَاَنْ غَمْگِيْن
نَبَه و رِ بَر دَك و دُوْلَايِيْن وَاَنْ بِلَا بِيْهِنَا تَه تَنَك نَبَه!

۱۲۸. بِيْگَاْن اَوِيْن كُو خَوَه رِ كُنْهَآن دِيَاْرِيْرِن و اَوِيْن كُو قَنَجِيي دِيْكَن خُدٰى (بِرَاْنِيْنَا خَوَه)
دِگَل وَاَنَه.

۱ هِنَاك رِ مَقْسَرَاْن كُوْتِن: اَف كَرَمَا كُو خُدٰى لِدُنْيَايِي بِاِبْرٰهِيْم رَه كِرِيَه زُرِيْتَا پَاكَه و دِ دُنْيَايِي دَه نَنَافِي وَي
بَقْنَجِي وَرَه كِرِن. رِ سُوْرَهٗ يٰٓمَرْيَمُ تَايِنَا ۴۹-۵۰ ي «پَاشِي، دَمَا اِبْرٰهِيْم رِ وَاَنْ و رِ يِن كُو رِ بِلِي خُدٰى
اَوْ دِحَبَانْدُن خَوَه دُوْر كِر، مَه اِسْحَاق (بَكْرِيْتِي) و يَعْقُوْب (بَقْنَجِيْتِي) دَانِي و مَه هَر يَك رِ وَاَنْ رِي كِرَه
بِنَحْمَر. مَه رِ بُو وَاَنْ رِ رَحْمَا خَوَه (قَنَجِيَا دُنْيَا و نَاخِرَتِي) بَخْشَانْدُن و مَه نَاف و دَنگِي وَاَنْ يَقْنَجِي (دِ
نَاف خَلِكِي دَه) يِلْنْدُ كِر» فِي رَاْمَانِي تَكْر دَكَه.

۱۷. سُورَه يٰ اِسْرَاء

سُورَه يٰ اِسْرَاء ۱۱۱ (سَدُّ وِ يَارْدَه) تَايْتَه. لِمَكْنِ نَاژَلْ بُوَيَه. زُ بَرَّ كُو تَايْتَا يَكَم، بَحْسَا مُعْجِزَا
يِيخَمْبَرُ نَا اِسْرَائِي دَكِه - كُو دِ دَمَكَه شَفِي دَه زُ كَعْبِي جُوَيَه مَسْجِدُ الْاَقْسَايِي، زِي فِي سُورِي
رَه اِسْرَاء، كُو بَوَاتِيَا «لَرِيچُونَا بَشَفَه»، هَاتِيَه كُوتَن.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. خُدِي زُ هَر كِنَاسِي وِ پُوچِي پَاكْ وِ بِيَرِي يَه، آوِي كُو بَنْدِي خَوَه (مُحَمَّد) دِ شَفَكِي
دَه زُ مَسْجِدُ الْحَرَامِي (كَعْبِي) بَرِيَه مَسْجِدُ الْاَقْسَايِي يَا كُو مَه هَاوَرْدُورَا وِي پِيرُورُ
كِرِيَه، دَا كُو اَم نِيشَانِي خَوَه شَانِي وِي يِدَن. بِيگَاَن خُدِي، آوَه يِي هَر بِيهَزَر،
يِي پِيَنَر.

۲. مَه كِتِيَب دَا مُوسَا وِ مَه آوَر اِسْرَائِيلِيَان رَه كِرِيَا هِيْدَايَتِي دَا كُو زُ بَلِي مَن تُو كَسِي
زُ خَوَه رَه نَكَن وِكِل (بِشْتَكْ وِ تَارِيكَار).

۳. اَزُ زُ وَه رَه دِييَزِم، گَلِي كِنِيَسَا يِيَن كُو مَه آوَر دِگَل نُوح (لِكْسَتِي) سَوَار كِرَن، بِيگَاَن
نُوح عَقْدَكِي زِيْدَه شُكِرْدَار بُو.

۴. مَه دِ كِتِيَبِي دَه زُ اِسْرَائِيلِيَان رَه رَاگِهَانْد كُو هُونِي دُو جَارَان لِسَر آزْدِي خَرَابِي وِ
تَقْدَانِي دَرِيَن وِ بِيگَاَن هُون (بِظْلَم وِ خَرَابِيَا خَوَه) دِي بَسَر كَفْتَنَكَه مَزَن بَسَر خَلَكِي
بِكْفَن.

۵. فَيَجَا دَمَا چَاخِي جَزَادَانَا جَارَا پِيَشِي هَات، مَه هِنَك بَنْدِيَن خَوَه يِيَن خُدَانِهِيَز وِ
دِزُوَار بَسَر وَاَن دَه شَانْد، فَيَجَا آوَر بَخْرَا بَكَارِي كَتَن نَاف وِ لَاَتِي وَه (دَا كُو وَه بَكِرَن
وِ وَه دِيل بَكِرَن). آف سُوَرَكَه مِسُوكَرُ بُوِي بُو.

۶. (گَلِي اِسْرَائِيلِيَان!) پَاشِي لَهْمَبَرِي وَاَن دِيَسَا مَه سَرَكْفَتَن دَا وَه وِ بَسَرُوت وِ زَارُوكَاَن
مَه هِيَزَا وَه زِيْدَه كِر وِ مَه هُزْمَارَا وَه زِي پِر كِر.

۷. اَيِدِيْ اَکْرَ هُوْنُ فَتَجِيْبِيْ بِکُنْ هُوْنُ زِ بُوْ خَوَهْ دِکْنُ وَاَکْرَ هُوْنُ خَرَابِيْیِ زِيْ بِکُنْ هُوْنُ لِيْخَوَهْ دِکْنُ. دَمَا چَاخِيْ جَزَاکِرْنَا جَارَا پَاشِيْنْ هَاتْ (اَمِيْ دِيسَا بَنْدِيْنْ خَوَهْ يِيْنْ خُدَانْهِيْزِ وَاِذْوَارْ بَسَرْ وَهْ دَهْ بَشِيْنْ) دِيْ رُوِيْیِ وَهْ رَشْ بِکُنْ وَاِچَاوَا کُوْ جَارَا پِيشِيْنْ چُوْبُوْنْ مَزْگَفْتَا (قُدْسِيْ) دِيسَا وِسَانْ دِيْ بِيْچُنْ وَاِچِهْ تَشْتِيْنْ بَدَسْتُ بِيْخُنْ دِيْ تَارُوْمَارْ بِکُنْ.

۸. هِيْفِيْ هِيْهْ کُوْ خُدَايِيْ وَهْ لَوَهْ رَحْمِيْ بَکَهْ. اَکْرَ دِيسَا هُوْنُ (لِخَرَابِيْیِ) فَکِرْنْ، اَمِيْ زِيْ (لِجَزَاکِرْنَا وَهْ) فَکِرْنْ. مَهْ دُوْرَهْ زِ بُوْ کَاْفِرَانْ کِرِيْهْ گَرِيْکَهْ وَزِيْنْدَانْ.

۹. بِيْگَاْنْ اَفْ قُرْآنْ (مَرْوَفَانْ) تِيْبهْ رِيَا هَرِيْ رَاسْتُ وَاِزْگِيْنِيْ دَدَهْ بَاوَرْمَنْدَانْ، اَوِيْنْ کُوْ کَارْ وَاِکِرِيَارِيْنْ فَتَجْ دِکْنْ کُوْ زِ بُوْ وَاَنْ خَلَاتْکَهْ مَرْنْ هِيْهْ.

۱۰. بِيْگَاْنْ اَوِيْنْ کُوْ بِيْآخَرِيْیِ بَاوَرِيْ نَايِيْنْ، مَهْ زِ بُوْ وَاَنْ عَذَابْکِيْ دِذْوَارْ نَامَادَهْ کِرِيْهْ.

۱۱. مَرْوُفْ چَاوَا دُعَايَا خِيْرِيْ زِ بُوْ خَوَهْ دِکَهْ هَرُ وِسَا نِفِرَانْ زِيْ لِيْخَوَهْ دِکَهْ. اِنْسَانْ، (بِسِرْشْتَا خَوَهْ) پَرِ بِيْتَبَاتَهْ.

۱۲. مَهْ شَفْ وَاِزْوَارْ کِرْنَهْ دُوْ نِيْشَانْ (لِسَرِ يَکِيْتِيْ وَاِقْدَرْتَا خَوَهْ)، فَيِجَا مَهْ نِيْشَانَا شَفِيْ زِيْ يَرْ وَاِ نِيْشَانَا رُوْزِيْ کِرَهْ رُوْکَرْ دَا کُوْ هُوْنُ لِيْکَرْمَا خُدَايِيْ خَوَهْ (لِرَزَقِيْ خَوَهْ) بِيْگَرْنْ وَاِ هُوْنْ (بِهَرْدُوِيْآنْ) هَزْمَارَا سَالَانْ وَاِ حَسَابِيْ (رُوْزْ وَاِ مَهَانْ) بَزَانْ. مَهْ هَرُ تَشْتْ بِيْرَفَرِيْیِ زِ هَفْ فَتَقْتَا نَدِيْهْ.

۱۳. مَهْ دَفْتَرَا عَمَلِيْ هَرُ کِسِيْ بَسْتُوِيْیِ وِيْ قَهْ دَالْقَانْدِيْهْ. رُوْزَا قِيَامَتِيْ، اَمِيْ زِيْ رَهْ دَفْتَرْکَهْ (کَارْ وَاِ کِرِيَارِيْنْ وِيْ) فَکِرِيْ زِ بُوْ وِيْ دَرِيْنْ.

۱۴. (زِيْ رَهْ تِيْ گُوْتِيْنْ): دَفْتَرَا (عَمَلِيْ) خَوَهْ يِخُوْنَهْ! اِيْرُوْ، زِ بُوْ حَسَابْ دِيْتِيْیِ تُوْ بَسِيْ خَوَهْ يِيْ.

۱۵. کِيْ کُوْ رَاسْتَرِيْ بِيْهْ فَيِجَا بِيْگَاْنْ اَوُ زِ بُوْ خَوَهْ رَاسْتَرِيْ بُوِيْهْ، کِيْ زِيْ زِ رِيَا رَاسْتُ

بَكَّه ایدی بِيْكَانْ اَوْ لِحَوْه زَرَارِي دِكِه. تُو گُنْهَكَارْ، گُنْهِي كَسَكِي دِنِ هِلْنَاگِرِه.
حَيَانِي اَمْ قَاصِدَكِي نَشِينِ اَمْ تُو كَسِي نَادِنِ عَذَابِي.

۱۶. دَمَا اَمْ بَخَاوَزَنْ خَلَكِي وَلَا تَكِي هَلَاكْ يَكَنْ، اَمْ فَرْمَانَا قَنْجِي لِدَوْلَمَنْدْ، سَرَكَارْ وَ مَزِينِ
وَ اَنْ دِكِنْ. فَيَجَا اَوْ گُهْدَارِيَا مَه نَاكِنْ وَ ژ رِي دَرْدَكَشْن. ایدی هَلَاكْ ژ بُو وَ اَنْ حَقْ
دِبِه، فَيَجَا مَه ژِي وَ اَرِيْنِ وَ اَنْ كَافِلْ وَ وِيْرَانْ كِرِنْ.

۱۷. پَشْتِي نُوحْ، مَه پَرِ مِلْتْ (ژ بَرِ كُفْرَا وَ اَنْ) هَلَاكْ كِرِنِه. خُدَايِي تَه، لِسَرِ گُنْهِيْنِ بَنْدِيْنِ
خَوْه ژ هَايْدَارِي وَ بِيْنَرِي فَه بَسَه.

۱۸. آوِي كُو بَ (تِي) دَنْبَايِي بَخَاوَه، اَمْ ژ بُو كَسِي كُو اَمْ يَشِيْنِ نَا كُو اَمْ بَخَاوَزَنْ اَمِي
بِدِنِي، پَشْتَرَه ژِي اَمِي وَي رِسْوَا يَكَنْ، (ژ رَحْمَا خَوْه) بِقَوْتِيْنِ وَ تِيخِنْ دُورْهِي.

۱۹. آوِي كُو نَاخَرْتِي بَخَاوَه وَ لَزِي لِكِرِنَا كَارِي وَي بَكِه وَ دِگَلْ وَي كِرِنِي اَوْ بِيِرْ وَ
بَاوَرْ بَه، فَيَجَا خَبَاتَا وَ اَنْ تِي قَبُولِ كِرِنْ.

۲۰. اَمْ ژ دَايِنَا خُدَايِي تَه دِدْنَه تَفَانْ؛ دَايِنَا خُدَايِي تَه لِسَرِ وَ اَنْ نَهَاتِيَه يِرِيْنِ.

۲۱. (رَسُولِي مِنْ!) دَه بِيْتِرَه، چَاوَا مَه (دِ رَزُقْ وَ دَرَجِيَانْ دَه) هِنِ كَسْ دِ سَرِ هِنِ كَسَانْ
رَه گِرْتَنَه وَ تَقَرْ دَرَجِيِيْنِ نَاخَرْتِي گَلَكْ چِيْتِرْ وَ گَلَكْ مَزِنْتِرِنْ.

۲۲. دِگَلْ خُدِي تُو هَفْشِي شَكَانْ چِيْنَكِه، فَيَجَا تُو يِي بِيِي شَرْمَزَارْ وَ يِي نَارِيكَارْ.

۲۳. خُدَايِي تَه فَرْمَانْ كِرِيَه كُو هُونْ، بَتْنِي ژ وَي رَه عِبَادَتِي يَكَنْ وَ بَدِي وَ بَاقِيْنِ خَوْه

۱ اف تَايْتْ ژ مَه رَه دَدَه نِيْشَانْ كُو عَمَلِي صَالِحْ اَكْرْ كُو يِي رَه بَاوَرِي نَبَه تُو قِيدِي نَادَه مَرْوَفِي. لَوْرَا؛ كُفْرْ
تَشْتَكِي يِيْسَه، كَارِي رَنْدْ دِگَلْ وَي تُو قِيدِي نَادَه. چِمَكِي؛ بَاوَرِي دِ قِيدْدَايِيْنِ دَه شَرْطَه. خُدِي تَعَالَا اف
رُوشْ ژ سُورَه يِي نِسَاءْ دِ تَايْتَا ۱۲۴ ئ دَه «چه مِيَرْ بَه چه ژُنْ، چه كَسِي كَارَكِي قَنْجْ بَكِه وَ اَوْ بَاوَرْمَنْدْ
بَه، فَيَجَا هَا اَوْ دِي هَرَه بَهْشْتِي وَ بَقَاسِي دَرَزْكَ سِيْسِي كِي ژِي دِي نَحْقِي لِي نَبَه» (ژ سُورَه يِي نَحْلْ دِ تَايْتَا
۹۷ ئ دَه «چه مِيَرْ بَه چه ژُنْ، كِي كَارَكِي قَنْجْ بَكِه وَ بَاوَرْمَنْدْ بَه، تَقَرْ اَمِي زِيَانَكِه خَوْشْ يَكَنْ نَصِيْبِي
وي وَ اَمِي خَلَاتَا وَ اَنْ بِيْسِي حِيْتِرِيْنِ نَاكُو دِكِنْ، بَدِنْ وَ اَنْ» وَ دِ گَلَكْ تَايْتِيْنِ دِنِ دَه ژِي بِيَانْ كِرِيَه.

رَهَ قَنْجِيَّ بَكْنُ. فَيَجَا اَكْرَ يَكْ رِ وَاَنْ يَانَ رِي هَرْدُو لَجْمَ تَهْ كَالِ بِيْنُ؛ رِ وَاَنْ رَه نَبِيْرَه
«اَوْفُ»، وَاَنْ نَه اِيْشِيْته وَ رِ بُوْ وَاَنْ كُوْ تَنَكْهَ حَوْشُ وَ كَرْمَ بِيْزَه.

۲۴. رِ بُوْ وَاَنْ، بَدْلُوْقاَنِ مِلِيْ حَوَه رِ وَاَنْ رَه دِيْته وَ بِيْزَه: خُدَايِيْ مِنْ، چَاوَا كُوْ وَاَنْ دِ
زَارُوْكَانْتِيَا مِنْ دَه، بَدْلُوْقاَنِ اَزْ خُوْدِيْكَرْمُ، تُوْ رِي لَوَانِ دِلُوْقاَنِ حَوَه بَكْه.

۲۵. خُدَايِيْ وَه، بِيَا كُوْ دِ دِلِيْنِ وَه دَه يَه بِيْهْتَرُ دِرَاْنَه. اَكْرَ هُوْنُ قَنْجُ بِنُ، فَيَجَا بِيْگَمَانِ خُدِيْ
رِ بُوْ بِيْنُ كُوْ بَرِيْ حَوَه رِ نَقَنْجِيَانِ قَدِگَرِيْنُ وَ تُوْبه دِيْكُنْ، كُنْهَزِيْره.

۲۶. مَافِيْ خِرْمُ وَ خِرَانُ وَ رِيُوْيانُ بَدَه وَ لِيْجِيْ نَه رَوَا وَ نَه پِيْدِيْ دَسْتَبَلَايِيْ نَكْه.

۲۷. بِيْگَمَانِ بِيْنِ دَسْتَبَلَافِ دُوْستُ وَ بَرَايِيْنِ شِيْطِيْنِيْنِ. شِيْطَانُ رِيْ لِبُوْارَا خُدَايِيْ حَوَه زِيْده
نَاَنْكُوْرُ بُوْ.

۲۸. رِ بَرُ كُوْ تَشْتَكْ لَجْمَ تَه نِيْنه كُوْ تُوْ بَدِيْ وَاَنْ اَكْرَ تُوْ بَرِيْ حَوَه رِ وَاَنْ (خِرْمُ وَ خِرَانُ
وَ رِيُوْيانُ) فَگَرِيْنِيْ -رَوْشُ آفَه تُوْ لِهِيْشِيْ يِيْ كُوْ خُدِيْ كَرْمَكِيْ لَتَه بَكْه (دَا كُوْ تُوْ
رِيْ بَدِيْ وَاَنْ) - نَاَحَوَه رِ بُوْ وَاَنْ كُوْ تَنَكْهَ حَوْشُ بِيْزَه.

۲۹. دِ رِيَا خُدِيْ دَه يَكْجَارُ دَسْتِگَرِيْ نَبَه وَ بَتَاْمِيْ دَسْتَفَكِرِيْ رِيْ نَبَه، پَاشِيْ تُوْ يِيْ
لُوْمَدَارُ وَ دَسْتَقَلَا رُوْنِيْ.

۳۰. بِيْگَمَانِ خُدَايِيْ تَه كِيْ بَشِيْ رَرْقِيْ وَيْ فِرَه دِكْه وَ كِيْ رِيْ بَشِيْ رَرْقِيْ وَيْ تَنَكْ دِكْه.
بِيْگَمَانِ خُدِيْ بِ (كِرِيْتِيْنِ) بَنْدِيْيُنْ حَوَه هَايْدَارُ وَ بِيْزَه.

۳۱. رِ تَرَسَا خِرَاْنِيْ رَاْرُوْكِيْنِ حَوَه نَكْرُنْ، اَمَ رَرْقِيْ وَاَنْ وَيْ وَه رِيْ دِيْدُنْ. بِيْگَمَانِ كُشْتِيْنَا
وَاَنْ سُوْجِكِيْ مَزْنَه.

۳۲. نِيْزِيْكِ زِنَايِيْ مِيْنِ. بِيْگَمَانِ زِنَا كَارِكِيْ كَرِيْطُ وَ چِه پِيْسه رِيْ يَه.

۳۳. رِ بِلِيْ كُوْ سَبَبِكِيْ مَافَدَارُ هَبَه، اَوْ جَانِيْ كُوْ خُدِيْ (كُشْتِيْنَا) وَيْ حَرَامُ كَرِيْه مَكْرُنْ.

چِه کَسِی بَظْلَم و خَرَزِی یِی کُشْتِن، فِیْجَا مَه دَسْتِهلاتِی (و سَلاحِیَت) دَايَه وَلِیِی
(خَوِیْن وَرْگِرِی) وِی. اِیْدِی بِلَا وَلِی زِی دِ کُشْتِنِی دَه سِیْنُوْر دَرَبَاس نَکَه. بِنِگَمَان
(بِدَايِنَا فِی صَلَاحِیَتِی) ثَارِیکَارِیَا وِی هَاتِیَه کِرِن.

۳۴. حَتَا سِیْوِی بَالُغ نَبِن و ثَاقِل نَگِرِن، ژ بِلِی نَبِتَکَه بَاش (کُو مَالِی وِی بَبَارِیْزَه) خَوَه
نَبِزِیکِی مَالِی وِی مَکِن. وِی پِیْمَانَا کُو هُون دِدِن زِی بِنِن جِه. بِنِگَمَان پِیْمَانَا کُو وَرَه
دَايِن، بَرِپَرِسیِی پِیْوِیْسْت دِکَه.

۳۵. دَمَا وَه پِیْفا تَام بَیْیُفَن و بَمِیْزِیْنَا رَاسْت بَکِیْشِن. أَف هَم (ژ ثَالِیِی خِیْرِی فَه) چِیْتَرَه
هَم ژ ثَالِیِی اَنجَامِی فَه سَبِیْهَتِرَه.

۳۶. نَکَفَه پِی نَا کُو دَر بَارِی وِی دَه تُو زِی پِیْثَا گَاهِی. بِنِگَمَان گَه، چَاف و دِل (خُوْدِیْن
وَأَن) ژ یَا کُو اُو دِکِن، بَرِپَرِسِن.

۳۷. بَقْرَنِی لِسَر اَرْدِی بَرِی فَه نَچَه. بِنِگَمَان تُو (بِگَرَانِیَا خَوَه) هِیْچ نِکَارِی اَرْدِی بَقْلِشِیْنِی
وَقْت تُو نِکَارِی بِجِیَان رَه بَرِپَرِیَا بِلِنْدَاهِیِی بَکِی.

۳۸. أَف هَمُو یِی پِیْسِی وِی لِجَم خُدَا یِی تَه خَرَابَه.

۳۹. (یَا مُحَمَّد!) هَا أَف، اُو حِکْمَتِن کُو خُدَا یِی تَه پِیَامَا وَأَن دَايَه تَه و دِگَل خُدِی اِلَهِکِی
دِن نِگَرَه، پِشْتَرَه تُو دِی سَرْمَزَار و قَوِی، دِ دُوْرَهی دَه وَرِی وَرْکِرِن.

۴۰. مَا خُدَا یِی وَه ژ وَه رَه کُر و ژ بُو خَوَه زِی ژ فَرِیْشْتِیَان کِیْچ بَرَاژِتَنَه؟ بِنِگَمَان هُون
کُوْتِنَکَه (گَنَه) مَزِن دِیْیَزِن.

۴۱. سُوْنْد بَه، مَه دِ فِی قُرْآنِی دَه (قِسَه، پِیْمَان و گَف) اَشْکَرَا کِرَنَه دَا کُو (کَافِر) ثَاقِل
بِگِرِن. حَال آفَه کُو آف ژ دُوْرَبُونَا وَأَن (نَا ژ حَقِیْی) یِی فَه تِشْتِکِی لَوَان زَبَدَه نَاکَه.

۴۲. بَبِیْزَه: اَکَر دِگَل خُدِی هِن اِلَهِیْن دِن زِی هَبُونَا -وکی کُو اُو دِیْیَزِن-، وِی چَاخِی وَأَن

(اِلٰهًا) دِیْ لِرِیِّکِیْ بَکَرِیٰنَا دَا کُوْ خَوِهٖ بَکْهَانْدَا خُدَانِیْ عَرْشُ (دَا کُوْ اَوْ بَکْشِنَا و مُلْکِیْ وِی زِی بَسْتَانْدِنَا).

۴۳. خُدِیْ زِ هَرِّ کِیَاسِی وِ پُوْچِیِیْ پَاکَه وِ زِ وَاَنْ تِشِیْنِ کُوْ اَوْ دِیْبِزْنِ بِلَنْد وِ مَزَنَه.

۴۴. حَفْتُ نَاسِیَانْ، جِیْهَانْ وِ هَرِّ یِنِ کُوْ دِ نَآفَا وَاَنْ دَه هَنَه، خُدِیْ تَسْبِیْحِ دِکْنِ. چِه تِشِیْیِ هِیِیْ هَرِّ بَسِیْنِیْنِ تَکُوْزِ خُدِیْ دِپَسِیْنِیْنِ وِ زِ هَرِّ کِیَاسِیِیْ وِی پَاکِ دِدِیْرِنِ، لِیْبِلِیْ هُوْنِ تَسْبِیْحِیْنِ وَاَنْ فَهْمِ نَاکْنِ. بِنِگَاَنْ خُدِیْ بِنِیْهَنْفَرَهَه، گَنْهَرْبِرَه.

۴۵. (يَا مُحَمَّدُ!) دَمَا تُوْ قُرْآنِیْ بَخُوْنِیْ اَمْ پَرْدِکَه فَشَارْتِیْ دِخْنِ نَافِرَا تَه وِ وَاْنِیْنِ کُوْ بِنَاخَرْتِیْ بَاوَرِیْ نَایِیْنِ.

۴۶. زِ بُوْ اَوْ قُرْآنِیْ فَهْمِ نَکْنِ اَمْ پَرْدِکِیْ دَاتِیْنِ سَرِ دِلِیْنِ وَاَنْ وِ اَمْ گِرَانِیْکِیْ دَاتِیْنِ سَرِ گْهَیْنِ وَاَنْ. دَمَا تُوْ دِ قُرْآنِیْ دَه بَسْ خُدَايِیْ خَوِهٖ بَبِیْرِ تِیْنِیْ، بِنِیْهَنَّا وَاَنْ تَنَگِ دِهَه، لِیْشْتُ خَوِهٖ فَدِگَرْنِ وِ دِچْنِ.

۴۷. وِیْ دَمَا اَوْ لِ (خَوْنَدِنَا) تَه گْهَدَارِیْ دِکْنِ وِ دَمَا یِنِ ظَالِمِ دِ نَآفِ خَوِهٖ دَه پَسْتِیْسِیْیِ دِکْنِ؛ دِیْبِزْنِ، بَسْ وَه دَايَه پِیْ زِلَامِکِیْ سِیْرِلِیْکِیْ، اَمْ بِنِیْهَرِ دِرَانِیْنِ کَا اَوْ بِچِه تَارْمَانْجِیْ لِنَه گْهَدَارِیْ دِکْنِ!

۴۸. دَه بِنِیْرَه کَا دَرِ بَارِیْ تَه دَه چِه مِیْسَالَانْ تِیْنِ! زِ بَرِ فِیْ یِکِیْ وَاَنْ (بِقَانْ یِیْخِیْتِیَانْ) رِیَا حَقْ وِنْدَا کِرْ، اِیْدِیْ اَوْ هِیْچِ نِکَارِنِ رَاسْتَرِیْ بَبِیْنِ.

۴۹. (مُشْرِکَانْ اِنْکَارَا قِیَامَتِیْ کِرْ و) گُوْتِنِ: مَا رَاسْتَه، دَمَا کُوْ اَمْ بَبِیْنِ هَسْتِیْ وِ تَاخْ، مَا اَمِیْ دِیْسَا وَکْ مَخْلُوْقِکِیْ نُوْ یِیْنَه قُرْآنِدُنْ؟!

۵۰. بَبِیْرَه: هُوْنِ دِخَوَاوَزْنِ بَبِیْنِ کَفَرْ تَاَنْ زِیْ بَبِیْنِ هَسِنِ (خُدِیْ دِیْسَا دِیْ وَه سَاغْ بَکَه وِ جَزَا بَدَه وَه)!

۵۱. يٰۤاَن زِيْ هُوْنُ بَيْنَ مَخْلُوْقَكِيْ كُوْ هُوْنُ هَيْسَا زِيَانِيْ تِيْ دَه مَرْنِ وَ دُوْر دِيْنِن. فَيَجَا
اَوِيْ بِيْتَرْن: كَا كِي دِيْ مَه دِيْسَا فَكْرِ يَنَه (زِيَانِيْ)؟ بِيْتَرَه: اَوِيْ كُو جَارَا پِيْشِيْن هُوْن
زِيْ تِيْبِيْ ثَاْفِرَانْدَنَه (دِيْ دِيْسَا وَه فَكْرِ يَنَه زِيَانِيْ). لِسَرُ فَيِ اَوِيْ بَطْنَا زُ سَرِيْ خَوَه لِتَه
بِهَرِيْن وَ بِيْتَرْن: اَو (سَاغِكِرْن) چِه چَاخِيَه؟ بِيْتَرَه: تَقَرُ اَو نِيْرَه.

۵۲. رُوْژَا كُو خُدِيْ (لِسَرُ زَمَانِيْ اِسْرَافِيْل) گَا زِي وَه بَكَه (دَا كُو هُوْن زِيْ گُوْرَان رَابِن)،
هُوْن زِيْ دِيْ دِگَل حَمْدِيْ وَيْ بَرَسِفَا بَانْگَا وَيْ بَدِن وَ زِيْ وَه يَه كُو هُوْن (دِ گُوْرِيْن
خَوَه دَه) بَس دَمَكَه پَرِ هِنْدُكُ مَانَه.

۵۳. زِيْ بَنْدِيْن مَن رَه بِيْتَرَه: بِلَا گُوْتَا هَرِيْ سِيْجِيْ (زِيْ هَف رَه) بِيْتَرْن. (اَكْر اَو فَيِ نَكِن)
شَيْطَان دِيْ نَافِرَا وَ اَن خَرَا بَكَه. بِيْگَا نَ شَيْطَان زِيْ اُنْسِيْن رَه تِيَارَكِيْ اَشْكِرَا يَه.

۵۴. (گُوْتَا هَرِيْ سِيْجِيْ زِيْ آفَه): خُدَا يِيْ وَه بِيْهَتَر بَوَه دِرَآنَه، اَكْر بِيْشِيْ (بِتُوْبَه وَ اِيْمَانِيْ)
دِيْ رَحْمِيْ لَوَه بَكَه؛ اَكْر بِيْشِيْ (بِيْمَرِنَا لِسَرُ كَفَرِيْ) دِيْ وَه جَزَا بَكَه. (يَا مُحَمَّد!) مَه
تُو لِسَرُ وَ اَن بَرِيْرُس نَشَانْدِيَه.

۵۵. خُدَا يِيْ تَه، بِيْنِن كُو لَتَاسِيْآنَان وَ اَرْدِيْ هَنَه بِيْهَتَر دِرَآنَه. بِيْگَا نَ مَه هِن بِيْخَمْبَر دِ سَر
هِنَان رَه گِرْتَن وَ مَه زَبُوْر زِيْ دَا يَه دَاوُد.

۵۶. بِيْتَرَه: دَه هَا يِدِيْ گَا زِيْ وَ اَيْنِن كُو زِيْ بِلِيْ خُدِيْ وَه حِرَز دِكْر كُو اَو اِلِهِن، بَكِن. اَو
نَه دِيْكَارِن بَلَا يِيْ زِيْ سَر وَه رَاكِن نَه زِيْ دِيْكَارِن زِيْ سَر وَه بِيْگَهِيْرِن (سَر هِنَكِيْ دِن).

۵۷. اَف مَخْلُوْقِيْن كُو اَو (كَافِر) لِيْر وَ اَن دِيْگَرِن وَ اَن دِيْكَنَه نَافِيْگِيْن بِيْآل خُدِيْ فَه،
اَرِيْ مَا كِي زِيْ وَ اَن بِيْهَتَر نِيْزِيْكِيْ خُدِيْ يَه؛ اَو زِيْ بُوْ خَوَه، بِيْآل خُدَا يِيْ خَوَه فَه لِرِيْكِيْ
دِيْگَرِن وَ رَحْمَا وَيْ هِيْشِيْ دِيْكَن وَ زِيْ عَذَابِيْ وَيْ دِيْرُسِن (فَيَجَا چَاوَا مِيْنَا كُو اَو خُدَا
يِن هُوْن لِيْر وَ اَن دِيْگَرِن؟). بِيْگَا نَ عَذَابِيْن خُدَا يِيْ تَه (پَرِ دِرْوَآرَه وَ) هِيْژَا يَه كُو زِيْ
بِيْ تَرَسَا نِدِن.

۵۸. تُو وَلَاتُكَ (ژِ يٰنِسْمَكَارَانِ) نِينَهٗ كُو اَمَّ بَرِيَا رُوژَا قِيَامَتِي وَانْ هَلَاكَ نِكُنْ تَانْ ژِي اَمَّ بَيَاوَايِكِي دِزَوَارْ وَانْ نِدَنْ عَذَابِي. اَفْ دِ كِتِيبي دَهٗ نِفِيسَانْدِي يَه.

۵۹. بَسْ تَا كُو اَمَّ ژِ تَانِيَا مُعْجَرِيَانْ دَانَهٗ پَاشْ بَسَبَتْ كُو اَمَّتِيْنْ بَرِي بَاوَرِي بِمُعْجَرِيِيْنْ مَهٗ نَتَانِيُونْ (لُورَا؛ خُدِي دَاخَوَازا وَانْ بِيْجَهٗ تَانِي، بِلِي وَانْ بَاوَرِي يِي نَتَانِيُونْ). مَهٗ وَكْ مُعْجَرِيَكِهٗ أَشْكَرَا دَفِيَكِهٗ مِي دَابُو گَلِي سَمُودْ، فَيِجَا وَانْ ژِي (اَفْ دَفَهٗ شَرُژِي كِرْ وَ) سِتْمَكَارِي يِي كِرِنْ. اَمَّ مُعْجَرِيَانْ بَسْ ژِ بُو تِرْسَانْدِنَا (مِرُوفَانْ) دِشِينْ (دَا كُو بِيْنَهٗ اِيْمَانِي).

۶۰. (يَا مُحَمَّدُ!) وِي دَمِي مَهٗ ژِ تَهٗ رَهٗ گُوتْ: خُدَايِي تَهٗ، (بِرَانِيْنْ وَ قُدْرَتَا خَوَهٗ) دُورْ لِمِرُوفَانْ گِرْتِيَهٗ (فَيِجَا حَقِيي ژِ وَانْ رَهٗ بِيْزَهٗ وَ ژِ وَانْ نَهٗ تِرْسَهٗ). اَو دِيْتِنَا كُو (شَفَا مِعْرَاجِي) مَهٗ نِشَانِي تَهٗ دَابُو وَ اَو دَارَا (رُولِي زَقُومِي يَا) دِ قُرْآنِي دَهٗ، يَا لَعْنَتَلِيَارْ، ژِ بِلِي كُو مِرُوفْ يِي بِيْنَهٗ جَرِيَانْدِنْ يِي فَهٗ نَهٗ تِشْتِكِي دِنَهٗ. اَمَّ وَانْ دِ تِرْسِيْنْ، فَيِجَا اَفْ (تِرْسَانْدِنْ) ژِ هَارِيْتِيَكِهٗ مَزَنْ يِي فَهٗ تِشْتِكِي دِنْ لَوَانْ زِيْدَهٗ نَاكَهٗ.

۶۱. دَمَا مَهٗ ژِ فَرِيشتِيَانْ رَهٗ گُوتْ ژِ تَادَمْ رَهٗ هَرِنْ سِجُودِي، ژِ بِلِي اِبْلِيْسِي تَفْ چُونَهٗ سِجُودِي. اِبْلِيْسْ گُوتْ: اَرِي مَا اَزِي چَاوَا هَرَمْ سِجُودِي ژِ بُو يِكِي كُو تَهٗ اَو ژِ حَرِيِي تَاْفَرَانْدِي؟

۶۲. (اِبْلِيْسْ) گُوتْ: دَهٗ كَا لَفِي كَسِي كُو تَهٗ اَو ژِ مِّنْ چِيْتِرِ گِرْتِيَهٗ بِيْزَهٗ! اَزْ سُونْدِ دَخُومْ اَكْرَ حَتَا رُوژَا قِيَامَتِي تُو مِّنْ سَاغْ بِيْهِيْلِي اَزِي زُرِيْتَا وَي - ژِ بِلِي يِيْنْ صَالِحْ - ژِ رِي بِيْخَمْ وَ تِيْخَمْ بِنْ بَانْدُورَا خَوَهٗ!

۶۳. (خُدِي ژِي رَهٗ) گُوتْ: دَهٗ بَقَشْتَهٗ! فَيِجَا كِي ژِ وَانْ دِي بَدَهٗ يِي تَهٗ، يِيْگَنَانْ جَزَايِي وَهٗ دُوزْهَهٗ؛ جَزَايِكِي بَرِ وَ بِيْكِياسِي يَهٗ!

۶۴. (هِي اِبْلِيْسْ!) ژِ وَانْ كَسِيْنْ كُو هِيْزَا تَهٗ لِسَرْ وَانْ هَبَهٗ، بَدَنْگِي خَوَهٗ وَانْ ژِي دَرْخَهٗ وَ

بِسْوَازِ وِ پَيَايِيْنِ خَوْه بَسَرِ وَاَنْ دَه هَرَه وَ دِ مَالِ وَ زَارُوْكِیْنِ وَاَنْ دَه بِيَه هَفْپَارِ وَ پِيَايِيْ
بِدَه وَاَنْ لِيْبِيْلِيْ رَوْشِ آفَه؛ شَيْطَانِ ژِ خَاپَاَنْدِيْ پِيَه فَه تُو سُوْرُ وَ پِيَايِيْ نَادَه وَاَنْ.

۶۵. (هَيِ اِيْلِيْس!) بِيْگَمَانِ لِسَرِ بَنْدِيِيْنِ مِيْنِ (يِيْنِ دِلْپَاك) تُو دَسْتِهَلَاتِيَا تَه دِيْ تَنَه بَه.
يُوْكِيْلِيْ وَ بَسْتَقَانِيْ خُدَايِيْ تَه (ژِ وَاَنْ رَه) بَسَه.

۶۶. (گَلِيْ مَرْوَفَان!) خُدَايِيْ وَه، اَوِيْ كُو ژِ بُو وَه لِسَرِ دَرِيَايِيْ كَشْتِيَانِ دِدَه گَرَاَنْدِنِ دَا
كُو هُونِ لِيْخِيْزِ وَ كَرْمَا رِيْ خَوْه بِيْگَرِنِ. بِيْگَمَانِ خُدِيْ ژِ بُو وَه دِلْوَفِيْنَه.

۶۷. دِمَا دِ بَحْرِيْ دَه كَارَسَاتَكِ يِيْ سَرِيْ وَه، اَوِيْنِ كُو هُونِ لِيْرِ وَاَنْ دِيْگَرِنِ - ژِ بِلِيْ خُدِيْ -
اَوْ تَفِ لِيْرِ وَه وَنْدَا دِيْنِ. فَيِجَا چَاخِيْ خُدِيْ بِيَالِ بَرَاهِيِيْ فَه هُونِ رَهَا كِرِنِ، وَه بَسْتَا
خَوْه دَايِيْ (و بِيَالِ شَرِكِيْ فَه چُون). ژِخُو اِنْسَانِ (بِسَرُوشْتَا خَوْه دِ يَوَارَا قَنْجِيَانِ دَه
پِر) نَاَنْكُورَه.

۶۸. اَرِيْ مَا هُونِ اَوْلَه نَه كُو خُدِيْ لِيْبَرَاهِيِيْ وَه دِ اَرْدِيْ دَه نَخَه خَوَارِيْ يَانِ ژِيْ كَفَرَانِ
بَسَرِ وَه دَه نَبَارِيْنَه، پِشْتَرَه هُونِيْ ژِ بُو خَوْه پَارِيْزَكِرِ وَ تَارِيْكَارِكِيْ ژِيْ نَبِيْنِ.

۶۹. تَانِ ژِيْ مَا هُونِ اَوْلَه نَه كُو خُدِيْ جَارَكَه دِنِ وَه فَنَكْرِيْنَه بَحْرِيْ، فَيِجَا بَاهُوْرَكَه
دِزُوَارِ بَسَرِ وَه دَه بَشِيْنَه دَا كُو بَسَدِمَا كَاْفِرِيَا وَه، وَه بِنْتَاْفِ بَكَه. پَاشِيْ هُونِيْ ژِ بُو
خَوْه پِشْتَنَكِرِكِيْ نَبِيْنِ كُو حَسَابِيْ وَه ژِ مَه بِيْرَسَه.

۷۰. سُوْنْد بَه، مَه نَادَمِيْ خُدَاَنْرُومَتِ وَ رِيْزْدَاژِ كِرِنِ وَ مَه اَوْ لِيْبَرَاهِيْ وَ دَرِيَايِيْ (لُوسَايِيْتِيْنِ
جُرْ بِيْجَر) سُوَارِ كِرِنِ وَ مَه اَوْ بِيْشْتِيِيْنِ پَاكِ وَ خَوْشِ رِيْزَقْدَاژِ كِرِنِ وَ مَه اَوْ دِ سَرِ گَلَكِ
مَخْلُوقِيْنِ خَوْه رَه چِيْتَرِ گَرْتَنَه.

۷۱. رُوْرَا كُو اَمِ هَرِ مَرْوُفِيْ بِيْپَشُوَا وَيِ رَه گَاژِيْ وَيِ دِيْكِنِ، فَيِجَا ژِ وَاَنْ كِيْ كُو دَفْتَرَا
عَمَلِيْ وَيِ ژِ رِيْخِيْ وَيِ يِيْ رَاسْتِيْ فَه وَرَه دَايِنِ اَوْ دَفْتَرَا عَمَلِيْ خَوْه دِخُوِيْنِ وَ
بِقَاسِيْ دَرَزَكَا سِيْسِيْكََا خُرْمِيْ ژِيْ حَقِيْ وَاَنْ نَايِيْ وَنْدَا كِرِنِ.

۷۲. اَوِیْ کُو لَیْیَ (دِنْبَایِ) دِلْکُورَ بَه، فِیجَا اَوِ لَآخَرِیْ کُورِیْرَ وِ رِیُونْدَا تَرَه.

۷۳. (یا مُحَمَّد!) بِرَاسِیْ هِنْدِکْ مَآبُو کُو مُشْرِکْ بَرِیْ تَه ژی وِیْ بِیْعَامَا کُو مَه ژی بُو تَه هِنَارِیْ
فَکَرِیْن، دَا کُو تُو ژی بِلِی وِیْ لَسَرِ نَافِیْ مَه ژی جَم خَوَه تَشْتِکِی لَیْ بِنِی، وِیْ چَاخِی
تَقَرِ دِیْ وَا نِ تُو ژی خَوَه رَه بَکَرَا دُوسْت (و اَوِیْ ژی تَه قَايِلْ بُونَا).

۷۴. اَکَر مَه تُو رَانْگَرِیْبُونَا بِرَاسِیْ هِنْدِکْ مَآبُو کُو تَه هِنْکِی مَبِلَا وَا نِ بَکَرَا.

۷۵. دَمَا تَه مَبِلْ بَدَا نَا وَا نِ، مَه یِیْ دُو قَاتِیْ عَذَابِیْ دِنْبَایِ وِ هَم ژی دُو قَاتِیْ عَذَابِیْ مَرِیْ
بَتَه بَدَا یَا چِیْرَانْدَن، پَشْتَرَه لَهْمَبَرِیْ مَه تَه دِی ژی خَوَه رَه نَارِیْکَارْکْ ژی نَدِیْتَا یَا.

۷۶. نِزِیْکْ بُو کُو اَوِ دِنْبَایِ لَنَه تَنْگْ بَکَن دَا کُو تَه ژی وِیْ (مَکِی) دَرِخِن. وِیْ چَاخِی
پَشْتِی تَه، اَوِ ژی ژی وَخْتِکِی کُرْت یِیْ فَه دِیْ لَوِیْ نَمَانَا (و دِیْ هَلَاکْ بُونَا).

۷۷. رِیچْ وِ عَادَتِیْ مَه آفَه لَسَر (هَلَاکَا گِلِن) پِیْخَمَبَرِیْن کُو مَه بَرِیَا تَه اَوِ شَانْدِن. دِ رِیچْ
وِ عَادَتِیْ مَه دَه تُو یِیْ تُو گَهَرِیْنِکِی نَبِیْنِی.

۷۸. (یا مُحَمَّد!) دَمَا رُوژ ژی نِیْشِیْ تَاسِیْپَانَا وَرْدِگَرَه حَبَانِیْ طَارِیْبُونَا شَفِیْ (نِیْفَرُو، بَرَا یَقَار،
اِیْقَار وِ شَفِیْ) نِیْمِژْ بَکَه وِ نِیْمِژَا سِیْیِدِی ژی بَکَه. بِنِگَا نِیْمِژَا سِیْیِدِی (فَرِیْشْتَه)
لَسَر شَاهِدِن.

۷۹. هِنَاکْ ژی شَفِیْ رَا بَه بَقُرْتَانِیْ نِیْمِژَا تَهْجُدْ بَکَه کُو آف (زِیْدِی نِیْمِژِیْن فَرْطْ وَا جَبَکِی
زِیْدَه بَه و) خَاصِی بَتَه یَه. دَا کُو خُدَایِی تَه، بُو یِیْ نِیْمِژِی تَه بَشِیْنَه مَقَامِیْ پَسِنِکَرِی
(کُو اَوِ ژی مَقَامِیْ شَفَاعَتَا مَزَنَه).

۸۰. (دِ نِیَاژَا خَوَه دَه) بَیْیَرَه: خُدَایِی مِنْ! چِقَاسْ جَهْکِی کُو آز تِیْکَفِیْ لَسَر طَاعَتِیْ خَوَه
مِنْ تِیْخِیْ وِ چِقَاسْ جَهْکِی کُو آز ژی دَرْکَفِیْ لَسَر طَاعَتِیْ خَوَه مِنْ ژی دَرِیْنَه
و ژی جَم خَوَه هِیْز وِ رِیْقَبَرِیْکْ سَرْکَفِیْ بَدَه مِنْ.

۸۱. بَیْیَرَه: حَقْ هَاتْ وِ بَاتِلْ ژی بِنْ فَه رَا بُو. بِرَاسِیْ ژی بَاتِلْ هَرِ یِیْ چُو یِیْنِیْ یَه.

۸۲. اَمْ زِ قُرْآنَیْ هُنَّ نٰتِیْنِ وِسا دِشِیْنِ کُوْ اَوْ زِ بٰوْرُمُنْدٰنْ رَهٗ شِیْفَا و رَحْمَتِنْ و اَوْ زِ زِیٰنِیْ یٰی فَهٗ تُوْ تَشْتِیْ لِظٰلِیٰلَانْ زَیْدَهٗ نَاکَهٗ.

۸۳. چِهٖ دَمَا اَمْ قَنْجِیْ لِاَنْسِیْنِ دِکْنِ بَرِیْ خَوَهٗ فِدَگَرِیْنَهٗ (خُدِیْ دِ بَیْرِ نَایْنَهٗ و شُکْرِیْ وِیْ نَاکَهٗ) و چِهٖ دَمَا مُسِیْبَتَنُکْ وِیْ بَهْنِگِیْفَهٗ اَوْ گَلْکِیْ یِیْهِنِیْ دَبَهٗ.

۸۴. بَیْزَهٗ: هَرْ کَسْ (زِ مَهٗ و زِ وَهٗ) لِگُوْرِیْ سِرُوْشْتَا خَوَهٗ (یا کُوْ لِسَرِیْ هَاتِیْهٖ خَلْقَانِدِنْ) کَارِ دِکَهٗ. دِ فِیْ رَوِشِیْ دَهٗ خُدَایِیْ وَهٗ بِنَهْتِرِ دِرَآنَهٗ کَا کِیْ لِسَرِ رِیَا رَاسْتْ و دُرِسْتَهٗ.

۸۵. دِ حَقِیْ (حَقِیْقَتًا) رُوْحْ دَهٗ زِ تَهٗ دِیْرِسِنْ (کَا رُوْحْ چِیْ یَهٗ). بَیْزَهٗ: رُوْحْ ، زِ کَارِیْ خُدَایِیْ مَنَهٗ. (گَلِیْ مِرُوْفَانْ!) زِ بُوْ وَهٗ زِ زَانِیْنِکَهٗ هِنْدُکْ یِیْ فَهٗ تُوْ زَانِیْنِ نَهَاتِیْهٖ دَايِنْ.

۸۶. سُوْنْدْ بَهٗ، اَگَرِ اَمْ بَخَوَازِنْ اَمِیْ وِیْ یِیْمَا کُوْ مَهٗ دَايِیْ تَهٗ زِ حَوْلِیْ یِیْنْ. پَاشِیْ دِ فِیْ رَوِشِیْ دَهٗ تُوْ زِیْ دِیْ لِهْمَبَرِیْ مَهٗ زِ بُوْ خَوَهٗ تُوْ بَرَفَانْکِیْ نَبِیْنِیْ.

۸۷. لِیْلِیْ بَدِلُوْفَانِیَا خُدَایِیْ تَهٗ مَهٗ آفْ نَخُوْسْتِیْهٖ (کُوْ اَمْ قُرْآنِیْ زِ سَرِ دِلِیْ تَهٗ رَاکِنْ و زِ یِیْرَا تَهٗ یِیْنْ). یِیْگَنَ قَنْجِیَا خُدِیْ لِسَرِ تَهٗ مَزَنَهٗ.

۸۸. بَیْزَهٗ: سُوْنْدْ بَهٗ، اَگَرِ اِنْسَانْ و جِنْ بَجْفِنْ دَا کُوْ پَرْتُوکَهٗ مِیْنَا قُرْآنِیْ (دِ فِسَاَحَتْ و بَلَاغَتْ و رَاسْتِیْ دَهٗ) یِیْنِ، چَنْدِیْ زِ هَفْ رَهٗ یِیْنْ نَارِیْکَارْ زِیْ اَوِیْ نِکَارِبِنْ کِیْبِیْکَهٗ وَکِیْ وِیْ یِیْنِ.

۸۹. سُوْنْدْ بَهٗ مَهٗ، زِ مِرُوْفَانْ رَهٗ دِ فِیْ قُرْآنِیْ دَهٗ زِ هَرْ جَرَهٗ مِیْنَاکْ بِنَاوِایِیْ زِهْفُجْدَا اَشْکَرَا کَرِیْهٗ، لِیْ یِیْرِنْ مِرُوْفَانْ زِ اِنْکَارِکِرِنِیْ یِیْ فَهٗ تَشْتِکِیْ دِنْ نِکِرَنَهٗ.

۹۰. (مُشْرِکَانْ زِ پِیْخَمْبَرْ رَهٗ) گُوْتِنْ: اَمِیْ بَاوِرِیْ بَتَهٗ نِیْنِ حَیَانِیْ کُوْ تُوْ زِ بُوْ مَهٗ زِ اَرْدِیْ کَانِیْکِیْ نَهْرِکِیْنِیْ...

۹۱. یَاَنْ زِیْ، زِ بُوْ تَهٗ بُوْسْتَانْکِیْ خُرْمَا و رَزْکِیْ تَرِیْ هَبِنْ کُوْ دِ نَافْ وَاَنْ دَهٗ بَجُوْشْ و جَاشْ رُوْبَارْ بَهْرِکِنْ...

۹۲. يٰنَ زِي، وَكِي كُو تُو دِيبِيژِي، دِفِي تُو عَزْمِيْن پَارْجَه پَارْجَه دِ سَر مَه دَه بِيْنِي خَوَارِي،
يٰنَ زِي تُو خُدِي وَ فَرِيْشْتِيَان اَشْكِرَا بِيْنِي پِيْشْبَرِي مَه (اَمْ زِي بِجَافِيْن خَوَه وَانْ
بِيْنِيْن دَا كُو يَقِيْن اَمْ بَرَانِن كُو تُو رَاسْت دِيبِيژِي)....

۹۳. يٰنَ زِي، دِفِي ژ بُو تَه خَانِيَكِي ژ زِيْر هَبَه يٰنَ زِي تُو هَلِكِيْشِي تَاسِيَاْن وَ اَمِي
بِهَلِكِيْشِيْنَا تَه يٰا بَالْ تَاسِيَاْنَانْ زِي باوَر نَكْن حَيَانِي تُو ژ تَاسِيَاْنَانْ كِتِيْبَكَه (كُو تَه
رَاسْت بَدِيْزَه) ژ مَه رَه دَانْخِي زِيْر وَ اَمْ زِي وَيْ نَخُوِيْن. بِيْزَه: اَزْ خُدَايِيْ خَوَه (ژ
هَر كِيَاْسِيِي) پَاكْ دِديْم، اَزْ بَسْ مَرُوْكَي قَاصِدْم؟

۹۴. وَيْ دَمَا ژ مَرُوْفاْن رَه هِيْدَايْتْ هَات، يٰا كُو نَهْشِيْتَه اَوْ باوَرِي بِيْنِن بَسْ اَفْ گُوْتِنَا
وَانه؛ اَرِيْ مَا مِمَكْنَه كُو خُدِي پِيْخَمْبَرِيْن خَوَه ژ مَرُوْفاْن بِيْشِيْنَه!؟

۹۵. بِيْزَه: اَكْر لِسَر اَرْدِيْ فَرِيْشْتَه هَبُوْنَا كُو لِسَرِي پَكْرِيَاْنَا وَ لَوِيْ يَمَآْنَا، هَلْبَتْ ژ تَاسِيَاْنَانْ
مَه دِيْ ژ وَانْ رَه پِيْخَمْبَرَكِي فَرِيْشْتَه بِيْشَانْدَا (لِيْبِلِيْ ژ بَر كُو خَلَكِيْ اَرْدِيْ بَشَرِنْ
پِيْخَمْبَرِيْن وَانْ زِي دِيْ بَشَرِنْ).

۹۶. بِيْزَه: دِ نَافِرَا مِنْ وَ وَه دَه بِيْشَاهِدِيْ خُدِي بَسَه. بِيْگَاْن خُدِي ژ بَنْدِيْن خَوَه
نَاگَاْهْدَاْرَه، بِيْزَه.

۹۷. خُدِي كِي رَاسْتَرِيْ يَكَه فَيْجَا اَوْ دِ رِيَا رَاسْت دَه يَه وَ كِيْ زِي ژ رِيْ بِيْخَه اِيْدِيْ ژ
بِلِيْ خُدِي تُو دِيْ ژ وَانْ رَه تُو دُوْشْتَانْ بِيْنِي (كُو وَانْ بِيْنِن سَر رِيَا رَاسْت). رُوْزَا
قِيَاْمَتِيْ اَمِيْ وَانْ دِ رُوْشَكِي كُوْر، لَالْ وَ كَرْ دَه لِسَر رُوِيْن وَانْ بِيْجَفِيْن، جِيْهِيْ وَانْ
دُوْزْهَه، چِقَاسْ كُو نَاگَرِيْ وَيْ كِيْم بِيْه اَمْ پِيْتَا وَيْ زِيْذَه دِيْكَ.

۹۸. هَا اَفَه جَزَايِيْ وَانه، لُوْزَا وَانْ تَايْتِيْن مَه مَانْدَلَه كِرِنْ وَ گُوْتِن، دَمَا اَمْ بِيْنِ هَسْتِيْ وَ
نَاخْ، مَا قِيْ اَمِيْ دِيْسا وَكْ مَخْلُوْكَيْ تُو يِيْن فَرَاْنِدِن؟

۹۹. اَرِيْ مَا اَوْ نَايِيْن؛ اَوْ خُدَايِيْ كُو اَزْدْ وَ تَاسِيَاْن تَاْفِرَاْنِدَنَه، اَوْ دِيْكَارَه وَكِيْ فَاْن وَانْ

زِي بَافِرِيَنه؟ خُدَيِّ زِ بُو وَانْ جِفَانَكْ دَانِيَه كُو تِي دَه هِيچ گمان تَنه يَه. لِيَلِي قَانْ ظَالِيانْ زِ مَانْدَلَكِرِنِي يِي فَه تِشْتَكِي دِن قَبُول نَكِرِيَه.

۱۰۰. بِيژَه: اَگَر هُون بُونَا خُودِيَن گنجينين رَحَا خُدَايِي مَن، زِ تَرَسَا كُو دِي خَرُج بِيَه، دِيَسَا وَه يِي نَمَرْدِي بَكِرَا. زِخُو اِنْسَان (بِسْرُوشْتَا خَوَه) پَر نَمَرْدَه!

۱۰۱. سُونْد بَه، مَه نَه تَايَتِيَن اَشْكِرَا دَانَه مُوسَا، فَيِجَا زِ اِسْرَائِيلِيانْ بِيَرَسَه، دَمَا مُوسَا هَاتَه نِكْ وَانْ، فِرْعَوْنْ زِي رَه گُوت: اَي مُوسَا! اَز گمان دِكَم كُو سِيَر لَتَه هَاتِيَه كِرَن!

۱۰۲. (مُوسَا زِ فِرْعَوْنْ رَه) گُوت: بِيگمان تُو بَخَوَه زِي دِرَانِي كُو زِ خُدَايِي اَرْد وَ تَاسِيَانَانْ يِي فَه تُو كَسِي دِن اَف تَايَتِيَن بَعْبَرْت دَانِخُسْتَنَه (لِيَلِي دِيَسَا زِي تُو رِكْدَارِيِي دِكِي). هِي فِرْعَوْنْ! بَرَاستِي اَز زِي، تَه دِ هَلَاكِي دَه وَرَبُويِي دِيِينم!

۱۰۳. فِرْعَوْنْ خُوسْت كُو وَانْ زِ واري وَانْ دَرِيَنه، فَيِجَا مَه فِرْعَوْنْ وَ اَوِيَن كُو دِگَلْ وِي بُونْ تَفْ (دِ دَرِيَايِي دَه) بِنْتَاَف كِرَن.

۱۰۴. پِشْتِي (هَلَاكَا) فِرْعَوْنْ، مَه زِ اِسْرَائِيلِيانْ رَه گُوت: «لَوِي اَرْدِي (مِسرِي) نِشْتَجِي بِيَن! دَمَا پِيَا نَا تَاخَرْتِي هَات اَمِي وَه تَقَانْ لَهْفْ كُومْ بِيَكْن وَ وَه بَهْفْ رَه حِشَر بِيَكْن.

۱۰۵. مَه، قُرْآنْ بَحَقِيي تَانِيَه خَوَارِي (دَا كُو حَقِيي اَشْكِرَا بَكَه) وَ قُرْآنْ بَخَوَه زِي بَحَقِي هَاتِيَه. (يَا مُحَمَّد!) مَه تُو زِي بَس بِيَمَزْ گِنَبَر وَ هِشِيَا رَكِرِي شَانْدِيَه.

۱۰۶. مَه قُرْآنْ مِزَارْ بِيَمَزَارْ، تَايْتْ بِنَايْتْ، (هِن بِيَهِن) هِنَارْتْ دَا كُو تُو زِ مِرْوَفَانْ رَه (هِيْدِي هِيْدِي، بَرَحْتِي) بَخُويِي (و اَوُ زِي وِي فَهَمْ بِيَكْن وَ زِ بَر بِيَكْن) وَ مَه اَوُ (لِگُورِي رُوشْ وَ بُوِيَرَانْ) لِيِي هَفْ هِنَارْتْ.

۱. بَرِي هَر تِشْتِي دَفِي اَمْ يِدُنْ زَانِيَن كُو اَف مِزَارْ، يَا كُو خُدَيِّ زِ پِيخْمَبَرِي خَوَه رَه گُوتِيَه، «زِ زَارُويِيَن اِسْرَائِيل بِيَرَسَه» نَه اَوَه كُو عِلْمِي وِي زِ وَانْ فَيِر بِيَه. بَلَكِي دَاخَوَازْ اَوَه كُو تَمَامِي جُهُونَانْ بَرَانْ كُو پِيخْمَبَرِ رَاسْتْ گُوتِيَه. اَف بَرَسْ نَا دَلِيلْ تَايِنِي يَه. اَف «نَه تَايَتِيَن اَشْكِرَه» يَا كُو دِ تَايَتِيَن دَه دَرَبَاسْ بُو اَوُ نَه مُعْجِزَه نَه: كُوزَالْ، دَسْتِي سِيِي، تَوْفَانْ، كَلَه، سِيَه، بَقْ، خُوِيَن، دُوشَقُبُونَا بَحْرِي وَ خَلَا يَه.

۱۰۷. بَیِّنَہٗ: هُوْنُ دِخْوَاِزِنْ بَاوَرِیْ بِقُرْآنِیْ بَیْنِنْ و هُوْنُ دِخْوَاِزِنْ نَیْسِنْ؛ بَیْگَمَانْ اَوِیْنْ کُوْ
بَرِیَا فِیْ زَانِیْنْ رِ وَاَنْ رَهٗ هَاتِیْبَہٗ دَايْنْ، دَمَا قُرْآنْ رِ وَاَنْ رَهٗ یٰی خَوْنِدَنْ، دِ جِهٖ دَهٗ لِسَرُ
رُوِیْنْ خَوَهٗ دِچَنْ سِجُوْدِیْ.

۱۰۸. دِیْبِیْرَنْ: اَمْ رِبِیْ خَوَهٗ پَاکْ دِیْرِنْ. پَیْمَانَا خُدَايِیْ مَهٗ تَقَزَّیْ جِهٖ.

۱۰۹. اَوِ لِسَرُ رُوِیْنْ خَوَهٗ بَیْگَرِیْنْ دِچَنْ سِجُوْدِیْ، و (خَوْنِدَنَا قُرْآنِیْ) تَرَسَا وَاَنْ زَیْدَهٗ دَکَهٗ.

۱۱۰. بَیِّنَہٗ: وَهٖ دِفِیْ بِ (نَافِیْ) اللّٰهٖ گَارِیْ بَکِنْ و وَهٖ دِفِیْ بِ (نَافِیْ) رَحْمَنْ گَارِیْ بَکِنْ،
فَیْجَا (اَفْ) نَافِیْنْ هَرِیْ رَنْدْ هَرُ رِ بُوْ خُدِیْ نَهٗ. دِ نَیْمِیْرَا خَوَهٗ دَهٗ رِیْ (قُرْآنِیْ)
بِدَنْگِلِنْدِیْ نَخْوِیْنَهٗ (کُوْ مُشْرِکْ دَنْگِیْ تَهٗ بَیْهَیْزَنْ و رِ تَهٗ رَهٗ تَنْگَرَارِیْ چِیْکِنْ) و بِدِزِیْ
رِیْ نَخْوِیْنَهٗ (کُوْ هَقَالِیْنْ تَهٗ دَنْگِیْ تَهٗ نَکِنْ و رِیْ فِیْدِیْ نَیْسِنْ)؛ دِ نَافِیْرَا هَرْدِیَانْ دَهٗ
رِیْکَهٗ نَافِیْجِیْ بَیْگَرَهٗ.

۱۱۱. بَیِّنَہٗ: حَمْدُ رِ وِیْ خُدَايِیْ رَهٗ بَهٗ کُوْ رِ خَوَهٗ رَهٗ زَارُوْکْ نَگَرِیْتَهٗ و دِ حُکْمَرَانِیْ دَهٗ
تُوْ هَفِیْشُکْ رِیْ رَهٗ تَنْنْ و تُوْ بِیْدَقِیَا وِیْ رِ حَوَجْدَارِیْ فَهٖ بَنَارِیْکَارِکِیْ رِیْ تَنْنَهٗ و
بَمَزَنْدِیْرِیْکَهٗ مَزَنْ وِیْ مَزَنْ بِدِیْرَهٗ.

۱۸. سُوْرَهٗ یٰی کَھْفُ

سُوْرَهٗ یٰی کَھْفُ، ۱۱۰ (سَد و دَهٗ) نَایْتَهٗ. لِمَکِیْ دَاکِیْتَهٗ. رِ بَرُ کُوْ دِ نَایْتِیْنْ ۹، ۱۰، ۱۱ و
دَهٗ بَیْرَا کَھْفُ دَرِیَاسْ بُوْیَهٗ کُوْ بِمَعْنِیْ «شَکَفْتَهٗ» (و بَحْسَا اَصْحَابُ الْکَھْفِ دَکَهٗ، رِ فِیْ سُوْرِیْ
رَهٗ کَھْفُ هَاتِیْبَهٗ کُوْتَنْ).

بِنَافِیْ خُدَايِیْ کُوْ رَحْمَنْ رَحِیْمَ

۱. حَمْدُ (پَسِنْ و سِپَاسِیْ) رِ بُوْ خُدِیْ یَهٗ، اَوِیْ کُوْ قُرْآنْ لِسَرُ بَنْدِیْیْ خَوَهٗ نَاِزَلِکْرِیْهٗ و
رِیْ رَهٗ تُوْ نَاکُوْکِیْ و خَوَارِیْکْ چِیْنَکْرِیْهٗ...

۲. اَوْ رَاسَتْ وِ دُرُسْتْ وِ زَیْرَفَانَه. (خُدِیْ اَوْ هِنَارْتِیَه) دَا کُو (کَافِرَانْ) ژِ عَذَابْکِی دِرْوَازَ بَیْرَسِیْنَه کُو اَوْ ژِ جَمْ خُدِیْ یَه وِ دَا کُو مَزْگِیْنِی بَدَه باوَرْمَنْدَانْ اَوِیْنْ کُو کَارِیْنْ قَنْجْ دِکِنْ کُو بَرِاسْتِی ژِ بُوْ وَاَنْ خَلَاتْکَه رَنْدْ هِیَه...

۳. اَوْ دِ نَافْ خِیْرْ وِ خَوْشِیَانْ دَه سَرَاقْتِی مَایِنْدَه نَه.

۴. (خُدِیْ کِتِیْبْ نَازِلْ کِرْ) دَا کُو یِیْنْ دِیْتِیْنْ: «خُدِیْ، ژِ خَوَه رَه زَارُوکْ گِرِیْتَه» یِیْ بَیْرَسِیْنَه.

۵. دِ فِیْ وَاْرِیْ دَه نَه ژِ بُوْ وَاَنْ زَانِیْنْکْ هِیَه وِ نَه ژِی ژِ بَافْ وِ کَالِیْنْ وَاَنْ رَه. اَفْ گُوْتِنَا کُو ژِ دَفِیْنْ وَاَنْ دَرْدْکَفَه (بِیْخِیْتِیْکَه) پَر مَزْنَه! بِنِگَاَنْ نَا کُو دِیْتِیْنْ بَسْ دَرُوکَارِیْ یَه.

۶. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) ژِ بَرْ خَمْکِیْشِیَا کُو وَاَنْ بَفِیْ قُرْثَانِیْ باوَرِیْ نَتَانِیْ هِنْدِکْ مَایَه تُوْ نَفْسَا خَوَه بِیْیْ هَلَاکِیْ.

۷. بِنِگَاَنْ جِه تَشْتِیْ لِسَرْ اَرْدِیْ هِیَه مَه ژِ (اَرْدِیْ) رَه کِرِیَه خَمْلْ وِ خَوْشْکَایِی دَا کُو اَمْ اَنَسِیْنْ یِیْ بَجَرِیْنِیْنْ؛ کَا کِی ژِ وَاَنْ بِنَهْتَرْ کَارْ وِ کِرِیَارِیْنْ قَنْجْ دِکَه.

۸. بِنِگَاَنْ اَمِیْ یِیْنْ لِسَرْ اَرْدِیْ هَنَه بَجَارْکِیْ بِکِنْ نَاحْکَه رِبْ وِ رُوْتْ.

۹. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) تُوْ ظَنْ نَکَه کُو رُوْشَا اَصْحَابْ الْکَھْفْ وِ رَقِیْمِیْ ژِ نِیْشَانِیْنْ مَه یِیْنْ هَرِیْ عَجِیْبِیْنْ (بَلْکِی ژِ وَاَنْ یِیْنْ عَجِیْبِیْنْرْ ژِیْ هَنَه).

۱۰. دَمَا اَوْ خُوْرْتْ بِبَالْ شِکَفْتِیْ قَه فَحْوِیَاَنْ وِ وَاْهَا دَعَا کِرِنْ: خُدَایِیْ مَه! ژِ جَمْ خَوَه رَحْمَتْکِیْ بَدَه مَه وِ ژِ بُوْ فِیْ رُوْشَا اَمْ تِیْ دَه نَه ژِ بُوْ مَه رِیْکَه رَهَابُوْنِیْ ثَامَادَه بَکَه!

۱۱. فِیْجَا مَه چَنْدْ سَالَانْ دِ شِکَفْتِیْ دَه پَرْدِیَا خَوِیْ دَانِیْ سَرْ گُهِیْنْ وَاَنْ (و مَه اَوْ دِ خَوَ رَه بِرِنْ).

۱۲. پَاشِیْ مَه اَوْ هِشِیَارْ کِرِنْ دَا کُو ژِ هَرْدُوْ بَرْکَاَنْ (اَوِیْنْ کُو لِسَرْ مَدِیْیْ رَاژَاْنَا وَاَنْ کِتَبُوْنْ اِخْتِلَافِیْ) اَمْ بَزَانِیْنْ کَا کِیْ بِنَهْتَرْ مَدِیْیْ مَایِنَا وَاَنْ رَنْدَتَرْ حَسَابْ کِرِیَه.

۱۳. اَمْ خَبَرًا رَّاسْتَيْنِ تَا سَرِيْهَاتِيَا وَاَنْ زِ تَهْ رَهْ رَادِگِهِيْنِ؛ بَرِاسْتِيْ اَوْ خُوْرْتَنَهٗ وِسَا بُوْنِ
كُوْ وَاَنْ بَخْدَايِيْ خَوَهٗ باوَرِيْ تَانِيْبُوْنِ، فَيَجَا مَهْ زِيْ باوَرِيَا وَاَنْ زِيْدَهٗ كِرِ.

۱۴. مَهْ دَلِيْنِ وَاَنْ (لِسَرِ گُوْتِنَا حَقِيِيْ) خُرْتِ كِرِ، دِ وِيْ دَمَا اَوْ (لِهَمْبَرِيْ تَاغُوْتِ وِ
مُشْرِكَاَنْ) رَاْبُوْنِ سَرِ پِيَاَنْ وِ گُوْتِنِ: خُدَايِيْ مَهْ؛ خُدَايِيْ اَرْدِ وِ تَاسِيَا نَاْنَهٗ، اَمْ زِ بِلِيْ وِي
تُوْ اَلْهَانَ نَاپِرِزَنْ. اَكْرَ اَمْ (هَفْشِيْشْكَاَنْ زِيْ رَهْ چِيْكَنْ، وِيْ چَاخِيْ) بَرِاسْتِيْ اَمْ گُوْتِنَكَهٗ
سِيْتَمَكَارِ وِ زِ رَاسْتِيِيْ دُوْرِ دِيِيْرَنْ.

۱۵. هَا اَفْ خَلِكِيْ مَهْ زِيْ، زِ بِلِيْ خُدِيْ زِ بُوْ خَوَهٗ هِيْنِ اِلَهْ گِرْتَنَهٗ (وِ يُوَاَنْ دِيْرِزَنْ). دَهْ بَلَا
اَوْ دَلِيْلَكَهٗ اَشْكِرَا پِيْنِ كُوْ اَوْ خُدَا نَهٗ. نَاخَوَهٗ مَا زِ وِيْ كَسِيْ كُوْ لِسَرِ (نَاْفِيْ) خُدِيْ
بَدَرُوْا اِفْتِرَا بَكَهٗ ظَالِمَتِرِ كِيْ هِيَهْ؟

۱۶. (يَكِيْ زِ وَاَنْ خُوْرْتَاَنْ وِهَا گُوْتِ): مَمَادَمْ وَهْ زِ وَاَنْ وِ (پُوْتِ) يِيْنِ كُوْ زِ بِلِيْ خُدِيْ اَوْ
پَرَسِيْتَا وَاَنْ دِيْكَنْ خَوَهٗ دُوْرِ كِرِيَهٗ، نَاخَوَهٗ لِيْشَكْفِيْتِيْ فَحُوْنِ دَا كُوْ خُدَايِيْ وَهْ رَحْمَا خَوَهٗ
لَوَهٗ بَكَهٗ وِ كَارِيْ وَهْ زِ بُوْ وَهْ رَحْتِ بَكَهٗ.

۱۷. تَهْ دِيْدِيْتِ دَمَا رُوْزِ هِلْدِهَاتِ بَرَخِيْ رَاسْتِيْ يِيْ شِكْفَتَا وَاَنْ فَهْ مِيلِ دَدَا وِ دَمَا دِيْجُوْ نَافَا
زِيْ، زِ رَخِيْ چِيِيْ فَهْ لَوَاَنْ نَدِيْكَتِ وِ دَرَبَاسِ دِيْبُوْ. هَرِ وَهَّا اَوْ دِ نَافَا فَلَا هِيَا شِكْفَتِيْ
دَهْ رَادِرَاَنْ. هَا اَفْ، زِ نِيْشَانِيْنِ دَسْتِهَاتِيَا خُدِيْ يَهٗ. خُدِيْ كِيْ يِيْنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتِ،
فَيَجَا اَوْ لِسَرِ رِيَا رَاسْتِ رَاسْتِرِيْ بُوِيَهٗ. كِيْ زِيْ زِ رِيْ بَخَهٗ، اِيْدِيْ تُوْ دِيْ زِيْ رَهٗ
دُوْستِكِيْ كُوْ وِيْ رَاسْتِرِيْ بَكَهٗ نِيْبِيْ.

۱۸. دِيْگَلِ كُوْ اَوْ رَازَايِيْ بُوْنِ زِيْ زِ تَهْ وَهْ يَهٗ كُوْ اَوْ هِيْشِيَارِنْ (لَوْرَا چَاْفِيْنِ وَاَنْ فَاكِرِيْ بُوْنِ).
مَهْ اَوْ دَقْلِبَانْدِنْ تَالِيِيْ رَاسْتِيْ وِ تَالِيِيْ چِيِيْ (دَا كُوْ اَرْدِ گُوْشْتِيْ وَاَنْ نَخُوَهٗ) وِ سَاگِيْ
وَاَنْ زِيْ، لِحُوْشَا شِكْفَتِيْ لِنِگِيْنِ خَوَهٗ يِيْنِ پِيْشِ دِرِيْژِ كِرِيُوْ وِ رَاكْتِيْ بُوْ. اَكْرَ تَهٗ اَوْ
(سَرِ وِيْ حَالِيْ) بَدِيْتِنَا، تُوْ دِيْ بَلَزِ وِ بَزِ فَاكِرِيَايَا وِ زِ بَرِ يَا كُوْ تَهٗ دِيْتِيْ دِلِيْ تَهٗ تِرَهٗ
تِرْسِ بِيُوِيَا.

۱۹. (چَاوَا کُو مَه اَوْ حِسْتَبُوْنَ حَوٰی) هَر وِهَا مَه اَوْ هِشْيَارِ زِي کِرَن دَا کُو دِ نَافِ حَوَه دَه زِ هَفْ بِيْرِسَن؛ يِکِي زِ وَاَن گُوت: هُون، چِقَاسِ دِ حَو دَه مَانَه؟ گُوتِن: اَم رُوَزِکِي يَانِ زِي هِنِکِي زِ رُوَزِي مَانَه (لَوْرَا لِنِکِ هِلَاتِنَا رُوَزِي کِتَبُونِ شِکَفَتِي وَ لِنِکِ نَافَا بُونَا رُوَزِي هِشْيَارِ بُوَبُون). گُوتِن: خُدَايِي وَه بِيَهْتَرِ دِرَانَه کَا هُون چِقَاسِ مَانَه. فَيِگَا هُون يِکِي زِ نَافِ حَوَه بَقَانِ دِرَافَانِ بَشِينِن بَاژِيَر، بِلَا بِيَتِرَه زِ خَوَارِنَا بَاژِيَر نَا حَلَالِ وَ پَاکِ زِ وَه رَه خَوَارِنِکِي بِيَنَه وَ بِلَا بِنْدِيَرِ تَقِيَرِگَرَه وَ تَقَرِ بِلَا تُو کِسي يَوَه نَدَه حِسَانِدِن!

۲۰. بِيَنگَمَانِ اَکَرِ اَوْ بَسَرِ وَه فَه بِيَن (و جِهِي وَه بَرَانِن) دِي وَه بَکَرَانِ بَکَرِن تَانِ زِي دِي وَه فَکَرِيَن سَرِ اَوَّلَا حَوَه کُو اِنْدِي هُونِي تُو جَارِي بَسَرِ نَکَحِن).

۲۱. (چَاوَا کُو مَه اَوْ زِ حَوٰی هِشْيَارِ کِرَن) هَر وِهَا مَه اِنْسَانِ بَوَانِ حِسَانِدِن زِ بُو بَرَانِن کُو تَقَرِ پِيَنَانَا خُدِي (بَقَرَانِدِنَا پِشْتِي مَرِنِي) رَاسْتَه وَ دِ رَاسْتِيَا رُوَزَا قِيَامَتِي دَه زِي تُو گَمَانِ تَنَه يَه. وِي دَمِي دَرِ بَارِي رَوْشَا اَصْحَابِ الْکُھَفِ دَه بَهْفِ کَتِن وَ گُوتِن: لِسَرِ وَاَن نَافَاهِيکِي لِيکِن (و دَفِ زِ وَاَن بَرِدِن) خُدَايِي وَاَن بِيَهْتَرِ بَوَانِ دِرَانَه. اَوِيَن کُو خُدَانْتَقُورِ بُون، گُوتِن: اَمِي تَقَرِ لِسَرِ وَاَن مَزِ گُفْتِکِي نَافَا کِن.

۲۲. (هِنِ زِ وَاَن بَنَخْمِينِي) دِي بِيِيَزِن: اَوْ سِي بُون، چَارِي وَاَن زِي سَگِي وَاَنَه. (هِنِ زِي) دِي بِيِيَزِن: اَوْ پِيَنجِ بُون؛ شِشِي وَاَن سَگِي وَاَنَه. (اَف) دَرِ بَارِي يَا نَبِيِي (غِيبي) دَه تَخْمِينِ دِيکِن. (هِنَاکِ زِي دِي) بِيِيَزِن: اَوْ حَفْتِ بُون، يِيَن هَشْتِي وَاَن زِي کُوچِکِي وَاَنَه. بِيِيَزَه: خُدَايِي مَن، بِيَهْتَرِ بَهْرَمَارَا وَاَن دِرَانَه. يِيَن کُو بَوَانِ دِرَانِن پَرِ هِنْدِيکِن. نَاخَوَه دَرِ حَقِي خَلِکِيَن شِکَفَتِي دَه زِ بِلِي نِيَقَاشْکَه دِيَارِ (کُو زِ تَه رَه وَحِيِي دِيَارِ

۱ اَوْ زَلَامِي کُو هِنَا تَنَه بَاژِيَرِ دَا کُو زِ وَاَن رَه خَوَارِنِي بَکَرَه وَ بِيَنَه، چَاخِي دِرَافِ زِ بِيَرِيکَا حَوَه دَرَانِيَن دَا کُو خَرَجِ بَکَه. خَلِکِي بَاژِيَرِ دِييِن کُو وَا يَه لِسَرِ دِرَافَانِ وِيَنِي دِيوُکَلَانِيَانَسْ هِيَه. فَيِجَا زِ وَاَن وَيَه کُو وِي گُنَجِيَنِيکِ دِيَتِه وَ وِي دِيَن جَمِ حُکْمَدَارِي وِي دَمِي. اَف حُکْمَدَارِ مَرُوفْکِي بَعْقِيَدِيَا فِلَهْتِي بَاوَرِ بُو. فَيِجَا زَلَامِي جَوَانِ زِ حُکْمَدَارِ رَه رُوْدَانَا کُو دِ سَرِي وَاَن رَه بَهْرِي دِيِيَزَه. تَف بَهْفِ رَه دِچِن شِکَفَتِي وَ بَعَجِيَنِيَا يِيَن دِييِن کُو تَشْتَا زَلَامِي جَوَانِ زِ وَاَن رَه کُوتِي، رَاسْتَه. خُدِي، پِشْتِي کُو زِ وَاَن رَه دَا اِسْبَانِکِرِن کُو دَرَفْتَا زِ نُوْفَسَاخُبُونِي هِيَه، خُدِي اَوْ جَوَانِ مَرَانِدِن.

کِرْبَهٗ) تُوْ مُنَاقَشَیْکَہٗ دِنْ نَکَہٗ وَ دَرْ بَارِیْ وَاَنْ دَہٗ زِ تُوْ کَسِی (زِ یِّیْنِ خُدَا نَکِتِیْبِ)
مَعْلُوْمَاتَانْ نَخَوَاژَہٗ.

۲۳. زِ بُوْ تِشْتِکِیْ کُوْ تُوْ یِکِی، نَبِیْرَہٗ، اَزِیْ سِبْہِیْ فِیْ تِشْتِیْ بِکَمْ.

۲۴. حِیَانِیْ بِخُوْسْتِنَا خُدِیْ فَہٗ گِرِیْنْدِی (ہِیَا تُوْ نَبِیْرِی: اِنْ شَاءَ اللّٰہُ \خُدِیْ حَزْ بِکَہٗ). دَمَا
تُوْ فِیْ زِ بَیْرِ یِکِی، خُدِیْ دِ بَیْرَا خَوَہٗ یَبِنَہٗ وَ بَیْرَہٗ: اَزِ ہِفِیْدَارِمْ کُوْ خُدَا یِیْ مِنْ رِیْکَہٗ
زِ فِیْ چِتِیْرْ نِیْسَانِیْ مِنْ بَدَہٗ.

۲۵. اَوْ دِ شِکْفَتَا خَوَہٗ دَہٗ سِیْ سَدْ سَالِی (رَاَزَا یِی) مَانَ وَ نَہٗ سَالِیْنِ دِنْ زِیْ لِفِیْ ہَا تِنَہٗ
زِیْدْ کِرْنِ.

۲۶. بَیْرَہٗ: خُدِیْ یَبْہُتْرْ دِرَا نَہٗ کَا اَوْ چَہٗ قَاسِیْ مَانَہٗ. زَانِیْنَا نَبِنْدِیَا اَرُدْ وَ تَاسِیَا نَانْ ہَرْ زِ
وِیْ رَہٗ یَہٗ. اَوْ چَہٗ رُنْدْ دِیْبَہٗ وَ چَہٗ رُنْدْ دِیْبَہِزَہٗ! زِ بِلِیْ خُدِیْ، زِ بُوْ وَاَنْ تُوْ دُوْسْتُ وَ
نَارِیْ کَارْکُ تَنَہٗ یَہٗ. اَوْ، دِ دَسْتِہَلَاتِیَا خَوَہٗ دَہٗ زِ بُوْ خَوَہٗ تُوْ کَسِی نَاکَہٗ ہَشْمِشْکُ.

۲۷. (یَا مُحَمَّدُ!) زِ کِتِیْبَا خُدَا یِیْ خَوَہٗ وَحِیَا کُوْ زِ تَہٗ رَہٗ ہَا تِیْبَہٗ بِخُو یَبِنَہٗ. تُوْ کَسِیْ کُوْ کَارِیَہٗ
کَلِمِیْنِ خُدِیْ بَگَہْرِیْنَہٗ تَنَہٗ وَ زِ بِلِیْ خُدِیْ تُوْ دِیْ سَتَارْ گَہْکِیْ زِیْ زِ بُوْ خَوَہٗ نَبِیْنِیْ.

۲۸. دِکَلْ وَاَنْ کَسِیْنِ کُوْ سِبْہٗ وَ اِیْفَارِیْ لِبَرْ خُدَا یِیْ خَوَہٗ دِگِرْنِ وَ رِزَا یَا وِیْ دِخَوَا زَنْ، خَوَہٗ
رَا گِرَہٗ. زِ بُوْ کُوْ تُوْ خَمَلَا زِ یَا نَا دِنِیَا یِیْ بِخَوَا زِیْ، چَا فِیْنِ خَوَہٗ زِ وَاَنْ نَگَہْرِیْنَہٗ. بَیَا وِیْ
کَسِیْ نَکَہٗ، اَوِیْ کُوْ مَہٗ دِلِیْ وِیْ زِ ذِکْرِیْ خَوَہٗ یَبْہَا یْ کِرِیَہٗ وَ اَوِیْ کُوْ دَا یَہٗ پَیْ ہَوَسَا
خَوَہٗ وَ کَارِیْ وِیْ سِیْنُوْرْ یَبْہِیْرِیْ یَہٗ.

۲۹. بَیْرَہٗ: حَقْ زِ جَمْ خُدَا یِیْ وَہٗ یَہٗ. نَاخَوَہٗ؛ کِیْ بِخَوَاژَہٗ بِلَا بَاوَرْ بَکَہٗ، کِیْ زِیْ بِخَوَاژَہٗ

۱ لُکُوْرِیْ کُوْ ہَا تِیْبَہٗ رَا گَہَا نَدَنْ، قُرِیْشِیْ لَجَمْ پِیْخَمْبَرْ جَفِیَانْ، زِیْ رَہٗ گُوْتَنْ: اَکْرُ تُوْ بِخَوَا زِیْ کُوْ اَمْ بَاوَرِیْنِ
بَتَہٗ یَبِیْنِ دِیْیْ تُوْ فَاَنْ خِرَا نَانْ: بِلَالْ، حَبَّابْ، سَہِیْبْ وَ یَبِیْنْ وَکِیْ وَاَنْ زِ جَمْ خَوَہٗ یَقُوْرِیْنِ. لُوْرَا ہِیْجِیْلَا
مَہٗ زِ فِیْ تِیْ کُوْ اَمْ یَوَاَنْ رَہٗ یَجْفَنْ. نَاخَوَہٗ زِ بُوْ وَاَنْ جِفَا نَکِیْ دِیَارْ بَکَہٗ کُوْ لَجَمْ تَہٗ یَجْفَنْ. فِیْجَا دِ بَارَا فِیْنِ
مُزَارِیْ دَہٗ اَفْ ثَا یْتْ دَا کَتْ.

بَلَا مَآئِدَہٗ بَکَہٗ. یٰیگَمَآنْ مَہٗ زِ سَتَمَکَارَانَ رَہٗ دُوژْہَکَہٗ وَسَا تَامَادَہٗ کَرِبَہٗ کُو سُوْرَیْنِ وِی
ہَاوَرْدُوْر لَوَانْ گَرْتِبَہٗ. اَکَرَّ اَوْ نَافِیْنِ بِخَوَازِنْ، تَآفَکَہٗ مِیْنَا ہِسِیْنِی حَلَانْدِی دِی بَہَوَازَا وَاَنْ
فَہٗ بَی کُو سَر وِ چَآفَانْ دِیْرِیژَہٗ. اَوْ چَہٗ پِیْسُ فَخَوَارِیْہٗ وِ اَوْ چَہٗ پِیْسَجَہٗہٗ زِ بُو مَآیِیْنِ!
۳۰. یٰیگَمَآنْ اَوِیْنْ کُو بَاوَرِی تَانِیْنِ وِ کَارِی فَنَجْ کِرِن، بِرَاسْتِی اَمْ خَلَاتَا کَسِی کُو کَارِی
رِنْد کِرِبَہٗ وِنْدَا نَاکِن.

۳۱. اَوِیْنْ ہَا، زِ وَاَنْ رَہٗ بَہِشْتِیْنِ عَدَنِی ہَنَہٗ کُو دِ بِنْ وَاَنْ دَہٗ چَم دِہَرِکِن. اَوِی دِ وَاَنْ
دَہٗ بَبَازَنِیْنِ زَبِرِیْنِ بَیْنَہٗ خَمِلَانْدِن وِ دِی زِ ہَفَرِیْشِمِی تَنَکْ وِ تَارْمُوشِی سَتُوْر، جَلِیْنِ
کَسَکْ لَخَوَہٗ بَکِن وِ اَوِی دِ وَاَنْ دَہٗ لَسَر تَخْتِیْنِ (خَمِلَانْدِی) پَالِ پَدِن. (اَفْ بَہِشْتِ)،
چَہٗ خَوَشْ خَلَاتَہٗ وِ چَہٗ خَوَشْ وَاَرْگَہٗ!

۳۲. زِ وَاَنْ رَہٗ، زِ دُو زَلَامَانْ مِیْنَاکْ پَدَہٗ؛ کُو یَکْ زِ وَاَنْ مَہٗ دُو زَرِیْنِ تَرِی دَابُوْنِی، مَہٗ ہَرْدُو
رَزْ زِی بَدَارِیْنِ خُرْمَا سِیْنَجْ کِرَبُوْن وِ مَہٗ دِ نَافَبَرَا ہَرْدِیَانْ دَہٗ زِی چَانْدِیْنِ دَانِیُوْن.
۳۳. ہَرْدُو رَزَانْ زِی فِیْکِیْنِ خَوَہٗ دَان وِ تَشْتَنَکْ زِی کِیْم نَدِبُو (ہَر سَالِ بَرِی خَوَہٗ دِدَان).
مَہٗ دِ نَافَبَرَا وَاَنْ دَہٗ زِی رُوْبَارَکْ دَابُو ہَرکَانْدِن.

۳۴. زِ وِی رَہٗ فِیْکِی وِ دَاہَاتِیْنِ دِن زِی ہَبُوْن. فِیْجَا بَہْہَالِی خَوَہٗ رَہٗ کَتَہٗ نَفَاشِی وِ وِہَا
گُوْت: اَز، زِ ہِیْلَا مَالْ فَہٗ زِ تَہٗ دَوْلَمَنْدَرِیْم وِ زِ ہِیْلَا مِرُوْفَانْ فَہٗ زِی زِ تَہٗ خُرْتِیْر وِ
رُوْمَنْدَارِیْرِیْم.

۳۵. اَوْ بَرُوْشَکَہٗ سَتَمَکَارْ چُو نَافْ رَزِی خَوَہٗ. گُوْت: اَز تُو جَارِی گَمَآنْ نَاکِم کُو اَفْ بَاخْ
وِ بُوْسْتَان وِیْرَان بِیْن.

۳۶. اَز بَاوَر نَاکِم کُو قِیَامَتْ زِی ہَبَہٗ. اَکَرَّ اَز لِحْدَآیِی خَوَہٗ بَیْمَہٗ فَاکَرَانْدِن زِی، قَتْ گَمَآنَا
مِنْ تَتَہٗ کُو (لِوِی دَرِی زِی) اَزِی اَنْجَامَکَہٗ زِ فِی چِیْتَرِ بَیْیْنِیْم.

۳۷. ہَفَالِی وِی زِی دِ بَرَسِیْفَا نَفَاشِی دَہٗ زِی رَہٗ وِہَا گُوْت: مَآ تُو وِی خُدَآیِی کُو تُو زِ

ثَاخِي، پَاشِي ۙ دِلُوڤَكُ ثَاڤَكُ (مَنِيي) ثَاڤَرَانَدِي، پِشْتَرَهٗ زِي تُو كِرِي زِلَامَكِي تَكُوږ
مَانْدَلَهٗ دِكِي؟

۳۸. لَيْلِي اَز نَه مِيْنَا تَه مَه، رُوْشَا مِّنْ اَفَه كُو خُدا پَرُوږدْگَارِي مَنَه وَاَز تُو كَسِي زِي رَه
نَاكَمَه هَفِيْشَكُ.

۳۹. دَمَا تُو چُوِي نَاڤَا رَزِي خَوَه، بِلَا تَه يَكُوْتَا: مَاَشَاءَ اللّٰه! هِيْز بَس يَا خُدِي يَه! اَكْر
رُ هِيْلَا مَال وَاَزُوْكَ فَه تُو مِّنْ رُ خَوَه كِيْمَتَرِ بِيْنِي....

۴۰. قِيْجَا هِيْشِي هِيَه كُو خُدَايِي مِّنْ رَزَكِي رِي تَه چِيْتَرِ بَدَه مِّنْ، رِي بَانِي زِي بَرُوْسَكَا
بِشِيْتَه سَر رَزِي تَه، اِيْجَار دِي بِيَه ثَاخَكَه هِشَك وِهْوَلَا.

۴۱. يَانِ زِي، نَاڤَا بُوْستَانِي تَه دِي سَرگُوْم بِيَه، جَارَكَه دِن تُو دِي نِكَارِي لِنَاڤِي
بَغَرِي وِ بِيْنِي.

۴۲. فَيَكِيْنِي وِي هَاتِنِ دُوْرِيْچِيْكِرِن وِ تَنَكِرِن. اِنْدِي وِي رِي دَرْدِي مَسْرَفَا كُو لَبُوْسَتِيْن
كِرِيَه دَسْتِيْن خَوَه لِسَر هَف دَانِيْن وَاوْسْتَايِي مَا. بُوْستَانِيْن وَاَنْ بَسَر بَانِي خَوَه دَه
هَلُوْشِيَان. (زِلِيْم) دُكُوْت: وَاخ، خَوَزِي مِّنْ رُ خُدَايِي خَوَه رَه هَفِيْشَكُ چِيْنَكِرِنَا!

۴۳. رُ بُو وِي رِي يَلِي خُدِي دَسْتَكُ نَبُو كُو نَارِي وِي يَكَه وِي يَخَوَه زِي نِكَارِيُو خَوَه
رَزْگَار يَكَه.

۴۴. هَا دِي دَمَا زُوْر دَه خُدَانِي وِ نَارِيكَارِي هَرِيْ بِيْنِ خُدِي نَه، اُوِي كُو حَقَه. اُوِي كُو
خَلَاتَا وِي يَا هَرِي رِنْدَه وِ اُوِي كُو اَنْجَا مَا هَرِي رِنْدَه دَدَه بَاوْرَمَنْدَان.

۴۵. رُ وَاَنْ رَه فَيِي زِي وَكُ نَمُوْنَه نِيْشَانِ بَدَه: رِيَانَا فَيِي جِيْهَانِي مِيْنَا وِي نَاڤِي يَه كُو مَه
رُ رُوْر فَه دَاخِسْتِيَه. بِيْخِيْرَا وِي، گِيَايِي سَر اَرْدِي (پِيْشِي گِش دِيَه) تِيْكِلي هَف دِيَه
(جِيْهَانِ بِي هِيْشِيْن وِ خُوْش دِيَه، پِشْتَرَهٗ) گِيَا هِشَك دِيَه (رُ هَف دِكْفَه)، بَا وِي رُ
هَف دَرْدِيَه وِ بِلَاوَلَا دِكَه. خُدِي لِسَر هَر تَشْتِي دَسْتِهْلَاَنْدَاَرَه.

۴۶. مَال و زَارُوكْ خَمَلَا رِیَانَا جِیَهَانِی نَه، كَار و كِرِیَارِیْن قَنْجِ رِی لِحْمِ خُدَایِی تَه
بِخِیْرَتِر و بَیْهَشِیْرَتِر.

۴۷. وِی رُوزَا كُو اَم جِیَانِ بَمَشِیْن و تِی بَیْنِی كُو اَرْدُ بُو جُولَكَه فِیْیَقَلَا (بِی دَار و
بَر، بِی چِیَا و بَحَر) و اَم وَاَنْ (تَقَكِی بَاوَرْمَنْد و كَاْفِرَاَنْ) لِهْفُ بَجْفِیْن و اَم یَكِ رِ
وَاَنْ بَرَنْدَنْ.

۴۸. هَمُو پَقْرَه صَفِ بَصَفِ رِ خُدَایِی تَه رَه هَاتِیَه رَاپِشْكَرِیْن. سُونْد بَه، كَا چَاوَا مَه جَارَا
پِشِیْن (تَازِی، پِنْخَوس، بِی مَال و زَارُوكْ) هُون تَاْفِرَاَنْدِیُون، هَر وِسا جَارَكَه دِن
هُونِی بِنَه بَر دَسْتِیْن مَه. لِی وَه حِزِر دِكِر كُو اَمِی رِ وَه رَه جَحَاَنْكِی (سَاغَكِرِنَا پِشْتِی
مَرِنِی) نَادِیْن؟

۴۹. لِنِیْسِیْس (دَفْتَرَا كَار و كِرِیَارِیْن مَرُوقَاَنْ) هَاتِیَه دَانِیْن، فِیجَا وِی رُوزِی تُو گَنَهْكَارَاَنْ
دِیْنِی كُو اَو رِ یَا تِی دَه هَاتِیَه نَفِیْسِیْن بَرِیْس و دِیْبِیْر: وَاخْ لِحَالِی مَه بَه! اَفْ چَه
كِیْتِیَه، چَقَاسْ گَنَهْكَ هَبَه، چَه بَچُوكْ چَه مَزَنْ، بَرَنْدَايَه: هَر اَو تِی دَه نَفِیْسِیَه و هَر
چَقَاسْ تَشْتِیْن لَدِیْنَايِی كِرِنْ دِیْتِنْ كُو (دِ كِیْتِی دَه) نَفِیْسَاَنْدِی یَه. خُدَایِی تَه قَت
لِتُو كَسِی نَحَقِیْی نَاكَه.

۵۰. دَمَا مَه رِ فَرِیْسْتِیَان رَه گُوت: رِ نَادَمْ رَه (رِ بُو رِیْزِ گَرِیْتِی) هَرِنْ سِجُودِی، فِیجَا اَو رِی
رِی رَه چُونَه سِجُودِی. رِ بِلِی اِبْلِیْس (اَو نَچُو سِجُودِی)، اَو رِ جِنَان بُو، فِیجَا اَو رِ
قَرْمَانَا خُدَایِی خَوَه دَرَكْت. (گَلِی مَرُوقَاَنْ!) اَرِی مَّا هُون، رِ بِلِی مِنْ پِلِیْد و كِنِیْسَا
وِی رِ خَوَه رَه دِكِنْ دُوسْت و تَارِیْكَار؟ حَال آفَه كُو اَو دُزْمِیْن وَه نَه. رِ بُو وَاَنْ ظَالِمَاَنْ
اَفْ چَه پِیْس بَدِیْلَه (كُو خُدِی بَیْیَلِنْ و اِبْلِیْس رِ خَوَه رَه بَكِنْ دُوسْت و تَارِیْكَار!)

۵۱. مِنْ اَو (اِبْلِیْس و كِنِیْسَا وِی) نَكِرِنَه شَاهِد لِسَر چِیَكِرِنَا اَرْد و تَاسِیَاْنَاَنْ و مِنْ اَو
نَكِرِنَه شَاهِد لِسَر تَاْفِرَاَنْدِنَا وَاَنْ بَخَوَه رِی. اَز نَه اَوْم كُو رِیْدِرَكْتِیَان رِ خَوَه رَه
بِكَمْ تَارِیْكَار.

۵۲. وَيْ رُوْزِيْ (خُدِيْ ۽ مُشْرِكَانْ رَه) دِئِيْزَه؛ گَازِيْ وَانْ (هَفْسِيْكَانْ) بِيْڪُنْ، اَوِيْنْ كُوْ وَه
اَوْ ۽ مِّنْ رَه دِيْڪِرْنْ هَقَالْ و شَرِيْڪْ. اَوْ ۽ زِيْ گَازِيْ وَانْ دِيْڪُنْ؛ لِئِيْلِيْ بَرَسْفَا وَانْ نَادُنْ.
مَه تَوَالَكَه خَتَرْنَاڪ (كُو دُوْزَهه) خِسْتِيَه نَافِرَا پُوْت و پَرَسِئِيْن وَانْ.

۵۳. گَنُهَكَارَانْ ۽ زِيْ نَاگَر دِئ، فَيِجَا وَانْ يَقِيْنْ كِرْ كُو اَوِيْ بَكْفِيْ وَ تُو چَاَرَه نَدِئِيْن كُو
وَانْ ۽ زِيْ بَدَه پَاشْ.

۵۴. بَرَاْسَتِيْ مَه دِ فَيِ قُرْآنِيْ دَه ۽ بُو مُرُوْفَانْ هَر تَخْلِئِئِيْن مِيْنَاكَانْ اَشْكِرَا كِرِنَه (دَا كُو
عِبْرَتْ بِيْگِرِنْ). لِئِيْلِيْ اِنْسَانْ ۽ هَر تَشْتِيْ بَرْتَر ۽ مَقْرِسِيْ حَزْ دِكَه.

۵۵. پَشْتِيْ كُو هِدَايْتْ ۽ وَانْ رَه هَاتْ، ۽ بِلِيْ يَا كُو بَسَرِيْ يِيْنْ بَرِيْ وَانْ دَه هَاتِيَه، يَانْ ۽ زِيْ
۽ نِيْشَاكَه كُو اَوْ تُوْشِيْ عَدَايِيْ يِيْنْ پِيْ فَه، مَا چَه تَشْتِيْ اَوْ ۽ بَاوَرِيْ ۽ ۽ دَاخَوَازا
لِئِئِيْرِيْنَا (گَنُهِيْنْ خَوَه) ۽ خُدَايِيْ وَانْ اَوْ دَاَنَه پَاشْ!؛

۵۶. اَمْ يِيْخَمِرَانْ بَسْ وَكْ مَزْ گِئِيْبَر و هِشْيَارْڪَر دِيْشِيْن. اَوِيْنْ كُو كَافِر بُوْنَه ۽ زِيْ تِيْدِيْڪُوْشِنْ
دَا كُو حَقِئِيْ بِيَاطَلِيْ ۽ حُوْلِيْ رَاڪِنْ و وَانْ نَايِئِيْن مَه و اَوْ عَدَايِيْ كُو اَوْ پِيْ هَايَبُوْنْ
تَرَسَاْنِدِنْ، پِيْڪَنُوْڪْ گِرْتِنْ.

۵۷. مَا ۽ وَيْ كَسِيْ كُو بَنَّايِئِيْن خُدَايِيْ خَوَه هَايَبَه هِشْيَارْڪِرِنْ، فَيِجَا بَرِيْ خَوَه ۽ وَانْ
فَكَرِيْنَه و گَنُهِيْنْ كُو بَدَسِئِيْن خَوَه كِرِنْ ۽ زِيْ بِيْر يَكَه، زَالْمَرْ كِيْ هِيَه؟ بِيْگَاْنْ مَه
پَرْدِيْڪْ دَانِيَه سَر دِلِيْن وَانْ دَا كُو قُرْآنِيْ فَهْم نَكْن و مَه كَرِئِيْڪْ خِسْتِيَه گَنُهِيْنْ وَانْ
(دَا كُو حَقِئِيْ نِيْهِيْزِنْ). اَكْر تُو گَازِيْ وَانْ بِيْڪِيْ بَالْ رِيَا رَاْسْت فَه ۽ زِيْ اَوْ تُو جَارِيْ
رَاْسَتَرِيْ نَايِنْ.

۵۸. خُدَايِيْ تَه، گَنُهَرِئِيْر و خُدَانْ مَرَحْمَتَه. اَكْر ۽ بَر گَنُهِيْنْ كُو اَوْ دِيْڪُنْ، پِيْ رَه پِيْ رَه
(لِيْجِيْهَانِيْ) اَوْ جَزَا يَكِرِنَا، دِيْ بَلَزْ عَذَابْ بَدَايَا وَانْ. لِئِيْلِيْ ۽ وَانْ رَه جِفَانْڪِيْ دِيَاَر
هِيَه. (دَمَا اَوْ جِفَانْ هَاتْ) اِيْدِيْ اَوِيْ ۽ بُو خَوَه سَتَاَرُگَهْڪِيْ نَبِيْنْ.

۵۹. خَلٰکِیْنِ وَاَنْ وَّلَاتٰنَ دَمًا ظَلِمَ کَرْنُ (و اِيْمَانُ تَنّٰیْنِ) مَهْ اَوْ هَلَاکُ کَرْنُ. مَهْ رِ بُوْ هَلَاکُ کَرْنَا وَاَنْ جِحْنٰکِی اَشْکَرَا دَانِی (فَیْجَا تَشْتِیْ بَسْرِیْ وَاَنْ دَهْ هَاتِیَهْ دِیْ بَسْرِیْ وَهْ دَهْ رِیْ بَیْ).

۶۰. دَمًا مُوسَا رِ خُوْرَتِیْ دِگَلْ خَوَهْ رَهْ گُوْت: اَزْ نَاوَسْتِمْ و رَاْنَاوَسْتِمْ حِیَانِی نَگِیْزِمْ جِیْیْ کُوْ هَرْدُوْ دَرِیَا دِگِیْیَنْ هَفْ نَانْ رِیْ اَزِیْ دَمَکَهْ دِرِیْزْ بَرِیْ فَهْ هَرْمْ.

۶۱. چِهْ دَمًا هَرْدُوْ گِیْیِشْتِنْ وِیْ جِیْیْ کُوْ هَرْدُوْ دَرِیَا دِگِیْیَنْ هَفْ، وَاَنْ مَاسِیْیْ خَوَهْ رِ بَیْرْ کِرْ. مَاسِیْ، دِ بَحْرِیْ دَهْ بَرْ بَقْلَکِیْ فَهْ رِیْ گِرْتْ و چُوْ.

۶۲. چِهْ دَمًا هَرْدُوْ (رِ وِیْ جِیْیْ هَفْدِیْتِنِیْ) دَرَبَاسْ بُونْ و چُونْ، مُوسَا رِ شَنَّاگِرْتِیْ خَوَهْ رَهْ گُوْت: تَاشْتِیَا مَهْ رِ مَهْ رَهْ بَیْنَهْ. بَرَاَسْتِیْ فِیْ رِیُوْتِیَا مَهْ اَمْ گَلْکِیْ و سَتَاْنَدِنْ.

۶۳. شَنَّاگِرْتِیْ گُوْت: مَا تَهْ دِیْتْ، دَمًا مَهْ خَوَهْ تَافِیْثْ بَرْ وِیْ زَنَارِیْ مِّنْ مَاسِیْ (لِوَرْ) رِ بَیْرْ کِرْ. بَسْ شَیْطٰنِیْنِ بَیْمَنْ دَا رِیْبِرْکَرْنْ کُوْ اَزْ قَصِیَا مَاسِیْ رِ تَهْ رَهْ بَیْیِزْمْ. مَاسِیْ دِ بَحْرِیْ دَهْ رِیَا خَوَهْ گِرْتْ و چُوْ، اَفْ رُوْشْکَهْ عَجِیْبْ بُوْ.

۶۴. مُوسَا گُوْت: هَا اَفْ بُوْ یَا کُوْ اَمْ لِنِیْ دِگِرِیَاَنْ. دِ جِهْ دَهْ لَیْیْ شُوْپَا خَوَهْ فِکْرِیَاَنْ (و هَاتِنْ جَمْ زَنِیْرْ).

۶۵. هَرْدِیَاَنْ عِبْدَکْ رِ عِبَادِیْنِ مَهْ دِیْتِنْ کُوْ مَهْ رِ جَمْ خَوَهْ رَحْمَتَکْ دَاْبُوْ وِیْ و رِ نِکْ خَوَهْ مَهْ اَوْ هِیْنِیْ زَانِیْنْکَهْ تَاْیِیْتْ کِرِیْبُوْ.

۶۶. مُوسَا رِیْ رَهْ گُوْت: مَا اَزْ دِگَلْ تَهْ بَیْمَنْ دَا کُوْ وَکْ رِیْبِرْ تُوْ وِیْ زَانِیْنَا کُوْ رِ تَهْ رَهْ هَاتِیَهْ دَايْنْ، فِیْرِیْ مِّنْ رِیْ بَکِیْ؟

۶۷. (عَفْدِیْ صَالِحْ رِ مُوسَا رَهْ) گُوْت: بَرَاَسْتِیْ تُوْ دِیْ نِکَارِیْیْ دِگَلْ مِّنْ خَوَهْ رَاگِرِیْ.

۶۸. مَا چَاوَا تُوْ دِیْ لِهَمْبَرِیْ زَانِیْنْکَهْ کُوْ دِ رَاسْتِیَا وِیْ دَهْ تُوْ نَاگِیْیِزِیْ صَبْرِیْ بَکِیْشِیْ؟

۶۹. (مُوسَا ۙ زِي رَه) گُوت: اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تُو دِي مِنْ صَبْرِكُنْشِ بِيْنِي وَاَزِي لِبَرِ فَرْمَانَا تَه زِي رَانِبِم.

۷۰. (عَفْدِي صَالِح ۙ زِي رَه) گُوت: اَكْر تُو بِي دِي پِي مِنْ، حَتَانِي كُو اَزْ تِه رَه رَاسْتِيَا وَيْ نَبِيْزِم، تُو بَخُوَه دَر بَارِي تُو تَشْتِي دَه زِي مِنْ پِرْسِي نَكِه.

۷۱. لَسَرِ فَي (شَرْطِي كُو گُوتِي) هَرْدُو بَرِي فَه چُون. پَاشِي، دَمَا هَرْدُو سُوَارِي كَشْتِي بُون، وَي كَشْتِي قُلْ كِر. فَيَجَا مُوسَا ۙ زِي رَه گُوت: مَا تَه كَشْتِي قُلْ كِر زِي بُو كُو تُو خَلِكِي تِي دَه بَخْنَقِيْنَه؟ بَرَاْسْتِي تَه كَارَكِي كَرِيْت كِر!

۷۲. (عَفْدِي صَالِح ۙ مُوسَا رَه) گُوت: مَا مِنْ زِي تَه رَه نَكُوْتَبُو كُو تُو يِي نِكَارِي بِي مِنْ رَه خَوَه رَاغَرِي؟

۷۳. مُوسَا (ۙ زِي رَه) گُوت: زِي بَرِيَا كُو مِنْ زِي بِيْر كَرِيَه لِيْمَنْ نَكِرَه وَدِ كَارِي مِنْ دَه زِي مِنْ رَه زُوْرِي نَدْرِيْنَه.

۷۴. دِيْسَا هَرْدُو بَرِي فَه چُون. پَاشِي، دَمَا رَاسْتِي زَارُوْكَكِي هَاتِن، عَفْدِي صَالِح ۙ دِ جِه دَه آو (زَارُوْكَ) كُشْت. مُوسَا ۙ زِي رَه گُوت: بِيْسي كُو وَي جَانَكْ كُشْتِه تَه جِمَا جَانَكِي پَاكْ كُشْت، بَرَاْسْتِي تَه تَشْتِكِي نَه رِنْد كِر!

۷۵. (عَفْدِي صَالِح ۙ مُوسَا رَه) گُوت: مَا مِنْ زِي تَه رَه نَكُوْتَبُو كُو تُو يِي نِكَارِي بِي مِنْ رَه صَبْرِي بَكِيْشِي؟

۷۶. مُوسَا گُوت: اَكْر پَشْتِي فَي جَارِي اَزْ تَشْتِكِي زِي تَه بِيْرِسْم اِنْدِي هَفَالْتِيَا مِنْ نَكِه. بَرَاْسْتِي زِي ثَالِي مِنْ فَه تُو گِهَشْتِي لِيْبُوْرِيْنَا دَاوِيْن (اِنْدِي رُوِي مِنْ نَاغِرَه كُو اَزْ لِيْبُوْرِيْنِي زِي تَه بَخَاوَزِم).

۷۷. دِيْسَا هَرْدُو بَرِي فَه چُون حَتَا گِهِيْشْتِن خَلِكِي گُنْدَكِي، زِي وَانْ خَوَارِنْ خَوَهْسْتِن. فَيَجَا خَلِكِي گُنْد بِيْمَيَانِي آو نَه حَوَانْدِن. دِفِي نَافِي دَه لَوِي دَفْرِي رَاسْتِي دِيوَارَكِي هَاتِن

کُو خَوَارْ بُوَبُو وِ دِکِرْ بَهْرِفَه. وِی دِجَهٗ دَهٗ اَوُ رَاسْتْ کِرْ. مُوسَا زِي رَهٗ گُوْت: اَکْرَ تَهٗ بِخَوْهَسْتَا تَقَرَّ تَهٗ يٰٓيٰٓنٰ زِ بَرِّ فِیْ حَقْدَسْتِيْ خَوْهٖ بَسْتَانْدَا.

۷۸. (عَفْدِيْ صَالِحْ) گُوْت: هَا اَفْ، زُهْفُجْدَا بُونَا مِّنْ وِ تَهٗ يَه. فِیْگَا اَزِيْ شِيْرُوْفِيَا وَاَنْ تَشْتِيْنِ کُو تَهٗ نِکَارِيْبُو لِهْمَبَرِيْ وَاَنْ خَوْهٖ رَاگَرْتَا زِ تَهٗ رَهٗ بِيْزِمْ.

۷۹. هَجِيْکَا کَشْتِيْ يَه، اَوُ يَا جَنْدْ خِرَازَانْ بُو کُو اَوُ دَدَرِيَايِيْ دَهٗ دَخْبَتِيْنِ. مِّنْ خَوْسْتْ وِیْ عَيْبِدَارْ بِيْکَمْ، (لَوْرَا) ؛ لِيْشِيْشَا وَاَنْ حِکْمْدَارْکْ هَبُو کُو هَرْ کَشْتِيْ (يَا سَاغْلَمْ) بَرُوْرِيْ زِ وَاَنْ دِسْتَانْدُ.

۸۰. هَرَجِيْ کُو زَارُوْکْ بُو دِيْ وِ بَافِيْنِ وِیْ مَرُوْفِيْنِ بَاوَرْمَنْدْ بُوَنْ، فِیْجَا اَمْ تَرِسِيَاَنْ (کُو زَارُوْکْ) وَاَنْ نُوْفِيْ بَاطِلْ وِ کُفْرِيْ بِيْکَه.

۸۱. فِیْجَا مَهٗ خَوْسْتْ کُو خُدَايِيْ وَاَنْ دِشَوْنَا وِیْ دَهٗ يٰٓيٰٓکِيْ زِ وِیْ چِيْتِرْ وِ لِسَرْ وَاَنْ دِلُوْفَانْتِرْ يَدَهٗ وَاَنْ.

۸۲. هَرَجِيْ کُو دِيَوَارْ بُو، اَوُ دَبَارِيْزْ دَهٗ يٰٓيٰٓ دُو زَارُوْکِيْنِ سِيْوِيْ بُو وِ دِيْنْ دَهٗ خَزِيْنِيْکَهٗ وَاَنْ هَبُو وِ بَافِيْ وَاَنْ زِيْ مَرُوْفِيْکِيْ صَالِحْ بُو. فِیْجَا خُدَايِيْ وَاَنْ خَوْسْتْ کُو اَوُ هَرْدُو زَارُوْکْ بِيْگِهِيْزَنْ چَاخِيْ خُرْتِيَا خَوْهٖ وِ گَنْجِيْنِيَا خَوْهٖ دَرِيْنِ. اَفْ رَحْمَتْکْ بُو زِ خُدَايِيْ تَهٗ وِ مِّنْ اَفْ زِيْ نَهٗ زِ بَرِّ خَوْهٖ فَهٖ کِرِنْ. هَا اَفَهٗ شِيْرُوْفِيَا وَاَنْ تَشْتِيْنِ کُو تَهٗ نِکَارِيْبُو لِهْمَبَرِيْ وَاَنْ خَوْهٖ رَاگَرْتَا.

۸۳. (يَا مُحَمَّدُ!) پِرْسَا ذُو الْقَرْنَيْنِ، زِ تَهٗ دِيْکِنْ. بِيْزَهٗ: اَزِيْ زِ وَهَرَهٗ دَرْ حَقِيْ وِیْ دَهٗ وَحِيْیْ بَخُوِيْنِمْ.

۸۴. بِيْگِيْگَانْ مَهٗ اَوُ لِسَرْ رُوِيْیْ اَرْدِيْ کَرَهٗ خُدَا نْدَرَفْتْ وِ مَهٗ زِ هَرْ تَشْتِيْ رَهٗ رِيْ وِ نَافِگِيْکِنْکْ دَايِيْ (دَا کُو خَوْهٖ بِيْگِهِيْیِ).

۸۵. فِیْجَا اَوُ زِيْ کَتْ پِيْ وَاَنْ رِيَاَنْ.

۸۶. حَتَّٰٓگِهٖشْتْ وِی جِهٖیْ کُو (لِکُوْرِی دِیْتِنَا چَافَان) رُوژ لَیْ دِچُو نَافَا. دِیْتْ کُو فَا یَه اَوْ
دِ کَانِیْکَه هَرِیْرِشْکْ دَه دِجَه نَافَا وِ لَوِیْ دَرِیْ قَوْمَکْ دِیْتْ. مَه زِیْ رَه گُوتْ: اَیْ دُو
الْقَرْنِیْنِ! یَانْ تَیْ عَذَابْ بَدِیْ وَاَنْ یَانْ زِیْ دَرْ بَارِیْ وَاَنْ دَه تَیْ یَا سِیْحِیْ (اَسَاسْ)
بِگَرِیْ (وَاَنْ گَازِیْ اِیْمَانِیْ بِکِی).

۸۷. ذُو الْقَرْنِیْنِ گُوتْ: اَوِیْ کُو ظُلْمِیْ بَکَه، اَمِیْ وِی جَزَا بَکَنْ، پِشْتَرَه اَوِیْ لِحْدَا یِیْ خَوَه
پِیْ فِکْرَانْدَنْ؛ زِ بُو فِیْ خُدِیْ زِیْ دِیْ عَذَابِکِی دِرْوَارِ بَدِیْیْ.

۸۸. لَبِیْلَیْ چَه کَسِیْ کُو باوْرِی بِنَه وِ کَارْ وِ کِرِیَارِیْن قَنْجْ بَکَه، فِیْجَا زِیْ رَه بِنَادَاشِیْ یَا
هَرِیْ سِیْحِیْ (جَنَّة) هِیَه وِ زِ فَرْمَا نَا خَوَه اَمِیْ یَا (رِحَتْ و) هِیْسَانْ زِیْ رَه بِیْژَنْ (و)
پِیْ رَه خَوَشْ مُعَاْمَلَه بَکَنْ).

۸۹. پِشْتَرَه دِیْسَا اَوْ کَتَه پِیْ وَاَنْ رِیْ وِ دَرْفَتَانْ.

۹۰. حَتَّٰٓ گِهٖشْتَه جِهْکِیْ کُو رُوژ لَیْ دِهْلَاتْ، وِی دِیْتْ کُو وَا یَه رُوژ لِسَرْ مِلَّتْکِیْ وِ سَا
دِهْلَاتْ کُو زِ رُوژِیْ پِیْ فَه مَه تُو سِتَارْکْ نَه دَابُو وَاَنْ (رُوژ زَمَانِکِیْ دِرِیْژْ لِسَرْ وَاَنْ
نَدِچُو نَافَا).

۹۱. اَفَا تَه بَهیْسْتْ وِ سَا بُو وِ تَقَزْ بَهْرْ تَشْتِیْ لِبَالِیْ (و یَا دِهْاَتَه کِرِنْ) مَه نَاگَاهِیْ هَبُو.

۹۲. پِشْتَرَه دِیْسَا اَوْ کَتَه پِیْ وَاَنْ رِیْ وِ دَرْفَتَانْ.

۹۳. پَاشِیْ دَمَا گِهٖشْتْ نَافَا دُو چِیَانْ، لَوِرْ مِلَّتْکْ دِیْتْ کُو (زِ بِلِیْ زِمَانِیْ خَوَه) تُو زِمَانِیْ
دِنْ نَدِرَانِیْنْ.

۹۴. وَاَنْ گُوتْ: اَیْ ذُو الْقَرْنِیْنِ! بَرَا سِیْ لِفِیْ وِلَاتِیْ یَا جُوْجْ وِ مَاجُوْجْ خَرَابِیْیْ دِکَنْ. فِیْجَا
مَا تُو ژِ فِیْ رَه چَه دِیْژِیْ کُو اَمْ ژِ مَالِیْ خَوَه حَقْکِیْ بَدِنْ تَه دَا کُو تُو دِنَافِرَا مَه وِ
وَاَنْ دَه سُوْرَکِیْ چِیْکِیْ.

۹۵. ذُو الْقَرْنِیْنِ گُوتْ: اَوْ مَالْ، مِلْکْ وِ هِیْزَا کُو خُدَا یِیْ مِیْنْ دَا یَه مِیْنْ ژِ وِیْ حَقْدَسْتِیْ کُو

هُونْ بِدَنَهْ مِنْ جِيتَرَه. هُونْ زِ تَالِييْ هِيَزِيْ فَهْ نَارِيكَارِيَا مِنْ بِيكُنْ دَا كُوْ اَزْ دِنَافْبِرَا وَهْ
وْ وَاَنْ دَهْ سُوْرَكَهْ نَاصِيْ جِيَكِم.

۹۶. پَارْجِييْنِ هَسِيْنِ زِ مِنْ رَهْ بِيْنِ، (پَارْجِييْنِ هَسِيْنِ دَنَانِيْنِ سَرْ هَفْ) حَتَا نَافْبِرَا هَرْدُو
جِيَانِ مَسِيْوَايِيْ هَفْ بُو. (دُو الْقَرْنِيْنِ زِ وَاَنْ رَهْ) كُوْتُ: يَفْ بِيَكْنِيْ (وْ نَاكِرْ كَشْ بِيَكُنْ!
وَاَنْ رِيْ نَاكِرْ خَوْشْ كِرْ) حَتَا كُوْ هَسِيْنِ بُو نَاكِرْ. (دُو الْقَرْنِيْنِ) كُوْتُ: زِ مِنْ رَهْ سِفْرِيْ
حَلِيَايِيْ بِيْنِ دَا كُوْ بَرِيْژْمْ سَرِيْ.

۹۷. اِيْدِيْ (يَا جُوْجْ وْ مَا جُوْجَانْ) نَهْ دِيْكَارِيْنِ بَسْرَكْفِيْنِ وَ نَهْ رِيْ دِيْكَارِيْنِ وِيْ قُلْ بِيَكُنْ.

۹۸. (دُو الْقَرْنِيْنِ) كُوْتُ: اَقَا (مِنْ جِيَكِرِيَهْ) زِ جَمْ خُدَايِيْ مِنْ رَحْمَتَكَهْ. لِيْبِلِيْ دَمَا پِيْئَانَا خُدَايِيْ
مِنْ وَرَهْ، اَوِيْ فِئِيْ سُوْرِيْ بَارْدِيْ فَهْ رَاسْتُ وَ هِلُوْ يَكَهْ. بِيْگَمَانْ پِيْئَانَا خُدَايِيْ مِنْ حَقَهْ.

۹۹. وِيْ رُوْژِيْ اَمْ دَفْ زِ وَاَنْ بَرْدِيْنِ؛ هِيْنْ زِ وَاَنْ لِهِنَانْ دِيْكَفِيْنِ وَ دِيْكِيْنِ وَ (تُوْ دِيْئِيْ كُوْ)
دِيْصُوْرِيْ دَهْ هَاتَهْ يِفْكِرنْ، فَيْجَا مَهْ اَوْ لِهْفْ كُوْمْ كِرْنَهْ.

۱۰۰. دِيْوِيْ رُوْژِيْ دَهْ اَمِيْ دُوْژِيْ زِ بُوْ كَافِرَانْ بَرْجَافْ بِيَكُنْ.

۱۰۱. اَوْ كَافِرِيْنِ كُوْ جَافِيْنِ وَاَنْ دَرْبَارِيْ قُرْآنَا مِنْ دَهْ گِرْتِيْ وَ پَرْدَكِرِيْ بُوْنْ وَ وَاَنْ
نِيْكَارِيْبُوْنْ گُهْدَارِيَا (حَقِيْبِيْ) بِيَكِرْنَا.

۱۰۲. اَرِيْ، مَا اَوِيْنِ كَافِرْ بُوْنَهْ حِزْرْ دِيْكُنْ كُوْ اَوْ دِيْكَارُنْ زِ بِلِيْ مِنْ، بِنْدِيْنِ مِنْ زِ خَوَهْ رَهْ
بِيَكُنْ دُوْسْتُ وَ بِيْشْتَقَانْ؟ بِيْگَمَانْ مَهْ دُوْژَهْ زِ بُوْ كَافِرَانْ كِرِيَهْ وَارْگَهْ.

۱۰۳. (يَا مُحَمَّدُ!) بِيِيْوَهْ: مَا اَمْ زِ وَهْ رَهْ يِيْنِ كُوْ دِيْكَارِيْ خَوَهْ دَهْ هَرِيْ زِيْدَهْ زِيَانْ كِرِنْ نِيْئِيْنِ؟

۱۰۴. اَوِيْنِ كُوْ كَارْ وَ خَبَاتَا وَاَنْ لَرِيْآنَا جِيْهَانِيْ بُوْجْ بُوِيَهْ. حَالْ آفَهْ وَاَنْ حِزْرْ دِيْكَرْ كُوْ اَوْ
كَارِكِيْ قَنْجْ دِيْكُنْ.

۱۰۵. اَفِيْنِ هَا، يِيْنِ كُوْ آيِيْتِيْنِ خُدَايِيْ خَوَهْ وَ چُوْنَا حِزُوْرَا وِيْ مَانْدَلَهْ كِرْنَهْ؛ فَيْجَا كَارِيْنِ

وَ اَنْ پُوْجُ بُوْیَهٗ. (ژ بَرَفِی یِکَن) اَم رُوْژَا فِیَا مَتِی ژ بُوْ وَ اَنْ تُو کِیْسَانِکِی نَادِیْنَن (لَوْرَا تُو خَیْرُک نَکِرَنه کُو وَ رَه وَ زَنَانِدَن).

۱۰۶. آفَیْن هَا، بَسَدَمَا کُو وَ اَنْ باوَرِی نَنانی وَ طِنَازِیْن خَوَه بَنَایَت وَ قَاصِدِیْن مِیْن کِرِن جَزَایِی وَ اَنْ دُوْرَهه.

۱۰۷. بَیْگَن اَوِیْن کُو باوَرِی نَنانی وَ کَارِیْن قَنُج کِرِن، ژ وَ اَنْ رَه بَهْشَتِیْن فِرْدَوِسی، جِه وَ وَاَرُگِهِن.

۱۰۸. اَوِی هَر وَ هَر تِیْدَه بِن وَ اَو نَاخَوَازِن زِی دَرُکُشِن.

۱۰۹. بَیْزَه: اَگَر ژ بُو پِیْشِیْن خُدَایِی مِیْن دَرِیَا حَبِر بُوْنَا وَ مَه اَو قَاسِی دِن زِی لَی زَیْدَه بَکَرَا، بَرِیَا کُو پِیْشِیْن خُدَایِی مِیْن بَقِدِن اَوِی دَرِیَا بَقَدِیَاْنَا.

۱۱۰. بَیْزَه: بَیْگَن اَز بَس وَکِی وَه مَرُوْفِکِم. (لَی اَف هَیَه)، پِیْخَام ژ بُو مِیْن هَاتِیَه هِنَارْتِن؛ خُدَایِی وَه هَر خُدَایِکی بَنَتِی یَه. اِیْدِی کِسی کُو خَلَاْنَا خُدَایِی خَوَه هِیْفِی بَکَه وَ ژ عَذَابِی وَی بِنَرَسَه، بِلَا کَارِکی قَنُج بَکَه وَ دِعْبَادَتِی خَوَه دَه قَت تِشْتِکِی ژ خُدَایِی خَوَه رَه نَکَه هَفَال وَ هَفِشْک!

۱۹. سُوْرَهٗ یٰی مَرْیَمَ

سُوْرَهٗ یٰی (مَرْیَمَ، ع) ۹۸ (نُوت وَ هَشْت) نَایْتَه. لِمَکِی دَاکَنِیَه. اَف سُوْرَه، دَکُل دَا بَاشِیْن دِن زِی ژ بَر کُو بَنَایَتِی بَحْسَا مَرْیَمِی وَ نَایِنَا وَی یَا عِیْسَا یَا جِیْهَانِی دِکَه زِی رَه سُوْرَهٗ یٰی مَرْیَمِی هَاتِیَه کُوتِن.

بَنَایِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. کَاف، هَا، یَا، عَیْن، صَاد.

۲. اَف بَحْسَا دِلُو فَا نِیَا خُدَایِی تَه یَه، یَا کُو بِنَدِیِی خَوَه زَکَرِیَا رَه کِرِیَه.

۳. دَمَا زَكَرِيَّا بَدَنَگِكِي نِزْمَ لَبَرِ خُدايِي خَوَه گَرِيَا.
۴. گُوت: خُدايِي مِنْ! زِ كَالِيَتِي هَسْتِييِ مِنْ لَاوَاژ بُونَه وَ سِيپِيَتِيَا سَرِي مِنْ بَلَافْ بُويَه. خُدايِي مِنْ! اَز، بَدْعَايِيْن كُو مِنْ زِ تَه (كِرن) قَت بِيهِنِي نَبُومَه.
۵. بِرَاسْتِي اَز پِشْتِي خَوَه زِ يِيْن كُو بَكْشَن سَر كَارِ اَنَدِيشَه دِكَم (كُو اَو دِيْن بَرَقَاژِي نِيشَان بِيْدَن). پِيرَكَا مِنْ زِي زَارُوكَاَنْ نَايَنَه، فَيَجَا زِ جَم خَوَه سَرَكَار وَ مِيرَاتِگَرِي بَدَه مِنْ.
۶. دَا كُو اَو بِنَه مِيرَاتِگَرِي مِنْ وَ مِيرَاتِگَرِي مَالَبَاتَا يَعْقُوبُ زِي. خُدايِي مِنْ، وَي بَكَه مِرُوفَكِي (تُو) زِي رَاظِي!
۷. (خُدي زِي رَه گُوت): آي زَكَرِيَّا! اَم مَزْگِينِيَا كُرْكِ وِسَا دِيْن تَه كُو نَافِي وَي يَحْيَا يَه كُو بَرِيَا وَي مَه تُو كَس بَقِي نَافِي نَافِ نَكِرِيَه.
۸. (زَكَرِيَّا) گُوت: خُدايِي مِنْ، دِي چَاوَا كُر زِ بُو مِنْ چِيَه، پِيرَكَا مِنْ زَارُوكَاَنْ نَايَنَه وَ اَز زِي زِ بَرِ كَالِيَتِي هَشْكَ وَ زُهَا بُومَه؟!
۹. بَلِي، گُوتِنَا تَه رَاسْتَه، لِي خُدايِي تَه دِيئَه: اَو زِ مِنْ رَه هِيَسَانَه. بِرَاسْتِي مِنْ تُو بَرِي نَافِرَاَنْد دِگَل كُو تُو قَت تَنَه بُويِي زِي.
۱۰. زَكَرِيَّا گُوت: خُدايِي مِنْ! (دَرَبَارِي حَمَلَبُونَا زَنَا مِنْ دَه) نِيشَانَكِي بَدَه مِنْ. خُدي زِي رَه گُوت: نِيشَانَا تَه آفَه؛ تُو يِي سِي شَفْ (و سِي رُوزَان) بِمِرُوفَان رَه نِكَارِي بِيَقِي.
۱۱. لَسَرُ فَي زَكَرِيَّا زِ مَحْرَابَا مَزْگُفْتِي دَرَكْتَه پِيَشْبَرِي كَلِي خَوَه؛ بِاَشَارَتَكِي زِ وَاَنْ رَه گُوت: سَبَه وَ اِيْفَارَان خُدي تَسْبِيح بَكْن (يَانِي؛ نِيْمِزْ بَكْن).
۱۲. (مَه زِي رَه گُوت): آي يَحْيَا! كِتِي بِيْزْ بِيْزْ بَكْرَه. مَه هِيْزْ دِ زَارُوكِيَتِيَا وَي دَه حِكْمَتْ دَاْبُويِن.

۱۳. مَه زِ جَم خَوَه حُنُونِي وَ پَاكِي دَايِي وَ اَو مِرُوفَكِي تَفُودَاَرْ بُو.

۱۴. ۙ ذِي وَّ بَاقِي خَوَه رَه قَنُج بُو وَّ اَوَّ نَه خُوْمَزَنْدِيَرَكِي نَگَهْدَار بُو.
۱۵. سِلَاف لِسَرَبَه؛ رُوژَا اَوَّ بُوِي، رُوژَا اَوَّ بَمِرَه وَّ رُوژَا كُو اَوَّ ۙ گُورِي يِي قُرَآنَدِن!
۱۶. (يَا مُحَمَّد!) دِفِي كِتِيبي دَه بَحْسَا مَرِيَمِي ۙي بَكِه؛ دَمَا اَوَّ ۙ مَالَبَاتَا خَوَه قَدَرَبُو وَّ رَخِي رُوژَهلات (يِي مَزْگَفْتِي) ۙ خَوَه رَه كِرَه وَارَكَه.
۱۷. اِيْدِي مَرِيَمِي دِنَاف خَوَه وَّ وَاَن دَه پَرْدِيك كِشَانَد. مَه جِبْرِيل شَانَدَه جَم وَّ دِشَكِلِي اِنْسَانَكِي تَكُوژ دَه خَوَه نِيشَانِي وِي دَا.
۱۸. مَرِيَمِي ۙي رَه گُوت: اَزْ خَوَه بَخْدَايِي كُو رَحْمَن ۙ تَه دِپَارِيژُم! اَكْر تُو بَرَاستي مَرُوْفِكِي خُدِيَتِرْسُ بِي (نِيزِيكِي مَن نَبَه).
۱۹. جِبْرِيل ۙي رَه گُوت: اَزْ بَس قَاصِدِي خُدَايِي تَه مَه دَا كُو كَرَكِي پَاك بَدِمَه تَه.
۲۰. مَرِيَمِي ۙي رَه گُوت: دِي چَاوَا كُر ۙ مَن رَه چِيَبَه، دِگل كُو تُو كَسِي دَسْت نَدَايَه مَن وَّ اَزْ نَه ۙ تَنَكَه دَاوِيَسِم ۙي.
۲۱. جِبْرِيل ۙي رَه گُوت: قُرْمَانَا خُدِي وِسَا يَه (يِي دَسْتَدَانَكِي زَارُوَك دِي ۙ تَه رَه چِيَبَه). خُدَايِي تَه گُوت: اَف لَبَر مَن هِيَسَانَه وَّ دَا كُو اَم وِي ۙ جَم خَوَه فَه ۙ بُو مَرُوْفَان بَكَن نِيشَان وَّ دِلُوْفَانِي. اَف كَارَكِي كُو بَرِيَارَا وِي هَاتِيَه دَايَن (و دِي هَر چِيَبَه).
۲۲. مَرِيَمُ بَعِيْسَا دُجَان بُو. فَيَجَا ۙ بَر فَي يَكِي خَوَه كِشَانَد جِهَكِي دُور.
۲۳. اِيْشَا زَارُوَكْچِيُونِي بَرِي وِي دَا (بَر) دَارَا خُرْمِي (دَا كُو خَوَه يِي بَكِرَه)، گُوت: خَوَزِي بَرِيَا فَي (رُوشِي) اَزْ بَمَرَامَا وَّ اَزْ ۙ بِنِي فَه بَهَاتِمَا ۙ بِيرِ كِرَن.
۲۴. فَيَجَا (بِشْتِي فَي غَمْگِينِيَا وِي) (جِبْرِيل) ۙ بِنِي وِي دَارِي وَهَا گَازِي مَرِيَمِي كِر: غَمْگِين مَبَه! خُدَايِي تَه، لِيْشَبِرِي تَه جُوِيَكَه نَافِي نَانِيَه هُولِي.

۲۵. دَارَا خُرْمِی بَبَالْ خَوَه فَهَ بَهْزِیْنَه، دَا كُو خُرْمِیْن تَر و گِهَايِی بَسْر تَه دَه بَوِشَن.
۲۶. فِیجَا (ژ وَاَنْ خُرْمَه و ثَافِی) بَخَوَه، فَخَوَه و بِلَا چَافِیْن تَه (بِكْرِكِی تَه) رُونِی بَه! اَكْر تُو یَكِی ژ مَرُوْفَان بَبِیْنِی (و پَرَسَا فِی كُرِی ژ تَه بَكَه. ژِی رَه وَهَّا) بَبِیْزَه: مَن، ژ خُدَایِی رَحْمَن رَه (رُوژِیَا) تَبِیْفِیْنِی لَخَوَه نَزْر كِرِیَه؛ اِنْدِی اِیْرُو اَزِی بَتُو كَسِی رَه نَتَاخِم.
۲۷. مَرْیَمِی عِیْسَا هِلْگَرْت (دَا بَر سِیْنْگَا خَوَه) و ثَانِی جَم گَلِی خَوَه. ژِی رَه گُوْتِن: اَی مَرْیَم! بَرَاَسْتِی تَه كَارَكِی پَر خَرَاب و تَبُو یِی كِرِیَه!
۲۸. اَی خَوَهَّا هَارُون! بَافِی تَه نَه مَرُوْفَكِی خَرَاب بُو و دَا یَكَا تَه ژِی نَه پِیْرَكَكَه دَاوِیْس و نَبَاش بُو.
۲۹. مَرْیَمِی زَارُوْك دَسْتَنِیْشَان كِر (كُو ژ وِی پِیْرَسَن). گُوْتِن: اَمِی بَرَاوُوكِی دَر گُوشِی رَه چَاوَا بَبِیْشَن؟
۳۰. زَارُوْك وَهَّا گُوت: اَز بَنْدِیِی خُدِی مَه، خُدِی كِتِیْب (اَنْجِل) دَا یَه مَن و اَز كِرْمَه پِیْخَمَبَر.
۳۱. اَز لِكُو دِیْم بِلَا بِیْم، خُدِی اَز پِیْرُوژ گَرَاَنْدِمَه و حَتَا كُو اَز لَرِیَانِی بِم فَرْمَان لِمَن كِرِیَه كُو نَمِیْژ بَكَم و زَكَا تِی بَدَم.
۳۲. (خُدِی لِمَن فَرْمَان كِرِیَه) كُو لَدَا یَكَا خَوَه فَتْجِی بَكَم و اَز نَكِرْمَه خُوْمَزَنْدِیْرَكِی گَنْهَكَار.
۳۳. رُوژَا كُو اَز بُوْم، رُوژَا كُو اَز بَمِرم و رُوژَا كُو پِشْتِی مَرِنِی اَز بَیْمَه فَرَاَنْدِن، سِلَاف هَر لِمَن بَه.
۳۴. هَا رَاَسْتِیَا قِصْبَا عِیْسَا یِی كُرِی مَرْیَمِی آفَه؛ اَو رَاَسْتِیَا كُو (جِهُو و فِلَه) دَر بَارِی وِی دَه گَمَان دِكِرَن.
۳۵. نَه بَابَتِی خُدِی یَه كُو ژ خَوَه رَه زَارُو یَكِی یَكِرَه. خُدِی (ژ قَان پُوچْگُوْتِنَان) پَاك و دُورَه. دَمَا اَو بَخَاوَزَه تَشْتَكِی بِنَه رَاَسْتِی، ژِی رَه تَنِی دِیْبِزَه: «جِیْبَه!» اَو ژِی چِیْدِیَبَه.

۳۶. (عِيسَا گُوت): بِيگَمَانْ خُدا پَرُوْرْدَ گاري مِنْ وَ وَه يَه، نَاخوه ژِي رَه عِبَادَتِي يَكْن. هَا
آفَه رِيا رَاسْت و دُرُسْت.

۳۷. پَشْتَرَه رَف و کُومِيْن اِسْرَائِيلِيَان (دِحَقِي عِيسَا دَه)، دِنَافْ خَوَه دَه ژِ هَفْ جُدا بُون.
فَيْجَا وَاخْ لِحَالِي وَانْ کَافِرَانْ بَه، اَوِيْن کُو ژِ دِيْمَنِي رُوْرْکَه مَزِنْ يِيَاوَرِنْ!^۱

۳۸. رُوْرْا کُو اَوِيْن جِرُوْرَا مَه، دِي چَه قَنْجْ بِيهِيْرَنْ وَ بِيِيْن (يا کُو بِي سَرِي وَان)! لِيِيْلِي
اَو سَتَمْکَار اِيرو دَرِيْشاشِيکَه اَشْکَرَا دَه نَه.

۳۹. (يا مُحَمَّد!) وَانْ (ژِ اَرَزَنْگِيَا عَدَابِي) رُوْرْا پُوشَانِي وَ کُلانْ هِشْيَارْ بَكَه؛ اَو رُوْرْا
کُو حَسَابِدِيْتِنْ بَدَاوِي دِيَه. رُوشْ آفَه کُو اَو دِنَافْ غَفْلَتِيْدَه نَه وَ اَو باوَرِيِي بُوِي
(رُوْرِْي) نَايِيْن.

۴۰. بِيگَمَانْ هُرْ اَمِنْ مِيرَاتْگِرِي اَرْدِي وَ مِيرَاتْگِرِي چَه قَاسْ يِيْن لِسَر اَرْدِي ژِي هَنَه وَ
اَوِي لَمَه يِيْن فِکْرَانْدَنْ.

۴۱. (يا مُحَمَّد!) دِکْتِيِي دَه بَحْسَا اِبْرَاهِيْم ژِي بَكَه، بَرِاسْتِي اَو يِيخْمَبَرْکِي پَر رَاسْتْگو بُو.

۴۲. وِي دَمِي اِبْرَاهِيْم ژِ باْفِي خَوَه رَه گُوت: باْفِي مَنُو! چِمَا تُو عِبَادَتِي تَشْتِکِي وِسَا دِکِي
کُو اَو نَابِيْزَه، نَابِيْنَه وَ هِيْجْ نِکَاَرَه تُو فَيْدِي ژِي بَدَه تَه؟

۴۳. باْفِي مَنُو! بِيگَمَانْ زَانِيْنْک (وَحِيْک) ژِ مَن رَه هَاتِيَه کُو اَو ژِ تَه رَه نَهَاتِيَه. نَاخوه بَدَه
پِي مَن، اَزِي رِيِيکَه رَاسْت بَتَه بِيخَم.

۴۴. باْفِي مَنُو! شَيْطِيْن نَحْبِيْنَه! بِيگَمَانْ شَيْطِيْن بِيَاْمَرِيا خُدايِي رَحْمَنْ کَرِيَه.

۴۵. باْفِي مَنُو! بِيگَمَانْ اَز دَرِيسَم کُو ژِ خُدايِي رَحْمَنْ عَدَاْبْک تَه بِيهَنْگِيْفَه وَ تُو بِي دُوسْت
وَ هَقَالِي شَيْطِيْن.

۱ اِسْرَائِيلِي دَرِحَقِي عِيسَا دَه بَهْفْ کَتَنْ: هِنْکَانْ گُوت کُو عِيسَا خُدي يَه، هِنْکَه دِنْ گُوتَنْ کُو اَو کُرِي
خُدي يَه وَ هِنْکَانْ ژِي گُوت کُو دِيَاوِي بَدَاوَنْپَاکِي گُنْهَکاري کَرِيَه.

۴۶. (فَيَجَا بِأَفِي وَيِ زِي رَه) گُوت: آيِ اِبْرَاهِيم! مَا تُو بَرِي خَوَه ژِ اَلِهِيْن مِّنْ دِگْهَرِيْنِي؟
اَكْرَ تُو فَنَكْرِي، صُونْدَ بَه كُو آزي تَه بَكْشَرَانِ بَرَجَمِيْنِم وَ دَمَكَه دَرِيژ ژِ مِّنْ دُورِ بِيَه.

۴۷. (اِبْرَاهِيم زِي رَه) گُوت: سِلَافِ لِسَر تَه بَه، آزي ژِ بُو تَه لِيْبُورِيْنِي ژِ خُدَايِي خَوَه
بِخَوَازِم. بِيْگَمَانْ آو ژِ مِّنْ رَه پَر فَنَجِيكَارَه.

۴۸. آزي ژِ وَه دُورِ بَكْشِم وَ ژِ وَانْ اُپُوت-يِن كُو ژِ بِلِي خُدِي هُون ژِ بُو وَانْ عِبَادَتِي دِكُنْ
وَ آزي ژِ خُدَايِي خَوَه دُعَا بَكِم. اَزْ هِيْشِي دِكَم كُو بِگَازِيَا خُدَايِي خَوَه بِيْهِيْشِي نِيْم.

۴۹. پَاشِي، دَمَا اِبْرَاهِيم ژِ وَانْ وَ ژِ يِن كُو ژِ بِلِي خُدِي آو دِحْبَانْدِنْ خَوَه دُورِ كِرْ، مَه
اِسْحَاقْ (بِكْرِيْتِي) وَ يَعْقُوبْ (بَنَقِيْتِي) دَانِي وَ مَه هَر يَكْ ژِ وَانْ زِي كِرَه پِيْخَمْبَرْ.

۵۰. مَه ژِ بُو وَانْ ژِ رَحْمَا خَوَه (فَنَجِيَا دُنْيَا وَ ثَاخَرْتِي) بَخْشَانْد وَ مَه نَافْ وَ دَنُگِي وَانْ
بَقْنَجِي (دَنَافْ خَلِكِي دَه) بِلِنْدُ كِرْ.

۵۱. (يَا مُحَمَّد!) دِكْتِيْبِي دَه بَحْسَا مُوسَا زِي بَكَه. بِيْگَمَانْ آو بَرَاَرَه بُو وَ آو قَاصِدْ
وَ پِيْخَمْبَرْ بُو.

۵۲. مَه ژِ رَحِي رَاسْتِي، يِي چِيَايِي طُورْ گَازِي وَي كِرْ وَ مَه ژِ بُو مُنَاجَاتِي آو تَامْ نِيْزِي
خَوَه كِرْ.

۵۳. مَه ژِ قَنَجِي وَ دِلُوفَانِيَا خَوَه، بَرَايِي وَي هَارُونْ زِي دِگَلْ وَي كِرَه پِيْخَمْبَرْ.

۵۴. دِكْتِيْبِي دَه بَحْسَا اِسْمَاعِيلْ زِي بَكَه؛ بِيْگَمَانْ آو وَفَاكَارِي پِيْئَا خَوَه بُو وَ آو هَم رَسُولْ
هَم زِي پِيْخَمْبَرْ بُو.

۵۵. اِسْمَاعِيلْ شِيْرَتَا نَمِيژْ وَ زَكَاتِي لِيْخَلِكِي خَوَه دِكِرْ وَ آو لَجَمْ خُدَايِي خَوَه مَرُوفَكِي
ژِيْقَايِلْ بُو.

۵۶. دِكْتِيْبِي دَه بَحْسَا اَدْرِيسْ زِي بَكَه؛ بِيْگَمَانْ آو پِيْخَمْبَرَكِي رَاسْتُگُو بُو..

۵۷. مَه آو هَلْدَايَه جِهَكِي بِلِنْدُ.

۵۸. هَا اَفِيْنْ هَا، اَوِيْنْ كُوْ خُدِيْ نَعْمَتْ دَايَهٗ وَاَنْ؛ ژِ پِيْخَمْبَرِيْنْ كُوْ ژِ كِنِيْسَا نَادَمِنْ و
ژِ يِيْنْ كُوْ مَهٗ اَوْ دِگَلْ نُوْحْ (لِكْشَتِيِيْ) سُوَارْ كِرِنْ و ژِ كِنِيْسَا اِبْرَاهِيْمَ و اِسْرَآئِيْلُ
(يَعْقُوْبُ) و ژِ يِيْنْ كُوْ مَهٗ اَوْ ثَانِيْنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتْ و مَهٗ اَوْ (ژِ بُوْ پِيْخَمْبَرِيِيْ) بَرَاژِنَهٗ.
دَمَا ثَايْتِيْنْ خُدَايِيْ رَحْمَنْ ژِ وَاَنْ رَهٗ تِيْنْ خَوْنَدِنْ (ژِ تَرَسَا خُدِيْ) ژِ خَوَهٗ فَهٗ دِچَنْ و
بِگَرِيْ دِچَنْ سِجُوْدِيْ.

۵۹. پَاشِيْ، دِيِيْ وَاَنْ (فَنْجَانْ) دَهٗ نَفْسِكِيْ وِسَا هَاتْ كُوْ دَسْتْ ژِ نِيْمِيْژِيْ بَرْدَانْ و لِيِيْ
هَوَسِيْنْ خَوَهٗ چُوْنْ، فِيجَا اَوِيْ نَخُوْشِيْ و نَاژَارِيْ بِيِيْنْ.

۶۰. لِيْلِيْلِيْ اَوِيْنْ كُوْ ژِ كِرِيْتِيْنْ خَوَهٗ بُوْشَانْ بِيْنْ، بَاوَرِيْ بِيْنْ و كَارِيْ فَنْجْ بَكِنْ، فِيجَا هَا
اَفْ دِيْ بِيْچَنْ بَهْشَتِيْ و تُوْ نَحْفِيْ لَوَانْ دِيْ نِيِيْ كِرِنْ.

۶۱. (اَوْ) بَهْشَتِيْنْ عَدْنِيْ (اِلِيْمَايِيْنِيْ) نَهٗ كُوْ خُدَايِيْ رَحْمَنْ دَعِيِيْ دَهٗ پِيْآَنَا وَاَنْ ژِ بَنْدِيْنْ
خَوَهٗ رَهٗ دَايَهٗ و وَاَنْ يِيِيْ كُوْ بِيِيْنْ بَاوَرِيْ پِيْ ثَانِيَهٗ. بِيِيْگَمَانْ پِيْآَنَا خُدِيْ دِيْ وَرَهٗ جِهٗ.

۶۲. لَوْرْ، اَوِيْ نَهٗ گُوْتِيْنِيْنْ كَلْفَاژِيْ؛ دِيْ بَسْ سِلَافِيْ بِيِيْهِيْنْ. لَوْرْ سَبَهٗ و اِيْثَارِيْ رِزْقِيْ وَاَنْ
ژِ وَاَنْ رَهٗ نَامَادَهٗ يَهٗ.

۶۳. هَا آفَهٗ، اَوْ بَهْشَتَا كُوْ ژِ بَنْدِيِيْنْ خَوَهٗ اَمِيْ بَدِنْ كَسِيْ كُوْ تَقْوَاډَارْ بَهٗ.

۶۴. (خُدِيْ فَرْمَانْ لِيْجَبْرِيْلْ كُرْ كُوْ بِيِيْژَهٗ): اَمْ بَسْ بَقْرَمَانَا خُدَايِيْ تَهٗ و بَدَسْتُوْرَا وِيْ تِيْنَهٗ
خَوَارِيْ. چَهٗ تَشْتِيْ لَبَرْ دَسْتِيْ مَهٗ و چَهٗ يَا لِدُوْفْ مَهٗ و چَهٗ يَا كُوْ دَنَافْبَرَا فَاَنْ دَهٗ هِيَهٗ،
تَفْ يِيْنْ خُدِيْ نَهٗ (و هَرْ تَشْتْ بَقْرَمَانَا وِيْ يَهٗ). خُدَايِيْ تَهٗ قَتْ نَهٗ ژِيْبِرْ كَرَهٗ.

۶۵. اَوْ، خُدَايِيْ اَرْدْ و ثَاسِيْبَانَانَهٗ و خُدَايِيْ جِقَاسْ تَشْتِيْ دَنَافْبَرَا وَاَنْ دَهٗ يَهٗ. نَاخَوَهٗ،
عِبَادَتِيْ وِيْ يَكَهٗ و لِسَرْ كِرِنَا عِبَادَتِيْ وِيْ صَبْرِيْ يَكِيْشَهٗ. اَرِيْ مَا تُوْژِيْ رَهٗ هَمْكُوْفَكِيْ
دِنْ دِرَآنِيْ؟

۶۶. اِنْسَانْ (سِيْ كَافِرْ) دِيْ بِيِيْژَهٗ: دَمَا اَزْ يِمْرِمْ، مَا قِيْ رَاسْتَهٗ كُوْ اَزِيْ دِيْسَا (ژِ گُورِيْ)
سَاغْ بِيْمَهٗ دَرْتَانِيْنْ؟

۶۷. مَا اِنْسَانٌ نَّحِیْرَهٗ! مَهٗ اَوْ نَافِرَانِدِیْهٖ دِکْلٌ کُوۡ بَرِّیْ اَوْ تَنۡهٖ بُوۡ.

۶۸. فَبِخَدَیۡنِ تَهٗ صُوۡدُبَهٗ، تَقَرَّ اَمِیۡ وَ اُنْ وَّ شَیْطَانِیۡنِ وَاُنْ (لِمَحْشَرِیۡ) یَّیْکَفَهٗ بِجَفِیۡنِ،
یَسْتَرَهٗ اَمِیۡ وَ اُنْ لِّسَرٌ جُوۡکِیۡنِ وَ اُنْ لِّدُوۡرَا دُوۡرَهٗیۡ کُوۡمَ بَکِنۡ!

۶۹. یَسْتَرَهٗ، ژ هَر کُوۡمَکِیۡ یِّیۡن کُوۡ لِهَمۡبَرِیۡ خُدَایِ رَحْمٰنُ بَیْهَتَرِ کُنْهَکَازَ بَهٗ، اَمِی (ژ نَافِ
وَ اُنْ) دَرِیۡنِ.

۷۰. پَاشِی، بِرَاسَتِی ژِی اَم، یِّیۡن کُوۡ جُوۡنَا دُوۡرَهٗیۡ بَیْهَتَرِ حَقِّ کِرَنَهٗ بَاشِ دِرَازِنِ.

۷۱. ژ وَهٗ هَر کَس (چَهٗ مُوۡمِنٌ وَ چَهٗ کَافِرٌ) هَر وِی بَی سَر دُوۡرَهٗیۡ وَ دِی وِی بَیۡنَهٗ. اَفْ
ژ خُدَایِ تَهٗ حُکْمَکِیۡ قَبْرِیۡ یَهٗ.

۷۲. یَسْتَرَهٗ اَمِیۡ یِّیۡن کُوۡ خَوَهٗ (ژ مُشْرِکِی وَّ کُفْرِی) پَارَاسَتَنَهٗ رَهَا یِکِن وَّ اَمِی سَتَمۡکَارَانِ
ژِی لِّسَرٌ جُوۡکَانِ رُوۡنِشَتِی دِدُوۡرَهٗیۡ دَهٗ وَ سَا بَیْهَلِنِ.

۷۳. دَمَا نَایِیۡتِیۡن مَهٗ یِّیۡن اَشْکَرَاکَرُ ژِ مَرُوۡفَانِ رَهٗ دِهَاتِنِ خَوۡنِدِن، یِّیۡن کُوۡ کَافِرٌ بُوۡنَهٗ ژِ
یِّیۡن بَاوَرَمُنَدُ رَهٗ دِکُوۡتِن: مَا ژِ مَهٗ هَر دُوۡ جِفَاتَانِ جِهٗ وَ وَاۡرِیۡ کِیۡ چِیۡتَرَهٗ وَ دِیَوَانَا کِیۡ
سَیۡحِیۡتَرَهٗ؟

۷۴. بَرِیَا وَ اُنْ ژِی مَهٗ کَلَّکَ مِلَّتْ ژِ نَافِیۡ بَرِن کُوۡ اَوُ ژِ نَافِیۡ پَرَتَال وَّ دِیۡتَبَارِیۡ فَهٗ (ژِ وَ اُنْ)
رَنَدَتَر بُوۡن.

۷۵. بَیۡزَهٗ: (ژِ مَهٗ وَ وَهٗ) کِیۡ دِرِیۡشَاشِیۡن دَهٗ بَهٗ، بِلَا (خُدَایِ) رَحْمٰنُ مُهَلِّتِیۡ بَدَهٗ وِی، حَتَا
دَمَا یَا کُوۡ خُدِیۡ ژِ وَ اُنْ رَهٗ یِیۡ پَیۡمَانِ دَایِیۡ بَیۡیِنِ؛ یَاۡنْ عَدَایِۡ فِیۡ دُنِیَاۡیِ (کُوۡ تَیۡکُجُوۡنَا
لِهَمۡبَرِ بَاوَرَمُنَدَانَهٗ) یَاۡن ژِی عَدَایِۡ نَآخِرَتِیۡ بَیۡیِنِ، فَبِجَا وِیۡ چَاخِیۡ اَوِیۡ بَرَانِن کَا ژِ
هَیۡلَا جِهٗ وَ وَاَز فَهٗ کِیۡ یِیۡسَتَرَهٗ وَ ژِ هَیۡلَا لَشْکَرِیۡ فَهٗ کِیۡ قَلَسَتَرَهٗ.

۷۶. خُدِیۡ، اَوِیۡ هَیۡدَنَایِۡنَا وَ اُنْ بَنَدِیۡیۡن کُوۡ هَاتَنَهٗ سَر رِیَا رَاسَت زَیۡدَهٗ بَکَهٗ. کَاَر وَ بَارِیۡنِ
قَنۡجِ یِّیۡن کُوۡ (ژِ بُوۡ مَرُوۡف) دِمِیۡنِ، لِجَم خُدَایِ تَهٗ چِیۡتَرِن وَّ اَنۡجَا مَا وَ اُنْ بَاشَتَرَهٗ.

۷۷. کَا ۙ مِّنْ رَّهٖۤ اٰیَّۃٍۭ مَّا تُوۤحٰۤیۡ بِنَاصِیَۃٍۭ ۙ وَ اٰیُّۤیۡ کُوۡلِیِّۤیۡنِ مَہٗ اِنۡکَارُ دِکَہٗ وَ کُوۡتُۢ: تَقَرُّۙ
مَالٌ وَ زَارُوکُ (لِاٰخِرَتِیۡ) دِی ۙ مِّنْ رَّہٗ بَیۡنَ دَآیِیۡنَ.

۷۸. مَّا غَیۡبٌ لِّہٖۤ وَیۡ قُبُوۡیَہٗ، یَاۤنِ ۙ اِیۡ مَآ وَی ۙ جَمۡ خُدَآیِیۡ رَحۡمٰنُ پَیۡمَآنَکَ وَرَکَرِیَۃَ؟

۷۹. نَا، اَمِیۡ یَا کُوۡ اُوۡ دِیۡبَیۡرَہٗ بِنِیۡسِیۡنَ وَ اَمِیۡ عَدَآیِیۡ وَیۡ ہُرۡ دِرِیۡزُۢ بَکِنَ.

۸۰. اَمِیۡ بَیۡنَ وَارِیۡسِیۡ یَا کُوۡ اُوۡ دِیۡبَیۡرَہٗ (اَمِیۡ مَالٌ وَ زَارُوکَانُ ۙ زِیۡ بَیۡگَرِنَ) وَ اَوِیۡ بَیۡنِیۡ دِیۡ
بِیۡآلِ مَہٗ فَہٗ یِیۡ.

۸۱. وَآنَ ۙ بِلِیۡ خُدِیۡ ۙ خَوَہٗ رَہٗ اِلَہٗ (مَعۡبُوۡدُ) کَرِیۡنَ دَا کُوۡ ۙ وَآنَ ۙ رَہٗ بَیۡنَ ہِیۡزُ وَ نَارِیۡکَاۢ.

۸۲. نَا، مَعۡبُوۡدِیۡنَ وَآنَ دِیۡ (رُوۡزَا قِیَامَتِیۡ) عِبَادَتِیۡنَ وَآنَ قَبُوۡلُ نِکَنَ وَی ۙ وَآنَ ۙ رَہٗ بَیۡنَ نَیَارَ.

۸۳. مَّا تُوۤحٰۤیۡنِیۡ؟ مَہٗ شَیۡطٰنُ مُصَلِّیۡ سَرۡ کَافِرَانَ کِرَ؛ وَآنَ رِنۡدَ دَاۡوُوۡ سَرۡ گَنۡہَکَارِیۡیۡ.

۸۴. نَاخَوَہٗ، دَرۡ بَارِیۡ وَآنَ دَہٗ لَزۡ مَکَہٗ. اَمۡ رُوۡزِیۡنَ وَآنَ یَکُوۡ یَکُوۡ دِیۡمِیۡرِنَ.

۸۵. رُوۡزَا قِیَامَتِیۡ اَمۡ مُتَّقِیَانَ قَفَلَہٗ بِقَفَلَہٗ لِجَمۡ خُدَآیِیۡ رَحۡمٰنُ کُوۡمَ دِکِنَ.

۸۶. اَمۡ، سُجۡدَارَانَ زِیۡ تِیۡ دَاۡوُوۡنَ دُوۡرَہِیۡ.

۸۷. ۙ وَیۡ یِیۡ کُوۡ ۙ جَمۡ خُدَآیِیۡ رَحۡمٰنُ پَیۡمَانَ وَ دَسۡتُوۡرَ وَرَکَرِیَۃَ یِیۡ فَہٗ تُوۡ کَسۡ نِکَاۡرَہٗ
مَہۡدَرِیۡیۡ بَکَہٗ.

۸۸. (کَافِرَانَ) کُوۡنِیۡ: خُدَآیِیۡ رَحۡمٰنُ ۙ خَوَہٗ رَہٗ زَارُوکُ کَرِیۡنَہٗ.

۸۹. بَیۡگَمَانَ وَہٗ تَشۡتَکِیۡ اَرۡزَنۡگَ نَافِیۡتِیَہٗ مِیۡدَانِیۡ..

۹۰. نَاسِیۡمَانَ دِکِنَ بَدَرِیۡنَ، اَرۡدَ دِکَہٗ بِقَلِیۡشَہٗ وَ چِیَا دِکِنَ بِہَرِیۡفِنَ..

۹۱. ۙ بَرۡ کُوۡ وَآنَ (کَافِرَانَ) ۙ خُدَآیِیۡ رَحۡمٰنُ رَہٗ زَارُوکُ کَرِآنۡدِہٗ.

۹۲. ۙ خُدَا یِیۡ رَحۡمٰنُ رَہٗ نَہٗ بَابَتَہٗ کُوۡ اُوۡ زَارُوکَانَ ۙ خَوَہٗ رَہٗ بَیۡگَرَہٗ.

۹۳. لَا رُدَّ وَ تَأْسِيْبَانَانَ كَسْ نِيْنَه كُو بِيْنْدَتِي نِيِي جَم خُدَايِي رَحْمَنُ (فِيْجَا خُدِيْ چِه حَوَجِي بِزَارُوْكَانَ هِيَه)!

۹۴. صُوْنْدَ بَه، خُدَايِي رَحْمَنُ اَوْ تَفْ حَسَابُ كِرِنَه وَ هُوْرُ هُوْرُ اَوْ رُمَارْتَنَه.

۹۵. رُوْرَا قِيَامَتِيْ اَوْ تَفْ بَكُو يَكُو دِيْ بِيْنَه بَر دَسْتِيْ خُدِيْ.

۹۶. بِيْگَمَانُ اَوِيْنُ كُو باوَرِيْ تَانِيْنُ وَ كَارِيْنُ قَنُجُ كِرِنَه، خُدَايِي رَحْمَنُ دِيْ حَزَكِرِنَا وَ اَن تِيْخَه دِلَانُ.

۹۷. (بَا مُحَمَّدُ!) مَه قُرْآنُ بِيْزَمَانِيْ تَه هِيْسَانُ كِرِيَه دَا كُو تُو بُوِيْ مِرْگِيْنِيْ يَدِيْ مُتَقِيَانُ وَ تُو بُوِيْ جِفَاتَكَه مَقْرِسُ هِشِيَارُ بَكِيْ.

۹۸. مَه بَرِيَا وَ اَن گَلَكُ مِلَّتُ بَرُنْ هِلَاكِيْ. اَرِيْ مَا تُو پِيْژْنَا كِسِيْ ژ وَ اَن دِكِيْ يَانُ ژِيْ مَا تُو بِيْسْتِيْسْتَا وَ اَن دِيْهِيْژِيْ؟

۲۰. سُوْرَه يٰ طٰهَ

سُوْرَه يٰ طٰهَ، سَدُّ وَ سِيْ وَ يِيْنُجُ (۱۳۵) نَائِيْتَه. لِمَكِّيْ دَاكْتِيَه. سُوْرَه، نَائِيْ خَوَه ژ حَرْفِيْنُ سَرِيْ خَوَه يِيْنُ طٰهَ گَرْتِيَه كُو نَفَاكُ ژ يِيْنُ پِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ يَه.

بِنَائِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنُ رَحِيْمُ
۱. طٰهَ.

۲. مَه اَفْ قُرْآنُ، نَه ژ بُو كُو تُو (پِيْ) زَحْمَتِيْ بَكِيْشِيْ وَ غَمْگِيْنُ بِيِيْ هِنَارْتِيَه..

۳. بَسْ ژ بُوِيْ كُو ژ دِلُ ژ خُدَا دِيْرَسَه پَنْدُ وَ هَايْدَارِيْ يَه.

۴. (اَفْ يِيَامُ) ژ طَرْفُ وَيْ خُدَايِيْ كُو اَرْدُ وَ تَأْسِيْبَانِيْنُ بِلِنْدُ تَافِرَانْدَنَه، لِيْئِيْ هَفْ هَاتِيَه هِنَارْتِيْنُ.

۵. خُدَايِي رَحْمَنُ، لِسَرِّ عَرْشِ رَاسِرُ بُو (رَاسِرُ بُونَكِه بَاتِي خَوه).
۶. جِقَاسِ تِشْتِي لَارْدُ و نَاسِيَانَانِ هَنَه و جِقَاسِي دِنَافَرَا وَاَن دَه و يِي دِينِي آرْدِي دَه رِي تَف يِنِ خُدِي نَه.
۷. اَگَرِ كُو تُو دَنگِي خَوه اَشْكِرَه بِيكِي، فَيِجَا بَرَاستي خُدِي يَا بَدِزِي و يَا رِ وِي رِي فُشَارِيترِ دِرَانه.
۸. خُدِي، اَوِ الهه كُو رِ وِي پِي فَه تُو مَعْبُودِي بَرَاستي تِنِ. نَافِينِ هَرِي سِيحِي هَرِ رِي رَه نَه.
۹. آري مَا سَرِپِيهَاتِيَا مُوسَا گِهَاشْتَه تَه؟
۱۰. دَمَا مُوسَا نَاگَرِكُ دِيَت و رِ اَهْلِي خَوه رَه كُوت: لِفَرِ رَاوَسْتِنِ! يِيگَانِ نَاگَرِكُ لِبَرِ چَافِينِ مَنِ كَت. دِيَه كُو آزِ رِ وِه رَه پَرَنگِي رِي يِنِمِ تَانِ رِي لَجَمِ اِيگَرِ رِيَرِكِي بِيِنِمِ (دَا كُو رِيَا رَاسْتِ بَرِ مَه بَخَه).
۱۱. گَا فَا مُوسَا گِهِيشتِ جَمِ اِيگَرِ، لِي هَا تَه گَا زِيكِرِن: آي مُوسَا!
۱۲. اَزَمِ، اَزِ خُدَايِي تَه مَه! فَيِجَا صُولا خَوه رِ لِنگِي خَوه بَكِه. لُورَا تُو لِنَوَالَا پِيروَز، لَطَوَايِي يِي!
۱۳. مَنِ تُو (بِيخَمْبَرِي) بَرَاژت، نَاخَوه لِيپَا مَا كُو رِ تَه رَه تِي گُهْدَارِي بَكِه.
۱۴. يِيگَانِ اَزِ خُدِي مَه. رِ مَنِ پِي فَه تُو اِلَه تِنِ. نَاخَوه تِنِي عِبَادَتِي مَنِ بَكِه و رِ بُو بِيَرْتَانِيَا مَنِ نِمِيَزِ بَكِه.
۱۵. يِيگَانِ قِيَامَتِ تَقْزِي تِي و هِنْدُكُ مَايَه كُو آزِ وِي اَشْكِرِ بِيكِمِ، دَا كُو هَرِ كَسِ جَرَايِي تِشْتِي كُو دِبَرِ دَه دِبَرَه، بِيِيَه.
۱۶. (آي مُوسَا!) زِنَهَارِ، بَلَا اَوِ كَسِي كُو بَاوَرِي بَقِيَامَتِي نَايِيَه و بِيِي هُوسَا خَوه كَتِيَه، تَه

رِیْ (بَاوَرِی وَ حَازِرِیَا رِ بُو رُوژَا قِیَامَتِی) فَنَکَرِیَنَهٗ! فِیْجَا (اَکَرُ تُو رِ قِیَامَتِی غَافِلُ
بِی) تُو (دِی) بِجِی هَلَاکِی.

۱۷. اَیْ مُوسَا! اَوُ چِی یَه دَدَسْتِی تَه یِی رَاسْتِیَدَهٗ؟

۱۸. (مُوسَا) گُوت: اَوُ، گُوپَالِی مِنهٗ، اَز پَالَا خَوَه دِدمِی وَ اَز پَلِیْن دَارَانُ رِ پَزِی خَوَه رَه
پِی دَوَه شِیْنَمُ وَ رِ بُو مِنْ هِنْ پِیْدِیْفِیْن دِنُ رِی یِی هَنَه.

۱۹. خُدِی گُوت: اَیْ مُوسَا! وِی بَافِیْزَه.

۲۰. دِجَه دَه مُوسَا اَوُ تَافِیْتُ، فِیْجَا هَمَنْ اَوُ (بِقُدْرَتَا خُدِی) بُو مَارْکُ گُو بَلَز دِجَه.

۲۱. خُدِی رِی رَه گُوت: رَاهِیْزِی وَ مَترَسَه! اَمِی دِیْسَا وِی فَنَکَرِیْن سَر رُوْشَا وِی یَا بَرِی.

۲۲. دَسْتِی خَوَه تَبِیْخَه بِنْ چَنَگِی خَوَه، (دَمَا تَه دَرْخُسْتُ) تِی بِیْنِی گُو سِی دَرْکُت،
سِیْیَکَه نَه رِ نَخُوْشِی گُو آف رِی مُعْجَزِیْکَه دِنَه.

۲۳. (دَاخَاوَا مَه رِ فِی آفَه) دَا گُو اَمْ هِنْ تَایَتِیْن خَوَه یِیْنْ هَرِی مَزْن نِیْشَانِی تَه یِدْن.

۲۴. هَرَه نِکْ فَرَعُوْن، بَرَاْسِی اَوُ (پَر) رِ سَر خَوَه فَه چُوْیَه.

۲۵. (مُوسَا) گُوت: خُدَاِیْ مِنْ! سِیْنِگَا مِنْ فِرَه بَکَه.

۲۶. کَارِی مِنْ رِ بُو مِنْ هِیْسَانُ بَکَه.

۲۷. گَرِیْکَا زِمَانِی مِنْ فَکَه.

۲۸. دَا گُو گُوتِنَا مِنْ فِیْمْ بَکْن.

۲۹. رِ مَالْبَاتَا مِنْ وَزِیْرِکِی (نَارِیْکَارِکِی) یَدَه مِنْ.

۳۰. بَلَا اَوُ بَرَاِیْ مِنْ هَارُوْنُ بَه.

۳۱. ب(نَارِیْکَارِیَا) وِی پِشْتَا مِنْ خُرْتُ بَکَه.

۳۲. دِیْخَمْبَرِیِّ دَه زِی وِی بَکَه شَرِیْک و هَقَالِی مِّنْ.

۳۳. دَا اَم پَر پَر تَه تَسْبِیْح بِکُنْ..

۳۴. اَم کَلْک کَلْک زِکْرِی تَه بِکُنْ.

۳۵. بَیْگَمَان تُو مَه دِیْنِی.

۳۶. خُدِی زِی رَه گُوت: اَی مُوسَا! یَا کُو تَه دِخُوسْت زِ تَه رَه هَاتَه دَايِنْ.

۳۷. صُونْد بَه، مَه (زِ بِلِی فِی جَارِی) جَارَکَه دِن زِی قَنْجِی لِتَه کِرْبُو.

۳۸. دَمَا کُو (تُو زِ دَايِکَا خَوَه بُوِی) مَه اِلْهَام دَا دَايِکَا تَه، یَا کُو مَه دَايِی:

۳۹. مُوسَا بَخَه صِنْدُوْقِی، پِشْتَرَه بَافِیْزَه دَرِیَايِی (نِیْلِی) کُو نِیْل زِی وِی بَافِیْزَه کَفِیَا خَوَه،
فَیْجَا نَبَارِی مِّنْ وَ نَبَارِی وِی، وِی بِگَرَه. مِّنْ زِ جَم خَوَه حَزْ کِرْنُک تَافِیْتَه سَر تَه (دَا
کُو زِ تَه حَزْ بِکُنْ) وَ دَا کُو تُو دِیْن چَافْدِیْرِیَا مِّنْ دَه پَرُورْدَه بِی.

۴۰. دَمَا کُو خُوشْکَا تَه لَیْی تَه دِهَات وَ (زِ مَالَا فِرْعَوْن رَه) دِگُوت: مَا اَزْ یَکَا کُو شِیْر
بِدِی وَ وِی خُودِی بَکَه شَانِی وَه بَدِم؟ فَیْجَا مَه تُو لَدَايِکَا تَه فِکْرَانْد دَا کُو چَافِی
وِی بَتَه رُوْنِی بَبَه وَ غَمْگِیْن زِی نَبَه. (پِشْتِی تُو مَزِن بُوِی) تَه یَک کُشْت، مَه تُو زِ
غَمَا وِی کُشْتِی خَلَاصْ کِرْ. مَه تُو بَگَلْک دَرْد وَ بَلَا اِمْتَحَانْ کِرْ (لِیْلِی هَر جَارِی مَه
تُو رَزْگَار کَرِیَه). تُو چَنْد صَالَانْ لِنَافَا خَلْکِی مَدِیْنِی (دِگَلْ شَعِیْب یِخَمْبَر) مَایِی.
اَی مُوسَا! پَاشِی لِگُورِی تَقْدِیْرِکِی تُو هَاتِی.

۴۱. مِّنْ تُو زِ بُو (یِخَمْبَرِیَا) خَوَه بَرَارِیْتَه.

۴۲. تُو وَ بَرَايِی خَوَه بَهْف رَه نِیْشَانِیْن مِّنْ بِیْن وَ دِ ذِکْرِکِرْنَا مِّنْ دَه سِیْئِی مَکِنْ.

۴۳. هُونْ هَرْدُو هَرِنْ جَم فِرْعَوْن، لَوْرَا اَو پَر دِ سَر خَوَه چُوِیَه.

۴۴. هُوْنُ هَرْدُوْ ڪُوْتَنَڪَهٗ خَوْشَ زِيْ رَهٗ بِيِيْزَن. بَلْڪِيْ اَوْ نَاقِلُ بِيْگَرَهٗ، يَآنَ زِيْ (زِ خُدِيْ) بِيْرَسَهٗ (وِ زِ رِيْشَاشِيَا خَوَهٗ فَاگَرَهٗ).

۴۵. ڪُوْتَن: خُدَايِيْ مَه! بِيْگَنَ اَمَ فَاڪَرَهٗ دِيْڪَن ڪُو اَوْ زُو جَزَا بَدَهٗ مَه يَآنَ زِيْ هِيْ يِيْهَتَرُ زِ سَرِ خَوَهٗ بِيْجَه.

۴۶. (خُدِيْ) ڪُوْت: مَتَرِسَن، لَوَرَا اَزَ (بَنَارِيْڪَارِيَا خَوَهٗ) بَوَهٗ رَهٗ مَه؛ دِيْهِيْزَمَ وِ دِيْيَنَمَ.

۴۷. دَهٗ هِيْدِيْ هُوْنُ هَرْدُوْ هَرَنَ وِ زِيْ رَهٗ بِيِيْزَن: اَمَ پِيْخَمْبَرِيْنُ خُدَايِيْ تَهٗ نَه. فَيِجَا اِسْرَآئِيْلِيَّانَ دِيْڪَلُ مَهٗ بَشِيْنَهٗ (دَفَ زِ وَاَنَ بَرْدَهٗ) وِ بَسَ تَآزَارِيْ بَدَهٗ وَاَن! مَهٗ زِ خُدَايِيْ تَهٗ مُعْجَزِيْڪَ تَانِيَهٗ (ڪُو اَوْ نِيْشَانَهٗ لِسَرِ پِيْخَمْبَرِيَا مَه) وِ سَلَامَتِيْ زِ وِي ڪِسِيْ رَهٗ يَه ڪُو بَدَهٗ پِيْ هِيْدَتَايِيْ.

۴۸. بِيْگَنَ وَحِيْ زِ مَهٗ رَهٗ هَاتِيَهٗ هِنَاژَن ڪُو بِيْشِڪَ عَذَابُ زِ بُو وِي ڪِسِيْ يَه ڪُو (پِيْخَمْبَرَان) بَاوَرِيْ تَايِيَهٗ وِ بَرِيْ خَوَهٗ (زِ حَقِيْقِيْ) فِدِگَرِيْنَه.

۴۹. فِرْعَوْنُ ڪُوْت: آيِ مُوسَا! مَهٗ خُدَايِيْ وَهٗ ڪِي يَه؟

۵۰. مُوسَا ڪُوْت: خُدَايِيْ مَه، اَوْ خُدَا يَه ڪُو هَرُ تَشْتُ دَايَهٗ مَخْلُوْقِيْنُ خَوَهٗ، پِشْتَرَهٗ بَرِيْ وَاَنَ دَايَهٗ رِيَا رَاسْت.

۵۱. (فِرْعَوْنُ زِيْ رَهٗ) ڪُوْت: ڪُو وَلِيْ بَه، نَاخَوَهٗ رَوُشَا وَاَنَ مَلِيْتِيْنُ بَرِيْ دِيْ بِيَهٗ جَه؟

۵۲. (مُوسَا زِيْ رَهٗ) ڪُوْت: زَانِيْنَا دَرُ بَارِيْ وَاَنَ دَه، لِيْجَمُ خُدَايِيْ مَنَ دِيْڪِيْبِيْ دَهٗ يَه. خُدَايِيْ مَنَ نَهٗ شَاشُ دِيْڪَهٗ نَهٗ زِيْ زِ بِيْرَ دِيْڪَهٗ.

۵۳. اَوْ خُدَايِيْ ڪُو اَرْدُ زِ وَهٗ رَهٗ رَاسْتُ ڪِرِيَهٗ وِ زِ وَهٗ رَهٗ تِيْدَهٗ رِيْ فَاڪَرَنَهٗ (چُونُ وِ هَاتِنَ هِيْسانُ ڪِرِيَهٗ) وِ بَارَانُ زِ تَاسَمِيْنُ (عَوْرَانُ) زِ وَهٗ رَهٗ بَارَانْدِيَهٗ. فَيِجَا بُوِيْ، مَهٗ تَخْلِيْبِيْنُ گِيَا وِ شِيْنْڪَاتِيَّانَ جَرُ بِيْجَرُ وِ جُوْتُ دَرَنَانِيْنَه.

۵۴. زِيْ بَخُوْنُ وِ تَرَشِيْنُ خَوَهٗ لِيْ بِيْجِيْرِيْن. بِيْگَنَ دِيْهيْ دَهٗ زِ بُو نَاقِلْمَنْدَانُ نِيْشَانُ هَنَهٗ.

۵۵. مَهْ هُونُ زِ وَيْ (اَزْدِي) تَاْفِرَانْدَنَه وَ دِيْسَا اَمِي وَه لَوِي فَاْغَرِيْنُ وَ جَارَكَه دِنُ زِي
(پَشْتِي مَرِي) اَمِي وَه زِي دَرِيْنُ.

۵۶. صُونْدَ بَه، مَه دَلِيلِيْنُ خَوَه تَفْ نِيْشَانِي فِرْعَوْنُ دَانُ، فَيَجَا دِيْسَا وَي بَاوَرِي نَنَانِي وَ
(لَهْمَبَرِي يَكِيْتِيَا خُدِي) نَاصِي بُو.

۵۷. فِرْعَوْنُ گُوْت: اَيْ مُوسَا! مَا تُو زِ مَه رَه هَاتِيَه دَا كُو بَسِيْرَبَاْزِيَا خَوَه مَه زِ وِلَاتِي مَه
دَرُخِي؟!

۵۸. كُو وَسَا بَه، تَقَرَّ اَمِي زِي سِيْرَبَاْزِيَكَه عِيْنِي وَكَه وَي لَهْمَبَرِي تَه يِيْنُ. فَيَجَا دِنَاْفَبَرَا
مَه وَ خَوَه دَه دَمَكَه هَقْدِيْتِي لِيْجَهَكِي نَاْفَنْدِي دِيَاْر بِيَكَه كُو نَه اَمُ نَه زِي تُو خَوَه زِي
نِدُنْ پَاشُ.

۵۹. (مُوسَا) گُوْت: دَمَا جِفَانِي وَه (و مَه) بِلَا رُوْرَا خِمْلَانْدِي (رُوْرَا جَزْنِي) بَه (دَا كُو
خَلْكُ تَامَادَه يِيْنُ) وَ دِ (دَمَا) دَانِي سَبِيْهِي دَه مِرُوْف لِيْ كُوْمُ يِيْنُ.

۶۰. لِسَرَفِي يَكِي فِرْعَوْنُ پَشْتَا خَوَه دَا مُوسَا وَ چُو، فَيَجَا هَمِي (سِيْرَبَاْزُ وَ فَيْلَبَاْزِيْنُ خَوَه)
دَانُ هَفْ، دِيْي رَه (رُوْرَا جِفَانِي) هَاتُ.

۶۱. مُوسَا زِ وَاْن رَه گُوْت: وَاخُ لِحَالِي وَه بَه! بَدَرْوِيْنِي (نَوِي) نَاْفِيْزُنُ سَرُ خُدِي؛ (نَبِيْزُنُ
تَاِيْتِي وَي سِيْرُنُ)! نَاخَوَه اَوِي بَعْدَاْبِكِي (زِ جَمُ خَوَه) وَه بِيَه هَلَاكِي وَ يِيْگَاْنُ كَسِي
كُو اَفْتَرَا بِيَكَه، اُو پَرِيْشَانُ بُوِيَه.

۶۲. فَيَجَا لَهْمَبَرِي فَي يَكِي رُوْشَا خَوَه دِنَاْفُ خَوَه دَه گُوْتُوِيْزُ كَرْنُ وَ بِيْهَفُ رَه كَرْنُ پَسْتِيْسَتْ.

۶۳. گُوْتُن: اَفْ هَرْدُو، يِيْگَاْنُ دُو سِيْرَبَاْزُنُ، بَسُ دِخَاوَزُنُ بَسِيْرَبَاْزِيَا خَوَه وَه زِ وِلَاتِي وَه
دَرُخُنُ وَ رِيَا وَه يَا زِ هَمُو رِيَاْنُ چِيْتِرُ زِ حُوْلِي رَاكُنُ.

۶۴. نَاخَوَه، فَنُ وَ فُوْتِيْنُ خَوَه لَهْفُ كُوْمُ بِيَكُنُ، پَاشِي رَفُ بَرَفُ وَرُنُ! بَرَاْسِي اِيْرُو كِي
بَسَرُ كَفَه اُو رَزْگَاْزُ بُوِيَه.

۶۵. (سَيِّرْبَارَانْ گُوت): آيْ مُوسَا! (دِخَوَايِ پِيئِي) تُو بَافِيْزَه يَانْ ژِي اَمِيْ پِيئِي بَافِيْزَن.

۶۶. (مُوسَا ژِي وَانْ رَه) گُوت: نَا، هُونْ پِيئِي بَافِيْزَن. وَيْ دَمِيْ وَرِيْس و گُوبَالِيْن وَانْ، ژِي سَيِّرْبَارِيَا وَانْ، ژِي مُوسَا رَه هَاتَه خُيَاكِرِن مِيْنَا كُو اَو (مَارِن) بَرِيْ فَه دِجَن.

۶۷. مُوسَا، ژِي نَشْكَافَه دِنَافَا خَوَه دَه تَرَسِيَا.

۶۸. مَه ژِي رَه گُوت: مَتَرَسَه! يِيْ كُو بَسَر بَكْفَه تَقَزْ تُوِي (نَه اَوْن).

۶۹. (آيْ مُوسَا) يَا دِدَسْتِيْ خَوَه دَه بَافِيْزَه دَا كُو اَو دَار و وَرِيْسِيْن وَانْ دَابْلِعِيْنَه (و سَيِّرَا وَانْ بَتَالْ بَكَه). بَرَاْسْتِيْ يَا كُو وَانْ چِيْكَرِيَه بَس حِيْلِيَا سَيِّرْبَارَانَه (و نَه رَاْسْتِيْ يَه). سَيِّرْبَارْ لِكُو دَبَه بِلَا بِيَه بَسَر نَاكْفَه.

۷۰. لِهَمْبَرِيْ فَيِ رَوُشِيْ، سَيِّرْبَارْ چُونَه سَجُوْدِيْ و گُوتِن: مَه بَاوَرِيْ بَخْدَايِيْ هَارُون و مُوسَا نَانِيْ.

۷۱. (فِرْعَوْن ژِي وَانْ رَه) گُوت: آريْ مَا بَرِيَا اَزْ دَسْتُورَا وَه بِيْدَم وَه بَاوَرِيْ يِيْ نَانِيْ؟ بِيْگَمَانْ اَو مَزِيْ وَه يَه كُو سَيِّرْبَارِيْ فِرِيْ وَه كَرِيَه. صُونْد بَه كُو فَيِگَا اَزِيْ دَسْت و پِيْن وَه چَپ و رَاْسْت ژِيْ بِيْگَم و اَزِيْ وَه بِيْجَقْلِيْن دَارِيْن خُرْمَانْ فَه دَالْقِيْم! بَقِيْ تَاوَايِيْ هُونِيْ بِيْبِيْنْ كَا عَذَابِيْ كِيْ دَرُوَارْتَر و مَائِنْدَتَرَه.

۷۲. (سَيِّرْبَارَانْ ژِي رَه) گُوتِن: اَمِيْ تَه دَسَر مُعْجَزِيْيْنْ كُو اَشْكَرَا ژِي مَه رَه هَاتَه و دِسَر خُدِيْ رَه نَغِرِن، اَو خُدَايِيْ كُو اَمْ تَاْفِرَانْدِنَه. نَاخَوَه يَا تُو دِيْ بَكَه، بِيْگَمَانْ دَسْتِهَلَاتِيَا تَه بَس دَرِيَانَا فَيِ جِيْهَانِيْ دَه يَه.

۷۳. مَه بَاوَرِيْ بَخْدَايِيْ خَوَه تَانِيَه دَا كُو گَنَهِيْن مَه و گَنَهِيْ وَيْ سَيِّرَا كُو بَكُوْتِكِيْ تَه بَمَه دَا كِرِن بِيْخَشِيْنَه. خُدِيْ چِيْئَر و مَائِنْدَتَرَه.

۷۴. بِيْگَمَانْ رَوُشْ آفَه؛ كِيْ كُو هَرَه بَر دَسْتِيْ خُدَايِيْ خَوَه و كُو سَجْدَارْ بَه فَيِجَا بِيْگَمَانْ دُوْرَه ژِي رَه يَه. اَو تِيْدَه نَه دِمِرَه نَه ژِي (بَحِيَاتَكَه خَوُش و بَخْتَوَار) دِيْ.

۷۵. کي ڙي بايان هره بر دستي خدايي خواه و کارين قنچ ڙي کرين، ها اوين وسا ڙ بو وان مرتبين بلند هنه.

۷۶. او (مرتبه) بهشتين عدنن نه گو ديني وان ده چم دهرکن، دي سرافتي دوان ده بيمين! ها آفه، خلانا وان کسين گو خواه (ڙ گنهان) پاقر کرته.

۷۷. صوند به، مه پيخام دا موسا گو بنديين من (يبن اسرائيلي) بشف (ڙ مصري) دريخه، فيجا لدريايي ڙ بو وان ريکه زوا بگره، فکار مکه گو (فرعون و لشکري وي) بگهن وه و ڙ تو تشتي نترسه.

۷۸. لهمبري في بکي فرعون بلشکرين خواه فه دا پي (شوبا) وان، فيجا دريا لوان هاته هف، لي چاوا لوان هاته هف؟!

۷۹. فرعون، گلي خواه ڙ ري خست و او ننانين سر ربا راست.

۸۰. گلي زاروين اسرائيل! مه هون ڙ نياري وه رزگار کز و مه، لستستا راستي چيائي طور جنان دا وه و مه گزو و سوسک ڙ وه ره ننانين خوري.

۸۱. ڙ وان نعمتين پاک و خوش بخون، اوين گو مه برزقيني دايه وه، ددرباري وان نعمتان ده زیده کافي و نانکوريي نکن، فيجا غزبا من دي لوه بباره. او کسي گو غزبا من لي بباره، بينگان او هلاک بويه.

۸۲. بينگان از ڙ بو وي کسي گو پوشان بيه، باوري بينه و کاري قنچ بکه، پاشي دريا راست ده هره، پر بخشيرم.

۸۳. اي موسا! چه تشتي تو بهلبيزي خستي گو ته قومي خواه ڙ پاش فه هشت و تو هاتي؟

۸۴. (موسا) گو: او لپي مين دي بگهيزنه من. خدايي من، ببال ته فه من لز کر دا گو تو (ڙ من) رازي يبي.

۸۵. خُذَا كُوتَ: يِشْتِي كُو تُو زِ وَاَنْ قَتِيَايِي مَهْ كَلِي تَهْ جَرِبَانْدُ; سَامِرِي اَوْ زِي رِي بَرْنُ.

۸۶. لِهَمْبَرِي فَيِي يَكِي مُوسَا، بِيهِيْرُسْ وَ غَمْغِيْنِي لِكَلِي خَوَهْ فَكْرِيَا (و زِي وَاَنْ رَهْ) گُوتُ: هِي گَلِي مِيْن! اَرِي مَا خُدايِي وَهْ پِيَاْنَكِه رُنْدُ نَدَابُو وَهْ؟ اَرِي مَا اَوْ دَم (چَلُ رُوژ) زِي وَهْ رَهْ پَرِ دَرِيژْ هَات؟ يَانِ زِي مَا وَهْ خَوَسْتُ كُو زِي خُدايِي وَهْ غَزْبَكُ لِسَرْ وَهْ بِيَاْرَهْ؟ فَيِيْجَا زِي پِيَاْنَا كُو وَهْ دَا بُو مِيْنْ هُونْ فَكْرِيَاْنُ.

۸۷. (گَلِي وَي زِي رَهْ) گُوتُن: اَمْ، نَهْ بَشِيْنْ وَ هِيْزَا خَوَهْ زِي پِيَاْنَا كُو مَهْ دَابُو تَهْ فَكْرِيَاْنُ. لِيْلِي هِنَكُ زِيْزْ وَ زِيْنِيْتِيْنْ خَلِكِي لَجَمْ مَهْ بُونْ، فَيِيْجَا مَهْ ثَافِيْتِيْنْ (اِيْگَرُ)، هَرْ وَهَا سَامِرِي زِي جِهْ لَجَمْ هَبُو ثَافِيْتُ.

۸۸. (سَامِرِي)، زِي وَاَنْ رَهْ (پِيَكْرِي) گُولَكِي چِيْكَرْ كُو خَوْدِي عُوْرِيْنْ بُو (دَمَا بَرِي وَي) يَدَا يَا بَايِي مِيْنَا گُولَكِي دَعُوْرِيَا. فَيِيْجَا (سَامِرِي وَ پِيْرُوِيْنْ خَوَهْ زِي وَاَنْ رَهْ) گُوتُن: هَا فَا يَهْ خُدايِي وَهْ وَ خُدايِي مُوسَا. لِيْلِي مُوسَا اَوْ زِي بِيْرُ كَرِيَهْ.

۸۹. اَرِي مَا اَوْ نَابِيْنْ كُواو (پِيَكْرِي گُولَكِي) هِيْجْ نِدَاْرَهْ بَرَسْفَا گُوتِنَا وَاَنْ بَدَهْ وَ نَهْ دِيْكَارَهْ زَرَارِي زِي سَرْ وَاَنْ بَدَهْ ثَالِي وَ نَهْ زِي دِيْكَارَهْ فَيِيْكَِي بَدَهْ وَاَنْ؟

۹۰. بَرَاْسِي هَارُونْ هِي بَرِي (بَرِي مُوسَا لَوَاَنْ فَاْكْرَهْ) زِي وَاَنْ رَهْ گُوتُ: گَلِي مِلْتِي مِيْن! هُونْ بَقِي گُولَكِي هَاتَنَهْ جَرِبَانْدُنْ. بِيْگَمَاَنْ خُدايِي وَهْ اَوْ خُدايِي كُو رَحْمَنْ. نَاخَوَهْ يَدِنَهْ يِي مِيْنْ وَ بِيْگُوتِنَا مِيْنْ يَكُنْ.

۹۱. زِي رَهْ گُوتُن: اَمْ قَتْ دَفْ زِي پَرَسْتِنَا گُولَكِي بَرَنَادُنْ، حَيَانِي مُوسَا فَاْكْرَهْ نَافْ مَهْ اَمِي لِسَرِي بَرْدَوَامْ بِنْ!

۹۲. (پِيَشْتِي كُو مُوسَا فَاْكْرِيَا نَافَا وَاَنْ، زِي بَرَايِي خَوَهْ هَارُونْ رَهْ) گُوتُ: آيْ هَارُونْ! چَاخِي تَهْ دِيْتُ كُواو كِنِ رِيْسَاشِيِي اَوْ جِهْ بُو نَهْشْتُ..

۹۳. كُو تُو لِيِي مِيْنْ وَرِي؟ اَرِي مَا تُو لَبَرْ قَرْمَاْنَا مِيْنْ رَاْبُوِي؟

۹۴. (هَارُونَ زِي رَه) گُوت: اَي كُرِي دَايِكَا مِنْ! رَهَا مِنْ وَ بُورَا مِنْ مَكْشِيَنَه! بَرَاَسْتِي
اَز دَرَسِيَام كُو تُو بِيِيَرِي تَه دُبْنَدِي خِسْتِيَه نَافَا زَارُوكِيْن اِسْرَائِيل وَ تُو لِهَيْفِيَا گُوتَا
مِنْ نَسَكِنِي!

۹۵. (مُوسَا زِي سَامِرِي رَه) گُوت: سَامِرِي! تَه زِي بُو جِه آف كِرْ؟

۹۶. سَامِرِي گُوت: يَا كُو وَان پِي نَزَانِيْبُو مِنْ پِي دِرَانِي، فَيَجَا مِنْ هِنَا زِي زَانِيْنَا پِيْخَمْبَر
وَرَكِرْت، پَاشِي مِنْ اَو بَسَر گهي خَوَه فَه تَافِيْت. هَر وَسَا نَفْسَا مِنْ آف كَار زِي مِنْ رَه
چِيَكِر وَ زِي بُو مِنْ خَمْلَانْد.

۹۷. (مُوسَا زِي سَامِرِي رَه) گُوت: دَه هَرَه بَقَشْتَه زِي فَر! اِنْدِي (جَزَايِي تَه) حَيَانِي تُو لِدْنِيَايِي
بِيِي، تُو دِي بِيِيَرِي: تَه اَز تِيَكَلِي كَسِي دِيْم وَ بِلَا تُو كَس زِي تِيَكَلِي مِنْ نَبَه. بِيِيْگَا
زِي بُو تَه (زِي بُو عَزَابْدِيْتِنِي) جَفَانَاكْ هِيَه كُو هَر تُو زِي نَايِي قَدْرَكِرْن. لَوِي مَعْبُودِي
خَوَه بِيِيَرَه، اَوِي كُو تَه خَوَه دَاپُو سَر پَرَسْتِنَا وِي، صُونْدَبَه اَمِي وِي بَشُوتِنِي، پَاشِي
اَمِي خُولِيَا وِي بَافِيَزَنْ دَرِيَايِي!

۹۸. (مُوسَا زِي قَوْمِي خَوَه رَه گُوت): بِيِيْگَا اِلَهِي وَه بَس (الله)، اَوِي كُو زِي وِي پِي فَه تُو
اِلَه تَنَه. زَانِيْنَا وِي هَر تَشْتِي دُورِيِيْج كَرِيَه.

۹۹. هَر وَسَا اَم هِنَكِي زِي نَاگَا هِيِيْن وَان (اُمْت) بِيْن كُو بِيُورِيَنَه زِي تَه رَه رَادِگِهِيْن. بِيِيْگَا
مَه زِي جَم خَوَه بِيِيَرَانِيِيْنَاكْ (قُرْآنَاكْ) دَايَه تَه.

۱۰۰. كِي بَرِي خَوَه زِي وِي فَاكِرِيَنَه مُحَقَقْ اَوِي رُوژَا قِيَاْمَتِي بَارِي گَنَهَكِي گِرَانِ هِلَكِرَه.

۱۰۱. اَو تِيَدَه سَرَاَقَتِي دِيْمِيْن وَ رُوژَا قِيَاْمَتِي زِي بُو وَان جِه بَارَكِي پِسِه!

۱۰۲. رُوژَا كُو دِصُورِي دَه تِي پَفَكِرِن، وِي رُوژِي اَم گَنَهَكَارَان رَش وَ شِيْن دَاژُورَن
مَحْشَرِي.

۱۰۳. دِنَافِرَا خَوَه دَه بِيِيْدِي دِيِيَزَنْ: لِدْنِيَايِي زِي دَه رُوژَان پِي فَه اَم نَمَانَه.

۱۰۴. اَمْ وِیْ دَابَّاسًا کُوْ اَوْ دِنَافْ خَوَه دَه دِیْبِیْرَن بِنَهْتَرُ دَرَانَن، وِیْ چَاخِیْ عَاقِلْمَنْدُ وِ چِیْبِرِیْ وَانْ دِیْ بَیْبِیْزَه: هُونُ ژِ رُوژِکِیْ یِیْ فَه (لِدِیْبِیْیِیْ) نَمَانه.

۱۰۵. اَوْ ژِ تَه دَر بَارِیْ چِیْآن دَه دِیْرِسَن (کَا رُوژَا قِیَاْمَتِیْ دِیْ چَاوَا بِن). (ژِ وَانْ رَه) بَیْبِیْزَه: خُدَایِیْ مَن دِیْ ژِ بِن فَه وَانْ رَاکَه، هُوْر وِ هِیْرَا بَکَه وِ وَانْ بَرَا بَاخَه.

۱۰۶. هَر وِها دِیْ لِجِهَیْ وَانْ اَرْدَکَه رَاسْت، هِلُو وِ رُوْت بَهِنَلَه.

۱۰۷. لَوِیْ دَرِیْ هُونِیْ جِهَکِیْ نَزْم وِ یِکِیْ یِلَنْدُ نَبِیْن.

۱۰۸. وِیْ رُوژِیْ مِرُوْف لَیْیِ گَازِیَا خُدِیْ دِچَن (مِیْدَا نَا حَشْرِیْ) وِ لَبَر (فَرْمَا نَا) وِی رَا نَابَن. فِیْجَا ژِ بُو حُرْمَتَا خُدَایِیْ دِلُوْفَانْ دَنگُ نَزْم بُونَه، فِیْجَا ژِ پَسْتِیْسِیْ یِیْ فَه تُو دَنگا سَحْ نَاکِی.

۱۰۹. وِیْ رُوژِیْ، ژِ یِلِیْ وِیْ کَسِیْ کُوْ خُدَایِیْ دِلُوْفَانْ دَسْتُوْرِیْ دَا بَه وِ ژِ گُوْتَا وِیْ قَا یِلْ بَه، مَهْدِرِیَا تُو کَسِیْ فِیْدِیْ نَادَه.

۱۱۰. خُدِیْ، بَکَرِیَارِیْن کُوْ مِرُوْفَانْ کِرِیْ وِ یِیْن کُوْ دِکَن ژِیْ دِرَا نَه وِ اَوْ تُو جَارِ بَسَر رَا نَبِیْنَا وِیْ فَه نَابَن.

۱۱۱. (وِیْ رُوژِیْ تُو دِیْبِیْیِیْ کُو) هَمُو رُو ژِ بُو (خُدَا) یِیْ هَر سَاغ وِ رَا گِرِیْ هِیْبِیْیِیْ زَبُوْن (وِ سَرِیْل) بُونَه وِ بَرَا سِیْیِیْ اَوِیْن کُو سِتْمَکَا رِیْ کِرِنَه (دِوِیْ رُوژِیْ دَه) پَرِیْشَانْ بُونَه.

۱۱۲. چَه کَسِیْ بَاوَرْمَنْدُ بَه وِ کَار وِ کِرِیَارِیْن رِنْدُ بَکَه، فِیْجَا بِلَا اَوْ ژِ نَحَقِیْ وِ ژِ کِیْمَنَشِیْسِیَا خِیْرِیْن خَوَه نَتْرَسَه.

۱۱۳. هَر وِسا مَه قُرْآنَ بَرِیْمَانِیْ عَرَبِیْ (ژِ تَه رَه) هِنَارِیْ تَه وِ مَه دِیْیِیْ قُرْآنِیْ دَه کَلْکْ هِشِیَارِیْ وِ کَفْ (اِیْن بَعْرَایِیْ) اَشْکَرَا کِرِنَه، هِیْشِیْ هِیْه کُوْ اَوْ خَوَه بَیَارِیْزَن، ئَان ژِیْ اَفْ (قُرْآن) ژِ بُو وَانْ پَنْد وِ شِیْرَتِکِیْ دَرِیْنَه رَاسْتِیْ.

۱۱۴. فَيَجَا أَوْ خُدَايِيْ حُكْمَرَانِيْ دَسْتِهَلَا تَدَارِيْ حَقِّيْ زُ كُوْتَنِيْنِ مُشْرَكَانِ پَاكُ وِ بِلَنْدَه. (يَا مُحَمَّدُ!) جَبْرِيلُ حَيَانِي وَحَيَا خُدِيْ (زُ تَه رَه) نَقْدِيْنَه دِ (خُونْدَنَا) قُرْآنِيْ دَه لَزُ مَكَه وِ بِيْزَه؛ خُدَايِيْ مِنْ، زَانِيْنَا مِنْ زِيْده يِكَه.

۱۱۵. صُونْدَه، هِيْ بَرِيْ زِيْ مَه قَرْمَانَا (بَنَخَوَارِنَا زُ دَارِيْ) لِئَادَمُ كَرِيْبُو. فَيَجَا وِي (قَرْمَانَا مَه) زُ بِيْر كَرُ وِ مَه تُو صَبْرُ وِ مَتَانْتُ زِيْ پِيْ رَه نَدِيْتُ.

۱۱۶. دَمَا مَه زُ فَرِيْشْتِيَانِ رَه گُوْت، زُ ئَادَمِيْ رَه هَرِنُ سِجُوْدِيْ، أَوْ دِجَه دَه چُونَه سِجُوْدِيْ، لِيْبِلِيْ اِبْلِيْسُ نِچُو سِجُوْدِيْ.

۱۱۷. فَيَجَا مَه گُوْت: آيِ ئَادَمُ! أَفْ (شَيْطَانُ) دَرْمِنِيْ تَه وِ هَفْسَرَا تَه يَه. زِنْهَارُ بِلَا وَه زُ بَهْشِيْ دَرْنَخَه، پَاشِيْ تُو يِيْ ئَا زَارِيْ يَكِيْشِيْ!

۱۱۸. (آيِ ئَادَمُ!) فَيِگَا لِفِرْ، زُ بُو تَه تَه بَرِچِيْوَنِيْ هِيَه نَه زِيْ طَا زِيَايِيْنُ.

۱۱۹. تُو، تِيْده نَه تِيْ دِيْيِ نَه زِيْ گَرْمَا طَافِيْ لِيْته دِدَه.

۱۲۰. لِيْبِلِيْ شَيْطَانُ وَسَوْسَه خِسْتَه دِلِيْ ئَادَمُ وِ زِيْ رَه گُوْت: آيِ ئَادَمُ! آريْ مَا آزُ دَا رَا سَرْمَدِيْ (أَبَدِيْيِ) وِ مَلِكِيْ كُو نَارَزَه نِيْشَانِيْ تَه نَدِمُ؟

۱۲۱. (شَيْطَانُ بِحِيلَه وَ خَاپَا أَوْ خَاپَانْدَنُ) فَيَجَا هَرْدِيَانُ زُ وِيْ (دَارِيْ) خَوَارِنُ. عَوْرَتِيْ وَانُ زُ وَانُ فَه هَاتَه خِيَا كَرِنُ وَ وَانُ حَوْلُ دَا كُوْبِيْلِيْنِ بَهْشِيْ خَوَه بَنُخْمِيْنُ. (بِشِيْ ئَاوَايِ) ئَادَمُ بِيَاْمَرِيَا خُدَايِيْ خَوَه كَرُ، فَيَجَا رِيَا خَوَه شَاشُ كَرُ.

۱۲۲. پَاشِيْ خُدَايِيْ ئَادَمُ أَوْ (زُ بُو پِيْخَمْبَرِيْنِ) بِيْرَارْتُ؛ تُوْبَا وِيْ پَزْ رَاَنْدُ وِ بَرِيْ وِيْ دَا رِيَا رَاسْتُ.

۱۲۳. (خُدِيْ) گُوْت: هُونُ هَمُو (مِرْوُوفُ وَ شَيْطَانُ) پِيْكَفَه زُ بَهْشِيْ دَا كَفْنُ، هِنُ زُ وَه زُ هِنَانُ رَه دَرْمِنُ! اَكْرُ كُوْرَجَمُ مِنْ زُ بُو وَه هِدَنَائِيْكَ (پِيْخَمْبَرُ-كِتِيْبُ) هَاتُ، فَيَجَا كِيْ بَدَه يِيْ هِدَنَائِيْتَا مِنْ أَوْ رِيْشَاشُ وَ بَدْبِخْتُ نَابَه.

۱۲۴. چه كَسِي كُو بَرِي خَوَه ژِكْتِيَا مِنْ فِكْرِيَنه، بِيگَمَان ژِي رَه ژِيَاَنَكِه تَنگ و طَارِي هِيَه و اَمِي وَي رُوژَا قِيَاَمَتِي كُورَه گُوم حَشُر بَكَن.

۱۲۵. اَو دِيِيَزَه: خُدَايِي مِنْ! چَا تَه اَز كُورَه گُوم حَشُر كِرْم؟ حَال اَفَه كُوبِرَاَسْتِي اَز لِدُنْيَايِي بِيچَا فُوم!

۱۲۶. (خُدِي) دِيِيَزَه: هَر وَهَا تَايَتِيَن مَه ژِتَه رَه هَاتِن قِيَجَا تَه اَو ژِيِيَر كِرَن و هَر وَسَا اِيَرُو تُو ژِي دِي وَرِي ژِيِيَر كِرَن!

۱۲۷. بَقِي تَاوَايِي كَسِي كُو (دِ اَرژُوِيَن خَوَه دَه) دَسْتَبَلَايِي بَكِه و بَاوَرِيِي بَتَايَتِيَن خُدَايِي خَوَه نِيِيَنه، اَم جَزَا دِكَن. بِيگَمَان عَذَابِي تَاخِرَتِي تَقَز دِژَوَارَتَر و سَرَاَقَتِيَرَه.

۱۲۸. مَا ژِ وَاَن رَه دِيَار نَبُوِيَه كُو بَرِيَا وَاَن مَه حِقَاس مِلَت هَلَاك كِرَن، دِگَل كُو اَو دِجَه و وَارِيَن وَاَن دَه ژِي دِجَن و تِيَن؟ بِيگَمَان دِفِي دَه، ژِ عَاقِلْدَارَان رَه گَلَك نِيَشَان هَنه (كُو ژِ وَاَن عِيَرَت و دَرُس بِگِرَن).

۱۲۹. اَكْر ژِ خُدَايِي تَه پِيْمَا نَا شِيِيخُسْتِنَا عَذَابْدَايِنَا وَاَن نَهَايُوِيَا دَايِن و اَكْر ژِ بُو وَاَن دَمَكِه نَا فُلِيَكِرِي نَبُوِيَا، دِي عَذَابِي خُدِي لِسَر وَاَن مِسُوگَر بِيُوِيَا.

۱۳۰. (يَا مُحَمَّد!) لِهْمَبَرِي تَشْتِيَن كُو اَو دِيِيَرَن، خَوَه رَاگِرَه و بَرِيَا دَرَكْتِنَا رُوژِي، بَرِيَا رُوژ بِيچَه تَا فَا وَهَنَكِي ژِ وَخْتِي شَقِي و سَر و بِنِي رُوژِي حَمْدِي خُدِي بَكِه و ژِ هَر كِيَاَسِي وَي پَاك بَدِيَرَه، دَا كُو تُو خُدَايِي خَوَه قَايِل بَكِي.

۱۳۱. زِنْهَار، چَا فَيَن خَوَه بَرْنَدَه وَي خَوْشَكِيَا ژِيَاْنَا جِيَهَانِي، اَوَا كُو مَه دَايَه كَا فِر و يِيَن مِيْنَا وَاَن، دَا كُو اَم وَاَن يِي بَجَرِيِيَن! رِزْقِي خُدَايِي تَه چِيَتَرَه، هَم ژِي سَرَاَقَتِيَرَه.

۱۳۲. اَمَرِي اَهْلِي خَوَه بَكِه بَكِرْنَا نِمِيژِي و لِسَر كِرْنَا وَي خَوَه رَاگِرَه! اَم، رِزْقَكِي ژِ تَه نَاخَوَاَن؛ اَم رِزْقِي تَه دِدَن. اَنجَا مَا خِيَرِي تَقَز ژِ اَهْلِي تَقْوَايِي رَه يَه.

۱۳۳. کَافِرَانُ کُوتُ: دَهٗ بَلَا (مُحَمَّدُ) ۙ خُدَایِی ۙ خَوَهٗ مُعۡجِزَیۡکِی ۙ مَهٗ رَهٗ بَیۡنَهٗ (کُو وِی رَاسَتُ بَدِیَرَهٗ)؟ اَرِیۡ مَا دَاخِیَانُکَ دِصَحَفِیۡنِ یِیۡشِیَانِ دَهٗ ۙ وَ اَن رَهٗ نَهَاتِیَهٗ؟

۱۳۴. اَکَرُ مَهٗ، بَرِیَا فِی (قُرۡنَانِی) بَعۡدَاۤبِکِی اَوْ هَلَاکُ بَکَرِنَا، تَقَرُّ دِی وَهَا بَکُوتِنَا: خُدَایِی مَهٗ! چَا تَهٗ ۙ مَهٗ رَهٗ قَاصِدُکَ نَشَانَدُ کُو بَرِیَا اَم رَزِیْلُ وَ رِسُوَاۤبِیۡنُ مَهٗ بَدَاۤیَا یِیۡ تَاۤیِیۡتِیۡنِ تَهٗ!

۱۳۵. بَیۡیَرَهٗ: هَرِیۡکَ (ۙ مَهٗ وَ ۙ وَهٗ) چَاۤفِیۡنِیَا (اَنۡجَامِی) دِکَهٗ: دَهٗ چَاۤفِیۡنِیۡیِ بَکِنُ. لِیۡ دِیۡنِیۡزُ دَهٗ هُوۡنِیۡ بِرَاۤنِیۡنِ کَا خُدَاۤیِیۡنِ رِیَا رَاسَتُ کِی نَهٗ وَ کِی لِسَرِ رِیَا حَقُّ رَاسَتِرِیۡ بُوِیَهٗ.

۲۱. سُورَهٗ یٰۤاَنۡبِیَآءَ

سُورَهٗ یِیۡ (اَنۡبِیَآءَ)، سَدُّ وَ دَوَارَدَهٗ (۱۱۲) تَاۤیِیَتَهٗ. لِمَکِیۡ دَاکِیَتَهٗ. دِکَلُّ پُر دَاۤبَاشِیۡنِ دِنُ ۙ، ۙ بَرُ کُو سُورَهٗ بِنَاۤیِیۡیِیۡ بَحۡسَاۤهِنِ یِیۡخَمۡبِرَانُ وَ مُنَاسِیۡبِیۡنِ وَ اَنۡ اِیۡنِ لِکَلِّیۡنِ وَ اَنۡ کَرِیَهٗ، ۙ زِی رَهٗ سُورَهٗ یِیۡ اَنۡبِیَآءَ بَاۤیِیۡ سُورَهٗ یِیۡ یِیۡخَمۡبِرَانُ هَاۤیِیَتَهٗ کُوتِنُ.

بِنَاۤیِیۡ خُدَایِیۡ کُو رَحۡمَنۡ رَحِیۡمِ

۱. ۙ بُو اِنۡسَاۤنَانِ دَمَا حَسَاۤبُورۡگَرۡتِنَا وَ اَنۡ نِیۡزِیۡکَ بُوِیَهٗ. حَالُ اَفَهٗ کُو اَوْ دِنَاۤفُ غَفَلَتِیۡ دَهٗ بَرِیۡ خَوَهٗ (ۙ اِبَاۤنَا یِیۡ) قَدِگَرِیۡنُ.

۲. چَهٗ دَمَا ۙ خُدَایِیۡ وَ اَنۡ، ۙ وَ اَن رَهٗ تَاۤیِیَتَکَهٗ نُو (ۙ قُرۡنَانِی) بَهَاتَا، وَ اَنۡ بَطِنَاۤزِیۡ لِیۡ گُهَدَاۤرِیۡ دِکَرِنُ.

۳. دِلِیۡ وَ اَن (ۙ قَهَا وِی) غَاۤفَلَهٗ. اَوِیۡنُ کُو ظَاۤلِمِیۡنِ دِنَاۤفِرَا خَوَهٗ دَهٗ ۙ هَفَرَهٗ یِدِزِیۡ دِیۡیِزِنُ: اَفَ (مُحَمَّدُ) هَرُ اَوْ زِیۡ مَرُوفۡکِیۡ مِیۡنَا وَهٗ یَهٗ، دِکَلُّ کُو هُوۡنُ تِیۡدِگَهِیۡزِنُ مَا چَاۤوَا هُوۡنُ دِدِنُ یِیۡ سِیۡرَبَاۤزِیۡ!

۴. (یِیۡخَمۡبَرُ ۙ وَ اَن رَهٗ) کُوتُ: چَقَاسُ کُوتِنَا کُو لَارَدُ وَ تَاسِیۡمِیۡنِ (تِیۡنَهٗ کُوتِنُ) خُدَایِیۡ مِیۡنِ یِیۡ دِرَاۤنَهٗ وَ هَرُ اَوَهٗ یِیۡ یِیۡهَیۡزَرُ وَ یِیۡ زَاۤنَا.

۵. گُوْتِيْن: نَخِيْرُ، اَفْ حَوْنَه رُوْرُكُنْ، نَا بَلَكِي وِي قُرْآنُ زِ جَمَّ حَوَه فَه لِئَتَاِيَه، نَا بَلَكِي
اَوْ شَاعِرَه. اَكْرَ نَه وِسَانَه دَه كَا بِلَا تَاَيَتَكِي (مُعْجَزِيَكِي) زِ مَه رَه بِيَنَه، چَاوَا كُو زِ
يِيْحَمْبَرِيْن بَرِي رَه هَاتِيُون.

۶. بَرِيَا وَاَنْ جِه وَلَاتَكِي كُو مَه اَوْ بَرِنَه هَلَاكِي (بِشْتِي هَاتِنَا مُعْجَزَان) وَاَنْ بَاوَرِي
نَتَانِيُون، اَرِي مَا فَيَجَا اَوِي بَاوَرِي يِيْنِي؟

۷. (يَا مُحَمَّدُ!) مَه، بَرِيَا تَه يِي كُو زِ وَاَنْ رَه وَحِي شَانْدِيَه هَر زِلَامُ بُونَه؛ نَاخَوَه اَكْرَ هُون
(فِي) نِرَانِن زِ اَهْلِي زَانِيْنِي بِيْرِيْن.

۸. مَه اَوْ (يِيْحَمْبَر) نَكِرُنْ جَسَدِيْن (يِي رِيح) كُو خَوَارِيْنِي نَاخُون وَاَوْ (لَفِي دُنْيَايِي)
اَبْدِي زِي نَامِيْن.

۹. بِشْتَرَه، مَه اَوْ پِيْمَانَا كُو دَايَه وَاَنْ بَجَه ثَانِي، فَيَجَا مَه اَوْ وِيْن كُو مَه اَوْ خَوَسْتِن
رِزْكَار كِرِن وَاَوْ يِيْن مُسْرِف زِي هَلَاك كِرِن.

۱۰. صُوْنْد بَه، مَه كِيْتِيَكِه وِسَا زِ وَه رَه هِنَارْت كُو رُوْمَتَا وَه (يَا دُنْيَا وَاَوْ خَاخَرِيْن) تِيْدَه يَه.
مَا هِي زِي هُون ثَاَقِل نَاكِرِن؟

۱۱. مَه خَلِكِيْن بَرِ وَلَا تَان زِ بَر كُو اَوْ ظَالِم بُون زِ نَافِي بَرِن وَاَوْ لِدُوْف وَاَنْ مَه هِن خَلِكِيْن
دِن ثَانِيْن مِيْدَانِي.

۱۲. جِه دَمَا يِيْرُنَا عَدَايِي مَه دِكِرِن، هَا تَه دِيْت بَلَز زِ بَرِي دِرْفِيَان.

۱۳. (فَرِيْشْتِيَان زِي زِ وَاَنْ رَه دِكُوْت): دَه تَرْفِيْن! لِيْنَعْمَت وَاَوْ رِيْنِيْن حَوَه يِيْن خَوَش فَاَكِرِن؛
بَلَكِي هُون بِيْنَه پَرِيْسَار كِرِن (كَآ اَقَا بَسِرِي وَه دَه هَات جِه بُو وَاَوْ بُو جِه بُو؟)

۱۴. (وَاَنْ) گُوْتِيْن: وَاَخ زِ يَا كُو هَاتِيَه سَرِي مَه! بَرَاْسِي زِي اَم مَرُوْفِيْن سِيْتَمَكَار بُون.

۱۵. هَر فَرِيَادَا وَاَنْ وِسَا بَرْدَوَام بُو، حِيَانِي كُو مَه اَوْ كِرِن مِيْنَا گِيَايِي دِرُوْتِي وَاَوْ نَاكِرِي فَمِرِي.

١٦. مَهْ أَرْدُ وَاَسْمَانُ وَيُنْ دِنَاقْبَرَا وَاَنْ دَه وَكُ پِيلِيسْتُوكُ (وَبِمَمَّا) نَتَّافِرَانْدَنَه.

۱۷. اَگَر مَه بَخَوَه سَتَا کُو مِرُو لَاهِيکِي ژ خَوَه رَه بِيگِرَن مَه دِي اَو ژ جَم خَوَه بِيگِرَتَايَا؛ اَم
فِي نَاکِن.

۱۸. نَا، بَلْکِ اُمِّی حَقِیْبَیِّ بَاقِیْرُنْ سَرِّ بَاطِلِی، فِیجَا اَو، بَاطِلِی نَاهِیْلَه (و پُوچ دَکَه). فِیجَا
تُو دِنِیْرِ کُو وَا یَه بَاطِلْ رِ حَوْلِی رَا بُو یَه. (گَلِی کَافِرَانْ!) حَوْلِی لِسِرِی وَه بَه، رِ بَرِّ
وَانْ وَصَفِیْنْ کُو هُونْ (نِسْبَتِی بَالْ حُدِی فَه) دِکْنْ!

۱۹. چہ تَشْتِیْن لِاَرْدُ وَ تَأْسِیْمَانَاں ہَتہ یِیْنِ خُدَیْ نَہ وَ اَوِیْنِ لَجِمِ خُدَایِی تَہ (کُو مَلَاِیِکَتِیْنِ)
لَسَرِ عِبَادَتِیْ خُدَیْ، خَوہ مَزُنْ نَادِیْرُنْ وَ زِیْ نَاوَسْتِنْ زِیْ.

۲۰. بِشَفِّ وَ رُوژِی خُدَی پَاك دَدِیْرُنْ وَ سِسْتِ رِی نَابَنْ.

۲۱. آری مَا وَانْ (پُوتیرِستان) لَارْدِی ژ خَوه رَه هِن خُدا گِرتَه کُو آوی (مِریان) سَاغ بِن؟

۲۲. اَکَر لِهَرْدِيَان (نَاسِيْمَان وَ آرَدِي) ژِ خُدَي پِي فَه اِلَهِي دِن هَبُويَا، تَقَر دِي (پَرگَلا اَرُد وَ نَاسِيْمِي) خَرَابُويَا. نَاخَوه خُدَايِي عَرَشِ ژِيَا کُو وي پِي دَوَصْفِيْن پَاک وَ بِلَنَدَه.

۲۳. خُدایِ زِیا کو دَکِه نایِ پُرسِیا زِکَرَن، لَیَلِی آوی ژ تَشْتِین کُوبِکَن دِی بِنَه پُرسِیا زِکَرَن.

۲۴. يٰۤاَن زِي مَا زِ بَلِي ۤاُحْدِي ز ۤاُخُوهُ رَه ۤاَلِهِيۤن دِن ۤاُگَرْتَه؟ بِيۤيَزَه: دَه هِيۤدِي دَلِيۤلَا ۤاُخُوهُ بِيۤيِنُ
(اَگَر بَرِاسْتِي هُون رَاسْت دِيۤيَرَن!) هَا فَا يَه كِيۤيَا لِكَل مَن وَ كِيۤيِيۤن وَ اَنِيۤن بَرِيَا مَن
ۤاُي. نَا، بَلِكِي پَرِيۤن وَ اَن رَاسْتِيۤي زَانَن، ز بَر فَي يَكِيۤي بَرِي ۤاُخُوهُ ۤاُي فَدِگَرِيۤن.

۲۵. (يَا مُحَمَّدُ!) بَرِيَا تَه، مَه چِقَاس پِيخَمْبَرُ شَانِدِبَه، هَر مَه پِيخَام دَايَه وَانْ كُو «رِ مِنْ پِي فَه تُو خُدا نِيَنَه وَ عِبَادَتِي مِنْ بَكُن.»

۲۶. (كَافِرَانْ) گوتن: خدایي كُو رَحْمَن زِ خَوَه رَه (زِ فَرِيشْتِيَّانْ) زَارُوكُ گَرْتِيَه. حَاشَا! اَوْ زِ فِی پَاكُ وِ دُورَه. (نَا) بَلَكِی فَرِيشْتَه بَنْدِیْنِ خُدِی یِیْنِ رُوْمَتْدَارَنْ.

۲۷. اَوْ بَرِيَا وَي نَآيِفْنِ وَاو تَنِي بَرَمَانَا وَي تَفْدِگَرْنِ.

۲۸. خُدِي بِيَا كُو وَان كَرِيَه و بِيَا كُو دِكْنِ زِي دَرَانَه. اَوْ، زِي وَان كَسِيْنِ كُو خُدِي زِي قَالِيَه يِي فَه مَهْدَرِيَا تُو كَسِي (دِن) نَاكِن. اَوْ زِي تَرَسَا خُدِي دَلَرَزْن!

۲۹. زِي فَرِيْشْتِيَانِ كِي بِيْزَه: 'زِي بِلِي خُدِي اَز اِلَهْم، اَمِي بَدُوْرَهِي وَي جَزَا بَكْن. هَر وَهَا اَمِي (پُوْشَرَسْتِيْن) ظَالِمِ زِي جَزَا بَكْن!

۳۰. اَرِي مَا اَوِيْنِ كَافِر بُوْنَه، قِي نَآيِيْنِ كُو بَرِي اَرْدُ و تَاسِيَانِ بَهْفِ فَه بُوْن، فَيَجَا مَه اَوْ زِي هَفْ فَقْتَانِدُنْ و مَا اَوْ نَرَانِ كُو مَه هَر تِسْتِي زِنْدِي زِي نَآفِي تَافَرَانْدِيَه؟ مَا هِي زِي اَوْ بَاوَرِي نَآيِيْنِ؟

۳۱. مَه دِ اَرْدِي دَه چِيَايِيْنِ مِكُوْمِ چِيَكِرْنِ دَا كُو اَرْدُ خَوَه يِي بِيْگَرَه و نَهْرَه. مَه رِيْكِكِيْنِ فَرَه تِيْدَه فِكِرْنِ دَا كُو اَوْ (دِرِيُوْتِيْيِيْنِ خَوَه دَه) بَسَرِ مَبْسِيْيِيْنِ خَوَه فَه بِيْنِ (و بِيْگِهِيْزْنِ تَارْمَآنْجِيْنِ خَوَه).

۳۲. مَه تَاسِيَاْنِ زِي كَرِيَه بَانَكِي سَاغْلَمِ و پَارَاسْتِي، فَيَجَا اَوْ بَرِي خَوَه زِي نِيْشَانِيْنِ تَاسِيَاْنَانِ فِدِگَرِيْنِ.

۳۳. اَوِي كُو شَفْ و رُو، رُوْرُ و هِيْفْ تَافَرَانْدِنَه خُدِي يَه. هَر يَكْ زِي وَان دِرِيْگَهَا خَوَه دَه تَآفَرَنِيْيِي دَكَه (و بِلَزْ دِگَرْنِ).

۳۴. (يَا مَحْمَدُ!) مَه بَرِيَا تَه اَبْدِيْتِ نَدَايَه تُو كَسِي. اَرِي مَا كُو تُو بَمَرِي، قِي اَوِي هَر و هَر سَاغْ بِيْمِيْنِ؟

۳۵. هَر نَفْسِ دِي مَرِنِي طَعْمِ بِيْكَه و اَمِي وَه بَشَرِ و خِيْرِي اِمْتِحَانِ بَكْنِ و هُوْنِي دَاوِي هَر لِمَه بِيْنَه فِكْرَانْدُنْ.

۳۶. اَوِيْنِ كُو كَافِر بُوْنَه دَمَا تَه دِيْبِيْنِ بَسِ حَنَكِي خَوَه بَتَه دِكْنِ و دِيْبِيْزْنِ: مَا اَوِي كُو بِنَبَاشِي بَحْسَا مَعْبُوْدِيْنِ وَه دَكَه اَفَه؟ حَالِ اَفَه كُو اَوْ كِيْتِيَا خُدَايِي دِلُوْفَانِ مَآنْدَلَه دِكْنِ.

۳۷. اِنۡسَانٌ (بَطِيۡعَتِيْ خَوَهٗ) لَزَغِيۡنُ هَاتِيَهٗ نَافِرَانِدُنْ، اَزِيۡ نَآيَتِيۡنْ خَوَهٗ نِيۡشَانِيۡ وَهٖ بَدِمُ فَيَجَا لَزَ (لِعَذَابٍ) نَّكَنْ.^۱

۳۸. (كَافِرُ ژِ بَاوَرُمُنْدَانِ رَهٗ) دِيۡبَرِيۡنْ: اَگَرِ بَرِآسْتِيۡ هُوۡنْ رَآسْتُگُوۡ نَهٗ، كَا كَنۡگِيۡ اَوۡ عَذَابِيۡ تَهٗ پَيۡمَانِ پِيۡ دَايَهٗ، تِيۡ جَهٗ؟

۳۹. اَوِيۡنْ كَافِرُ بُوۡنَهٗ، اَگَرِ بَرَانِيۡنَا كُوۡ دَمَا (رُوۡژَا قِيَامَتِيۡ) دِيۡ نِكَارِيۡنْ نَاگَرِ ژِ رُوۡيِيۡنْ خَوَهٗ وَ پِشَتِيۡنْ خَوَهٗ بَدِنِ نَالِيۡ وَ نَارِيكَارِيَا وَآنِ ژِيۡ دِيۡ نِيۡيِ كِرِنْ، (هَلَبَتِ وَآنِ دِيۡ اَفْ نَكُوۡتَا وَ دِيۡ بَلَزِ عَذَابِ نَخُوۡسْتَا).

۴۰. بَلَكِيۡ، (قِيَامَتِ) ژِ نَشَكَا فَهٖ تِيۡ اَوَا كُوۡ وَآنِ سَرۡگِڭِيۡزِ دِهِيۡلَهٗ (وَ دَبُرَدِيۡنَهٗ). اِيۡدِيۡ اَوۡ نِكَارِنِ وَيۡ فَكَرِيۡنِ وَ مُهَلَّتِ (ثَا تُوۡبِيۡ وَ لِيۡبُوۡرِيۡنِيۡ) ژِيۡ، ژِ وَآنِ رَهٗ نَايِيۡ دَايِنِ.

۴۱. (يَا مُحَمَّدُ!) صُوۡنَدۡ بَهٗ، بُوۡآنِ پِيۡخَمۡبَرِيۡنْ بَرِيَا تَهٗ ژِيۡ طِنَاژِ هَاتِيَهٗ كِرِنْ، فَيَجَا اَوۡ عَذَابِيۡنْ كُوۡ طِنَاژِيۡ خَوَهٗ پِيۡ دِرۡكِرِنْ هَا تَهٗ سَرِ وَآنِ طِنَاژِ كَرَانِ وَ خِسْتِنِ نَافِ خَوَهٗ.

۴۲. بِيۡيَرَهٗ: (اَگَرِ عَذَابِ بَسَرِ وَهٖ دَهٗ هَا تَ) اَوۡ كِيَهٗ كُوۡ بَشَفِ وَ رُوۡژِيۡ وَهٖ ژِ (عَذَابِيۡ) خُدَايِيۡ رَحْمٰنِ بِيَارِيۡزَهٗ؟ نَا! بَلَكِيۡ اَوۡ بَرِيۡ خَوَهٗ ژِ كِتِيۡبَا خُدَايِيۡ خَوَهٗ قَدۡگَرِيۡنِ.

۴۳. يَانَ ژِيۡ، مَا ژِ بُوۡ وَآنِ هِنِ اِلَهٗ هِنَهٗ كُوۡ لِهَمۡبَرِيۡ (عَذَابِيۡ) مَهٗ، وَآنِ بِيَارِيۡزَنِ؟ (حَالِ اَفَهٗ، اَوۡ تَشِيۡنِ كُوۡ اَوۡ دِيۡبَرِيۡنْ خُدَا تَهٗ)، اَوۡ نِكَارِنِ نَارِيكَارِيَا خَوَهٗ بَخَوَهٗ ژِيۡ بَكِنِ وَ اَوِيۡ ژِ (عَذَابِيۡ) مَهٗ ژِيۡ نِيۡيِيۡنْ پَارَآسْتِنِ.

۴۴. اَرِيۡ، مَهٗ قَنۡجِيۡ لَوَانَ وَ دِگَلِ بَافِ وَ بَاپِيۡرِيۡنِ وَآنِ كِرِنِ، حَيَانِيۡ كُوۡ دِخُوۡشِيۡيِ دَهٗ ژِيَانَكَهٗ

۱ پِيۡخَمۡبَرِيۡ خُدَيِ ﷺ دَبَرِ اَبُوۡ سَفِيَانَ وَ اَبُوۡ جَهَلِ رَهٗ دَرِيۡآس بُوۡ. دَمَا اَبُوۡ جَهَلِ پِيۡخَمۡبَرِ دِيۡتْ، كِنِيۡ وَ ژِ اَبُوۡ سَفِيَانَ رَهٗ گُوۡتْ: اَفْ پِيۡخَمۡبَرِيۡ زَارُوۡيِيۡنْ عِبۡدُ مَنَافَهٗ! اَبُوۡ سَفِيَانَ بَهِيۡرُسِ لِيۡ فَكَرَانَد: قِيۡ تُوۡ لَآيِقِ نَابِيۡنِيۡ كُوۡ ژِ زَارُوۡيِيۡنْ عِبۡدُ مَنَافِ رَهٗ پِيۡخَمۡبَرِكَ هَبَهٗ؟ فَيَجَا پِيۡخَمۡبَرِيۡ خُدَيِ ﷺ لَآبُوۡ جَهَلِ فَكُرِيَا وَ گُوۡتِيۡ: جَهٗ قَاسِ اَزْ تَهٗ دِيۡبِنِم، تُوۡ هَرِ بَلَزِ خَوَهٗ نَاكِفِيۡ حَتَا تَشْتَا كُوۡ هَاتِيۡ سَرِيۡ نَابِيۡ تَهٗ وَلِيۡدِ كَرِيۡ مُعۡيَرَهٗ نِيۡيِ سَرِيۡ تَهٗ ژِيۡ. فَيَجَا اَفْ ثَايَتِ اِشَارَتِيۡ بَالِ وَيۡ فَهٖ يَهٗ.

دِرِيژ دَرَبَاسِ كِرُن. اَرِي مَافِيَجَا اَوْ نَابِينُن (وَتِيَنَاجِهِيُن) كُو اَم اَرَدَا وَاَنْ رِ هَاوِرَفَه
لِوَان تَتَنگ دِكُن. فَيَجَا مَا اَوُن يِيَن سَرَكَفَتِي؟

۴۵. بِيِيَزَه: اَز بَس بُوحيي وَه هَشِيَار دِكَم. لِيَبَلِي اَوِيَن كَر دَمَا كُو اَوْ تِيَنَه هَشِيَار كِرُن،
دَنگِي فَي بَانگِي نَابِهِيَزُن.

۴۶. صُونَد بَه، اَكْر رِ عَذَابِي خُدَايِي تَه تَشَتَكِي هِنْدَك يِهَنگَفَه وَاَنْ، هِيچ گَن تَنَه يَه كُو
دِي بِيِيَزُن: وَاخ لَمَه بَه! بِرَاسَتِي اَم مَرُوْفِيَن ظَالِم بُون!

۴۷. اَمِي رُوژَا قِيَامَتِي شَهِيَنِيَن عَدَالَتِي دِيَنُن. اِنْدِي لَتُو كَسِي بَتُو نَاوَايِي دِي نَحَقِي نِيِي
كِرُن. چَنْدِي اَوْ (كَارِي كُو هَاتِيَه كِرُن) بَقَاسِي گَرَانِيَا لِيَكَه خَرْدَلِي بَه رِي اَمِي دِيَسَا
وِي بِيِنُن (بَر شَهِيَنَا عَدَالَتِي) وَ رِ تَالِيِي حَسَابِيَدِيَنِي فَه اَم بَسُن.

۴۸. صُونَد بَه، مَه فُرْقَان دَايَه مُوسَا وَ هَارُون كُو رِ مُتَقِيَان رَه رُونَاهِي وَ شِيرَتَه.

۴۹. (مُتَقِي) اَوِيَن كُو دِيَهِنْدِي دَه رِ خُدَايِي خَوَه دِيرِسُن وَ رِ قِيَامَتِي رِي بَرِسُن.

۵۰. هَا اَف (قُرْآن) شِيرَتَكَه بِحِيَر وَ پِيَرَه كُو مَه اَوْ هِنَارِيَه. اَرِي مَا فَيگَا هُون وِي
مَاندَلَه دِكُن؟

۵۱. صُونَد بَه، هِي بَرِي مَه هِيَدَايَت، دَاوَرِي وَ دُرِسَتِي دَابُو اِبْرَاهِيم وَ مَه يِي زَنَانِيُو (كُو
اَوْ بَابَتِي فَي يَه).

۵۲. دَمَا اِبْرَاهِيم رِ بَافِي خَوَه وَ كَلِي خَوَه رَه گُوت: «مَا اَف پُوتِيَن كُو هُون وَاَنْ دِحَبِيَنُن
چِي نَه؟»

۵۳. گُوتِن: مَه بَاف وَ بَاپِيرِيَن خَوَه دِيَتِن كُو پَرِسْتِنَا وَاَنْ دِكِرُن، (فَيَجَا اَم رِي لِيِي رِيچ وَ
شُوپَا وَاَنْ دِيچُن).

۱ فُرْقَان: دِيَفِي نَابِيَهَدَه مِسْت رِي نَوَرَاتَه. نَتَافَك رِ يِيَن قُرْآنِيَن رِي قُرْقَاتَه. وَاَتَا وِي: اَوَا كُو حَق وَ بَاطِل،
حَلَال وَ حَرَام رِ هَف قَدَقِيَنَه.

۵۴. (اِبْرٰهٖمُ زِ وَاَنْ رَه) گُوت: بِيْگَمَانْ هُونْ وَ بَافِيْنْ وَهْ زِيْ دِرِيسَاشِيْكه اَشْكَرَا دَه نَه.
۵۵. گُوتِن: مَا تَه رَاسْتِيْ زِ مَه رَه نَآيِيَه، يَآنْ زِيْ تُوْ زِ لِيْسْتِيْكَبَارَآنيْ؟
۵۶. (اِبْرٰهٖمُ زِ وَاَنْ رَه) گُوت: نَه وَسَآنَه، بَلْکِيْ خُدَآيِيْ وَهْ خُدَآيِيْ آژْد وَ نَآسِيْبَآنَآنَه. آوِيْ گُوْ آوْ نَآفِرَآنْدِنَه وَ آژْ زِيْ لِسَرْ فَاَنَّا زِ شَاهِدَانِم.
۵۷. آژْ بَخْدِيْ صُونْد دِخُوْمْ گُوْ پِشْتِيْ هُونْ پِشْتْ مِّنْ بَكْفَنْ وَهَرَنْ، آژِيْ پُوْتِيْ وَهْ بَشِيْکِنِم!
۵۸. اِبْرٰهٖمُ، آوْ پُوْتْ پَرَجَه پَرَجَه کِرِنْ، پُوْتِيْ مَزَنْ دَسْتْ نَدَآيِيْ بِيْهِيْشَا گُوْ آوْ خَلْکْ لِيْ فَاکِرِنْ.
۵۹. گُوتِن: کِيْ آفْ بِالْهِيْنْ مَه کِرِيَه، يِيْ آوْ کِرِيْ بِيْگَمَانْ آوْ زِ ظَالِمَآنَه.
۶۰. (زِ هَفْ رَه) گُوتِن: مَه بِيْهِيْسْتْ گُوْ جَوَانْکِيْ (بَخْرَآيِيْ) بَحْسَا وَآنْ دِيْکُرْ، زِيْ رَه دِهَاتْ گُوتِن اِبْرٰهٖمُ (هَبَه تَبَه وَيْ آوْ شِکَآنْدِنَه!)
۶۱. گُوتِن: نَآخُوَه دِجَه دَه اِبْرٰهٖمُ بِيْنِنْ پِشْبِرِيْ چَآفِيْ خَلْکِيْ، دَا گُوْ لِسَرْ يَآ گُوتِيْ آوْ شَاهِدْ بِنْ.
۶۲. (زِيْ رَه) گُوتِن: آيْ اِبْرٰهٖمُ، مَا تَه آفْ بَخْدَآيِيْنْ مَه کِرِيَه؟!
۶۳. گُوت: بَلْکِيْ فَيْ مَزِيْنِيْ وَآنْ آوْ کِرِيَه. دَه هِيْدِيْ زِ وَاَنْ بِيْرِيْسَنْ! آگُرْ (بِرَاسْتِيْ) آوْ دِيْقِيْنْ!
۶۴. لِهَمْبِرِيْ فَيْ يِکِيْ، هِشْيَارْ بُوْنْ وَ لِيْخُوَه زِفِرِيْنْ وَ زِ خُوَه رَه گُوتِن: هُونْ ظَالِمْ بَخُوَه نَه.
۶۵. پِشْتَرَه دِيْسَا لُکْفَرَا خُوَه فَاکِرِيَاْنْ وَ زِيْ رَه گُوتِن: تُوْ بَخُوَه زِيْ دِرَآنِيْ گُوْ آفْ پُوْتْ نَآپِيْشْنْ.
۶۶. اِبْرٰهٖمُ (زِ وَاَنْ رَه) گُوت: گُوْ وَلِيْ يَه، مَا هُونِيْ زِ بِلِيْ خُدِيْ وَآيِيْنْ گُوْ آوْ نَه دِيْکَارِنْ تُوْ فَيْدِيْکِيْ بَدِنْ وَهْ نَه زِيْ زَرَارْکِيْ بَدِنْ وَهْ دِيْجِيْنِيْنْ.

۶۷. أَفْ ژ وَه رَه بَه و ژ وَانْ پُوتِیْن کُو ژ بِلِی خُدِی هُونْ عِبَادَتِی وَانْ دِکِنْ! اَرِی مَآ هُونْ تِیْنَاگِهیژنْ (کُو آفْ پُوتْ نَه بَاتِی عِبَادَتِی نَه)?

۶۸. (ژ هَفْ رَه) گُوتِنْ: اَکَرْ هُونْ دِخَوَازَن تِشْتِکِی یِیْ بِکِنْ، وِی بِشَوِتِیْن وِ تَارِیکَارِیا اِلْهیْن خَوَه بِکِنْ!

۶۹. مَه گُوتْ: اَیْ اِگَرُو! لَسَرْ اِبْرَاهِیْم بَبَه هِنِیکَاهِی و سَلَامَتِی!

۷۰. وَانْ خَوَسْتْ (بِشَوَاتِی) دَحْفَکِی لَبَرْ اِبْرَاهِیْم دِیْن، لِنِیْلِی مَه آوْ کِرِنْ ژ یِیْن کُو (دِتَارْمَاجَا خَوَه دَه) زِیَانْ کِرَنَه.

۷۱. مَه آوْ و لُوطْ ژ وَانْ رَهَا کِرِنْ، مَه آوْ گِهَاندَنَه وِی وَارِی کُو مَه ژ خَلِکِی رَه بَخِیْر و یِیْرْ کِرِیَه.

۷۲. مَه (ژ کَرْمَا خَوَه) اِسْحَاقْ دَایِی و وَکْ بَخْشِیْشَکَه زِیْدَه یِیْ (دَاخَوَازَا وِی ژِی) یَعْقُوبْ دَایِی. مَه هَر یِکْ ژ وَانْ کِرِیَه (یِیْخَمْبَرِکِی) قَنْجِیکَارْ.

۷۳. مَه آوْ کِرَنَه پِیْشَوَا، بَقَرْمَآنَا مَه رِیَا رَاسْتْ نِیْشَانِی (خَلِکِی) دِیْن و مَه ژ وَانْ رَه پِیْخَامْ شَآنْدْ دَا کُو کَارِیْن قَنْجْ بِکِنْ، نِمِیْژِی بَدْرِسْتِی بِکِنْ و زَکَاتِی بِدِنْ و آوْ هَر ژ مَه رَه عِبَادَتْکَارْ بُونْ.

۷۴. مَه لُوطْ ژِی کِرَه پِیْشَوَا، مَه حِکْمَتْ و زَتَانِیْن دَابُویْی و مَه آوْ ژ وِی وَلاَتِی کُو (خَلِکِی وِی) کَارِیْن خَرَابْ دِکِرِنْ رِزْگَارْ کِرْ. بِیْگَمَآنْ خَلِکِی وِی وَلاَتِی کَارِیْن نَقْنَجْ دِکِرِنْ و ژِرِیْ دَرِکَتِی بُونْ.

۷۵. مَه لُوطْ خِسْتَه نَافْ رَحْمَا خَوَه، بِیْگَمَآنْ آوْ ژ قَنْجَانْ بُو.

۷۶. هِیْ بَرِی، نُوحْ ژِی گَارِی خُدَایِی خَوَه کِرْ (کُو آمْ وِی رِزْگَارْ بِکِنْ و گِلِی وِی هَلَاکْ بِکِنْ). مَه ژِی گَارِیْیَا وِی قَبُولْ کِرْ، پَاشِی مَه آوْ وِی خَلِکِیْن وِی (یِیْن کُو دِکْشِیْتِی دَه یِیْ رَه بُونْ) ژ تَنگَاسِیَا مَزْنْ رِزْگَارْ کِرِنْ.

۷۷. مَهْ اَوْ ژِ (شَرِی) وِی گِلِی کُو باوَرِی بَنَاتِتِن مَهْ نَدَنَانِیَن پَارَاسْت. یِیگَمَان اَوْ خَلَكِی نَقَنج بُو؛ ژِ بَرَفِی یِکِی مَهْ اَوْ تَفْ بِنَاف و خَرَق کِرَن.

۷۸. سَرِیَهَاتِیا دَاوُد و سُلَیْمَان ژِی دِیبرا وَاَن بِنَه، وِی دَمَا کُو دَر بَارِی چَانَدِیَکِی دَه حُکَم دِدَان، وِی دَمَا پَزِی هِنکَان بَشَفِی کِتَبُو نَافِی و زَرَار دَاوِیِی و اَم لِسَر حُکَمَدَا یِنَا هَر دِیاَن شَاهِد بُون و مَه پِی دِرَانی.

۷۹. مَه آف (حُکَمَدَا یِیَن) بَسَلِیْمَان دَاوِی زَنَانِیَن. مَه حِکَمَت و زَنَانِیَن دَاوِی هَر دِیاَن. مَه ژِ دَاوُد رَه چِیا و طِیر بَر دَسْت کِرَن کُو لَکَل وِی تَسْبِیح و حَمْدِی خُدِی دِکِرَن و مَه (آف) کِرَنه.

۸۰. مَه دَاوُد ژِ بُو وَه هِیَنی چِی کِرِنَا زِرْخَان کِر، دَا کُو (اَوْ زِرْخ) وَه ژِ شَرِی نَبَارِیَن وَه پَبَارِیَزَه. اَرِی مَا فِیجَا هُون شِی کِرِیا خُدِی نَاکِن؟

۸۱. مَه ژِ سُلَیْمَان رَه ژِی بَا یِی دِزَوَار (بَر دَسْت کِرِبو) کُو بَرَمَانَا وِی اَوْ دِچُو وِی وِلَاتِی کُو مَه بَخِیر و پِیَر کِرِبو و مَه بَهَر تَشْتِی دِرَانی.

۸۲. مَه ژِ سُلَیْمَان رَه هِن شِیطان (بَر دَسْت کِرِبوَن) کُو ژِ بُو وِی خَوَه نَوَاقِی دِکِرَن (کُو هَر دَر تَنَانِیَن) و ژِ یِلِی فِی هِن کَارِیَن دِن ژِی (نَافَا سَازِی) دِکِرَن. مَه اَوْ دِیَن چَا فِدِی رِی دَه دِگَر تَن.

۸۳. اَیوب ژِی، دَمَا گَازِی خُدَا یِی خَوَه کِر؛ (خُدِیو!) دَر دِکِی گِرَان بِمِن گَرِیَه و تُو دِلَوَاقُتَرِیَنی دِلَوَاقَانِی!

۸۴. فِیجَا مَه دُعَا یا اَیوب قَبُول کِر، اَوْ دَر دِی پِی گَرِی مَه ژِی بَر و مَه کَسِیَن مَلا وِی

۱ خُدِی آف تَابِت ژِ سوره یس سَبَا بَنَاتِیا ۱۰-۱۱ ی «...و مَه ژِیَرَه هِسِن ژِی نَرَم کِر. (مَه ژِ مَالِبَاتَا دَاوُد رَه گُوت): زِرْخِیَن فِرَه چِی کِن، فَسَلَا وَاَن بَانَدَاژِ یِکِن و کَارِیَن هِیژَا یِکِن، یِیگَمَان اَز لِسَر یا کُو هُون دِکِن بِنِرِم» تَفْسِیر کِرِیه. یَعْنِی ژِ وِی هِسِیَن کُو مَه ژِ بُو تَه نَرَم کِرِیه زِرْخَان بَهوَنه.

(کچ و کُرين وى)، دِکَلْ فَاَن زِي بِقَاسِي وَاَن هِنَكِي دِن زِي، زِ دِلُو فَاَتِيَا خَوَه دَانِي،
دَا کُو عِبَادَتْکَار دِبيرَا خَوَه بِيَنَن وِ بِيَهِنَا خَوَه فَرِه بِيَكُن.

۸۵. اِسْمَاعِيل، اِدْرِيس وِ ذُولْکِفَل زِي دِبير بِيَنَه کُو آف هَمُو زِي زِ صَبْر کِيشَان بُون.

۸۶. مَه اَوِ خِسْتَن نَاف رَحْمَتَا خَوَه، تَقَرُّ اَوِ زِ صَالِحَان بُون.

۸۷. ذَالْتُون (يُونُس) زِي دِبير بِيَنَه؛ اَوِ بِيَهِيَس (زِ نَافَا گِلِي خَوَه) چُو، زِ وِي وَه يَه کُو
اَمِي لِي نِگَرَن (وِي تَنگَرَا زِ نِگَن). پَاشِي دِنَافَا طَارِيَتِيَان دَه (طَارِيَتِيَا شَقِي، طَارِيَتِيَا
دَرِيَايِي وِ طَارِيَتِيَا دِزْکِي مَاسِي دَه) وَهَا نِيَا زِ کَر: (خُدِيئُو!) زِ تَه يِي فَه تُو اِلَه نِيَنَن،
زِ هَر کِيَا سِي تُو پَاک وِ پَاقِرِي، تَقَرُّ اَز زِ سِتْمَکَارَانِم!

۸۸. لِهْمَبَرِي فَي يَكِي مَه بَرگَرِيَنَا يُونُس پَرَرَانْد وِ مَه اَوِ زِ کَدَرِي رِزْگَار کَر وِ هَر وَهَا
اَمِي بَاوَرْمَنَدَان زِي رِزْگَار بِيَكُن.

۸۹. زِکَرِيَا زِي دِبير بِيَنَه کُو اَوِ وَهَا لَبَر خُدَايِي خَوَه گَرِيَا (وِ گُوت): خُدَايِي مَن! مَن
بَتَنِي نَهِيَلَه وِ تُو چِيَتِرِيَنِي مِيرَا تِگَرَانِي.

۹۰. مَه بَرگَرِيَنَا زِکَرِيَا زِي پَرَرَانْد وِ مَه يَحْيَا دَايِي وِ مَه زِي رَه زَنَّا وِي زِي دُجَانِي کَر
(کُو بَرِي اَوِ دُجَانِي نَدِيُو). بَرَا سَتِي وَاَن دِکَارِيَن قَتِيَج دَه دِلَزَانْد، زِ تَرَسَا عَذَاب وِ
بِهِيَقِيَا قَتِيَجِيَن مَه لَبَر مَه دِگَرِيَاَن وِ وَاَن (بِعِبَادَتِي) خَوَه زِ مَه رَه خَوَه دِشْکَانِدَن وِ
لَبَر فَرْمَانِيَن مَه نَامَادَه بُون.

۱ دَفِي نَايَتِي دَه دَهْقُوكَا «..فَطَنَ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ» دَه پِيَفَا «نَقْدِرَه» مَه بَتَنگَرَايِي مَعْنَه كِرِيَه. زِ سُورَه يٰۤاَنۡبِيَا
رَعْدُ نَايَتَا ۲۶ ي «خُدِي كِي بِيِي رَزَقِي وِي فَرِه دِكِه وِ كِي زِي بِيِي رَزَقِي وِي تَنگ دِكِه..» وِ سُورَه يٰۤاَنۡبِيَا
طَلَا نَايَتَا ۷ ي «يِي دَسْتَفَرِه بِلَا نَفَقِي لِگُورِي دَسْتَفَرِهِيَا خَوَه بَدَه. كِسِي دَسْتَنگ زِي زِ مَالِي كُو خُدِي
دَايَه وِي، بِلَا نَفَقِي بَدَه..» دَلِيل وِ نِيَشَانَه لِسَر فَي مَعْنِي.

۹۱. اَوِ پِرڪَا ڪُو نَامُوسَا خَوَهٗ بَعَثَتْ پَارَاسْتِيَهٗ زِي (دَبِيرِ بِيْنَهٗ)؛ فَيَجَا قَاصِدِي مَهٗ جَبْرِيلُ بَاْمَرِي مَهٗ پُفْڪِرِي (اَوِ بَعِيْسَا دُجَانُ بُو) وَ مَهٗ اَوِ وَ كُرِي وَي زِي خَلِكِي رَهٗ كِرُنْ نِيْشَانُ.^۱

۹۲. بِيْگَمَانُ دِيْنِي فَاَنْ يَخْمَبِرَانُ يَكْ دِيْنَهٗ (ڪُو اَوِ اِسْلَامَهٗ) وَ اَزْ زِي خُدَايِي وَهٗ مَهٗ، نَاخَوَهٗ زِي بُو مِنْ عِبَادَتِي بَڪُنْ.^۲

۹۳. (اَلَيْلِي پِيروِيَن يَخْمَبِرَانُ) دِنَافْ خَوَهٗ دَهٗ، دَرِ بَارِي ڪَارِيَن (دِيْنِي) خَوَهٗ دَهٗ بَهْفَ ڪَتْنِ. اَوِ تَفْ دِي لِمَهٗ فُگَرَن.

۹۴. اِيْدِي ڪِي ڪُو ڪَارِيَن فَنَجْ بَڪَهٗ وَ اَوِ باوَرْمَنْدُ بَهٗ، فَيَجَا خَبَاتَا وَي وَنْدَا نَابَهٗ. بِيْگَمَانُ اَمِ وَي زِي رَهٗ دَنَفِيْسِن.

۹۵. نَهٗ پِيْگَانهٗ لَسَرِ خَلِكِي وَلَا تِيڪِي ڪُو مَهٗ اَوِ بَرَبْتَهٗ هَلَاڪِي ڪُو جَارَڪَهٗ دِنِ اَوِ فُگَرَنَهٗ دِنْيَايِي.

۹۶. حَتَا وَخْتِي پِيْشِيَا يَاجُوْجُ وَ مَاجُوْجَانُ فَدَبَهٗ وَ اَوِ زِي هَرُ جِهِي بِلَنْدُ فَهٗ دَاڊِڪَشَنُ، تِيْنِ.

۹۷. دَمَا پِيْاَنَا حَقْ (قِيَامَتُ) نَزِيڪُ بُو، دِجَهٗ دَهٗ اَوِ ڪَسِيْنُ ڪُو ڪَافِرُ بُونَهٗ چَافِيْنُ وَ اَنْ بَلُوْقُ دِيْنِ! (دِيْبِيْنُ): وَ اَخْ لِحَالِي مَهٗ بَهٗ! بَرَاْسَتِي هَايَا مَهٗ زِي فَي (رُوْڙِي) تَنَهٗ بُو، بَلْڪِي زِيْدَهٗي فَي زِي اَمِ ظَالِمُ بُونُ.

۹۸. (گَلِي مُشْرِڪَانُ) بِيْگَمَانُ هُونُ وَ اَوِيْنُ ڪُو زِي بِلِي خُدِي وَهٗ اَوِ دِحَبَانِدِن اَرْدُوِيِي دُوْرَهِي نَهٗ. هُونِي (دِگَلُ وَ اَنْ) هَرِيْنِي.

۱ دَمَعْنَا فَي تَآيْتِي وَ تَآيْتَا ۱۲ زِي سُوْرَهٗيَن تَحْرِيْمُ دَهٗ گَلْڪُ ڪَسُ ڪَتْنَهٗ شَاشِيِي. يَعْنِي زِي فَي جُمْلِيِي «مَهٗ زِي رُوْجِي خَوَهٗ پُفْ ڪِرِي» مُخَالِفُ مُرَادَا خُدِي فَهْمُ دِڪُنْ. دِيْبِيْنُ: خُدِي زِي رُوْجِي خَوَهٗ: اَوِ رُوْجِي ڪُو نَفْسَا خُدِي يَهٗ پُفْ ڪِرِي. اَفْ باوَرِيڪَهٗ پُوْجُ وَ باطَلَهٗ. مَعْنَا تَآيْتِي آفَهٗ: مَهٗ اَمَرِي قَاصِدِي خَوَهٗ جَبْرِيلُ ڪُرُ ڪُو پُفِيڪِي بَرُ خَافِڪَا وَي. جَبْرِيلُ پُفْڪِرِي، فَيَجَا مَرِيْمُ بَعِيْسَا دُجَانُ بُو.

۲ دِ تَآيْتِي دَهٗ «اَفْ اَمْتَا وَهٗ يَكْ اَمْتَهٗ» دَرَبَاسُ بُو. مَهٗ زِي اَوِ ب «اَفْ دِيْنِي وَهٗ يَكْ دِيْنَهٗ» مَعْنِي ڪِرُ. مُرَادُ بَاْمَتِي دُفَرُ دَهٗ دِيْنَهٗ، شَرِيْعَتَهٗ. وَاطِبَا تَآيْتِي وَهٗا چِيْدَبَهٗ: بَرَاْسَتِي زِي اَفْ دِيْنِي وَهٗ دِيْنِي بَنِي يَهٗ. اَوِ زِي، زِي هَرُ تَالِي فَهٗ تَوْحِيْدَا خُدِي يَهٗ وَ باخْلَاصِي پِيْگَمَانِيْنَا فَرْمَانِيْن وَي يَهٗ. زِي سُوْرَهٗيَن زُخْرُفُ تَآيْتَا ۲۲ ي «...مَهٗ بَافُ وَ باپِيْرِيْن خَوَهٗ لَسَرُ فَي اَوَلِي دِيْنِيَهٗ» فَي مَعْنِي تَكَزُّ دِڪَهٗ.

۹۹. اَکَرۡ بَرَاۡسَتٰی اَوْ خُذَا بُوۡنَا دِیۡ نَچُونَا دُوَرَهٗی. حَالۡ اَفَهٗ کُوۡ اَوْ تَفۡ دِ دُوَرَهٗی دَهٗ سَرَاقَتِی نَهٗ.

۱۰۰. دِدُوَرَهٗی دَهٗ، ژِ وَاۡنَ رَهٗ (ژِ بَرۡ دَرُوَارِیَا عَذَابِی وِی) نَالۡنَالِکَهٗ پَرۡ دَرُوَاۡرَ هِیَهٗ وِ اَوْ لَوِیۡ دَرِی (تَهٗ تَشَتِی) نَابِهَیۡزَنۡ.

۱۰۱. بِيۡگَاۡنَ اَوِیۡنَ کُوۡ بَرِی نَهَا مَهٗ ژِ بُوۡ وَاۡنَ پِيۡمَاۡنَا رِنۡدِیۡ دَاۡیَهٗ، اَوْ ژِ دُوَرَهٗی دُوَرَنۡ.

۱۰۲. اَوْ قِيۡزِيۡنَا دُوَرَهٗی ژِی نَابِهَیۡزَنۡ، دِنَاۡفَا نَعۡمَتِیۡنَ کُوۡ دِلِیۡ وَاۡنَ بِيۡزِیۡ دَهٗ هَرۡ وِ هَرۡ دِمِیۡنَنۡ.

۱۰۳. تَرۡسَا مَرَنۡ ژِی (يَا رُوۡزَا قِيَامَتِی) وَاۡنَ عَمۡگِیۡنَ نَاکَهٗ. مَلَاۡيِکَتۡ وَاۡنَ پِیۡشَوَاۡزِی دِکِنۡ (وِ ژِ وَاۡنَ رَهٗ دِیۡبِزَنۡ): هَا اَفَهٗ، اَوْ رُوۡزَا وَهٖ يَا کُوۡ پِيۡمَاۡنَا وِی ژِ وَهٖ رَهٗ هَاتِبُوۡ دَاۡیَنۡ.

۱۰۴. وِی رُوۡزَا کُوۡ اَمِیۡ تَاسَمِیۡنَ بِيۡیِجَنۡ مِیۡنَا بِيۡجَانِدِنَا رُوۡپِلِیۡنَ کِیۡتِبَانۡ؛ اَمِیۡ دِیۡسَا مَرُوۡفَانۡ قَرِیۡنَنۡ کَا چَاوَا جَارَا پِیۡشِیۡنَ مَهٗ تَاۡفِرَاۡنِدُبُونۡ. اَفۡ پِيۡمَاۡنَکَهٗ لِسَرۡ مَهٗ یَهٗ، بِيۡگَاۡنَ اَمِیۡ (پِيۡمَاۡنَا خَوَهٗ) بِيۡجَهٗ بِنِنۡ.

۱۰۵. صُوۡنَدۡ بَهٗ، مَهٗ پِشَتِی تَوَرَاتِی دِ زَبُوۡرِیۡ دَهٗ ژِی نَفِیۡسِی؛ بِيۡگَاۡنَ عَقَدِیۡنَ مِۡنَ یِیۡنَ قَنۡجِیۡکَارۡ دِیۡ یِیۡنَ وِیۡرَتِیۡنَ اَرۡدِیۡ.

۱۰۶. هَا دِفِیۡ (قُرۡآنِی) دَهٗ، ژِ بُوۡ خَلۡکِکِی کُوۡ بَدَرِیۡسَتِی عِبَادَتِیۡ مَهٗ بَکَهٗ پَنۡدَکَهٗ پِیۡکِیَاۡسِی وِ تَکُوۡزۡ هِیَهٗ.

۱۰۷. (هٰی مَحَمَّدُ!) مَهٗ تُوۡ شَانۡدِیۡ بَسۡ دَا کُوۡ تُوۡ ژِ هِیۡیَاۡنَ رَهٗ یِیۡ رَحَمَتۡ.

۱ دِ فِیۡ تَاۡیَتِیۡ هَاتِیَهٗ کُوۡتِنۡ: مَلَاۡيِکَتۡ وَاۡنَ پِیۡشَوَاۡزِیۡ دِکِنۡ. خُدِیۡ اَفۡ پِیۡشَوَاۡزِیۡکِرَنۡ ژِ سُوۡرَهٗیۡ فُصَلَتۡ دِ تَاۡیَتَا ۳۲-۳۰ دَهٗ «بِيۡگَاۡنَ اَوِیۡنَ کُوۡ دِیۡبِزَنۡ: «پَرُوۡرَدۡگَارِیۡ مَهٗ خُدِیۡبَهٗ»، پَاشِیۡ خَوَهٗ رَاسَتۡ وِ دُرُسَتۡ دِکِنۡ؛ (لَبَرۡ مَرِنِ) مَلَاۡيِکَتۡ بَسَرۡ وَاۡنَ دَهٗ تِیۡنَ (دِیۡبِزَنۡ) مَتَرَسَنۡ، عَمۡگِیۡنَ مَبَنۡ وِ بُوۡیۡ بَهۡشَتَا کُوۡ سُوۡزَا وِی ژِ وَهٖ رَهٗ هَاتِیَهٗ دَاۡیِیۡنَ، دِلۡشَادۡ یِیۡنَ! اَمۡ لَزِیَاۡنَا دِیۡتَاۡیِیۡنَ وِ لِنَاخِرَتِیۡ ژِی دُوَسَتۡ وِ پِشۡتَگَرِیۡنَ وَهٖ نَهٗ، دِ بَهۡشَتِیۡ دَهٗ تَشَتِیۡ کُوۡ دِلِیۡ وَهٖ بِيۡزِیۡ وِ یَا کُوۡ هُوۡنَ یَفِیۡنَ، ژِ بُوۡ وَهٖ هِیَهٗ. اَفۡ قَدِرۡگَرِیۡنَ وِ مَارُوۡفَانِیۡکَهٗ ژِ جَمۡ خُدِیۡ یَهٗ، اَوِیۡنَ کُوۡ گَنۡهَوِیۡرَهٗ، دِلُوۡفِیۡنَهٗ»

۱۰۸. (ژ پُوتِهَرِستَان رَه) بِيِيْزَه: بِيِيْگَان وَحِيَا كُو ژ مِّن رَه هَاتِيَه بَس آفَه؛ خُدَايِي وَه بَس خُدَايِكِي بَنِيَنِي يَه، فَيِيَجَا (ژ فَرَمَانِيَن وَي رَه) بَرْدَسْتُ بِيِيْن.

۱۰۹. آگَر كُو اَو بَرِي خَوَه (ژ اسلامِي) فَكْرِيَن، اِنْدِي (ژ وَاَن رَه) بِيِيْزَه: مِّن، هُون هَمُو بَقَرَمَانِيَن خُدِي وَكْهَفْ نَاگَاهْدَار كِرَن. اِنْدِي اَز نَزَانِم اَو جَفَانِي كُو پِيَا نَا وَي ژ وَه رَه هَاتِيَه دَايِن نِيْزِيكَه، يَان ژِي دُورَه.

۱۱۰. بِيِيْگَان خُدِي بَكُوْتِنَا اَشْكِرَا و بِيَا كُو هُون فَدِشِيرِن ژِي دِرَانَه.

۱۱۱. اَز نَزَانِم بَلَكِي ژِي اَو (پَاشَخِسْتِنَا عَذَاب) ژ وَه رَه اِمْتِحَانَك بَه (كََا هُونِي چَاوَا تَقْبِيْگِرَن) و دِيَه كُو حِيَانِي دَمَكَه نَافِلِيكِرِي خَوَشِيَك بَه ژِي.

۱۱۲. (پِيْخَمْبَر) كُوت: خُدِيُو! دِنَافْبِرَا مِّن وَ فَاَن دَه بَحَقِي حِكَم بَكَه. خُدَايِي مَه يِي رَحْمَن لِهْمَبَرِي يَا كُو هُون دَرَبَارِي مَه دَه دِيِيْزَن، نَارِيكَارِي مَه يَه.

۲۲. سوره یٰحٰجَّ

سُورَه يٰحٰجَّ (حَجَّ)، حَفَتِي وَ هَشْت (۷۸) نَآيْتَه. ژ نَآيِنَا ۱۹م وَ يِي دَه شَسْ نَآيْت لِمَدِينِي، يِيْن دِن ژِي لِمَكِّي دَاكْنَتَه. ژ بَر كُو دِفِي سُورَه يِي دَه بَحْسَا حَجِّي تِي كِرَن ژِي رَه سُورَه يِي حَجَّ هَاتِيَه كُوتُن.

بِنَآفِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. گَلِي مَرُوفَان! خَوَه ژ (عَذَابِي) خُدَايِي خَوَه پِيَارِيْزَن! بِيِيْگَان اَرْدَهْزَا رُوزَا قِيَامَتِي بُوِيْرَكَه مَرَنَه!

۲. رُوزَا كُو هُون وَي (اَرْدَهْزِي) بِيِيْن، هَر دَايِكَا شِيْرْدَار ژ شِيْرْمَا خَوَه بِيِيْهَآ دِيَه وَ هَر ژِنَا لِحَالِكِي بَرِي خَوَه دَافِيْزَه. تُو مَرُوفَان دِيِيْنِي كُو سَرَخَوَشِن. نَا! اَو نَه سَرَخَوَشِن، لِيِيْلِي عَذَابِي خُدِي پَر دُزَوَارَه!

۳. ژِ مَرُوفَانِ هِنِ هَنَه كُو دَر بَارِی خُدِی دِه بَی زَانَبُون گُفَتُوگُو دِكَن و دِدِن پَی هَر شَیْطَانِی رُكْدَار.

۴. حُكْم لِسَر شَيْطَانِ هَاتِيَه دَايْن؛ كِي كُوِي ژ خَو رَه بَكَه دُوسْت و نَارِيكَار، مُحَقَّق
 آوِي رِيَا رَاسْت لَبَر وُنْدَا بَكَه و آوِي بَرِي وِي بَدَه رِيَا نَاغَرِي بِيئْت.

گلي مړوځان! اگر هون ژ «ساغوبنا پشني مړين» گاندار بن، ښگان مه هون (پيشي)
ژ ناخي پشتره ژ دلويك ناف پشتره ژ خوينا مياندي پشتره ژ پارچيك گوشت كو
خلقيتا وي دنافبرا كفشبون و نكفشبونې ده بو نافرانديه دا كو ام (قدرتا خوه يا
پيسينور) ژ وه ره اشكرا بكن. ام، يا يقين حتا دمكه نافلكري دمالزاروكي ده
دهيلن پاشي امي وه زاروك (ژ زكي داييكن وه) دربخن، پشتره هوني بگهيژن
چاخي خرتيا خوه. هن ژ وه دمرن و هن ژ وه دي بمينن حتا پير و كال بين؛ حتاني
كو پشي او زانا بو او تشتكي نزانبه. تو سر عردي ژي ديني كو او هسك و هولا
يه، ليللي دما كو ام نافي دادخن سر عردي او دهزه و دنيخه (دورمه) و ژ هر
تخليتي شيناها سيجي درده خولي.

٦. أَفْ رَوْشَا هَاتِي كُوتِي، زِبَر كُو خُدِي أَوْ بِخَوَه حَقَه وَ يِي كُو مِرْيَان سَاغ دِكِه آوَه وَ
 آو لَسَر هَر تَشْتِي قَادَرَه.

۷. بِيَكْمَانَ رُوزًا قِيَامَتِي دِي وَرَه، فَتُكَمَانَ تَبَدَّه تَنَه وَ مُحَقَّقُ حُدِي مَرِيئِن دِگُورَان دَه
دِي فَرِيَنَه.

۸. هِن رِ مِرْوَثَانِ هَنَه كُو بِيَزَنَانِيْن، بِي رِيْبَر و بِي كَتِيْبَكِه رَوْنَاهِيَكِر دَر بَارِيْ خُدِيْ دِه تِيْدَكُوْشَن.

۹. رَبُّو (خَلَكِي) زَرِيَا حُدَيِّ دَرَحَه (بُقَرَتِي) لِكَلِيكَا خَوَه دِرْفَرَه (وَحَقِيي قَبُول نَاكَه). زَرِي
وَي رَه لَجِيهَانِي رَسَوَاتِيك هَيِه، لَقِيَامَتِي زِي اَمِي عَذَابِي شَوَاتُوك بُوِي بَدَن چِيَرَانَدَن.

۱۰. (ژئ ره تی گوتن): ها آف، ژ بر کار و کز یارین ته یه. تَقَرَّ خُدِی لِبْنَدِیْنِ خَوَه
ظَلَمِی نَاکَه.

۱۱. هِن ژ مَرُوفَان هَنَه کُو عِبَادَتِی خُدِی نَه ژ دِل دِکِن، فِیجَا اَکَر قَنَجِکَ لَوِی بِيَه یی
کِیْفَحُوش دِبَه و اَکَر بِلَايِک بَسَر دَه وَرَه رُوی خَوَه دِگَهَرِیَنَه (ژ دِیْن دَرْدِکَفَه). بِيَه یی
رُوشِی لِدُنْیَا و ثَاخِرَتِی زَبَان کِرِیَه. خَسَارَتَا أَشْکَرَا هَا آف بَخَوَه یه.

۱۲. آو ژ بِلِی خُدِی ژ وی یی کُو نَه دِکَاَرَه زَرَارِی بَدَه و نَه ژِی دِکَاَرَه فِیْدِی بَدَه وی
عِبَادَتِی دِکَه. هَا رِیْشَاشِیَا دُور آفَه.

۱۳. آو پَرَسْتِنَا یِکِی دِکَه کُو (لِگُورِی عَافِل) زَرَارَا وی ژ فِیْدِیَا وی نِیْزِیْکَتَرَه. آو (یی کُو
مَرُوشِی کَاْفِر پَرَسْتِنَا وی دِکَه) چِه پِیْس نَارِیْکَاَرَه و چِه پِیْس هَفَالَه!

۱۴. بِيِگَاَن خُدِی، دِی وَان کَسِیْن کُو بَاوَرِی ثَانِیْن و کَارِیْن قَنَج کِرِن بَخَه بِيَهْشِیْن کُو
دِیْنِی وَان رَه جَم دِهَرِکِن. بِيِگَاَن خُدِی تَشْتِی کُو بِيَه یی دِی بَکَه.

۱۵. چِه کَسِی گُمان بَکَه کُو خُدِی لِدُنْیَا و ثَاخِرَتِی دِی نَارِیْکَارِیَا پِیْخَمَبَر نَکَه، بِلَا
بِوَسَلِیْکِی بَگَرَه؛ بِيَال تَاسِیْأَنَه هَلِکِشَه، پَاشِی نَارِکَارِیَا کُو ژ زُور فَه تِی بِيَرَه. فِیْج
بِلَا بِنِیْرَه؛ گَلُو آف کَارِی وی یَا کُو وی ژِی هِیْرَس دِک ژ حَوْلِی رَادِکَه؟

۱۶. هَر وَهَا مَه قُرْآن بَنَایَتِیْن أَشْکَرَا هِنَارِیْتَه. تَقَرَّ خُدِی یی بِيَه یی رَاسْتَرِی دِکَه.

۱۷. آوِیْن کُو بَاوَرِی ثَانِیْنَه و یِیْن بُونَه جِهُو، صَابِیْن، فَله، مَجُوسِی و یِیْن مُشْرِک، بِيِگَاَن
خُدِی رُوزَا قِیَامَتِی دِی بِحُکْمِی خَوَه وَان ژ هَف بَقَتِیْنَه. بِيِگَاَن خُدِی لَسَر هَر تَشْتِی
شَهِیْدَه.

الشَّهِدُ: آوِی کُو لَسَر مَخْلُوقِی خَوَه حَازَر و زِیْرَفَانَه. لَسَر خَوَه بِيِکِنِی و دَادِرُورِی شَهِیْدِی دَدَه و دَمَا
بَاوَرَمَنَد وی یِک دَدِیْرِن لَسَر رَاسْتِیْتَا وَان شَهِیْدِی دَدَه و ژ بُو پِیْخَمَبَر و مَلَائِکَتَا ژِی شَهِیْدِی دَدَه.

خُدِی بَحْسَا أَوَّلِیْن لَسَر اَزْدِی دِکَه. کُو آو مُسْلِمَان، یَهُودِی، فَله، صَابِی، مَجُوسِی و مُشْرِکِن. خُدِی
رُوزَا قِیَامَتِی وَان لَهْف کُوم دِکَه و بُو حُکْمِی خَوَه یی عَادِل دِنَافِرَا وَان دَه حِکْم دَدَه. وَان ژ هَف

۱۸. مَا تُوْزَنَانِيْ اَوْيْنَ كُوْ لِتَاْسِيْمَاْنَا وَ اَوْيْنَ كُوْ لَا رِدِيْ نَهْ؛ رُوْزْ، هَيْفَ وَ سَتِيْرْ، چِيَا وَ دَارْ، حَيَوَانَ وَ كَلَكْ ژِ مَرُوْفَانْ ژِي، ژِ خُدِيْ رَه دِچِنْ سَجُوْدِيْ وَ ژِ گَلَكَاَن رَه ژِي عَذَابْ حَقْ بُوِيَه. خُدِيْ كِي رَيْنْ وَ يِّيَقِيْمَتْ بَكِه اِيْدِي تُو كَسْ تَنَه كُو قَدْرِيْ وَي بِيْگَرَه. بِيْگَمَاَن خُدِيْ يَا كُو بَقِيْ دَكِه.

۱۹. اَفْ هَرْدُو جِفَاتْ، (بَاوَرْمَنْدْ وَ كَاْفِرْ) دِرْزَا بَرِيْ هَفِيْنْ، دَرْ بَارِيْ خُدَايِيْ خَوَه دَه بَهْفْ كَنَنَه. فَيَجَا يِيْنْ كُو كَاْفِرْ بُوْنَه ژِ وَاَن رَه جَلِيْنْ ژِ نَاگَرْ هَاتَنَه دِرُوْتِنْ كُو بَسَرْ سَرِيْنْ وَاَن دَه ژِي نَافَا كَلِي دِيْ وَرَه رَزَانْدِنْ!

۲۰. بُوِيْ (نَافَا كَلِي) نَافْ وَ هِنَافِيْنْ وَاَن تِيْنْ حَلَاَنْدِنْ وَ چَرْمِيْنْ وَاَن (تِيْنْ بَرَاَشْتِنْ)!

۲۱. گَرُزِيْنْ هَسِيْنِيْ ژِي ژِ وَاَن رَه هَنَه!

۲۲. ژِ بَرْ حَمْ وَ عَذَابْ، هَر جَارَا كُو دِيْخَاوَزِنْ ژِ دُوْرَهِيْ دَرَكْفَنْ دِيْسَا لُوْرْ تِيْنَه فَاگَرَاَنْدِنْ وَ (ژِ وَاَن رَه تِيْ گُوْتِنْ): دَه عَذَابِيْ شَوَاطْ تَعْمْ بَكِنْ!

۲۳. يِيْگَمَاَن اَوْيْنْ كُو بَاوَرِيْ تَانِيْنْ وَ كَارِيْنْ فَنُجْ كِرَنَه خُدِيْ دِيْ وَاَن بَخَه بَهْشِيْنْ كُو دِيْنِيْ وَاَن دَه چَمْ دَهْرِكِنْ. اَفْ تِيْدَه بِيَاَزِيْنِيْنْ زِيْرْ وَ لُوْلُتَاَن تِيْنَه خَمِلَاَنْدِنْ وَ جَلِيْنْ وَاَن ژِي تِيْدَه ژِ هَفَرِيْشِمَه.

۲۴. بِيَالْ گُوْتِيْنِيْنْ هَرِيْ خَوْشْ فَه هَاتَنَه رَاَسْتَرِيْكَرِنْ وَ بِيَالْ رِيَا خُدَايِيْ حَمِيْدْ (پَسْنَاَنْدَه) فَه هَاتَنَه هِيْدَا يِيْكَرِنْ.

۲۵. يِيْگَمَاَن اَوْيْنْ كَاْفِرْ بُوْنَه وَ رِيَا خُدِيْ وَ مَسْجِدْ لِحْرَامِيْ لِبَرْ خَلِكِيْ دِرْگَرِنْ، اَوْ (مَسْجِدْ لِحْرَامْ) نَا كُو مَه اَوْ ژِ هَمُو مَرُوْفَاَن - يِيْنْ نَشْتَجَه وَ يِيْنْ ژِ دَرَفَه هَاتِنْ. رَه

صَافِي دَكِه: كَا كِي لِدُنْيَايِيْنْ لَسَرْ رِيَا رَاَسْتْ بُو وَ كِي لَسَرْ رِيَا شَاشْ بُو. خُدِيْ دِيْ وَاَن لَسَرْ كَرِيْنِيْنْ وَاَن جَزَا يَكِه. لُوْرَا خُدِيْ نَفَكِيْ عَمَلِيْنْ وَاَن نَفِيْسِيَه، تُوْمَاَرْ كَرِيَه وَ لَسَرِيْ بُوِيَه شَاهِدْ. ژِ بَرْ فِيْ يَكِيْ؛ دَاوِيَا نَابِيْ دَه «خُدِيْ لَسَرْ هَر نَشْتِيْ شَهِيْدَه» گُوْتِيَه.

وَكُفَّهِمْ كَرْتِيَهْ وَ اَوْ كَسِيْ دَكْعِيْ دَه بَسْتَمَكَارِي ژ رَاسْتِيْ آفَرِيْ بِيَهْ اَمِيْ عَذَابِكِي
جَانْسُوژ بُوِيْ بِيْدُنْ چِيژَانْدُنْ.

۲۶. دَمَا کُو مَه جَهِّيْ مَالَا خُدِيْ ژ اِبْرَاهِيْم رَه دِيَار کِرْ وَ (مَه ژِيْ رَه گُوْت): ژ مِّنْ رَه تُو
تَشْتِيْ هَمِيْشَكْ نَگِرَه وَ مَالَا مِّنْ ژ طَوَافَكِرَانْ، نَمِيژ کِرَانْ، رِکُوْعَكِرَانْ وَ سَجْدَبِرَانْ رَه
پَاقِرْ بَکَه.

۲۷. دِنَافْ مِرُوْفَانْ دَه ژ بُو چُوْنَا حَجِيْ گَازِيْ بَکَه کُو يِيْنْ پِيَا وَ يِيْنْ سَوَارْ لِسَرْ حَيَوَانِيْنْ
وَزَا وَ وَسْتِيَاِيْ ژ هَر رِيِيْنْ دُوْر فَه وَرِنْ جَمْ تَه (سَرْدَاْنَا کَعْبِيْ بَکُنْ).

۲۸. دَا کُو ژ بُو خَوَه (دِحَجِيْ دَه) بَرَزُوْنَدِيَاْنْ (اِيْنْ دِنِيَاِيْ وَ تَاخِرْتِيْ) بِيِيْنْ، دَا کُو نَافِيْ
خُدِيْ لِسَرْ شَرُژِيْکِرْنَا حَيَوَانِيْنْ قُرْبَانِيْ بِيِيژْنْ، اَوِيْنْ کُو مَه بَرَزَفِيْنِيْ دَايَهْ وَانْ. فَيَجَا
ژ (گُوشتِيْ) وَانْ بَخُوْنْ وَ بِيْدُنْ ژَارْ وَ خِرَآنَانْ ژِيْ.

۲۹. پَاشِيْ بِلَا قِرِيژَا خَوَه ژ سَر خَوَه رَاکِنْ وَ بِلَا قُرْبَانِيْنْ کُو لِسَرْ خَوَه نَزَرْ کِرَبُوْنْ بِيِيْنْ
جَهْ وَ بِلَا وِيْ مَالَا قَدِيْمْ (کَعْبِيْ) طَوَافْ بَکُنْ.

مَبَسْتُ ژ ژِيْبِرْنَا قِرِيژِيْ آفَهْ کُو پُوْرَا خَوَه کُرْ بَکُنْ، نِيْنُوکِيْنْ خَوَه ژِيْ بَکُنْ وَ خَوَه تَامْ
پَاقِرْ بَکُنْ.

۳۰. رَوَشْ آفَهْ؛ کِيْ کُو رِيژْ لِفَرْمَانِيْنْ خُدِيْ يِگِرَه، آفْ لِيْجَمْ خُدَايِيْ وِيْ ژِيْ رَه چِيْتَرَه.
(دِ دِيْنْ دَه اَوِيْ کُو حَرَامْبُوْنَا وَانْ) ژ وَه رَه هَاتِيَهْ خُوْنْدُنْ، اَوْ نَه تِيْدَه يَه، حَيَوَانِيْنْ
دِنْ ژ وَه رَه هَاتِيَهْ حَلَالْکِرِنْ. نَاخَوَه، ژ وَانْ بُوْتِيْنْ کُو اَوْ يِيْسِنْ خَوَه دُوْر يِگِرِنْ وَ ژ
شَادَرُوْرِيِيْ ژِيْ خَوَه بِيَارِيژْنْ.^۱

۱ (دِ دِيْنْ دَه اَوِيْ کُو حَرَامْبُوْنَا وَانْ) ژ وَه رَه هَاتِيَهْ خُوْنْدُنْ، اَوْ نَه تِيْدَه يَه، حَيَوَانِيْنْ دِنْ ژ وَه رَه هَاتِيَهْ
حَلَالْکِرِنْ. اَوِيْنْ کُو حَرَامْبُوْنَا وَانْ هَاتِيَهْ گُوْتِنْ ژ سُوْرَه يِيْنْ اَنْعَامْ نَایِنَا ۱۴۵ ی وِيْ بِيَاْنْ دِکَه: (رَسُوْلِيْ مِّنْ!)
بِيِيژَه: اَزْ دِ يَا کُو ژ مِّنْ رَه هَاتِيَهْ نَاگَاھِکِرِنْ دَه، ژ نَاخُوْر کِيْ رَه، رَاسْتِيْ تَشْتِيْ حَرَامْکِرِيْ نَایِيْمْ، ژ بِلِيْ

۳۱. ۛ دِيْنِيْن پُوْج بَرِيْ خَوَه فَكْرِيْنِيْن؛ بَرِيْ خَوَه بَدَن دِيْنِيْ خُدِيْ وَ زِيْ رَه هَقِيْشَكَانْ جِيْنِيْكَانْ. فَيِجَا كِي تَشْتَكِي ۛ خُدِيْ رَه يَكَه هَقِيْشَكْ، هَر وَكِي اَو ۛ تَاسْمِيْن كَتَبَه خَوَارِيْ، فَيِجَا طَيْرَكْ هِي لِهَوَا خَوَه لِيْ بَدَه، يَان زِي بَا وَي بَافِيْزِيْ جِهَكِي دُوْر وَ كُوْر.

۳۲. رُوْش آفَه؛ كِي، نِيْشَانِيْن خُدِيْ مَرَن بَدِيْرَه (ۛ حَكِم وَ فَرْمَانِيْن وَي رَه رِيْزْدَار بَه) يِيْگَاَن اَو ۛ تَقْوَا دَارِيَا دِلَانَه.

۳۳. ۛ بُو وَه دِوَانْ (حَيَوَانِيْن قُرْبَانِيْ) دَه، حَيَانِي دَمَكَه نَافَلِيْكَرِي (كُو دَمَا سَرَزِيْكَرَنَا وَآنَه) هِن فَيْدَه هَنَه (مِيْنَا سِوَارِيُون، شِيْر وَ هَرِيَا وَآن). پِشْتَرَه جِهِي قُرْبَانِيْكَرَنَا وَآن مَلا پِيْرُوْرَه (كُو اَوِي لِكْعِي يِيْن سَرَزِيْكَرَن).

۳۴. مَه ۛ هَر اُمْتِي رَه قُرْبَانِيْكَهَكْ دَانِيَه دَا كُو لِسَر سَرَزِيْكَرَنَا وَآن تَرَشَانْ (دَقَه، دَوَار، يَزِيْن) كُو وَكْ رِزَقْ مَه دَايَه وَآن نَافِيْ خُدِيْ يِيْن. (كَلِي مَرُوْفَان!) خُدَايِي وَه خُدَايِكِي يَكَه، فَيِجَا رَادَسْتِي بَر فَرْمَآنَا وَي يِيْن. مِرْگِيْنِي بَدَه وَآن كَسِيْن كُو ۛ بُو خُدِيْ خَوَه دِشِكِيْن وَ دِلِزْمَن!

۳۵. اَوِيْن كُو دَمَا (نَافِيْ) خُدِيْ تِيْ گُوْتَن، دِلِيْن وَآن دِلِرَزَه وَ دَمَا بَلَايَكْ پِي سَرِيْ وَآن خَوَه رَادِگَرَن، نِيْمِيْزِيْ بَنَآوَايِي پِيْدِيْ دِيْكَن وَ ۛ رِزْقِيْ مَه دَايَه وَآن (دِرِيَا خُدِيْ دَه) خَرَجْ دِيْكَن.

۳۶. مَه (قُرْبَانِيْكَرَنَا) حَيَوَانِيْن گَر ۛ وَه رَه كِرِيَه نِشَانِيْن دِيْنِيْ خُدِيْ، دِوَانْ دَه ۛ بُو وَه خِيْر وَ پِيْر هِيَه. نَاخَوَه دَمَا وَه لِسَر سِي لِنْگَاَن ۛ پِيَا سَرَزِيْكَرَن، لِسَر وَآن (نَافِيْ) خُدِيْ يِيْن وَ دَمَا كُو بَسَر كِيْلَكَا خَوَه فَه كَتَن (سَرَزِيْكَرَنَا وَآن هَاتَه جَه)، اِيْدِي زِيْ بَخُوْن وَ يِيْن خُوْدِيْ اَحْتِيَاج وَ يِيْن نَه خُوْدِيْ اَحْتِيَاج زِيْ بَدَن خَوَارَن. هَر وَسَا مَه آفَ حَيَوَان ۛ وَه رَه بَرْدَسْت كِرَنَه دَا كُو هُون سِيَاْسِيَا مَن بِيْكَن.

كُو مَرَاَر بَه يَان خُوِيْنَا هَرَكْ بَه يَان كُوْشْتَن بَرِيْز بَه، فَيِجَا يِيْگَاَن اَو چَل وَ پِيْسَن. يَان زِي يَفَرْمَانِشِكِيْنِي كُو نَه ۛ بُو خُدِيْ بِيْتَه سَرَزِيْكَرَن (اَو زِي چَل وَ پِيْسَن).

۳۷. نَهْ غُوشَتِيْ وَ اَنْ قُرْبَانَانَ نَهْ زِيْ خُوِيْنَا وَ اَنْ دِگِهِيْزَهْ خُدِيْ، لِيْبِلِيْ بَسْ تَقُوَهْ دَارِيَا وَهْ دِگِهِيْزِيْ. هَر وَهَّا خُدِيْ آفْ حِيَوَانْ زِيْ وَهْ رَهْ سَرْتَرَمْ كِرْنَهْ دَا كُوْهُونْ خُدِيْ مَزِنْ بَدِيْرَنْ وَ مَزْگِيْنِيْ بَدَهْ قَنْجِيْكَارِيْنْ رَاسْتْ وَ دُرِسْتْ!

۳۸. بِيْگَاَنْ خُدِيْ بَرَقَانِيَا يِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ ثَانِيْنَهْ دِكَهْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ زِيْ تُوْ خَاِيْنْ وَ نَانْگُورَانْ حَرْ نَاكَهْ.

۳۹. زِيْ بُوْ وَ اَنْ (بَاوَرْمَنْد) يِيْنْ كُوْ شَرِيْ وَ اَنْ تِيْ كِرِنْ زِيْ بَرْ ظُلْمَا كُوْ لَوَانْ هَاتِيْهْ كِرِنْ دَسْتُورَا وَ اَنْ (بِجَنْگِكِرِيْنِيْ) هَاتِيْهْ دَاِيْنْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ لِسَرْ ثَارِيْكَارِيَا وَ اَنْ قَادِرَهْ.

۴۰. اَوِيْنْ كُوْ بَسْ زِيْ بُوْ دِگُوْتِيْنْ: «پَرُوْرْدِگَارِيْ مَهْ «الله»، بَنْحَقِيْ زِيْ مَالِيْنْ خَوَهْ هَاتِيْهْ دَرْتَانِيْنْ. اَكْرْ خُدِيْ هِنْ مَرُوْفْ بِيْهَنْكَاَنْ نَدَا بَا ثَالِيْ، مِسُوْگَرْ دِيْ كَشِيْشْخَانَهْ، دِيْرْ، كَنِيْشْتْ وَ مَزْگَفْتِيْنْ كُوْ نَافِيْ خُدِيْ دَوَانْ دَهْ پَرْتِيْ گُوْتِيْنْ بِيْهَاتَانَا خَرَاكِرِنْ. كَسِيْ كُوْ ثَارِيْكَارِيَا (دِيْنِيْ) خُدِيْ بَكَهْ تَقَرْ خُدا زِيْ دِيْ ثَارِيْكَارِيَا وَ يِيْ بَكَهْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ هِيْزْدَارْ وَ دَسْتِهَلَاْتْدَارَهْ.

۴۱. اَوِيْنْ كُوْ اَكْرْ اَمْ لِسَرْ اَزْدِيْ دَسْتِهَلَاتِيْ بِيْدَنْ وَ اَنْ، دِيْ نِيْمِيْزِيْ بَشْكِلِيْ پِيْدِيْ بِيْكَنْ، زَكَاْتَا مَالِيْ خَوَهْ بِيْدَنْ، فَرْمَاْنَا بِقَنْجِيْ وَ نَهْيَا زِيْ نَقَنْجِيْ بِيْكَنْ وَ هَرْ زِيْ خُدِيْ رَهْ يِهْ اَنْجَاْمَا كَارْ وَ كِرِيَارَانْ.

۴۲. (يَا مُحَمَّد!) اَكْرْ اَوْبَتَهْ بَاوَرِيْ نِيْيِيْنْ، فَيِجَا بِيْگَاَنْ بَرِيَا وَ اَنْ گِلِيْ نُوحْ، عَاذْ وَ سَمُوْدْ زِيْ پِيْخَمْبَرِيْنْ خَوَهْ دَرُوْكَرْ دِيْرَاوُنْ.

۴۳. گِلِيْ اِبْرَاهِيْمْ وَ گِلِيْ لُوْطْ زِيْ (پِيْخَمْبَرِيْنْ خَوَهْ دَرُوْكَرْ دِيْرَاوُنْ).

۴۴. گِلِيْ مَدِيْنِيْ زِيْ (پِيْخَمْبَرِيْ خَوَهْ شُعْبِيْ) دَرُوْكَرْ دِيْرَاوُنْ. مُوسَا زِيْ دَرُوِيْنْ هَاتِيْوْ دِيْرَاوُنْ. فَيِجَا مَهْ مَهْلَتْ دَا كَاْفِرَانْ، بِيْشْتَرَهْ مَهْ اَوْبَعْدَا بْگِرِيْنْ، فَيِجَا (بِنِيْرَهْ) تَقَايِلِيَا مِّنْ لِّهْمْبَرِيْ وَ اَنْ كَا چَاوَا بُوْ؟

۴۵. کَلَّکَ وَلَا تَتَّبِعْ کُوْ خَلِکَیْ وَی ظَالِمٌ بُوْنَ مَهْ اَوْ هَلَاکَ کِرْنُ. فِیْجَا خَانِیْنِ وَاَنْ بَسْرَ هَفْ دَهْ
هَرَفِیْنَهْ وِیْرِ (یَنْ نَّافِی) بِيخودی نه و کوشکین دیواریلند و خوشک (پیکس مانه).

۴۶. اَرِیْ مَا اَوْ لِسَرِ اَرْدِیْ نَاگِرْنُ، فِیْجَا کُوْ ژ وَاَنْ رَهْ دِلْ هَبِنِ کُوْ یِیْ تَبِیْگِهْرَنَ وِیْ عِبْرَتْ
بِگِرْنُ وِیْ گِهْ هَبِنِ یِیْ سَخْ بِکِنُ وِیْ فَهْمْ بِکِنُ. فِیْجَا بَرَاْسِنِیْ کُوْرَاِیْ نَهْ کُوْرَاِیَا چَعْفَا
یَهْ، بَلْکِیْ کُوْرَاِیْ یَا دِلْیِ دِیْسِنِگَاَنْ دَهْ یَهْ.

۴۷. (یَا مَحْمَدُ!) اَوْ لَرَا هَاتِنَا عَذَابْ ژ تَهْ دِکِنُ. خُدِیْ هِیْچْ ژ پِیْپَا نَا خَوَهْ فَنَاگَرَهْ. بِيْگَاَنْ
رُوژکَهْ لَجْمْ خُدَاِیْ تَهْ، بَرَاْنِیْرِیْ هَرَاَرْ صَالِیْنِ کُوْ هُوْنِ دَرْمِیْرِنُ.^۲

۴۸. پَرِ وَلَا تَتَّبِعْ کُوْ (خَلِکَیْ وَاَنْ) ظَلَمْ دِکِرْنِ مِیْنِ مُهْلَتْ دَا وَاَنْ، پَاشِیْ مِیْنِ اَوْ (بِعَذَابْ)
هَلَاکَ کِرْنُ وِیْ فَاکَرْ هَرِ بِنَالْ مِیْنِ فَهْ یَهْ.

۴۹. بِيْیَزَهْ: گِلِیْ مَرُوْفَاَنْ! اَزْ ژ بُوْ وَهْ تَنِیْ هِشِیَارْ کَرِکِیْ اَشْکَرَا مَهْ.

۵۰. هَرِجِیْ اَوِیْنِ کُوْ بَاوَرِیْ نَانِیْنِ وِیْ کَارِیْنِ قَنَیْجْ کِرِنَهْ، ژ بُوْ وَاَنْ لَبِیُوْرِیْنِ وِیْ رِزْقِکِیْ بَرُوْمَتْ هِیْهْ.

۵۱. هَرِجِیْ اَوِیْنِ کُوْ پِیْشَبَاِیْیِیْ دِکِنِ دَا کُوْ دَنَّا تَتَّبِعْ مَهْ دَهْ مَهْ پِیْچَا رَهْ بِهِلِنِ، هَا اَوْ خَلِکِیْ
دُوْرَهْیِ نَهْ.

۵۲. مَهْ بَرِیَا تَهْ هَرِ چَقَاسْ رَسُوْلُ وِیْ نَبِیْکَ شَانْدِیْهْ، دَمَا وِیْ تِشْتَنَکْ دَاخَوَاَرْ کِرِیْهْ، شَیْطِیْنِ

۱ خُدِیْ تَعَالٰی دِ فِیْ نَائِتِیْدهْ بِنَاَنْ دَکَهْ وِیْ کَلَّکَ گُند وِیْ بَاَزَارْ بَسَدَمَا ظَلَمَا کُوْ کِرْنِ وِیْرَانْ کِرِیْهْ. وَاَنْ، اِنْکَاَرْ
خُدِیْ دِکِرْ وِیْ بِيْخَمْبِرِیْنِ وِیْ بَاوَرِیْ نَدَنَانِیْنِ، فِیْجَهْ اَوْ بُوْ سَدَمَا هَلَاکَا وَاَنْ وِیْرَانْ کِرِنَا بَاوَرِیْنِ وَاَنْ.
اَفْ وَاَطَهْ دِ گَلْکَ نَائِتَانْ دَهْ اَشْکَرَهْ وِیْ فِکِرِیْ هَاتِیْهْ. یَکْ ژ وَاَنْ ژ سُورَهٗ یِیْ طَلَاقْ دِ نَائِتَا ۸-۱۰ یِیْ دَهْ «کَلَّکَ
ژ خَلِکِیْ وَلَا تَتَّبِعْ ژ فَرْمَا نَا خُدَاِیْ خَوَهْ وِیْ بِيْخَمْبِرِیْ وِیْ دَرُکِنُ، فِیْجَا مَهْ اَوْ کِشَاَنْدِنِ حَسَابِکِیْ دُوْرَاَرْ وِیْ
مَهْ اَوْ بَعَزَابِکِیْ کَسَنَدِیْتِیْ جَزَا کِرْنُ. وَاَنْ جَزَاِیْ کَاَرْ وِیْ کِرِیَارِیْنِ خَوَهْ نَعْمْ کِرْنِ وِیْ دَاوِیَا رُوْشَا وَاَنْ ژِیْ
زِیَانَهْ. خُدِیْ ژ وَاَنْ رَهْ عَزَابِکِیْ دُوْرَاَرْ نَامَاَدَهْ کِرِیْهْ..»

۲ زَمَانْ، اِیْرَافِیْ یَهْ. نَخَاسِمْ گَاْفَا مَرُوْفْ دِخَوَاَرْ ژُوْ زَمَانْ دَرَبَاسْ بِنَهْ، اَوْ ژُوْ دَرَبَاسْ نَابَهْ بَلْکِیْ رُوژکْ
بِقَاسِیْ صَالْ وِیْ زَمَانَانْ دَرِیْژْ تِیْ گَاَنْکِرْنِ. اَفْ ژِیْ نِیْشَانْ دَدَهْ کُوْ زَمَانْ اِیْرَافِیْ یَهْ. هَرَاَرْ صَالِیْ کُوْ اَمْ
دَرْمِیْرِنِ لَجْمْ خُدِیْ بَقَاسِیْ رُوژکِیْ کِنَهْ. لَوْرَا پَارِچِیْکِیْ زَمِیْنِ یِیْ کُوْ ژ بُوْ خُدِیْ سِرِیْ وِیْ وِیْ بِنِیْ وِیْ
دِیَارْ کَرِیْ بَهْ تَنَهْ یَهْ. لِنَکْ خُدِیْ پِیْدَاوِیْیُوْنِ وِیْ هَرُوْهَرِیْ هِیْهْ.

هَرَّ حَوْلَ دَايَهٗ كُو تَشْتَكِي (فَسَادِيكِي، نَاسْتَنِيكِي) بَافِيْزَهٗ نَافَ دَاخَوَا وِي دَه. فَيَجَا
خُدِي يَ كُو پَلِيْدَ دَافِيْزَهٗ دِلِي وَنَ بُوْجَ دِكِه. يَشْتَرَهٗ خُدِي تَايِيْتَنَ خَوَهٗ بَسَاغْلَمِي بِيْجَه
دِكِه. خُدِي زَا نَا يَه، كَارَبَنَجَهه.

۵۳. (خُدِي فِي دَسْتُوْرِي دَدَه شَيْطَانِ) دَا كُو آو تَشْتِي كُو شَيْطَانِ زِيْدَهٗ دِكِه ژ بُو وَنِيْن
كُو دِلِيْن وَنَ دَه نَخُوْشِي (يَا نِيْفَاقِي) هَيَه وَ ژ بُو وَنِيْن كُو دِلِيْن وَنَ (بِيُوْتِيْرَسْتِي)
هَشْك وَ هُوْلَا بُوْيه بَكِه (نَافِيْگِيْنَا) جَرَبَانْدِيْن. يِيْگَمَانِ ظَالِمِ دَنَافِ اِخْتِلَافَكِه كُوْر دَه نَه.

۵۴. وَ دَا كُو آو كَسِيْن كُو زَنَانِيْن (قُرْآن) ژ وَنَ رَهٗ هَاتِيَهٗ دَايِنِ، بَرَانِن كُو آف (قُرْآن)
حَقَهٗ وَ ژ جَم خُدَايِي تَهٗ هَاتِيَهٗ هِنَارِيْن. فَيَجَا دَا كُو بَاوَرِي پِي بِيْنِن وَ دِلِيْن وَنَ پِي
تَارَامِ بِيَه. يِيْگَمَانِ خُدِي بَرِي وَنِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيْنَهٗ دَدَهٗ بَالِ رِيَا رَاسْتِ وَ دُرِسْتِ فَه.

۵۵. آوِيْن كُو كَافِر بُوْنَهٗ دَر بَارِي قُرْآنِي دَهٗ هَر دِنَافَا شِكْ وَ گَمَانِي دَهٗ نَه، حَيَانِي كُو ژ
نَشْكَاهٗ قِيَامَتِ بَسَرِ وَنَ دَهٗ يِي يَانِ ژِي عَدَايِي رُوْزَكِهٗ بِي خِيْر (كُو آو رُوْزَا قِيَامَتِي
يَه) بِيْتَهٗ وَنَ.

۵۶. وِي رُوْزِي حُكْمَرَانِي بَس يَ خُدِي يَه. آو دَنَافِ وَنَ (بَاوَرْمُنْدَ وَ كَافِرَانِ) دَهٗ حِكْمِ
دَدَهٗ. هَرَجِي آوِيْن كُو وَنَ بَاوَرِي تَانِيْنَهٗ وَ كَارِيْن قَنُجَ كِرْنَهٗ آو دَنَافِ بِيْهَشْتِيْنِ خُدَانِ
نَعْمَتِ دَهٗ نَه.

۵۷. هَرَجِي آوِيْن كُو كَافِر بُوْنَهٗ وَ بَاوَرِي بَنَايِيْتِيْنِ مَهٗ نَتَانِيْنَهٗ، هَا ژ بُو وَنَ عَدَايِي رِسَوَاكِرِ
وَ دِرْوَازِ هَيَه.

۵۸. آوِيْن كُو وَنَ دِرِيَا خُدِي دَهٗ هَجَرَتِ كِرْنَهٗ، يَشْتَرَهٗ ژِي هَاتِيَهٗ كُشْتِنِ يَانِ ژِي دُكُوْجَبَرِيَا
خَوَهٗ دَهٗ مَرْنَهٗ، يِيْگَمَانِ خُدِي دِي (لِيْهَشْتِيْنِ) رَزَقِي سِيْجِي بَدَهٗ وَنَ وَ يِيْگَمَانِ خُدِي
هَر آوَهٗ چِيْتَرِيْنِي رَزَقْدَارَانِ.

۵۹. خُدِي دِي وَنَ بَخَهٗ جِهَكِي كُو وَنَ مَمْنُوْنِ بِيْهِيْلَهٗ وَ يِيْگَمَانِ خُدِي هَر زَا نَا يَه، بِيْهَنْفَرَهٗه.

۶۰. رُوْشِ آفَهٗ؛ چِهٖ كَسِي كُو ظَلِمِ لِي هَاتِيَهٗ كِرْنِ خُدِي دَسْتُوْر دَايَهٗ كُو بَقَاسِي ظُلْمَا لِي

هَاتِيَهٗ كِرْنِ تَوَلَا خَوَهٗ فَكَّهٗ، پَشْتِي فَيِ دِيَسَا كُو اِيْرِيَش وَ ظَلَمَ لِيْ وَرَهٗ كِرْن، مُحَقَّقْ
خُدِي دِي تَارِيكَارِيَا وَي بَكَه. بِيْگَمَانْ خُدِي بَخْشَنَدَه يَه، گَنْهَرْ بِيْرَه.

۶۱. آفَا مَه گُوتِي رَاسْتَه؛ بَسَدَمَا كُو خُدِي شَفِي دِخَه سَر رُوژِي وَ رُوژِي زِي دِخَه سَر
شَفِي، بِيْگَمَانْ خُدِي بِيْهِيْرَه، بِيْرَه.

۶۲. آفَا مَه گُوتِي رَاسْتَه؛ بَسَدَمَا كُو بَرَاْسْتِي زِي خُدا، اَو هَر حَقِّ بَخَوَه يَه وَ اَوِيْن كُو ژ
بِلِي خُدِي پَرَسْتِنَا وَان دِيْكَن اَو تَقْ پُوچ (وَ باطِلِ اَن) وَ بِيْگَمَان يِي عَلِي يِي كَبِيْر هَر
خُدِي يَه.^۱

۶۳. مَا تُو نَزَانِي كُو خُدِي ژ عَوْرَانْ تَاف دَاخْسْتِيَه (وَ بُوِي تَافِي) اَرْدَ كَسْكَ وَ هِيْشِيْن
بُوِيَه. بِيْگَمَانْ خُدِي هُوْرِيْبِيْرَه، نَاگَا هَدَاْرَه.

۶۴. چِه تَشْتِيْن لَارْد وَ تَاسِيَا نَانْ هَنَه تَف يِيْن خُدِي نَه. بِيْگَمَانْ اَلَلَه، تَقَرَّ اَو، دَوْلَمَنَدَه،
هِيْزَا يِي پَسِنْدَا يِنِي يَه.

۶۵. اَرِي مَا تُو نَزَانِي خُدِي تَشْتِي دَارْدِي دَه هِيَه وَ اَو كَشْتِيِيْن كُو لِيْگُورِي فَوْمَا نَا خُدِي
دَرِيَا يِي دَه دِكْشِن ژ وَه رَه سَتُو خَوَار كِرْنَه. خُدِي تَاسَمِيْن رَادِرْگَه دَا كُو نَكْفَه سَر
اَرْدِي، ژ بِلِي كُو اَو دَسْتُوْر بَدَه. بِيْگَمَانْ خُدِي ژ بُو مِرُوْفَانْ رُوْفَه، رَحِيْمَه.^۲

۶۶. يِي كُو (ژ تَنِي) هُونْ سَاغ كِرْنَه خُدِي يَه. پَشْتَرَه دِي وَه بَمِرِيْنَه، پَاشِي دِيَسَا دِي وَه
سَاغ بَكَه. بِيْگَمَانْ اِنْسَانْ پَر نَانْگُورَه!

۶۷. مَه ژ هَر اُمْتِكِي رَه شَرِيْعَتْكَ (رِيْبَاژْكَ) دَانِيَه كُو اَو ژِي وَي بَكَارْ تِيْن. (يَا مُحَمَّدُ!)

۱. الْقَلِي: اَوِي كُو رُوْشَا وَي پِلَنَدَه، سَرْدَسْتِيَا وَي پِلَنَدَه وَ زَاتِي وَي پِلَنَدَه، هَر تَشْت دِيْن سَرْدَسْتِيَا وَي وَ
حَكْمَرَانِيَا وَي دَه يَه، تُو تَشْت دِسَر وَي رَه تَنِي.

الكَبِيْر: اَوِي كُو خُوْدِيِي مَزَنَاتِيِي يَه وَ ژ هَر تَشْتِي مَزَنَتَرَه.

۲. الرُّووف: اَوِي كُو رَحْم وَ دِلُوْفَانِيَا وَي پَر زِيْدَه يَه. دِدْنِيَا يِي دَه ژ بُو هَمِي مِرُوْفَانَه وَ لِنَاخَرْتِي ژ بُو هِنْكَانَه
كُو اَو وَلِيِي خُدِي يِي باوَرْمَنْدَن.

نَاخَوْهٖ بِلَا دِفْعٍۭ دَهٗ تُو كَسَّ بَنَهٗ رَهٗ تَتِنَكُوشَهٗ. تُو زِي (مِرُوْفَان) فَخُوِيَنَهٗ بَبَالْ خَدَايِيْ
خَوْهٗ فَهٗ. بِيَّگَمَانْ تُو دِرِيَكَهٗ رَاسْتُ وَ دُرُسْتُ دَهٗ يِي.

۶۸. اَگَرِ اَوْ بَنَهٗ رَهٗ مَنَاقَشِيْ بَكْنِ (ژِ وَاَنْ رَهٗ) بِيَّيَزَهٗ: خُدِيْ، بِيَا كُو هُونْ دِكْنِ بِيَّهْتَرِ دِرَاَنَهٗ.

۶۹. خُدِيْ، رُوژَا قِيَامَتِيْ دِنَاْفَبَرَا وَهٗ دَهٗ، دَرِ بَارِيْ وَاَنْ مِرَارِيْنْ كُو وَهٗ دِرِيْتِيَا هَفْ دِكْرِ دَهٗ،
دِيْ حُكْمِ بَدَهٗ.

۷۰. مَا تُو زِرَانِيْ كُو چِهٖ تَشْتِيْنِ لَارْدُ وَ تَاسِيَاَنَانْ هَنَهٗ خُدِيْ يِي دِرَاَنَهٗ؟ بِيَّگَمَانْ آفْ (زَانِيْنَا
خُدِيْ) دِكْتِيَّكِيْ دَهٗ (دِ لَوْحِ الْمَحْفُوْطِيْ دَهٗ) نَفِيْسَانْدِيْ يِهٖ وَ آفْ رَوُشْ لِبَرِ خُدِيْ
هِيَّسَانَهٗ.

۷۱. اَوْ ژِ بِلِيْ خُدِيْ عِبَادَتِيْ تَشْتِكِيْ دِكْنِ كُو خُدِيْ لِسَرِيْ تُو دَلِيْلِ دَانَخَسِيْتِيَهٗ وَ زَانِيَنَكَهٗ
وَاَنْ زِي يِي نِيْنَهٗ وَ ژِ بُو ظَالِمَانْ تُو تَارِيْكَارِ تَنَهٗ يِهٗ.

۷۲. دَمَا كُو تَايِيْتِيْنِ مَهٗ يِيْنِ اَشْكِرَا وَ رُوْنَكْرِ ژِ وَاَنْ رَهٗ تِيْنِ خَوْنِدُنْ، تُو دِيْ ژِ رُوِيِيْنِ وَاَنْ نَهٗ
رَاژِيُوْنِيْ (يَا لَهْمَبَرِيْ قُرْآنِيْ) بِيَّيِي. هِنْدِكْ دَمِيْنَهٗ كُو اَوْ اِيْرِيْشِيْ وَايِيْنِ كُو تَايِيْتِيْنِ مَهٗ
ژِ وَاَنْ رَهٗ دَخُوِيْنِ بَكْنِ. (ژِ وَاَنْ رَهٗ) بِيَّيَزَهٗ: مَا اَزْ ژِ وَهٗ رَهٗ يَا ژِ فَيِ (هِيْرَسْ وَ نَرَاژِيُوْنَا
وَهٗ) خَرَابَرِ بِيَّيَزِمْ؛ (اَوْ زِي) تَاگَرَهٗ! خُدِيْ، ژِ بُو وَايِيْنِ كُو كَاْفِرْ بُوْنَهٗ يِيَاَنْ يِي دَايَهٗ.
اَوْ، چِهٖ پِيْسْ وَاَرْگَهٗ!

۷۳. گِلِيْ مِرُوْفَانْ! ژِ وَهٗ رَهٗ دَرُبْ وَ مَسَلَكْ هَاتِيَهٗ دَايِيْنِ، فَيَجَا رُنْدِ لِيْ گُهْدَارِيْ بَكْنِ؛ اَوِيْنِ
كُو ژِ بِلِيْ خُدِيْ هُونْ پَرَسْتِيَا وَ اَنْ دِكْنِ وَ لِبَرِ وَاَنْ دِگَرِنْ، اَگَرِ اَوْ ژِ بُو وَيِ تَارْمَانْجِيْ
بِيْنِ جَمْ هَفْ زِي، اَوْ نِكَارِنِ مِيْشِكِيْ زِي بَتَاْفَرِيْنِ. اَگَرِ مِيْشِ تَشْتِكِيْ ژِ (دَسْتِيْ)
وَاَنْ بَرَفِيْنَهٗ، اَوْ نِكَارِنِ وَيِ زِي زِي فَاگَرِيْنِ؟! يِي كُو دَخَوَاَزَهٗ يِي چَاَرَهٗ يِهٖ وَ يِي كُو
ژِي تِي خَوْهَسْتِيْنِ زِي يِي چَاَرَهٗ يِهٗ!

۷۴. وَاَنْ بَتَاوَايِكِيْ بَاتِيْ خُدِيْ، قَدَرِيْ وَيِ نَكْرِيْتَهٗ. بِيَّگَمَانْ خُدِيْ هَرِ قَوِيَهٗ، عَزِيَزَهٗ.

۱ القَوِيْ: اَوِيْ كُو هَرِ زِي رَهٗ يِهٗ قُدْرَتَا يِي قَيْدُ وَ شَرْطُ دِگَلْ مَشِيْتِيَا يِيَكِيَاَسِي.

۷۵. خُدَيِ هَمْ زِ فَرِيْشْتِيَاَن هَمْ زِي زِ مِرْوَفَاَن قَاَصِدِ بَرَاَرِنْتَه. بِيْگَمَاَن خُدَيِ سَمِيْعَه، بَصِيْرَه.
 ۷۶. خُدَيِ، بِيَا كُو اُو دِكْن و بِيَا كُو اَوِي بَكْن زِي دَرَاَنه. هَمُو كَار و بَارِ لُخْدِي قَدِرْگَرْن.
 ۷۷. گَلِي يِيَن كُو بَاوَرِي ثَانِيَه! هِرَن رِكُوْعِي، هِرَن سِجُوْدِي، عِبَادَتِي خُدَايِي خَوَه بَكْن و قَنْجِيِي بَكْن دَا كُو هُون بَسَرِ بَكْفَن.

۷۸. دَبَر (دِيْنِي) خُدَيِ دَه بَرَاَسْتُ و دُرِسْتِي كَار و خَبَاتِي بَكْن. خُدَيِ (زِ بُو تَارِيكَارِيَا دِيْنِي خَوَه) هُون بَرَاَرِنْتَه. دِمَرَاَرَا دِيْن دَه وِي تُو زَحْمَتِي لَوَه بَارِ نَكْرِيَه. بَدْن پِي دِيْنِي بَافِي خَوَه اِبْرَاهِيْم. خُدَيِ، زِ بَرِي دَه و دُفَرْتَانِي دَه زِي هُون بَمَسْلَمَانِي نَافِ كَرِنَه. دَا كُو پِيْخَمْبَر (رُوژَا قِيَامَتِي) لِسَر وَه بِيَه شَاهِد و هُون زِي لِسَر مِرْوَفَاَن بِيْن شَاهِد. نَاخَوَه بَنَاوَايِي پِيْدِي نَمِيَز بَكْن، زَكَاتَا مَالِي خَوَه بَدْن و خَوَه بَخْدِي بَكْرْن. اُو دُوْسْتُ و تَارِيكَارِي وَه يَه، فَيَجَا اُو چِه خَوَش دُوْسْتَه، چِه خَوَش تَارِيكَارَه!

۲۳. سُوْرَه يِي مُؤْمِنُوْن

سُوْرَه يِي (مُؤْمِنُوْن)، (۱۱۸) صَد و هَزْدَه نَايْتَه. لِمَكْنِي ذَاكِنِيَه. فِي سُوْرَه يِي، نَخَاسَمُ ثَايْتِيْن وِي يِيْن پِيْشِيْن زِ بَرِ كُو بَحْسَا عِبَادَت، اَخْلَاق، سِلْوُك و نَعْمَتَاَن دِكِه كُو لِنَاخَرَتِي اُو بَاوَرْمُنْدِيْن بَقَاَن سَالِحَاَن دِي بَكْهِيْرَن وَاَن و لِيْجِيَهَانِي زِي بَكْهِيْرَن سَرَكْفَتِيْنِي، زِي رَه سُوْرَه يِي مُؤْمِنُوْن هَايْتَه كُوْتَن.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. بِيْگَمَاَن بَاوَرْمُنْد سَرَفَرَاَز بُوْنَه و گِهِيْشِيْنْتَه مِرَادَا خَوَه.

الْعَزِيْز: اَوِي كُو تَفَكْنِي وَاَتِيْن عَزِيْزِي زِي رَه يَه: سَرْدَسْتِيَا قُوْتِي، فَيَجَا يِي وِي تِيَك بِيَه نِيْتَه، سَرْدَسْتِيَا نِهْشَتِيِي، اِيْجَار نَه خَوَجِيِي تُو كَسِي يَه، سَرْدَسْتِيَا تِيَكِيْرَن، و سَرَكْفَتِيِي نَاخَوَه بِيْن دَسْتُوْرَا وِي تُو تَسْت خَوَه نَالَقِيْنَه. السَّمِيْع: اَوِي كُو بَكُوْتِنَا پَسْتِيْسِي وَا بَدْرِي، بَكُوْتِنَا اَشْكِرَه و يَا خِيَا بِيْهِيْرَه: بَلَكِي بَتَفَكْنِي دَنگَاَن اُو چَقَاس هُوَر و كِرْ بِنِ زِي و اَوِي كُو بَرَسَقَا لَافَاكَارَاَن دَدَه.
 البَصِيْر: اَوِي كُو دَعَالَا نَه لَبَرِ جَاف و يَا لَبَرِ جَاف دَه بِيْهِي هِيْتَاَن بِيْرُو دِيْدَقَاَنه، هَر چَقَاس اُو فَسَارَتِي و اَشْكِرَه، هُوَر و كِرْ بِنِ زِي.

۲. اَوَيْنَ ڪُو دِنِمِيْٓرَا خَوَه ڊَه بَتِرِسَن..
۳. اَوَيْنَ ڪُو بَرِي خَوَه ڙ ڪَلَفَاڙِيَان فَڊِگَرِيَن..
۴. اَوَيْنَ ڪُو زَكَاتَا مَالِي خَوَه ڊڊَن..
۵. اَوَيْنَ ڪُو نَامُوسَا خَوَه ڊِپَارِيَن..
۶. ڙ بِلِي هَٺَسَر و جَارِيِيَن وَان، اَو پِيگَارِڙِنڊَن..
۷. ناخَوَه ڪِي بِخَوَازَه ڙ ڦِي و وَر ڊَه هَرَه، ڦِيْجَا يِيَن ڪُو تَخُوِيِي (حَالِيِي) ڊَرَبَاس ڪِرَنه اَوَن.
۸. اَوَيْنَ ڪُو هَاي ڙ اَمَانَت و پِيَانِيَن خَوَه هَنَه..
۹. اَوَيْنَ ڪُو لِيْمِيْڙِيَن خَوَه مِقَانَه نَه..
۱۰. هَا اَفَن، اَوَيْنَ مِيْرَاتِرِگَر..
۱۱. اَوَيْنَ ڪُو فَرْدُوسِي مِيْرَاَنَه وَرڊِگَرَن و اَو تِيڊَه سَرَاڦَتِي ڊِمِيَن.
۱۲. صُونڊ به ڪُو مَه اِنْسَان ڙ حَرِيڪَه صَفَانڊِي ٺَاڦِرَانڊِيَه.
۱۳. پَاشِي مَه اَو ڪِرِيَه نُطْفَه (خُوِيَنپَارَه) و ڊِمَالْزَارُوڪِي ڊَه بِيْجَه ڪِرِيَه.
۱۴. پَاشِي مَه اَو نُطْفَه ڪِرِيَه خُوِيَنڪَه هِشَن، ڊِيِي رَه مَه خُوِيَا هِشَن ڪِرِيَه بِيْجَڪُ گوشت، مَه اَو بِيْجَڪُ گوشت ڪِرِيَه هِشَتِي (سِڪَلِيَت)، مَه اَو هِشَتِي بِيْگوشت ڪِرَاس ڪِرِيَه، پَاشِي مَه اَو ڪِرَه ٺَاڦِرَانڊِيڪِي ڊَن. ڦِيْجَا خُڊِي پِيَرُوَز و پِلَنڊَه ڪُو اَو سِيْجِيْتِرِيَنِي ٺَاڦِرِيْتِرَانَه.
۱۵. پِشَتِي ڦِي ڦَاسِي بِيْگَمَان هُونِي بِيْمَرَن.
۱۶. پِشْتَرَه، هُونِي رُوڙَا قِيَامَتِي تَقَر بِيْنَه ڦَرَانڊَن.
۱۷. صُونڊ به، مَه ڊَسَر وَه رَه حَقَّت ٺَاسِيَان ٺَاڦِرَانڊِيَه و اَم ڙ وَان نَه يِي هَايَن.
۱۸. مَه ڙ عَوَرَان بِيْپِشَان (لِگُوري پِيڊِڦِيِي) ٺَاڦَن ڊَاخِشَتِيَه، ڦِيْجَا مَه اَو ڊِ آرڊِي ڊَه ڊَايَه سِڪَنَانڊَن و بِيْگَمَان ڦُوْتَا مَه لِسَر بَرَنَا وِي ڙِي هِيَه.

۱۹. هَرَّوْهَآ بَوِّی (تَآفِی) مَهٗ ژ وَه رَهٗ بَاخْچِیْن خُرْمَهٗ وَ تَرِی تَآنِیْنَهٗ رَآسْتِی کُو ژ وَه رَهٗ دِوَآن بُوْسْتَانَآن دَهٗ گَلْک مِیَوَهٗ هَنَهٗ وَ هُونُ ژ وَآن دِخُونُ.

۲۰. مَهٗ (بَوِّی تَآفِی) ژ وَه رَهٗ دَارْک شِیْن کَرِیَهٗ (کُو آوَ دَارَا زَبُوْنِی یَهٗ) کُو لِچِیَا یِی سِیَا یِی چِیْدَبَهٗ. بَرِی وِی ژ بُو کَسِی کُو بَخَوَهٗ دَبَهٗ رُونُ وَ پِیَخَوَارُنُ.

۲۱. بِیْگَمَآن ژ بُو وَه دَتَرَشَانَ (دَفَهٗ، دَوَارُ وَ پَزُ) دَهٗ ژِی عِبْرَتُ هَنَهٗ. اَمَّ ژ یَا دِ زِکِیْن وَآن دَهٗ یَوَهٗ دِیْدُن فَخَوَارُنُ وَ ژ بُو وَه دِوَآن دَهٗ هِنُ فِیْدِیْن دِنُ ژِی هَنَهٗ، ژ بِلِی فِی هُونُ ژ (گُوشْتِی) وَآن ژِی دِخُونُ.

۲۲. هُونُ لِسَرُ وَآن وَ لِسَرُ کَشْتِیَانُ (بُسَوَارِی) تِیْنَهٗ هِلْگَرِیْن.

۲۳. صُوْنْدَبَهٗ کُو مَهٗ نُوْحُ ژ گِلِی وِی رَهٗ شَانْدُ. فِیجَا وِی (ژ وَآن رَهٗ) گُوت: آی گِلِی مِنْ! خُدِی بَحْبِیْنُ، ژ وِی پِی فَهٗ ژ بُو وَه تُو اَلِهٖ نِیْنُ. آری مَا هِی ژِی هُونُ خَوَهٗ نَآپَارِیْرُنُ؟

۲۴. فِیجَا (لِهْمَبَرِی فِی یِکِی)، ژ گِلِی وِی، گِرْگِرِیْن کُو کَافِرِیُونَهٗ (ژ پِیْرِوِیْن خَوَهٗ رَهٗ) گُوتُن: آوَ ژِی، تِنِی مَرُوْفِکِی عِیْنِی وِکِی وَه یَهٗ. آوَ دِخَوَازَهٗ لِسَرُ وَه خَوَهٗ قَرَهٗ بَکَهٗ. اَکَرُ خُدِی بَخَوَهٗ سَتَا (کُو پِیْخَمْبَرِکِی بَشِیْنَهٗ) مُحَقَّق دِی فَرِیْشْتِیْکُ بَشَانْدَا. مَهٗ تَشْتِکِی مِیْنَا فِی ژ بَآفُ وَ بَآیِرِیْن خَوَهٗ یِیْنِ پِیْشِی نَبِیْهَسْتِیَهٗ.

۲۵. آوَ زِلَامِکِی وِسَا یَهٗ کُو دِیْنِیْتِیْکُ پِی رَهٗ هِیَهٗ. نَاخَوَهٗ هِیَا دَمَکِی چَآفْدِیْرِیَا وِی بَکُنُ.

۲۶. نُوْحُ گُوت: خُدَا یِی مِنْ! ژ بَر کُو بَاوَرِی بَمِنْ نَتَآنِیْنُ نَآرِیْکَآرِیَا مِنْ بَکَهٗ!

۲۷. مَهٗ پِیَامُ دَا نُوْحُ کُو دِیْنُ چَآفْدِیْرِیَا مَهٗ دَهٗ وَ بِنَاوَا یِیْن کُو مَهٗ وَحِی ژِی رَهٗ رَاگَهَآنْدِیَهٗ کَشْتِی سَازُ بَکَهٗ. فِیجَا دَمَا قَرْمَآنَا مَهٗ (یَا بَهْلَاکَا وَآن) هَاتُ وَ تَآفُ ژ تَتُوْرِی زَا وَ پِیْرِی، ژ هَرُ جَنْسِکِی حَیْوَانَآن جُوْتِکِی وَ -ژ بِلِی وَآن کَسِیْن کُو قَرْمَآنَا مَهٗ بَهْلَاکِیْرِنَا وَآن هَاتِیَهٗ- مَالَبَاتَا خَوَهٗ ژِی بَخَهٗ کَشْتِی. دَرُ بَارِی وَآن کَسِیْن کُو ظَلَمُ کَرْنَهٗ لَبَرُ مِنْ قَتُ نَکَرَهٗ! بِیْگَمَآن آوَ تَقَرُ دِی بِنَهٗ بِنَتَآفِکِرُنُ.

۲۸. (اٰی نُوْحُ!) دَمَا تُو وَاوْ کَسِيْنُ کُو لِکَلْ تَه لِكَشْتِيْیَ بَجَهٗ بِيْنِ، وَهَا بِيْبِيْزَهٗ: حَمْدُ زِ
خُدِيْ رَهٗ بَه کُو اَم زِ بَرَکَا ظَالِمَانْ رَهَا کِرَن.

۲۹. دِيْسَا بِيْبِيْزَهٗ: خُدَايِيْ مِّنْ! مِّنْ لِّجَهْکِيْ پِيْرُوْز وِ بِيْرَکَتِ بَجَهٗ بِيْکَه وِ هَر تُوِيْیَ چِيْتِرِيْنِيْ
بِجَهْکَرَانْ.

۳۰. بِيْگَاَن دِفِيْ دَه (زِ بُو وَه) نِشَانْ هَنَه وِ بِيْگَاَن مَه اَوِ پِيْ جَرِيَانْدِنْ.

۳۱. پَاشِيْ لِدُوْفْ وَاَن مَه مِلَّتْکِي دِنِ نَانِيْ حُوْلِيْ.

۳۲. فَيِجَا مَه زِ نَافْ وَاَن بَخُوَه پِيْخَمْبَرْکُ زِ بُو وَاَن شَانْد، (زِ وَاَن رَه گُوْت): زِ خُدِيْ
رَه عِبَادَتِيْیَ بِيْکَن، زِ بِلِيْ وِيْ زِ بُو وَه تُو خُدَا نِيْنِنْ. اَرِيْ مَا هِيْ زِيْ هُوَن (زِ گَنَه وِ
شُرْکِيْ) خُوَه نَپَاَرِيْزَن؟

۳۳. گِرَه گِرِيْن گِلِيْ وِيْ اَوِيْن کُو کَافِرْ بُوْنَه، اَوِيْن کُو بَاوَرِيْ بَرُوْزَا نَاخَرْتِيْ نَتَانِيْن وِ
اَوِيْن کُو زِيَانَا نِعْمَتِيْن کُو مَه دَايِيْ وَاَن اَوِ زِيْ بَرِنْ، گُوْتِنْ: اَفْ زِيْ مِرُوْفْکِيْ وِکِيْ
وَه يَه: زِيْ يَا کُو هُوَن دِيْخُوَن دِيْخُوَه وِ زِيْ يَا کُو هُوَن فِدِيْخُوَن اَوِ زِيْ فِدِيْخُوَه.

۳۴. (گِرَه گِرَانْ گُوْت): اَکَرْ هُوَن بِيْگُوْتِنَا مِرُوْفْکِيْ وِکِيْ خُوَه بِيْکَن، مُحَقَّقْ هُوْنِيْ بِيْخَسِرِنْ.

۳۵. اَرِيْ مَا اَوِ (پِيْخَمْبَرْ) پِيْيَانِيْ دِدَه وَه وِ دِيْبِيْزَهٗ: دَمَا هُوَن مِرِنْ وِ بُوْنَه نَاخْ وِ هَسْتِيْ، هُوْنِيْ
جَارَکَه دِنِ (زِ گُوْرِيْنْ خُوَه) بِيْيَنَه دَرَانِيْن؟

۳۶. اَفْ پِيْيَانَا کُو زِ وَه رَه تِيْ دَايِنْ دُوْرَه، دُوْرَه!

۳۷. اَفْ زِيَانَا مَه بَسْ زِيَانَا فَيِ دِيْيَايِيْ يَه. اَمِيْ بِيْرِنْ وِ هَنَکِيْن دِنِ زِيْ دِيْ سَاغْ بِيْنِ (بِيْيَنَه
دِيْيَايِيْ) وِ پِشْتِيْ مِرِنِيْ اَم بَخُوَه دِيْسَا نَايِيْنَه فَرَانْدِنْ.

۳۸. اَفْ پِيْخَمْبَرْ بَسْ زِلَامْکَه، لِسَرْ نَافِيْ خُدِيْ دَرَوَانْ دِيْکَه. اَم بَخُوَه پِيْ نَبَاوَرِنْ.

۳۹. (پِيْخَمْبَرِيْ وَاَن) گُوْت: خُدَايِيْ مِّنْ! بَسْدَمَا کُو وَاَن بَاوَرِيْ بِيْمَن نَتَانِيْ نَارِکَارِيَا مِّنْ بِيْکَه!

۴۰. (خُدَيِّ زِيَّ رَه) گُوْت: دِدَمَكَه نِيْزِيك دَه اَوْ دِي (زِيْ بَرَكْفَرَا خَوَه) پُوْشَان بِيْن!

۴۱. فَيَجَا وَيِ قَيْرِبَا جَانْسُوْزِ بَرَاْسِيْ اَوْ گِرْتِيْ (و هَلَاك كِرِيْ). اِيْجَار مَه اَوْ كِرِيْ وَكِي قَاْفُوْكِين سَرِ نَافِي. دُوْرَبُوْنَا زِيْ رَحْمَا خُدَيِّ هَرُ زِيْ بَرَكَا ظَالِم رَه بَه!

۴۲. پَاشِي مَه لِدُوْفِ وَاَنْ هِنِ مِلَّتِيْنِ دِنِ نَانِيْنِ حُوْلِيْ.

۴۳. قَتِ اَمَّتْكَ نَه دِيْكَارَه دَمَا (هَلَاكَا) خَوَه بِيْش نَه زِيْ دِيْكَارَه بِيْش.

۴۴. پَاشِي مَه لِيْ هَفْ قَاْصِيْدِيْنِ خَوَه شَانْدِيْن. زِيْ كِيْزَانِ اَمَّتِيْ رَه قَاْصِيْدِيْ وَيِ هَاتِيْبَه، هَرُ بَاوَرِيْ پِيْ نَنَانِيْنَه. مَه زِيْ (دِهَلَاكِيْ دَه) اَوْ دَاْنَه دُوْفِ هَفْ و مَه اَوْ كِرِيْ مِزُوْلَاْهِيْ (كُوْ خَلْكُ دِيْجَقَاتَانِ دَه پِيْ مِزُوْلُ دِيْبَه). فَيَجَا هَلَاكُ وَ عَذَابُ زِيْ بُوْ مِلَّتِيْكِ بَه كُوْ بَاوَرِيْ نَاِيْنَه!

۴۵. يَشْتَرَه مَه مُوسَا وَ بَرَاِيْ وَيِ هَارُوْنِ بِيْمُعْجِزِيْيْنِ خَوَه وَ تَقِيْ دَلِيْلِيْنِ اَشْكَرَا شَانْدِيْن...

۴۶. بِيَالُ فِرْعَوْنُ وَ گِرَه گِرِيْنِ وَيِ فَه. فَيَجَا وَاَنْ خَوَه قُرَه كِرِ (و بَاوَرِيْ نَنَانِيْنِ) وَ اَوْ جِقَاتَكَه پُوْزِ بِلَنْدُ بُوْ.

۴۷. گُوْتِيْن: اَرِيْ مَا اَمِيْ بَدُوْ مِرُوْفِيْنِ وَكِي خَوَه بَاوَرِيْ بِيْنِ وَ رُوْشِ آفَه كُوْ خَلِكِيْ وَاَنْ زِيْ زِيْ مَه رَه خِرْمَتَكَارِيْنِ؟

۴۸. فَيَجَا وَاَنْ بَاوَرِيْ بُوَانِ نَنَانِيْ وَ بُوْنَه زِيْ يِيْنِ هَلَاكْبُوِيْ.

۴۹. صُوْنْدُ بَه، مَه كِيْتِيْبُ دَاِيَه مُوسَا دَا كُوْ اَوْ (زَارُوِيْيْنِ اِسْرَاِيْلِ بِيْن) رَاْسَتِرِيْ بِيْن.

۵۰. مَه كُرِيْ مَرِيْمِيْ (عِيْسَا) وَ دَاِيْكََا وَيِ زِيْ كِرِنَه نِيْشَانَكُ (لِسَرُ قُدْرَتَا خَوَه) وَ مَه اَوْ لِيْجَهَكِيْ بِلَنْدُ كُوْ خُدَاَنْ دَارُ وَ كَانِيْ يَه نَشْتِيْجَه كِرِيْن.

۵۱. گَلِيْ قَاْصِدَاَنْ! زِيْ خَوَارِيْنِيْنِ پَاكُ وَ حَلَالُ بَخُوْنُ وَ كَارِيْنِ قَنْجُ بَكِيْن. يِيْگَاَنْ اَزِ بِيَا كُوْ هُوْنُ دِكِيْنِ دِرَاْنِم.

۵۲. اَفْ دِيْنِيْ وَهٖ تَفَانٌ يٰڪُ دِيْنَهٗ، اَزْ رِيْ خُدَايِيْ وَهٖ مَهٗ، فَيَجَا (بِيْڪُنَايِنَا فَرْمَانِيْنَ مِّنْ وَ
بِدُوْرُبُوْنَا رِ قَدْخَبَانُ) خَوْهٗ رِ مِّنْ بِيَارِيْزُنْ.

۵۳. اِيْدِيْ اَوْ (اُمِّيْنِ بِيْخَمْبِرَانْ) دِڪَارِيْ دِيْنِيْ خَوْهٗ دَهٗ پَرَجَهٗ پَرَجَهٗ بُوْنَهٗ. هُرْ جِقَاتِ بِيَا
لِجَمْ خَوْهٗ دِلْخَوْشُنْ.

۵۴. فَيَجَا تُو حَيَانِيْ دَمَكِيْ وَاَنْ دِنَاثِ رِيْشَاشِيَا وَاَنْ دَهٗ بِيْهِيْلَهٗ!

۵۵. مَا رِ وَاَنْ وَهٖ يَهٗ كُوْ بُوِيْ مَالْ وَ زَاوُكِيْنْ كُوْ اَمْ دِدَنْ وَاَنْ...

۵۶. اَمْ رِ وَاَنْ رَهٗ لَزِيْ لِيْخِيْرَانْ دِيْڪُنْ؟ نَا، بَلْڪِيْ اَوْ تِيْنَاگِيْهِيْزُنْ.

۵۷. بِيْگَمَانْ يِيْنْ كُوْ رِ تِرْسَا خُدَايِيْ خَوْهٗ بَسَاوْ وَ بِيْتِرْسُنْ...

۵۸. اَوِيْنْ كُوْ بَاوْرِيْ بَتَايِيْتِيْنْ خُدَايِيْ خَوْهٗ تِيْنُنْ...

۵۹. اَوِيْنْ كُوْ رِ خُدَايِيْ خَوْهٗ رَهٗ تِشْتِكِيْ نَاڪِيْنْ هَقِيْشُكْ...

۶۰. اَوِيْنْ كُوْ يَا لِسَرْ وَاَنْ يِيْوِسْتَهٗ دِدَنْ دِگَلْ كُوْ دِلِيْنْ وَاَنْ بِيْتِرْسَهٗ رِ بَرْ كُوْ بِرَاسْتِيْ اَوِيْ
لِخُدَايِيْ خَوْهٗ فِكْرُنْ.

۶۱. هَا اَفِيْنْ هَانِيْ، لِيْخِيْرْ وَ قَنْجِيَانْ دِيْزَنْ وَ بَرِيْ خَلْڪِيْ خَوْهٗ دَاْفِيْزَنَهٗ خِيْرِيْ.

۶۲. اَمْ تُو كِسِيْ زِيْدهٗ يِيْ قُوْتَا وَيْ بَرِيْرْسْ نَاگِرُنْ. لِبَالْ مَهٗ كِيْيِيْڪُ (ثَا كَارْ وَ كِرِيَارَانْ) هِيْهٖ
كُوْ رَاسْتِيْ دِيْپِيْزَهٗ وَ نَحَقِيْ دِيْ لَوَانْ نِيْئِيْ كِرُنْ.

۶۳. نَخِيْرْ، دَرْ بَارِيْ فَيِيْ قُرْآنِيْ دَهٗ دِلِيْنْ وَاَنْ (كَافِرَانْ) دِڪُوْرِيْتِيْ وَ نَزَانِيْنِيْ دَهٗ يَهٗ وَ رِ بِلِيْ
فَيِيْ رِيْ هِنْ كَارِيْنْ وَاْتِيْنْ خَرَابْ هَنَهٗ كُوْ اَوْ دِيْڪُنْ.

۶۴. پَاشِيْ دَمَا اَمْ دَوْلَمَنْدْ وَ سَرَكِيْنْ وَاَنْ بَعْدَابْ بِيْگِرُنْ تُو دِيْ بِيْيِنِيْ كُوْ اَوْ دِيْڪُنْ
فَرِيَادْ وَ فَيِيْخَانْ!

۶۵. (رِ وَاَنْ رَهٗ تِيْ گُوْتُنْ): اِيْرُو، بِيْهُودَهٗ نِيْڪُنْ هَاوَارْ! بِيْگَمَانْ هُوْنِيْ رِ مَهٗ ثَارِيْكَارِيْ بِيْيِنِيْ!

۶۶. بِرَاسْتِي رِى تَايَتِيْن مِّنْ رَّوْه رَه دِهَاتِنِ خَوْنَدِن، فَيَجَا هُون لِسَرِ پَاخِنِيَا خَوَه بِيَاش فَه زَفَرِيْن (سَر كُفَرِي) كُو وَه رِ گُوْهْدَارِ كَرِنِي بَرِي خَوَه زِيْفِرَاَنْد.

۶۷. بَيِّتُ اللّٰهِي خَوَه (لِسَرِ خَلِكِي) قُرَه دِكِرِن، لِدُوْر بَيِّتِي دِكِرِن شَقِيْهِيْرُكُ كُو تِيْدَه دَف دَنَافِيْتِيْن (قُرْآن و بِيَحْمَبَر).

۶۸. اَرِي مَا اَوْ لَفِي قُرْآنِي قَت نَفِكِرِيْنَه؟ يَان رِي، مَا يَا كُو بَرِي رِ بَاف و بَاپِرِيْن وَاَنْ رَه نَهَاتِيُو رِ وَاَنْ رَه هَاتِيَه؟

۶۹. يَان رِي مَا هِي وَاَنْ بِيَحْمَبَرِي خَوَه نَاس نَكِرِيَه، فَيَجَا رِ بُوْ فَيِي يَكِي وِي اِنْكَارِ دِكِن؟
۷۰. يَان رِي اَوْ دِيْبِيَزَن: بُوِي رَه دِيْنِيْتِيْكُ هِيَه؟ نَخِيْر، بَلِكِي وِي حَقِي رِ وَاَنْ رَه تَاِيَه، دِگَل كُو پِرِي وَاَنْ رِ حَقِيِي حَز نَاكِ.

۷۱. اَكْر حَقِي بَدَايَا پِي هَوَسِيْن وَاَنْ، مُحَقَق (پَرْگَلا) اَرْد و نَاسِيَاْنَا و يِيْن كُو دَوَان دَه هَنَه دِي خَرَا بِيُوِيَا. نَا بَلِكِي مَه رِ وَاَنْ رَه (اَفْ قُرْآنَا كُو) سَرِيْلِنْدِيَا وَاَنَه دَاِيَه وَاَنْ، لِيْلِي وَاَنْ بَرِي خَوَه رِ سَرِيْلِنْدِيَا خَوَه گُهَارِيَه.

۷۲. يَان رِي مَا تُو خَرَا جَكِي رِ وَاَنْ دَخَوَا زِي (فَيَجَا اَوْ نَايِيْنَه اِيَاْنِي)؟ اِيْدِي دَاْنَا خُدَايِي تَه (رِ يَا كُو اَوْ بِيْدِن) جِيْبِيْرَه و هَر اَوَه چِيْبِيْرِيْنِي رَزِيْقْدَارَان.

۷۳. رَاسْتِي اَفَه كُو تُو وَاَنْ قَدْخُوِيْنِي رِيكَا رَاسْت و دُرِسْت.

۷۴. بِيْگَاَنْ يِيْن كُو بَاوَرِي بَنَّاخَرْتِي نَايِيْن اَوْ رِ سَر رِيَا حَق و رَاسْت كِنْتَه.

۷۵. اَكْر اَم لَوَان بَهَاتِنَا رَحِيْم و تَنگَاسِيَا كُو گِهَاتِي وَاَنْ مَه رِ سَر وَاَنْ رَاكِزَا، دِيْسَا دِي دَرِيْشَا شِيَا خَوَه دَه بَكِنَا رِيكِي و اَوِي حِيْرَمَايِي بِمَاْنَا.

۷۶. صُوْنْد بَه مَه اَوْ بَعْدَا بِيْن (بِرْچِيُوْنِي) گَرِنِن، دِيْسَا رِي وَاَنْ خَوَه رِ رَبِّي خَوَه رَه نَزْم نَكِر و بِيَزَارَه زَار لَبَر وِي نَكِرِيَاَنْ.

۷۷. حَيَّانِي دَمَا اَمَ دَرِييْ عَدَابِكِي دِزْوَارُ لِسَرِ وَاَنْ فِكْنِ، تُو دِي بِنِيرِي كُو فَا يَه وَاَنْ لُوْرُ
هِيْفِيَا خَوَه وِنْدَا كِرِيَه، شَاش مَانَه!

۷۸. خُدِي يَه، يِي كُو ژ بُو وَه گَه، چَاف و دِل تَافِرَآنْدَنَه، هُون چَقَاس هِنْدِك سِيَا سِي (يَا
وَاَنْ نِعْمَتَان) دِكْن!

۷۹. خُدِي يَه، يِي هُون لِسَر اَرْدِي تَافِرَآنْدَنَه و هُونِي لَبَرِي بِيْنَه جَفَآنْدَن.

۸۰. خُدِي يَه، يِي كُو سَاغ دَكِه و دِمِرِيْنَه، گُھَرِيْنَا شَف و رُوْرِي ژِي كَارِي وِي يَه، مَا
هِي ژِي هُون تَاقِلِي خَوَه بَكَار تَايِيْن!

۸۱. دِگَلُ فِي ژِي وَاَنْ وَكِي كُوْتِنَا پِيْشِيْنِ خَوَه كُوْت.

۸۲. كُوْتِن: نَاخَوَه رَاسْتَه كُو دَمَا اَمَ بَمِرْن، بِيْن تَاخ و هَسْتِي مَا اَمِي دِيْسَا بِيْنَه سَاغِرِن؟

۸۳. صُونْد بَه عَيْنِي آف بِيَان هِي بَرِي ژ مَه و باَقِيْن مَه رَه هَاتِبُو دَايِيْن، (لِيْلِي) آف ژ
چِيْرُوْك - چِيْفَانُوْكِيْن پِيْشِيَان پِي فَه، نَه تَشْتِكِي دِنَه؟

۸۴. بِيِيْرَه: اَكْر بَرَاْسْتِي هُون دِرَآنِن (دَه كَا بِيِيْرِن): آف جِيْهَان و يِيْن كُو تِيْدَه هَنَه،
يِيْن كِي نَه؟

۸۵. دِي بِيِيْرِن: يِيْن خُدِي نَه. بِيِيْرَه: كُو وِسَا يَه، اَرِي مَا هُون تَاقِلُ نَاگِرِن؟!

۸۶. بِيِيْرَه: مَا خُدَايِي تَاسِيَايِيْن حَفْتُ طَبَق و خُدَايِي عَرَشِي مَزِن كِي يَه؟

۸۷. دِي بِيِيْرِن: يِيْن خُدِي نَه. بِيِيْرَه: اَرِي مَا فِجَا هُون ژِي نَاتَرِسِن؟

۸۸. بِيِيْرَه: اَكْر بَرَاْسْتِي هُون دِرَآنِن (دَه كَا بِيِيْرِن): مَا كِي يَه، اَوِي كُو مُلْكِيْت و گَرَا هَر
تَشْتِي دِيْدَسِي وِي دَه، اَوِي كُو هَر تَشْتِي دِيَا رِيْرَه و اُو نَه حَوَجِي پَارَاْسَتِي يَه؟

۸۹. دِي بِيِيْرِن: (آف هَمُو) يِيْن خُدِي نَه. بِيِيْرَه: نَاخَوَه چَاوَا هُون تِيْن خَاپَاْنْدِن؟

۹۰. نَخِيْر، بِيْگَمَان مَه حَق ژ وَاَنْ رَه تَانِيَه و بِيْگَمَان اُو دَرُوْكَارِن.

۹۱. خُدَي (ژ بُو خوه) تُو زَارُوک نِکَرْتَنه و دِگَل وِي تُو خُدَا ژی تِنِن. اَکَر وِسَا بُويا دِي هَر خُدَايک بِمَخْلُوْقِي خوه فَه بُويا (دِي اَو ايداره بکرا و نِهشتا خُدَايِن دِن مُسَلَطِي سَر وِي بُويا) و دِي هَتَان ژ وَاَن زُوْرَا يِن دِن بِيْرَا. خُدَا ژ يَا کُواو وِي دُوَصِفِيْن، پَاک و بِلَنده.

۹۲. خُدَي، زَانَايِي نَبِي و اَشکَرَايَانَه، فَيَجَا ژ يَا کُو ژی رَه دِکِن شَرِيک اَو پُر بِلَنده.

۹۳. بِيِيْزَه: خُدَايِي مَن! اَکَر تَه حُکِم دَاَبَه کُو هِيْژ اَز سَاغ بِم تُو وَاَن بَدِي عَدَايِي...

۹۴. خُدَايِي مَن! مَن تَه تِيخَه نَاف جَفَاتَا ظَالَمَان.

۹۵. بِيْگَمَان اَم دِکَارِن هِنکِي ژ وِي عَدَايِي کُو مَه پِيْمَان يِي دَايَه نِيشَانِي تَه بَدِن.

۹۶. تُو نَبَاشِيِي بِيَا هَرِي سِيحِي بَدَه نَالِي. اَم بِيَا کُواو دَر حَقِي تَه دَه دِيِيْژَن، بِيْهَتَر دِرَازَن.

۹۷. بِيِيْزَه: خُدَايِي مَن! اَز خوه بَتَه ژ تَاسَوَاسِيْن شَيْطَانَان دِيَارِيْژَم!

۹۸. خُدَايِي مَن! اَز خوه بَتَه دِيَارِيْژَم کُواو دِگَل مَن يِن.

۹۹. پَاشِي دَمَا مِرْنَا يِکِي ژ وَاَن (کَافِرَان) هَات، دِيِيْزَه: خُدَايِي مَن! مَن فِکَرِيْنَه (بَال دِيَايِي)..

۱۰۰. دَا کُو اَز بَرَانْبَرِي وِي عُمَرِي خوه يِن کُو مَن بِيْفِيْدَه بِيْهُرَانْدِيَه کَارِي قَنَجِيِي بِيْکَم. نَا! اَف کُوْتَا کُو وِي کُوْتِي، کُوْتَنکَه بِيْفِيْدَه يَه. حَيَانِي رُوْرَا کُو دِيْسَا بِيْنَه سَاغِرِن لِيْشِيَا وَاَن بَرَزَخْ (تَاسْتَنگْ) هِيَه.

۱۰۱. دَمَا دِصُوْرِي دَه هَاتَه پَفِکِرِن، اِيْدِي وِي رُوْژِي دِنَاف وَاَن دَه تُو نَسَب (اَقْرَبَاتِي) نَامِيْنَه و پُرْسَا هَف ژی نَاکِن.

۱۰۲. اِيْدِي کِيْشَانَا کِي گِرَان وَرَه، هَا اَوْبَسَر کَتَنَه.

۱۰۳. کِيْشَانَا کِي ژی سِفْک وَرَه، اِيْدِي وَاَن ژی يَخوه زَرَار کَرِيَه، (لَوْرَا اَو) دِي هَر و هَر لِدُوْرَهِي بِيْمِيْن.

۱۰۴. لِدَوْدَهِی نَاگَرُ رُوینِیْنِ وَانْ دِشَوَتِینَه، لِیَفِیْنِ وَانْ دِفَرْمِجِنِ وَانْ دِرَانِیْنِ وَانْ قِیجِ دِهِنِ.

۱۰۵. (ژِ وَانْ رَه تِی گُوتِن): قَی تَائِیْتِیْنِ مِّنْ ژِ وَه رَه نِدِهَاتِنِ خَوْنِدِن، فِیجَا وَه ژِی
اَوْ اِنْکَارِ دِکِرِن؟

۱۰۶. اَوْ دِی بِيْیِژِن: خُدایِی مَه! خَرَايَا مَه سَرِی ژِ مَه سَتَانْد و اَم جِغَاتَكَه ژِرِیْکَتِی بُون.

۱۰۷. خُدایِی مَه! مَه ژِ فِر دَرِنَه. اَکَر جَارَكَه دِن اَم (لِکَرِنِیْنِ خَوه يِيْنِ خَرَاب) فَکَرِن،
اِيْدِی خُيَا يِه کَوَام ظَالِمِن.

۱۰۸. (خُدِی ژِ وَانْ رَه) دِیْبِژَه: لُور رَزِيل و رِسُوا بِمِیْنِ، هِش بِن. اِيْدِی بِمِن رَه نَیْشِن!

۱۰۹. بِيْگَاَن رُوشْ اَفَه، ژِ بِنْدِیِيْنِ مِّنْ جِغَاتِکِی دِگُوت: خُدایِی مَه! مَه اِيْاَن تَائِیَه، لِکْنِهِيْنِ
مَه بِيْهَرَه و لِمَه وَرَه رَحْمِی. بِيْگَاَن هَر تُوِي چِیْتِرِیْنِی دِلُوفَانَن.

۱۱۰. فِیجَا وَه اَوْ ژِ خَوه رَه کِرِن مِژُولَاهِی حَيَانِی کُواو طِنَاژِیْکِرِنَا وَه زِکَرِی مِّنْ ژِ بِيْرَا
وَه بَر و هُون هَر بَوَان بَطَنَاژِ کَرِی دِکْنِیَان.

۱۱۱. اِيْرُو مِّنْ بَرَانْبِرِی وِی صَبْرَا کُو کِیْشَابُون خَلَات دَايَه وَانْ؛ بِيْگَاَن هَر اَوْن يِيْنِ
خَلَاَصْبُوِي.

۱۱۲. (خُدِی) دِیْبِژَه: هُون چَنْد صَالَان لِسَر رُوِيی اَرْدِی ژِیَانَه؟

۱۱۳. دِیْبِژِن: اَم رُوزِکِی يَان ژِی بَقَاسِی دَانِکِی ژِ رُوزِی ژِیَانَه، فِیجَا دَه کَا ژِ يِي کُو
حَسَاب دِگَرِن بِيْرَسَه.

۱۱۴. (خُدِی) دِیْبِژَه: اَکَر وَه بَرَانْبَا (کُو ژِیَانَا هُون بِيَالِی فَه دِچِن چِقَاس دِرِیژَه)، هُونِی
بَرَانِن کُولِدِیْنِیایِی هُون هِنْدِک ژِیَانَه.

۱۱۵. (گَلِی مِرُوفَان!) اَرِی مَا هُون گُمان دِکِن کُو مَه هُون بَرَدَايِی نَافِرَانْدِنَه و هُون
گُمانْدَارِن کُو هُونِی لِمَه نِيْیَنَه فَکَرَانْدِن؟

۱۱۶. فَيَجَا أَوْ خُدَايَ حَكِمْرَانِ اِي دَسْتَهَلَاتَدَار اِي حَق اِي كُو ژ گُونَنِيْن مُشْرِكَاَن پَاك
و بِلَنَدَه، ژ وِي يِي فَه تُو خُدَا نِيْنِيْن. اُو خُوْدِيِي عَرْشِي پِيْرُوْزَه.

۱۱۷. چِه كَسِي كُو دِگَل خُدِي عِبَادَتِي اِلَهِي دِن بَكِه كُو تُو دَلِيْلَكِه وِي لِسِرِي تَنَه يَه،
فَيَجَا جَزَايِي وِي لَجَم خُدَايِي وِي يَه. بِيْگَمَان مَرْوَفِيْن كَاْفِر بَسَر نَاكْفِن.

۱۱۸. بِيِيْزَه: خُدَايِي مَن! لِمَن بِيِيْزَه، لِمَن رَحْمِي بَكِه، بَرَاْسَتِي چِيْتَرِيْنِي دِلُوْفَانَان تُو يِي.

۲۴. سوره یی نور

سوره یی (نور)، ۶۴ (شِسْت و چَار) نَابَتَه. لَمَدِيْنِي دَاكْتِيَه. ژ بَر كُو دَايَتَا ۱۳۵ دَه هَاتِيَه
گُوْتِن: «خُدِي تُوْرَا تَاسِيَانَان و اَرْدِي يَه» كُو تُوْرِي بَمَعْنِيَا رُوْنَاهِي يَه، ژ فِي سُوْرَه يِي رَه
تُوْر هَاتِيَه گُوْتِن.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. اَف سُوْرَه يَكِه كُو مَه اُو هِنَارِيْتِيَه و مَه (حَكْمِيْن كُو تِيْدَه نَه لِسَر وَه) فَرَز كِرْنَه. مَه
تَايَتِيْن اَشْكِرَا تِيْدَه تَانِيْنَه دَا كُو هُون بَفِكِرْن، ژِي شِيْرَت بِيْگِرْن.

۲. ژِن و مِيْرِي زَنَاكَر هَر يَكِي ژ وَاَن صَد دَارِي لَوَان يِدِن و اَكْر هُون بَخُدِي و
رُوْرَا تَاخَرْتِي بَاوَرْدَارِن، دِمَرَارَا دِيْنِي خُدِي دَه، بِلَا دِيَوَارَا وَاَن دَه هَسْتِي مَرَحْمَتِي
(ژِ تَطْبِيْقَا جَزَايِي) وَه نِكِرَه! بِلَا ژ بَاوَرْمَنْدَان جِفَاتَك حَاَزَرِي جَزَايِي وَاَن بِيَه.

۳. زِلَامِي زَنَاكَر دِكَاَرَه تَنِي بَرْنَكِه زَنَاكَر رَه يَان ژِي بَرْنَكِه مُشْرِك رَه بَرَوَجَه. ژِنَا زَنَاكَر
ژِي تَنِي بَمِيْرِكِي زَنَاكَر رَه يَان ژِي مِيْرِكِي پُوْتِيْرَسْت دِكَاَرَه وِي مَهْر بَكِه. اَف (زَوَاْجَا
بِيْزَاكَرَان رَه) لِسَر (مِيْر و ژِن) يِيْن بَاوَرْمَنْد هَاتِيَه حَرَامَكِرْن.

۴. اُو كَسِيْن كُو زَنَايِي بَاْفِيْرِن سَتُوِيِي ژِيْتِيْن بَنَامُوْس، پَشْتَرَه (ژِ بُو اِسْبَاتَا فِي ژِي) چَار

شَاهِدَانِ نَيِّبَيْنِ، فَيَجَا هَر يَكِي ژ وَانْ هَشْتِي دَارِي لَوَانْ بَدَنْ وَايجَارُ تُو جَارُ شَاهِدِيَا
وَانْ قَبُولْ نَكْن. هَا اَوُ ژ رِيْدَرَكْتِي بَخَوَه نَه.

۵. لَيِّلِي اَوُ كَسِيْن كُو پَشْتِي فِي تُوْبَه بَكْن (حَالْ وَا حَرَكَتِيْن خَوَه) رَاسْتْ بَكْن، اَوُ جَدَا
نَه. بِيْگَاْن خُدِي گَنْهَرِيْرَه، دِلُوْفِيْنَه.

۶. اَوُ كَسِيْن كُو زَنَايِي بَافِيْرُنْ سَتُوِيِي ژَنِيْنْ خَوَه وَا رِيْلِي وَانْ تُو شَاهِدِيْنْ وَانْ رِي تَنَه
بَه، شَاهِدِيَا هَر يَكِي ژ وَانْ آفَه كُو ب (نَافِي) خُدِي چَارُ جَارَانْ صُونْدُ بَخَوَه كُو اَوُ
ژ رَاسْتِيْرَانَه.

۷. دِجَارَا پِيْنَجِي دَه رِي، (اَوِي بِيْرَه): لَعْنَتَا خُدِي لَوِي (مِيْرِي) بَه اَكْر اَوُ ژ
دَرُوِيْرَانْ بَه.

۸. جَزَايِي زَنَايِي لَدِيْنَايِي ژ سَر تِي نَافِيْتِيْنْ كُو ژَن رِي، چَارُ جَارَانْ ب (نَافِي) خُدِي
صُونْدُ بَخَوَه وَا شَاهِدِيِي بَدَه كُو مِيْرِي وِي ژ دَرُوِيْرَانَه.

۹. جَارَا پِيْنَجِي (دِي بِيْرَه): غَزَبَا خُدِي لَوِي (ژَنِي) بِيَارَه اَكْر مِيْرِي وِي ژ
رَاسْتِيْرَانْ بَه.

۱۰. اَكْر قَنْجِي وَا دِلُوْفَانِيَا خُدِي لِسَر وَه نَبُوِيَا (هُونِي شَرْمَزَارْ وَا هَلَاكْ بُونَا) وَا بِيْگَاْن
خُدِي تُوْبَه پُژَرِيْنَه، خُدَانْحِكْمَتَه.

۱۱. بِيْگَاْن اَوُ كَسِيْن كُو آفْ بِيْخْتِيَا گِرَانْ (لَدَايَا مُسْلِمَانَانْ عَاشِيِي) نَانِيْنْ چَنْدْ كَسِيْن
ژ وَه نَه. هُونْ فِي يَكِي ژ خَوَه رَه خَرَايِي حَسِيْبْ مَكْن. بَلَكِي اَوُ ژ بُوْ وَه خِيْرَه. ژ بُوْ
هَر يَكِي وَانْ بِيْخْتَانْ گَنَه هِيَه. اَوِي كُو آفْ گَنْهِي مَزَنْ رِي هَلَكْرِيْتِه رِي رَه عَذَابَكِي
مَزَنْ هِيَه.

۱۲. دَمَا وَه آفْ (بِيْخْتِيَا گِرَانْ) بِيْهِيْسْتْ، دَه پَلَا وَه مِيْر وَا ژَنِيْنْ بَاوَرْمَنْدْ دَرْ بَارِي هَفْ دَه
ظَنَكَه قَنْجْ يَكْرَا وَه بَغُوْتَا كُو آفْ بِيْخْتِيَكِه اَشْكْرَا يَه.

۱۳. دَهٗ بِلَا وَاَنْ (بَيِّخْتَانُ) دَرُ بَارِي وَيْ (اِدْعَا نَا خَوَهٗ) دَهٗ چَارُ شَاهِدُ بَنَانِيَا؟ فَيَجَا چَهٗ دَمَا وَاَنْ شَاهِدُ تَنَانِيْنِ، اِيْجَارُ لَجَمُ خُدِيْ اَوْ دَرُوْكَرُ بَخَوَهٗ نَهٗ.

۱۴. اَگَرُ لَدُنِيَا وَ نَاخِرَتِيْ نَهٗ ژ فَنَجِيْ وَ دِلُوْ فَا نِيَا خُدِيْ يَا لِسَرُ وَهٖ بُوِيَا، ژ بَرُ وَيْ (بَيِّخْتِيَا كُو) وَهٖ خَوَهٗ نُوقِي وَيْ كِرَبُو، مُحَقَّقُ دِيْ عَذَابِكِي مَزِنْ هُونُ بَهِنْگَا فِتْنَا.

۱۵. وَيْ دَمِيْ وَهٖ بَزْمَانِي خَوَهٗ ژ هَفْ رَهٗ رَا دِيْگَهَا نْدُ وَا يَا كُو زَانِيَا وَهٖ پِي تَنَبُو وَهٖ بَدَفِيْنُ خَوَهٗ دِيْگُوْت. وَهٖ حَزِرُ دِيْكَرُ كُو اَوْ تَشْتِكِي بِيْجُوْكَ وَ هِيْسَا نَهٗ. حَالُ اَفَهٗ كُو لَجَمُ خُدِيْ اَوْ پَرُ مَزْنَهٗ.

۱۶. دَمَا وَهٗ اَوْ (بَيِّخْتِي) بِيْهِيْسْت، دَهٗ بِلَا وَهٖ بِيْگُوْتَا: نَهٗ بَابَتَهٗ ژ بُوُ مَهٗ كُو اَمْ بِيْغِي بِيْشِيْنُ. حَاشَا! اَمْ خُدِيْ يَا كُ دِيْډِيْرُنُ كُو فَيْ دَرُوَا بِيْهِيْكَتِي ژ مَهٗ رَهٗ مُوسَا مَحَهٗ بِيْكَهٗ! اَفْ، بَيِّخْتِيْكَهٗ پَرُ مَزْنَهٗ!

۱۷. اَگَرُ بَرَا سْتِي هُونُ بَاوَرْمُنْدُنُ؛ خُدِيْ لَوَهٗ شِيْرَتُ دِيْكَهٗ دَا كُو هِيَا هُونُ سَاغُ بِنُ جَارَكَهٗ دِنُ لَبِيْخْتِيْكَهٗ وَهَا فَنَكِرُنُ.

۱۸. خُدِيْ (دَرُ بَارِي فَرْمَانُ وَ قَدَحِيْيُنُ خَوَهٗ دَهٗ) ژ وَهٗ رَهٗ تَايِيْتِيْنُ خَوَهٗ اَشْكِرَا دِيْكَهٗ، خُدِيْ زَا نَا يَهٗ، خُوْدِيْ حِكْمَتَهٗ.

۱۹. بِيْگَمَانُ اَوِيْنُ حَزْ دِيْكَنُ كُو كِرْيَارِيْنُ خَرَابُ (مِيْنَا زَنَا يِيْ) دِنَا فُ بَاوَرْمُنْدَانُ دَهٗ بَلَا فُ بِيْهٖ (و بِيْكَفَهٗ سَتُو يِيْ وَانُ)، ژ وَانُ رَهٗ هَمُ لَدُنِيَا يِيْ هَمُ زِي لِنَاخِرَتِيْ عَذَابِكِي جَانُسُوْرُ هِيْهٖ. خُدِيْ دِرَا نَهٗ وَ هُونُ نِرَا نُنُ.

۲۰. اَگَرُ نَهٗ ژ كَرْمُ وَ رَحْمَا خُدِيْ يَا لِسَرُ وَهٖ بُوِيَا (هُونِيْ بِيْهِيْكَتِيَا وَ هَلَاكُ بُوْنَا). بِيْگَمَانُ خُدِيْ خُوْدِيْ شَفَقَتَهٗ، دِلُوْ فَيْتَهٗ.

۲۱. گَلِيْ بَاوَرْمُنْدَانُ! نَدِنْ پِي شُوْنْگَا فَيْنُ شِيْطِيْنُ. كِيْ بَدَهٗ پِي شُوْنْگَا فَيْنُ شِيْطِيْنُ، (بِلَا بِرَا نَهٗ كُو) بِيْگَمَانُ شِيْطَانُ فَرْمَانِيْ بِيْئُوْرَتِيْ وَ كِرْيَارِيْنُ نَفْتُجُ دِيْكَهٗ. اَگَرُ فَنَجِيْ وَ رَحْمَا

خُدَی لَسَر وَه نَبُویَا (کُو دَرِی تُوِبِی لَوَه فِکْرِیَه)، ژ وَه تُو کَس (ژ گَنهَی وِی بَیخَتِی) پَاقَر نَدِمَا. لِیَبَلِی خُدَی کِی یِشِی وِی پَاقَر دَکَه وَ خُدَی بَهِیْرَه، زَانَا یَه.

۲۲. بِلَا ژ وَه، اَوِیَن کُو جَامِیْر وَ خَوَدِی سَرَوَتِن صَوْنَد نَخُون کُو اَیْدِی (ژ مَالِی خَوَه) دِی نَدَن خَزْم وَ بَلَنگَاژ وَ یِیَن کُو دَرِیَا خُدَی دَه مَهَاجَر بُونَه؛ بِلَا لَوَان بَبُورَن وَ لَوَان نَگَرَن. مَا هُون حَز نَاکِن کُو خُدَی زِی لَکَنهَی وَه بَبُورَه؟ خُدَی گَنهَرِیْرَه، دِلُوفِیَنه.

۲۳. یِیَگَاَن اَوِیَن کُو رَنِیَن بَاوَرَمَنَدِیَن دَاوِپَاقَر یِیَن کُو (ژ زَنایِی) یِیَنگَاَهَن بَرَنایِی سَوَجَدَار دِکِن لِدِیَا وَ ثَاخَرِی لَعَنَت لَوَان هَا تِیَه بَارَانَدَن وَ ژ بُو وَان عَذَابِکِی مَرَن هِیَه.

۲۴. وِی رُوژِی دِی زِمَانِیَن وَان، دَسَتِیَن وَان وَ یِیَن وَان ژ بَر تَا کُو کِرَنه، لَسَر وَان شَاهِدِی یَدَن.

۲۵. وِی رُوژِی خُدَی دِی جَزایِی وَان پِیَکِیَسِی بَدَه وَان وَ اَوِی بَرَانِن کُو خُدا حَق بَخَوَه یَه.

۲۶. ژَنِیَن یِیَس ژ بُو مِیْرِیَن یِیَسِن، زَلَامِیَن یِیَس زِی ژ بُو ژَنِیَن یِیَسِن وَ ژَنِیَن بَاش ژ بُو مِیْرِیَن بَاشِن، مِیْرِیَن بَاش زِی ژ بُو ژَنِیَن بَاشِن. هَا آف (اِیَن دَاوِیَن) ژ وِی بَیخَتِیَا کُو (دَر بَارِی وَان دَه) دِیْبِیْرَن دُور وَ پَاکِن. ژ بُو وَان لِیْبُورِیَنکَ وَ رِزْقِکِی بَرُومَت هِیَه.

۲۷. گَلی بَاوَرَمَنَدَان! ژ بِلِی مَالَا خَوَه، حَتَا کُو هُون دَسْتُورِی نَخَوَازَن وَ لَسَر خَلِکِی وِی سِلَافِی نَدَن نَچَن تُو مَالِی. آف ژ وَه رَه (ژ چُونَا یِیَدَسْتُور) چِیْرَه. (مَه آف لَوَه فَرْمَان کِر) دَا کُو هُون بَفِکِرَن وَ تِیَبِگِهَیْرَن.

۱ دَمَا دِیَا مُومِنَان عَائِشَه (ر.ض) پَافَتَرَاکِیَه گَزَان رُوبُرُو بُو، یَک ژ وَان مُفَتَرِیَان زِی مُسَطَح بُو کُو اَبُو یَکَر اَو کُرَبُو بِن حَايَتَا خَوَه وَ دَا بَاژَا وِی زِی دَا بُو سَر خَوَه. پِشْتِی اَبُو یَکَر آف اِفْتِیْرَا بَهِیْشَت صَوْنَد خَوَاز کُواو بَس تَارِیْکَارِیَا وِی بَکَه. فِیْجَا تَايَت نَازِل بُو کُو ژ فَر وَ یِیَن دَه لَسَر نَدَا یِیَن صَوْنَد نَخَن، تَارِیْکَارِیَا خَوَه تِیْرَن وَ لَوَان بَبُورَن. هَر جَقَاس سَبَبِی نَزُولَا فِی تَايَتِی خَاص بَه زِی، لِی مُرَاد زِی گَلْمَپَرِی یَه. یَا نِی خَطَاب ژ تَقَکِی مُومِنَان رَه یَه. بَاوَرَمَنَد تَف زِ مَفْهُومِی تَايَتِی بَرِیْرِیْسَارِن.

۲۸. اَکْرَ وَه لَوِی (مَالِی) تُو کَس نَدِیْتُ (کُو دَسْتُورِی بَدَه وَه)، حَیَانِی ژ وَه رَه دَسْتُورِ نَبِی دَایِن نَچِن وَر. اَکْر ژ وَه رَه بَی گُوتِن: «فَکَرِن!» دَجَه دَه فَکَرِن. لَوْرَا آف (فَکَرِن) ژ بُو وَه (ژ رُونِشِنَا لَبَر دَرِی) بَخِیْرَتَرَه. خُدِی بَیَا کُو هُون دِکِن دِرَانه.

۲۹. لَسَر وَه تُو گَنه تَنه یَه کُو (بَیْدَسْتُور) هُون بَچَنه خَانِیْن کُو مَالِبَاتِ تَیْدَه نَامِیْن، آوِیْن کُو ژ بُو وَه جَهی فِیْدَه وَر گِرتَنی نه (مِیْنَا خَان، خَوَارَنگَه وَ دَزگَهیْن گِشتی). خُدِی بَیَا کُو هُون أَشکَرَا دِکِن وَ بَیَا کُو هُون فَدِشِیْرِن دِرَانه.

۳۰. ژ زِلَامِیْن بَاوَرْمَنَد رَه بَیْزَه: بِلَا چَافِیْن خَوَه (ژ حَرَامِی) بِگَرِن، عَوَرَتِیْن (شَرْمَگَهَا) خَوَه بِپَارِیْن. لَوْرَا آف (چَافِگِرَتِن وَ نَامُوسپَارِیْزِی) ژ بُو وَان چِیْتَرَه. بَیْگَهَا خُدِی ژ یَا کُواو دِکِن نَاگَا هَدَاَرَه.

۳۱. ژ ژِیْن بَاوَرْمَنَد رَه زِی بَیْزَه: بِلَا چَافِیْن خَوَه (ژ نَیْرِیَا حَرَام) بِگَرِن، عِفْتُ وَ شَرْمَگَهَا خَوَه بِپَارِیْن، ژ بَشَا کُو حَیَا دَکِه پَی فَه - آوُ نه تَیْدَه یَه - بِلَا حَمَل وَ زِیْنَتَا خَوَه دَرَنَخِن دَر. بِلَا چَارِکِیْن خَوَه بَرْدَن سَر سِیْنِگِیْن خَوَه. بِلَا خَشِرِیْن خَوَه ژ بِلِی مِیْرِیْن خَوَه، بَاقِیْن خَوَه، خَزُورِیْن خَوَه، کُرِیْن خَوَه، کُرِیْن مِیْرِیْن خَوَه، بَرَاِیْن خَوَه، بَرَاِیْن خَوَه، خَوَارِیْن خَوَه، ژِیْن دَکَل خَوَه، قَرَوَاشِیْن خَوَه یِیْن کُو دِیْن دَسْتِیْن وَان دَه نه، ژ مِیْرَان زِی آوُ خِیْزَمَتْکَارِیْن کُوتُو پِیْدَفِیَا وَان بَرَنَان نَمَایَه یَان زِی آوُ زَارُوْکِیْن کُو هِیْز نَگَهَانَه کُو دِلِی وَان بَچَه دَفَرِیْن فُشَارْتِی یِیْن رَنَان، نِیْشَانِی تُو کِسی دِن

۱ آف تَابَتَا پِیْرُور، رِیْز وَ تُوْرِیکَه بَیْهِنپَاکِی وَ قَاعِدَه یَکِی بِر گِرَنگ یَا شَارَزَاِیِی هِیْنِی مَرُوفَانِی دَکِه. مَرُوفَلْ گَا فَا بَچَه مَالِی یَکِی، دَفِی پِیْشِی دَسْتُورِی بَخَوَازَه، پِشْتِی کُو زِی رَه دَسْتُور هَانَه دَایِن. سَلَا فَا اِسْلَامِی لَخْلَکِی مَالِی بَکِه. لَگُورِی کُو هَانِیَه رِیَوَنَایَتِکَرِن، زِلَامِکِی ژ پِیْخَمَبَرِی خُدِی ﷺ رَه گُوت: «مَا اَز دَسْتُورَا چُونَا مَالِی زِ دِیَا خَوَه زِی بَخَوَازَم؟ گُوت: بَلِی. زِلَامِی گُوت: ژ مِن پِی فَه تُو خِزْمَتْکَارِی وِی تَنِن، فِیْجَا مَا چَه گَا فَا اَز هَرَم مَالِی دِیْسَا اَز دَسْتُورِی زِی بَخَوَازَم؟ پِیْخَمَبَرِی گُوت: مَا تُو خَز دَکِی کُو دَاِیْکَا خَوَه طَازِی بَیْیِی؟ گُوت: نَا. گُوت: نَاخَوَه زِی دَسْتُورِی بَخَوَازَه». آف شِیْرَتَا کُو پِیْخَمَبَرِی ﷺ لَوِی زِلَامِی کِری زِی، گِرِیْنِگِی وَ پِیْدَفِیَا فِی قَاعِدَه یِیْن نِیْشَان دَدَه وَ دَدَه رَنَانِیْن کُو اِسْلَامِی چَه قَاسِی شَرَف وَ رُومَت دَاِیَه اَنَسِیْن، رِیْز وَ حُرْمَتَا وِی گِرِیْتَه، مَافِی وِی بَاَزَا شِیْتَه. لَوْرَا اِسْلَام مَدَنِیْتِ بَخَوَه یَه.

نَدْنُ. بِلَا (بِتَّيْنِي) لَنْكَيْنِ خَوَهْ لَا زْدِي نَدْنِ كُو اِيْدِي خِشْرَيْنِ وَانْ يِيْنِ فَسَارْتِي بِيْنَهْ زَنَانِيْنِ. گَلِي باوَرَمَنْدَانْ! تَفْ بِنَالْ خُدِيْ فَهْ تُوْبَهْ بِيْكَنْ دَا كُو هُونْ (هَمْ لِدُنْيَايِ هَمْ رِي لِّلْآخِرَتِي) سَرِفَرَا زِ بِيْنِ.

۳۲. (گَلِي مُؤْمِنَانْ!) عَزَبْ (وِ زَنْبِيْبِ) يِيْنِ خَوَهْ بَزَوَجِيْنِ وَ كُوْلَهْ وَ قَرَوَاشِيْنِ خَوَهْ يِيْنِ اَهْلُ رِي بَزَوَجِيْنِ. اَكْرَ اَوْ خِرَازَنْ بِيْنِ، خُدِيْ ژِ كَرَمَا خَوَهْ (بَزَوَاجِي) دِيْ وَانْ دَوْلَمَنْدِ بَكَهْ. خُدِيْ خُدَانِيْ كَرَمَكَهْ بَرْفَرَهْ وَ زَانَايِيْ بَكْرِيَارِيْنِ عِبَادِيْنِ خَوَهِيَهْ.

۳۳. اَوْ كَسِيْنِ كُو دَرَفْتَا زَوَاجِيْ نَابِيْنِ بِلَا نَامُوسَا خَوَهْ بِيَارِيْنِ (بِلَا خَوَهْ بِيْدَنْ زَحْمَتِيْ وَ بِلَا خَوَهْ رَاگِرِنِ)، حَيَانِيْ كُو خُدِيْ ژِ فَتَحِيَا خَوَهْ وَانْ دَوْلَمَنْدِ بَكَهْ (اِيْدِيْ كُو كَارِيْنِ بَزَوَجِيْنِ بِلَا اَوْ رِي بَزَوَجِيْنِ). اَوْ (كُوْلَهْ وَ قَرَوَاشِ) يِيْنِ وَهْ يِيْنِ كُو دَخَوَازَنْ بَوَهْ رَهْ تِفَاقِكِيْ جِيْكَنْ دَا كُو تَارَاذِ بِيْنِ، فَيَجَا اَكْرَ هُونْ ژِ وَانْ اَمِيْنِ بِنِ كُوَاوِيْ فَيِ تِفَاقِيْ يِيْنِ بِيْنِ بَوَانْ رَهْ (لِسَرِ هِنَكْ مَالِ) تِفَاقَا مَكَاتَبِيْ دِيْنِ وَ ژِ وِيْ مَالِيْ كُو خُدِيْ دَايَهْ وَهْ هِنَكِيْ بِيْدَنْ وَانْ. ژِ بُوْ كُو هُونْ هِنَكْ ژِ مَالِيْ دُنْيَايِيْ بَدَسْتِ يَخْنِ قَرَوَاشِيْنِ وَهْ يِيْنِ كُو دِگَلْ كُو اَوْ دَخَوَازَنْ پَاقِژْ وَ بِنَامُوسْ بِيْمِيْنِ بَكُوْتِكِيْ بَرِيْ وَانْ نَدَنَهْ زَنَايِيْ. كِيْ كُوْتِكِيْ لَوَانْ بَكَهْ، فَيَجَا بِيْگَهَانْ بَشْتِيْ زُوْرَدَسْتِيَا وَهْ لِسَرِ وَانْ، خُدِيْ (ژِ بُوْ وَانْ) گَنْهَزِيْبِرَهْ، دِلُوفَانَهْ.

۳۴. (گَلِي باوَرَمَنْدَانْ!) صُونْدَ بَهْ كُو مَهْ تَابِيْتِيْنِ اَشْكِرَاكْرَ (يِيْنِ كُو يِيْدَفِيَا وَهْ بَوَانْ هَبُوِيَهْ) وَ قَسِيْنِ (سَرِيْهَاتِيْنِ) وَانْ كَسِيْنِ كُو بَرِيَا وَهْ بُوْرِيْنَهْ ژِ وَهْ رَهْ تَانِيْنَهْ كُوَاوْ ژِ بُوْ تَقُوَهْ دَارَانْ پَنْدُ وَ شِيْرَتْنِ.

۳۵. خُدِيْ رُوْنِيَكْرِيْ اَرْدُ وَ نَاسِيَا نَانَهْ. مِيْنَاكَا رُوْنَاهِيَا وِيْ، وَكِيْ كَلَكِكِيْ يَهْ كُو تِيْدَهْ چِرَايَكْ هَبَهْ. اَوْ چِرَا رِي دِنَافْ شُوْشِيَكِيْ دَهْ بَهْ، اَوْ شُوْشَهْ رِي هَرِ وَكِيْ سَتِيْرَكَهْ رُوْنَاكَ بَهْ كُو (رُوْنَاهِيَا وِيْ) ژِ دَاْرَكَهْ پِيْرُوْزْ بَهْ كُو دَاْرَا زِيْئُوْنِيَهْ. نَهْ لِرُوْزْهَلَا نَهْ رِي لِرُوْزْاَفَا يَهْ، چَنْدِيْ كُو نَاگِرْ نَكْهِيْژِيْ رِي هِنْدِكْ دِيْمِيْنَهْ كُو زِيْنَا وِيْ رُوْنَاهِيْ بَدَهْ.

(اَفْ رُوْنَاهِي) نُوْرًا لِسَرُ نُوْرِي يَه. خُدِي، كِي كُو نُوْرًا وَي بِي وَي بِبَالْ فَه رَاسْتَرِي
دَكِه و خُدِي ژ بُو مَرُوْفَانْ دَرُبْ و مَسْلَانْ تِيَنَه (دَا كُو تِيَبِيْگِهِيْنْ، زِي دَرَسْ وَرَكِرُنْ
و بَاوَرِي بِيْنِنْ). خُدِي بَهْرُ تَشْتِي زَانَا يَه.

۳۶. (اَفْ رُوْنَاهِي) دِهِنْ مَالْ (و مَرُكْفَتِيْنْ) و سَا دَه يَه كُو خُدا فَرْمَانْ دَا يَه دَا اَو (مَالْ) بِيَنَه
بِلَنْدَكِرُنْ و نَافِي خُدِي دَوَانْ دَه وَرَه گُوْتِنْ و دَوَانْ دَه سِبَه و اِيْفَارَانْ (بِيْنُجْ وَخْت)
ژ بُو خُدِي نَمِيْژ بِي كِرِنْ.

۳۷. هِنْ مَرِفَتِيْنْ و سَا (دَوَانْ دَه هَنَه) كُو نَه بَاَزَرْكَانِي نَه زِي دَانْ و سِتَانْدِنْ نَكَارَه ژ بِيَرْتَانِيَا
(نَافِي) خُدِي، ژ كِرِنَا نَمِيْژِي و دَا نَا زَكَاتِي وَا نْ مَرُوْلْ بَكِه. اَو ژ رُوْرَكِه و سَا دَرَسِنْ
كُو تِيَدَه دِلْ و چَافْ سَرُوْبِنِي هَفْ دِبِنْ.

۳۸. دَا كُو خُدِي، ژ يَا كُو كِرِنَه خَلَا تَا هَرِي سِيْجِي بَدَه وَا نْ و ژ كَرْمْ و قَنَجِيَا خَوَه ژ وَا نْ
رَه هِي زِيْدَتِرْ بَكِه. خُدِي كِي بِيْجِي بِيْحَسَابْ و يِيْهَرْمَارْ رِزْقْ دِيْدِي.

۳۹. اَوِيْنْ كُو كَافِرْ بُوْنَه كَدَا (كِرِيْنْ) وَا نْ، لِيْشْتَكِه تَنَهَا وِكِي لِيْلَانِكِي يَه كُو ژ كَسِي تِي
وَه يَه كُوَاوْ اَفَه، پَاشِي دَمَا كُو بِيْگِهِيْوَه وِي لُوْرُ تَشْتِكِي نَابِيَنَه، فُجَا اَوِلُوِي دَرِي لَقَاِي
خُدَاِي خَوَه دِبَه، اِيْدِي حَسَابِي وَي دِيْبِيَنَه. حَسَابِيْدِيْنَا خُدِي بِلَزَه.

۴۰. يَانْ زِي (كَدَا كَارِي كَافِرَانْ) وِكِي طَارِيْتِيْنْ دِيْحَرَكِه كُوْر دَه يَه (دَرِيَا يَكِه و سَا) كُو
پِيْلْ لِسَرْ پِيْلِي بِلَنْد بِيَه، لِسَرْ فَا نْ پِيْلَانْ پِيْلَكِه دِنْ بِلَنْد بِيَه و دِسَرْ وِي رَه زِي عَوْرَكِي
(رَشْ و طَارِي) هَبَه. اَفْ طَارِيْسْتَانْ، طَارِيْسْتَانِي لِسَرْ طَارِيْسْتَانِي نَه. (طَارِيْسْتَانَكِه
و سَا) اَكْرُ كُو مَرُوْفْ دَسْتِي خَوَه دَرِيَنَه نَكَارَه دَسْتِي خَوَه بِيْبِيَنَه. اَو كَسِي كُو خُدِي
رُوْنَاهِيْكَ نَدَا بَه وَي، فُجِيَا زِي رَه تُو رُوْنَاهِيْكَ (دِنْ) تَنَه.^۱

۱ هِنْ زَانَسْتِيْنْ عِلْمِي طَبِيْعِي كُو نَه مَسْلَانِيْنْ اَفْ نَابِيْتْ ژ مَسْلَانَانْ بِيْهِيْسْتِنْ، ژ وَا نْ پُرْسْ كِرِنْ: گَلُوْ مُحَمَّدْ
دَرِيَا يِي دَه گَرِيَا يَه؟ گُوْتِنْ: نَا! فُجِيَا وَي زَانَسْتِي شَهْدِيَا خَوَه تَانِي و گُوْتِنْ: اَزْ بَاوَرْ دِكُمْ كُو مُحَمَّدْ
بِيْحَمْبَرِي خُدِي يَه. زِي رَه گُوْتِنْ: تُو چَاوَا دَرَانِي كُوَاوْ بِيْحَمْبَرَه؟ گُوْتِنْ: اَزْ ژ فُجِي دَرَانِمْ. لُوْرَا اَفْ وَضْفِي

۴۱. مَا تُوْزَنَانِيْ كُوْ يِّنْ لِّاَرْدٍ وَ تَاسِيْاَنَانُ هَنَهْ وَ طَيْرِيْنُ لِهَوَايِيْ بَاسِكُفَكِرِيَهْ، (اَفْ تَفْ) خُدِيْ پَاكْ دِدِرِيْن؟ هَر يَكْ ژِ وَاَنْ نِمِيْژْ وَ تَسْبِيْحِيْ خَوَه دِرَازَنِ. خُدِيْ بِيَا كُوَاوْ دِيَكْنِ دِرَازَنَه.

۴۲. خُدَانِيْ وَ حُكْمَرَانِيَا اَرْدْ وَ تَاسِيْاَنَانُ هَر ژِ خُدِيْ رَه يَه وَ فَكْرَ ژِيْ هَر بِيَالْ خُدَا فَه يَه.

۴۳. مَا تُوْزَنَانِيْ كُوْ خُدِيْ، (جَهِيْ يَشِيْ) عَوْرَانْ دَاژُو سَر وِرْ. پَاشِيْ وَاَنْ تِيْنَه بَالْ هَفْ، پَشْتَرَه وَاَنْ لِسَر هَفْ دَكَه شَكِيْر، قَبِيْجَا تُوْ دِيْبِيْ كُوْ ژِ نَافَا وَاَنْ (عَوْرَانْ) بَارَانْ دِبَارَه. خُدِيْ ژِ عَوْرِيْن مِيْنَا چِيَاَنْ طَيْرُوَكِيْ دِبَارِيْنَه. اِيْجَا خُدِيْ كِيْ بَقِيْ بَطِيْرُوَكِيْ لِيْ دَخَه، كِيْ ژِيْ يَشِيْ وِيْ ژِ (سَر) وِيْ فَدِگَرِيْنَه. هِنْدَكْ دِمِيْنَه كُوْ رُوْبِيَا بَرُوْسَكَاَنْ چَاقَاَنْ كُوْرُ بَكَه!

۴۴. خُدِيْ، شَفِيْ وَ رُوژِيْ لِهَفْ وَرْدِگَرِيْنَه، يِيْگَمَانْ دِفِيْدَه ژِ عَاقِلْمَنْدَاَنْ رَه عِبْرَتَكْ هِيَه.

۴۵. خُدِيْ هَر رِيْفَهْرَكْ ژِ نَافِيْ تَاْفِرَانْدِيَه. ژِ وَاَنْ هِنَكْ لِسَر زِيَكِيْ خَوَه دِمَشِنْ، هِنَكْ ژِيْ لِسَر دُو لِنْگَاَنْ، هِنَكْ ژِيْ لِسَر چَارْ لِنْگَاَنْ دِمَشِنْ. خُدِيْ يَا كُوْ بَقِيْ دَنَافِرِيْنَه، يِيْگَمَانْ خُدِيْ لِسَر هَر تَشِيْ قَادِرَه.

۴۶. صُوْنْدُ بَه كُوْ مَه نَآيِيْتِيْنْ اَشْكِرَاكْرْ هِنَاْرَتِنَه. خُدَا يِيْ كُوْ هِيْدَنَآيِيْتِيْ بَقِيْ وِيْ لِسَرِيْ رَاسْتَرِيْ دَكَه.

۴۷. دِيْبِيْرَنْ: مَه بَاوَرِيْ بَخْدِيْ وَ بِيْخَمْبَرِيْ وِيْ نَآيِيَه وَ مَه بَغُوْتِنَا (وَاَنْ) كِرْ. پَشْتِيْ وِيْ (اَفْرَارْ كِرِيْنِ) دَسْتِيَكِيْ ژِ وَاَنْ بَرِيْ خَوَه (ژِ حَقِيْ) فَدِگَرِيْنِ. هَا اُوْ نَه بَاوَرْمَنْدِنْ.

دَرِيَايِيْ بَسْ اُوْ مَرُوْفِيْ كُوْ تَمَنِيْ خَوَه دَرِيَايِيْ دَه دَرِيَاَسْ كِرِيَه، تِيْدَه ژِيَاَبَه وَ زَحْمَتِيْ وَ خَطَرِيْنِ وِيْ دِيْبِيَه دِكَاَرَه فِيْ پِرَازَنَه. دَمَا وَهْ كُوْتْ: «مُحَمَّدُ، صَوَارِيْ دَرِيَايِيْ نَبُوْهَ وَ لِيْ نَكْرِيَايَه» مِيْنْ زَانِيْ كُوَاوْ نَآيْتْ نَه كُوْتِنَا وِيْ يَه؛ كُوْتِنَا خُدَايَه.

۴۸. (اَو) دَمَا بَانْگِ لَوَانْ وَرَه كِرِن دَا كُو بِيْنَه جَم خُدِي وَ پِيْخَمْبِرِي وَي ژ بُو كُو دِنَا فَبِرَا
وَ اَن دَه حُكْم بَكِه، تُو دِنِيْرِي كُو دَسْتِيْكَ ژ وَ اَن بَرِي خَوَه ژِي قَدْرِگِرِيْن.

۴۹. لِيْلِيْ اَكْر اَو (حُكْمَدَايِنَا پِيْخَمْبِر) حَق بَدَه وَ اَن، اَوْر دِل وَ جَان تِيْن بَر (حُكْمِي)
وِي وَ بَكُوْتِنَا وَي دِيْكَ.

۵۰. اَرِي مَا دِدْلِي وَ اَن دَه نَخُوْشِي (يَا نِيْفَاقِي) هِيَه، يَان ژِي (دَر بَارِي پِيْخَمْبِرِيَا مُحَمَّد
دَه) كَتَنَه گُمَانِي؟ يَان ژِي اَو دِيْرَسَن كُو خُدِي وَ پِيْخَمْبِرِي وَي نَحْقِيْ لَوَانْ بِيْكَ؟
نَخِيْر، نَه وَ سَانَه، بَلَكِي اَوِيْخَوَه ظَالِمَن!

۵۱. دَمَا كُو باوْرَمَنْد بِيَال حُكْمِي خُدِي وَ پِيْخَمْبِرِي وَي فَه بِيْنَه گَزَكِرِن دَا كُو (پِيْخَمْبِر)
دِنَاف وَ اَن دَه حُكْم بَكِه، گُوْتِنَا وَ اَن بَس آفَه: مَه (فَرْمَا نَه) سَح كِر وَ مَه قَبُوْل كِر.
فِيْجَا هَا آف، يِن كُو دِ دَا خَوَازَا خَوَه دَه سَرَفَرَاژ بُوْنَه.

۵۲. هِيْجِي كَسِي كُو بَكُوْتِنَا خُدِي وَ پِيْخَمْبِرِي وَي بَكِه، ژ (عَدَايِي) خُدِي بِيْرَسَه وَ خَوَه
ژ (حَرَامِيَان) بِيَارِيْزَه، هَا اَو، يِيْن (كُو بَدَا نَا خُدِي) سَرَفَرَاژ بُوْنَه.

۵۳. وَ اَن مُنَافِقَانْ بَصُوْنْدَا هَرِي نَاصِي صُوْنْد خَوَار؛ كُو اَكْر تَه فَرْمَان (نَا دَرَكْتِنَا جِهَادِي)
لَوَانْ بِيْكَرَا مُحَقَق دِي اَو دَرَكْتِنَا (جِهَادِي). بِيِيْزَه: صُوْنْد نَخُوْن، اطَاعَت اَشِيْكَارَه!
يِيْگَمَانْ خُدِي ژ يَا كُو هُوْن دِيْكَ نَا گَاهْدَا رَه.

۵۴. (ژ وَ اَن رَه) بِيِيْزَه: بَكُوْتِنَا خُدِي وَ قَاصِدِي وَي بِيْكَ. اَكْر وَ اَن گُهْدَارِي نَكِر، فَيْجَا
بِرَآنْ كُو اَو ژ وَ طِيْفِيَا كُو لِسَر هَاتِيَه بَارَكِرِن بَرِيْرَسَه (فَيْجَا وَي اَو بِيْجَه تَانِي) وَ هُوْن
ژِي ژ وَ طِيْفِيَا كُو لِسَر وَ هَاتِيَه بَارَكِرِن بَرِيْرَسَن. اَكْر هُوْن بَكُوْتِنَا وَي بِيْكَ، هُوْنِي
رَاسْتَرِي بِيْن. وَ طِيْفِيَا پِيْخَمْبِر، بَرُوْشِكِي رُوْنَكَار وَ اَشَكْرَه بَس تَبْلِيْغَا فَرْمَا نَا خُدِي يَه.

۵۵. خُدِي ژ نَاف وَه پِيْآن دَا يَه وَ اَن كَسِيْن كُو باوْرِي تَانِيْن وَ كَارِيْن فَنُج كِرَنَه؛ كُو تَقَر
دِي وَ اَن لِيْشَوْنَا هَنَكِيْن دِن لَارِدِي بَكِه شُوْنَكِر، كَا چَاوَا اَوِيْن بَرِيَا وَ اَن ژِي لِيْشَوْنَا

هَنَكِيْنُ دِنْ كِرْبُوْنُ شُوْنَكِرْ. اَوِيْ دِيْنِيْ وَ اَنْ (اِسْلَامِيْ) دَسْتِهَلَاتْ بَكِه، اَوِ دِيْنِيْ كُو
خُدِيْ ژ بُوْ وَ اَنْ هَلِيْزَاتِيْه وَ يِيْ رَاْزِيْ بُوِيْه. اَوِيْ رُوْشَا وَ اَنْ يَشْتِيْ تَرَسَا وَ اَنْ بَاوْلَهِيْ
وَ تَنَاهِيْ بَكِهَرِيْته. اَوِيْ عِبَادَتِيْ مِنْ بَكِنْ وَ دِيْ تَشْتِكِيْ ژ مِنْ رَه نَكِنْ هَفِيْشَكْ.
اِيْدِيْ يَشْتِيْ فَيِ كِيْ نَانْكَوْرِيِيْ بَكِه فَيِجَا هَا اَوِ فَاْسِقْ بَخُوْه نَه.^۱

۵۶. بِنَاوَايِيْ يِيْدِيْ نَمِيْژ بَكِنْ، زَكَاتَا مَالِيْ خُوْه بِيْدِنْ وَ بَكُوْتِنَا قَاْصِدْ بَكِنْ دَا كُو رَحْمَتْ
لُوْه يِيْ كِرِنْ.

۵۷. تُو حَزْرُ نَكِه كُو اَوِيْنْ كَاْفِرْ بُوْنَه وَ اَنْ زُوْرَا خُدِيْ بَرِيْه كُو لَسْرُ اَرْدِيْ نَهَاتِيْته عَدَاْبْدَانْ!
جِهِيْ وَ اَنْ نَاْكَرِه، اَوِ جِه پِيْسَجِهَه وَ جِه پِيْس وَ اَرْكَهَه!

۵۸. گِلِيْ بَاوْرَمَنْدَانْ! اَوِيْنْ كُو دِيْنِ دَسْتِيْن وَ هَه (كُوْلَه وَ جَارِيِيْن وَ هَه) وَ اَوِيْنْ كُو ژ وَ هَه
هِيْ بَالُغْ نَبُوْنَه بِلَا دِ سِيْ وَ خَتَانْ دَه ژ وَ هَه دَسْتُوْرِيْ بَخَوَاْزَنْ (ژ بُوْ كُو وَرِنْ جَمْ وَ هَه)؛
بَرِيَا نَمِيْژَا سِيْپِيْدِيْ (فَجْرِيْ)، دَمَا نِيْفِرُوْ وَيْ وَ خَتَا كُو هُوْنْ جَلِيْنْ خُوْه دَاتِيْنْ وَ يَشْتِيْ
نَمِيْژَا عَسَايِيْ. ژ وَ هَه اَوِ سِيْ وَ خَتْ؛ دَمِيْنْ يَتَنِيْيَايِيْ نَه. يَشْتِيْ فَاَنْ سِيْ دَمَاَنْ نَه ژ
وَ هَه نَه رِيْ ژ وَ اَنْ رَه تُوْ گَنَه تَنَه (كُو بِيْدَسْتُوْر اَوِ ژ بُوْ خِرْمَتِيْ) لَسْرُ وَ هَه دِگَرِنْ؛ هِنْ
ژ وَ هَه لَسْرُ هِنَاَنْ دِيْجِنْ وَ تِيْنْ. هَرُ وَ سَا خُدَا ژ وَ هَه رَه تَايْتَاَنْ اَشْكِرَا دِكِه وَ خُدِيْ (دِكَارْ
وَ بَارِيْ خُوْه دَه) زَاْنَا يَه، كَارِيْنَجِهَه.

۵۹. دَمَا زَارُوْكِينْ وَ هَه بَالُغْ بُوْنْ، بِلَا اَوِ رِيْ (ژ بُوْ وَرِنْ جَمْ وَ هَه) دَسْتُوْرِيْ بَخَوَاْزَنْ، كَا چَاوَا
يِيْنْ بَرِيْ وَ اَنْ دَسْتُوْرُ خُوْشِنْتَه. هَرُ وَ هَا خُدِيْ ژ وَ هَه رَه تَايْتِيْنْ خُوْه اَشْكِرَا دِكِه (ژ بُوْ
كُو هُوْنْ رِيْژ وَ تُوْرِيَا خُوْه ژ وَ اَنْ بِيْگَرِنْ وَ لِيْگُوْرِيْ وَ اَنْ تَقِيْگَرِنْ). خُدِيْ (دِكَارْ وَ بَارِيْ
خُوْه دَه) زَاْنَا يَه، كَارِيْنَجِهَه.

۱. اَفْ تَايْتَا پِيْرُوْژ دِچَاخَكِيْ وَلُوْ دَه دَاكْتِيْه كُو پِيْخَمْبَرْ، ژ تُو دَسْتْ يَتَنِيْغِيْ كَرِيْو، مُسْلِمَانْ هِيْ لَاوَاژ بُوْنْ،
ظَلَمْ وَ زُوْر لُوْاَنْ دِهَاتْ كِرِنْ، اَفْ تَايْتْ مِرْگِيْنْ دِدَا وَ اَنْ كُو مُسْلِمَانْ يَشْتِيْ دَمَكِه نِيْز دِيْ زُوْرَا مُشْرِكَاَنْ
بِيْنْ وَ دَسْتِهَلَاتِيْ، دِيْ بَكِهَه دَسْتِيْ وَ اَنْ وَ دِيْنِيْ وَ اَنْ دِيْ بِلَاْفْ يَبَه، يَسْرُ بَكِهَه.

۶۰. اَوْ زَنِيْنٌ كَتٰى كُوْرٌ زَوٰجِيْۙ هٰنٰثِيْۙ بَرِيْنَهٗ، زِيْوَٰنٌ رَّهٗ تُوْ كُنْهٰكُ تَنْهٗ يَهٗ كُوْاۤوْ جَلِيْنٌ زِيْ سَرَّ
خَوَهٗ دِيْنِيْنٌ، بِيْنِيْ كُوْ خُسْرِيْنٌ خَوَهٗ نِيْشَانٌ يَدِيْنٌ. دِيْسَا زِيْ اَكْرَ اَوْ خَوَهٗ بِنْحَمِيْنٌ زِيْوَٰنٌ
رَّهٗ هٰۤيَ چِيْتَرَهٗ. خُدِيْۙ بِيْهِيْزَرَهٗ، زَا نَا يَهٗ.^۱

۶۱. لِسَرِّ يِيْ كُوْرٌ، لِسَرِّ يِيْ كَلْكُ و لِسَرِّ يِيْ نَخَوْشُ كُنْهٗ نِيْنَهٗ (كُوْرٌ جِهَادِيْۙ پِيَّاشُ دَهٗ
بِيْمِيْنٌ، لُوْرَا كِرِيَارِيْنٌ كُوْاۤوْ نِكَارِيْنٌ بِيْكُنْ لُوْاۤنَ نَايِيْنَهٗ بَارِكِرُنْ). زِيْ وَهٗ بَخَوَهٗ رَّهٗ زِيْ كُنْهٗ
تَنْهٗ كُوْ هُوْنٌ زِيْ مَالَا (زَارُوْكِيْنٌ) خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا بَاْفِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا دَايِكِيْنٌ خَوَهٗ،
يَانٌ زِيْ مَالَا بَرَايِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا خَوَهِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا تَاْپِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا
مَتِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا خَالِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ مَالَا خَالَتِيْنٌ خَوَهٗ، يَانٌ زِيْ جِهِيْنٌ كُوْ كِلِيْتِيْنٌ
وَاۤنَ دَدَسْتِيْ وَهٗ دَهٗ نَهٗ (يَاۤنِيْ سِيَارِيْنٌ كُوْ بِيْحَقْدَسْتُ هُوْنٌ لُوْاۤنَ دِيْنِيْرُنْ) يَانٌ زِيْ
مَالِيْ دُوْسْتِيْنٌ خَوَهٗ بِيْدَسْتُورُ بَخُوْنٌ. زِيْ وَهٗ رَّهٗ كُنْهٗ تَنْهٗ كُوْ هُوْنٌ تَفْ بَهْفُ رَّهٗ، يَانٌ زِيْ
زِيْ هَفْ جَدَا بَخُوْنٌ. دَمَا هُوْنٌ هَرِيْنٌ مَالِكِيْ (كُوْتُوْ كَسْ لِهَنْدِرُ تَنْهٗ بَهٗ زِيْ) بُوِيْ سِلَاقَا
كُوْ لِنُكُ خُدِيْۙ پِيْرُوْرُ و پَاكَهٗ، سِلَاقِيْۙ لِسَرِّ خَوَهٗ بَخَوَهٗ يَدِيْنٌ. هَرُ وَهَّا خُدِيْۙ، زِيْ وَهٗ رَّهٗ
تَايْتَاۤنَ اَشْكِرَهٗ دِكَهٗ دَا كُوْ هُوْنٌ (وَاۤنَ) فَهْمُۙ بِيْكُنْ (و لِيْگُوْرِيْ وَاۤنَ تَقْبِيْگِرُنْ).

۶۲. بِيْگِيَاۤنَۙ باوْمَنْدِيْنٌ رَاسْتُ و دُرُسْتُ، اَوِيْنُۙ كُوْرٌ دِلُ و جَانُ بَخُدِيْۙ و پِيْخَمْبَرِيْۙ وِي
بَاوَرِيْۙ تَايِيْنَهٗ. اَوْ دَمَا دِيْگَلُ پِيْخَمْبَرُۙ دِيْكَارِكِيْۙ گِرِيْنِيْگِيْۙ جِفَاكِۙ دَهٗ يِنُ، حَتَاۤيْ كُوْ دَسْتُوْرِيْۙ
زِيْ نَخَوَاۤنُۙ اَوْ نَاچِنُ. بِيْگِيَاۤنَۙ اَوِيْنُۙ كُوْرٌ تَهٗ دَسْتُوْرِيْۙ دِيْخَوَاۤنُۙ هَا اَوِيْنُۙ يِيْنُۙ كُوْ

۱. شَرْمَكْهَا پِيْرِكِيْ لِهَمْبَرُۙ يِيْنُۙ دِنُ لِسَرِّ سِيْۙ بَشَاۤنَهٗ: ۱- لِهَمْبَرُۙ مِيْرِيْۙ خَوَهٗ: زِيْ مِيْرِيْۙ وِي رَّهٗ دُرُسْتَهٗ جِهِيْ
كُوْ بَخَوَاۤزَهٗ لِيْۙ بِيْتَرَهٗ. ۲- لِهَمْبَرُۙ زِيْنُۙ و مَحْرَمِيْنُۙ وِي، جِيِيْۙ كُوْ اَغْلَبُۙ خِيَاۤيَاۤنَۙ دِهٖۙ اَوْ دِيْكَارُنُۙ لِيْۙ بِيْتِيْرُنْ، مِيْنَا؛
رُو، پُوْر، قِرْكَ، دَسْتُ، جَنْگ، لِنْگ و... ۳- لِهَمْبَرُۙ زِلَامِيْنُۙ دِنُ، زِيْۙ بِلِيۙ اَحْتِيَاۤجِيْ، مِيْنَاۙ كُوْرُۙ بُوۙ كُوۙ پِيْرَهٗ
پَزُوچِيْۙ يَانُۙ زِيْۙ زِيْۙ بُوۙ دَرْمَانِكِرِيْۙ و غِيْنِيْۙ فَاۤنَ.. اَوْ نِيْكَارُنُۙ لِرُوِيْۙ وِي و لِيُوۙ جِهِيْۙ زِيْنِيۙ بِيْتِيْرُنْ. چَا؟
لُوْرَاۙ فِتْنَاۙ پِيْرِكِيْۙ بَرُوِيْۙ وِيۙ يَهٗ. فَاطِمَهٗۙ يَاۤيَاۤيَاۙ كَجَهٗۙ مَنَزَرُۙ (خُدِيْۙ زِيْۙ رَاۤزِيْيَهٗ) گُوْتُ: «مَهٗ رُوِيْۙ خَوَهٗ زِيْۙ زِلَامَانُۙ
دِيْگَرْتُ». (الْحَاكِمُ) دِيْۙاۙ مَوْمَنَاۙ عَاۤشَهٗ (خُدِيْۙ زِيْۙ رَاۤزِيْيَهٗ) دِيْۙيَرَهٗ: «سُوَارُۙ دِيْرُۙ مَهٗ رَّهٗ دَرَبَاسُۙ دِيُوْنُۙ و اَمُۙ
دِيْگَلُۙ پِيْخَمْبَرُۙ دِيْۙ اَحْرَامَانُۙ دَهٗ بُوْنُۙ؛ دَمَاۙ مِيْرُۙ دِهَاتِيْنُۙ هَمْبَرِيْۙ مَهٗ، مَهٗ جَلْبَاۤيِيْۙ خَوَهٗ دَنَافِيْثُۙ سَرُۙ رُوِيْۙ خَوَهٗ و
دَمَاۙ زِيْۙ مَهٗ دَرَبَاسُۙ دِيُوْنُۙ مَهٗ رُوِيْۙ خَوَهٗ دِيْكَرُۙ». (اَبُوۙ دَاوُوْدُ).

بِرَاسَتِيْۤ اَبَاوَرِيْۤ بَخْدًا وَّ يٰۤيَحْمَبَرِيْۤ وِي تَانِيْنَهٗ. نَاخَوْهٗ؛ دَمَا كُوَاوُ ژ بُو هِنُ كَارِيْنُ خَوْهٗ
دَسْتُوْرِيْ ژ تَهٗ بَخَوَاژُنْ، فَيِجَا ژ وَايِيْ كُوْتُو بَقِيْ دَسْتُوْرَا چُوْنِيْ يَدِيْ. ژ خُدِيْ ژ بُو
وَاَنْ لِيْبُوْرِيْنَا كُنْهِيْنِ وَاَنْ بَخَوَاژَهٗ. يِيْگَاڤْ خُدِيْ كُنْهَرِيْبِرَهٗ، دِلُوْفَاڤَهٗ.

۶۳. (گَلِيْ مُوْمِنَانْ!) هُوَنْ گَزِيْكَرْنَا يٰۤيَحْمَبَرُ ژ بُو خَوْهٗ نَكِنْ مِيْنَا گَزِيْكَرْنَا وَهٗ يَا دِنَاْفَبَرَا
خَوْهٗ دَهٗ. يِيْگَاڤْ خُدِيْ، ژ نَافْ وَهٗ بَوَانِيْنِ كُوْخَوْهٗ قُدِدِرُنْ، دِيْشَتْ هَفْ دَهٗ خَوْهٗ دَقْلِيْزُنْ
(و يِنْدَسْتُوْر) دَرِيْتِيْنِ، دَرَاڤَهٗ. فَيِجَا بِلَا اَوِيْنِ كُو بَكُوْتِيْنَا وِي نَاكِيْنِ بِيْرَسِيْنِ كُو بَلَايِكْ
بَسَرُ وَاَنْ دَهٗ بِيْ، يَانِ ژِيْ عَدَابَكِيْ جَانْسُوْرُ اَصَابَتِيْ وَاَنْ بَكَهٗ.

۶۴. نَاگَاھَدَارُ بِنْ، يِيْگَاڤْ چِهٖ تَشْتِيْنِ لَارْدُ و نَاسِيْمَانَانْ هَنَهٗ هَرُ اَوِيْنِ خُدِيْ نَهٗ. يِيْگَاڤْ
خُدِيْ بَرُوْشَا كُو هُوَنْ لِسَرِيْ نَهٗ دَرَاڤَهٗ و رُوْرَا كُو هُوْنِيْ تِيْدهٗ لِيْخُدِيْ فَاكِرِيْنِ ژِيْ خُدِيْ
دِيْ وَاَنْ ژِيْ كِرِيْنِيْنِ وَاَنْ نَاگَاھَدَارُ بَكَهٗ. خُدِيْ بَهَرُ تَشْتِيْ زَانَا يَهٗ.

۲۵. سُوْرَهٗ يٰیٰ فَرْقَانَ

سُوْرَهٗ يٰیٰ (فَرْقَانَ)، ۷۷ (حَقَّتِيْ و حَقَّتْ) تَايَتَهٗ. لِمَكِّيْ دَاكْتِيَهٗ. ژ بُرُ كُو دِيْآيَا يَكْمُ دَهٗ بِيْرِيَا فَرْقَانَ
دَرَبَاسُ بُوِيَهٗ كُوَاوُ يَمْعَنِيَا جِدَاكِرَا حَقِيْ و بَاطِلِيْ يَهٗ و تَنَافُكْ ژ نَافِيْنِ قُرْآنَا پِيْرُوْرَهٗ، ژِيْ فَيِ
سُوْرَهٗ يِيْ رَهٗ فَرْقَانَ هَاتِيَهٗ كُوْتُنْ.

بَنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْمِ

۱. اَوِيْ كُو فَرْقَانَ ژِ عَفْدِيْ خَوْهٗ رَهٗ هِنَارِيْتِيَهٗ دَا كُو ژِ عَالَمِيْ رَهٗ بِيَهٗ هِشِيَاژَكِرْ، پَاكْ و
پِيْرُوْرَهٗ.

۱ اَفْ تَايَتَا پِيْرُوْرُ؛ ژ بُو بَاوَرْمُنْدَانْ دُرُسَكَهٗ، تَعْلِيْمَكَهٗ كُو وَاَنْ هِيْنِيْ بَرَسْفَدَانَا يٰۤيَحْمَبَرُ دَكَهٗ، دَا كُو مُسْلِمَانْ
لِيْوَاژَا يٰۤيَحْمَبَرُ نَهٗ حَمْلِيْسُ بِنْ. دَمَا گَزِيْ وَاَنْ كُرْ لَازِمَهٗ هَرْتَهٗ حُظُوْرَا وِي دَا كُو لِفَرْمَانِيْنِ وِي گُهْدَارِيْ
يَكِيْنْ. لُوْرَا يٰۤيَحْمَبَرُ ژ بُو تَشْتِيْ بَسِيْطُ گَزِيْ وَاَنْ نَاكَهٗ؛ اَوُ ژ بُو رُوْشَكَهٗ گِرِيْنِكْ و فَرْمَانَكَهٗ گُشْتِيْ گَزِيْ
وَاَنْ دَكَهٗ. مِمَكْنَهٗ مَرْفُ لِهْمَبَرُ هَفْ حَمْلِيْسُ بَهٗ؛ لِيْبَلِيْ لِيْشِيْرِيْ يٰۤيَحْمَبَرُ حَمْلِيْسِيْ قَتْ نَابَهٗ.

۲. اَوُ خُدا يَه، يٰى كُو حُكْمَرَانِي وَ دَسْتِهَلَاتِيَا اَرْدُ وَ نَاسِيَاَنانْ هَرُ زِي رَه يَه، اَوِي كُو تُو زَارُوْكَ زِي خَوَه رَه نَكِرْتِيَه وَ اَوِي كُو دِ حُكْمَرَانِيَا وَي دَه تُو شَرِيكَ زِي رَه تَنَه، فَيَجَا هَرُ تَشْت بِيَشَان وَ اَنْدَا زِ تَاْفِرَانْدِيَه.

۳. مُشْرَكَانْ زِي بِلِي خُدِي هِنْ مَعْبُوْدْ گِرْتَنَه كُو اَوُ نِكَارِنْ تَشْتِكِي بَخْلَقِيْنِ وَ اَوُ بَخَوَه هَاتَنَه خُلَقَانْدِنْ. اَوُ نَه دِكَارِنْ تُو زَرَارِي زِي سَرُ خَوَه بِيْدَنْ تَالِي نَه زِي فَيْدِيَكِي بِيْدَنْ خَوَه. اَوُ نَه دِكَارِنْ تُو كِسِي بَمِرِيْنِ وَ نَه زِي سَاغْ بِيَكَنْ وَ اَوُ نِكَارِنْ تُو كِسِي يَشْتِي مِرِنِي دِيَسَا فَرِيْنِ.

۴. اَوِيْنْ كَاْفِرْ بُوْنَه گُوْتِنْ: اَفْ (قُرْاَن) زِي دَرُوَكِي يِي فَه نِيْنَه كُو وَي اَوُ زِي جَمُ خَوَه فَه لِيْئَانِيَه، دَرُ بَارِي لِيْئَانِيَا وَي دَه قَوْمَكِي دِنْ زِي تَارْكَارِيَا وَي كَرِيَه. بَرِاسْتِي زِي وَاَنْ كَاْفِرَانْ (يَشِي گُوْتِنَا خَوَه) ظِلْمْ وَ دَرُوَكَارِي كِرَنَه...

۵. گُوْتِنْ: (اَفْ قُرْاَن) چِيروْكَ وَ چِيْفَانُوَكِيْنِ پِيَشِيَاَنَه كُو (مُحَمَّد) اَوُ بَنَفِيْسِيَارَكِي دَاَنَه نَفِيْسَانْدِنْ. فَيَجَا اَوُ سِيْبَه وَ اِيْفَارِي زِي وَي رَه تِيْبَه خَوْنْدِنْ.

۶. بِيْزَه: اَوُ خُدَايِي كُو سَرُ وَ رَاَزَا اَرْدُ وَ نَاسِيَاَنانْ دِرَاَنَه اَفْ قُرْاَن (زِي مِيْن رَه) شَانْدِيَه. بِيْگَمَانْ اَوُ كُنْهَرِيْبِرَه، دِلُوْفَانَه.

۷. گُوْتِنْ: اَفْ چِه بِيْخَمْبِرَه كُو (اَوُ زِي وِكِي مَه) خَوَارِيْنِ دِيْخَوَه وَ لِسُوْكَانْ دِيْگَرَه! دَه بِلَا فَرِيْشْتِيْكَ زِي بُو وَي بِيْهَاتَا خَوَارِي دَا كُو يِي رَه بِيْوِيَا هِيْشِيَاَزْكَرْكَ (اَوُ رَاْسْت بِيْزِيَا)؟

۸. يَانْ زِي بُو وَي (زِي تَاسْمِيْن) گَنْجِيْنِيْكَ هَاتِيْوِيَا خَوَارِي، يَانْ زِي رِي رَه بَاخْجِيْكَ هَبُوِيَا كُو زِي بَخَوَارَا (دَا كُو فَرَقَكَه وَي زِي مَه هَبُوِيَا). وَاَنْ ظَالِمَانْ (زِي بَاوَرْمَنْدَانْ رَه) گُوْتِنْ: بَسْ وَه دَايَه پَي زِلَامَكِي سِيْرَلِيْوِيَا!

۹. (رَسُوْلِي مِيْن!) دَه بِيْزَه كَا چَاوَا دَرُ بَارِي تَه دَه دَرُبْ وَ مَسَلْ تَانِيَه. فَيَجَا اَوُ زِي رِي كِنَه وَ اِيْدِي اَوِي رِيْيَكِي نَبِيْنِ.

۱۰. پَاڭ وَ پِرْوَرَه، اَوِي ڪُو اَگَر اَو بَقِي بَيْن ڪُو ڙ ڦَان هي چِٽَر ڪُو اَو بَهَشَن ڪُو دِينِي
وَ اَن دَه جَم دِهَر ڪَن دِي بَدَه تَه وَ اَوِي ڪُوشُڪ وَ قَسْرَان ڙِي بَدَه تَه.

۱۱. نَخِيڙ! بَلڪِي وَ اَن باوَرِي بَرُوڙا قِيَامَتِي نَتَانِيُون وَ مَه ڙِي ڙ بُو وَ اَنِيَن ڪُو باوَرِي
بَقِيَامَتِي نَتَانِيَه ٽَاگَر ڪِي بِيٺَت وَ هَار ٽَا مَادَه ڪَرِيَه.

۱۲. دَمَا ڪُو جَهَنَم ڙ مَسَافِيڪَه دُور ڦَه وَ اَن دِيئَه، اَو، گَرَه گَر وَ فَرِيئَا وِي هي ڙ دُور ڦَه
دَبِيڙَن.

۱۳. دَمَا ڪُو دَسْتِيَن وَ اَن بَسْتُوِي وَ اَن ڦَه گَرِيڊايِي دِ دُوڙهي دَه لَجَهڪِي تَنگ بِيئَه وَ رِڪَرَن،
لَوِي دَرِي مَرِنَا خَوَه دِخَوَاڙَن (دَا ڪُو ڙ عَذَابِ خَلَاص بِيَن).

۱۴. (ڙ وَ اَن رَه دِي بِي گُوتَن): اِيرو نَه بَس جَار ڪِي؛ گَلڪ جَارَان مَرِنَا خَوَه بَخَوَاڙَن (اِي)
خُوسَتِنَا وَه دِي تُو فِيدِي نَدَه وَه).

۱۵. (ڙ وَ اَن رَه) بِيئَه: اَرِي مَا آڦ (دُوڙَه) چِٽَرَه يَان اَو بَهَشَتَا سَرَاقتِي يَا ڪُو تَقُوَادَار بِيَن
هَاتَنَه سُوڙدَايَن ڪُو اَو ڙ بُو وَ اَن هَر پاڏاش وَ وَاَرَه؟

۱۶. دَبِهَشَتِيڊَه تَشْتِي ڪُو اَو دِخَوَاڙَن ڙ وَ اَن رَه هِيَه، اَو لُور دَائِمِي نَه. آڦ لِسَر خُڊايِي تَه
پِيَانڪَه مِسُوگَرَه ڪُو مَاڦڌَار ڙِي دِخَوَاڙَن.

۱۷. وِي رُوڙِي خُڊَا دِي وَ اَن وَ اَن مَعْبُودِيَن ڪُو ڙ بِلِي وِي پَرَسَتِنَا وَ اَن دِڪَرَن، بِيئَه جَم
هَف وَ (ڙ مَعْبُودَان رَه دِي) بِيئَه: اَرِي مَا وَه آڦ بَنديِيَن مَن ڙ رِي خُسْتِن تَان اَو
بَخَوَه ڙ رِي ڪَتَه؟

۱۸. اَو مَعْبُود دِيئَن: اَم ڙ ڪَارِي ڪُو وَ اَن ڪَرِي تَه پَاڭ دِيڊِيَرَن. تَه حَدِي مَه يَه ڪُو ڙ بِلِي
تَه اَم دُوسَت وَ ٽَارِيڪَارَان ڙ خَوَه رَه يَغَرَن، (فِيجَا اَمِي چَاوَا بِيئَن بِلَا خَلڪ پَرَسَتِنَا
مَه يَكَن). لِيلِيلِي تَه اَوَقَاس نَعَمَت لَوَان وَ بَافِيَن وَ اَن ڪَرَن حَتَا ڪُو وَ اَن تُو ڙ بِيَر ڪَرَن
وَ اَو بُون قَوْمِي وَسَا ڪُو هَلَاڪ حَق ڪَرَنه.

۱۹. (ئَمْشَرِكَاَن رَه تِي گُوتِن): بَرِاسْتِي اَوِيَن كُو وَه پَرِسْتِنَا وَاَن دِكِرْ، دِگُوتِنَا وَه دَه هُون دَرَوِيَن دَرخِسْتِن. فَيَجَا هُون نَه دِكَارِن عَذَابْ ژ خَوه فَكْرِينِن نَه ژِي دِكَارِن نَارِيكَارِيكِي ژ خَوه رَه يَكِن. ژ نَاف وَه كِي ظَلَمِي (شَرِكِي) بَكَه اَمِي عَذَابِكِي مَرِن (و دِرْوَاز) بوي بَدَن چِيژَانِدَن!

۲۰. (يَا مُحَمَّد!) مَه بَرِيَا تَه هَر چِقَاس پِيخَمْبَرَك شَانْدِيه، هَر وَاَن خَوَارِن دِخَوَار و لِسُوكَاَن دَمَشِيَاَن. مَه هِن ژ وَه ژ هِنَان رَه كِرْنَه اِمْتَحَان و جَرِبَانِدَن، كَا هُونِي خَوه رَاگِرِن (يَا نَا). خُدَايِي تَه هَر بِيئَرَه.

۲۱. اَوِيَن كُو هِيَقِيَا هَاتِنَا بَر دَسْتِي مَه نَاكِن، گُوتِن: دَه بِلَا مَلَايَكَت ژ بُو مَه هَاتِيُونَا خَوَارِي يَان ژِي دَه بِلَا مَه اَشْكُرَا خُدَايِي خَوه پَدِيَتَايَا. صُونْد بَه، وَاَن دِنْفَسَا خَوه دَه خَوه مَرِن دِيَرَا و بِيوَرَبَلَنْدِيكَه مَرِن ژ حَدِي خَوه دَرَكْتِن.

۲۲. رُوژَا كُو (مُشْرِك) مَلَايَكَتَاَن دِيينِن، وِي رُوژِي ژ گَنَهَكَارَان رَه تُو مَرِگِيئِيَا خِيَرِي تَنَه و مَلَايَكَت ژ وَاَن رَه دِييَزِن: (بِهَشْت و دِلْشَادِي ژ بُو وَه) مَمْنُوعَه (هُون ژِي مَحْرُومِن)!

۲۳. اَم كَار و كَرِيَارِيَن كُو وَاَن كِرِن تِيينِن و اَم مِيْنَا تُوژِي وِي لِبَر بَا دَخِن.^۱

۲۴. وِي رُوژِي اَهْلِي بَهَشْتِي دِچِيَتَرِيَن جِهَان دَه و دِباشْتَرِيَن اِسْتِيْرَاَحْتَكِهَان دَه نَه.

۲۵. وِي رُوژِي نَاسِيْمَان دِگَل عَوْرِيَن سِيِي شَق دِيَه و مَلَايَكَت بِييَزِمَار تِيئَه خَوَارِي.

۲۶. هَا وِي رُوژِي حَكِمَرَانِيَا سَرْدَسْت نَا رَاسْتَقِيئَه ژ خُدَايِي رَحْمَن رَه يَه. اَو ژ بُو كَاْفِرَان رُوژَكَه دِرْوَارَه.

۱. اَف تَايْتَا پِيروژ دَدَه زَنَانِيَن كُو دَمَا مَرْفِي كَاْفِر كَار و بَارَكِي بَاش بَكَه، مِيْنَا كُو مِيْقَانَان خُودِي بَكَه، نَارِيكَارِيَا خُودِي و دُوسْتَان بَكَه، سَرِيَا لَافَرِيَا بَدَه، صَدَقَا بَدَه و دِهَوَارَا بَنْدُسْت و زَارَان هَرَه، ژ بُو كُو بَاوَرِي تَنَانِيَه تُو قِيْدِي ژِي نَابِيئَه. لَوْرَا: يَا كُو اَو دَكَه نَه ژ بُو خُدِي يَه: يَان ژ جِلِيئِيَا وِي يَه يَان ژِي ژ بُو مَرَامَكَه دِن كِرْنَه. مَرْفِي مُسْلِمَان ژِي دَمَا نَه ژ بُو خُدِي بَكَه خُدِي ژِي قَبُول نَاكَه.

۲۷. وِی رُوْثِی یٰی ظَالِمِ دِی هَرُو دَسْتِیْن خَوَه کَز بَکَه وِی بَیْزَه: خَوَزِیْکَا مِنْ لِکَلِ
بِیْخَمْبَرِ ژ خَوَه رَه رِیْکِ بَگَرْتَا!

۲۸. (دِیْزَه): وَاخْ لِحَالِی مِنْ بَه! خَوَزِی مِنْ فِلَانْکَسِ ژ خَوَه رَه نَکِرَا دُوَسْت!

۲۹. صُوْنْد بَه، پِشْتِی کُو قُرْآنِ ژ مَه رَه هَاتِ وِی آزِ خِرَانْدِمْ وِی دَامَه بِاش. شَیْطَانِ ژ
بُو اِنْسَانَانِ هَرِ رَزِیْلَکَرَه.

۳۰. بِیْخَمْبَرِ گُوْت: خُدایِی مِنْ! کِلِی مِنْ قُرْآنِ تَرَکِ کِرِ وِی عَمَلِ نَکِرِن.

۳۱. هَرِ وِسا اَمِ ژ هَرِ بِیْخَمْبَرِکِی رَه ژ گَنَهْکَارَانِ دِرْزِمِکِی پِیْدَا دِکِن، خُدایِی تَه ژ هِیْلَا
رِیْبِرِی وِ تَارِیْکَارِی فَه بَسِی تَه یَه.

۳۲. اَوِیْنِ کَافِرِ بُوْنَه گُوْتِن: دَه بِلَا قُرْآنِ بَیْکِ جَارِی، بِنَقْلِکِی ژِی رَه بَهَاتَا هِنَارِیْن. مَه
وِسا اَوِیْنِ بَهْنِ هِنَارْتِ دَا کُو اَمِ دِلِی تَه پِی مِکُوْمِ بَکِنِ وِ مَه اَوِیْنِ تَايْتِ تَايْتِ (بِرِیْکَا
جَبْرِیْل) بَتَه دَا خَوْنِدِن.

۳۳. (يَا مُحَمَّدُ!) اَوْ حَقَّاسُ مَسَلِیْکِی لِهَمْبَرِی تَه بَیْنِ (دَا کُو دُوْرَا تَه پُوچِ بَکِنِ)، اَمِ هَرِ
تَا رَاسْتِرِیْن وِ تَفْسِیْرَکَه سِپَاحِیْرِ ژ تَه رَه تِیْنِن.

۳۴. اَوِیْنِ کُو لِسَرِ رُوْیِیْنِ خَوَه بَرِ بَدُوْرْهَیْ فَه تِیْنَه تَاژُوْتِن، هَا اَوِیْنِ پِیْسْتِرِیْنِ خُدَانِجِهِنِ وِ
شَاشْتِرِیْنِ خُدَانِزِیْکِن.

۳۵. صُوْنْد بَه، مَه کِتِیْبِ دَايَه مُوسَا وِ مَه بَرَايِی وِی هَارُوْنِ ژِی ژِ بُو وِی کَرَه وَزِیْرِ وِ
تَارِیْکَا.

۳۶. مَه ژِ وَاْنِ رَه گُوْت: هَرِنِ بَالِ وِی قَوْمِی کُو بَنَایِیْنِ مَه بَاوَرِی نَائِیْنِ، فِیْجَا (پِشْتِی
کُو اَوِیْنِ وِ وَاْنِ بَاوَرِی نَتَانِی) مَه اَوِیْنِ بِنِی فَه قِرِ کِرِن.

۳۷. قَوْمِی نُوْح، چِه دَمَا کُو وَاْنِ بَاوَرِی بِیْخَمْبَرَانِ نَتَانِی، مَه اَوِیْنِ بَطُوْفَانِی خَقَانْدِن

و مَه اَو ژ بُو مِرْوَفَان کِرِن عِبْرَت. مَه ژ بُو ظَالِمَان (لِئَاخِرَتِي) عَذَابِکِي جَانْسُوژ
تَامَادَه کِرِيَه.

۳۸. مَه عَاد، سَمُوْد، خَلِکِي رَسِي و گَلْکِ مِلَتِيَن کُو دِنَاقَبِرَا فَاَن دَه زِي...

۳۹. مَه ژ هَر يکِي ژ وَاَن رَه تَايْت و دَلِيل تَانِيَن، (لِيلِي ژ بَر کُو وَاَن بَاوَرِي نَتَانِي) مَه
تَفْک بَرِن هَلَاکِي.

۴۰. صُونْد بَه، اَو (مُشْرُک) دَبَر وي وَلَاتِي کُو بَارَانَا کَارَسَات و بَلَايَا بِيَس لِي بَارِيَايَه
دَرَبَاس بُونَه. اَرِي مَآ وَاَن اَو نَدِيدِي (کُو ژِي عِبْرَت بَغَرِن). نَا، بَلْکِي اَو بَسَاغَبُونَا
پِشْتِي مَرِنِي بَاوَرِي نَايِيَن.

۴۱. (يَا مُحَمَّد!) دَمَا کُو اَو تَه دِييِن اَو هَر حَنَکِيَن خَوَه بَتَه دِيکن (و دِييَزِن): مَآ اَوِي کُو
خُدِي بِيخَمْبَرِي (ژ مَه رَه) شَانْدِيَه آفَه؟

۴۲. (اَو ژ هَف رَه دِييَزِن): اَکَر مَه لَسَر حَبَانْدَنَا مَعْبُودِيَن خَوَه سَبَات نِکَرَا، هِنْدِک دَمَا
کُو وي اَم ژ رِيَا اَلِهِيَن مَه بِخَرَانْدَا. پَاشِي دَمَا اَو عَذَاب بِييِن، اَو دِي بَرَانِن کَا کِي
رِيَشَاشْتَرَه!

۴۳. (يَا مُحَمَّد!) اَرِي مَآ تَه اَو کَسِي کُو هَوَسَا خَوَه ژ خَوَه رَه کِرِيَه اَلِه نَدِيَت، اَرِي مَآ
فِيَجَا تُو يِي بِيِي کَفِيلِي وي؟

۴۴. يَان ژِي، مَآ ژ تَه وَه يَه کُو بَرِيَن وَاَن سَح دِيکن تَان ژِي فَهَم دِيکن؟ اَو بَس مِيْنَا
دَوَارَانِن، بَلْکِي ژ دَوَارَان ژِي رِيَشَاشْتَرِن.

۱. اَو وَلَاتِي کُو آف فَلَکَت هَاتَه سَرِي وَاَن «سَدُوم» بُو کُو اَو وَلَاتِي گَلِي لُوط پِيخَمْبَرَه. خُدِي، يَسَدَم
عَمَلِي وَاَن اِي کَرِيَت بَارَان و کَفَر يَسَر وَاَن دَه بَارَانْد و اَو هَلَاک کِرِن. مُشْرُکِيَن قَرِيَشِي ژِي گَافَا ژ
بُو بَارَز گَانِي دِچُونَه سَفَرَا شَامِي د وي وَلَاتِي رَه دَرَبَاس دِيُون، اَنجَامَا خِرَاب تَا کُو هَاتِيَه سَرِيَن وَاَن
بِچَافِي سَرِيَن خَوَه دِيَتَنَه و دِيَسَا ژِي عِبْرَت نِکَرِيَتَنَه و نَه هَاتِنَه اِيَايِي.

۴۵. مَا تُوْنَانِيْ كُوْ خُدَايِيْ تَهْ چَاوَا سِي دِرِيْژْ كِرِيَهْ؟ اَكْرَ بَخُوْسْتَا تَقْرُ دِيْ اَوْ نَلِيْتَاَنَدَا.
پِشْتَرَه مَه رُوْژِي لِسَر هَبُوْنَا وِيْ كِرِه نِشَان.

۴۶. پَاشِيْ مَه اَوْ سِي هِيْدِيْ هِيْدِيْ بِيَالْ خَوَه فَه كِشَانْد.

۴۷. (گَلِيْ مِرُوْفَانُ!) خُدِيْ يَه، يِيْ كُو شَفْ ژ وَه رَه كِرِيَه سِتَارْگَه وَ خَوْژِي كِرِيَه تَنَاهِي
وَ رُوْژِي كِرِيَه فَژِيْن ژ بُوْ كَارْ وَ حَبَاتِي.

۴۸. خُدِيْ يَه، يِيْ كُو بَرِي رَحْمَتَا خَوَه بِيَارِيَنه يِمَزْگِيْنْدِيْريْ بَايِيْ دِشِيَنه وَ مَه ژ تَاسْمِيْن
بَارَانْكه پَاقِرْ كَر بَارَانْد.

۴۹. دَا كُو اَمْ وَلَاتِكِيْ هَشْكَمِيْريْ يِيْ فَژِيْن وَ هِنَكْ ژ وَانْ حَيَوَاتِيْن كُو مَه اَوْ نَافِرَانْدَه وَ
گَلَكْ اِنْسَانَانْ ژِيْ يِيْ تَافْ يَدَنْ.

۵۰. صُوْنْدَه، مَه اَوْ بَارَانْ دَنَافْ وَلَاتَانْ دَه بَلَافْ كِرْ دَا كُو خُدَايِيْ خَوَه دِيْبِرْ بِيْنِيْ. فَيْجَا
پَرِيْن مِرُوْفَانْ لِيْبَرْ وِيْ نَاصِيْ بُونْ وَ وَانْ هَر نَانْگُوْرِيْ كِرْ.

۵۱. اَكْرَ مَه بَخُوْسْتَا هَلْبَتْ مَه دِيْ ژ هَر بَاژَاْرِكِيْ رَه (پِيْخَمْبَرَكِيْ) هِشِيَاْرَكِرْ بَشَانْدَا،
(لِيْبَلِيْ ژ بُوْ هِشِيَاْرَكِرِيْ مَه تُوْ بَرَاْرْت).

۵۲. فَيْجَا بَگُوْتَا كَافِرَانْ مَكَه وَ بَقْرَتَانِيْ لِهَمْبَرِيْ وَانْ جِهَادْكه مَزَنْ بَكَه!

۵۳. خُدِيْ يَه، يِيْ كُو دُوْ دَرِيَا دِكِيْلَكَا هَفْ دَه، وَانْ ژ وَانْ رَه بَرْدَدَه. آفَا هَا شِيْرِيْنَكَه كُو
تِيْبُوْنِيْ رَاْدَكَه وَ آفَا هَا ژِيْ شُوْرَكَه كُو تِيْبُوْنِيْ زِيْده دَكَه. دِنَافِرَا وَانْ دَه نَافِرْكْ هِيَه
كُو اَوْ تَقْلِيْهَفْ نَابَنْ.

۵۴. خُدِيْ يَه، يِيْ كُو ژ نَافِيْ اِنْسَانْ خُلِقَانْدِيْه وَ اَوْ كِرِيَه خُدَانَسَبْ وَ خُدَانِخِيْمِيْ. تَقْرُ
خُدَايِيْ تَه قَاْدِرِيْ هَر تَشِيْنِيْ يَه.

۵۵. اَوْ (كَافِرْ) ژ بِلِيْ خُدِيْ پَرَسْتِيْنَا هِنْ تَشْتِيْنِ وَ سَا دِكِنْ كُو اَوْ نَه دِكَارِنْ قِيْدِيْ بِيْدَنْ وَانْ

نَه زِي دِكَارَن زَرَارِي بَدَنَ وَانْ. مِرْوَفِي كَافِرْ لِهَمْبَرِي خُدَايِي خَوَه هَر (زِ شَيْطِينِ رَه پِشْتَكُ و) تَارِيكَارَه.

۵۶. (يَا مُحَمَّدُ!) مَه تُو بَسْ بِيَمَزْ گِئَبَرِي وَ هِشْيَارْ كَرِي شَانْدِيَه.

۵۷. (زِ وَانْ رَه) بِيِيْزَه: اَزْ، بَرَانْبَرِي فَي (تَبْلِيغًا خَوَه) تُو حَقَكِي زِ وَه نَاخَوَازِم. لِيْبَلِي اَوْ كَسِي كُو بَقِي بِيَالْ خُدَايِي خَوَه فَه رِيَكِي بَكْرَه (و دَرِيَا وَي دَه زِ بُو رَزَايَا وَي مَالِي خَوَه بَدَه) اَوْ جَدَا يَه.

۵۸. تُو خَوَه بَسِيْزَه يِي كُو هَر سَاغَه اَوِي كُو هِيْجْ نَامِرَه. حَمْدِي وَي بَكَه زِ هَر كِيْهَسِي پَاكْ بَدِيْرَه. خُدِي، بَكْنَهِيْن بَنْدِيِيْن خَوَه زِ نَاگَاْهَدَارِي فَه بَسَه.

۵۹. خُدِي يَه، يِي كُو اَرْدَ وَ تَاسِيْمَانْ وَ يِيْنْ كُو دِنَافَبْرَا وَانْ دَه هَنَه دِشَشْ رُوْزَانْ دَه تَافَرَانْدَنَه. پَاشِي خُدَايِي رَحْمَن لِسَرْ عَرْشِي خَوَه رَاسَرْ بُو (رَاسَرْ بُونَكَه بَايْتِي خَوَه); فَيْجَا تُو پِرْسِي زِ يَكِي زَانَا بَكَه (كُو اَوْ زِي خُدَا يَه).

۶۰. دَمَا زِ وَانْ رَه بِي كُوْتِنْ: زِ خُدَايِي رَحْمَن رَه هَرَن سِجُوْدِي، دِيِيْزِنْ: مَا خُدَايِي رَحْمَن چِي يَه؟ اَمِي چَاوا زِ بُو يِي كُو تُو فَرْمَانَا مَه بَسِجُوْدَا زِي رَه دِكِي هَرَن سِجُوْدِي! اَفْ گَازِيَا وَه نَفَرْتَا وَانْ زِيْدَه دِكَه.

۶۱. اَوِي كُو لَاسْمَانَانْ رِيْگَه چِيَكِرَن وَ تِيْدَه رُوْزْ وَ هِيْفَكَه رُوْنَاكْ دَنَانِيْن، پِيْرُوْزْ وَ خُدَانْكَرْمَه.

۶۲. اَوَه، يِي كُو شَفْ وَ رُوْزْ زِ هَفْ رَه كِرْنَه شُونِگَرْ، زِ بُو وَانْ كَسِيْنْ كُو بِيْخَوَازَه (كَرْمْ وَ فَجِيَا خُدَا) بِيْنَه بِيْرَا خَوَه، يَانْ زِي بِيْخَوَازَه شُكْرِي وَي بَكَه.

۶۳. بَنْدِيِيْن رَحْمَن، اَوِيْنْ كُو لِسَرْ اَرْدِي بِنْفَسِيْچُوْكي بَرِي فَه دِيْچَن وَ دَمَا كُو مِرْوَفِيْن نَزَانْ زِ وَانْ رَه پِيْفِيْن نَه لِرِي دِيِيْزِنْ (اَوْ زِ وَانْ رَه دِيِيْزِنْ) سِلَافْ لَوَه بَه (و زِ وَانْ دَرَبَاسْ دِيْنْ)

۶۴. اَوَيْنَ کُو ژ خُدایِ خَوَه رَه شَفِی لِبِیَانِن و سَجَدَه دِبَن...

۶۵. اَوَيْنَ کُو دِبِیَرَن: خُدایِ مَه! عَذَابِی دُوْرَهی ژ سَر مَه بَدَه نَالِی. بِيْگَاَن عَذَابِی وِی
لَاژِم و دَانِمِی یَه.

۶۶. بِيْگَاَن اَو دَر چه پِیْسَجَه و چه پِیْس وَاَرْگَه!

۶۷. اَوَيْنَ کُو دَمَا خَرْج دِکِن، دَسْتَبَلَفِی و دَسْتَنگِی نَاکِن و دِنَاڤَا هَر دِیَان دَه رِیْکَه نَافِج
دِگِرَن.

۶۸. اَوَيْنَ کُو دِکَل خُدِی عِبَادَتِی مَعْبُوْدِکِی دِن نَاکِن و بَنَحَقِی اَو جَانِی کُو خُدِی
(کُشْتِنَا) وِی حَرَام کِرِیَه نَاکِرَن و زِنَائِی نَاکِن. کِی کُو فَان بَکَه دِی (لِئاخِرَتِی)
رُوْبِرُوْیِی جَزَا بَبَه.

۶۹. رُوْژَا قِیَامَتِی عَذَابِی وِی دِی قَات بَقَات زِنْدَه بَبَه و بَشْرِیْیِی هَر و هَر دِی تِنْدَه بَمِیْنَه.
۷۰. ژ بِلِی وِی کَسِی کُو تُوْبَه بَکَه، بَاوَرِی بَبَه و کَارِکِی فَنَج بَکَه، فِیْجَا هَا اَو، خُدِی
گَنَهِن وَاَن بَخِیْرَان تَبْدِیْل دَکَه. خُدِی گَنَهْرِیْرَه، دِلُوْفِیْنَه.

۷۱. چه کَسِی کُو ژ گَنَهَان تُوْبَه بَکَه و کَار و کِرِیَارِیْن فَنَج بَکَه، بِيْگَاَن اَوِی بَتُوْبِیْکَه
مَقْبُوْل لِخُدِی فَکَرَه.

۷۲. اَوَيْنَ کُو شَاهِدْزُوْرِیْیِی نَادِن و دَمَا دِبَر کِرِیْتِی و کَلَفَاژِیْیِی رَه دَرَبَاس دِبِن، بَجَوَانْمِیْرِی
تِیْکَل نَابِن.

۷۳. اَوَيْنَ کُو دَمَا بَتَائِیْتِن خُدایِی خَوَه تِنَنه پَنَد و شِیْرِکِرِن، اَو مِیْنَا کَر و کُوْرَان ژِی غَاڤِل
نَامِیْن.

۷۴. اَوَيْنَ کُو دِبِیَرَن، خُدایِی مَه! ژ رِن و زَارُوکِیْن مَه تَشْتِی کُو چَاڤِی مَه یِی رَوْنَاهِی بَبَه
بَدَه مَه و مَه ژ تَقْوَادَارَان رَه بَکَه رِیْبَر و پِیْشَوَا!

۷۵. هَا اَوْ (بَنَدِیْنِ رَحْمُنْ)، بَسَبْتُ صَبْرًا کُو کِشَانَه دِی بیهشتا هری بلند بینَه خَلَاتِکِرُنْ
و دِی بیخیر هاتِن و سِلَافَا (مَلَاکَتَا) بِنَه پِشَوَازِکِرُنْ.

۷۶. اَوْ تِنِدَه سَرَاقَتِی و اَبَدِی نَه، اَوْ خَوْش نِشْتَجِه و رِنْدَلِیَا بِنَه!

۷۷. بِنِیَزَه: اَکَر نَه ژ دُعا و عِبَادَتِی وَه به، خُدایِی مَن دِی چِه ژ وَه بَکِه؟! فِیجَا وَه باوَرِی
نَنانی، اِیجَارْ عَذَاب دِی لَسَر وَه مِسُوگر بِنَه.^۱

۲۶. سوره یٰی شعراء

سوره یٰی (شعراء)، ۲۲۷ (دو سد و بیست و هفت) آیته. ژ چار نَایَتِن دَایِی پِی فَه تَفْ
لِمَکِی دَاکِنَه. شعراء پِرْزَمَارِیَا بِنِیَزَا «شاعر» کُو بِمَعْنِیَا هَلْبَسْتَنَافَه. ژ بَر کُو سوره دِنَا یَنَا
۲۲۴م دَه بَحْسَا شَاعِرَان کَرِیَه ژِی رَه شعراء هَاتِیَه کُوتِن.

بِنَافِی خُدایِی کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. طَا، سِیْن، مِیْم.

۲. اَوْ نَایَتِن کِیْبَا رُونُکِرُنْ.

۳. (یا مُحَمَّد!) هِنْدِک مَایَه تُو خَوَه بِکَرِی ژ بَر اَنَدِشِیَا کُو اَوْ باوَرِی نَایِن؟

۱ خُدِی تَعَالَا ژ نَایَتَا ۶۳ ی حَبَانِی نَایَتَا ۷۷ ی بَحْسَا سَالِخِی «عِبَادُ الرِّحَان» کَرِیَه.
عِبَادُ الرِّحَان: لِگُورِی اَهْلِی تَحْقِیْقِی، عِبَادَتُکَرِی خُدایِی رَحْمَن، یَعْنِی اَوِی کُو ژ خُدِی رَه عِبَادَتْ
دِکِن. لُورَا عِبَاد: کَلِمَا «عَبَاد» یَه یَوَاتِیَا عِبَادَتُکَرِه.

تَشْتَا اَم ژ فَان ۱۵ نَایَتَان فَهَم دِکِن اَفَه: پِشِی، خُدِی عِبَاد نِسْبَتِی بَالْ خَوَه فَه کَرِنَه دَا کُو اَم بَرَان؛
عِبَادَتُکَرِنَا ژ خُدِی رَه، ژ یُو بَنِیَان نَه کِبَاسِیَه بَلِکِی شَرَفَه. پَاشِی، اَم بَرَان کُو اَف قُزْآن کَلَامِی خُدِی
یَه، بِیْفَان و اَنْدَاژَه. پِشِی فِی اَم دِیْبِن کُو سَالِخِیْن عِبَادِیْن خُدِی بِنَالْ چَار بَشَان فَه هَاتِیَه بَشِکِرُنْ.

۱- سَالِخِیْن وَاَن اِی دِکَسَا یَتَا وَاَن دَه یَه. ۲- سَالِخِیْن وَاَن اِی دِکَلْ جِفاکَا وَاَنَه. ۳- سَالِخِیْن وَاَن اِی
دِکَلْ خُدایِی وَاَنَه. ۴- سَالِخِیْن وَاَن اِی کُو بَسَدَم کُو جِفاکَا خَوَه دِگِهَر نَه لُتْکِیَا پَاقِزِی و مَدَنِیَتِی.

۴. اَكْرَمَه بَخُوسْتَا مَه يِي ژ تَاسَمِيْن ژ بُوْ وَانْ مُعْجَزِيْكَ بَتَانِيَا، فَيَجَا اَوِي ژِي رَه سِتُوْخَوَارْ بِيُونَا.

۵. هَر چَقَاس تَائِيْتَكِه نُو ژ جَم خُدَايِي رَحْمَن ژ وَانْ رَه وَرَه، هَر اَو بَرِي خَوَه ژِي فِدِگَرِيْن.

۶. فَيَجَا وَانْ پِي بَاوَرِي نَتَانِي، اِيْدِي خَبَرَا وَي عَدَابِي كُو وَانْ پِي طَنَاز دِكُر، دِنِيْزِيْكَ دَه دِي ژ وَانْ رَه بِي.

۷. مَا اَو لَارِدِي نَامِيْزِيْن كُو ژ هَر رَنگِيْن خُوشِك و رِنْد مَه اَو هِيْشِيْن كِرِيَه؟

۸. بِيْگَاْن دِيْئِي دَه عِبْرَتِكْ هِيَه، لِي پَرِيْن وَانْ بَاوَرِي نَايِيْن.

۹. بِيْگَاْن خُدَايِي تَه هَر اَوَه يِي دَسْتِهَلَات اِي دِلُوْفَان.

۱۰. وَي دَمَا خُدَايِي تَه گَازِي مُوسَا كِر (و ژِي رَه گُوت): بِيْخَمِيْرِي هَرَه جَم قَوْمِي سَتَمَكَار...

۱۱. كُو اَو قَوْمِي فِرْعَوْنَه؛ كَا اَو خَوَه نَپَارِيْزِيْن (و اِيْمَان نَايِيْن)؟!

۱۲. مُوسَا گُوت: خُدَايِي مَنْ! اَز دِتَرِسَم كُو اَو بَاوَرِي بِيْمَن نَيِيْن...

۱۳. دِلِي مَنْ ژِي تَنگ بِيَه وَ زِمَانِي مَنْ نَكْرَه، فَيَجَا (وَحِيِي) بِيَالْ هَارُون فَه بَشِيْنَه.

۱۴. هَم ژِي طُولَكِه وَانْ لِسَر مَنْ هِيَه، فَيَجَا اَز دِتَرِسَم كُو اَو مَنْ بَكُرُن.

۱۵. خُدِي گُوت: نَخِيْر، هُون هَرْدُو تَفِي نَايِيْن مَه هَرُن. بِيْگَاْن اَم دِگَل وَه نَه (و اَم لِسَر وَه) گُهْدِيْرُن.

۱۶. هُون هَرْدُو هَرُن جَم فِرْعَوْن وَ (ژِي رَه) بِيْزُن: بَرَاْسَتِي اَم قَاْصِدِيْن پَرُوْرْدَگَارِي عَالَمِي نَه.

۱۷. (اَم هَاتِيْن كُو) تُو زَارُوِيْن اِسْرَائِيْل دِگَل مَه بَشِيْنِي (و وَانْ بَس بَدِي عَدَاْبْدَان).

۱۸. (فِرْعَوْنُ) گُوت: اَرِيْ مَا مَهٗ تُو لَجَمْ خَوَهٗ بَزَارُو كِيْتِي خَوْدِي نَكِرُبُو وَا مَا دِنَا فِ مَهٗ دَهٗ تُو بَصَالَانْ نَمَا بُوِيِي؟

۱۹. (پَاشِيْ بَرَامْبِرِي فَتْحِيْنِ مَهٗ بَتَهٗ كِرِنْ)، تَهٗ اَوُ كِرْيَارُ زِي كِرِ يَا تَهٗ كِرِي (كُو تَهٗ يَكُ رِ مَهٗ كُشِيْبُو) و تُو رِ نَانْكُورَانِي.

۲۰. مُوسَا (زِي رَهٗ) گُوت: وِي چَاخَا كُو مِّنْ اَوُ كِرْ اَزْ نَزَانْ بُوْم (مِّنْ تَهٗ بِحَمْدِيْ خَوَهٗ كِرْ).

۲۱. فَيَجَا رِ بَرِ كُو اَزْ رِ وَهٗ تَرَسِيَامْ، اَزْ رِ بَرِ وَهٗ رَفِيْمْ. پِشْتَرَهٗ خُدَايِيْ مِّنْ پِيْخَمْبِرِي دَا مِّنْ وَا اَزْ گِرَانْدَمْ رِ پِيْخَمْبِرَانْ.

۲۲. اَوَا كُو تُو مَتَنَا وِي لِمِنْ دِيْكَیْ مَا اَوُ قَنَجِيْ يَهٗ؛ تَهٗ زَارُوِيْنِ اِسْرَائِيْلُ تَفْ رِ خَوَهٗ رَهٗ كِرِنَهٗ كُوْلَهٗ وَا خِرْمَتَكَارْ!

۲۳. فِرْعَوْنُ گُوت: خُدَايِيْ عَالِمِيْ كِيَهٗ؟

۲۴. مُوسَا گُوت: اَوُ خُدَايِيْ اَرُدْ وَا تَاسِيَا نَانْ وَا خُدَايِيْ يِيْنِ دِنَا فَبَرَا وَا نْ دَهٗ يَهٗ، اَكْرُ كُو بَرَا سْتِي يَقِيْنِيَا وَهٗ يِيْ هَبَهٗ.

۲۵. فِرْعَوْنُ، رِ گِرَهٗ گِرِيْنِ هَاوَرْدُورَا خَوَهٗ رَهٗ گُوت: اَرِيْ مَا وَهٗ دَنِكِيْ (مُوسَا) سَحْ نَكِرْ؟

۲۶. مُوسَا گُوت: (رَبُّ الْعَالَمِيْنَ) هَمْ خُدَايِيْ وَهٗ يَهٗ هَمْ رِيْ خُدَايِيْ بَا فْ وَا بَا پِرِيْنِ وَهٗ يِيْنِ پِيْشِيْنَهٗ.

۲۷. فِرْعَوْنُ گُوت: قَا صِدِيْ كُو رِ وَهٗ رَهٗ هَاتِيَهٗ شَانْدِنِ مُحَقَّقْ دِيْتَهٗ!

۲۸. مُوسَا گُوت: اَكْرُ هُونُ عَا قِلِيْ خَوَهٗ بَشُعْلِيْنِ (هُونِيْ فَهَمْ بِيْ كُو) اَوُ خُدَايِيْ رُوْرُ هَلَاتْ وَا رُوْرَا فَا يَهٗ وَا خُدَايِيْ يِيْ دِنَا فَبَرَا وَا نْ دَهٗ يَهٗ.

۲۹. فِرْعَوْنُ گُوت: اَكْرُ رِ بِلِيْ مِّنْ تُو رِ خَوَهٗ رَهٗ خُدَايِيْ كِيْ دِنِ بَغِرِيْ، صُونْدْ بَهٗ كُو اَزِيْ تَهٗ بِيْخَمْ زِيْنْدَانِيْ!

۳۰. مُوسَا كُوتْ: مَا كُو مِنْ تَشْتِكِي اَشْكِرَا زِ تَه رَه تَانِيَه زِي؟

۳۱. فِرْعَوْنُ كُوتْ: اَكْرَ بَرَاْسْتِي تُو رَاْسْتُگُو يِي، دَه هَايْدِي وَي بِيْنَه!

۳۲. فَيِّجَا مُوسَا گُوپَالِي خَوَه نَافِيْتِ وَ دِيْتِ كُو آو بُو مَارِكِي نَاشِيكَار!

۳۳. دَسْتِي خَوَه (زِ پَاخِلَا خَوَه) دَرَانِي، آو زِي زِ بُو تَمَاشَكَارَان بُو رُونَاهِيكَه سِيِي.

۳۴. فِرْعَوْنُ، زِ گِرَه گِرِيْن هَاوِرْدُورَا خَوَه رَه كُوتْ: بِيْگَاْنْ اَفْ سِيْرَبَاَزِكِي زَانَا يَه!

۳۵. آو سِيْرَبَاَزِيَا خَوَه دِيخَاوَه وَه زِ جِه وَ وَاړِي وَه بَكَه دَر. (گَلِي گِرَه گِرَان!) فَيِّجَا هُونِي جِه فَرْمَانِي يَدِن؟

۳۶. گِرَه گِرَان زِي رَه كُوتِن: وَي وَ بَرَاِيِي وَي مِژُول بِيَكْن وَ وَطِيْفَدَارَان بَشِيْنَه بَاژَارَان؛ بِلَا سِيْرَبَاَزَان بِيْجَفِيْن..

۳۷. بِلَا هَر سِيْرَبَاَزِيْن زَانَا زِ تَه رَه بِيْنِن.

۳۸. فَيِّجَا سِيْرَبَاَز دِرُوژَكَه كِفْشَكِرِي دَه هَاتِن جَفَانْدِن.

۳۹. زِ خَلِكِي رَه زِي هَات كُوتِن: دَه هُون زِي كُوم بِيْن!

۴۰. كُوتِن: اَمْ دُوِي هِيْفِيِي دَه نَه كُو سِيْرَبَاَز بَسَر بَكْفِن وَ اَمْ زِي لِيِي وَان بِيْجِن.

۴۱. فَيِّجَا جِه دَمَا سِيْرَبَاَز هَاتِن زِ فِرْعَوْن رَه كُوتِن: اَكْرَ اَمْ بَسَر بَكْفِن مَا زِ بُو مَه خَلَاتَكْ هِيَه؟

۴۲. فِرْعَوْنُ زِ وَان رَه كُوتْ: بَلِي، تَفَرُّ هُون دِي بِيْن زِ يِيْن نِيْزِيكِي مِنْ.

۴۳. مُوسَا زِ وَان رَه كُوتْ: تَشْتِي كُو هُونِي بَاْفِيْتِرْن، دَه هَايْدِي بَاْفِيْتِرْن!

۴۴. فَيِّجَا سِيْرَبَاَزَان وَرِيْس وَ گُوپَالِيْن خَوَه نَافِيْتِن وَ كُوتِن: بِقُوْتَا فِرْعَوْنُ هَر اَمِنْ يِيْن سَرَكْفَتِي.

۴۵. فَيَجَا مُوسَا زِيْ كُوَيْلِيْ خَوَه تَافِيْتْ، دِيْتَنْ (اَوْ بُو مَارِكِي مَرَنْ وَ) سِيْرَا كُو وَانْ لِيْتَانِي،
دَادِيلِيْنَه!

۴۶. سِيْرَبَارَانْ (پِشْتِي كُو حَقِي دِيْتَنْ) خَوَه تَافِيْتَنْ اَرْدِيْ وَ چَوَه سِيْجُوْدِيْ.

۴۷. گُوْتِيْن: مَه بَاوَرِي بِخْدَايِيْ عَالَمِيْ ثَانِي...

۴۸. خْدَايِيْ مُوسَا وَ هَارُوْن.

۴۹. فِرْعَوْنْ گُوْت: بَرِيَا اَزْ دَسْتُوْرِيْ بَدَمْ وَه، وَه چَاوَا بَاوَرِي بُمُوسَا ثَانِي! يِيْگَمَانْ هَرَا وَه
مَرِنِيْ وَه يِيْ كُو سِيْر فِيرِي وَه كَرِيَه! فَيَجَا هُونِيْ بَرَانِيْن (كََا اَزِيْ جِه بِيْنَمْ سَرِي وَه).
صُونْد بَه، اَزِيْ دَسْتْ وَ پِيْن وَه چَپْ وَ رَاسْتْ رِيْكَمْ وَ اَزِيْ وَه تَفَانْ دَالَقِيْنَمْ.

۵۰. سِيْرَبَارَانْ گُوْت: نَه عَمَا مَه يَه؛ اَمِيْ مُحَقَقْ لِيْخْدَايِيْ خَوَه فَكِرْن!

۵۱. اَمْ هِيْثِيْ دِيْكَنْ كُو خْدَايِيْ مَه لِيْگَنِيْهِيْنْ مَه بَبُورَه، لَوْرَا مَه بَرِيَا هَرَا كَسِيْ بَاوَرِي ثَانِي.

۵۲. مَه وَحِيْ دَا مُوسَا كُو بَنْدِيْيَنْ مِيْنْ بَشْفْ (ژِيْ مَصْرِيْ) دَرِيْنَه، مُحَقَقْ هُونِيْ يِيْنَه تَعْقِيْبِيْكَرْنْ
(بَرِيَا هُنْ بِيْگِيْهَرَنْ بَحْرِيْ بِلَا نِيْگِيْهَرَنْ وَه).

۵۳. فَيَجَا فِرْعَوْنْ وَظِيْفَدَارْ شَانْدِيْنْ بَاَزَارَانْ دَا كُو لَشْكِرَانْ بِيْدَنْ هَفْ.

۵۴. (ژِيْ وَانْ رَه گُوْت): يِيْگَمَانْ آفْ جِفَاتَكَه هِنْدِيْكَ وَ كِيْمِيْهِيْزَنْ.

۵۵. بَرَاَسْتِيْ زِيْ وَانْ بِيْكَارْ وَ كِرِيَارِيْنْ خَوَه اَمْ هِيْرُسْ كَرِنَه.

۵۶. اَمْ زِيْ بَرَاَسْتِيْ جِفَاتَكَه (يْكَوْجُوْدْ وَ) هِشِيَارَنْ.

۵۷. فَيَجَا مَه زِيْ اَوْ (فِرْعَوْنْ وَ جِفَاتَا وَي) ژِيْ نَاقَا بَاخْجَه وَ كَانِيَانْ دَرَانِيْنْ...

۵۸. ژِيْ نَاقَا خَزِيْنَه وَ (دِيْوَانْ وَ) مَقَامِيْنْ شَرَفْنَاكْ زِيْ.

۵۹. هَا بِيْثِيْ ثَاوَايِيْ (مَه اَوْ دَرَانِيْنْ وَ) مَه زَارُوْكِيْنْ اِسْرَائِيْلْ كِرْنْ مِيْرَاتِيْگِرِيْنْ وَانْ.

۶۰. (فِرْعَوْنُ وَ جِقَاتَا خَوَه) دِدَانِي سِبْهِي دَه كَتِن يِي شُوپَا وَاَن.
 ۶۱. دَمَا هَرْدُو دَسْتَكَاَن هَف دِيَتِن، هَقَالِيَن مُوسَا گُوتِن: هِي وَاخْ اَمْ هَاتِن گِرْتِن!
 ۶۲. مُوسَا گُوت: نَخِيَر، بِيگَاَن خُدَايِي مِّن دِگَل مَنَه، دِي رِي نِيشَانِي مِّن يَدَه.
 ۶۳. بَرَانْبَرِي فَي مَه پِيَاَم دَا مُوسَا، مَه زِي رَه گُوت: گُوپَالِي خَوَه لِبَحْرِي بِخَه! (چَه دَمَا گُوپَالِي خَوَه لِي دَا) دِيجَه دَه بُو دُو شَقْ هَر شَقِي تَافِي بُو وِكِي چِيَاكِي مَزَن.
 ۶۴. مَه اَوِيَن دِن (فِرْعَوْنُ وَ دَسْتَكِرِيَن وِي) دِيْبَحْرِي دَه نِيزِيكِي وَاَن كِرَن.
 ۶۵. مَه مُوسَا وَ يِيَن دِگَل وِي تَف رِزْگَار كِرَن.
 ۶۶. پَاشِي مَه اَوِيَن دِن خَنفَانِدَن.
 ۶۷. بِيگَاَن دِفِي دَه عِبْرَتْكَ هِيَه، لِي پَرِيَن وَاَن بَاوَرِي نَايِيَن.
 ۶۸. بِيگَاَن خُدَايِي تَه هَر اَوَه يِي دَسْتِهَلَات اِي دِلُوفَان.
 ۶۹. (يَا مَحْمَد!) رِ وَاَن رَه سَرِيْهَاتِيَا اِبْرَاهِيْم رِي بِخُوِيَنَه.
 ۷۰. دَمَا اِبْرَاهِيْم رِ بَافِي خَوَه وَ گِلِي خَوَه رَه گُوت: هُون چَه دَحِيْبِيَن؟
 ۷۱. زِي رَه گُوتِن: اَمْ پُوتَان دَحِيْبِيَن وَ اَمِي هَر وَ هَر پَرَسْتِنَا وَاَن رِي يَكِن.
 ۷۲. اِبْرَاهِيْم گُوت: اَرِي بَاشَه، دَمَا كُو هُون لِيَر وَاَن دِگَرِن فَي اَو دَنگِيَن وَه دِيْهِيَن؟
 ۷۳. مَا اَو فَيْدِي يَان رِي زَرَارِي دِيْدَن وَه؟
 ۷۴. زِي رَه گُوتِن: نَا! لِيْلِي مَه بَاف وَ بَايِرِيَن خَوَه دِيْتِن كُو وَاَن رِي وَلِي دِكِر.
 ۷۵. اِبْرَاهِيْم گُوت: اَرِي بَاشَه، مَا هُون فِكْرِيَنه كَا هُون پَرَسْتِنَا چَه دِكِن؟
 ۷۶. هُون وَ بَاف وَ بَايِرِيَن وَه يِيَن بَرِي رِي...
 ۷۷. بِيگَاَن اَو رِ مِّن رَه دَرْمِيَن؛ (دُوسْتِي مِّن) تَنِي پَرُورْدْگَارِي عَالَمِي يَه...

۷۸. اَوَه يٰى كُو اَز تَاْفِرَانْدِمَه و رِيَا رَاسْت نِيشَانِي مِّن دَايَه...
۷۹. اَوَه يٰى كُو خَوَارِن و فَخَوَارِنِي دِدَه مِّن...
۸۰. دَمَا اَز نَحْوش بِكَمِمْ اَوَه يٰى كُو مِّن شِيْفَا بِكَه...
۸۱. اَوَه يٰى كُو مِّن بِمِرِيْتَه، پَاشِي (دِيسَا) مِّن سَاغ بِكَه...
۸۲. اَوَه يٰى كُو اَز هِيْثِي دِكَم كُو رُوژَا خَلَات و جَلَاتِي لَشَاشِيْن مِّن بِيُورَه.
۸۳. خُدَايِي مِّن! حِكْمَتِي بَدَه مِّن و مِّن يَغْهِيْنَه قَنْجِيكَارَان.
۸۴. دِنَافَا كَسِيْن كُو بِسْتِي مِّن تِيْن دَه، مِّن بِكَه ژ يِيْن كُو بَرَاْسْتِي و دُرِسْتِي بَحْسَا وَاَن تِي كِرَن.
۸۵. مِّن بِكَه ژ مِيرَاَنْگِرِيْن بِيْهَسْتَا كُو نِعْمَتِيْن وَي پِرَن.
۸۶. لِبَافِي مِّن ژِي بِيُورَه، بِيْگَمَان اَو ژ رِيْشَاشَانَه.
۸۷. رُوژَا كُو مَرُوْث بِيْنَه سَاغِكِرَن، مِّن رِسُوَا مَكَه...
۸۸. اَو رُوژَا كُو مَال و زَارُوْكَ فَبِيْدِي نَادَن تُو كَسِي.
۸۹. ژ بِلِي يِي كُو بِدَلِكِي پَاك بِيْتَه بَال خُدِي فَه.
۹۰. (وي رُوژِي) جَنَّت ژ مَتَقِيَان رَه تِي نِيْزِيْكَرِن.
۹۱. جَهَنَم ژِي ژ رِيْشَاشِيْن كَاْفِر رَه پِيْشْجَاْف دِبَه.
۹۲. ژ وَاَن رَه تِي گُوْتِن: اَوِيْن كُو وَه پَرَسْتِنَا وَاَن دِكِر، كَا لِكُونَه..؟
۹۳. اَرِي، مَا ژ بِلِي خُدِي؛ اَو دِكَارِن تَارِيْكَارِيَا وَه بِكِن تَان ژِي تَارِيْكَارِيَا خَوَه بِكِن؟
۹۴. اِيْدِي اَو و مَعْبُوْدِيْن وَاَن يَك لِدُو يِكِي دِ دُوْزْهِي دَه تِيْن وَرَكِرَن...
۹۵. تَفَكِي لَشَكْرِي اِبْلِيْس ژِي.

۹۶. اَوَلٰٓئِڪٰهٰٓيْنَ خَوَّهٖ مُّڪْرَ ھٰٓتٰنِ وَّ بَہْفَ رَہٗ كَتٰنٍ نَّافٍ كُنْكَشِيٍّ.
۹۷. اَمْ بِخُدَيْ صُوْنَدٍ دَخُوْنٌ كُوْ اَمْ دِنَافٍ رِيْشَاشِيْكَہٗ اَشْكِرَا دَہٗ بُوْنٌ.
۹۸. لَوْرَا مَہٗ هُوْنٌ وَّ خُدَايِيْ عَالَمِيْ دِيْكَ رِيْزِكِيْ دَہٗ دِيْگِرُنْ.
۹۹. ھَرَّ وَاَنْ كُنْھَكَارَا اَمْ زِيْ رِيْ خِسْتِنْ.
۱۰۰. اِيْدِيْ زِيْ مَہٗ رَہٗ نَہٗ مَہْدَرَفَاَنْ ھَنَہٗ...
۱۰۱. نَہٗ زِيْ دُوْستِكِيْ نِيْزِيْكَ ھِيَہٗ.
۱۰۲. نَاخُ خَوْزِيْ زِيْ مَہٗ رَہٗ فِكْرُكُ ھَبُوِيَا، فَيَجَا كُوْ اَمْ زِيْ بَبُوْنَا زِيْ بَاوْرَمَنْدَاَنْ!
۱۰۳. بِيْگَمَاَنْ دَفِيْ دَہٗ عِبْرَتُكَ ھِيَہٗ، لِيْ پَرِيْنٌ وَاَنْ بَاوْرِيْ نَايِيْنٌ.
۱۰۴. بِيْگَمَاَنْ خُدَايِيْ تَہٗ ھَرَّ اَوَہٗ يِيْ دَسْتِيْلَاْتٌ، يِيْ دِلُوْفَاَنْ.
۱۰۵. گِلِيْ نُوحِ زِيْ بَرَسُوْلَاَنْ (قَاْصِدَاَنْ) بَاوْرِيْ تَنَّاِيْنٌ.
۱۰۶. دَمَاْ بَرَايِيْ وَاَنْ نُوحِ زِيْ وَاَنْ رَہٗ گُوْتٌ: مَا ھُوْنٌ (زِيْ ھَاتِنَا لَھْمَبَرِيْ قَرْمَاْنَا خُدِيْ) نَاتَرِيْسُنْ؟
۱۰۷. بِيْگَمَاَنْ اَزْ زِيْ بُوْ وَہٗ يِيْخَمْبَرِكِيْ يِيْبَاوْرَمُ.
۱۰۸. فَيَجَا زِيْ خُدِيْ بَرِيْسُنْ وَّ بِيْگُوْتِنَا مِنْ بِيْڪُنْ.
۱۰۹. اَزْ زِيْ بُوْ فَيِيْ (تَبْلِيْغَا كُوْ زِيْ وَہٗ رَہٗ رَاْدِيْگِيْھِيْنِمُ) تُوْ حَقَقِيْ نَاخَاوَاْمُ، تَقَرُّ خَلَاْتَا مِنْ زِيْ خُدَايِيْ عَالَمِيْ يَہٗ.
۱۱۰. فَيَجَا زِيْ خُدِيْ بَرِيْسُنْ وَّ بِيْگُوْتِنَا مِنْ بِيْڪُنْ.
۱۱۱. (قَوْمِيْ وَيْ زِيْ رَہٗ) گُوْتِيْنُ: اَمِيْ چَاوَا بَاوْرِيْ بَتَہٗ بِيْنِيْنُ، مَا نَہٗ يِيْنُ كِيْمُ وَّ رَبِّيْ دَاَنَہٗ يِيْ تَہٗ؟!
۱۱۲. نُوحُ گُوْتٌ: دَرُ بَارِيْ يَا كُوْ اَوُ دِيْڪُنْ دَہٗ تُوْ زَايِنَا مِنْ نِيْہَہٗ.

۱۱۳. حَسَابِیْ وَانْ تَنِّیْ لِحِمِّ خُدَایِیْ مِنْهٖ، اَکْزَ وَهٖ بَزَانِبَا (وَهٗ اَفْ نَدِکُوْتُ).

۱۱۴. اَزْ نَهٗ اَوِمْ کُوْ بَاوَرْمَنْدَانْ ژِ جَمِّ خَوَهٗ بِقَوْرِیْنِم.

۱۱۵. اَزْ تَنِّیْ هِشِیَارْکَرِکِیْ اَشْکَرَا مَهٗ.

۱۱۶. کُوْتِنِ: اَیْ نُوحْ! اَکْزَ تُوْ (ژِ فِیْ دُوْزَا خَوَهٗ) فَنْگَرِیْ، تَقَرَّ تُوْ یِیْ بَکْفِرَانْ یِیْیْ کُشْتِنِ.

۱۱۷. نُوحْ کُوْتُ: خُدَایِیْ مِنْ! گِلِیْ مِنْ، بَاوَرِیْ بَمِنْ نَنَایِنِ.

۱۱۸. اِیْدِیْ دِنَاثَبْرَا مِنْ وِ وَاَنْ دَهٗ حُکْمِیْ خَوَهٗ بَکَهٗ، مِنْ وِ بَاوَرْمَنْدِیْنِ دِگَلْ مِنْ رِزْگَارْ بَکَهٗ.

۱۱۹. فِیجَا مَهٗ نُوحْ وِ یِیْنِ کُوْ دِگَلْ وِیْ بُوَنْ دِکْشِتِیَا تَرَهٗ (مِرُوْثْ، نَاَزَالْ وِ طِیْرْ) دَهٗ رَهَا کِرْنِ.

۱۲۰. پَاشِیْ مَهٗ یَنْ مَایِیْنِ دَنَافِیْ دَهٗ خَنِقَانْدِنِ.

۱۲۱. یِیْگَمَانْ دِیْیْ دَهٗ عِبْرَتْکَ هِیَهٗ، لِیْ پَرِیْنِ وَاَنْ بَاوَرِیْ نَایِیْنِ.

۱۲۲. یِیْگَمَانْ خُدَایِیْ تَهٗ، هَرْ اَوَهٗ یِیْ دَسْتِهَلَا تِیْ دِلُوْفِیْنِ.

۱۲۳. گِلِیْ عَاذْ رِیْ بَرَسُوْلَانْ بَاوَرِیْ نَنَایِنِ.

۱۲۴. دَمَا بَرَا یِیْ وَاَنْ هُوْدْ ژِ وَاَنْ رَهٗ کُوْتُ: مَآ هُوَنْ ژِ خُدِیْ نَاتَرِیْسِنِ؟

۱۲۵. یِیْگَمَانْ اَزْ ژِ بُوْ وَهٗ پِیْخَمْبَرِکِیْ اِیْمَنْدَارِم.

۱۲۶. فِیجَا ژِ خُدِیْ بَتَرِیْسِنِ وِ بِگُوْتِنَا مِنْ بَکِنِ.

۱۲۷. اَزْ ژِ وَهٗ، تُوْ حَقِکِیْ نَاخَوَاژِم، تَقَرَّ خَلَا تَا مِنْ تَنِّیْ ژِ خُدَایِیْ عَالَمِیْ یَهٗ.

۱۲۸. اَرِیْ مَآ لَهَرْ جِیْیْ بِلَنْدْ، هُوْنِیْ بَیْفَیْدَهٗ وِ پِیْمَقْصَدْ نَآفَا هِیْیْنِ بِنَآفْ وِ نِیْشَانْ نَآفَا بَکِنِ؟

۱۲۹. بَیْیَفِیَا کُوْ هُوْنِیْ هَرْ وِ هَرْ یَمِیْنِ هُوَنْ نَآفَا هِیْیْنِ مِکُوْمْ وِ مَزِنِ لَیْدِکِنِ؟

۱۳۰. دَمَا کُوْ هُوَنْ جَزَا دِدِنِ، هُوَنْ بَسِیْمْکَارِیْ جَزَا دِدِنِ؟

۱۳۱. فَيَجَا زِ خُدَيِّ بَتْرِسُنْ وَ بَگُوتِنَا مِّنْ بَكْنْ.
۱۳۲. زِ وِي خُدَايِي كُو تَشْتِي هُونْ دِرَانِنْ بَخْسِي وَه كِرِيَه بَتْرِسُنْ.
۱۳۳. (زِ وِي خُدَايِي) كُو تَرُش (دَقَه، دَوَارْ وَ پَزْ) وَ زَارُوكْ بَخْسِي وَه كِرِنَه...
۱۳۴. بَاخْچَه وَ كَانِي زِي دَانَه وَه.
۱۳۵. بِيگَمَانْ آزْ زِ بُو وَه، زِ عَدَايِي رُوژَكَه مَزِنْ دِترِسَمْ.
۱۳۶. زِي رَه گُوتِن: چِه تُو شِيرَتَانْ بِيكي، چِه زِي تُو نَكِي زِ مَه رَه وَكَهفَه (اَمْ بَاوَرِي نايِنِن).
۱۳۷. آفَا (كُو اَمْ لَسِرِي نَه) زِ دِيْنِي پِيَشِييَانْ پِي فَه نَه تَشْتِكِي دِنَه...
۱۳۸. اَمِي قَت نِييْنْ عَدَا بَدَايِنْ.
۱۳۹. وَانْ بَاوَرِي بَهُوْد نَنَانِي، فَيَجَا مَه زِي اَوْ هَلَاكْ كِرِنْ. بِيگَمَانْ دِيْفِي دَه عِبْرَتَكْ هِيَه، لِي پَرِيْنْ وَانْ بَاوَرِي نايِنِنْ.
۱۴۰. بِيگَمَانْ خُدَايِي تَه هَزْ اَوَه يِي دَسْتِهَلَاتِي دِلُوفَانْ.
۱۴۱. گِلِي سَمُودْ زِي بَرَسُولَانْ بَاوَرِي نَتَانِيْنْ.
۱۴۲. وِي دَمِي بَرَايِي وَانْ صَالِحْ زِ وَانْ رَه گُوت: مَا هُونْ زِ خُدَيِّ نَاتِرِسِنْ؟
۱۴۳. بِيگَمَانْ آزْ زِ بُو وَه پِيخَمْبَرَكِي اِيْمِنْدَارْمْ.
۱۴۴. فَيَجَا زِ خُدَيِّ بَتْرِسُنْ وَ بَگُوتِنَا مِّنْ بَكْنْ.
۱۴۵. آزْ زِ بُو فَي تَه حَقَكِي زِ وَه نَاخَوَاژْمْ، تَقَرْ خَلَاتَا مِّنْ بَسْ زِ خُدَايِي عَالَمِي يَه.
۱۴۶. آري مَا زِ وَه وَه يَه كُو هُونِي لَفِي (دُنْيَايِي) اَوَلَه يَمِينِنْ وَ خُدَيِّ دِي عَدَابْ نَدَه وَه؟
۱۴۷. دِنَافَا بَاخْچَه وَ كَانِيَانْ دَه...

۱۴۸. دِنَافَا چَانْدِنِي وَ دَارْجُرْمَيِّنْ گِهَشْتِي، تَازَه وَ خَوَش دَه.

۱۴۹. هُونْ يِهْوَسْتَايِي چِيَان دِقْوِيرِنْ حَايِيَانْ چِيْدِكِنْ.

۱۵۰. فَيَجَا ژِ خُدِي بَتَرِسِنْ وَ بَغْوَتِنَا مِّنْ بَكِنْ.

۱۵۱. بَغْوَتِنَا مُسْرِفَانْ مَكِنْ...

۱۵۲. اَوِيْنْ كُو لَسَر رُوِيِي اَرْدِي فَسَادِيِي دِكِنْ وَ قَنَجِيِي نَاكِنْ.

۱۵۳. زِي رَه گُوْتِنْ: يِيْگَمَانْ تُو بَس ژِ وَاْنِيْن سِيَر لَوَانْ هَاتِيَه كِرِنْ!

۱۵۴. تُو زِي مُرْوَفَكِي وَكِي مَه يِي. اَكْرَ بَرَاْسْتِي تُو رَاسْت دِيْزِي دَه هَايْدِي مُعْجَزِيْكِ
ژِ مَه رَه بِيْنَه.

۱۵۵. صَالِح ژِ وَاْن رَه گُوْت: هَا اَفْ دَفَه ژِ وَه رَه مُعْجَزَه يِه، رُوْرَكِي دُورَا نَافِي زِي رَه يِه
وَ رُوْرَكَه دِيَارِ زِي ژِ وَه رَه يِه.

۱۵۶. زِيْنَهَارْ بَنَقْنَجِي دَسْت نَدِيِي، فَيَجَا عَذَابِي رُوْرَكَه مَزِن دِي وَه بَكْرَه.

۱۵۷. لِيْلِيِي وَاْن اَو سَرَزِيْكَرْ وَ (دِ پِيْدَه) پُوْشَمَانْ بُونْ.

۱۵۸. ژِ بَرَفِي كِرِنَا وَاْن عَذَابْ اَوْ گِرْتِنْ. يِيْگَمَانْ دِفِي دَه عِبْرَتَكْ هِيَه، لِي پَرِيْن وَاْن بَاوَرِي
نَايِيْن.

۱۵۹. يِيْگَمَانْ خُدايِي تَه هَر اَوَه يِي دَسْتِهَلَاتِ اِي دِلُوْفَانْ.

۱۶۰. گَلِي لُوْطْ زِي بَرَسُوْلَانْ بَاوَرِي نَتَايِيْن.

۱۶۱. دَمَا بَرَايِي وَاْن لُوْطْ ژِ وَاْن رَه گُوْت: مَا هُونْ ژِ خُدِي نَاتَرِسِنْ؟

۱۶۲. يِيْگَمَانْ اَزْ ژِ بُو وَه يِيْخَمْبَرَكِي پِيْبَاوَرِمْ.

۱۶۳. فَيَجَا ژِ خُدِي بَتَرِسِنْ وَ بَغْوَتِنَا مِّنْ بَكِنْ.

۱۶۴. اَزْ رِ بُؤْفِيْ رِ وَهْ تُو حَقَكِيْ نَاخَوَاژِم، تَقَزْ خَلَاتَا مِنْ رِ خُدَايِيْ عَالَمِيْ يَه.

۱۶۵. اَرِيْ مَا رِ عَالَمِيْ هُونْ بِيْزَلَامَانْ رَهْ تَالْقَاتِيْ دِيْكَنْ؟..

۱۶۶. رِزْنِيْنْ وَهْ يِيْنْ كُوْ خُدِيْ رِ وَهْ رَهْ نَاْفِرَانْدِنْ رِيْ هُونْ دِهِيْلِنْ. نَخِيْر، بَلَكِيْ هُونْ قَوْمَكِيْ تَخُوْبِيْهِيْرِنْ!

۱۶۷. وَانْ رِيْ گُوْت: اَيِ لُوْط! اَكْر تُو رِ فَيِ (دُوْزَا خَوَه) فَنْكَرِيْ بِيْگَمَانْ اَمِيْ تَهْ رِ نَاْفْ خَوَه دَرِخُنْ!

۱۶۸. لُوْط رِ وَانْ رَهْ گُوْت: بِيْگَمَانْ اَزْ رِ فَيِ كِرِنَا وَهْ يَا كِرِيْ تْ پَرِ دَكْرِيْم.

۱۶۹. خُدَايِيْ مِنْ! مِنْ وَ مَالْبَاتَا مِنْ رِ يَا كُوْ اَوْ دِيْكَنْ خَلَاَصْ بَكَه.

۱۷۰. رِ بُؤْفِيْ دَاخَوَاژَا وَيِ، مَهْ اَوْ وَ مَالْبَاتَا وَيِ تَفْ رِزْكَارْ كِرِنْ.

۱۷۱. لِيْبِلِيْ پِيْرْكََا وَيِ نَا؛ اَوْ دِنَاْفْ اَيْنْ هَلَاكُوْبِيْ دَهْ مَا.

۱۷۲. پَشْتَرَهْ مَهْ يِيْنْ دِنْ قَرِ كِرِنْ.

۱۷۳. مَهْ كَفَرِ بَسَرْ وَانْ دَهْ بَارَانْدِنْ، چِهْ پِيْسْ بَارَانْ بُوْ لِيْيْنْ كُوْ هَاتِنْ هِشِيَارْ كِرِنْ!

۱۷۴. بِيْگَمَانْ دَفِيْ دَهْ عِبْرَتْكَ هِيْه، لِيْ پَرِيْنْ وَانْ باوَرِيْ نايِيْنِنْ.

۱۷۵. بِيْگَمَانْ خُدَايِيْ تَهْ، هَرْ اَوَهْ يِيْ دَسْتِهَلَاتْ اِيْ دِلُوْفَانْ.

۱۷۶. گَلِيْ اَيَكْتِيْ رِيْ بَرَسُوْلَانْ باوَرِيْ نَتايِيْنِنْ.

۱۷۷. دَمَا شَعِيْبْ رِ وَانْ رَهْ گُوْت: مَاْ هُونْ رِ خُدِيْ نَاتَرِسِنْ؟

۱۷۸. بِيْگَمَانْ اَزْ رِ بُؤْ وَهْ يِيْخَمْبَرَكِيْ اِيْمِنْدَارِم.

۱۷۹. فَيِجَا رِ خُدِيْ بَتَرِسِنْ وَ بِيْگُوْتِنَا مِنْ بِيْكَنْ.

۱۸۰. اَزْ رِ بُؤْفِيْ تُو حَقَكِيْ رِ وَهْ نَاخَوَاژِم، تَقَزْ خَلَاتَا مِنْ رِ خُدَايِيْ عَالَمِيْ يَه.

۱۸۱. يٰفَا نِيْ تَامَ بَكْنُ وِ رِ كَيْمَكَرَانِ نَبِنُ.

۱۸۲. يِمِيْزِيْنَا رَاسْتُ بَكْشِيْنُ.

۱۸۳. رِ حَقِيْ مَرْوُفَانِ تِشْتِكِي كِيْمَ نَكْنُ وِ لِسَرِ اَرْدِيْ گَلَاچِي وِ تَقْدَانِيْ دَرْنَخِنُ.

۱۸۴. خَوَه رِ عَذَابِيْ خُدِيْ بِيَارِيْزْنُ، اَوِيْ كُو هُونُ وِ نَفْسِيْنِ بَرِيْ نَافِرَانْدَنَه.

۱۸۵. زِيْ رَه گُوْتِنُ: بِيْگَمَانُ تُو، رِ وَاَنْ كَسَانِيْ اَوِيْ كُو سِيْرُ لَوَانُ هَاتِيَه كِرْنُ؟

۱۸۶. تُو زِيْ مِرْوُشِكِي وَكِي مَه يِي وِ اَمَ تَه رِ دَرُوْكَرَانِ دِرَانِنُ.

۱۸۷. اَكْرَ بَرَاْسْتِي تُو رِ رَاسْتُگُوْيَانِيْ، دَه هَايْدِيْ رِ تَاسْمِيْنِ پارْچِيَكِي بَسَرُ مَه دَه دَاخَه خَوَارُ.

۱۸۸. شُعَيْبُ گُوْت: خُدَايِيْ مِّنْ بَكْرِيْنِ وَه بِيْهْتِرُ دِرَانَه.

۱۸۹. وَاَنْ بَاوَرِيْ يِي نَتَانِيْ، فَيَجَا عَذَابِيْ رُوْرَا بَعُوْرُ وِ مِزُ اَوْ گِرْتِنُ. بَرَاْسْتِي اَوْ عَذَابِيْ رُوْرَكَه مَزْنُ بُو!

۱۹۰. بِيْگَمَانُ دِفِيْ دَه عِبْرَتُكُ هِيَه، لِيْ پَرِيْنُ وَاَنْ بَاوَرِيْ نَايِيْنُ.

۱۹۱. بِيْگَمَانُ خُدَايِيْ تَه هَرُ اَوَه، يِيْ دَسْتِهَلَاتِ اِيْ دِلُوْفَانُ.

۱۹۲. بِيْگَمَانُ اَفْ (قُرْآنُ) رِ ثَالِيْيِ خُدَايِيْ عَالَمِيْ فَه هَاتِيَه نَاَزِلْكَرْنُ.

۱۹۳. رُوْحُ الْاَمِيْنِ (جَبْرِيلُ) اَوْ (قُرْآنُ) ثَانِيَه خَوَارِيْ.

۱۹۴. لِسَرُ دِلِيْ تَه، دَا كُو تُو بِيِي رِ هِشْيَارْكَرَانُ.

۱۹۵. بِيْزِمَانِكِي عَرِيْبَكَه زَلَالُ.

۱۹۶. بِيْگَمَانُ (مِزْكِينُ وِ سَالُوْخِيْنُ فِيْ) قُرْآنِيْ، دِكْتِيْبِيْنِ پِيْشِيَانُ دَه هِيَه.

۱۹۷. اَرِيْ مَا كُو عَالَمِيْنِ اِسْرَائِيْلِيَانُ فِيْ قُرْآنِيْ نَاسُ دِكْنُ رِ وَاَنْ رَه نَه دَلِيْلَكَه؟

۱۹۸. اَکَرَّ مَهٗ قُرْآنَ لِسْرِ يٰی کُو نَهٗ عَرَبِنْ هِنَّا تَبُو يَا...
۱۹۹. فَيَجَا زِ وَاَنْ رَهٗ زِي بِخُونَدَا، دِيَسَا دِي بَاوَرِي يِي تَنَّا يَنَا.
۲۰۰. يٰي تَاوَايِي مَهٗ (تَكَزِيَا) وَيِ حِسْتِيَهٗ دِلِيْن سُوْجَدَارَاَنْ.
۲۰۱. حَتَا کُو اَوْ عَدَايِي دِزْوَارِ نَبِيْن دِي بَاوَرِي يِي نَبِيْن.
۲۰۲. فَيَجَا اَفْ (عَذَابْ) زِ نِشْكَا فَهٗ دِي بَسَرِ وَاَنْ دَهٗ يِي وَ هَايَا وَاَنْ زِ (هَاتِنَا) وَيِ تَنَهٗ.
۲۰۳. وَيِ چَاخِي دِي بِيِيَزَنْ: کَلُو زِ بُو کُو اَم (بَاوَرِي يِيْن) مُهْلَتْ زِ مَهٗ رَهٗ نَايِي دَايِنْ؟
۲۰۴. قِي اَوْ بَلَزْ عَدَايِي مَهٗ دِخَاوَزَنْ؟
۲۰۵. (يَا مُحَمَّدُ!) دَهٗ کَا بِيِيَزَهٗ، اَکَرَّ بَصَالَاَنْ اَم زِيَاَنَكَهٗ خَوْشِ بَدَنْ وَاَنْ.
۲۰۶. يَشْتَرَهٗ (عَدَايِي) کُو بِيَاَنَا وَيِ زِ وَاَنْ رَهٗ هَاتِيَهٗ دَايِنْ، بَسَرِ وَاَنْ دَهٗ يِي.
۲۰۷. اَوْ خَوْشِيَا کُو يِي زِيَاَنَهٗ دِي فَيَدِيَكِي نَدَهٗ وَاَنْ.
۲۰۸. چِقَاسْ وَلَا تَكِي کُو مَهٗ (حَلَكِي وَيِ) هَلَاکْ کِرَبَهٗ هَرُ زِ وَاَنْ رَهٗ هِشْيَارْ کَرِ هَبُونَهٗ.
۲۰۹. (اَوْ هِشْيَارْ کَرِي دَا کُو زِ وَاَنْ رَهٗ) بِيَهٗ پَنْدُ وَ شِيرْتْ. بَرَا سْتِي زِي اَم نَهٗ طَالِمِنْ.
۲۱۰. شَيْطَانَاَنْ اَفْ (قُرْآن) دَا نَخِسْتِيَهٗ.
۲۱۱. اَفْ زِ وَاَنْ رَهٗ نَابَهٗ وَ نِکَارِنْ فَيِ بَكِنْ زِي.
۲۱۲. اَوْ زِ گُهْدَارِي کِرْنَا وَ حِيِي هَاتِنَهٗ دُوْر خِسْتِنْ.
۲۱۳. فَيَجَا دِکَلْ حُدِي عِبَادَتِي تُو اِلْهَانْ نَكَهٗ، فَيَجَا تُو دِي يِي زِي يِيْن کُو بِيَرِ عَذَابْ دِکَفِنْ!
۲۱۴. (بَرِي هَرِ کِسِي) خَوْدِي وَ لِيْزِمِيْن خَوَهٗ يِيْن نِيْزِيکْ هِشْيَارْ بَكَهٗ.
۲۱۵. زِ بُو بَاوَرْمَنْدِيْن کُو دَا نَهٗ يِي تَهٗ خَوَهٗ پَرِشْکَسْتِي وَ نَرْمْ بَكَهٗ.
۲۱۶. اَکَرَّ گُهْدَارِيَا تَهٗ نِکَرِنْ، فَيَجَا بِيِيَزَهٗ: بِيْگَاَنْ اَزْ زِ يَا کُو هُونْ دِکِنْ بِيْري مَهٗ.

۲۷. سُورَہٴ یٰنَمْلَ

۲۱۷. تُو خَوہ بِسْپِیْرَہٴ وِی خُدَایِی دَسْتِہَلَاتِ اِی دِلُوْفَانِ.

۲۱۸. اَوُ خُدَایِی دَمَا تُو رَادِیِی (شَقِیْمِیْرَانِ) تَہ دِیْبِیْنَہ.

۲۱۹. رَابُونِ وِ رُونِشْتِنَا تَہ یَا دِنَاْفِ نِیْمِیْرَکَرَانِ دَہ ژِی (دِیْبِیْنَہ).

۲۲۰. یِیْگَاْنِ خُدِی، هَرِ اَوَہ یِی بَہِیْزَرِ اِی زَانَا.

۲۲۱. مَا اَزِ رِ وَہ رَہ نَبِیْزِمِ کَا شَیْطَانِ دَادِکَفِنِ سَرِ دِلِی کِی؟

۲۲۲. اَوُ دَادِکَفِنِ سَرِ دِلِی هَرِ کِسی پَرِ دَرُوْکَاژِ اِی پَرِ گُتْہَکَاژِ.

۲۲۳. اَوُ (لِئَاْسِیَاْنَاْنِ) گُھَفْچَنِی دِکِنِ وِ پَرِیْنِ وَاْنِ دَرُوْکَاژِ.

۲۲۴. هَرِجِی کُو شَاعِرِنِ، مَرُوْفِیْنِ ژِرِیْدَرِکَتِی یِی وَاْنِ دِکَفِنِ.

۲۲۵. مَا تُو نَرَانِی کُو اَوُ یِیْرَتَانِیْنِ وِ تَارْمَانْجِ خَوہ بَرِدِدِنِ نَاْفِ هَرِ دَرُوْ وِ هُنَرِی.

۲۲۶. یِیْگَاْنِ اَوُ یَا کُو نَاکِنِ دِیْیَرِنِ.

۲۲۷. ژِ بِلِی یِیْنِ کُو بَاوَرِی تَانِیْنِہ، اَوِیْنِ کُو کَاژِ وِ کِرِیَاْرِیْنِ قَنْجِ کِرَنَہ، یِیْنِ کُو زِکْرِی

خُدِی پَرِ کِرَنَہ وِ پِشْتِی کُو نَحْقِی لَوَاْنِ هَاتِیْہ کِرِنِ خَوہ بَسَرِ خِسْتِنَہ (اَوُ جَدَا نَہ).

یِیْنِ کُو ظِلْمِ کِرَنَہ تَقَرِ دِی بَرَانِنِ کَا بَبَالِ کُو جِہِی وِ کِیژَانِ اَنْجَامِی فَہ فَاکِرِنِ.

۲۷. سُورَہٴ یٰنَمْلَ

سُورَہٴ یٰنَمْلَ، ۹۳ (نُوت وِ سَی) تَا یَتِہ. لِمَکِی دَاکِتِہ. سُورَہٴ نَاْفِی خَوہ ژِ پِیْفا نِیْمِ گِرِیْتِہ کُو بِمَعْنِیَا مِیْرُو (مُورِی - گِیْرَک) تِنِ کُو دِنَا یَتَا ۱۸ اَمِ دَہ بَہْرِی.

بِنَاْفِی خُدَایِی کُو رَحْمَنِ رَحِیْمِ

۱. طَا، سِیْنِ. اَف، تَا یَتِیْنِ قُرْآنِی وِ کِیْبِیَا رُوْنُکِرِنِ.

۲. اَوْ رُبُّوْا وَّارْمَدَانْ، رِبِّيْرَ وَّ مَزْكِئَه.
۳. اَوْ وَّارْمَدِيْنْ كُوْ نَمِيْرِيْ بَاوَايِيْ يِدِيْ دِيْ، زَكَاتِيْ دِيْدَنْ وَّ بَاْخَرِيْ رِ دِلْ بَاوَرِيْ تِيْنِ..
۴. بِيْگَمَانْ اَوِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ بَاْخَرِيْ تَايِيْنِ، مَهْ رِ وَاَنْ رَهْ كِرِيَارِيْنْ وَاَنْ خَوْشْ نِيْشَانْ دَايَه، فُتِيْجَا اَوْ رِيْ تِيْدَه سَرْگِيْزَاْنَه دِكْفَزَنْ.
۵. اَفِيْنْ هَا يِيْنْ كُوْ (لِدُنْيَايِيْ) رِ وَاَنْ رَهْ پِيْسَتَرِيْنْ عَذَابْ هِيَهْ وَّ لِيَاْخَرِيْ رِيْ اَوْ يِيْنْ هَرِيْ خَسِرِيْ نَه.
۶. بِيْگَمَانْ تُوْ فَيِ قُرْآنِيْ رِ جَمْ اِيْ كُوْ حَكِيْمَه، زَاْنَا يَهْ وَرْدِيْگَرِيْ.
۷. سَرِيْهَاتِيَاْ مُوسَاْ دِيْبَرِيْ بِيْنَه؛ دَمَا مُوسَاْ رِ اَهْلِيْ خَوَهْ رَهْ گُوْتْ: مِيْنْ تَاْگَرَكْ دِيْتْ، اَزِيْ (بِيْجَمْ) رِ وَهْ رَهْ رِ وِيْ دَرِيْ خَبَرِكِيْ بِيْنِمْ تَاَنْ رِيْ رِ وَهْ رَهْ بَرُوْتِكِيْ اِيْگَرِ بِيْنِمْ رِ بُوْ كُوْ هُونْ خَوَهْ پِيْ گَرْمْ بَكَنْ!
۸. گَاْفَاْ مُوسَاْ هَاْتَهْ جِيْهِيْ تَاْگَرْ، بَاْنْگْ لِيْ هَاْتَهْ كِرَنْ: اَوِيْنْ لِيْجَمْ اِيْگَرْ وَّ يِيْنْ لِهَاوَرْدُوْرَاْ اِيْگَرِ پِيْرُوْرْدِيْرَايِيْ نَهْ وَّ اَوْ خُدَايِيْ كُوْ پَرُوْرْدِگَارِيْ عَالِمِيْ يَهْ رِ هَمُوْ كِيْياسِيَاَنْ پَاكْ وَّ دُوْرَه!
۹. اَيِ مُوسَاْ! رُوْشْ اَفَهْ؛ اَزْ خُدَاْ مَهْ، اَوِيْ كُوْ دِكاَرْ وَّ بَارِيْ خَوَهْ دَهْ سَرْدَسْتَهْ، خُدَاْنِحْكَمْتَهْ.
۱۰. تُوْ گُوْپَالِيْ خَوَهْ بَاْفِيْزَه! (مُوسَاْ رِيْ گُوْپَالِيْ خَوَهْ تَاْفِيْثْ). فُتِيْجَا دَمَا مُوسَاْ دِيْتْ كُوْ گُوْپَالِيْ وِيْ وَكْ مَاَرْ بِلَزْ خَوَهْ دَاْفِيْزَهْ وَّ دِيْجَهْ، (رِ تَرَسَاْ) رَفِيْ وَّ لِيْشْتْ خَوَهْ نَزِيْرِيْ. (مَهْ رِيْ رَهْ گُوْتْ): اَيِ مُوسَاْ! مَتَرَسَهْ، بِيْگَمَانْ پِيْخَمْبَرِ لِيْجَمْ مِيْنْ نَاتَرِسَنْ.
۱۱. لِيْلِيْ يِيْنْ كُوْ ظِلْمْ كِرِيْهَهْ، پَاْشِيْ تُوْبَهْ بَكَهْ وَّ لِيْشُوْنَا خَرَايِيْ قَنِيْجِيْ بَكَهْ، بِيْگَمَانْ اَزْ كَنْهَرِيْ رِ وَّ دِلُوْفِيْنِمْ.

۱۲. دَسْتِيْ خَوَهٗ تَبِيْخَهٗ پَاخَلَا خَوَهٗ، دِي سِي دَرَكَفَهٗ؛ سَبِيْتِيْكَ نَهٗ ژ نَخَوِشِي. تُو دِگَلْ نَهٗ مُعْجِرَيَانْ هَرَهٗ جَمْ فَرَعَوْنْ وَ گَلِيْ وَي. بِيْگَمَانْ اَوْ جِشَاتَكَهٗ زَرِيْدَرَكْتِي وَ فَاسِقِنْ.

۱۳. چِهٖ دَمَا كُو مُعْجِرِيَيْنْ مَهٗ اَشْكِرَا هَاتِنْ يِّشْبِرِي جَافِيْنْ وَانْ، گُوْتِنْ: أَفْ سِيْرَكَهٗ اَشْكِرَا يَهٗ.

۱۴. وَانْ ژ بَرْ ظُلْمْ وَ قُرْتِيَا خَوَهٗ مُعْجِرَهٗ اِنْكَارْ كِرِنْ، حَالْ أَفَهٗ كُو وَانْ ژ قَنِيَاتَا دِلِيْ خَوَهٗ باوَرْ كِرِنَهٗ كُوافْ (مُعْجِرَهٗ رَاسْتْ وَ) حَقِنْ. دَهٗ تُو بَنِيْرَهٗ اَنْجَامَا مُفْسِدَانْ كَا چَاوَا بُو!

۱۵. صُونْدَ بَهٗ، مَهٗ زَنَانِيْنْ دَابُو دَاوُدْ وَ سُلَيْمَانْ. هَرْدِيَانْ گُوْتْ: حَمْدْ ژ خُدِي رَهٗ بَهٗ كُوامْ دِسَرْ كَلَكْ بَنْدِيَيْنْ خَوَهٗ يَيْنْ باوَرَمَنْدْ رَهٗ گِرْتَنَهٗ.

۱۶. سُلَيْمَانْ بُو مِيرَانْگِرِي دَاوُدْ. سُلَيْمَانْ گُوْتْ: گَلِي مِرْوَغانْ! زِمَانِي طَيْرَانْ بَمَهٗ هَاتِيَهٗ فَيْرْكِرنْ وَ ژ هَرْ تَسْتِي (تَصِيْبِي) مَهٗ هَاتِيَهٗ دَايْنْ. بِيْگَمَانْ أَفْ، هَرْ اَوْ كَرَمَا اَشْكِرَا يَهٗ (كُو خُدِي آم يِي دِسَرْ خَلَكِي رَهٗ گِرْتَنَهٗ).^۱

۱۷. ژ خَرْمَتَا سُلَيْمَانْ رَهٗ لَشْكِرِيْنْ وَي يِيْنْ كُو ژ جَنْ، اِنْسَانْ وَ طَيْرَانْ پِيْكُهَاتِي، پِيْكُهَهٗ هَاتِنْ جِفَانْدِنْ. فَيِجَا اَوْ تَفْ (ژ تَالِي سُلَيْمَانْ فَهٗ) بِنَاوَايَكِي رِيْكُو پِيْكُو يِي دِهَاتِنْ بَرْكَارْ كِرِنْ.

۱۸. حَتَا كُو هَاتِنْ نَوَا لَا مِيرْويَانْ، مِيرْويَكِي گُوْتْ: گَلِي مِيرْويَانْ! بَكْفِنْ كُنِيْنْ خَوَهٗ؛ بِلَا سُلَيْمَانْ وَ لَشْكِرِيْنْ وَي بِيْهَي وَ نِيْلَجِيْنِيْنْ!

۱ دَنَابِي دَهٗ دَرَبَاسْ بُو كُو سُلَيْمَانْ پِيْخَمْبَرْ بُو وَ بَرْتِي بَنَافِي خَوَهٗ دَاوُدْ پِيْخَمْبَرْ. لُگُورِي ظَاهِرْ اَوْ ژ بَنَافِي خَوَهٗ مِرَانْگِرِي مَالْ وَ مِلْكَهٗ. لِيْبَلِي هَرُوكِي ژ سُورَهٗ يِي مَرِيْمْ تَابَتَا ۵-۶ ي «بَرَا سَتِي اَزْ بَشْتِي خَوَهٗ ژ يِيْنْ كُو بَكْفِنْ سَرْ كَارْ اَنْدِيْشَهٗ دِكَمْ (كُو اَوْ دِيْنْ بَرَفَا زِي نِيْشَانْ بَدِنْ). پِيْرَا مِيْنْ زِي زَارُوْكَانْ نَايِيْنَهٗ، فَيِجَا ژ جَمْ خَوَهٗ سَرْكَارْ وَ مِيرَانْگِرِي بَدَهٗ مِيْنْ. دَا كُو اَوْ بِيَهٗ مِيرَانْگِرِي مِيْنْ وَ مِيرَانْگِرِي مَالِبَاتَا يَعْقُوبْ زِي. خُدَايِيْنْ مِيْنْ، وَي بِيَكَهٗ مِرْوَكَاي (تُو) زِي رَا زِي!» نِيْشَانْ دَدَهٗ كُو أَفْ مِيرَانْگِرِي نَهٗ يَا مَالْ وَ مِلْكَهٗ؛ بَلَكِي يَا عِلْمْ وَ دِيْنَهٗ.

۱۹. فَيَجَا سُلَيْمَانُ بِكُوْتَتَا مِيْرُوِيْ كَنِيَا وَ كُوْتُ: خُدَايِيْ مِنْ! تَوَفِيْقِيْ بَدَهٗ مِنْ زُبُوْ كُوْ اَزْ
سَيَاسِيَا فَاَنْ نَعْمَتِيْنَ كُوْ تَهٗ لِمِنْ وَ دِيْ وَ بَافِيْ مِنْ كِرْنَهٗ بِيَكَمْ وَ اَزْ كَارِيْ قَنْجِ اِيْ كُوْتَهٗ
قَايِلُ دِكِهٖ بِيَكَمْ وَ بَرَحَا خَوَهٗ مِنْ بَخَهٗ نَافَا عَقْدِيْنَ خَوَهٗ يِيْنِ قَنْجِيكَارُ دَهٗ.

۲۰. سُلَيْمَانُ پِشْتِي چَافِيْ خَوَهٗ لَطِيْرَانْ گَرَانْدُ كُوْتُ: چِمَا اَزْ هُدْهُدُ (لِفِرْ) نَايِيْنَمْ؟ مَا اَوِيْ
نَهٗ حَاَزَرَهٗ؟!

۲۱. صُوْنْدُ بَهٗ، اَزِيْ عَذَابِيْ جَانْسُوْرُ بِيْدَمْ هُدْهُدُ، تَانْ اَزِيْ وَيْ شَرِيْزِيْ بِيَكَمْ تَانْ زِيْ اَوِيْ
دَلِيْلَكِهٖ اَشْكِرَا وَ بَهِيْزُ زِيْ مِنْ رَهٗ بِيْنَهٗ.

۲۲. هِيْ دَمَكَهٗ دَرِيْزُ نَبَهْرِيْ هُدْهُدُ هَاتُ، كُوْتُ: اَزْ فِيرِيْ تَشْتِكِيْ بُوْمُ كُوْتُوْ زِيْ نِرَانِيْ.
مِنْ زِيْ سَبِيْ خَبْرَكِهٖ رَاسْتُ (وَ گَرِيْنِكُ) زِيْ تَهٗ رَهٗ تَانِيَهٗ.

۲۳. بِيْگَمَانْ مِنْ خَانِمَكُ (بَلَقِيْسُ) دِيْتُ كُوْ حُكِمُ لَوَانْ (سَبِيْيَانْ) دِكِهٖ وَ زِيْ رَهٗ هَرُ جَرَهٗ
دَرُفْتُ هَاتِنَهٗ دَايِنْ وَ تَحْتِكِيْ وَيْ يِيْ مَزِنْ هِيَهٗ.

۲۴. مِنْ اَوُ خَانِمُ وَ گِلِيْ وَيْ دِيْتُ كُوَاوُ زِيْ بِلِيْ خُدِيْ زِيْ رُوْزِيْ رَهٗ عِبَادَتُ دِيَكُنْ. شَيْطَانُ
اَفْ كَارِيْنُ وَاَنْ زِيْ وَاَنْ رَهٗ خَمِلَانْدِيَهٗ وَ اَوُ زِيْ رِيَا رَاسْتُ دَانَهٗ پَاشُ، فَيَجَا اَوِيْسَرُ رِيَا
رَاسْتُ وَ دُرِسْتُ فَهٖ نَابُنْ.

۲۵. (اَوُ زِيْ رِيَا رَاسْتُ دَانَهٗ پَاشُ) دَا كُوْ زِيْ خُدِيْ رَهٗ عِبَادَتُ نَكُنْ، اَوُ خُدَايِيْ كُوْ يَا لَارْدُ
وَ تَاسِيْبَانَانْ فُشَارْتِيْ دَرْدَخَهٗ مِيْدَانِيْ وَ بِيَا كُوْ هُوْنُ قَدِشِيْرِنْ وَ بِيَا كُوْ هُوْنُ اَشْكِرَا زِيْ
دِيَكُنْ، دِرَازَنَهٗ.

۲۶. خُدِيْ، اَوِيْ كُوْ زِيْ بِلِيْ وَيْ تُوْ مَعْبُوْدِيْ حَقُ تَنْنِ، اَوُ خَوْدِيْ عَرِشِيْ مَزِنَهٗ.

۲۷. سُلَيْمَانُ زِيْ هُدْهُدُ رَهٗ كُوْتُ: اَمِيْ بِنِيْرِنْ كَا تَهٗ رَاسْتُ كُوْتِيَهٗ يَانْ زِيْ تُوْ زِيْ دَرُوِيْنَانِيْ؟

۲۸. فَيِ نَامِيَا مِنْ هَرَهٗ بَدَهٗ وَاَنْ، پِشْتَرَهٗ خَوَهٗ هِنَكِيْ زِيْ وَاَنْ بَدَهٗ پَاشُ وَ بِنِيْرَهٗ كَا اَوِيْ چِهٖ
بَرَسِيْقِيْ يِدِنْ.

۲۹. (پِشْتِي کُو شَاهْبَاؤِيَا سَبَيِّي نَامِيَا سُلَيَّانُ وَرْگِرت) گُوت: گَلِي گِرَه گِرَان! ژ مَن رَه نَامِيَكِه گِرِيَنگ و هِيَرَا هَاتِيَه.

۳۰. بِيگَمَان آف نَامَه ژ سُلَيَّانُ هَاتِيَه و آو «بِنَافِي خُدَايِي کُو رَحْمَن رَحِيْم» دَسْت پِي دَكِه.

۳۱. (تِيَدَه وَهَا نَفِيْسِيَه): خَوَه لِسَر مَن مَزَن نَدِيَرَن، لِهْمَبَرِي مَن رَانِيَن و وَرَن بَرْدَسْتِي مَن بِيَن.

۳۲. وِي گُوت: گَلِي گِرَه گِرَان! دَر بَارِي فِي رُوشِي دَه بِيِيژَن کَا آز چِه بِيَم؟ آز نَه اَوَم کُو بِيِي شِيُورَا وَه تُو بَرِيَارِي بِدَم.

۳۳. گِرَه گِرَان گُوتَن: اَم مَرُوفِيَن خُدَانِهِيَز وَ دَسْتِهَلَاتِن، دِشَرَان دَه اَم مِيَر_Xَاسِن، فَرْمَان نَا تَه يَه: فَيَجَا بِنِيَرَه کَا تِي چِه فَرْمَان بِيَكِي.

۳۴. وِي گُوت: بِيگَمَان دَمَا حُکْمَدَار دِكْفَن وَلاَتِکِي وِي کَافِل و وِيَرَان دِيکن، عَزِيَزِي وِي زَلِيل دِيکن و کَارِي وَان هَر آفَه.

۳۵. آزِي خَلَاتِکِي ژ وَان رَه بِيَشِيَنِم، فَيَجَا آزِي بِنِيَرِم کَا قَاَصِد دِي بِيَجِه فَاگِرَن؟

۳۶. فَيَجَا دَمَا هَاتِن جَم سُلَيَّان؛ ژ وَان رَه گُوت: مَا هُون دِيخَوَاژَن کُو بِيَمَال مَن قَاِيل بِيکن (دَا کُو آز دَف ژ وَه بَرْدَم)؟ فَيَجَا يَا کُو خُدِي دَايَه مَن ژ يَا دَايَه وَه چِيَتِرَه. بَلْکِي هُون بِيَهْدِيگِرَتَن و هَدِيدَانِي دِلْخُوش دِيَن.

۳۷. (سُلَيَّان ژ قَاَصِدِي سَبَيَّان رَه گُوت): لَوَان فَاگِرَه (و ژ وَان رَه بِيِيَرَه)، اَمِي بَلْشَاکَرِي وَسَا بِيِيَه سَر وَان کُو نِکَارَن خَوَه لِبَر وَان بِيگِرَن و تَقَر اَمِي وَان دِيحَالِکِي شَرِيَرَه و رِيَن دَه ژ وِي دَرِي دَر_Xَن!

۳۸. (سُلَيَّان) گُوت: گَلِي گِرَه گِرَان! بَرِيَا آو بِيَن رَاَدَسْتِي بَر مَن بِيَن کِي ژ وَه دِيکارَه تَخْتِي وِي ژ مَن رَه بِيِيَه؟

۳۹. عَفْرِيتَكِي جَنِي گُوت: بَرِيَا تُو ژِي جِيهِي خَوَه رَابِي، اَزِي تَخْتِي وي ژ تَه رَه يِينِم. هِيَرَا مَن ژِي كَارِي رَه هِيَه وَ اَز يَخَوَه بَاوَرَم.

۴۰. اَوِي كُو ژ كِتِيبي لَجَم وي زَنَانِيْن هَبُو، گُوت: بَرِيَا تُو چَافِي خَوَه بَغَرِي وَ فِكِي، اَزِي تَخْتِي وي ژ تَه رَه يِينِم. فَيَجَا دَمَا سَلِيْمَان تَخْتِي وي لَبَر خَوَه حَاوَر دِيْت، گُوت: اَف ژ كَرَمَا خُدَايِي مَنَه، دَا كُو مَن بَجَرِيْنَه، كَا اَزِي سِيَا سِيَا وي بَكَم تَان ژِي نَانْگُورِيي بَكَم. كِي شُكْرِي خُدِي بَكَه تَقَرَز فَيَدَا وي هَر ژِي رَه يَه. كِي ژِي نَانْگُورِيي بَكَه يِيگَمَان خُدَايِي مَن دَوْلَمَنَدَه، خُدَانَكْرَمَه.

۴۱. سَلِيْمَان گُوت: تَخْتِي وي بَغْهَرِيْن يَخُن حَالْتَكِي كُو نَاس نَكَه، اَمِي يِنِيْرَن كَا وي نَاس بَكَه يَان ژِي وي يَبَه ژِي وَانِيْن كُو نَاس نَاكَه؟

۴۲. دَمَا (بَلْقِيْس) هَات، ژِي رَه گُوتِيْن: مَا تَخْتِي تَه ژِي وَهَا يَه؟ گُوت: هَر وَكِي اَو يَخَوَه يَه! ژِي خَوَه بَرِيَا فَي (مُعْجَزِيي دَر بَارِي يِيخْمَبَرْتِيَا تَه دَه) زَنَانِيْن ژِي مَه رَه هَاتِيَه دَايِن وَ اَم ژِي تَه رَه بَرْدَسْت بُون.

۴۳. پَرَسْتِيَا ژِي بِلِي خُدِي اَو ژِي بَاوَرِيَا تَوْحِيْدِي دَاوُو پَاش. يِيگَمَان اَو ژِي قَوْمَكِي كَاْفِر بُو. ۴۴. ژِي رَه گُوتِيْن: كَرَم كَه هَرَه كُوشَكِي. فَيَجَه دَمَا بَلْقِيْسِي (رِيكَا) كُوشَكِي دِيْت، وي اَو نَافَكَه كُور گَمَان كِر وَ دَاو وَ دَلْنِيگِيْن خَوَه هِلْدَان (دَا كُو تِي رَه دَرَبَاس يَبَه). سَلِيْمَان گُوت: اَف، كُوشَكَكَه هَلُو يَه ژِي شُوشَان هَاتِيَه چِيكِرِن. بَلْقِيْسِي گُوت: خُدَايِي مَن! يِيگَمَان مَن (بِرُورُ پَرَسْتِيي) ظَلَم لَخَوَه كَرِيَه. اَز دِگَل سَلِيْمَان ژِي خُدِي رَه بَرْدَسْت بُوْم كُو اَو پَرُورْدَگَارِي عَالَمِي يَه.

۴۵. صُونْد بَه، مَه ژِي گَلِي سَمُود رَه بَرَايِي وَانْ صَالِح يِيخْمَبَرِي شَانْد، (دَا كُو ژِي وَان رَه يِيْرَه): عَفْدِيْتِيي ژِي خُدِي رَه بَكَن! فَيَجَا دِجَه دَه اَو بُونَه دُو بَنْد وَ يَهْفُ كَتِن.

۴۶. (صَالِحُ ۙ مَا نَدْلُكَرَانُ رَه) گُوت: گِلِي مِلَّتِي مَن! هُونُ چَا بَرِيَا قَنَجِيي لَنَقَنَجِيي لَزِي دِكِن؟ دَه ۙ رِ خُدِي لِيئُورِيئَا گَنَهِيَن خَوَه بِخَوَاژَن دَا كُو رَحْمُ لَوَه بِي كِرَن.

۴۷. قَوْمِي وَي گُوت: دِ رُوي تَه وَ يِن دِگَل تَه دَه پِيَقْدُوشِي (بِي وَخَرِي) لِمَه بَارِيَا يَه. صَالِحُ ۙ وَ اَن رَه گُوت: تَشْتِي ۙ بَاشِي وَ تَبَاشِيي وَرَه سَرِي وَه اَو ۙ رِ جَمُ خُدِي يَه. بَلِكِي هُونُ مِلَّتِكِي وَ سَانَه كُو هُونُ تِيَنَه جَرِيَانِدَن.

۴۸. دُوي بَاژَارِي دَه نَه كَسُ هَبُونُ كُو وَ اَن لِسَرُ رُوي اَرْدِي گِلَاجِي دِكِرَن وَ هِيچُ قَنَجِي نَدِكِرَن.

۴۹. (وَ اَن نَه كَسَانُ) ۙ رِ هَفُ رَه گُوتِن: ۙ رِ هَفُ رَه بِخُدِي صُونْدُ بِخُونُ كُو اَمِي تَقَرُ بَشَفُ ۙ غَافِلُ فَه بَافِيَرَن سَرُ صَالِحُ وَ اَهْلِي وَي (وَ اَمِي تَقَانُ بَكِرَن)، پِشْتَرَه اَمِي ۙ رِ خُودِي وَي رَه بِيژَن: مَه كُشْتِنَا وَ اَن بِچَافُ نَدِيَنِيَه وَ بَرَاستي ۙ رِي اَمُ رَاسْتِيژَن.

۵۰. وَ اَن (ۙ رِ بُو كُشْتِنَا صَالِحُ) دَا فَكُ فَدَا وَ مَه ۙ رِي يِنِي هَايَا وَ اَن ۙ رِي جِيَبَه (ۙ رِ بُو پُوچَكِرِنَا دَا فَا وَ اَن) دَا فَكُ فَدَا.

۵۱. دَه تُو بِنِيَرَه كَا اَنجَامَا حِيَلِيَا وَ اَن چَاوَا بُوِيَه. بِيگَاَن مَه اَوُ وَ قَوْمِيَن وَ اَن بِيكْفَه هَلَاكُ كِرَن!

۵۲. فَيَجَا ۙ رِ بَرُ ظُلْمَا كُو وَ اَن كَرِيَه حَانِيَن وَ اَن كَا فِلُ وَ قَالَا نَه (خُدِي اَوُ هَلَاكُ كِرَن)! بِيگَاَن دَقِي دَه ۙ رِ بُو يِن تِيگِهِيشتِي نِيشَانُ وَ عِبَرْتُ هَنَه.

۵۳. مَه اَوِيَن كُو بَاوَرِي (بِصَالِحُ) نَانِيَن وَ خَوَه (ۙ رِ شَرِكِي) پَارَاستِن، خَلَاصُ كِرَن.

۵۴. لُوطُ دِيَزُ يِنَه، دَمَا ۙ رِ گِلِي خَوَه رَه گُوت: اَرِي مَا هِي ۙ رِي هُونُ فَحْشِيَتِيي دِكِن دِگَلُ كُو هُونُ دِرَازِن اَوُ فَحْشِيَتِي يَه؟

۵۵. مَا هِي ۙ رِي هُونُ دِشُونَا زَنَانُ دَه بَشَهَوَتِي دِچَن بَالُ مِيَرَانُ؟ نَه وَ كِي وَيَه، بَلِكِي هُونُ قَوْمِكِي نَزَانُ!

۵۶. بَرَسَفَا كَلْبِي لُوْطُ هَرَّ أَفْ بُو: مَالْبَاتَا لُوْطُ ۙ وَلا تَيَّ خَوَه دَرِينَن، بَرَاَسَتِي اَوْ مَرُوْفِين
وَسَا نَه كُو خَوَه (ۙ لِوَاطِي) پَاقَرُ دَدِيرَن!

۵۷. فَيَجَا، مَه اَوْ وَاَهْلِي وَي (اَوَيْنُ كُو يِي بَاوَرِي تَانِيُون) رَزْگَارُ كِرَن، ۙ بِلِي ۙ تَنَا وَي؛
مَه اَوْ گَرَانْد ۙ يِنَن هَلَاكُوبِي.

۵۸. مَه بَارَانَك (ۙ كَهْرِي سِنَجَرِي) بَسَرُ وَاَن دَه بَارَانْد. فَيَجَا اَوْ بَارَانَا كُو بَسَرُ يِنَن هَاتِن
هَشِيَارُ كِرَن دَه بَارِي حَقَّاسُ پِيسُ بُو!

۵۹. (يَا مُحَمَّدُ!) بِيئَرَه: پِيسَن و شِيَكِرِي هَر ۙ خُدِي رَه بَه و سِلَافُ لِسَرُ بَنْدِيَن خُدِي
بَه، اَوَيْنُ كُو خُدِي اَوْ (ۙ پِيخْمَبَرِي رَه) هَلْبِرَارْتَنَه. اَرِي مَا خُدِي چِيَتَرَه يَان اَوَيْنُ
كُو هُونُ ۙ رِي رَه دِكَن هَفُشُكُ؟

۶۰. يَان ۙ رِي اَوِي كُو اَرْدُ و تَاسِيَان چِيَكِرَن و ۙ عَوْرَانُ تَاف ۙ وَه رَه تَانِيَه خَوَارِي. فَيَجَا
مَه بَوِي تَافِي بَاخْچِيَن خَوَشُكُ هَشِيَن كِرَنه كُو وَه نَكَارِي بُو دَارِيَن وَاَن هَشِيَن بَكَن.
اَرِي، مَا دِگَلُ خُدِي اِلَهِي دِنَ هِيَه؟! (نَه وَسَانَه) بَلَكِي اَوْ قَوْمَكَه كُو بَرِي خَوَه ۙ
حَقِيِي قَدِگَرِيَن.

۶۱. يَان ۙ رِي اَوِي كُو اَرْدُ كِرِيَه شُونَوَار، دِنَافَبَرَا اَرْدِي دَه چَمُ هَرَكَانْدَنَه، ۙ بُو اَرْدِي
چِيَايِيَن مَكُومُ خُلَقَانْدَنَه و دِنَافَا هَر دُو دَرِيَان دَه نَافَبَرَكُ فِكْشَانْدِيَه؟ اَرِي، مَا دِگَلُ
خُدِي اِلَهِي دِنَ هِيَه؟ لِي پَرِيَن وَاَن (مُشْرِكَان رَاسْتِي) نِرَازِن.

۶۲. يَان ۙ رِي اَوِي كُو دَمَا خَوْدَانْدَرْدُ گَازِي وَي دِكَن بَرَسَفَا وَاَن دَدَه، تَنگَاسِيِي ۙ سَرُ وَاَن
رَادَكَه وَه دَكَه شُونِگَر و دَسْتَهَلَاتِيَن سَرُ اَرْدِي؟ اَرِي مَا دِگَلُ خُدِي اِلَهِي دِنَ هِيَه
(كُو هُونُ پَرَسْتِنَا وَي دِكَن)؟! هُونُ حَقَّاسُ هِنْدَكُ دِفَكِرِن!

۶۳. يَان ۙ رِي اَوِي كُو دِنَافَا طَارِسْتَانَا بَرُ و بَحْرِي دَه رِي نِشَانِي وَه دَدَه و بَرِيَا رَحْمَا خَوَه

بَابِي وَكْ مَزْكِئْبَرْ دِشِيَنَه؟ اَرِي مَا دِگَلْ خُدِي اِلَهِي دِنَ هِيَه؟! خُدا َرِ وَاَن تَشْتِيَن
كُو هُون َرِي رَه دِكْن هَفِيْشَكْ وَ هَقَال، پَاكْ وَ پِلْنَدَه!

۶۴. يٰٓاَن َرِي اَوِي كُو َرِ تَنِي دِئَاْفِرِيَنَه، پِشْتَرَه َرِ نُو فَه دِيسَا وَه فَدِرِيَنَه وَ هَم َرِ تَاسْمِيَن هَم
َرِي َرِ اَرْدِي رَزْقِي وَه دِدَه. اَرِي مَا دِگَلْ خُدِي اِلَهِي دِنَ هِيَه؟! بِيْزَه: اَكْر بَرَاْسْتِي
هُون رَاْسْت دِيْزَن، دَه كَا دَلِيلا خَوَه بِيْنَن!

۶۵. بِيْزَه: َرِ پِلِي خُدِي، يِيْن لَارْدْ وَ تَاسِيَاَنانْ تُو كَس َرِ وَاَن غِيِي نَزَانَه. اَو نَزَانِن كَا
كَنِكِي دِي بِيْنَه سَاغِكِرِن َرِي..

۶۶. دَف َرِ فَي بَرْدَه؛ بَلِكِي زَانِيْنَا وَانْ دَرَبَارِي تَاخَرِيْتِيْدَه قَدِيَا يَه. نَخِيْر؛ بَلِكِي اَو دَفِي
دَرَبَارِي دَه گَمَاَنْدَارِن. نَخِيْر؛ بَلِكِي اَو فَهْمُكُورِن.

۶۷. اَوِيْن كَاْفِرْ بُونَه گُوتِن: اَرِي مَا چَاخِي اَمْ وَ بَاْفَانِيْن مَه (مِرِن وَ) بُونَه تَاخ، اَرِي مَا
دِيسَا اَمِي (سَاغ بِيْن وَ َرِ تِرْبَان) بِيْنَه دَرَانِيْن؟!

۶۸. صُونْد بَه، مَا نَه اَفْ گَفْ وَ تِرْس لِمَه وَ َرِ بَرِي دَه َرِي لِبَاْفَانِيْن مَه هَاتِبُو كِرِن. اَفْ
بَسْ چِيْرُوكْ وَ چِيْفَانُوكِيْن پِيْشِيَانِن.

۶۹. بِيْزَه: دَه هَاْيِدِي لَسَر رُويِي اَرْدِي بَكِرِن، فَيْجَا بِنِرِن كَا دُوماْهِيْكََا گُئَهْكَارَانْ چَاوَا
بُويَه!

۷۰. تُو َرِ بُو وَانْ غَمْگِيْن مَبَه، َرِ دَاْفِيْن كُوَاوْ لَبَرْ تَه فَدِدِن َرِي دِلْتَنگ مَبَه.

۷۱. (اَو مُشْرِكْ) دِيْزَن: اَكْر بَرَاْسْتِي هُون (دِ دُورَا خَوَه دَه) رَاْسْتُگُو نَه، اَفْ پِيْآن (تَا
بِهَاتِنَا عَذَابِي) كَا كَنِكِي تِي؟

۷۲. بِيْزَه: اَو عَذَابِي كُو هُون لَزِي لِهَاتِنَا وَي دِكْن، هِيْفِي هِيَه كُو دِنِيْزِيْكَ دَه هِنَكْ َرِي
بَسَر وَه دَه بِي.

۷۳. بِيْگَمَانَ خُدَايِي تَهْ زِ مَرْوَفَانَ رَهْ خُدَانِي كَرَمِي يَه، لِيْلِي پَرِيْنَ مَرْوَفَانَ وَي نَاشِيْكَرِيْنَ.

۷۴. بِيْگَمَانَ خُدَايِي تَهْ بِيَا كُوْ اَوْ دِسِيْنِگَا خَوَهْ دَهْ قُدِشِيْرِنْ وِ بِيَا كُوْ اَشْكَرَا زِي دِيْكَنْ دِرَاَنَهْ.

۷۵. لَاَرْدُ وِ نَاسِمِيْنَ هَرِ چِهْ تَشْتِيْ نَدِيَارْ، هَرِ اَوْ دِكْتِيْكَهْ اَشْكَرَا دَهْ نَفِيْسَانْدِي يَه.

۷۶. بِيْگَمَانَ اَفْ قُرْآنَ زِ اِسْرَايِيْلِيَانْ رَهْ پَرَانِيَا وَانْ تَشْتِيْنَ كُوْ تِيْدَهْ لِهَفْ نَدِيْكَرِنْ وِ تِيْدَهْ كَتَبُوْنَ اِخْتِيْلَافِيْ اَشْكَرَا دِيْكَهْ.

۷۷. بِيْگَمَانَ اَفْ قُرْآنَ زِ بَاوَرْمَنْدَانْ رَهْ رِيْبَرْ وِ رَحْمَتَهْ.

۷۸. بِيْگَمَانَ خُدَايِي تَهْ، دِيْ دِنَافِيْرَا وَانْ دَهْ بِحْكَمِيْ خَوَهْ دَارَازْ بِيْكَهْ وِ هَرِ اَوَهْ يِيْ سَرْدَسْتِيْ زَانَا.

۷۹. نَاخَوَهْ تُوْخَوَهْ بَسِيْپَرَهْ خُدِيْ، لَوْرَا تُوْ لِسَرِ وَيْ حَقِيَا اَشْكَرَا يِيْ.

۸۰. بِيْگَمَانَ تُوْ نِكَاَرِيْ (حَقِيِيْ) بَدْلَمِيْرِيَانْ بِيْ دِيْ بِيْهِيْسْتِنْ وِ تُوْ دُوْرَا خَوَهْ بَوَانْ پِيْگِهِيْنَ كُوْ پِشْتَا خَوَهْ دَانَهْ حَقِيِيْ وِ زِيْ دِرْفِنْ زِيْ، نَشِيْ بِيْ دِيْ گُهْدَارِيْكَرِنْ.

۸۱. تُوْ نَشِيْ فَهْمُكُوْرَانْ زِ رِيْشَاشِيَا وَانْ فَكْرِيْنِيْ وِ وَانْ رَاسْتَرِيْ بِيْ، زِيْ پِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ بَنَايِيْتِيْنَ مَهْ تَانِيْئَهْ پِيْئَهْ تُوْ نِكَاَرِيْ (دُوْرَا حَقِيِيْ) بِيْ دِيْ گُهْدَارِيْكَرِنْ؛ لِيْ، هَرِ اَوِيْنْ پِيْنْ خَوَهْ سِيْپَارْتَنَهْ خُدِيْ

۸۲. دِمَا عَذَابِ لِسَرِ وَانْ پِيْويْسْتْ بُوْ، اَمِيْ زِ بُوْ وَانْ زِ اَرْدِيْ دَاْبَهْ يِكِيْ (رِيْئَهْرَكِيْ) دَرِيْنْ كُوْ اَوِيْ بَوَانْ رَهْ بِنَاخِيْئَهْ؛ زِيْ بَرِ كُوْ اِنْسَانَانْ بَنَايِيْتِيْنَ مَهْ بَاوَرِيْ نَدَانِيْنْ.

۸۳. وَيْ رُوْزِيْ اَمِيْ زِ هَرِ اَمْتِيْ بَرَكِيْ زِ وَانِيْنْ كُوْ بَنَايِيْتِيْنَ مَهْ بَاوَرِيْ نَتَانِيْبُوْ لِهَفْ بِيْجِيْنِيْنْ. اِيْ دِيْ اَوْ لِيْجِيْكَهْ تِيْئَهْ گِرْتِيْنْ (وِ زِيْ بُوْ حَسَابِيْ خَوَهْ بِيْدِنْ) تِيْئَهْ نَازُوْتِيْنْ.

۸۴. حَتَاْ گَاَفَا كُوْ اَوِيْنْ (مِيْدَانَا حَسَابِيْ، خُدِيْ زِ وَانْ رَهْ) دِيْ بِيْزَهْ: اَرِيْ مَا دِيْگَلْ كُوْ زَانَبُوْنَا

وَه تَامَ يٰ تَنَّهُ بُو رِي وَه اِنْكَارَا تَايِيْتِيْنِ مِنْ دِكْرِي؟ (كُو نَه وَهَا بَه) نَاخُوَه اُو چِيُو كُو وَه دِكْرِي؟

۸۵. ژ بَرِ ظُلْمًا كُو كِرِن، عَذَابُ لِسَرِ وَانْ مِسُوْگَرُ بُو، فَيَجَا اُو نِكَارِن بَنَّاخِيْنِ (دَا كُو بَرِسْفَا خُوَه يَدِن).

۸۶. مَا وَانْ نَدِيْتِيَه كُو مَه شَفْ نَاْفِرَانْدِيَه دَا كُو اُو تِيْدَه بِيْنَهْنَا خُوَه يَدِن وَ مَه رُوژ رِي كِرِيَه رُونَاهِي؟ ژ بُو مِلَّتِكِي كُو بَاوَرِي بِيْنَه، تَقَرِّ دَفِي دَه عِبْرَتْ هَنَه.

۸۷. رُوژَا دِصُوْرِي دَه وَرَه بِنْكَرِن، ژ بِلِي يِيْن كُو خُدِي نَخُوْسْتِيَه كُو بِيْتَرِسِن، چِه تَشْتِيْن لَارْد وَ نَاسِيَانَانْ هَنَه دِي بِيْتَرِسِن. تَفَكِي مَخْلُوْقَانْ دِي مَلُوْل وَ شِكْسِيْنِي بِيْنَه حِزُوْرَا خُدِي.

۸۸. تُو گُمانْ دِكِي كُو چِيَا رَاوُسْتَايِي وَ بِيْحَرَكْتِن. نَه وَسَانَه؛ بَلْكِ اُو مِيْنَا گَرَا عَوْرَانْ دِگَرِن. اَفْ كَارِي خُدِي يَه. اُو خُدَايِي كُو هَر تَشْت تَكُوْر وَ بِيْحَكْمَتْ چِيَكِرِيَه. بِيْگُمانْ خُدِي، ژ كِرِيْنِي وَه نَاگَاھْدَارَه.

۸۹. كِي كُو بَقْنَجِي وَرَه حِزُوْرَا خُدِي، فَيَجَا يَا هَرِي چِيْتَرِ ژِي رَه هِيَه (كُو بَهِيْشْتَه) وَ وِي رُوژَا بِيْتَرِس اُو ژ تَرِسَكَه مَزِن ژِي اَوَّلَه نَه.

۹۰. كِي كُو بَنَاشِي وَرَه حِزُوْرَا خُدِي، اُو بَسَر دَقِيْن خُوَه فَه دِيْگَر تِيْنَه وَرَكِرِن (و ژ وَانْ رَه تِي گُوْتِن): هُون بَس جَزَايِي يَا كُو وَه لَدِنْيَايِي كِرِيَه، دِكْشِيْنِي!

۹۱. (يَا مُحَمَّد! بِيْزَه): فَرْمَانْ لِيْمِنْ هَاتِيَه كِرِن كُو اَز بَس ژ پَرُوْرْدْ گَارِي فِي بَاژَارِي رَه (كُو مَكَّه يَه) عِبَادَتْ بِيَكْم. اُو خُدَايِي كُو صِيَانَتْ دَايِي (و اُو حَمَانْدِيَه)، هَر تَشْت بَس يِي وِي يَه وَ فَرْمَانْ لِيْمِنْ هَاتِيَه كِرِن كُو اَز مُسْلِمَانْ بِيْزِيْم وَ مُسْلِمَانْ بِيْمِرْم.

۹۲. اَزْ هَاتِمَه فَرْمَانْبَرِ كِرِن كُو اَز قُرْآنِي بَخُوِيْنِم. فَيَجَا كِي وَرَه سَر رِيَا رَاسْت، اُو ژ

بُوْ حَوَهٗ هَآئِیَهٗ سَرِّ رِیَا رَاسْتُ وِ کِی کُو ژ رِی بَکَفَهٗ اِیجَا ژِی رَهٗ بَیْزَهٗ: اَز بَس هِشِیَار کَر کِی ژ پِیخَمْبَرِیْن هِشِیَار کَرَم.

۹۳. بَیْزَهٗ: حَمْدُ ژ بُو خُدِی یَه. اَوُ خُدایِی کُو نَآئِیْتِیْن حَوَهٗ (دِنَفَسَا وَه دَه و دِآرْدُ و نَاسِیْمَانَان دَه) دِی نِیْشَانِی وَه بَدَه، هُونِی وَان ژِی نَاسِ بَکِن. بَیْگَمَان پَرَوَرْدَگَارِی تَه ژ تَشْتِی کُو هُون دِکِن نَه غَافَلَه.

۲۸. سُوْرَهٗ یٰی قَاصَّصُ

سُوْرَهٗ یٰی (قَاصَّصُ)، ۸۸ (هَشْتِی و هَشْت) نَآئِیَه. لِمَکِی دَاکِئِیَه. اَلْقَاصَّصُ بَمَعْنِیَا رُودَان، قِصَهٗ و حِیْکَا یَا نَه. سُوْرَهٗ یٰی نَآفِی حَوَهٗ ژ نَآئِیَا ۲۵-۲۴ مِزَارِیْن سُوْرَهٗ یٰی یِنِیْن سَر کِیی ژ زَارُوکَاتِیَا وِی و یِی دَه ژِیَا نَآئِی مُوسَا، تِیْکُوشِیْنَا وِی، سَر کَفْتِیَا اَهْلِی اِیْمَانِی و بَاوَرْتَبُونَا بَسْرُوْتَا دُنْیَا یِی بَیْکُ تِیْن. سُوْرَهٗ یٰی قَاصَّصُ -وکی هُمُو سُوْرَهٗ تِیْن کُو لِمَکِی نَازِل بُونَه. یِگَرِیْن کِی لِسَر مِزَارَا بَیْر و بَاوَرِی: «یَکِیْتِیَا خُدِی تَعَالَا، پِیخَمْبَرِی و سَاعِبُونَا پَشْنِی مَرِی» رَادُوسْتَه کُو اَوُ: هَم ژ نَآلِی رِیْبَازِی فَه هَم ژ نَآلِی دَاکِئِی فَه دِگَل سُوْرَهٗ یٰی «شُعْرَاء و نَمَل» نَآهَنْگَسَازَه.

بَنَآفِی خُدایِی کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. طَا. سِیْن. مِیْم.

۲. آف نَآئِیْتِیْن کِیْتِیَا رُونُکَرِن.

۳. ژ بُو مَلْتِکِی کُو بَاوَر بَکِن اَمِی ژ تَه رَه هِنَکِی ژ نَآگَهِیْن مُوسَا و فِرْعَوْنُ بَرِاسْتُ و دُرُسْتِی بَخُو یِنِیْن.

۴. بَیْگَمَان فِرْعَوْنُ لِسَر عَرْدِی ژ سَر حَوَهٗ فَه چُو یَه و خَلْکِیْن وِی ژ هَف پَر چَه کِرِیَه. دَسْتِی کِی ژ وَان قَلَس دِکَه؛ کُرِیْن وَان دِکُزَه و کِجِیْن وَان سَاغ دِهْیَلَه. بَیْگَمَان اَوُ هَر ژ مُفْسِدَان بُو.

۵. اَمْ رٰى دِخْوٰزِیْنَ لَوٰتِیْنِ کُوْا لَسَرَّ اَرْدٰی هَا تَهٗ قَلَسِکِرِنْ کَرِمٰی بَکِنْ وَاَمْ وَاَنْ بَکِنْ رِیْبِرْ وَاَمْ وَاَنْ بَکِنْ مِیْرَاثِکِرِیْ اَرْدِیْ.

۶. اَمْ دِفِیْنِ وَاَنْ لَا رْدِیْ دَسْتِهَلَا تْدَارْ بَکِنْ وَاَمْ بِفِرْعَوْنَ، هَامَانَ وَاَلْشَّکْرِیْنَ وَاَنْ یَا کُوْ اَوْ رِیْ دِتْرِسِیَّانْ، بِدِنْ دِیْتِنْ.

۷. (دَمَا مُوسَا رِ دَا یِیْکَا خَوَهٗ بُو) مَهٗ سِرُوشْ (اَلْهَامْ) دَا دَا یِیْکَا مُوسَا؛ (مَهٗ رِیْ رَهٗ گُوْتْ): وِی بَمِیْزِیْنَهٗ (وِی شِیْرَ بَدَهٗ). فِیْجَا اَکَرُ تُو رِیْ تَرِیْسَا اِیْجَارُ وِی (بَکَهٗ صِنْدُوْقِیْ و) بَاقِیْزَهٗ دَرِیَا یِیْنِ. تَنْتَرَسَهٗ وَاَعْمَگِیْنِ رِیْ مَبَهٗ (لَوْرَا اَوْ نَاخِنَهٗ). یِیْگَانَ اَمِیْ دِیْسَا وِی لِهٖتَهٗ فَکَرِیْنِ وَاَمِیْ وِی بَکِنْ یِیْخَمْبِرْ.

۸. فِیْجَا مَالِبَاتَا فِرْعَوْنَ اَوْ گِرْتِنْ، دِ دَاوِی دَهٗ دِیْ رِ وَاَنْ رَهٗ بَبَهٗ نَبَارُ وَاَعْمَگِیْنِ. یِیْگَانَ فِرْعَوْنَ، هَامَانَ وَاَلْشَّکْرِیْنَ وَاَنْ هَرُ گَنَهْکَارُ بُوْنَ.^۱

۹. رُبَا فِرْعَوْنَ گُوْتْ: (اَفْ زَارُوْکْ) دِیْ رِ بُو مِنْ وَاَهٗ بَبَهٗ رُوْنِیَا چَا فَاَنْ (بَبَهٗ کِیْفْ وَاَدِلْخُوْشِیْ)، وِی مَکَرِنْ، دَبَهٗ کُو فِیْدِیْ یَدَهٗ مَهٗ، یَانَ رِیْ اَمْ وِی رِ خَوَهٗ رَهٗ بَکَرِیْنِ یِگَرِنْ. حَالَ اَفَهٗ کُو اَوْ نَزَانِنْ (کُو هَلَاکَا وَاَنْ دِیْ لِسَرَّ دَسْتِیْ وِی بَهٗ).

۱۰. دَا یِیْکَا مُوسَا (پَشْتِیْ بَیْهِسْتْ کُو مُوسَا کَتِیْبَهٗ دَسْتِیْ فِرْعَوْنَ) رِ بَرَّ غَمَا مُوسَا دِلِیْ وِی رِیْ چُو. اَکَرُ مَهٗ دِلِیْ وِی مِکُوْمْ نَکِرْبُو یَا هِنْدِکْ مَابُو وِی اَشْکَرَا بَکَهٗ (کُو اَوْ کَرِیْ وِی یَهٗ). (فِیْجَا مَهٗ صَبَرْ وَاَسَبَاتْ دَا یِیْ) دَا کُو اَوْ بَاوَرُ بَکَهٗ کُو سُوْرَا مَهٗ یِیْ رَهٗ دَا یَهٗ حَقَهٗ (مُحَقَّقْ دِیْ بِجَهٗ رِیْ وَرَهٗ).

۱ فِرْعَوْنَ وَاَمَلِبَاتَا وِی دِفِکِرِیْنِ کُو اَفْ لَوَاکْ رِ وَاَنْ رَهٗ بَبَهٗ دِلْخُوْشِیْ وَاَشَاهِیْ، لِیْلِیْلِیْ دَاوِی دِیْ رِ وَاَنْ رَهٗ بَبَهٗ نَبَارُ وَاَعْمَگِیْنِ. اَوْ چَهٗ دِفِکِرِیْنِ چَهٗ جِیْبُو؟ اَفْ قَصَتْ دَهٗ فَهْمِکِرِنْ کُو فِرْعَوْنِیْ کُو دِگُوْتْ اَزْ اَلْهَمْ یِیْهَشْ وَاَبِیْصِیْرَتْ بُو. پَشْتِیْ کُو کَاهَنَهٗ اَوْ هَشِیَارْ کَرِنْ کُو فِیْ لَوِکِیْ نَکَرَهٗ مَالِیْ وَاَشِیْ خَوْنَا کُو دِیْتِیْ کُو اَفْ لَوَاکْ رِ رِیَّانْ وَاَحْکَمَرَاتِیَا وِی رَهٗ خَطَرَهٗ، رَا زِیْ بُو کُو وِی دِ مَالَا خَوَهٗ دَهٗ مَزِنْ بَکَهٗ. اَفْ رُوْشْ فِیْ ثَا یِتَا یِیْرُوْرُ «رِزَانِنْ کُو خَدِیْ دِکَفَهٗ نَاقَبَرَا اِنْسِیْنِ وَاَدِلِیْ وِی دَهٗ» رَا سْتْ دَرِیْخِیْ. اَنْفَالَ: ۲۴

۱۱. دَايِكَا مُوسَا زِ خَوْشَكَا وَي رَه گُوت: لَيْي شُويَا وَي هَرَه. وَيْ اَوْ زِ دُور فَه دِيَتْ،
وَانْ نَزَانِيْ اَوْ خَوْشَكَا وَي يَه،

۱۲. بَرِيَا اَم لِدَايِكَا وَي فَكْرِيْن مَه نَهِيْلَا اَوْ شِيْرِيْ پَرَكَاَنْ بَخُوَه. فَيَجَا (خَوْشَكَا وَي زِ
وَانْ رَه) گُوت: مَا اَزْ مَالِكِيْ نِيْشَانِيْ وَه بِيْدَمْ كُو وَي زِ وَه رَه خَوْدِيْ بَكَه وَ اَوْ لِيْ
گُهْدَار بِيْن؟

۱۳. فَيَجَا مَه اَوْ لِدَايِكَا وَي فَكْرَاَنْدَا كُو چَاْفِيْ وَيْ بِيْ رُوْنِيْ بِيَه، عَمْگِيْن تَبَه وَ بَرَانَبَه
كُو پِيْاَنَا خُدِيْ (دَايِي) حَقْ وَ رَاْسْتَه. لِيْبِلِيْ پَرِيْن مَرْوَفَاَنْ (فِيْ) نَزَانِيْ.

۱۴. دَمَا مُوسَا (زِ هِيْز وَ نَاقِلْ فَه) گِهَا كَمَالَا خَوَه، مَه حِكْمَتْ وَ زَنَانِيْن دَايِي. هَا بَفِيْ
ثَاوَايِيْ اَم قَنْجِيْكَارَاَنْ خَلَاْتْ دِكْن.

۱۵. مُوسَا دِنَاْفَرَكِيْ دَه چُو بَاْزِيْر كُو هَايَا خَلِكِيْ بَاْزِيْرِيْ بُو. لَوِيْ دَرِيْ دِيْثْ كُو دُو
زِلَامْ شَر دِكْن. يَكْ زِ وَانْ زِ قَوْمِيْ وَي بُو وَ اَوِيْ دَنْ زِيْ زِ نِيَارِيْ وَي بُو. فَيَجَا
زِلَامِيْ زِ قَوْمِيْ وَي هَاوَارَا خَوَه گِهَانْدِيْ دَا كُو لِهْمَبَرِيْ دَرْمِيْ وَي ثَارِيْكَارِيَا وَي
بَكَه. مُوسَا زِيْ كَلْمَكْ لِيْ دَا وَ اَوْ كُشْت. (مُوسَا) گُوت: اَفْ (كُشْتِيْن) كَارِيْ شَيْطِيْنَه.
بِيْگَاَنْ اَوْ نَبَارْ وَ رِيْشَاَشَكْرَكِيْ اَشْكْرَا يَه.

۱۶. مُوسَا (بُوشْمَانْ بُو وَ) گُوت: خُدَايِيْ مِنْ! بِيْگَاَنْ مِنْ لِيْخَوَه ظَلَمْ كَرِيَه. لِيْمَنْ بَبُورَه
وَ گُنْهِيْن مِنْ زِيْ بِيَه! اِيْدِيْ خُدِيْ زِيْ گُنْهِيْ وَي زِيْ بَر. بِيْگَاَنْ خُدِيْ، اَوَه يِيْ
گُنْهِيْزِيْزِيْ دِلُوْفَاَنْ.

۱۷. مُوسَا گُوت: خُدَايِيْ مِنْ! زِ بَر وَيْ كَرَمَاتَه لِيْمَنْ كَرِيْ (كُو تَه اَزْ بَخْشَانِيْدَمْ) اِيْدِيْ
اَزِيْ زِ سُوْجُرَاَنْ رَه نِيْمْ پَشْتَكْ وَ ثَارِيْكَار.

۱۸. اِيْدِيْ مُوسَا، دِنَاْف بَاْزِيْر دَه بَتَرَسْ دَمَا، چَاْفِيْزِيْ لِيْخَوَه دِيْكَرْ (دَا كُو زِ بَر كُشْتِيْنَا
مَرْوُفِيْ فِرْعَوْنْ تَشْتَكْ نِيْ سِرِيْ وَي). زِ نَشْكََا فَه دِيْثْ اَوِيْ كُو دَه ثَارِيْكَارِيْ زِيْ

خَوَسْتِي، ديسا هاوارا خوه دِگِهِنِي. مُوسا زِي رِه گُوت: بِيگَان تُو رِشاشَكِرِكِي
اَشَكِرَا يِي!

۱۹. چه دَمَا مُوسا خَوَسْتُ وِي زَلَامِي (قِيطِي) كُو دِزْمِنِي هَر دِيَان بُو بَخْرَتِي بَگَرِه، (يِي
اِسْرَائِيلِي) گُوت: آي مُوسا! تُو دِخَوَازِي مِّن زِي بَكْرِي چَاوَا كُو تَه دَه يَكْ كُشْتَبُو؟
بَس دِخَوَازِي تُو يِي زُورْدَارِكِي خُونِرِيژ و تُو نَاخَوَازِي يِي زِي يِن قَنجِيكَار؟!

۲۰. زَلَامَك زِ دَوْمَاهِيكَ بَاژِيژ بِلَز هَا تَه جَم مُوسا و گُوت: آي مُوسا! گِرِه گِر دَرَبَارِي تَه
دَه رَاي و شِيوَرِي دِيَن دَا كُو تَه بَكْرِن، فَيَجَا (ژ بَاژِيژ) دَرَكَفَه، بِيگَان اَز خِيَرَا تَه
دِخَوَازِم.

۲۱. اِيْدِي مُوسا يِتْرُس و ساو ژ بَاژِيژ دَرَكْت، لِيخوه چَاْفِيَرِي دِيَر و گُوت: خُدَايِي مِّن!
مِّن زِي فَي جَفَا تَاظِم رِزگار بَكِه.

۲۲. دَمَا مُوسا بَرِي خَوَه دَا رَخِي مَدِينِي (بَاژَارِي نَبِي شَعِيْب) گُوت: اَز هِيْفِيْدَارِم كُو
خُدَايِي مِّن بَرِي مِّن يِدَه رِيَا رَاَسْت.

۲۳. فَيَجَا وَخْتِي گِهِيَشْت سَر نَافَا مَدِينِي، لِسَر نَافِي بَرَك مَرُوف دِيَتِن كُو وَان پَزِيَن خَوَه
نَاف دِدَان. ژ بِلِي وَان زِي دُو زِن دِيَتِن كُو وَان پَزِيَن خَوَه دِدَان پَاش. مُوسا (ژ وَان
رِه) گُوت: وَه خِيَرَه؟ گُوتِن: حَتَا كُو شِفَان خَوَه نَدِن پَاش، اَم (خَوَه نَاخِن نَافَا وَان
و پَزِيَن خَوَه) نَاف نَادِن، بَاْفِي مَه زِي كَالِكِي يِيَرِه (ژ وِي يِيَشْتَر كَسِكِي مَه نِيَنه، ژ
نِچَارِي اَم هَاتِنه بَر پَز).

۲۴. اِيْدِي مُوسا (پَزِيَن) وَان نَاف دَا، دُورَه پَشْتَا خَوَه دَا وَان، چُو بَر سِيِي و وَهَا دُعَا
كِر: خُدَايِي مِّن! اَز مُحْتَاجِي قَنجِيكِي مَه كُو تُو ژ بُو مِّن يَشِينِي.^۱

۱. اَو چَنَد رُوژ بُون كُو زَاد دَقْرَا مُوسا رِه نَجُوبُو خَوَا، كَتَبُو رُوشَكِه وَهَا زَحْمَت كُو چه بَكْتَا دَسْتِي
وِي دِي بَخَوَارَا و كِي چه بَدَا وِي دِي قَبُول بَكْرَا و بِيغِي گُوتِنَا خَوَه لَبَز رَبِي خَوَه دَغْرِيَا كُو زَادِكِي بَكِه
قِسْمَتِي وِي.

۲۵. پاشي يَكْ زِ هَر دِيَانِ بَحِيَا وَ آدَبْ هَاتَه جَم مُوسَا، زِي رَه گُوت: بَافِي مِنْ گَازِي تَه دِكِه، زِ بَر كُو تَه پَرِي مَه نَافْ دَاوُو دِخَاوَزَه حَقِي تَه پَدَه تَه. فَيِجَا دَمَا مُوسَا هَاتَه جَم وَي (شُعَيْب) وَ قِصَتَا خَوَه زِي رَه گُوت. (شُعَيْب) گُوت: مَتْرِسَه، تُو زِي وَي مِلَتِي سِتْمَكَارْ خَلَاصْ بُوِي.

۲۶. زِ وَاَنْ هَر دُو كِچَان يَكِي گُوت: بَافُو! وَي بِخَرْمُتْكَارِي بِيگرَه، يِيگَمَانْ آوُ حِيَتَرِيْن كَسَه كُو تُو بِخَرْمُتْكَارِي بِيگري، آوُ خُرْتْ وَ آمِيْنَه.

۲۷. (شُعَيْب زِ مُوسَا رَه) گُوت: آز دِخَاوَزِم زِ فَاَنْ هَر دُو كِچِيْن خَوَه يَكِي لِتَه مَهْر بِيكَم بِشَرَطِي كُو تُو هَشْتْ صَالَانْ لِبَالْ مِنْ بِخَرْمُتْكَارِي بِيْمِي. اَكْر تُو دَه صَالَانْ تَمَامْ بِيكِي آوُ قَنْجِيكَه زِ جَم تَه يَه وَ آز نَاخَاوَزِم زِ تَه رَه زَحْمَتِيِي چِيكِم. خُدِي حَزْ بَكَه تُو يِي مِنْ مَرُوقِكِي قَنْجِيكَارْ بِيْمِي.

۲۸. مُوسَا گُوت: آف دِنَقَبَا مِنْ وَ تَه دَه يَه. آز زِ فَاَنْ هَر دُو قَوْلَانْ كِيَرَانِي تَمَامْ بِيكَم، زِيْدَهِيِي زِ مِنْ نَايِي خَوَه سِتِن. خُدِي لِسَر قَوْلِي مَه شَاهِدَه.

۲۹. فَيِجَا دَمَا مُوسَا قَوْلِي خَوَه تَمَامْ كِرْ بِخَانِمَا خَوَه فَه دَرَكْتْ رِي، لِتَالِيِي (چِيَايِي) طُورْ نَاگِرْكْ دِيْت. زِ خَانِمَا خَوَه رَه گُوت: هُون (لِفَر) رَاوَسْتِن، مِنْ نَاگِرْكْ دِيْت، دِبَه كُو زِي آز زِ وَه رَه خَبَرَكِي يَانْ زِي پِيْتَكْ نَاگِرْ بِيْمِن دَا كُو هُون خَوَه پِي كَرْمْ بِيكَم.

۳۰. دَمَا هَاتْ جَم اِيگِر، زِ تَالِيِي رَاسْتِي يِي نَوَالِي، لَوِي جِهِي پِيروُزْ زِ دَارِي هَاتَه گَاَزِيكِرْن: آي مُوسَا! يِيگَمَانْ آزْ خُدا مَه؛ پَرُورْدِگَارِي تَقَكِي عَالَمِي مَه.

۳۱. گُوپَالِي خَوَه بَافِيَرَه! فَيِجَا دَمَا مُوسَا دِيْت كُو گُوپَالِي وَي وَكْ مَارْ بِلَزْ خَوَه دَافِيَرَه وَ دِجَه، (زِ تَرِسَا) رَفِي وَ لِيْشْتْ خَوَه نَزْفَرِي. (مَه زِي رَه گُوت): آي مُوسَا! مَتْرِسَه، يِيگَمَانْ تُو زِ يِيْن پِشْتَرَاْسْتْ وَ آمِيْنِي.

۳۲. دَسْتِي خَوَه تِيخَه پَاخِلَا خَوَه دِي سِيِي دَرَكَفَه، سِيْپِيْتِيكَه نَه زِ نَخَوِشِي. چَنگِي خَوَه

يٰٓيَ كُوْزِ تَرَسِيْ (قُبُوْيه) بَبَرِ خَوَه فَهٖ بَكِشِيْنَه (تَرَسَا تَهٗ دِيْ بَجَه). هَا اَفْ زِ خُدَايِيْ
تَهٗ، زِ بُوْ فِرْعَوْنُ وَ گِرَهٗ گِرِيْنِ وَيْ دُوْ دَلِيْلُ وَ مُعْجَزِيْنِ بَنِيْنِ. بِيْگَمَانْ اَوْ هَرِ مِلَّتَكِي
زِرِيْدَرَكْتِيْ نَهٗ.

۳۳. مُوسَا كُوْتُ: خُدَايِيْ مِنْ! مِنْ شَخْصَكْ زِ وَاَنْ كَشْتَبُوْ، فَيَجَا اَزْ دَتَرِسْمْ كُوْ اَوْ مِنْ بَكْرُنْ.

۳۴. بِرَايِيْ مِنْ هَارُوْنُ زِ مِنْ يَزِمَانْتَرَهٗ، فَيَجَا وَكْ پَشْتَقَانْ وَ نَارِيكَارْ دِگَلْ مِنْ بَشِيْنَه دَا كُوْ
اَوْ مِنْ رَاسْتْ بَدِيْرَهٗ، اَزْ دَتَرِسْمْ كُوْ اَوْ يَمِيْنْ بَاوَرِيْ نِيْنِيْنْ.

۳۵. خُدِيْ كُوْتُ: اَمِيْ بِرَايِيْ تَهٗ پَشْتَا تَهٗ قَايِيْمْ بَكْنُ وَ اَمِيْ بِنَايْتْ وَ مُعْجَزِيْنِ خَوَه
سَرْدَسْتِيِيْ بَدْنُ وَهٗ، اِيْدِيْ اَوْ نَاگِهِيْزْنُ وَهٗ. هُوْنُ وَ يِيْنُ كُوْ لِيِيْ وَهٗ تِيْنِ، نَقَزْ دِيْ بَسَرْ
بَكْفُنْ.

۳۶. فَيَجَا دَمَا مُوسَا بِنَايْتِيْنِ مَهٗ يِيْنِ اَشْكِرَا زِ وَاَنْ رَهٗ هَاتْ، كُوْتِيْنِ: اَفْ، زِ سِيْرَكَهٗ چِيْكِرِي
يٰٓيَ فَهٗ نَهٗ تَشْتَكِيْ دَنَهٗ. مَهٗ تَشْتَكِيْ وَهَا زِ بَاْفْ وَ بَايِيْرِيْنِ خَوَه يِيْنِ يِيْشِيْنِ نَبِهِيْسْتِيَهٗ.

۳۷. مُوسَا كُوْتُ: خُدَايِيْ مِنْ بِيْهْتَرْ دِرَاْنَهٗ كَا كِيْ زِ جَمْ وَيْ هِيْدَنَايْتْ نَانِيَهٗ وَ اَنْجَامَا خِيْرِيْ
كَآ زِ كِيْ رَهٗ يَهٗ. بِيْگَمَانْ ظَالِمْ بَسَرْ نَاكْفُنْ.

۳۸. فِرْعَوْنُ كُوْتُ: گِلِيْ گِرَهٗ گِرَاْنُ! اَزْ زِ بُوْ وَهٗ، زِ خَوَه پِيْ فَهٗ خُدَايَكِيْ دِنْ نَاسْ نَاكِمْ.
اَيْ هَامَانْ! دَهٗ هَايْدِيْ زِ بُوْ مِنْ لِسَرْ هَرِيِيْ نَاگِرْ بِيْخَه (كَرِيْجَانْ چِيْكَه)، زِ مِنْ رَهٗ
كُوْشَكِيْ لِيِيْكَهٗ كُوْ اَزْ خُدَايِيْ مُوسَا بِيْنِيْمْ، لِيْبِلِيْ اَزْ گَمَانْ دِيْكِمْ كُوْ تَقَزْ اَوْ زِ دَرُوْكَرَاْنَهٗ.

۳۹. فِرْعَوْنُ وَ لَشْكِرِيْنِ خَوَه بِنَحْقِيْ خَوَه لِسَرْ نَاخَا مِصْرِيْ مَزِيْنْ دِيْرَاْنَهٗ وَ زِ وَاَنْ وَهٗ يَهٗ كُوْ
اَوِيْ لِمَهٗ فَنَكْرِيْنْ.

۴۰. مَهٗ زِيْ اَوْ وَ لَشْكِرِيْنِ وَيْ گِرْتِيْنِ وَ دِيْدَرِيَايِيْ دَهٗ وَرَكِرِيْنِ. دَهٗ بِنِيْرَهٗ اَنْجَامَا ظَالِمَانْ كَا
چَاوَا بُوِيَهٗ!

۴۱. مَهْ اَوْ كِرِنْ سَرُوکَيْنْ کُو (خَلِکَي) گَازِی بَالِ اِنِگَر فَه دِکِنْ و رُوژَا قِيَامَتِي تَارِيكَارِيَا
وَانْ دِي نِييْ کِرِنْ.

۴۲. مَه لَيْفِي جِيهَانِي لَعْنَتْ (دُور کِنَا رِ رَحْمَا خُدِي) لَوَانْ بَارَانْد. رُوژَا قِيَامَتِي رِي اَوْ رِ
لَعْنَتِيَانِي.

۴۳. صُونْد بَه، پِشْتِي کُو مَه اَمْتِي پِشِي رِ حَوْلِي رَاکِرِنْ، مَه کِتِيبْ دَا مُوسَا رِ بُو کُو رِ
مِرْوَثَانْ رَه بِيَه رُوژَاهِي، رَاسْتَرِيِي وَ رَحْمَتْ، دَا کُو اَوْ رِي شِيرَتَانْ وَرْگِرِنْ.

۴۴. دَمَا اَمْ دِگَلْ مُوسَا تَاخِفِي، تُو (اَيْ مُحَمَّد) نَه لِيَالِي رُوژَا قِيَامَتِي جِيَايِي طُورْ بُوِي
و تُو لُورْ رِي نَه حَاژَرْ بُوِي.

۴۵. لِيَلِي مَه گَلْکْ اَمْتْ تَا فِرَانْدِنْ، فِيجَا بَسَرْ وَاَنْ دَه دَمِيْنْ دِرِيژْ دَرَبَاسْ بُون. تُو دِنَافْ
خَلِکِي مَدِيَنِي دَه نِشْتَجَه رِي نَبُوِي کُو تُو رِ وَاَنْ رَه بَخُوِي. لِيَلِي مَه تُو پِيخَمْبَرِي
هِنَارِي (و مَه سَرِيهَاتِيِي وَاَنْ رِ تَه رَه دَانْ زَنَانِي).

۴۶. دَمَا مَه بَانْگِي مُوسَا کِرْ رِي تُو نَه لِيکِلْکَا (جِيَايِي) طُورْ بُوِي. لِيَلِي خُدَايِي تَه رِ
دِلُوفَانِيَا خَوَه (وَحِي رِ تَه رَه شَانْد؛ تُو کِرِي پِيخَمْبَر) دَا کُو تُو خَلِکِي کُو بَرِيَا تَه
تُو پِيخَمْبَر رِ بُو وَاَنْ نَهَاتِيُون، هِشِيَارْ وَ تَاگَاهْدَارْ بِيکِي؛ هِيْفِي هِيَه اَوْ تِي بِيگِهِيژِنْ وَ
لِخَوَه بِيژَرِنْ.

۴۷. اَگَرْ کُو نَه رِ بَرْ فِي هِيَنْجَتَا کَا فِرَانْ بُوِيَا؛ دَمَا کُو بَسَدَمَا کُفَرَا خَوَه هَاتِنْ عَذَابْدَايِي،

۱ يا کُو خُدِي تَعَالَا دِ فِي تَايِي دَه فَرْمَانْ دَه: لِفِرْعَوْنْ وَ پِيروِيْنْ وِي دِ دِيَايِي دَه لَعْنَتْ لِدُوفْ وَاَنْ تِي
خُسْتِنْ. تَانْگُو پِشْتِي مَرِنَا وَاَنْ رِي لَعْنَتْ لَوَانْ تِي بَارَانْدِنْ. خُدِي اَفْ رُوشْ رِ سُوْرَه يِي هُودْ دِ تَايَا ۱۹۹ اَن
دَه «وَهْمْ لَيْفِي دِيَايِي هَمْ رِي رُوژَا قِيَامَتِي لَعْنَتْ لِي خَوَه هِشْتَنَه. يَا کُو رِ وَاَنْ رَه هَاتِيَه دَايِيْنْ جِه پِيَسْ
دَايِيَه!» رِي بِيَانْ کَرِيَه.

دِ تَايِي «مَقْبُوحِيْنْ» دَرَبَاسْ بُو. مَه اَوْ بِلَعْنَتِي مَعْنَه کَر. لُورَا مَقْسَرِي نَافِدَارْ زَمَخْشَرِي پِيْفَا «مَقْبُوحِيْنْ» ي
بَقُورَانْدِنْ وَ دُور کِرِيْنِي مَعْنَه کَرِيَه. تَانْگُو رِ نَافْ بَنْدِيْنْ صَالِحْ هَاتِيَه قُورَانْدِنْ وَ رِ رَحْمَا خُدِي هَاتِيَه دُور کِرِيْن.

فَیْجَا بَیِّنُ: خُدايی مَه! دَه بِلَا تَه پِیْخَمْبَرِک ژ مَه رَه شَانْدِیُويا، فِیْجَا مَه ژِی بَدَايَا پئی
تَابِتِیْن تَه و اَم بَبُوْنَا ژِی بَاوَرَمَنْدَان (مَه تُو بَیْیَخَمْبَرِی ژِی وَاَن رَه نَدِشَانْدَن).

۴۸. فِیْجَا دَمَا ژِی جَم مَه حَق (قُرْآن) ژِی وَاَن رَه هَات، گُوتَن: دَه بِلَا يَا ژِی بُو مُوسَا هَاتِی ژِی
وِی رَه ژِی بَهَاتِیَا؟ بَاشَه، قَی وَاَن تَا کُو هِی بَرِی ژِی مُوسَا رَه ژِی هَاتِیُو دَايِن مَانْدَلَه
نَکَرَبُون؟ قَی وَاَن نَگُوتَبُو: آف هَر دُو (مُحَمَّد و مُوسَا) دُو سِیْرَبَاژَن پِشْتَقَانِیَا هَفْ
دِکِن و گُوتَن: بَیْگَمَان مَه بَهَرْدِیَان ژِی بَاوَرِی نِیْنَه.

۴۹. بَیْیَه: اَکَر پِرَاسْتِی هُون رَاسْتِگُو نَه، نَاخَوَه هُون ژِی کِیْتِیْکِی ژِی (جَم) خُدِی بَیْنِ کُو
اَو ژِی هَر دِیَان (قُرْآن و تَوْرَاتِی) رَاسْتَرَبَه، فِیْجَا دَا کُو اَز بَدَم پئی وِی!

۵۰. اَکَر اَو بَرَسَقَا تَه نَدَن، بَزَانَه کُو اَو تَنِی لَیْی هَوَسِیْن خَوَه دِچَن. قَی ژِی وِی کِسی کِی
رِیْشَاشْتَرَه کُو بَیْی رِیْزَانِکِی ژِی خُدِی ژِی رَه هَبَه، لَیْی هَوَسَا خَوَه بَچَه؟ بَیْگَمَان خُدِی
جِغَاتَا ظَالِم رَاسْتَرِی نَاکَه.

۵۱. صُونْدَبَه، مَه تَابِتِیْن قُرْآنِی لِدُوْف هَفْ، ژِی بُو وَاَن هِنَارْت دَا کُو اَو ژِی شِیْرَتَان وَرْگِرَن.

۵۲. اَوِیْن کُو بَرِی قُرْآنِی مَه کِیْتِیْب دَانَه وَاَن (مَقْصَد پئی؛ اَو فِلَه و جِهُوِیْن کُو تَحْرِیْفَا
کِیْتِیْبَا خَوَه نَکِرَنه) بَاوَرِی بَیْی قُرْآنِی ژِی تِیْنَن.

۵۳. دَمَا قُرْآن ژِی وَاَن رَه تِی خَوْنَدَن، دِیْیَزَن؛ مَه بَاوَرِی پئی تَانِی. بَیْگَمَان اَو حَقَه، ژِی جَم
خُدايی مَه هَاتِیَه. بَیْگَمَان بَرِی وِی ژِی اَم مُسَلِمَان بُون.

۵۴. هَا ژِی بَر صَبْرَا وَاَن دُو جَارَان خِیْر ژِی وَاَن رَه تِی دَايِن. اَو تَقَنْجِیِی بَقَنْجِیِی دِدَن نَالِی
و رِزَقِی کُو مَه دَايَه وَاَن ژِی ژِی بُو رِزَايَا خُدِی خَرَج دِکِن.

۵۵. دَمَا اَو گُوتِنَا پُوچ/کَلْفَاژِی دِیْیَزَن، بَرِی خَوَه ژِی قَدِگَرِیْن و دِیْیَزَن: کَارِیْن مَه ژِی مَه
رَه و کَارِیْن وَه ژِی وَه رَه. ژِی مَه اَمِیْن بِن و اَم ژِی خِیْرِی بَیْی فَه لَوَه نَاژِیْرِیْن، اَم نَاخَاوَزَن
تِیْکِلی نَزَانَان بَیْن.

۵۶. تُو نَكَارِي يٰٓيْ كُو تُو ژِي حَز دِي بِي نِي هِي دَنَآيَتِي، لِي لِيَلِي خُدِي كِي يَشِي وَي تِي نِه هِي دَنَآيَتِي وَاو چِي تِر دَرَانِه؛ كَا كِي لِسَر هِي دَنَآيَتِي يَه.^۱

۵۷. گُوتَن: اَكْر اَم دِگَل تِه يَدَن پِي رِيَا رَاسْت، اَمِي ژ وِلَاتِي خَوَه يِنِه دَر خُسْتَن. (خُدِي دِي بِي تَرَه): قِي مَه اَو لِي جِهَكِي كُو (ظَلَم) لِي حَرَام وَاو لِي جِهَكِي اَوَلِه جِي وَاو نَكِرَن كُو ژ كَرَمَا مَه ژ هَر جِي فِي كِي نِ هَر تَشْتِي بِيَال فِه تِي ن؟ لِي لِيَلِي پَرِي ن وَان نِرَانِن.

۵۸. مَه گَلَك وِلَات وِي رَان كِرَن بِي سَدَمَا كُو بِي طَرِي كِرَن وَاو سَر خَوَه فِه چُون. فَي جَا هَا اَف وَاَرِي ن وَانِن، كَا فِلَن! بِي شِي وَان نَافَا نَبُونِه - كُو بَرِي وَاوِي نَبِه - كَس دِي وَاو دِه نِشْتَجِه نَبُو يِه وَاَم بُونِه مِي رَا تَكِرِي ن وَان.

۵۹. خُدَا يِي تِه تُو وِلَاتِي وِي رَان نَا كِه حَتَا كُو بِي خَمْبَرِي كِي ژ وَان رِه نَشِي نِه، دَا كُو نَا يَتِي ن مَه ژ وَان رِه بَخُو يِنِه. لَوْرَا؛ مَه تُو وِلَات ژ نَافِي نَبَر نِه اَكْر كُو خَلَكِي وَي بَخَوَه نِه ظَالَم بِن.

۶۰. هَر تَشْتِي كِي خُدِي دَا يِه وَه فَي جَا اَو خَمَل وَاو بِي خُو شِيَا ژِيَا نَا دِنِيَا يِي يِه وَاو كُو لِي جَم خُدِي يِه، اَو ژِي چِي تِر وَاو دَائِمِي تَرِه. اَرِي مَا هِي ژِي هُون نَافَل نَا كِرَن؟

۶۱. مَا اَوِي كُو مَه ژ جَم خَوَه يِي لَانَا بِي هَشْتِي ژِي رِه دَا يِه كُو هَر دِي بِي گِهِي ژِي، وَكِه وَي كَسِي يِه كُو مَه بِي خُو شِيَا ژِيَا نَا دِنِيَا يِي دَا يِي، پَاشِي رُوژَا قِيَا مَتِي اَو بِي هَر ژِي يِي ن كُو دِدُوژِهِي دِه تِي ن جَفَانَدِن.

۱ خُدِي د فَي نَا يَتَا پِي رُوژ دِه بِيَا ن دَكِه كُو بِي خَمْبَرِي وَي نَكَارَه يِي كُو هِي دَنَآيَتَا وَي بَفِي وَي بِي نِه هِي دَنَآيَتِي. لِي لِيَلِي يِي كُو اَو كِي بَفِي كُو هِي دَا يَت بَكِه وَي هِي دَا يَت دِي كِي اَلله تَعَالٰي يِه. اَف مَعْنَا كُو اَف نَا يَت دِلَالَتِي سَر دَكِه بِي رَفَر كِي د نَا يَتَنِه دِن دِه ژِي هَا يَتِه. مِي نَا ك: ژ سُورَهٗ يٰٓيْنَ نَحْل نَا يَتَا ۳۷ ع «(يَا مُحَمَّد!) جَفَا س تُو لِسَر رَا شْتَرِي كِرْنَا وَان بَرُژ بِي ژِي، فَي جَا پَرَا سْتِي خُدِي كَسِي كُو خَوَه ژ رِي خُسْتِي نَا يِنِه رِيَا رَاسْت وَاو بُو وَان تُو نَا رِي كَار ژِي نِي نِن.» وَاو سُورَهٗ يٰٓيْنَ مَائِدَه نَا يَتَا ۴۱ ع «چِه كَسِي كُو خُدِي، بَرُژ بُو نِي ژِي رِه بَخَوَاژ تُو دِي نَكَارِي لَهْمَبَرِي خُدِي تَشْتِي كِي ژِي رِه يَكِي اَفِي ن هَا اَو ن كُو خُدِي نَخُو سْتِيَه دِلِي وَان (ژ كُفَرِي) پَا فَرِي بَكِه» وَاو دِگَل جِهِي ن دِن دِه بِنَا وَا يَكِي قَرَه وَاو زَلَال اَشْكَرَه دَكِه.

۶۲. وِی رُوژَا کُو خُدِی گازی وَان دِکِه وَ دِیِیَزه: کَا اَو هَفْشِکِیْن کُو بَدَرُو وَه ژ بُو مِنْ
چِیدِکِرِنْ لُکُو نَه؟

۶۳. (وِی رُوژِی) اَوِیْن کُو عَدَاب ژ وَان رَه پِندِی بویه، دِیِیَرن: خُدایِ مَه! هَا اَفِی
هَانِ، اَوِیْن کُو مَه اَو ژ رِی خِستَنه، چَاوَا اَم ژ رِی کِیْبُون هَر وَهَامَه رِی اَو ژ رِی
خِستِن. اَم لَجَنایِ تَه اَشْکَرَا دِکِن کُو اَم ژ (سُوجِیْن) وَان بِیْری وَ دُورِن. ژِخَوَه وَان
پَرَسْتِنَا مَه نَدِکِر (بَلِکِی وَان پَرَسْتِنَا دِلْخَوَازِیِیْن خَوَه دِکِر).

۶۴. (وِی رُوژِی) ژ وَان رَه تِی گُوتِن: دَه هَاِیدِی گازی وَان هَفْشِکِیْن خَوَه بِکِن! اَو
ژِی گازی وَان دِکِن، لِبِلِی اَو (پُوت) نَشِیْن بَرَسْفا وَان بِدِن. دَمَا اَو (لِیْشِیْری خَوَه)
عَدَاب وَ دُورْهَی دِیِیْن (هَنگی ژ دِل پُوشْمَان دِیْن وَ دِیِیَرن): خَوِزِی اَم لِدِنِیایِ لِسَر
رِیَا رَاسْت بُونَا.

۶۵. وِی رُوژِی خُدِی گازی وَان دِکِه، دِیِیَزه: وَه چِه بَرَسْف دَا پِیْخَمْبَرَان؟

۶۶. هَا وِی رُوژِی تَمَامِی دِلِیْلَان ژ بَر وَان تِیْن فِشَارِتِن، اَوِی نِکَارِیْن ژ هَف رِی بِیْرِسِن.

۶۷. فِیْجَا چِه کِسی تُوْبَه بَکِه، بَاوَرِی بِیْنَه وَ کَارِی فَنُج بَکِه، هِنْفِی هِیَه کُو اَو بَبَه ژ یِیْن
کُو سَرَفَرَاژ بُونَه.

۶۸. خُدایِ تَه، یِی کُو یِی دِنَافِرِیْنَه وَ وِی ژ دُوسْتَانِیَا خَوَه رَه دِیِیَره. ژ وَان رَه مَافِی
بِرَاژِتِی تَنه یَه. خُدِی ژ وِی یَا کُو ژِی رَه دِکِن هَفْشِکْ مَنَزَه وَ بِلَنَدَه.

۶۹. خُدایِ تَه بِیَا کُو اَو دِسِیْنِگَا خَوَه دَه فِدِشِیْرِن وَ بِیَا کُو اَشْکَرَا ژِی دِکِن دِرَاَنَه.

۷۰. هَا اَو خُدِی یَه، اَوِی ژ وِی یِی فَه تُو اَلِه تِنِن. حَمْدُ وَ سِپَاسِی لِدِنِیَا وَ نَاخِرِی هَر
ژِ بُو وِی یَه. حُکْم وَ فَرْمَان هَر یِیْن وِی نَه وَ هُونِی هَر بَبَال وِی فَه بِیْن فِکْرَانْدِن.

۷۱. بِیِیَزه: دَه ژ مِنْ رَه بِیِیَرن، اَکَر خُدِی حَتَا رُوژَا قِیَامَتِی شَفِی لِسَر وَه بَهِیْلَه، مَا ژ بِلِی

خُدَيِّ اِلَهْكَ هَبِهٖ كُو ۙ وَه رَه رُوژِي بِيْنَه؟ اَرِي مَا هِي ۙ زِي هُون گِهِي ۙ خَوَه فَنَاكِن و تِيْنَا گِهِي ۙ زِي؟

۷۲. بِيِيْزَه: دَه كَا ۙ زِي مَن رَه بِيِيْن، اَكْر خُدَيِّ حَتَا رُوژَا قِيَامَتِي لِسَر وَه رُوژِي بِيِيْلَه زِي، ۙ بِلِي خُدَيِّ كِيْزَان اِلَه (يِن كُو هُون وَاَن دِيْرِيْسَن) هَبِه كُو ۙ وَه رَه وَي شَقِي بِيْنَه كُو هُون تِيْدَه بِيِيْنَا خَوَه بَرْدَن؟ اَرِي مَا هِي ۙ زِي هُون نَايِيْن؟

۷۳. خُدَيِّ، ۙ دِلُوْفَانِيَا خَوَه ۙ زِي بُو وَه شَق و رُوژ تَاْفَرَانْدَنه دَا كُو هُون بَشَقِي بِيِيْنَا خَوَه بَرْدَن و (بِرُوژِي زِي) ۙ زِي كَرَمَا وَي لِرَزَقِي خَوَه بَكِرَن و دَا كُو هُون (دِشَق و رُوژِي دَه) سِيَا سِيَا (نَعْمَتِيْن) وَي بَكِن.

۷۴. وَي رُوژَا كُو خُدَيِّ گَا زِي وَاَن دِيْكَه و دِيِيْزَه: كَا اَو هَفِيْشِكِيْن كُو بَدَرُو وَه ۙ زِي بُو مَن چِيْدَكِرَن، لَكُو تَه (دَه كَا بِلَا تَارِيْكَارِيَا وَه بَكِن)؟

۷۵. (وي رُوژِي) اَم ۙ زِي هَر اَمْتَكِي شَاهِدَكِي دَرْدِيْن و دِيِيْزَه: كَا دَلِيل و نِيْشَانِيْن خَوَه بِيِيْن (كُو ۙ زِي خُدَيِّ رَه هَفِيْشَكُ هَنَه)؟! فَيِجَا يَقِيْن زَنَانِيْن كُو حَقِي هَر ۙ زِي بُو خُدَا يَه و اَو هَفِيْشِكِيْن كُو لِيْدَنَانِيْن ۙ زِي بَر وَاَن وِنْدَا بُون.

۷۶. بِيِيْكَان قَارُون ۙ زِي گَلِي مُوسَا بُو. فَيِجَا خَوَه لِسَر مَلْتِي خَوَه مَزِن دِيْرَا و لَوَان ظَلَم كِر. مَه هِن گَنجِيْنِيْن و سَا دَابُون وَي كُو (هَلَكِرِيْنَا) كِلِيْتِيْن وَاَن ۙ زِي دَسْتِيْكَه خُرْت رَه زِي زُوَر و گِرَان دِهَات. گَلِي وَي زِي رَه گُوْتِن: چَاْفُسُوْرِيِي مَكَه و بِيْطَر مَبَه! بِيِيْكَان خُدَيِّ ۙ زِي چَاْفُسُوْر و بِيْطَرَان حَز نَاكَه.

۷۷. بُوِي مَالِي كُو خُدَيِّ دَا يَه تَه مَالَا تَاْخَرِيِي بَخَوَاْزَه. لِيْلِي پَارَا خَوَه ۙ زِي جِيْهَانِي زِي ۙ زِي بِيْر نَكَه. خُدَيِّ وَكِي كُو قَنجِي لَتَه كِرِيَه تُو زِي و سَا قَنجِيِي (لِخَلَكِي) بَكَه و لَا رِيْدِي خَرَابِيِي نَخَوَاْزَه. بِيِيْكَان خُدَيِّ ۙ زِي مُفْسِدَان حَز نَاكَه.

۷۸. قَارُون گُوْت: اَو (سَرُوْت و مَال) تَنِي بَرَانِيْنَا مَن ۙ زِي مَن رَه هَاتِيَه دَايِن. قِي قَارُون

نَزَاتَانِيُو كُو خُدَيِ ژِ وَانْ اُمْتِيَن بَرِيَا وَي، كَلَكْ مَلْتِيَن ژِي بِيَهِيَتَرِ وَ تَبَرِمَالْتَرِ ژِي ژِ
 نَافِي بَرِيُون؟ كُنْهَكَر (رُوزَا قِيَامَتِي) ژِ كُنْهِيَن خَوَه نَايِيَن پَرِسِيَارَكِرَن (لُورَا خُدَيِ
 بَكْنَهِيَن وَانْ دِرَانَه، بَس ژِ بُو لَخَوَه مَكْر وَرَن وَ يِيَس بِيَن تِيَنَه پَرِسِيَارَكِرَن).

۷۹. قَارُونِ بَاخْتِيَشَامْ وَ خَمْلَا خَوَه دَرَكْتِ پِيَشَبَرِي گَلِي خَوَه. اَوِيَن كُو ژِيَانَا جِيَهَانِي
 دِيخُوسْتِن، گُوتِن: خُوزِي وَكِي يَا ژِ قَارُونِ رَه هَاتِيَه دَايِن ژِ مَه رَه ژِي هَبُويَا. بِيگَانِ
 اَوِ خُدَانِ هَبُونَكَه مَرَنَه!

۸۰. اَوِيَن كُو زَاتَانِيَن ژِ وَانْ رَه هَاتِيُو دَايِن، ژِ وَانْ رَه وَهَّا گُوتِن: خُولِي لِسَرِي وَه به!
 قَنَجِيَا خُدَيِ يَا ژِ بُو وَي كَسِي كُو باوَرِي بِيَنَه وَ كَارِي قَنُجِ بَكَه جِيَتَرَه. اَوِ ژِي تَتِي
 ژِ صَبِرَكِيَشَانِ رَه تِي دَايِن.

۸۱. فَيَجَا مَه قَارُونِ بَمَالْ وَ خَانِي فَه دِ عَرْدِي دَه بَرَه خَوَارِي. اَيْدِي ژِي رَه تُو دَسْتِيَكْ نَبُو
 كُو لِهْمَبَرِي خُدَيِ تَارِيكَارِيَا وَي بَكَه وَي يَخَوَه ژِي نَكَارِي تَارِيكَارِيَا خَوَه بَكَه.

۸۲. اَوِيَن كُو هِي دَه دِيخُوسْتِن (اَوِ) لِيْشُونَا قَارُونِ بُونَا، دِيگُوتِن: هِي وَاخ! رَاسْتَه، خُدَيِ ژِ
 عَقْدِيَن خَوَه كِي بِيْشِي رُزْقِي وَي فِرَه دَكَه (و كِي بِيْشِي رُزْقِي وَي) تَنگ دَكَه. اَكْر خُدَيِ
 كَرَم لِمَه نَكْرَا دِي اَمِ ژِي بِيخُسْتَا بِنِي عَرْدِي. هِي وَاخ! رَاسْتَه، كَافِرِ بَسَرِ نَاكِفِن.

۸۳. هَا اَوِ مَالَا تَاخَرْتِي! اَمِ وَي دِدِنِ يِيَن كُو لِعَرْدِي بِطَرِي وَ فَسَادِيِي نَاخَوَاژِن. اَنَجَامَا
 (هَرِي رِنْد) ژِ بُو نَقْوَا دَا رَانَه.

۸۴. كِي (رُوزَا قِيَامَتِي) بَقْنَجِيَكِي وَرَه، ژِي رَه خَلَاتَكَه ژِ وَي جِيَتَرَه هِيَه. كِي ژِي
 بَقْنَجِيَكِي وَرَه، فَيَجَا اَوِيَن كُو نَقْنَجِيَانِ بَكِن، تَنِي بَقَاسِي يَا كُو كِرَنَه جَزَا دِيخُون.

۸۵. (يَا مُحَمَّد!) بِيگَانِ اَوِ خُدَايِيَن كُو قُرْآنِ لِسَرِ تَه فَرَزِ كَرِيَه، مِسُوكَرِ دِي تَه (دِيَسَا)

۱ يِيَخْمَبَرِ وَهَّا قُرْمَانِ دَكَه: «كِي، دِاسْلَامِي دَه عَادَتَكِي قَنُجِ دَرِيَنَه خُولِي، يِيَن عَمَلِ بَكَه خِيَرَا وَي ژِ وَي
 رَه يَه، هَمِ ژِي بَقَاسِي خِيَرَا كَسِي كُو پِشْتِي وَي ژِي يِيَن عَمَلِ بَكَه ژِي رَه هِيَه وَ تَشْتَكِ ژِ خِيَرَا وَانْ ژِي
 كِيَمِ نَابَه. كِي، دِاسْلَامِي دَه عَادَتَكِي نَقْنُجِ دَرِيَنَه خُولِي، يِيَن عَمَلِ بَكَه كُنْهِي وَي ژِ وَي رَه يَه، هَمِ ژِي

فَكَرِهَ وَى جِهِيْ كُوْ تُو (دِخَوَاِى) لِيْ فَكَرِيْ. بِيْزَه: خُدَاِيْ مِنْ بِيْهْتَرِ دِرَاَنَه كَا
كِي لِسَرِ هِيْدَنَآيَتِيْ يَه وَ كِي زِي دِنَآف رِيْشَاشِيْكَه أَشْكِرَا دَه يَه.

۸۶. تَه هِيْشِي نَدِكِرْ كُو أَفْ قُرْآنَ زِ تَه رَه وَرَه وَحِيَكِرُنْ. لِيْبِلِيْ أَفْ زِ خُدَاِيْ تَه هَر
رَحْمَتَكَه. نَآخَوَه زَنهَارْ، زِ كَافِرَانْ رَه نَبَه نَارِيكَارْ!

۸۷. پِشْتِي تَآيَتِيْ خُدِيْ زِ تَه رَه هَاتِنْ هِنَارَتِنْ، اِيْدِيْ زَنهَارْ بِلَا أَوْ مُشْرِكْ تَه زِ وَآنْ تَآيَتَانْ
فَنَكِرِيْنْ. تُو (خَلِكِي) فَخُوِيْنَه بَالْ (دِيْنِي) خُدَاِيْ خَوَه فَه وَ زَنهَارْ تُو نَبَه زِ مُشْرِكَاْنْ!

۸۸. دِگَلْ خُدِيْ زِ تُو اِلْهَانْ رَه عِبَادَتِيْ نَكَه. زِ بِلِيْ وَى تُو اِلْه تِنِنْ. زِ خُدِيْ يِيْ فَه هَر
تَشْتْ فَاْنِيْيَه وَ نَامِيْنَه. حُكْمْ وَ فَرْمَانْ هَر زِي رَه يَه وَ هُونِيْ هَر بِيَالْ فَه فَكِرُنْ.

۲۹. سُوْرَهٗ يٰٓعَنْكَبُوْتُ

سُوْرَهٗ يٰٓعَنْكَبُوْتُ، ۶۹ (شَيْسْت وَ نَه) تَآيَتَه. لِمَكِّي دَاكْتِيَه. عَنْكَبُوْتُ بِمَعْنَا پِيْرْفُوْكيْ يَه. زِ
بَرْ كُوْ دَنَآيَا ۴۱'أَمْ دَه تَشْبِيْهًا كَارِيْ كَافِرَانْ بِنَفْسَا پِيْرِيْ هَانِيَه كِرُنْ زِ فِى سُوْرَهٗ يَه عَنْكَبُوْتُ
هَانِيَه كُوْنِنْ.

بِنَافِيْ خُدَاِيْ كُو رَحْمَنَ رَحِيْمَ

۱. اَلْف. لَام. مِيْم.

۲. اَرِيْ مَا زِ مَرْوَفَانْ وَه يَه كُوْ أَوْ بِيْزِيْنْ: «مَه بَاوَرِيْ ثَانِي» دِيْ دَفْ زِ وَآنْ يِيْ بَرْدَانْ وَ
اَوِيْ نِيْيَنْ جَرَبَانْدَنْ؟

۳. صُوْنْدَبَه، مَه اَوِيْنْ بَرِيَا وَآنْ زِي جَرَبَانْدَنَه. نَآخَوَه خُدِيْ مُحَقَقْ دِيْ رَاسْتِيْزَانْ دَرِيْنَه
رَاسْتِيْ، تَقَرُّ دِيْ دَرَوَكِرَانْ زِي دَرِيْنَه حَوْلِيْ.

بَقَاسِيْ كُنْهِيْ كَسِيْ كُوْ پِشْتِيْ وَى پِيْ عَمَلْ بَكَه زِي زِي رَه كُنَه هِيَه وَ تَشْتَاكْ زِ كُنْهِيْنْ وَآنْ زِي كِيْمْ
نَآبَه». (مُسْلِم).

۴. يٰنَ زِي مَا اَوَيْنَ كُو كُنْهَان دِكْنِ كَمَان دِكْنِ كُو اَم نَكَارِن وَان بَدِن عَذَابِي؟ اَفْ حُكْمِي كُو بِي حُكْم دِكْنِ جِقَاسِ بِيَسَه.

۵. اَو كَسِي جُونَا حُزُورَا خُدِي هَيْفِي بَكِه، فَيَجَا بَرَاَسْتِي اَو جَفَانِي كُو خُدِي (زِي رَه) دِيَاَز كَرِيَه مُحَقَّق دِي وَرَه. خُدِي بَهِيَزَرَه، زَانَا يَه.

۶. اَو كَسِي كُو جَهْدِي بَكِه، فَيَجَا اَو تَنِي زِي بُو خَوَه جَهْدِي دَكِه. بِيَكَمَان يِيْدَفِيَا خُدِي بَعَالَمِي تَنَه.

۷. اَوَيْنَ كُو بَاوَرِي تَانِين وَ كَارِين قَنَج كِرَنَه، بِيَكَمَان اَمِي كُنْهِين وَان زِي سَر وَان بِيِن وَ اَمِي خَلَاتِكِي سِيَحِيَرِي زِي يَا كُو وَان كِرِن بَدِن وَان!

۸. مَه فَرَمَان لَانَسَانَان كِر كُو لِيَدِي وَ بَافِين خَوَه قَنَجِي بَكِن. اَكْر اَو يَتَه رَه تِيَبَكُوشِن دَا كُو اَو تَشْتِي كُو زَانُونَا تَه يِي تَنَه يَه تُو زِي مَن رَه بَكِي هَفَال وَ هَفُشَك، فَيَجَا هِنِكِي بَكُوتِنَا وَان مَكِه. فِكْرَا وَه هَر بِيَال مَن فَه يَه، فَيَجَا اَزِي بِيَا كُو وَه دِكْر وَه نَاكَاهْدَار بَكَم.^۱

۹. اَوَيْنَ كُو بَاوَرِي تَانِين وَ كَارِين قَنَج كِرَنَه، تَقَر اَمِي وَان يَخُن نَاف قَنَجِيكَارَان.

۱۰. زِي مَرُوفَان هِن هَنَه كُو دِيَبِيَزَن: «مَه، بَاوَرِي بَخْدِي تَانِيَه»، لِيَبَلِي گَاَفَا كُو زِي بُو خُدِي يِيَنَه اِيَشَانِدِن، اِيَشَكَنْجِيَا مَرُوفَان وَكِي عَذَابِي خُدِي دِكِرِن. اَكْر كُو سَرَكَفْتَنَك زِي

۱. سَعْدُ كُرِي اَبُو وَقَاص دِيَبِيَزَه: اَز شَخْصَكِي وَسَا بُوَم كُو مَن پَر قَنَجِي لِيَدِيَا خَوَه دِكْر. فَيَجَا گَاَفَا اَز مُسْلِمَان بُوَم. گُوْتَه مَن: هِي سَعْد! اَف چِه دِيَنَه كُو تَه خَوَه يِي كَرْتِيَه؟ يَان تُو دِي دَف زِي دِيَنِي بَرْدِي. يَان زِي اَز تَشْتِكِي نَاخُوَم حَيَا اَز بِيَرَم. سَعْد دِيَبِيَزَه: دِيَا مَن رُوْرَك وَ شَفَكِي وَسَا مَا وَ نَخَوَا. لِي بُو سِيَه وَ زِي حَال كَت. پَشْتَرَه رُوْر وَ شَفَكَه دِن زِي نَخَوَا. مَن زِي رَه گُوْت: دَايَكَا مَن! اَز بَخْدِي صُونَد دَخُوَم تُو زِي بَاش دَرَانِي كُو سَد رُوْحِيَن تَه هِيَن وَ يَك بِيَك رُوْحِيَن تَه دَرَكْفِن زِي اَزِي زِي بُو تَه دَف زِي دِيَنِي خَوَه بَرْدِيَدِم! فَيَجَا تَه دَفِي بَخَوَه وَ تَه دَفِي نَخَوَه. چِه گَاَفَا وِي اَف رُوْش دِيَت، خَوَا. لِيَسَرَفِي يَكِي خُدِي اَف نَايَت نَاَزَل كِرِي.

خُدَايِي تَه وَرَه، تَقَرُّ دِي بِيِيَرِن: «اُم بَوَه رَه بُون». اَرِي مَا خُدِي تَه زَانَا تَرِي بِيَا دِسِيَنگَا
عَالَمِي دَه يَه؟

۱۱. صُونَد بَه، خُدِي تَقَرُّ دِي بَرَانَبَه كَا كِي زِي دِل وَ جَان بَاوَرِي ثَانِيَه وَ تَقَرُّ دِي بَرَانَبَه كَا
كِي زِي مُنَافِقُ بُوِيَه.

۱۲. اَوِيَن كَافِرُ بُونَه زِي بَاوَرَمَنَدَان رَه دِيِيَرِن: بِيَن پِي رِيَا مَه، اَمِي گَنَهِيَن وَه زِي هِلَكِرِن.
حَال اَفَه كُو زِي گَنَهِيَن وَان اَوِيَن نِكَارِن تَشْتَكِي هِلَكِرِن. بِيَنگَا اَوِيَن دَرُوَكِرِن.

۱۳. صُونَد بَه، اَوِيَن (كَافِر) تَقَرُّ دِي گَنَهِيَن خَوَه وَ دِگَل گَنَهِيَن خَوَه گَنَهِيَن وَانِيَن كُو اَوِيَن
زِي رِي بَرَنَه زِي هِلَكِرِن! بِيَنگَا اَوِيَن رُوژَا قِيَا مَتِي زِي اِفْتِيَرَا يِيَن كُو كِرِن زِي بِيَنَه
پَرَسِيَا رِيَكِرِن!

۱۴. صُونَد بَه مَه نُوحُ زِي گَلِي وَي رَه شَانَد، اَوِيَن پِيَنجِي كِيَم هَزَارُ صَال دِنَافُ وَان دَه مَه،
فِيَجَا دَرُوَشَا كُو وَان ظِلْمُ دِيَكِرُ طُوفَانِي اَوِيَن هِنكَا فَن.

۱۵. لِيَبِلِي مَه نُوحُ وَ خَلَكِيَن دِكَشْتِي دَه رَهَا كِرِن وَ مَه اَوِيَن كَرَه عِبَرَتَكُ زِي بُو عَالَمِي .

۱۶. اِبْرَاهِيَمُ زِي (بِيَن بِيَا خَوَه)؛ وَي دَمَا زِي گَلِي خَوَه رَه گُوَت: عِبَادَتِي خُدِي بِيَكِن
وَ خَوَه زِي عَذَابِي وَي بِيَا رِيَرِن. هَا اَف زِي وَه رَه جِيَرَه. اَكُر هُون دِرَانِن (هُونِي فَي)
پِيَكِي بِيَن).

۱۷. بَرَا سَتِي زِي بِلِي خُدِي هُون بَس زِي بُوَتَان رَه عِبَادَتِي دِيَكِن وَ هُون گُوَتِيَن بِيَنِيَا ت
لِيَبِيَن. بِيَنگَا اَوِيَن بُوَتِيَن كُو زِي بِلِي خُدِي هُون عِبَادَتِي وَان دِيَكِن، اَوِيَن نِكَارِن رِزْقِي وَه
بِيَن. فَيَجَا هُون رِزْقِي خَوَه زِي خُدِي بَخَوَا زِن، عِبَادَتِي وَي بِيَكِن وَ وَي بِيَشِيَكِرِيَن؛
هُونِي بِيَا لَفَه بِيَنَه فِكْرَانِدِن.

۱۸. اَكُر هُون بَاوَرِي نِيَبِيَن فَيَجَا بَرَا سَتِي اَمْتِيَن بَرِيَا وَه زِي بَاوَرِي نَنَانِيُون. لِسَرُ بِيَحْمَبَرُ
زِي بِلِي تَبْلِيغِي تُو اَزَكَه دِن تَنَه يَه.

۱۹. اَرِیْ مَا اَوْ نَابِیْنُ کُوْ چَاوَا خُدِیْ ژِ تَنبِیِ مِرْوَفْ نَافِرَانْدَنَه بِشْتِیِ (مَرِنِی) دِیْسَا دِیْ
وَ اَنْ فَکَرِیْنَه؟ بَیْگَاَنْ اَفْ لَبَرِ خُدِیْ هِیْسَانَه.

۲۰. (ژِ وَاَنْ رَه) بَیْیَزَه: ژِ خَوَه رَه بَگَرَنْ، فِیْجَا بِنِیْرَنْ؛ کَا چَاوَا خُدِیْ جَارَا بِیْشِیِ ژِ تَنبِیِ
مِرْوَفْ نَافِرَانْدَنَه، پَاشِیِ خُدِیْ نَفْسِیِ تَاخَرْتِیِ ژِی دِنَافِرِیْنَه. بَیْگَاَنْ خُدِیْ لِسَرِ هَر
تَشْتِیِ کَارَا یَه.

۲۱. خُدِیْ کِیْ بِشِیِ دِدَه عَدَابِیِ، کِیْ ژِی بِشِیِ لِیْ تِی رَحِمِی. هُونِی بَسْ لِخُدِیْ یَبَنَه
فَکَرَانْدَنْ.

۲۲. هُونِی، نَه لِسَرِ عَزْدِیْ نَه ژِی لَتَاسَمِیْنِ خُدِیْ نَاجَارِ نَهَلِیْن. ژِ خُدِیْ یِی فَه ژِ بُو وَه
نَه دُوسْت وَ نَه ژِی تَارِیْکَارْکْ هِیَه.

۲۳. اَوِیْن کُو تَایْتِیْنِ خُدِیْ وَ چُونَا حَزُورَا وِی مَآندَلَه کِرَنْ، هَا اَوْ ژِ رَحْمَا مِنْ بَیْهَیْفِی بُوَنَه
وَ ژِ وَاَنْ رَه عَدَابِکِی دِزْوَارِ هِیَه.

۲۴. بَرَسَفَا کَلِیْ اِبْرَاهِیْم بَسْ (اَفْ) گُوتِنَا وَ اَنْ بُو: اِبْرَاهِیْم بَکَرَنْ، تَان ژِی بَسُوژَنْ!
لِیْلِیِ خُدِیْ اَوْ ژِ اِیْگَرِ خَلَاصْ کَرِ. بَرَاَسْتِی دِیْفِی دَه، ژِ بُو جِفَاتَنَه کُو بَاوَرِیِ یَبَنَه
عَبَرْتْ هَنَه.

۲۵. (اِبْرَاهِیْم ژِ وَاَنْ رَه) گُوت: بَیْگَاَنْ اَفَا کُو ژِ بِلِیِ خُدِیْ هُونِ پُوتَانِ دَحَبِیْنِ، اَفْ دِنَافِرَا
وَ هَه حَزْزِیْکَرَنَه دَنْبِوِیِ یَه (تَقَرَّ اَفْ دِیْ بَدَاوِیِ یَبَه وَ دِیْ وَرَه بَرِیْن). پَاشِیِ رُوژَا
قِیَامَتِیِ هَنَکْ ژِ وَ هَه دِیْ هَنَکَاَنْ اِنْکَارِ یِکَنْ وَ هُونِی لَعْنَتِیِ لَهْفِ یَبِنِیْن. اِیْوَرْگَهَا وَه
دُوژَهه وَ ژِ بُو وَه تُو تَارِیْکَارْ ژِی تِنِیْن.^۱

۱ خُدِیْ دِیْ فِیْ تَایْتَا پِیْرُوژْ دَه بَیْآن دَکَه کُو پِیْخَمَبَرِیِ وِی نِکَاَرَه یِی کُو هِدَا تَایْتَا وِی بِشِیِ وِی یَبَنَه هِدَا تَایْتِیِ.
لِیْلِیِ یِی کُو اَوْ کِیْ بِشِیِ کُو هِدَا تَیْ دَکَه وِی هِدَا تَیْ دِکِیِ اَلله تَعَالٰی یَه. اَفْ مَعْنَا کُو اَفْ تَایْتْ دِلَالَتِیِ
سَرِ دَکَه بَیْرَقِرْهَیْ دِ تَایْتَنَه دَنْ دَه ژِی هَاتِیَه. مِیْنَاکْ: ژِ سُوْرَه یِی نَحْلُ تَایْتَا ۳۷ یِ «(یَا مُحَمَّد!) جَقَّاسْ تُو
لِسَرِ رَاسْتِرِیْکَرِنَا وَ اَنْ بَرُژْدِ بِی ژِی، فِیْجَا بَرَاَسْتِیِ خُدِیْ کَسِیِ کُو خَوَه ژِ رِیِ خِشْتِیَه نَایْبَنَه رِیَا رَاسْتِ

۲۶. فَيَجَا لُوْطُ بِاَوْرٰى اِبْرٰهِيْمَ ثَانِي. اِبْرٰهِيْمَ وَهَآ كُوْتُ: بِيْگَاڤَ اَزِيْ هِجْرَتِيْ بَالْ خُدَايِيْ
خَوَه فَه بَكْم. بِيْگَاڤَ خُدَايِيْ مِّنْ سَرْدَسْتَه زَانَايه.

۲۷. مَه اسْحَافُ وِ يَعْقُوْبُ بَخْشِيْ اِبْرٰهِيْمَ كِرُنْ، مَه پِيْخَمْبَرِيْ وِ كِتِيْبُ دَكْنِيْسَا وِي دَه
گَرَانِدُنْ، مَه پَادَاشَا وِي لَجِيْهَانِيْ دَايِيْ وِ بِيْگَاڤَ اَوْ لُئَاخَرَتِيْ رِيْ ژ فَنَجِيْكَارَانَه.

۲۸. لُوْطُ رِيْ (بِيْنِنْ بِيْرَا خَوَه)؛ وِي دَمَا ژ گَلِيْ خَوَه رَه كُوْتُ: بَرَاْسْتِيْ هُوْنُ فَحِيْشِيْئِكَه
وَسَا دِكُنْ كُوْ بَرِيَا وَه ژ عَالَمِيْ تُو كَسِيْ اَوْ (فَحِيْشِيْئِي) نَكْرِيَه!

۲۹. اَرِيْ مَا هُوْنُ دِيْجَن جَم زَلَامَانْ، هُوْنُ رِيَا دِهْرُنْ وِ دِيْجِيْنِيْنْ خَوَه دَه پِيْئُوْرَتِيْ دِكُنْ؟!
بَرَسْشَا گَلِيْ وِي تِيْ اَفْ كُوْتَا وَانْ بُو: اَكْرَ بَرَاْسْتِيْ تُو رَاْسْتِ دِيْپِيْزِيْ دَه هَايْدِيْ
عَدَايِيْ خُدِيْ ژ بُو مَه بِيْنَه!

۳۰. لُوْطُ وَهَا دَعَا كَر: خُدَايِيْ مِّنْ! لِهْمْبَرِيْ فِيْ جِفَاتَا ژِيْدَرَكْتِيْ نَارِيْكَارِيَا مِّنْ بَكَه.

۳۱. گَاَفَا قَاَصِدِيْنْ مَه مَزْگِيْنِيْ ژ اِبْرٰهِيْمَ رَه ثَانِيْنْ (ژِيْ رَه وَهَا) كُوْتِنْ: اَمِيْ گَلِيْ فِيْ وِلَاتِيْ
(سَدُوْمِيْ يِيْ گَلِيْ لُوْطُ) هَلَاكُ بَكُنْ. بِيْگَاڤَ گَلِيْ وِي هَر سِمْتَمَكَارُنْ.

۳۲. اِبْرٰهِيْمَ ژ قَاَصِدَانْ رَه كُوْتُ: مَا نَه لُوْطُ تِيْدَه يَه! قَاَصِدَانْ كُوْتُ: اَمْ بِيْهْتَرُ دَرَانِنْ كَا
كِيْ تِيْدَه يَه. مَسُوْكَرُ اَمِيْ لُوْطُ وِ مَالْبَاتَا وِي رَزْكَارُ بَكُنْ، ژ بِلِيْ رُتَا وِي؛ اَوْ بُو ژ بِيْنْ
هَلَاكُ بِيْ.

۳۳. دَمَا قَاَصِدِيْنْ مَه هَاتِنْ جَم لُوْطُ، اَوْ (ژ تَرَسَا دَسْتَدِرِيْزِيَا لِسَرُ وَانْ) بَهَاتِنَا وَانْ غَمْگِيْنْ
بُو وِ (ژ بُو خَلَاْسِيَا وَانْ) بِيْ طَاقَتْ بُو. قَاَصِدَانْ ژِيْ رَه كُوْتُ: مَتَرَسَه وِ غَمْگِيْنْ مَبَه!
بِيْگَاڤَ اَمِيْ تَه وِ مَالْبَاتَا تَه رَزْكَارُ بَكُنْ، ژ بِلِيْ رُتَا تَه؛ اَوْ ژ بِيْنْ كُوْ هَلَاكُ بُوْنَه.

و ژ بُو وَانْ تُو نَارِيْكَارُ رِيْ نِيْنِنْ.» و ژ سُوْرَهٗ يٰۤاٰیُّهَا النَّبِيُّ مَائِدَه نَايْتَا ۴۱ ع «چَه كَسِيْ كُوْ خُدِيْ، بَرَزْبُوْنِيْ رِيْزَه
بَخَوَاژَه تُو دِيْ نِكَاْرِيْ لِهْمْبَرِيْ خُدِيْ تَشْتَكِيْ رِيْزَه يَكِيْ اَفِيْنْ هَا اَوْنْ كُوْ خُدِيْ نَخُوْسْتِيَه دِلِيْ وَانْ (ژ
كُفْرِيْ) بَاقَرُ بَكَه» و دِ كَلَكُ جِهِيْنْ دِنْ دَه بِنَاوَايَكِيْ قَرَه وِ زَلَالْ اَشْكِرَه دِكَه.

۳۴. بِيْغَاۡنَ اَمِيٍّ بَسَرٌ خَلِكِيْ فِى وَّلَاتِيْ دَه، ۙ بَرٌّ رِّدْرَدَرَتَتِنَا وَاَنْ عَدَابِكِي (دِرْوَار) ۙ نَّاسْمِيْنَ بِيْنِنِ خَوَارِيْ.

۳۵. صُونْدَ بَه، مَه ۙ وِي گُنْدِي ۙ بُو مِلَّتِكِي كُو تِي بِيْغِيْهَرَه نِيْشَانَكَه اَشْكِرَا هِيْلَايَه.

۳۶. مَه ۙ (گَلِي) مَدِّيْنِي رَه ۙ بَرَايِي وَاَنْ شُعِيْب شَانْد وِي وِهَا گُوْت: گَلِي مِلَّتِي مَنْ! عِبَادَتِيْ خُدِيْ بَكَنْ، هِيْفِيَا خَوَه بَرُوْرَا نَاخِرَتِيْ فِه گِرِيْدِيْدَنْ وِلْسَر رُوِيْنِ اَرْدِيْ فَسَادِيْ بِيْ زِيْدَه نَكَنْ!

۳۷. لِيْلِي وَاَنْ شُعِيْب بَاوَرِي نَنَانِي، فَيَجَا وِي عَرْدَهَرَا جَانْسُوْرُ اَوْ گِرَتَنْ، اِيْجَار دِيْخَانِيْ خَوَه دَه لِسَر چُوْكَانْ كِمِشِيْ مَانْ.

۳۸. مَه عَاد و سَمُوْد ۙ (بِرَنْ هَلَاكِي). تَقَرُ ۙ بُو وِه (يَا هَاتِي سَرِي وَاَنْ) ۙ جِه و وَاْرِيْن وَاَنْ اَشْكِرَا تِي زَنَانِيْن. بِيْغَاۡنَ شَيْطَان ۙ وَاَنْ رَه كِرِيْتِيْن وَاَنْ سِيْحِي نِيْشَان دَان و اَوْ ۙ رِيَا حَقْ دَرَانِيْن. حَال آفَه كُو اَوْ بَخَوَه بِيْرُوْر بُوْن.

۳۹. مَه قَارُوْن، فِرْعَوْن و هَامَان ۙ (بِرَنْ هَلَاكِي). صُونْدَ بَه، مُوسَا تَايْت ۙ وَاَنْ رَه تَايِيْبُوْن، فَيَجَا وَاَنْ لِسَر اَرْدِيْ خَوَه قَرَه كِرَنْ و اَوْ نَكَارِنْ زُوْرَا مَه بِيْن.

۴۰. مَه هَرِيْكَ ۙ وَاَنْ ۙ بَر گُنْهِيْن وَاَنْ، بَعْدَاب اَوْ گِرَتِيْن. هِن ۙ وَاَنْ مَه كَفَر بَسَر وَاَنْ دَه بَارَانْدِيْن، هِن ۙ وَاَنْ قِيْرِيْنَا جَانْسُوْرُ اَوْ هِنْكَافْتِيْن، هِن ۙ وَاَنْ مَه اَوْ د عَرْدِيْ دَه بَرَنْ خَوَارِيْ و هِن ۙ وَاَنْ مَه اَوْ دَنَافِيْ دَه خِنْفَانْدَنَه. خُدِيْ نَه اَوَه كُو ظُلْمِيْ لَوَانْ بَكَه، لِيْلِيْ اَوْ بَخَوَه ظُلْمِيْ لِيْخَوَه دِيْكَنْ.

۴۱. مِيْنَاكََا وَاَيْنِيْن كُو ۙ بِلِي خُدِيْ ۙ خَوَه رَه دُوْسَتْ و تَارِيْكَارْ گِرَتَتَه، عِيْنِيْ مِيْنَا كُوْنِيْ تَقْنِيْرِيْ يَه. حَال آفَه كُو مَالَا هَرِيْ قَلْس مَالَا تَقْنِيْرِيْ يَه. اَكْر وَاَنْ آف زَانْبَايَا (دِيْ پَرَسْتِيْنَا وَاَنْ پُوْتَانْ نَكِرْبُوْنَا).

۴۲. بِيْكَانْ خُدِيْ دِرَازَهٗ كُوْ اَوِيْنْ ژِ بِلِيْ خُدِيْ ژِ وَاَنْ رَهٗ عِبَادَتِيْ دِيْكُنْ، نَهٗ تِسْتَكِنْ. هَرُ
خُدِيْ يَهٗ يِيْنِ سَرْدَسْتُ، يِيْنِ خُوْدِيْ حِكْمَتْ.

۴۳. اَمْ فَاَنْ مِيْنَاكَانْ ژِ بُوْ مَرُوْفاَنْ دَرُبْ وَ مَسْلَ تِيْنِ، ژِ يِيْنِ زَاَنَا پِيْ فَهٗ كَسْ تِيْ نَاْگِهِيْنْ.

۴۴. خُدِيْ عَرْدْ وَ نَاسِيَاَنْ بَرَاْسَتِيْ نَافِرَاَنْدَنَهٗ. بِيْكَانْ دِفِيْ دَهٗ ژِ بُوْ باوَرَمَنْدَاَنْ نِيْشَاَنْكْ هِيَهٗ.

۴۵. (يَا مَحْمَدُ!) اَفْ وَحْبَا كُوْ ژِ فَيِيْ قُرْآنِيْ ژِ تَهٗ رَهٗ هَاتِيْ بَخُوِيْنَهٗ وَ بِيَاوَايِيْ پِيْدَفِيْ نِيْمِيْژ
بِكَهٗ. بِيْكَانْ نِيْمِيْژ مَرُوْفْ ژِ نَقْنَجِيْ وَ بِيْتُوْرَتِيَاَنْ دُوْرْ دِيْگَرَهٗ وَ بَرَاْسَتِيْ زَكْرِيْ خُدِيْ (ژِ
هَرُ تَشْتِيْ) مَزْنِرَهٗ. خُدِيْ بِيَا كُوْ هُوْنْ دِيْكُنْ دِرَازَهٗ.

۴۶. لِهْمَبَرْ اَهْلِيْكَتِيَاَنْ بِيَا هَرِيْ سِيْحِيْ تِيْبِيْكَوْشَنْ. لِيْبِلِيْ اَوِيْنْ كُوْ ژِ وَاَنْ ظَلَمْ كِرِنْ، اَوُ
جُدَا نَهٗ. بِيِيْژِيْنْ: مَهٗ بِيَا كُوْ ژِ مَهٗ رَهٗ هَاتِيَهٗ هِنَارْتِيْنْ وَ بِيَا كُوْ ژِ وَهٗ رَهٗ زِيْ هَاتِيَهٗ هِنَارْتِيْنْ
باوَرِيْ نَانِيَهٗ، خُدَايِيْ مَهٗ وَ خُدَايِيْ وَهٗ يِكَهٗ وَ اَمْ زِيْ رَهٗ بَرْدَسْتُ بُوْنَهٗ.^۱

۴۷. (چَاوَا مَهٗ ژِيْ بَرِيَا تَهٗ رَهٗ هِنَارْتِيَهٗ) هَرُ وِسَا مَهٗ ژِ تَهٗ رَهٗ زِيْ كِتِيْبْ هِنَارْتِيَهٗ. فَيِيْجَهٗ اَوِيْنْ
كُوْ مَهٗ كِتِيْبْ ژِ وَاَنْ رَهٗ هِنَارْتِيَهٗ باوَرِيْ يِيْنِ تِيْنِ وَ ژِ فَاَنْ زِيْ يِيْنِ كُوْ باوَرِيْ تِيْنِ هِنَهٗ.
ژِ كَاْفِرَاَنْ پِيْ فَهٗ كَسْ نَايِيْتِيْنْ مَهٗ مَانْدَلَهٗ نَاكَهٗ.

۴۸. تَهٗ بَرِيَا فَيِيْ قُرْآنِيْ، نَهٗ نَفِيْسَكْ دِيْخُوْنْدْ نَهٗ زِيْ بَدَسْتِيْ خَوَهٗ خَتَكْ دِيْغِيْسَاَنْدْ. اَكَّرْ تَهٗ
خُوْنْدِنْ وَ نَفِيْسِيْنِ زَنَانِيُوِيَا، وِيْ دَمِيْ كَاْفِرَاَنْ دَرْ بَارِيْ وِيْ دَهٗ دِيْ گَاَنْ بِيْكَرَا.

۱ لِهْمَبَرْ اَهْلِيْكَتِيَاَنْ بِيَا هَرِيْ سِيْحِيْ مُجَادَلَهٗ يَكُنْ. خُدِيْ تَعَالٰی يَفِيْ نَايِيْتَا پِيْرُوْژْ لِيْبِيْخَمْبَرِيْ خَوَهٗ قُرْمَاَنْ دَكَهٗ
كُوْ كُوْ بِيْژِيْريْ خَوَهٗ رَهٗ بَرِيْكََا هَرِيْ سَهْلْ مُجَادَلَهٗ يَكِهٗ؛ دَمَا تَهٗ حَقْ بِيَاَنْ كِرِيْ هِيْدِيْ وَ بَنَرْمِيْ اِفَادَهٗ يَكِيْ وَ
خَوَهٗ ژِ اَزِيْندَاْنَا وَاَنْ دُوْرْ بَكِرَهٗ. لِيْبِلِيْ اَكَّرْ كُوْ اَوُ لِهْمَبَرْ مُسْلِمَاْنَاَنْ نَالِيَا جَنْگِيْ بِيْجِيْنِ؛ وِيْ دَمِيْ تُوْ يِيْنِ
بُوَاَنْ رَهٗ مِيْنَا وَاَنْ مُجَادَلَهٗ يَكِيْ هِيْتَاْيِيْ كُوْ باوَرِيْ يِيْنِ نَاَنْ بِيْ اِعْتِرَاظْ جَزِيْيْ يَدِنْ. ژِ سُوْرَهٗ يِيْنِ نَمَلْ نَايِيْتَا
۱۲۵ ئ «تُوْ بِحِكْمَتْ وَ يَشِيْرِيْتَا سِيْحِيْ (مَرُوْفاَنْ) فَخُوِيْنَهٗ رِيَا خُدَايِيْ خَوَهٗ وَ بُوَاَنْ رَهٗ بَرِيْژِيْرِيْنِ نَاوَايِي
تِيْبِيْكَوْشَهٗ» وَ ژِ سُوْرَهٗ يِيْنِ طَهٗ نَايِيْتَا ۴۴ ئ «هُوْنْ هَرْدُوْ گُوْتِيْنَكَهٗ خُوْشْ ژِيْرَهٗ بِيِيْژِيْنِ. بَلْکِيْ اَوُ نَاقِلْ بَكِرَهٗ، يَاَنْ
زِيْ (ژِ خُدِيْ) بِيْرَسَهٗ» زِيْ فَيِيْ رُوْشِيْ اِفَادَهٗ دَكَهٗ. شَكْلِيْ گُوْتِيْتَا خُوْشْ زِيْ خُدِيْ ژِ سُوْرَهٗ يِيْنِ نَارِيْعَاْتْ
نَايِيْتَا ۱۸-۱۹ ئ دَهٗ وَهَّا قُرْمَاَنْ دَكَهٗ: بِيِيْژَهٗ: مَا تَهٗ دِفِيْ تُوْ خَوَهٗ (ژِ گَنْهَانَ) پَاَقَرْ يَكِيْ وَ (تَهٗ دِفِيْ) اَزْ بَرِيْ
تَهٗ يِدْمَهٗ بَالْ رِيْيْ تَهٗ فَهٗ، فَيِيْجَهٗ تُوْ يِيْنِ (هَآيْ ژِ قُرْمَاْنِيْنِ وِيْ هِيْبِيْ وَ تُوْ دِيْ بَحْقِيْ زِيْ) بِيْرَسِيْ.

۴۹. نَحْیَرُ، بَلْکِیْ اَفْ قُرْآنُ دِسیَنگا وَاَنْتِیْنِ کُو ژ وَاَنْ رَه زَنَانِیْنِ هَاتِیَه دَايْنِ دَه نِیْشَانِیْنِ اَشْکَرَا نَه. ژ یِیْنِ ظَالِمِ یِیْ فَه تُو کَس نَائِیْتِیْنِ مَه مَانْدَلَه نَاکَه.

۵۰. (یِیْنِ کَافِرُ) گُوتِیْن: دَه بِلَا ژ خُدَایِیْ وِی هِن مُعْجِزَه زِی رَه بِهَاتِنَا. بَیْیَزَه: مُعْجِزَه بَس لَجْمِ خُدِیْ نَه. یِیْگَمَانِ اَز تِنِیْ هِشِیَارْکَرْکِیْ اَشْکَرَا مَه.

۵۱. اَرِیْ مَا (بِمُعْجِزَتِیْ) نَه بَسِیْ وَاَنه کُو مَه اَفْ کِتِیْبِ ژ تَه رَه هِنَارِیْیَه کُو ژ وَاَنْ رَه تِیْ خَوْنَدُنْ؟ یِیْگَمَانِ دِیْیْ دَه ژ بُو مِلْتِکِیْ کُو بَاوَرِیْ بِنَه رَحْمَتِ وِی بَیْرَنَانِیْنِ هِیَه.

۵۲. (رَسُوْلِیْ مِنْ!) بَیْیَزَه: دِنَقَبَا مِنْ وِی وَه دَه بَشَاهِدِیْ خُدِیْ بَسَه. اَو، بِنِشْنِیْ کُو دِعْرُدُ وِی تَاسِیَانَانِ دَه هِیَه دِرَانه. اَوِیْنِ کُو بَاوَرِیْ بِنَا پُوْجِ تَانِیْنَه وِی خُدَا مَانْدَلَه کِرَنه، هَا اَوِیْنِ خَسِرِیْنَه.

۵۳. اَوِیْنِ تَه لَزْکِرْنَا عَذَابِ دِخَوَازَنْ. اَکَرُ نَه ژ بَر جَفَانْکِیْ بِنَافِکِرِیْ بُوْیَا دِیْ عَذَابِ ژ بُوْیَا وَاَنْ بِهَاتَا. صُوْنْدُ بَه، تَقَرُّ عَذَابِ ژ نِشْکَا فَه دِیْ بَسَرِ وَاَنْ دَه یِیْ وِی اَوِیْنِ لِخَوَه هَا یِیْ نَابَنْ.

۵۴. اَوِیْنِ تَه لَزْکِرْنَا عَذَابِ دِخَوَازَنْ، یِیْگَمَانِ جَهَنْمِیْ دُوْر لِکَافِرَانِ گِرِیْتِیَه.

۵۵. وِی رُوْژِیْ عَذَابِ دِیْ وَاَنْ (کَافِرَانِ) هَم ژ سَرِ وَاَنْ فَه هَم ژ بِنِ وَاَنْ فَه وَاَنْ بَگِرَه. خُدِیْ زِی دِیْ ژ وَاَنْ رَه بَیْیَزَه: دَه (جَزَائِیْنِ) یَا کُو وَه کِرِیَه تَعْمِ بِکَنْ!

۵۶. گِلِیْ بَنْدِیْنِ مِنْ یِیْنِ کُو بَاوَرِیْ تَانِیْنَه! یِیْگَمَانِ عَرْدَا مِنْ فِرَهه، فِیْجَه بِنَالِ عَرْدَا مِنْ فَه هِجَرْتِ بِکَنْ وِی هَر ژ مِنْ رَه عِبَادَتِیْ بِکَنْ.

مُسْلِمَانِ، دِیْیْ لَوْلَاتِکِیْ کُو نِکَارِیَه عِبَادَتِیْ رَبِّیْ خَوَه بِکَه، نَمِیْنَه. عَرْدَا خُدِیْ فِرَهه. اَفْ تَايْتَا پِیْرُوْزِ دِدَه زَنَانِیْنِ کُو لِسَرِ مِرُوْفِیْ مُسْلِمَانِ فِرَزَه کُو هِجَرْتِیْ وِلَاتِیْ اِسْلَامِیْ بِکَه.

۵۷. هَر نَفْسِ دِیْ مِرِنِیْ تَعْمِ بِکَه. پَاشِیْ هُوْنِیْ لِمَه یِیْنَه فَکَرَانْدِیْنِ.

۵۸. اَوِیْنِ کُو بَاوَرِیْ تَانِیْنِ وِی کَارِیْنِ قَنْجِ کِرْنِ، اَمِیْ وَاَنْ لِبِهَشْتِیْ دِکُوْشْکِیْنِ بِلَنْدِ دَه بَیْجَه

بِڪُنْ ڪُو دِبْنِ وَاَنْ رَهَ ڄَمَ دِهَرَڪُنْ وَاُو هَرُ وَاُو هَرُ دِي لَوَانِ بَمِينِن. ڇه رِنْدَ خَلَاتَه؛
خَلَاتَا يٰٓيْنَ ڪُو ڪَارِيَن فَنُجَ ڪِرَن!..

۵۹. (اَو)، يٰٓيْنَ ڪُو صَبِرَ ڪِيشَن وَاُو هَرُ بَسَ دِسِيَرِن خُدَايِي خَوَه.

۶۰. ڪَلَّڪَ حَيَوَانُ هَنَه ڪُو رَزَقِي وَاَنْ نَه لِسَرِ پِشْتَا وَاَنه. خُدِي رَزَقِي وَاَنْ وِي وَه زِي دِدَه.
اَوَه يٰٓيْ بِيهِيَرُ، يٰٓيْنَ زَانَا.

۶۱. صُونْدَ به، اَڪَرُ تُو زِ ڪَافِرَانِ بِيَرَسِي؛ يٰٓيْ ڪُو عَرْدُ وَاَسِيْبَانِ نَافِرَانْدِنه، يٰٓيْنَ ڪُو رُوَزُ وَاَهِيَفُ بَرْدَسْتُ ڪِرَنه، ڪِيَه؟ تَقَرُ دِي بِيِيَرِن: خُدِي يَه. نَاخَوَه اَوُ ڄَا بَرِي خَوَه (زِ اِيَاَنَا
يٰٓيْ) قَدِ ڪِرِيَن؟

۶۲. خُدِي، زِ بَنْدِيَن خَوَه ڪِي يٰٓيْ (زِ بُو جَرِيَانْدِنِي) رَزَقِي وِي فِرَه دِي ڪَه، ڪِي زِي بِيِيْ
رَزَقِي وِي تَنگَ ڪَه. بِيگَمَانُ خُدِي بِيَهَرُ تَشْتِي زَانَا يَه.

۶۳. صُونْدَ به، اَڪَرُ تُو زِ ڪَافِرَانِ بِيَرَسِي؛ اَوِي ڪُو زِ عَوْرَانِ نَافِي دَاَدِخَه وَاَعَرْدِي - پِشْتِي
هَشْڪُونَا وِي. يٰٓيْ هِيَشِيَن ڪَه، ڪِيَه؟ تَقَرُ دِي بِيِيَرِن: «خُدِي يَه». (لِسَرُ فَاَنْ دَلِيلِيَن
بَنِيَرُ ڪُو مُشْرِڪَانِ نَاڄَارُ دِهِيَلَه) بِيِيَرَه: حَمْدُ زِ خُدَايِي عَالَمِي رَه به. دَفَ زِ فِئِي زِي
بَرَدَه؛ پَرِيَن وَاَنْ زِي تِيِنَاگِيِيَرِن.

۶۴. اَفَ زِيَاَنَا جِيَهَانِي تَنِي ڪِنِيفُ وَاَلِسْتِي ڪَه. بِيگَمَانُ حِي جِي مَالَا نَاخَرْتِي يَه، اَوُ زِيَاَنَا
رَاسْتَقِيَنه يَه، خَوَزِي وَاَنْ اَفَ بَرَانِيَا.

۶۵. فَيَجَه دَمَا ڪُو اَوُ لَڪَشْتِي سُوَارِ دِيَن، بَدَلِي ڪِي صَافِي اَوُ هَاوَارَا خَوَه دِيگِيَن خُدِي.
فَيَجَه دَمَا خُدِي بَسَلَامَتِي وَاَنْ دَرْدِخَه بَرِي، هَا تُو دِيِنِي ڪُو وَا يَه اَوُ زِ خُدِي رَه
شَرِيڪَانُ جِيَدِيڪِن.

۶۶. بِلَا اَوُ دَرَحِي نِعْمَتِيَن مَه دَه نَاڪُوَرِيِي ڪِيَن وَاَبَلَا خَوَشُ بَرِيَن، پَاشِي اَوِي بَرَانِن!

۶۷. مَا اَوْ نَابِيْنُ كُوْمَهٗ (وَلَاتِيْ وَانْ مَّكَّهٖ) كِرِيَهٗ وَاَرَكِي رِيْزْدَارُ وَاَوَّلَهٗ؟ حَالُ اَفْهٖ كُو
لِهٖاَوْرْدُوْرَا وَاَنْ مِرُوْفُ تَبِيْنَهٗ رَقَاَنْدِنْ (تَبِيْنَهٗ كُشْتِيْنُ وَاَدِيْلُ تَبِيْنَهٗ گِرِيْنُ). اَرِيْ مَا هِيْ زِي
اَوْ بِيَاطَلِيْ بَاوْرُ دِكِنْ وَاَدَرْ بَارِيْ نِعْمَتِيْنُ خُدِيْ دَهٗ نَاْنِكُوْرِيْ دِكِنْ؟

۶۸. اَرِيْ مَا زِي كِسِيْ كُو لِسَرُ نَافِيْ خُدِيْ بَدَرْوِيْنُ خَبَرُ دَدَهٗ، يَانُ زِي بُوِيْ وَحِيَا كُو
زِي پِيْخَمْبَرِيْ وَيْ رَهٗ هَاتِيَهٗ بَاوْرِيْ نَابِيْنَهٗ ظَالِمَتِرُ كِيْ هِيَهٗ؟ اَرِيْ مَا دِجَهْنَمِيْ دَهٗ زِي بُو
كَافِرَاَنْ جِهٖ تَنَهٗ يَهٗ؟!

۶۹. اَوِيْنُ كُو زِي بُوْمَهٗ جِهَادُ كِرِنْ، تَقَرُّ اَمِيْ وَانْ لِسَرُ رِيْكِيْنُ خَوَهٗ رَاَسْتَرِيْ بَكِنْ. بِيْگَاَنْ
خُدِيْ هَرُ يَقْنَجِيْكَارِيْنُ رَاَسْتُ وَاَدُرُسْتُ رَهٗ يَهٗ.^۱

۳۰. سُوْرَهٗ يٰٓرُوْمٌ

سُوْرَهٗ يٰٓرُوْمٌ (۶۰ شَيْسْتُ) تَابِيَهٗ. لِمَكِّيْ نَاَزُلُ بُوِيَهٗ. زِي بَرُ كُو سُوْرَهٗ يٰٓيٰ بَحْسَا رُوْمِيْنُ كُو
دِشَرِيْ لِهٖمْبَرِيْ مَجُوْسِيَاَنْ كِرِبُوْنُ وَتِيْ دَهٗ تِيْكَچُوْبُوْنُ دِكَهٗ زِي رَهٗ سُوْرَهٗ يٰٓرُوْمٌ هَاتِيَهٗ گُوْتِيْنُ.

بِنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْمَ

۱. اَلِف، لَام، مِيْم.

۲. رُوْمٌ، هَاتَهٗ شِيْكَانْدِيْنُ (بَدَسْتِيْ فَرَسِيْ/فَارِسَاَنْ).

۳. دِعْرَدَا هَرِيْ نَزِيْمُ دَهٗ. اَوْ (رُوْمٌ) پَشْتِيْ فِيْ تِيْكَچُوْنِيْ دِيْ بَسْرُكْفِيْنُ.

۱ خُدِيْ تَعَالٰی دِ فِیْ تَابِیَا پِیْرُوْرُ دَهٗ گُوْتِيَهٗ: اَوِيْ كُو دِ رِيْكََا دِيْنِيْ مَهٗ دَهٗ، دِ رِيْكََا رَاْزِيْوُنَا مَهٗ دَهٗ جِهْدُ بَكِيْ،
بِصُوْنْدُ اَمِيْ زِي رِيْكََا خَوَهٗ زِي وَانْ رَهٗ دِيَاَرْ بَكِيْ وَ اَمِيْ وَانْ لِسَرِيْ رَاَسْتَرِيْ بَكِيْ. زِي سُوْرَهٗ يٰٓيٰ مُحَمَّدُ تَابِیَا
۱۷ ی زِي «اَوِيْنُ كُو لِسَرُ رِيَا رَاَسْتُ رَاَسْتَرِيْ بُوْنَهٗ، خُدِيْ هِيْدَايْتَا وَانْ زِيْدَهٗ دِكَهٗ وَ رِيْكََا تَقْوَادَارِيَا وَانْ
فِيْرِيْ وَانْ دِكَهٗ» فِیْ وَاطِيْیِیْ دِ نَكْرِيْنِيْ.

۴. أَفْ (سَرَكَفْتِنْ) رِی دِنَافَا جَنْدُ صَالَانْ دَهْ جِیدَبَه. اَمْرُ وِ فَرْمَانْ دِسْرِی وِ دَاوِی دَهْ هَرُ
 ژ بُوْ خُدِی یَه. دِ وِی رُوژِی دَهْ باوَرْمَنْدُ رِی دِلْشَادْ دِیْن..^۱
۵. بَنَارِیکَارِیَا خُدِی. اَوُ کِی یِفِی تَارِیکَارِیَا وِی دِکَه. هَرُ خُدِی یَه یِی سَرْدَسْتُ، یِی
 دِلْوَقَانْ.
۶. (اَفْ سَرَكَفْتِنْ) پِیْاَنَا خُدِی یَه. خُدِی ژ پِیْاَنَا خَوَه فَنَاگَرَه، لِیْبِلِی پِرِیْن مِرْوَقَانْ نِرَازِنْ.^۲
۷. اَوُ رِیْاَنَا جِیْهَانِی یَا لَبَرِ چَاقَانْ دِرَازِنْ، اَوُ بَخَوَه ژ رِیْاَنَا تَاخَرْتِی یِی هَايِنْ.
۸. اَرِیْ مَا اَوُ دِجِیْبُونَا خَوَه دَهْ نَافِکِرِنْ. خُدِی عَرْدُ وِ تَاسِیْمَانْ وِ یِیْن کُو دِنَافَبَرَا وَاَنْ دَهْ
 هَنَه بَسْ بَحَقِی وِ ژ بُوْ دَمَکَه نَافِلِیکِرِی تَافِرَازَنْدَه؟ بِیْگَاَنْ ژ مِرْوَقَانْ پِرِ کَسْ هَنَه کُو
 بِجُونَا بَرِ دَسْتِی خُدِی باوَرِی نَایِیْن.
۹. مَا اَوُ لِسَرِ رُوْبِی عَرْدِی نَگَرِیَانَه، فِیجَه کُو بِنِیْرِنْ کَا اَنْجَامَا اَمْتِیْن بَرِیَا وَاَنْ چَاوَا
 بُوْیَه؟ کُو اَوُ بَخَوَه رِی، ژ وَاَنْ خُرْتِرِ بُوَنْ وِ وَاَنْ عَرْدُ بِیْهَتِرِ چَانْدَبُوَنْ وِ بِیْهَتِرِ تَافَسَاژ
 کِرِبوْ. بِیْخَمَبِرِیْن وَاَنْ رِی ژ وَاَنْ رَهْ گَلْکْ دَلِیْل وِ مُعْجَزِیْیْن اَشْکَرَا تَانِیْبُوَنْ. فِیجَه
 نَه بَاتِیْی خُدِی یَه کُو اَوُ ظَلَمِی لَوَانْ بَکَه، لِیْبِلِی وَاَنْ بَخَوَه ظَلَمِ لِخَوَه دِکِرْ.
۱۰. پَاشِی دُومَاْهِیْکَا گَنْهَکَارَاَنْ ژ بَرِ کُو وَاَنْ بَتَايِیْتِیْن خُدِی باوَرِی نَایِیْبُوَنْ وِ یِی طِنَاز
 دِکِرِنْ، بُوْ پِیْسَتِرِیْن دُومَاْهِیْکْ.

۱ دِ وِی رُوژِی دَهْ باوَرْمَنْدُ رِی دِلْشَادْ دِیْن.. بَسَدَمَا تَارِیکَارِیَا خُدِی (ژ بُوْ وَاَنْ). لَگُورِی لِیْکُولِیْنَا خَوَه،
 بَقَاسِی مِنْ ژ تَفْسِیْرَانْ فَهَمْ کَرِیَه مَعْنِی تَایِیْتِی وَهَا جِیدَبَه: وِی رُوژَا کُو رُوْمُ لَهْمَبَرِ فَرْسِی بَسَرِ بَکَفِنْ،
 بَنَارِیکَارِیَا خُدِی مُؤْمِن رِی لَهْمَبَرِ مُشْرِکِیْن مَکِی بَسَرْدِکَفِنْ وِ بَشِی رُوْیِی مُؤْمِن دِلْخُوشْ دِیْن.

۲ اَفْ سَرَكَفْتِنَا رُوْمِی لِسَرِ فَرْسِی وِ سَرَكَفْتِنَا مُؤْمِنَانْ لَهْمَبَرِ مُشْرِکَاَنْ وِ بَسَدَم تَارِیکَارِیَا خُدِی دِلْشَادِیَا
 مُؤْمِنَانْ پِیْاَنَا کَه ژ جَم خُدِی یَه. خُدِی رِی ژ پِیْاَنَه خَوَه فَنَاگَرِی، لِیْبِلِی پِرِی مِرْوَقَانْ نِرَازِنْ. خُدِی تَعَالِی
 دِ فِی تَایِیْتِی دَهْ چَار رُوشْ بِنَا کِرِنْ: ۱- خُدِی تُو جَار ژ پِیْاَنَا خَوَه نَادَه پَاش. ۲- پِرِی مِرْوَقَانْ کُو اَوُ
 مُشْرِکِیْن نِرَازِنْ. ۳- اَوُ مُشْرِکْ ژ رِیْاَنَا دِیْیَایِی بَسْ یَا لَبَرِ چَافْ دِرَازِنْ. ۴- اَوُ رِ حَیْاَنَا تَاخَرْتِی غَاغِلِنْ.

۱۱. خُدَيِ پِيَشِي دَسْتِ بَتَا فِرَانْدِنِي دِكِه، پِشْتَرَه وَي قَدْرِ يَنَه، پَاشِي هُونِي بِيَال فَه بِيَنَه فَكْرَانْدَن.

۱۲. رُوْرَا كُو قِيَامَتِ رَادَبَه، گَنَهْكَارِ بِيَهِيَشِي وَ بِيَدَنُگِ دِمِينُ.

۱۳. ژ وَانْ هَفِيَشِيكِيْن (كُو ژ بِلِي خُدَيِ اَوْ دَحْبَانْدَن) تُو كَسِ ژ بُو وَانْ نَابَه مَهْدَرَفَانْ وَ اَوِي هَفِيَشِيكِيْن خَوَه ژِي مَانْدَلَه بِيَكْن.

۱۴. رُوْرَا قِيَامَتِ رَادَبَه، وَي رُوْرِي (مُومِنْ وَ كَافِرْ) ژ هَفْ قَدَقَتِن.

۱۵. فَيَجَه هَرْجِي اَوِيْنْ كُو باوَرِي تَانِيَنَه وَ كَارِيْنْ قَنُجْ كِرَنَه، اَوْ دِنَافْ باخْچِيْنْ بِيَهِيَشِي دَه تِيْنْ دِلْخُوشِيَكِرْن.

۱۶. هَرْجِي اَوِيْنْ كُو كَافِرْ بُونَه وَ وَانْ بَتَا يَتِيْنْ مَه وَ بَرُوْرَا قِيَامَتِيْ باوَرِي تَانِيَنَه، فَيَجَه هَا اَوْ دِعْذَابْ دَه تِيَنَه كُومِرْن.

۱۷. اِيْدِي دَمَا لَوَه بُو اِيْقَارْ وَ دَمَا لَوَه بُو سَبَهْ خُدَيِ ژ هَر كِيْبَاسِيْ پَاكْ بِيْدِرِن.

۱۸. لِعَرْدْ وَ تَاسِيْآنَانْ پَسَنْ وَ شِيْكَرِي هَر ژِي رَه يَه وَ پَاشِيَا رُوْرِي وَ دَمَا كُو رُو لَوَه دَبَه رُو لِيْفِرُو.

۱۹. خُدَيِ، يِي سَاغْ ژِي يِي مَرِي دَرْدَخَه وَ يِي مَرِي ژِي ژِي سَاغْ دَرْدَخَه، اَوْ عَرْدِيْ پِشْتِي مِرْنَا (هَشْكُونَا) وَي زِنْدِي دِكِه وَ هَر وَسَا هُونْ ژِي دِي (ژ گُورِيْنْ خَوَه) بِيَنَه دَرَانِيْن.

۲۰. ژ نِيْشَانِيْن (قُدْرَتَا) خُدَيِ يَه كُو هُونْ ژِ تَاخِي تَا فِرَانْدِنَه، پِشْتَرَه هُونْ بُونَه مَرُوْفْ وَ (لِسَرْ عَرْدِي) بَلَا فِ دَبْن.

۲۱. ژ نِيْشَانِيْن (قُدْرَتَا) خُدَيِ يَه كُو ژ بُو وَه، ژ جِنْسِي وَه ژَنْ تَا فِرَانْدِنَه دَا كُو صَبْرْ وَ

۱ عِبْدَالله اِي كُرِي عَبَّاسْ گُوتِيَه: هَر پِيْنُجْ نِيْمِزِيْنْ فَرْطْ دَقَانْ هَرْدُو تَا يَتَا دَه هَاتَنَه دِيَا رِكِرْن، لُورَا! دَهْوَكََا «دَمَا لَوَه بُو اِيْقَارْ دُو نِيْمِزُو: مَغْرَبْ وَ عِيْشَا، دَه تَا يَتَا «لَوَه بُو سَبَه» دَه نِيْمِزَا سَبِيَهِي هِيَه. دِيَا پَاشِيَا رُوْرِي دَه، نِيْمِزَا عَصْرِيْ هِيَه وَ دِيَا دَمَا نِيْفِرُو دَه ژِي نِيْمِزَا نِيْفِرُويِي هِيَه.

هَدَانَا وَهٖ يَوَّانُ يَّيْ، حَزَرَ كَرْنُ وَ لِهَقْبَتَانِيْنَ رِي دِنَافَرَا وَهٖ دَهٗ يَّيْدَا كَرِيَهٗ. يَّيْكَانُ دِفِيْ دَهٗ
رُ بُوْ مَلَّتِكِيْ كُوْ بَفِكِرْنُ عِبْرَتْ هَنَهٗ.

۲۲. رُ نِيْشَانِيْنَ (قُدْرَتَا) خُدَيِّ يَهٗ كُوْ عَرْدُ وَ نَاسِيْمَانُ نَافَرَانْدَهٗ، زِمَانِيْنَ وَهٗ وَ رَنْگِيْنَ وَهٗ رُ
هَفْ جَدَا چِيْكَرَنَهٗ. يَّيْكَانُ دِفِيْ دَهٗ رُ بُوْ مَرُوْفِيْنَ زَانَا دَرَسُ وَ عِبْرَتْ هَنَهٗ.^۱

۲۳. رُ نِيْشَانِيْنَ (قُدْرَتَا) خُدَيِّ يَهٗ كُوْ هُونُ دَشْفُ وَ رُوْرِيْ دَهٗ رَادَرْنُ وَ هُونُ دِ وَانُ دَهٗ رُ
كَرْمَا خُدَيِّ دَاخَوَازَا رِرَقِيْ خَوَهٗ دِيْنُ. يَّيْكَانُ دِفِيْ دَهٗ رُ بُوْ مَلَّتِكِيْ كُوْ گُهْدَارِيْ يَكُنُ
عِبْرَتْ هَنَهٗ.

۲۴. رُ نِيْشَانِيْنَ (قُدْرَتَا) خُدَيِّ يَهٗ كُوْ بَرُوْسِكِيْ يَتِرْسُ وَ بِيْهِيْ نِيْشَانِيْ وَهٗ دِدَهٗ. رُ عَوْرَانُ
نَافِيْ دَبَارِيَهٗ وَ بُوِيْ يَشْتِيْ هَشْكَبُونَا عَرْدِيْ، وَيْ هِيْشِيْنُ دَكِهٗ. يَّيْكَانُ دِفِيْ دَهٗ رُ بُوْ
مَلَّتِكِيْ كُوْ تِيْيَكِيْهِنْ عِبْرَتْ هَنَهٗ.

۲۵. رُ نِيْشَانِيْنَ (قُدْرَتَا) خُدَيِّ يَهٗ كُوْ عَرْدُ وَ نَاسِيْمَانُ بَرَمَانَا وَيْ خَوَهٗ رَادِرْگَرْنُ. پَاشِيْ گَاْفَا
(رُوْرَا قِيَامَتِيْ) بِيْكَ گَازِيْكَِيْ گَازِيْ وَهٗ يَكِهٗ، دِيْجَهٗ دَهٗ هُونِيْ رُ گُوْرِيْنُ خَوَهٗ يَبِيْهٗ دَرُ.

۲۶. چَقَاسُ تَشْتِيْنُ لِعَرْدُ وَ نَاسِيْمَانَا هَنَهٗ اَوْ تَفْ يِيْنُ خُدَيِّ نَهٗ. تَفْ لَبَرُ قَرْمَانَا وَيْ
لَامَادَهٗ نَهٗ.

۲۷. اَوْ خُدَا يَهٗ يِيْ كُوْ رُ نَبُوْنِيْ مَخْلُوْقُ چِيْكَرَنَهٗ وَ پَاشِيْ دِيْ وَيْ فَرِيْنَهٗ. اَفْ فَرَانْدِنُ رِيْ

۱ نه وَكُهْفُيُونَا زِمَانِيْ مَرُوْفَانُ دِدَهٗ نِيْشَانُ كُوْ خَالِفِيْ وَانُ چَهٗ قَاسُ مَرْنُ وَ حَكِيْمَهٗ. لَوْرَا دِگَلُ كُوْ اَصْلِيْ وَانُ
يَكِهٗ رِيْ لِيْ دِيْسا زِمَانِيْ وَانُ وَ رَنْگِيْ وَانُ نَهٗ يَكُنُ. بَرَاْسَتِيْ اَفْ نَافِيْ، بَكْرَتِيْ رَامَانَا اِسْلَامِيْ يَا دَبَارَا
زِمَانُ وَ رَنْگَانُ دَهٗ اَشْكِرَهٗ دَكِهٗ. هَرُ وَهَّا دِدَهٗ زَمَانِيْنُ كُوْ دِ اِسْلَامِيْ دَهٗ زِمَانُ تَفْ وَكُهْفُ بِنَرُخُنُ وَ نَافِكِيْنَا رُ
هَفْ فَيْمُكْرِنِيْ نَهٗ. لِكُوْرِيْ فِهْهَا زُ فَيْ نَافِيْ، اَنَسَانِيْ كُوْ اَنكَارَا زِمَانِكِيْ يَكِهٗ هَرُ وَكِيْ كُوْ اَنكَارَا نِيْشَانِكِيْ
رُ نِيْشَانِيْنَ قُدْرَتَا خُدَيِّ يَكِهٗ وَ لَبَرُ قُدْرَا خُدَيِّ رَاَبَهٗ. مَرُوْفِيْ كُوْ زِمَانِكِيْ قَدَحَهٗ يَكِهٗ وَ مَلَّتِكِيْ اَسِيْمِيْلَهٗ يَكِهٗ
اَوْ هَرُ وَكِيْ كُوْ نِيْشَانِكِيْ رُ نِيْشَانِيْنَ خُدَيِّ رُ هُوْلِيْ رَادِكِهٗ وَ حِكْمَتَا وَيْ قَبُوْلُ نَاكِهٗ. هِيْجُ مَافِيْ تُوْ كَسُ
وَ چَهٗ سَارُوْمَانِيْ تَنَهٗ كُوْ يَتُوْ بَهَانِيْ خَبَرْدَانَا مَلَّتِكِيْ بَرَمَانِيْ وَيْ وَ پَرُوْرْدِيَا وَيْ قَدَحَهٗ يَكِهٗ.

رَه ۙ يٰ اَوَّلَ هَيَّاسَاتِرَه. لَعْرُدْ وَ تَاسِيْمَانَانْ پَسَنِيْنِ هَرِي بِلْنْدِ يِيْنِ خُدِيْ نَه. هَر اَوَه يِيْ دَسْتِهَلَاتْ، يِيْ خَوِيْحَكْمَتْ.

۲۸. (خُدِيْ) ۙ بُوْ وَه دَرُبْ وَ مَسَلَكِيْ ۙ وَه تِيْنَه؛ مَا كِي ۙ وَه رَازِيْ دِيَهْ كُوْ كُوْلِيْ وَه دِيْ مَالِيْ كُوْ مَه دَايَه وَه دَه بِيَه هَقِيْشِكِيْ وَه؛ فَيَجَهْ كُوْ هُونْ وَ اَوْتِيْ دَه وَكْهَفْ بِنْ وَ جَاوَاْ هُونْ ۙ هَفْ دِيْرَسِيْنْ هُونْ ۙ وَ اَن ۙ زِيْ يَتِرْسِيْنْ. هَر وَسَا ۙ بُوْ مِلْتَكِيْ كُوْ تِيْدِيْگِيْهِيْنْ اَمْ تَايِيْتِيْنْ خَوَه بَرَفَرَه اَشْكِرَا دِكْنْ.^۱

۲۹. نَخِيْر، بَلَكِيْ اَوِيْنْ كُوْ طَالِمْ بُوْنَه؛ بَنَزَانِيْ دَانَه پِيْ اَرْزُوِيِيْنْ خَوَه. فَيَجَهْ اَوْ كَسِيْ كُوْ خُدِيْ وَ يِيْ ۙ رِيْ بَخَه اَوْ كِيَه وَ يِيْ رَاسْتَرِيْ بَكَه؟ ۙ بُوْ وَ اَن تُوْ تَارِيْكَار ۙ زِيْ تِيْنْ.

۳۰. تُوْ بَرِيْ خَوَه رَاسْتْ وَ دُرِسْتْ، يِيْ قَتْلْ وَ فَيِجْ يَدَه دِيْنِيْ حَقْ؛ خَوَه بِيْفَطْرَتَا ۙ جَمْ خُدِيْ يِكِرَه. اَوْ فِطْرَتَا كُوْ خُدِيْ اِنْسَانْ لِسَرِيْ چِيْكَرِيَه. ۙ فِطْرَتَا (چِيْكَرِنَا) خُدِيْ رَه گُھَارِيْنْ تَنَه. هَا أَفْ، رِيْكََا رَاسْتْ وَ دُرِسْتَه، لِيْبِلِيْ پَرِيْنْ مَرُوْفَانْ (يِيْ) نِرَازِنْ.^۲

۳۱. هُونْ تَقْ (بِاخْلَاصْ وَ تَوْبِيْ) لِيْخُدَايِيْ خَوَه فِكْرِنْ، بِنْدِيْكَرِنَا گَنُھَانْ خَوَه زِيْ بِيَارِيْزِنْ، بَنَاوَايِيْ يِنْدِيْ نِيْمِيْزْ بِيْكَنْ وَ نَبِنْ ۙ مُشْرِكَاَنْ...

۱. أَفْ تَايْتَا پِيْرُوْزْ دِيْمَنَكِيْ زَنْدِيْ ۙ بُوْمَه تِيْنَه دَا كُوْ رُنْدْ تِيِيْگِيْهِيْنْ. مَرُوْفِيْ تَارَاذْ، رَازِيْ نَابَه كُوْ دَقَانْ چُنْدْ رُوْزِيْنْ دِيْدِيْايِيْ دَه مَرُوْفَكِيْ كُوْلَه وَ خِيْزْمَتْكَارْ بَكَه شَرِيْكَ وَ خُوْدِيْ سَرُوْتَا خَوَه. چِقَاسْ كُوْ اَوْ ۙ جَنَسِيْ وَ يِيْ يَه زِيْ. فَيَجَهْ اَوِيْنْ كُوْ هُونْ وَ اَن ۙ خُدِيْ رَه دِيْكَنْ شَرِيْكَ، دِكَلْ كُوْ اَوْ مَخْلُوْقِيْ خُدِيْ نَه، خُدِيْ دِيْ جَاوَاْ رَازِيْ بِيَه كُوْ هُونْ ۙ رِيْ رَه بَكْنْ هَقِيْشِكْ وَ هَقْنَا. خُدَا قَبُوْلْ نَاكَه كُوْ چَه تَسْتْ ۙ رِيْ رَه بِيَه شَرِيْكَ. خُدِيْ دِسَالِيْخِيْنْ خَوَه يِيْ اَلُوْهِيَّتْ وَ رُبُوْبِيَّتِيْ دَه يِكَه، تَكَه، بِيْهْمَكُوْفْ وَ بِيْهَقْنَا يَه.

۲. خُدِيْ، يِيْ تَايْتِيْ فِطْرَتَا بَسَرِيْ وَ فِطْرَتَا دِيْنِيْ اِسْلَامِيْ بِيْهَفْ فِهْ گَرِيْ دَدَه؛ أَفْ هَر دُوْ زِيْ ۙ كَارِيْ خُدِيْ نَه. أَفْ هَرْدُوْ مُوَافَقِيْ قَانُوْنَا هِيْبِيْنْ نَه وَ هَر دُوْ دِ سَرُسْتْ وَ بَرِيْدَانِيْ دَه بِيْهَفْ فِهْ گَرِيْدَايِيْ نَه. يِيْ كُوْ دِلِيْ اِنْسَانْ خَلْقَانْدِيَه، أَفْ دِيْنْ ۙ زِيْ خَلْقَانْدِيَه، دَا كُوْ دِيْنْ لِسَرِ دِلِيْ اِنْسَانْ حَكْمْ بَكَه؛ ۙ نَبَاشِيْ وَ يِيْ دَاگَرِيْتَه، نَخُوْشِيَاْ وَ يِيْ دَرْمَانْ بَكَه وَ يِيْ رَاسْتَرِيْ بَكَه. لُوْزَاْ خُدِيْ بِيْهَتَرْ بِمَخْلُوْقِيْ خَوَه دَرَاَنَه. فِطْرَتْ وَ دِيْنْ هَرْدُوْ ۙ زِيْ سَايِيْنْ؛ تَايِيْنْ گُھَرْتِنْ. فَيَجَهْ دَمَا نَفْسَاْ اِنْسَانْ ۙ فِطْرَتَا خَوَه دَرَكْتْ، ۙ زِيْ بِلِيْ فِيْ دِيْنِيْ كُوْ بِيْفَطْرَتِيْ رَه گَرِيْدَايِيْه چُوْ تَسْتْ نَفْسِيْ نَافَكَرِيْتَه سَرِ فِطْرَتَا وَ يِيْ يَا كُوْ خُدِيْ اَوْ لِسَرِيْ خَلْقَانْدِيَه.

۳۲. نَبِيٌّ زِيَّانِيْنُ كُو دِيْنِيْ خَوَه زِي هَفْ پارِجِه كِرِن و بُوْنَه بَنَد و جِفَات كُو هَر هَقْبَنَدِيَك
بِيَا لِيَجَم خَوَه دِلْشَاد دِهَه.

۳۳. دَمَا تَنَكْزَارِيَك بِسَر مَرُوْفاَن دَه وَرَه، لِيَحْدَايِي خَوَه فَدِرْگَرِن و لَاقَه لَاقِي زِي دِيَكِن.
پِشْتَرَه دَمَا كُو خُدِي زِي جَم خَوَه نِعْمَتِي يَوَان بَدَه تَعْمِكِرِن، تُو دِنِيْرِي كُو بَرَك زِي وَان
زِي حُدَايِي خَوَه رَه شَرِيكَان چِيْدِيَكِن.

۳۴. دَه بَلَا اَو لِيَوَارَا نِعْمَتِيْن كُو مَه دَاَنَه وَان نَانْگُورِيِي بِكِن و فَيِجَه بَلَا خَوَش بِيِيْن،
پَاشِي اَوِي بَرَاْنِن (يَا بِي سَرِي وَان).

۳۵. يَان زِي مَا مَه دَلِيْلُك زِي وَان رَه تَانِيَه خَوَارِي، كُو اَو دَلِيْل زِي وَان رَه زِي يَا كُو اَو زِي
خُدِي رَه دِيَكْنَه شَرِيَك خَبَر دَدَه؟!

۳۶. دَمَا اَم خَوَشِيَكِي بِمَرُوْفاَن بَدِن چِيْرَانْدِن زِي سَر خَوَه فَه دِيْجِن و اَكْر بَسَدَمَا يَا كُو
دَسْتِيْن وَان كِرِيَه بَلَايَك وَرَه سَرِي وَان دِيْجَه دَه اَو بِيَهِيْ دِيْن.

۳۷. مَا اَو بَخَوَه نَابِيْنِن كُو خُدِي كِي بَقِي رَزَقِي وَي فِرَه دِيَكَه، كِي زِي بَقِي رَزَقِي وَي
تَنَگ دِيَكَه. بَرَاَسْتِي دَفِي دَه زِي بُو جِفَاتَكَه كُو باوَر بَكِن، دَرُس و عِبْرَت هَنَه.

۳۸. نَاخَوَه تُو، مَافِي خِرَمَان، بَلَنگَاَزَان و رِيُوِيَان بَدَه وَان. زِي بُو يِيْن كُو لِرَايَا خُدِي بَكِرِن
اَف يَا هَرِي رِنْدَه. هَا اَوِن يِيْن كُو (لِدُنْيَا و تَاخِرَتِي) سَرِفَرَاْن.

۳۹. اَو مَالِي كُو وَه (بَسَلَف) دَايَه خَلِكِي دَا كُو زِي مَالِي وَان مَالِي وَه زِيْدَه بِيَه، فَيِجَه اَو
لِيَجَم خُدِي قَت زِيْدَه نَابَه. اَوَا كُو وَه بَرَكَات دَايَه كُو هُوْن بُوِي رَزَايَا خُدِي دَفِيْن،
فَيِجَه هَا اَوِن يِيْن كُو خِيْرَا وَان قَات بَقَات زِيْدَه دِهَه.

۴۰. خُدِي يَه يِي كُو هُوْن تَاْفِرَاْنْدِنَه، پِشْتَرَه رَزَقِي وَه دَايَه، پِشْتَرَه اَوِي وَه بِمَرِيْنَه، پِشْتَرَه
اَوِي وَه فَرِيْنَه. اَرِي مَا زِي تَاَف وَانِيْن كُو هُوْن پَرَسْتِنَا وَان دِيَكِن يَكِي كُو بَكَارِيَه
تِشْتِكِي زِي قَان بَكَه هِيَه؟ خُدِي زِي يَا كُو هُوْن دِيَكْنَه شَرِيَك، پَاك و بِلَنْدَه.

۱۸. زَبْرُكُنْهَيْنِ كُو مَرُوفَانِ بَدَسْتَيْنِ خَوَه كِرَن، خَرَابِي لَبَرِ وَ بَحْرِي حَيَا بُويَه، فَيَجَه خُدِي دِي هِنَكِي زِيَا كُو كِرَن بَوَانِ بَدَه تَعْمَكِرَن، دَا كُو آو (ز كِرِنِنِ خَوَه) فَكِرَن.

۲. بِيَّزَه: لِسَر رُويِ عَرْدِي بَغَرَن، دَ بَنِيرَن كَا دُومَاهِيكََا وَانَ مِلَتِيَن بَرِي كُو پَرِيَن وَانَ مُشَرَك بُون چَاوَا بُو يَه؟!

۴۳. فَيَجِبُ بَرِّىْ خَوْهٖ بَدَہٗ دِیْنِیْ رَاسْتُ و دُرُسْتُ، بَرِیَا رُوژَکَہٗ وَسَا وَرِیْ کُو لَجَمِ خُدِیْ
رِیْ رَہٗ فِکَرُتُّہٗ یَہٗ! وِی رُوژِی (مِرْوَف) کُوْم بَکُوْم دِی رَہَفْ بَقْتَنُ.^۱

۴۴. چہ کَسی کَفرِ بَہ وَبَالِی کَفرِیا وی زِی رَہ یَہ وَ چہ کَسی کَار وَ بَارِین فَنجِ بَکَہ
اَوْ (لِبَہِشْتِی) جَہی خَوہ بَس زِ خَوہ رَہ نَامَادَہ دَکَہ.

٤٥. (اَوْ زَهْفٍ دِقْتَن) دَا كُو خُدِيْ وَائِنِيْ كُو بَاوَرِيْ تَانِيْ وَ كَارِيْن قَنْج كِرْن، زِ قَنْجِيَا
خَوَه خَلَات بَكِه. بِيْگَمَانْ خُدِيْ زِ كَاْفَرَانْ حَزْ نَاكِه.

٤٦. (گلی مړوفان!) ژ نیشاین (قدرتا خدی) به کو بای وک مږ گینبر دښینه، دا کو هنکی ژ دلوفانیا خوه بوه بده تعمکړن، دا کو کشتی بفرمانا وی بکښن، ژ بو هون ژ کرما وی لرزقي خوه بگرن و دا کو هون وی بشپکړین.

٤٧. (رَسُولِي مِنْ!) صَوْنَدْ بَه كُو مَه بَرِيَا تَه زِي گَلَكْ يِيخَمْبَرِ زِ كَلِيْنِ وَانْ رَه شَانْدَنْ، فَيِيجَه
 اَوْبِعُجَزَه وَ بَلْگَه زِ گَلِي خَوَه رَه هَاتَنْ. اِيْجَارَ مَه اَوِيْنِ كُو گَنَه كِرِنْ (بِهَلَاكَ وَانْ)
 تُوْلُ لَوَانْ فِكْرَ وَ لَسَرَمَه مَسُوگَرِ بُوِيَه كُو آمَ بَاوَرْمُنْدَانِ بَسَرِ بَخْنِ.

۱ مَه دِ فِی تَایَتِی «یَصَدَّعُونَ» بـ «وَهْفَ دَقَّتَن؛ دِیْن دُو جَلَبْ (کُو یَکْ وُ اَن جَتِی وِ یَا دِن زِی جَهْمِی نَه)» مَعْنِی کَرِیَه. چَا؟ لُورَا وُ کِیْتِیَا حُدُی تَایَتِیْن کُو دِلَالِی سَرِ فِی مَعْنَايِ دِکُن هَنَه: وُ اَن تَایَتَان؛ یَک: وُ فِی سُوْرَهی تَایَتَا ۱۶-۱۷ «وُزُورَا قِیَامَتِ رَادِیَه، وِی رُوزِی (مُؤْمِن وُ کَافِر) وُ هَفْ قَدَقَتَن. قِیَجَه هَرْجِی اَوِ یَن کُو بَاوَرِی تَایَنِه وُ کَارِیْن قَنْجِی کَرِنَه، اَو دِ نَافْ بَاخْجِیْن بَهْشِی دَه تِیْن دِلْخُوشْ کِرِن. هَرْجِی اَوِ یَن کُو کَافِر بُونَه وُ اَن بَنَایَتِیْن مَه وُ بَرُوزَا قِیَامَتِی بَاوَرِی نَنَایَنِه، قِیَجَه هَا اَو دِ عَذَاب دَه تِیْنَه کُومُکِرَن)» وُ سُوْرَهی شُورَا تَایَتَا ۷ «وِی رُوزِی، هُن دِ بَهْشِی دَه نَه هُن زِی دِ نَاکَرِی بَیْت دَه».

۴۸. خُدَیْ یَه، اَوِیْ کُو بایِی دِشینه، فِیجَه اَوِ بَا عَوْرَان رَادَکَه وَ دِلْفینه. اَوِ چَاوَا بِفِی وَ سَا لِنَاسِیَانَان بِلَافْ دَکَه، وَان پَارْجَه پَارْجَه دَگَرِیَنه؛ اِیْدِی تُو دِیْنِی کُو وَ اِیَه بَارَان ژ نَافَا وَان دَبَارَه. فِیجَه دَمَا خُدَی ژ بَنَدِیْن خَوَه کِی بِفِی بَارَانِی لِی بَبَارِیَنه، دِجَه دَه کِیْمَخُوش دِیْن...

۴۹. چَنَدِی کُو اَوِ، بَرِیَا بَارَان لِسَر وَان بَبَارَه بِیَهیْفِی ژِی بُوْبُون.

۵۰. فِیجَه دَه لَبَرَهْمِیْن رَحْمَا خُدَی بِنِیْرَه؛ پِشْتِی مَرِنَا (هَشْکُوبَنَا) عَرْدِی کَا چَاوَا وِی قَدَرِیَنه؟ بِيْگَان اَوِی کُو عَرْدِی سَاغْ دَکَه تَقَرِی بِيْ مَرِی ژِی سَاغْ دَکَه. بِيْگَان اَوِ لِسَر هَر تِشْتِی قَادَرَه.

۵۱. صُونْد بَه، اَگَر کُو اَم بایِکی (بِسَر چَانْدِنِیَا وَان دَه) بَشِیْن وَ اَوِ ژِی چَانْدِنِیَا خَوَه زَرَبُوبِی بِيْیْن، پِشْتِی وِی زَرَبُوبِی تَقَرِی دِی نَانْکُورِی بِکَن.

۵۲. بِيْگَان تُو نِکَارِی گُوتِنَا خَوَه بَدَلِمَرِیَان بَدِی بِيْهِسْتِن وَ تُو دُورَا خَوَه نِکَارِی بِيْیْن کَر بَدِی بِيْهِسْتِن دَمَا پِشْتَا خَوَه بَدِن تَه وَ ژِ تَه بَرَقَن.

۵۳. تُو نِکَارِی دِلْکُورَان ژِی ژِ رِیْشَاشِیَا وَان فِگَرِیْنِی سَر رِیَا رَاسْت. بَس تُو دِکَارِی (دُورَا خَوَه) بِيْگِهِنِی وَانِیْن کُو بَاوَرِی بَنَایِیْن مَه تِیْن، فِیجَه اَوِ ژِ فَرْمَانَا مَه رَه بَرَدَسْتِن.

۵۴. خُدَی یَه، اَوِی کُو هُون لَوَازْ تَافِرَاندَنه، پِشْتِی لَوَازِی هُون بِيْیَز وَ خُرْت کِرَنه، پِشْتِی خُرْتِی هُون لَوَازْ وَ کَال کِرَن. خُدَی چَه بِفِی وِی دِخْلِیْنه. اَوَه یِی عِلِیْم یِی قَدِر.

۵۵. رُوْرَا کُو قِیَامَت رَادِیَه، گُتْهَکَارْ صُونْد دِخُون کُو اَوِ ژِ دَمَکَه پَر کِن یِی قَه (لِدِنیایِی) نَمَانه. هَا وَان (لِدِنیایِی) وَ سَا بَرِی خَوَه (ژِ حَقِیْی) قَدِرَگَرَانْدِن.

۵۶. اَوِیْن کُو زَنَایِیْن وَ اِیْمَان ژِ وَان رَه هَاتِیَه دَايِن (ژِ وَان مُنْکِرَان رَه) گُوتِن: صُونْد بَه؛ لِگُورِی نَفِیْسَا خُدَی هُون حَتَا رُوْرَا فَرِیْنِی مَان. فِیجَه هَا اَفْ رُوْرُ رُوْرَا قِیَامَتِی یَه، لِیْبِلِی وَه نَدِرَانی.

۳۱. سُوْرَهٗ یٰی لُقْمٰنَ

۵۷. اِیْدِیْ وِیْ رُوْزِیْ لِبُیُورِیْنَحُوْسَتِنَا وَاِنِیْنِ کُو ظَالِمِیْنِ تُو کَارِیْ نَادَهٗ وَاَنْ وِ رِ وَاَنْ نَایِیْ
خَوَسِتِیْنِ کُو اَوْ خُدِیْ رِی رِ خَوَهٗ رَاَزِیْ یِکِنِ.

۵۸. صُوْنَدُ بَه؛ مَه دِفِیْ قُرْآنِیْ دَه رِ بُو مَرُوْفَانَ هَر تَخْلِیْتِ مِیْنَاکْ اَشْکَرَا کِرَنَه. (رَسُوْلِیْ
مِنْ!) بَصُوْنَدُ؛ اَکَر تُو رِ وَاَنْ رَه مُعْجَزِیْکِی رِی بِنِیْیِی تَقَرَّ اَوِیْنِ کَاْفِرُبُوْنَه دِیْ بِیْیِرِنِ:
هُوْن تَتِیْ پُوْجِیْیِی رِ بُو مَه تِیْنِ.

۵۹. بَقِیْ ثَاوَاِیِی خُدِیْ مَوْرِیْ لِسَرِ دِلِیْنِ وَاِنِیْنِ نَزَانَ دَخَه.

۶۰. فِیْجَه تُو صَبْرِیْ بَکِیْشَه، لَوْرَا پِیْلَانَا خُدِیْ حَقَه. زَنَهَارِ بِلَا اَوِیْنِ کُو (بِقِیَامَتِیْ) رِ دِلْ
بَاوَرِیْ نَایِیْنِ تَه سِیْسَتْ وِ بِیْتَبَاتِیْ مَکِنِ!

۳۱. سُوْرَهٗ یٰی لُقْمٰنَ

سُوْرَهٗ یٰی (لُقْمَانُ)، ۳۴ (سَه وَ جَاَز) تَایْتَه. رِ تَایْتِیْنِ ۲۷'اَم، ۲۸'اَم و ۲۹'اَم یِیْ فَه تَفْ لَمَکِیْ
دَاکِتَه. رِ بَر کُو تِیْ دَه قِصَا لُقْمَانِیْ حَکِیْم هَایْتَه رَاگَهَایْنِ، رِی رَه سُوْرَهٗ یٰی لُقْمَانِیْ هَایْتَه گُوْتِیْ.

بِنَافِیْیِی خُدَایِیْ کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. اَلِف، لَام، مِیْم.

۲. هَا اَف، تَایْتِیْنِ کِیْبَا خُدَانِحِکْمَتَه.

۳. اَو، رِ بُو مَرُوْفِیْنِ قَنْجِیْکَارِ رِیْبَر وِ رَحْمَتَه..

۴. اَوِیْنِ کُو بَنَاوَاِیِی پِیْدِیْیِی نِیْمِز دِکِن، زَکَاَتَا مَالِیْ خَوَه دِدِن وِ رِ فِیْیَانَا دِلِیْ خَوَه
بِنَاخِرَتِیْ بَاوَرِیْ تِیْنِ..

۵. هَا اَو لِسَرِ هِیْدَایِیْتَه رِ جَم خُدَایِیْ خَوَه فَه تَه و هَا اَوِیْنِ کُو (لِدُنْیَاِیِی و نَاخِرَتِیْ)
سَرِفِرَاز وِ رِزْگَار بُوْنَه.

۶. هِنَ رِ اِنْسَانًا هَنَهٗ كُوْ كُوْنَتَا كَلْفَاۡزٰی وَّ پُوْچِ دِكْرُنْ دَا كُوْ بِيَزَتَانِيْنَ مِرُوْفَانْ رِ رِيَا حُدِيْ
دَرَحْنِ وَّ وِيْ رِ خَوَهٗ رَهٗ يِكْنِ طَنَازُوْكَ. هَا اَوُ، عَذَابِيْ رِسُوَاكِرْ هَرُ رِ وَاَنْ رَهٗ يَهٗ.

۷. دَمَا كُوْ نَايَتِيْنِ مَهٗ رِيْ رَهٗ تِيْنِ خَوْنَدَنْ، رِ پُوْزِيلَنْدِيَا خَوَهٗ پِشْتَا خَوَهٗ دِدَهٗ وَاَنْ، هَرُ وِكِي
كُوْ وِيْ اَوُ نَهٗ بِيْهِيْسْتِيْنِ وَّ هَرُ وِكِي كُوْ دُكْهِيْنِ وِيْ دَهٗ كَرِيْتِيْ هَبَهٗ. فَيَجَهٗ تُوْ مَزْ كِيْنِيَا
عَذَابِكِيْ جَانْسُوْرُ بَدِيْ!

۸. بِيْگَمَانْ اَوِيْنِ كُوْ بَاوَرِيْ نَانِيْنِ وَّ كَارِيْنِ فَنَجْ كِرِنَهٗ، رِ وَاَنْ رَهٗ بِيْهِيْسْتِيْنِ خَوْدِيْنِعْمَتْ هَنَهٗ.

۹. اَوُ هَرُ وَّ هَرُ تِيْ دَهٗ مَآيِنْدَهٗ نَهٗ، اَفْ سُوْرَا حُدِيْ يَهٗ كُوْ تِيْ دَهٗ گَمَانْ تَنَهٗ يَهٗ وَّ هَرُ اَوَهٗ،
يِيْ دَسْتَهْلَآتْ، يِيْ كَارِبَنْجَهٗ.

۱۰. خُذَا اَفْ نَاسِيْمَانِيْ كُوْ هُوْنِ دِيْنِيْنِ، يِيْ سَتُوْنِ تَافِرَانْدِيَهٗ. جِيَايِيْنِ نَاصِيْ وَّ مِكُوْمِ دِعَرْدِيْ
دَهٗ دَنَآيِيْنَهٗ دَا كُوْ وَهٗ نَهْرِيْنَهٗ. هَرُ تَخْلِيْٓتْ حَيَوَانْ تِيْ دَهٗ تَافِرَانْدِنَهٗ وَّ رِ هَفْ زِيْدَهٗ كِرِنَهٗ.
مَهٗ رِ عَوْرَانْ نَافَاكْ بَارَانْدِيَهٗ، فَيَجَهٗ اَمْ تِيْ دَهٗ هَرُ تَخْلِيْٓتْ كِيَايِيْنِ بَقِيْدَهٗ هِيْشِيْنِ دِكْنِ.

۱۱. هَا اَفْ تَفْ مَخْلُوْقِيْنِ حُدِيْ نَهٗ. فَيَجَهٗ دَهٗ كَا نِيْشَانِيْ مِيْنِ بَدَنْ؛ اَوِيْنِ كُوْ رِ بِلِي
حُدِيْ وَهٗ اَوُ دِهَحَبَانْدَنْ كَا چَهٗ تَافِرَانْدِنَهٗ؟ نَا، بَلَكِيْ يِيْنِ سَتَمَكَارْ هَرُ دَرِيْشَاشِيْكَهٗ
اَشْكِرَا دَهٗ نَهٗ.

۱۲. صُوْنْدَبَهٗ، بَرَاْسَتِيْ مَهٗ حِكْمَتْ دَا لُقْمَانْ؛ كُوْ شِيْكَرِيَا خُدَايِيْ خَوَهٗ بَكَهٗ. چَهٗ كَسِيْ
شِيْكَرِيَا حُدِيْ بَكَهٗ اَوُ رِ بُوْ خَوَهٗ دَكَهٗ وَّ كِيْ رِيْ نَانْكَوْرِيْ بَكَهٗ بِلَا بَرَاَنَهٗ كُوْ بِيْگَمَانْ
حُدِيْ دَوْلَمَنْدَهٗ، هِيْزَايِيْ پَسِنْدَايِيْنِيْ يَهٗ.

۱۳. وِيْ دَمِيْ لُقْمَانْ شِيْرْتْ لِكْرِيْ خَوَهٗ كِرْ وَّ رِيْ رَهٗ گُوْتْ: كُرْكِ مَنُو! رِ حُدِيْ رَهٗ
شَرِيْكَانْ جِيْنَكَهٗ! بِيْگَمَانْ شَرِيْكَچِيْكَرَنْ هَرُ ظَلْمَكَهٗ مَزِنَهٗ.

۱۴. مَهٗ رِ بُوْ دِيْ وَّ بَافَاَنْ فَرْمَانْ لِمِرُوْفَانْ كِرْ -كُوْ دَايِيْكََا وِيْ بَرُوْرْ وَّ زَحْمَتِيْ اَوُ هِلْكَرِيْتِيَهٗ

و دِدُو صَالَانْ دَهٗ بِشِيرَ فَکَرِیَه-؛ کُو شِکْرِیَا مِّنْ و شِکْرِیَا دِی و بَاقِیْنِ خَوَهٗ بَکِن. فَکَرُ، تَنِی بِيَالْ مِّنْ فَهٗ یَه.

۱۵. اَکَرِ دِی و بَاقِ، بَتَهٗ رَهٗ تَبِکُوشِنْ دَا کُو یَا تُو یِنِ نَزَانِی ژ مِّنْ رَهٗ بَکِی شَرِیک، وِی چَاخِی بَکُوتِنَا وَاَنْ مَکَهٗ! (لَبِیْلَی دِیْسَا ژِی) لِدُنْیَا یِی بَوَانْ رَهٗ خَوَشْ دَرَبَاسْ بَکَهٗ و بَدَهٗ دُوفْ رِیَا کَسِی کُو بِيَالْ مِّنْ فَهٗ تُوْبَهٗ کَرِیَه. پَاشِی فَکَرَا وَهٗ بَسْ بِيَالْ مِّنْ فَهٗ یَه. وِی چَاخِی یَا کُو وَهٗ دِکَرِ اَزِی وَهٗ یِنِ نَاگَا هَدَارْ بَکِم.

۱۶. (لُقْمَانْ کُوتْ) کُرْکِی مَنُو! اَوُ تَشْتِی کُو تُو بَکِی (چَهٗ خَبِرْ بَهٗ چَهٗ ژِی کُنَهٗ) چَنْدِی بَقَاسِی گَرَانِیَا لَبَکَهٗ خَرْدَلِی بَهٗ و دِنَاقَا زَنَارْکِی دَهٗ بَهٗ ژِی، یَانْ لِنَاسِیَانَانْ بَهٗ یَانْ ژِی لِعَرْدِی بَهٗ، دِیْسَا خُدِی دِی وِی بِنَهٗ (پِشْبِرِی تَهٗ و حَسَابِی وِی ژِ تَهٗ بَیْرَسَهٗ). بِيِگَاَنْ خُدِی، لُطْفَا رَهٗ، نَاگَا هَدَارَهٗ.

۱۷. کُرْکِی مَنُو! بِنَاوَا یِی بَیْدِی نِمِیْرْ بَکَهٗ، بِنَا قَنَجْ فَرَمَانْ بَکَهٗ، ژِ یَا نَقَنَجْ پَاشْ فَهٗ بَدَهٗ و لَهْمَبِرِی (بَلَا) یَا کُو وَرَهٗ سَرِی تَهٗ، خَوَهٗ رَاگَرَهٗ. بِيِگَاَنْ اَفْ ژِ کَارِیْنِ لَارِمْ و بَیْدِی نَهٗ. ۱۸. ژِ چَافْسُورِی بَرِی خَوَهٗ ژِ مَرُوفَانْ فَنَکَرِیَنَهٗ و بَقَرْتِی لِسَرِ عَرْدِی نَمَشَهٗ. بِيِگَاَنْ خُدِی، ژِ تُو قَرِیِی خَوَمَزَنْدِیْرْ حَزْ نَاکَهٗ.

۱۹. دَرِیْقُوجُونَا خَوَهٗ دَهٗ نَاسَا یِی بَهٗ. دَنَگِی خَوَهٗ نَزَمْ بَکَهٗ. بِيِگَاَنْ دَنَگِی هَرِی کَرِیْتْ دَنَگِی کَرِی یَه.

۲۰. (کَلِی مَرُوفَانْ!) مَا هُونْ نَابِیْنِ کُو خُدِی لِعَرْدِی و تَشْتِیْنِ لِنَاسِیَانَانْ هَنَهٗ ژِ بُو وَهٗ

۱ دَرِیْقُوجُونَا خَوَهٗ دَهٗ اَسَا یِی بَهٗ: ژِ سُوْرَهٗ یِی قُرْقَانْ تَا یِتَا ۶۳ ی «بِنْدِیْنِ رَحْمَتَانِی، اَوُ یِنْ کُو لِسَرِ عَرْدِی بَنَسَبْجُوکِی بَرِی فَهٗ دِچَن و دَمَا کُو مَرُوفِیْنِ نَزَانْ ژِ وَاَنْ رَهٗ پِیْفِیْنِ نَهٗ لَرِی دِیْبِیْنِ (ژِ وَاَنْ رَهٗ دِیْبِیْنِ) سَلَا فْ لَوَهٗ بَهٗ (و ژِ وَاَنْ دَرَبَاسْ دِیْنِ)» و ژِ نَفْسَا فِی سُوْرَهٗ یِی تَا یِتَا ۱۸ ی «ژِ پُوْرِلَنْدِی بَرِی خَوَهٗ ژِ مَرُوفَانْ فَنَکَرِیَنَهٗ و بَقَرْتِی لِسَرِ عَرْدِی نَمَشَهٗ. بِيِگَاَنْ خُدِی، ژِ تُو قَرِیِی خَوَمَزَنْدِیْرْ حَزْ نَاکَهٗ» فِی هَفُوکِی زَلَال و رُوْنَاکْ دِکِن.

سُتُوْخَوَارِ كِرْنَه وَ نِعْمَتِيْنْ خَوَه يِيْنْ خِيَايِي وَ نَخِيَايِي لِسَر وَه رَشَانْدِنَه. ژ مَرُوْفَانْ
هِنْ هَنَه كُو يِي زَنَانِيْن، يِي رِيِيَر وَ يِي بَلْگِيَكِه رُوْنَكِر دَر بَارِي خُدِي دِه خِرِه جِر وَ
زَمَانْدِرِيِيِي دِيْن.

۲۱. دَمَا ژ وَانْ رَه يِي گُوِيْن: يِدُنْ يِي وَحِيَا كُو خُدِي آوْ هَنَارْتِيَه، دِيِيِيَرُنْ: نَخِيَر، بَلْگِي
آمِي يِدُنْ يِي يَا كُو مَه بَاْفَانِيْن خَوَه لِسَرِي دِيِيَتِيَه. آري مَّا كُو شَيْطَانْ وَانْ گَازي بَالْ
نَاگِرِي بِيِيْتْ فَه ژِي بَكِه (آوي يِدُنْ يِي وي)؟^۱

۲۲. كِي كُو خَوَه بَسِيِيَرِه خُدِي وَ رَاسْتْ وَ دُرُسْتْ بَه، فَيِجَه بَرَاَسْتِي وي خَوَه بَقْلِيَا سَاغْلَمْ
گَرْتِيَه وَ اَنَجَامَا كَارْ وَ بَارَانْ هَر بِيَالْ خُدِي فَه يَه.

۲۳. چِه كَسِي كُو كَاْفَرِ بِيَه، بِلَا كَاْفَرِيَا وي تَه غَمْگِيْن مَكِه! فَكْرَا وَانْ تَنِي بِيَالْ مَه فَه
يَه، فَيِجَه آمِي يَا كُو وَانْ كَرِيَه ژ وَانْ رَه بِيِيَرُنْ. يِيْگَنانْ خُدِي يِيَا دِيْدَلَانْ دِه دَرَانَه.

۲۴. اَم (لَفِي دُنْيَايِي) هِنْدِكِي وَانْ دِيِيِيَرِيْن، يِيْشْتَرِه آمِي وَانْ بَاژُوْنَه بَرِ يِعْذَابَكِي گِرَانْ وَ
دِرْوَازْ فَه.

۲۵. صُوْنْدْ بَه، اَكْر تُو ژ وَانْ بِيِيْسِي كِي عَرْدْ وَ نَاسِيْمَانْ نَافِرَانْدِنَه؟ تَقَرْ دِي بِيِيَرُنْ، خُدِي
يَه. (لِسَر فَيِي اَقْرَا مُشْرَكَانْ كُو نَاچَارْ مَانَه) بِيِيَرِه: حَمْدْ ژ خُدِي رَه بَه. دَقْ ژ فَيِي
ژِي بَرْدَه؛ پَرِيْن وَانْ نَرَانِيْن (كَآوْ چِه دِيِيَرُنْ).

۲۶. هَر تَشْتِيْن كُو لِعَرْدْ وَ نَاسِيْمَانَانْ هَنَه آوْ تَفْ يِيْنْ خُدِي نَه. يِيْگَنانْ خُدِي، دَوْلَمَنْدَه،
هِيَرَايِي پَسِنْدَايِيْنِي يَه.

۲۷. اَكْر بَرَاَسْتِي جِقَاسْ دَارِيْنْ لِعَرْدِي هَنَه قَلَمْ بِنْ، دَرِيَا وَ بَقَاسِي وي حَفْتْ دَرِيَايِيْنْ دِنْ

۱ آري مَّا كُو شَيْطَانْ وَانْ گَازي بَالْ نَاگِرِي بِيِيْتْ فَه ژِي بَكِه (آوي يِدُنْ يِي وي)؟ ژ سُوْرَه يِي حَجْ نَايِيَا
۴ يِي جُمْلِي بَرَقْرَهِي يِيَانْ دِكِه: «حَكْم لِسَر شَيْطَانِ هَانِيَه دَايِيْن: چِه كَسِي كُو وي ژ خَوَه رَه بَكِه
دُوْشْتْ وَ نَارِيكَارْ، مُحَقَقْ آوي رِيَا رَاسْتْ لَبَرْ وَنْدَا بَكِه وَ آوي بَرِي وي بَدِه رِيَا نَاگِرِي بِيِيْتْ».

رِىٰ حَبْرًا وَّ اَنْ بِنَ، (فِيْجَهْ گُوْتَنِينْ خُدِيْ يَوَّانْ بِنَفْسِينْ) گُوْتَنِينْ خُدِيْ دِيْ خَلَاصْ
نَبْن. بِيْگَمَّانْ خُدِيْ عَزِيْزَهْ، حَكِيْمَهْ.

۲۸. (گَلِيْ مِرُوْفاَن!) تَاْفِرَاَنْدِنَا وَهْ وَ سَاغَكِرِنَا وَهْ تَشْكَانْ لِيْجَمْ خُدِيْ وَكِيْ تَاْفِرَاَنْدِنْ وَ
سَاغَكِرِنَا يَكْ مِرُوْفَكِيَهْ. بِيْگَمَّانْ خُدِيْ بِيْهِيْزَهْ، بِيْتَرَهْ.

۲۹. مَا تُوْ نَزَانِيْ كُوْ خُدِيْ شَفِيْ دِيْخَه سَر رُوْزِيْ وَ رُوْزِيْ رِيْ دِيْخَه سَر شَفِيْ، رُوْزْ وَ
هَيْفْ ژ فَرْمَاْنَا خَوَه رَه سَتُوْخَوَارْ كِرْنَه وَ آفْ تَفْ حِيَا دَمَكَه نَافَلِيْكِرِيْ دِيْگَرْن. بِيْگَمَّانْ
خُدِيْ ژ يَا كُوْ هُونْ دِيْگَن، نَاگَاْهَدَاْرَهْ.

۳۰. آفْ رُوْش، ژ بُوْ كُوْ هُونْ بَزَانْ وَ اِقْرَارْ بِيْگَن كُوْ خُدِيْ هَر حَقَه وَ بَرَاْسْتِيْ اَوِيْنْ كُو
ژ بِلِيْ خُدِيْ تِيْن حَبَاَنْدِنْ هَر بَاطِلْ وَ پُوْجَن وَ بِيْگَمَّانْ الله، اَوْ بِلِنْدَه، مَزَنَهْ.

۳۱. مَا تُوْ نَابِيْنِيْ كُوْ كَشْتِيْ بَكْرَمَاْ خُدِيْ دِيْبَحْرِيْ دَه دِيْكَشَن دَا كُوْ هِنَاْ ژ نِيْشَانِيْنْ قُدْرَتَا
خَوَه نِيْشَانِيْ وَهْ بَدَه. بِيْگَمَّانْ دِيْفِيْ دَه، ژ بُوْ هَر كَسِيْ زِيْدَه خَوَارْگَرْ وَ سِيْپَاْسَدَارْ دَرُسْ
وَ نِيْشَانْ هَنَهْ.

۳۲. دَمَا پِيْلِيْنْ بَحْرِيْ يِيْنْ مِيْنَا چِيَاَنْ لَوَاَنْ هَاتِنْ هَفْ، پِيْرَهْ پِيْرَهْ ژ دِيْكِيْ خَالِصْ لِيْبَرْ
خُدِيْ دِيْگَرْن. گَاْفا كُوْ خُدِيْ اَوْ دَرَانِيْهْ بَزِيْ وَ رَزْگَارْ كِرْنْ، فَيْجَهْ هِنْ ژ وَاَنْ كِيْمْ
دِيْشِيْكِرِيْنْ. ژ بِلِيْ يِيْ غَدَارِيْ نَانْكُوْرْ كَسْ تَاِيْتِيْنْ مَهْ مَانْدَلَهْ نَاكَهْ.

۳۳. گَلِيْ مِرُوْفاَن! هَاِيْ ژ فَرْمَاْنِيْنْ پَرُوْرْدْگَارِيْ خَوَه هِيْنْ وَ ژ رُوْزَكَهْ وِسَا بِيْتَرِيْنْ كُوْ تُو
بَاْفْ دِيْ بَرْ زَارُوْكِيْنْ خَوَه دَه تِيْشْتِيْ نَاكَهْ وَ تُوْ زَارُوْكْ رِيْ دِيْ بَرْ بَاْفِيْ خَوَه دَ تِيْشْتِيْ
نَاكَهْ. بِيْگَمَّانْ سُوْزَا كُوْ خُدِيْ دَاِيَهْ حَقَهْ. زِنْهَارْ بِلَا رِيْآنَا جِيْهَانِيْ وَهْ نَخَاِيْپَنَهْ وَ بِلَا
شِيْطَانِيْ خَاِيْپَنُوْكْ رِيْ وَهْ نَخَاِيْپَنَهْ!

۳۴. بَرَاْسْتِيْ زَانِيْنَا رَاْبُوْنَا قِيَاْمَتِيْ لِيْجَمْ خُدِيْ يَهْ وَ بَارَانِيْ اَوْ دِيْبَارِيْهْ، يَا كُوْ دِيْمَالْزَارُوْكَانْ

دَه يَه زِي اَوْ پِي دِرَازَه، قَت تُو كَس نِرَازَه كَا سِبْهِي اَوِي چَه قَرَنُج بَكَه و تُو كَس
نِرَازَه اَوِي لِكِيژَان عَرْدِي بِمِرَه. يِنِگْگَان خُدِي زَانَا و نَاگَاھْدَارَه.^۱

۳۲. سُورَه یِی سَجْدَه

سُورَه یِی (سَجْدَه) ۳۰ (سِه) نَایْتَه. لِمَكِي نَازِل بُوِيَه. نَافِي وِي ژ نَایْتَا ۱۵ اَم تِي كُو تِي دَه
خُدِي پَسَنِي بَاوَرْمُتْدَان دِدَه؛ دَمَا كُو نَایْتِي قُرْآنَا مَرِن دِبْهِيژ دِچِن سِجْدِي.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. اَلِف، لَام، مِيم.

۲. نَازِلْبُونَا كِتِيبي - كُو تِي دَه گْهَان نِينَه. ژ طَرَفِي پَرَوَرْدِگَارِي عَالَمِي فَه يَه.

۳. بَلَكِي اَو دِيژِن وِي اَو ژ جَم خَوَه لِيئَانِيَه. نَخِيژ، بَلَكِي اَو حَق بَخَوَه يَه، ژ جَم رَبِي
تَه يَه، ژ بُو كُو تُو پِي مِلْتِكِي هَشِيَار بَكِي كُو بَرِيَا تَه تُو هَشِيَار كَر ژ وَاَن رَه نَهَاتِنَه،
دَا كُو اَو يِنَه سَر رِيَا رَاسْت.

۴. اَلله، اَوِي كُو عَرْد و نَاسِيَان و يِيَن كُو دِنَافِرَا وَاَن دَه هَنَه دِشَس رُوژَا ن دَه

۱ اف نَایْتَا پِرُوژ تَفْسِيْرَا نَایْتَا ۵۹ ي ژ سُورَه یِی اَنْعَامَه؛ «كَلِيْتِيَن جِيَهَانَا نَبْنَدِي هَر لِيَجَم خُدِي تَه، ژ وِي
يِنَه كَس يَوَان نِرَازَه ...» بَلِي، زَنَانِيَا بَغِيبي تَرَحَانِي بَخْدِي فَه يَه. ژ وِي يِنَه تُو كَس؛ چَه مَلَانِيَكْت،
چَه جَن و چَه اَنَس كَس پِي نِرَازَه. ژ اَنَسَانَان ژِي، چَه پِيَحْمَبَر، چَه وَلِي و چَه عَالَم بَه دِيَسَا كَس پِي
نِرَازَه. د فَي دَرَبَارِي دَه: خُدِي لِيِيَحْمَبَرِي خَوَه قَرْمَان دِكِه كُو ژ اَمْتَا خَوَه رَه بِيژَه: «بِيژَه: اَز ژ وَه رَه
نَایِژِم كُو خَزِينِيَن خُدِي لِيَجَم مِيَن، اَز بَغِيبي ژِي نِرَازِم و اَز ژ وَه رَه نَایِژِم كُو اَز مَلَانِيَكْتِم. بَس اَز
دِدَمَه يِي نَاكُو ژ مَن رَه تِيْتَه وَحِيَكِرَن» اَنْعَام: ۵۰. لِي بَلِي خُدِي اَكْر بَقِي هَنَكِي ژ غِيبي بِنْدِيي خَوَه يِي
اَو بَقِي دِدَه اگَاھْدَار كِرَن. مِيَنَاك: «خُدِي وَه بَسَر غِيبي فَه نَاكَه ژ بَلِي يِي كُو ژ رَسُوْلِيَن خَوَه اَو بَقِي. اَل
عِمْرَان: ۱۷۹ و ژ سُورَه یِی جَن نَایْتَا ۲۶-۲۷ ي دَه ژِي، «خُدِي زَانَانِيَا بَغِيبي يَه، اَو، ژ بَلِي ژ رَسُوْلَان يِي
بَقِي كَسِي بَسَر غِييَا خَوَه فَه نَاكَه.» فَيَجَه جِقَاس خَبَر دَانَا ژ غِيبي اَكْر كُو نَه بَرِيَا وَحِيِي بَه اَو ژ رِيَكْتِنَه.

تَاْفِرَانْدَنَه وَ پَاشِي لِسَرِ عُرْشِ رَاسِر بُوِيَه، زِي وَي يِي فَه زِي بُو وَه تُو تَارِيكَار وَ مَهْدَرَفَان
تِنِن. اَرِي مَا هِي زِي هُون تَاَقِل نَاگِرَن؟

۵. خُدِي، زِي تَاسَمِيْن حَيَانِي عَزْدِي هَمُو كَار وَ بَارِي بَرِي فَه دَبَه. پَاشِي (اَو كَار وَ بَار)
دِرُوژِكِي فَه بِيَالِي فَه بِلِنْد دِيْن كُو اَو رُوژ بَقَاسِي هَزَار صَالِي يَه زِي رُوژِيْن كُو هُون
دَزْمِيْرَن.

۶. هَا اَو، زَانَايِي يَا نَبِنْدِي وَ دَارِيچَاْفَه، يِي دَسْتِهَاتِي دِلُوْفِيْنَه.

۷. اَو خُدَايِي كُو هَر تِسْت مَكُوْم چِيَكِرِيَه وَ دِسَرِي پِيَشِيْن دَه اِنْسَان زِي حَرِيِي تَاْفِرَانْدِيَه.

۸. پِشْتَرَه زُرِيْتَا اِنْسِيْن زِي دِلُوْكَ تَاَقَا لَاوَاژ چِيَكِرِيَه.

۹. پِشْتَرَه دِرُوْف دَايِي؛ دُرِسْت كِر وَ زِي رِي كُو مَخْلُوْقِي وَي يَه پَف كَرِيِي وَ زِي وَه رَه
گَه، چَاَف وَ دِل چِيَكِرَن. هُون خُدَايِي خَوَه چَقَاس هِنْدَك دِشِيَكِرِيْن!

۱۰. اَو دِيِيْرَن: اَرِي مَا چَاخِي اَم دِنَاَف تَاخِي دَه وَنْدَا بِيْن، اَرِي مَا دِيَسَا اَمِي زِي نُو فَه
بِيْنَه خُلَقَانْدَن؟ نَخِيْر، بَلَكِي اَو چُونَا حِزُوْرَا خُدَايِي خَوَه اِنْكَار دِكَن.

۱۱. (رَسُوْلِي مَن! زِي وَان رَه) بِيِيْزَه: مَلَكِي مَرِنِي يِي كُو بُوِيَه كَارِسپَارِي (سِتَانْدِنَا) رُوْحِي
وَه دِي وَه بَمَرِيْنَه، پَاشِي هُونِي لِحُدَايِي خَوَه بِيْنَه فِكْرَانْدَن.

۱۲. اَكْر، دَمَا گَنَهكَار لِبَر خُدَايِي خَوَه سَرَطَوَانْدِي (كُو دِيِيْرَن) خُدَايِي مَه! مَه دِيْت وَ
مَه بِيِيْسْت، فِتْجَه مَه فِكْرِيْنَه (دِنْيَايِي) دَا كُو اَم كَارِيْن قَنُج بَكَن وَ بِيْگَن اَم زِي دِل
بَاوَرِي تِيْنَن، تَه بِيْدِيَا (تَه يِي دِيْمَنَكِي عَجِيْب بِيْدِيَا).

۱۳. اَكْر مَه بَفِيَا؛ مَه دِي هِيْدَتَايْت بَدَايَا هَر كَسِي. لِيْبَلِي گُوْتَنَا «صُوْنْد بَه؛ كُو اَزِي جَهَنْمِي
زِي تَفَكِي (گَنَهكَار وَ كَاْفِرِيْن) جِن وَ اِنْسَا دَاگِرَم» مِسُوْگَر بُو.

۱۴. (دَمَا كُو كَاْفِر دِيْن دُوْرَهِي دَرَكْهَفَان زِي وَان رَه وَهَا دِيِيْرَن): بَسَدَمَا كُو هُون زِي فَي

رُوژِی غَافِلْ مَانْ، دَهٗ فِیجَهٗ عَذَابْ بِجِیژْن. بِرَاسْتِی اُم رِی وَهٗ دِعَذَابْ دَهٗ دِهیلَنْ. دَهٗ هَایْدِی بَسَدَمَا کِرِنِیځ خَوَهٗ عَذَابِی هَر و هَرِی بِجِیژْن!

۱۵. بِنِگَمَانْ بَسْ اَو کَسْ باوَرِی بِنَایِتِیځ مَهٗ تِیځنْ؛ اَوِیځ کُو دَمَا یَوَانْ تَایَتَانْ شِیَرْتْ لَوَانْ بِنِیځهٗ کِرْن دِچِن سَجُوْدِی و دِگَلْ حَمْدِی وِی خُدایِی خَوَهٗ ژِ هَر کِیَمَاسِی پَاک دِدیځنْ و خَوَهٗ قَرَهٗ ژِی نَاکِنْ..

۱۶. اَوِیځ کُو طُشْتِیځ وَانْ ژِ نِیځِیځ وَانْ دُورِن. بِطُرْس و بِهَیځِی لَبَر خُدایِی خَوَهٗ دِگِرِن و ژِ رِزْقِی کُو مَهٗ دَايَهٗ وَانْ ژِی (دِرِیَا خُدِی دَهٗ) خَرَج دِکِن.

۱۷. فِیجَهٗ تُو کَسْ نِزَاڼَهٗ کَا خُدِی ژِ بُو باوَرَمَنَدَانْ، بَسَدَمَا یَا کُو کِرْن، ژِ وَانْ تِشْتِیځ کُو چَاف پِی رُونِی دِیځنْ، چَهٗ پَادَاش هِلَانْدِیَهٗ.

۱۸. اَرِی مَآ کَسِی کُو باوَرَمَنَد بَهٗ مِیَنَا کَسِی ژِ رِیْدَر کَتِی یَهٗ؟ تَقَرَّ اَو نَهٗ مِیَنَا هَفِنْ.

۱۹. حَچِی یِیځ کُو باوَرِی تَانِیځ وَ عَمَلِی قَنَجْ کِرْن، فِیجَهٗ ژِ وَانْ رَهٗ بَسَدَمَا عَمَلِی کُو کِرْن بَهْشِیځِن لِنِیَا یِیځِن هَنَهٗ.

۲۰. لِبِلِی حَچِی یِیځ کُو ژِ رِی دَر کَنَتَهٗ، جِهَی وَانْ تَاگِرَهٗ. چَهٗ دَمَا کُو اَو بَخَوَازِن رِی دَر کَفِن پِیاش فَهٗ تِیځَهٗ فِکَر اَنَدِن. ژِ وَانْ رَهٗ تِی گُوتِن: دَهٗ هَایْدِی عَذَابِی اِیگَر اَوِی کُو وَهٗ باوَرِی پِی نَدَانِی، بِجِیژْن.

۲۱. صُوْنَد بَهٗ، بَرِیَا عَذَابِی هَرِی مَزِن، اَمِی وَانْ بَعَذَابِی نِیځِک یَدِن چِیژ اَنَدِن دَا کُو اَو لِخَوَهٗ فِکَرِن و باوَرِی یِیځِن.

۱ اَفْ تَایَتَا سَجُوْدَا خَوَنَدِنِ یَهٗ. دَفِی بَاتِی دَهٗ بِیَخْمَبَر ﷺ وَ سَا فَرْمَانْ کِرِیَهٗ: دَمَا تَاذِمِک (تَایَتَا) سَجُوْدِی خَوَنَد و هَرَهٗ سَجُوْدِی، شَبِطَان دِگِرِی، خَوَهٗ ژِی دُور دِکَهٗ وَ دِیځَهٗ: هِی وَ اَخ لِمَنْ! فَرْمَا نَا سَجُوْدِی لَزَاوِیځِن تَا دَمْ هَات کِرْن، اَو چُو سَجُوْدِی، ژِی رَهٗ بَهْشْت هِیَهٗ وَ فَرْمَا نَا سَجُوْدِی لِمَنْ هَات کِرْن، اَز تَجُوْم سَجُوْدِی، فِیجَهٗ دُورَهٗ ژِ مِځ رَهٗ یَهٗ.

۲۲. مَا ۙ وَیْ کَسِیْ ۙ کُوْ بَتَّیْتِیْنِ ۙ خُدَیِّیْ ۙ خَوَهٗ وَرَهٗ هِشْبَارُکِرِنْ و پَاشِیْ بَرِیْ خَوَهٗ ۙ وَ اَنْ فَاکَرِیْنَهٗ، ظَالِمِنَرِ کِیْ هِیَهٗ؟ مُحَقَّقْ اَمِیْ ۙ سُوْجْدَارَانْ تُوْلِیْ هِلِیْنِ.

۲۳. صُوْنَدَنَهٗ، مَهٗ کِتِیْبَ دَا یَهٗ مُوسَا فِیْجَهٗ تُو ۙ گِهاشْتِنَا وِیْ (کِتِیْبِیْ) نَکْفَهٗ گِها نِیْ و مَهٗ اَوْ ۙ زَارُو یِیْنِ اِسْرَایِلْ رَهٗ کِرْبُو رِیْبَرُ.

۲۴. چِهٖ دَمَا وَ اَنْ صَبِرْ کِرْ و وَ اَنْ ۙ دِلْ بَتَّیْتِیْنِ مَهٗ باوَرِیْ ثَانِیْ، مَهٗ ۙ نَافْ وَ اَنْ کَلْکْ رِیْبَرُ دَرَحْسَتِنْ کُوْ باَمْرِیْ مَهٗ (خَلْکْ) رَاسْتَرِیْ دِکِرِنْ.

۲۵. بَیْگَمَانْ خُدَیِّیْ تَهٗ رُوْژَا قِیَامَتِیْ دَرَبَارِیْ یَا کُوْ دِحَقِیْ وَ اَنْ دَهٗ اَوْ بَهْفْ کِتْبُوْنْ، دِیْ دِنَافِیْرَا وَ اَنْ دَهٗ دَارَا ز (حُکْمْ) بَکَهٗ.

۲۶. اَرِیْ مَا ۙ وَ اَنْ رَهٗ عِیَانْ نَبُو یَهٗ کُوْ بَرِیَا وَ اَنْ مَهٗ کَلْکْ اُمْتْ بَرِنَهٗ هَلَاکِیْ، کُوْ اَوْ ۙ زِیْ لِسُوْناوَرِیْنْ وَ اَنْ دِگَرِنْ؟ بَیْگَمَانْ دِفَانْ دَهٗ کَلْکْ نِیْشَانْ و دَلِیْلْ هَنَهٗ. مَا هِیْ ۙ زِیْ اَوْ گُهِیْ خَوَهٗ نَادِنِیْ؟

۲۷. اَرِیْ مَا اَوْ نَابِیْنْ کُوْ اَمْ ثَافِیْ دَا ژُوْنَهٗ سَرْ عَرْدَهْشْکَا بَیْ گِیَا، فِیْجَهٗ اَمْ دَخْلْ و دَانِیْ پِیْ هِیْشِیْنِ دِکِنْ کُوْ هَمْ تَرُشْ (دَفَهٗ، دَوَاژْ و پَزْ) یَنْ وَ اَنْ هَمْ ۙ زِیْ اَوْ بَخَوَهٗ ۙ زِیْ دِخُوْنْ؟ اَرِیْ مَا هِیْ ۙ زِیْ اَوْ لِیْ نَافِکِرِنْ؟^۱

۲۸. اَوْ دِیْبَزِنْ: اَگَرْ بَرَا هُوْنْ رَاسْتْ دِیْبَزِنْ، دَهٗ کَا اَوْ سَرْکَفْتِنَا کُوْ هُوْنْ بَحْسِیْ ۙ زِیْ دِکِنْ کَنَگِیْ یَهٗ؟

۱ ۙ زِ سُوْرَهٗ یٰی طَهٗ تَایْتَا ۵۳-۵۴ ۙ «اَوْ خُدَیِّیْ کُوْ عَرْدْ ۙ وَ رَهٗ رَاسْتْ کَرِیَهٗ و ۙ وَ رَهٗ رَهٗ تِیْ دَهٗ رِیْ فَاکَرِنَهٗ (چُوْنْ و هَاتِنْ هِیْسَانْ کَرِیَهٗ) و بَارَانْ ۙ اَسْمِیْنْ (عَوْرَانْ) ۙ وَ رَهٗ بَارَانْدِیَهٗ. فِیْجَا بُو یِ، مَهٗ تَخْلِیْتِیْنِ گِیَا و شِیْنْکَایَتَا جُرْ بَجُرْ و جُوْتْ دَرَنَایِنَهٗ. ۙ زِیْ بَخُوْنْ و تَرُشِیْنْ خَوَهٗ لِیْ بَیْجِرِیْنِ. بَیْگَمَانْ دِ فِیْ دَهٗ ۙ زِ بُو عَاقِلَمَنْدَانْ نِیْشَانْ هَنَهٗ» فِیْ تَایْتَا ۲۷ ۙ حَوْشْ رَافَهٗ دِکَهٗ.

۲۹. بَيِّزْهُ: رُوْزًا سَرَكَفْتِيْٓ اَوْ رُوْزًا كُوْ بَاوَرِيَا كَاْفِرًا تُوْ فَيَدِيْ نَادَهٗ وَاَنْ وَّرِ وَاَنْ رَهٗ دِيْ مُهْلَتْ رِي نِيْ دَايْنُ! ۱

۳۰. فَيَجِهْ تُو دَفْ رِ وَاَنْ بَرَدَهٗ وَّ جَافْ لِرِيْ بَهٗ، يَبْغِيْكَانْ اَوْ رِي جَافْ لِرِيْ نَهٗ.

۳۳. سُوْرَهٗ يٰٓاَحْزَابُ

سُوْرَهٗ يٰٓي (اَحْزَابُ) ۷۳ (حَفْصِيْ وَّ سَيِّدِ) نَآيْتَهٗ. لِمَدِيْنِيْ نَازِلْ بُوِيَهٗ . سُوْرَهٗ، نَافِيْ خَوَهٗ رِ نَآيْتَا ۲۰ اَمْ گَرْتِيَهٗ كُو تِيْ دَهٗ يَمِيْشَا اَحْزَابْ دَرَبَاسْ بُوِيَهٗ وَّ پَرَزْمَارِيَا «حِزْبَهٗ» «كُو اَوْ رِي يَمْعَنِيَا پَارْتِ، جَفَاتْ، نَآزَالْ وَّ قَافِيَهٗ تِيْ.

بِنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْمَ

۱. اَيِّ يَبْخَمْبَرُ! هَايْ رِ اَمْرُ وَّ نَهِيْ خُدِيْ هَبَهٗ وَّ بِيْگُوْتَا كَاْفِرُ وَّ مَنَافِقَانْ مَكَهٗ. يَبْغِيْكَانْ خُدِيْ زَا نَا يَهٗ، خَوِيْحَكْمَتَهٗ.

۲. بَدَهٗ يِيْ وَحِيَا كُو رِ جَمْ خُدَايِيْ تَهٗ رِ تَهٗ رَهٗ هَاتِيَهٗ. يَبْغِيْكَانْ خُدِيْ رِ يَا كُو هُونْ دِيْكَنْ نَاگَا هُدَا رَهٗ.

۳. خَوَهٗ بَسِيْپَرَهٗ خُدِيْ، رِ كَارِسِيْاَرِيْ فَهٗ خُدَا تَقَرُّ بَسِيْ تَهٗ يَهٗ.

۴. خُدِيْ، دُو حَبْ دِلْ نَخْسِيْتَهٗ سِيْنِيْگَا تُو زِلَامَانْ، رِ نِيْنِ وَهٗ رِي اَوِيْنْ كُو وَهٗ ظَهَارْ بَوَانْ رَهٗ كَرِيَهٗ نَخْسِيْتَهٗ شُوْنَا دَايِيْكِينْ وَهٗ وَّ زِرْگَرِيْنْ وَهٗ رِي رِ وَهٗ رَهٗ نِكِرِنَهٗ وِكِيْ گَرِيْنْ وَهٗ

۱ مُفَسِّرِيْ نَافِدَا رِ شَقِيْطِيْ دِيْزَهٗ: لِيْجَمْ مِّنْ گُوْتِنَا مُفَسِّرَانْ يَا دَرَحَقِيْ «يَوْمُ الْفَتْحِ» ي دَهٗ يَا هَرِيْ اَشْكَرَهٗ كُو بَوَاطِيْا رُوْزًا حَكْمْدَارِيْنِيْ يَهٗ. دَلِيْلَا لِسَرَفِيْ وَاطِيْنِ رِ سُوْرَهٗ يٰٓي اَعْرَافْ نَآيْتَا ۸۹ ي «...مَهٗ خَوَهٗ هَرُ سِيَا رِيْتَهٗ خُدِيْ. خُدِيْ، دِ نَافِيْرَا مَهٗ وَّ گِلِيْ مَهٗ دَهٗ (دِ وِيْ تَشْتِيْ كُو اَمْ تِيْ دَهٗ تِيْكُو شِيْنِيْ بَهْفْ رَهٗ دِيْكَنْ) بَعْدَالْتِيْ حَكْمْ بَكَهٗ. تَقَرُّ تُو جِيْزِيْنِيْ حَكْمْدَارَانِيْ» وَّ رِ سُوْرَهٗ يٰٓي شَعْرَاء نَآيْتَا ۱۱۷-۱۱۸ ي «نُوْحْ گُوْتْ: خُدَايِيْ مِّنْ! گِلِيْ مِّنْ، بَاوَرِيْ بِيْنِ تَنَانِيْ. اِيْدِيْ دِ نَافِيْرَا مِّنْ وَّ وَاَنْ دَهٗ حَكْمِيْ خَوَهٗ بَكَهٗ، مِّنْ وَّ بَاوَرْمَنْدِيْنِ دِگَلْ مِّنْ رِزْگَارْ بَكَهٗ « وَّ رِ سُوْرَهٗ يٰٓي سَيِّا نَآيْتَا ۲۶ ي «بَيِّزْهُ: خُدَايِيْ مَهٗ دِيْ (رُوْزًا قِيَامَتِيْن) مَهٗ وَّ وَهٗ لَهْفْ بِيْجَفِيْنَهٗ، پَشْتَرَهٗ دِيْ دِ نَافِيْرَا مَهٗ دِ بَعْدَالْتِيْ حَكْمْ بَكَهٗ. هَرُ اَوَهٗ يِيْ فَتَاحْ يِيْ عَلِيْمْ.» فِيْ وَاطِيْنِ تَكْرَرْ دَكَهٗ.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ
 اَلَمْ يَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اٰرَافًا وَنُوحًا وَادْرٰٓءٰىمَ وَصَالِحًا وَذَا الْاَلْفَيْنِ
 وَجَاءَ اِيَّاهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ وَهُدًى وَبُحُرٍ مَّكِيَّةٍ وَنَهَارٍ
 فَاٰتٰىهُمْ اِيَّاهُ بِالْبَيِّنٰتِ وَهُدًى وَبُحُرٍ مَّكِيَّةٍ وَنَهَارٍ
 فَاٰتٰىهُمْ اِيَّاهُ بِالْبَيِّنٰتِ وَهُدًى وَبُحُرٍ مَّكِيَّةٍ وَنَهَارٍ

٥. (أَو زَارُوكَيْنِ كُو وَه بَعِيَالِي زِ خَوَه رَه وَرْگِزْتِيَه) بَبَافِينْ وَأَنْ گَازِي وَأَنْ بَكْنِ، أَفْ
لِجَمْ خُدِي دَادْمَنْدَتِرْ وَ رَاسْتَرَه. فَيِجَه كُو هُونْ نَرَانِينْ بَافِينْ وَأَنْ كِيَه، أَو دِ دِينْ دَه
بِرَا وَ تَارِيكَارِينْ وَه نَه. دِيَا كُو هُونْ شَاشْ بِيْنْ دَه (كُو هُونْ نَه بَبَافِينْ وَأَنْ گَازِي
وَأَنْ بَكْنِ) زِ وَه رَه گَنَه تَنَتَه. لِيْبِلِي دِيَا كُو دِلِينْ وَه قَصْدْ بَكَه دَه زِ وَه رَه وَبَالْ هِيَه.
خُدِي تَقَرْ كُنْهَفْشِيرَه، دِلُوفَانَه.

۶. پِيخَمْبَرُ ۾ بُوُ باورَمنداڻ ۾ نَفْساَ وَاڻ بَخَوَ ڙِي چِيَتَرُ و لِيَشْتَرَه. خَانِمِينِ وَي ڙِي
 دَايَكِينِ باورَمنداڻن. يِننِ ڪُو خَزْمِينِ هَقُنِ لِگُورِي ڪِتِيَا خُدِي ۾ باورَمنديڻ اَنصَارُ
 و مُهَاجِرَانِ لِيَشْتَرُ و نِيَزبِڪَتَرِي هَقُنِ. لِيِيلِي ڪُو هُونِ بَدُوسَتِيڻ خَوَه فَنجِيڪِي بَڪُنِ
 اَوُ جُدَا يَه. اَفَا مَه گُوتِي دَڪِتِيِي دَه نَفِسانَدِي يَه.

۷. بَيْنَهُ بِيْرًا حَوْه؛ وِی دَمَا مَه ۾ پِيْخَمْبَرَان پِيْمَان وَرْگِرت و (مَه پِيْمَان) ۾ تَه، ۾ نُوح، ۾ اِبْرَاهِيْم، ۾ مُوسَا و ۾ عِيْسَا يِيں کَرِي مَرِيْمِي ۾ِي و مَه سُوْرَکَه مِکُوْم و گِرَان ۾ وَاَن وَرْگِرت..^۲

١ ظَهَرَ، اَوَه كُو زَلَامِ زُ پِيرَكَ حَوَه زَه بِيئَرَه: «تُو، زُ مِنْ رَه وَكِي پَشْتَا دِيَا مِنْ بِي.» يَعْنِي چَاوَا دِيَا مِنْ زُ مِنْ رَه حَرَامَه تُو وِي وَسَا زُ مِنْ رَه حَرَامِ بِي. بِرِيَا اِسْلَامِيْ غَاغَا زَلَامِكِي اَفْ كُوْتَا هَا زُ پِيرَكَ حَوَه رَه بِيْگُوْتَا، اَوْ پِيرَكِ دَفْ زِي دِهَاتِ بَرْدَان، وَكِه دِيَا وِي دِهَاتِ دِيْتِنِ وَ وِي نَكَارُبُو نِيْزِيكِي نَفِيْثَا وِي بِيَه. خُدِيْ يَفِيْ نَائِيْتِي اَفْ عَادَتِ بَمِيْنَاكَه عَجِيْبُ زُ هُوْلِيْ رَاكِرْ؛ كَا چَاوَا دِيَا دَاغَا مَرُوْفَكِي دَه دُو دِلْ نَابَن، هَزْ وَهَانَه نَه مُمَكِنَه كُو پِيرَكِ هَمْ زُنْ بَه هَمْ زِي دَايِيَكِ بَه. بَرَاَسْتِي اَفْ دَاپَاشْ بَدُوْرَفَهِي دِيْ دَسُوْرَهِيْ مُجَادَلَه دَه وَرَه.

۲ أَفْ تَأْتِيَا بِرُؤُوسِ بَنِيكَ دَكَّ كُوْ خُدِي ۽ بِخَيْمَرَانِ بَيْتَانَا ۽ اِنْ وَرْگَرْتِيه، پَاشِي پِيئِج ۽ اِنْ تَرْخَانِ كَرِيه: مُحَمَّدُ، نُوْحُ، اِبْرَاهِيْمُ، مُوسَا ۽ عِيْسَا كُوْ اَوْ رُسُوْلَانِ بَيْنِ اَوَّلُو الْعَزْمَنِ. دِ فَيِ تَأْتِيَتِي دَه اَوْ مِيسَقَا (بَيْتَانَا) كُوْ خُدِي ۽ اِنْ سِتَانْدِيه اَشْكِرَا نَكْرِيه. لِيئِيْلِي خُدِي اَوْ مِيسَقَا، ۽ سُورِيه اِلِ عِمْرَانِ دِ تَأْتِيَا ۸۱ ۽ دَه بَيَانِ كَرِيه: بِيئِيه بِيَرَا خَوَه: وَيِ دَمِي كُوْ خُدِي بِيئَانِ ۽ بِخَيْمَرَانِ وَرْگَرْت ۽ كُوْت: «دَمَا مِنْ كَيْتِيَب ۽ حَكْمَتِ دَا وَه، پَاشِي فَاصْدَكْ ۽ وَه رَه بِي ۽ يَا كُو بَوَه رَه يَه زِي رَاسْت بَدِيَرَه، تَقَرُّ دَفِي هُونِ بَاوَرِي بُوِي بِيئِنِ ۽

۸. دَا کُو خُدِیْ زِ رَاسْتُگُو یَانِ پِرْسَا رَاسْتِیَا وَ اَن بَکَه وَ ژ بُو کَا فِرَانِ زِی عَدَا بَکِی جَانَسُوْرُ
تَا مَادَه کِرِیَه.

۹. گِلِی بَاوَرْمَنْدَانِ! قَنْجِیَا کُو خُدِیْ لَوَه کِرِیَه دِیْبَرِ بِنِنِ؛ وِی دَمَا کُو لَشْکَرَانِ اِیْرِیْشِی
سَر وَه کِرِ، فِیْجَه مَه زِی بَاهُوْرُ وَ لَشْکَرِکِی کُو وَه اُو نَدِیْتِنِ بَسَرُ وَ اَن دَه شَانِدِنِ.
خُدِیْ بِنَا کُو هُونِ دِکِنِ بِنِرَه.

۱۰. بِنِنَه بِنِرَا خَوَه؛ وِی دَمَا کُو اُو ژ زُوْرُ وَ ژ زِیْرُ فَه بَسَرُ وَه دَه هَاتِنِ وَ دَمَا چَا فِ ژ تِرْسَا
بَرَقَا زِی بُونِ، دِلْ گَهَابُوْنِ قِرِکِی وَ وَه زِی دَرَبَارِیْ خُدِیْ دَه حِزْرِیْنِ جَدَا دِکِرِ (مَا
گَلُو اَوِیْ تَارِیْکَارِیَا مَه بَکَه؟).

۱۱. هَا دِ وِی گَا فِیْ دَه بَاوَرْمَنْدُ هَاتِبُوْنِ جَرَبَانْدِنِ وَ بِنَاوَا یِکِی دِرُوَارُ هَاتِبُوْنِ هَزَانْدِنِ.

۱۲. وِی دَمِیْ مُنَافِقَانِ وَ اَوِیْنِ کُو دِدِلِیْنِ وَ اَن دَه نَخُوْشِی (زَعِیْفِیَا اِیْاَنِیْ) هَبُو، دِگُوْتِنِ:
خُدِیْ وَ پِیْخَمْبِرِیْ وِی مَکَرِ پِیْهَانِیْنِ خَا پَانْدِنِیْ دَانَه مَه!

۱۳. وِی دَمِیْ دَسْتِیْکِی ژ مُنَافِقَانِ گُوْت: گِلِی یَثْرِیْیَانِ (خَلْکِیْ مَدِیْنِیْ)! اِیْدِی ژ بُو وَه
(لِیْیِ دَرِیْ) جَه تَنَه، هَا یِدِیْ فِکِرِنِ مَالَا خَوَه! ژ وَ اَن (مُنَافِقَانِ) بَرِکِیْ زِی ژ پِیْخَمْبِرِ
دَسْتُوْرُ دِخُوْسْتُ، دِگُوْتِنِ: بَرَا سْتِیْ مَالِیْنِ مَه نَه ثَا صِیْکِرِیْ نَه. حَالُ اَفَه کُو مَالِیْنِ وَ اَن
ثَا صِیْکِرِیْ بُونِ، تَنِیْ وَ اَن دِخُوْسْتُ (ژ جَنْگِیْ) بَرِقِنِ.

۱۴. اَکَرِ (دِرْیَمِنِ) ژ هَاوِرْدُوْرُ فَه بَهَاتِنَا سَرُ وَ اَن وَ اَن بِخُوْسْتِنَا کُو ژ دِیْنِ فِکِرِنِ، تَقَرُ
دِیْ وَ اَن اَفِ قَبُوْلُ بَکَرَا.

۱۵. صُوْنْدُ بَه، وَ اَن بَرِیْ پِیْهَانِ دَابُو خُدِیْ کُو اُو پِشْتَا خَوَه نَدِنِ نِیَارُ (ژ جَنْگِیْ) نَرَفِنِ
وَ اَفِ پِیْهَانَا کُو وَ اَن دَا خُدِیْ اَوِیْ تَقَرُ زِیْ بِنِنَه پِرْسِیَارِکِرِنِ.

پِشْتَقَانِیَا وِی یِکِنِ.» (خُدِیْ) گُوْت: مَا وَه قَبُوْلُ کِرِ وَ وَه لِسَرُ فِیْ یِکِنِ ژ مِیْنِ بِنِیَانِ وَرْگَرْت؟ (وَ اَن زِی)
گُوْت: «بَلِیْ، مَه قَبُوْلُ کِرِ. (خُدِیْ) گُوْت: نَاخُوَه لِسَرُ فِیْ یِکِنِ شَاهِدِیْنِ وَ اَزِ زِی دِکَلُ وَه ژ شَاهِدَانِمِ.

۱۶. (ثِرَوانَ رَه) بِيئَه: اَگَر هُونُ ژِ طِرْسَا مِرِنِي يَانُ ژِي ژِ طِرْسَا كُشْتِنِي ژِ شَرِ بَرَقُن، بَرَانِن كُو آف رَف تُو فَيْدِي نَادَه وَه و وي چاخِي ژِي هُونِي بَس دَمَكَه هِنْدَك بِيئَه ژِيَانِدِن.

۱۷. بِيئَه: اَگَر خُدِي بَخَوَازَه زَرَارِي بَدَه وَه يَانُ ژِي آو بَخَوَازَه رَحْمِي لَوَه بَكَه آو كِيَه كُو وَه ژِي بِيَارِيَه؟! آوِي ژِ بِلِي خُدِي ژِ بُو خَوَه تُو دُوسْت و تَارِيكَارَكِي ژِي نَبِين.

۱۸. بِيگَمَان خُدِي ژِ نَاف وَه، آوِين كُو خَلَكِي ژِ چُونَا جِهَادِي دِدِن پَاش و آوِين كُو ژِ بَرَايِين خَوَه (يِين مَنَافِق) رَه دِيئَرِن: «وَرِن بَشَدَارِي مَه يِين (بِمَحْمَد رَه دَرَنَكُفَن جِهَادِي)» بَاش بَوَان دَرَانَه و رِخَوَه كِيَم جَارَان آو تِنَنه شَر.

۱۹. آو مَنَافِق لِسَر (تَارِيكَارِيَا) وَه پَر چَكُوس و نَمَرِدِن. فَيجَه دَمَا تَرَس بَسَر وَان دَه يِي، تُو وَان دِييِنِي كُو آو لَتَه دِنِيرِن مِينَا يِي كُو مِرِنِي آو گَرْتَبَه؛ جَافِين وَان لِدُور وَان دِلِييَزِن. فَيجَه دَمَا كُو طِرْس ژِ سَر وَان رَابُو، بَرَمَانِيَن خَوَه يِين تُوژ وَه دِيئِشِين و ژِ تَمَاهَكَارِي مَالِي غَنِيْمَتِي ژِ تَه دِخَوَازِن. هَا قَان باوَرِي نَتَانِي. فَيجَه خُدِي كَرِنِين وَان پُوچ كِرَنَه و آف لَجَم خُدِي هِيَسَانَه.

۲۰. ژِ وَان مَنَافِقَان وَه يَه كُو هِيَزِيَن هَفَكَار يِين دَرْمِن هِي ژِي ژِ دُورَا مَدِينِي نَجُونَه. اَگَر كُو لَشَكْرِيَن هَفَالْبَنَدَان دِيَسَا فَاكِرَن (شَرِي وَه)، آو مَنَافِق دِخَوَازِن كُو هَرِن چُولِي، بَكُفَن نَافَا بَدُويَاَن و ژِ دُور فَه دَر حَقِي وَه دَه خَبَرَان بَكِرِن. رِخَوَه اَگَر آو دِنَاف وَه دَه بُونَا ژِي دِي هِنْدِكِي شَر بَكِرِنَا.

۲۱. (كَلِي باوَرْمَنَدَان!) صَوْنَد بَه ژِ بُو وَه، دِ(ژِيَان و تَفَكَّرِيَن) رَسُولِي خُدِي دَه، ژِ بُو وي كَسِي كُو (فَنَجِيَا) خُدِي و رُوزَا تَاخَرَتِي هِنْفِي بَكَه و زَكْرِي خُدِي ژِي پَر دَكَه، مِينَاك و نُمُونِيكَه سِيحِي و كَامِل هِيَه.

۲۲. چَه دَمَا كُو باوَرْمَنَدَان هِيَزِيَن هَفَالْبَنَد دِيَتِن، دِگُوتِن: هَا آف يَا كُو خُدِي و قَاصِدِي وي پِيَاَنَا وي دَابُو مَه، خُدِي و قَاصِدِي وي رَاسْت گُوتَنه و فَي رُوشِي تَنِي باوَرِي و رَاَدَسْتُبُونَا وَان ژِ خُدِي رَه زِيَدَه كِرِيَه.

۲۳. ۚ بَاوْرَمٰنْدَانِ هِنِ زِلَامِيْنَ وِسَا هَنَه ڪُو وَانْ اَوْ پِيَّانَا دَانَه ۚ خُدِيْ بِيْجَه تَانِيْنَه. فَيَجِه هِنِ ۚ وَانْ جَانِيْ خَوَه فَدَا ڪِرَن وَ هِنِ ۚ وَانْ ِۚي جَافِيْبِيْ دِيْڪَن وَ پِيَّانَا خَوَه نَگْهَارَتَنَه (لِسَر سُوْرَا خَوَه مَانَه)...

۲۴. دَا ڪُو خُدِيْ رَاسْتِڪُوِيَّانِ بَرِاسْتِپِيْڙِيَا وَانْ خَلَاتُ بَڪَه وَ مُنَافَقَانُ ِۚي - اَڪَر اَوْ بِيْشِيْ. دِيْ يَدَه عَدَا بَدَانِ، يَانِ ِۚي (اَڪَر اَوْ تُوْبَه بِيْڪَن) دِيْ تُوْبِيَا وَانْ قَبُوْلُ بَڪَه. بِيْگَمَانُ خُدِيْ گَنَهِيْڙِيَه، دِلُوْفَانَه.

۲۵. اَوِيْن ڪُو ڪَافِرُبوْنَه، خُدِيْ اَوْ بِيْڪِيْن وَ غَزَبَا وَانْ فَه فِڪَرَانْدِن. وَانْ تُو فَيَدَه بَدَسْتُ خَوَه فَه نَيَانِي. خُدِيْ دَسَر دَه بِيْسي بَاوْرَمٰنْدَانَه. بِيْگَمَانُ خُدِيْ خُرْتُ وَ دَسْتِهَلَاتَه.

۲۶. ُۚدِيْ، ِۚي اَهْلِيْ ڪِتِيْبِ اَوِيْن ڪُو هَفْڪَارِيَا وَانْ (هَقَالْبَنْدِيْن مُشْرِكُ) ڪِرَن، اَوْ ِۚي ڪَلَهِيْن وَانْ تَانِيْنَه خَوَارِيْ وَ طِرْسَا وَه تَافِيْتِيَه دِلِيْن وَانْ؛ فَيَجِه هُونِ هِنَڪَانِ ِۚي وَانْ (ِۚي بَرُ خِيَانَتَا وَانْ) دِيْڪَرَن، هِنَڪَانِ ِۚي وَانْ ِۚي دِيْلُ دِيْڪَرَن.

۲۷. ُۚدِيْ هُونِ ڪِرَن مِيْرَاتِگِرِيْن جِه، خَانِيْ وَ سَرُوْتِيْن وَانْ وَ هُونِ ڪِرَن مِيْرَاتِگِرِيْ عَزْدَڪَه ڪُو هِي ِۚي وَه پِيْ لِيْ نَڪِرِيَه. بِيْگَمَانُ خُدِيْ لِسَر هَرُ تَشْتِي ڪَارَا يَه.

۲۸. آيْ پِيْخَمْبَرُ! ِۚي خَانِمِيْن خَوَه رَه بِيْپِيْڙَه: اَڪَر هُونِ ِۚيَاْنَا دِنِيَايِيْ وَ خِيْشِرِيْ وَيْ دِيْخَوَازَن، وَرَن اَز مَهَرَا وَه بِيْدم وَه وَ بَرِنْدِيْ وَه بَرِدم.

۲۹. اَڪَر هُونِ ُۚدِيْ، رَسُوْلِيْ وَيْ وَ مَالَا تَاخَرْتِيْ دِيْخَوَازَن، بَرَانِن ڪُو ُۚدِيْ ِۚي نَاف وَه، ِۚي بُو فَنَجِيْڪَارِيْن رَاسْتُ وَ دُرِسْتُ خَلَاتَڪَه مَزَن تَامَادَه ڪِرِيَه.

۱ ُۚدِيْ تَعَالٰی دَفِيْ تَآيِيْ دَه «اَوِيْن ڪَافِرُبوْنَه، ُۚدِيْ اَوْ بِيْڪِيْن وَ غَزَبَا وَانْ فَه وَ بِيْ ڪُو تُو فَيَدِيْ بَدَسْتُ بِيْخَن اَوْ فِڪَرَانْدِن. ُۚدِيْ دَ شَر دَه بِيْسي بَاوْرَمٰنْدَانَه..» بِيَّانُ دِڪَه ڪُو وَيْ مُشْرِكُ ِۚي سَرُ مُسْلِمَانَانِ فِڪَرَانْدَنَه. اَوْ بِيْجَه وَ جَاوَا ِۚي شَرِيْ لَهْمَبَرُ مُسْلِمَانَانِ فِڪَرَانْدَنَه بِيَّانُ نَڪِرِيَه. لِيْبِلِيْ ُۚدِيْ دَ نَفْسَا سُوْرَهِيْ دَه دَ تَآيِيْنَا ۹ي وَهَا بِيَّانُ ڪِرِيَه «گَلِيْ بَاوْرَمٰنْدَانِ! فَنَجِيَا ڪُو ُۚدِيْ لَوَه ڪِرِيَه دَ بِيْرُ بِيْنِيْن؛ وَيْ دَمَا ڪُو لَشْڪَرَانِ اِيْرِيْشِيْ سَرُ وَه ڪِرَن، فَيَجِه مَه ِۚي بَاهُوْرُ وَ لَشْڪَرُڪِيْ ڪُو وَه اَوْ نَدِيْدِيْن بَسَرُ وَانْ دَه شَانْدَن..».

۳۰. گَلِيْ خَانِمِيْنَ يٰيَحْمَبْرُ! زِ وَه كِي بِيْتُوْرَتِيْكَهٗ اَشْكِرَا بَكِهٖ، عَذَابِيْ وَيِ دُو قَاتِ تِيْ زِيْدَهٗ كِرِن. اَفْ لَجَمْ خُدِيْ هِيْسَانَهٗ.

۳۱. چه كَسِي زِ وَه بِيْگُوْتِنَا خُدِيْ وَ رَسُوْلِيْ وَيِ بَكِهٖ وَ دِگَلْ فِئِيْ زِيْ كَارِيْ قُنْجِ بَكِهٖ، اَمِيْ خَلَاتَا وَيِ دُو قَاتِ بَدِنِيْ وَ مَهٗ زِ بُو وَيِ رَزَقِكِي رِنْدِ لَامَادَهٗ كِرِيَهٗ.

۳۲. گَلِيْ خَانِمِيْنَ يٰيَحْمَبْرُ! هُوْن، زِ ژِنَانْ نَهٗ مِيْنَا يَكِي زِ وَاْنِن، (بَلَكِي هُوْن دِسَرِ وَاْن رَهٗ نَهٗ) بِسْرَطِيْ كُوْ هُوْن خَوَهٗ زِ بِيَاْمَرِيَا خُدِيْ وَ رَسُوْلِيْ وَيِ بِيَاْرِيْزِن. نَاخَوَهٗ لِهَمْبَرُ زِلَامِيْنَ بِيَاْنِيْ گُوْتِيْتِيْنَ خَوَهٗ نَرُمْ وَ نَاَزَكْ نِكِن، قِيْجَهٗ كُوْ يِيْ دِ دِلِيْ وَيِ دَهٗ نَخُوْشِيْ هَبَهٗ مِيْلَا وَيِ چِيْبَهٗ وَ هُوْن بِيْگُوْتِنَكِهٖ بَرِيْز وَ اَدَبْ بِنَاخِفِن.

اَفْ فَرْمَاْنَا خُدِيْ هَرُ جِقَاسْ بِنَاْفِيْ خَانِمِيْنَ يٰيَحْمَبْرُ هَاتِبَهٗ گُوْتِن، لِيْبِلِيْ تَشَكِيْ خَانِمِيْنَ مُسْلِمَانْ دِكْفِن بِنْ دَهٗ. لَوْرَا خَانِمِيْنَ يٰيَحْمَبْرُ نِمُوْنَهٗ وَ مِيْنَاكِنْ زِ بُوْ خَانِمِيْنَ مُسْلِمَانْ رَهٗ. اَفْ خِطَايِيْنَ بِيْئِيْ ثَاوَايِيْ گَلَكْ جَارَانْ دَرِيَّاسْ دِيْن.

۳۳. دِيْمَالِيْنَ خَوَهٗ دَهٗ بَرِيْزْدَارِيْ رُوْنِن وَ مِيْنَا ژِنِيْن بَرِيْ اِسْلَامِيْ بَحْمَلْ وَ خِيْشَرُ خَوَهٗ بَرِيْزْدِنْ دَرَفَهٗ. بَرْدَوَامِيْ نِمِيْزُ بَكِن، زَكَاْتَا مَالِيْ خَوَهٗ بَدِنْ وَ بِيْگُوْتِنَا خُدِيْ وَ قَاْصِدِيْ وَيِ بَكِن. گَلِيْ اَهْلِيْ مَالَا يٰيَحْمَبْرُ! بِيْگِيْگَانْ خُدِيْ بِيْئِيْ پِنْدُ وَ شِيْرَتِيْ بَسْ دِخَاوَاهٗ قَرِيْزِيْ زِ سَرِ وَهٗ رَاكِهٖ وَ وَهٗ زِ هَرُ كَرِيْزِيْ پَاكْ وَ پَاْفَرُ بَكِهٖ^۱.

۳۴. ثَايِيْتِيْنَ خُدِيْ وَ حِكْمَتَا كُوْ دِيْمَالِيْنَ وَهٗ دَهٗ تِيْبَهٗ خَوْنِدِنْ بِيْنِنْ بِيْرَا خَوَهٗ. بِيْگِيْگَانْ خُدِيْ هَرُ تَشْتِيْ بَتَاْمِيْ دِرَاْنَهٗ وَ بِيْ نَاگَاْهَدَارَهٗ.

۳۵. يِيْگِيْگَانْ، زِلَامِيْنَ مُسْلِمَانْ وَ ژِنِيْن مُسْلِمَانْ، زِلَامِيْنَ بَاوَرْمَنْدُ وَ ژِنِيْنْ بَاوَرْمَنْدُ، زِلَامِيْنَ عِبَادَتَكُرْ وَ ژِنِيْنْ عِبَادَتَكُرْ، زِلَامِيْنَ رَاْسْتُگُوْ وَ ژِنِيْنْ رَاْسْتِيْبِيْزُ، زِلَامِيْنَ خَوْرَاگِرْ وَ ژِنِيْنْ

۱ اَهْلُ الْبَيْتِ: مَعْنَا وَيِ خَلَكِيْ مَالَا يٰيَحْمَبْرَهٗ. عَالِيَانْ گَلَكْ تَعْرِفْ لِيْبَانِيْنَا، لِيْ يَا مُنَاسِبْ اَفَهٗ: زَارُوْكِيْن يٰيَحْمَبْرُ، خَانِمِيْنَ وَيِ، نَفِيْن وَيِ حَسَنْ وَ حُسَيْنْ وَ زَاْفَايِيْن يٰيَحْمَبْرُ عَلِيْ يَهٗ (رض). زِ فَاْنْ نَقَاْنْ رَهٗ اَهْلِيْ بِيْتِ تِيْ گُوْتِن.

صَبْرٍ كَيْشٍ، زَلَامِيْنَ رِّحْدِيْطُسْ وَ زَيْنِيْنَ رِّحْدِيْطُسْ، زَلَامِيْنَ خَيْرَكُرْ وَ زَيْنِيْنَ خَيْرَكُرْ،
زَلَامِيْنَ رُوْزِيْغُرْ وَ زَيْنِيْنَ رُوْزِيْغُرْ، زَلَامِيْنَ نَامُوْسِيَارِيْزْ وَ زَيْنِيْنَ نَامُوْسِيَارِيْزْ، زَلَامِيْنَ
رِّحْدِيْ رَهْ پُرْ زِكْرَكُرْ وَ زَيْنِيْنَ زِكْرَكُرْ، تَقَرَّ خُدِيْ رِ بُوْ وَ اَن لِّيُبُوْرِيْنَكَ وَ خَلَاتَكَ مَزِنُ
لَامَادَهْ كِرِيَهْ.

۳۶. دَمَا كُوْ خُدِيْ وَ رَسُوْلِيْ وَ لِسَرِ كَيْشِيْكَى حُكْمِ فَيْرِيْنِ، رِ بُوْ تُوْ مِيْرْ وَ زِنَكَهْ بَاوَرْمَنْدُ
مَافْ تَنَهْ يَهْ كُوْ لُغُوْرِيْ دَاخَاوَزَا دِلِيْ خَوَهْ تَقِيْغِرَهْ. چِهْ كَسِيْ بَكُوْتِنَا خُدِيْ وَ رَسُوْلِيْ
وِيْ نَكَهْ، اِيْدِيْ بِرَاسْتِيْ وَ بَرُوْشَكَهْ تَاشِيْكَارِ رِيْ شَاشْ كِرِيَهْ.

۳۷. وِيْ دَمَا رِ بُوْ وِيْ يِيْ كُوْ خُدِيْ (يَاسَلَامِيْ) قَنْجِيْ لِيْ كِرِيْ وَ تَهْ زِيْ (بِتَازَادْ كِرِنَا وِيْ)
قَنْجِيْ لِيْ كِرِيْبُوْ، تَهْ دِيْگُوْتْ: زِنَا خَوَهْ بَرَنْدَهْ وَ (دَرِ بَارِيْ وِيْ دَهْ) رِ خُدِيْ بِيْطْرَسَهْ!
حَالْ أَفَهْ كُوْ تَشِيْئِيْ خُدِيْ دَخَاوَزَهْ وِيْ دَرِيْنَهْ، رِ طِرْسَا لَوْمَكَارَانْ تَهْ اَوْدِ دِلِيْ خَوَهْ
دَهْ فِدِشَارْتْ. حَالْ أَفَهْ يِيْ كُوْ حَقَهْ تُوْ زِيْ بَتِرْسِيْ خُدِيْ يَهْ. فَيَجَهْ چِهْ دَمَا كُوْ زِيْدُ
بِيُوْنْدِيَا خَوَهْ زِيْ بَرِيْ، مَهْ اَوْلَتَهْ مَهْرُ كِرْ، دَا كُوْ (رِ فِرْ وَ يِيْ دَهْ) دَرِ بَارِيْ رَوَاچَا
بِيِيْرَكِيْنِ كُرْگَزِيْئِيْنِ خَوَهْ دَهْ، دَمَا كُوْ وَ اَن دَسْتِيْ خَوَهْ لِسَرِ وَ اَن هَلَانِيْ، تُوْ كَنَهْ لِسَرِ
بَاوَرْمَنْدَانْ تَنَهْ يَهْ كُوْ وَ اَن مَهْرُ بَكْنِ. فَرْمَانَا خُدِيْ هَرِ بَجَههْ.

۱. بَرِيْ دِنَافْ عَرَبَانْ دَهْ عَادَتْ بُوْ كُوْ دَمَا يَكِيْ زَارُوْكَ بَكْرِيْنِيْ دِگَرْتْ، اَو زَارُوْكَ دِيُوْ كَرِيْ وِيْ وَ بِنَافِيْ
وِيْ دَهَاتْ گَازِيْكَرْنِ. فَيِ تَابِتَا پِيْرُوْرْ اَفْ عَادَتْ رَاكُرْ وَ حُكْمَكِيْ گَلْمِيْرِيْ رِ نُوْ فَهْ دَانِيْ. حُكْمِ اَوِيْنِ
كُوْ بَكْرِيْنِيْ تَتِيْنْ گَزِيْنِ بَهْرُ تَاوَايِيْ نَهْ مِيْنَا كُرِيْنِ حَقِيْقِيْ نَهْ؛ اَو نَابَنَهْ وَاَرِسْ وَ نَكَاحَا زَيْنِيْنَ وَ اَن زِيْ لِيِيْنِ
كُوْ بِيَالْ فَهْ دَهَاتْ گَازِيْكَرْنِ حَرَامْ نَابَهْ. فَيَجَهْ خُدِيْ خُوْسْتْ كُوْ اَفْ حُكْمِ بَتَطِيْقَا پِيْخَمْبَرُ دُرُسْتْ بِيَهْ.
بَرِيْ دِيْگُوْتِيْنِ «زِيْدِيْ كَرِيْ مُحَمَّدْ» پَشْتِيْ نَزُوْلَا تَابِيْتِيْ «زِيْدِيْ كَرِيْ حَارَنَهْ» هَاتَهْ گُوْنِيْنِ. بَرِيْ تَابِيْتْ نَاَزَلْ
بِيَهْ خَانِمَا زِيْدُ كُوْ بَرْدَانَهْ زِيْ لِيْخَمْبَرُ حَرَامْ بُوْ، پَشْتِيْ نَزُوْلَا تَابِيْتِيْ زِيْدُ اَو بَرْدَا وَ پِيْخَمْبَرُ بَاْمَرِيْ خُدِيْ
اَو مَهْرُ كِرْ.

زِيْدُ كَرِيْ حَارَنَهْ، هِيْ بَرَاوَكَاْنِيْ هَايُوْ دِيْلُ گَزِيْنِ. حَدِيْجَهْ بَكُوْلَتِيْ اَو كَرِيْبُوْ وَ رِ پِيْخَمْبَرُ رَهْ دِيَارِيْ
كِرِيُوْ. پِيْخَمْبَرُ زِيْ، اَو نَاَزَادْ كِرْ وَ رِ خَوَهْ رَهْ بَكْرِيْنِيْ گَرْتْ. پِيْخَمْبَرُ ﷺ پُرْ رِ زِيْدُ حَزْ دِيْكَرْ وَ كُجْمَتَا خَوَهْ
زَيْنِبْ كَجَا جَحْشْ لِيْ مَهْرُ كِرْ. لِيْبِلِيْ زَيْنِبِيْ بَرِيْدُ رَهْ نَبْرَانْدِ. لَوْرَا زَيْنِبْ زِنَكَهْ اَسِيْلَزَادَهْ بُوْ، نَخُوْسْتْ كُوْ
بَكُوْلِيْكَ نَاَزَادْ كِرِيْ رَهْ بَرُوْجَهْ، لِيْبِلِيْ رِ بُوْ خَاطِرِيْ پِيْخَمْبَرُ يِيْ رَهْ زَوْجِيْ، بَكْرَتِيْ؛ بَهْفْ رَهْ دَرْبَاسْ نَكِرْنِ.

۳۸. لَسِرَ پِيخَمْبَرُ تُو گَنه نِيهه كُو يَا خُدَيِ زِي رَه تَقْدِيرِ كِرِيَه وَيِ بِيهه جِه. أَفْ قَانُونَا خُدَيِ يَه دَر بَارِي پِيخَمْبَرَان دَه، اَوِيْن كُو بَرِي دَرَبَاس بُونَه. فَرَمَانَا خُدَيِ مِسُوگَر دِي وَرَه جِه، (أَفْ) قَدَرَكَه نَفِيَسَانْدِي يَه.

۳۹. اَو پِيخَمْبَرِيْن كُو وَحِيَا خُدَيِ رَادِگِهِيْن، زِي دِطَرِسُن وَ زِي خُدَيِ يِي فَه زِي تُو كَسِي دِن نَاطِرِسُن. زِي حَسَابِگَرِي فَه خُدَيِ بَتْنِي بَسَه.

۴۰. مُحَمَّد، زِي زِلَامِيْن وَه نَه بَافِي كَسِي زِي وَه يَه. لِيْلِي اَو رَسُوْلِي خُدَيِ وَ پَاشِيَقَانِي پِيخَمْبَرَانَه. خُدَيِ تَقَرُّ بَهَرِ تَشْتِي دَرَانَه.

۴۱. گَلِي يِيْن كُو بَاوَرِي ثَانِيَه! ذِكْرِي خُدَيِ پَر بَكْن.

۴۲. دِسِيَه وَ اِيَقَارِي دَه وَيِ پَاك بَدِيْرِن.

۴۳. خُدَيِ يَه، يِي كُو رَحْمَا خَوَه لَوَه دَكَه وَ مَلَايِكِيْن وَيِ زِي (لِيْبُوْرِيْنَا وَه دِيخَاوَزِن) دَا كُو وَه زِي طَارِيْتِيَان دَرخَه بَر رَوْنَاهِي. خُدَيِ دِگَلِ بَاوَرَمَنْدَان پَر دِلُوْفِيَه.

۴۴. رُوْرَا كُو اَو (بَاوَرَمَنْد) دِگَهْن حُرُوْرَا خُدَيِ، پِيْشَوَازِيَا وَان زِي هَفْ رَه «سِلَافَه». خُدَيِ زِي بُو وَان پَادَاشَكَه رِنْد تَامَادَه كِرِيَه.

۴۵. اَي پِيخَمْبَر! بَرَاَسْتِي مَه تُو بِيْشَاهِدِي، بِيْمَزِگِيْنَبَرِي وَ بِيْشِيَارَكِرِي هِنَارْتِيَه...

۴۶. دَا كُو بَدَسْتُوْرَا خُدَيِ تُو بِيِي دُوْزْكَارِي بَال رِيَا خُدَيِ وَ بِيِي چَرَايَكَه رُوْنَاك وَ رُوْنَكُر.

زِيْد هَات جَم پِيخَمْبَرُ وَ زِي رَه گوْت: اَز دِيخَاوَزِم زِيْتِي بَرْدَم. پِيخَمْبَرُ زِي رَه گوْت: «زِيَا خَوَه بَرْنَدَه وَ دَرَبَارِي مَافِي وَيِ دَه زِي خُدَيِ بِيْرَسَه!» پَاشِي زِيْد اَو بَرْدَا وَ پِيخَمْبَرُ بَاْمَرِي خُدَيِ اَو مَهْر كَر.

۱ خُدَيِ تَعَالٰی بَقِي تَايْتَا پِيْرُوْز لَمَه فَرْمَان دَكَه كُو اَم ذِكْرِي خُدَيِ بَكْن (پَر پَر دِيْبَر بِيْن). زِي سُوْرَه يِي نِسَاء تَايْتَا ۱۰۳ يِي «فِيْجَا دَمَا وَه نَمِيْزَا خَوَه كَر اِيْجَار لَسِرِ پِيَان، رُوْنِشْتِي وَ لَسِرِ طَنْشِيْتِيْن خَوَه زَكْرِي خُدَيِ بَكْن». زِي سُوْرَه يِي نَال عِمْرَان تَايْتَا ۱۹۱ يِي «اَوِيْن كُو زِي پِيَان وَ رُوْنِشْتِي وَ لَسِرِ طَنْشِيْتِيْن خَوَه دَرِيْزُوْبيِي ذِكْرِي خُدَيِ دِكْن (خُوْدَا دِيْبَرِ تِيْنِن).» وَ گَلَك تَايْتِيْن دِن زِي فِي فَرْمَانِي بِيَان دِكْن.

۴۷. مِزْکِیْنِیْ بَدَہٗ ۤاَبَاوَرْمَنْدَانْ کُو بَیْگَمَانْ ژِ جَمْ خُدِی ژِ بُو ۤوَانْ قَنْجِیْکَہٗ مَزِنْ ھِیَہ.

۴۸. بَگُوْتِنَا کَافِرْ ۤو مَنَافِقَانْ مَکَہٗ، گُہٗ مَدَہٗ اَزِیْتَا ۤوَانْ، خَوَہٗ بِسِیْپِرَہٗ خُدِی، بُوکِیْلِی خُدِی ھَرْ بَسَہ.

۴۹. گِلی ۤاَبَاوَرْمَنْدَانْ! دَمَا کُو وَہٗ ژِ نِیْنِ ۤاَبَاوَرْمَنْدْ لِخَوَہٗ مَہْرْ کِرِنْ، بَرِیَا ھُوْنْ ھَرِنْ لِفِیْنَا ۤوَانْ وَہٗ ۤاَوُ بَرْدَانْ، فِیجَہٗ ژِ بُو وَہٗ لِسَرْ ۤوَانْ تُو عَدَہٗ (دَمَا نَمِیْرْ کِرِنِی) تَنَہٗ یَہٗ کُو ھُوْنْ لِسَرْ ۤوَانْ بَرْمِیْرِنْ. نَاخَوَہٗ ژِ مَالِیْ خَوَہٗ قَنْجِیْکِی بُوَانْ بِکِنْ ۤو بِنَا ۤوَاوِیْکِی رِنْدْ رِیَا ۤوَانْ فِکِنْ.

۵۰. اَیْ بَیْخَمْبَرْ! مَہٗ ژِ بُو تَہٗ ۤاَوُ خَانِمِیْنْ تَہٗ، یِیْنْ کُو تَہٗ مَہْرَا ۤوَانْ دَا یَہٗ، ۤاَوُ جَارِیَہٗ یِیْنْ کُو خُدِی بَغْنِیْمَتِی دَانَہٗ تَہٗ ۤو دُوْتَمَامِیْنْ تَہٗ، کَچَمَتِیْنْ تَہٗ، کَچَخَالَ ۤو کَچَخَالِیْتِیْنْ تَہٗ؛ ۤاَوِیْنْ کُو بَتَہٗ رَہٗ ھَجَرْتْ کِرِنْ، مَہْرْ کِرِنَا ۤوَانْ لَتَہٗ حَلَالَ کِرِیَہ. اَکَرْ ژِنَکَہٗ ۤاَبَاوَرْمَنْدْ خَوَہٗ بَخْشِی بَیْخَمْبَرْ بَکَہٗ ۤو بَیْخَمْبَرْ ژِی بَخَوَاژَہٗ ۤوِی مَہْرْ بَکَہٗ - تَہٗ ژِ ۤاَبَاوَرْمَنْدِیْنْ دِنْ رَہٗ - تِنِی ژِ تَہٗ رَہٗ (مَہٗ حَلَالَ کِرِیَہ). بَرِاسْتِی دَرْ بَارِی ژِ نِیْنِ ۤاَبَاوَرْمَنْدَانْ ۤو قَرَوَاشِیْنْ کُو دِیْنِی دَسْتِی ۤوَانْ دَہٗ تَہٗ، مَہٗ ژِ ۤوَانْ رَہٗ تَشِیْتِی کُو قَرُظْ کِرِیَہ دَا یَہٗ زَنَانِیْنْ، دَا کُو ژِ تَہٗ رَہٗ تُو گُئَہٗ ۤو زَحْمَتِی چِیْبَہٗ. خُدِی گُئَہْرِیْبَرْ ۤو دِلُوْفِیْنَہٗ.

۵۱. ژِ ۤوَانْ (خَانِمِیْنْ خَوَہٗ) یَا کُو تُو بَفِی، تُو دِی ۤوِی بَہِیْلِی پَاشْ، یَا کُو تُو ۤوِی بَفِی ژِی تُو دِی ۤوِی بِنِی جَمْ خَوَہٗ. ژِ ۤوَانْ ژِ نِیْنْ کُو تَہٗ ۤاَوُ ژِ خَوَہٗ دُوْرْ کِرَنَہٗ تُو کِیْرَانِی بَفِی ژِ تَہٗ رَہٗ تُو گُئَہٗ تَنَہٗ یَہٗ کُو دِیْسَا تُو ۤوِی بِنِی جَمْ خَوَہٗ. ھَا اَفْ مَنَاسِیْتَرْ ۤو نِیْزِ یَکْتِرِی یَا کُو چَا فِیْنْ ۤوَانْ پِی رُوْنِی بِنِی، ۤاَوِی غَمْگِیْنْ ژِی نَبِنْ ۤو بِنَا کُو تُو بَدِی ۤوَانْ ھُمُو یِی پِی رَاژِی بِنِی. خُدِی بِنَا کُو دِدِلِیْنْ وَہٗ دَہٗ یَہٗ دِرَا نَہٗ. خُدِی ھَرْ زَانَا ۤو بَیْھَنْفِرَہٗ.

۱ دَفِی سُوْرَہٗ یِی دَہٗ اَفْ گَازِیَا چَاژَہٗ ژِ بُو بَیْخَمْبَرْ. اَفْ گَازِی دَرَبَارِی ھِنَکْ رُوْشَانْ دَہٗ یَہٗ کُو ھِنَکْ ژِ ۤوَانْ بَامَتِی رَہٗ ھَفْشِکُنْ ۤو ھِنْ ژِ ۤوَانْ خَاصِی بَیْخَمْبَرِنْ کُو خُدِی کَرَمَا خَوَہٗ پِی رَہٗ کِرِیَہ ۤو دَرَجَا ۤوِی پِی پِلِنْدْ کِرِیَہ. ھِنَکْ ژِ ۤوَانْ تَقْرِیْرَا رُوْشَا حَاژَرِنْ ۤو ھِنَکْ ژِ ۤوَانْ ژِی حُکْمِنْ ژِ پِیْزَرُوْژِی رَہٗ. ۤاَوِیْنْ کُو تَرَخَانِی بَچَنَایِی بَیْخَمْبَرِنْ، مِیْنَا رُوْجَانْدِنْ بَیْخَمْبَرْ یَزِیْدِی چَارْ زَنَانْ رَہٗ، رُوْجَانْدِنَا ۤوِی بُو یِی زِنَا کُو خَوَہٗ دِیَارِی بَکَہٗ ژِ بُو بَیْخَمْبَرْ. اَفْ ھَرْدُو خَصْلَتْ بَسْ خَنَاصِی بَیْخَمْبَرْ ھَہٗ نَہٗ.

۵۲. ۛ فَاَنْ (خَانِمِیْنْ تَه) یِیْ فَهْ اِیْدِیْ ۛنْ، ۛ تَه رَه نَه حَلَالِیْنْ و (نَه حَلَالَه) ۛوْ وَاَنْ بَهِنْ ۛنِیْنْ دَنْ بَگْهَرِیْنِیْ ۛیْ، چَنْدِیْ سِیْحِیْتِیَا وَاَنْ لِخَوْشَا تَه بَچَه ۛیْ. لِیْلِیْ قَرْوَاشِیْنْ ۛوْ دِیْنِیْ دَسْتِیْ تَه دَه نَه، اَوْ جَدَا نَه. ۛدِیْ لِسَرْ هَرْ تِشْتِیْ چَاْفِدِیْرَه.

۵۳. ۛلِیْ بَاوَرْمَنْدَاْن! نَچَنْ مَالَا یِیْخَمْبَرْ، لِیْلِیْ ۛ بُوْ خَوَارِنِکِیْ ۛوْ دَسْتُوْر ۛ وَه رَه یِیْ دَايَنْ اَوْ جَدَا یِه. (دَمَا ۛوْ ۛ بُوْ خَوَارِنِکِیْ هُوَنْ هَرَنْ مَالَا یِیْخَمْبَرْ ۛیْ) چَاْفِیْرِیَا یِیْخَمْبَرْ خَوَارِنِیْ نِکَنْ. لِیْلِیْ دَمَا ۛوْ هُوَنْ یِیْئَه فَخَوَنْدَنْ هَرَنْ مَالَا وِیْ و دَمَا ۛوْ وَه خَوَارِنْ خَوَارْ ۛیْ دِجَه دَه بَلَاْفْ بِیْنْ (و پِشْتِیْ خَوَارِنِیْ لِمَالَا یِیْخَمْبَرْ) ۛوَه نُوقِیْ صُحْبِیْیْ نِکَنْ. لَوْرَا اَفْ حَرَکَتَا وَه یِیْخَمْبَرْ دِیْشِیْنَه، فِیْجَه اَوْ شِرْمْ دَکَه (وَه ۛ مَالِیْ دَرْخَه). لِیْلِیْ ۛدِیْ ۛ گُوْتِنَا حَقِیْیْ شِرْمْ نَاکَه. دَمَا ۛوْ هُوَنْ تِشْتِکِیْ ۛ خَانِمِیْنْ یِیْخَمْبَرْ بَخَاوَزَنْ لِیْشْتْ پَرْدِیْکِیْ بَخَاوَزَنْ. اَفْ هَمْ ۛ بُوْ دِلِیْنْ وَه هَمْ ۛیْ ۛ بُوْ دِلِیْنْ وَاَنْ بَرَاْفَکَه پَاکُتِرَه. ۛ وَه رَه قَتْ نَه دُرِسْتَه ۛوْ هُوَنْ یِیْخَمْبَرِیْ ۛدِیْ یِیْشِیْنِیْنْ و نَه دُرِسْتَه ۛوْ پِشْتِیْ وِیْ خَانِمِیْنْ وِیْ ۛیْ مَهَرِ یِکَنْ. بِیْگَمَاَنْ اَفْ تَفْگَرَا وَه لِیْنْ ۛدِیْ (گَنْهَکِیْ) مَرْنَه.^۱

۵۴. اَگَرْ هُوَنْ تِشْتِکِیْ اَشْکَرَا بِکَنْ ۛاَنْ ۛیْ وِیْ فِشِیْرَنْ، فِیْجَه بَرَاَسْتِیْ ۛدِیْ بَهَرْ تِشْتِیْ رَاْنَا یِه.

۵۵. ۛ خَانِمِیْنْ یِیْخَمْبَرْ رَه ۛوْ گَنْهْ نِیْنَه ۛوْ بَاْفِیْنْ وَاَنْ، کُرِیْنْ وَاَنْ، بَرَاِیْیْنْ وَاَنْ، بَرَاِزِیْیْنْ وَاَنْ، خَوَارِزِیْیْنْ وَاَنْ ۛ ۛنِیْنْ بَاوَرْمَنْدْ و (جَارِیَه و ۛوْلَه) یِیْنْ دِیْنْ دَسْتِیْ وَاَنْ دَه (ۛوْ)

۱ اَفْ تَايْتْ چَاوَا ۛوْ دَصِیْحَا بُخَارِیْ دَه دَرَبَاسْ بُوْیَه ۛوْ ۛ اَنْسْ کُرِیْ مَالِکْ هَايْتَه رَاگَهَاَنْدَنْ دَدَرَبَارِیْ چَنْدْ کَسَاَنْ دَه نَاَزْلْ بُوْیَه ۛوْ ۛ بُوْ خَوَارِنِیْ هَايْتُوَنْ مَالَا یِیْخَمْبَرْ وَاَنْدِیْبُوَنْ. اَفْ تَايْتْ ۛ بُوْ مَوْمَنَاَنْ تُوْرِیْکِیْ دَايْتِیَه ۛوْ کَا چَاوَا بَاوَرْمَنْدْ لَهْمَبَرِیْ مَالَا یِیْخَمْبَرْ تَفْیِگَرَنْ و کَا چَاوَا بَاوَرْمَنْدْ لِیْشِیْرِیْ مَالِیْنْ هَفْ ۛیْ تَفْیِگَرَنْ. مَافِیْنْ ۛوْ کِیْسِیْ تَنَه ۛوْ بَسَرْدَاْنَا ۛوَه اَرِیْیَنْیْ بَدَه ۛوْ کِیْسِیْ. بَاوَرْمَنْدْ لَازِمَه بَرِسْتْ و رِیْزْ بَنْ، نَه یِیْشِرْمْ و یِیْفَهیْیْتْ بَنْ.

بِیْیَزَدَه وَانْ بِیْنِیْنِ). (گِلی خانِمِیْنِ پِیْخَمْبَرُ!) خَوَه ژِ حَرَامِیْنِ خُدِیْ بَپَارِیْزَنْ، یِیْگَاَنْ
خُدِیْ لِسَرُ هَرُ تَشْتِیْ حَازَرُ وَ نَاظِرَه.

۵۶. یِیْگَاَنْ خُدِیْ رَحْمِیْ لِیْیَخَمْبَرُ دِکَه، مَلَاکِیْتِیْنِ خُدِیْ ژِیْ بَخْشَانْدَا وَیْ دِخَوَازَنْ،
گِلیْ بَاوَرْمَنْدَاَنْ هُوَنْ ژِیْ رَه دَعَا بِکَنْ وَ بِتْکوزِیْ ژِیْ رَه بَرْدَسْتُ بِیْنِ.

۵۷. یِیْگَاَنْ اَوِیْنِ کُوْ خُدِیْ وَ رَسُوْلِیْ وَیْ بَیْیَشِیْنِ، خُدِیْ هَم لِدُنْیَایِیْ هَم ژِیْ لَآخَرْتِیْ
لَعَنْتْ لِوَاَنْ بَارَانْدِیَه وَ ژِ وَانْ رَه عَذَابِکِیْ رِسُوَاکَرُ تَاَمَادَه کِرِیَه.

۵۸. اَوِیْنِ کُوْ زِلَامِیْنِ بَاوَرْمَنْدُ وَ پِیْرِکِیْنِ بَاوَرْمَنْدُ دَرُ بَارِیْ سُوْجَکِیْ دَه کُوْ وَانْ نَکِرِیَه
بَیْیَشِیْنِ، فِیْجَه بَرَاَسْتِیْ وَانْ بَیْیَخْتِیْ وَ گُنْهَکِیْ أَشْکَرَا کِرِیَه.

۵۹. آیِ پِیْخَمْبَرُ! ژِ خَانِمِیْنِ خَوَه رَه، ژِ کِچِیْنِ خَوَه رَه وَ ژِ پِیْرِکِیْنِ بَاوَرْمَنْدَاَنْ رَه بَیْیَزَه:
(دَمَا کُوْ ژِ بُوْ پِیْدِیْکِیْ دَرْکُفَنْ دَرْفَه)، بِلَا بَدْنَا خَوَه بَپَرْدُوشِیْیَنْ خَوَه بِنَحْمِیْنِ. أَفْ
یَا هَرِیْ نِیْزِکَه کُوْ آوْ (ژِ دَاوِیْسَاَنْ) بَیْنَه نَاسِکِرَنْ، فِیْجَه دَا نَیْیَنَه اِیْشَانْدَنْ. یِیْگَاَنْ
خُدِیْ گُنْهَزِیْیَرُ وَ دِلُوْفِیْنَه.

۶۰. صَوْنَدُ بَه، اَگَرُ کُوْ مُنَافِقُ وَ اَوِیْنِ کُوْ دِ دِلِیْ وَانْ دَه نَخُوشِیَا (فَحُوشِیْ) هَبَه وَ اَوِیْنِ
کُوْ لِمَدِیْنِیْ خَبَرِیْنِ دَرُوْ بَلَاْفُ دِکَنْ، دَفْ ژِ فَاَنْ (بِرَافِیْنِ خَوَه) بَرَنْدَنْ اِمِیْ دَسْتُوَرَا تَه
لِوَاَنْ بَدَنْ (کُوْ تُوْ شَرِیْ وَانْ یِکِیْ وَ وَانْ ژِ مَدِیْنِیْ دَرِیْنِ). پِشْتَرَه لَوِیْ دَرِیْ لِجَمُ تَه
اَوِیْ بَسْ دَمْکَه هَنْدُکُ بَیْیَنْ بَمِیْنِ.

۶۱. لَعَنْتْ لِوَاَنْ هَاتِیَه بَارَانْدَنْ. اَوْ لِکُوْ دَرِیْ بَیْیَنَه بَدَسْتُخَسْتَنْ اَوِیْ بَیْیَنَه گِرِیْتَنْ وَ بَیْیَنَه کُشْتَنْ.

۶۲. دَرُ بَارِیْ وَانْیَنْ کُوْ بَرِیْ هَاتِنَه وَ چُوْنَه دَه عَادَتِیْ خُدِیْ آفَه وَ تُوْ یِیْ ژِ عَادَتِیْ خُدِیْ
رَه تَقَرُّ تُوْ گَهَرِیْنِیْ نَبِیْنِ.

۶۳. (يَا مُحَمَّدُ!) اِنْسَانٌ پَرَسَا قِيَامَتِي ۙ تَهْ دِكْنُ، كَا كَنَگِي يَه؟ بِيِيْرَه: زَانِيْنَا وَيِ بَسْ لَجْمُ خُدَيِ يَه. مَا تُوْ جِه دِرَانِي، دِهَه كُو قِيَامَتِ نَبِيْرِكْ بَه ژی.

۶۴. بِيْگَمَانْ خُدَيِ، لَعْنَتْ لِكَافِرَانْ بَارَانْدِيَه وَ ژی وَانْ رَه نَاگِرِكِي بِيِيْتِ ثَامَادَه كِرِيَه.

۶۵. اَوِيْ هَر وَ هَر دَوِيْ نَاگِرِي بِيِيْتِ دَه يَمِيْنِ، اَو دِي ژی بُوْ خَوَه نَه دُوْسْتِكِي نَه ژی نَارِيكَارَكِي بِيِيْنِ.

۶۶. رُوْژَا كُو رُوِيْنِ وَانْ دِ اِيْگَر دَه تِيْنَه وَرْگَرَانْدِنِ، دِي بِيِيْرِن: هِي وَاخْ لِمَه بَه! خَوَزِكَا مَه بِيْگُوْتِنَا خُدَيِ وَ بِيْگُوْتِنَا يِيْخَمْبَرِ كِرْبُوْيا!

۶۷. كَافِرْ دِيِيْرِن: خُدَايِيْ مَه! مَه بِيْگُوْتِنَا سَرْدَار وَ مَرِيْنِ خَوَه كِرْ وَانْ ژی اَم ژی رِي دَرْخُسْتِنِ.

۶۸. خُدَايِيْ مَه! دُو قَاتِي عَذَابِ بَدَه وَانْ وَ بِلَعْنَتَكَه مَرِن وَانْ لَعْنَتْ بَكَه.

۶۹. گَلِي يِيْنِ بَاوَرِي تَانِيْه! هُوْن ژی نَبِنْ وَكْ وَانِيْنْ كُو وَانْ مُوسَا اِيْشَانْدِيَه! فَيِجَه خُدَيِ مُوسَا ژی يَا كُو دُوْگُوْتِنِ پَاكْ وَ پَاقْزِ كِرْ. مُوسَا لَجْمُ خُدَيِ (يِيْخَمْبَرِكِي) بَصِيَانَتْ وَ رُوْمْتَدَارَه.

۷۰. گَلِي بَاوَرْمُندَانْ! خَوَه ژی (بِيَاْمَرِيَا) خُدَيِ بِيَاْرِيْزِنْ وَ گُوْتِنَا رَاسْتْ وَ دُرِسْتْ بِيِيْرِن.

۷۱. خُدَيِ دِيْ كَارْ وَ بَارِيْنْ وَه لَهْفِ بِيْنَه وَ لِكْنَهِيْنْ وَه بُوْرَه. چِه كَسِيْ بِيْگُوْتِنَا خُدَيِ وَ يِيْخَمْبَرِيْ وَيِ بَكَه، وَيِ سَرَكُفْتِنَكَه مَرِن بَدَسْتْ خُسْتِيْتَه.

۷۲. مَه اَمَانَتِيْ خَوَه لَاسِيَاْنَانْ، لِعَرْدِيْ وَ لِحِيَاْنْ دَرِپِيْشْ كِرْ، وَانْ خَوَه نَدَا بَرِ هِلْگَرْتِنَا وَيِ (سِيَاْرِيْ) وَ (ژِ بَرِپَرِسِيَا وَيِ) تَرِسِيَاْنْ، لِيْبِلِيْ اِنْسِيْنْ اَوِ هِلْگَرْت. (فَيِجَه اِنْسِيْنْ اَرْكَا خَوَه پِيْكْ نَنَانِيْ) بَرَاْسِيْ اَوِ سِتْمَكَارَه، نَرَانَه.

۷۳. (خُدَيِ اَفْ اَمَانَتْ دَا اِنْسِيْنِ) دَا كُو خُدَيِ زِلَامِيْنِ مُنَافِقْ وَ پِيْرَكِيْنِ مُنَافِقْ، زِلَامِيْنِ

مُشْرِكٌ وَ یَّرِکُنْ مُشْرِكٌ بَدَ عَذَابِیْ وَ دَا کُو خُدِیْ تُوَبِیَا زِلَامِیْنِ بَاوَرْمَنْدُ وَ یِرِکِیْنِ
بَاوَرْمَنْدُ قَبُولُ بَکَه. خُدِیْ هَرُ گَنْهَزِیِرَه، دِلُوْفَانَه.

۳۴. سُورَه یٰی سَبَّأُ

سُورَه یٰی (سَبَّأُ)، ۵۴ (پینجی و چار) نَایْتَه. لِمَکِیْ نَازِلُ بُوِیَه. سُورَه، نَافِیْ خَوَه زِ بَیْرُیَا سَبَبِیْ
گَرِیْتَه کُو آو دِ نَایْتَا ۱۵م دَه دَرَبَاسُ بُوِیَه وَ آو لَیْمَیْنِ نَافِیْ هَرِیْمَکِیْ یَه.

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمَنْ رَحِیْمَ

۱. حَمْدُ (پَسُنُ وَ سِپَاسِی) هَرُ زِ خُدِیْ رَه یَه. آوِیْ کُو حَقَّاسُ تَشْتِیْنِ لَعْرُدُ وَ نَاسِیَانَانُ
هَنَه هَرُ مِلَکِیْ وَی نَه وَ پَسِنْدَارِیَا نَآخَرَتِیْ هَرُ زِی رَه یَه وَ آو دِکَارُ وَ بَارِیْ خَوَه دَه
خُودِیْحِکْمَتَه، نَاگَا هَدَارَه.

۲. آو دِرَازَنَه یَا کُو دِکَفَه عَرْدِیْ وَ یَا کُو زِ عَرْدِیْ دَرْدِکَفَه، یَا کُو زِ نَاسَمِیْنِ دَاکَفَه وَ یَا
کُو هِلْدِکَشَه نَاسَمِیْنِ. آوَه یِیْ دِلُوْفَانُ، اِیْ گَنْهَزِیِرُ.

۳. آوِیْنِ کُو کَافِرُ بُوْنَه، گُوتِنِ: قِیَامَتُ بَسَرُ مَه دَه نَایِی. بَیْرَه: بَلِیْ! بَخْدَایِیْ مِنْ آوِیْ
کُو زَانَاِیِیْ یَا نَپِنْدَه صُؤْنَدَه؛ مَسُوگَرُ قِیَامَتُ هَرُ دِیْ بَسَرُ وَه دَه یِی. لَعْرُدُ وَ نَاسِیَانَانُ
بِقَاسِیْ گَرَانِیَا زَرِیْکِیْ زِی تَشْتِکُ زِ بَرِ وَی وَنْدَا نَابَه. یَا کُو زِ زَرَه یِیْ بَچُوکَتِرُ وَ یَا
کُو زِیْ مَرِتَرُ زِیْ هَرُ آو دِکَتِیْبَکَه أَشْکَرَا دَه نَه (کُو آو لَوْحُ الْمُحْفُوظَه).

۴. (زِ بُو کُو خُدِیْ آوِیْنِ کُو بَاوَرِیْ نَایْنَه وَ کَارِیْنِ قَنْجُ کِرَنَه وَانِ پَادَاشُ بَکَه. هَا زِ بُو
وَانِ لَیْبُورِیْنِ وَ رَزَقِکِیْ خَوْشُ هِیَه.

۵. آوِیْنِ کُو دَرُ بَارِیْ (بُوجُکِرِنَا حُکْمِی) نَایْتِیْنِ مَه دَه پِیْکُولِیْیِ دِکِنِ، (گُمانُ دِکِنِ) کُو
آوِیْ خُدِیْ نَآچَارُ بَهِیْلُنِ. هَا زِ بُو وَانِ زِیْ عَذَابِکِیْ آرْزَنُگُ وَ غَمْنَاکُ هِیَه.

۶. (يَا مُحَمَّدُ!) اَوَيْنُ كُو عَلَمُ و زَانِيْنُ رِ بُوْ وَاَنْ هَاتِيَهٗ دَايْنُ، اَوْ بَاشْ دِرَازْنِ كُو اَفْ قُرْآنُ رِ جَمْ خُدَايِي تَهٗ هَاتِيَهٗ هِنَارْتِيْنِ، اَوْ حَقْ و رَاسْتَهٗ. اَوْ بَرِي (مَرْوَفَانْ) دِيْدَهٗ رِيَا وِي خُدَايِي دَسْتِهَلَاتْ، يِي هِيْزَايِي پَسِنْدَايِيْنِي.

۷. اَوَيْنُ كُو كَافِرْ بُوْنَهٗ رِ هَفْ رَهٗ وِهَا گُوْتِيْنِ: مَا اَمْ زَلَامِكِي وَسَا نِيْشَانِي وَهٖ بِيْدُنْ (قَصْدَا وَاَنْ پِيْخَمْبِرَهٗ) كُو اَوْ رِ وَهٖ رَهٗ بِيْزَهٗ؛ دَمَا كُو هُوْنُ رِ هَفْ پارْچَهٗ پارْچَهٗ بُوْنُ و رِ هَفْ پَلِشِيْنِ، بَرَاْسْتِي هُوْنِي (پِشْتِي مَرِيْنِي) دِيْسَا رِ نُوْفَهٗ رَايْنِ و سَاغْ بِيْنِ؟!

۸. (وَاَنْ رِ هَفْ رَهٗ گُوْتِ): مَا گَلُو لِسَرِ نَافِي خُدِي بَدَرْوَاَنْ بِيْخَتِي دِيْكَهٗ يَانِ رِي يِي رَهٗ دِيْنِيْتِي هِيَهٗ؟ نَخِيْرْ، بَلِكِي اَوَيْنُ كُو بَنَآخَرْتِي بَاوَرِي نَايِيْنِ دِنَآفْ عَذَابْ و رِيْشَاشِيْكَهٗ دُوْرُ دَهٗ نَهٗ.

۹. اَرِيْ مَا اَوْ كَافِرْ لِعَرْدُ و نَاسِيَاْنِيْنِ كُو لِيْشِي و پَاشِيَا وَآنَهٗ، نَامِيْزِيْنِ؟ اَكْرَ اَمْ بَشِيْنِ اَمِيْ وَاَنْ دِ عَرْدِي دَهٗ بِيْنِ خَوَارِي، يَانِ رِي اَمِيْ رِ نَاسَمِيْنِ پارْچِيْنِ اِيْگَرِ بَسَرُ وَاَنْ دَهٗ بَرْدِي. بِيْگَاَنْ دِيْفِي دَهٗ رِ بُوْ هَرِ عَقْدِي كُو (لِخُدَايِي خَوَهٗ) فِكْرَهٗ، عِبْرَتَكْ هِيَهٗ.

۱۰. صُوْنْدُ بَهٗ مَهٗ رِ جَمْ خَوَهٗ قَنْجِيْكَ دَا دَاوُدُ و مَهٗ گُوْتِ: گَلِيْ حِيَا و گَلِيْ طَيْرَانْ، هُوْنُ رِي دِيْگَلُ وِي تَسِيْحَانْ يِدُنْ و مَهٗ رِي رَهٗ هَسِنُ رِي نَرِمُ كِرْ.

۱۱. (مَهٗ رِ مَالْبَآتَا دَاوُدُ رَهٗ گُوْتِ): زَرِيْخِيْنِ فِرَهٗ چِيْكَنْ، فَسَلَا وَاَنْ بَاَنْدَازُ بِيْكَنْ و كَارِيْنِ هِيْزَا بِيْكَنْ، بِيْگَاَنْ اَزْ لِسَرِ يَا كُو هُوْنُ دِيْكَنْ بِيْئَرِمُ.

۱۲. مَهٗ رِ سُلَيْمَانُ رَهٗ بَا مِسْحُرْ كِرْبُو كُو دَانِي سِيْپِيْدِي قُوْنَاخَا مَهْكِ وِي بِيَهٗ و دَانِي اِيْقَارِي رِي كُو قُوْنَاخَا مَهْكِ وِي بِيْنِي، مَهٗ كَانِيَا پَاخَرِ رِي رَهٗ هَرِكَانْدُ و رِ جِنَانُ رِي يِيْنُ كُو لَبَرُ دَسْتِي وِي رِيْئَجَبَرِي دِيْكَرُنْ، هَبُوْنُ. رِ وَاَنْ كِي رِ فَرْمَآنَا مَهٗ دَرُكَتَايَا فَيِجَهٗ مَهٗ دِيْ نَاَزَارَا نَاْگِرِي سِنْجِرِي يِي بَدَا تَعْمِكِرُنْ.

۱۳. وَاَنْ رِ سُلَيْمَانُ رَهٗ تَشْتَا بَخُوَهْسَتَا رِ كَلْهَانْ، پِيْكَرَانْ، جَفْنِيْنِ مِيْنَا حَوْطَانْ و دِيْزِيْنِ

(دَعَرْدِی دَه) بَجْهَکَرِی چِنْدِکِرَن. (مَه ژِ وَان رَه گُوت): گِلِی مَالَبَاتَا دَاوُد! خُدایِی
خَوَه بِشِکِرِیَن، تَقَر ژِ بَنْدِیَن مَن (یِیَن) شُکَرْدَار کِیَمَن!

۱۴. اِیْدِی دَمَا ژِ بُو سَلِیَان مَه مِرِن حَق کِر، بَس کُرْمِکِی کُو گُوپَالِی وَی دِخَوَار مِرِنَا
وَی رَافایِی وَان کِر. فِیجَه دَمَا کُو آو کُمِشِی سَر آرْدِی، ژِ جِنَان رَه دِیَار بُو کُو آگَر
بَنَبِنْدِی بَرَنَانِیو نَا، هُو قَاسِی دِ وِی کَفْتَلَفْتَا رِسَوَاکَر دَه نَدِمَان.^۱

۱۵. صَوْنَد بَه، دِجَه وَ وَاړِی گِلِی سَبَبِی دَه نِیْشَانکَه مَزِن هَبُو، لِرِخِی رَاسَتِی دُو بَاخِجَه
وَ لِرِخِی چِپِی دُو بَاخِجَه هَبُون. (ژِ وَان رَه هَات گُوتن): ژِ رَزَقِی خُدایِی خَوَه بَخُون
وَ شُکَرِی وَی یکن. ژِ بُو وَه جِهَکِی نَعْمَتَخَوَش وَ خُدایِکِی غُفُور هَبِه.

۱۶. لِبِلِی وَان بَرِی خَوَه (ژِ خُدِی وَ سِپَاسِیَا نَعْمَتِی وَی) فِکَرَانْدِن. ژِ بُو فِی (نَانکُورِیَا
وَان) مَه ژِ شَایِکَه دِرْوَار بَسَر وَان دَه تَانِی. مَه هَر دُو بَاخِجِیَن وَان بَد بَاخِجِیَن
دِن گَهَرَانْدِن کُو خَوِی خَوَارِنِیَن تَحِل وَ هِن دَارگَر (کَفِیْرِی) وَ تِشْتِکِی هِنْدِک ژِی
ژِ دَار کُنِیْرِی بُون.

۱۷. آف، بَسَدَمَا کُو زِیْدَه اِنکَارِی کِرِن مَه آو وِسا دَانَه جَزَادَان وَ ژِ بِلِی یِی مَانْدَلکَر آم
تُو کِسی جَزَا نَاکِن.

۱۸. مَه دِنَافِبرَا وَان دَه وَ وَان گُنْدِیَن کُو مَه بَرکَت خِسْتِیو یِی، کَلک گُنْدِیَن ژِ دَرَفِی وَان
تَانِیَن هُو لِی وَ مَه دِنَافِبرَا وَان دَه جِنْد قُونَاخ دَنَانِیَن، (مَه ژِ وَان رَه گُوت): دَه بَشَف
وَ رُوژ هُون چَاوَا دِخَوَارِن ژِ خَوَه رَه بَتُو لِی بَگَرِن.

۱۹. دِیِی فِی دَه وَان گُوت: خُدایِی مَه! نَافِبرَا وَان بَاژَارَان یِیَن کُو آم بَرِیوَنگی دِجِن،

۱ خُدِی یِی نَایَتِی دَرَسِکِی دِدَه مَرُوفَان. ژِ وَان رَه دِیَار دِکَه کُو جَن بَغِیْبِی نَزَانِن. آگَر بَرَانِیَانَا پَشْتِی وَفَاتَا
سَلِیَان یِیخَمَبَر رَمَانِکِی دِرِیژ وَان خِزْمَت نَدِکِر. دِ دَمَا مَه یَا اِیرو دَه کَلک مَرُوف ژِ بُو هِن دَاخَوَارِیَن
خَوَه دِجِن جَم هِن کِسْتِن کُو قَاشُو بِجَتَان رَه هَفَالِن دَا کُو دَاخَوَارِیَن وَان بِنِن جِه. آف چُونَا جَم فَاَن
گَنهه وَ باوَر کِرِنَا ژِ وَان گَنهَرَه.

رُ هَفْ دُوْر بَكِه. وَاَنْ (بَسَبَّتْ بِيْشْكُرِيْ وَ كُفَّرَا خَوْه) لِيْخَوْه ظَلِيْم كِرْن. فَيَجَه مَه اَوْ
كِرْن مِثْوَلِي (يَا سَر زَمَانِيْ خَلِكِي) وَ مَه اَوْ رُ هَفْ بَلَاوَلَا كِرْن. بِيْگَاَنْ دِئِي دَه رُ بُو
هَر كِسِي صَبْر كِيْش وَ شِكِرْدَار رَه بَلْگَه وَ نِيْشَان هَنَه.

۲۰. صُوْنْد بَه، شَيْطَان تَخْمِيْنَا خَوْه يَا دِحْقِيْ وَاَنْ (كَافِرَاَنْ) دَه بِيْجَه ثَانِي، فَيَجَه رُ بَلِي
بِرَكِه باوَرْمَنْد يِي فَه، تَفَكِي وَاَنْ دَاْنَه يِي وَي.

۲۱. حَال آفَه كُوْتُو بِيْكَارِيْكَه شَيْطِيْن لِسَر وَاَنْ تَتَه بُو، بَس (مَه آف كِيْس دَايِي) دَا كُو
اَمْ يِيْن كُو باوَرِي بَنَّاخَرِيْ تِيْن رُ يِيْن كُوَاوَرِي بِيْشِكْن، نَاس بَكْن. بِيْگَاَنْ خُدَايِي
تَه لِسَر هَر تَشْتِي پارِيْز كَاَرَه.

۲۲. بِيْيَزَه: يِيْن كُو دِشُوْنَا خُدِيْ دَه وَه اَوْ اَلِهِيْن رَاسْتِيْن حَزْر دِيْكَرْن، گَاَزِيْ وَاَنْ يَكْن (بَلَا
دِهَوَارَا وَه يِيْن). اَوْ لِعَرْد وَ نَاسِيَاْنَاَنْ بَقَاسِيْ گِرَانيَا زَرِيْكَِيْ رُ يِيْ نَه خُوْدِيْ تَشْتِيْ
نَه. دِنَافْ وَاَنْ دَه رُ خُدِيْ رَه تُو هَفْكَارُ تِيْن وَ رُ نَافْ وَاَنْ رُ يِيْ رَه تُو پِشْتَكْ وَ نَارِيْكَارُ
رُ يِيْن.

۲۳. شَفَاعَت رُ يِيْ لِيْجَمْ خُدِيْ فَيْدَه نَادَه رُ بَلِي يِيْ كُو خُدِيْ دَسْتُوْر دَاَبَه يِيْ فَه. پِشْتِي
كُو تَرُس رُ دِلِيْن وَاَنْ چُو؛ (رُ فَرِيْشْتِيَاَنْ رَه) دِيْبِيْرُن: خُدَايِي وَه چِه كُوْت؟ (فَرِيْشْتَه)
دِيْبِيْرُن: رَاسْتِيْ كُوْت. هَر اَوَه يِيْ بِلَنْد، يِيْ مَزْن.

۲۴. بِيْيَزَه: مَّا كِيَه يِيْ كُو رُ عَرْد وَ نَاسِيَاْنَاَنْ رِزْق دِيْ دَه وَه؟ بِيْيَزَه: خُدِيْ يَه! نَاخَوْه اَمْ نَاَنْ
رُ يِيْ هُوْن، يَك رُ مَه يَان لِسَر رِيَا رَاسْتَه يَان رُ يِيْ دِنَافَا رِيْشَاشِيْكَه أَشْكِرَا دَه يَه.

۲۵. بِيْيَزَه: هُوْن رُ گَنَهِيْن كُو مَه كِرْن نَايِيْن پَرَسِيَاْر كِرْن وَ اَمْ رُ يِيْ رِيَا هُوْن دِيْكَر نَايِيْن
پَرَسِيَاْر كِرْن.^۱

۱ خُدِيْ تَعَالِيْ دِ فَيْ نَايِيْ دَه لِيْجَمْبَرِيْ خَوْه فَرْمَاَنْ دَكِه كُو كَافِرَاَنْ رَه بِيْيَزَه: تُو كَس رُ كَارِيْ تُو كِسِي
نَه مَسْوُولَه. بَلْكَيْ هَر كَس بَعْمَلِيْ خَوْه تِيْ جَزَا كِرْن وَ يِيْن دِيْ رُ يِيْ بِيْريْ نَه. خُدِيْ آف رُوش دِ مَوَارِنَه
دِيْ دَه وَهَا بِيَاَنْ كِرِيَه. رُ سُوْرَه يِيْ يُوْنُس نَايِيْ ۴۱ «اَكْر وَاَنْ باوَرِيْ بَتَه نَنَانِي، بِيْيَزَه: كَارِيْ مِيْن رُ مِيْن

۲۶. بَيِّرْهُ: خُدَايِي مَه دِي (رُوزَا قِيَامَتِي) مَه وَه لَهْف بَجِيفِنَه، پِشْتَرَه دِي دِنَاقْبَرَا مَه دَه بَعْدَالْتِي حُكْم بَكِه. هَر آوَه يِي فَتَّاح يِي عَلِيم^۱.

۲۷. بَيِّرْهُ: دَه كَا آو (پُوت) يِن كُو دِعْبَادَتِي دَه وَه آوَر خُدِي رَه كِرْنَه هَفِشَك نِشَانِي مِّن بَدَن؟ نَحِير، نَه وَكِي وَه حِزِر دِكِر! بَلَكِي خُدِي يَه يِي دَسِهَلَات، يِي خَوِيحَكْمَت.

۲۸. (رَسُولِي مِّن!) مَه تُوَر تَفَكِّي اِنْسَانَان رَه بَس مَزْكِتَبَر وَهْشِيَارَكُر شَانْدِيَه، لِيْبَلِي پَرِيْن مَرُوفَان (بِشِي) نِرَانِن.

۲۹. كَافِر دِبيژن: اَكْر هُون رَاسْت دِبيژن، آو عَدَايِي تَه پِيَان يِي دَايَه كَا كَنَكِي تِي جَه؟

۳۰. بَيِّرْهُ: خُدِي زِي بُو عَدَاب رُوزَك دَانِي. هُون نَه سَاعَتِكِي زِي لَپَاش دِمِين نَه زِي سَاعَتِكِي هُون دِدِن پِيَشِيَا وَي.

۳۱. آوِيْن كُو كَافِر بُونَه، گُوتِن: اَم نَه زِي فَي قُرْآنِي بَاوَر دِكِن وَ نَه زِي زِي كِيْتِيْن بَرِيَا وَي. اَكْر تَه آو كَافِرِيْن ظَالِم لِبَر دَسْتِي خُدَايِي خَوَه رَاوَسْتَايِي بَدِيْتَا كُو چَاوَا آو لَهْف گُوتَان قَدِگَرِيْن؛ آوِيْن كُو (لِدُنْيَايِي) قَلَس بُون، زِي وَايِن كُو خَوَه مَرِن دِدِيرَان رَه دِبيژن: اَكْر نَه زِي وَه بُوِيَا تَقَر آَمِي بَاوَرْمُنْد بُونَا.

رَه يَه، كَارِي وَه زِي زِي وَه رَه يَه. هُون زِي يَا كُو آو دِكَم بِيَرِي نَه، آوَرِي زِي يَا كُو هُون دِكِن بِيَرِي مَه» وَ زِي سُورَه يِي بَقَرَه نَايْتَا ۱۳۴ ي «يَا كُو وَان بَدَسْت خُسْتِيَه زِي وَان رَه يَه وَ يَا كُو وَه بَدَسْت خُسْتِيَه زِي وَه رَه يَه. هُون زِي يَا كُو وَان كَرِيَه نَه بَرِيْرِيَارِن» وَ يَا كُو خُدِي پِيَحْمَبَرِي خُدِي هُوْد گُوتِيَا: «..هُوْد، (زِي وَان رَه) گُوت: آوَر خُدِي دِكَم شَاهِد وَ هُون زِي شَاهِد بِن كُو بَرَاَسْتِي آوَرِي وَ وَايِن كُو هُون (زِي خُدِي رَه) دِكِن هَفِشَك، دُور وَ بِيَرِي مَه..» فَي وَاطِيْن تَكُر دِكِه.

۱ الفَتَّاح: آوِي كُو دَرِيْن خَزِيْنِيَا مَلِكِي خَوَه، دَرِيْن خَزِيْنِيَا دِلُوفَانِي وَ رِزْقِي خَوَه، تَشْتَا زِي بِيْشِي، لِكُورِي حِكْمَت وَ زَانِيْنَا خَوَه زِي كَسِي آو بَخَوَايِي رَه فَدِكِه.

الْعَلِيم: آوِي كُو زَانِيْنَا وَي دُور لَهَر بَرِجَاف وَ فَشَارِيَان، رَاوَر وَ اَشْكَرِيَان، عَالِمَا زُورِيْن وَ زِيرِيْن، دَمَا بُورِي، دَمَا تِيْدِي وَ دَمَا وَرِي گَرِيْتِيَه وَ تَشَك لِبَر وَي فَشَارِي وَ نَهَان نَامِيْتِه.

۳۲. اَوَيْنَ كُو (لِدُنْيَايِ) خَوَهٗ مَزَن دِدِيرَان ژ يِيَن قَلَس رَه دِيِيژَن: پِشْتِي هِيَدَنَايْت ژ وَه رَه هَات، مَا مَه هُون ژِي فَاكْرَانْدَن؟ نَا، بَلَكِي هُون بِخَوَهٗ گَنَهْكَار بُون.

۳۳. اَوَيْنَ كُو قَلَس بُون، ژ يِيَن خَوْمَزِنْدِيژ رَه وَهَا دِيِيژَن: نَا! بِشَف وَ رُوژ كَارِيَن وَه حِيَلَهٗ وَ قَنْد بُو. هَر تَم وَه قَرْمَان لِمَه دِكْر دَا كُو اَم خُدِي اِنْكَار بَكَن وَ اَم ژِي رَه هَفْشِيكَان چِيَكَن. اِيْدِي پِيَرُو وَ بِيَشِرُو پِشْتِي كُو عَذَاب دِيِيَن، ژ كَرْبَا شَوْتِي پُوَشَان دِيَن. اَم ژِي دِي زَنْجِيَرَان بِخَن سَتُوِيِيَن وَ اَنِيَن كُو كَاْفِر بُونَه، اَو ژ جَزَايِي يَا كُو كَرِنَه پِي فَه نَايِيَنه جَزَا كِرَن.

۳۴. چِه وَلا تَكِي كُو مَه پِيَخْمَبَرَك شَانْدِي، هَر مَالْدَار وَ سَرَكَارِيَن وَي دُكُوْتَن: اَم بَاْمَرُو قَرْمَانِيَن كُو هُون پِي هَاتِنه شَانْدِن بَاوَرِي نَايِيَن.

۳۵. هَم دُكُوْتَن: اَم ژ تَالِيِي مَال وَ زَارُوْكَان فَه (ژ وَه) پِيَهْتِرَن وَ اَم نَه اَوِن كُو بِيَنه عَذَابْدَان.

۳۶. بِيِيَزَه: خُدَايِي مِن، كِي بَقِي رَزَقِي وَي فِرَه دِكَه وَ (كِي ژِي بَقِي رَزَقِي وَي) تَنگ دِكَه، لِيَلِي پَرِيَن مَرُوْشَان (بَقِي) نَزَان.

۳۷. نَه مَالِيَن وَه نَه ژِي زَارُوْكِين وَه، وَه نِيَزِيَكِي بَال مَه فَه نَاكِن. لِيَلِي اَوَيْن كُو وَان بَاوَرِي تَانِي وَ كَارِيَن قَنْج كَرِنَه، اَو جَدَا نَه. فَيَجَه هَا اَو، بَسَدَمَا يَا كُو كِرَن، ژ بُو وَان قَات بَقَات پَادَاش هِيَه. اَوْدُكُوْشَكِيَن بِلَنْد دَه دِ نَاف (رَحْتِي وَ) اَوْلَهِيِي دَه نَه.

۳۸. اَوَيْن كُو دَر بَارِي تَايِيَن مَه دَه پِيَكُوْلِيِي دِكَن (ژ وَان وَه يَه كُوَاوِي) زُوْرَا مَه بِيَن، هَا اَو دِي رُوْبَرُوِيِي عَذَاب يِيَنه هِشْتَن.

۳۹. بِيِيَزَه: بِيَكْغَان خُدَايِي مِن ژ عَقْدِيَن خَوَهٗ كِي بَقِي رَزَقِي وَي فِرَه دِكَه وَ (كِي ژِي بَقِي رَزَقِي وَي) تَنگ دِكَه. فَيَجَه هُون (ژ بُو خُدِي) چِه خَرْج بَكَن، خُدِي دِي خَلْفَا وَي فَاكْرِنَه وَ هَر خُدِي يَه چِيَتِرِيَنِي رَزَقْدَارَان.

۴۰. وِی رُؤْرَا کُو خُدِی تَفْکِی مُشْرِکَانَ لَهْفَ کُوم دِکِه، پَاشِی ژ فَرِیشتیان رَه دِبیژَه؛ مَا
اَف بُونِ یِیْن کُو ژ وَه رَه عِبَادَت دِکِرْن؟

۴۱. فَرِیشتَه دِی بَیژَن: تُو پَاک و بِلَنَدِی، دُوسْت و پِشْتَنَانِی مَه بَس تُو یِی؛ نَه اَوْن. (وَآن
پَرَسْتِنَا مَه نَدِکِرْ)، بَلْکِی پَرَسْتِنَا جِنَان دِکِرْن. پَرِیْن وَآن جِجَنَان بَاوَرِی نَانِیُون.

۴۲. فِیجَه اِیْرُو هُون نِکَارُن تُو فِیْدِی و تُو خَسَارِی بَگِهِنِن هَف. اَمِی ژ وَآنِیْن کُو ظَلِم
کِرَنه رَه بَیژَن: دَه هَایِدِی عَذَابِی وِی نَاگِرِی کُو وَه اَو اِنْکَار دِکِرْ بَیژَن!

۴۳. دَمَا کُو نَایِتِیْن مَه یِیْن رُونْکَار ژ وَآن رَه دِهَاتِن خَوْنَدِن، دِگُوتِن: اَف بَس شَخْصَکَه
کُو دِخَاوَزَه وَه ژ پَرَسْتِنَا وَآن (پُوتَان) فِکَرِیْنه، اَوِیْن کُو بَاَف و کَالِیْن وَه عِبَادَتِی وَآن
دِکِرْن. دِگُوتِن: اَف (قُرْآن) زِی بَس دَرَوْکَه کُو وِی ژ جَم خَوه چِیْکِرِیَه. دَمَا کُو حَق
(قُرْآن) ژ وَآن رَه هَات، اَوِیْن کَافِر بُونَه گُوتِن: اَف بَس سِیْرَکَه اَشْکَرَا یَه.

۴۴. (یا مُحَمَّد!) مَه تُو کِتِیْب نَدَانَه وَآن کُو اَو وِی بَخُوِیْن و مَه بَرِیَا تَه ژ وَآن رَه تُو
پِیْخَمْبَرِی زِی نَشَانْدَنه.

۴۵. اَمْتِیْن بَرِیَا وَآن زِی بَاوَرِی پِیْخَمْبَرِیْن خَوه نَتَانِیْن. اَف (مُشْرِکِیْن مَکِی) نَاگِهَنه
دِهَیْکَا یَا کُو مَه (هَیْز و تَمَن) دَا یَه وَآن. فِیجَه وَآن پِیْخَمْبَرِیْن مِّن بَاوَرِی نَتَانِیْن (و
مِن اَو بَرِن هَلَاکِی)، دَفِیجَه جَزَادَانَا مِّن چَاوَا بُو؟

۴۶. بَیژَه: اَز بَس یِک شِیْرَتِکِی لَوَه دِکِم؛ ژ بُو خَاطِرِی خُدِی دِدُو دِدُو و یِکُو یِکُو
(بِیْمِیْرِیْکِی نَاَزَاد) حَقِیی طَلَب بِکِن، پَاشِی بَاش بَفِکِرِن، (هُونِی بَیْیْن کُو) لِدُوْر
هَقَالِی وَه (مَقْصَد پِی پِیْخَمْبَرَه) تُو دِیْنِیْتِی تَنه یَه. اَو هَر پِیْخَمْبَرَکَه، بَهَاتِنَا عَذَابِکِی
دِزُوَار و عَمْنَاک وَه هِشْبَار دِکِه.

۴۷. بَیژَه: مِّن (لِسَر تَبْلِیْغَا اِسْلَامِی) تُو حَقْک ژ وَه نَخُوسْتِیَه؛ فِیجَه مَالِی وَه یِی وَه یَه.
پَادَاشَا مِّن هَر لُخْدِی یَه و اَو لِسَر هَر تِشْتِی شَاهِدَه.

۴۸. بِيْزَه: بَرَاْسْتِي خُدايِي مِنْ، حَقِيْقِي دَاْفِيْزَه سَر دِلِي پِيْخَمْبَرِيْن خَوَه وَ خُدِي بَغِيْبِي تَقَرُّ نَاْگَاْهْدَاْرَه.

۴۹. بِيْزَه: حَقْ هَاْت وَ اِيْدِي باطِل تِسْتَكِي دَرْنَاخَه هُوْلِي وَ اَو بُتُو اَوَايَان فَنَاْگَرَه.

۵۰. بِيْزَه: اَكْر اَزْ ر حَقِيْقِي شَاش بِيْم، بَرَاْسْتِي اَزِي لِهَمْبَرِي خَوَه شَاش بِيْم، اَكْر اَزْ رِيَا رَاْسْت بِيْيِيْم، اَفْ رِي بَخِيْرَا فَي (قُرْآنِي) يَه كُو خُدايِي مِنْ پِيَاْمَا وَي دَايَه مِنْ. بِيْگَاْن خُدِي بِيْهِيْزَه، نِيْزِيْكَه.

۵۱. خَوَزِي تَه بِيْدِيْتَا دَمَا طِرْسِيَاوْ گِرْتِيْن، فَيْجَه تُو جِيْهِي رَفِي رِ وَ اَنْ رَه تَنَه يَه وَ اَو رِ جِيْهِي نِيْزِيْكَ فَه هَاْتَنَه گِرْتِيْن.

۵۲. (پِشْتِي عَدَايِي خَوَه دِيْتِي) گُوْتِي: مَه باوَرِي پِي تَانِي. اَرِي مَا اَوِي لِيْجِيْهِي دُوْر وَي چَاوَا اِيَاْنِي بَدَسْت بِيْخِيْن.

۵۳. حَالْ اَفَه كُو اَو بَرِي كَاْفِر بُوْبُوْن وَ رِ جِيْهِيْهِي دُوْر فَه دَر حَقِيْ غِيْبِي دَه تَخْمِيْن دِكِرِيْن.

۵۴. اِيْدِي نَاْفِرِك دِنَاْفِرَا وَ اَنْ وَ يَا كُو دِلِي وَ اَنْ دِيْجِيْي دَه هَاْتِيَه دَنَانِيْن، چَاوَا كُو بَرِي بِيْيِيْن مِيْيَا وَ اَنْ رِي هَاْتُو كِرِيْن. بَرَاْسْتِي اَو دِ نَاْفَا شِكْ وَ گُْمَانِي دَه بُوْن.

سُوْرَه یٰی (فَاطِرٌ)، ۴۵ (چَلْ وَ پِنْتِيْج) تَايْتَه. لِمَكْنِي نَاْزِلْ بُوِيَه. نَاْفِي سُوْرَه رِ تَايْتَا ۱۱ اَمْ تِي كُو كَلِيْمَا فَاطِر تِي دَه دَرْبَاس بُوِيَه وَ اَو بِيْمَعْنِيَا نَاْفِرِيْرَه يِي كُو بِي نُمُوْنَه تِسْت اِيْجَاد كِرِيْنَه.

بِنَاْفِي خُدايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. حَمْد (پَسَن وَ سِيْپَاسِي) رِ بُو خُدِي يَه كُو اَو چِيْكَرِي عَرْد وَ تَاْسِيَا نَاْنَه، فِرِيْشْتِيِيْن

خَدَائِبَارُ؛ دُو بَارُ، سِي بَارُ و چَارُ بَارُ کِرَنهٗ قَاصِدُ. خُدِي، يَآ بِيْیَ زِيْدَهٗ دِخْلِقِيْنَهٗ.
بِيْگَمَآ خُدِي لِسَر هَرُ تَشْتِي قَادِرَهٗ.

۲. چِه تَشْتِي خُدِي ژ دِلُو فَا نِيَا خَوَهٗ بَدَهٗ مَرُو فَا ن، فَيَجَهٗ تُو کَسِي کُو وي ژ وَا ن بِيْگَرَهٗ تَنَهٗ.
يَا کُو خُدِي وي بِيْگَرَهٗ، فَيَجَهٗ بَشْتِي وي کَس نِکَا رَهٗ وي ژ وَا ن رَهٗ بَرْدَهٗ. هَرُ اَوَهٗ يِي
دِکَا رُ و بَا رِي خَوَهٗ دَهٗ دَسْتَهْلَا ت، خَوِي حِکْمَت.

۳. گَلِي مَرُو فَا ن! قَنَجِيَا کُو خُدِي لَوَهٗ کَرِيَهٗ بِيْنِن بِيْرَا خَوَهٗ. اَرِي مَا ژ بِلِي خُدِي خَالَقِي
دِن هِيَهٗ کُو ژ عَرْدُ و تَاسْمِيْن رَزَقِي وَهٗ بَدَهٗ؟ ژ بِلِي خُدِي تُو مَعْبُو دِي بَرَا سْتِي نِيْنَهٗ.
فَيَجَهٗ چَا وَا هُو ن بَرِي خَوَهٗ ژِي فِدِگَرِيْن؟

۴. (يَا مَحْمَدُ!) اَگَر اُو يْتَهٗ بَا وَرِي تَا يِيْنِن، فَيَجَهٗ بَرَا سْتِي بَرِيَا تَهٗ ژِي گَلْک پِيْخَمْبَرُ بَا وَرِي
بُوَا ن نَهَاتِيُو تَا يِيْن و هَمُو کَا رُ و بَا رُ هَرُ بِيَا ل خُدِي قَهٗ دِي بِيْنَهٗ فِکْرَا نِدُن.

۵. گَلِي مَرُو فَا ن! يِيْگَمَآ پِيْمَا نَا خُدِي حَقَهٗ. فَيَجَهٗ زَنَهَارُ بَلَا ژِيَا نَا جِيَهَانِي وَهٗ نَخَا يِنَهٗ و
بَلَا شَيْطَانِي خَا يِنُو کُ ژِي ب (عَفُو کَرْنَا) خُدِي وَهٗ نَخَا يِنَهٗ!

۶. يِيْگَمَآ شَيْطَانُ ژ وَهٗ رَهٗ نِيَا رَهٗ. نَاخَوَهٗ هُو ن ژِي، وي ژ خَوَهٗ رَهٗ نِيَا رُ قَبُوْلُ بَکِن (وَلْدُو فُ
نَچِن). اُو بَس گَا زِي هَفَا لَبَنْدِيْن خَوَهٗ دِکَهٗ دَا کُو اُو بِيْن ژ خَلْکِيْن تَا گَرِي بِيْيْتُ.

۷. اُو يْن کُو کَا فَرُ بُوْنَهٗ، ژ وَا ن رَهٗ عَدَا بَکِي دَرُوَا رُ هِيَهٗ، اُو يْن کُو بَا وَرِي تَا يِيْن و کَا رِيْن
قَنَجُ کِرَنَهٗ، ژ بُو وَا ن لِيْبُو رِيْن و خَلَا تَکَهٗ مَزَن هِيَهٗ.

۸. اَرِي مَا اُو کَسِي کُو کَا رِي وي يِي پِيْس ژِي رَهٗ وَهٗ خَمِلَا نِدُن؛ فَيَجَهٗ اُو ژِي وي
کَا رِي قَنَجُ بِيْنَهٗ (مَا دِيَهٗ مِيْنَا وي کَسِي قَنَجِيِي قَنَجُ و خَزَا يِيِي خَرَا بُ بِيْنَهٗ)؟! بَرَا سْتِي
ژِي خُدِي کِي بِيْیَ وي ژ رِي دِخَهٗ و کِي ژِي بِيْیَ وي رَا سْتَرِي دِکَهٗ. نَاخَوَهٗ ژ غَمَا
لِسَر وَا ن خَوَهٗ تَبَهٗ هَلَا کِي. يِيْگَمَآ خُدِي يِيَا اُو دِکِن نَا گَا هَدَا رَهٗ.

۹. خُدِي يَهٗ يِي کُو بَا يَا ن دِشِيْنَهٗ و عَوْرَا ن دِخَهٗ بَرَا فِي. هَا بِيْیَ تَا وَا يِي اَم وَا ن دِشِيْنِن

دَفَرَا مَرِی (هَشْکُوبِی) و پِشْتِی هَشْکُوبُنَا عَرْدِی آم دِیْسَا وِی هِیْشِیْن دِکْن. هَر وِسَا
آم مَرِیَان زِی پِشْتِی مَرِی سَاغ دِکْن.

۱۰. چِه کَسِی کُو شَرَف و رُومَتِی بَخَوَازَه، فِیجِه عَزَّت و رُومَت تَف زِ جَم خُدِی نَه. گُوتِیْن
خَوْش و رِنْد هَر بَبَال وِی فَه بِلِنْد دِیْن و کَارِی قَنج زِی وَاَن گُوتَان بِلِنْد دِکْن. هَر چِی
اَوِیْن کُو فَنْدِیْن خَرَاب دِکْن، زِ بُو وَاَن عَدَابِکِی دِرْوَازِ هِیَه و فَنْدِیْن وَاَن پُوچ دِیْن.

۱۱. خُدِی هُون زِ تَاخِی، بَاشِی (هُون) زِ دِلُوپْک تَاف چِکِرِن، پِشْتَرَه هُون کِرِن هَشْسَر
(زِن و مِیْر). تُو مِیْیْک بَر نَاگَرَه و بَرِی خَوَه دَانَايَنه کُو نَه بَرَنَانِیْن و تَقْدِیرَا خُدَا بَه.
هَر جَانْدَارِکِی کُو تَمَنِی وِی دِرِیْزِ بَه یَاَن زِی کِیْم بَه، اَو هَر دِکِیْبِی دَه یَه. بِیْگَمَان
اَف لِجَم خُدِی هِیْسَانَه.

۱۲. هَر دُو دَرِیَا نَه وَک هَقْن؛ اَفَا پَر شِیْرِیْنَه، تِنَهَنَاهِی دِیْه، فَخَوَارِنَا وِی هِیْسَانَه و اَفَا هَا
زِی پَر شُورَه، تَحْلَه. هُون زِ تَقَان زِی گُوشْتِکِی تَاَزَه (مَاسِی) دَخُون و خِشْرِکِی کُو
هُون لِخَوَه دِکْن زِی دَرْدِخِن. تُو کَشْتِیَان دِیْنِی کُو بَحْرِی دَقْلِیْشِن (و دِکْشِن) دَا کُو
هُون زِ قَنجِیَا خُدِی (لِرِزْقِی خَوَه) بِگِرِن و (زِ بُو کُو خُدِی اَف قَنجِی دَا یَه وَه هُون)
شُکْرِی وِی بَکْن.

۱۳. خُدِی شَقِی دِخَه سَر رُوزِی و رُوزِی زِی دِخَه سَر شَقِی. رُوز و هِیْف زِ فَرْمَانَا
خَوَه رَه سُوْخَوَار کِرَنه. هَر یَک زِ وَاَن هِیَا دَمَکَه نَافِلِیْکِری دِی دِ رِیْگَهَا خَوَه دَه
بِگِرِن. هَا (یِی کُو اَف تَف کِرَنه) پَرُورْدِگَارِی وَه خُدِی یَه. مُلْک (و دَسْتِهَلَا تَدَارِی)
یِی وِی یَه. اَوِیْن کُو زِ بِلِی خُدِی هُون عِبَادَتِی وَاَن دِکْن، اَو نَه خُودِی قَاشِلْکَا سَر
سِیْسِکِی نَه زِی.

۱۴. اَگَر هُون گَازِی وَاَن (پُوتَان) بَکْن، اَو گَازِیَا وَه نَابِهیزِن. اَگَر (گَازِیَا وَه) بِیْهیزِن زِی،
اَو نِکَارِن بَرَسِفَا وَه بَدِن. رُوزَا قِیَامَتِی اَوِی وِی یَا کُو وَه اَو کِرَنه شَرِیْک زِی مَاندَلَه
بَکْن. کَس مِیْنَا وِی خُدَا یِی کُو بَهَر تَشْتِی زَانَا تَه نَاگَاهَدَار نَاکَه.

۱۵. گِلِی مَرُوْفَان! هُون هَر حَوَجِی بَالِ خُدِی فَه نَه وَ خُدِی، هَر دَوْلَمَنَدَه، هِیْرَایِی پَسِنْدَایِیْنِی یَه.

۱۶. خُدِی اَکَرِ بَقِی دِی وَه ژِ نَافِی بَبَه وَ مَخْلُوْقِکِی دِنِ بَبَه شُونَا وَه.

۱۷. آفِ یَک ژِ بُو خُدِی هَلَبَت نَه زَحَمَتَه.

۱۸. تُو کَس گَنَهی تُو کَسِی دِنِ هِلَنَاگَرَه. اَکَرِ یَکِی گَنَهگِرَانِ گَازِی بَکَه دَا کُو گَنَهی وَی هِلَگَرَه، چَنَدِی اَو لَیْزِمِی وَی بَه ژِی، تَشْتِک ژِ گَنَهیْنِ وَی نَایِی هِلَگَرِیْن. بَیْگَمَانِ بَس تُو وَانِیْن کُو دَغِیْبِی دَه ژِ خُدَایِی خَوَه دِطَرِیْسَن وَ بَرَدَوَامِی نِمِیْز دِکِن دِکَاری (بَقِی قُرْآنِی) یَتَرِیْسِیْنِی. چَه کَسِی (ژِ گَنَهَان) خَوَه پَاقَز بَکَه، اَو خَوَه تَنِی ژِ بُو خَوَه پَاقَز دَکَه وَ دُومَهِیْکَا هَمُو مَخْلُوْقَانِ هَر بَبَالِ خُدِی فَه یَه.

۱۹. (دِ فِیْمَکِرِنَا دِیْن دَه) یِی کُوْر وَ یِی بَجَاف نَه مِیْنَا هَقِشَن.

۲۰. هَم طَارِیْتِی وَ رُونَاهِی..

۲۱. سِی وَ گَرْمَایِی ژِی.

۲۲. هَم یِیْن سَاغ وَ یِیْن مَرِی نَه وَکْ هَقِشَن. بَیْگَمَانِ خُدِی کِی بَقِی بُو ی دَدَه سَحَرِکِرَن. (یَا مُحَمَّد!) تَقَز تُو نِکَاری (حَقِیی) بَمَرِیْیْن دِگُورَان دَه یَدِی سَحَرِکِرَن.

۲۳. بَس تُو هِشِیَارْکَرِکِی.

۲۴. بَیْگَمَان مَه تُو دِگَل حَقِیی مَزْگِیْنَبَر وَ هِشِیَارْکَر شَانْدِیَه. تُو مِلْتَنک تَنَه یَه کُو پِیْخَمَبَرْک ژِ بُو وَان نَهَاتِیَه.

۲۵. اَکَرِ اَو بَتَه بَاوَرِی نَبِیْن بَیْگَمَان وَانِیْن بَرِیَا وَان ژِی بَاوَرِی نَنَانِیْبُون، دِگَل کُو (پِیْخَمَبَرِیْن وَان) مُعْجَزَه، صُحُفْ وَ کِیْتِیْبِیْن رُونَاهِیْکَر ژِ وَان رَه نَانِیْبُون ژِی.

۲۶. پَاشِیْ اَوِیْنِ کُو کَافِرِ بُونَه، مِّنْ اَوْ بَعْدَآبِ هِنْگَافَتِنِ، دَه کَا بِنِیْرَه جَزَا دَا نَا مِّنْ جَاوَانِ بُو؟

۲۷. اَرِیْ مَا تُو نَابِیْنِ کُو خُدِیْ ژِ عَوْرَانِ نَافَکِ بَارَانْدِیَه، فِیْجَه مَه بَوِیْ نَافِیْ فِیْکِیْنِ رَنگَه رَنگِ و دِجِیَانِ دَه ژِی ضَا رِیْنِ سِی، سُوْر و رَشْطَارِیْ کُو رَنگِیْنِ وَاَنْ نَه وَکْ هَفِیْنِ چِیْکِرِنَه.

۲۸. هَرِ وِسا مَه اِنْسَانِ، دَوَارِ و تَرَشِ (دَفَه و پَزِ) ژِی رَنگَه رَنگِ (نَافِرَانْدِیَه). ژِ بَنْدِیْنِ خُدِیْ بَسِ یِیْنِ عَالِمِ (زَا نَا) ژِ خُدِیْ بَحَقِیْ دِتْرِیْسِنِ. بِیْگَمَانِ خُدِیْ دَسْتِهَلَاتِ و گَنْهَرِیْرَه.^۱

۲۹. بِیْگَمَانِ اَوِیْنِ کُو کِتِیْبَا خُدِیْ دِخْوِیْنِ، بَرْدَوَامِیْ نِیْمِژِ دِکِنِ و ژِ رِزْقِیْ کُو مَه دَا یَه وَاَنْ بَدِزِیْ و اَشْکَرَا (دِرِیَا خُدِیْ دَه) خَرْجِ دِکِنِ، اَوْ (ژِ خُدَا یِیْ خَوَه) بَا زِرْگَانِیْکَه بِیْخَسَارِ هِیْیِیْ دِکِنِ.

۳۰. (اَوْ فِیْ دِکِنِ) دَا کُو خُدِیْ خَلَاتَا (رَفْتَارِیْنِ) وَاَنْ بَدَه وَاَنْ و ژِ قَنْجِیَا خَوَه دِیْ زِیْدَه ژِی بَدَه وَاَنْ. بِیْگَمَانِ خُدِیْ گَنْهَرِیْرَه، شُکِرْدَا رَه.

۳۱. (یَا مُحَمَّدُ!) اَوَا مَه ژِ بُو تَه ژِ فِیْ کِتِیْبِیْ هِنَارِیْیَه اَوْ حَقَه، رَاسْتَدِرِیْخِیْ کِتِیْبِیْنِ بَرِیَا خَوَه یَه. بِیْگَمَانِ خُدِیْ بِیْنْدِیْنِ خَوَه تَقَزْ نَا گَاهْدَا رَه، بِنِیْرَه.

۳۲. پَاشِیْ وَا تِیْنِ کُو مَه اَوْ ژِ نَافَا بَنْدِیْنِ خَوَه بَزَارِیْتَه، مَه اَوْ کِرِنِ وَا رِیْسِیْ کِتِیْبِیْ. فِیْجَه هِنِ ژِ وَاَنْ هَنَه کُو نَحَقِیْ لِخَوَه دِکِنِ و هِنِ ژِ وَاَنْ دِرِیَا نَافِیْنِجِ (عَادِلِ) دَه دِجِنِ و هِنِ ژِ وَاَنْ بَدَسْتُوْرَا خُدِیْ دِقَنْجِیَانِ دَه پِیْشَبَا زِیْیِیْ دِکِنِ. هَا آف، کَرَمَا مَرِنَه.

۱ عَالِمِ (زَا نَا): اَوْ کَسَه کُو خُدِیْ تَامِ نَاسِ بَکَه، وِی مَرِنِ بَدِیْرَه و بَرَا نَه کُو اَوْ لَسَرِ هَرِ تَشْنِیْ قَادَرَه. ژِ عِلْمِیْ ژِی مَقْصُوْدُ: اَوْ عِلْمَه کُو دِکِلِ وِی اِیْمَانِ ژِی هَبَه. اِیْنِ کِتِیْرِ کُو تِیْه: «زَا نَا یِیْنِ کُو خُدِیْ نَاسِ دِکِنِ اَوْ تَامِ ژِی دِطْرِیْسِنِ. لَوْرَا مَرُوْفِ لِگُوْرِیْ دَرَجِیَا نَاسْکِرِنَا خُدِیْ ژِ خُدِیْ دِتْرِیْسَه.

۳۳. (اَوْ كَرَمًا مِّنْ) بَهِشْتَيْنِ عَدْنِيْ نَهْ كُو دِجْنِيْ، اَوْ تِيْ دَهٗ بِيَازَتِيْنِ زِيْرِيْنِ وَ مُوْرِيْكِيْنِ نَقْشَانْدِي تَبِيْئَهٗ خَمْلَانْدِنِ وَ جَلِيْنِ وَ اَنْ زِي تِيْ دَهٗ هَفْرِشِمَهٗ.

۳۴. اَوْ دِيْبِيْزْنِ: حَمْدُ ژ وِيْ خُدَايِي رَهٗ بَهْ كُو دَرْدُ وَ كُوْفَانُ ژ مَهٗ بَرْنِ. بِيْگَمَانُ خُدَايِي مَهٗ هَرَّ غَفُوْرَهٗ، شَكُوْرَهٗ.

۳۵. اَوْ خُدَايِي كُو ژ فَتْجِيَا خُوَهٗ اَمَّ خُسْتِيْئَهٗ مَالَا لِيْيَايِيْنَا بِيْدَاوِيْنِ. تُو زَحْمَتِي تِيْ دَهٗ نَاگِيْهِيْزَهٗ مَهٗ وَ نَهٗ زِي كَرِخَانْدِنِ.

۳۶. اَوِيْنِ كُو كَاْفِرُ بُوْنَهٗ، ژ وَ اَنْ رَهٗ زِي نَاگِرِيْ دُوْرَهِيْ هِيْئَهٗ. حُكْمُ ي مَرِيْئِي لِسَرُ وَ اَنْ نَايِي بَرِيْنِ كُو اَوْ بَمَرْنِ (و رَهَا بِيْنِ). هَمَّ لِسَرُ وَ اَنْ عَدَايِي دُوْرَهِيْ زِي قَت نَايِي سِفْكَرِيْنِ. هَا بِيْشِي ثَاوَايِي اَمَّ كَاْفِرَانُ جَزَا دِيْكُنْ.

۳۷. اَوْ لِدُوْرَهِيْ دِيْكَنَهٗ فَرِيَادُ وَ دِيْبِيْزْنِ: خُدَايِي مَهٗ! مَهٗ دَرِيْئَهٗ دَا كُو ژ بِلِي وِي كَارِي كُو مَهٗ دِيْكُزُ اَمَّ كَارَكِي فَتْجُ بِيْكُنْ. (خُدَا ژ وَ اَنْ رَهٗ دِيْبِيْزَهٗ): مَا مَهٗ تَمَنَكِي وِسَا نَدَاوُو وَهٗ كُو كَسِي تِيْ دَهٗ بِيْكَرَهٗ اَوِيْ زِي شِيْرَتُ وَرْگِرَهٗ وَ ژ وَهٗ رَهٗ هِشِيَارْكَرُ زِي هَاتِيُو. نَاخُوَهٗ عَذَابُ تَعْمُ بِيْكُنْ، اِيْجَارُ ژ ظَالِمَانُ رَهٗ تُو ثَارِيْكَارُ زِي تُتِنُ.

۳۸. بِيْگَمَانُ خُدِيْ زَانَايِي بَغِيْبَا عَرْدُ وَ نَاسِيْبَا نَاهٗ. بِيْگَمَانُ اَوْ بِيَا دِيْدَلَانُ دَهٗ زِي دِرَاْنَهٗ.

۳۹. خُدِيْ يَهٗ يِيْ كُو لِسَرُ عَرْدِيْ هُوْنُ كَرِنَهٗ شُوْنُگَرِيْنِ هَفْ. فَيْجَهٗ چَهٗ كَسِي كَاْفِرُ بِيْهٗ وَ بَالِيْ كَاْفِرِيَا وِي زِي رَهٗ يَهٗ. كُفْرَا كَاْفِرَانُ لِحْمُ خُدَايِي وَ اَنْ، ژ هِيْرَسِي يِيْ فَهٗ اَوْ تِشْتَكِي دِنِ لَوَانُ زِيْدَهٗ نَاكَهٗ. كُفْرَا كَاْفِرَانُ ژ زِيَايِي يِيْ فَهٗ تِشْتَكِي دِنِ لَوَانُ زِيْدَهٗ نَاكَهٗ.

۴۰. بِيْيِيْزَهٗ: ژ مِّنْ رَهٗ بِيْيُنْ، اَوْ هَفْشِيْشِكِيْنِ كُو ژ بِلِي خُدِيْ وَهٗ عِبَادَتِيْ وَ اَنْ دِيْكُرُ، نِيْشَانِي مِّنْ يِدُنْ كَا چَهٗ ژ عَرْدِيْ ثَاْفِرَانْدِيْهٗ؟ يَانُ مَا دِيْثَاْفِرَانْدِيْنَا نَاسِيْبَا نَانُ دَهٗ (ژ خُدِيْ رَهٗ)

۱ الغَفُوْرُ: اَوِيْ كُو كُنْهِيْ كُنْهِيْكَارَانُ دِسْتَرِيْئَهٗ، وَ اَنْ نَاهْتِكِيْئَهٗ وَ لِسَرِي وَ اَنْ نَادَهٗ عَذَابِيْنِ.

الشُّكُوْرُ: عَمَلِيْ هِنْدُكُ لِبَالِيْ زِيْدَهٗ دِيْهٗ وَ پَادَاشَا وَ اَنْ قَاتُ بَقَاتُ زِيْدَهٗ دَدَهٗ وَ اَنْ. فَيْجَهٗ شِيْكَرِيَا خُدِيْ ژ عَبْدِيْ وِي رَهٗ كُو لِهْمَبَرِيْ فَتْجِيَا وَ اَنْ خِيْرِيْ دَدَهٗ وَ اَنْ وَ عَمَلِيْ وَ اَنْ قَبُوْلُ دِيْكَهٗ.

هَٰؤُلَاءِ يَكْفُرُونَ وَأَنْ يُدْعُوا بِأَسْمَائِهِمْ؟ يَنْزِيلُ إِلَهُكُمْ أَنْ يَدْعُوا بِأَسْمَائِهِمْ؟ يَنْزِيلُ إِلَهُكُمْ أَنْ يَدْعُوا بِأَسْمَائِهِمْ؟ يَنْزِيلُ إِلَهُكُمْ أَنْ يَدْعُوا بِأَسْمَائِهِمْ؟

۴۱. بِيَكْفُرُونَ خُدَيَّ عَرْدٌ وَ تَأْسِيَانَا رَادِغَةً دَا كُو نَكْفُنْ وَ اَكْرُ كُو يَكْفُنْ زِي پَسْتِي وَي كَسْ نِكَارَه وَ اَنْ رَاكِه. بِيَكْفُنْ خُدَيَّ هَرْ بَرِيهِيَه، كُنْهِيَه.

۴۲. وَأَنْ كَافِرِينَ (مَكِّي) ب (نَافِي) خُدَيَّ صُونْدَا تَأْصِي خَوَا؛ اَكْرُ كُو يَكْفُمْبَرْ كُ وَ اَنْ رَه وَرَه اَوِي وَ تَمَامِي اَمْتَان (جَهو وَ فِلَهَان) بِيَهْتَر دِرِيَا رَاسْت دَه بِن. لِيَلِي چَه دَمَا يَكْفُمْبَرْ وَ اَنْ رَه هَات، هَاتِيَا وَي زِي يَلِي كُو اَو وَ حَقِي دُور كِرْن يِي فَه تَشْتَكِي دِن لَوَان زِيْدَه نِكِر...

۴۳. (زِي بَر كُو) خَوَه لِسَر عَرْدِي قُرَه دِكِرْن وَ قَن وَ قُوت دِگَرَانْدِن. حَال آفَه كُو دُولَايِن پيس تِي خَوَدِي خَوَه دُور پِيچ دِكَه. فَيَجَه بَس اَو چَافْتِرِيَا فَرْمَانَا خُدَيَّ دِكِن، يَا كُو لِسَر يِي بَرِي بَكَار هَاتِيُو. تُو يِي دِ عَادَتِيَن خُدَيَّ دَه تُو گَهَارْتِيَن نِيِي وَ تُو يِي دِ عَادَتِيَن خُدَيَّ دَه تُو فَكْهَاسْتِيَن زِي نِيِي.

۴۴. مَا اَو لِسَر عَرْدِي نَاگَرْن، فَيَجَه بِيِيْن كَا اَنْجَامَا وَ اَنْ (اَمْتِ) بَرِيَا وَ اَنْ چَاوَا بُوِيَه كُو اَو وَ اَنْ هَرْ زِيْدَه خُرْتَر بُون زِي. نَه لَاسَانَا نَه زِي لِعَرْدِي تُو هِيَز كَه كُو خُدَيَّ نِجَار بِيَهْلَه تَنَه. بَرَاَسْتِي زِي خُدَيَّ عَلِيْمَه، قَدِيرَه.

۴۵. اَكْرُ خُدَيَّ زِي بَر كُنْهِيَن مَرُوفَان اَو زُو بَرُو جَزَا بَكِرَانَا، دِي لِسَر رُوِي عَرْدِي تُو

۱. الْعَلِيمُ: اَوِي كُو زَانِيَا وَي لِيَا بَرَجَاف وَ يَا فُشَارْتِي، يَا رَا زُو وَ اَشْكِرَه، لِعَالَمَا زُورِيَن وَ زِيَرِيَن، دِ دَمَا بُوِي، دَمَا تِيْدِي وَ دَمَا وَرِي دَه دُور گَرْتِيَه وَ تَشْتَكُ لِيَر وَي فُشَارْتِي وَ نَهَان نَامِيَه. الْقَادِرُ: اَوِي كُو لِسَر هَرْ تَشْتِي كَارَايَه، دِ عَرْد اَو تَأْسِيَانَا دَه تُو تَشْت وَي نَاجَار نَاهِيلَه، اَوَه يِي كُو هَرْ تَشْتِي تَقْدِير دِكَه.

الْقَدِيرُ: اَف بَوَاتِيَا «قَادِر» ي تِي. لِيَلِي پِيَقَا «قَدِير» ي دِيَسْنَدَايِنَه خُدَيَّ دَه زِيْدَه وَ اَتَبَارْتَرَه وَ پِيَقَا «قَادِر» ي.

زَنَدِیْكَ نَهَشْتُبُوْیَا. لِیَبْلِیْ خُدَیْ جَزَایِیْ وَ اَنْ هَیَا دَمَكَهٗ نَافِلِیْ كِرِیْ دِدَهٗ پَاش. فِیْجِهٖ دَمَا
جِغَایِیْ وَ اَنْ وَرِیْ، بَیْگَمَانُ خُدَیْ بَیْنِرِیْ بَعْقَدِیْنُ خَوَهٗ یَه.

۳۶. سُوْرَهٗ یٰسِیْنُ

سُوْرَهٗ یٰسِیْنُ (یٰسِیْنُ)، ۸۳ (هَشْتِیْ وَ سِیْ) نَایْتَهٗ. لِمَكْنِ نَازِلُ بُوْیَهٗ. سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ ژ نَایْتَا
اُمُ گَرِیْتَهٗ.

سُوْرَهٗ یٰسِیْنُ، بَیْرَانِی لِسَرِ بَاوَرِیَا بَسَاغُبُونَا پَشْتِیْ مَرِنِیْ وَ حَشُرُ وَ تَشْرِیْ، قَصَبَا خَلَكِیْ
كُنْدَكِیْ وَ دَلِیْلَیْنُ كُوْ یَكِیْتِیَا خُدَیْ نِیْشَانُ دِدُنُ دِسَكَنَهٗ.

سُوْرَهٗ، هَلُوَسْتَا دُوْرُقَانِیْ بَاوَرَمُنْدُ «حَبِیْبِیْ نَجَّار» بَیْبَرِیْتَهٗ كُوْ شَبَرْتُ لِمَلَّتِیْ خَوَهٗ كِرَبُوْ وَ ژ لُومَا
اَوْ كُشْتُبُونُ. سُوْرَهٗ، بَحْسَا دَلِیْلَیْنُ یَكِیْتِیْ وَ قُدْرَتَا خُدَیْ دَكِهٖ اَوِیْنُ كُوْ دَفِیْ كَانِنَاتَا عَجِیْبُ دَهٗ
قَوْمِیْنَهٗ وَ دِقَوْمِیْنُ. پِیْنِشِیْ، ژ تَمَاشَكْهَآ عَرْدَا هِشَكُ وَ ژ تَمَاشَكْهَآ شَفِیْ یَا كُوْ اَوْ رَشْطَارِیْ یَه
وَ ژُوْ زِیْ قَدَقْتَهٗ، ژ تَمَاشَكْهَآ رُوْرَا رُوْنَاكُ نَا كُوْ یَقْدَرَتَا خُدَیْ كُوْ دِ رِیْگْهَآ خَوَهٗ دَهٗ دِگَرَهٗ وَ
هِیْچُ خَالَكِیْ زِیْ شَاشُ نَاكَهٗ، ژ تَمَاشَكْهَآ هِیْشِیْ كُوْ دِكْفَهٗ رِیْگْهَیْنُ خَوَهٗ وَ ژ تَمَاشَكْهَآ كُشْتِیَا
تَزَهٗ یَا كُوْ كِنِیْسَا پِیْشِیْآنُ هَلْدِگَرَهٗ بَحْسُ كِرِیْهٖ كُوْ اَفْ هَمُوْ دَلِیْلَیْنُ اَشْكَرَهٗ نَهٗ وَ قُدْرَتَا خُدَیْ
نِیْشَانِیْ خَوِیْعَقْلَانُ دِدُنُ.

سُوْرَهٗ، دَاوِیْیَ بَحْسَا سَاغُبُونَا پَشْتِیْ مَرِنِیْ وَ پَادَاشُ وَ سَرَايِیْ دَكِهٖ وَ ژِ فِیْ رَهٗ دَلِیْلَانُ تِیْنَهٗ.

بِنَافِیْ خُدَایِیْ كُوْ رَحْمَنُ رَحِیْمُ

۱. یٰسِیْنُ.

۲. قَسَمُ بَقُرْآنَا حَكِیْمُ بَهٗ.

۳. بَیْگَمَانُ تُو (اَیْ مُحَمَّدُ) ژِ پِیْخَمْبَرَانِیْ.

۴. لِسَرِ رِیْگَهٗ رَاسْتُ وَ دُرِیْسْتِیْ.

۵. (اَفْ قُرْآنُ)، ژِ جَمُ خُدَایِیْ عَزِیْزِیْ رَحِیْمُ فَهٖ هَاتِیْهٖ هِنَاژِیْنُ...

۶. دَا کُو تُو قَوْمِکِی هِشْيَارِ بَکِی کُو بَافْ و کَالِیْنِ وَاَنْ نَهَاتِیُوْنْ هِشْيَارِکِرْنْ، فِیْجَهٗ هَايَا وَاَنْ (ژ اِيَاَنْ و حَقِیْقَتِی) تَنَه.

۷. صُوْنْدَ بَه، لِسَرِ پَرِیْنْ وَاَنْ عَذَابِ پِیُوِیْسْتْ بُوِیَه، فِیْجَهٗ اَوْ بَاوَرِی نَایِیْنْ.

۸. بِيْگَمَانْ مَه قَيْدْ و زَنْجِيْرْ خِسْتِنَهٗ سَتُوِيْیْنْ وَاَنْ، اِيْدِی اَوْ قَيْدْ گِهِيْشْتِنَهٗ حَيَا چَنِيَا وَاَنْ، فِیْجَهٗ سَرَرَاکَرِی مَانَه.

۹. مَه لِيْشِيَا وَاَنْ بَنْدْکْ و لِيْشْتْ وَاَنْ زِي بَنْدْکْ دَانِيَه و مَه پَرْدِيْکْ خِسْتِيَه سَر چَاقِيْنْ وَاَنْ، اِيْدِی اَوْ (حَقِیْقِی) نَایِیْنْ.

۱۰. ژ وَاَنْ رَه وکَهْفَه، چِه تُو وَاَنْ (ژ عَذَابِیْ خُدِی) هِشْيَارِ بَکِی، چِه تُو وَاَنْ هِشْيَارِ نِکِی، هَر اَوْ بَاوَرِی نَایِیْنْ.

۱۱. بِيْگَمَانْ بَس تُو، وِی يِي کُو دَدَه يِي قُرْآنِی و دِحَالِی تَبِنْدِی دَه زِي ژ خُدَايِي رَحْمَنْ بِيْرَسَه، دِکَارِی (بِفِی قُرْآنِی) هِشْيَارِ بَکِی. فِیْجَهٗ تُو مَزْگِيْنَا لِيْیُوْرِيْنْ و خَلَاتْکَه هِيْژَا يِدِی.

۱۲. بِيْگَمَانْ بَس اَمِنْ يِيْنْ مَرِيَاَنْ سَاغْ دِکِنْ. اَمْ کَارْ و بَارِيْنْ کُو وَاَنْ لِيْشِيَا خَوَه شَانْدِنَه (تَاخِرَتِی) و بَرَهْمِيْنْ کُو لِدُوْفْ خَوَه هِشْنِنَه زِي دِنْفِیْسِنْ و هَر تَشْتْ دِکِیْبِکَه دِيَارْکَرْ دَه نَفِیْسَانْدِی يَه؟

۱۳. (هَي مَحْمَد) ژ بُو وَاَنْ مِيْنَاکَا خَلْکِی وِی بَاَزَارِی بِيْتَه، وِی دَمَا ژ وَاَنْ رَه رَسُوْلْ هَاتِنْ شَانْدِنْ.

۱۴. وِی دَمِی مَه ژ بُو وَاَنْ دُو پِيْخَمْبَرْ شَانْدِنْ، فِیْجَهٗ وَاَنْ بَاوَرِی بَوَانْ نَتَانِی. مَه زِي بِيْخَمْبَرِی سِيْمِ پِشْتِگَرِيَا وَاَنْ کَرْ. وَاَنْ (هَر سِي پِيْخَمْبَرَانْ) بَهْفْ رَه (ژ وَاَنْ رَه) گُوْت: بِيْگَمَانْ اَمْ قَاصِدِيْنْ خُدِی نَه، ژ بُو وَه هَاتِنَه شَانْدِنْ!

۱۵. گُوتَیْنِ: هُوْنُ بَسْ مِرْوَفِیْنِ مِیْنَا مَه نَه. خُدَایِی رَحْمَنُ ژ بُو مَه تِشْتِکْ نَشَانْدِیَه. بَسْ هُوْنُ هَر دَرَوَان دِکِن.

۱۶. (رَسُولَان) گُوتَیْنِ: خُدَایِی مَه دِرَازَنه کُو بِرَاسْتِی اَم ژ بُو وَه بِرَسُوْلِی هَاتِنَه شَانْدِن.

۱۷. هَم ژ بِلِی تَبْلِیغَا اَشْکَرَا اَم بَتُو تِشْتِی نَه بَرِیْرِسِن.

۱۸. گُوتَیْنِ: بِرَاسْتِی ژ رُوْیِ وَه دَه بَیْقُدُوْشِی بِسَر مَه دَه هَات. صُوْنْد بَه، اَکَر هُوْن ژ فِی دُوْزَا خَوَه فَکَرَن اِمِی هَر وَه بِکُفَرَان بِرَجِمِیْن وَ ژ جَم مَه فَه تَقَر اِشْکَنْجِیْکَه اَرْزَنْگ دِی بَهْنِگْه وَه.

۱۹. (بِیْخَمْبَرَان) گُوتَیْنِ: بَیْقُدُوْسِیَا وَه (ژ بَر کُفَرَا وَه) لِکَل وَه یَه. اَرِی مَا ژ بُو کُو شِیْرَت لَوَه هَاتِیَه کَرِن (بَیْقُدُوْشِی بِسَر وَه دَه هَات)؟ نَخِیْر، نَه وَسَانَه! بَلْکِی هُوْن مِلَّتْکِی کُو زَیْدَه سَرخَوْفْچُوْیِی نَه.

۲۰. دِفِی نَافِی دَه، ژ دُوْری وَی بَاَزَارِی زِلَامْکْ بَبَزْ هَات وَ گُوتَیْنِ: هِی قَوْمِی مِّنْ! بَدِن پِی فَاَن رَسُولَان!

۲۱. بَدِن پِی فَاَنِیْن کُو ژ وَه تُو حَقْدَسْتِی (اَجْرَتِی) نَاخَوَازِن، بَیْگَمَان اَوَلَسَر رِیْیْکَه رَاسْتِن.

۲۲. زِلَامْ گُوتَیْنِ: مَا جِه لِمِن قَوْمِیَه کُو اَز عِبَادَتِی خُدِی نَکَم، اَوِی کُو اَز خُلَقَانْدِمَه وَ اَوِی کُو هُوْنِی بَبَال فَه بَیْن فَکَرَانْدِن.

۲۳. اَرِی مَا اَزِی ژ بِلِی خُدِی (ژ خَوَه وَه) اِلْهَکِی دِن بَیْگَرَم؟ اَکَر اَو خُدَا یِی رَحْمَن، ژ بُو مِّن زَرَارِکِی بَخَوَازَه مَهْدَرَا وَان (پُوْتِیْن وَه) دِی فِیْدِیَا تِشْتِکِی نَدَه مِّن. اَو قَت نَکَارِن مِّن (ژ عَذَابِی خُدِی) رَزْگَار بَکِن.

۲۴. (اَکَر اَز ژ بِلِی اِلْله لِحْدَا یِکِی دِن بَیْگَرَم)، وَی چَاخِی تَقَر اَز دَرِیْشَاشِیْکَه اَشْکَرَا دَه مَه.

۲۵. بَیْگَمَان مِّن بَاوَرِی بَخُدَا یِی وَه تَائِیَه؛ فِیْجَه لِمِن گُهْدَارِی بَکِن.

۲۶. (پِشْتِي فِي نَآخَافَتِي اَوْ كُشْتِن، فِجَه) رِي رَه هَات گُوتِن: تِيكَمَه بَهِسْتِي! (پِشْتِي وِي كَرَمَا خُدَايِي خَوَه دِيٓ) گُوت: خَوَزِي گَلِي مِّن رِي آف بَرَايَا...

٢٧. يَا كُو خُدَايِي مِنْ اَزْ غَفَرَانْدَمَه وَ اَزْ گَرَانْدَمَه ژِيَّيْنِ كُو قَنْجِي لَوَانْ بُوِيَه.

۲۸. مَه پِشْتِي (شَهِيد بُونَا) وَي زِبُو (هَلَاكَا) گِلِي وَي، زِ تَاسَمِيَن تُو لَشَكْرَك دَانَخِسْتِيَه
وَأَم دَانَاخَن زِي.

٢٩. بَسْ أَوْ يَكُ قِيرَكَ دِرْوَازِ بُو، قِيَجَه دَجَه دَه مَرْن.

۳۰. هِيَ وَآخُ لِرَوْشَا عِبَادَانُ! حِقَاسُ يَخْمَبْرُكُ رِ وَانْ رَه هَاتِبَه، هَر وَانْ طِنَازِ يِي كِرَنه.

۳۱. مَا أَوْ نَابِئِينَ كَوْمَ هَرَبًا وَانْجَسَدُ قَوْمٌ بِرِيهِ هَلَاكِيٍّ كُوفٍ بَرَأْسَتِي رَضَىٰ وَأَوْ جَارَكَمْ دِنٍ
لَّوَانٍ نَّازِشْرُن.

۳۲. هَلَبْتُ أَوْ هَمُّو (زَبُو حَسَابِي خَوْه) دِي لِحْزُورَا مَه بَيْنَه كُوم كِرَن.

۳۳. عَرَدَا مَرِي (يَا هَشَكُ وَ هُولَا) كُو آم وَي سَاغ (و هِيشِين) دِكْن وَ آم زِي حَب وَ تَنه دَرْدِيخن، فَيَجَه اَو زِي دِيخُون (و پي دَرِين)، رِ بُو وَان نِيشَان وَ دَلِيلَه (كُو خُدِي دِيكَارَه رِ گُوزَان زِي مَرِيَان سَاغ رَاكِه).

۳۴. مَه تِي دَه گَلَكْ بَخْچِيْنِ خُرْمَا وَ رَزِيْنِ تَرِي دَانِيَه وَ مَه تِي دَه گَلَكْ كَانِي رِي
پَرْقَانْدَن وَ هَرَكَانْدِنَه.

۳۵. دَا كُوْا زِ فَيَكْبِتْنَ وَاَنْ يَّبْخُوْا وَاَوْ تَهْ بِدَسِّيْنَ وَاَنْ هَاتِيَهٗ جِحْرِيْنَ. اَرَيْ مَا هِيَ زِي
شُكْرِيْ خُدِيْ نَاكِيْ؟

۳۶. اَوْ خَدَّیْ کُو زِ تَشْتِیْنِ عَرْدْ هِیْشِیْنِ دَکَ وَ زِ مَرُوْفاَن وَ زِ مَخْلُوْقِیْنِ کُو هِیْ زِی
اِنْسَانِ رَاسِیَا وَ اَنِ نِزَاَه، هَرِ تِشْتِ جُوْتِ (نِیْر وَ مِی) نَافِرِ اَنْدَنَه (زِ هَرِ کِیْبَاسِی وَ زِ
یَا نَهْیَرَا) پَاکْ وَ پَاقْزَه.

۳۷. شَفَّ ژی ژ بُو وَانِ نِشَان و دَلِيلَه (لِسَر قُدْرَتَا خُدَي). اَم رُوژِي ژ سَر وي رَادِكِيشِن،
فَيَجَه د وي دَمِي دَه اَو دَطَارِي دَه دِمِين.

۳۸. رُوژِي ژ بُو وَانِ نِشَانَه، اَو دِرِيگَهَا خَوَه دَه دِگَرَه. هَا أَف تَقْدِيرَا خُدَايِي دَسْتِهَات
اي زَانَا يَه.

۳۹. هَيْف ژی ژ بُو وَانِ نِشَان و دَلِيلَه، مَه ژ بُو هِيَفِي ژی هِن قُونَاخ (رِيگَه) تَر_Xَان
کِرَنه، حَيَانِي پَاشِي اَو وِکِي چَقْلِي دَارَا خُرْمِي خَوَار دَبَه (دَبَه هِيلَال) و قَدِگَرَه.

۴۰. نَه ژ رُوژِي رَه دِرِسْتَه کُو بِيگِهِيَزَه هِيَفِي نَه ژی شَف دِکَارَه بَدَه بِيشِيَا رُوژِي. هَر يَك
ژ وَان دِرِيگَه و چَر_Xکِي دَه مَلَفَانِي دِکِن و چَر_X دِبَن.

۴۱. ژ بُو وَانِ نِشَان و دَلِيلَه کُو مَه کِنِيسَا مَرُو_Fان دِکَشْتِيَا تَزَه دَه هِلِگَرِيَتَه.

۴۲. مَه ژ بُو وَانِ گَلْک تَشْتِيَن وِکِي کَشْتِي کُو اَو لِي سَوَار بِيَن جِيکِرَن.

۴۳. اَگَر اَم بَخَوَارِن (دِگَل کَشْتِيَان ژی) اَمِي وَان بِنَتَاف بِيکن و بِيخَقِيَن، وِي چَا_Xِي ژ
وَان رَه نَه هَوَار دِي هَبَه نَه ژی اَوِي بِيَنه رَزْگَار کِرَن.

۴۴. ژ بِلِي کُو اَم حَتَا دَمْکَه نَافْلِيکِرِي ژ جَم خَوَه دِلُو_Fَانِي و پِيخَوَشُبُونِکِي بَدَن وَان.

۴۵. دَمَا ژ وَان رَه بِي گُوَتِن: ژ عَذَابِي دِنْيَايِي و يِي نَا_Xِرَتِي خَوَه بِيَارِيَزَن، دَا کُو رَحْمَت
لَوَه بِي کِرَن (اَو دَنگ نَابِن خَوَه).

۴۶. جِقَاس تَايَنک ژ تَايَتِيَن خُدَايِي وَان ژ وَان رَه هَاتِبَه هَر وَان بَرِي خَوَه ژی گُهاَزِتَنه.

۴۷. دَمَا کُو ژ وَان رَه بِي گُوَتِن؛ ژ وِي رَزْقِي کُو خُدِي دَايَه وَه دِخِيَرِي دَه خَرَج بِيکن؛
اَوِيَن کُو کَا_Fر بُونَه ژ يِيَن باوَرْمَنَد رَه دِيِيَزَن: اَرِي مَا اَمِي خَوَارِنِي بَدَن وَايَن کُو اَگَر
خُدِي بَخَوَشْتَه دِي خَوَارِن بَدَا وَان؟ بِيگْمَان هُون بَس دِرِيشَاشِيکَه أَشْکَرَا دَه نَه.

۴۸. دِيْبِيْرُنْ: اَگَرِ بَرِاسْتِي هُونْ رَاسْتِگُو نَه (دَه كَا بِيِيْرُنْ)؛ مَا اَفْ يٰيَّانْ (اَنَّا سَاْعُوْنَا پِشْتِي مَرِنِي) كَنِيگِي يَه؟

۴۹. اَوِ تَتِي چَا فَيِيْرِيَا قِيْرِكِي دِكْنِ كُوْرِ نِشْكَا فَهْ اَوِ وَاَنْ بَغِرَه وَ بَهْنِيگِيَهْ وَ كُوْ اَوِ هِيْرُ بَهْفُ رَه دِنِيْقَاشِي دَه نَه.

۵۰. وِي دَمِي اَوِ نَه دِكَارِنْ وِسِيْتِكِي بَكْنِ نَه ژِي دِكَارِنْ لِبَالْبَاتِيْنِ خَوَه فَگَرَنْ.

۵۱. دِصُوْرِي (بُوْقِي) دَه تِي پَفَكِرَنْ، هَا (تُو دِيِيْنِي كُوْ وَا يَه) اَوِ ژِ گُورَانْ رَادِيْنِ، بِلَزْ وَ بَزْ تِيْنَه حِرْوَرَا خُدَايِي خَوَه.

۵۲. هَا وِي چَاخِي (يِيْنِ كَا فِرْ) دِيْبِيْرُنْ؛ هَمِي وَاخْ لِحَالِي مَه بَه! كِي ژِ تَرِيِيْنِ مَه اَمْ قُوْانْدَنَه؟ (ژِ وَاَنْ رَه تِي گُوْتِنْ) اَفْ، يَا كُوْ خُدَا يِي رَحْمَنْ سُوْرُ يِي دَابُوْ وَ پِيخَمْبِرَانْ ژِي ژِي رَاسْتْ حَبَرِ دَابُو!

۵۳. اَفْ رُوْدَانْ بَسْ يَكْ قِيْرَكَه، وِي هِنِيگِي اَوِ هَمُو لِحِرْوَرَا مَه نَامَادَه دِيْبَنْ.

۵۴. اِيْرُو بِنُو تِشْتِي نَحْقِي لُتُو كِسي نايِي كِرِنْ وَ ژِ بِلِي يَا وَه كِرِي يِي فَه هُونْ نايِيْنَه جَزَا كِرِنْ.

۵۵. يِيگَانْ اِيْرُو بِيهْسْتِي بِلْخُوْشِي دِنَافْ خُوْشِيَانْ دَه مِرْوَلِنْ.

۵۶. اَوِ وَ ژِيِيْنِ خَوَه دِيْنِي سِيَانْ دَه لِسَرِ تَخْتَانْ پَالْدَا يِي نَه.

۵۷. تِي دَه هَرِ تَخْلِيْتْ مِيْوَه وَ چِه تِشْتِي اَوِ بَخَوَازَنْ ژِ بُوْ وَاَنْ هِيَه.

۵۸. ژِ جَمْ خُدَايِي رَحْمَنْ، ژِ وَاَنْ رَه «سِلَافْ» تِي گُوْتِنْ.

۵۹. اِيْرُو، گِلِي گُنْهَكَارَانْ (ژِ بَاوَرْمَنْدَانْ) فَقْتِنْ!

۶۰. گِلِي زَارُو كِيْنِ نَادَمْ! اَرِيْ مَا (بِنَافْگِيْنَا پِيخَمْبِرَانْ) مَه قُوِيِي لَوَه نَكِرْبُو كُوْ هُونْ شِيْطِيْنِ نَحْبِيْنِ. يِيگَانْ اَوِ ژِ بُوْ وَه نِيَارَكِي اَشْكَرَا يَه!

۶۱. (مَا مَهٗ قَوِیْتِی نَكْرِیُوْکُوْ) هُوْنَ بَسْ مِنْ بَحِیْنِیْن. هَا اَفْ رِیَا رَاسْتُ وِ دُرِسْتَهٗ!؟
۶۲. شَیْطَانُ ژ وَه، پَر کَس ژ رِی خُسْتِن. اَرِیْ مَا هُوْنَ تَبِنَا گَهِیژَن؟
۶۳. (ژ وَانْ رَهٗ لِنَاخِرَتِی وَهَاتِی گُوْتَن): هَا اَفَه، اَو دُوژَهَا کُو سُوْرَا وِی ژ وَه رَهٗ هَاتِیُو دَايِن.
۶۴. ژ بَر کَافِرِیَا کُو وَه دِکَر، اِیْرُو دَه بَکَفِنِی!
۶۵. اِیْرُو اَمِی دَفِیْن وَانْ مُوْر بَکَن وِ دَسْتِیْن وَانْ دِی بَمَهٗ رَهٗ بِنَاخِشَن وِ لِنَگِیْن وَانْ دِی شَادِهِيی بَدَن بِنَا کُو کِرَنه.
۶۶. اَکَر مَهٗ خَوَسْتَبُوْیَا مَهٗ دِی چَاْفِیْن وَانْ کُوْر وِ خَتِمْ بَکِرِنَا، اِنْدِی بَلَز وِ بَز بَکِنَا سَر رِی، فِیجَه کَا چَاوَا اَوِی رِی بَبِیْن؟
۶۷. اَکَر مَهٗ خَوَسْتَبُوْیَا مَهٗ دِی اَو دِجَهی وَانْ دَه بَگَهَارَتَا، فِیجَه وَانْ دِی نَکَارَبُوْیَا بَبِیْش فَه هَرَن وِ نَه ژِی بَبَاش فَه فَکَرَن.
۶۸. چَه کَسِی کُو اَم تَمَنِی وِی دِرِیژ بَکَن، اَم دِخْلَقِیْتَا وِی دَه وِی دِگَهَرِیْن (اِنْدِی بَبِیْژ وِ پِشْتَخُوْر دِبه). اَرِیْ مَا اَو ژِی فِی ژِی ثَاْقِل نَاگِرَن؟
۶۹. مَهٗ سَر فِیْرِی پِیْخَمَبَر نَکَرِیَه وِ اَف نَه بَابَتِی وِی یَه ژِی. یَا کُو مَهٗ فِیْرِی وِی کِرِیَه، بَسْ هَايْدَارِی وِ قُرْآنَا رُوْنَاکَه.
۷۰. دَا کُو اَو بَهی قُرْآنِی کَسِی زَنْدِی هَشِیَار بَکَه وِ دَا کُو لِسَر کَافِرَان ژِی عَذَابِ مُسُوْکَر بَبَه.
۷۱. اَرِیْ مَا اَو کَافِر نَابِیْن کُو مَهٗ ژِی کَارِی دَسْتِی خَوَه ژِی بُو وَانْ تَرَش نَافِرَانْدَه، فِیجَه اَو ژِی وَانْ رَهٗ خَوَدِی نَه؟!
۷۲. مَهٗ اَو تَرَش ژِی وَانْ رَهٗ سَرْتَرَم کِرَنه، فِیجَه هِن ژِی وَانْ لَیْسَوَار کِیْن وَانْ وِ هِن ژِی وَانْ ژِی گُوْشَتِی وَانْ دِخُوْن.

۷۳. ۛ بُوْ وَاَنْ، دِفَاَنْ دَهٗ ۛلَّکَ بَرَزُوْنَدِی و ۛلَّکَ فَخَوَارِنْ هَنَه. اَرِیْ مَا هِیْ زِی
اَوْ شُکْرِ نَاکِنْ؟

۷۴. دِیْسَا وَاَنْ یِهَیْثِیَا کُو دِیْ تَارِیْکَارِیَا وَاَنْ بِکِنْ، زِ بِلِیْ حُدِیْ زِ بُوْ خَوَه هِنْ اِلَهٗ ۛرْتِنْ.

۷۵. اَوْ قَتْ نِکَارِنْ تَارِیْکَارِیَا وَاَنْ بِکِنْ، لِیَبِلِیْ اَوْ بَخَوَه دِخَزْمَتَا وَاَنْ دَهٗ تَاَمَادَهٗ نَه.

۷۶. (یَا مُحَمَّدُ!) بِلَا کُوْتِنَا وَاَنْ تَهٗ عَمَکِیْن نَکَه. یَبِیْگَمَانْ اَمَّ یَبِیَا کُو اَوْ قَدِشِیْرِنْ وِ یَبِیَا کُو
اَشْکَرَا زِی دِکِنْ، دِرَاَنْ.

۷۷. مَا اِنْسَانْ نَابِیْنَه کُو مَهٗ اَوْ زِ دِلُوْکَ تَاَفْ تَاَفِرَاَنْدِیَه، لِیْ تُو دِیْنِیْ وَاِ یَهٗ اَوْ بُوِیَه
دِزْمِنِکِی اَشْکَرَا.

۷۸. دَرِ حَقِیْ مَهٗ دَهٗ دَرُبْ وِ مَسَلَانْ لِدَارْ دِخَه وِ خُلُقِیْتَا خَوَه زِ بِیْرِ کَرِیَه، دِیْبِزَه؛ مَا کِی
یِیْ فِیْ حَسْتِیْیَ رِزِیَا یِیْ سَاغْ بَکَه؟!

۷۹. بِیْبِزَه؛ اَوْ خُدَا یِیْ کُو جَارَا پِشِیْنِ اَوْ تَاَفِرَاَنْدِیَه دِیْ وَاَنْ سَاغْ زِی بَکَه. اَوْ بَهَرِ
مَخْلُوْقِی زَاَنَا یَهٗ.

۸۰. اَوِیْ کُو زِ دَارَا هِیْشِیْنِ زِ وَهٗ رَهٗ تَاَکَرِ دِرَاْنِی، فِیْجَهٗ هُوَنْ یِیْ اِیْکَرِ فِیْدِخِنْ.

۸۱. اَوِیْ کُو عَرْدْ وِ تَاَسِیْهَانْ تَاَفِرَاَنْدِیْ اَرِیْ مَا نِکَاَرَهٗ یِیْنِ مِیْنَا وَاَنْ یِتَاَفِرِیْنَه؟ بِلِیْ، هَلَبَتْ
دِکَاَرَهٗ. هَرِ اَوَهٗ یِیْ خَلَاَقِ یِیْ عَلِیْمْ.

۸۲. قَرْمَاْنَا خُدِیْ -دَمَا کُو اَوْ تِشْتِکِی بَخَوَاَزَه- تِنِیْ آفَهٗ کُو زِیْ رَهٗ بِیْبِزَهٗ «بِیَه». فِیْجَهٗ اَوْ
زِی چِیْدِیْبَهٗ.

۸۳. اَوِیْ کُو مِلْکْ وِ حُکْمَرَانِیْیَا هَرِ تِشْتِیْ دَدَسْتِیْ وِی دَهٗ یَهٗ (زِ هَرِ کِیْبَا سِیْیَ) پَاکْ وِ پَاقَرَهٗ
وِ هُوْنِیْ هَرِ بَبَالْ وِی فَهٗ فَاکَرِنْ.

۳۷. سُورَه یٰی صَافَّاتُ

سُورَه یٰی (صَافَّاتُ) ۱۸۲ (سَدُ وَ هَشْتِی وَ دُو) تَایْتَه. لِمَکِّی نَازِلُ بُوَیَه . سُورَه نَافِی خَوَه ژ تَایْتَا یِشِینِ گِرْتَبَه کُو تِی دَه یِزِیَا صَافَّاتُ دَرَبَاسُ بُوَیَه وَ بَمَعْنِیَا وَائِنِ کُو صَفْ گِرْتَن/فَوَسْتَانَه.

بِنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیم

۱. صَوْنَدُ بَوَانِینْ کُو رِیزُ رِیزُ صَفْ گِرْتَبَه..

۲. بَوَانِینْ کُو دَاژَوْن..

۳. بَوَانِینْ کُو زِکَرُ دِخَوِینْ..

۴. بَیْگَمَانْ خُدَایِی وَه هَرِ یَکَه.

۵. آو پَرَوَرْدَگَارِی عَرَدُ وَ اَسْمَانْ وَ چِقَاسُ تِشْتِی دِنَافَبَرَا وَانْ دَه وَ پَرَوَرْدَگَارِی رُوژْهَلَاتَانَه.

۶. بَیْگَمَانْ مَه تَاسِیْمَانِی جِیْهَانِی بِخَوَشْکَاهِیَا سِتِیرَانْ خَمِلَانْدِیَه.

۷. مَه (بِستِیرَانْ) تَاسِیْمَانْ ژ هَر شَیْطَانِی سَرْهَلْدِیزُ پَارَاسْتِیَه.

۸. آو (شَیْطَانْ) نِکَارَنْ لِحَقَاتَا بِلِنْدُ (تَا فَرِیشْتِیَانْ) گُھَدَارِی بَکَنْ وَ ژ هَر تَالِیی فَه (بِستِیرَانْ) تِیْنَه رَجَبَانْدَنْ.

۹. دَا کُو وَانْ بَقَوَرِینْ وَ ژ بُو وَانْ عَذَابِکی سَرَاقَتِی هِیَه.

۱۰. لَبِیلِی یِی کُو (ژ گُوتِینْ فَرِیشْتِیَانْ) تِشْتِکی بَدَسْتَخَه بَزُوْتِینْ شَوَاطُوکْ وَ قُلْکَرِ وی دُشُوپِینْ.

۱۱. فِیجَه ژ وَانْ (مُشْرَکَانْ) بَیْرَسَه؛ مَا چِیکَرِنَا وَانْ ژ خُدِی رَه رُورَه، یَانْ چِیکَرِنَا تِشْتِینْ دِیْتَر؟ بَیْگَمَانْ مَه آو ژ حَرِیکَه زَلْقِیْنُوکْ تَافِرَانْدِنَه.

۱۲. نَا، بَلٰكِي تُو (زٰٓنَكَارَ كَرْنَا وَاَنْ) شَاشْ دِمِيْنِي، دِگَلْ كُوْ اَوْ رِي طِنَا زِيْ خَوَهٗ دِكْنِ.

۱۳. دَمَا كُو (بِقُرْآنِيْ) بِيْنَهٗ شِيْرْتِكِرْنِ رِي؛ نَافِكِرْنِ و شِيْرْتْ نَاگِرْنِ.

۱۴. دَمَا كُو مُعْجَزِيْكَيْ بِيِيْنِ؛ طِنَا زِيْنِ خَوَهٗ پِيْ دِكْنِ.

۱۵. دِيِيْزْنِ: اَفْ، تَنِيْ سِيْرَبَا زِيْكَهٗ اَشْكِرَا يَهٗ.

۱۶. اَرِيْ دَمَا اَمْ مِرْنِ، بُوْنَهٗ تَاخْ و حَسْتِيْ، مَا (دِيْسَا) اَمِيْ بِيْنَهٗ سَاغِرِنِ؟!

۱۷. اَرِيْ مَا بَافِيْنِ مَهٗ يِيْنِ پِيْشِيْنِ رِي (دِيْ بِيْنَهٗ سَاغِرِنِ)؟

۱۸. بِيِيْزَهٗ: بَلِيْ، هَمْ رِي هُونِيْ شَرِيْزَهٗ و رَبَّنِ بِنِ.

۱۹. فَيَجَهٗ بَرَا سْتِيْ اَوْ (سَاغِرِنِ) تَنِيْ يَكْ قِيْرَكَهٗ، رِ نَشْكَافَهٗ اَوْ (رَا دِيْنِ و لِدَهْشْتَا قِيَا مَتِيْ) دَنِيْرِنِ.

۲۰. كَاْفِرْ دِيِيْزْنِ: هِيْ وَاخْ لِمَهٗ! اَفْ رُوْزَا حَسَابْ و جَزَا يِيْ يَهٗ.

۲۱. هَا اَفْ، رُوْزَا حُكْمَبِرِيْنِيْ يَهٗ، يَا كُو وَهٗ بَاوَرِيْ پِيْ نَدَنَانِيْ.

۲۲. (خُدِيْ لِمَلَا ئِيْكَتَاَنْ قَرْمَاَنْ دِكَهٗ): سِتْمَكَارَاَنْ و هَقَالِيْنِ وَاَنْ لِهَفْ بَجْفِيْنِ وَاوِيْنِ كُو عِبَادَتِيْ وَاَنْ دِكِرْنِ...

۲۳. رِ بَلِيْ خُدِيْ. فَيَجَهٗ بَرِيْ وَاَنْ بِيْدَنْ رِيْكََا دُوْرَهِيْ.

۲۴. وَاَنْ (سِتْمَكَارَاَنْ) بِيْدَنْ سَكِنَانِدِنْ، بِيْگَمَاَنْ اَوِيْ بِيْنَهٗ پَرِسِيَا زِكِرْنِ.

۲۵. (رِ وَاَنْ رَهٗ تِيْ گُوْتِنِ): اَرِيْ مَا چِهٖ رِ وَهٗ بُوِيَهٗ كُو هُونِ ثَارِيْكَارِيَا هَفْ نَاكِنِ؟

۲۶. نَخِيْر! اَوْ اِيْرُو (بِرَبِّيْ) رَا دَسْتُ بُوْنَهٗ.

۲۷. هِنِ رِ وَاَنْ بَرِيْ خَوَهٗ دِيْدَنْ هِنَكَانْ و هَفْ سُوْجْدَارْ دِكْنِ.

۲۸. دِيِيْزْنِ: بَرَا سْتِيْ هُونِ بِيْهِيْزْ دِهَاتِيْنِ مَهٗ (وَ بَطُوْرِيْ اَمْ رِ رِيْ خِسْتِنِ).

۲۹. (پَشْرُوْۤى زِى رِ پَيَّرَوَانْ رَهٗ وَهًا) دِيِيْتُنْ: نَا، بَلِكِي وَهٖ بَاوَرِي نَتَانِيُو..
۳۰. تُو هِيْزَا مَهٗ يَا كُو اَمَّ زُوْرِي لَوَهٗ بَكْنْ رِي نَبُو. لِنِيَلِي هُونْ بَحُوَهٗ جِفَاتَكَهٗ زُرِيْدَرَكْتِي بُونْ.
۳۱. فَيِجَهٗ عَدَايِي خُدَايِي مَهٗ لِسَر مَهٗ وَلِسَر وَهٖ پِيُوِيْسْتُ بُو. بِيْگَانْ اَمِي رِي (وِي جَزَايِي) طَعْمْ بَكْنْ.
۳۲. فَيِجَهٗ مَهٗ هُونْ رِي رِي خُسْتِنْ، لَوْرَا اَمَّ بَحُوَهٗ رِي دَرِيْشَاشِيِي دَهٗ بُونْ.
۳۳. بِيْگَانْ وِي رُوْرِي دَعْدَايِي دَهٗ اَوُ هَقْبَارِنْ.
۳۴. بَرَاْسْتِي اَمَّ، هَا بِيْشِي تَاوَايِي لِكْنَهٗكَارَانْ دِكْنْ.
۳۵. بَرَاْسْتِي اَوُ، دَمَا كُو رِ وَانْ رَهٗ دَهَاتْ گُوْتِنْ «رِ خُدِي يِي فَهٖ تُو اِلَهٗ تْنِنْ» وَانْ خَوَهٗ مَزِنْ دِيْدِيْرَانْ (قَبُولْ نَدِكِرْنْ).
۳۶. دِيْگُوْتِنْ: اَرِي مَّا اَمِي رِ بُو شَاعِرِكِي دِيْنْ دَفْ رِ اِلِهِيْنْ خَوَهٗ بَرِدِنْ؟
۳۷. نَخِيْرْ، وِي رَاْسْتِي تَانِيَهٗ وَ قَاَصِدِيْنْ (بَرِيَا خَوَهٗ) رِي رَاْسْتُ دِيْرَانَهٗ.
۳۸. بَرَاْسْتِي هُونِي (بِسَدَمَا كُفْرَا خَوَهٗ) عَدَايِي دِرُوَارْ تَعْمْ بَكْنْ.
۳۹. بَتْنِي هُونِي بِيَا كُو وَهٖ كِرِيَهٗ بِيْنَهٗ جَزَاكِرنْ.
۴۰. (رِ قِي عَدَايِي) تَنِي عَقْدِيْنْ خُدِي يِيْنْ مُخْلِصْ دِيْ مُعَافْ بِيْنَهٗ گَرْتِنْ.
۴۱. اَوِيْنْ هَا، رِ بُو وَانْ رِزْقِكِي قَبِرِي هِيَهٗ.
۴۲. هَمُو تَخْلِيْتِيْنْ فَيِكِيَانْ دِيْخُونْ وَ قَدْرِي وَانْ تِيْ گَرْتِنْ.
۴۳. دِيْهَشْتِيْنْ خُوْدِيْنِعْمَتْ دَهٗ..
۴۴. لِسَر تَخْتَانْ، لِيْشَبْرِي هَفْ رُونِشْتِي نَهٗ.
۴۵. رِ كَانِيِيْنْ هَرَكْ كَنَاسِيِيْنْ مِيِي لِسَر وَانْ رَهٗ تِيْنْ گَرَانْدِنْ.

۴۶. شَرَابَكَهٗ سِيبِیْ یَّهٗ، لَزَّتَنِیْ دَدَهٗ فَخَوْرَانْ.

۴۷. نَهٗ تَنِیْ دَهٗ سَرَسْمَكِرَن هَمَّیَهٗ نَهٗ زِی یَّی سَرَخَوَش دِیْنْ.

۴۸. لَجَمْ وَاَنْ، زَيْنَن چَاڤِرُنْد و چَاڤَمَزَن هَنَهٗ کُو تَنِیْ لَوَاَنْ (مِیْرِن خَوَهٗ) دِیْتِرَن.

۴۹. هَر وَکِیْ اَوْ هِیْکِیْن فَشَارْتَبَنَهٗ.

۵۰. هَا وِی چَاخِی، هِن خَلِکِیْ بَهْشَتِیْ بَرِیْ خَوَهٗ دِدَن هَفْ؛ لِهَفْ دِیْرَسَن.

۵۱. زِ نَافْ وَاَنْ یَکْ دِیْتَرَهٗ: بَرَاَسْتِیْ هَفَالِکِیْ مِیْن (لِدِنِیَايِیْ) هَبُو...

۵۲. (زِ طَنَازْ فَهٗ زِ مِیْن رَهٗ) دِکُوْت: اَرِیْ مَا تُو زِی زِ وَاَنِیْن کُو (بِسَاغَبُونَا پِشْتِی مِرِنِیْ) بَاوَرِیْ تَبِنِیْن؟

۵۳. اَرِیْ مَا دَمَا کُو اَمِّ بِنِیْن نَآخْ و حَسْتِیْ اَمِیْ بِنَنَهٗ جَزَاکِرَن؟

۵۴. (وِی زِ بَهْشَتِیَاَنْ رَهٗ) کُوْت: مَا هُونْ زِی لِیْ نَانِهَتِرَن.

۵۵. فِیْجَهٗ وِی چَاڤِیْ خَوَهٗ لِدُوْرَهٗیْ گَرَاَنْد، وِی دِیْتْ کُو (هَفَالِیْ وِی) دِنِیْڤِیْ دُوْرَهٗیْ دَهٗ یَهٗ.

۵۶. زِی رَهٗ کُوْت: اَزْ یَحْدِیْ کِم، هِنْدِکْ مَا بُو تُو مِیْن زِی زِ رِیْ بِیْ.

۵۷. اَکَرْ نَهٗ زِ قَنَجِیَا خُدَايِیْ مِیْن بُوِیَا، تَقَرْ اَزْ زِی دَبُوْمْ زِ دُوْرَهٗیَاَنْ.

۵۸. (دُوْرَهٗیْ کُوْت): اَرِیْ مَا فِیْجَهٗ اَمِّ هُو دِمِرَن؟

۵۹. (جَنَّتِیْ کُوْت): اَمِّ زِ مِرِنَا خَوَهٗ یَا پِیْشِیْن پِیْ فَهٗ نَاْمِرَن و اَمِّ نَايِنَهٗ عَدَاْبْدَايِیْن؟

۶۰. یِیْگَمَاَنْ اَفَا کُو اَمِّ گَهَايِیْ بَرَاَسْتِیْ زِی اَوْ رَزْ گَارِیَا مَزَنَهٗ.

۶۱. زِ بُو سَرَفَرَا زِیْکَهٗ وِسَا بِلَا یِیْن کَا رَکَرْ کَا زِ بَکَن.

۶۲. (خُدَیْ دَبِیْرَهٗ): مَا زِ تَالِیِّیْ مِیْقَانْدَارِیْ فَهٗ اَفْ نِعْمَتِیْنِ مَهٗ گُوْتِیْ چِیْتَرِنِ یَانِ زِی دَارَا رُوْلِیْ (زَقُوْمِیْ)؟

۶۳. بَیْگَمَانِ مَهٗ اَوْ (دَارَا رُوْلِیْ) زِ ظَالِمَانِ رَهٗ کَرِیَهٗ اِمْتِیْحَانِ وَ جَرَبَانْدِنِ.

۶۴. بَیْگَمَانِ اَوْ دَارَکَهٗ وِسَا یَهٗ کُو زِ بَنِیْ دُوْرَهٗیْ هِیْشِیْنِ دِبَهٗ.

۶۵. فِیْکِیْنِ وِیْ هَزْ وِکِیْ کُو اَوْ سَرِیْنِ شَیْطَانَانَهٗ.

۶۶. بَیْگَمَانِ (دُوْرَهٗیْ) زِی دِخُوْنِ، فِیْجَهٗ اَوْ زِکِیْنِ خَوَهٗ زِ وِیْ تِزِیْ دِکِنِ.

۶۷. بِسْتَرَهٗ بِسَرِ خَوَارِنَا زَقُوْمِیْ دَهٗ زِ وَاْنِ رَهٗ فِخْوَارِنَکَهٗ (زِ عَدَابِ وَ خُوِیْنِ) تَبِیْکَلْهَفْ هِیَهٗ.

۶۸. پَاشِیْ بَرَاَسْتِیْ فُکْرَا وَاْنِ بَبَالِ دُوْرَهٗیْ فَهٗ یَهٗ.

۶۹. بَیْگَمَانِ وَاْنِ بَافْ وَ کَالِیْنِ خَوَهٗ دِنَافَا رِیْشَاشِیْ دَهٗ دِیْتِنِ.

۷۰. فِیْجَهٗ وَاْنِ زِی دِشُوْبَا بَافْ وَ کَالِیْنِ خَوَهٗ دَهٗ دِلَزَانْدِ.

۷۱. صُوْنْدَ بَهٗ، (رَسُوْلِیْ مِنْ!) کَلْکَ قَوْمِیْنِ بَرِیْ وَاْنِ زِی کَتَبُوْنِ ضَلَالَتِیْ.

۷۲. بَصُوْنْدَ، مَهٗ زِ نَافْ وَاْنِ، زِ وَاْنِ رَهٗ یِیْخَمْبَرُ شَانْدِنِ دَا کُو وَاْنِ هِشِیَارِ بَکِنِ.

۷۳. دَهٗ بَنِیْرَهٗ، کَا اَنْجَامَا وَاْنِیْنِ هَاتِنَهٗ هِشِیَارِکِرُنِ چَاوَا بُوِیَهٗ؟!

۷۴. زِ بِلِیْ بَنْدِیْنِ خُدَیْ یِیْنِ دِلْصَافِیْ (یِیْنِ کُو بَاوَرِیْ تَانِیْنِ اَوْ زِ عَدَابِ خِلَاصُوْنَهٗ).

۷۵. صُوْنْدَ بَهٗ، نُوحْ هَاوَارَا خَوَهٗ گِهَانْدَهٗ مَهٗ، فِیْجَهٗ اَمْ چَهٗ خَوْشِ بَرِسْقُدَارِنِ.

۷۶. مَهٗ نُوحْ وَ مَالْبَاتَا وِیْ زِ تَنْگَاسِیَا مَزِنِ خِلَاصِ کِرِ.

۷۷. مَهٗ زُرِیْتَا وِیْ تِنِیْ لِسَرُ رُوِیْیْ عَرْدِیْ هِشْتِ.

۷۸. مَهٗ دِنَافْ یِیْنِ کُو دِپِشْتِیْ وِیْ (نُوحْ) دَهٗ تِنِیْنِ نَافِیْ وِیْ بَقْنِجِیْ هِیْلَا.

۷۹. دِنَافْ تَمَامِیْ عَالَمِیْ دَهٗ اِیْمَنَاهِیَا زِ کِرِیْتِیَانِ زِ نُوحْ رَهٗ بَهٗ!

۸۰. مُحَقَّقْ اَمْ یٰفٰی تَاوٰییَ فَنَجِیْکَ اَرِیْنَ رَاسْتُ وَ دُرِیْسْتُ خَلَاتِ دِکْنِ.

۸۱. یِرَاسْتِی نُوْحْ، ژِ بَنْدِیْنِ مَه یِیْنِ بَاوَرْمَنْدُ بُو.

۸۲. پَاشِی مَه یِیْنِ دَنْ (یِیْنِ کُو بَاوَرِی نَتَّانِبُوْن) بِنْتَاْفِ کِرَنْ وَ خَنْفَانْدِنْ.

۸۳. یِیْگَمَانِ یِیْنِ کُو لَسَرِ رِیْکْ وَ رِیْبَازَا نُوْحْ دِچِنْ یَکْ ژِ وَاَنْ ژِی اِبْرَهِیْمَه.

۸۴. دَمَا (اِبْرَهِیْم) بِدَلِکِی پَاکْ وَ صَافِی هَاْتَه جَمْ خُدَایِی خَوَه..

۸۵. گَافَا کُو ژِ بَافِی خَوَه وَ کَلِی خَوَه رَه گُوْت: هُوَنْ عِبَادَتِی چِه دِکْنِ؟

۸۶. مَا هُوَنْ بِدَرَوَانِ هِنِ اِلْهَیْنِ ژِ یِلِی خُدِی دِخَوَازَنْ؟

۸۷. نَاخَوَه دَرِ بَارِی پَرُوْرْدَگَارِی عَالَمِی دَه حِزَرُ وَ دِیْتِنَا وَه چِی یَه؟

۸۸. فِیْجَه اِبْرَهِیْمِ بَرِی خَوَه دَا سِنِیْرَان.

۸۹. (ژِ وَاَنْ رَه) گُوْت: یِرَاسْتِی اَز نَخُوْشَم (نِکَارِم دَرِکَم جَزِی).

۹۰. پَاشِی بِسِنَا خَوَه دَاَنْه اِبْرَهِیْم وَ چُوْن.

۹۱. اِیْجَارُ (اِبْرَهِیْم) بِدِزِیْکَا بَرِی خَوَه دَا بَالِ پُوْتِیْنِ وَاَنْ وَ ژِ وَاَنْ رَه گُوْت: اَرِی مَا چِمَا

هُوَنْ خَوَارِیْنِ نَاخُوْن؟!

۹۲. مَا ژِ بُو چِه هُوَنْ نَایِیْشَنْ؟

۹۳. بِسَرِ پُوْتَانِ فَه چُو وَ یِهَیْزِ اَوْ شِکَاَنْدِنْ.

۹۴. (گَافَا دِیْتَنْ کُو پُوْتِیْنِ وَاَنْ هَاْتَنَه شِکَاَنْدِنْ) بِبَزِ بَرِ بَاِبْرَهِیْمِ فَه چُوْن.

۹۵. اِبْرَهِیْمِ گُوْت: مَا هُوَنْ عِبَادَتِی تِشْتِیْنِ کُو وَه اَوْ چِیْکِرِنَه، دِکْنِ؟

۹۶. خُدِی هُوَنْ زِی وَ یَا کُو هُوَنْ دِکْنِ ژِی تَافِرَآَنْدِیَه.

۹۷. (پُوتِرِستان ژ هَف رَه) گُوتِن: ژ بُو وی نَافَهِیکِی سازِ بِکَن و دِجَه دَه وی بافِئِرَن
ایگَر دَه!

۹۸. وَاَن حَوَسْتُ لِابْرَاهِیمَ کَمِینِی چِیکَن، فِیجَه مَه اَو رَزِیل و رِسُوا کِرَن.

۹۹. اِبْرَاهِیمَ گُوت: اَز دِجَم بَال خُدایِی خَوَه فَه، اَوِی مَن رَاسْتَرِی بَکَه.

۱۰۰. گُوت: خُدایِی مَن! زَارَوَکِی قَنجِیکارِ بَدَه مَن.

۱۰۱. پِشْتِی فِی مَه مَزْگِینَا کَرِکِی مُلَایِم و اِطَاعَتْکارِ دَا اِبْرَاهِیمَ.

۱۰۲. چَه دَمَا کَرِی وی گَهِشْتَه چَاخَا کُو بِیافِی خَوَه رَه بَگَرَه و دِگَل وی کَارِ بَکَه،
اِبْرَاهِیمَ زِی رَه وِها گُوت: کَرِکِی مَنُو! مَن دِخَوِی دَه دِیْتِیه کُو مَن تُو شَرَرِی دِکَرِ.
فِیجَه تُو چَه دِیْتِی؟ وی زِی بَرَسِف دَا و زِی رَه گُوت: بافُو قَرْمَا نَا کُو لَتَه هَاتِیه
کِرَن، بِجَه بِنَه. خُدِی حَزْکَه، تُو دِی مَن ژ صَبَرِکِشَان بِیْنِی.

۱۰۳. فِیجَه دَمَا کُو هَرُو (ژ اَمَرِی خُدِی رَه) تَسْلِیم بُون؛ اَو لِسَر تَانِیا وی گِیَر کَرِ.

۱۰۴. مَه بَانْگِی وی کَرِ؛ اَی اِبْرَاهِیمَ!

۱۰۵. بَرَاستِی تَه خَوَن بِجَه تَانِی. بِیگَمَان اَم بَی نَاوایِ قَنجِیکارِیَن رَاسْت و دُرِسْت
خَلَات دِکَن.

۱۰۶. بِیگَمَان آفا ها، هَر اَمْتِیحاَنکَه اَشْکَرَا یَه.

۱۰۷. مَه قُرْبانْکَه مَزَن کَرَه گُورِیا وی.

۱۰۸. مَه دِنَاف بِیَن کُو دِپِشْتِی وی (اِبْرَاهِیمَ) دَه تِیَن نَافِی وی بَقْنِجِی هِیلا.

۱۰۹. سِلَافْ لِابْرَاهِیمَ بَه!

۱۱۰. هَا اَم بَی نَاوایِ قَنجِیکارِیَن رَاسْت و دُرِسْت خَلَات دِکَن.

۱۱۱. بِیگَمَان اَو ژ بَنْدِیَن مَه بِیَن باوَرْمُنْد بُو.

۱۱۲. مَهٗ بِحٰیثُوْنَ اِسْحٰقَ مِزْكِیْنَ دَایِیْ کُوْ اَوْ یٰٓخَمْبَرٰکِیْ زِ صَلَاحٰنَهٗ.

۱۱۳. مَهٗ بَرَكْتًا خَوَهٗ دَا سَرَوِیْ وَ دَا سَرِ اِسْحٰقَ. زِ کَنِیْسَا وَاَنْ هِنَکَ بَاشْ بُوْنْ وَ هِنَکَ
زِیْ زِ بُوْ خَوَهٗ سِتْمَکَارِیْنِ اَشْکَرَهٗ بُوْنْ.

۱۱۴. صُوْنْدُ بَهٗ، مَهٗ فَتْجِیَا خَوَهٗ لِمُوْسَا وَ هَارُوْنْ زِیْ کَرِ.

۱۱۵. مَهٗ اَوْ هَرْدُوْ وَ گَلِیْنِ وَاَنْ زِیْ زِ تَنگَاسِیَا مَزَنْ رَزْگَارِ کَرَنْ.

۱۱۶. مَهٗ تَارِیْکَارِیَا وَاَنْ کَرِ، فِیْجَهٗ اَوْ هَرِ یِیْنِ سَرْکَفَتِیْ بُوْنْ.

۱۱۷. مَهٗ کِتِیْبَا رُوْٓنَاکَ وَ اَشْکَرَا دَایَهٗ وَاَنْ.

۱۱۸. مَهٗ هَرْدُوْ لِسَرِ رِیَا رَاسْتِ رَاسْتِرِیْ کَرَنْ.

۱۱۹. مَهٗ دِنَافْ یِیْنِ کُوْ دِیْشْتِیْ هَرْدِیَانْ (مُوْسَا وَ هَارُوْنْ) دَهٗ تِیْنِ نَافِیْ وَاَنْ بَقَنْجِیْ هِیْلَا.

۱۲۰. سِلَافْ لِمُوْسَا وَ هَارُوْنْ بَهٗ!

۱۲۱. یِیْگَمَآنْ اَمْ بَشِیْ ثَاوَا یِیْ فَتْجِیْکَارِیْنِ رَاسْتِ وَ دِرُسْتِ خَلَاتِ دِکَنْ.

۱۲۲. بِرَاسْتِیْ هَرْدُوْ زِیْ زِ بَنْدِیْنِ مَهٗ یِیْنِ بَاوَرْمَنْدُ بُوْنْ.

۱۲۳. مُحَقَّقْ اِلِیَاسْ زِیْ زِ یٰٓخَمْبَرَاَنَهٗ.

۱۲۴. وِیْ دَمَا زِ گَلِیْ خَوَهٗ رَهٗ گُوْتْ، مَا هُوْنْ (زِ خُدِیْ) نَاطِرُسْ؟

۱۲۵. مَا هُوْنْ چِیْتِرِیْنِیْ ثَافِرِیْنَرَاَنْ دِهِنِلِنْ وَ هُوْنْ زِ بَعْلِیْ رَهٗ عِبَادَتِیْ دِکَنْ؟

۱۲۶. کُوْ اَوْ پَرُوْرْدَگَارِیْ وَهٗ وَ پَرُوْرْدَگَارِیْ بَایِرِیْنِ وَهٗ یِیْنِ پِیْشِیْنَهٗ زِیْ.

۱۲۷. فِیْجَهٗ وَاَنْ بَاوَرِیْ یِیْ نَتَانِیْ وَ یِیْگَمَآنْ اَوِیْ (دِدُوْرْهَیْ دَهٗ) یِیْنَهٗ بَرَهْفَکِرَنْ.

۱۲۸. زِ یِلِیْ بَنْدِیْنِ خُدِیْ یِیْنِ دِلْصَافْ (اَوْ زِ فِیْ جَدَاَنَهٗ).

۱۲۹. مَهٗ دِنَافْ یِیْنِ کُوْ دِیْشْتِیْ وَیْ (اِلِیَاسْ) دَهٗ تِیْنِ نَافِیْ وَیْ بَقَنْجِیْ هِیْلَا.

۱۳۰. سِلَافٍ لِّسَرِّ الْيَاسِينِ بِهِ!

۱۳۱. بِيَكْغَانِ أَمْ يَشِي ثَاوَايِي قَنْجِيكَارِيْنَ رَاسْتِ وَ دُرِسْتِ خَلَاتِ دِكْنِ.

۱۳۲. بَرَاَسْتِيْ أَوْ رِي ژ بَنْدِيْنِ مَه يِيْنِ بَاوَرْمَنْدُ بُو.

۱۳۳. بِيَكْغَانُ لُوْطُ رِي ژ پِيْخَمْبَرَانَه.

۱۳۴. وَيِ دَمِيْ مَه لُوْطُ وَ مَالْبَاتَا وَيِ تَفْ رِزْگَارِ كِرْنِ..

۱۳۵. ژ بِلِي پِيْرژَنَكِيْ؛ أَوْ دِكَلْ يِيْنِ لِيْاشْ، مَا.

۱۳۶. پِشْتَرَه مَه يِيْنِ دِنِ بِرِنِ هَلَاكِيْ.

۱۳۷. بِيَكْغَانُ هُونُ سِيْهَانِ دِيْر (جِه وَ وَاْرِيْن) وَ اَنْ رَه دِيْهَرِنِ...

۱۳۸. اِيْثَارَانِ رِي. مَا هِي رِي هُونُ ثَاَقِلْ نَاگِرِنِ؟

۱۳۹. بِيَكْغَانُ يُونُسُ رِي ژ پِيْخَمْبَرَانَه.

۱۴۰. دَمَا (ژ گِلِيْ خَوَه) رَقِيَا چُوْبُو كَسْتِيَا بَارَكِرِي.

۱۴۱. قِيْجَه يِيْنِ دِكَشْتِيِيْ دَه پِشْكُ ثَاْفِيْتِيْنِ، اِيْجَارُ يُونُسُ بُو ژ يِيْنِ كُو پِشْكَلِيْكَتِي.

۱۴۲. پَاشِيْ (پِشْتِي يُونُسُ ثَاْفِيْتِيْنِ بَحْرِي) مَاصِي يُونُسُ دَاْبَلَانْدُ وَ أَوْ بُو ژ يِيْنِ كُو لُوْمَه
لَوَانُ بُوِيَه.

۱۴۳. بَرَاَسْتِي، اَكْرُ أَوْ نَه ژ وَ اِنِيْنِ كُو حُدِيْ پَاكُ دِيْدِيْرَانُ بُوِيَا..

۱۴۴. دِيْ حَيَانِي رُوْرَا قِيَامَتِيْ دِ زِكِيْ مَاصِي دَه بِمَآيَا.

۱۴۵. پَاشِيْ مَه أَوْ (ژ زِكِيْ مَاصِي) ثَاْفِيْتِ بَزَاهِيِي وَ أَوْ نَخُوشَحَالُ بُو.

۱۴۶. مَه دَاْرَكَه ژ كُنْدِرَانِ لِسَرُ وَيِ هِيْشِيْنِ كِرْ (دَا كُو سِيَا خَوَه بَدَه سَرُ وَي).

۱۴۷. (پِشْتِی کُو سِحَّتَا وی هَاتَه جِه) مَه اَو (بِیْخَمْبَرِی) ژ سَدْ هَزَارَانْ وَ هِی بِيَهْتِرِی رَه شَانْدْ.

۱۴۸. فِیْجَه وَانْ باوَرِی بِيُوْنُسْ نَانِیْن، اِیْجَارْ مَه حِیَا دَمَكِی ژِیَانْکَه خَوَشْ دَا وَانْ.

۱۴۹. ژِ وَانْ پِرْسَه: اَرِی مَا کَچْ یِیْنْ خُدَا یِیْ تَه نَه وَ کُرْ ژِی یِیْنْ وَانْ؟

۱۵۰. یَانْ ژِی، دَمَا کُو مَه مَلَا ئِیْکَتْ کَچْ نَافِرَانْدَنْ، اَو لَوْرْ حَا زَرْ بُونْ؟

۱۵۱. نَاگَاهْدَارْ بِنْ! بَرَا سْتِی اَو بَدَرُو وَ بِيْیَخْتِی دِیْبِرَنْ...

۱۵۲. کُو خُدِی (فِرِیْشْتَه) وَلِدَانْدِنَه. یِیْگَمَانْ اَو هَرْ دَرَوَانْ دِکَنْ.

۱۵۳. قَمِی خُدِی، کَچْ دِسَرْ کُرَانْ رَه گِرْتِنَه؟!

۱۵۴. چِه بَوَه هَاتِیَه، هُونْ چَاوَا حُکْمْ دِدَنْ؟

۱۵۵. مَا هُونْ قَتْ نَافِکِرَنْ؟

۱۵۶. یَانْ ژِی دَلِیْلَکَه وَه یَا اَشْکَرَا هِیَه؟

۱۵۷. فِیْجَه اَکَرْ بَرَا هُونْ رَاسْتْ دِیْبِرَنْ، دَه کَا کِتِیْبَا خَوَه بِیْنْ!

۱۵۸. وَانْ دَنْقَبَا خُدِی وَ جِنَانْ دَه خِزْمَتِی دَنَانِیْنَه. صُونْدْ بَه، جِنْ ژِی دِرَانِیْنْ کُو بَرَا سْتِی اَوِیْنْ بِنِیْنَه بَرَهْفُکِرَنْ.

۱۵۹. خُدِی ژِ یَا کُو اَوِی یِیْ دَوَصْفِیْنْ پَاکْ وَ بِلِنْدَه.

۱۶۰. ژِ بِلِی بَنْدِیْنْ خُدِی یِیْنْ مُخْلِصْ (اَو ژِ فِیْ جُدَا نَه).

۱۶۱. بَرَا سْتِی هُونْ وَ اَوِیْنْ کُو هُونْ پَرَسْتِنَا وَانْ دِکَنْ...

۱۶۲. هُونْ نِکَارِنْ تُو کِیْسِی ژِ رِیْ یِخِنْ.

۱۶۳. ژِ بِلِی کِیْسِی کُو دِیْ یِجَه دُوْرَه یِیْ.

۱۶۴. (مَلَايِكَتَانِ گُوتُ): ژ بُو هَر يَكِي ژ مَه مَقَامِكِي كِفْشَكِرِي هِيَه.
۱۶۵. بِيگَمَانِ اَم، هَر اَوِيْن كُو صَف دِگِرَن...
۱۶۶. بَرَاَسْتِي ژِي اَم هَر اَوِيْن كُو خُدِي ژ هَر بُوجِي پَاك دِدِيرِن.
۱۶۷. هَر چَقَاس وَان دِگُوت...
۱۶۸. اَكْر كِيِيَك ژ كِيِيِيْن پِيَشِيَان لَجَم مَه هَبُويَا..
۱۶۹. تَقَرَّ اَمِي ژِي بِيُونَا بَنَدِيِيْن خُدِي يِيْن دِلْصَاف!
۱۷۰. فَيَجَه (دَمَا كِيِيَب ژ بُو وَان هَات) وَان بَاوَرِي پِي تَتَانِي. پَاشِي اَوِي بَرَانِن كَا دُوماهِيكَا وَان دِي بِيَه چَه.
۱۷۱. صُونْد بَه، مَه ژ بَنَدِيِيْن خَوَه يِيْن پِيخَمْبَر رَه سُوَر دَاَبُو..
۱۷۲. بَرَاَسْتِي سَرَكْفَتِن هَر ژ وَان رَه يَه.
۱۷۳. بِيگَمَانِ لَشَكْرِيْن مَه ژِي تَقَرَّ دِي بَسَر كَفِن.
۱۷۴. (يَا مُحَمَّد!) فَيَجَه حَتَا دَمَكِي تُو بَرِي خَوَه ژ وَان فَكْرِيَنه.
۱۷۵. تُو چَافْتِيرِيَا وَان بَكَه، اَوِي ژِي دِي بِيِيْن.
۱۷۶. اَرِي مَا فَيِكَا اَوِيْلَز عَذَاب ژ مَه دِخَوَازَن؟
۱۷۷. فَيَجَه دَمَا كُو دَاكْفَه قَاَدَا وَان، سِيْهََا وَانِيْن كُو هَاتَنه هِشْيَارَكِرِن، چَقَاس يِيْس دِيَه!
۱۷۸. تُو حَتَا دَمَكِي بَرِي خَوَه ژ وَان فَكْرِيَنه.
۱۷۹. چَافْتِيرِيِي بَكَه، اَوِي ژِي دِي بِيِيْن.
۱۸۰. پَرُورْد كَارِي تَه، اَوِي كُو خَوَدِيِي عَزَّت و رُومَتِي يَه، ژ يَا كُو اَوِي پِي دِوَصِفِيْن پَاكَه، بِلَنَدَه.

۱۸۱. سِلَافٌ لِّهَمُو يٰٓخَمْرَانَ بَنُ!

۱۸۲. حَمْدٌ (هَسَنٌ وَ سَيَّاسِي) ۾ پَرُوَرْدَگَارِي عَالَمِي رَهٗ به.

۳۸. سُورَهٗ يٰٓنَّصٰٓءِ

سُورَهٗ يٰٓنَّصٰٓءِ (صَادَّ، ۸۸ (هَسَنِي وَ هَشْتِ) تَايْتَهٗ. پَشْتِي سُورَهٗ يٰٓنَّ قَمَرِي لِمَكِّي نَازِلٌ بُوِيَهٗ.

بِنَافِي خُذَابِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. صَادَّ! صُونْدُ به، بِي قُرْآنَا كُو خُذَان پِنْدُ وَ شِيرَهٗ.

۲. نَخِيرُ، بَلَكِي اَوِيَن كُو كَافِرُ بُونَهٗ دِنَافُ قُرْتِي وَ دُرْبَرِيكِي دَهٗ نَهٗ.

۳. بَرِيَا وَان مَهٗ گَلَكُ مِلَّتُ بَرِنَهٗ هَلَاكِي. فَيَجَهٗ وَان (دَمَا عَذَابُ دِدِينِ) گَازِي وَ هَاوَارُ
دِكْرُ، (لِيلِي) دَمُ نَهٗ دَمَا خَلَاسِي وَ رَفِي بُو.

۴. اَوِ (يِنِ كُو كَافِرُ بُونَهٗ) عَجَبُ دِيَتِي كُو ۾ نَافُ وَان يٰٓخَمْرَكَ ۾ وَان رَهٗ بِي. كَافِرَانُ
دِگُوَت: آف، سِيرَبَارَكِي پُر دَرُوَكَاَرَهٗ!

۵. اَرِي مَا اَوْ تَفَكِّي اِلَهَانُ دِكَهٗ يَكُ اِلَهٗ، بَرَاَسِي ۾ اَفِ تَشْتَكِي پُر عَجَبِهٗ!

۶. گِرَهٗ گِرُ وَ مَزِينِ وَان دَرَكْتِنُ وَ (۾ هَف رَهٗ) گُوَتِن: لَسَرِ يَا خَوَهٗ بَرَدَوَامُ بِنُ، لَسَرِ پَرَسِنَا
پُوَتِيَن خَوَهٗ صَبَرُ وَ سَبَاتُ بَكُن. بِيَشِكُ اَفَا كُو ۾ وَه تِي خَوَهٗ سَتِنُ تَشْتَكِي مَرَنَهٗ.

۷. مَهٗ تَشْتَكِي وَ سَا دِ دِينِي فِينِ دَاوِيَن دَهٗ ۾ نَبِيَسْتِيَهٗ. بَسْ اَفِ تَشْتَكَهٗ كُو وِي ۾ جَمُ
خَوَهٗ دَرُخَسْتِيَهٗ.

۸. اَرِي مَا ۾ نَافُ مَهٗ هَمُوِيَانُ اَفِ قُرْآنُ، بِنِي ۾ رِي رَهٗ هَاتُ؟ (خُذِي گُوَت): بَلَكِي اَوِ
دَرَحَقِي قُرْآنَا مِّنْ دَهٗ دِ گَهَانِي دَهٗ نَهٗ. نَخِيرُ! بَلَكِي وَان هِيَرُ عَذَابِي مِّنْ نَّعْمِ نَكِرِيَهٗ.

۹. یٰۤاَنۡ زِیۡ، مَا خَرٰیۤنِیۡنَ فَنَجِّیَا خُدَیۡیَ تَهۡ لِجَمۡ وَاِنِّیۡ، اَوٰیۤ کُوۡ دَسۡتِهٰلَیۡنِیۡ دَاۤیۡنِدَهٗ یَهۡ؟!
۱۰. یٰۤاَنۡ زِیۡ، مَا خُدَیۡنِیَا عَرۡدُ وَاَسَیۡاَنَآ وَاِیۡنُ دِنَافۡرَا وَاَنۡ دَهٗ زِ وَاَنۡ رَهٗ یَهۡ؟ فِیۡجَهٗ (کُوۡ وِسَاۤبَهٗ) دَهٗ بِلَا بَهۡمُوۡ نَافۡگِیۡنَآنَ هٰلِکِشِنۡ نَاسِیۡاَنَآ (وَاَوۡ کِیۡ بِفِیۡنِ بِلَا وَحِیِّیۡ یَدِیۡ)!
۱۱. اَوۡ نَارۡتِیۡشَکَهٗ یِیۡخِیۡرَهٗ کُوۡ زِ چُنۡدَ قَیۡلَآنَ یِیۡکَ تِیۡ، لَوۡرَ تِیۡکُچُوۡیِ یَهۡ.
۱۲. بَرِیَا وَاَنۡ، کَلِیۡ نُوحۡ، کَلِیۡ عَاۡدُ وَاَفِرَعَوۡنِیۡ کُوۡ خُدَآنۡ هِیۡزُ وَاَسَلَطۡتُ بُوۡ، بِیۡیَخَمۡبَرِیۡنَ خَوَهٗ بَاوَرِیۡ نَنَایِیُوۡنَ.
۱۳. قَوۡمِیۡ سَمُوۡدَ، قَوۡمِیۡ لُوۡطُ وَاَخَلِکِیۡ اَیۡکِیۡ زِیۡ (بِیۡیَخَمۡبَرِیۡنَ خَوَهٗ بَاوَرِیۡ نَنَایِیُوۡنَ). هَا اَفۡ تَفۡ هَفَاۤلۡبَنۡدِیۡنَ هَفِیۡنَ.
۱۴. تَفۡکِیۡ وَاَنۡ یِیۡیَخَمۡبَرِیۡنَ خَوَهٗ بَاوَرِیۡ نَنَایِیۡنَ، فِیۡجَهٗ عَذَابۡ لِسَرُ وَاَنۡ مِسُوۡگَرُ بُوۡ.
۱۵. اَفِیۡ هَاۡنَ زِیۡ، بَسۡ چَافِیۡتِرِیَا یَکَ قِیۡرَکِیۡ دِکِنۡ، (کَاۡفَا کُوۡ اَوۡ یِیۡ) زِیۡ رَهٗ فَاکَرُ وَاَوَسۡتَآنَ تَنَهٗ یَهۡ.
۱۶. (کَاۡفِرَآنَ) کُوۡتِنَ: خُدَیۡیَ مَهۡ! بَرِیَا رُوۡژَا حَسَاۤبِیۡتِنِیۡ، پَارَا مَهۡ (زِ جَزَا) زُوۡ بَدَهٗ مَهۡ.
۱۷. (یَا مُحَمَّدُ!) خَوَهٗ لِهَمۡبَرِیۡ یَا کُوۡ اَوۡ دِیۡیَزَنۡ رَاگَرَهٗ وَاَعۡقَدِیۡ مَهۡ دَاوُدَ دِیۡیَرَا خَوَهٗ بِنِیۡنَهٗ کُوۡ اَوۡ خُدَآنِیۡیَزُ بُوۡ. بَرِآسۡتِیۡ زِیۡ بَرِیۡ وِیۡ هَرُ یِیَالَ خُدِیۡ فَهۡ بُوۡ.
۱۸. بَرِآسۡتِیۡ مَهۡ چِیَا مِسۡخَرُ کِرَنۡ، هَمُوۡیَاۡنَ، سِبَهٗ وَاِیۡقَارِیۡ لِکَلۡ وِیۡ تَسۡسِیۡحَ دَدَاۡنَ.
۱۹. هَمۡ (مَهۡ) طَیۡزُ زِیۡ (زِیۡ رَهٗ مِسۡخَرُ کِرَبُوۡنَ کُوۡ زِ هَرُ نَالِیۡیَ فَهۡ لِیۡ) کُوۡمَ دُبُوۡنَ؛ هَمِیَاۡنَ تَسۡسِیۡحَ لِیۡ فِدِگَرَاۡنِدِنَ.
۲۰. مَهۡ حِکۡمَرَاۡنِیَا وِیۡ خُرۡتَ کِرَ، مَهۡ حِکۡمَتُ وَاَقَابِلِیۡتَا نَاخَاۡفَتۡنَکَهٗ خَوۡشُ وَاَلَاۡلَ دَاۡبُوۡیِیۡ.
۲۱. مَا خَبَرَا هَرُ دُوۡ دَاۡعُوۡدَاۡرَآنَ دَمَا بَسَرُ دِیَوَارِیۡ مِخَرَابِیۡ کَتِنَ زِ تَهٗ رَهٗ نَهَاۡتَ؟
۲۲. وِیۡ دَمَا (هَرُ دُوۡ دَاۡعُوۡدَاۡرَآنَ) کَتِنَ جَمۡ دَاوُدَ، فِیۡجَهٗ زِ وَاَنۡ طَرِیۡسِیَا. زِیۡ رَهٗ کُوۡتِنَ: مَطۡرَسَهٗ،

اَمْ دُوۡ دَاۡعُوۡدَارُنْ؛ یٰکِی ۾ مَهٗ نَحَقِی لَیۡی دِنْ کَرِیَهٗ، دَهٗ دِنَاۡفِرَا مَهٗ دَهٗ تُوۡ بَعَدَاۡلَتِی حُکِمْ
بَکَهٗ، نَحَقِیۡ نَکَهٗ و مَهٗ لِسَرِ رِیَا رَاسْت رَاسْتَرِی بَکَهٗ.

۲۳. (یٰکِی ۾ وَاۡنْ گُوۡت): اَفْ بِرَاۡیِی مَنَهٗ، تُوۡت و نَهٗ مِیۡشِیۡنِی وِی هَنَهٗ و یِیۡ مَنْ رِی یَکْ
مِیۡشِیۡنَکَهٗ بَتَنِی یَهٗ. ۾ مَنْ رَهٗ دِیۡبَرَهٗ: وِی رِی بِدَهٗ مَنْ و بَخَبَرَدَانِی طُورَا مَنْ بِرِیَهٗ.

۲۴. دَاوُدُ رِی رَهٗ وَا گُوۡت: صُوۡنَدُ بَهٗ؛ وِی بَخُوۡسَتِنَا مِیۡشِنَا تَهٗ، ۾ بُوۡ بَحَهٗ نَافِ مِیۡشِیۡنِی خَوَهٗ
نَحَقِی لَتَهٗ کَرِیَهٗ. بَیۡگَاۡنْ پَرِیۡنْ شَرِیۡکَاۡنْ، تَجَاوَزِی مَافِی هَفْ دِکُنْ. لَیۡلِی شَرِیۡکِیۡنْ کُوۡ
بَاوَرِی بَیۡنِی و کَارِیۡنْ قَنۡجْ بَکُنْ اَوۡ جَدَا نَهٗ، اَوۡ رِی پَرِ پَرِ هِنَدِکُنْ! دَاوُدُ بَاوَرِ کَرِ کُوۡ
مَهٗ اَوۡ اَمۡتِیۡحَاۡنْ کَرِیَهٗ. فِیۡجَهٗ ۾ خُدَاۡیِی خَوَهٗ لَیۡبُورِیۡنْ خُوۡسَتْ، چُوۡ سِجُوۡدِی و تُوۡبَهٗ کَرِ.

۲۵. (خُدِی گُوۡت) فِیۡجَهٗ اَمْ رِی لِیۡ بُورِیۡنْ. بَیۡگَاۡنْ لِجَمْ مَهٗ رِی رَهٗ مَقَامِکِی بِلَنَدُ و
لِیۡفَکَرِکَهٗ سِیۡحِی هِیَهٗ.

۲۶. اَیۡ دَاوُدُ! مَهٗ تُوۡ لِسَرِ عَرَدِی کَرِی شُوۡنَگَرِ. فِیۡجَهٗ دِنَاۡفِرَا مَرُوۡفَاۡنْ دَهٗ بَعَدَاۡلَتِی
حُکِمْ بَکَهٗ و نَدَهٗ دُوۡفْ نَفْسِی، فِیۡجَهٗ اَوِی تَهٗ ۾ رِیَا خُدِی شَاشْ بَکَهٗ. بَیۡگَاۡنْ اَوِیۡنْ کُوۡ
۾ رِیَا خُدِی شَاشْ بَیۡنْ، بَسَدَمْ کُوۡ وَاۡنْ رُوۡژَا حَسَاۡبِی رِیۡبَرِ کَرِیَهٗ ۾ وَاۡنْ رَهٗ عَدَاۡبِکِی
دَرُوۡاَرِ هِیَهٗ.

۲۷. مَهٗ عَرَدُ و نَاسِیۡمَآۡنْ و یِیۡنْ دِنَاۡفِرَا وَاۡنْ دَهٗ مِشِیۡیَا چِیۡنَکَرِیَهٗ. اَفْ (تَا کُوۡ دِیۡبَرِیۡنْ اَوۡ
مِشِیۡیَا یَهٗ) گَاۡنَا وَاۡنِیۡنْ کُوۡ کَافِرْ بُوۡنَهٗ. فِیۡجَهٗ هِیۡ وَاۡخْ لِحَالِی کَافِرَاۡنْ بَهٗ، ۾ بَرِ کُوۡ دِیۡ
بَکَفُنْ اِیۡگَرِ!

۲۸. اَرِیۡ مَآ اَمِیۡ وَاۡنِیۡنْ کُوۡ بَاوَرِی ثَاۡنِیۡنْ و کَارِیۡنْ قَنۡجْ کَرِیۡنْ و وَاۡنِیۡنْ کُوۡ لِسَرِ اَرَدِی
فَسَادِیۡی دِکُنْ وَاۡ هَفْ بَگَرِیۡنْ. یَاۡنْ رِی اَمِیۡ وَاۡنِیۡنْ کُوۡ خَوَهٗ ۾ عَدَاۡبِی خُدِی یِپَارِیۡرِیۡنْ
و وَاۡنِیۡنْ کُوۡ ۾ رِیَا رَاسْتِی دَرِکَتَنَهٗ وَاۡ هَفْ بَگَرِیۡنْ؟

۲۹. مَهٗ اَفْ قُرۡبَاۡنْ ۾ بُوۡ تَهٗ نَاۡزِلْ کَرِ کُوۡ اَوۡ پِیۡرُوۡزَهٗ، دَا کُوۡ دِ نَآیِیۡنْ وِی دَهٗ بَفِکَرِیۡنْ و نَاقِلَمَنَدُ
رِیۡ شِیۡرِیۡی بَگَرِیۡنْ.

۳۰. مَه (کُرْکَ بَنَافِی) سُلَیْمَانْ دَايَه دَاوُدْ. سُلَیْمَانْ چِه خَوْش بَنَدَه بُو! بَرَاَسْتِی زِی اَو پَر تُو بَکَار بُو.

۳۱. دِیْبِر بِنَه؛ دَمَا دِچَاخِی اِیْفَارِی دَه زِی رَه هَسِیْن رَوَانْ هَاتِنْ رَاپِشِکِرِنْ.

۳۲. سُلَیْمَانْ گُوت: بَیْگَمَانْ زِ بُو کُو اَزْ خُدَايِی خَوَه دِیْبِر بِنَمْ (و دِیْنِی وِی بَهْزِزِ بَکَم) مِیْنْ زِ هَسِیَانْ حَزْکَرِیَه. (هَسِیْ دَانَه بَرَانْدِن) حَیَانِی زِ بَرِ چَاقَانْ وَنْدَا بُونْ.

۳۳. (پَاشِی گُوت) وَانْ زِ مِیْنْ رَه بِنَمْ، (پَشْتِی تَانِیْن) پِی و سِتُوینِ وَانْ مِزْدَانْ (دَا کُو بَرَانَه کَا دِوَانْ دَه نَخَوِشِی هَبِه یَانْ نَا).

۳۴. صُونْدَ بَه؛ مَه سُلَیْمَانْ اِمْتِیْحَانْ کَر؛ مَه جَسَدْکَ ثَاقِبْتِ سَرِ تَخْتِی وِی. پَشْتَرَه وِی تُوْبَه کِر و لِحْدَايِی خَوَه فِکَرِیَا.

۳۵. وَهَّا دُعَا کِر: خُدَايِی مِیْنْ! لِمِیْنْ بَبُورَه، حُکْمَدَارِیکَه وِیسا بَدَه مِیْنْ کُو پَشْتِی مِیْنْ تُو کَسْ نَگِهیَزَه وِی. بَیْگَمَانْ هَر تُو بِی یِی دَايِنْدَه.

۳۶. فِیْجَه مَه زِی رَه بَا سِتُوخَوَارْ کِر کُو دَفْرَا اَو بَخَوَازَه دِی بَفَرْمَانَا وِی بِنَرْمَاهِی بَگَرَه.

۳۷. (مَه زِی رَه) شَیْطَانْ زِی (مِیْسَخَرْ کِرِنْ); چِقَاسْ یِیْنْ کُو هُوسْتَا و غَوَاصْ بُونْ (کُو زِی رَه قِصْرْ لِی دِکِرِنْ و زِ بَحْرِی جَوَهْرْ دَرْتَانِیْن)..

۳۸. هِنَکَه دِنْ زِی کُو بَقِیْدَانْ گَرِیْدَايِی بُونْ.

۳۹. (مَه زِی رَه) گُوت: هَا دَانَا مَه آفَه. فِیْجَه تُو دِخَوَازِی بَدَه تَانْ زِی دِخَوَازِی نَدَه، تُو زِی نَایِی پَرِسیَارْ کِرِنْ.

۴۰. بَیْگَمَانْ لِنَکْ مَه، مَقَامِکِی وِی یِی بِلِنْدْ و لَیْشَکَرْکَه رِنْدْ هَبِه.

۴۱. (هَیْ مُحَمَّدْ) بَحْسَا بَنْدِیْنْ مَه اَبُوبْ بَکَه، وِی دَمَا گَازِی خُدَايِی خَوَه کِر: بَیْگَمَانْ شَیْطِیْنْ مَشَقْتْ و نَازَارْ گِهَانْدِیَه مِیْنْ.

۴۲. (مَهْ زِي رَهْ گُوت): لِنِگِي خَوَه لِعَرْدِي بَخَه. آفْ تَافَكَه سَارَه ژِ بُو فَخَوَارُنْ وَ شُوشَنِي يَه.

۴۳. مَه زُنْ وَ زَارُوکِينْ وِي وَ بَقَاسِي وَانْ زِي هِنِکِي دِنْ لِي فِکَرَانْدِنْ، آفْ دِلُوفَانِيکَه ژِ جَمْ مَه بُو يَه وَ ژِ بُو تَافَلْدَارَانْ بِيَرَتَانِيکَه.

۴۴. (مَه ژِ اَيُوبْ رَهْ گُوت): رَاهِيَزَه باقِيکِي بَدَسْتُ خَوَه بِيگَرَه، فَيَجَه بَوَانْ لِي بَدَه وَ نَکَفَه گُنهِي. بِيگَمَانْ مَه اَيُوبْ عَقْدِکِي صَبِرْکِيشْ دِيَتْ؛ چِه خَوَشْ عَقْدَه اَو! بِيگَمَانْ اَو پِرْ تُوَبْکَارْ بُو.

۴۵. بَحْسَا بَنَدِيْنِ مَه اِبْرَاهِيْمْ، اسْحَاقْ وَ يَعْقُوبْ زِي بَکَه، اَوِيْنْ کُو خُدا نِهِيَزْ، شَارَزَا وَ خَوْدَانْ بَصِيْرَتْ بُونْ.

۴۶. بِيگَمَانْ مَه اَو ژِ بُو خَوَه بَخَصَلَتِيْنْ پَافِرْ بَرَاتِرِنْ کُو اَو هَرْتَمْ لِيئاخَرْتِي دِفْکِرِيْنْ.

۴۷. بِيگَمَانْ اَو لِيَجَمْ مَه ژِ قَنَجِيکَارِيْنْ بَرَاتَرَه نَه.

۴۸. بَحْسَا اِسْمَاعِيْلْ، اَلِيْسَعِي وَ زُوْلُكِفْلْ زِي بَکَه. هَمُو زِي ژِ بَرَاتَرِيَانْ.

۴۹. هَا آفْ (بَحْسَا قَانْ بِيخَمْبَرَانْ) بِيَرَتَانِيکَه. بِيگَمَانْ ژِ بُو يِي مُتَقِي تَقَرُّ لِيْفِکَرْکَه رِنْدْ هِيَه..

۵۰. کُو بِيهَشْتِيْنْ لِيْمَانِي نَه، دَرگِهِيْنْ وَانْ لِي تَافِي (ژِ وَانْ رَه) فِکَرِي نَه.

۵۱. اَو تِي دَه (لِسَرْ تَحْتَانْ) پَالْدَا يِي نَه، اَو تِي دَه گَلْکْ فِيکِي وَ فَخَوَارِنَانْ دَاخَوَازْ دِيکنْ.

۵۲. لِيَجَمْ وَانْ دِيلْبَرْ هَنَه کُو چَافِيْنْ وَانْ تَنِي لِيْمِيْرِي وَانْ کُو ژِ هَفْ رَه هَفْسَالِيْنْ.

۵۳. هَا آفِيْنْ، تَشْتِيْنْ کُو ژِ بُو رُوژَا حَسَا بَدِيْتِي سُوژَا وَانْ ژِ وَه رَه هَانِيَه دَا يِنْ.

۵۴. بِيگَمَانْ آفْ، دَا يِنَا مَه يَه کُو زِي رَه هِيچْ قَدَانْدِنْ نِيَنَه.

۵۵. آفْ وَ سَا يَه، بَرَا سِي ژِ کَافِرِيْنْ سَرْخَوَفْچُو يِي رَه عَافِيْتَنَکَه پِرْ خَرَابْ هِيَه..

۵۶. عَاقِبَتَا وَاَنْ دُوْرَهٗهٗ. اَوْ دُوْرَهٗ جِهٖ یِّسُّ لِفِیْنَهٗ.

۵۷. هَا اَوْ جَزَا، نَافَکَهٗ کَلِی، سِرُّ وَّ عَدَاَبَهٗ، اِیْدِی بِلَا وِی عَذَابِی تَعْمُ بَکْنُ.

۵۸. مِیْنَا فِی عَذَابِی (رُ بُوْ وَاَنْ) هِنِّ عَذَابِیْنِ دِنْ زِی هَنَهٗ.

۵۹. (رُ گِرَهٗ گِرُ و سَرُوکِیْنِ کَافِرَآنْ رَهٗ دِی بَیْگُوْتِیْنِ): هَا اَفْ جِفَاتْ (لِدِیْنِآیِی دُوْفَکَتِیْنِ وَهٖ بُوْنِ) دِگَلْ وَهٖ نُوْقِی دُوْرَهٗی دِیْنِ. (گِرَهٗ گِرُ و سَرُوکْ دِی بَیْزِیْنِ): هُوْنْ نَهٗ بَخِیْرُ و نَهٗ بَسَلَامَتِی هَاَنْ! بَیْگَاَنْ اَوِی بَکْفَنْ نَاگِرِی جَهَنَّمِی.

۶۰. (دُوْفَکَتِی زِی رُ سَرُوکِیْنِ خَوَهٗ رَهٗ) دِیْیَزِیْنِ: نَخِیْرُ، بَلْکِی هُوْنْ نَهٗ بَخِیْرُ و نَهٗ بَسَلَامَتِی هَاَنْ! وَهٖ اَفْ ثَانِی یِیْشِیَا مَهٗ. فِیْجَهٗ اَفْ جِهٖ یِّسُّ وَاَرْگَهٗ!

۶۱. دِیْسَا اَوْ دِیْیَزِیْنِ: خُدَآیِی مَهٗ! کِی اَفْ ثَانِیْبَهٗ یِیْشِیَا مَهٗ، تُوْ عَذَابِی وِی دِجَهَنَّمِی دَهٗ قَاتْ قَاتْ زَیْدَهٗ بَکَهٗ!

۶۲. (سَرُوکْ و گِرَهٗ گِرِیْنِ کَافِرْ) دِیْیَزِیْنِ: اَرِی مَا رُ بُوْ جِهٖ اَمْ وَاَنْ زِلَامِیْنِ کُوْ مَهٗ اَوْ رُ خَرَابَاَنْ دِحَسِبَاَنْدِنْ لِفِرْ نَابِیْنِ؟

۶۳. یَاَنْ مَهٗ بَخْلَتِی طَنَازِیْنِ خَوَهٗ بَوَاَنْ دِکَرْ (فِیْجَهٗ اَوْ بَاشْ بُوْنِ) یَاَنْ زِی اَوْ دِ اِیْگَرْ دَهٗ نَهٗ، رُ بَرْ چَافِیْنِ مَهٗ وِنْدَا بُوْنَهٗ؟

۶۴. بَیْگَاَنْ اَفْ هَفْرِکِیَا دُوْرَهٗیَاَنْ (دِیْیِ شَکْلِی دَهٗ) رَاسْتَهٗ و تَقَرُّ دِیْ مِسُوْگَرْ بَیْهٗ.

۶۵. (هٰی مُحَمَّدْ) بَیْیَرَهٗ: اَرْ بَسْ هِشِیَارْکَرْکَمْ، رُ خُدِی یِیْ فَهٗ تُوْ مَعْبُوْدِی حَقْ تُّنَهٗ، اَوْ خُدَآیِی کُوْ هَرْ یَکَهٗ و هِیْزِشِکِیْنِی هَرْ هِیْزِی یَهٗ.

۶۶. (اَوْ) پَرُوْرْدْ گَارِی عَزْدْ و نَاسِیَاْنَاَنَهٗ و پَرُوْرْدْ گَارِی جِفَاسْ تِشِیْی دِنَافَرَا وَاَنْ دَهٗ یَهٗ، اَوِی کُوْ دَسْتِهَلَاَتَهٗ اِیْ گُنْهَزِیْرَهٗ.

۶۷. بَیْیَرَهٗ: اَفْ قُرْآَنْ خَبَرْکَهٗ کَلْکْ مَزَنَهٗ.

۶۸. هُونُ زِي بَرِي خَوَه زِي فَدِگَرِينْ.

۶۹. تُو زَاتَبُونَا مِنْ، بِجِشَاتَا بِلَنْد (نَا مَلَايِيكْتَان) دَمَا كُو وَان (دَر بَارِي چِيكِرِنَا نَادَم دَه) دِنَافْ خَوَه دَه مُنَاقَشَه دِكُرُتَنَه بُو (اَكُرُ كُو تَه زِ وَحِيي بُويا).

۷۰. زِ بُو مِنْ وَحِي تِي كُو اَز بَس هِشِيَا زَكِرَكِي اَشْكِرَا مَه.

۷۱. وَي دَمِي خُدَايِي تَه زِ مَلَايِيكْتَان رَه گُوت؛ بِيگَن اَزِي زِ حَرِيي مَرُوفِكِي بَنَافِرِينْ.

۷۲. فَيَجَه دَمَا مِنْ اَوْ تَمَام كِر و مِنْ زِ جَم خَوَه رُح بَرَدَايِي، فَيَجَه هَمَنْ زِي رَه هَرَنْ سَجُودِي.

۷۳. اِيَجَارُ هَمُو مَلَايِيكْت زِي رَه چُونَه سَجُودِي.

۷۴. لِيَلِي اِبْلِيْس نَچُو سَجُودِي؛ وَي خَوَه مَزَنْ دِيَرَا و اَوْ بُو زِ كَا فِرَانْ.

۷۵. خُدِي زِي رَه گُوت: اَي اِبْلِيْس! اَوْ جِه تَشْت بُو نَهِيلا كُو تُو زِ بُو وَي هَرِي سَجُودِي، اَوِي كُو مِنْ اَوْ بَدَسْتِيَن خَوَه نَافِرَانْدِي؟ اَرِي مَا تَه خَوَه مَزَنْ دِيَرَا يَان زِي تُو بُوِي زِ يِيَن كُو بِلَنْدِن؟

۷۶. اِبْلِيْس گُوت: اَز زِي وَي چِيَتِرْم، تَه اَز زِ اِيَكُرُ نَافِرَانْدِمَه و تَه اَوْ زِ حَرِيي نَافِرَانْدِيَه.

۷۷. خُدَا گُوت: نَاخَوَه زِي وَي دَرَكَفَه، هَرَه! اِيْدِي بِيگَن تُو (زِ رَحْمَا مِنْ) هَاتِي قَوْرَانْدِن!

۷۸. بِيگَن حَيَا رُوْرَا قِيَامَتِي لَعْنَتَا مِنْ لِسَر تَه يَه!

۷۹. اِبْلِيْس گُوت: خُدَايِي مِنْ! نَاخَوَه حَتَا رُوْرَا قِيَامَتِي مُهَلْتِي (دَرَفَتِي) بَدَه مِنْ.

۸۰. خُدِي زِي رَه گُوت: مُهَلْت زِ تَه رَه هَات دَايْن..

۸۱. (مُهَلْت زِ تَه رَه يَه) حَيَا رُوْرَا دِيَا رِكِرِي.

۸۲. اِبْلِيْس گُوت: بَعَزْت و عَظَمَتَا تَه صُونْد بَه، تَقَرُ اَزِي وَان تَقَان زِ رِيَا رَا سْتِيي دَرِينْ!

۸۳. لَيْبِلِي، عَقْدِين تَه يِين بَاوَرْمُنْد يِين دِلْپَاك اَوْ جَدَا نَه (اَز نِكَارِم وَاَنْ زِي دَرِينم).
۸۴. (خُدِي) گُوت: رَاسْتِي (زِيَالِي مِّن فَه يَه) وَاَز زِي رَاسْتِي يِي فَه تِشْتِكِي نَابِيَرَم.
۸۵. صُونْد بَه اَزِي دُوَرَهِي زِي (شَيْطَانِي مِينَا) تَه وَرِ وَاِنِين كُولِي تَه يِين، دَاغِرَم.
۸۶. بِيَرَه: اَز لِسَر رَاگِهَانْدِي تُو حَقَكِي زِي وَه نَاخَوَارِم وَاَز لِسَر وَه نَه زُوَرْدَارَم.
۸۷. آف (قُرْآن)، زِي بُو تَفَكِي عَالَمِي بَس دَرُس و شِيرَتَه.
۸۸. صُونْد بَه هُونِي تَقَر خَبَرِيْن وَيِ پِشْتِي دَمَكِي بَرَانِن و فَهَم بَكِن.

۳۹. سُورَه يٰ زُمَرُ

سُورَه يٰ (زُمَر)، ۷۵ (حَفْتِي وَ يَنْبُج) نَايْتَه. لِمَكِي نَازِل بُويَه . نَافِي سُورَه زِي نَايْتِيْن ۷۱ اَم و ۷۳ اَم تِي كُو دِوَان دَه بِيَزِيَا زُمَر دَرَبَاس بُويَه وَ بِمَعْنِيَا جَفَاتِيْن جُرْ بَجَرَه.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. آف كِتِيْب، زِي جَم خُدِي فَه هَاتِيَه هِنَارْتِن، اَوِي كُو عَزِيَزَه، حَكِيمَه.
۲. بِيگَمَان مَه آف قُرْآن بِدْرِسْتِي زِي تَه رَه هِنَارْتِيَه، فَيَجَه تُو زِي زِي بُو خُدِي زِي دِلْ عِبَادَت بَكَه.
۳. نَاگَهَادَار بِن! دِيْنِي خَالِص و دَرِسْت زِي بُو خُدِي يَه. اَوِيْن كُو زِي بِلِي خُدِي زِي خَوَه رَه دُوسْت و نَارِيكَارَان دِگَرِن -دِيْبِيْن؛ اَم بَس دَا كُو اَوْ مَه نِيَزِيَكِي خُدِي بَكِن اَم پَرَسْتِنَا وَاَنْ دِكِن -بِيگَمَان خُدِي، دِي دِنَافِرَا وَاَنْ دَه، دَر بَارِي يَا كُو اَوِي تِي دَه كِنْتَه اِخْتِلَافِي حِكَم بَكَه. بِيگَمَان خُدِي، يِي كُو زِيْدَه دَرُوكَار و كَافِرَه، رَاسْتِرِي نَاكَه.
۴. اَكْر خُدِي بَخَوَهسْتَا كُو زِي خَوَه رَه زَارُوك بَكِرْتَا، هَلْبَت زِي مَخْلُوقِيْن خَوَه وَي كِي

بِخَوْهٖ سَتَا دِيْٓ اَوْ رِ خَوْهٖ رَهٗ بِگَرْتَا. خُدِيْ پَاكُ وِ بِلَنَدَه. خُدِيْ هَر يَكَه وِ هِيْزِشِكِيْنِي
هَر هِيْزِيْ يَه.

۵. خُدِيْ عَزْدُ وِ نَاسِيْمَانُ بَدْرِسْتِي وِ بِحَكْمَتُ نَافِرَانْدَنَه. اَوْ شَقِيْ لِسَرُ رُوْزِيْ دِيْپِيْجَه،
رُوْزِيْ رِيْ لِسَرُ شَقِيْ دِيْپِيْجَه. رُوْزُ وِ هِيْفُ رِ فَرْمَا نَا خَوْهٖ رَهٗ طَوَانْدَنَه. هَر يَكُ رِ وَاَنْ
حَتَا دَمَكَه دِيَا رِ كِرِيْ دِيْ (دِرِيْگَهَا خَوْهٖ دَه) بِگَرِن. نَاگَا هَدَا رِ بِن! هَر خُدِيْ يَه يِيْ
دَسْنَهَلَاث، يِيْ گَنْهَرِيْبَر.

۶. خُدِيْ، هُوْنُ رِ يَكُ نَفْسِيْ نَافِرَانْدَنَه. پَاشِيْ رِ وِيْ رِيْ هَفَرِيْنَا وِيْ نَافِرَانْدِيَه (دَا كُو
دُرِيْتُ رِ وَاَنْ زِيْدَه بِيَه). رِ بُوْ وِهٖ رِ تَرَشَانُ (دَقَه، دَوَارُ وِ بَزُ) هَشْتُ رُوْ خُلَقَانْدَنَه. دِرِكِيْ
دَايِكِيْنُ وِهٖ دَه، دِنَافُ سِيْ طَارِيْتِيَانُ (رِكُ، مَلَزَارُوْكُ وِ رَحْمَا دَايِكِيْ) دَه، بِچِيْكِرْنَكَه دِيْ
چِيْكِرْنَكِيْ دَه هُوْنُ نَافِرَانْدِن. هَا اَوْ، پَرُوْرْدُ گَارِيْ وِهٖ خُدِيْ يَه. خُدَا نِيْ وِ حُكْمَرَانِيْ
هَر رِ بُوْ وِيْ يَه. رِ وِيْ يِيْ فَهٖ تُوْ اِلَهٗ تَنِن. فَيِجَهٖ چَاوَا هُوْنُ رِ رَاسْتِيْ تَبِنُ فِكْرَانْدِن؟!!

۷. اَكْرُ (پَشْتِيْ بَاوَرِيْ) هُوْنُ كَافِرُ بِيْنُ، فَيِجَهٖ بَرَاْسْتِيْ حَوَجَدَارِيَا خُدِيْ يُوْهٖ تَنَهٗ وِ اَوْ
بَكْفَرَا وِهٖ رِيْ نَقَايِلَه. اَكْرُ هُوْنُ شُكْرِيْ وِيْ بَكْنُ اَوْ بَقِيْ رِ وِهٖ قَايِلُ دَبَه. قَتُ تُوْ
گَنْهَكَارُكُ گَنْهِيْ تُوْ كِسِيْ هِلْنَاگِرَه. پَاشِيْ (لِئاخِرَتِيْ) فِكْرَا وِهٖ بَسُ بِيَالُ خُدَايِيْ وِهٖ
فَهٖ يَه، فَيِجَهٖ يَا كُوْ وِهٖ (لِدُنْيَايِيْ) كِرِيْ دِيْ رِ وِهٖ رَهٗ بِيِيْزَه. بَرَاْسْتِيْ خُدِيْ، بِيَا دِلَانُ دَه
فَشَارَتِيْ دِرَاَنَه.

۸. دَمَا كُوْ مَرُوْفُ دَقَههٖ تَنَكْزَارِيْ، لِحُدَايِيْ خَوْهٖ قَدِرْگَهٗ وِ رِيْ لَاقَهٖ لَاقِيْ دَكَه. پَاشِيْ
دَمَا خُدِيْ قَنْجِيْكِ رِ جَمُ خَوْهٖ يِيْ بَكَه، اَوْ وِيْ لَاقَهٖ لَاقَا كُوْ بَرِيْ رِ خُدِيْ دِيْكُرُ، رِ
بِيْرُ دَكَه وِ رِيْ رَهٗ هَفِيْشْكَانُ چِيْدَكَه دَا كُوْ مَرُوْفَانُ رِ رِيَا وِيْ يَخَه. بِيِيْزَه: بَقِيْ كَفْرُ وِ
نَاكُوْرِيَا خَوْهٖ هِنَكِيْ خَوْشُ بَرِيْ، بَرَاْسْتِيْ تُوْ هَر رِ خُلَكِيْنُ دُوْرَهِيْ يِيْ!

۹. اَرِيْ مَا اَوِيْ طَاعَتْكَارُ كُوْ دَمِيْنُ شَقِيْ دَه، دَسْجُوْدُ وِ لِسَرُ پِيَانُ، رِ (عَدَايِيْ) نَاخِرَتِيْ
دِرْتَرَسَهٗ وِ دِلُوْقَانِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ هِيْفِيْ دَكَه، چِيْتَرُ وِ بَرُوْمَتَرَهٗ (يَاَنْ اَوِيْ كُوْ كَافِرُ بُوِيَهٗ)?

بَيِّرَه: مَا اَوَيْنَ كُو دِرَانِن وَاوَيْنَ كُو نِرَانِن قَت دِين وَكَهَفْ؟ بَرَاْسَتِي تَنِي يِنِن عَاقِلَمَنَد
دَرُس وَاوِيَرَت وَرَدِگَرِن.

۱۰. بَيِّرَه: گَلِي بَنَدِيِن كُو باوَرِي تَانِيَه! خَوَه ژ عَذَابِي خُدايِي خَوَه بِيَارِيَن. ژ بُو يِنِن كُو
لِشِي دُنْيَايِي قَنجِيِي دِكِن بَهْشَت هِيَه. عَرَدَا خُدي فِرَهه. بِيگَمَان مُكَافَاَتَا صَبِرِ كِيَشَان
بِيَحْسَاب تِي دَايِن.^۱

۱۱. (يَا مُحَمَّد!) بَيِّرَه: بِيگَمَان فَرْمَان لِمِن هَاتِيَه كِرِن كُو آژ ژ دِلَكِي صَاف بَس ژ بُو خُدي
عِبَادَت وَاطَاعَتِي بِكَم.

۱۲. فَرْمَان لِمِن هَاتِيَه كِرِن كُو (ژ فَي اُمَتِي) آژ بِيَم ژ بِيَشِيكِي مُسْلِمَانَان.

۱۳. بَيِّرَه: اَگَر آژ بِيَاَمَرِيَا خُدايِي خَوَه بِكَم، بَرَاْسَتِي آژ ژ عَذَابِي رُوژَكَه مَرِن دِطَرِسَم.

۱۴. بَيِّرَه: آژ هَر ژ خُدي رَه عِبَادَتِي دِكَم، عِبَادَتِي مَن بَس ژ بُو وَي يَه.

۱۵. (گَلِي پُوْتِيَرِسْتَان!) فَيَجَه هُون ژ بِلِي خُدي كِي دِفِين ژِي رَه عِبَادَت بَكِن! بَيِّرَه:
بَرَاْسَتِي يِنِن خَسِرِيَه اَوِن كُو رُوژَا قِيَاَمَتِي خَوَه وَاَلْبَاتَا خَوَه لِرَزَارِي دَانَه. نَاگَاَهْدَار
بَن! هَا خَسَارِ كِرِنَا أَشْكِرَا أَفِ بَخَوَه يَه.

۱۶. ژ بُو وَاَن (كَافِرَان) دِسَر وَاَن رَه تَبَقِيِن ژ اِيگَرُ هَنَه وَاَن دِين وَاَن دَه ژِي تَبَقِيِن ژ اِيگَرُ

۱ ژ فَي تَابَتِي تِي هَمَكِرِن: مَرُوف دَمَا لِيَهَكِي كُو نِكَارَه لِيگُورِي باوَرِيَا خَوَه بِيِي وَ نِكَارَه يَا خُدي ژِي
دِيخَوَاَرَه بَكَه لَازِمَه كُو ژ وَي جِهِي كُوچِيَرُ بِيَه هَرَه جِهَكِي كُو بَكَارَه دِيِنِي خَوَه ژ پِيَا بِيگَرَه وَ بِيگُورِي وَي
بِيِي. خُدي أَف رُوش دِهِن مَزَارِيِن دِن دَه ژِي بِيَان كَرِيَه. مِيَنَاك: ژ سُورَه يِي نِسَاء تَايَتَا ۹۷ ي «بِيگَمَان
اَوِيَن كُو ظَلَم لَآخَوَه كِرِن! هِيَجَرَت نَكِرِن وَ دِنَاف گَاوَرَان دَه مَان) مَلَانِيكَت جَانِي وَاَن دِسْتِيِن وَ دِيَبَرَنَه
وَاَن: هُون (د بَارَا دِيِنِي خَوَه دَه) د چَه كَارِي دَه بُون؟ دِيَبَرِن: اُم لَعَرَدِي بِيچَاَرَه وَ بِنْدُسْت بُون. مَلَانِيكَت
دِيَبَرِن: فَي عَرَدَا خُدي نَه فَرَه بُو كُو هُون ژِي كُوچِيَرُ بِيُونَا!...» وَ ژ سُورَه يِي عَنكَبُوت تَايَتَا ۵۶ ي «گَلِي
بَنَدِيِن مَن يِنِن كُو باوَرِي تَانِيَه! بِيگَمَان عَرَدَا مَن فِرَهه، فَيَجَه بِيَال عَرَدَا مَن فَه هِيَجَرَت بَكِن وَ هَر ژ
مَن رَه عِبَادَتِي بَكِن» فَي رُوشِي تَكُر دَكَه.

هَنَهٗ. هَا خُدَيِّ بَنَدَيِّنْ خَوَهٗ ژ فَيِّ دِطْرُسِيْنَهٗ. هَيِّ بَنَدَيِّنْ مِّنْ! نَاخَوَهٗ هَايِ ژ اَمْرُ و نَهِيْنْ مِّنْ هَيِّنْ.

۱۷. اَوَيْنْ كُو خَوَهٗ ژ عِبَادَنَكِرِنَا بُو شَيْطَانُ و طَاغُوْتِي دُوْر دِگِرَن و (بَتُوْبِي) لِيْخُدَيِّ فِدِگِرَن؛ هَر ژ وَاَنْ رَهٗ مَزْگِيْنِي هَيِّهٗ. فَيِّجَهٗ مَزْگِيْنِي بَدَهٗ بَنَدَيِّنْ مِّنْ.

۱۸. اَو بَنَدَيِّنْ كُو لِكُوْتِنَانْ گُهْدَارِي دِكْن و لِدُوْفْ نَا هَرِي بَاشْ دِچِنْ. هَا اَوْن يِيْنْ كُو خُدَيِّ اَو رَاسْتَرِي كِرَنَهٗ و اَو بَخَوَهٗ نَهٗ يِيْنْ خُدَانِهَش و بِثَاقِلْ.

۱۹. اَرِيْ مَا فَيِّجَهٗ اَوِيْ كُو حُكْمِي عَذَابْ لِسَر هَاتِيَهٗ مَسُوْگَرَكِرَن اِيْدِي تُو يِي وَ يِ ژ اِيْگَرُ خَلَاصْ بِيْكي؟

۲۰. لِيْلِيْ اَوَيْنْ كُو (اَمْرُ و نَهِيْنْ) خُدَايِيْ خَوَهٗ پَارَاسْتِنَهٗ، ژ بُو وَاَنْ اَوْدَهٗ لِسَر اَوْدِيْ رَاكِرِي هَاتِنَهٗ ثَاقَاكِرَن كُو دِيْنِي وَاَنْ دَهٗ جَم دِهْرِكِنْ. هَا اَفْ سُوْرَا خُدَيِّ يَهٗ كُو ژ بَنَدِيْ خَوَهٗ يِي تَقُوَادَار رَهٗ دَايَهٗ. بِيْگَاَنْ خُدَيِّ سُوْرَا كُو دَايَهٗ ژِي فَنَآگَرَهٗ.

۲۱. (اَيِ اِنْسَانْ!) مَا تُو نَايِيْنِي كُو خُدَيِّ ژ عَوْرَانْ ثَافْ بَارَانْدِيَهٗ، وَيِ ثَافِي دِيْخَهٗ سَرْ كَانِيْنْ لِسَر عَرْدِي، پَشْتَرَهٗ بُوِيْ چَانْدِيْنِيْنْ رَنگَهٗ رَنگ هِيْشِيْنْ دِكَهٗ. پَشْتَرَهٗ اَو هَشْكَ دِيْهٗ تُو دِيْنِي كُو اَو زَر بُوِيَهٗ پَشْتَرَهٗ وَيِ دِكَهٗ كَوَاشَهٗ. بِيْگَاَنْ دَفِيْ دَهٗ ژ بُو ثَاقِلْمَنْدَانْ عِبْرَتْ و شِيْرَتْ هَنَهٗ.

۲۲. اَرِيْ مَا كَسِيْ كُو خُدَيِّ دِلِيْ وَيِ ژ بُو اِسْلَامِيْ فَكِرَبَهٗ، فَيِّجَهٗ اَو ژ جَم خُدَايِيْ خَوَهٗ لِسَر رُوْنَاهِيْكِيْ بَهٗ (مَا دِيْهٗ مِيْنَا وَيِ كَسِيْ كُو دِلِيْ وَيِ ژ يِيْپَاْنِي هَشْكَ بُوِيَهٗ)؟ فَيِّجَهٗ وَاَخْ لِحَالِيْ وَاَنْ كَسَاَنْ بَهٗ كُو دِلِيْنْ وَاَنْ ژ بِيْ ذِكْرِي هَشْكَ بُوِيَهٗ! هَا اَو، دِنَافْ رِيْشَاشِيْكَهٗ اَشْكَرَا دَهٗ نَهٗ.

۲۳. خُدَيِّ سَبِيْحَتِرِيْنِيْ پَيْفَانْ هِنَارْتِيَهٗ، كِيْبِيْكَهٗ كُو ثَايِيْتِيْنْ وَيِ مِيْنَا هَفْ و لِهْفَهَاتِيْ كُو تِيْتَهٗ دُبَارَكِرَن. ژ خَوْنَدَنَا وَيِ چَرْمِيْ وَاْتِيْنْ كُو ژ خُدَايِيْ خَوَهٗ دِطْرُسِنْ پَرچُوْسَنگِيْ دِيْهٗ،

پَاشِي جَرْمِيْنِ وَاَنْ وَاَنْ دَلِيْلٍ وَاَنْ بِيَالٍ ذِكْرِيْ خُدِيْ فَهٗ تَارَامُ وَاَنْ نَزَمُ دَبَهٗ. هَا اَفْ (كِتِيْبُ)،
هِيْدَايَتَا خُدِيْ يَهٗ. خُدِيْ كِي يَفِيْ پِي تِيْنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتُ. چِهٖ كَسِيْ كُو خُدِيْ وِي
زِي رِي بَخَهٗ اِيْدِي تُو كَسِ نِيْنَهٗ كُو وِي رَاسْتَرِي بَكَهٗ.

۲۴. اَرِيْ مَا اَوِيْ كُو رُوْرَا قِيَامَتِيْ بَرُوِيْ خَوَهٗ زِي عَذَابِيْ پِيْسُ وَاَنْ دِرُوَارِ خَوَهٗ دِيَارِيْزَهٗ (دَبَهٗ
مِيْنَا يِيْ كُو زِي اِيْگَرِ رَزْگَارُ بُوِيْ)؟ زِي ظَالِمَانِ رَهٗ تِيْ گُوْتِنُ: دَهٗ هَايْدِيْ جَزَايِيْ گُنَهِيْنُ
كُو وَهٗ بَكْدَا خَوَهٗ قَاَزَانُجِ كَرِيْهٗ بِيْجِيْرُنُ!

۲۵. يِيْنِ بَرِيَا وَاَنْ بَاوَرِيْ (بِيْخَمَرِيْ خَوَهٗ) نَتَانِيْ، قِيْجَهٗ عَذَابِيْ خُدِيْ زِي جِهَكِيْ كُو وَاَنْ
حِزَرُ نَدِكِرُ، بَسَرُ وَاَنْ دَهٗ هَاتُ.

۲۶. قِيْجَهٗ خُدِيْ لِدُنْيَايِيْ رِسْوَاتِيْ بُوَاَنْ دَا تَعْمِكِرُنُ. بَرَاْسَتِيْ عَذَابِيْ تَاخِرَتِيْ مَزْنِيْرَهٗ، كَا
كُو وَاَنْ اَفْ زَنَانِيْبُوَا.

۲۷. صُوْنْدُ بَهٗ، مَهٗ دِفِيْ قُرْآنِيْ دَهٗ زِي بُوْ مَرُوْفَانِ هَرُ مَزَارِيْنِ مِيْنَاكَانِ دَانَهٗ، دَا كُو اُوْ رِيْ
عِبْرَتُ بِيْگَرُنُ.

۲۸. مَهٗ اَفْ قُرْآنُ بِيْيِيْ كُو خَوَارِيْ وَاَنْ شَاشِيْ تِيْ دَهٗ هَبَهٗ بِيْزَمَانِيْ عَرَبِيْ هِنَاْرِيْهٗ، دَا كُو
مَرُوْفُ (زِي كُفْرِيْ) خَوَهٗ پِيْ بِيَارِيْزُنُ.

۲۹. خُدِيْ زِي بُوْ وَهٗ مِيْنَاكَايِ تِيْنَهٗ: كُوْلِيْكَيْ كُو چَنْدُ كَسِيْنِ سَرِهَشْكُ وَاَنْ بَهْفُ نَهٗ خَوْشُ
تِيْ دَهٗ هَفِيْشِكُنُ وَاَنْ كُوْلِيْكَيْ كُو تَنِيْ يِيْ يَكُ زِلَامِيْكَ بَهٗ، اَرِيْ مَا رَوْشَا فَاَنْ هَرُ دِيَانُ
وَاَنْ كَهْفَهٗ؟ مَدْحُ وَاَنْ سَنَايِيْنِ تَكُوْرُ هَرُ زِي بُوْ خُدِيْ بِنُ. لِيْلِيْ يَرِيْنُ وَاَنْ فِيْ نَزَانُنِ (كُو
هَفِيْشَكَانِ زِي خُدِيْ رَهٗ چِيْدِكُنِ).

۳۰. (يَا مَحْمَدُ!) تَقَرُّ تُوْ رِيْ دِيْ بِيْمَرِيْ وَاَنْ رِيْ دِيْ بِيْمَرُنُ.

۳۱. پَاشِي، (گَلِيْ مَرُوْفَانِ!) بِيْگَمَانِ هُونِيْ رُوْرَا قِيَامَتِيْ لِيْجَمُ رَبِيْ خَوَهٗ بَهْفُ رَهٗ
نِيْقَاشِيْ بَكُنُ.

۳۲. مَا زِيَّ كَسِيَّ كُو لِسَرِّ (نَافِي) خُدِي دَرَوَانِ بَكِه وَ دَمَا كُو قُرَّانِ زِي رَه هَاتِ بَاوَرِي
پِي نِيِيَه، ظَالِمَتِرْ كِي هِيَه؟! اَرِي مَا قِي دِ دُوْرَهِي دَه زِي بُو كَافِرَانِ جِه تَنَه؟

۳۳. اَو (پِيَحْمَبَر) ي كُو رَاسْتِي نَآيَه وَ اَو (پِيَرَو) يَن كُو وَي رَاسْتِ دِيَرِن، هَا اَو يِيَن
تَقْوَادَارِ بَخَوَه نَه.

۳۴. لِحَمِ رَبِّي وَان، اَو جِه بَخَوَازِنِ زِي وَان رَه هِيَه. هَا آفَه خَلَاتَا قَنَجِيكَارِيَن رَاسْتِ وَ دُرِسْتِ.

۳۵. (خُدِي آفِ پِيَانِ يَوَانِ رَه دَا)؛ دَا كُو تَقَنَجِيَا بَرِي كِرِن قَسِيْرَه وَ دَا كُو بَقَنَجِيَا اَو دِكِن
يِيَا هَرِي سِيَحِيَتِرْ وَان خَلَاتِ بَكِه.

۳۶. اَرِي مَا خُدِي نَه بَسِي بَنَدِييْ خَوَه يَه؟ (رَسُوْلِي مِّنْ!) اَو، زِي وَانِيَن كُو زِي بِلِي خُدِي
اَو عِبَادَتِي وَان دِكِن تَه دِطَرَسِيْن. خُدِي، كِيَن زِي رِي بَخَه اِيْدِي زِي بُو وَي تُو
رِيْنِيَشَانْدَرِ تَنَه يَه.

۳۷. خُدِي كِي يِيَنه سَرِ رِيَا رَاسْتِ، اِيْدِي تُو كَسِي كُو وَي زِي رِي بَخَه تَنَه يَه. اَرِي مَا
خُدِي نَه عَزِيْزَه، تُوْلُفَكْرَه؟!

۳۸. صُوْنْدَه، اَكْر تُو زِي وَان پِيْرِي، كِي عَرْدُ وَ نَاسِيَانِ نَافِرَانْدَنَه، تَقَزِ دِي بِيِيَرِن؛ خُدِي
نَافِرَانْدَنَه. بِيِيَرَه: نَاخَوَه اَكْر خُدِي بَخَوَازَه زَرَارَكِي بَدَه مِّنْ، مَا اَو (پُوْت) يِيَن كُو زِي
بِلِي خُدِي هُونِ عِبَادَتِي وَان دِكِن، اَو دِكَارِن زَرَارَا خُدِي زِي سَر مِّنْ رَاكِن؟ يَانِ زِي
خُدِي بَخَوَازَه قَنَجِيَكِي بَدَه مِّنْ، مَا اَو دِكَارِن وَي زِي سَر مِّنْ بَكِرِن؟ بِيِيَرَه: خُدِي بَسِي
مِنَه، يِيَن هِيْفِيْدَارِ بَسِ خَوَه دِسِيِيَرِن وَي.

۳۹. بِيِيَرَه: گِلِي مَلْتِي مِّنْ! هُونِ لِسَرِ شُوْپِ وَ حَالِي خَوَه كَارِ بَكِن، بَرَاْسْتِي اَزِي زِي لِسَرِ
رِيَكِ وَ رِيِيَاَزَا خَوَه كَارِ بَكِم. قِيِيَجَه پَاشِي هُونِي بَرَانِ...

۴۰. كَا عَذَابِي كُو وَي رِسُوَا بَكِه دِي وَرَه سَرِ كِي وَ كَا عَذَابِي سَرَاْفَتِي دِي (لِثَاخَرَتِي)
بِي سَرِ كِي!

۴۱. (یا مُحَمَّد!) بِنِگَمَ مَه قُرْآنَ ژ بُو مَرُوفان، ژ تَه رَه بِحَقِی هَنارِتیه. اِنْدِی کی رَاسْتَرِی
بِه فِیجَه او ژ بُو خَوَه دِه و کی ژِی ژِی رِی بَکَه اِیجَار او لِدِزِی خَوَه رِشاش دِه
و تَوِلسَر وَاَن نَه وِکِیلِی (کُو بَکوتِکی وَاَن بِنِی سَر رِیا رَاسْت).

۴۲. خُدِی نَفَسِیَن کُو چَاخِی مِرنا وَاَن تِی دِستِیَنه و یِن سَاغ ژِی دِخَوِی دَه (وَاَن
دِستِیَنه)؛ فِیجَه یا کُو لَسَرِی خُدِی بِمِرِنِی حَکَم کِرَبَه (لِجَم خَوَه وِی) دِگَرَه، یا دِن
ژِی حَتَا دَمَکَه نَافِلِکِرِی وِی بَرَدَدَه بَدِنِی. بَراسْتِی دِفِی دَه ژ بُو مِلَتِکی کُو بَفِکِرَه
نَشان و عِبَرَت هَنه.

۴۳. بَلِکی ژ بِلِی خُدِی وَاَن ژ خَوَه رَه شَفَاعَتکار گِرَتَه. بَیئَرَه: اَرِی مَآ کُو او نَه خَوَدِی
تَشْتِکی بِن و تِیَنگِیَرِن ژِی؟

۴۴. بَیئَرَه: شَفَاعَت تَف بَدَسْتَوِرا خُدِی فَه گِرِیْدَاهِ یَه. خُدَانِی و رِیْقَرِیا عَرْد و نَاسِیْمَانان
هَر ژ بُو وِی یَه. پَاشِی هُونِی هَر بِنال فَه بِنَه فَکَرانْدَن.

۴۵. دَمَا کُو بَحْسَا خُدِی بَتِنِی تِی کِرِن، دِلِی وَاَنِن کُو بَنَاخَرِی بَاوَرِی نَایِن تَنگ دِه و
دَمَا بَحْسَا یِن کُو ژ بِلِی خُدِی تِی کِرِن، دِجَه دَه رَوِیِن وَاَن گَش دِه.

۴۶. بَیئَرَه: اَی خُدایِ مَن، اَی خَالِقِی نَاسِیْمَانان و عَرْدِی، اَی زَانایِی تَپِنْدِی و دَارِیچَاغِی!
یِ کُو دَنافِرا بَنَدِیَن خَوَه دَه لَسَرِیا کُو بَهف کَتِن دَه حَکَم دِه هَر تَوِی.

۴۷. بَراسْتِی، اَگَر (رُوزَا قِیامَتِی) تَمَامِی تَشْتِی کُو لَعَرْدِی هِیَه و بَقَاسِی وِی ژِی یِیَرَه،
ژ سَتَمَکاران رَه هَبُویَا؛ ژ بَر وِی شِدَتَا عَذَابِی رُوزَا قِیامَتِی دِی تَقَر (دَبَر خَوَه دَه)

۱ اَم بَکَرَب دِیَزَن کُو، اَف شَاشِیا دِفَرَق نِیخَسْتَنَا نَافَا نَفَسِی و رُوح دَه بُو یَه سَبِی بَنالَهشْتِنَا هُورْکُولِیَن
نَفَسِی یِن فَرْدِی دِ پَسِیْکُولُوزِی دَه و هُورْکُولِیَن نَفَسِی یِن جَفَانِی دِ سُوْسِیُولُوزِی دَه. بَغِی یَکِی
(وَمَه مَه گوتِی) اَمَتِی پَیْئَافَا رَاسْتَخُونْدَنَا تَارِیخِی و تَحْلِیْلِکَرِیا بَیْرَان ژ دَسْت بَرَدَا یَه. بَسَدَم کُو اَمَتِی اَف
پِیْئَافَا و مِیْدَان ژ عَرَبِی رَه هَشْتِیَه کُو بَسَا یا خِیْتانْدَنَا عِلْمِی پَسِیْکُولُوزِی و سُوْسِیُولُوزِی کَارِیُونَه شَرَفِی
بِخَن بِن دَسْتِی خَوَه، خَوِیْنَا وِی یِمِزَن و کُلْتَرَا خَوَه بِخَن نَافِی؛ وِی بَکَن وِکی خَوَه.

بِگَرَوِيْ بَدَا. حَالٌ اَفْهَ كُوِيْ رُوُوِيْ، رِ بُوْ وَاَنْ رِ جَمَّ خُدِيْ فَهٗ يَا كُو قَتَّ حَسَابُ
نَدِكِرُنْ، دِيَارُ بُوِيَه.

۴۸. رِ وَاَنْ رَهٗ خَرَايِيْنِ كُو (لِدُنْيَايِيْ) بَدَسْتِ خِسْتِنِ دِيَارُ دِهَهٗ وَ اَوَّ جَرَايِيْ كُو يِيْ طَنَارُ
دِكِرُنْ چَارُ طَرْفِ بَسَرُ وَاَنْ دَهٗ هَاتُ.

۴۹. فَيَجَهٗ جِهَ دَمَا كُو طَنُكَاسِيْكَ بَسَرُ اِنْسَانِيْ دَهٗ وَرَهٗ (رِ بُوْ رَاكِرِنَا وَيِ) لِيْبَرُ مَهٗ دِكِرَهٗ،
پَاشِيْ دَمَا كُو رِ جَمَّ حَوَهٗ، اَمَّ قَنْجِيْكِ بَدِنِيْ، دِيْبِيْزَهٗ: اَفَّ بَسُ بَرَانِيْنَا مِّنْ رِ مِّنْ رَهٗ هَاتِيَهٗ
دَايْنِ. نَخِيْرُ، بَلِكِيْ اَوَّ جَرَبَانْدَنَكَهٗ، لِيْبِلِيْ پَرِيْنِ اِنْسَانَانِ نَرَانِ.

۵۰. مِلْتِيْنِ بَرِيْ رِيْ اَفَّ كُوْتِيُونُ، لِيْلِيْ تَشِيْ كُو بَدَسْتِخِسْتِيُونُ تُو فَيَدَهٗ نَدَا وَاَنْ.

۵۱. فَيَجَهٗ جَرَايِيْ كَرِنِيْنِ وَاَنْ گِهِيْشْتَهٗ وَاَنْ. رِ نَافُ فَاَنْ رِيْ يِيْنِ كُو ظَلَمُ كِرُنْ، جَرَايِيْ
نَقَنْجِيْنِ وَاَنْ دِيْ وَرَهٗ سَرِيْ وَاَنْ. تَقَرُّ اَوَّ نِكَارُنْ خُدِيْ نِچَارُ بِيْهِيْلُنْ.

۵۲. مَا اَوَّ نَرَانِ كُو خُدِيْ كِيْ بِيْ رِزْقِيْ وَيِ فِرَهٗ دِكَهٗ، كِيْ رِيْ بِيْ (رِزْقِيْ وَيِ) تَنُكَ
دِكَهٗ. بِيْگَاَنْ دِيْ دَهٗ رِيْ رِ بُوْ مِلْتِيْ كُو بَاوَرُ بِيْكُنْ، دَرَسُ وَ عِيْرَتُ هَنَهٗ.

۵۳. (رَسُوْلِيْ مِّنْ!) تُو فَيِ كُوْتِنَا مِّنْ رِ وَاَنْ رَهٗ بِيْزَهٗ: گِلِيْ بَنْدِيْنِ مِّنْ يِيْنِ كُو رِ اَوَّلَا حَوَهٗ
دَرَكْتَنَهٗ! هِيْشِيَا حَوَهٗ رِ رَحْمَا خُدِيْ نَبِرُنْ! بِيْگَاَنْ خُدِيْ لَتْفِيْ كُنْهَانِ دِيْبُوْرَهٗ. بِيْگَاَنْ
يِيْ كُنْهَرِيْبِرُ، يِيْ دِلُوْفَانُ هَرُ اَوَّ بَخُوَهٗ يَهٗ.

۵۴. بَرِيَا كُو عَذَابُ بَسَرُ وَرَهٗ دَهٗ وَرَهٗ، بِيَالُ رَبِّيْ حَوَهٗ فَهٗ قَكِرُنْ وَ تَسْلِيْمِيْ فَرْمَانَا وَيِ يِيْنِ،
پَاشِيْ (اَكْرُ هُونُ تُوْبَهٗ نَكُنْ) ثَارِيْكَارِيَا وَرَهٗ دِيْ نِيْ كِرُنْ.^۱

۱. تُوْبَهٗ، بَرَدَوَامِيْ وَاجِبَهٗ، لَوْرَا كُنْهَانِ سُرُسْتَا اُنْسِيْنَهٗ. پَنَحْمَبَرُ (سَلَاقَا خُدِيْ لَسَرُ بَهٗ) دِيْبِيْزَهٗ: «زَارُوِيْنِ
نَادَمْ هَمِيْ كُنْهَكَارُنْ وَ قَنْجَرِيْنِ كُنْهَكَارَانِ يِيْنِ تُوْبَكِرُنْ.» (تَرْمِيْذِيْ) دَقَرْمُوْدِيْكَهٗ دِنْ دَهٗ: «اَكْرُ وَرَهٗ كُنْهَهٗ
نِكِرَتَانَا: خُدِيْ دِيْ وَرَهٗ هُوْلِيْ بِيْرَانَا وَيِ قَوْمِيْ دِنْ بَخْلَقَانْدَا كُو وَاَنْ كُنْهَهٗ بِيْكَرَانَا فَيَجَهٗ دِيْ وَاَنْ رِ بَرُ
فِيْ يَكِيْ لِيْبُوْرِيْنَا كُنْهِيْنِ حَوَهٗ رِ خُدِيْ بَخُوَهٗسْتَا، اِيْدِيْ خُدِيْ رِيْ دِيْ اَوَّ بَغْفَرَانْدَا.» (مُسْلِمُ).

۵۵. بَرِيًّا كُوْزٍ نَّشَكَاهُ عَذَابُ بَسْرٍ وَهَ وَهَ وَهَ وَ كُوْهُنَ زِيَّ بِيَّ هَآئِيْنَ، بَدَنُ پِيَّ يَآ سَبِيْحَتِيْنَ، اَوَا كُوْزٍ وَهَ هَآئِيَهَ هِنَا زِيْنَ.

۵۶. (پُوشْمَانِ بِيْنِ وَ تُوْبَهٗ يَكُنْ) بَرِيَّا كُوْهُنْكَ زِيَّ وَهَ بِيْزِيْنْ؛ هِيَّ وَآخُ لِمِنْ پُوشْمَانِي كُوْزٍ بَرِ تَقْصِيْرَاتِيَّا مِنْ نَا كُوْ لِهَمْبَرِي خُذَا مِنْ كَرِيَهَ وَ بَرَا سِي زِيَّ اَزِ زِي طِنَا زَكْرَانُ بُوْمُ!

۵۷. يَانَ بَرِيَّا كُوْ اَوْ بِيْزِيْنْ؛ اَكْرَ خُذِيْ اَزِ رَاسْتَرِي كَرِيُوْمَا تَقْزَ اَزِي بِيُوْمَا زِي مُتَقِيَانَ.

۵۸. يَانَ زِي دَمَا كُوْ عَذَابُ بِيْئَهَ، وَيَّ بِيْزَهَ: خَوَزِي زِي بُو مِنْ دَرْفَتَا فِكْرَكَه (دِيْنِيَايِي) هَبُوِيَا، فَيَجَهَ هَرِ اَزِي بِيُوْمَا زِي فَنجِيكَارِيْنَ رَاسْتِ وَ دُرُسْتِ!

۵۹. (زِي طَرْفِي خُذَا فَهَ دِيَّ بِيَّ كُوْتِيْنْ): اَرِي، مَا نَهَ نَائِيْتِيْنِ مِنْ زِي تَهَ رَهَ هَآئِيُونْ، فَيَجَهَ تَهَ بَاوَرِي بَوَانُ نَنَانِي، تَهَ خَوَهَ مَزِيْنِ دِيْرَا وَ تُو بُوِي زِي كَافِرَانْ.

۶۰. رُوْزَا قِيَاْمَتِي، اَوِيْنِ دَرِ حَقِي خُذِي دَهَ دَرُو كَرِيْنْ، تُو يِي وَآنُ بِيْئِي كُو رُوِيِي وَآنُ رَشْ بُوِيَهَ. اَرِي مَا دِيْجَهْنَمِي دَهَ زِي خَوْمَزِيْدِيْرَانُ رَهَ جِهَ تَنَهَ يَهَ؟

۶۱. اَوِيْنِ كُوْ خَوَهَ (زِي شَرِيْكِ) پَارَا سْتِيَهَ، بَسْبُوْنَتْ سَرْكَفْتِيَا وَآنُ (دِيْكَرِنَا كَارِيْنِ فَنجِ دَهَ) خُذِي وَآنُ رَزْكَارِ دَكَهَ، عَذَابُ نَاْگِيْهِيْزَهَ وَآنُ وَ اَوْ غَمْگِيْنِ زِي نَابِيْنْ.

۶۲. خُذِي، نَافَرِيْرِي هَرِ تَشْتِي يَهَ وَ اَوْ، لِسَرِ هَرِ تَشْتِي رِيْفَبَرَهَ.

۶۳. كَلِيْتِيْنِ عَزْدُ وَ نَاسِيَا نَانُ هَرِ يِيْنِ خُذِي نَهَ. اَوِيْنِ كُوْ نَائِيْتِيْنِ خُذِي مَانْدَلَهَ دِيْكَنْ، هَا يِيْنِ دِيْخَسِرِيْنِ اَوْ يَخَوَهَ نَهَ.

۶۴. بِيْزَهَ! گَلِي نَزَانَانْ! مَا هُوْنُ لِمِنْ اَمِرِ دِيْكَنْ كُوْ اَزِ زِي بِلِي خُذِي عِبَادَتِي تَشْتِيْكِ دِيْنِ بِيْكَمْ؟

۶۵. صُوْنْدَبَهَ، بَرَا سْتِي بِيَالُ تَهَ فَهَ وَ بِيَالُ وَآنُ پِيْخَمْبَرِيْنِ بَرِيَّا تَهَ زِي وَحِي هَآئِيَهَ هِنَا زِيْنْ. اَكْرَ تُوْ زِي خُذَا رَهَ شَرِيْكَانُ چِيْكِ، كَارِيْنِ تَهَ دِيَّ بُوْجِ بِيْنِ وَ تُو دِيَّ بِيِي زِي يِيْنِ خَسِرِي.

۶۶. نَاخِيْرِ، بَسْ عِبَادَتِي خُذِي يَكَهَ وَ بِيَهَ زِي شِكْرَدَارَانْ.

۶۷. وَاَنْ قَدَرْنِیْ خُذْیَ بَآوَاۤیِکِیْ کُوْ لَا یَقِیْ وَیَ بَهٗ وَ بَاتِیْ مَرَاہِیَا وَیَ بَهٗ نَکَرْتُ. حَالُ
اَفْهَ کُو رُوْزًا قِبَاۤمَتِیْ عَرُدْ تَفْ دَتَصْرُوْاۤتِیَا وَیَ دَهٗ یَهٗ. تَاسِیۡمَانْ رِیْ دَدَسْتِیْ وَیَ یِیْ
رَاسْتِیْ دَهٗ لِهَفْ پِیچَانْدِیْ یَهٗ. خُذْیَ رِ تِشْنِیْنِ کُو رِ وَیَ رَهٗ دِکِنْ شَرِیْکِ پَاکْ وَ بِلَنَدَهٗ.

۶۸. دَمَا کُو دِصُوْرِیْ دَهٗ هَاۡتَهٗ پَفِکِرْنِ، رِ بِلِیْ یِیْنِ کُو خُذْیَ بَشِیْ - اَوْ جَدَا نَهٗ - لِعَرُدْ وَ
تَاسِیۡمَانَانْ کِیْ هِیَهٗ تَفْ دِمِرْنِ. پَاشِیْ دَمَا کُو جَارَکَهٗ دِنِ تِیْ دَهٗ وَرَهٗ پَفِکِرْنِ، فِیجَهٗ دِجَهٗ
دَهٗ رَادِیْنِ وَ چَاۤفَنِرِیْنِ دِکِنِ (کَا دِیْ جَهٗ یِیْ سَرِیْ وَ اَن).^۱

۶۹. عَرُدْ بِنُوْرَا خُذَاۤیِیْ خَوَهٗ رُوْنِیْ دَبَهٗ، کِتِیۡبَا عَمَلَانْ تِیْ دَنَانِیْنِ، پِیخَمَبَرْ وَ شَاہِدْ تِنَهٗ تَانِیْنِ
وَ دَنَافِیْرَا وَ اَن دَهٗ بَعَدَاۤلَتِیْ حُکْمِ تِیْ کِرْنِ وَ نَحَقِیْ لَوَاۤنْ نَاۤیِیْ کِرْنِ.

۷۰. هَرْ کَسْ نَا کُو قَزَنُجْ کِرِیَهٗ بَنَامِیْ رِیْ رَهٗ تِیْ دَاۤیْنِ. خُذْیَ، یِیَا کُو وَ اَن کِرِیَهٗ بِنَهْتِرْ دَرَاۡنَهٗ.

۷۱. اَوِیْنِ کُو کَاۤفِرْ بُوْنَهٗ، بَرِ بِرْ بَرِ بَدُوْرَهٗیْ فَهٗ تِنَهٗ تَاۤزُوْتِنِ حَنِیْ کُو گِیۡسَتِنِیْ؛ دَرَکَہِیْنِ
وِیْ رِ وَ اَن رَهٗ قَدِیْنِ وَ نُوْتَرَفَاۤتِیْنِ وِیْ دِیْ رِ وَ اَن رَهٗ بِیۡیَزْنِ: مَا رِ نَافْ وَهٗ پِیخَمَبَرِیْنِ
کُو تَاۤیِیْتِیْنِ رِبِّیْ وَهٗ دِخُوۡنَدِنِ وَ وَهٗ رِ فِیْ رُوْزِیْ دِطِرَسَاۡنَدِنِ، رِ بُو وَهٗ نَهَاۤتِیُوۡنْ شَاۡنَدِنِ؟
اَوْ دِیۡیَزْنِ: بِلِیْ هَاۡنِیُوۡنْ. لِبِیۡلِیْ مَهٗ خَوَهٗ مَزْنِ دِیۡرَا وَ مَهٗ عِیۡنَادْ کَرِ. فِیجَهٗ پِیۡیَاۡنَا بَعَدَاۤیِیْ رِ
بُو کَاۤفِرَاۡنْ حَقْ وَ پِیۡوِیۡسَتْ بُوِیَهٗ.

۷۲. اِیۡدِیْ رِ وَ اَن رَهٗ تِیْ گُوۡتِنِ: دِفَاۡنْ دَرَکَہَاۡنْ دَهٗ تِیۡکَفْنِ دُوْرَهٗیْ، هَرْ وَ هَرْ تِیْ دَهٗ بِمِیۡنِ،
فِیجَهٗ جِہِیْ خَوَمِنَدِیۡرَاۡنْ جَهٗ یِیۡسْ جِہَہٗ!

۷۳. اَوِیْنِ کُو خَوَهٗ رِ (عَدَاۤیِیْ) رِبِّیْ خَوَهٗ پَارَاۡسَتِنَهٗ، بَرِ بِرْ بَرِ بِیۡہَشَتِیْ فَهٗ تِنَهٗ تَاۤزُوۡتِنِ،
حَتِیْ کُو تِنَهٗ بَرِ دَرِیْ وِیْ وَ دَرَکَہِیْنِ وِیْ رِ وَ اَن رَهٗ تِیۡنِ فِکِرْنِ وَ نُوْتَرَفَاۤتِیْنِ وِیْ رِ

۱ لَکُوْرِیْ فِیْ تَاۤیۡتَا پِیۡرُوۡزْ دُو پَفِکِرْنِ رِ صُوْرِیْ رَهٗ هَنَهٗ: یَا پِیۡشِیۡنِ تَا مَرِیْ یَهٗ. یَا دُوۡیَمِ تَا سَاۡغُوۡنَا پِشْتِیْ مَرِیْ
یَهٗ. اَوِیْنِ کُو اَوْ جَدَا نَهٗ کُو دِیۡفِکِرْنَا صُوْرَا اَوَّلْ دَهٗ نَاۡمِرْنِ: جِبْرِیۡلِ، مِیۡکَآئِیۡلِ، اِسْرَافِیۡلِ، عِزْرَآئِیۡلِ، حَمَلْتُ
الْقُرْشَ، رِضْوَانَ، حُوْرِیْ، خَزِیۡنَدَارِیۡنِ یِہِشْتِیْ، زَبَانِیْ، مَالِکِ وَ پَاسَفَاۤتِیۡنِ دُوْرَهٗیْ نَهٗ.

وَأَن رَّهَ وَهَّا دِيبَرِن: سَلَّافَ لِسَر وَهَ به! هُونُ خَوْشُ بَرِیْن. فِیَجَه تِیَكَمِنُ بَهِشْتِی وَ سَرَاقَتِی لِی بَمِیْن.

٧٤. أَو دِیْبَرِن: حَمْدُ ژِ خُدِی رَه به کُو پِیَا نَا دَا یَه مَه بِیَجَه ثَانِی وَ اَم کِرِن مِیْرَاتِگَرِیْن بَهِشْتِی کُو جِهی اَم بَقِیْن لُورُ جَهْوَارُ بِن. فِیَجَه پَادَا شَا خَبَاتِکَارَانِ حَقَّاسُ رِنْدَه!

٧٥. تُو یِی مَلَا یِکْتَنانِ بِیْنِی کُو هَاوِیْرُدُورَا عَرِشُ گِرِتَنَه، بِحَمْدِی پَرُورْدُ گَارِی خَوَه نَسَبِیخ دِکِن. فِیَجَه دِنَافِیْرَا مَخْلُوقَانِ دَه بَعْدَالْتِی حَکِمِ تِی کِرِن وَ تِی گُوتِن: حَمْدُ ژِ خُدِی رَه به کُو اَو پَرُورْدُ گَارِی عَالَمِی یَه.

٤٠. سُورَه يِى غَافِرُ

سُورَه يِی (غَافِرُ)، ٨٥ (هَشْتِی وَ پِنِیج) تَا یِتَه. لِمَکِی نَازِلُ بُو یَه. نَافِی سُورَه ژِ تَا یِتَا سِیَمِ تِی کُو تِی دَه کَلِمِیَا غَافِرُ دَرِیَاسُ بُو یَه وَ بَمَعْنِیَا بَخْشِیْن کَا رَه. نَافِی فِی سُورَه يِی دِنُ ژِی اَلْمُؤْمِنَه کُو اَو ژِی بَمَعْنِیَا بَاوَرَمَنْدَه. سُورَه يِی، اَف نَافُ ژِی ژِ تَا یِتِیْن ٢٨ اَن وَ ٦٥ اَن گِرِتِیَه کُو پَشْنِی وَی بَاوَرَمَنْدِی دِدِن کُو اَو ژِ مَالَبَاتَا فِرْعَوْنُ بُو، لِیْبِلِی بَمُوسَا بَاوَرِی تَانِیْبُو.

بِنَافِی خُدَا یِی کُو رَحْمَن رَحِیْم

١. حَا، مِیْم.
٢. اَف کِیْتَبُ ژِ ثَالِیی خُدَا یِی دَسْتِیْهَاتِ یِی زَا نَا فَه هَا تِیَه هِنَارِیْن.
٣. اَوِی کُو کُنْهَبْخَشَه، تُو بَیْرِیْرَه، عَدَابِدُورَا رَه وَ خُدَانْکَرَمَه. ژِ وِی یِی فَه تُو مَعْبُودِی بَرَا سِی تِنِن. فِکَر، تِنِی بِیَالِ وِی فَه یَه.
٤. ژِ بِلِی یِیْن کَافِرُ بُونَه یِی فَه تُو کِسی دِنُ دَرِ بَارِی تَا یِتِیْن خُدِی دَه تِیْنَا کُوشَه. نَاخَوَه بِلَا گَرُ وَ فَرَا وَا نَا دِ وِلَاتَانِ دَه تَه نَخَا پِیْنَه.
٥. بَرِیَا وَا ن، گِلِی نُوحُ وَ جِفَاتِیْن پَشْنِی وَا ن ژِی (بِیْخَمْبَرِیْن خَوَه) بَاوَرِی نَتَانِیْن. هَر اُمْتِی حَوْلُ دَا یَه دَا کُو پِیْخَمْبَرِی خَوَه بَگَرَه (کُو وِی بَکَرَه). بِنَا طِلِی تِیْکُوشِیَانَه دَا کُو

يٰٓيَ حَقِيۡیْ بُوۡجِ یٰکُنْ وَ زِ هُوَلٰی رَاکُنْ. فَبِجَهٗ مِّنْ اَوْ (بِعَذَابِیْ خَوْه) هِنۡگَاۡفَتِنِ. اِیۡجَارُ
دَهٗ بِنِیَرَهٗ کَا عَذَابِیْ مِّنْ زِ بُوۡ وَ اَنۡ چَاوَا بُو!

٦. هَا یَفٰی نَاوَاۡیِیْ گُوَتِنَا خُدَاۡیِیْ تَهٗ یَا دَرۡ بَارِیْ وَ اِنِّیۡنۡ کَاۡفِرُ دَهٗ گُوۡ بَرَاۡسَتِیْ اَوْ خَلۡکِیْ
دُوَرۡهٰی نَهٗ، مِسُوۡگَرُ بُو وَ هَا تَهٗ جَهٗ.

٧. اَوْ مَلَاۡئِکَتِیۡنِ گُوۡ عَرۡشِیْ خُدٰی هِلَدِگِرُنۡ وَ اَوِیۡنۡ گُوۡ لِدُوۡرَا عَرۡشِنۡ، اَوْ حَمَدِیْ خُدَاۡیِیْ
خَوْه دِکُنۡ وَ زِ هَرۡ کِیَاسِیۡ وَ یِ پَاکِ دِدِیۡرِنۡ، اَوْ یِیۡنۡ بَاوَرِیۡ تِیۡنِ وَ زِ یِیۡنۡ گُوۡ وَ اَنۡ
بَاوَرِیۡ ثَانِیَهٗ رَهٗ زِیۡ لِیۡوَرِیۡنِیۡ دَخَاوَزَنۡ، دِیۡیۡژِنۡ: خُدَاۡیِیْ مَهٗ! دِلُوۡفَانِیۡ وَ زَانِیۡنَا تَهٗ سَر
هَرۡ تَشۡتِیۡ گَرۡتِیَهٗ. نَاخَوْه اَوِیۡنۡ گُوۡ وَ اَنۡ تُوۡبَهٗ کَرِیَهٗ وَ دَاۡنَهٗ سَرۡ رِیَا تَهٗ، وَ اَنۡ یِیۡخَشِیۡنَهٗ وَ
زِ عَذَابِیۡ دُوَرۡهٰی یِیَارِیۡزَهٗ!

٨. خُدَاۡیِیْ مَهٗ! وَ اَنۡ (مُومِنَانِ) تِیۡخَهٗ بَهۡشِیۡتِیۡنِ عَدَنِیۡ، اَوِیۡنۡ گُوۡ تَهٗ سُوۡرِ یِیۡ دَاۡبُوۡ وَ اَنۡ. زِ
بَاۡفِیۡنۡ وَ اَنۡ وَ زِیۡنِیۡنۡ وَ اَنۡ وَ زِیۡیۡتِیۡنۡ وَ اَنۡ زِیۡ، اَوِیۡنۡ گُوۡ اِیۡیَانِ ثَانِیۡنۡ وَ کَارِیۡنۡ قَنۡجِ کِرِنۡ
(تِیۡخَهٗ بَهۡشِیۡتِیۡنِ عَدَنِیۡ). یِیۡگَاۡنِ یِیۡ دَسۡتِیۡلَاۡتِ یِیۡ خُدَاۡنِ حَکَمَتِ هَرۡ تُوۡیِیۡ!

٩. وَ اَنۡ زِ هَمُوۡ کَرِیۡنِیۡنۡ نَبَاشِ یِیَارِیۡزَهٗ. تُوۡ، وِیۡ رُوۡژِیۡ کِیۡ زِ کَرِیۡنِیۡنۡ نَبَاشِ یِیَارِیۡزِیۡ، فَبِجَهٗ
تَقَرۡزِ تَهٗ دِلُوۡفَانِیۡ لِیۡ کَرِیَهٗ. هَا اَفۡ، سَرۡفَرَاۡزِیَا مَزِنۡ بَخَوْهٗ یَهٗ.

١٠. یِیۡگَاۡنِ اَوِیۡنۡ کَاۡفِرُ بُوۡنَهٗ (زِ ثَالِیۡیِیۡ مَلَاۡئِکَتَاۡنِ فَهٗ) وَ هَا تِیۡنَهٗ گَاۡزِیۡکِرِنۡ: صُوۡنَدۡ بَهٗ، عَذَابِیۡ
خُدٰی زِ هِیۡرِیۡسَا وَهٗ یَا لَهۡمَبَرِیۡ وَهٗ دُرُوۡاۡزِیۡرَهٗ. دَمَا گُوۡ بَاۡنۡگَاۡ اِیۡیَانِیۡ لَوَهٗ هَاۡتِ کِرِنۡ، فَبِجَهٗ
وَهٗ بَاوَرِیۡ نَدِثَانِیۡ.

١١. اَوْ کَاۡفِرُ (دَمَا گُوۡ عَذَابِ وَ جَانۡسُوۡژِیۡیۡنۡ ثَاخِرَتِیۡ دِیۡیۡنِیۡنۡ وَ هَا) دِیۡیۡژِنۡ: خُدَاۡیِیْ مَهٗ! تَهٗ
دُوۡ جَارَاۡنِ اَمۡ مَرَاۡنَدَنَهٗ وَ دُوۡ جَارَاۡنِ اَمۡ سَاۡغۡ کَرِنَهٗ. اِیۡدِیۡ اَمۡ زِیۡ لِکُنۡهٰیۡنِ خَوْهٗ مُکِرُ
هَاۡتِنِ فَبِجَهٗ مَا (زِ فِیۡ ثَاۡغِرِیۡ) تُوۡ رِیۡکَهٗ دَرۡکَتِنِیۡ تَنَهٗ؟

١ مَرِنَا یِکَمۡ، حَالِیۡ اِنۡسِیۡنِ اِیۡ بَرِیَا جِیۡوُنَا زِ دِیَا خَوْهٗ یَهٗ. مَرِنَا دِیۡمۡ: مَرِنَا لِدِیۡنَاۡیِیۡ یَهٗ. زِیَاۡنَا یِکَمۡ اَوْ زِیَاۡنَهٗ گُوۡ
یِجِیۡوُوۡنِیۡ رَهٗ دَسۡتِ یِیۡ دِکَهٗ. زِیَاۡنَا دِیۡمۡ: سَاۡغُوۡنَا پَشۡتِیۡ مَرِنِیۡ یَهٗ گُوۡ اِیۡدِیۡ دِشۡتِیۡ وِیۡ رَهٗ مَرِنۡ تَنَهٗ یَهٗ.

١٢. (ژ وَاَن رَه وَهَاتِي گُوتَن): عَذَابِي كُو هُون تِي دَه نَه، ژ بَرَفِي يَه كُو دَمَا (لِدُنْيَايِي) هُون تَنِي بَبَال خُدِي فَه دِهَاتِن فَخُونَدَن، وَه اَو اِنكَار دِكِر و چِه دَمَا كُو ژ خُدِي رَه هَفِيشَك دِهَاتِن چِيَكِرَن وَه باور دِكِر و رَاسَت دِديَرَا. اِيدي حُكَم و فَرْمَان هَر ژ خُدَايِي بِلَنَد، يِي مَزَن رَه يَه.

١٣. اَو خُدَا يَه، يِي كُو نِشَانِيَن (قُدَرَت و يَكِيَتِيَا) خَوَه نِشَانِي وَه دِدَه و ژ نَاسَمِيَن رَزَقِي وَه دَا دَخَه. ژ بِلِي يِي كُو بَرِي خَوَه بَدَه خُدِي كَس عِبَرَتِي نَاگرَه.

١٤. فَيَجَه ژ دَل، يِي خَوَار و فَيِچ تَنِي عِبَادَتِي خُدِي يَكَن، چَندي كَافِر فَي نَخَوَازَن زِي.

١٥. خُدِي، مَرَبِييَن وَي بِلَنَدَن، خَوَدِي عَرَشِي حُكَمَرَانِيِي يَه. اَو ژ بَنَدِيَن خَوَه كِي بَفِي وَحِيِي ژِي رَه دِشِيَنه دَا كُو (مِرْوَثَان ژ عَذَابِي) رُؤْرا قِيَامَتِي هِشْيَار بَكَه.

١٦. وَي رُؤْرا كُو اَو (ژ گُورِيَن خَوَه) دَرَبِيَنه مِيَدَانِي. تَشْتَك ژ وَاَن لَبَر خُدِي نَه فَشَارَتِي يَه. (خُدِي دِي ژ وَاَن پِرْسَه)؛ اِيرو خُدَانِي و حُكَمَرَانِي ژ بُو كِي يَه؟ اَو هَر ژ بُو خُدَايِي يَك يِي هِيَزَشَكِيَنه.

١٧. اِيرو، هَر كَس بِيَا كُو بَدَسْت خُسْتِي (بَخَلَتِي يَان جَلَاتِي) دِي بِيَنَه جَزَاكِرَن، اِيرو ظِلْمَكَارِي نِيَنه. بِيَكْمَان حَسَابِي خُدِي بَلَز و بَزَه.

١٨. تُو وَاَن بَرُؤْرا قِيَامَتِي (اَوَا كُو نِيَزِيكي وَاَن دِبَه) هِشْيَار بَكَه. (ژَبَر دِرْوَاريَا) وَي رُؤْزِي دِلِي وَاَن تِي بَر گُورِيَا وَاَن كُو دِلِي وَاَن تَزَه تَرَس و دَرْد و كُلَه. ژ بُو ظَالِمَان نَه دُوسْتَك نَه زِي شَفَاعَتَكَارَكِي كُو (شَفَاعَتَا وَي) تِي قَبُولَكِرَن هِيَه.

١٩. خُدِي بَجَافِيَن حَايِيَن و يَا كُو دِل وَي قَدِشِيرَن دِرَآنَه.

٢٠. خُدِي بَعْدَالَتِي حُكَم دَكَه. اَوِيَن كُو ژ بِلِي خُدِي تَبِيَنه بَرَسْتَن، اَو نَكَارَن يَتَشْتَكِي حُكَم يَكَن. بِيَكْمَان يِي (بَهَر تَشْتِي) بِيَهِيَزَر، يِي زَانَا هَر خُدِي يَه.

٢١. مَا اَو لِسَر رُويِي عَرَدِي نَاگرَن، فَيَجَه كُو بَنِيَرَن كَا اَنجَامَا وَاَن اَمِّيَن بَرِيَا وَاَن چَاوَا

بُويَهٗ؟! بِيْگَمَانْ اَوْ لِسَرِ عَرْدِيْ زِ فَاَنْ مُّشْرِڪَانَ بِيْهِيْزَتَرِ بُونْ وَ زِ وَاَنْ پَرْتَرِ خَوْدِيْ پِيْشَهٗ وَ پَرْتَرِ خَوْدِيْ بَرَهَمْ بُونْ. فَيِجَهٗ خُدِيْ اَوْ بَسَبُونَتْ گُتِهِيْنْ وَاَنْ، اَوْ هِنْگَافَتِيْنْ وَ تُو كَسِيْ كُو وَاَنْ زِ (عَذَابِيْنْ) خُدِيْ رِزْگَارِ بَكَهٗ زِي تَنَهٗ بُو.

٢٢. اَفْ يٰكُ، بَسَبُونَتْ كُو پِيْخَمْبَرِيْنْ وَاَنْ مُّعْجَزِيْنْ اَشْكِرَهٗ زِ وَاَنْ رَهٗ دَنَانِيْنْ، فَيِجَهٗ وَاَنْ اَوْ اِنْكَارِ كِرِنْ، پَاشِيْ خُدِيْ زِي بَعَذَابْ اَوْ هِنْگَافَتِيْنْ. بِيْگَمَانْ خُدِيْ، هِيْزَا وَي نَاِيِيْ شِكَاَنْدِنْ وَ عَذَابِيْنْ وَي دَرُوَارَهٗ.

٢٣. صُوْنَدْ بَهٗ، مَهٗ مُوسَا بِيْمُعْجَزِيْنْ زِ جَمْ خَوَهٗ وَ دَلِيْلَكَهٗ اَشْكِرَهٗ هِنَارْتْ.

٢٤. مَهٗ زِ فِرْعَوْنْ، هَامَانْ وَ قَارُوْنْ رَهٗ اَوْ شَانْدْ. فَيِجَهٗ وَاَنْ گُوْتْ: اَفْ سِيْرَبَارَكِيْ پَرِ دَرُوَكِرَهٗ!

٢٥. جِهٖ دَمَا كُو مُوسَا زِ جَمْ مَهٗ تَاِيْتْ وَ مُعْجَزَهٗ زِ بُو وَاَنْ بِرِنْ، گُوْتِيْنْ: اَوِيْنْ كُو وَاَنْ بَاوَرِيْ تَاِيِيَهٗ كُرِيْنْ وَاَنْ بَكُرِنْ وَ كَحِيْنْ وَاَنْ (زِ بُو خِرْمَتِيْ) بِيْهِيْلِيْنْ! لِيْبِيْلِيْ فَنْ وَ فُوْتِيْنْ كَاْفِرَانْ تَقَزْ دِيْ بُوْجْ بِيَهٗ.

٢٦. فِرْعَوْنْ گُوْتْ: دَفْ زِ مِيْنْ بَرْدِنْ دَا كُو اَزْ مُوسَا بَكُرِمْ، فَيِجَهٗ دَهٗ بِلَا گَارِيْ خُدَاِيِيْ خَوَهٗ بَكَهٗ! بَرَاَسْتِيْ اَزْ دِيْرَسِيْمْ كُو اَوْ، اَوَّلَا وَهٖ (نِيْزَامَا وَهٖ) بِيْگَهْرِيْنَهٗ يَانْ زِي لِسَرِ عَرْدِيْ فَسَادِيِيْ دَرِيْنَهٗ.

٢٧. مُوسَا گُوْتْ: اَزْ زِ (شَرِيْ) هَرِ بُوْزِيلِنْدِيْ كُو بَاوَرِيْ بَرُوْرَا قِيَامَتِيْ نَاِيِيْنَهٗ خَوَهٗ بَرَبِّيْ خَوَهٗ وَ بَرَبِّيْ وَهٖ دِيَارِيْرِمْ.

٢٨. زِ مَالْبَاتَا فِرْعَوْنْ زِلَامِكِيْ بَاوَرْمَنْدْ كُو اِيْاَنَا خَوَهٗ فَدَشَارْتْ گُوْتْ: مَا هُونِيْ زِلَامِكِيْ زِ بَرِ كُو دِيِيْتَهٗ «خُدَاِيِيْ مِيْنْ» «اللّٰهٖ» «بَكُرِنْ؟ حَالْ اَفَهٗ كُو وَي زِ جَمْ خُدَاِيِيْ وَهٖ زِ بُو وَهٖ مُّعْجَزِيْنْ اَشْكِرَهٗ زِي تَاِيِيْنَهٗ. اَكْرُ اَوْ تَهٗ رَاسْتْ دِيِيْتَهٗ، فَيِجَهٗ جَزَاِيِيْ دَرُوَا وَي زِي رَهٗ يَهٗ. اَكْرُ اَوْ رَاسْتْ دِيِيْتَهٗ، هِنَكْ زِ وَي عَذَابِيْنْ كُو بُوِيْ گَفَانْ لَوَهٗ دِيِيْتَهٗ، تَقَزْ دِيْ وَرَهٗ سَرِيْ وَهٖ. بَرَاَسْتِيْ زِي مَرُوْفِيْ كُو سِيْنُوْرَبِيْهِيْرْ وَ پَرِ دَرُوَكَارِ بَهٗ خُدِيْ وَي رَاسْتَرِيْ نَاَكَهٗ.

٢٩. (زَلَيْمُ) گُوت: گَلِي مِلَّتِي مَن! اِيَرُو دَسْتِهَلَاتِي يَا وَه يَه، لَسَرُ فَيِ عَزْدِي هُونُ حَكْمَرَانِي. فَيَجَه اَكْرَ عَذَابِي خُدِي بَسَر مَه دَه بِي، اَو كِيَه كُو تَارِيكَارِيَا مَه بَكَه؟ فِرْعَوْنُ گُوت: اَز هَر نَا كُو چِتِر دِيَنِم نِيشَانِي وَه دِدْم وَاَز بَس لَسَر رِيَا رَاسْت وَه رَاسْتِرِي دِكَم.

٣٠. وَي (زَلَامِي) كُو باوَرِي تَانِيو گُوت: گَلِي مِلَّتِي مَن! بَرَاَسْتِي اَز دِترِسَم كُو عَذَابِكِي مِيَنَا ي رُوژَا اَخْرَابَان بَسَر وَه دَه بِي...

٣١. عَذَابِكِي وَكِي عَذَابِي گَلِي نُوح، عَادُ، سَمُودُ وَاو جِفَاتِيَن كُو پَشْتِي وَاَن هَاتِنَه. خُدِي نَه اَوَه كُو رِ بَنْدِيَن خَوَه رَه ظَلَمِي بَخَوَاذَه.

٣٢. گَلِي مِلَّتِي مَن! بَرَاَسْتِي اَز رِ بُو وَه رِ (عَذَابِي) رُوژَا گَارِي وَاوَاوَرِي دِترِسَم.

٣٣. وَي رُوژَا كُو هُونِي بِيَشْت خَوَه فَه فَكِرَن وَا بَرَقَن كُو تُو كَسِي وَه رِ (عَذَابِي) خُدِي بِيَاَرِيَزَه تَنَه يَه. خُدِي كِي رِ رِي بَخَه، فَيَجَه تُو كَسِي كُو وَي بِيَنَه سَر رِيَا رَاسْت نِيَنَه.

٣٤. صُونْد بَه، بَرِي، يوسِفُ رِي نِيشَانِيَن اَشْكِرَه رِ وَه رَه تَانِيوَن. وَي چَاخِي رِي هُونُ دَر بَارِي يَا كُو رِ وَه رَه تَانِيو، هَر دِگَانِي دَه بُون. حَتَا دَمَا كُو يوسِفُ وَفَات كِر، وَه گُوت: اِيْدِي خُدِي دِي پَشْتِي يوسِفُ پِيخَمَبَرَكِي نَشِيَنَه. هَا وَسَا خُدِي اَوِيَن كُو تَخُوْبِيَهَر وَا شَبَهه كَارَن دَبَه دَصَلَاتِي.

٣٥. اَوِيَن دَر حَقِي تَانِيَتِيَن خُدِي دَه بِيِي دَلِيلَكَه كُو رِ جَم خُدِي رِ وَاَن رَه هَاتِيَه تِيْدِكُوشَن، لِهَمَبَرِي فَيِ هَقْرِكِيَا وَاَن، لَجَم خُدِي وَا لَجَم وَاَنِيَن كُو وَاَن باوَرِي تَانِيَه رُكُ وَا هِيَرَس مَزَن بُوِيَه. هَا وَسَا خُدِي دَلِي هَر زُوْرَدَارِي خُوْمَزِنْدِيَر مُوَر دَكَه.

٣٦. فِرْعَوْنُ گُوت: اَيِ هَامَان، رِ مَن رَه تَاْفَاهِيَكَه كَلَكُ بِلُنْد لِيَكَه، بَلَكِي اَز بُوِي بَغِيَهَرُم دَرُكَه وَا رِيَان...

١. اَخْرَاب: كَلَوَمَارَا حَرْبِيَن يَه بَوَاتِيَا بَارْت وَا بَنْد تِي. دَمَا لَسَر حَادِسِيَكِي قَوْم، خَلَكُ بِيَنَه جَم هَف رِ وَاَن رَه اَخْرَاب تِي گُوتَن. دَفِر دَه، اَو خَلَكِيَن كُو لَسَر دَرَاتِيَا پِيخَمَبَرَان هَاتِيَا جَم هَف وَا هَف رَه بُونَه هَقَالَبُنْد.

۳۷. اَزْ بِگَهِيْزِم رِيَكِيْن تَاسِيْمَانَن دَا كُو بَسَر خُدَايِيْ مُوسَا فَه بِيْم! بَرَاَسْتِي زِي اَز مُوسَا هَر دَرُوِيْن دَرَانِم. هَا بَشِيْ نَاوَايِيْ كَارِيْ فِرْعَوْن اِيْ پِيْس زِي رَه خُوشَك هَا تَه نِيْشَانْدَان وَ زِي رِيَا حَقْ هَا تَه خِيْسَتِيْن. بِيْگَاْن فَن وَ فُوْتِيْن فِرْعَوْن هَر پُوْجِي وَ خُسْرَان بُو.

۳۸. وَي زِلَامِيْ كُو باوَرِيْ تَانِيْبُو كُوْت: گَلِيْ مِلْتِيْ مِنْ! لِيْيِيْ مِنْ وَرَن، اَزِيْ رِيَا رِزْگاريْ نِيْشَانِيْ وَه بِيْدَم.

۳۹. گَلِيْ مِلْتِيْ مِنْ! قَتْ گَمَان تَنَه يَه كُو آفْ زِيَاْنَا دِنْيَايِيْ خُوشِيَكَه دَمَكْرَتَه، لِيْيَلِيْ نَاخِرَتْ مَالَا لِيْيَايِيْنِيْ يَه.

۴۰. چِه كَسِيْ كَارَكِيْ نَه بَاش بَكَه، فَيِجَه بَقَاسِيْ وَي هَر دِيْ جَزَا بِيِيْنَه. كِيْ زِي - چِه زِيْن بَه چِه مِيْز - كَارَكِيْ بَاش بَكَه وَ اَو باوَرَمَنْد بَه، فَيِجَه هَا اَوِيْ تِيَكِيْن بِيْهَشْتِيْ وَ اَوِيْ تِيْ دَه بِيْحَسَاب بِيْنَه رِزْقْدَان.

۴۱. گَلِيْ مِلْتِيْ مِنْ! آفْ چِه حَالَه؛ اَز وَه فِدْخُوِيْنِم بِيَال تَارَادِيْي، هُون زِي مِنْ فِدْخُوِيْنِم بَال اِيْگَر فَه؟

۴۲. هُون مِنْ فِدْخُوِيْنِم دَا كُو اَز خُدِيْ اِنْكَار بِيْكُمْ وَ يَا كُو تُو زَانِيْنَا مِنْ يَوَان تَنَه يَه اَز زِيْ رَه بِيْكُمْ هَفِيْشَك. اَز زِي وَه فِدْخُوِيْنِم بَال خُدِيْ فَه، اَوِيْ دَسْتِهَلَاتِيْ گَنُهْرِيْ.

۴۳. بِيْگَمَان اَوِيْ كُو هُون مِنْ فِدْخُوِيْنِم بِيَال فَه، نَه لِيْدِنْيَايِيْ نَه زِي لِيْتَاخِرَتِيْ بَرَسِفَا تُو گَارِيْ نَادَه. بِيْگَمَان فِگَرَا مَه هَر بِيَال خُدِيْ فَه يَه وَ هَر جِيْ يِيْن سِيْنُوْر بِيْهِيْرَن تَقَر اَو خَلَكِيْ اِيْگَرَن.

۴۴. اِيْديْ آفَا كُو اَز وَه رَه دِيْيِيْم هُونِيْ دِيْنِيْز دَه دِيْيَا خَوَه بِيْنِن وَ اَز كَارِيْ خَوَه هَر دَسِيْيِم خُدِيْ. بِيْگَمَان خُدِيْ بَتَفَكِيْ بِنْدِيْيِن خَوَه بِيْنَه.

۴۵. خُدِيْ اَو باوَرَمَنْد زِيْ خَرَابِيَا دَك وَ دُولايِيْن وَ اَن پَارَاَسْت وَ عَذَابِيْ پِيْس زِي دُوْر لِيْالْبَاتَا فِرْعَوْن گِرْت.

۴۶. سَبَّهْ وَ اِيفَارِيْ اَوْ زِيْ اِيْكَرْ رَهْ تِيْنَهْ رَاپِيْشَكِرُنْ (و يِيْ تِيْنَهْ سُوْتُنْ) رُوْزَا كُو قِيَامَتِ رَادِبَهْ
رِي (زِيْ مَلَانَكْتَانْ رَهْ وَهَا دِيْ بِيْگُوْتِيْنْ): مَالِبَاتَا فِرْعَوْنُ تِيْخُنْ عَدَايِيْ هَرِيْ دِرُوْزَا!

۴۷. وِيْ دَمَا كُو دِيْ اِيْكَرْ دَهْ كَاْفَرْ بَهْفْ دَكْفُنْ؛ يِيْنْ قَلْسْ زِيْ يِيْنْ گِرَهْ گِرْ رَهْ دِيْيَزُنْ: بِيْگَمَانْ
اَمْ پِيْرُوِيْنْ وَهْ بُوْنْ، فَيَجَهْ مَا هُونْ نَكَارُنْ هِنَكِيْ زِيْ اِيْكَرْ زِيْ سَرْ مَهْ بَدْنْ ثَالِيْ؟

۴۸. اَوِيْنْ كُو گِرَهْ گِرْ بُوْنْ دِيْيَزُنْ: بَرَاْسَتِيْ اَمْ تَفْ بَهْفْ رَهْ تِيْ دَهْ نَهْ. بِيْگَمَانْ خُدِيْ دِنَاْفِرَا
عَقْدِيْنْ خَوَهْ دَهْ حَكِمْ دَايَهْ.

۴۹. اَوِيْنْ كُو دِيْيَكِرْ دَهْ نَهْ، زِيْ نُوْتِرْفَانِيْنْ دُوْرَهِيْ رَهْ دِيْ بِيْيَزُنْ: لَبَرْ خُدَايِيْ خَوَهْ بَكِرُنْ بِلَا
رُوْزَكِيْ عَدَابْ زِيْ سَرْ مَهْ سِفَكْ بَكَهْ!

۵۰. نُوْتِرْفَانِيْنْ دُوْرَهِيْ زِيْ وَاَنْ رَهْ دِيْيَزُنْ: مَا پِيْخَمْبَرِيْنْ وَهْ زِيْ وَهْ رَهْ دَلِيْلِيْنْ اَشَكْرَهْ نَنَانِيْنْ؟
اَوْ زِيْ دِيْيَزُنْ: بَلِيْ، ثَانِيْنْ. (نُوْتِرْفَانْ زِيْ) دِيْيَزُنْ: هُونْ بَخَوَهْ دَاخَوَاْزْ بَكُنْ. (خُدِيْ
دِيْيَزَهْ): دَاخَوَاْزَا كَاْفِرَانْ هَرْ دِيْوُچْهُوْنِيْ دَهْ يَهْ.

۵۱. بِيْگَمَانْ اَمِيْ دِيْ زِيْآنَا فَيِيْ جِيْهَانِيْ دَهْ وَ رُوْزَا كُو شَاهِدْ رَادِيْنْ (كُو رُوْزَا قِيَامَتِيْ يَهْ)
ثَارِيْكَارِيَا پِيْخَمْبَرِيْنْ خَوَهْ بَكُنْ وَ ثَارِيْكَارِيَا وَآنِيْنْ كُو بَاوَرِيْ ثَانِيْنَهْ زِيْ.

۵۲. وِيْ رُوْزَا كُو هِيْنَجَتَا ظَالِمَانْ تُو فَيِيْدِيْ نَادَهْ وَاَنْ وَ هَرْ لَعْنَتْ زِيْ بُوْ وَآنَهْ وَ هَرْ مَالَا بِيْسْ
يَا وَآنَهْ.

۵۳. صُوْنْدْ بَهْ، مَهْ هِدَايَتِ دَا مُوسَا وَ زَارُوِيْيُنْ اِسْرَائِيْلْ كِرِنْ مِيْرَاتِيْگِرِيْ تُوْرَاتِيْ.

۵۴. اَوْ (تُوْرَاتْ)، رِيْيَرْ وَ بِيْرْتَانِيْنَهْ زِيْ بُوْ ثَاَقِلْمَنْدَانْ.

۵۵. فَيَجَهْ تُوْ بِيْهِنَا خَوَهْ فِرَهْ بَكَهْ. بِيْگَمَانْ سُوْزَا خُدِيْ دَايَهْ حَقْ وَ رَاْسْتَهْ. لِيْثُوْرِيْنَا كُنْهِيْنْ
خَوَهْ بَخَوَاْزَهْ. سَبَّهْ وَ اِيفَارِيْ حَمْدِيْ خُدَايِيْ خَوَهْ بَكَهْ وَ زِيْ هَرْ كِيْآسِيْيْ وِيْ پَاكْ بَدِيْرَهْ.

۵۶. اَوِيْنْ كُو دَرَحَقِيْ ثَايْتِيْنْ خُدِيْ دَهْ نِيْقَاشِيْ دِكُنْ -بِيْيِيْ دَلِيْلَكَهْ قَبْرِيْ كُو زِيْ وَآنْ رَهْ

هَاتِيه- ٲِ بِلِي كِبُر و ٲَرِيكِي ٲِي ٲَه دِ دِلِيْن وَاَنْ دَه تَشْتَك تَنَه. اَوِي نَكِهِيْن تَارْمَانْجَا
خَوَه. نَاخَوَه تُو خَوَه بَافِيْزَه بَر حِفْظَا خُدِي. بِيْگَاَنْ خُدِي، هَر اَوَه يِيْ بَهِيْزَر، يِيْ بِيْنَر.

۵۷. تَقَرَّ جِيْكَرِنَا عَرْد و تَاسِيْآنَ زَحْمَتِرَه ٲِ جِيْكَرِنَا اِنْسَانَان. لِيْلِيْ ٲِرِيْن مَرُوْٲَان
(ٲِي) نِزَانِ.

۵۸. مَرٲِيْ كُوْر و يِيْ بَچَاف نَه وَك هَشُن، يِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيْن و كَارِيْن ٲَنُج كِرِن زِي نَه
مِيْنَا يِيْن نَقْنُجِن. مَا هُونُ جِٲَاس هِنْدِيْكَ عِيْرَت دِگَرِن!

۵۹. بِيْگَاَنْ قِيَامَت هَر تِي، دِهَاتِن و هَبُونَا وِي دَه تُو شَبِهَه تَنَه يَه. لِيْلِيْ ٲِرِيْن مَرُوْٲَان
بَاوَرِي نَايِيْن.

۶۰. خُدَايِيْ وَه گُوْت: هُونُ هِيْٲِي و دَعَا ٲِ مِيْن يَكِن، اَزِي زِي بَرَسِٲَا وَه بِيْدَم. بِيْگَاَنْ اَوِيْن
كُو لِسَر عِبَادَتْكَرِنَا ٲِ بُو مِيْن خَوَه مَزِن دِيْدِرِن دِي زَزِيلُ بِيْجَن دُوْرَهِي.

۶۱. خُدِي يَه، اَوِي كُو ٲِ بُو وَه شَف طَارِي تَافِرَانْدِيَه دَا كُو هُونُ تِي دَه بِيْهِنَا خَوَه بَرِدِن،
رُوْرُ زِي رُونَاهِيْكَر (تَافِرَانْدِيَه دَا كُو هُونُ تِي دَه بَخِيْن). بِيْگَاَنْ خُدِي، لِسَر مَرُوْٲَان
خَوَدِي كَرْمَه. لِيْلِيْ ٲِرِيْن مَرُوْٲَان نَاشِيْكَرِيْن.

۶۲. هَا اُو، خُدِي يَه، ٲَرُوْرْد گَارِي وَه يَه، خَالِٲِي هَر تَشْتِي يَه، زِي وِي ٲِي ٲَه تُو خُدِي تِيْن؛
ٲِيْجَه هُونُ چَاوَا بَرِي خَوَه زِي ٲِدْگَرِيْن!

۶۳. هَا بِيْ تَاوَايِيْ اَوِيْن كُو تَايِيْتِيْن خُدِي مَانْدَلَه دِيْكَن، (ٲِ حَقِيْ) تِيْنَه ٲَكْرَانْدِن.

۶۴. خُدِي يَه، اَوِي كُو عَرْد ٲِ وَه رَه كَرِيَه وَارْگَه و تَاسِيْآنَ زِي كَرِيَه بَان، دِرُوْٲ دَايَه
وَه و بَشَكَلِيْ ٲِر سِيْجِي هُونُ چِيْكَرَنَه و ٲِ نِعْمَتِيْن ٲَاْكَ و حَلَال رِزْقِي وَه دَايَه. هَا
يِيْ كُو آٲ كِرَنَه خُدِي يَه كُو اُو ٲَرُوْرْد گَارِي وَه يَه. ٲِيْجَه اُو خُدَايِيْ كُو ٲَرُوْرْد گَارِي
عَالِمِي يَه، ٲَاْكَ و ٲِرُوْرَه.

۶۵. هَا اُو خُدِي يَه، اَوِي كُو هَر سَاعَه، زِي وِي ٲِي ٲَه تُو مَعْبُوْد تِيْن، ٲِيْجَه ٲِ دِلُ زِي رَه

عِبَادَتِيْ بِكُنْ، دِعْبَادَتِيْ دَه زِي رَه شَرِيكَان چِيْنَكُن (و بِيِيژُن): پَسَنِيْن بِيْ هَمَّپَا و شُكْرِيْ يِيْ دَاوِي هَر زِ خُدِي رَه بَه كُو اَو پَرُوْرَدْكَاريْ عَالَمِي يَه.

٦٦. بِيِيژَه: بِيِيْگَمَان پِشْتِي كُو زِ جَم خُدَايِي مَن زِ مَن رَه دَلِيْلِيْن اَشْكِرَه هَاتِن، اَز هَاتَمَه نَهِيْكَرِن كُو اَز عِبَادَتِيْ وَاَن پُوْتَان بِيْكَم اَوِيْن كُو هُون دِشُونَا خُدِي دَه وَاَن دَحِيْبِيْن و فَرْمَان لِمَن هَاتِيَه كِرِن كُو اَز رَادَسْتِي بَر پَرُوْرَدْكَاريْ عَالَمِي بِيْم.

٦٧. اَو پَرُوْرَدْكَاريْ كُو (هُون) زِ نَاحِي، پِشْتَرَه زِ دَلُوْكَ نَاف، پِشْتَرَه زِ خُوِيْپَارِيْكِ هُون چِيْكَرِنَه، پِشْتَرَه وَه زَارُوْكَ دِ وَلَدِيْنَه، پِشْتَرَه وَه دِهِيْلَه دَا كُو هُون بِيْگِهِيژُن كَمَالَا خَوَه، پِشْتَرَه دِيْسَا وَه دِهِيْلَه دَا كُو هُون پِيْر و كَال بِيْن و هِن زِ وَه بَرِي قَان رُوْشَان دِمِرِن و وَه دِهِيْلَه دَا كُو هُون بِيْگِهِيژُن دَمَكَه نَافْلِيْكَرِي و دَا كُو هُون تِيْبِيْگِهِيژُن.

٦٨. اَو پَرُوْرَدْكَاريْ كُو سَاغ دِكِه هَم زِي دِمِرِيْنَه. فَيِجَه دَمَا كُو اَو يَخَوَاژَه كَارَكِي بَكِه، بَس زِي رَه دِبَرِي «چِيْبِيَه!» اَو زِي چِيْدِيَه.

٦٩. اَرِيْ مَا تُو عَجِيْب نَامِيْنِي زِ وَاِنِيْن كُو دَر بَارِي تَايِيْتِيْن خُدِي دَه مُجَادَلِيْ دِيْكَن، اَو چَاوَا بَرِي خَوَه زِ اِيْيَانِي دَادْگَرِيْن؟!

٧٠. اَوِيْن كُو بَقْرَتَاْنِي و بَوَحِيَا كُو مَه پِيْخَمْبَرِيْن خَوَه پِيْ شَانْدِيَه بَاوَرِي نَايِيْن، اَوِيْ پَاشِيْ بَرَانِيْن...

٧١. دَمَا كُو قِيْدِيْن هَسِيْنِي و زِنْجِيْر بَكْفُن سِتُوِيْنِيْن وَاَن و بِيِيْئَه خِرْكَرِن...

٧٢. بِيَال نَافَا كَلِي قَه. پَاشِيْ اَوِيْ دِيْ تِيْگِر دَه بِيِيْئَه شَوَتَانْدِن.

٧٣. پِشْتَرَه زِ وَاَن رَه دِيْ وَرَه گُوْتِيْن: لِكُو نَه اَوِيْن كُو وَه زِ خُدِي رَه دِرْكَرِن هَقْشُكْ...

٧٤. زِ بِلِي خُدِي؟! اَو زِي دِيْ بِيِيژُن: زِ بَر مَه وَنْدَا بُون (چُون وَاَم دَعْدَاب دَه هَشْتِن). بَلْكِ مَه بَرِي عِبَادَتِيْ تَشْتِكِي نَدِيْكَر. هَا بَقِيْ تَاوَايِي خُدِي دِيْ كَاْفِرَان شَاشْ بَكِه.

٧٥. اَفْ عَذَابٍ، بَسَدَمَا كُوْهُوْنْ بِيَحَقِّيْ لِسَرِّ عَرْدِيْ (بِشْرُكٍ وَّ اِنْكَارِيْ) كَيْفَخَوْشْ دِبُوْنْ
و بَسَدَمَا كُوْهُوْنْ دِسَرِّ خَوَهْ فَهْ جُوْبُوْنْ.

٧٦. دَهْ هَايِدِيْ دِ دَرَكِهِيْنْ دُوْرَهِيْ دَهْ تِيَكْنِيْ وَ تِيْ دَهْ هَرِّ وَ هَرِّ بَمِيْنْ. فَيَجَهْ جِهِيْ سَكْنْ
وَ مَايِيَا قَرَهْ وَ پُوْرِلِنْدَانْ چَقَاسْ پِيَسَهْ.

٧٧. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) فَيَجَهْ تُوْ بِيَهِنَا خَوَهْ فَرَهْ بَكَهْ. بِنِگَمَانْ سُوْرَا خُدِيْ دَايَهْ حَقِّ وَ رَاسْتَهْ.
اَيِدِيْ اَكْرَ اَمْ هِنِكِيْ ژِيْ عَدَابِيْ كُوْ مَهْ ژِيْ بُوْ وَ اَنْ سُوْرَ دَايَهْ، نِيْشَانِيْ تَهْ يَدَنْ، يَانْ
ژِيْ بَرِيَا (اَمْ عَذَابْ بِيْنِيْ سَرِّ وَ اَنْ) اَمْ تَهْ بَمَرِيْنْ، اَوِيْ هَرِّ لِمَهْ بِيْنَهْ فَكَرَانْدَنْ (فَيَجَهْ
اَوْ ژِيْ بَرِّ مَهْ خَلَاَصْ نَابَنْ).

٧٨. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) صُوْنْدَبَهْ، مَهْ بَرِيَا تَهْ ژِيْ گَلَكْ پِيَحْمَبَرِّ هِنَارِنْتَهْ. مَهْ سَرِّپِهَاتِيْنِيْ هِنَكَانْ
ژِيْ وَ اَنْ ژِيْ تَهْ رَهْ گُوْتَنَهْ وَ يِيْنْ هِنَكَانْ ژِيْ مَهْ ژِيْ تَهْ رَهْ قِصَهْ نَكِرَتَهْ. نَهْ بَاتَبِيْ تُوْ پِيَحْمَبَرِيْ
يَهْ كُوْ بِيِيْ دَسْتُوْرَا خُدِيْ ژِيْ بَرِّ خَوَهْ فَهْ مُعْجَزِيْكِ بِيْنَهْ. اِيْجَارْ دَمَا فَرْمَا نا خُدِيْ يِيْ،
بِحَقِّ وَ عَدَالْتِيْ تِيْ دَارَاژِيْ كَرَنْ. هَا وَيْ دَمِيْ اَوِيْنْ كُوْ دَرِيَا بَاطِلِيْ دَهْ دِيْحِيْتِيْنْ خَسْرِيْنَهْ.
٧٩. هَا اَوْ خُدِيْ يَهْ، اَوِيْ كُوْژِيْ بُوْ وَهْ تَرَشْ (دَفَهْ، دَوَارْ وَ پَزْ) نَافِرَانْدَنَهْ دَا كُوْهُوْنْ لِهِنَانْ
ژِيْ وَ اَنْ سُوَارْ بِيْنْ وَ ژِيْ هِنَكَانْ ژِيْ گُوْشَتِيْ وَ اَنْ بَخُوْنْ.

٨٠. ژِيْ بُوْ وَهْ دِتَرَشَانْ دَهْ گَلَكْ فَيِدِيْنْ دِنْ ژِيْ هَنَهْ؛ ژِيْ بُوْ كُوْهُوْنْ لَوَانْ سُوَارْ بِيْنْ، بَكِهِيْرَنْ
دَاخَوَازِيْنْ كُوْ دِدِلِيْنْ وَهْ دَهْ نَهْ. هُوْنْ (لِتِيْژِيْ) لِسَرِّ وَ اَنْ وَ (لِدِرِيَايِيْ ژِيْ) لِكَشِيْيَانْ
تِيْنَهْ هِلَكِرِيْنْ.

٨١. خُدِيْ نِيْشَانِيْنْ خَوَهْ شَانِيْ وَهْ دَدَهْ، فَيَجَهْ مَا هُوْنِيْ كِيْژَانْ تَايْتِيْنْ خُدِيْ مَاَنْدَلَهْ بَكَنْ؟

٨٢. اَرِيْ مَا فَيَجَهْ اَوْ لِسَرِّ رُوِيْ عَرْدِيْ نَاگَرَنْ، دَا كُوْ بِيْنِيْنْ عَافِيْتَا وَ اَنْ مِلْتِيْنْ بَرِيَا وَ اَنْ
چَاوَا بُوِيَهْ؟ دِگَلْ كُوْ اَوْ بَهْژِمَارْ ژِيْ وَ اَنْ پَرِيْژِيْ بُوْنْ، ژِيْ نَالِيْيْ هِيْژِيْ وَ شِيَانْ فَهْ دِژَوَارْتَرِيْ بُوْنْ
وَ ژِيْ نَالِيْيْ جَهْ وَ وَارْ فَهْ مَكُوْمْ وَ نَاصِيْتَرِيْ بُوْنْ. فَيَجَهْ يَا كُوْ وَ اَنْ بَدَسْتْ خَوَهْ خَسِيْثُوْ
قَتْ فَيِدَهْ نَدَا وَ اَنْ.

٨٣. فَيَجْهَ بِهِ دَمًا كَوَيْخَمَبْرَيْنِ وَأَنْ زِيَّ وَأَنْ رَهْ تَأَيَّتْ وَ دَلِيلَيْنِ أَشْكِرَه تَانَيْنِ، أَوْ بَوِي زَانِينَا لَجَمَّ حَوَه يَأْ كُو لِدَرِي زَانِينَا يِيخَمَبْرَانَه كَيْفَخُوشْ بُونْ وَ أَوْ عَذَابِي كُو وَأَنْ يِي طَنَارْ دِكِرْ بَسَرْ وَأَنْ دَه هَات.

٨٤. اِيْدِي جِه دَمًا كُو وَأَنْ أَوْ عَذَابِي مَه يِي دَرُوَارْ دِيْت، كُوْتِنْ: مَه بَسْ بَاوَرِي بِخَدِي تَنِي تَانِيَه وَ أَمْ وَأَنْ (پُوت) يِيْنْ كُو مَه زِي رَه دِكِرْ هَفِيْشْكَ، اِنْكَارْ دِكِنْ.

٨٥. فَيَجْهَ پِشْتِي كُو عَذَابِي مَه دِيْتِنْ، (أَوْ اِيْمَانِي بِيْنِي زِي) اِيْمَانَا وَأَنْ دِي قَتْ فَيَدِيَكِي نَدَه وَأَنْ. أَفْ رِيْكَ وَ رِيْبَارَا خَدِي يَه كُو دَرْ بَارِي بَنْدِي وَي دَه دَرْبَاسْ بُوِيَه وَ هَا لَوِي دَرِي كَافِرْ خَسَارْ دِكِنْ.

٤١. سوره يٰ فُصِّلَتْ

سوره يٰ (فُصِّلَتْ) ٥٤ (يِيْنَجِي وَ چَارْ) تَأَيَّتَه. پِشْتِي سوره يٰ غَافِرْ لَمَكِي نَازِلْ بُوِيَه . سوره نَافِي حَوَه زِي تَانِيَا ٣ اَمْ كَرْتِيَه. هِنْ نَافِيْنْ فَي سوري يِيْنْ دِنْ زِي أَفْنْ: سَجْدَه، حَا.مِيْمْ وَ مَصَاحِيحَه.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

١. حَا، مِيْمْ.

٢. أَفْ، زِي جَمَّ خُدَايِي مَهْرِيْشَانِي دِلْوَفَانْ فَه هَاتِيَه هِنَارْتِنْ.

٣. أَفْ كِيْتِيَكِه كُو تَانِيْتِنْ وَي بِيْرَفَرِي زِي هَفْ هَاتِيَه فَقْتَانْدِنْ، أَوْ قَرْنَانَكِه عَرَبِي يَه زِي بُو مِلْتِكِي كُو وَي دِرَانِنْ.

٤. أَوْ مَزْكِغَنَبَرْ وَ هِشْبَارْكَرَه، فَيَجْه پَرَانِيَا مَرُوْفَانْ پِشْتَا حَوَه دَانِي وَ أَوْ قَتْ دَنَكِي وَي نَابَنَه حَوَه.

٥. مُشْرِكَانْ دِكُوْت: دِلِيْنْ مَه، لِبَارَا دُوْرَا كُو تُو مَه بِيَالْ فَه گَازِي دِكِي، گِرْنِي نَه. دِكِهِيْنْ

مَهْ دَهْ كَرْبُونَكْ هَيَهْ وَ دِنَافَرَا مَهْ وَ تَهْ دَهْ زِي پَرْدِيَكْ هَيَهْ، فَيَجَهْ تُو وَكِي خَوَهْ بَكَهْ،
يِيْگَمَانْ آمِي زِي وَكِي خَوَهْ بَكْنْ.

٦. بِيِيْزَهْ: يِيْگَمَانْ اَزْ هَرْ وَكِي وَهْ تَنِي مَرُوْفِكُمْ. زِي مَن رَهْ پِيَامْ هَاتِيَهْ كُو اَزْ بِيِيْزَمْ: يِيْگَمَانْ
خُدَايِي وَهْ هَرْ خُدَايِكِي يَكَهْ، فَيَجَهْ بَرَاَسْتْ وَ دُرِسْتِي بَرِي خَوَهْ بَدِنِي وَ لِيِيُوْرِيَا
(كُنْهِيْن) خَوَهْ زِي يَخَوَازِنْ. وَاخْ لِحَالِي مُشْرِيْكَانْ!

٧. اَوْ مُشْرِيْكِيْنْ كُو زَكَاتَا مَالِي خَوَهْ نَادِنْ وَ تَمْ تَاخِرَتِي اِنْكَارْ دِيْكْنْ.

٨. يِيْگَمَانْ اَوِيْنْ كُو باوَرِي تَانِيْنْ وَ كَارِيْنْ فَتْنَجْ كِرِنْ، زِي بُوْ وَاَنْ خَلَاتَكَهْ بِي نَاقِرْ هَيَهْ.

٩. بِيِيْزَهْ: هُوْنْ چَاوَا وَيْ خُدَايِي كُو عَرْدِ دِ دُو رُوْزَانْ دَهْ تَاْفَرَانْدِيَهْ اِنْكَارْ دِيْكْنْ وَ هُوْنْ
چَاوَا زِي رَهْ هَفْشِيْشْكَانْ چِيْدِيْكْنْ؟ هَا اَوْ، پَرُوْرْدِگَارِي عَالَمِي يَهْ.

١٠. خُدِي دَعْرَدِي دَهْ جِيَايِيْنْ مِكُوْمْ وَ بِلِنْدِ بِيْجَهْ كِرِنَهْ وَ بَرَكْتَا خَوَهْ خُسْتِيَهْ عَرْدِي وَ دِيْجَارْ
رُوْزَانْ دَهْ زِي بُوْ يِيْنْ كُو تِي دَهْ لِرِزْقِي خَوَهْ دِيْگَرِنْ قُوْتِي وَاَنْ بَرِيْكُوِيْنِيْ كِرِيَهْ.

١١. پَاشِي خُدِي بَرِي خَوَهْ دَا تَاْفَرَانْدِنَا تَاسِيَاَنَانْ كُو اَوْ دُوْمَانْ بُوْ، زِي تَاسْمِيْنْ وَ عَرْدِي
رَهْ گُوْتْ: بَدِلِي خَوَهْ يَانْ زِي يِيِي دِلِي خَوَهْ وَرِنْ رَاْدَسْتِي فَرْمَاْنَا مَن بِيْنْ. هَرْ دِيَاَنْ
زِي گُوْتْ: اَمْ بَدِلِي خَوَهْ هَاتِنْ رَاْدَسْتِي بَر فَرْمَاْنَا تَهْ بُوْنْ.

١٢. فَيَجَهْ خُدِي اَوْ حَفْتْ تَاسِيَاَن دِ دُو رُوْزَانْ دَهْ تَمَامْ كِرِنْ وَ زِي هَرْ تَاسِيَاَنِي رَهْ وَظِيْفَا
وي زِي رَهْ وَحِي كِرْ. مَهْ تَاسِيَاَنِي دُنْيَايِي بَسْتِيْرَانْ خِمْلَانْدْ وَ مَهْ اَوْ پَارَاَسْتِيَهْ. هَا
اَفْ، تَقْدِيْرَا خُدَايِي دَسْتِهَلَاتْ يِي زَانَا يَهْ.

١٣. اِيْجَارْ اَكْرْ اَوْ بَرِي خَوَهْ (زِي اِيْيَانِي) فَاْگَرِيْنِيْنْ، (زِي وَاَنْ رَهْ) بِيِيْزَهْ: اَزْ وَهْ بِيَكْ هَلَاكِي
هَشِيَارْ دِيْكَمْ، مِيْنَا وَيْ هَلَاكَ كُو بَسَرِي قَوْمِي عَادْ وَ سَمُوْدْ دَهْ هَاتِيَهْ.

١. وَاْتِيَا كُو «زِي هَرْ تَاسِيَاَنِي رَهْ وَظِيْفَا وَيْ زِي رَهْ وَحِي كِرْ» اَفْ: مَلَايِيْكْتْ، سَتِيْرْ وَ جِسْمِيْنْ تَاسِيَاَنِي يِيْنْ
دِنْ لَهَرْ تَاسِيَاَنِي لِكُوْرِي يِيْدَقِيَا وَيْ بِيْجَهْ كِرِيَهْ وَ كَارِي هَرْ يِكِي، زِي وَاَنْ رَهْ بُوَاَنْ دَاَبَهْ زَانِيْنْ.

١٤. دَمَا كُو پِيخَمَبَرِي وَانْ ژ هَر رَخِي فَه و بَهَر وَسِيلِي هَاتِن جَم وَانْ و ژ وَانْ رَه گُوتِن:
ژ بِلِي خُدِي عِبَادَتِي تُو تَشْتِي نَكِن. گُوتِن: اَگَر خُدَايِي مَه بَخَوَه سَتَا دِي فَرِيشتَه ژ
مَه رَه بِشَانِدَا. فَيَجَه بَرِاسْتِي ژِي آفَا كُو هُون پِي هَاتِنه شَانِدِن، اَمْ باوَرِي پِي نايِنِن.

١٥. فَيَجَه هَجِي كُو گَلِي عَاد بُو، وَانْ ژ نَحَقِي لَعَرْدِي خَوَه مَزَن دِيرَانْ و دِگُوتِن: مَا كِي
ژ مَه خُرْتَر و بِيهِيژْتَرَه؟ آري مَا اُو نِزَانِن كُو بَرِاسْتِي اُو خُدَايِي كُو اُو چِيكِرِنَه ژ وَانْ
خُرْتَر و بِيهِيژْتَرَه. هَم وَانْ نايِنِن مَه هَر اِنكَار دِكِرِن.

١٦. اِيْدِي مَه ژِي دَوَانْ رُوژِن شُوم و بِيَقْدُوش دَه بَايَكِي سَارِي سَقَمِي و بِيَهَرَه فَيَز شَانِد
سَر وَانْ، دَا كُو اَمْ دِ ژِيَا نايِي دَه عَدَايِي رِسَوَاكِر بَوَانْ بَدَن چِيژَانِدِن. عَدَايِي
نَاخِرَتِي تَقَر رِسَوَاكِرْتَرَه و نَارِيكَارِيَا وَانْ ژِي نايِي كِرِن.

١٧. هَجِي كُو گَلِي ثَمُودَه، مَه رِيَا رِاسْت نِيشَانِي وَانْ دَا، فَيَجَه وَانْ رِيشَاشِي دِسَر
هِيذَانِيژِي رَه گِرَتِن. اِيْدِي بَسَبُونْت نَا كُو بَدَسْت خِسْتِن بَرُوسَكَا عَدَايِي رِسَوَاكِر اُو
هِنكَا فَتِن.

١٨. مَه اَوِيْن كُو باوَرِي نايِن و اَوِيْن كُو تَقْوَادَار بُون، خَلَاص كِرِن.

١٩. وِي رُوژَا كُو دِرْمِنِيْن خُدِي بَر بِيِيگِر فَه تِيْنَه جَفَانِدِن، فَيَجَه تَق لِيَجِهَكِي تِيْنَه گِرَتِن.

٢٠. حَتِي دَمَا كُو اُو هَاتِن قَادَا حَشَرِي، (وِي هِنگِي) گِهِيْن وَانْ، چَا فَيْن وَانْ و چَرْمِيْن
وَانْ لِهَمَبَرِي يَا كُو وَانْ (لِدُنْيَايِي) كِرِيَه دِي لِسَر وَانْ شَاهِدِي بَدِن.

٢١. اُو ژ چَرْمِيْن خَوَه رَه دِيِيژِن: وَه ژ بُو جِه لِسَر مَه شَاهِدِي دَا؟ چَرْمِيْن وَانْ ژِي دِيِيژِن:
اُو خُدَايِي كُو هَر تَشْتِي دَدَه نَاخَا فَيْن اَمْ ژِي دَانَه نَاخَا فَتِن. هَر خُدِي يَه يِي جَارَا
پِيَشِيْن هُون نَا فَرِآنِدِن و هُونِي هَر بِيَال فَه يِيْنَه فَاگَرِآنِدِن.

٢٢. وَه خَوَه ژ گِهِيْن خَوَه، چَا فَيْن خَوَه و چَرْمِيْن خَوَه نَدِپَارِاسْت كُو اَوِي شَاهِدِي لِسَر
وَه بَدِن. لِيَبِلِي وَه حِزَر دِكِر كُو خُدِي بِيَرَانِيَا تَشْتِيْن كُو وَه دِكِر، نِزَانَه.

٢٣. هَا فِى هِزْرَا وَه يَا كُو وَه دَر بَارِى خُدِى دَه دِكِرْ، هُون بَرِن هَلَاكِى فِيجَه هُون بُونِ رِ
يِيْنِ كُو خَسَارِ كِرْنِ.

٢٤. فِيجَه اَكْرَ اَوْ دِعْذَابِ دَه خَوَه رَاگِرْنِ رِ خَوَه جِهِيْ وَانْ نَاگِرَه. اَكْرَ اَوْ بَقِيْنِ بَزْفِرِنِ
دِنْبَايِيْ دَا كُو خُدِى رِ خَوَه رَازِى بَكِنِ، فِيجَه هِينَجْتَا وَانْ نَايِيْ قَبُولِ كِرْنِ.

٢٥. مَه رِ وَانْ (مُشْرِكَانْ) رَه هِنِ هَقَالْ وَهُوَكُرْ نَامَادَه كِرْنِ، فِيجَه وَانْ رِ هَرِ نَالِى فَه كِرِنِيْنِ
وَانْ رِ بُو وَانْ خَوْشِكْ نِيْشَانِ دَانِ. لِسَرِ وَانْ عَذَابِ مِسُوَكُرْ بُو، كُو اَوْ عَذَابِ رِ اَمْتِيْنِ
بَرِيَا وَانْ لِسَرِ هِنِ كَسِيْنِ جِنِ وَ اَنَسِى رِى پِيُوْسْتِ بُو بُو. بِيْگَمَانْ وَانْ هَرِ خَسَارِ كِرِيَه.

٢٦. اَوِيْنِ كُو كَاْفِرِ بُونَه (رِ هَفْ رَه) دِگُوْتِيْنِ: لِيْفِيْ قُرْآنِيْ گُهْدَارِى مَكِنِ، دَمَا كُو اَوْ يِيْ
خَوْنَدِنِ، بَكِنِ قِيْرَه وِيْرِ، هِيْفِيْ هِيَه هُونِ بَسَرِ بَكْفِنِ.

٢٧. صُوْنْدَه، اَوِيْنِ كُو كَاْفِرِ بُونَه تَقَرْ اَمِيْ عَذَابِكِيْ دِرْوَارِ بَوَانِ بَدِنِ چِيْژَانْدِنِ وَ اَمِيْ
بِيْسِيْسَرِيْنِ كَارِيْ كُو وَانْ دِكِرْ وَانْ جَزَا بَكِنِ.

٢٨. هَا اَفْ نَاگِرْ جَزَايِيْ دِرْمِيْنِ خُدِى يَه. رِ بَرْ كُو وَانْ بَزْتَانِيْنِ نَايِيْتِيْنِ مَه مَانْدَلَه دِكِرْنِ،
جَزَايِيْ وَانْ (دُوْرَهه كُو اَوْ) مَالَا سَرَاَقَتِيْ يَه.

٢٩. اَوِيْنِ كُو كَاْفِرِ بُونَه دِيْبِيْرِنِ: خُدَايِيْ مَه! رِ جِنِ وَ اِنْسَانَانْ وَانْ هَرِ دِيْبِيْنِ كُو اَمْ رِ رِ
خُسْتِيْته نِيْشَانِيْ مَه بَدَه دَا كُو اَمْ وَانْ بَخِنِ بِنِ يِيْتِيْنِ خَوَه، دَا كُو اَوْ بِيْنِ رِ يِيْنِ دِنْبِيْ
دُوْرَهِيْ دَه!

٣٠. بِيْگَمَانْ اَوِيْنِ كُو دِيْبِيْرِنِ «پَرُوْرْدِگَارِيْ مَه خُدِى» يَه، پَاشِيْ خَوَه رَاسْتِ وَ دُرِسْتِ رِى
دِكِنِ: (لَبَرِ مَرِيْنِ) مَلَايَكْتِ بَسَرِ وَانْ دَه تِيْنِ (و رِ وَانْ رَه دِيْبِيْرِنِ); مَتَرِسِنِ، عَمِگِيْنِ
مِيْنِ وَ بُوِيْ بِيْهَسْتَا كُو سُوْرَا وِيْ رِ وَه رَه هَاتِيَه دَايِنِ، دِلْشَادِ بِيْنِ!

٣١. (مَلَايَكْتِ دِيْبِيْرِنِ): اَمْ لَزِيَا نَا دِنْبَايِيْ وَ لِنَاخِرَتِيْ رِى دُوْسْتِ وَ پِشْنِگِرِيْنِ وَه نَه،
دِيْهَشْتِيْ دَه تَشْتِيْ كُو دِلِيْ وَه بِيْزِيْ وَ يَا كُو هُونِ بَقِيْنِ، رِ بُو وَه هِيَه.

٣٢. أَفْ قَدَرِگَرِنِشْت وَا مَازَوَفَانِيكَه زِ جَمِ خُدَيِ يَه، اَوِي كُو گَنْهَرِيَرَه، دِلْوَفَانَه.

٣٣. اَرِي مَا كُوتِنَا كِي زِيَا وَي كَسِي لَاوَتِر وَا سِيحِيَرَه، اَوِي كُو خَلِكِي گَازِي بَالِ خُدَيِ
فَه دِكِه، كَار وَا كِرِيَارِيَن قَنَجِ دِكِه وَا دِيئَرِي: بِيگَمَانِ اَز زِي مُسْلِمَانَانِم؟

٣٤. قَنَجِي وَا نَقَنَجِي نَه وَكُهَشِن. تُو (نَقَنَجِي) بَهْلُوسْتَكَه هَرِي سِيحِي رَاكِه. وَي چَاخِي
(تُو دِي بِيئِي) اَو كَسِي كُو دِنَا فَرَا تَه وَا دِي دِه نِيَارَتِيك هِيَه، دِي بِيَه هَر وَا كِي
دُوسْتَكِي گَرَم وَا نِيَزِيك.

٣٥. زِي وَانِ كَسِيَن كُو خَوَرَا گَرِنِ پِي فَه تُو كَسِيَن دِنِ نَاگِهِيَرِن فَي رَادِي وَ زِي بِلِي وَانِيَن
كُو دِيخِيَر وَا قَنَجِي دِه خُودِيَن پَارَكِه مَزِنِ تُو كَسِيَن دِنِ نَاگِهِيَرِن فَي دَرَجِي.

٣٦. اَكْر زِي شِيْطِيَن فِكْرَكِي نَبَاش تَه (زِي فَانِ مَرْتَبِيَن بَاش) فِكْرِيَنَه، دِيجَه دِه خَوَه بِيخُدِي
بِيَارِيَزَه. بِيگَمَانِ خُدَيِ، هَر اَوَه يِي بِيهِيَزَر، يِي زَانَا.

٣٧. شَف وَا رُو، رُوْز وَا هِيَف زِي نِيشَانِيَن خُدَيِ نَه. اَكْر يِرَاسْتِي هُونِ دِيخَاوَزِن تَنِي عِبَادَتِي
خُدَيِ بِيكِن. زِي رُوْز وَا هِيَفِي رَه نِيچِن سِيجُودِي؛ زِي خُدَيِ رَه هَرِن سِيجُودِي، اَوِي كُو
وِي اَو (هِيَف وَا رُوْز) نَافِرَانِدَنَه.

٣٨. اَكْر مَرُوفِ خَوَه قَرَه بِيكِن (وَا زِي خُدَيِ رَه عِبَادَتِ نِيكِن)، فَيَجَه اَو مَلَاكِيَتِيَن كُو لِيَجَمِ
خُدَايِي تَه، بَشَف وَا رُوْزِ خُدَيِ پَاكِ دِيئِرِن وَا اَوَقَتِ رَانَاوَسْتِن زِي.

٣٩. زِي نِيشَانِيَن (هِيَز وَا قُدْرَتَا) خُدَيِ يَه كُو تُو دِيئِي عَرْدِ هَشَك وَا هُولَا يَه، فَيَجَه دَمَا
كُو اَم بَارَانِي دَاخِنِ سَرِ وَي، دِلْفَه وَا بِنَافِي دِيئِيخَه؛ بِلِنْدِ دِيَه. اَو خُدَايِي كُو عَرْدِي
(بِنَافِي) قُدْرِيَنَه، تَفَرِ اَوِي مَرِيَاَن زِي قُرِيَنَه. بِيگَمَانِ خُدَيِ لِسَرِ هَر تَشْتِي قَادَرَه.

٤٠. بِيگَمَانِ اَوِيَن كُو تَايِيَتِيَن مَه اِنكَارِ دِيكِن اَو زِي بَر مَه نَايِيَنه فَشَارْتِن. اَرِي مَا فَيَجَه اَوِي
كُو دِي اِيگَر دِه تِي نَافِيَتِيَن چِيَتَرَه، يَانِ اَوِي كُو رُوْزَا قِيَاْمَتِيَن بَاوْلَهِي وَرَه؟ هُونِ چِه
دَفِيَن وَي بِيكِن، بِيگَمَانِ خُدَيِ بِيَتَشْتِيَن كُو هُونِ دِيكِن بِيَتَرَه.

٤١. يٰٓيٰٓكُلَّهَا اَوِيْنَ كُوْ دَمًا قُرْآنَ ۙ وَ اَنْ رَّهَ هَاتِيَهٗ بَاوَرِي يٰٓيٰ نٰسِيْنَ، (ۙ وَ اَنْ رَّهَ دُوْرَهٗ هَيَهٗ).
يٰٓيٰكُلَّهَا اَوْ كِتٰبِيْكَهٗ قَدْرِ يٰٓلِنْدُ و زُوْرُشِكِيْنَهٗ.

٤٢. نَهٗ ۙ رِيْشِ وَيْ هَٔ، نَهٗ ۙ رِيْ ۙ رِيْشِ وَيْ هَٔ بُوْجِي تِيْكِلي وَيْ نَابَهٗ. اَوْ ۙ رِيْ جَمِ خُدَايِيْ
حَكِيْمِ اِيْ حَمِيْدُ هَٔ هَاتِيَهٗ هِنَارْتِنُ.

٤٣. (يَا مُحَمَّدُ!) يَا ۙ رِيْ نَهٗ رَّهَ هَاتِيَهٗ گُوْتِنُ، هَرُ اَوْ ۙ رِيْ يٰٓخَمْبَرِيْنَ بَرِيَا نَهٗ رَّهٗ ۙ رِيْ هَاتِيَهٗ گُوْتِنُ.
يٰٓيٰكُلَّهَا خُدَايِيْ تَهٗ تَقَرُّ خُدَايِيْ مَغْفِرَتِيْ يَهٗ، هَمُ ۙ رِيْ خُدَايِيْ عَدَابِكِيْ جَانْسُوْرَهٗ.

٤٤. اَكْرَ مَهٗ اَفْ قُرْآنَ نَهٗ بَرِيْمَانِيْ عَرَبِيْ بَهِنَارْتَا، فَيَجَهٗ دِيْ بَكُوْتِنَا :دَهٗ بِلَا نَايِيْنِ وَيْ بَعَرَبِيْ
يَهَاتَا رُونِيْكَرِنُ، (دَا كُوْ مَهٗ ۙ رِيْ فَهْمُ كِرْبُوْيَا)، اَرِيْ مَا اَفْ جِيْدِيَهٗ كُوْ قُرْآنَ عَجْمِيْ و
يٰٓخَمْبَرِيْ ۙ رِيْ عَرَبِيْ بَهٗ؟ بِيِيْزَهٗ: اَفْ قُرْآنَ، ۙ رِيْ بُوْ وَايِنِ كُوْ اِيَا نَايِيَهٗ، رِيْبَرُ و شِيْفَا يَهٗ.
اَوِيْنَ كُوْ اِيَا نَايِيْنِ، دِگْهِيْنِ وَ اَنْ دَهٗ كَرِيْتِيْكَ هَيَهٗ. اَفْ قُرْآنَ لِسَرُ وَ اَنْ طَارِيْتِيْ و
گَمَانَكَهٗ (كُوْ اَوْ تِيْنَاگْهِيْنِ). هَرُ وَكِيْ كُوْ ۙ رِيْ جَهَكِيْ دُوْرَهٗ بَانْگُ لَوَانِ بِيْ كِرِنِ (فَيَجَهٗ
اَوْ تِيْنَاگْهِيْنِ و فَهْمُ نَكِنِ).

٤٥. صُوْنْدُ بَهٗ، مَهٗ كِتِيْبُ ۙ رِيْ مُوسَا رَهٗ هِنَارْتُ، فَيَجَهٗ خَلَكِيْ وَيْ دَرَبَارِيْ وَيْ دَهٗ بَهْفُ كِتِنُ.
اَكْرَ نَهٗ ۙ رِيْ بَرُ سُوْرَا خُدَايِيْ تَهٗ بُوِيَا اَوَا كُوْ بَرِيْ دَايَهٗ، دِيْ دِ نَافِيْرَا وَ اَنْ دَهٗ (بِهَلَاكَ اَوَانِ)
حَكِيْمُ هَاتِيُوْيَا دَايِنِ. بَرَاَسْتِيْ اَوْ دَرُ بَارِيْ قُرْآنِيْ دَهٗ دِنَافُ گَمَانَكَهٗ گَمَانْدَارُ دَهٗ نَهٗ.

٤٦. جَهٗ كَسِيْ كُوْ كَارِكِيْ قَنُجُ بَكَهٗ اَوْ ۙ رِيْ خَوَهٗ رَهٗ دِكَهٗ و كِيْ ۙ رِيْ نَقَنُجِيْكَيْ بَكَهٗ، فَيَجَهٗ زَرَارَا
وِيْ هَرُ ۙ رِيْ رَهٗ يَهٗ. رِيْيِ تَهٗ ۙ رِيْ بَنْدِيْيِ خَوَهٗ رَهٗ نَهٗ سَتْمَكَارَهٗ.

٤٧. زَانِيْنَا قِيَاْمَتِيْ هَرُ بِيَالِ خُدِيْ هَٔ تِيْ سِيَارْتِنِ (هَرُ اَوْ دَرَانَهٗ). بِيِيْ زَانِيْنَا وَيْ تُوْ فَيَكِيْ
ۙ رِيْ كِمَا خَوَهٗ دَرْنَاكْهَهٗ، تُوْ مِيِيْكَ ۙ رِيْ بِيِيْ زَانِيْنَا وَيْ بَرُ نَاگَرَهٗ و بَرِيْ خَوَهٗ دَانَايِنَهٗ.
وِيْ رُوْرِيْ خُدِيْ گَارِيْ وَ اَنْ دِكَهٗ: كَا لِكُوْ نَهٗ اَوْ هَفِيْشِكِيْنِ مِّنْ (اَوِيْنَ كُوْ وَهٗ ۙ رِيْ مِّنْ

رَه دِڪَرَن شَرِيڪَ؟ اَوُ دِييَرُون: اَمَ ژِ جَنَابِي تَه رَه اَشڪَرَه دِڪَن کُو دَرِ بَارِي فِي دَه تُو شَاهِدَ ژِ مَه تِنَن.

٤٨. اَوُ تَشِيَتَن کُو وَاَن بَرِي عِبَادَتِي وَاَن دِڪَرِ ژِ بَرِ وَاَن وِنْدَا بُون وَاَن بَاشِ يَقِيَن کِرِ کُو ژِ وَاَن رَه تُو جِهِي رَفِي تَنه يَه.

٤٩. اِنْسَانِ ژِ خَوَسَنَتَا خِيَرِي نَاوَسْتَه، لِيَلِي اَگَرِ خَرَابِيڪَ بَسَرِ دَه يِي دِجَه دَه هِيَقِيَا خَوَه وِنْدَا دِڪَه وَاَمِيَدَا وِي نَامِيَنه.

٥٠. صُونَدَ بَه، اَگَرِ بَشْتِي تَنگَرَارِيڪَه کُو بَسَرِ اِنْسِيَن دَه يِي، اَمَ ژِ جَمِ خَوَه قَنجِيڪِي يِي بِيَدَن تَعْمِيڪَرَن، تَقَرِ دِي بِييَزَه: اَف، بَڪَدَا مَن بُو وَاَن نَه بَاوَرَه کُو قِيَامَتِ ژِي رَابَه. اَگَرِ اَزِ لِحْدَايِي خَوَه فَگَرِمَ ژِي، تَقَرِ لَجَمِ وِي ژِ مَن رَه يَا هِي سِيحِيَتِرِ هِيَه. صُونَدَ بَه، اَمِي وَاَنِيَن کُو کَاَفِرِ بُونَه بَهْمُو کَارِيَن کُو كِرَن هَرِ نَاگَاھَدَارِ يَكَن وَاَن تَقَرِ اَمِي ژِ عَدَابِي گِرَانِ وَاَن بِيَدَن چِيژَانِدَن.

٥١. دَمَا کُو اَمَ قَنجِيڪِي بِيَدَن اِنْسِيَن بَرِي خَوَه (ژِ مَه) قَدِگَرِيَنه وَاَن خَوَه دُورِ دِڪَه. لِيَلِي دَمَا کُو خَرَابِيڪَ بَسَرِ دَه يِي، دِجَه دَه دَعَا وَاَن لَاقَه لَافِيَن دِرِيژِ ژِ مَه دِڪَه.

٥٢. (رِسُولِي مَن ژِ وَاَن رَه) بِييَزَه: دَه کَا هُون بِييَرُون: اَگَرِ اَف (قُرْآن) ژِ جَمِ خُدِي بَه وَاَن پَاشِي وَه ژِي اَوُ مَانْدَلَه كِرِيَه، وِي چَاخِي ژِ وِي كَسِي کُو كَنِيَه اِخْتِلَافَكَه دُورِي حَقِيِي رِيَشَاشَتِرِ كِي هِيَه؟

٥٣. تَقَرِ اَمِي دَلِيلِيَن خَوَه دِئَاوِيَاَن دَه وَاَن دِنْفَسَا اِنْسِيَن بَخَوَه دَه ژِي نِيشَانِي وَاَن بِيَدَن، حَيَانِي کُو ژِ وَاَن رَه تَامِ اَشڪَرَه بِيَه کُو اَف (قُرْآن) حَقِ وَاَن رَاسْتَه. اَرِي مَآ نَه بَسِي تَه يَه کُو بَرِاسْتِي خُدَايِي تَه لِسَرِ هَرِ تَشْتِي حَازَرِ وَاَن شَاهِدَه.

٥٤. نَاگَاھَدَارِ بِن! بَرِاسْتِي اَوُ کَاَفِرِ ژِ چُونَا بَرِ حِزُورَا خُدِي بَشِك وَاَن گَمَان. نَاگَاھَدَارِ بِن! بِيگَمَان خُدِي (بَرَانِيَا خَوَه) دُورِ لِهَرِ تَشْتِي گِرِيَتِيَه.

۴۲. سُورَہِ یٰسُرَا

سُورَہِ یٰسُرَا، ۵۳ (پینجی و سِی) آیتہ. لَمَکِّي نَازِلُ بُوَیہ. سُورَہِ نَافِی خَوَہ ۾ تَایِتَا ۳۸ اَمَ گَرِیْتِہ کُو تِی دَہ بَیْزَا سُورَا دَرَبَاسِ بُوَیہ و بِمَعْنِیَا «شِیورَہ» کُو اُو رِی، بَنگَہ و بُرْسِیِکَہ گَرِیْنِگ نَا دَسْتِہَلَا تِیَا مُسْلِمَانَانِہ.

بِنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. حَا، مِیْمَ،

۲. عَیْن، سِیْن، قَاف.

۳. (يَا مُحَمَّدُ!) خُدَایِی دَسْتِہَلَا تِی کَارِیْنَجِہ، بِفِی نَاوَا یِی وَحِیِّی بَبَال تَہ فَہ و بَبَالِ یِیْخَمَرِیْن بَرِیَا تَہ فَہ دِشِیْنِہ.

۴. جِہ تَشِیْنِ دِ عَزْدُ و تَاسِیْبَانَان دَہ هَنَہ هَرِ یِیْن خُدِی تَہ. هَرِ اَوَہ یِی یِلْنْدِ یِی مَزِنَ.

۵. هِنْدِکُ مَا کُو تَاسِیْبَان دَسَرِ هَف رَہ (۾ هَیْتَا خُدِی) بَقْلِشْن! مَلَا یِکَت رِی، خُدَایِی خَوَہ دِگَل پَسَنْدَانَا وِی ۾ هَر کِیَاسِی وِی پَاک دِیْرِن و ۾ بُو یِیْن لَعَرْدِی لِیْبُوْرِیْنِی دِخَوَازِن. نَاگَا هَدَارِ بِن! یِیْگَمَان خُدِی هَرِ اَوَہ یِی گَنُھَرِیْر، یِی دِلْوَفَان.

۶. اَوِیْن کُو ۾ یِلِی خُدِی ۾ بُو خَوَہ دُوْسْت و نَارِیْکَار گَرِیْتِہ، خُدِی لِسَر وَاْن هَرِ تَم زِیْرَقَانِہ و تُو رِی لِسَر کَارِیْن وَاْن نَہ کَفِیْلِی.

۷. مَہ بِفِی نَاوَا یِی ۾ بُو تَہ قُرْآنَک بَزِمَانِی عَرَبِی وَحِی کَرِیہ دَا کُو تُو خَلِکِی مَکِی و یِیْن کُو لِهَا وِرْدُوْرَا وِی نَہ، هِشِیَار بَکِی و تُو وَاْن ۾ رُوْرَا جَفِیْنِی بَیْرَسِیْنِی، اُو رُوْرَا کُو تِی دَہ قَت گَمَان تَنَہ یَہ. وِی رُوْرِی، هِن دِیْهَشِیْتِ دَہ نَہ هِن رِی دِ نَاْگِرِی بَیْیْت دَہ نَہ.

۸. اَکَر خُدَا بِفِیَا تَقَر دِی هَمُو مَرُوْف کَرِیْبُونَا یَک اَمْت. لِیْبِلِی خُدِی کِی بَشِی وِی دِخَہ نَاف رَحْمَا خَوَہ. اَوِیْن کُو ظَالِمِیْن (کَافِرِیْن) ۾ بُو وَاْن تُو دُوْسْت و نَارِیْکَار کُ تَنَہ.

۹. (دَفُّ ۙ وَ اَنْ بَرَدَهٗ) بَلَكِيْ وَ اَنْ ۙ بَلِيْ خُدَيِّ ۙ ۙ بُوْ خَوَهٗ خَوْدِيْ وَ نَارِيْكَارُ گِرْتَنَهٗ. (اَكْرُ
اَوْ خَوْدِيْ وَ نَارِيْكَارَانُ بَغِرُنْ) فَيَجَهٗ خُدَيِّ، بَسْ خَوْدِيْ وَ نَارِيْكَارَهٗ وَ بَسْ اَوْ مَرِيَّانُ
سَاغُ دِكِهٖ وَ اَوْ لِسَرُ هَرُ تَشْتِيْ قَادِرَهٗ.

۱۰. چِهٖ دَمَا هُونُ ۙ ۙ كَارُ وَ بَارِيْنُ خَوَهٗ دِشْتَكِيْ دَهٗ كَتْنُ اِخْتِلَافِيْ، فَيَجَهٗ حُكْمِيْ وَيْ بَدْنُ
بَالُ خُدَيِّ فَهٖ. هَا اَوْ خُدَايِيْ كُوْ حُكْمِيْ هَرُ تَشْتِيْ لِحْمَهٗ پَرُوْرْدَ گَارِيْ مِنْهٖ. مِنْ خَوَهٗ
سِيَّارْتِيِيْ وَ اَزِيْ بِيَّالُ فَهٖ فِكْرَمُ.

۱۱. نَافِرِيْرِيْ عَرْدُ وَ نَاسِيْمَانَهٗ. وَيْ ۙ ۙ بُوْ وَهٖ ۙ ۙ جَنَسِيْ وَهٖ هَفْزِيْنُ خُلُقَانْدِيَهٗ وَ ۙ ۙ تَرَشَانُ
ۙ ۙ جَنَسِيْنُ وَ اَنْ هَفْزِيْنُ نَافِرَانْدَنَهٗ. وَهٖ (بَقِيْ نَاوَايِيْ) بَوَانُ زِيْدَهٗ دِكِهٖ. تُوْ تَشْتُ
مِيْنَا خُدَيِّ تَنَهٗ يَهٗ. هَرُ خُدَيِّ يَهٗ يِيْ بِيْزَرُ، يِيْ بِيْنَرُ.

۱۲. كَلِيْتِيْنُ (خَزِيْنِيْنُ) نَاسِيْمَانَانُ وَ عَرْدِيْ يِيْنُ خُدَيِّ تَهٗ. اَوْ كِيْ يَفِيْ رَزَقِيْ وَيْ فِرَهٗ دِكِهٖ،
كِيْ ۙ ۙ يَفِيْ (رَزَقِيْ وَيْ) تَنُگُ دِكِهٖ. يِيْگَمَانُ اَوْ بَهَرُ تَشْتِيْ زَانَا يَهٗ.

۱۳. دِ دِيْنُ دَهٗ يَا كُوْ لِنُوْخُ هَاتِيَهٗ اَمْرِكِرُنْ وَ يَا كُوْ مَهٗ ۙ ۙ بُوْ تَهٗ شَانْدِيْ وَ يَا كُوْ مَهٗ اِبْرَاهِيْمُ،
مُوسَا وَ عِيْسَا يِيْ فَرْمَانِبُرُ كِرُنْ، ۙ ۙ بُوْ وَهٖ كِرِيَهٗ رِيْكَ وَ رِيْپَارُ دَا كُوْ هُونُ دِيْنُ لِسَرُ بِيَّانُ
بَغِرُنْ وَ هُونُ تِيْ دَهٗ نَكْفِيْنُ اِخْتِلَافِيْ. اَفَا كُوْ هُونُ مُشْرِكَاْنُ گَارِيْ بَالُ فَهٖ دِكُنْ لِسَرُ
وَ اَنْ گِرَانُ تِيْ. خُدَيِّ كِيْ يَفِيْ ۙ ۙ دِيْنِيْ خَوَهٗ رَهٗ دِيْرِيْرَهٗ وَ كَسِيْ كُوْ (بِتُوْبيْ) لِحُدَيِّ
فَكْرَهٗ، وَيْ رَاسْتَرِيْ دِكِهٖ.

۱۴. اَوْ بِشْتِيْ كُوْ زَانِيْنُ ۙ ۙ وَ اَنْ رَهٗ هَاتِيْنُ، هَرُ ۙ ۙ چَافْتَبَارِيَا خَوَهٗ، دِنَافْتَبَرَا خَوَهٗ دَهٗ كَتْنُ
اِخْتِلَافِيْ. اَكْرُ گُوْتِنَا خُدَايِيْ تَهٗ، بِيَّاشْدَخِسْتِنَا جَزَايِيْ وَ اَنْ حَتَا رُوْزَا قِيَامَتِيْ دَرَبَاسُ
نَبُوْيَا دِيْ دِيْجَهٗ دَهٗ دِنَافْتَبَرَا وَ اَنْ دَهٗ (بِهَلَاكَا وَ اَنْ) حُكْمُ بَهَاتَا كِرُنْ. بَرَاْسْتِيْ اَوِيْنُ كُوْ
بِشْتِيْ گَلِيْنُ خَوَهٗ بُوْنَهٗ وِرِيْسِيْ كِيْتِيِيْ، دَرُ بَارِيْ قُرْآنِيْ دَهٗ، دِنَافَا شِكُ وَ گَمَانِيْ دَهٗ تَهٗ.

۱۵. (رَسُوْلِيْ مِنْ!) فَيَجَهٗ بِيَّالُ وَيْ (دِيْنِيْ رَاسْتُ) فَهٖ گَارِيْ خَلِكِيْ بَكَهٗ وَ چَاوَا فَرْمَانُ
لَتَهٗ هَاتِيَهٗ كِرُنْ وِسَا خَوَهٗ رَاسْتُ وَ دُرُسْتُ بَكَهٗ وَ نَدَهٗ پِيْ هَوَسِيْنُ وَ اَنْ. ۙ ۙ وَ اَنْ رَهٗ بِيْزَهٗ:

مِنْ بَکِیَّتًا کُو خُدِیْ اَوْ هِنَارِتِیَہٗ بَاوَرِیْ ثَانِیْ و لِمِنْ هَاتِیَہٗ فَرْمَانِکِرِنْ کُو اَز دِنَافِرَا وَہ
دَہٗ بَعْدَ الثِّیِ حُکْمِ بَکْم. خُدا، پَرُوَرْدَ گَارِیْ مَہ و پَرُوَرْدَ گَارِیْ وَہ یَہ. جَزَائِیْ کَارِیْن مَہ
رِ مَہ رَہ یَہ و جَزَائِیْ کَارِیْن وَہ رِی رِ وَہ رَہ یَہ. دِنَافِرَا مَہ و وَہ دَہ تُو مَنَافَسَہ تَنَہ یَہ.
خُدِیْ دِیْ مَہ و وَہ تَقَان (رُوژَا قِیَامَتِیْ) لِهَفْ بِجِفِیَنَہ، فُکَرِ رِی هَرِ بَبَالِ وِی فَہ یَہ.

۱۶. اَوِیْن کُو دَر بَارِیْ (دِیْنِیْ) خُدِیْ دَہ پِشْتِی کُو مِرُوْثَانِ اَوْ قَبُولِکِرِنْ و رِی رَہ تَسْلِیْم
بُون، گَنگِشِی و نِیْقَاشِی دِکْن؛ نِیْقَاش و دِلِیْلِیْن وَاَنْ لَجَمِ خُدَائِیْ وَاَنْ پُوْج و بَطَالِیْن.
(لِدِیْنِیْیِ) عَزَبِ لَسَرِ وَاَنَہ و (لِثَاخِرَتِیْ رِی) رِ بُو وَاَنْ عَذَابِکِی دِرُوْاَزِ هِیَہ.

۱۷. اَوِیْ کُو کِتِیْب و تَرَازِیْ بِحَقِی شَانْدَنَہ (دَا کُو مِرُوْث دِہْمُو کَارِیْن خَوَہ دَہ بَعْدَ الثِّیِ
رَاہِنْ) خُدا یَہ. مَا تُو چَہ دِرَازِی، دِہَہ کُو رُوژَا قِیَامَتِیْ نِیْزِیْکَ بَہ.

۱۸. اَوِیْن کُو پَرُوژَا قِیَامَتِیْ بَاوَرِیْ نَاہِیْن لَزِیْ لِهَاتِنَا وِی دِکْن. اَوِیْن کُو بَاوَرِیْ پِیْ ثَانِیَہ
رِی دِیْرَسَنْ و رِ دِلِ دِرَازِیْن کُو اَوْ حَقَہ. هَاہِیْدَارِ بَنْ! بَرَاَسْتِیْ اَوِیْن کُو دَر بَارِیْ رُوژَا
قِیَامَتِیْ دَہ تِیْدَکُوْشَنْ، اَوْ دِ نَافِ رِیْشَاشِیْکَہ دُوْر دَہ نَہ.

۱۹. خُدِیْ رِ بَنْدِیْنِ خَوَہ رَہ لُطْفِکَاَرَہ؛ اَوْ کِیْ بَقِیْ رِزْقِیْ وِی دِدَہ و هَرِ اَوَہ یِیْ خُدَانِہِیْزِ،
یِیْ دَسْتِہَلَاث.

۲۰. چَہ کِیْسِی (بِعَمَلِیْ خَوَہ) قَارَازَنْجَا ثَاخِرَتِیْ بِخَوَازَہ، اَمِیْ قَارَازَنْجَا وِی رِی رَہ زِیْدَہ بِکَنْ
و چَہ کِیْسِی دَسْکَفْتِیْنِ دِیْنِیْیِ بِخَوَازَہ، اَمِیْ رِ وِی تِشْتِکِیْ بَدِیْیِ و لِثَاخِرَتِیْ رِی رَہ
تُو پَارْکَ تَنَہ.

۲۱. یَاَنْ رِی، مَا رِ وَاَنْ رَہ اِلَہَنْ هَنَہ کُو رِ وَاَنْ رَہ حُکْمِیْن دِیْنِ دَاتِیْنِیْن، یَا کُو خُدِیْ دَسْتُوْر
پِیْ نَدَاہِ؟ اَکَرِ حُکْمِیْ خُدِیْ تَبُوْیَا کُو اَوِیْن رُوژَا قِیَامَتِیْ رِ هَفْ بِنِیْنَه جَدَاکِرِنْ، دِجَہ
دَہ دِنَافِرَا وَاَنْ دَہ حُکْمِ (بَعْدَائِیْ) دِیْ بَہَاَتَا دَاہِیْن. بَیْگَمَانِ رِ یِیْنِ ظَالِمِ رَہ عَذَابِکِی
جَانَسُوْرَہ یَہ.

۲۲. تُو (رُوژَا قِیَامَتِیْ) ظَالِمَانِ دِیْنِیْیِ کُو اَوْ رِ بَرِ کِرِیْنِ خَوَہ (یِیْنِ خَرَابِ) بِطُرُسَنْ. تَقَرِ اَوِیْ

بَسْرَ وَاَنْ دَهٗ وَرَهٗ. اَوَيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْنَ وَاَكَارِيْنَ قَنْجِ كِرَنَهٗ، اَوْ دِيْخِيْنِيْ بِيْهَسْتِيْ دَهٗ
نَهٗ. لِيْجَمُ خُدَايِيْ وَاَنْ، ژ وَاَنْ رَهٗ يَا كُوْ بَخَوَاژَنْ هِيَهٗ. هَا آف، كَرَمُ وَاَقَنْجِيَا مَزَنْ بَخَوَهٗ يَهٗ.

۲۳. هَا آف (كَرَمُ وَاَقَنْجِيَا) يَا كُوْ خُدِيْ مَزْگِيْنِيَا وَيْ دَدَهٗ بَنْدِيْنِ خَوَهٗ يِيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ
تَانِيْنَهٗ وَاَكَارِيْنَ قَنْجِ كِرَنَهٗ. (رَسُوْلِيْ مِنْ! ژ وَاَنْ رَهٗ) بِيِيْزَهٗ: اَزْ ژ بِلِيْ پارَاَسْتِنَا (حَقُوْقِيْ)
اَقْرَبَاتِيْنِيْ تُوْ حَقَكِيْ (لِسَرُ تَبْلِيْغِيْ) ژ وَهٗ نَاخَوَاژَمْ. چِهٖ كَسِيْ كُوْ قَنْجِيَكِيْ بَكِهٖ اَمْ
پَاَدَاشَا وَيْ زِيْدَهٗ دِيْكُنْ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ گَنْهَرْيِيْرَهٗ، شُكْرُوْرَكِرَهٗ.

۲۴. يَاَنْ مَا اَوْ دِيِيْژَنْ: وَيْ لِسَرُ (نَاْفِيْ) خُدِيْ دَرُوْ لِيْتَانِيْهٗ؟ اَكْرُ خُدَا (هَتِيْكَتِيَا تَهٗ) بِيْخَوَهٗ سَتَا
دِيْ سَرُ دِلِيْ تَهٗ مَوْرُ بِيْكَرَا (وَاَبْتَهٗ بِيْدَا نَا بِيِيْژِيْ كِرَنْ). خُدِيْ پُوْچِيْ (يَا كُوْ اَوْ دِيِيْژَنْ) ژ
هُوْلِيْ رَاَدِكِهٖ وَاَبَاتِيْنِ خَوَهٗ، حَقِيْقِيْ بِيْجَهٗ دِكِهٖ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ بِيَا دِيْدَلُ وَاَسِيْنْگَاَنْ دَهٗ
فَشَارْتِيْ دِرَاَنَهٗ.

۲۵. اَوَهٗ يِيْ كُوْ ژ بَنْدِيْنِ خَوَهٗ تُوْبِيْ قَبُوْلُ دِكِهٖ وَاَلِنَفَنْجِيْنِ وَاَنْ دِيُوْرَهٗ وَاَبِيَا كُوْ هُوْنُ دِيْكُنْ
دِرَاَنَهٗ.

۲۶. خُدِيْ بَرَسِيْفَا (بَرْگَرِيْنَا) وَاِنِيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْنَ وَاَكَارِيْنَ قَنْجِ كِرَنَهٗ دَدَهٗ وَاَقَنْجِيَا خَوَهٗ
زِيْدَهٗ يِيْ يَا كُوْ كِرَنْ ژِيْ دَدَهٗ وَاَنْ. هَرْچِيْ كُوْ كَاْفِرَنْ، ژ وَاَنْ رَهٗ ژِيْ عَدَاْبِكِيْ دِرُوَاَرْ هِيَهٗ.

۲۷. اَكْرُ خُدِيْ ژِ عَقْدِيْنِ خَوَهٗ رَهٗ رِيْزُقُ فِرَهٗ بِيْكَرَا دِيْ لِسَرُ رُوِيْنِ عَرْدِيْ ژِ سَرُ خَوَهٗ قَهٗ
بِيْچُوْنَا. لِيْيَلِيْ خُدَا، بِيْقَاْسِيْ كُوْ دِيْ رِيْزُقِيْ وَاَنْ دِيْشِيْنَهٗ. بِيْگَاَنْ خُدِيْ بِيْنْدِيْنِ خَوَهٗ
نَاگَاَهْدَاْرَهٗ بِيِيْرَهٗ.

۲۸. اَوَهٗ يِيْ كُوْ بَارَانِيْ پَشْتِيْ كُوْ مِرُوْفُ (ژِ هَاتِنَا وَيْ) بِيْهِيْشِيْ بُوْنُ، دِيَارِيْنَهٗ. رَحْمَتَا خَوَهٗ
لِهَرْ تَالِيْ بِلَاْفُ دِكِهٖ. اَوَهٗ، يِيْ دُوْسْتُ وَاَتَارِيْكَارُ، يِيْ بَاتِيْ بَسِنْدَايِيْنِيْ.

۲۹. ژِ نِيْشَانِيْنِ (قُدْرَتُ وَاَبِيْكَتِيَا) خُدِيْ يَهٗ كُوْ عَرْدُ وَاَسِيْآَنْ وَاَرِيْفَهَرْيِيْنُ كُوْ دِنَاْفَا وَاَنْ
دَهٗ بِلَاْفُ كِرَنْ ژِيْ خُلْفَاَنْدِيْنَهٗ وَاَخُدَا دَمَا بَخَوَاژَهٗ لِسَرُ لِهَفْكُوْمِكِرِنَا وَاَنْ قَاْدِرَهٗ.

۳۰. چِهٖ مُصِیْبَتَکَهٗ کُو وَرَهٗ سَرِی وَه هَرُ اَوِ بَسْبُوْنَتْ کُنْهِنِ کُو وَه کِرَنَهٗ وَ حُدِی لِرِیْنِ وَاَنْ
رِی دِبُوْرَهٗ.

۳۱. هُونِی (حُدِی) لِسَرِ عَرْدِی نَچَارِ نَهْلِنِ وَ رِ بِلِی حُدِی، رِ بُو وَه تُو دُوْسْتِ وَ
تَارِیْکَارْکِ رِی تَنَهٗ.

۳۲. رِ نِیْشَانِیْنِ حُدِی نَهٗ؛ اَوِ کَشْتِیْنِ کُو مِیْنَا چِیَانِ دِیْبَرِی دَهٗ دِکَشِنِ.

۳۳. اَکْرُ خُدا بِخَوَازَهٗ دِی بَا رَاوُسْتِیْنَهٗ، فِیْجَهٗ کَشْتِی رِی دِی لِسَرِ رُوْیِی بَحْرِی سَکَنَانْدِی
بِمِیْنِ. بِیْگَمَانِ دِفِی دَهٗ، رِ بُو هَرُ کَسِی صَبَرِکِیْشِ وَ شُکِرْدَارِ رَهٗ نِیْشَانِ هَنَهٗ.

۳۴. یَانِ رِی بَسْبُوْنَتْ کِرِیْنِی وَ اَنْ دِی وَ اَنْ هَلَاکِ بَکَهٗ، (لِیْبِلِی اَوِ) لِرِی تَشْتَانِ دِبُوْرَهٗ.

۳۵. (بِیْیِ تَاوَاِیِ) دَا کُو اَوِیْنِ دَرِ بَارِی تَاِیْتِیْنِ مَهٗ دَهٗ تِیْدِکُوشِنِ بَرَاِیْنِ کُو رِ وَ اَنْ رَهٗ تُو
جِهِی رَفِی تَنَهٗ یَهٗ.

۳۶. اِیْدِی چِهٖ تَشْتِی کُو رِ وَه رَهٗ هَاتِیَهٗ دَاِیْنِ، فِیْجَهٗ اَوِ پَرْتَالِی رِیَاْنَا فِی دِنِیَاِیِ یَهٗ وَ رِ بُوْیْنِ
کُو بَاوَرِی تَانِیْهٗ وَ خَوَهٗ دِیْسِیْرِنِ پَرُوْرْدَگَارِی خَوَهٗ، یَا لِجَمِ حُدِی چِیْتَرِ وَ مَایِنْدَتَرَهٗ.

۳۷. اَوِ بَاوَرْمُنْدِیْنِ کُو رِ کُنْهِنِ مَرْنِ وَ رِ فَحْشِیْتِیَانِ (بِیْتُوْرِیَاْنِ) خَوَهٗ دِپَارِیْزِنِ وَ دَمَا کُو
اَوِ هِیْرُسِ دِیْبِنِ رِی عَفُو دِکِنِ.

۳۸. اَوِیْنِ کُو بَرَسِفَا بَانْگَا خُداِیِی خَوَهٗ دَانَهٗ، نِیْمِیْرُ کِرَنَهٗ، دِنَافَبِرَا وَ اَنْ دَهٗ کَارِیْنِ وَ اَنْ
بِشِیُوْرِی یَهٗ وَ رِ وِی رِزْفِی کُو مَهٗ دَاِیَهٗ وَ اَنْ رِی (دِجِیْیِ وِی دَهٗ) خَرَجِ دِکِنِ.

۳۹. اَوِیْنِ کُو دَمَا نَحَقِی لَوَاْنِ دِیْهٗ (رِ یِی نَحَقُ) حَقِی خَوَهٗ دِیْسِیْنِ وَ تَعْدِیْیِ نَاکِنِ.

۴۰. جَزَاِیِ نَفَنَجِیْکِیْیِ بِنَفَنَجِیْکَهٗ عَیْنِی مِیْنَا وِی یَهٗ. لِیْبِلِی کِی کُو لِی بُوْرَهٗ؛ اَشْتِیْیِ سَاَرْ
بَکَهٗ تَقَرُّ خَلَاتَا وِی لِسَرِ حُدِی یَهٗ. بِیْگَمَانِ حُدِی رِ ظَالِمَانِ حَرْ نَاکَهٗ.

۴۱. کِی پَشْتِی کُو نَحَقِی لِی هَاتَهٗ کِرْنِ حَقِی خَوَهٗ سِتَانْدِنِ، فِیْجَهٗ تُو رِیْیِکِ (رِی رَهٗ) لِسَرِ
یِی ظَالِمِ تَنَهٗ (کُو وِی جَزَا وَ شَرْمَزَارِ بَکَهٗ).

۴۲. رَيَا (جَزَا كَرِنِي) تَنِي لِهَمْبَرِي وَانْ كَسَانَه كُو لِمَرْوَفَانْ ظَلَمِي بَكْنِ و لِسَرِ عَرْدِي
بَنَحَقِي تَقْدَانِي دَر_Xن. هَا ژِ كَسِيْن وَهَا رَه عَذَابِكِي جَانْسُوژْ هِيَه.

۴۳. كِي كُو (لِهَمْبَرِي نَاژَا رَا خَلَكِي) خَوَه رَا كِرَه و وَانْ بِيخْسِيْنَه، بِيْگَاْنْ أَفْ ژِ كَارِيْن
هِيْژَا و پَسَنَانْدَه يَه.

۴۴. خُدِي كِي ژِ رِي بِيخَه؛ فَيَجَه پَشْتِي خُدِي ژِ بُو وَي تُو خَوْدِي و نَارِيكَارْ تِنِن. دَمَا
ظَالِم عَذَابْ دِيْنِي؛ تُو يِي وَانْ بِيْنِي كُو دِيِيژِن: «آرِي مَا ژِ بُو كُوَامْ فَكْرِن دِيْئايِي تُو
رِيْكَ نِيْنَه»؟

۴۵. دَمَا آو ژِ نَا كِرِي دُوژْهِي رَه تِنَه رَا پِيْشَكِرِن، تُو وَانْ دِيْنِي كُو ژِ رَبَنِي و رِسَوايِي
بِتْرِيْسْ كُو دِيْن جَا فَيْنْ خَوَه دَه بِيْهِيْدِي و دِزِي (لَعْدايِي خَوَه) دِيْتَرِن. آوِيْنْ كُو بَاوَرِي
نَانِيْه دِيِيژِن: بَرَا سْتِي يِيْنْ كُو خَسْرِيْنَه، آوِيْنْ كُو رُوژَا قِيَامَتِي خَوَه و خَلَكِي خَوَه
خَسِيْنَه خَسَارِي. گَهْدَاژْ بِن! بِيْگَاْنْ يِيْنْ ظَالِم دِنَافْ عَذَابِكِي سَرَا قَتِي دَه نَه.

۴۶. ژِ بُو وَانْ لِهَمْبَرِي عَذَابِي خُدِي تُو خَوْدِي و نَارِيكَارْ نِيْنِنْ كُو وَانْ رِزْگَارْ يَكْن. خُدِي
(بِسَبُوْتْ كُفْر و ظَلْمَا وَان) كِي ژِ رِي بِيخَه اِيْدِي ژِي رَه تُو رِي (يِيْنْ رِزْگَار بُوْنِي) نِيْنِن.

۴۷. بَرَسِيْفا (كَازِيَا) خُدايِي خَوَه بِيْدِنْ بَرِيَا كُو ژِ طَرْفْ خُدِي فَه رُوژْكَ وَرَه (كُو قِيَامَتَه)، كُو
اِيْدِي نَه پِيْكَانَه تُو كَسْ وَي (رُوژْژِي) فَكْرِيْنَه. لَوْرَا وَي رُوژْژِي ژِ بُو وَه تُو نَاصِيْگَه كَه
كُو ژِ عَذَابْ وَه خَلَاَصْ بَكَه و تُو چَا رِيَا مَانْدَلِكِرِنَا گَنَهَانْ ژِي تَنَه يَه.

۴۸. اَكْرْ آو بَرِي خَوَه (ژِ حَقِيِي) فَكْرِيْنِن، بَرَانَه كُو مَه تُو لِسَرْ وَانْ وَكْ چَا فَيْدِرْ نَشَانْدِيَه،
بَسْ اَرَكَا تَه رَا گَهَانْدِيَه. بَرَا سْتِي چَه دَمَا كُو اَمْ ژِ جَمْ خَوَه قَنَجِيَكِي بَانْسِيْنْ بِيْدِنْ
چِيژْاَنْدِن، بُوِي دَلْشَادْ دِيَه. لِيْلِي اَكْرْ ژِ بَرْ سُوْجِيْنْ كُو وَانْ كِرِنْ بَلَايْكَ وَرَه سَرِي
وَانْ، فَيَجَه اِنْسَانْ بَرَا سْتِي ژِي پَرْ نَانْكُوْرَه!

۴۹. خُدَانِي و رِيْفَبَرِيَا عَرْدْ و نَاسِيَا نَانْ هَر ژِ خُدِي رَه يَه. آو چَه بِيْشِي وَي دِنَافَرِيْنَه. آو
كِي بِيْشِي كَچَاْنْ و كِي ژِي بِيْشِي كُرَانْ دِيِيِي...

۵۰. يٰٓاَن زِيْ كُرْ وَ كَچَانَ بَهْفَ رَه دِدَه وَ اَن. كِيْ زِيْ بَشِيْ بَرَنگِرُ دِهِيْلَه (نَه كُرْ زِيْ رَه چِيْدِيْن نَه زِيْ كَجْ). يِيْگَمَانَ خُدِيْ زَاَنَا وَ كَارَا يَه.

۵۱. ژِ تُوْ كَسِيْ رَه نَه مِمَكْنَه كُوْ خُدِيْ پِيْ رَه بَنَاحَفَه، ژِ بِلِيْ كُوْ بَرِيْكََا وَ حِيِيْ بَه يٰٓاَن ژِ بِيْشْت پَرْدِيْ يٰٓاَن زِيْ قَاَصِدَكِيْ زِيْ رَه بِيْشِيْته، فَيِجَه بَدَسْتُوْرَا خُدِيْ يٰٓاَن كُوْ خُدِيْ يَفِيْ زِيْ رَه وَحِيْ بَكَه. بَرَاَسْتِيْ زِيْ خُدِيْ بِلَنْدَه، كَارَبَنْجَهه.

۵۲. (يٰٓاَ مُحَمَّدًا!) هَا بَشِيْ تَاَوَايِيْ مَه بَفَرْمَاَنَا خَوَه پِيَاَمَا قُرْآنِيْ دَايَه تَه. تَه نَزْآنِيْبُو كَتِيْبُ چَه يَه، اِيْمَانُ چَه يَه. لِيْبِلِيْ مَه كَتِيْبُ كِرَه رُوْناهيْكه وَ سَا كُوْ ژِ بَنْدِيْن خَوَه اَمْ كِيْ بَشِيْن بُوِيْ تِيْنِن رِيَا رَاسْتُ وَ دَرِسْتُ. يِيْگَمَانَ تُوْ مَرُوْفَان لِسَر رِيْكه رَاسْتُ وَ دَرِسْتُ رَاسْتَرِيْ دِيْكيْ.

۵۳. كُوْ اَوُ رِيَا خُدِيْ يَه. اَوُ خُدَايِيْ كُوْ يِيْن لَعَرْدِيْ وَ تَاسِيْآنَان تَف يِيْن وَ ي نَه. گُهْدَارُ يِن! هَر كَارُ وَ بَارُ بِيَالُ خُدِيْ فَه فَدِگِرُنْ.

۴۳. سُوْرَهٗ يٰٓ زُحْرَفٍ

سُوْرَهٗ يٰٓ (زُحْرَفٍ)، ۸۹ (هَشْتِيْن وَ نَه) تَايْتَه وَ لِمَكِّيْ نَازِلُ بُوِيَه. سُوْرَهٗ نَافِيْ خَوَه ژِ تَايْتَا ۳۵ اَمْ گَرْتِيْه كُوْ تِيْ دَه كَلِيْبَا زُحْرَفُ هَايْتِه، كُوْ اَوُ بَمَعْنَا زِيْر، خِيْشَرُ وَ گُوْهرَه.

بِنَافِيْ خُدَايِيْ كُوْ رَحْمَن رَحِيْم

۱. حَا، مِيْم.

۲. صُوْنْدُ بَه، يَكْتِيْبَا رُوْنَكُرْ...

۳. بَرَاَسْتِيْ مَه اَفْ قُرْآنُ بَرِمَانِيْ عَرَبِيْ نَازِلُ كِرِيَه دَا كُوْ هُوْنُ تِيْبِيْگِهِيْزُنْ.

۴. يِيْگَمَانَ اَفْ قُرْآنُ لِيْكَ مَه دِ لَوْحُ الْمَحْفُوْظِيْ دَه قَدِرُ بِلَنْدَه، تِيْزِيْ حِكْمَتَه.

۵. اَرِیْ مَا زِ بَرِّ کُوْهُنْ مَلَّتْکِی تَخُوْبِیْهِیْزْ (و نَکْهَدَارِیْ نَ اَمَّ قُرْآنِیْ زِ سَرِّ وَه رَاوَسْتِیْنِ؛ وَه یِیْ هِشِیَارِ نَکِ؟!

۶. مَه زِ بُو پِیْشِیَانِ پَرِ پِیْخَمْبَرُ شَانِدَنَه.

۷. چَقَاسْ کُو پِیْخَمْبَرُکْ زِ وَانْ رَه هَاتِیَه، هَرُ وَانْ طِنَازِیْنِ خَوَه یِیْ کِرَنَه.

۸. فِیْجَه مَه زِی یِیْنِ زِ وَانْ هِیْزْدَارْتَرِ وَ خُرْتَرِ بَرَنَه هَلَاکِیْ وَ سَرِیْهَاتِیَا وَانْ زِی (دِقُرْآنِیْ دَه) دَرَبَاسْ بُویَه.

۹. صُوْنْدَبَه، اَکَرُ تُو زِ وَانْ بِیْرِسی کِی عَرْدُ وَ نَاسِیَانْ نَافِرَآنْدَنَه، تَقَزْ دِیْ بِیْیَرْنِ: اَوِیْ دَسْتِهَلَاتِ اِیْ زَانَا اَوْ نَافِرَآنْدَنَه.

۱۰. اَوِیْ کُو عَرْدُ زِ بُو وَه رَاخِسْتِیَه وَ دِ عَرْدِیْ دَه رِیْ چِیْکِرَنَه دَا کُو هُوْن رَاسْتَرِیْ بِیْنِ.

۱۱. اَوِیْ کُو زِ عَوْرَانْ، بَآنْدَازْ (وَ پِیْشَانْ) نَافْ دَاخِسْتِیَه. فِیْجَه مَه بُویْ نَافِیْ وَلاَتِکِی هِشْکْ وَ مِریْ هِیْشِیْنِ وَ سَاغْ کِرِیَه. هَا هُوْن زِی دِیْ وَسَا (زِ گُورِیْنِ خَوَه) بِیْنَه دَرَانِیْنِ وَ سَاغِکِرْنِ.

۱۲. اَوِیْ کُو زِ هَرُ تَخْلِیْتِیْ جُوْتْ نَافِرَآنْدَنَه وَ زِ کَشْتِیْ وَ حِیَوَانَانْ زِی یِیْنِ کُو هُوْن لَوَانْ سَوَارِ بِیْنِ چِیْکِرَنَه.

۱۳. دَا کُو هُوْن لِسَرِ پِشْتَا وَانْ رَاوَسْتِیْنِ. پِشْتِیْ کُو هُوْن لِسَرِ پِشْتَا وَانْ سَوَارِ بُوْن دَا کُو هُوْن قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَه دِیْبَرِ بِیْنِ وَ بِیْیَرْنِ «اَمَّ وِی (خُدَا) یِیْ کُو آفْ زِ خَزْمَتَا مَه رَه بَرْدَسْتْ کِرَنَه پَاکْ دِیْیَرِنِ». (اَکَرُ خُدَا اَوْ بَرْدَسْتْ نَکِرِیُونَا) اَمِیْ لِسَرِ فِیْ نَه خُدَانْهَیْزْ بُوْنَا.

۱۴. بِیْیَگَانْ اَمِیْ هَرُ لُخْدَایِیْ خَوَه فَکِرْنِ.

۱۵. وَانْ مُشْرِکَانْ، هِنْ زِ بَنْدِیْیْنِ خُدِیْ کِرَنَه پَارْچِیْکْ زِی. بِیْیَگَانْ اِنْسَانْ نَانْکُورِکِی اَشْکَرَا یَه.

۱۶. اَرِیْ مَا خُدِیْ زِ مَخْلُوْقِیْنَ خَوَه، زِ بُوْ خَوَه كَیْچِ گِرَتِنَه وَ زِ بُوْ وَه زِی كُرْ تَرَخَانْ كِرَه؟!

۱۷. چِه دَمَا یَكْ زِ وَاَنْ (مُشْرِكَاَنْ) بِيَا كُوْ زِ خُدَايِي رَحْمَنْ رَه اِسْنَادْ كِرِيَه يِيْ مَزْگِنْدَايِنْ،
زِ هِيْرَسَاَنْ رُوِيِيْ وِي رَشْ وَ طَارِي دِيَه.

۱۸. یَاَنْ زِی، مَا هُونْ اَوْ كَچَا كُوْ دَنَافَا حَمَلَا خَوَه دَه تِي خَوْدِيَكِرِنْ وَ دِ دَمَا تِيكُوشِيْنِي
دَه نِكَارَه لِبَرْ خَوَه بَدَه، بِنَالِيِيْ خُدِیْ قَه دِدِنْ؟

۱۹. اَوْ (پُوْتِرَسْتْ) بَاوَرْ دِكِنْ كُوْ اَوْ مَلَايِكَتِيْنْ كُوْ بَنْدِيِيْنْ رَحْمَنْ مِي نَه. گَلُوْ (دَمَا خُدِیْ
مَلَايِكَتْ خُلَقَانْدِنْ) اَوْ حَاَزَرِي سَرْ خُلَقَانْدِنْ وَاَنْ بُوْنَه؟ اَوْ شَاهِدِيَا وَاَنْ دِي وَرَه
نَفِيْسَانْدِنْ وَ اَوِيْ زِ وِي بِيْنَه پِرْسَكِرِنْ.

۲۰. گُوْتِيْنْ: اَكَّرْ خُدَا يِي رَحْمَنْ بَخَوَه سَتَا دِي مَه عِبَادَتِي وَاَنْ نَكِرَبُويَا. دِفِي مِرَارِي دَه
تُو زَايِنَا وَاَنْ تَنَه. بَسْ اَوْ دَرَوَانْ دِكِنْ.

۲۱. یَاَنْ زِی مَا بَرِيَا فِی (قُرْآنِي) مَه كِتِيْبَكْ دَايَه وَاَنْ، فِیْجَه اَوْ خَوَه بُوِي دِرْگِنْ؟

۲۲. نَا! وَاَنْ گُوْتِيَه، مَه بَاْفِيْنْ خَوَه لِسَرْ فِی اَوَّلِي دِيْتِيَه وَ بِيْگَمَانْ اَمْ زِی لِدُوْفْ شُوْپَا
وَاَنْ دِچِنْ.

۲۳. هَرْ وَهَّا مَه بَرِيَا تَه زِ خَلِكِيْ وَلَاتِكِي رَه چَقَاسْ پِيْخَمْبَرْكْ شَانْدِيَه، دَوْلَمَنْدْ وَ گِرَه گِرِيْنْ
وِي وَلَاتِي اَفْ گُوْتِيَه: بَرَاَسْتِي مَه بَاْفِيْنْ خَوَه لِسَرْ اَوَّلِكِي دِيْتِيَه وَ بِيْگَمَانْ اَمِي لِيِي
شُوْپَا وَاَنْ هَرِنْ.

۲۴. پِيْخَمْبَرِي وَاَنْ زِ وَاَنْ رَه گُوْتْ: مَا اَكَّرْ مِيْنْ زِ بُوْ وَه، زِ اَوَّلَا كُوْ وَه بَاْفِيْنْ خَوَه لِسَرِي
دِيْتِيَه دِيْنِكِي رَاسْتَرْ تَانِيْبَه زِي (دِيْسَا هُوْنِي لِيِي مِيْنْ نِيِيْنْ؟) گُوْتِيْنْ: اَمْ دِيْنِي كُوْ هُونْ
بُوِي هَاتِيَه هِنَارْتِيْنْ، اِنْكَارْ دِكِنْ.

۲۵. فِیْجَه مَه زِي جَزَايِي وَاَنْ دَا وَاَنْ، دَه تُو بِنِيْرَه كَا اَنْجَامَا بِيْيَاوَرَاَنْ چَاوَا بُوِيَه؟!

۲۶. دِ بِيْرْ بِيْنَه: وِي دَمَا اِبْرَاهِيْمْ زِ بَاْفِي خَوَه وَ گَلِي خَوَه رَه گُوْتْ: بَرَاَسْتِي اَزْ زِ وَايِنِيْنْ
كُوْ هُونْ عِبَادَتِي وَاَنْ دِكِنْ دُوْرْ وَ بِيْرِي مَه..

٢٧. ژِ بِلِي وَيِ خُدَايِيْ كُوْ اَزِ اِفْرَانْدِمَه، لَوْرَا اَوِيْ مِنْ رَاسْتَرِيْ بَكَه.

٢٨. اِبْرَاهِيْمَ اَفْ كَلِيْمَه (يَا تَوْحِيْدِيْ) ژِ زُرِيْتَا خَوَه رَه وَكْ مِيرَاسَكَه سَرَاَقَتِيْ هِشْتْ دَا كُوْ اَوْ (لِدِيْنِيْ حَقْ) فَكْرُنْ.

٢٩. نَخِيْر؛ اَوْ ژِ سَرِ يَا خَوَه نَهَاتِنِ خَوَار. مِنْ اَفْ (مُشْرِكْ) وَ بَافْ وَ كَالِيْنِ وَانْ چِيْزَانْدِنِ حَتَا كُوْ حَقْ (قُرْآن) وَ قَاصِدَكِيْ أَشْكِرَاكِرْ ژِ وَانْ رَه هَاتَه شَانْدِنِ.

٣٠. (اِلْبِيْلِيْ) چِه دَمَا حَقْ ژِ وَانْ رَه هَاتْ، گُوْتِنِ: اَفْ سِيْرَبَازِيْكَه وَ بَرَاَسْتِيْ اَمْ اِيْبَانِيْ پِيْ نَايِيْنِ.

٣١. گُوْتِنِ: دَه بِلَا اَفْ قُرْآن ژِ مَزِيْنِيْ يَكِيْ ژِ فَاَنْ هَرْدُوْ بَاژَاَرَانْ رَه دَاكَنْبُوْبَا!

مُشْرِكَاَنْ ژِ چَافْئَبَارِيْ نَدِخُوْسْتِنِ كُوْ قُرْآن ژِ پِيْخَمْبَرِ رَه هَاتِيْه. دِيْگُوْتِنِ بِلَا ژِ يَكِيْ هَرْدُوْ مَزِيْنِيْنِ وَانْ رَه بَهَاتَا. ژِ مَزِيْنِيْ مَكِيْ وَلِيْدِيْ كَرِيْ مُغِيْرَه يَانْ رِيْ ژِ مَزِيْنِيْ طَايِفِيْ عُرُوْه يِيْ كَرِيْ مَسْعُوْدِ رَه بِلَا هَاتِبُوْبَا.

٣٢. اَرِيْ مَا فَنَجِيَا خُدَايِيْ تَه (كُوْ پِيْخَمْبَرِيْ يَه) اَوْ بَارْ فِدِكِنْ؟ دَرِيْآَنَا جِيْهَانِيْ دَه مَه رِزْقِيْ وَانْ دَنْقَبَا وَانْ دَه پَارْ فَكْرِيْه. مَه هِيْنِ ژِ وَانْ دِسَرِ هِنَانْ رَه گَرْتَنَه دَا كُوْ هِيْنِ ژِ وَانْ هِنَكَانْ بَدَنِ خَبَاتِيْ. فَنَجِيَا خُدَايِيْ تَه (رُوْژَا قِيَاْمَتِيْ) ژِ يَا كُوْ اَوْ كُوْمِ دِكِنْ كَلَكْ چِيْتَرَه.

٣٣. اَگَر ژِ بَرِ هِيْنَجَبَتَا كُوْ اِنْسَانْ هَمُوْ (لِسَرِ كُفْرِيْ) يَكْ مِلَّتْ بِيْمِيْنِ نَبُوْبَا، مَه دِيْ ژِ بُوْ وَانِيْنِ كُوْ خُدِيْ اِنْكَارِ دِكِنْ، بَانِيْ خَانِيْنِ وَانْ وَ پِيْلِكِيْنِ كُوْ بَوَانْ هِلْدِكِيْشِنِ زُوْرِيْ ژِ زِيْفْ چِيْكَرِبُوْبَا..

٣٤. مَه دِيْ ژِ خَانِيْنِ وَانْ رَه زِيْ دَرَكْه وَ تَخْتِيْنِ كُوْ اَوْ لِسَرِ وَانْ پَالِ دِيْدِنِ (ژِ زِيْفْ) چِيْكَرِبُوْبَا..

٣٥. مَه دِيْ اَوْ دَنَافَا حَمَلِيْنِ زِيْرِ دَه نُوْقْ بِيْكَرَآَنَا. اَفْ هَمُوْ تَنِيْ پَرْتَالِيْنِ زِيْآَنَا جِيْهَانِيْ

یٰیْنَ یَّوْخَتِیْ (کُو دَمَکَه وَانْ تَا مُوَقَّتْ هَیْه). قَنْجِیَا تَاخْرِتِیْ زِی لِجَمْ خُدَایِیْ تَه تَتِیْ
زِ بُو مُتَقِیَّانَه.

۳۶. چِه کَسِیْ کُو بَرِیْ خَوَه زِ قُرْآنَا خُدَایِیْ رَحْمَنْ بَگَهَرِیْنَه، اَمِیْ زِی رَه شَیْطَانِکِی
قَبُوْهَتِیْ (حَازَرْ) بَکَن، اِیْدِیْ اَوْ شَیْطَانْ هَقَالِیْ وِی یَه.

۳۷. بَیْگَمَانْ اَفْ شَیْطَانْ وَانْ زِ رِیَا رَاسْتْ دَرْدِخَنْ وَ زِ وَانْ (کَافِرَانْ) وَه یَه کُو بَرِاسْتِیْ اَوْ
دَرِیَا رَاسْتْ دَه نَه.

۳۸. پَاشِیْ حَیَانِیْ کُو اَوْ وَرَه بَرِ دَسْتِیْ مَه، (زِ شَیْطَانِیْ رَه وَهَ) دِیْبَیْزَه: هَیْ، خَوَزِیْ دِنَقَبَا
مِنْ وَ تَه دَه بِقَاسِیْ رُوْزْهَلَاتْ وَ رُوْزْآفَا دُوْرَاهِیْ هَبُوْیَا. فِیْجَه تُو چِه هَقَالِکِیْ پِیْسِیْ!

۳۹. (خُدِیْ دِیْبَیْزَه): زِ بَرِ کُو هُونْ هَر دُوْ زِی ظَالِمْ بُونْ، اِیْرُوْ پُوشَانِیَا وَه دِیْ تُو فِیْدِیْکِیْ
نَدَه وَه. بَیْگَمَانْ هُونْ دِعْدَابْ دَه هَفِیْشِکِنْ.

۴۰. اَرِیْ مَا تُو یِیْ بَکَرَانْ یِدِیْ بَیْهِسْتِنْ، یَاَنْ زِی تُو یِیْ کُوْر وَ یِیْ کُو دَرِیْشَاشِیْکَه اَشْکَرَا
دَه نَه، رَاسْتَرِیْ بَکِیْ؟

۴۱. اَکَرْ (بَرِیَا عَذَابِکِیْ بَدِنْ وَانْ) اَمْ تَه بَمِرِیْنِ، فِیْجَه تَقَزْ اَمِیْ وَانْ جَزَا بَکِنْ.

۴۲. یَاَنْ زِی اَمِیْ وِی عَذَابِیْ کُو مَه زِ وَانْ رَه سُوْرْ دَایَه نِیْشَانِیْ تَه بَدِنْ، فِیْجَه بَرِاسْتِیْ
اَمْ لَسَرْ وَانْ کَارَا نَه.

۴۳. فِیْجَه تُو خَوَه بِیَا کُو زِ تَه رَه هَاتِیْه وَحِیْکِرِنْ بَگَرَه. بَیْگَمَانْ تُو لَسَرْ رِیَا رَاسْتْ وَ دُرِسْتِیْ.

۴۴. بَیْگَمَانْ اَفْ قُرْآنْ زِ بُو تَه وَ قَوْمِیْ تَه شِیْرْتْ وَ بَیْرَتَانِیْنَه؛ پَاشِیْ هُونِیْ زِی یِیْنَه
پِرِیْسَیَارْکِرِنْ.

۴۵. تُو زِ پِیْرُوْیْنْ وَانْ بَیْخَمْبَرِیْنْ کُو مَه بَرِیَا تَه اَوْ شَانْدِنَه، بَیْرَسَه: مَا زِ یِلِیْ خُدَا یِیْ رَحْمَنْ
مَه هِنْ اِلَهِیْنْ دِنْ چِیْکِرِنَه کُو پَرَسْتِنَا وَانْ وَرَه کِرِنْ؟

٤٦. صُؤْنْدَ بَه، مَه مُوسَا بَتَايَتِيَن خَوَه بِيَالْ فِرْعَوْنُ وَ گِرَه گِرِيَن وَي فَه شَانْد، مُوسَا گُوتْ:
بِيگَمَانْ اَزْ قَاصِدِيْ پَرُوْرْدَ گَارِيْ عَالَمِيْ مَه (كُو بِيَالْ وَه فَه هَاتِمَه شَانْدِن).

٤٧. اِيْدِي دَمَا كُو مُوسَا تَايَتِيَن مَه ژِي وَانْ رَه تَانِيَن، دِيْجَه دَه بَوَانْ كِنِيَانْ (و طِنَايِيْ
خَوَه بَوَانْ كِرِن).

٤٨. اَمَّ جَقَاسْ نِيْشَانَكِيْ بَوَانْ دِيْدِن دِيْتِنْ هَرْ اَوْ ژِي يَا بَرِيَا خَوَه مَزْنِرَه وَ مَه اَوْ بَعْدَابْ
هِنْكَافْتِنْ دَا كُو اَوْ (ژِي كُفْرِيْ) فُكِرِن.

٤٩. گُوتِن: اَيِ زَانَايِيْ سِيْرِيْ! اَوْ سُوْرَا خُديْ دَايَه تَه، ژِي بُوْ مَه ژِي خُديْ بَخَوَاْزَه، بِيگَمَانْ
اَمِيْ بِيْنَه سَرِيَا رَاسْتْ (اَمِيْ اِيْمَانِيْ بِيْنِن).

٥٠. فَيِجَه دَمَا مَه (بِدُعَايَا مُوسَا) عَذَابْ ژِي سَرِ وَانْ رَاكِرْ، وَانْ دِيْجَه دَه پِيَاْنَا خَوَه شِكَاَنْدِن.

٥١. فِرْعَوْنْ، گَارِيْ لَقُومِيْ خَوَه كِرْ وَ گُوتْ: گَلِيْ مِلَّتِيْ مِنْ! مَا دَسْتِهَلَاتِيَا مَصْرِيْ تَه يَا
مِنَه، مَا آفْ جَمْ تَه دِيْن سَرَايِيْن مِنْ دَه دِهْرِكِن؟ اَرِيْ مَا هُونْ (هِيْزَا مِنْ وَ لَوَاْزِيَا
مُوسَا) نَابِيْنِن؟

٥٢. بَلَكِيْ اَزْ ژِي فَيِ زِلَامِيْ (مُوسَايِيْ) رَبَنْ وَ كُو نَكَارَه (مَبَسْتَا خَوَه) بِيِيْزَه چِيْتِرِم.

٥٣. دَه بِلَا لِسَرْ مُوسَا بَاْزِيْنِيْن زِيْرْ بَهَاتِنَا تَاْفِيْتِيْن يَانْ ژِي دِيْگَلْ وَي مَلَايِيْكَتْ بَهَاتِنَا كُو
تَارِيْكَارِيَا وَي بِيْكَرَاْنَا!

٥٤. فَيِجَه فِرْعَوْنْ (تَاْقَلِيْ) گَلِيْ خَوَه سِفْكَ دِيْزَا، اِيْدِي وَانْ ژِي بِيْگُوتِنَا وَي كِرْ، لَوْرَا؛
بِرَاْسْتِيْ اَوْ قُومَكِيْ فَاْسِقْ بُون.

٥٥. اِيْدِي دَمَا وَانْ هِيْرَسَا مَه تَانِيْ، مَه (بَعْدَابْ) تُولْ ژِي وَانْ هِلَانِيْ؛ مَه اَوْ تَفْ دِ تَاْفِيْ دَه
خَنَقَاَنْدِن.

٥٦. اِيْدِي مَه (يَفِيْ جَزَاْدَانِيْ) اَوْ كِرِن پِيْشِيْكَ وَ مِيْنَاكَ ژِي بُوْ يِيْن دِيْيْ وَانْ رَه بِيْن.

۵۷. (يَا مُحَمَّدُ!) ڇهَ دَمَا مَهَ ڙِ عِيسَايِي ڪَري مَرِيَمِي دَرُبَ و مَسَلُ تَانِي، قَوْمِي تَهَ (اَوِي ڪُو باوَرِي نَتَانِي) دِڄَهَ دَهَ ڙِ ڪِيَفَا دَانُ فِيرَا.

۵۸. ڳوٺن: مَا اَلِهَيْنَ مَهَ ڇِيَتِرُنَ يَانُ عِيسَا ڇِيَتِرَهَ؟ آفَ ڪَنگَشِيَا وَانُ، بَسَ دَا ڪُو نِيَقَاشِي بِيڪُن. بَلڪِي اَوُ قَوْمِڪِي زِيَدَهَ نِيَقَاشِڪَرَه.

۵۹. عِيسَا بَسَ عَقْدِي مَهَ يَه، مَهَ فَتْجِي لِي ڪَرِيَهَ و مَهَ اَوُ ڙِ بَنِي اِسْرَائِيلِيَانُ رَهَ ڪَرِيَهَ نُمُونَه.

۶۰. اَڪَرُ مَهَ بِخَوَهَسْتَا، مَهَ دِي ڙِ وَهَ لِسَرُ عَرْدِي مَلَائِيڪَتَ بَنَافِرَاندِنَا ڪُو اَوِي بِيُونَا شُونِگَرِيَنَ هَفَ.

۶۱. بِيگَمَانُ نَزُولَا عِيسِي ڙِ بُو قِيَامَتِي نِيَشَانِڪَه، فِيجَهَ دَرُ بَارِي قِيَامَتِي دَهَ نَڪْفَنَ ڪَمَانِي. يِدُنَ بِي (وَحْيَا) مَنُ، هَا آفَ رِيَا رَاسْتُ و دُرُسْتَه.

۶۲. زَنَهَارُ، بَلَا شَيْطَانُ وَهَ (ڙِ دِينِي خُدي) فَنگَرِيَنَه! بِيگَمَانُ اَوُ ڙِ وَهَ رَهَ نِيَارِڪِي اَشڪَرَا يَه.

۶۳. ڇهَ ڪَافَا عِيسَا دَلِيلُ و مُعْجَزَهَ تَانِيَنُ، ڙِ وَانُ رَهَ ڳوٺ: بِيگَمَانُ اَزُ بِيحڪْمَتِي ڙِ وَهَ رَهَ هَاتَمَه، دَا ڪُو هَنِڪِي ڙِ يِيَنَ ڪُو هُونُ تِي دَهَ بَهْفَ ڪَتِنَ ڙِ وَهَ رَهَ اَشڪَرَا بِيڪَم. فِيجَهَ هَاي (ڙِ حَلَالُ و حَرَامِي) خُدي هِيَنُ و بِيگُوَتِنَا مَنُ بِيڪُن.

۶۴. بِيگَمَانُ خُدا پَرُورَدَڪَارِي مَنُ و پَرُورَدَڪَارِي وَهَ يَه، فِيجَهَ عِبَادَتِي وَي بِيڪُن. هَا آفَ رِييڪَه رَاسْتُ و دُرُسْتَه.

۶۵. پِشْتِي فِي، دَسْتَه و ڪُومِيَنَ اِسْرَائِيلِيَانُ (دَرُ بَارِي عِيسَا دَهَ) دِنَافَا خَوَهَ دَهَ بَهْفَ ڪَتِن. اِيْدِي ڙِ بَرُ عَذَابِي رُوڙڪَه جَانَسُوڙُ وَاخُ لِحَالِي ظَالِمَان!

۶۶. مَا اَوُ ڙِ بَلِي ڪُو ڙِ نَشڪَا فَهَ قِيَامَتَ بَسَرُ وَانُ دَهَ وَرَهَ بِي فَه -دِگَلُ ڪُو اَوُ ڙِي بِي هَايَن- اَوُ ڇَافِيَتِيَا ڇهَ دِڪَن؟

۶۷. وي رُوڙِي، ڙِ بَلِي يِيَنَ تَقْوَاڌَارُ، هَمُو دُوسْتُ و هُوگَرُ ڙِ هَفَ رَهَ دِڙْمَنَ و نِيَارَن.

٦٨. (خُدَيِ دِيِيَرَه): گِلي بَنَدِيِيْن مِّنْ! اِيْرُو لِسَر وَه تِرْس تَنَه يَه وَهُوِي غَمْگِيْن رِي نِيْن.

٦٩. اَوِيْن كُو بَنَاتِيِيْن مَه بَاوَرِي ثَانِيَه وَ رِ خُدا رَه بَرْدَسْتُ بُونَه...

٧٠. هُون وَ هَفَرِيِيْن خَوَه بَقْدُرْ وَ دِلْشَادِي تِيَكْفَن بِيَهْشْتِي!

٧١. لِيَرِ وَان (خَوَارِن وَ فَخَوَارِن) بَفَرَاقْ وَ قَدِهِيْن زِيَرِيْن تِيْن گَرَانْدِن. رِ بُو وَان ثَا كُو

دِلِيْن وَان دِيَخَوَارَه وَ چَاْفِيْن وَان يِي زَوْقِي دِيِيَنَه هِيَه. هُونِي هَر وَ هَر لَوَر بِيْمِيْن.

٧٢. هَا آف بِيَهْشْتَا كُو وَه مِيرَاسْ وَرْگَرْتِيَه، خَلَاتَا عَمَلِي وَه يَه.

٧٣. رِ بُو وَه پَر پَر فَيَكِي تِي دَه هَنَه كُو هُونِي رِ وَان بِيخُون.

٧٤. بِيگَمَان سُوْجَدَارْ هَر وَ هَر دِي دِعَزَبِي دُوْرَهِي دَه بِن.

٧٥. عَذَابْ لِسَر وَان دِي قَت نِيِي سِيَكْكِرن، اَو دِنَافْ عَذَابْ دَه دِي هِيْثِيَا خَوَه رِ

خَلَاَصْبُونِي بِيَرِن.

٧٦. مَه لَوَان ظِلْم نَكْرِيَه. لِيَلِي اَو بِيخَوَه ظَالِمِن.

٧٧. اَو گَارِي دَرْگَهْفَانِي دُوْرَهِي دِيْن: اِي مَالِك! بِلَا خُدَايِي تَه حُكْمِي مِرِنِي لِمَه بِيَرَه!

مَالِك رِي دِي رِ وَان رَه بِيِيَرَه: بِيگَمَان هُونِي وَهَا بِيْمِيْن!

٧٨. صُونْدَبَه، مَه حَقِي رِ وَه رَه شَانْد. لِيَلِي پَرِيْن وَه رِ حَقِيِي حَزْ نَاكِن.

٧٩. نَا، بَلَكِي وَان بَرِيَارْكَ دَايَه. فَيِيَجَه بَرِاسْتِي مَه رِي پَرِيَارْ دَايَه.

٨٠. يَان رِي، رِ وَان وَه يَه كُو اَم بِيْثَا وَان يَا بِيْدَرِي وَ اَشْكَرَا نَابِيْهِيْن؟ نَاخِيَر، اَم وَي

دِيْهِيِيْن وَ قَاَصِيْدِيْن مَه يِيْن كُو لِيْجَم وَانِن، وَي دِنِيْسيْن.

٨١. بِيِيَرَه: اگَر رِ خُدَايِي رَحْمَن رَه زَارُوْكَ هَبُونَا، تَقَرْ اَزِي بِيْوَمَا پِيْشِي پَرِسْتَكَارَان.

٨٢. خُدَايِي عَرْد وَ نَاسِيَا نَان وَ خُدَايِي عَرُش رِ سَالُوْخُدَايِيْنَا مُشْرِكَاْن تَقَرْ پَاْكَ وَ دُوْرَه.

۸۳. اِنْدِي تُو وَانْ دِرُوشَا وَانْ دَه بِيهْلَه، بِلَا خَوَه دِيُوچِيِي دَه بَرْدَن وَ بَدْنِيَا خَوَه دِلْخُوش بِيِن، حَيَانِي كُو پِيَرِكِي وَي رُوزَا كُو سُوْرَا وَي ژ وَانْ رَه هَاتِيَه دَايِيِن بِيِن.

۸۴. هَر آوَه يِي كُو لَتَا سِيَا نَانْ خُدا وَي كُو لَعَرْدِي ژِي خُدا وَ آوَه يِي كَارْبَنجَه يِي زَانَا.

۸۵. اَوُ خُدايِي كُو خُدا نِي وَ رِيْفَرِيَا عَرْد وَ تَا سِيَا نَانْ وَ يِيِن دِنَا فَرَا وَانْ دَه ژ بُو وَي يَه چَقَاسْ پِيروُز وَ بِلَنْدَه. هَر لِيْجَم وَي يَه زَانِيْنَا (بِرُوزَا) قِيَا مَتِي وَ هُونِي هَر لِي يِيَنَه فَكْرَانْدَن.

۸۶. اَوِيْن كُو دِشُونَا خُدي دَه عِبَادَتِي وَانْ تِي كِرِنْ اَوُ نَكَارِنْ مَهْدَرَفَانِيَا تُو كَسِي بَكِن. لِيلِي يِي كُو بَزَاتْبُونْ بَاوَرِي بَدِيْنِي حَقْ بِيَنَه وَ شَاهِدِي يِي ژِي رَه بَدَه، اَوُ جُدا يَه.

۸۷. صُونْدَه، اَكْر تُو ژ وَانْ بِيَرِسي كِي اَوُ تَا فَرَانْدَنَه؟ تَقَرُ دِي بِيِيژِن: خُدي يَه. فَيَجَه مَا چَاوَا بَرِي وَه ژِي تِي زِيْفَرَانْدَن؟

۸۸. يِيْخَمْبَرْ كُوت: خُدايِي مَن! يِيْگَمَانْ اَفْ مِلْتِكِي وَسَا يَه كُو بَاوَرِي نَايِيِن.

۸۹. فَيَجَه تُو دَفْ ژ وَانْ بَرْدَه وَ بِيِيژَه: بَرِيْكا خَوَه فَه هَرِن. پَا شِي اَوِي بَرَانِن (يَا كُو مَن نَا زِلْكِرِي حَقَه)!

۴۴. سُورَه يِي دُخَانُ

سُورَه يِي (دُخَان)، ۵۹ (پِيْنجِي وَ نَه) تَايْتَه وَ لِمَكِّي نَا زِلْ بُو يَه . نَافِي سُورَه ژِ كَلِيْمَا دُخَانْ هَاتِيَه كُو دِ تَايْتَا ۱۰'اُمْ دَه دَرْبَاسْ بُو يَه وَ بَمَعْنِيَا دُومَانَه.

بِنَافِي خُدايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. حَا، مِيْم.

۲. صُونْدَه بَه، بَكِيِيَا رُؤْنَكَر.

۳. بَرَأْسَتِي مَهْ اَوْ دِشَفَكَه پِرُوژ دَه نَازِل كِرِيَه. بِيگَن اَم بَوِي (مِرُوْفَان) هِشِيَار دِيكُن وَ دِطَرِسِين.

۴. دِ وِي شَفِي دَه، هَر كَار وَ بَارِيَن خُدَانِحَكَمَت تِيَن فَتَنَانِدَن..

۵. آف قَرَمَانَن رِ جَم مَه فَه. بِيگَن اَم وَان دِشِين..

۶. كُو اَوْ رَحْمَتَكَه رِ جَم خُدَايِي تَه. بِيگَن، هَر آوَه يِي بِيهِيَر، يِي زَانَا.

۷. اَوْ، پِرُوژدِگَارِي عَزْد وَ نَاسِيَانَن وَ پِرُوژدِگَارِي يِيَن دِ نَافِيَرَا وَان دَه يَه. اَكْر هُون رِ دِل بَاوَر دِيكُن (بَس رِ خُدِي رَه عِبَادَتِي بِيكُن).

۸. رِ بِلِي وِي تُو اِلَه نِينَن. اَوْ سَاغ دِكَه وَ دِمَرِيَنَه. اَوْ پِرُوژدِگَارِي وَه وَ پِرُوژدِگَارِي بَاف وَ بَايِرِيَن وَه يِيَن يِيَشِي يَه.

۹. بَلِكِي اَوْ (مُشْرِك) دِگَنِي دَه رِ خَوَه رَه دِلِيَزَن (وَ بَاوَرِي نَايِنَن).

۱۰. فَيَجَه تُو جَافِيَتِي يِي بَكَه، وِي رُوژَا كُو نَاسِيَان دُومَانَكَه أَشْكِرَا تِيَنَه..

۱۱. اَوْ مِرُوْفَان دِدَه نَافْ خَوَه (وَ لَوَان تِي هَف). هَا آف عَذَابِكِي دِرُوَار وَ بَرَانَه.

۱۲. (هِنِكِي اَوْ دِي بِيِيَزَن): خُدَايِي مَه! عَذَاب رِ سَر مَه بَدَه نَالِي، بَرَأْسَتِي مَه اِيْمَان نَانِيَه.

۱۳. آرِي مَا پِشْتِي كُو عَذَاب رِ وَان رَه هَاتْ اَوِي چَاوَا شِيَرِي وَرْگِرَن؟ رُوشْ أَفَه كُو رِ بُو وَان يِيخْمَبَرَكِي رُوْنَاكْ هَاتْبُو (وَ وَان بَاوَرِي يِي نَه نَانِيُو).

۱۴. پِشْتَرَه وَان بَرِي خَوَه رِ يِيخْمَبَر گُهرَانْد وَ كُوتِن: اَوْ رِ طَرَفْ هِنَكَان فَه هَاتِيَه پِرُوژدِكِرَن، اَوْ دِيَنَه.

۱۵. بَرَأْسَتِي اَمِي دَمَكَه كُرْتْ عَذَاب رِ سَر وَه رَاكِن، لِيَبِلِي هُونِي دِيَسَا (لِحَالِي خَوَه يِي بَرِي) فَكِرَن.

۱۶. رُوژَا كُو اَم وَان بِيَهِنْكَافَتِنَكَه تُوژ وَ مَرَن بِيَهِنْكِشَن. تَفَزْ اَمِي تُولِي لَوَان فَكِن.

۱۷. صُونْدَ بَه، مَه بَرِیا وَانْ (مُشْرِکانْ) گَلِی فِرْعَوْنِ زِی جَرَبَانْد و ژِ وَانْ رَه پِیخَمْبَرِکی بَرُومَت هَات.

۱۸. (ژِ وَانْ رَه وَها گُوت): بَنْدِیْن خُدا (بَنی إِسْرَائِیلیانْ) تَسْلِیمی مِ بَکْن، لَوْرَا اَز ژِ بُو وَه پِیخَمْبَرِکی زِی بَاوَرَم.

۱۹. خَوَه لِهْمَبَرِی خُدا مَزَنْ نَدِیْرَنْ، بَرِاسْتِی زِی مِ بُو وَه دَلِیل و بَلْگِیکَه أَشْکَرَا نَایَه.

۲۰. اَز خَوَه دَافِیْزِم بَر حَفْظَا خُدايِی خَوَه و خُدايِی وَه دَا کُو هُون مِ بَکْفَرَانْ نَکْرَنْ.

۲۱. اَکْر هُون ژِ مِ بَاوَر نَاکَنْ، نَاخَوَه ژِ مِ دُور بِيَنْ.

۲۲. اِیْدِی لِهْمَبَرِی فِی، مُوسَا گازی خُدايِی خَوَه کِر، گُوت: بَرِاسْتِی أَفِیْن هَا قَوْمِکی سُوْجَدَارَنْ.

۲۳. (خُدی زِی رَه گُوت): نَاخَوَه بَنْدِیْن مِ بَشَفْ (ژِ مِصْرِی) دَرِیْتَه، بِيْگَمَانْ آوِی بَدُوفْ وَه بَکْفَنْ.

۲۴. دَرِیایِی دِرُوشَا وِی دَه تَارَامْ بَهِلَه، بَرِاسْتِی آوِی دِ تَافِی دَه بِيَنْ خَنفَانْدَنْ.

۲۵. وَانْ لِدُوفْ خَوَه گَلْکْ بَاخْچَه و کَانِیْن (بِیخُودِی) هِشْتَنْ...

۲۶. زَفِیْن چَانْدِی و کُوشِکِیْن خُوشِکْ...

۲۷. پَر نَعْمَتِیْن کُو دِنَافْ وَانْ دَه کِیْف و شَاهِی دِکِرَنْ (هِشْتَنْ)!

۲۸. رُوش وَها یَا و مَه مِلْتِکی دِن کِرَه وَارِئِی وَانْ.

۲۹. عَرْد و تَاسِیَانْ ژِ بُو وَانْ نِگَرِیَانْ و مُهَلْت زِی ژِ وَانْ رَه نَهَاتَه دَايَنْ.

۳۰. صُونْدَ بَه، مَه زَارُویْنِ إِسْرَائِیل ژِ وِی عَذَابِی رِسْوَاکَر خَلَاصْ کِرَنْ...

۳۱. ژِ فِرْعَوْن. لَوْرَا آو زُورْدَارِکی تِخُوبِیْهَر بُو.

۳۲. صُوْنَدَ بَهٗ، مَهٗ زَارُوِيْنُ اِسْرَآئِيْلَ بَزَتَانِيْنِ دِسَرُ خُلَكِيْ (دَمَا وَاَنْ) رَهٗ گِرَتْنُ.

۳۳. مَهٗ هُنَّ نِيْشَانُ دَانَهٗ وَاَنْ كُوْدِ وَاَنْ دَهٗ جَرَبَانْدِنَكَهٗ اَشْكَرَهٗ هَبُو.

۳۴. بَرَاْسَتِيْ اَفِيْنِ هَاَنْ دِيِيَزُنْ:

۳۵. ژِ مَرِنَا مَهٗ يَا پِيْشِيْنِ يِيْ فَهٖ تَشْتِكِيْ دِيْنِ نِيْنَهٗ وَ اَمِيْ نَيِّيْنَهٗ سَاغِرُنْ.

۳۶. (كُوْتِيْنُ): فَيَجَهٗ اَكْرُ هُوَنْ رَاسْتِ دِيِيَزُنْ، دَهٗ كَا بَافْ وَ بَآپِيْرِيْنِ مَهٗ بِيْنُنْ.

۳۷. مَا آفْ (مُشْرِكْ) خُرْتَرُنْ، تَانْ ژِيْ گِلِيْ «تَبَعْ» وِيْ بَرِيَا وَاَنْ ژِيْ؟ ژِ بَرُ كُوْ اَوْ
گَنَهْكَارُ بُوَنْ، بَرَاْسَتِيْ مَهٗ اَوْ تَفْ بَرُنْ هَلَاكِيْ.

۳۸. مَهٗ عَرْدُ، تَاسِيْمَانْ وَ يِيْنِ دِنَافَبَرَا وَاَنْ دَهٗ مِشِيْآ تَنَافَرَانْدَنَهٗ.

۳۹. مَهٗ اَوْ هَرُ بَحَقِيْیِیْ تَافَرَانْدَنَهٗ، لِيْبِلِيْ پَرِيْنِ وَاَنْ (فِيْ رَاسْتِيْیِیْ) نِزَانُنْ.

۴۰. يِيْگَاَنْ رُوْژَا زَهْفُجْدَابُونِيْ (رُوْژَا قِيَامَتِيْ) جَفَانِيْ وَاَنْ هَمُوِيَاْنَهٗ.

۴۱. وِيْ رُوْژِيْ، تُوْ دُوْسْتِ نِكَارَهٗ بِيْشْتِكِيْ قِيْدِيْ بَدَهٗ دُوْسْتِكِيْ، نَارِيْكَارِيَا وَاَنْ ژِيْ دِيْ
نِيْیِ كِرُنْ.

۴۲. ژِ بِلِيْ يِيْنِ كُوْ خُدِيْ لَوَانْ هَاتِيْهٖ رَحْمِيْ. يِيْگَاَنْ هَرُ اَوَهٗ يِيْ دَسْتِهَلَاتِ يِيْ دِلُوْفَانْ..

۴۳. بَرَاْسَتِيْ دَارَا رُفُوْمِيْ..

۴۴. خَوَارِنَا گَنَهْكَارَانَهٗ.

۴۵. عَيْنِيْ وَكِيْ هَسِيْنِيْ حَلَانْدِيْ دِزِكِيْنِ وَاَنْ دَهٗ دِكَلَهٗ.

۴۶. هَرُ وَهَّا وَكِيْ كَلَا تَافَا كَلِيْ يَهٗ.

۴۷. (خُدَا فَرْمَانْ لَزَبَانِيَانْ دِكَهٗ): وِيْ بِيْگَرُنْ وَ بِيْكِيْشُنْ نِيْفِيْ دُوْژَهِيْ!

۴۸. پِشْتَرَهٗ ژِ عَذَابِيْ دُوْژَهِيْ (تَافَا كَلِيْ) بَسَرُ وِيْ دَهٗ بَرِيِيْنُنْ.

۴۹. (ئى رە دېيىڭ: دە ھايديى (عذاب) تَعْم بکہ! لَوْرَا تُو (لِدُنْيَايى) دَسْهَلَات و بَرُومْت بُوِيى!

۵۰. بَرَاستى آف عذاب، آوى كُو وَه دَر بَارِى وى دَ گمان دِكُر.

۵۱. ھَر چى كُو مَتَقى نە، بَرَاستى آو لِحەكى آولە نە.

۵۲. دِنَافْ بَخْجَان دَهِ و لِسَر كَانِيَان...

۵۳. جِلِين ھَفَرِشَمِى تَنَكْ و أَطْلَسِى بَرْقُوكْ لِحَوه دِكُنْ و لِيَشَبَرِى ھَف رُودِن.

۵۴. ھَر وَهّا مە آو بَحُورِيَيْن چَاڤَكُر يِيْن چَاڤَلَكْ رە كِرِن ھَفَرِيْن.

۵۵. تى دَ ھَر تَخْلِيَتِيْن فِيكى باُولهى دَخَوازَن.

۵۶. ژ مَرِنَا يِيَشِيْن يى فَه آوى مَرِنَكە دِن نَجِيژَن و خُديى آو ژ عَذَابِي دُورَھى پارَاستِنە.

۵۷. آف دَايِيْنَا ھَاَن قَنَجِيكە ژ خُدايى تە يە و تَقَرَّ آوہ خَلَاسِيَا مَزَن.

۵۸. فَيَجە بَرَاستى مە آف قُرْآن بَرَمَانِي تە ھِيسَان كِرِيە دَا كُو آو شِيرَت وَرَكِرَن.

۵۹. فَيَجە تُو چَاڤَنِيَرِي بکہ (يا كُو يى سَرى وَان)، بِيگانْ آو ژى چَاڤَنِيَرِي دِكُن.

۴۵. سوره یی جاثیه

سوره یی (جاثیه)، ۳۷ (سە و حَفْتُ) تَايَتە، لِمَكِّي پِشتى سَورِي دُوحَان نازل بُوِيە . سوره، نَافىي خَوه ژ بِيژِيَا جَاثِيە گَرْتِيە كُو دَنَايَا ۲۸'آم دَهِ دَرَبَاس بُوِيە و بَمَعْنِيَا «جُوكْدَايِيْن، كُومْبُويِيْن»ە.

بِنَافِي خُدايى كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. حَا، مِيَم.

۲. آف كِيَتَب ژ جَم خُديى فَه ھَايِيە ھَنَارْتِن، آوى كُو دَسْهَلَاتە، كَارَبَنَجَھە.

٣. بَيِّكَا نَ دِعْرُدْ وَ تَاسِيْمَانَا نَ دَه، ژ بُو باوَرْمُنْدَا نَ گَلَكْ تَايْتْ هَنَه.
٤. بَرَا سْتِي دِ خُلَقَانْدَا وَه دَه وَ دِ خُلَقَانْدَا زَنْدِييَن كُو لِسَرِ عَرْدِي بَلَا فِ بُوْنَه دَه، ژ بُو مِلَّتِكِي كُو ژ دِلْ باوَرِ بَكَه گَلَكْ عِبْرَتْ هَنَه.
٥. بَيِّكَا نَ دِگْهَرْتَنَ شَفْ وَ رُوژِي دَه، دِ وِي بَارَا نَا كُو خُدِي آو ژ تَاسَمِيْن دَاخِسْتِي دَه، فَيِّجَه كُو بُوِي بَارَانِي عَرْدَا مَرِي سَاغْ وَ هِيْشِيْن دَكَه وَ دَنَانِيْنَا بَايِي ژ هَمُو تَالِيَانْ فَه، ژ بُو مِلَّتِكِي كُو فَهْمِ بَكَه پَرِ تَايْتْ هَنَه.
٦. هَا آفِ تَايِيْتِيْن خُدِي نَه. اَمْ وَ اَنَ بَحَقِي وَ رَا سْتِي ژ تَه رَه دِخُوِيْن. اِنْدِي آو (مُشْرِكْ) پِشْتِي كُو باوَرِي بَخْدِي وَ تَايِيْتِيْن وِي نَبِيْن، آوِي بَكِيْرَا نَ گُوْتِي باوَرِي يَبِيْن؟
٧. وَ اَخْ لِحَالِي هَر دَرُوِيْژِي گَنْهَكَارْ بَه!
٨. كُو آو تَايِيْتِيْن خُدِي يَبِيْن كُو زِي رَه تَبِيْه خُوْنْدِنِ سَخْ دَكَه، پِشْتَرَه خَوَه مَزِنِ دِدِيْرَه هَر وَ كِي كُو آو نَبِيْهِيْسْتِيْه تَا صِي دَبَه، فَيِّجَه مَزِ گِيْنِيَا عَذَابِكِي دِرُوَارْ بَدِي!
٩. دَمَا ژ تَايِيْتِيْن مَه تَشْتِكِي فَيِرْ دَبَه حَنَكِي خَوَه بَوَا نَ دَكَه. هَا ژ بُو وَ اَنَ عَذَابِكِي رِسُوَا كَرْ هِيْه.
١٠. جَهَنَمْ لِيْشِيَا وَ اَنَه. تَشْتِيْن كُو وَ اَنَ بَدَسْتْ خِسْتِنْ وَ آوِيْن كُو وَ اَنَ دَشُوْنَا خُدِي دَه ژ خَوَه رَه كِرْنَه پِشْتَقَا نَ زِي نِكَارِنْ تُو فَيْدِيْكِي بَدِنْ وَ اَنَ وَ ژ بُو وَ اَنَ هَر عَذَابِكِي مَزِنِ هِيْه.
١١. هَا آفِ، سَرَكَا نِيَا هِيْدَتَايِيْتِي يَه. هَر جِي آوِيْن كُو تَايِيْتِيْن خُدَايِي خَوَه اِنْكَارْ كِرْن، ژ وَ اَنَ رَه عَذَابِكِي بِيْشِشْ وَ دِرُوَارْ هِيْه.
١٢. خُدِي يَه، يِي كُو دَرِيَا ژ بُو وَه مِسْخَرْ كِرِيَه دَا كُو كَشْتِي بَدَسْتُوْرَا وِي تِي دَه بَكِشْنْ وَ كُو هُونْ ژ كَرْمَا وِي لِرْزَفِي خَوَه بَكِرْنْ وَ دَا كُو هُونْ وِي بِيْشِيْكَرِيْن.
١٣. خُدِي ژ كَرْمَا خَوَه چَه لِعَرْدْ وَ لَتَاسِيْمَانَا نَ هَنَه تَفْ ژ بُو وَه بَرْدَسْتْ كِرْنَه. تَقَرْ دِفِي دَه ژ بُو مِلَّتِكِي كُو بَفِيْكِرْنْ پَرِ تَايْتْ هَنَه.

١٤. ۾ ٻَاوَرَمُنْدَانُ رَهَ بِئرَه: (۾ بَرِ تَاَزَارَا ڪُو دَانَه وَه) وَانِين ڪُو ۾ رُوڙِينِ حُدِي (يِينِ ڪَارَسَات) نَاتِرِسِنِ بِيخُشِينِ دَا ڪُو حُدِي قَوْمِي (ڪُو بِيِنَا خَوَه فَرَه ڪِرِيَه) خَلَاتِ بِيڪَه بَسَدَم ڪُو ڪَار وَ بَارِينِ قَنج ڪِرَنه.

١٥. ڇه ڪَسِي ڪُو ڪَارِي قَنج بِيڪَه اُو ۾ خَوَه رَه دِيڪَه وَ ڇه ڪَسِي ڪَارِي خَرَابِ بِيڪَه اُو لِيخَوَه دِيڪَه. پِشْتَرَه هُونِي لِيخْدَايِي خَوَه يِينِ فِڪَرَانِدُن.

١٦. صُونَدُ بَه مَه ڪِيتِب، دَسْتِهَلَاتِي وَ پِيخَمْبَرِي دَايَه زَاوِيِينِ اِسْرَائِيلِ وَ مَه اُو بِيشْتِي پَاڪ وَ حَلَالِ رِزْقَدَار ڪِرَن وَ مَه اُو دِسَرِ خَلِيڪِي (هِيَامَا وَان) رَه گِرَتِن.

١٧. مَه دَرِ بَارِي دِينِ دَه دَلِيلِينِ اَشڪَرَا دَانَه وَان. لِيْبِلِي اُو، پِشْتِي ڪُو زَانِينِ ۾ وَان رَه هَات، ۾ ڇَافْتَبَارِيَا خَوَه بَهْف ڪَتِن. بِيگَنانِ خُدَايِي تَه رُوڙَا قِيَامَتِي دِي دِنَافِرَا وَان دَه دَرِ بَارِي يَا ڪُو اُو تِي دَه بَهْف ڪَتِن حِيڪَم بِيڪَه.

١٨. پِشْتَرَه مَه تُو دَرِ بَارِي دِينِ دَه لِسَرِ شَرِيْعَتِڪَه (رِيٻَاڙِڪَه) اَشڪَرَا دَانِي. فِيجَه وِي رِي يِي بِيگَرَه وَ بَدُو هَوَسِينِ نَزَانَانِ نَكْفَه.

١٩. بِيگَنانِ اُو (نَزَان)، ۾ عَذَابِي خُدَايِي تَه نِڪَارِنِ تِشْتِيڪِي ۾ تَه بِيْدِنِ نَالِي. بِيگَنانِ ظَالِمِ دُؤْسَتِ وَ پِشْتَفَانِي هَفِن. خُدَا ڙِي هَقَالِ وَ تَارِيڪَارِي مُتَفِيَانَه.

٢٠. آف (قُرْآن) تِيگِيهِنِ ۾ بُو مَرُوفَانِ وَ سَرُوخْتِي وَ دِلُوفَانِي يَه ۾ بُو جِفَاتِڪَه ڪُو ۾ دِلِ ٻَاوَرِي تِيْنِ.

٢١. آري مَآ اُوِينِ ڪُو گُتَه ڪِرِن، گُمانِ دِيڪِنِ ڪُو آمِي وَان وَ يِي ڪُو ٻَاوَرِي تَانِينِ وَ ڪَارِينِ قَنج ڪِرِن، دِسَاغِي وَ مَرِنِي دَه وَڪْهَفِ بِيگِرِن؟ ڇه پيس حُڪْمَه يَا اُو دِدِن!

٢٢. حُدِي عَزَدِ وَ نَاسِيَانِ بِيحَقِي خُلَفَانِدَنه. بِيئِي تَاوَايِي هَر ڪَسِ دِي لِيگُوري فَاَزَانْجَا خَوَه يِيْتَه خَلَاتِ وَ جَلَاتِڪِرِن، تُو زُوڙَدَارِي ڙِي لَوَانِ نَايِي ڪِرِن.

٢٣. اَرِىْ مَاتَهٗ نَدِيْتُ، اَوِيْ كُوْ هَوَسَا خَوْهٖ زِ خَوْهٖ رَهٗ كِرَهٗ اِلَهٗ؟ پِشْتِي كُوْ زَانِيْنِ گِهَاشْتِي
خُدِيْ اَوْ گُمَرَاهِ كِرْ، گُهٗ وَ دِلِيْ وَيْ مُوَرِ كِرْ وَ پَرْدَهٗ بَسَرِ چَافِيْ وَيْ دَهٗ ثَانِيْ. اِنْدِيْ زِ
خُدِيْ پِيْ فَهٖ كِيْ هِيَهٗ كُوْ وَيْ بِيْنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتْ؟ مَا هِيْ زِيْ هُوْنِ تِيْنَا گِهِيْنْ؟!

٢٤. (مُسْرِكَانْ) گُوْتِيْن: زِيَّانِ تِيْنِيْ زِيَّانَا فِيْ دُنْيَايِيْ يَهٗ؛ اَمَّ تِيْ دَهٗ دِمِرُنْ وَ دِرِيْنْ وَ
بَسْ پِشْدِجُوْنَا زَمَانِيْ مَهٗ دَبَهٗ هَلَاكِيْ. دِثِيْ دَابَاشِيْ دَهٗ تُوْ زَانِيْنَا وَانْ تَنَهٗ. گُوْتِنَا
وَانْ بَسْ گَمَانَهٗ.

٢٥. دَمَا نَايِيْتِيْنِ مَهٗ يِيْنِ رُوْنَكَارِ زِ وَانْ رَهٗ تِيْنِ خَوْنَدِنْ، زِ بِلِيْ كُوْ بِيِيْتِيْنِ «اَكْرَ هُوْنِ رَاسْتِيِيْتِيْنِ
دَهٗ كَا بَافْ وَ بَاپِيْرِيْنِ مَهٗ سَاغْ بِيَكْن» پِيْ فَهٖ تُوْ مَهْنَا وَانْ تَنَهٗ.

٢٦. بِيِيْزَهٗ: خُدِيْ دِيْ وَهٗ سَاغْ بِيَكَهٗ، پِشْتَرَهٗ دِيْ وَهٗ بِيْمَرِيْنَهٗ. پِشْتَرَهٗ دِيْ وَهٗ دِ رُوْژَا قِيَامَتِيْ
دَهٗ يَا كُوْ قَتْ تِيْ دَهٗ گَمَانْ تَنَهٗ وَهٗ لَهْفْ بِيْجَفِيْنَهٗ، لِيْبِلِيْ پَرِيْنِ مَرُوْفَانْ (فِيْ) نَزَانِيْنِ.

٢٧. خُدَايَا عَرْدْ وَ نَاسِيَّانَانْ زِ خُدِيْ رَهٗ يَهٗ. رُوْژَا قِيَامَتِ رَايَهٗ، هَا وَيْ رُوْژِيْ اَوِيْنِ كُوْ
گُهِيْ خَوْهٖ دَاْنَهٗ يَا پُوْچْ وَ بَتَالْ، دِيْ زِيَّانِ بِيَكْن.

٢٨. (رُوْژَا قِيَامَتِيْ) تُوْ دِيْ هَرُ اُمْتِيْ بِيِيْنِيْ كُوْ (زِ تَرَسَا حَسَايِيْ خَوْهٗ) جُوْكَدَايِيْ نَهٗ. هَرُ
اُمْتِ بِيَالْ دَفْتَرَا عَمَلِيْ خَوْهٗ فَهٗ تِيْنِ گَايِيَكِرْنِ (وَ زِ وَانْ رَهٗ تِيْ گُوْتِيْن): اِيْرُوْ هُوْنِيْ
لِگُوْرِيْ كِرِيْنِيْنِ خَوْهٗ بِيِيْنَهٗ خَلَاتْ وَ جَلَاتِكِرْنِ!

٢٩. اَفْ كِتِيْبَا مَهٗ يَهٗ، دَرَبَارِيْ وَهٗ دَهٗ بَرَاَسْتِيْ دِنَاخِفَهٗ. بِيْگَمَانْ مَهٗ كِرِيْنِيْنِ وَهٗ دِ دَانْ نَفِيْسَاْنَدِنِ.

٣٠. اِنْدِيْ هَجِيْ اَوِيْنِ كُوْ بَاوَرِيْ ثَانِيْنِ وَ كَارِيْنِ قَنْجْ كِرْنِ، خُدَايِيْ وَانْ، وَانْ دِيْ خَهٗ نَافْ
رَحْمَا خَوْهٗ. هَا اَفْ، اَوْ سَرَكْفَتِيْنِ وَ سَرِفَرَايَا اَشْكِرَا بِيْخَوْهٗ يَهٗ.

٣١. (لِيْبِلِيْ) هَجِيْ اَوِيْنِ كُوْ كَافِرْ بُوْنَهٗ (زِ وَانْ رَهٗ دِيْ بِيْ گُوْتِيْن): اَرِيْ مَا نَايِيْتِيْنِ مِيْنِ زِ وَهٗ
رَهٗ نَدِهَانِيْنِ خَوْنَدِنِ، فَيِيْجَهٗ وَهٗ زِيْ خَوْهٗ مَرِيْنِ دِ دِيْرَا وَ هُوْنِ بُوْنَهٗ جِفَاتَكَهٗ گَنَهْكَارْ؟!

۳۲. دَمَا تِيْ گُوْتِيْ؛ بَرَاْسِيْ يٰٓيٰنَا خُدِيْ حَقَّهٗ وَ دِرُوْزَا قِيَامَتِيْ دَهٗ تُوْ گُمانِ تَنَهٗ، هُوْنِ دِيْبِيْزَن: اَمْ نَرَاْنِ قِيَامَتِ چِي يَه. لِيْبِلِيْ بَسْ اَمْ گُمانِکِي دِيْکُنْ وَ اَمْ ژِ هَاتِيْا وَيْ نَه پِشْتَرَاْسَتِن.
۳۳. جَزَايِيْ نَفَنَجِيْبِيْنْ کُوْ وَ اَن کِرِيْ ژِ وَ اَن رَه خِيَا بُويَه وَ عَذَابِيْ کُوْ وَ اَن يِيْ طَنَازْ دِيْکَرِ دُوْر لَوَانْ گَرِيْتِيَه.

۳۴. (ژِ وَ اَن رَه) تِيْ گُوْتِن: وَه چَاوا گِهَشْتِنَا فِيْ رُوْزَا خَوَه ژِ بِيْر کِرَبُو، عِيْنِيْ وِسَا اَمِيْ ژِي اِيْرُو وَه دِ عَذَابِ دَه بِيْهِيْلَن! هِيُوْر گَهَا وَه تَاگِرَه وَ تُوْ نَارِيْکَارِيْ وَه ژِي تِنِن!
۳۵. سَدَمَا فِيْ عَذَابِيْ اَقَه کُوْ وَه طَنَازِيْنْ خَوَه بَنَايِتِيْنْ خُدِيْ کِرِيَه وَ ژِيَاْنَا جِيْهَانِيْ هُوْنْ خَاپَاْنَدَنَه. اِيْدي اِيْرُو اُوِيْ ژِ اِيْگَرِ نَتِيْئَه دَرَانِيْنْ وَ (رَازِيْکِرْنَا خُدِيْ ژِي) دِيْ ژِ وَ اَن نِيْيِ خَوُسْتِن.

۳۶. فَيَجَه هَرُ سَالُوْخِيْنْ بَاشْ وَ تِيْکُوْزْ ژِ بُوْ خُدِيْ نَه، اُوِيْ کُوْ پَرُوْرْد گَارِيْ عَرْدُ وَ نَاسِيَاْنَا وَ پَرُوْرْد گَارِيْ عَالَمِيْ يَه.
۳۷. هَمْ دِ عَرْدُ وَ نَاسِيَاْنَا دَه، مَزِنَاهِيْ وَ کُبَارِيْ هَرُ ژِي رَه يَه وَ اَوَه يِيْ سَرْدَسْت، يِيْ کَارِيْنَجَه.

۴۶. سُوْرَهٗ يٰٓاَحْقَافُ

سُوْرَهٗ يٰٓاَحْقَافُ، ۳۵ (سِهٖ وَ يٰٓيٰنَا) تَابِيْه. لِمَكِّيْ نَازِلْ بُويَه. سُوْرَهٗ يٰٓي، نَافِيْ خَوَه ژِ بِيْزِيْا اَحْقَافْ گَرِيْتِيَه کُوْ دِ نَايْتَا ۲۱» اَمْ دَه دَرَبَاسْ بُويَه.

بِنَافِيْ خُدَايِيْ کُوْ رَحْمَن رَحِيْم

۱. حَا، مِيْم.

۲. اَفْ کِيْتِيْب، ژِ جَمْ خُدَايِيْ دَسْتِهَلَاتِ اِيْ خَوْدَانِحِکْمَتْ فَه هَاتِيَه شَانْدِن.

٣. مَهٗ تَاسِيَمَآنْ، عَرْدُ وِ يٰٓيٰنْ دِ نَافَرَا وَآنْ دَهٗ، هَرِّ يَحَقِي وَ حَتَا دَمَكَهٗ دِيَارِ كِرِي تَافَرَانْدَنَهٗ. اَوِيْنْ كُو كَافِرْ بُونَهٗ، پِشْتَا خَوَهٗ دِدَنَهٗ وِي تِشْتِي كُو يِي هَاتِنَهٗ هَشِيَارْ كِرُنْ.

٤. بِيِيَزَهٗ: دَهٗ كَا رِ مِّنْ رَهٗ بِيِيَزُنْ؛ اَوِيْنْ كُو رِ بِلِي خُدِي هُونْ عِبَادَتِي وَآنْ دِكُنْ نِيشَانِي مِّنْ بَدَنْ؛ كَا دِ عَرْدِي دَهٗ چِهٖ خَلْقَانْدُنْ! يَآنْ رِي چِهٖ هَفْكَارِيكَهٗ وَآنْ دِ (تَافَرَانْدَنَا) تَاسِيَمَآنَآنْ دَهٗ هِيَهٗ؟ اَكْرَ هُونْ رَاسْتَكُونَهٗ، دَهٗ كَا كِتِيكِي كُو بَرِيَا فِي (قُرْآنِي) هَاتِنَهٗ، يَآنْ رِي بَرَهْمَكِي رِ زَانِيَا (پِيَشِيَانْ) رِ مِّنْ رَهٗ بِيِنْ.

٥. مَا رِ وِي يِي كُو رِ بِلِي خُدِي، رِ يَكِي دَاخَوَارْ دِكَهٗ كُو حَيَانِي رُوْرَا قِيَامَتِي اَوْ نِشِي بَرَسِيْفا بَرْگَرِيْنَا وِي بَدَهٗ رِيْشَاشْتَرِ كِي هِيَهٗ؟ رَوُشْ أَفَهٗ كُو اَوْ رِي رِ بَرْگَرِيْنَا وَآنْ عَافِلِنْ.

٦. دَمَا مِرُوفْ (دِ مَحْشَرِي دَهٗ) لِهْفْ بِيِنَهٗ جَفَانْدُنْ، اَوِي رِ وَآنْ (عَابِدِيْنْ خَوَهٗ) رَهٗ بِيِنْ دَرْمِنْ وِي رِ پَرَسِتَا وَآنْ خَوَهٗ بِيِي بَكُنْ.

٧. دَمَا تَابِيْتِيْنْ مَهٗ يٰٓيٰنْ رُوْنَكْرَ رِ وَآنْ رَهٗ دِهَاتِنْ خَوَهٗ نَدُنْ؛ اَوِيْنْ كُو كَافِرْ بُونَهٗ پِشْتِي كُو حَقِي رِ وَآنْ رَهٗ هَاتْ، گُوْتِنْ: «آفْ سِيْحَرَكَهٗ أَشْكِرَايَهٗ».

٨. يَآنْ رِي اَوْ (مُشْرِكْ) دِيِيَزُنْ: وِي، اَوْ قُرْآنَ رِ جَمْ خَوَهٗ لِيْتَانِيَهٗ؟ بِيِيَزَهٗ: اَكْرَ مِّنْ اَوْ لِيْتَانِيَهٗ، هُونْ دِي نَكَارِبِنْ تِشْتِكِي رِ (عَذَابِي) خُدِي رِ سَرِ مِّنْ بَدَنْ ثَالِي. خُدَا، بِيِيَهْتَرْ بِيَا كُو هُونْ خَوَهٗ تِي دَهٗ بَرْدِدُنْ دِرَآنَهٗ. دِ نَافَرَا مِّنْ وَ وَهٖ دَهٗ بِشَاهِدِي خُدِي بَسَهٗ وَ اَوْ، گَنَهْشِيَرِ وَ دِلُوفَانَهٗ.

٩. بِيِيَزَهٗ: اَزْ نَهٗ پِيَشِيْفَانِي پِيْخَمْبَرَانِمْ وَ اَزْ نَزَانِمْ دِي چِهٖ رِ مِّنْ وَ چِهٖ رِ وَهٖ رِي يِيَكِرُنْ. اَزْ تَنِي دِدِمْ پِي وَحِيَا كُو رِ مِّنْ رَهٗ هَاتِنَهٗ وَ اَزْ بَسْ هَشِيَارْ كِرِي أَشْكِرَا مَهٗ.

١٠. بِيِيَزَهٗ: دَهٗ كَا رِ مِّنْ رَهٗ بِيِيَزُنْ؛ اَكْرَ دِيَارْ بُو كُو آفْ قُرْآنَ رِ جَمْ خُدِي يَهٗ وَ وَهٖ رِي اَوْ اِنْكَارْ كَرِيَهٗ وَ رِ زَارُويِيْنْ اِسْرَآئِيْلَ رِي يَكِي شَهْدِي لِسَرْ دَابَهٗ كُو اَوْ مُسْلِي تَوَرَاتِي يَهٗ، فَيِيَجَهٗ وِي بَاوَرِي ثَانِي وَ وَهٖ رِي خَوَهٗ مَزِنْ دِيْرَا (كَآ رِ وَهٖ ظَالِمْتَرِ كِي هِيَهٗ؟) يِيْگَمَانْ خُدِي قَوْمِي ظَالِمْ نَايِيَنَهٗ سَرِ رِيَا رَاسْتْ.

١١. اَوَيْنَ كُو كَافِرُنْ، دِ بَارَا باوَرَمَنْدَانْ دَه گُوتَن: اَگَر اَف (دِينِي اِسْلَامِي) چِيَتَرِيكُ بُويا، وَاَن بَرِي مَه باوَرِي پِي نَدَتَانِيَن وِ دِي نَكْتَانَا پِيَشِيَا مَه. لِيَلِي ژ بَر كُو اَو يَشِي (قُرْآنِي) ناخِواَزَن پِيَنه سَر رِيَا رَاسْت، دِي بِيِيژَن: «اَف، دَرَوَكَه كَفَنَارَه يَه.»

١٢. بَرِيَا فَيِ ژِي، كِيِيَا مُوسَا رِيَبَر وِ رَحْمَتُ بُو. اَف كِيِيَب ژِي، ژ كِيِيِيَن بَرِيَا خَوَه رَه رَاسْتَدِيَرَه، بَرِمانِي عَرَبِي يَه، (نازِل بُوِيَه) دَا كُو يِيَن ظَلِم كِرَنه هِشِيَار بَكَه وِ اَو ژ بُو قَنجِيكَارَان رَه مَرِگِيَنِي يَه.

١٣. بِيَنگَمَان اَوِيَن كُو گُوتَن: «خُدَايِي مَه اَلله پَاشِي خَوَه (لِسَر رِيكا اِسْلَامِي) رَاسْت وِ دَرِسْت كِرَن، فَيَجَه ژ بُو وَاَن (رُوژا قِيَامَتِي) تُو طِرْس تَنه وِ اَوِي غَمِگِيَن ژِي نِيَن.

١٤. هَا اَو خَلِكِي بِيَهَشْتِي نَه، اَو دِي هَر وِ هَر لِي بِيَمِيَن، اَف خَلاتا كِرِنَن وَاَنه.

١٥. مَه، لَانَسَانِي قَوِيَتِي كَر كُو قَنجِيِي لِدِي وِ باَفِي خَوَه بَكَه. دَايكا وي بَرَحْمَتِي اَو هِلِگَرِيَتِه وِ بَرَحْمَتِي اَو وَلَدَانْدِيَه. هِلِگَرِتَن اَوِي وِ ژِشِيرَفَكِرِنَا وي سِه مَهِي دَوَام دَكَه. پَاشِي اِنْسَان، چِه دَمَا كُو بِيَهِيَرَه تَمَنِي خُوَرْتَانِيَا خَوَه وِ چِلْ صَالِيَا خَوَه، دِيِيَرَه: خُدَايِي مِّن! اَلْهَامِي بَدَه مِّن، مِّن مَوْقُ بَكَه، دَا كُو اَز شُكْرِي قَنجِيَا تَه بِيَكَم، اَو قَنجِيَا كُو تَه لِمِن وِ لِدِي وِ باَفِي مِّن كِرِي وِ دَا كُو اَز كَارِكِي قَنج بِيَكَم كُو تَه رَازي بَكَه وِ زُرِيَتَا مِّن ژِي ژ بُو مِّن باش بَكَه. بَرِاسْتِي مِّن بِيَال تَه فَه تُوَبه كِر وِ تَقَر اَز ژ مُسْلِمَانَانِم.

١٦. هَا اَوِن، يِيَن كُو اَمِي سِيَحِيَتَرِي يَا كُو كِرَنه ژ وَاَن قَبُول يَكِن، اَمِي لِيَكْنَهِيَن وَاَن بِيَرِن وِ اَو دِ نَافَا خَلِكِي بِيَهَشْتِي دَه نَه. اَفَه، پِيِيَا رَاسْتَه تَا كُو ژ وَاَن رَه هَاتِيَه دَايِيَن.

١٧. اَوِي كُو ژ دِي وِ باَفِي خَوَه رَه دِيِيَرَه: وَف ژ وَه رَه بَه، مَا هُون سُوَزِي دِيَن مِّن كُو اَزِي (ژ گُورِي) بِيَمَه دَر. حَال اَفَه كُو بَرِيَا مِّن پَر اُمْت دَرِباس بُوَنه، چُونَه (و تُو كَس ژ وَاَن ژ گُورِي دَرْنَهَاتَه). دِي وِ باَفِي وي هَاوَارَا خَوَه دِيگَهَانْدِن خُدِي (دَا كُو وي فَكِرِيَنه سَر رِيَا رَاسْت) وِ ژِي رَه دِيگُوتَن: خَوَه لِي لِسَرِي تَه بَه، اِيَاَنِي بِيَنه،

بِيْكَانْ سُوْزَا خُدِيْ حَقَّهٗ، رَاسْتَهٗ. فَيَجَهٗ اَوْ رِيْ دِيْبَرَهٗ: اَفْ (سَاغُوْنَا پِشْتِي مِرِنِي) ژ
چِيْرُوْكَ وُ جِيْفَا تُوَكِيْن پِيْشِيَان بِيْ فَهٗ نَهٗ تِشْتِكِي دِنَهٗ.

١٨. اَفِيْنْ هَا، اَوِيْنْ كُوْ وَكِي اُمْتِيْن بَرِيَا خَوَهٗ؛ ژ جِنْ وُ مِرُوْفَانْ عَذَابْ لِسَرْ وَاَنْ پِيُوْسْتْ
بُوِيَهٗ. بَرَاْسْتِي وَاَنْ تَقَرْ خَسَارْ كَرِيَهٗ.

١٩. ژ بُوْ هَرْ كَسِي لَهْمَبَرِيْ كَارْ وُ كَرِيَارِيْنْ وَاَنْ كَرِي مَرْتَبِيْنْ وَاَنْ هَنَهٗ. خُدِيْ دِيْ بَدِيْلِيَا
كَرِيْنِيْنْ وَاَنْ بَتَامِيْ بَدَهٗ وَاَنْ وَ قَتْ نَحَقِيْ دِيْ لَوَانْ نِيْ كَرِنْ.

٢٠. وِيْ رُوْزَا كُوْ يِيْنْ كَافِرْ لِسَرْ اِيْگَر بِيْنَهٗ رَايِيْشَكِرِنْ، (ژ وَاَنْ رَهٗ دِيْ بِيْ گُوْتِيْنْ): وَهٗ، دِ
رِيَاْنَا خَوَهٗ يَا جِيْهَانِيْ دَهٗ هَمُوْ لَزَتْ وُ خَوَهْ شِيْنِيْنْ خَوَهٗ بَرِنْ، وَهٗ بَوَانْ كِيْفْ كَرْ. فَيَجَهٗ
اِيْرُوْ ژ بَرْ كُوْ وَهٗ لَعَرْدِيْ بِنَحَقِيْ خَوَهٗ مَزِنْ دِيْ بَرَا وُ ژ بَرْ كُوْ هُوْنْ ژ رِيْ دَرَكْتَنَهٗ، هُوْنِيْ
بَعْدَا بِيْ كِي رِسُوَاكُرْ بِيْنَهٗ جَزَا كَرِنْ!

٢١. بَرَايِيْ عَادْ (هُودْ) ژِيْ بِيْنَهٗ بِيْرَا خَوَهٗ؛ دَمَا قَوْمِيْ خَوَهٗ لَعَرْدَا أَحْقَافِيْ (ژ عَذَابِيْ خُدِيْ)
هَشِيَارْ كَرْ - بَرِيَا هُوْدْ وُ پِشْتِي وِيْ ژِيْ پَرْ پِيْخَمْبَرْ (ژ بُوْ گَلِيْنْ خَوَهٗ) هَاتَنَهٗ (شَانْدِنْ) وُ
چُوْنَهٗ - كُوْ (هُودْ ژ گَلِيْ خَوَهٗ رَهٗ گُوْتْ): ژ خُدِيْ پِيْ فَهٗ عِبَادَتِيْ (تُوْ كَسِي دِنْ) نَكِنْ.
بِيْكَانْ اَزْ لِسَرْ وَهٗ ژ عَذَابِيْ رُوْژَكَهٗ مَزِنْ دِطَرِسَمْ.

٢٢. گَلِيْ هُوْدْ گُوْتِيْنْ: (يَا هُوْدْ)! مَا تُوْ ژ مَهٗ رَهٗ هَاتِيْ ژ بُوْ كُوْ مَهٗ ژ عِبَادَتِكِرْنَا پُوْتِيْنْ
مَهٗ فِكْرِيْنِيْ؟ دَهٗ هِيْدِيْ، اَكْرْ تُوْ ژ رَاْسْتِيْبِيْزَانِيْ دَهٗ عَذَابِيْ كُوْ تُوْ پِيْ گَفَانْ لِمَهٗ دِكِيْ
ژ بُوْ مَهٗ بِيْنَهٗ.

٢٣. هُوْدْ، ژ وَاَنْ رَهٗ گُوْتْ: زَانِيْنْ بَسْ لَجَمْ خُدِيْ يَهٗ (كَآ كَنَكِيْ عَذَابِيْ وِيْ تِيْ). اَزْ يَا كُوْ پِيْ
هَاتِمَهٗ شَانْدِنْ ژ وَهٗ رَهٗ رَاْدِيْگِهِيْنَمْ. لِيْ بَلِيْ اَزْ وَهٗ مِلْتَكِيْ كُوْ خَوَهٗ لَنَزَانِيْنِيْ دَاتِيْنَهٗ دِيْبِيْنَمْ.

٢٤. چَهٗ دَمَا وَاَنْ اَوْ (عَذَابْ) دِ شَكْلِيْ عَوْرَكِيْ دَهٗ دِيْثْ كُوْ بَرْ بَنُوَالِيْنْ وَاَنْ فَهٗ تِيْ، گُوْتِيْنْ:
اَفْ عَوْرَكَهٗ دِيْ بَارَانِيْ لِسَرْ مَهٗ بِيَارِيْنَهٗ. (هُودْ، ژ وَاَنْ رَهٗ گُوْتْ): نَخِيْرْ (اَوْ نَهٗ عَوْرِيْ

بَارَانِي يَه! اَو، اَو عَذَابِه يِي وَه لَزْ لِهَاتِنَا وَي دِكِرْ؛ اَو بَايِكِي وَسَا يَه كُو دِ نَاف دَه
عَذَابِكِي دَرُوَارِ هِيَه!

٢٥. اَو (بَا)، بِفَرْمَانَا خُدَايِي خَوَه هَر تَشْتِي تَارُومَار دَكِه، هِلْدُوشِيَه. (عَذَابِي خُدَا بِسَر
وَآن دَه هَات) اِيْدِي ژ جِه وَ وَاَرِيْن وَآن پِي فَه تَشْتَك نَمَا تِي دِيْتَن (لُورَا اَو، دِگَل
مَال وَ سَوَالِيْن خَوَه تَف چُونَه هَلَاكِي). هَا بَقِي نَاوَايِي اَم قَوْمِي گَنَهكارُ جِزَا دِكِن.

٢٦. صُونْد بَه، هِيَز وَ دَرَفْتِيْن كُو مَه نَدَايِي وَه، مَه دَابُو وَآن. مَه، گُه، چَاف وَ دِلْ ژِي
دَابُونَه وَآن لِيْبَلِي؛ گُهِيْن وَآن، چَافِيْن وَآن وَ دِلِيْن وَآن تُو فَيْدَه نَدَانَه وَآن. لُورَا وَآن
نَايِيْتِيْن خُدِي اِنْكَارُ دِكِرِن. عَذَابِي كُو وَآن پِي طِنَازُ دِكِرْ بِسَر وَآن دَه هَات وَ اَو
خِسْتِيْن نَاف خَوَه.

٢٧. صُونْد بَه، مَه خَلَكِيْن وَلاَتِيْن هَاوِيَرْدُورَا وَه ژِي بَرِن هَلَاكِي. مَه دَلِيل وَ بَلَكِه پَر
جَارَانِ نَانِيْن دَا كُو اَو فَكِرِن سَر رِيَا رَاسْت.

٢٨. دَه پِلَا اَو بُوْتِيْن كُو دِ شُونَا خُدِي دَه ژِ بُو خَوَه اِلِه گِرَبُون - ژِ بُو كُو وَآن نِيْزِيكِي
خُدِي يَكِن هَاتِيُون پَرَسِيْن - نَارِيكاريَا وَآن كِرَبُونَا؟ نَخِيْر، اَو ژِ بَر وَآن وَنْدَا بُون وَ
اَف دَرُو وَ بِيْبَحْتِيَا وَآنَه.

٢٩. وي دَمَا مَه بَرِي چَنْد كَسِيْن جِنِي دَابُو تَه دَا كُو لَقْرَنَانِي گُهْدَارِي يَكِن. فَيَجَه دَمَا ژِ بُو
كُو لَقْرَنَانِي گُهْدَارِي يَكِن نَامَادَه بُون؛ (ژِ هَف رَه) گُوتِن: هُش بِيْن، لَقْرَنَانِي گُهْدَارِي
يَكِن! چِه دَمَا (خَوَه نَدِنَا) قُرْنَانِي تَمَام بُو؛ لِكَلِي خَوَه فَكِرِيَان وَ اَو پِي نَاگَاهْدَارُ كِرِن.

٣٠. (وَآن جَنَان ژِ گَلِي خَوَه رَه) گُوتِن: گَلِي مِلْنِي مَه! بِيْگَمَان مَه لِكْتِيْبَكِه وَسَا گُهْدَارِي
كِرْ كُو اَو پَشْتِي مُوسِي هَاتِيَه هِنَاژِيْن، اَو كِيْتِيْبِيْن بَرِيَا خَوَه رَاسْت دِيْدِيْرَه، مِرُوفَان
گَازِي حَقِيْبِي دَكِه وَ بِيَال رِيْبَكِه رَاسْت فَه رَاسْتَرِي دَكِه.

٣١. اَي قَوْمِي مَه! بَرَسْمَا دُورْدَارِي (دِيْنِي) خُدِي بَدِن، بَاوَرِيِي پِي بِيْنِن، خُدِي ژِي دِي
لِگَنَهِيْن وَه بَبُورَه وَ ژِ عَذَابِكِي دَرُوَارِ وَه بِيَارِيْزَه.

٣٢. چِه كَسِيّ كُو بَرَسَقَا دُوزْغَانِي (دِينِي) خُدِي نَدَه، لِسَرِ عَرْدِي اَوِي خُدِي نَاجَارُ نَهِيَلَه
و زُورَا وَي نَبَه. اَوِي ژ خُدِي بِيّ قَه ژ بُو خَوَه تُو خَوَدِي و پِستَقَانِكِي نَبِيَه. هَا اَو
دِ نَافِ رِيشَاشِيكِه أَشْكَرَا دَه نَه.

٣٣. مَا اَو نَابِيْن، اَو خُدَايِي كُو عَرْدُ و تَاسِيْمَانُ تَافِرَانْدَن و دِ بَرِ تَافِرَانْدَنَا وَانْ دَه نَوَسْطِيَايَه،
اَو دِكَارَه مِرِيَانُ زِي سَاغُ بَكَه؟ بَلِي، رَاسْتَه؛ بَرِاسْتِي خُدِي لِسَرِ هَرِ تَشْتِي قَادِرَه.

٣٤. وَي زُورَا كُو يِنِ كَافِرُ لِسَرِ اِنْگَرِ تِنِيَه رَا پِشْكَرِن (كُو ژ وَانْ رَه تِي گُوتِن): مَا أَفْ
(عَذَابْ)، نَه رَاسْتُ و حَقَه؟ اَو دِي بِيْتَرِن: بَلِي، اَمِ بَرَبِي خَوَه صُونْدُ دِخُونُ كُو
رَاسْتَه. ژ وَانْ رَه تِي گُوتِن: نَاخَوَه ژ بَرِ كَافِرُ بُونَا خَوَه دَه عَذَابُ نَعْمُ بَكُنْ!

٣٥. نَاخَوَه تُو زِي وَكِي وَانْ يِيخْمَبَرِيْن لِهْمَبَرِ ظُورِي خَوَرَاگَرِ «أَوَّلُ الْعَزْمِ» صَبْرِي پِكِشُ
و ژ بُو (هَاتِنَا عَذَابِي) وَانْ عَجَلَه مَكَه. رُورَا كُو اَو، وَي عَذَابِي كُو پِيَانَا وَي ژ وَانْ
رَه هَاتِيَه دَايِن، بِيْنِي؛ (وي چَاخِي) ژ وَانْ وَيَه كُو اَو تَنِي بَقَانْدِي سَعَتَكِه رُورِي
(لِدِنِيَايِي) مَانَه. اَفَا هَاتِيَه گُوتِن (ژ بُو وَه) دَازانِيكِه. اَرِي مَا ژ جِفَاتَا زِرِيدَرَكْتِي
بِيّ قَه كِي ژ هُولِي تِي رَاكِرِن؟

٤٧. سُورَه بِيّ مُحَمَّدٌ

سُورَه بِيّ (مُحَمَّدُ)، ٣٨ (سَه وَ هَشْت) تَايَتَه وَ لِمَدِينِي دَاكْتِيَه. نَافِي سُورَه ژ تَايَتَا ٢ هَاتِيَه
كُو تِيَدَه نَافِي يِيخْمَبَرِيْ اِسْلَامِي مُحَمَّدٌ ﷺ دَرَبَاسُ بُوِيَه. نَافِي دِنِ زِي ژ فِي سُورَه يِي رَه
هَبِيَه كُو «قِتَالَه» كُو اَو زِي بَمَعْنَا شَرَه.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

١. اَوِيْن كُو كَافِرُ بُونَه وَ رِيَا خُدِي لِبَرِ خَلِكِي گَرْتِه، خُدِي كَرِنِيْن وَانْ بُوچُ كَرِيَه.

٢. هَمِ اَوِيْن كُو بَاوَرِي تَانِيَه وَ كَارِيْن قَنُجُ كَرِنَه وَ بِيَا كُو ژ خُدَايِي وَانْ ژ مُحَمَّدُ رَه

هَاتِيْهٖ هِنَارْتَن - ڪُو بِيْگَن اَوْ حَقَه - ڙِ دِلَ باوَرِي تَانِيَهٗ، خُدي لِيْگَنِهِن وَانْ دِيُوْرَهٗ وَ
رَوُشا وَانْ سَرَسَاسْت دِڪَه.

٣. اَوِيْڪَ ڙِي، ڙِ بَرِ ڦِي يَه ڪُو اَوِيْن ڪُو باوَرِي تَنَانِيَهٗ دَانَه پِي باطلي و اَوِيْن ڪُو باوَرِي
تَانِيَهٗ دَانَه پِي حَقِيَا ڪُو ڙِ جَم خُدايِي وَانْ هَاتِيَهٗ. بِيْشِي تَاوَايِي خُدي ڙِ مَرُوْٺَان رَه
اَنجَامَا ڪِرَنِيْن وَانْ بِيْمِيْنَاڪَان اَشڪَرَا دِڪَه.

٤. (گلي مُومَنان) گَافَا (دِ شُر دَه) هُون رَاسْتِي ڪَافِرَان بِيْن لِسْتُوِيْن وَانْ بَخُن (و وَانْ
بِڪَرُن). پَاشِي گَافَا وَه بَرُخودَانَا وَانْ شِڪَانْد، ڦِيَجَه (وَانْ اَسِيْر بِيْگَرُن وَ) قَيْدِيْن وَانْ
بِشُدِيْن. پَاشِي يَان لِسَر وَانْ مَتَت بِيْڪُن (بِيْگَرُو وَانْ بَرْدُن)، تَان ڙِي بِيْگَرُو (بِيْدِيْل)
وَانْ بَرْدُن، حَتَا ڪُو گِرَانِيَا جَنگِي بَقْدَه. اَفَ حُڪْمِي خُدي يَه، اَگَرُ خُدي بَخُوَهَسْتَا
دِي (بِي يِي وَه ڙِي) تُول ڙِ وَانْ ڦِڪَرَا (و اَوِي هَلَاڪُ بِيُونَا). لِي دَا ڪُو هِنَڪَان ڙِ وَه
بِيْهِنَڪَان بِيْجَرِيْبِيَهٗ، ڦِي دِڪَه. اَوِيْن ڪُو دِ رِيَا خُدي دَه هَاتِيَهٗ ڪُشْتَن، خُدي ڪِرَنِيْن وَانْ
دِي وَنْدَا نِڪَه.

٥. خُدي دِي وَانْ لِسَر رِيَا رَاسْت رَاسْتِي بِيْڪَه وَ دِي رَوُشا وَانْ سَرَسَاسْت بِيْڪَه.

٦. خُدي دِي وَانْ بَخَه وِي بِيْهَسْتَا ڪُو (لِدِيَايِي) بَوَانْ دَاڻُو نَاسِڪِرُن.

٧. گلي بِيْن ڪُو باوَرِي تَانِيَهٗ! اَگَرُ هُون تَارِيڪَارِيَا (دِيْنِي) خُدي بِيْڪُن، خُدي ڙِي دِي
تَارِيڪَارِيَا وَه بِيْڪَه وَ دِي وَه لِهَمْبَر دِڙْمُن بَدَه رَاگَرِيْن وَ لِنِگِيْن وَه دِي مِڪُوْم بِيْگَرَه.

٨. هَرچي اَوِيْن ڪُو اِيْمَان تَنَانِيَهٗ، رِسَوَاتِي وَ شَرْمَزَارِي ڙِ وَانْ رَه بَه. خُدي ڪِرَنِيْن وَانْ
پُوچ ڪِرَنَه.

٩. اَفَ ڙِي ڙِ بَرِ ڪُو وَانْ ڙِ قُرْٺَاڻَا ڪُو خُدي (اَو) نَاڙِل ڪِرِيَه حَر نِڪِرَنَه. خُدي ڙِي عَمَلِيْن
وَانْ پُوچ ڪِرِيَه.

١٠. مَا اَوِي لِسَر عَرْدِي نِگَرِيَاَنه ڪُو بِيْبِيْن ڪَا اَنجَامَا وَانِيْن ڪُو بَرِيَا وَانْ چُوَنَه چَاوَا بُوِيَه؟

خُدَئِ اَوْ تَارَ وِ مَارُ كِرِن. ۾ِ فَاَن كَافِرَانَ رَهٗ ۾ِ اَنۡجَامَكِهٖ وِڪِي وِي (اَنۡجَامَا وَاَن قَوْمِيْنَ
کُو بَهَرِيَنَهٗ) هِيَه.

۱۱. آف ۾ِ، ۾ِ بَر کُو خُدَيِ پِشَتِگِرِئ باوَرُمَنَدَانَهٗ. بَرِاسَتِي ۾ِ بُو يِيَن کَافِر، تُو پِشَتِگِر وِ
تَارِيڪَار تِيَن.

۱۲. بِيگَمَانَ خُدَيِ اَوِيَن کُو باوَرِي تَانِيَن وِ کَارِيَن قَنۡج کِرِن دِئ بَخَهٗ بِيهَشَتِيَن کُو دِ بَنِي
وَاَن دَهٗ جَم دِهَرِکِن. اَوِيَن کُو باوَرِي تَنَانِيَن (بِرِيَاَنَا دِنِيَايِي) خُوش دِيَن، مِيَنَا حَيَوَانَانِ
دِخُون، جِهِئ وَاَن (لِتَاَحَرَتِي) هَر نَاگَرَهٗ.

۱۳. (يَا مُحَمَّدُ!) مَهٗ گَلۡکَ خَلۡکِيَن وَلَا تَانِ هَلَاک کِرِنَهٗ کُو اَوِ ۾ِ خَلۡکِي وَلَا نِي تَهٗ، اَوِي کُو
تَهٗ ۾ِ ۾ِ دَرَنَانِيَنَهٗ، خُرَتَر وِ بِيهَرَتَر بُون. فَيَجَهٗ ۾ِ بُو وَاَن تُو تَارِيڪَار ۾ِ نَبُون.

۱۴. مَا اَوِ کَسِي کُو ۾ِ خُدَايِي خَوَهٗ لِسَر دَلِيلَكِهٖ اَشڪَرَا يَهٗ، دِبَهٗ وِڪِي کَسِي کُو کَارِي وِي
يِي نَبَاش ۾ِ رَهٗ هَاتِيَهٗ خِمِلَانِدِن وِ دَايَهٗ پِي دِلۡخَوَازِيِيَن خَوَهٗ؟

۱۵. سَالۡخ وِ رُوشَا وِي بِيهَشَتَا کُو يِيَمَانَا وِي ۾ِ مَتَقِيَان رَهٗ هَاتِيَهٗ دَايِن وِ هَا يَهٗ: دِ نَاف دَهٗ
چَمِيَن ۾ِ ثَافِي هَنَهٗ کُو خَرَاب نَابَهٗ، تِي دَهٗ چَمِيَن ۾ِ شِيَر هَنَهٗ کُو تَعَا وِي نَايِي گُهَارَتِن،
تِي دَهٗ چَمِيَن ۾ِ شَرَابَان هَنَهٗ کُو ۾ِ يِيَن قَدۡخُون رَهٗ لَزِيَزَهٗ، تِي دَهٗ چَمِيَن ۾ِ هَنۡگِفِي
حَلَانَدِي يِيَن صَفَانَدِي هَنَهٗ وِ تِي دَهٗ ۾ِ بُو وَاَن ۾ِ هَر فَيۡڪِيِي هَنَهٗ وِ ۾ِ جَم خُدَايِي وَاَن
۾ِ بُو وَاَن لِبۡبُورِيَن هِيَهٗ. مَا آف (اِي کُو دِ نَافَا فَاَن نِعَمَتَان دَهٗ بَرِي) دِبَهٗ وِڪِي وِي
کَسِي کُو هَر وِ هَر دِي ۾ِ نَاگِرِي دُوَرِهِي دَهٗ بِيَمِيَنَهٗ وِ ۾ِ ثَافَكِهٖ کَلِرِي يِيَنَهٗ نَافَدَان کُو
رُوفِيِيَن وِي کَر کَر بِيڪَهٗ؟

۱۶. ۾ِ وَاَن (مِنَافَقَان) هِن هَنَهٗ لَتَهٗ گُهَدَارِي دِکِن حَيَانِي ۾ِ جَم تَهٗ دَرَتِيَن، ۾ِ يِيَن خَوَدِي
رَنَانِيَن رَهٗ دِيۡبَرِن؛ مَا بَرِي نِهَا وِي چَهٗ گُوت؟ هَا اَقِيَن هَانِي، اَوِ کَسِن کُو خُدَيِ دِلِيَن
وَاَن مُور کِرِيَهٗ وِ وَاَن دَانَهٗ پِي هَوَسِيَن خَوَهٗ.

١٧. اَوَيْنَ كُو لِسَرِ رِيَا رَاسْتِ رَاسْتِرِي بُونَه، خُدِي هِيْدَايِنَا وَانَ زِيْدَه دِكَه وَ رِيْكَا تَقْوَادَارِيَا وَانَ فِيرِي وَانَ دِكَه.

١٨. اَو (مُشْرِك)، بَس لَوِي هِيْفِي نَه كُو زِ نَشْكَا فَه قِيَامْت بَسَر وَانَ دَه وَرَه. فَيَجَه بَرَاَسْتِي نِيْشَانِيْن قِيَامْتِي هَاتَنَه وَ خُوِيَا بُونَه. اَرِي دَمَا كُو قِيَامْت لَوَانِ رَاوُو، مَا اِيْدِي اَوِي چَاوَا تُوْبَه بَكِن وَ چَاوَا زِي شِيْرَتِي وَرْگِرَن؟

١٩. فَيَجَه تُو بَرَانَه كُو زِ بِلِي خُدِي تُو مَعْبُوْد نِيْن. دَاخَوَا زِ لِيْبُوْرِيْنَا كُنْهِيْن خَوَه وَ كُنْهِيْن زَن وَ مِيْرِيْن بَاوَرْمَنْد بَكَه. خُدِي، بَكْر وَ فَرَا وَه وَ بَلِيْشْهَوِيْنَا وَه دِرَانَه.

٢٠. اَوَيْنَ كُو بَاوَرِي تَانِيْهَه، دِيْزَن: دَه بِلَا (دَر بَارِي فَرْزُبُونَا جِيْهَادِي دَه) سُوْرَه يَكْ بِيْهَاتَا هِنَاژِيْن؟ لِي بَلِي چَه گَاْفَا سُوْرَه يَكِي حُكْمِي وَي اَشْكَرَا دَاكْفَه وَ تِي دَه بَحْسَا شَر (جِيْهَادِي) بِيْكَرَن، اَوَيْنَ كُو دِ دَلِيْن وَانَ دَه نَخُوْشِي (يَا نِفَاقِي) هِيْهَه، تُو دِي بِيْبِي كُو وَكِي نِيْرِيْنَا كَسِي كُو سَرْخُوْشِيَا مِرِيْنِي اَوِ گِرْتَبَه لَتَه دِيْزِيْن. زِ وَانَ رَه چِيْزِر وَ خِيْزْتَرِ اَفْ بُو:

٢١. بِيْگُوْتِيَا يِيْخَمْبَرِ كِرَبُونَا وَ بِيْگُوْتِيَا خِيْرِي تَاخَاْفْتِيُونَا. فَيَجَه گَاْفَا فَرْمَانَا جِيْهَادِي مِسُوْگَر بُو، اِيْدِي هَكَه اَوِ بِيْخُدِي رَه رَاسْتِ بُونَا، تَقَر زِ وَانَ رَه چِيْزِر بُو.

٢٢. مُحَقَّق كُو هُون بِيْئَه سَرِ كَار، هُونِي لِسَرِ اَعَرْدِي فَسَادِيِي بَكِن وَ بَنِي خَوْدِيِي زِي بِيْرِن؟!

٢٣. هَا اَفْ، اَوَيْنَ كُو خُدِي لَعْنَتِ لَوَانِ بَارَانْدِيَهَه، فَيَجَه اَوِ كَرِ كِرَنَه وَ چَاْفِيْن وَانَ كُوْرِ كِرِيَه.

٢٤. اَرِي مَا اَوِ لُقْرَتَانِي نَافِيْكَرِن يَانِ مَا لِسَرِ دَلِيْن وَانَ كَلِيْثِ هَنَه؟

٢٥. بِيْگَمَانِ اَوَيْنَ كُو بِيْشْتِي رِيَا رَاسْتِ زِ وَانَ رَه دِيَارِ بُو بَرِي خَوَه زِ اِسْلَامِي فِكْرَانْدِيَهَه، شِيْطِيْنِ زِ وَانَ رَه (كُفْر وَ نَفْنَجِي) شِيْرِيْن نِيْشَانِ دَايَه وَ گَلَكْ هِيْفِي دَايَه وَان.

٢٦. أَفْ (ژِدِينْدَرَكْتِنَا وَانْ) ژِي، ژِ بَرَفِي يَه كُو ژِ وَانِين كُو وَانْ ژِ قُرْآنِي حَزْ نَدِكِرَ رَه دُگُونِن: آمِي دِهِن كَارَانْ دَه بَگُوتِنَا وَه بَكِن. حَالْ أَفَه كُو خُدِي بِيَا دِ دِلِينْ وَانْ دَه فَشَارْتِي ژِي دِرَآنَه.

٢٧. فَيَجَه دَمَا مَلَايَكْت رُوحِينْ وَانْ بَسْتِينِن وَ لِرُويِن وَانْ وَ پِشْتَا وَانْ بَدِن، دِي رُوشَا وَانْ چَاوَا بَه؟

٢٨. أَفْ (عَدَابْ) ژِي، ژِ بَرَفِي يَه كُو آو لِيئي كَارِينْ كُو خُدِي پِي نَه قَايلَه دِچِن وَ ژِ كَارِينْ كُو پِي قَايلَه حَزْ نَاكِن، فَيَجَه خُدا كَار وَ كِرْيَارِينْ وَانْ پُوچْ كِرِيَه.

٢٩. يَانْ ژِي، مَا آوِينْ كُو دِ دِلِينْ وَانْ دَه نِفَاقْ هِيَه حِرْزْ دِكِنْ كُو خُدِي دِي كِيْنَا وَانْ دَرَنَحَه هُولِي؟

٣٠. أَكْرَ مَه بَخُوسْتَا مَه دِي آو نِيشَانِي تَه بَدَانَا وَ تَه يِي آو ژِ رُويِن وَانْ نَاسْ بَكِرِنَا. صُوندْ بَه، تَه يِي آو ژِ شِيَوَازَا وَانْ يَا نَاخَافْتِنِي ژِي نَاسْ بَكِرَا. خُدِي، بِيَهُمُو كَار وَ بَارِينْ وَه دِرَآنَه.

٣١. صُوندْ بَه، آمِي وَه بَجَرِيِينْ دَا كُو آمْ ژِ وَه جِهَادْكَرْ وَ صَبِرْ كِيشَانْ دَرِينْ هُولِي وَ آمِي رُوشَا وَه ژِي أَشْكَرَا بَكِن (دَا كُو يِي رَاسْتْ وَ دَرُوكَارْ ژِ هَفْ كِفْشْ بِيَه).

٣٢. بِيِگَمَانْ آوِينْ كُو بَاوَرِي نَتَانِيَه وَ رِيَا خُدِي لَبَرْ خَلَكِي گِرْتَنَه، پِشْتِي كُو هِيْدَايْتْ ژِ وَانْ رَه دِيَارْ بُوِيَه وَانْ دِرْزَارِيَا پِيخَمْبَرْ كِرِيَه، آوِي تُو زَرَارَكِي نَغِيهِنْ خُدِي. حَالْ أَفَه كُو خُدِي دِي كَرِنِينْ وَانْ پُوچْ بَكَه.

٣٣. گَلِي يِيْنْ كُو بَاوَرِي تَانِيَه! گُهْدَارِيَا خُدِي بَكِن، بَگُوتِنَا پِيخَمْبَرْ بَكِن وَ كَار وَ كِرْيَارِينْ خَوَه (بَعْضِيَانِي) پُوچْ مَكِن.

٣٤. بِيِشَكْ آوِينْ كُو وَانْ بَاوَرِي تَتَانِيَه وَ رِيَا خُدِي لَبَرْ خَلَكِي گِرْتَنَه وَ پِشْتَرَه ژِي لِسَرْ كُفْرِي مِرِنَه، خُدِي دِي هِيچْ لَوَانْ تَبُورَه.

۳۵. زِنْهَارَ، دِرُوْشَا ڪُو هُونُ سَرَكَفْتِيَنَه سِسْت نَبِنُ وَا گَازِيَا تَاشْتِيِي نَكِن. خُدِي دِگَل وَه يَه: اَوِي قَت (خَلَاتَا) ڪَرِنِيَن وَه ڪِيَم نَكه.

۳۶. بَرَاَسْتِي زِيَاَنَا جِيَهَانِي بَس لِيَسْتِك وَا مِزُولَاهِي يَه (فِيَجَه بُوِي نَخَايِن). اَگَر هُونُ بَاوَرِي بِيِن وَ هُونُ هَاي زِي حَلَال وَا حَرَامِيَن خُدِي هِيَن، خُدِي دِي پَادَاشَا وَه تَام بَدَه وَه وَ زِي وَه (خَرَجِيَرَنَا) هَمِي مَالِي وَه زِي نَاخَاوَه.

۳۷. هَڪَه خُدِي مَالِي وَه زِي وَه بَخُوَسْتَا، فَيَجَه لَسَر دَايِنِي زُوَر لَوَه بِيڪَرَا، وَه دِي طِمَاعِي بِيڪَرَا وَ فَيِي يِڪِي دِي ڪِيَنَا وَه (يَا لِهَمْبَرِي اِسْلَامِي) دَرَانِيَا مِيَدَانِي.

۳۸. هَا هُونُ آفِيَن هَان، بَانُگ لَوَه تِي ڪِرَن ڪُو هُونُ مَالِيَن خَوَه دِي رِيَا خُدِي دَه خَرُج بِيڪَن. زِي وَه هِنُڪ چِڪُوَسِيِي دِيڪَن. لِي بِلِي ڪِي چِڪُوَسِيِي بِيڪَه، اَو چِڪُوَسِيِي زِي خَوَه رَه دِيڪَه. خُدِي دَوْلَمَنَدَه، حَوَجِيِي تُو ڪَسِي نِيَنَه وَ هُونُ خِرَانِن حَوَجِدَارِي وَي تَه. اَگَر هُونُ بَرِي خَوَه زِي (اِطَاعَتَا) خُدِي بِيگَهَرِيَن، خُدِي دِي قَوْمِي دِن بِيَنَه شُونَا وَه، پَاشِي اَوِي تَه وِيڪِي وَه بِن.

۴۸. سُوْرَهٗ يٰٓيٰۤاٰ فَتٰحُ

سُوْرَهٗ يٰٓيٰۤاٰ فَتٰحُ، ۲۹ (يِسْت وَ تَه) تَابِيَتَه وَ لِنَافَرَا مَكَّه وَ مَدِيَنِي هَاتِيَه ڪُو هِنُڪِي بِيخَمْبَر ﷺ زِي پِيَهَانَا تَاشْتِيِي يَا حُدِيِيِي فِدِگَرِيَا. سُوْرَهٗ، تَافِي خَوَه زِي بِيَقَا فُتْحِي گَرِيَتَه ڪُو دِي تَابِيَتَا ۱۱ دَه دَرَبَاس بُوِيَه وَ بَمَعْنَا «فِكِرَن، فِكِرَتَن، سِتَانِدَن، سَرَكَفْتَن وَ تَارَاذ ڪِرَن» سي تِي.

يٰٓنَافِي خُدَايِي ڪُو رَحْمَن رَحِيْمَ

۱. (يَا مُحَمَّد!) بَرَاَسْتِي مَه دَرِيِي سَرَكَفْتِيَنَه اَشڪَرَا زِي بُو تَه فِكِر.

۲. دَا ڪُو خُدِي، گُتِهِيَن تَه يِيَن ڪُو بِيهَرِيَنَه وَ يِيَن ڪُو هِي بِيَن بِيخَشِيَنَه وَ قَنَجِيَا خَوَه لَسَر تَه تَمَام بِيڪَه وَ لَسَر رِيِيڪَه رَاسْت وَ دُرُسْت تَه رَاسْتَرِي بِيڪَه...

۳. رُبُّوْکُوۡ بَسَرَفَتٍۭنَکَہٗ یٰیۡ شِکَسۡتِیۡنِ رِّیۡ تَہٗ بِسَرِّۭ بَحَہٗ.
۴. اَوْۤ خُدَایِیۡ کُوۡ تَارَایِیۡ دِخَہٗ دِلِیۡنِ مُؤۡمِنَآنَ دَا کُوۡ اِیۡاَنَا وَاَنۡ خُرْتُ وِزِیۡدَہٗ یَبَہٗ. لَشۡکَرِیۡنِ عَرَدُوۡ وَ تَاسِیۡمَانَآنَ ہَرِّ یَیۡنِ خُدِیۡ نَہٗ. خُدِیۡ ہَرِّ زَانَا وَ خُدَانِحِکۡمَتَہٗ.
۵. اَفۡ تَفۡ، دَا کُوۡ خُدِیۡ زِلَامِیۡنِ مُؤۡمِنِ وَ رِزۡنِیۡنِ مُؤۡمِنِ بِحَہٗ بَہِشۡتِیۡنِ کُوۡ دِ بِنِیۡ وَاَنۡ رَہٗ جَمۡ دَہَرۡکِنِ وَ اَوِیۡ ہَرِّ وَ ہَرِّ دِ وَاَنۡ جَنَّتَانۡ دَہٗ یِنِ وَ دَا کُوۡ خُدِیۡ کُنَہِیۡنِ وَ اَنۡ عَفُوۡ بَکَہٗ. ہَا اَفۡ لِجَمۡ خُدِیۡ سَرَفَرَاۤیِکَہٗ مَرۡنَہٗ..
۶. رُبُّوْکُوۡ خُدِیۡ مِیۡرِیۡنِ مُنَافِقِ وَ رِزۡنِیۡنِ مُنَافِقِ، مِیۡرِیۡنِ مُشۡرِکِ وَ رِزۡنِیۡنِ مُشۡرِکِ، اَوِیۡنِ کُوۡ دَرۡ بَارِیۡ خُدِیۡ دَہٗ ظَنَّا خَرَابِ دِکِنِ یَدَہٗ عَذَابِیۡ. چَرۡخَا خَرَابِیۡ وَ عَذَابِیۡ لِسَرِّ وَاَنۡ بَہٗ. خُدِیۡ قَہَرِّ وَ عَزَبِ لَوَانِ کَرِیَہٗ، لَعَنَتۡ لَوَانِ بَارَانۡدِیَہٗ وَ رُبُّوۡ وَاَنۡ دَوَرَہٗ تَامَادَہٗ کَرِیَہٗ. اَوْ چَہٗ جَہَلۡیَشۡکَرِیۡنَکَہٗ پِیۡسَہٗ!
۷. لَشۡکَرِیۡنِ عَرَدُوۡ وَ تَاسِیۡمَانَآنَ ہَرِّ یَیۡنِ خُدِیۡ نَہٗ. خُدا دِ کَارِ وَ بَارِیۡ خَوَہٗ دَہٗ ہَرِّ دَسۡتِہَلَاۡتَہٗ، خَوَدِیۡ حِکۡمَتَہٗ.
۸. (یَا مَحَمَّدُ)! بِرَاسۡتِیۡ مَہٗ تُوۡ بِشَاہِدِیۡ، مِزۡگِیۡنِیۡرِیۡ وَ ہِشِیَارۡکِریۡ، شَانَدُ.
۹. دَا کُوۡ هُونُ بَخُدِیۡ وَ یِخۡمَبَرِیۡ وَیۡ بَاوَرِیۡ بِنِیۡنِ وَ تَارِیۡکَارِیَا یِخۡمَبَرِیۡ وَیۡ بَکِنِ، رِیۡزِ وَ حُرۡمَتَا وَیۡ بَگِرِنِ وَ دَا کُوۡ سَبَہٗ وَ اِنۡفَارِیۡ خُدِیۡ (رُ ہَرِّ کِیۡمَاسِیۡیۡ) پَاکِ بَدِیۡرِنِ.
۱۰. بَیۡگَنَ اَوِیۡنِ کُوۡ پَیۡمَانِیۡ دِدَنَہٗ تَہٗ، بِرَاسۡتِیۡ اَوْ پَیۡمَانِیۡ دِدِنِ خُدِیۡ؛ دَسۡتِیۡ خُدِیۡ لِسَرِّ دَسۡتِیۡنِ وَاَنَہٗ. فِیۡجَہٗ کِیۡ پَیۡمَانَا خَوَہٗ بِشۡکِیۡنَہٗ وَبَالِیۡ پَیۡمَانِشۡکَاۡنِدَا وَیۡ رِ وَیۡ رَہٗ یَہٗ. کِیۡ وَیۡ پَیۡمَانَا کُوۡ دَا یَہٗ خُدِیۡ یِیۡنَہٗ جَہٗ، فِیۡجَہٗ خُدِیۡ دِیۡ خَلَاتۡکَہٗ مَرۡنِ بَدَہٗ وَیۡ.
۱۱. اَوْ بَدَوِیۡیۡنِ کُوۡ خَوَہٗ لِبَآشِ ہِشۡتَیۡنَہٗ، دِیۡ رِ تَہٗ رَہٗ یِیۡیۡزِنِ: مَالِ وَ عِیَالِیۡنِ مَہٗ اَمۡ مَرۡوَلۡ کِرِنِ (مَہٗ تَکَارِیۡ دَکَلۡ تَہٗ دَرۡکُفۡنِ حُدِیۡبِیۡیۡ، فِیۡجَہٗ) رِ خُدِیۡ لَیۡبُوۡرِیۡنَا مَہٗ بَخَاوَزَہٗ. اَوْ، تَشۡتِیۡ کُوۡ بَرۡمَانِیۡ خَوَہٗ دِیۡیۡزِنِ، نَہٗ یَا دِ دِلِیۡ وَاَنۡ دَہٗ یَہٗ. بَیۡیَہٗ: اَکَرۡ خُدِیۡ بَخَاوَزَہٗ زَرَارِکِیۡ بَدَہٗ

وَهٗ، يٰنَ رِى بِخَوَازِهٖ فَيَدَّهِيْكَى بَدَّهٖ وَهٗ، مَا قٰى لِهَمْبَرِىْ خُدِىْ كِى دِكَارَهٗ تَشْتَكِى بَكَهٗ؟
بَلْكِى خُدِىْ بَهْرُ چِه تَشْتَنِى كُو هُون دِكُنْ نَاگَا هَدَارَهٗ.

۱۲. بَلْكِى (بَرَهٗ فَاَرِىيْ فِى) وَهٗ حِرَزْ دِكُرْ كُو يِيْخَمْبَرِىْ وَ مُؤْمِنُ دِى قَتْ فَنَكِرُنْ بِنَالْ مَالْبَاتِيْنِ
خَوَهٗ وَ اَفْ لِدِلِىْ وَهٗ خَوَشْ هَاتِيَهٗ وَ وَهٗ گَمَانَا خَرَابْ كِرَبُو وَ هُون بُونَهٗ جِفَاتَكَهٗ
سَزَاوَارِىْ (مُسْتَحَقِىْ) هَلَاكِىْ.

۱۳. كِى (رِ دِلْ وَ جَانْ) بَاوَرِىْ بَخُدِىْ وَ يِيْخَمْبَرِىْ وِى نِيْنَهٗ، بِيْگَاْنْ مَهٗ رِ بُوْ كَاْفِرَانْ
نَاگِرْكِى دِرْوَازْ نَامَادَهٗ كِرِيَهٗ.

۱۴. خُدَانِىْ وَ حُكْمَرَانِيَا عَرْدُ وَ تَاسِيْمَانَانْ خَاصِىْ بَخُدِىْ فَهٖ يَهٗ. اَوُ كِىْ بَشِىْ دِبْخَشِيْنَهٗ،
كِى رِى يَشِىْ دِدَهٗ عَذَابِىْ. خُدِىْ، هَرُ گَنَهْرِيْبَرَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

۱۵. اَوِيْنْ كُو (رِ حُدِيْبِيْ) لِيْاشْ مَانَهٗ گَاْفَا هُون رِ بُوْ بَدَسْتُخَسْتِنَا غَنِيْمَتِيْ دَرَكْفُنْ دِى
بِيْيَزُنْ: بِيْهِيْلَنْ دَا كُو اَمْ رِى دِگَلْ وَهٗ بِيْنْ. اَوُ دِيْخَوَازِنْ كُو سُوْرَا خُدِىْ بِيْگَهْرِيْنْ. بِيْيَزَهٗ:
هُونِىْ قَتْ بَمَهٗ رَهٗ نِيْنْ. اَفْ هِيْ بَرِىْ نِهَا خُدِىْ رِ وَهٗ رَهٗ گُوْتِيَهٗ. اَوُ دِى رِ وَهٗ رَهٗ بِيْيَزُنْ:
نَهٗ وَسَانَهٗ، بَلْكِى هُون رِ جَافْتَبَارِىْ فِى دِيْيَزُنْ. نَخِيْرْ، نَهٗ وَكِى وَانَهٗ، بَلْكِى اَوُ جِفَاتَكَهٗ
كُو كِيْمْ تِيْدِيْگِهْنْ.

۱۶. رِ بَدَوِيْنْ كُو لِيْاشْ مَانَهٗ رَهٗ بِيْيَزَهٗ: لِهَمْبَرِىْ قَوْمَكِىْ كُو خَوْدَانْ هِيْرَكَهٗ دِرْوَازَهٗ گَارِيَا
شَر دِى لَوَهٗ بِيْ كِرِنْ. هُونِىْ شَرِىْ وَانْ بِيْكُنْ، تَان رِى اَوِىْ (بِيْ شَر) مُسْلِمَانْ بِيْنْ.
فِيْجَهٗ اَكْرُ هُون (چُونَا شَر) قَبُوْلْ بِيْكُنْ، خُدِىْ دِى پَرُوِيْكَهٗ سِيْجِىْ بَدَّهٖ وَهٗ. لِيْ بَلِىْ اَكْرُ
وَكَهٗ جَارَا بِيْشِيْنْ هُون دِيْسَا رِ پَاشْ فَهٗ فَنَكِرُنْ، خُدِىْ دِى بَعْدَابِكِى دِرْوَازْ وَ جَانْسُوْرُ
وَهٗ جَزَا بَكَهٗ.

۱۷. لِسَرْ كُوْرَانْ تُو گَنَهٗ نِيْنَهٗ، لِسَرْ يَكْ لِنْگَاْنْ تُو گَنَهٗ نِيْنَهٗ وَ لِسَرْ نَخَوْشَانْ تُو گَنَهٗ نِيْنَهٗ (كُو)
بَشَدَارِىْ شَر نَبِنْ). كِى بَكُوْتِنَا خُدِىْ وَ يِيْخَمْبَرِىْ وِى بَكَهٗ، خُدِىْ دِى وِى بَخَهٗ

بِهَشِيَّتَيْنِ كُو دِ بَنِي وَانْ رَه چَم دِهَرِكُنْ. كِي پِشْت بَدَه خُدِي دِي بَعْدَا بَكِي دِژَوَار و
غَمَنَّاك وِي جَزَا بَكِه.

۱۸. صُونْد بَه، وِي دَمَا كُو مُومِنَان لِينِي دَارِي پِيْمَان دَانَه تَه خُدِي ژ وَانْ رَاژِي بُوِيَه. فَيَجَه
بِ (رَاسْتِي وَ وَفَادَارِي) يَا كُو دِ دِلِي وَانْ دَه هِيَه خُدِي زَانِيَه، اِنْدِي نَارَامِي وَ تَنَاهِي
بِسَر وَانْ دَه شَانْد وَ بِقَرِنَا رِيكا سِرْكَفَتَنَكَه نِيَزِيك (بِفَتَحَا خِيَرِي) اَوْ خَلَات كِرْن.
۱۹. (خُدِي سُوژَا) گَلَكْ غَنِيْمَتِيْن دِنْ ژِي دَانَه وَانْ كُو اَوِي وَرْگِرْن. خُدِي دِ كَار وَ بَارِي
خَوَه دَه هَر سَرْدَشْتَه، خَوَدِي حَكْمَتَه.

۲۰. خُدِي پِيْمَانَا گَلَكْ غَنِيْمَتَان دَايَه وَه كُو هُون دِي وَانْ وَرْگِرْن. بِلَزْ اَف دَايَه وَه وَ دَسْتِيْن
مِرْوَفَان ژ (زَرَا كُو بَدِن) وَه گِرْتِيَه وَ دَا كُو اَف ژ مُومِنَان رَه بَبَه نِيَشَانَك (كُو خُدِي
سُوژَا خَوَه تِيَنَه جِه) وَ خُدِي دِي لِسَر رِيَا رَاسْت وَ دَرِسْت، وَه رَاسْتَرِي بَكِه.

۲۱. هِنْ غَنِيْمَتِيْن دِنْ ژِي، ژ بُو وَه هَنَه كُو فَيَكَا هِيَزَا وَه ژ وَانْ رَه تَنَه. لِي بَلِي خُدِي ژ
بُو وَه، ژ هَر طَرَفِي فَه دُوْر لَوَانْ گِرْتِيَه. خُدِي لِسَر هَر تَشْتِي قَادَرَه.

۲۲. اَكْر اَوِيْن كُو كَافِر بُونَه شَرِي وَه كِرْبوْنَا، دِي بِشَكْسِنَا وَ دِي بِيَاش فَه رَفِيْبُوْنَا. پِشْتَرَه
اَوْ ژ خَوَه رَه دِي تُو خَوَدِي وَ نَارِيكَار ژِي نَبِيْن.

۲۳. اَف سُنْتَا (عَادَتِي) خُدِي يَه كُو ژ بَرِي فَه وَهَا دَرَبَاس بُوِيَه (كُو خُدِي نَارِيكَارِيَا
پِيَحْمَبَرِي خَوَه دِكِه) وَ تُو يِي قَت گَهَارْتَنِيَكِي دِ عَادَتِيْن خُدِي دَه نَبِيْنِي.

۲۴. اَوَه يِي كُو پِشْتِي هُون لِهْمَبَرِي وَانْ بَسَر خُسْتِن، لِيْوَالَا مَكِي دَسْتِيْن وَانْ ژ سَر وَه
دَا پَاش وَ دَسْتِيْن وَه ژِي ژ سَر وَانْ دَا پَاش. خُدِي بِيَرِي بَكَار وَ كِرْيَارِيْن وَه يَه .

۲۵. اَوِيْن (كُو بَحْسَا وَانْ بَهْوَري)؛ يِيْن كُو كَافِر بُونَه وَ بَرِي وَه ژ زِيَارَتَا مَسْجِدُ الْحَرَامِي
دَاگَرَانْدَه وَ نَهَشْتِنَه اَوْ قُرْبَانِيْن كُو هَاتَنَه بَرَهْفَكِرْن بَكِهِيْرْن جِهِي خَوَه (كُو بِيْنَه
قُرْبَانِكِرْن). اَكْر نَه ژ بَر هِنْ مِيْر وَ ژِيْن بَاوَرْمَنْد بُوْنَا كُو (دِ نَافْ مُشْرِكَاْن دَه نَه)

هُوْٓنْ وَّ اَنْ نَّاسِنَاكُنْ، فَيَجْهَ بِسَدَمَا (كُشْتِنَا) وَاَنْ يَنْزَانِي هُوْنِي تَيَكْتِنَا بَنْ وَبَالِكِي كِرَانْ
دَه (مَه يِي هُوْنْ مُسْلَطِي سَر وَاَنْ يَكِرَا). (اَفْ تَفْ) دَا كُو خُدِي يِي اَوْ بِيْ وَي تَيَخَه
بَر رَحْمَا خَوَه. اَكْر اَوْ (مُؤْمِنْ و كَافِر) ژ هَفْ جَدَا بُونَا، تَقَرُّژ وَاِنِيْنْ كُو اِيْمَانْ نَتَانِيَه
مَه يِي عَذَابِكِي جَانْسُوْرُژ بَدَايَا وَاَنْ.

۲۶. وَي دَمَا كُو وَاِنِيْنْ اِيْمَانْ نَتَانِيَه رِكَآ جَاهِلِيْتِي خِسْتِنِ دِلِيْنْ خَوَه، فَيَجْهَ خُدِي
ژِي تَنَاهِي وَاَرَامِيَا خَوَه بَسَرِ پِيْخَمْبَرِي خَوَه و مُؤْمِنَانْ دَه شَانْدْ و كَلِيْمِيَا تَقْوَايِي
لِسَر وَاَنْ لَا زِمْ كَرِ. اَوْ بَخَوَه ژِي بِيْتَرِ بَابَتْ و لَا يَقْتَرِي وَي بُونْ. خُدِي، تَقَرُّ بَهَرِ
تَشْتِي زَانَا يَه.

۲۷. صُوْنْد بَه، خُدِي خَوْنَا پِيْخَمْبَرِي خَوَه بِحَقِي دَرَانِيَه رَاسْتِي. هُوْنِي بَدَسْتُوْرَا خُدِي،
بَاوْلَهِي و بِيْتَرِسْ تِيَكْتِنْ مَسْجِدُ الْحَرَامِي. هِنْ ژ وَه پُوْرِي خَوَه تَقِي بِقَسِيْنِ و هِنْ
ژ وَه ژِي كُرْتْ بَكْنْ. خُدِي يَا كُو هُوْنْ نِزَانِ، دَرَانَه، فَيَجْهَ ژ بِلِي فَيِ ژِي خُدِي
فُتْحَكَه نِيْزِيكْ دَايَه وَه.

۲۸. اَوَه، يِي كُو پِيْخَمْبَرِي خَوَه بِيْهِيْدَايْتْ و دِيْنِي حَقْ شَانْدِيَه، دَا كُو دِيْنِي اَوْ پِيْ هَاتِيَه
بَسَرِ هَمُو دِيْنَانْ بَخَه. لِسَر فَيِ يَكِي خُدِي بِشَاهِدِي بَسَه.

۲۹. مُحَمَّد قَاصِدِي خُدِي يَه. اَوِيْنْ كُو دِگَلْ وَي نَه لِهَمْبَرِ كَافِرَانْ دِرْوَارِنْ و دِ نَافِرَا
خَوَه دَه بِمَرَحْمَتِنْ. تُو وَاَنْ دِ رُكُوْعْ و سِجُوْدِي دَه دِيْنِي. اَوْ ژ خُدِي كَرْمْ و رَازِيْبُوْنِي
دِيْخَوَازِنْ. نِيْشَانَا سَجْدِيْرِي دِ رُوِيْنْ وَاَنْ دَه حِيَا دِكَه. اَفْ وَصْفِيْنْ وَاَنْ اِيْنْ دِ تَوْرَاتِي
دَه نَه، هَرَجِي وَصْفِيْنْ وَاَنْ اِيْنْ دِ اِنْجِيلِي دَه ژِي وَهَا نَه. اَوْ وَكَه چَانْدِنِيَكِي نَه كُو
زِيْخَا خَوَه دَرْخِسْتِيَه، خُرْتْ بُوِيَه، سْتُوْر بُوِيَه و خَوَه لِسَر كُوْكََا خَوَه گَرِيْتِيَه كُو اَفْ
لِيْخَوَه شَا جُوْتَكَاْرَانْ ژِي دِيْجَه. خُدِي بِيْ تَاوَايِي وَاَنْ خُرْتْ و بِلَافْ دِكَه دَا كُو كَافِرَانْ
هِيْرِسْ بَكَه. خُدِي ژ بُوْ وَاِنِيْنْ بَاوْرِي تَانِيْنْ و كَارِيْنْ قَنْجْ كَرِنَه، پِيْمَانَا لِيْبُوْرِيْنْ و
پَادَاشَكَه مَزِنْ دَايَه.

۴۹. سُورَهٗ يٰٓيٰ حُجْرَاتُ

سُورَهٗ يٰٓيٰ (حُجْرَاتُ)، ۱۸ (هَزَدَهٗ) تَايْتَهٗ. لِمَدِينِیْ ذَاكْتِيَهٗ. سُورَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ زِ تَايْتَا ۴۸مُ گُرْتِيَهٗ كُو تِيَدَهٗ بِيَزَا الْحُجْرَاتُ دَرْبَاسُ بُوَيَهٗ وَ بِمَعْنِيَا «كَلْكُ اَوْدَهٗ» يَهٗ.

بِنَافِیْ خُدَايِیْ كُو رَحْمَنِ رَحِيْمِ

۱. گِلِي يِيْنِ كُو بَاوَرِي تَايِنَهٗ! نَكْفُنْ پِيَشِيَا خُدِيْ وَ قَاَصِدِيْ وِي (بِيْنِ پِيَرَوِي پِيَخْمَبَرِيْ وِي). زِ پِيَكْنَتَايِنَا حُكْمِيْ خُدِيْ خَوَهٗ بِيَارِيَزَنْ. يِيْگَاْنِ خُدِيْ بِيَهِيَزَرَهٗ، زَا نَا يَهٗ.

۲. گِلِي يِيْنِ كُو بَاوَرِي تَايِنَهٗ! دَنْگِيْ خَوَهٗ بَسَرِ دَنْگِيْ پِيَخْمَبَرِ نَخْنُ، چَاوَا كُو هُونُ بَدَنْگِيْ بِلَنْدِ گَاَزِيْ هَفْ دِكْنِ وِسَا گَاَزِيْ پِيَخْمَبَرِ مَكْنِ وَ بِيِيْ كُو هَايَا وَهٖ زِي چِيِيَهٗ عَمَلِيْنِ وَهٖ دِيْ پُوْجِ بِيَهٗ.

۳. يِيْگَاْنِ اَوِيْنِ لِيْمِ رَسُوْلِيْ خُدِيْ دَنْگِيْ خَوَهٗ نَزْمِ دِكْنِ، هَا اَو، يِيْنِ كُو خُدِيْ دِلِيْ وَانْ زِ بُو تَقْوَاَدَارِيِيْ جَرَبَانْدِيَهٗ. زِ وَانْ رَهٗ لِيْبُوْرِيْنِ وَ پَاَدَاشَكَهٗ مَزَنْ هِيَهٗ.

۴. (يَا مُحَمَّدُ)! بَرَاَسْتِيْ اَوِيْنِ كُو زِ دَرَقَايِ اَوْدَانْ بَدَنْگِيْ بِلَنْدِ گَاَزِيْ تَهٗ دِكْنِ پِرِيْ وَانْ فِيْمِ نَاكْنِ.

۵. اَكْرَ وَانْ صَبَرِ بَكْرَا حَتَا كُو تُو دُرَكْتَايِيْ جَمِ وَانْ، تَقَرُ زِ وَانْ رَهٗ چِيْتِرِ دِبُو. خُدِيْ كُنْهَرِيْزِرِ وَ دِلُوْفَاَنَهٗ.

۶. گِلِي بَاوَرْمَنْدَانْ! اَكْرَ يَكِيْ فَاَسِقُ (دَرَوَكْرُ) زِ وَرَهٗ خَبَرِكِيْ بِيْنَهٗ، فَيِيْجَهٗ رَاَسْتِيَا وِي بَكُوْلَنْ (كَارَاَسْتَهٗ يَانْ نَا)، كُو هُونُ رَاَسْتِيَا وِي نَكُوْلَنْ، بِيِيْ زَانِيْنِ هُونُ دِيْ دَسْتَدِرِيْزِيْ جِشَاتَكِيْ بَكْنِ وَ پِيَشْتَرَهٗ هُونِيْ لِكِرِنَا خَوَهٗ پُوْشَاْنِ بِيْنِ.

۷. هُونُ بَرَاْنِيْنِ كُو رَسُوْلُ اللّٰهِ دِ نَافْ وَهٖ دَهٗ يَهٗ. اَكْرَ وِي دِ پُرْ كَارْ وَ بَارَاْنِ دَهٗ بَكُوْتِنَا وَهٖ بَكْرَا، هُونِيْ بَكْتِنَا تَنگَاَسِيِيْ. لِيْ بِلِيْ خُدِيْ اِيْمَانِ بُوَهٗ دَايَهٗ حَزْكِرَنْ وَ اَوْدِ دِلِيْ وَهٖ دَهٗ

خَوَهَشْكَ كِرِيَه. كُفْرُ وَ فِسْقُ وَ عِصْيَانُ رِي ژ بُو وَه كِرِيَت نِيشَان دَانَه. هَا أَفْن، يِيَن
كُو د رِيَا رَاسْت دَه نَه.

٨. أَف (ژ بُو وَه) ژ خُدِي لُطِف وَ نِعْمَتَكَه. خُدِي عَلِيْمَه، حَكِيْمَه.

٩. أَكْر ژ مُؤْمِنَان دُو كُوم شَرِي هَف بِيَكُن، وَان لِهَف يِيَن. أَكْر يَك ژ وَان اِيْرِيشِي سَر
نَا دِن بَكَه، حَتَا كُو لِحْكَمِي خُدِي فَنَكْرَه هُون شَرِي كُومَا كُو اِيْرِيش كِرِيَه بِيَكُن. أَكْر
(ژ اِيْرِيشْكَارِيَا خَوَه) فَنَكْرَه، اِيْدِي بَعْدَالْتِي نَافَا وَان چِيَكُن وَ (دِهَر كَار وَ بَارِي دَه)
بِدَادِي حِكْم بِيَكُن. يِيَكْمَان خُدِي ژ دَادِرُورَان حَز دَكَه.

١٠. بَرَاَسْتِي مُؤْمِن ژ هَف رَه بَس بَرَا نَه. نَاخَوَه نَافِرَا بَرَايِيَن خَوَه چِيَكُن وَ خَوَه ژ
پِيَكْنَتَانِيَا حِكْمِي خُدِي بِيَارِيَزَن دَا كُو رَحْمَت لَوَه يِي كِرَن.

١١. گَلِي يِيَن كُو باوَرِي تَانِيَه! بِلَا قَوْمَك (ژ وَه) حَنَكِي خَوَه لَقَوْمَكِي دِن نَكَه، دِبَه
كُو اَوِيَن حَنَك لِبُونَه ژ يِيَن دِن چِيَتِر بَه. بِلَا (ژ وَه) ژِن رِي، حَنَكِي خَوَه بَرِيَتِيَن
دِن نَكَن، دِبَه كُو اَوِيَن وَان چِيَتِر بَن. هُون هَف لَكَدَار مَكِن وَ بَلَقَبِيَن پِيَس گَارِي
هَف نَكَن. بَشْتِي اِيْمَانِي فَاسَقِي جِقَاس نَافَكِي پِيَسَه! كِي كُو تُوْبَه نَكَه، فَيَجَه هَا
اَوِ ظَالِم بَخَوَه نَه.

١٢. گَلِي يِيَن باوَرِي تَانِيَه! خَوَه ژ گَلَكِي گُمَانِي بِيَارِيَزَن. بَرَاَسْتِي قِسْمَك ژ گُمَانِي (هِيَه
كُو) گَنَهه. لَعِيْبِيَن هَف نَكْرَن، سَبَا هَف مَكِن (هِن ژ وَه لِبِشْت هِنَان نَتَاخِفَن). اَرِي
مَا بِيَكِي ژ وَه خَوَه ش تِي كُو يَك گُوشْتِي بَرَايِي خَوَه يِي مَرِي بَخَوَه؟ فَيَجَه أَف لَخُوشَا
وَه نَاجَه. خَوَه ژ (حَرَامِيَن) خُدِي بِيَارِيَزَن. يِيَكْمَان خُدِي تُوْبَه وَرَكْرَه، دِلُؤْفَانَه.

١٣. گَلِي مَرُوفَان! يِيَكْمَان مَه هُون ژ مِيرَكِي وَ ژِنَكِي نَافَرَانْدِيَه وَ مَه هُون كِرِيَه قَوْم وَ قَبِيلَه
دَا كُو هُون (مَاف وَ حَقُوقِيَن) هَف نَاس بِيَكُن. يِيَكْمَان لَجَم خُدِي يِي هَرِي بَرُومَت
اَوِي كُو بِيَكْنَتَانِيَا حَق وَ مَافَان خَوَه بِيَهْتَر دِيَارِيَزَه.

۱۴. بَدَوِیَانْ گُوت: مَه بَاوَرِی تَانِی. بَیْیَرَه: وَه (هَی ژِی) بَاوَرِی نَنَایَه، لِی بَلِی بَیْیَرِن؛ «أَمْ تَسْلِمُ بُونَه.» هَی ژِی اِیْبَانْ نَکَتِیَه دِلِی وَه. هَکَه هُونْ بَگُوتِنَا خُدِی وَ قَاصِدِی وَی بَکِن، خُدِی دِی ژِ کَارِیْن وَه تَشْتِکِی کِیْم نَکَه. بَرَاَسْتِی خُدِی گُنَهْرِیْبَرَه، دِلُوفَانَه.

۱۵. بَرَاَسْتِی بَاوَرَمَنْد، اَوِیْنْ کُو وَانْ بَخُدِی وَ رَسُولِی وَی اِیْبَانْ تَانِیَه، پَشْتَرَه ژِی (دِ اِیْبَانَا خَوَه دَه) قَت نَکَتِیَه گُبانِی وَ دِرِیَا خُدِی دَه بِمَالْ وَ جَانِیْنْ خَوَه جَهَادْ کِرَنه. هَا اَوِنْ یِیْنْ رَاسْتْ وَ دُرِستْ.

۱۶. بَیْیَرَه: مَا هُونْ دِیْنِی خَوَه بَخُدِی دِدَنَه فِیْرِکِرِن؟ رُوشْ آفَه کُو خُدِی بَشْتِی لِعَرْدْ وَ تَاسِیْمَانان، دِرَانه. خُدِی بَهْرْ تَشْتِی زَانَا یَه.

۱۷. اَو ژِ بَرْ کُو مُسْلِمَانْ بُونَه مَنَّتِی لَتَه دِکِن، بَیْیَرَه: مَنَّتَا مُسْلِمَانُونا خَوَه لِمِنْ مَکِن. اَکَرْ هُونْ دِ اِیْبَانَا خَوَه دَه رَاسْتِگُو بِن، بَلِکِی خُدِی بَسَدَمَا هُونْ هِیْدَا یِی بَالْ اِیْبَانِی کِرِیَه مَنَّتِی لَوَه دِکَه.

۱۸. بَیْگُبانْ خُدِی بَتَبِیَا تَشْتِی عَرْدْ وَ تَاسِیْمَانان دِرَانه. خُدِی بَیَا کُو هُونْ دِکِن بَیْرَه.

۵۰. سُورَه یِی قَاف

سُورَه یِی قَاف، ۴۵ (چَلْ وَ پِیْنِج) نَایَه، لِمَکِی دَاکَتِیَه. نَافِی سُوْرَه ژِ حَرَفَا قَافِی تِی کُو یِوِی دَسْت یِی دِکَه.

بَنَافِی خُدَایِ کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. قَاف، صُوندْ بَه بَقْرُتَانَا مَجِیدْ.

۲. بَرَاَسْتِی (خَلِکِی مَکِی) شَاشْ مَانَه کُو ژِ نَافْ وَانْ بَخَوَه، ژِ بُو وَانْ یِیْخَمَبَرِکِی هِشِیَارْکَرْ وَرَه، فِیْجَه کَافِرَانْ گُوت: آف، تَشْتِکِی عَجِیْبْ وَ سُوْسَرَتَه...

۳. اَرِیْ مَا کُوْا اَمْ بِمِرْنٍ وَ بِنِیْنٍ نَّاحُ قَیْ دِیْسَا (اَمِیْ فִکَرْنِ وَ سَاغِ بِنِ)؟ اَفْ فִکَرْکَ دُورَه (و هِیْچَ نَه پِنَکَانَه کُو بَقُومَه).

۴. بِيْگَمَانْ اَمْ دِرَانِیْنِ کَا عَرْدِیْ چِه ژِ بَدَنَا وَ اَنْ کِیْمَ کِرِیَه وَ لِجَمَ مَه کِسْبَکَه پَارِیْزَکَرِ هَبَه.

۵. بَلْکِی چِه گَا کُو قُرْآنَ ژِ وَ اَنْ رَه هَات، وَ اَنْ بَاوَرِی پِی نَنَانِی. ایدی اَو دِ کَار وَ رُوشْکَه تَقْلِیْهَفْ دَه نَه.

۶. مَا اَو لِنَاسِیَانِیْنِ دِ سَرِ خَوَه رَه نَانِیْرُنْ کُو مَه چَاوَا اَو (بِی سِتُونْ) نَافَاکِرَنَه وَ مَه اَو (بِسِتِیْرَانْ) حَمِلَانْدَنَه وَ ژِی رَه تُو قُلْشُ وَ کِیَاسِی تِنِ.

۷. مَه عَرْدِ ژِی رَاخِسْتِیَه وَ تِی دَه چِیَايِنِ مِکُومْ وَ نَاصِیْ دُرُسْت کِرَنَه. مَه تِی دَه ژِ هَر جَرَه (گِیَايِنِ) خُوشْک کُو بِيْهَنَا (مِرُوفْ) فِرَه بَکَنِ هِیْشِیْن کِرَنَه.

۸. (مَه اَفْ تَفْ کِرَن)، دَا ژِ بُو هَر بَنْدِیْ کُو لُخْدِیْ فִکَرَه، بِنِی عِبْرَتْ وَ بِیْرَنَانِیْنِ.

۹. مَه ژِ عَوْرَانْ نَافَکَه بَبَرْکَتْ دَاخِسْتِیَه وَ مَه پِی بَاخْچَه وَ تَنِیْ کُو تِی چِیْنِیْنِ هِیْشِیْن کِرَنَه.

۱۰. مَه دَارْخُرْمِیْنِ دِرِیْژْ کُو وَرْشِیْنِ (گُوسِیْنِ) وَ اَنْ یَکْ دِ سَرِ یَکِی رَه یَه، پِی دَرَنَانِیْنَه.

۱۱. دَا کُو ژِ مِرُوفَانْ رَه بِنِی رِزْقْ وَ قُوتْ. مَه بُویْ نَافِیْ وَ لَا تَکِی هَشْکَمِرِی سَاغ (هِیْشِیْن) کِرِیَه. سَاغِکِرِنَا مِرِیَانْ (زَابُونَا وَ اَنْ ژِ گُورَانْ ژِی) هَر وَ سَا یَه.

۱۲. بَرِیَا وَ اَنْ گِلِیْ نُوحْ، گِلِیْ رَسِیْ (بِیْرِیْ) وَ گِلِیْ ثَمُودْ ژِی بَاوَرِی نَنَانِیْنَه.

۱۳. عَادْ، فِرْعَوْنْ وَ خَلْکِیْ لُوطْ ژِی (بِیْخَمْبَرِیْنِ خَوَه بَاوَرِی نَنَانِیْنِ).

۱۴. گِلِیْ اَیْکِیْ وَ قُومِیْ تَبِیْیْ ژِی، فَانْ تَقَانْ بِیْخَمْبَرِیْنِ خَوَه بَاوَرِی نَنَانِیْنِ وَ عَذَابِیْ مِنْ ژِ بُو وَ اَنْ حَقْ وَ یِیْدِیْ بُو.

۱۵. اَرِیْ مَا قَیْ رِ ثَافِرَانِدِنَا جَارَا پَنِشِیْنِ اَمْ وَسْتِیَانَه (حَتَا کُو اَمْ نِکَارِبِنْ دِیْسَا وَاَنْ سَاغْ بِکِنْ)؟ نَخِیْر، اَوْ رِ ثَافِرَانِدِنَکَه تُو بِي بَاوَر و گماندارِنْ.

۱۶. صُونْد بَه، بِرَاسْتِی مَه اِنْسَانْ ثَافِرَانِدِیَه و یَا کُو نَفْسَا وِی ژِی رَه دِیْبِزَه اَمْ دِرَازِنْ و اَمْ رِ رَاهِزِیَانَا (شَاهِدَامَارَا) وِی ژِی بِنَهْتِرْ نِیْزِیْکِی وِی نَه.

۱۷. وِی دَمَا کُو لِرَاسْتِی اِنْسِیْنِ و لِجِیْی اِنْسِیْنِ دُو مَلَاثِیْکِیْی رُونِشْتِی کُو هَرْ حَالْ و حَرَكَتِیْنِ وِی دِنْفِیْسِیْنِ (اَمْ رِ وَاَنْ ژِی نِیْزِیْکِیْی وِی نَه).

۱۸. اِنْسَانْ چِه بِيْزَه، هَر لِبَالِی (دُو مَلَاثِیْکِیْنِ) چَافْدِیْزْ و اَمَادَه کَارْ هَنَه (کُو خِیْرْ و شَرِیْنِ وِی قِیْدْ و تُوْمَارْ دِکِنْ).

۱۹. سَرَخُوشِیَا مَرِنِیْ بِفَرْمَا نَا حَقْ هَاتْ. هِی اِنْسَانْ هَا آفَه یَا کُو تُو ژِی دِرَقِیَایِ!

۲۰. دِ صُورِیْ دَه هَاتَه پِفِکِرِنْ، هَا آفَه رُوژَا کُو سُوژَا وِی هَاتِیَه دَايِنْ.

۲۱. هَر کَسْ (چِه بَاشْ چِه خَرَابْ)، دِگَلْ نَازُوْیْکِیْ و شَاهِدِکِیْ تِی (حَسْرِیْ).

۲۲. (ژِی رَه دِیْ وِهَا بِي گُوْتِنْ: هِی مِرُوفْ)! صُونْد بَه، هَايَا تَه رِ فِی تَنَه بُو، فِیْجَه مَه پَرْدَه رِ سَر چَافِیْ تَه هِلَانِی، اِیْدِی دِیْتِنَا تَه اِیْرُو پَر تُوژَه (یَا تَه پِی نَدِیْدِیْتْ اِیْرُو تُو دِی بِنِیْی).

۲۳. هَفَالِیْ وِی دِیْ بِيْزَه: هَا آفْ (کِیْتِیَا کَارْ و کِرِیَارِیْ وِی یَه) لِجَمْ مِیْنِ حَاژَرَه.

۲۴. (خُدِیْ دِیْ بِيْزَه) هَايْدِیْ هَر کَافِرِیْ رِکْدَارْ بَاقِیْرِنْ دُوْرَهیْ...

۲۵. اَوِیْنِ کُو لَبَرْ قَنَجِیْی دِیْبُونْ نَاسْتَنَگْ، یِیْنِ زُوْرْدَارْ و شُبَهه کَارْ...

۲۶. اَوِیْ کُو دِگَلْ خُدِیْ (رِ خَوَه رَه) اِلَهْکِیْ دِنْ گَرِیْتِیَه، وِی بَاقِیْرِنْ عَدَايِیْ دِرُوَارْ (و دِ جَهَنَمِیْ وَرِکِنْ).

۲۷. هَفَالِي وَي (اي کُو اُو ژ ري بريَه) دِي بِيَرَه: خُدَايِي مَه! مَن اُو ژ ري دَرَنخِسْتِيَه.
لِي بَلِي اُو بَخَوَه دِ نَافَا ژِيْدَرَكْنَتَكَه دُوري حَق دَه بُو.

۲۸. دِ وي نَافِي دَه (خُدِي دِي) بِيَرَه: لِبَال مَن نِيقَاشِي مَكَن! مَن هِي بَرِي (لِسَر زِمَانِي
يِيخَمَبَرِي خَوَه) ژ وَه رَه هِشِيَارِي شَانْدِيو.

۲۹. لِبَال مَن حُكَم نَايِي گَهْرَانْدَن وَاژ نَه اَوَم کُو ظَلَمِي لَبْنَدِيَن (خَوَه) بِيَكَم.

۳۰. وي رُوژِي، اَمِي ژ جَهَنَمِي رَه بِيِيژَن: اَرِي مَا تُو تَوَه نَبُويي؟ اُو ژِي دِي بِيَرَه: مَا
هِنَكِي دِي ژِي تَنَه؟

۳۱. جَنَت ژِي ژِ مَتَفِيَان رَه تِي نِيژِيَرَن وَاژ نَه دُورَه.

۳۲. آفَه، يَا کُو پِيَمَان پِي هَاتِيَه دَايَن ژِ بُو هَر بَنْدِي تُوْبَه دَارِي پَارِيژَاژ.

۳۳. اَوِي کُو دِ نَبِي دَه ژِ خُدَايِي بَخْشَنْدَه بِيَرَسَه وِ بَدَلِكِي تُوْبَه کَر وَرَه جَم خُدِي!

۳۴. (ژِ بَهْشْتِيَان رَه دِي وَهَا پِي گُوْتِن): بِيَسَلَامَتِي هَرَن بَهْشْتِي. هَا آف، اُو رُوژَا
هَر وَهَرِي يَه!

۳۵. ژِ بُو جَنْتِيَان تِي دَه تَشْتِي اُو بَخَوَاژَن ژِ وَاژ رَه هِيَه وِ لِيَجَم مَه هِي ژِ وي زِيْدَه تَر
ژِي هِيَه.

۳۶. مَه بَرِيَا وَاژ مُشْرِكَان چَقَاس مِلَت بَرَنَه هَلَاكِي کُو اُو ژِ فَاژ حُرْتَر بُون ژِي، فَيَجَه اُو
لَوَلَاتَان دِگَرِيَان، اَرِي مَا خَلَاسِي هِيَه؟

۳۷. بِيگَمَان دِ فَي دَه، ژِ بُو هَر كَسِي کُو ژِي رَه دَلِكِي بِيَرَه هَبَه يَان ژِي گَهْفَچِيَن بَه شِيَرَت
وِ بِيَرَنَانِيَه.

۳۸. صُونْد بَه، مَه عَرْد وِ نَاسِيَان وِ يِيَن کُو دِ نَافِرَا وَاژ دَه هَنَه دِ شَش رُوژَان دَه
نَافِرَا نَدَه وِ تُو وَسْتَانْدَن ژِي نِگَهِيَشْتَه مَه.

۳۹. فِیْجِهٖ (هٰی مُحَمَّدٌ) لِهَمْبَرِی گوتِیْنِیْنِ وَاَنْ خَوَهٗ رَاگِرَهٗ. بَرِی رُوژُ هِلِبِی وِ هَرَهٗ نَافَا
حَمْدِیْ خُدَایِی خَوَهٗ بَکَهٗ وِ ژِ هَر کِبَاسِیَاَنْ وِی پَاکْ بَدِیْرَهٗ.

۴۰. دِهْنِکِی ژِ شَفِی دَهٗ وِ پِشْتِی نِمِیْژَاَنْ ژِی وِی پَاکْ بَدِیْرَهٗ.

۴۱. گُهٗ دَاژ بَهٗ، لَوِی رُوژَا کُو دَلِیْلِی ژِ جِهْکِی نِیْزِیْکْ فَهٗ گَاژِی بَکَهٗ.

۴۲. آو رُوژُ، مِرُوْف دِی فِی دَنْگِی حَقِیْبِی بَیْهَیْزِیْن. هَا آفَهٗ، آو رُوژَا دَرکِنِیَا ژِ گُورَاَنْ.

۴۳. بَیْگَمَآَنْ یِی سَاغْ دِکَهٗ یِی دِمَرِیْبَهٗ اَمِنْ وِ لَیْفَحَوِیْنِ ژِی هَر بَیَال مَهٗ فَهٗ یَهٗ.

۴۴. وِی رُوژِی، عَرْد دِی لَوَاَنْ شَقِی بَیْهٗ، آو بَلَز دِی ژِ گُورَاَنْ دَرکِنِیْن. هَا آف جَفَاَنْدِنَکَهٗ
کُو لَبَر مَهٗ هِیْسَاْنَهٗ.

۴۵. اَم بَیَا کُو آو دِیْبَیْژِنْ بَاشْ دِزَايِنْ. تُو لِسَر وَاَنْ نَهٗ زُوْرْدَسْتِی (کُو بَزُوْرِی وَاَنْ مُسْلِمَآَنْ
بِکِی)، تُو تَیْی یَقِی قُرْآَنِی آو کَسِی کُو ژِ عَدَايِی مِیْن بَیْرَسَهٗ شِیْرَتْ بَکَهٗ.

۵۱. سُوْرَهٗ يٰۤاٰرِیَّآتْ

سُوْرَهٗ يٰۤاٰرِیَّآتْ، ۶۰ (شِیْبَسْت) نَایْتَهٗ. لِمَکَّنِ دَاکْتَبَهٗ وِ نَافِی سُوْرَهٗ ژِ نَایْتَا پِیْشِیْنِ تِی کُو تِی
دَهٗ بَیْزِیَا زَارِیَّآتْ دَرَبَاسْ بُوْیَهٗ وِ یَمَعْنَا «بَایِی تُوژَبَلاَف» هٗ.

بِنَافِیْ خُدَایِی کُو رَحْمَنْ رَحِیْمِ

۱. صُوْنْد بَهٗ، بَیْآیِیْن بَلَاْفَکَرُ..

۲. ب (عَوْرِیْن بَارَاْ) هِلْگِرِی بَاژِگِرَاْ..

۳. ب (کَشْتِی) یِیْن کُو بَیْهَیْسَاْنِی دِهَرِکِنْ..

۴. بَمَلَايِکَیْن کُو کَاژ وِ بَار پَار فَدِکِنْ..

۵. بَرَاْسْتِی یَا کُو هُوْی پِی هَاتِنَهٗ سُوْرَدَايِنْ حَق وِ رَاسْتَهٗ.

۶. بَرَأْسَتِي دِيْنِ (رُوْژَا خَلَات و جَلَاتِي) تَقَز دِي يِي.
۷. صُوْنْد بَنَاسِيَانِي خَوْدَان رِيك...
۸. بَرَأْسَتِي زِي هُون (دَر بَارِي پِيْخَمْبَر و قُرْآنِي دَه) دِ نَافِ گُوْتَنَكِه بِيَسَر و بَر دَه نَه.
۹. اِيْ كُو بَرِي وَي ژ اِيْمَانِي هَاتِبَه زِيْفِرَانْدِن، دِي لَوَه زِي يِي زِيْفِرَانْدِن.
۱۰. لَعْنَت لَوَان دَرُوْكَرَان بَه.
۱۱. اَوِيْن كُو دِ نَافِ طَارِيْتِيَا نَزَانِيْنِي دَه بِيَهَاي مَانَه.
۱۲. اَو دِيْرَسِن كَا رُوْژَا جَزَادَانِي كَنَكِي بَه؟
۱۳. رُوْژَا (جَزَادَانِي) اَو رُوْژَه كُو اَو دِ اِيْگَر دَه تِيْنَه شَوْتَانْدِن.
۱۴. (دِ دَمَا اِيْشَكَنَجِي دَه ژِ وَاْن رَه تِي گُوْتِن): عَذَابِي خَوَه تَعَم بَكْن! هَا آفَه، اَو عَذَابِي كُو وَه بِلَز دِخَوَهْسْت وَرَه!
۱۵. بِيْگَمَان يِيْنِ مُنْتِي دِ نَافَا بَحْجَه و كَانِيَان دَه نَه.
۱۶. يَا كُو خُدَايِيْنِ وَاْن دَايَه وَاْن، وَرْدِگِرِن. بَرَأْسَتِي اَو بَرِيَا فِينْگَا مَرُوْفِيْن قَنْجِيكَار بُون.
۱۷. اَو بَشَف پَر هِنْدِكِي رَادِرَان.
۱۸. دِ چَاخِي سِيْپِيْدِي دَه زِي اِسْتِغْفَار دِكِرِن.
۱۹. دِ مَالِيْنِ وَاْن دَه ژِ پَارَسَك و بِيْپَارَان رَه حَقَكِي (كِفْسِكِرِي) هَبُو كُو دِدَان.
۲۰. لِسَر عَرْدِي ژِ بُو مُؤْمَنَان نِيْشَان (اِيْن كُو يَكِيْتِي و قُدْرَتَا خُدِي نِيْشَان دِدِن) هَنَه.
۲۱. دِ نَفْسَا وَه بَخَوَه دَه زِي (نِيْشَان و عِبْرَت هَنَه) مَا هُون نَايِيْنِن؟
۲۲. رِرُقِي وَه و تِسْتِيْن كُو پِيْمَانَا وَاْن ژِ وَه رَه تِي دَايِن زِي، لِيْئَا سِيْمَانِن.
۲۳. بَحْدَايِيْنِ نَاسِيَان و عَرْدِي صُوْنْد بَه، آف پِيْمَانَا (كُو ژِ وَه رَه تِي دَايِن) وَكِي تَاخَفْتِنَا وَه، رَاسْت و حَقَه.

۲۴. اَرِیْ مَا بَحْسَا مِیْقَانِیْنِ اِبْرَاهِیْمَ یٰیْنِ بُرُوْمَتِ نَکْهَیْشِیْتِه تَه؟
۲۵. دَمَا چُونُ جَمِ اِبْرَاهِیْمَ، سِلَافِ لَیْ کِرَن. اِبْرَاهِیْمَ زِی سِلَافَا وَانْ فَکِرْتُ وَ گُوتُ: هُونُ بِيَانِی نَه (اَمْ هَفْ نَاسُ یِکِن).
۲۶. فِیْجَه اِبْرَاهِیْمَ بِلَزْ چُو رَخِیْ مَالِیْ وَ گوشتِیْ گُولِکِکِی قَلَو (و بَرِاشِیْ) نَانِی.
۲۷. فِیْجَه اِبْرَاهِیْمَ اَوْ (گوشتِ) لَبَرِ وَانْ دَانِی وَ ژِ وَانْ رَه گُوتُ: دَه کَرَمُ بَکِنُ بَخُونُ.
۲۸. (دَمَا اِبْرَاهِیْمَ دِیْتُ کُو اَوْ نَاخُونُ) دِ دِلِیْ خَوَه دَه ژِ وَانْ تَرِسیَا. زِی رَه گُوتِن: مَتَرِسه؛ وَانْ مَرِگَبِنَا کَرِکِی زَانَا دایِن.
۲۹. هَفَرِیْنَا اِبْرَاهِیْمَ بَرِیْ خَوَه دَا وَانْ، فِیْجَه بَقِیْرِیْنِ لِرُو یِیْ خَوَه دَا وَ یَحِیْرَتُ گُوتُ: (اَزْ) پِیْرَزَنَکُم کُو زَارُوکُ ژِ مِیْن رَه چِیْنَابِن!
۳۰. مَلَايِکَتَاَن گُوتُ: خُدا یِیْ تَه وِسا گُوتِیَه. یِیْگَاَن خُدی، هَر اَوَه یِیْ خَوِیْحِیْکَمَت، یِیْ زَانَا.
۳۱. اِبْرَاهِیْمَ (پِشْتِی زَانِی کُو اَوْ مَلَايِکَتِن) گُوتُ: گِلِی قَاَصِدَاَن! نَاخَوَه هُونُ ژِ بُو چِه هَاتِنَه؟
۳۲. گُوتِن: اَمْ ژِ بُو (جَزَادَاَنَا) قَوْمِکِی گُنْهَکَارُ هَاتِنَه.
۳۳. اَمْ هَاتِنَه دَا کُو بَسَرُ وَانْ دَه کَفَرِیْنِ ژِ حَرِیْیِ بَبَارِیْنِ.
۳۴. اَوْ (کَفِرُ) لَجَمُ خُدا یِیْ تَه ژِ بُو مُسْرِفَاَن هَاتِنَه نِیْشَانِکِرَن.
۳۵. فِیْجَه مَه هَمُو مُومِنِیْنِ کُو لِنَافُ وَانْ بُونُ دَرَانِیْنِ.
۳۶. رِخَوَه ژِ مَالِکَه مُسْلِمَاَن پِیْ فَه لَوْرُ بَو.
۳۷. ژِ بُو یِیْنِ کُو ژِ عَذَابِیْ دِرْوَارِ دِترِیْن، مَه لَوْرُ نِیْشَانَاکُ (لِیْسَرُ هَلَاکَا کَا فِرَاَن) هِشْتُ.
۳۸. دِ (قَصِیَا) مُوسَا دَه زِی (عِبْرَتُ هَنَه)؛ وِیْ دَمَا مَه اَوْ بَدِیْلِکَه اَشْکَرَا وَ رُوْنَاکُ بَبَالُ فِرْعَوْنُ فَه شَانْدُ.

۳۹. فِرْعَوْنُ دِگَل لَشَكْرِيْنُ خَوَه بَرِيْ خَوَه (ژ اِيَانِي) فَكْرَانْد و گُوْت: مُوسَا، يَا سِيْرَبَازَه، يَانِ زِي دِيْنَه.

۴۰. پَاشِي مَه فِرْعَوْنُ و لَشَكْرِيْنُ وِي گَرْتَن، فَيَجَه مَه آو دِ بَحْرِي وَرَكِرَن كُو آو (بِسَبُوْنَت كُفَرُ و طُغْيَانِي) لِيخَوَه لُوْمَكَار بُو.

۴۱. دِ عَادَ دَه زِي (عِبْرَت هَنَه). مَه ژ بُو (هَلَاكَا) وَاَنْ بَايِي بِي بَرَكْت و خَرَابَكُر شَانْد.

۴۲. تَشْتِي كُو بَسَر دَه چُوِيَه زَنْدِي نَهَشْتِيَه، هَر آو كَرِيَه مِيْنَا هَسْتِيِي رَزِي.

۴۳. دِ (هَلَاكَا) سَمُوْدِي دَه زِي (عِبْرَت هَنَه)، دَمَا ژ وَاَنْ رَه هَاتَه گُوْتَن: حَتَا دَمَكِي خَوَهش بَرِيْن.

۴۴. آو لَبَر فَرْمَاْنَا خُدَايِي خَوَه رَابُوْن، فَيَجَه بَرُوْسَكَان لَبَر چَاْفِيْن وَاَنْ لَوَان دَا.

۴۵. وَاَنْ نَه دِيكَارِيَا رَايِن (سَر خَوَه كُو ژ بَر عَذَاب بَرْفَن) نَه زِي ثَارِيكَارِيَا وَاَنْ دِهَات كِرَن.

۴۶. بَرِيَا وَاَنْ، مَه قَوْمِي نُوح زِي بَرَه هَلَاكِي. بَرَاَسْتِي آو جِفَاتَكَه ژَرِيْدَرَكْتِي بُوْن.

۴۷. مَه تَاسِيَاَن بَهِيْز نَافَا كَرِيَه و بَرَاَسْتِي آم وِي هِي زِي فِرَه دِكَن.

۴۸. مَه عَزْد زِي رَاخُسْتِيَه (دَا بِيكِرِي ژِيَانِي بِي)، چَه خَوَش رَايِيخَرِن آم!

۴۹. مَه ژ هَر تَشْتِي جُوْتَك نَافِرَانْدِيَه دَا كُو هُوْن بِيْفِكِرَن و شِيْرَت وَرَكِرَن.

۵۰. نَاخَوَه بِيَال خُدِي فَه بِيْزَن. بَرَاَسْتِي آز ژ تَالِيِي خُدِي فَه ژ بُو وَه هَشِيَارَكْرِكِي أَشْكِرَا مَه.

۵۱. هُوْن دِگَل خُدِي إِلَهَكِي دِن ژ خَوَه رَه مَكِرَن. بَرَاَسْتِي آز ژ تَالِيِي خُدِي فَه ژ بُو وَه هَشِيَارَكْرِكِي أَشْكِرَا مَه.

۵۲. هَر وَهَّا جِقَاس پِيخَمْبَرُك ژ يِيْن بَرِيَا وَاَنْ رَه هَاتِيَه، هَر گُوْتَنَه: سِيْرَبَازَه، يَانِ زِي دِيْنَه.

۵۳. اَرِیْ مَا وَاَنْ وَسِیْتَا فِیْ (دَرُوْكَارِیِّ) لِهْفْ کَرِیْہ؟ نَخِیْر، بَلْکِیْ اَوْ جِقَاتْکَہ سَرْخَوَفْہ چُوْیِی نَہ.

۵۴. فِیْجَہ بَرِیْ خَوَہ ژ وَاَنْ فِکْرِیْنَه. اِیْدِیْ گَاژَنْ دِیْ ژ تَہ نِیْیِ کِرِنْ.

۵۵. تُو لِوَاَنْ پَنْدُ وِ شِیْرَتَاَنْ بَکَہ، فِیْجَہ شِیْرَتْ تَقَزْ فِیْدِیْ دِدَہ مُؤْمِنَاَنْ.

۵۶. مِّنْ، جِنْ وِ اِنْسَاَنْ بَسْ ژ بُوْ کُوْ عِبَادَتِیْ مِّنْ بَکَنْ نَافِرَانْدَنَہ.

۵۷. اَزْ ژ وَاَنْ تُو رِزْقِیْ نَاخَوَاژَمْ وِ اَزْ ژ وَاَنْ نَاخَوَاژَمْ کُوْ اَوْ خَوَاژِیْ رِیْ بَدَنْ مِّنْ.

۵۸. بَیْشِکْ یِیْ پَرِ رِزْقْ دِدَہ وِ یِیْ خَوَدِیْیِ هِیْزَا خُرْتُ هَرِ اَوَہ.

۵۹. بَیْگَاَنْ ژ بُوْ یِیْ سِتْمَکَاْرِیْ کِرِنْ رِیْ پَارْکْ ژ عَذَابْ هَبَہ مِیْنَا عَذَابِیْ یِیْ بَرِیَا وَاَنْ. نَاخَوَہ بِلَا لَرِیْ لِهَاتِنَا عَذَابْ نَکَنْ!

۶۰. فِیْجَہ ژ بَرِ (دِزُوَارِیَا) وِیْ رُوژَا کُوْ سُوژَا وِیْ ژ وَاَنْ رَہ هَاتِیْہ دَايِنْ وَاَخْ لِحَالِیْ وَاَنْ کَاْفِرَاَنْ!

۵۲. سُورَہ یٰی طُورُ

سُورَہ یٰی طُورُ، ۴۹، (چَل وِ نَہ) ثَابِتَہ. لَمَکِّیْ نَاژَلْ بُوْیَہ وِ نَافِیْ سُوْرَہ ژ ثَابِتَا پَنِشِیْنِ هَاتِیْہ کُوْ تِیْ دَہ بَیْزِیَا طُورُ دَرْبَاسْ بُوْیَہ کُوْ بَمَعْنَا چِیَا یَہ.

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمَنْ رَحِیْم

۱. بِطُوْرِیْ..

۲. بِکِتِیْبَا کُو رِیْزَہ رِیْزَہ هَاتِیْہ نَفِیْسَانْدَنْ..

۳. لِسَرِ جَرْمِیْ تَنَکْ اِیْ فِکْرِیْ..

۴. بَيِّتِ الْمَعْمُورِ..

۵. بَيَانِي بِلْدِكِرِي..

۶. بَوِي دُرَيَا كُو هَاتِيَه سِنَجِرَانْدِي صُونْدَبَه..

۷. مُحَقَّقْ عَذَابِي خُدَايِي تَه دِي يِي.

۸. تُو پَاشَمِرِكْ (كُو وَي دِدَه پَاش) زِي رَه نِينَه.

۹. وَي رُوَزِي نَاسِيَان دِي لَهْفْ بَكَفَه، بَكِيَه وَ شَلَقْ لِي بَكَفَه..

۱۰. دِي جِيَا (مِيْنَا عَوْرَان) بَمَشِن.

۱۱. اِيْدِي وَي رُوَزِي، وَاخْ لِحَالِي دَرَوَكَرَان (بِيَاوَرَان)!

۱۲. آوِيْن كُو خَوَه دِي بُوچِي وَ بَاطِلِي دَه بَرْدِدِن، غَافِلْ وَ بِيَهَايِن.

۱۳. وَي رُوَزِي، آوِيْدِرُوَارِي بِيَالْ نَاگِرِي دُوَزَهِي فَه تِيْنَه كِيَشَانْدِن،

۱۴. (دَرَكَهَفَايِيْن دُوَزَهِي دِي زِي وَان رَه بِيِيژِن) هَا آفَه آوِي نَاگِرِي كُو وَه بَاوَرِي يِي نَدَنَانِي.

۱۵. آرِي مَا آفْ سِيَرَبَازِي يَه؟ بَلَكِي هُون نَابِيْن!

۱۶. دَه هَرِن دُوَزَهِي، فَبَجَه هُون صَبْرِي بَكِيَشِن وَ نَكِيَشِن زِي بُو وَه هَر وَكَهَفَه. بَرَاَسْتِي

هُون جَزَايِي يَا كُو وَه دِكِرْ دَكِشِيْن.

۱۷. بِيْگَاْن يِيْن مَتَقِي دِي نَافْ بُوَسْتَانْ وَ خُوَشِيَانْ دَه نَه.

۱۸. آوِي بِيَا كُو خُدَايِي وَانْ دَايَه وَانْ كِيَفَخُوَشْ دِيْنْ وَ خُدِيْ آوِي عَذَابِي دُوَزَهِي پَارَاَسْتِيَه.

۱۹. (دَرَكَهَفَايِيْن بَهْشْتِي زِي وَان رَه دِيِيژِن) بَسَدَمَا كَارْ وَ كِرِيَارِيْن كُو وَه كِرِن؛ بَخُونْ،

فَخُونْ وَ زِي بُو وَه تُوَشِيَجَانْ بَه.

۲۰. لِسَرِ تَخْتِینِ رِیْزَه رِیْزُبُوْیِ بِاَلْدَایِی نَه و مَه اَوُ بَحُوْرِیْنِ چَا فِکْرَ رَه زَوِجَانِدِنَه.
۲۱. اَوُیْنِ کُو بَاوَرِی ثَانِیَه وَ زُرِیْتَا وَ اَن رِی بِباوَرِی دَا بَه یِی شُوْپَا وَ اَن، اَمِی زُرِیْتَا وَ اَن رِی بَگَهِیْنَه وَ اَن وَ اَم رِی مُکَا فَا تَا وَ اَن رِی تِشْتِکِی کِیْم نَا کِن. هَر کَس دِ گَرُوَا کَدَا خَوَه دَه یَه.
۲۲. اَم بَغِیْکِی وَ گُوشْتِی کُو دِلِی وَ اَن دِیْزِی پِشْتِگَرِیَا وَ اَن دِکِن.
۲۳. اَوُ تِی دَه قَدَحِیْنِ مِی رِ دَسْت هَف دِگِرِن، دِ وِی مِی دَه نَه نَا خَا فِیْنَه بَرَقَا زِی نَه رِی تِی دَه گُنْهَکَا رِی (سَر خَوِشِی) هَبَه.
۲۴. لِدُوْر وَ اَن خُوْرِیْتِیْنِ تُو جَوَا ن رِ بُو خِزْمَتِی دِگِرِن، هَر وَکِی اَوُ دِرِیْن دِ قُوْتِیْکَا خَوَه دَه فَشَارِی نَه.
۲۵. اَوُ بَرِی خَوَه دِدِن هَف وَ (رُوْشَا خَوَه یَا لِدِیْنِی) رِ هَف دِرِیْسِن.
۲۶. (سَدَمَا گَهِیْشِیْتَا خَوَه یَا قَا ن خَوِشِیَا ن اِیْشَارْت دِکِن وَ) دِیْزِیْن: بَرَا سْتِی اَم لِدِیْنِی دِ نَا ف مَالَبَاتَا خَوَه دَه (رِ عَدَا بِی خُدِی) بَرِیْس بُوْن.
۲۷. فِیْجَه خُدِی لِمَه کَرَم کَر وَ اَم رِ عَدَا بِی سَمُوْمِی (گَرَمَبَا بِی) پَارَا سْتِن.
۲۸. بَرَا سْتِی اَم لِدِیْنِی لِبَر خُدِی دِگَرِیَا ن (دَا کُو مَه بِیَارِیْزَه). بَرَا سْتِی هَر خُدِی یَه یِی خُدَا نْکَرَم، یِی دِلُوْ قَا ن.
۲۹. (یَا مُحَمَّد!) فِیْجَه تُو (لِقَوْمِی خَوَه) شِیْرَتَا ن بَکَه، فِیْجَه تُو بَقْنِجِیَا کُو پَرُوْرْد گَا رِی تَه لِنَه کَرِیَه تُو نَه کَا هِنِی وَ نَه رِی دِیْنِی.
۳۰. نَا، مَا اَوُ دِیْزِیْن: اَوُ شَاعِرَه، اَم لِهَیْفِیَا بُو یِرِیْن زَمَانِیْن (کَا دِی چِه یِی سِرِی وَی).
۳۱. بِیْیَزَه: هُوْن چَا فِیْزِیْی (لِمِرْنَا مِیْن) بَکِن. اَز رِی دِگَل وَ ه چَا فِیْزِیْی دِکَم (کَا خُدِی دِ نَا فَبَرَا مِیْن وَ وَ ه دِی چَا وَا حُکِم بَکَه).

۳۲. اَرِيْ، مَا هِشِيْنُ وَاَنْ (بَقَانْ گُوْتِيْنِيْنُ جَوْتُ) لَوَانْ فَرْمَانْ دِكِه؟ نَخِيْر، بَلِكِيْ اَوْ (دِ ظَلْمُ وِ كُفْرِيْ دِه) جِفَاتَكِه كُو دِ سَرْخَوَفِه جُو نِه.

۳۳. يَانْ رِيْ اَوْ دِيْخَوَزِنْ بِيِيْرُنْ، وَيْ اَوْ رِ بَرْ خَوَه فَه لِيِيَانِيَه! نَخِيْر، بَلِكِيْ اَوْ بَاوَرِيْ نايِيْنُ.

۳۴. اَكْرَ بَرِاسْتِيْ اَوْ رَاسْتِ دِيِيْرُنْ، دِه بِلَا اَوْ رِيْ گُوْتِنَكِه مِيْنَا وَيْ (قُرْآنِيْ) بِيِيْنُ.

۳۵. گَلُوْ اَوْ بِيْ يِيْ خَالَقِكِيْ هَاتِنَه خُلَقَانْدِنْ؟ يَانْ رِيْ وَاَنْ بِيْخَوَه، خَوَه خُلَقَانْدِيَه؟

۳۶. مَا وَاَنْ عَرْدُ وِ نَاسِيْمَانْ نَافِرَانْدِنَه؟ نَخِيْر، بَلِكِيْ اَوْ (دَرُوْكَارِنْ كُو) بَاوَرِيْ نايِيْنُ.

۳۷. يَانْ رِيْ مَا خَزِيْنِيْنُ خُدَايِيْ تِه لِيْجَمْ وَاَنْ يَانْ رِيْ مَا اَوْ لِسَرْ هَرْ تَشْتِيْ دَسْتِهَلَاْتَدَارِنْ؟

۳۸. يَانْ رِيْ رِ بُوْ وَاَنْ هِنْ بِيْلِكْ (دَرْنَجِه) هِنَه كُو هِلْدِكِيْشِنْ وِ بَوَانْ لِرَازِيْنْ قَشَارِيْ گُهْدَارِيْ دِيْكَنْ؟ اَكْرَ وِسَا بَه، دِه بِلَا گُهْدِيْرِيْ وَاَنْ دَلِيْلَكِه اَشْكُرَا بِيِنَه.

۳۹. يَانْ رِيْ، مَا كِيْچِ يِيْنْ خُدِيْ نِه وِ كُرْ رِيْ يِيْنْ وَه نِه؟

۴۰. يَانْ رِيْ مَا تُوْرِ وَاَنْ دَسْتِمَزِيْ دِيْخَوَزِيْ، فَيِيْجِه رِ بَرْ فَيِيْ يِكِيْ اَوْ دِكْفِنْ بِنْ بِيْشَكِه (بَاجَكِه) گِرَانْ (وِ رِ بَرْ فَيِيْ يِكِيْ مُسْلِمَانْ نَابِنْ)؟

۴۱. يَانْ رِيْ زَانِيْنَا غِيِيْ لِيْجَمْ وَاْنَه كُو فَيِيْجِه اَوْ وَيْ دِنْقِيْسِنْ؟!

۴۲. يَانْ رِيْ اَوْ دِيْخَوَزِنْ كِيْمِيْكَيْ لِيْرْتِه قَدِنْ، فَجَا اَوِيْنْ كُو كَافِرِنْ لِيْرْتِه وَاَنْ بِيْخَوَه كِيْمِيْنْ هَاتِيَه قَدَانْ.

۴۳. يَانْ رِيْ رِ بِلِيْ خُدِيْ رِ بُوْ وَاَنْ اِلْهَكْ هِيَه؟ خُدِيْ رِ وَاِيْنِيْنْ كُو رِيْ رِه دِيْكَنْ شَرِيْكَ دُوْرُ وِ پَاكِه.

۴۴. اَكْرَ دَرُوْكَارِ بِيِيْنِ كُو رِ عَزْمِيْنْ پَرْچِيْكَ (بَسَرِ وَاَنْ دِه) كِيْتِيَه، دِيْ بِيِيْرُنْ: آفْ عَوْرَكِيْ بَسَرْ هَفْ دِه كُوْمُبُوِيْ يِه (وِ اَوْ دِيْسا اِيْآنْ نايِيْنُ).

۴۵. اَیْدِیْ وَانْ (دِ حَالِیْ وَانْ دَه) بَهِنَلَه، حَتَا کُوْ اَوْ چَافْ بَوِیْ رُوْژَا خَوَه بَکَفَنْ، یَا کُوْ اَوْ تِیْ دَه بِنَنَه بَیْهَشْکِرَنْ.

۴۶. وِیْ رُوْژِیْ، کَمِیْنَا وَانْ دِیْ تُوْ فِیْدِیْ نَدَه وَانْ وَ تَارِیکَارِیَا وَانْ زِیْ دِیْ نَبِیْ کِرَنْ.

۴۷. بَیْگَمَانْ زِ بُوِیْنِ ظُلَمْ کِرَنْ عَذَابِکِیْ زِ بِلِیْ عَذَابِیْ تَاخَرْتِیْ هِیَه، لِبِلِیْ پَرِیْنْ وَانْ زِنَانِ.

۴۸. فِیْجَه لَسَرْ حُکْمِیْ خُدایِیْ خَوَه صَبْرِیْ بَکِشَه. پِرَاسْتِیْ تُوْ دِ بِنْ چَافْدِیْرِیَا مَه دَه یِیْ (اَمْ تَه دِپَارِیْزَنْ). گَافَا کُوْ تُوْ (زِ خَوِیْ) رَابِیْ زِیْ شُکْرِیْ خُدایِیْ خَوَه بَکَه وَ وِیْ زِ هَرْ کِیَاسِیْ پَاکْ بَدِیْرَه.

۴۹. دِ هِنَکِیْ زِ شَفِیْ دَه وَ پِشْتِیْ وَندَابُونَا سَتِیْرَانْ زِیْ، تُوْ خُدایِیْ خَوَه تَسْیِیْحْ بَکَه.

۵۳. سوره ییٰ نَجْم

سوره ییٰ نَجْم، ۶۲ (شِیْسْت و دُو) نَایْتَه. لِمَکِّیْ نَازِلْ بُوِیَه . سوره، نَافِیْ خَوَه زِ نَایْتَا پِشِیْنْ گَرِیْتَه کُو تِیْ دَه بَیْرَیَا نَجْم دَرَبَاسْ بُوِیَه وَ بَمَعْنَا سَتِیْرَه.

بَنَافِیْ خُدایِیْ کُو رَحْمَنْ رَحِیْمْ

۱. صَوْنَدْ بَسْتِیْرِیْ دَمَا دِجَه نَافَا..

۲. هَقَالِیْ وَه (بِیْخَمْبَرْ) زِ رِیَا رَاسْتْ دَرَنَکَنِیَه وَ بَیَاطِلِیْ بَاوَرْ نَکِرِیَه..

۳. اَوْ، (زِ جَمْ خَوَه) زِ دِلْخَوَازِیَا خَوَه نَپِیْشَه..

۴. پِیْشَا وِیْ هَرْ وَحِیَا زِ جَمْ خُدِیْ یَه.

۵. یِکِیْ هِیْزَمَنْ اَوْ فِیْزْ کِرِیَه (کُو جَبْرِیْلَه).

۶. اَوْ (دِ عَقْلْ وَ شَکْلْ وَ خُلُقِیْتَا خَوَه دَه) زَخِمْ وَ بَیْ کِیَاسِیْ یَه. فِیْجَه اَوْ (دِ کِرَاسِیْ مَلَائِکَتِیْیْ دَه) رَاوَسْتِیَا..

۷. اَوْ لِنَا سُوِيْیَ هَرِي بِلْنَدُ.

۸. پَاشِي اَوْ نِيْزِي (پِيْخَمْبَر) بُو، فَيَجَه هُنْ يِهْنُ بَرَزِيْرُ بُو.

۹. بَقَاسِي دُو كَفَانَانْ تَانْ زِي هِيْ زِي كِيْمَتِرْ نِيْزِي كِي وِي بُو.

۱۰. اِيْدِي وِي وَحِي دَا بَنْدِيْیَ خَوَه اَوَا كُو وِي دَايِي.

۱۱. دِلِي وِي، يَا كُو چَافِي وِي دِيْتِي دَرُو دَرْنَخْسِيْتِيَه.

۱۲. مَا لِسَرُ تَا كُو (شَفَا مِعْرَاجِي) وِي دِيْتِي فَيَجَه هُونِي يِي رَه تِيْبِكُوْشَن؟

۱۳. صُوْنْدُ بَه، وِي جَارَكَه دِنْ زِي اَوْ دِيْتِيُو.

۱۴. لِيْجَم سِدْرَتُ الْمُتْنَهَائِي.

۱۵. جَنْتُ الْمَاوَا (بِهَشْتَا فَهَوِيْنِگَه) زِي لِيْجَم وِي يَه.

۱۶. وِي دَمَا سِدْرَتُ الْمُتْنَهَائِي نِيْخَانْدِيُو يَا اَوْ نِيْخَانْدِي (وِي جَبْرِيلْ دِيْت).

۱۷. چَافِي وِي (رَاسْتُ وِ چَپْ) مِيلْ نَدَايَه و (زِي يَا كُو دِيْتِي) دَرَبَاسْ تَبُوِيَه.

۱۸. صُوْنْدُ بَه، وِي هُنْ زِي نِيْشَانِيْنْ خُدَايِي خَوَه يِيْنْ هَرِي مَرْنْ دِيْتِنَه.

۱۹. اَرِي، (گَلِي مُشْرِيْكَانْ) مَا وَه لَاتْ و عَزَا دِيْتِنْ (اَوِيْنْ كُو هُونْ عِبَادَتِيْ وَانْ دِيْكَنْ)؟

۲۰. هَمْ زِي يِي سِيْپِيْمْ مَنَاتْ اِيْ دَاوِي (كَآ چَه قُدْرَتَا وَانْ هِيَه كُو هُونْ عِبَادَتِيْ وَانْ دِيْكَنْ)!

۲۱. اَرِي مَا كُرْ يِيْنْ وَه نَه و كُچْ زِي يِيْنْ خُدِيْ نَه؟

۲۲. اَفْ چَه پَارْ فِكْرِنَكَه بِيْ اِنْصَافَه!

۲۳. اَفْ (پُوْتُ وِ صَنَمْ) زِي هُنْ نَافِيْنْ كُو وَه وِ بَافْ وِ بَاسِيْرِيْنْ وَه دَنَانِيَه يِيْ فَه نَه تَشْتِيْ كِي

دِيْن. خُدِيْ دَرْ بَارِيْ وَانْ دَه تُو دَلِيْلَكْ نَشَانْدِيَه. بَرَاْسِيْ اَوْ (مُشْرِيْكَ) لِيْیَ گَمَانِيْ و

لَيْلِيْ دِلْخَوَازِيَا خَوَه دِكْفَن. صُوْنْدَ بَه، بَرَاْسْتِي زِي ژِ طَرَفْ خُدَايِي وَانْ پِيْخَمْبَرُ ژِ
وَانْ رَه هَاتِيَه.

۲۴. آري چه تَشْتِي اِنْسَان بِيْ مَا آوي وَرَه جِه؟

۲۵. فَيَجَه تَاخِرَتْ وَ دُنْيَا زِي يِيْن خُدِي نَه.

۲۶. لِيَاْسِيَا نَانْ كَلَكْ مَلَايِيَكْتْ هَنَه كُو مَهْدَرِيَا وَانْ فَيْدَا تُو تَشْتِي نَادَه؛ ژِ بِلِي كَسِي كُو
خُدِي زِي رَه بِيْ وَ زِي رَا زِي بَه.

۲۷. بِيْگَمَانْ آويْنْ كُو بِنَاخِرَتِي بَاوَرِي نَايِيْنْ آوْ مَلَايِيَكْتَانْ مِي بِنَافْ دِيَكْن (دِيِيْرُنْ):
مَلَايِيَكْتْ مِي نَه وَ كِيْچِيْنْ خُدِي نَه).

۲۸. حَالْ آفَه كُو تُو زَانِيَا وَانْ بِيْ تَنَه يَه. تَنِي لِيْ گَمَانِي دِيْچَن. بَرَاْسْتِي گَمَانْ جِيِي
حَقِيِي نَاگَرَه.

۲۹. فَيَجَه تُو زِي ژِ وَانِيْنْ كُو پَشْتَا خَوَه دَانَه قُرْآنِي وَ ژِ حَيَاتَا دُنْيَايِي يِي فَه آوْ تَشْتِي
دُنْ نَاخَوَازَن بَرِي خَوَه فُكْرِيَنَه.

۳۰. هَا آفْ دُوْمَاهِيْكََا زَانِيَا وَانَه. بِيْگَمَانْ خُدَايِي تَه، بَه يِي كُو ژِ رِيَا وَي دَرَكْتِيَه بِيْهَتَر
دِرَآنَه وَ بِيِي كُو دِرِيَا رَاْسْتْ دَه يَه زِي بِيْهَتَر دِرَآنَه.

۳۱. چه تَشْتِيْنْ دِ عَرْدْ وَ نَاسِيَا نَانْ دَه هَنَه هَر يِيْنْ خُدِي نَه. دَا كُو خُدِي يِيْنْ تَقْنَجِي كِرِن
وَانْ جَزَا بَكَه وَ يِيْنْ كُو قَنْجِي زِي كِرِن بِيَا هَرِي رِنْدْ خَلَاتْ بَكَه.

۳۲. آوْ (قَنْجِيكَارِي) يِيْنْ كُو -ژِ گَنَهِيْنْ بِيْجُوكْ يِي فَه- خَوَه ژِ گَنَهِيْنْ مَزَنْ وَ فَحْشِيْتِيَانْ قُدِدَن.
بَرَاْسْتِي لِيْبُورِيَا خُدَايِي تَه بَرَفَرَهه. آوْ، دَمَا هُونْ ژِ تَاخِي تَاْفِرَانْدَن وَ دَمَا هُونْ دِ زِيْن
دَايِيَكِيْنْ خَوَه دَه بُونْ زِي، يَوَه جِيْتَر دِرَآنَه. فَيَجَه هُونْ خَوَه پَاقَرُ نَبِيْنْ (و نَبِيْرُنْ أَمْ
قَنْجْ وَ تَقْوَا دَارَن)، بَرَاْسْتِي خُدِي بَتَقْوَا دَارَانْ جِيْتَر دِرَآنَه.

۳۳. کَا بَیْرَهٗ مِنْ؛ مَا اَوٰی کُوْ بَرِّیْ خَوْه (زِ اِیْاَنِیْ) کُھَارَتِیْہ تَہ نَدِیْتُ؟

۳۴. هٰنْدِکْ دَایَہ و قَلْسِیْ کَرِیَہ.

۳۵. کُلُوْ مَا زَانِیْنَا غِیْبِیْ لَجْمِ وِی یَہ، فِیْجَہ اَوْ غِیْبِیْ دِیْبَیْہ و دِرَاَنَہ؟

۳۶. یَانَ زِیْ مَا اَوْ زِ یَا کُوْ دِ صُحُوْفِیْنِ مُوسَا دَہ هَاتِیَہ نَفِیْسِیْنِ خَبَرْدَارِ نَبُوْیَہ؟

۳۷. هَمْ (زِ یَا کُوْ دِ صُحُوْفِیْنِ) اِبْرَاهِیْمِیْ وَفَاْدَارِ دَہ (هَاتِیَہ نَفِیْسِیْنِ) زِی؟

۳۸. بِرَاسْتِیْ تُوْ کُنْھَکَارِ بَارِیْ کُنْھِیْ تُوْ کَسِیْ دِنِ هِلْنَاکِرَہ.

۳۹. زِ اِنْسِیْنِ رَہ، زِ کَارُ و کِرِیَارِیْ وِی یِیْ فَہ تِشْتِکِیْ دِنِ نِیْہ.

۴۰. بِرَاسْتِیْ زِیْ اَوٰی مِرْذَا کَارُ و خَبَاتَاخَوْہ پَاشِیْ بِیْیَہ.

۴۱. یِشْتَرَهٗ خُذَا دِیْ بَدِیْلَا کَارُ و کِرِیَارِیْنِ وِی بِیْکِیَاسِیْ بَدَہ وِی.

۴۲. یِیْگَمَانِ فُکْرَا دَاوِیْنِ بِبَالِ خُذَایِیْ تَہ فَہ یَہ.

۴۳. یِیْگَمَانِ یِیْ کُوْ دِکْنِیْہ اَوَہ و یِیْ کُوْ دِگِرِیْہ اَوَہ.

۴۴. بِرَاسْتِیْ اَوَہ یِیْ کُوْ دِمِرِیْہ و دِرِیْہ.

۴۵. یِیْگَمَانِ اَوَہ یِیْ کُوْ هَرِ جُوْتُ؛ نِیْرُ و مِیْ نَافِرَانْدَہ..

۴۶. زِ دِلُوْیْکْ نَافْ گَا فَا (کُوْ دِ مَالْزَارُوْکِیْ دَہ) تِیْ قَرِیْہَتِنُ.

۴۷. یِیْگَمَانِ قُرِیْنَا دِنِ (سَاغِرِنَا پِشْتِیْ مِرِنِیْ) زِیْ هَرِ لِسَرِ وِی یَہ.

۴۸. یِیْگَمَانِ اَوَہ یِیْ کُوْ زَنْگِیْنِیْ وَ قِنْبَاتِیْ دَدَہ.

۴۹. یِیْگَمَانِ اَوَہ خُذَایِیْ سُنْتِیْرَا شِعْرَایِیْ (گَلَاوِیْزِیْ).

۵۰. یِیْگَمَانِ اَوَہ یِیْ کُوْ عَادِیْ یَکَمْ بَرِیَہ هَلَاکِیْ.

۵۱. (خُدِی) سَمُوذِی (بِرِیَه هَلَاکِی)، فِیجَه کَسِ رِ وَان نِهَشْتِیَه.

۵۲. بَرِیَا وَان گَلِی نُوَحِی (بِرِیَه هَلَاکِی). بَرِاسْتِی اَوْ ظَالِمْتِی و هَارْتِی بُون.

۵۳. وَلَاتِ و بَارَارِیْنِ گَلِی لُوَطِی سَرُو بِنِ کَرِیَه.

۵۴. فِیجَه خُدِی بَسَرِی وَان دِه نَانِی یَا کُو نَانِی.

۵۵. فِیجَه (هَمِی اِنْسَان) مَا تُو دِ کِیژَان نِعْمَتِیْنِ خُدایِی خَوَه دِه دِکَفِی گَانِی؟!

۵۶. هَا آفِ پِیخَمَبَرِی هِشِیَارْکَرِکِی رِ وَان هِشِیَارْکَرِیْنِ پِیْشِیْنَه.

۵۷. قِیَامَتِ نِیْزِ بُوِیَه.

۵۸. رِ خُدِی پِی فَه تُو کَسِ نِیْنَه کُو (جَانْسُوْزِیْنِ) قِیَامَتِی (رِ سَرِ خَلِکِی) رَاکِه.

۵۹. اِیْدِی مَا هُون لِفِی قُرْآنِی دِمِیْنِ شَاشْ؟

۶۰. هُون دِکِیْنِ و نَاگِرِیْنِ!

۶۱. هَايَا وَه (رِ فِکِرِیْنَا قُرْآنِی) نِیْنَه.

۶۲. دِه هَايِدِی رِ خُدِی رِه هَرِنِ سِجُوْدِی و عِبَادَتِی وِی بِکُنْ!

۵۴. سوره یی قمر

سوره یی (قمر)، ۵۵ (پِیْنِجِی و پَنْجِ) نَایْتِه و لِمَکِی نَازِلِ بُوِیَه. سوره، نَافِی خَوَه رِ نَایْتَا پِیْنِیْنِ گِرِیْتِه کُو تِیْدِه بِیْزِیَا قَمَرِ دَرَبَاسِ بُوِیَه و بِمَعْنَا هِیْفِی یَه. هُمِ رِی رِ بَرِ کُو مُعْجِزِیَا دُشَقُبُونَا هِیْفِی دِ فِی سُوْرَه یی دِه هَايْتِه رَاگِهَانْدِیْنِ رِی رِه قَمَرِ هَايْتِه گُوْتِیْنِ.

بَنَافِی خُدایِی کُو رَحْمَنِ رَحِیْمِ

۱. قِیَامَتِ نِیْزِ بُو و هِیْفِ بُو دُو شَقْ.

۲. اَکْرَ کُوْ اَوْ مُعْجِزَیْکِی بَیِّنُ دِ جِهْ دَهٗ بَرِیْ خَوَهٗ زِیْ فِدِکْرِیْنُ و دِیْبِیْرُنْ: اَفْ سَیْرَکَهٗ کَفَنَارَهٗ یَهٗ، بَرْدَوَامَهٗ.

۳. مُشْرِکَانَ بَیْنَحَمْبَرِ بَاوَرِی نَنَانِیْن و دَانَهٗ پَیْ هَوَسِیْن خَوَهٗ. هَر کَارْ (کُو پَیْآنَا خُدِی پَیْ هَبَهٗ) دِ زَمَانِیْ خَوَهٗ دَهٗ مَسُوْگَرَهٗ.

۴. صُوْنَدَ بَهٗ، بَرَاَسْتِی (دِ قُرْآنِیْ دَهٗ) کَلْکْ نَاگَاهی زِ بُوْ وَاَنْ هَاتَنَهٗ کُوْ وَاَنْ زِ کُفْرِیْ فُکْرِیْنَهٗ.

۵. حِکْمَتَکَهٗ تَمَامْ (و مَوَکَمَهٗ، لَیْلِیْ (یِیْ پِشْتَا خَوَهٗ بَدِیْیْ) هِشْیَارِی تُو فِیْدِیْ نَادِیْیْ.

۶. فِیْجَهٗ وَاَنْ دِ رَوْشَا وَاَنْ دَهٗ بَهْیَلَهٗ حَتَا کُوْ رُوْزَا دَلِیْلِیْ (اِسْرَافِیْلْ) وَاَنْ گَاَزِیْ بَالْ تَشْتِکِی بَرَسْ، نَدِیْتِی و نَبِیْنَایِی بَکَهٗ.

۷. جَافَتِرِ سَانْدِی و جَافَشِکَسْتِی زِ تَرَبَانَ دَرْدِکَفِنْ، هَر وَکِیْ اَوْ کَلِیْنِ بِلَاقُبُوْیِی نَهٗ..

۸. بِلَالْ بَانْگِهْلِدِیْزْ فَهٗ دَبَرِنْ (دَا کُوْ لَقَادَا قِیَامَتِیْ نَامَادَهٗ بَیْنْ). یِیْنْ کَافِرْ دِیْبِیْرُنْ: اَفْ رُوْزَکَهٗ دِزُوَارْ و زَحْمَتَهٗ!

۹. بَرِیَا وَاَنْ (مُشْرِکَانَ) کَلِیْ نُوحْ زِیْ دَرُوْ کِرِنْ و بَیْنَدِیْیْ مَهٗ نُوحْ بَاوَرِی نَنَانِیْن، گُوْتِنْ: نُوحْ دِیْنْ بُوْیَهٗ و اَوْ (زِ تَبْلِیْغَا دِیْنْ) دَانَا پَاشْ.

۱۰. فِیْجَهٗ نُوحْ گَاَزِیْ خُدَایِیْ خَوَهٗ کِرْ: بَرَاَسْتِی اَزْ تَیْکُچُوْمْ؛ بَیْچَارَهٗ مَهٗ، نَارِیْکَارِیَا مِیْنْ بَکَهٗ!

۱۱. مَهٗ زِیْ دِ جِهْ دَهٗ دَرِیْبِیْنْ نَاسِمِیْنْ بَیَارَانْکَهٗ پَر لَسَرْ وَاَنْ فَکِرْ.

۱۲. مَهٗ زِ عَرْدِیْ زِیْ کَانِیْ هَر کَاَنْدِنْ، فِیْجَهٗ بِنَاوَايْکِی کُوْ خُدِیْ تَقْدِیْرْ کِرِیْ اَفْ هَر دُوْ نَافْ (یَا عَرْدْ و نَاسِمِیْنْ) گِهْیِشْتِنْ هَفْ.

۱۳. مَهٗ نُوحْ (و هَفَالِیْنْ وِی) زِیْ سَوَارِیْ کَشْتِیْکِی کِرِنْ کُوْ زِ دِپَاَنْ هَانَبُوْ چِکِرِنْ و بَیْسَمَارَانَ هَانَبُوْ سَاَزْکِرِنْ و شِداَنْدِنْ.

۱۴. وَيْ (كَشْتِييْ) بِحِفْظٍ وَ چَاڤِدِيرِيَا مَه تَاڤَرْنِي دِكُر. هَا آفَه، جَزَايِي يِنُنْ كُو كَاڤُر بُونَه.

۱۵. صُونْدُ بَه، مَه آو (كَشْتِي وَسَا لِسَر عَرْدِي) هِيَلَا دَا كُو بِيَه نِيشَان وَ عِبْرَت. فَيَجَه مَا يَكْ هِيَه كُو بِيَكِرَه وَ شِيرَتِي وَرْگِرَه؟

۱۶. فَيَجَه كَا عَذَابِي مِّنْ وَ هِشْيَارُ كِرْنَا مِّنْ چَاوَا بُو؟!

۱۷. صُونْدُ بَه، مَه قُرْتَانِ ژ بُو شِيرْتِگَرْتِي هِيَسَانِ كِرِيَه. فَيَجَه مَا يَكْ هِيَه كُو بِيَكِرَه وَ شِيرَتِي وَرْگِرَه؟

۱۸. گِلِي عَادُ زِي (بِهُودُ) بَاوَرِي نَتَانِي، فَيَجَه كَا عَذَابِي مِّنْ وَ هِشْيَارُ كِرْنَا مِّنْ چَاوَا بُو؟!

۱۹. مَه بَايِكِي زِيَدَه سَارُ وَ بِيَزَه فَيَزُ، دِ رُوژَكَه بِيَقْدُوْشُ دَه، بِيَرْدَوَامِي بَسَرُ وَاَنْ دَه شَانْدُ.

۲۰. وَيْ بَايِي مُرُوْفُ دِگَرْتِن، دِئَاڤِيْتِن، هَرُ وِكِي كُو آوُ قُرْمِي دَارَا خُرْمِي بِنُ كُو ژ رَهِيْنُ خَوَه هَاتِنَه هَلِكِرُنْ وَ تَاڤِيْتِن.

۲۱. فَيَجَه كَا عَذَابِي مِّنْ وَ هِشْيَارُ كِرْنَا مِّنْ چَاوَا بُو؟!

۲۲. صُونْدُ بَه، مَه قُرْتَانِ ژ بُو شِيرْتِگَرْتِي هِيَسَانِ كِرِيَه. فَيَجَه مَا يَكْ هِيَه كُو بِيَكِرَه وَ شِيرَتِي وَرْگِرَه؟

۲۳. گِلِي سَمُوْدُ زِي بِيِيَخْمَبَرَانِ بَاوَرِي نَتَانِي.

۲۴. گُوْتِن: مَا اَمِي بِيْدُنْ پِي مُرُوْفَكِي ژ نَافْ خَوَه؟ وَيْ چَاخِي اَمِ دِ نَافْ رِيْشَاشِي وَ (لِئَاخِرَتِي ژِي) دِ نَاگِرِي بِيِيْتِ دَه نَه.

۲۵. آري مَا ژ نَافْ مَه حَمُوَيَانِ وَحِي ژِي رَه هَات؟ نَا، بَلِكِي آوُ دَرُوِيْنِكِي بِطَرَه.

۲۶. آوي سِيَهِي بَرَانِنْ كَا كِي يَه دَرُوِيْنِي بِطُرْ؟

۲۷. (خُدِي ژ صَالِحِ پِيَخْمَبَرِ رَه گُوْت): بَرَاْسْتِي ژ بُو جَرَبَانْدِنَا وَ اَن اَمِي ژ وَ اَن رَه دَقْهِي بَشِيْنِن. فَيَجَه تُو چَاڤِيْرِيَا وَ اَن بَكَه وَ صَبْرِي بَكِيْشَه.

۲۸. ۞ وَ اَنْ رَّهَ بَيِّنَتُهُ كُوْ تَا فٍ دِ نَافِثِرَا وَ اَنْ (وَدَفِي) دَه هَاتِيَه پَارْفَكِرِنْ، هَر يَكْ بِلَا رُوْژَا
فَخَوَارِي حَا زَرْ بَه.

۲۹. (اَيِلَا سَمُوْد) گَا زِي هَفَالَكِي خَوَه كِرِنْ، وَي زِي بِيَا وَ اَنْ كِرْ وَ (دَفَه) سَرَزِي كِرْ.

۳۰. فَيَجَه كَا عَذَابِي مِنْ وَ هَشِيَار كِرْنَا مِنْ چَا وَا بُو؟!

۳۱. مَه يَكْ قِيْرَكَه جَانْسُوْر بَسَر وَ اَنْ دَه شَانْد. دِ جَه دَه آوْ بُوْنْ وَ كِي بُوْشْ وَ پِلَاخِيْنْ
هُوْرَبُوِي.

۳۲. صُوْنْد بَه، مَه قُرْآنْ ژِ بُوْ شِيْرْتِكِرْتِيْ هِيْسَانْ كِرِيَه. فَيَجَه مَا يَكْ هِيَه كُوْ بَفِكِرَه وَ
شِيْرْتِيْ وَرْگِرَه؟

۳۳. گَلِي لُوْطْ زِي بِيِيْحَمْبَرْ بَاوَرِي نَنَانِيْنْ.

۳۴. بَرَأْسْتِيْ مَه بَاهُوْرَكَه كَفَرَبَارِيْنْ شَانْدَه سَر وَ اَنْ، ژِ بِلِي مَالْبَاتَا لُوْطْ، مَه بَرْدَسْتِيْ سِبْهِيْ
آوْ خَلَا سْ كِرِنْ.

۳۵. آفْ قَنَجِيَكْ بُوْ ژِ جَمْ مَه، هَر وَ هَا آمْ شُكِرْدَارَانْ خَلَاتْ دِكِنْ.

۳۶. صُوْنْد بَه، لُوْطْ آوْ بَعْدَابِيْ مَه تَرَسَانْدِنْ وَ هَشِيَار كِرِنْ، لِيْبِلِي وَ اَنْ بَاوَرِي بِيْهَشِيَارِيْنْ
مَه نَنَانِيْنْ.

۳۷. صُوْنْد بَه، وَ اَنْ خَوَسْتْ كُوْ دَسْتِدِرِيْژِيْ لِيْمَقَانِيْ وَيْ بِيَكِنْ. دِ جَه دَه مَه چَا فَيْنْ وَ اَنْ
كُوْر كِرِنْ، فَيَجَه دَه عَذَابْ وَ گَفِيْنْ مِنْ تَعْمْ بِيَكِنْ!

۳۸. صُوْنْد بَه؛ بَرَأْسْتِيْ دِ سَرِيْ سِبْهَكِيْ دَه عَذَابَكِيْ بَرْدَوَامِيْ بَسَر وَ اَنْ دَه گِرْتْ.

۳۹. فَيَجَه دَه عَذَابْ وَ گَفِيْنْ مِنْ تَعْمْ بِيَكِنْ!

۴۰. صُوْنْد بَه، مَه قُرْآنْ ژِ بُوْ شِيْرْتِكِرْتِيْ هِيْسَانْ كِرِيَه. فَيَجَه مَا يَكْ هِيَه كُوْ بَفِكِرَه وَ
شِيْرْتِيْ وَرْگِرَه؟

۴۱. صُؤْنَدَبَه؛ هِشْيَارِيْن جُوْرُ بَجُوْرُ ژِ فِرْعَوْنُ وَاْلَبَاتَا وِي رَه ژِي هَاتِنُ.
۴۲. وَاَنْ بَتَقَكِي مُعْجَزِيْن مَه بَاوَرِي تَنَانِيْن؛ فَيَجَه مَه ژِي اَو بِيْگَرْتَنَا يِي سَرْدَسْتُ يِي
كَارَا اَو گِرْتَنُ.
۴۳. اِيْدِي مَا كَافِرِيْن وَه ژِ كَافِرِيْن وَاَنْ (اُمْتِيْن كُو چُونَه هَلَاكِي) چِيْتَرِن؟ يَان ژِي دِ
كِتِيْبَان دَه ژِ بُو وَه پِشْتَرَا سَتِيْكَ هِيَه؟
۴۴. يَان ژِي اَو دِيْبِيْرُن: اَم جَفَاتَكَه هَفْكَارُن؟
۴۵. اَو جِفَات دِي تِيْكَ بِيْجَه و تَف دِي بِيْاش دَه بَرَقُن.
۴۶. بَرَاْسَتِي جَفَانِي وَاَنْ قِيَامَتَه. اَو، (ژِ هَر عَذَابِي) دِرْوَازِيْرُو و تَحْلِتَرَه!
۴۷. بِيْگَاْن گُنْهَكَار (لِدْنِيَا يِي) دِ نَاف رِيْشَاشِي يِي و (لِاَخِرْتِي ژِي) دِ نَاگِرِي يِيْت دَه نَه.
۴۸. وِي رُوژِي، گَافَا لِسَر رُو يِي خَوَه دِ اِيْگَر دَه تِيْن خِرْزَقَانْدُن، ژِ وَاَنْ رَه تِي گُوْتِن:
هِنْگَافَتِنَا (ژَانَا) دُوْرَهِي طَعْم بَكُن!
۴۹. بِيْگَاْن مَه هَر تَشْت بِيْشَان نَافِرَانْدِيَه.
۵۰. فَرْمَانَا مَه (ژِ بُو چِيْكَرِنَا هَر تَشْتِكِي) جَارَكَه؛ وَكِي گِرْتَن و فِكْرِنَا چَافَه.
۵۱. صُؤْنَدَبَه، بَرَاْسَتِي مَه مِلْتِيْن مِيْنَا وَه (ژِ بَر كُفْر و اِنْكَارَا وَاَنْ) هَلَاك كِرَنَه؛ فَيَجَه مَا
يَكِي كُو بَفِكِرَه و ژِي شِيْرَتِي بِيْگَرَه تَنَه؟
۵۲. هَر تَشْتِي كُو عِبَادَان كِرَنَه دِ دَفْتَرِيْن (عَمَلِي) وَاَنْ دَه يَه.
۵۳. چَه بُوْكَ و چَه مَزِن هَر تَشْت رِيْزَه رِيْز هَاتِيَه نَفِيْسَانْدُن.
۵۴. بِيْگَاْن يِيْن مُتَقِي دِ نَافَا بُوْسْتَان و چَاْن دَه نَه.
۵۵. لِيْوَاْنَكَه حَق، لِيْجَم پَادِيْشَاهِيْ مُقْتَدِر.

۵۵. سُورَةُ يٰ الرِّحْمٰنُ

سُورَةُ يٰ رَحْمٰنٌ، ۷۸ (حَفَّتِي وَ هَشَّتْ) نَآيَتِه. لَمَكِّي نَازِلُ بُوَيَه. سُورَه، نَافِي خَوَه ژ نَابِتَا پِيشِين
الرَّحْمٰنُ كَرِيْمِه. اَوْ زِي نَافِي خُدِي يَه. بِمَعْنَا بَخْشَنَدِه يَه. يَعْنِي يِي كُو لَدُنْيَايِي رَحْمِي لِهَر
تَشْتِي دَكِه وَ رَزَقِي وَاَنْ دَدِه وَ مَخْلُوقِ زِي حَزْ دِكْن.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمٰنَ رَحِيْمَ

۱. اَوْ خُدَايِي كُو رَحْمَنَه..

۲. قَرَنَان (بِيِيخَمْبَر) دَايَه فِيرِ كِرْن..

۳. اِنْسَان نَافِرَانْدِيَه..

۴. اَوْ فِيرِي نَآخَافَتِي كَرِيَه.

۵. رُوْز وَ هِيْف لِكُوْرِي حَسَابِكِي تَقْدِرْن.

۶. گِيَا وَ دَارُ (ژ خُدِي رَه) دِچَن سَجُوْدِي.

۷. نَاسِيَان بِلَنْدِ كَرِيَه وَ شَهِيْن (وَ پَرْگَلا عَدَالْتِي) دَانِيَه.

۸. زَنَهَار! دِ كِشَانِي (وَ مِيْزِيْنِي) دَه نَحَقِي نَكْن.

۹. كِشَانِي بَعْدَالْتِي بَكْن وَ دِ شَهِيْنِي (مِيْزِيْنِي) دَه كِيْبَاسِي مَكْن.

۱۰. عَزْدُ ژ بُوْ هُمُو مَخْلُوقَان دَانِيَه وَ رَاخِسْتِيَه.

۱۱. هَر جَوْرَه فِكِي وَ دَارْخَرْمِيْن خُدَانْخُنْجَه تِي دَه نَه..

۱۲. تَنِي يِيْن خُدَان قَاشِل (دَخْلُ وَ دَان) وَ رِيْحَان (گِيَايِيْن بِيِيْهَن) تِي دَه نَه.

۱۳. فَيَجَه (گَلِي اِنْس وَ جِنَان) مَا هُون بَكِيْرَان قَنَجِيَا خُدَايِي خَوَه باوَرِي نَايِن؟

۱۴. خُدَیْ اِنْسَانُ، زِ حَرِیَا پَحْتِی مِینَا حَرِیَا کُو بِیَحْتِنِی بُوِیَه کَفِرُ نَافِرَانْدِیَه.
۱۵. جِن زِی زِ گَرِیَا اِیْگَرِیَا بَی دُو نَافِرَانْدِیَه.
۱۶. فِیجَه (گَلِی اِنْس و جِنَان) مَا هُونُ بِکِیژَان قَنْجِیَا خُدَیْی خَوَه بَاوَرِی نَایِن؟
۱۷. اَوُ خُدَیْی هَر دُو رُوژَهْلَات و هَر دُو رُوژَاقَانَه.
۱۸. فِیجَه (گَلِی اِنْس و جِنَان) مَا هُونُ بِکِیژَان قَنْجِیَا خُدَیْی خَوَه بَاوَرِی نَایِن؟
۱۹. خُدَیْ هَر دُو دَرِیَا (یَا شِیرِیْن و یَا شُور) هَر کَاندِن کُو اَوُ دِگِهِن هَف.
۲۰. دِ نَافِرَا وَ اَن دَه نَافِرُکْ هَبَه، اَوُ تِیکِلِی هَف نَابِن.
۲۱. فِیجَه (گَلِی اِنْس و جِنَان) مَا هُونُ بِکِیژَان قَنْجِیَا خُدَیْی خَوَه بَاوَرِی نَایِن؟
۲۲. زِ هَر دُو دَرِیَا نِ صَدَف و مَرَجَان دَر دِکَشِن.
۲۳. فِیجَه (گَلِی اِنْس و جِنَان) مَا هُونُ بِکِیژَان قَنْجِیَا خُدَیْی خَوَه بَاوَرِی نَایِن؟
۲۴. اَوُ کَشْتِیْن وَکِی چِیَان یِلِنْد، اَوِیْن کُو مَرُوْقَان اَوُ چِیْکِرِن و دِ بَحْرِی دَه دِکَشِن، هَر یِیْن خُدَیْ نَه.
۲۵. فِیجَه (گَلِی اِنْس و جِنَان) مَا هُونُ بِکِیژَان قَنْجِیَا خُدَیْی خَوَه بَاوَرِی نَایِن؟
۲۶. هَر چَه تَشْتِیْن کُو لِسَر عَرْدِی هَنَه تَف فَا نِی نَه.
۲۷. لِیْلِی خُدَیْی تَه کُو خُدَیْی مَزَنَاهِی و کَرْمِی یَه، دِی بَاقِی بَمِیْنَه.
۲۸. فِیجَه (گَلِی اِنْس و جِنَان) مَا هُونُ بِکِیژَان قَنْجِیَا خُدَیْی خَوَه بَاوَرِی نَایِن؟
۲۹. یِیْن کُو لِعَرْد و تَاسِیْبَانَان هَنَه تَف دَاخَوَازِیْن خَوَه زِی دِکِن. اَوُ، هَر گَاف دِ کَارِکِی زِ هَف جَدَا دَه یَه.

۳۰. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۳۱. گلی انس و جنان! اَمِيْ ژ (حَسَايِي) وَهٖ رَهٗ ژِيْ قَالَا بِيْنِ.

۳۲. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۳۳. گلی جَفَاتَا جِنِّ وِ اِنْسَانَانِ! اَکَرَّ هُوْنَ دِکَارُنْ ژِ تَالِيْبِيْنَ عَرْدُ وِ تَاسِيْهَانَانِ (ژِ بِنِيْ دَسْتِهَلَاتِيَا مَه) دَرَكْنِ (وِ نِيْئَهٗ حَسْرِيْ) دَهٗ دَرَكْنِ. لِيْبِلِيْ هُوْنَ بِيْ يِيْ هِيْزَكِيْ نِکَارُنْ دَرَكْنِ (اَوْ هِيْزِ ژِيْ ژِ بُوْ وَهٖ نَهٗ مِمَكْنَهٗ).

۳۴. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۳۵. بَسْرُ وَهٖ دَهٗ گَرِيَا نَاگَرِيْ بِيْ دُوْ وِ رِصَاصِيْ حَلَانْدِيْ دِيْ وَرَهٗ شَانْدِيْ وِ (هِنِگِي) هُوْنَ نِکَارُنْ تَارِيْکَارِيَا هَفْ ژِيْ بِکْنِ.

۳۶. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۳۷. گَافَا تَاسِيْهَانِ بَقْلِشَهٗ وِ بِيْهٖ وِکِيْ سُوْرُگَلْکَهٗ مِيْنَا زِيْتَا کَلِيْ.

۳۸. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۳۹. هَا وِيْ رُوْژِيْ ژِ تُوْ اِنْسَانِيْ وِ ژِ تُوْ جِنَكِيْ گَنَهِيْ وِيْ ژِيْ نَايِيْ پِرْسِيْنِ.

۴۰. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۴۱. گَنَهْکَارْ، بِنِيْشَانِيْنِ خَوْهٖ تِيْئَهٗ نَاسْکِرُنْ، بِيْرَجَمْ وِ لِنِگِيْنِ وَاَنْ تِيْئَهٗ گِرْتِنِ (وِ دِ جَهَنْمِيْ تِيْنِ وَرْکِرُنْ).

۴۲. فَيَجِبُهٗ (گلی انس و جنان) مَا هُوْنَ بِكِيْرَانَ قَنَجِيَا خُدَايِيْ خَوْهٖ بَاوَرِيْ نَايِنِ؟

۴۳. هَا آفْ، اَوْ جَهَنَّمَهٗ يَا کُوْ گَنَهْکَارَانِ بِيْ بَاوَرِيْ نَدَتَانِيْ.

۴۴. گَنَهْکَارْ دِ نَافِيْرَا دُوْرَهِيْ وِ نَافَا کَلِيْ دَهٗ دِجْنِ وِ تِيْنِ.

۴۵. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۴۶. ژ بُو کَسِی کُو ژ رَاوَسْتَانَا لِبر دَسْتِیْن رَبِّی خَوَهٗ دِترَسَه، دُو جَنَّتْ هَنَه.

۴۷. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۴۸. هَرْدُو جَنَّتْ زِی خَوَدِی دَارِیْن بِحِقْل وِ فِیکِی نَه.

۴۹. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۵۰. دِ هَرْدُو جَنَّتَانْ دَه دُو کَانِی یِیْن کُو دِهَرِکْن هَنَه.

۵۱. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۵۲. دِ هَرْدُو جَنَّتَانْ دَه زِی، ژِ هَر مِیَوِیی دُو تَخْلِیْتُ هَنَه.

۵۳. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۵۴. خَلِکِی جَنَّتِی لِسَر دُوشْکَانْ پَالْدَایِی نَه کُو بَطَانِی وَان ژِ هَفْرِیْشِمِی سِتُورَه. مِیَوِیْیْن
هَرْدُو جَنَّتَانْ زِی (ژِ وَان رَه) نِیْزِیْکْن.

۵۵. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۵۶. دِ وَان دَه دِیْلَبَرِیْن وِسا هَنَه کُو جَافِی وَان تَنِی لِمِیْرِیْن وَانَه وِ بَرِیا وَان، نَه اِنْسِکِی
نَه زِی جَنکِی دَسْتُ نَدَایَه وَان.

۵۷. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۵۸. آو دِیْلَبَرُ هَر وَکِی یَاقُوْتُ وِ مَرَجَانِ.

۵۹. فِیْجَهٗ (گَلِی اِنْس وِ جِنَان) مَا هُوْنَ بِکِیْزَانْ قَنْجِیَا خُدَایِیْ خَوَهٗ بَاوَرِی نَایِن؟

۶۰. خَلَا تَا قَنْجِیِی ژِ بِلِی قَنْجِیِی تَشْتِکِی دِن نِیْنَه.

۶۱. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۶۲. رِثَانِ هَرْدُو جَنَّتَانِ يِي قَه دُو جَنَّتِيْنِ دِنِ رِي هَنَه.

۶۳. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۶۴. اَفْ هَرْدُو جَنَّتْ كَسَكَه تَارِي نَه.

۶۵. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۶۶. دِ هَرْدُوِيَانِ دَه دُو كَانِي هَنَه كُو هَر وَ هَر دِهَرِكِنِ (و نَاجِكِنِ).

۶۷. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۶۸. دِ هَرْدُوِيَانِ دَه مِيَوَه وَ خُرْمَه وَ هِنَارِ رِي هَنَه.

۶۹. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۷۰. دِ جَنَّتَانِ دَه دِيْلَبَرِيْنِ طَبْعَتْ خَوْشُ وَ رُو سِيْحِي هَنَه.

۷۱. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۷۲. حُورِيِيْنِ كُو دِ كُونَانِ دَه نِسْتَجِيْهِنِ وَ چَافِي وَ اَنْ هَر لِمِيْرِيْنِ وَ اَنَه.

۷۳. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۷۴. بَرِيَا مِيْرِيْنِ وَ اَنْ، نَه اِنْسَكِي نَه رِي جِنَكِي دَسْتُ نَدَايَه وَ اَنْ.

۷۵. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۷۶. خَلِكِيْ بِيْهَشْتِيْ لِسَرِ بِالْكَهِيْنِ كَسْكَ وَ مَخْفُورِيْنِ خَوْشِكِ پَالْدَايِي نَه.

۷۷. فَيَجِبُهُ (گلی انس و جنان) مَا هُوَ بِكَيْثَرَانِ قَنَجِيَا خُدَايِيَّ خَوْه بَاوَرِي نَايِنِ؟

۷۸. حِقَاسُ پَاكُ وَ پِيْرُوْرَه نَافِيْ خُدَايِيْ تَه كُو اَوْ خُدَانِيْ مَزِنَايِي وَ كَرْمِيْ يَه.

۵۶. سُوْرَهٗ يٰٓنِ وَاقِعَهٗ

سُوْرَهٗ يٰٓنِ (واقِعَهٗ)، ۹۶ (نُوتُ و شَسُ) نَآيَتَهٗ. لِمَكِّي نَازِلُ بُوَيَهٗ وَ نَافِي خَوَهٗ ۙ نَآيَتَا پِيَشِيْنِ گِرَتِيَهٗ
 كُو تِي دَهٗ بِيْزِيَا وَاقِعَهٗ دَرَبَاسُ بُوَيَهٗ وَ يَمَعْنَا
 «رُودَانُ وَ قَوْمِيَّتْ» ه. مُبْسُتُ زِي رُودَانَا جَانْسُوْرُ، دَهْشَتَا قِيَامَتِي يَهٗ.

بِنَافِي خُدَايِيْ كُو رَحْمَن رَحِيْمَ

۱. گَاڤَا كُو قِيَامَتُ رَاڻُو..

۲. تُو كَسِيْ كُو رَاڻُوْنَا وِيْ دَرُوِيْنِ دَرَخَهٗ تَنَهٗ يَهٗ.

۳. اَوُهِنِ كَسَانِ نِزَمِ دِكَهٗ وَ هِنَكَانِ زِي بِلِنْدِ دِكَهٗ.

۴. گَاڤَا كُو عَرْدُ بِيْزُوَارِي هَرِيَا..

۵. چِيَا زِي هُوَرُ وَ هِيْرَا بِيْنِ..

۶. فَيَجَهٗ اَوِ بِيْنِ تُوْرُ وَ دُوْمَانَا بَرَبَايِي.

۷. هُوْنُ زِي بِيْنِ سِي بَشُ..

۸. خَلَكِيْ مِلِيْ رَاسْتِي، مَا (تُو دِرَآنِيْ كَا) خَلَكِيْ مِلِيْ رَاسْتِيْ كِي نَهٗ!

۹. خَلَكِيْ مِلِيْ چِيِي، مَا (تُو دِرَآنِيْ كَا) خَلَكِيْ مِلِيْ چِيِي كِي نَهٗ!

۱۰. اَوِيْنِ كُو (زِي بُو قَنَجِيِي) لِيْشِشُ بُوَنَهٗ (لِنَاخَرَتِيْ زِي)، اَوِ لِيْشِيِي نَهٗ.

۱۱. اَفِيْنِ هَا، يِيْنِ كُو بِيَالُ خُدِيْ فَهٗ هَاتِنَهٗ نِيْزِيْكَرِنِ.

۱۲. (اَوِ)، لِيْهَشِيِيْنِ نَعِيْمِي نَهٗ.

۱۳. پَرِيْنِ وَانِ زِي يِيْنِ پِيْشِيْفَانِنِ.

۱۴. هِنَکَ رِی رِ یِّیْنَ پَاشِقَانِیْنَ.

۱۵. لِسَرُ تَحْتِیْنَ زِیْفُ وَ زِیْرِیْنَ رُونِشْتِیْ نَه.

۱۶. لِسَرُ وَاَنْ تَحْتَانُ لِیْشَبْرِیْ هَفُ پَالْدَایِیْ نَه.

۱۷. لِبَرُ دَسْتِیْ وَاَنْ (رَبُوْ خَزْمَتِیْ) خُوْرَتِیْنَ تَمَّ جَوَانُ دِگَرِنُ.

۱۸. رُ کَانِیَانُ جِیْرُ وَ مِسیْنُ وَ کَاسَانُ دَادِگَرِنُ (و لِبَرُ وَاَنْ دِگَرِیْنُ) ..

۱۹. کُو رُ فِیْ مِیَا (لَزِیْزُ) نَه سَرِیْ وَاَنْ دَایِشَه نَه رِی یِی سَرُخُوشُ دِیْنُ.

۲۰. مِیَوِیْنُ کُو بَکِیْفَا خَوَه دِیْرِیْنُ ..

۲۱. گُوشْتِیْ طَیْرَانُ یِیْنُ کُو دِلِیْ وَاَنْ دِیْرِیْیِ ..

۲۲. حُوْرِیْنُ جَاقَمَزَنُ ..

۲۳. اَوِیْنُ مِیْنَا دُرِیْنُ هِلَانْدِیْ وَ فِشَارْتِیْ.

۲۴. اَفُ پَرُوْیَا کِرِیْنِ وَاَنه کُو رُ وَاَنْ رَه تِنَه دَایْنُ.

۲۵. اَوُ لِبِهَشْتِیْ کَلْقَاْرِیْ وَ گُوتَنَکَه کُو خُدَایِیْ وِی یِی گَنَهْکَاْرُ بَیْه، نَابِهَیْزَنُ.

۲۶. گُوتَنَا کُو بَیْهَیْزَنُ تَنِیْ «سِلَافُ وَ سِلَافُ» ه.

۲۷. خَلِکِیْ رَخِیْ رَاسْتِیْ، مَا (تُو دَزَانِیْ) خَلِکِیْ رَخِیْ رَاسْتِیْ کِی نَه؟!

۲۸. لِبِنُ گِیْلَازِیْنُ یِی سِتْرِیْ وَ یِی کَلِمَنُ.

۲۹. دِ بِنِیْ دَارْمُوْزَانُ دَه نَه، اَوِیْنُ کُو گُوشِیْ بَگُوشِیْ لِسَرُ هَشِنُ.

۳۰. لِبِنُ سِیْبِرِیْنُ دِرِیْزُ اِیْنُ سَرَاَقْتِیْ.

۳۱. لِبَرُ سُوْلَافِیْنُ ثَافِیْ کُو دَایِمُ لِهَرِکُنُ.

۳۲. دِ نَافْ گَلَكْ مِيَوِيَانْ دَه؛

۳۳. كُو نَه خَلَاَسْ دِيْنْ نَه ژِي تِيْنَه قَدَخَه كِرْنْ.

۳۴. (اَو) لِسَر دُوشِكِيْن بِلِنْدِنْ.

۳۵. بَرَاَسْتِي مَه اَو (هَفْسَر) ژِ نُو فَه نَافِرَاَنْدَنَه.

۳۶. مَه اَو كِچَكْ چِيَكِرَنَه.

۳۷. اَفِيَنْدَارِي مِيْرِي خَوَه نَه و ژِ هَفْ رَه هَفْصَالِنْ.

۳۸. اَو هَمُو ژِ بُو خَلَكِي كُو دَفْتَرَا عَمَلِي خَوَه بَدَسْتِي رَاسْتِي وَرْدِگِرْنْ.

۳۹. كُومَكْ ژِ اُمْتِيْن پِيْشِي نَه..

۴۰. كُومَكْ ژِي ژِيْن پَاشِي نَه.

۴۱. خَلَكِي مِلِي چِيِي (اَوِي كُو دَفْتَرَا عَمَلِي وَانْ دِكَفَه دَسْتِيْن وَانْ اِي چِيِي)، مَا (تُو)

دِرَازَانِي كَا) خَلَكِي مِلِي چِيِي كِي نَه؟

۴۲. اَو دِ نَافَا گَرَمَبَا وَ نَافَا كِلْزِي دَه نَه.

۴۳. اَو لَبِنِي سِيَا دُوكَلَكَه رَشْطَارِي دَه نَه.

۴۴. كُو اَو نَه هِيْنَكَه، نَه ژِي خَوَشَه.

۴۵. لَوْرَا اَو بَرِيَا فِي، اَهْلِي كِيْفْ وَ زَوَقِي بُونْ.

۴۶. لِسَر كِرْنَا گُْهِيْن مَزِن بَرِژْد بُونْ.

۴۷. دِيْگُوْتِنْ؛ گَاْفَا كُو اَم مَرِنْ وَ بُونَه نَاخْ وَ هَسْتِي، مَا قِي رَاسْتَه كُو دِيْسَا اَمِي بِيْنَه سَاغِرِكِرْنْ؟

۴۸. اَرِي مَا بَافْ وَ كَالِيْن مَه يِيْن پِيْشِيْن ژِي (دِي بِيْنَه سَاغِرِكِرْنْ)؟

۴۹. (ژِ وَانْ رَه) بِيْرَه: بَرَاَسْتِي يِيْن پِيْشِيْن وَ يِيْن پَاشِيْن ژِي..

۵۰. بِيَالْ جِحَانِي رُوْرَكَهٗ مَعْلُوْمٌ فَهٖ دِي بِيْنَهٗ جِحَانْدُنْ.
۵۱. پِشْتَرَهٗ بَرَاْسْتِي هُونُ، هِي گِلِي ژِرِيْدَرْكِتِيْنِ دَرُوِيْنِ!..
۵۲. تَقَرَّ هُونِي ژِ دَارَا رُوْلِي (رَقُوْمِي) بِخُونْ.
۵۳. هُونِي زِكِي خَوَهٗ هَرُ ژِ وَيِ دَاگِرُنْ.
۵۴. هُونِي بَسَرِ وَيِ دَهٗ ژِي ثَاڤَا كَلِيْرِي فَخُونْ.
۵۵. هُونِي وَكِي كُو دَقِيَا تِي اِبْرِيشِي ثَاڤِي دَكِهٖ وَ فِدَخَوَهٗ، ثَاڤِي فَخُونْ.
۵۶. هَا اَفَهٗ، زِيَاڤَتَا كُو رُوْرَا جَزَادَانِي ژِ وَانْ رَهٗ تِي ثَاْمَادَكِرُنْ.
۵۷. مَهٗ هُونُ ثَاڤِرَاْنْدُنْ، فِيجَهٗ چِمَا هُونُ (بِسَاغْبُونَا پِشْتِي مِرِنِي) يَقِيْنِ نَاكِنْ؟
۵۸. آري، مَا اَوْ ثَاڤَاكَا (مَنِيَا) كُو هُونُ دَرِيْژُنْ (مَالَزَارُوْكَانْ) كَا چِي يَهٗ؟
۵۹. مَا هُونُ (ژِ وَيِ ثَاڤَاكِ اِنْسِيْنِ) دِخَلَقِيْنِ ثَانْ اَمْ دِخَلَقِيْنِ؟
۶۰. مَهٗ دِ ثَاڤَا وَهٖ دَهٗ مِرُنْ تَقْدِيْرُ كِرِيَهٗ وَ زُوْرَا مَهٗ دِي نِيِي بَرُنْ ژِي.
۶۱. دَا كُو بَقِي ثَاوَايِي اَمْ يِيْنِ وَكِي وَهٖ بِيْنِنْ شُونَا وَهٗ وَ اَمْ وَهٖ دِ ثَاڤِرَاْنْدِنَكِهٖ دِنْ دَهٗ كُو هُونُ نِزَانِنْ (دِ رُوْرَا قِيَاْمَتِي دَهٗ) دِيْسَا سَاغْ بَكُنْ.
۶۲. صُوْنْدُ بَهٗ، بَرَاْسْتِي وَهٗ خُلَقَاْنْدِنَا خَوَهٗ يَا پِيْشِيْنِ زَانِيَهٗ، فِيجَهٗ چِمَا هُونُ نَاڤَكِرُنْ وَ عِبْرَتْ نَاگِرُنْ؟
۶۳. آري مَا اَوْ تُوڤِي كُو هُونُ دِچِيْنِنْ هُونُ نَابِيْنِنْ!؟
۶۴. مَا هُونُ وَيِ هِيْشِيْنِ دِكُنْ، ثَانْ اَمِنْ اِي كُو هِيْشِيْنِ دِكِهٖ؟
۶۵. اَكْرَ مَهٗ بَخُوْسْتَا مَهٗ دِي اَوْ بَكِرَا كَوَاْشَهٗ وَ هُونِي ژِي پُوْشَانْ وَ عَمَكِيْنِ بَمَانَا.
۶۶. (وَهٖ دِي بَكُوْتَايَا): بَرَاْسْتِي مَهٗ زِيَانْ كِرِيَهٗ..

۶۷. يٰ رَاسُتْ، اَمْ بِيْپَارُ مَانَه.

۶۸. مَا هُونُ وِيْ ثَاڤَا كُوْ هُونُ قَدْخُونُ نَابِيْنِ؟!..

۶۹. مَا وَه، اَوْ ژِ عَوْرَانُ ثَانِيَهٗ خَوَارِيْ يَانَ اَمِنْ يِيْ كُوْ وِيْ تِيْنِنُ خَوَارِيْ؟

۷۰. اَگَرُ مَهٗ يَخُوْسْتَا مَهٗ دِيْ اَوْ شُوْرُ بِيْكَرَايَا، فَيَجَهٗ مَا جِيَا هُونُ نَاشِيْكَرِيْنِنُ؟

۷۱. اَرِيْ مَا اَوْ نَاگِرِيْ كُوْ هُونُ فَيِدِيْخُنُ نَابِيْنِ؟!..

۷۲. مَا وَه دَارَا وِيْ پِيْدَا كَرِيَهٗ يَانَ اَمْ وِيْ پِيْدَا دِيْكَنُ؟

۷۳. مَهٗ نَاگَرُ كَرِيَهٗ بِيْرَتَانِيْنُ (ژِ بُوْ نَاگِرِيْ ثَاخِرَتِيْ) وَ ژِ بُوْ رِيْوِيَاَنْ ژِيْ فَيِدَهٗ گَرَانْدِيَهٗ.

۷۴. فَيَجَهٗ (پَشْتِيْ قَانُ تَقَانُ) تُوْ نَافِيْ خُدَايِيْ خَوَهٗ يِيْ مَزَنْ پَاكُ بَدِيْرَهٗ.

۷۵. فَيَجَهٗ اَزْ بِيْجِيْ سِيْتِيْرَانُ صُوْنْدُ دِيْخُوْمُ..

۷۶. اَگَرُ هُونُ زَانَابِنْ اَفْ صُوْنْدَكَهٗ پَرُ مَزَنَهٗ.

۷۷. (صُوْنْدُ بَهٗ) كُوْ اَفْ قُرْآنَكَهٗ پِيْرُوْزُ وَ پَرُ بَرُوْمَتَهٗ.

۷۸. دِ كِتِيْبِيْكَهٗ پَارَاْسْتِيْ (لَوْحُ الْمُحْفُوْظِيْ) دَهٗ يَهٗ..

۷۹. ژِ يِيْنُ پَاقْژِيْ يِيْ فَهٗ تُوْ كَسْ دَسْتُ نَادِيْ..

۸۰. اَوْ ژِ ثَالِيْ پَرُوْرْدَگَارِيْ عَالَمِيْ فَهٗ هَانِيَهٗ شَانْدِنْ.

۸۱. اِيْدِيْ مَا قِيْ هُونُ قِيْ قُرْآنِيْ قَدْشِيْرِنْ وَ بِيْجُوْكَ دِيْيِنُنُ؟

۸۲. دِ شُوْنَا كُوْ هُونُ سِيْپَاْسِيَا نِعْمَتِيْنُ خُدِيْ بِيْكَنُ، هُونُ بَاوَرِيْ يِيْ نَابِيْنُ وَ نَانْكَوْرِيْ دِيْكَنُ.

۸۳. فَيَجَهٗ بِلَا گَاڤَا كُوْ رُوْحُ دِيْگِيْهِيْزَهٗ قَرِيْكَنِيْ.

۸۴. وِيْ چَاخِيْ هُونُ لِيْ دِمِيْزِيْنُنُ.

۸۵. اَمْ (بِعِلْمٍ وَّ تَاْكَاهِيْنٍ خَوْه) زِ وَهٖ يَبْهَتُرْ نِيْزِيْكِى وَي نَهٗ، لِيْ بَلِيْ هُوْنَ نَابِيْنٍ.

۸۶. مَاَدَمْ هُوْنَ دِيْ نِيْبَتَهٗ جَزَاكِرُنْ..

۸۷. دَهٗ وَي رُوْحِيْ فُكْرِيْنٍ وَي جَسَدِيْ. اَكْرُ (بِرَاسْتِي) هُوْنَ دِ دُوْرَا خَوْه دَهٗ رَاسْتُكُوْنَهٗ
(دَ رُوْحُ فُكْرِيْنِ سَر جَسَدَانْ).

۸۸. نَاخَوْه اَكْرُ (اَوِيْ مِرِي) زِ مُقَرَّبِيْئَانْ بَهٗ..

۸۹. فَيَجَهٗ زِ بُو وَي تَارَامِيْ، رَزْقِيْ پَاكُ و بِيْهَشْتَا خُدَانْ نِعْمَتْ هَنَهٗ.

۹۰. اِيْدِيْ اَكْرُ اَوْ زِ يِيْنْ اَهْلِيْ رَاسْتِيْ بَهٗ (اَوِيْ كُو رِبَا چُوْنَا جَنَّتِيْ نَاسِكْرِيَهٗ).

۹۱. (زِ وَاَنْ رَهٗ دِيْ وَرَهٗ گُوْتِيْنْ): زِ بُو تَهٗ و زِ (هَقَالِيْن تَهٗ) خَلِكِيْ مِلِيْ رَاسْتِيْ پَر سِلَافْ هَنَهٗ.

۹۲. اَكْرُ كُو اَوْ (مِرِي) زِ دَرُوْدِيْرِيْنْ رِيْشَاشَبُوِيْ بَهٗ...

۹۳. فَيَجَهٗ زِ بُو وَي زِيْ زِيَاْفَتَكَهٗ زِ نَافَا كِلْزِيْ هِيَهٗ.

۹۴. اَنْجَاْمَا وَي زِيْ وَرَكِرْنَا دِ جَهَنْمِيْ دَهٗ يَهٗ.

۹۵. يِيْگَمَانْ اَفْ رَاسْتِيْكَهٗ يِقِيْنِيْ و مِسُوْگَرَهٗ.

۹۶. نَاخَوْه (پَشْتِيْ فَاَنْ تَقَاَنْ) تُو نَافِيْ خُدَايِيْ خَوْه يِيْ مَزَنْ پَاكُ بَدِيْرَهٗ.

سُورَهٗ يٰٓيَٰ (حَدِيْدُ)، ۲۹ (يِيْسَتْ و تَهٗ) تَابِتَهٗ و لِمَدِيْنِيْ نَازِلُ بُوِيَهٗ . سُورَهٗ، نَافِيْ خَوْهٗ زِ تَابِتَا ۲۵ اَمْ
گَرْتِيَهٗ كُو تِيْ دَهٗ يِيْزِيَا الْحَدِيْدُ دَرَبَاسُ بُوِيَهٗ و بِمَعْنَا «هَسِيْنَهٗ».

بِنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْمَ

۱. حِقَاسُ تَشِيْتِيْنِ دِ عَرْدُ و تَاسِيْمَانَانْ دَهٗ هَنَهٗ اَوْ خُدِيْ پَاكُ دِيْرِيْنْ. اَوَهٗ يِيْ عَزِيْزَايْ حَكِيْمُ.

۲. خُدَايِ وَ حُكْمَرَانِيَا عَرْدُ وَ نَاسِيَانَانُ تَرَخَانِي يِي فَه يه. اَو سَاغُ دِكِه هُم زِي دِمِرِيَنه
وَ اَو لِسَر هَر تَشْتِي قَادِرَه.

۳. خُدِي، يِي يِيْشِي يه (كُو بَرِي وَي تَشْتَكُ تَنَه بُو)، يِي پَاشِي يه (كُو دِ پِشْتِي وَي رَه
تَشْتَكُ تَنَه يه)، يِي ظَاهِرَه (كُو دِ سَر وَي رَه تُو تَشْتُ تَنَه يه وَ دِيْتَبَارَه)، يِي بَاطِنَه (كُو
نَايِي دِيْتَن وَ نَدِيْتَبَارَه) وَ اَو، بَهَر تَشْتِي زَانَا يه.

۴. خُدِي، اَوِي كُو عَرْدُ وَ نَاسِيَانُ دِ شَشُ رُوْزَانُ دَه نَافِرَانْدَنَه وَ پِشْتَرَه (بِئَاوَايِكِي بَاتِي
مَزْنَاهِيَا خَوَه) لِسَر عَرَشُ رَاسَر بُوِيَه. اَو، بِيَا كُو دِكْفَه عَرْدِي وَ بِيَا كُو زِي دَرْدِكْفَه،
بِيَا كُو ژ نَاسِمِيْنُ تِي خَوَارِي وَ بِيَا كُو هِلْدِكْشَه نَاسِمِيْنُ زِي دِرَآنَه. هُون لُكُو دَرِي
بِن (بِيْن، هَر) اَو (بِرَانِيَا خَوَه) دِگَل وَه يه. خُدِي بِيَا كُو هُون دِيْكُن، بِيْنَرَه.

۵. خُدَايِ وَ حُكْمَرَانِيَا عَرْدُ وَ نَاسِيَانَانُ زِي رَه يه وَ هَر كَار وَ بَار بَس بِيَالُ خُدِي فَه
تِيْنَه فَكْرَانْدُن.

۶. خُدَا، شَفِي دَخَه (سَر) رُوْزِي وَ رُوْزِي زِي دَخَه (سَر) شَفِي وَ اَو بَرَازا (سِرَا) كُو
دِ سِيْنْگَانُ دَه يه دِرَآنَه.

۷. بَخْدِي وَ پِيْخَمْبَرِي وَي بَاوَرِي بِيْنُ وَ زِي وَي مَالِي كُو هُونُ تِي دَه كِرْنَه شُونِگَر (دِ
رِيَا خُدِي دَه) خَرَجُ بِيْكُن. ژ وَه، يِيْنُ كُو بَاوَرِي نَآيِيْنُ وَ مَالِي خَوَه دِ قَنْجِيِي دَه خَرَجُ
كِرْنُ رَه پَرُوِيَكِه مَزْنُ هِيَه.

۸. ژ بُوْجَه هُونُ بَاوَرِي بَخْدِي نَآيِيْنُ، حَالُ آفَه كُو پِيْخَمْبَرُ گَازِي وَه دِكِه دَا كُو هُونُ
بَخْدَايِي خَوَه بَاوَرِي بِيْنُ. بَرَاْسْتِي خُدِي پِيْآنَكِه نَاصِي وَ سَاغْلَمُ ژ وَه صَتَانْدُ. اَكْرُ
بَرَاْسْتِي هُونُ بَاوَرْمَنْدُن (فِيْجَه بَاوَرِي بِيْنُ).

۹. خُدِي يه، يِي كُو ژ بَنْدِيِي خَوَه (مُحَمَّدُ) رَه نِيْشَانِيْنُ اَشْكِرَا دِشِيْنَه دَا كُو وَه ژ
طَارِيْتِيِيْنُ (كُفْرِي) دَرِيْنَه رُونَاهِيَا (اِيَانِي). بِيْگَانُ خُدِي ژ بُوْ وَه رَوُوْفَه، رَحِيْمَه.

۱۰. چِه ژ وَه بویه کُو هُون مَالِی خَوه دِ رِیَا خُدِی دَه خَرَج نَاکِن؟ حَال آفَه کُو مِیرَا تِیَا تَاسِیَا نَان و عَرَدِی هَر ژ بُو خُدِی یَه (مَلِک دِی لِی فِکَرَه). ژ وَه آوِیْن کُو بِرِیَا فَتَحَا مَکِی مَالِی خَوه دِ رِیَا خُدِی دَه خَرَج کِرِن و شَر کِرِن نَه مِیَا (یِیْن کُو دِ پِیْرَه آف کِرِنه). آفِیْن هَا، مَرْتَبَا وَا ن ژ یِیْن کُو پِشْتَرَه خَرَج کِرِن و شَر کِرِن تَقَز مَرْتَرَه. دِگَل فِی ژِی، خُدِی پِیْمَا نَا هَرِی سِپِهی (جَنّت) دَا یَه هَر دُو دَسْتِیَان ژِی. یِیْگَا ن خُدِی، ژ کَار و کِرِیَارِیْن وَه نَاگَا هَدَا رَه.

۱۱. اَرِی مَآ کِی هِیَه کُو دِ رِیَا خُدِی دَه مَالِی خَوه بِرِنْدِی بَدَه، فِیجَه خُدِی ژِی دِی قَات بَقَات لِی زِیْدَه بَکَه و هَر ژِی رَه پَادَا شَکَه گِرَانِیْهَا هِیَه.

۱۲. رُوْرَا (فِیَامَتِی) تُو دِی بِیْنِی کُو مِیْرِیْن بَاوَرْمَنْد و ژِیْنِ بَاوَرْمَنْد، فَآ یَه نُوْرَا وَا ن لِیْشِیَا وَا ن و لِرَاسِی وَا ن دِگَرَه (و ژ وَا ن رَه دِی بِی گُوْتِن): اِیْرُو، مَزْگِیْنِیَا وَه جَنّیْن کُو دِ یِن وَا ن دَه چَم دِهَرِکِن و هُونِی هَر و هَر لَوَا ن بَمِیْن. هَا آفَه سَرَفَرَا زی و خَلَا سِیَا مَزِن.

۱۳. وِی رُوْزِی مِیْر و ژِیْنِ مَنَافِق دِی ژ یِیْن بَاوَرْمَنْد رَه بِیْژِن؛ لَبَنْدَا مَه رَاوَسْتِن، دَا آم ژِی ژ نُوْرَا وَه پَاژِیْکِی وَرْگِرِن. دِی ژ وَا ن رَه بِی گُوْتِن: لِپَاش خَوه فَکِرِن (هَرِن دِنِیَا یِی) فِیجَه (لِوَر) لِئُوْرِی بَگِرِن. اِیْدِی دِ نَقْبَا وَا ن دَه نَافِیْرُک تِی دَنَانِیْن، ژِی رَه دَرْگَهْک هِیَه کُو ژ رَخِی هَنْدِر فَه (لِئَالِی بَاوَرْمَنْدَان) تِی دَه رَحْمَتَه و ژ رَخِی دَرَفَه (لِئَالِی مَنَافِقَان) ژِی تِی دَه عَذَابَه.

۱۴. (مَنَافِق) گَا زی وَا ن (بَاوَرْمَنْدَان) دِکِن، مَآ آم (لِدِنِیَا یِی) نَه لَگَل وَه بُوْن (ژ بُو چِه وَه دَف ژ مَه بَرْدَا)؟ بَاوَرْمَنْد ژ وَا ن رَه دِیْژِن: اَرِی هُون (لَبْرَچَا ف) دِگَل مَه بُوْن، لِی بَلِی وَه (بِدِرُوْتِیْی) خَوه هَلَاک کِرْ، وَه (بُو مَومَنَان) چَافِیْرِیَا نَبَاشِیْی دِکِرْ، (دَر بَارِی اِسْلَامِی دَه) هُون کَتِن گُهَانِی، هِیْفِیْیْن بُوچ هُون خَاپَا نْدِن حِیَانِی کُو فَرْمَا نَا خُدِی هَا ت و شَیْطَان یَخْدِی هُون خَاپَا نْدِن.

۱۵. فِیجَه (گَلِی مَنَافِقَان)! اِیْرُو، نَه ژ وَه و نَه ژ یِیْن بِیْآوَر (اِیْن گَاوَر) تُو گَرُو دِی

نَبِيَّ قَبُوْلِكِرْنٰ. جِهِيْ وَهٖ نَاكِرَهٗ، اَوْهٖ زَبُوْ وَهٖ خَوْدِيْ وَهَقَالٌ. اَوْ جِهٖ چِهٖ پيسِجِهِيْ
لَيْفِكِرِيْ يَهٗ!

۱۶. اَرِيْ مَا زَبُوْ يِيْنُ كُوْ بَاوَرِيْ ثَانِيَهٗ هِيْ زِيْ وَخَتْ نَهَاتِيَهٗ كُوْ يَزَكِرِيْ خُدِيْ وَبُرْتَانِيْ
دَلِيْنُ وَاَنْ بَرَسَهٗ وَ اَوْ نَبْنُ وَكِيْ وَاَنِيْنُ كُوْ بَرِيْ كِتِيْبُ زَبُوْ وَاَنْ هَاتِيْنُ، فَيَجِهٖ پِشْتِي
صَالُ وَزَمَانَانُ دَلِيْ وَاَنْ هِشْكُ بُوْ وَكَلْكُ زَبُوْ وَاَنْ زِيْ زَبُوْ دَرَكْتِهٖ.

۱۷. بَرَانِيْ! بَرَاَسْتِيْ خُدِيْ عَرْدِيْ پِشْتِي هِشْكُوْنَا وَيْ هِيْشِيْنُ دِكِهٖ. بَرَاَسْتِيْ زَبُوْ هُوْنُ
تِيْيَكِهِيْزُنْ مَهٗ نِيْشَانِيْنُ خَوَهٗ زَبُوْ وَهٖ اَشْكُرَا كِرْنُ.

۱۸. بِيْگَاْنُ مِيْرِيْنُ خِيْرَكُرُ وَ زِيْنِيْنُ خِيْرَكُرُ وَ يِيْنُ كُوْ مَالِيْنُ خَوَهٗ دَرِيْكََا خُدِيْ دَهٗ دَانَهٗ،
خِيْرَا وَاَنْ قَاتُ بَقَاتُ زِيْدهٗ دِيْهٖ وَ زَبُوْ وَاَنْ پَادَاشَكِهٖ (خَلَاتَكِهٖ) گِرَانِيْهَا هِيْهٖ.

۱۹. اَوِيْنُ كُوْ بَخْدِيْ وَ يِيْخَمِيْرِيْنُ وَيْ بَاوَرِيْ ثَانِيْنُ؛ هَا اَوِيْنُ يِيْنُ رَاَسْتُ وَ دُرُسْتُ. هَرْجِيْ
كُوْ شَهِيْدِيْنُ، زَبُوْ وَاَنْ لِيْجَمُ خُدَايِيْ وَاَنْ، خَلَاتُ وَ رُوْنَاهِيَا وَاَنْ هِيْهٖ. هَرْجِيْ اَوِيْنُ كُوْ
كَافِرُ بُوْنَهٗ وَ بَاوَرِيْ بِيْآيِيْتِيْنُ مَهٗ نَفَانِيْهٖ، هَا اَوْ خَلِكِيْ دُوْرَهِيْ نَهٗ.

۲۰. نَاگَاَهْدَارُ بِنُ! بَرَاَسْتِيْ هَرْجِيْ زِيْآْنَا دِنْيَايِيْ يَهٗ، بَسْ لِيْسِيْتِيْنُ، مِزُوْلِيْ، خَوْشَكَاھِيْ، دِ
نَاْفِرَا هَفْ دَهٗ خَوَهٗ مَزْنَكِرِيْهٖ وَ كُبَارِيَا بِمَالُ وَ زَارُوْكَانَهٗ. زِيْآْنَا دِنْيَايِيْ وَكِيْ بَارَانِكِيْ يَهٗ
كُوْ گِيَايِيْ وَيْ جُوْتَكَاْرُ كِيْفَخَوْشُ دِكِهٖ، پِشْتَرَهٗ هِشْكُ بِيْهٖ؛ تُوْ دِيْيِنِيْ كُوْ قَا يَهٗ زَرُ بُوِيْهٖ،
پَاشِيْ دِيْهٖ پُوْشُ وَ بِلَاخُ وَ دِ نَاخِرَتِيْ دَهٗ زِيْ عَذَابِكِيْ دُرُوَارَهٗ (زَبُوْ كَسِيْ دِنْيَايِيْ دِ سَرُ
نَاخِرَتِيْ رَهٗ بِيْگَرَهٗ)، يَاَنْ زِيْ لِيْبُوْرِيْنُ وَ كَرْمَكِهٖ زَبُوْ جَمُ خُدِيْ يَهٗ (زَبُوْ يِيْ كُوْ نَاخِرَتِيْ
دِ سَرُ دِنْيَايِيْ رَهٗ بِيْگَرَهٗ). زِيْآْنَا دِنْيَايِيْ زَبُوْ مَالِيْ خَاپَاَنْدِيْ يِيْ فَهٗ نَهٗ تِشْتِكِيْ دِنَهٗ.

۲۱. (گَلِيْ بَاوَرْمَنْدَاْنُ)! بِيْآَلُ مَغْفِيْرَتَكِهٖ زَبُوْ جَمُ خُدَايِيْ خَوَهٗ فَهٗ وَ بِيْآَلُ جَنَّتِكِيْ فَهٗ كُوْ فَرِهِيَا
وِيْ بَقَاَسِيْ فَرِهِيَا تَاْسِيْآَنْ وَ عَرْدِيْ يَهٗ پِيْشَبَاَزِيْ بِيْكُنُ كُوْ اَوْ (جَنَّتُ) زَبُوْ يِيْنُ كُوْ
بَخْدِيْ وَ يِيْخَمِيْرِيْنُ وَيْ بَاوَرِيْ ثَانِيَهٗ هَاتِيَهٗ تَاْمَادَهٗ كِرْنُ. هَا اَفْ كَرْمَا خُدِيْ يَهٗ كُوْ اَوْ
كِيْ بَقِيْ دَدَهٗ وَيْ. بَرَاَسْتِيْ خُدِيْ خُدَايِيْ كَرْمَا مَزَنَهٗ.

۲۲. چِه کارساتا کو لَعْدِیْ بَقُوْمَه وَ چِه وَرَه سَرِیْ وَه، هَر بَرِیا کو آم وِی بَخْلِقِیْنِ اَوْ دِ کِتِیْکِیْ دَه (کو لَوْحُ الْمُحْفُوْظَه) هَاتِیَه نَفِیْسَانْدِن. بَیْگَن اَفْ لَبَرِ خُدِیْ هِیْسَانَه...

۲۳. دَا کو بَفِیْ نَاوایی هُون، زِ بَرِیا کو ژ دَسْتُ وَه چُوْبَه عَمْکِیْن نَبِن وَ بَقْنَجِیا کو خُدِیْ دَا یَه وَه زِی چَافْسُوْر نَبِن. بَرِاسْتِیْ خُدِیْ ژ کَسِیْن قُرَه وَ سَرَخُوْه قَه چُوْبِیْ حَزْ نَاکَه.

۲۴. (اَوْ قُرَه)، اَوِیْن کو طَمَاعِیْ دِکْن وَ شِیْرَتَا طَمَاعِیْ لِخْلَکِیْ زِی دِکْن. کِی بَرِیْ خَوَه (ژ دَانِیا خِیْرَان) فَکَرِیْنَه، فِیْجَه بَرِاسْتِیْ خُدِیْ دَوْلَمَنْد وَ هِیْژایی پَسَنْداییْنِ یَه.

۲۵. صُوْنْد بَه، مَه پِیْخَمْبَرِیْن خَوَه بَدَلِیْلِیْن رُوْنکاَر فَه شَانْدِن وَ مَه دِگَلْ وَانْ زِی کِتِیْب وَ شَهِیْن (نَظَامًا عَدَالَتِیْ) هِنَارْتِن دَا کو اِنْسَان (بِقَان) عَدَالَتِیْ بَکْن. مَه هِیْسَن زِی ثَانِی خَواری کو تِی دَه هِیْز وَ قَوْتِکَه دِزْوَار هِیَه وَ ژ بُو خَلْکِیْ زِی پَر فِیْده تِی دَه نَه وَ دَا کو خُدِیْ، کَا کِی دِ غِیْبِیْ دَه ثَارِیْکارِیا دِیْنِیْ خُدِیْ وَ پِیْخَمْبَرِیْن وَی دِکَه دَرِیْنَه هُوْلِی. بَیْگَن خُدِیْ پَر بَهْیْز وَ سَرْدَسْتَه.

۲۶. صُوْنْد بَه، مَه نُوح وَ اِبْرَاهِیْم (پِیْخَمْبَرِی) شَانْدِن وَ مَه پِیْخَمْبَرِی وَ کِتِیْب دَانَه زُرِیْتَا وَانْ. هِن ژ وَانْ دِ رِیا رَاسْتُ دَه نَه وَ پَرِیْن وَانْ زِی فَاسِقِنْ.

۲۷. پِشْتَرَه مَه پِیْخَمْبَرِیْن خَوَه دَا سَر شُوْپَا وَانْ وَ مَه عِیْسَیْیْ کُرِیْ مَرِیْمِیْ زِی لِبِیْ وَانْ هِنَارْت. مَه اِنْجِیْل دَائِیْ وَ مَه شَقَقْتُ وَ مَرَحْمَتْ خِسْتَه دِلِیْ یِیْن کو دَانَه پِیْ وَی. رُهْبَانِیْتِکَه (دَسْتُشُوْشْتِنَا زِ دِنیایی) کو وَانْ ژ جَم خَوَه لِیْنَائِیْبُو مَه اَوْ لِسَر وَانْ قُرْزْ نَکِرِبو. لِیْ بَلِیْ وَانْ (ژ بَرِ خَوَه فَه) اَوْ دَرَانِیْن دَا کو رَاژِیْمُوْنَا خُدِیْ بَدَسْتُ بَخْن. فِیْجَه حَقِیْ وَی نَتَانِیْن جَه. پَاشِیْ ژ وَانْ یِیْن کو وَانْ باوَرِیْ ثَانِیْن، مَه مَکَافَاتَا وَانْ دَا وَانْ وَ کَلْکْ ژ وَانْ زِی فَاسِقِنْ.

۲۸. گَلِیْ یِیْن کو وَه باوَرِیْ ثَانِیَه! ژ خُدِیْ یِتْرِیْسَن وَ باوَرِیْ بَیْخَمْبَرِیْ وَی (مُحَمَّد) یِیْن دَا کو خُدِیْ ژ رَحْمَا خَوَه دُو پِشْکَان بَدَه وَه (یْک: باوَرِیا بِمُحَمَّدَه. یا دِدُوْیاَن: باوَرِیا

بِیَخْمَرِیْنِ بَرِّیَا وِیْ یَه) و نُوْرَکِیْ بَدَهٗ وَه کُوْ هُوْنِ بُوِیْ بِمَشْنِ و دَا کُوْ لَوَهٗ بُوْرَهٗ.
بِرَاسْتِیْ خُدِیْ کُنْهَشِیْرَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

۲۹. (بَقِیْ نَاوَاِیِ مَهٗ هُوْنِ نَاگَاھْدَارِ کِرْنِ) دَا خُدَانِکِتِیْبِ بَرَانِنِ کُوْ ژِ کَرَمَا خُدِیْ تِشْتَنَکِ دِ
دَسْتِیْ وَانِ دَهٗ نِیْنَهٗ. بِرَاسْتِیْ کَرَمِ تَفْ دِ دَسْتِیْ خُدِیْ دَهٗ یَهٗ. اَوِ کِیْ بَقِیْ دِیْ بَدَهٗ وِی.
خُدِیْ خُدَانِیْ فَتْجِیَا مَزَنَهٗ.

۵۸. سُوْرَهٗ یٰی مُجَادَلَهٗ

سُوْرَهٗ یٰی (مُجَادَلَهٗ)، ۲۲ (بِیَسْتِ و دُو) نَایْتَهٗ، لِمَدِیْنِیْ نَازُلُ بُوِیْهٗ . نَافِیْ سُوْرَهٗ ژِ نَایْتَا بِیَسِیْنِ
هَاتِیْهٗ کُوْ تِیْ دَهٗ بَیْزِیَا (تُجَادَلُ) دَرَبَاسُ بُوِیْهٗ و بِمَعْنَا «تِیْدِکُوْشَهٗ» یَهٗ.

بِنَافِیْ خُدَاِیِ کُوْ رَحْمَنِ رَحِیْمِ

۱. بِرَاسْتِیْ خُدِیْ گُوْتِنَا وِیْ ژِنَا کُوْ دَرِ بَارِیْ مِیْرِیْ خَوَهٗ دَهٗ بَتَهٗ رَهٗ کَتِیْبُوْ گُفْتُگُوْیِیْ کُوْ
گِلی و گَارَزِنْدَا خَوَهٗ بِیَالِ خُدِیْ فَهٗ دِکِرِ بَهْسْتِ. خُدِیْ، بِهَقِیْقِیْنَا وَهٗ دَرَانَهٗ، بِرَاسْتِیْ
ژِیْ خُدِیْ گُھَدِیْرَهٗ، بِیِنَرَهٗ.

۲. ژِ وَهٗ، اَوِ کَسِیْنِ کُوْ بِرَنْبِیْنِ خَوَهٗ رَهٗ ظَهَارِیْ دِکِنِ (کُوْ ژِ رَنْبِیْنِ خَوَهٗ رَهٗ دِیْبِیْرَن: تُوْ مِیْنَا
دَاِیْکَا مِنْ لِمَنْ حَرَامِ بَیْ)، ژِیْنِ وَانِ نَهٗ دَاِیْکِیْنِ وَانِیْنِ. دَاِیْکِیْنِ وَانِ تِنِیْ اَوِیْنِ کُوْ اَوِ
وَلَدَانْدَنَهٗ. بِرَاسْتِیْ اَوِ (بِظَهَارِیْ) گُوْتَنَکَهٗ نَهٗ لِرِیْ و دَرُوْ دِیْبِیْرَن. بِیِگْمَانِ خُدِیْ لِیْهَیْرِ
و گُنْهَشِیْرَهٗ.

۳. اَوِ مِیْرِیْنِ کُوْ بِرَنْبِیْنِ خَوَهٗ رَهٗ ظَهَارِیْ دِکِنِ و پَاشِیْ ژِ گُوْتِنَا خَوَهٗ فَدَکَرَنِ (جَزَاِیِ وَانِ)
بَرِّیَا اَوِ بَیْجَنِ نَفِیْنَا هَفْ، نَازَادِکِرِنَا کُوْلَیْکِیْ یَهٗ. اَفْ شِیْرَتَا خُدِیْ یَهٗ کُوْ لَوَهٗ هَاتِیْهٗ کِرِنِ.
خُدِیْ، ژِ کِرِنِیْنِ وَهٗ هَاِیْدَارَهٗ.

۴. فِیْجَهٗ اَوِ کَسِیْ (ژِ بُوْ نَازَادِکِرِنِیْ) کُوْلَهٗ بَدَسْتِ نَکَفِیْ، اِیْدِیْ بَرِّیَا اَوِ بَیْجَهٗ نَفِیْنَا خَوَهٗ،

اَوَيُّ دُو مَهَان لِسَرُ هَف رُوژِي بِيْگَرَه. كَسِي نِكَارِيَه (دُو مَهَان رُوژِي بِيْگَرَه) بِلَا خَوَارِنِي بَدَه شِيْسْت فَقِيْرَان. اَفْ (كَفَارَتِي ظَهَارِي)، ژ بُو كُو هُون بَاوَرِي بَخْدِي و پِيْخَمْبَرِي وِي بِيْن. هَا اَف تِخُوْب و حُكْمِيْن خُدِي تَه. ژ بُو يِيْن كَاْفِرِي (اِيْن كُو يَوَان بَاوَرِي نَايِيْن) عَذَابِكِي دِرْوَارِ هِيَه.

۵. بَرَاْسْتِي اَوِيْن كُو دِرَاتِي و نِيَارْتِيَا خُدِي و پِيْخَمْبَرِي وِي دِيْكَن، چَاوَا يِيْن بَرِيَا وَان رَزِيْل و رِسُوَا بُوْنَه، اَوِيْ دِيْ مِيْنَا وَان رَزِيْل و رِسُوَا يِيْن. بَرَاْسْتِي زِي مَه نِيْسَايِيْن رُوْنَاك و اَشْكِرَا هِنَارْتِه. ژ بُو كَاْفِرَان هَر عَذَابِكِي رِسُوَاكِرِ هِيَه.

۶. وِي رُوژَا كُو خُدِي تَفَكِي وَان قَدِرْتِه، فَيَجَه جِقَاس كَارِي وَان كِرِي دِي وَان پِي تَاْكَاهْدَارِ بَكَه. خُدِي هُمُو كِرِيْن وَان تُوْمَارِ كِرِه و وَان زِي كِرِيْن خَوَه ژ بِيْر كِرِه. خُدِي لِسَرُ هَر تَشْتِي چَاْفِدِرِه.

۷. مَا تُو نَزَانِي، كُو چَه تَشِيْتِي لِعَرْد و تَاْسِيْآنَان هَنَه هَر خُدِي بَوَان دِرَاْنَه؟ چَه پِسْتَه پِسْتَا كُو دِ نَافِ سِيْسِيَان دَه جِيْبَه، خُدِي هَر يِي چَارَانَه، كُو پِيْنِج بِن سِيْسِي وَان هَر خُدِي يَه. چَه كِيْمَتِر و چَه زِيْدَه تَرِي فَاْن، اَو لِكُو دَرِي دِيْن بِلَا يِيْن خُدِي هَر (بِرَانِيْنَا خَوَه) لِكَل وَانَه. پَاشِي رُوژَا قِيَاْمَتِي بَكِرِيْن وَان دِي وَان هَايْدَارِ بَكَه. بَرَاْسْتِي خُدِي يَهَر تَشْتِي زَاْنَا يَه.

۸. كَا ژ مَن رَه بِيْزَه، مَا اَوِيْن كُو نَهْيَا وَان ژ پِسْتَه پِسْتِي هَاْتِيَه كِرِن (كُو اَو جِهَو و مُنَافِقِيْن)، پَشْتَرَه لِيَا كُو لَوَان هَاْتِيَه قَدَخَه كِرِن قَدِگِرِن و دِ كُنْهَكَارِي، دِرْمَنَاهِي و نَكْهَدَارِيَا پِيْخَمْبَرِي دَه پِسْتَه پِسْتِي دِيْكَن تَه نَدِيْتِي؟ كَاْفا كُو اَو يِيْن جَم تَه، سِلْسَلَاكْه كُو خُدِي تُو پِي سِلَاف نَكِرِيَه لِنَه سِلَاف دِيْكَن. دِ دِلِي خَوَه دَه زِي دِيْبِيْژَن «دَه بِلَا خُدِي يِيَا كُو اَم دِيْبِيْژَن مَه بَدَه عَذَابِي؟ جَهَنَم بَسِي وَانَه، اَو دِي بِيْجَن وِي، اَو چَه پِيْسَجَهه!»^۱

۱ اَف كَس جِهَو و مُنَافِقُ بُون. لِيْجَم مَسْلَمَانَان دِيْكَرِن پِسْتِيْسْت و دِخُوْسْتِن گَانِي بِيْجَن دِلِيْن مُؤْمَنَان و بِيْئِي هَلُوْسْتَا خَوَه بُمُؤْمَنَان بَدَن فِهْمِكِرِن كُو دِ جِهَادِي دَه جِهَادْكَارِ تِيْكَ چُونَه و هَاْتِه كُشْتَن. پِيْخَمْبَرِ ﷺ

۹. گَلِي يٰيْنَ كُوْ بَاوَرِي تَانِيَه! گَاڤَا كُوْ وَهٖ بِيْزِيْكَ دِ نَافِ خَوَهٗ دَهٗ خَبَرِ دَا، بِيَا گُنَهٗ، بِيَا نِيَّارِي وِ يَا دَرْزَا رِيَا بِيْخَمْبَرِ خَبَرِ نَدَنْ؛ بِيْغِي وِ تَقْوَايِي خَبَرِ بَدَنْ وِ ژِ خُدَايِي كُوْ هُونِي بِيَاَلْ فَهٖ بِيْنَهٗ جِيْغَانْدَنْ بِيْرَسَنْ.

۱۰. پِسْتَهٗ پِسْتِ بَسْ ژِ شَيْطَانِيَه! دَا كُوْ بَاوَرْمَنْدِ پِيْ غَمْگِيْنِ بِيْنِ. اَوْ بَخَوَهٗ (شَيْطَانُ) حَتَا دَسْتُوْرَا خُدِيْ نَبَهٗ نِيْكَارَهٗ تُوْ زَرَارِيْ بَدَهٗ وَاَنْ. فَيِجَهٗ بَاوَرْمَنْدِ بِلَا هَرِ خَوَهٗ بَسِيْرَنْ خُدِيْ.

۱۱. گَلِي يٰيْنَ كُوْ بَاوَرِي تَانِيَه! دَمَا كُوْ ژِ وَهٖ رَهٗ بِيْ گُوْتَنْ؛ دِ دِيَوَانِيْنَ خَوَهٗ يٰيْنَ جِيْغِيَانِ دَهٗ (ژِ يٰيْنَ كُوْ بَشْدَارِ دِيْنِ رَهٗ رِيْ فَكِيْنِ وَ جِهٖ) فِرَهٗ بِيْكَنْ، هُونِ ژِيْ جِهٖ فِرَهٗ بِيْكَنْ، خُدِيْ ژِيْ ژِ بُوْ وَهٖ جِهٖ فِرَهٗ دِكِهٖ. گَاڤَا كُوْ ژِ وَهٖ رَهٗ بِيْ گُوْتَنْ؛ ژِ جِهِيْ خَوَهٗ رَا بِيْنِ، فَيِجَهٗ هُونِ ژِيْ رَا بِيْنِ (دَا جِهِيْ هِنِكِيْ دِنْ جِيْبَهٗ). اُوِيْنِ كُوْ ژِ وَهٗ بَاوَرِي تَانِيَهٗ وَ اُوِيْنِ كُوْ زَانِيْنِ ژِ وَاَنْ رَهٗ هَاتِيَهٗ دَايْنِ خُدِيْ مَرْتَبِيَا وَ اَنْ بِلَنْدِ دِكِهٖ. خُدِيْ بِيْكَارِ وَ كَرِيَارِيْنِ كُوْ هُونِ دِيْكَنْ نَاگَا هَدَارَهٗ.

۱۲. گَلِي يٰيْنَ كُوْ بَاوَرِي تَانِيَه! گَاڤَا وَهٖ خَوَسْتُ كُوْ هُونِ بِيْزِيْ بِيْخَمْبَرِ رَهٗ بِيْشِيْنِ، بَرِيَا وِيْ تَا خَا فِتْنَا خَوَهٗ صَدَقَهٗ يَكِيْ بَدَنْ (خِرَازَانُ). آفِ ژِ بُوْ وَهٗ چِيْتَرِ وَ پَا كَتِرَهٗ. اَكْرَ هُونِ تَشْتِكِيْ نَبِيْنِ (كُوْ بِيْكَنْ صَدَقَهٗ) فَيِجَهٗ بَرَا سْتِيْ خُدِيْ گُنَهْرِيْرَهٗ، دِلُوْ قَا نَهٗ.

۱۳. اَرِيْ مَا هُونِ ژِ فَقِيْرِ بُوْنِيْ تَرَسِيَاَنْ كُوْ بَرِيْ هُونِ بِيْخَمْبَرِ رَهٗ بِيَا خِيْنِ وَهٖ صَدَقَهٗ بِيْجَهٗ نَتَانِيْنِ؟ اِيْدِيْ كُوْ وَهٗ اُوْ نِيْكَرِ وَ خُدِيْ ژِيْ هُونِ عَفُوْ كِرِنْ؛ فَيِجَهٗ بِنِيْكَوْزِيْ نِمِيْژِ بِيْكَنْ،

اَفِ پَسْتِيْسْتِ لَوَانِ قَدَحَهٗ كِرِيُوْ. بِيْئُوْرِيْكَهٗ دِنْ تَا جِهُوْ يَاَنْ اَوْ بُوْ كُوْ رَا سْتِيْ بِيْخَمْبَرِ ﷺ دِهَاتِيْنِ، ژِيْ رَهٗ دُوْگُوْتِيْنِ: السَّامُ عَلَيْكَ يَعْني مَرْنِ ژِ تَهٗ رَهٗ بَهٗ. بِيْخَمْبَرِ ﷺ گُوْتِنَا وَ اَنْ فَهْمِ دِيْكَرِ وَ وَهَّا بَرِسْطَا وَ اَنْ دَدَا «وَهٗ عَلَيْكُمْ» يَعْني؛ ژِ وَهٗ رَهٗ بَهٗ. لِيْلِيْ هَلُوْ سَتَا خَوَهٗ يَا نَا زَكِ وَ بَرُوْمَتْ نَدِگِهْرَانْدِ وَ لِرُوْ يِيْنِ وَ اَنْ نَدَدَا.

۱ اَفِ قَرْمَا نَا اِلَهِيْ ژِ بُوْ فَيِيْ يَهٗ، دَا كُوْ ژِ بُوْ بِيْخَمْبَرِ رِيْژِ وَ حُرْمَتِ وَرَهٗ گِرِيْنِ، تَارِيْكَارِيَا خِرَازَانِ وَرَهٗ كِرِنْ. زِيْدهٗ پَرِسْ نَبِيْنِ كِرِنْ، مَرُوْفِيْنِ خَالِصِ وَ مَنَافِقِ وَ يِيْنِ كُوْ ژِ دِيْ يَابِيْ حَزْ دِيْكَنْ وَ يِيْنِ كُوْ ژِ تَا خِرَتِيْ حَزْ دِيْكَنْ، ژِ هَفِ بِيْنَهٗ فَتَنَانْدِيْنِ وَ زَانِيْنِ.

زَكَاتَا مَالِيْ خَوْهٖ بَدْنُ وَاكْهَدَارِيَا حُدِيْ وَايِّخَمْبَرِيْ وَيٰ بَكْنُ. تَقْزُ حُدِيْ زِيْ كَرِنَيْنْ
وَهٗ نَاكَاهْدَارَهٗ.

۱۴. كَا زِيْ مِّنْ رَّهٖ بِيْزَهٗ، مَا اَوَيْنْ كُو بُوْنَهٗ دُوْسْتُ وَاثَارِيْكَارِيْ قَوْمِيْ كُو حُدِيْ غَزَبْ
لَوَانْ كَرِيَهٗ تُو نَايِنِرِيْ؟ اَوْ (مُنَافِقْ) نَهٗ زِيْ وَهٗ نَهٗ، نَهٗ زِيْ وَانْ (جَهْوِيَانْ) نْ. دِگَلْ كُو
(رَاسْتِيْ) دِرَازِنْ زِيْ بَدَرُوْ صُوْنْدُ دِخُوْنْ.

۱۵. حُدِيْ، زِيْ وَانْ (مُنَافِقَانْ) رَهٗ عَدَاَبِكِيْ دِرُوْارْ نَامَادَهٗ كَرِيَهٗ. بَرَاْسْتِيْ يَا كُو اَوْ دِكْنْ،
چَقَاسْ پِيْسَهٗ!

۱۶. وَانْ صُوْنْدِيْنْ خَوْهٗ زِيْ خَوْهٗ رَهٗ كَرِيَهٗ مَرْتَالْ (دَا كُو خَوْهٗ وَا مَالِيْ خَوْهٗ پِيْ بِيَارِيْزْنْ) وَا
وَانْ رِيْكََا حُدِيْ لِبَرْ خَلِكِيْ گَرْتِيْنْ. فَيَجَهٗ زِيْ وَانْ رَهٗ عَدَاَبِكِيْ رِسُوَاكْرْ وَا هَتِكَبَرْ هِيَهٗ.

۱۷. مَالْ وَا زَارُوْكِينْ وَانْ لِهَمْبَرِيْ عَدَابِيْ حُدِيْ دِيْ تُو فَيْدَهٗ يَكِيْ نَدَهٗ وَانْ. اَوْ خَلِكِيْ
دُوْرَهِيْ نَهٗ. اَوْ دِيْ هَرْ وَا هَرْ لِيْ بَمِيْنْ.

۱۸. رُوْزَا كُو حُدِيْ وَانْ تَقَانْ سَاغْ دِكَهٗ وَا زِيْ بُوْ حَسَاْبْدِيْتِيْ لِهَفْ كُوْمْ دِكَهٗ، چَاوَا لَدِيْنِيْ
زِيْ بُوْ وَهٗ بَدَرُوْ صُوْنْدُ دِخُوَارِنْ، وِسَا زِيْ حُدِيْ رَهٗ زِيْ دِيْ صُوْنْدُ بَخُوْنْ. زِيْ وَانْ وَهٗ يَهٗ
كُو اَوْ لِسَرْ تَشْتِكِيْ نَهٗ؟ نَاكَاهْدَارْ بِنْ! بِيْگَمَانْ اَوْ هَرْ دَرُوْكَارْ بَخَوْهٗ نَهٗ.

۱۹. شَيْطَانْ لِسَرْ وَانْ بُوِيَهٗ دَسْتِهَلَاتْ، زِكْرِيْ حُدِيْ بُوَانْ دَايَهٗ زِيْبِرْ كَرْنْ. هَا اَوْ هَقْبَنْدِيْنْ
شَيْطِيْنْ. نَاكَاهْدَارْ بِنْ! بَرَاْسْتِيْ زِيْ بِنْدَا شَيْطِيْنْ هَرْ يِيْنْ حَسِرِيْ نَهٗ.

۲۰. بِيْگَمَانْ اَوَيْنْ كُو نِيَاْزَتِيَا حُدِيْ وَا يِيْخَمْبَرِيْ وَيٰ دِكْنْ. هَا اَوْ (دِ نَافْ) كَسِيْنْ رَزِيْلَتَرِيْنْ
وَا رِسُوَاتَرِيْنْ دَهٗ نَهٗ.

۲۱. حُدِيْ بَرِيَارْ دَايَهٗ: بَرَاْسْتِيْ اَزْ وَا قَاَصِدِيْنْ خَوْهٗ هَرْ اَمِيْ بَسَرْ كَفْنْ. بِيْگَمَانْ حُدِيْ
هِيْزْدَارْ وَا سَرْدَسْتَهٗ.

۲۲. تُو دِيْ جَفَاتَكِهٖ كُوٓ بَاوَرِيْ بُحْدِيْ وَ رُوْزَا تَاخِرَتِيْ تَانِيَهٗ نَبِيْنِيْ كُوٓ اَوْ ژِ وَآنْ كَسِيْنْ
 كُوٓ تِيَارِيْتَا خُدِيْ وَ يِيْحَمْبَرِيْ وَيِ دِيْكُنْ حَزْ يِكُنْ. چُنْدِيْ اَوْٓ بَافِيْنْ وَآنْ، يَانْ كُرِيْنْ
 وَآنْ، يَانْ بَرَايِيْنْ وَآنْ، يَانْ عَشِيْرَا وَآنْ بِنْ ژِي. هَا اَوْ، خُدِيْ دِ دِلِيْنْ وَآنْ دِهٖ اِيَآنْ
 نَفِيْسِيَهٗ وَ بِيْجِهٖ كَرِيَهٗ، بِنَايِيْكَارِيْ وَ يِيْشْتِگَرِيْكَهٗ ژِ جَمْ خَوَهٗ اَوْ خُرْتْ كَرِيَهٗ. خُدِيْ دِيْ
 وَآنْ بِيْحَهٗ بِيْهَشْتِيْنْ وِسَا كُوٓ دِ بِنِيْ وَآنْ دِهٖ چَمْ دِهْرِيْ كُنْ وَ اَوْ دِيْ هَرْ وَ هَرْ لِيْ بِيْمِيْنْ.
 خُدِيْ ژِ وَآنْ رَاژِيْ بُوِيَهٗ، اَوْ ژِي ژِ خُدِيْ رَاژِيْ بُوِيَهٗ. هَا اَوْ بِنْدَا خُدِيْ نَهٗ. نَاگَاھْدَاژِ
 بِنْ! بَرَاْسَتِيْ ژِي بِنْدَا خُدِيْ هَرْ يِيْنْ سَرَفِرَاژِ وَ رِزْگَارْبُوِيِيْ نَهٗ.

۵۹. سُوْرَهٗ يٰٓاِیُّ حٰشِر

سُوْرَهٗ يٰٓاِیُّ حٰشِر، ۲۴ (يِيْسْتْ وَ چَاژ) تَايِيْتَهٗ، لِمَدِيْنِيْ نَاژِلْ بُوِيَهٗ، نَافِيْ خَوَهٗ ژِ تَايِيْتَا ۲ يِيْ گَرِيْتَهٗ
 كُوٓ تِيْ دِهٖ بِيْژِيَا «حٰشِر» «بِهْرِيَهٗ وَ بِيْمَعْنَا كُوٓ چَكِرَهٗ».

بِنَاثِيْ خُدَايِيْ كُوٓ رَحْمٰنْ رَحِيْمْ

۱. چِقَاسْ تِيْشْتِيْنْ لَعَرْدْ وَ تَاسِيْبَانَانْ هَنَهٗ خُدِيْ تَسِيْبِجْ دِيْكُنْ هَرْ اَوَهٗ يِيْ عَزِيْزِيْ حَكِيْمْ.
۲. خُدِيْ يَهٗ، يِيْ كُوٓ ژِ اَهْلِيْكِتِيْبَانْ اِيْنْ بَاوَرِيْ تَنَانِيْنْ (كُوٓ جِهُوِيْنْ بِنِيْ نَضْرِنْ)، جَارَا
 يِكَمْ اَوْ ژِ وِلَاتِيْ وَآنْ دَرُخْسْتِنْ. وَهٖ ظُنْ نَدِيْكَرْ كُوٓ اَوِيْ يِيْئَهٗ دَرِيْخْسْتِنْ. ژِ وَآنْ ژِي
 وَهٖ يَهٗ كُوٓ كَلِيْنْ وَآنْ دِيْ وَآنْ ژِ (هِيْژَا) خُدِيْ بِيَارِيْژِنْ. لِيْلِيْ خُدِيْ ژِ دَفَرَكِهٖ كُوٓ
 وَآنْ بِيْرَا وَيِ نَدِيْرْفَهٗ هَاْتَهٗ وَآنْ. خُدِيْ تَرُسْ تَافِيْتْ سَرِ دِلِيْ وَآنْ، بِنَاوَايِيْكِ وِلُوٓ كُوٓ
 هُمْ بَدَسْتِيْنْ خَوَهٗ هُمْ ژِي بَدَسْتِيْنْ مُؤْمِنَانْ خَانِيِيْنْ خَوَهٗ وَيْرَانْ دِيْكُرْنْ. قِيْجَهٗ هِيْ گِلِيْ
 تَاقِلْمَنْدَانْ، دَرُسْ وَ عِيْرْتْ بِيْگَرْنْ.

۳. اَكْرْ خُدِيْ ژِ بُوٓ وَآنْ دَرَكْتِنْ نَفِيْسَانْدَا، دِ دِنْيَايِيْ دِهٖ بِنَاوَايِيْكِ دِنْ (بِيْكُسْتِنْ وَ
 دِيْلِيْكَرِيْنْ) تَقَرُّ دِيْ اَوْ بَدَانَا عَذَابِيْ. ژِ بُوٓ وَآنْ لِنَاخِرَتِيْ ژِي عَذَابِيْ نَاگَرِ هِيَهٗ.

۴. اَفْ (عَذَابَ)، زِ بَرِّ فِیْ یَه کُو وَاَنْ دِزْبَرِیَا خُدِی وِ یِخْمَبْرِی وِی دِکَر. کِی، دِزْمِنَاتِی وِ یِبَّامْرِیَا خُدِی بَکَه، فِیجَه بِرَاسْتِی عَذَابِی خُدِی پَر دِزْوَاره.

۵. چِه دَاخْرَمِیْن (بَنِی نَدْرِیَان) کُو وَه پَرِیْن، تَاَنْ زِی وَه لِسَر کُوکا وَاَنْ هِشْتِیْن اَوْ بَدَسْتُوْرَا خُدِی بُوْیَه وِ دَا کُو خُدِی فَاْسِفَاَنْ رِسُوَا وِ رَزِیْل بَکَه.

۶. یَا کُو خُدِی زِ مَالِیْن وَاَنْ (جَهْوِیَان) غَنِیْمَت دَا یَه یِخْمَبْرِی خَوَه، فِیجَه وَه زِ بُو وِی (غَنِیْمَتِی) تُو هَسَبْ وِ دَفَه نَبْرَاَنْدَنَه. لِیْلِی خُدِی، کِی یِشِی دِی لِدْرِی وَاَنْ یِخْمَبْرِی خَوَه سَرْفَرَاْز بَکَه. خُدِی لِسَر هَر تَشْتِی قَاْدَرَه.

۷. اَوْ مَالِی کُو بِی شَر خُدِی کِرِیَه دَسْتَكْفِی زِ بُو یِخْمَبْرِی خَوَه، اَوِیْن کُو زِ خَلْکِی گُذَاَنْ هَاتِیَه صِتَاَنْدَنْ، فِیجَه اَوْ زِ بُو خُدِی، زِ بُو یِخْمَبْرِی وِی، زِ بُو خَزْمِیْن یِخْمَبْرِ، زِ بُو سِیَوِیَاَنْ، زِ بُو خِرَاَنْ وِ رِیَوِیَاَنْه. دَا اَوْ غَنِیْمَت، تِم نَمِیْنَه دِ دَسْتِی دَوْلَمَنْدِیْن وَه دَه. یِخْمَبْرِ چِه دَا وَه بِگِرَنْ وِ چِه لَوَه قَدْخَه بَکَه خَوَه زِی قَدْ. هَا یِ زِ حُکْم وِ فَرْمَاْیِیْن خُدِی هِبَنْ. بِرَاسْتِی زِی خُدِی عَذَابْزُوْرَه.

۸. (اَوْ مَالِی غَنِیْمَتِی) زِ بُو فَقِیْر وِ زَارِیْن مُهَاجِرَاَنْه، اَوِیْن کُو زِ مَال وِ وِلَاتِی خَوَه هَاتِیَه دَرْنَاْیِیْن، دَاخْوَاْزَا کَرْم وِ رَاْزِیُوْنَا خُدَاْیِی خَوَه دِکَنْ وِ تَارِیْکَارِیَا (دِیْنِی) خُدِی وِ یِخْمَبْرِی وِی دِکَنْ. هَا اَوْ، یِیْن رَاسْت وِ دُرِسْتَنْ.

۹. اَوِیْن هِی زِ بَرِی فَه لِمَدِیْنِی بِجَه بُوْنَه وِ بَرِی هِجْرَتَا مُهَاجِرَاَنْ بَاوَرِی تَاْیِیْنَه، اَوْ زِ وَاْیِیْن کُو بِیَال وَاَنْ فَه هِجْرَت کِرَنْ حَز دِکَنْ وِ زِ بُو مَالِی کُو زِ وَاَنْ (مُهَاجِرَاَنْ) رَه هَاتِیَه دَاْیِیْن دِ دِلِی خَوَه دَه چَاْفَنْبَارِیْکِی زِی نَاْکِیْن. چَنْدِی کُو یِیْدَفِیَا وَاَنْ بَغَنِیْمَتِی هَبَه زِی مُهَاجِرَاَنْ دِ سَر خَوَه رَه دِگِرَنْ (خَوَجْدَارِیَا مُهَاجِرَاَنْ لِیْیَسِیَا خَوَجْدَارِیَا خَوَه دِیْنِی). کِی خَوَه زِ بَخِیْلِیَا نَفْسَا خَوَه بِپَارِیْزَه، فِیجَه هَا اَوِیْن یِیْن کُو (بِگِهْشْتِیَا رِظَاْیَا خُدِی) سَرْفَرَاْز بُوْنَه.

۱۰. اَوِیْن کُو دِ پَشْتِی وَاَنْ (مُهَاجِر وِ اَنْصَارِیَاَنْ) دَه هَاتِیْن، دِیْیَزِیْن: خُدَاْیِی مَه! لِکْنَهْیِیْن

مَه وَاِڪُنْهِنَ بَرَايِيْنَ مَه يِيْنُ كُو بَرِيَا مَه بَاوَرِي تَانِيَنَه بِيُوْرَه، كِيْنُ وَاِ رِڪَا وَاِن نَخَه دِلِيْ
مَه! خُدَايِيْ مَه، بَرَاَسْتِي تُو رَوُوْفِي، رَحِيْمِي!

۱۱. مَا تَه اَوِيْنُ مُنَافِقُ نَدِيْنُ كُو ژ بَرَايِيْنُ خَوَه يِيْنُ اَهْلِيْ كِتِيْب رَه اِيْنُ كُو كَافِرُ بُوْنَه
دِيْبِيْژُن: اَگَرُ هُوْنُ ژ جَه وَاِرِيْنُ خَوَه يِيْنَه دَرَانِيْنُ، نَقَزُ اَمِيْ ژِي لِيْگَلُ وَه دَرَكُنُ؛
لِدِرِي وَه اَمِيْ هِيْچُ بِيْگُوْتِنَا تُو كَسِيْ نَكُنُ. اَگَرُ شَرِي وَه يِيْ كِرُنُ، مُحَقَقُ اَمِيْ
تَارِيْكَارِيَا وَه بَكُنُ؟ خُدِيْ، شَاهِدَه يِيِيْ دِدَه كُو مُنَافِقُ بَرَاَسْتِي دَرُوِيْنُ.

۱۲. صُوْنْدُ بَه، اَگَرُ اَوُ يِيْنَه دَرَانِيْنُ (مُنَافِقُ) دِيْگَلُ وَاِن دَرْنَاكُنُ، هَكَه شَرِي وَان يِيْ كِرُنُ
اَوُ دِيْ تَارِيْكَارِيَا وَان نَكُنُ، هَكَه تَارِي وَان يِيْ دِيْ بَشُوْنُ خَوَه فَه فِكِرُنُ وَاِ
بَرَقُنُ، پِشْتَرَه دِيْ تَارِيْكَارِيَا وَان (جِهُوِيَاْنُ) ژِي نِيِيْ كِرُنُ.

۱۳. تَرَسَا وَه دِلِيْ وَان دَه ژ تَرَسَا خُدِيْ يِيْهْتَرَه. لُوْرَا اَوُ، جِيْغَاتَكَه تِيْنِيْگِيْشِيْتِي نَه.

۱۴. (جِهُو)، كُو اَوُ دِ وَاَرِكِيْ ثَاَصِيْ دَه يَانُ ژِي دِ پِشْتُ دِيُوَاَرَانُ دَه نِيْنُ، يِيْكَفَه
شَرِي وَه نَاكُنُ. كِيْنَا وَان بَهْفُ رَه پَرُ دَرُوَاَرَه. ژ تَه وَه يَه كُو اَوُ بَهْفُ رَه هَفْكَارُنُ،
حَالُ اَفَه كُو دِلِيْ وَان بَلَاوَلَا (وَاِ هَفْ جُدَا) نَه. اَفُ رُوْشَا وَان ژ بَرُ كُو اَوُ جِيْغَاتَكَه
كِيْمُنَاقِلُ وَ تِيْنِيْگِيْهَائِيْ نَه.

۱۵. (رُوْشَا وَان جِهُوِيَاْنُ) مِيْنَا رُوْشَا وَان (مُشْرِكِ) يِيْنُ كُو دِ بَرِيَا وَان دَه، ژ نِيْزِيْكَ فَه
(لِدُنْيَايِيْ) جَزَايِيْ كَارُ وَاِ كِرِيَاَرِيْنُ خَوَه چِيْژَانْدَنَه وَاِ ژ بُوْ وَان (لِنَاخِرَتِيْ) عَذَابَكِيْ
دَرُوَاَرَا هِيْه.

۱۶. (رُوْشَا مُنَافِقَانُ ژِي) عِيْنِيْ وَكِيْ رُوْشَا شَيْطِيْنَه، گَاْفَا ژ اِنْسِيْنُ رَه دِيْبِيْژَه: كَافِرُ بِيْه.
چَه گَاْفَا كُو اِنْسَانُ كَافِرُ دِيْه، ژِي رَه دِيْبِيْژَه: بَرَاَسْتِي اَزُ ژ تَه بِيْزَارِمُ؛ لُوْرَا اَزُ ژ وَيْ
خُدَايِيْ كُو پَرُوْرْدُگَارِيْ عَالَمِيْ يَه دِتَرَسِمُ.

۱۷. فَيِجَه اَنْجَامَا هَرْدُوِيَاْنُ (جِهُو وَاِ مُنَافِقَانُ) ژِي دِيْ يِيْه نَاگَرُ، اَوِيْ هَرُ وَاِ هَرُ تِيْ دَه يِيْنُ.
هَا اَفَه جَزَايِيْ طَالِيَاْنُ.

۱۸. گَلِي بَاوَرْمَنَدَان، بِيَا خُدَيِ بَكْنُ وِ بِلَا هَرُ كَسْ بِنِيرَه كَا ژ بُو تَاخَرَتِي چِه تَامَادَه كِرِيَه (و لِيَشِيَا خَوَه چِه هِنَارْتِيَه). هَاي ژ فَرْمَانِيْن خُدَيِ هَبِيْن، بَرِاسْتِي خُدَيِ ژ كِرِنِيْن وَه نَاگَاھْدَاَرَه.

۱۹. هُونُ نَبِن وَكِي وَانِيْن كُو خُدَيِ ژ بِيَر كِرْن، فَيَجَه خُدَيِ زِي وَانُ بَوَانُ دَا ژ بِيَر كِرْن. يِيْنُ ژ رِيْدَرَكْتِي هَا اَوُ بَخَوَه نَه.

خُدَيِ لِمَه فَرْمَانُ دِكِه كُو اَمُ نَبِنُ مِيْنَا وَانِيْن كُو تَرَكَا طَاعَتِي خُدَيِ كِرَنَه وَ اَمْرِي وَ يِ پَشْتُ گُهي خَوَه فَه تَاثِيْتَنَه. فَيَجَه بَسَدَمُ فَيِ كِرْنَا وَانُ، خُدَيِ زِي يَا كُو دِ بَرَزَوَنْدِي وَانُ دَه يَه بَوَانُ دَا ژ بِيَر كِرْن. وَانُ زِي دَفُ ژ كَارُ وَ بَارِيْنُ بَاشُ بَرْدَانُ وَ كَتِنُ دُو يَا بِي فَيْدَه.

۲۰. جَهَنْمِي وَ جَنَّتِي نَابِنُ وَكْهَفُ؛ جَنَّتِي، يِيْنُ رَزْگَارُبُوِي نَه.

۲۱. اَكْرَ مَه اَفُ قُرْآنُ لَسَرُ چِيَايَكِي بِيَهَنَارْتَا، بَرِاسْتِي تَه دِي اَوُ بَدِيْتَا كُو وَ اِيَه ژ تَرَسَا خُدَيِ تَرَسْگِرْتِي، بَرْدَسْتُبُوِي وَ پَرَجَه پَرَجَه بُوِيَه. اَمُ فَاْنُ نَمُوْتِيَاْنُ ژ مَرُوْفَانُ رَه اَشْكِرَا دِكُنُ دَا كُو بِيْفِرُنُ.

۲۲. اَوُ خُدَايِي كُو ژ وِي يِي فَه تُو اِلَه تُنُن، تَقَكِي غَيْبُ وَ دَارِيچَايِي دِرَاْنَه. هَرُ اَوَه، يِي رَحْمُنُ يِي رَحِيْمُ.

۲۳. اَوُ اَلَلَه، اَوِي كُو ژ وِي يِي فَه تُو اِلَه تُنُن. اَوُ خُدَايِي هَرُ تَشْتِي يَه، ژ هَرُ كِيَاَسِيِي پَاكُ وَ پَاقَزَه، سَرَكَانِيَا رَحْتِي وَ سَلَامَتِيِي يَه، پِيَاوَرَه، لَسَرُ هَرُ تَشْتِي زِيْرَه فَاْنَه، دِ كَارِي خَوَه دَه سَرَكَفْتِي يَه، ژ مَخْلُوْقِي خَوَه رَه سَرْدَسْتَه، خَوَه مَزَنْدِيْرَه (مَزَنَه وَ كُبَارَه)، خُدَيِ پَاكُ وَ بِيَرِي يَه ژ يَا كُو (اَوُ) زِي رَه دِكُنُ هَقْبَارُ.

۲۴. اَوُ اَلَلَه، اَوِي كُو تَاْفَرِيْرَه، ژ تَنْهِيِي تَاْفَاَسَاَزِي تَاْفَاَسَاَزَانَه، ژ مَخْلُوْقَانُ رَه دِرُوْفَدِيْرَه، تَاْفِيْنُ هَرِي خَوَشِكُ هَرُ زِي رَه نَه، يِيْنُ لِنَاسِيْمَانُ وَ لِعَرْدِي وَ يِ پَاكُ دِدِيْرُنُ وَ اَوَه يِي عَزِيْزِي يِي حَكِيْمُ.

٦٠. سُوْرَهٗ يٰٓيَ مُّٰمِنٰٓحَہٗ

سُوْرَهٗ يٰٓيَ (مُّٰمِنٰٓحَہٗ)، سِيْرَزْدَہٗ (١٣) آئَتَہٗ. لِمَدِيْنِيْ نَازِلٌ بُوَيَہٗ . سُوْرَهٗ نَافِيْ خَوَہٗ زِ نَآيَتَا ١٠ اَمَ
گَرِيْبَہٗ کُو تِي دَہٗ بِيْزِيَا اِيْمَتِيْحَانِ دَرْبَاسِ بُوَيَہٗ وِ يَمَعَنَا اَزْمُوْنَ وِ جَرَبَانْدِنَہٗ.

بِنَافِيْ خُدَايِيْ کُو رَحْمَنِ رَحِيْمِ

١. گَلِي يِيْنِ بَاوَرِيْ تَانِيْبَہٗ! دِرْمِيْنِيْ مِّنْ وِ دِرْمِيْنِيْ خَوَہٗ زِ خَوَہٗ رَہٗ نِکِنِ دُوْسْتِ وِ نَارِيْکَارِ
کُو بَحْرَکِرِنِيْ هُوْنِ خَوَہٗ بَغِيْهِيْنِ وَاَنْ. رُوْشِ آفَہٗ کُو اَوْ بَحَقِيَا کُو زِ وَہٗ رَہٗ هَايِيْبَہٗ شَانْدِنِ
بَاوَرِيْ نَايِيْنِ. زِ بَرِ کُو وَہٗ بَخْدِيْ کُو اَوْ پَرُوْرَدِگَارِيْ وَہٗ يَہٗ بَاوَرِيْ تَانِيْبُو، (وَاَنْ) هُوْنِ
وِ پِيْخَمْبَرِ زِ جَہٗ وِ وَاِيْ وَہٗ دَر_Xِسْتِنِ. اَکَرِ هُوْنِ زِ بُو جِهَادِيْ وِ رَازِيْبُوْنَا مِّنْ (زِ
وَاريْ خَوَہٗ) دَر_Xَتِيْنِ، هُوْنِ وَاَنْ زِ خَوَہٗ رَہٗ نِکِنِ دُوْسْتِ وِ نَارِيْکَارِ کُو بَدَزِيْ هُوْنِ
حَزْرَکَرِنَا خَوَہٗ بَغِيْهِيْنِ وَاَنْ. اَزِ بِيَا هُوْنِ فَدَشِيْرِنِ وِ بِيَا هُوْنِ اَشْکَرَا زِيْ دِکِنِ دِرَاْنِمِ. زِ
وَہٗ کِيْ فَيِ بَکَہٗ بَرَاْسْتِيْ وِي رِيَا رَاْسْتِ وِنْدَا کِرِيْہِ.

٢. اَکَرِ هُوْنِ بَکْفِنِ دَسْتِيْ وَاَنْ (وِ اَوْ زُوْرَا وَہٗ بِيْنِ)، دِيْ زِ وَہٗ رَہٗ بِيْنِ دِرْمِنِ وِ دِيْ
بِخَرَابِيْ دَسْتِ وِ زِمَانِيْنِ خَوَہٗ دِرِيْزِيْ وَہٗ بِکِنِ. زِخَوَہٗ اَوْ زِ دِلْ وِ جَانِ دِخَوَاَزِنِ کُو
هُوْنِ زِيْ (وِکِيْ وَاَنْ) کَاْفِرِ بِيْنِ.

٣. رُوْزَا قِيَامَتِيْ خِزْمِ وِ زَارُوکِيْنِ وَہٗ دِيْ تُو فَيْدِيْ نَدِنِ وَہٗ. خُدِيْ، (رُوْزَا قِيَامَتِيْ) دِيْ
وَہٗ زِ هَفْ بَقْتِيْبَہٗ. خُدِيْ بِيَا هُوْنِ دِکِنِ بِيْنَرَهٗ.

٤. بَرَاْسْتِيْ دِ سَرِيْبَهَاتِيَا اِبْرَاهِيْمِ دَہٗ وِ بَاوَرَمَدِيْنِ لِيْگَلِ وِي زِ بُو وَہٗ نُمُوْنِيْکَہٗ سِيْحِيْ وِ
بَاشِ هَبُو؛ دَمَا وَاَنْ زِ گَلِيْ خَوَہٗ رَہٗ گُوْتِنِ: اَمَ زِ وَہٗ وِ وَاْتِيْنِ کُو زِ بِلِيْ خُدِيْ هُوْنِ وَاَنْ
دِحِيْبِيْنِ بِيْرِيْ وِ دُوْرِنِ وِ اَمَ (رِيْچَا) وَہٗ قَبُوْلِ نَاکِنِ. اَفْ رِکْ وِ تِيَارَتِيْ هَرْدِ نَافِرَا مَہٗ
وَہٗ دَہٗ خِيَا بُو وِ رَاَنَابَہٗ حَتَا کُو هُوْنِ بَاوَرِيْ بَخْدِيْ تَنِيْ نِيْنِ. (دِ هَرِ تَشْنِيْ دَہٗ اِبْرَاهِيْمِ
پِيْخَمْبَرِ زِ بُو وَہٗ نُمُوْنَہٗ يَہٗ) زِ بِلِيْ گُوْتِنَا اِبْرَاهِيْمِ نَا زِ بَافِيْ خَوَہٗ رَہٗ گُوْتِيْ؛ صُوْنْدِ بَہٗ،

اَزٰى لِّيُبُوْرِنَا تَهٗ (رِ خُدٰى) بِخَوَازِمِ، لِّيَبْلٰى اَزْ نَكَارُمُ تُوْ عَدَايٰى خُدٰى رِ سَر تَهٗ بَدُمُ
نَالٰى. خُدَايِيْ مَهٗ! مَهٗ خَوَهٗ هَرُ سِيَّارَتِيَهٗ تَهٗ وَ مِ لَتَهٗ فِكْرِيَّانَهٗ وَ فِكْرُ بَسْ بِيَّال تَهٗ فَهٗ يَهٗ.

٥. خُدَايٰى مَهٗ! مَهٗ بَعْدَا بَدَايِنَا رِ جَم كَا فِرَانِ نَجْرِيْنَهٗ. خُدَايٰى مَهٗ، لِمَهٗ بَبُوْرَهٗ! بَرَا سْتِي هَرُ
تُو يٰى يِي سَرْدَسْتُ، يِي كَارَبِنَجَهٗ.

٦. صَوْنُد بَهٗ، بَرَا سْتِي رِ بُوْ وَهٗ دِ وَاَنْ دَهٗ نِمُوْنِيْنِ هَرِيْ بَاشْ هَنَهٗ، رِ بُوْ يِيْنِ كُوْ خَلَا تَا
خُدٰى هِيْشِيْ بَكَهٗ وَ رِ رُوْژَا قِيَّامَتِيْ يَتِرْسَهٗ. كِيْ كُوْ بَرِيْ خَوَهٗ (رِ اِيَّانِيْ) فِكْرِيْنَهٗ قِيْجَهٗ
بَرَا سْتِي هَرُ خُدٰى يَهٗ يِي دَوْلَمَنْدُ، يِي لايِقِيْ حَمْدُ وَ سَنَايِيْ.

٧. دِيَهٗ كُوْ خُدٰى حَزْكَرَنَكِيْ بَخَهٗ نَافِرَا وَهٗ وَ وَاْنِيْنِ كُوْ وَهٗ دِثْمِيَا وَانْ دِكُرْ. خُدٰى،
خَوْدَانِهِيْزُ وَ شِيَّانَهٗ. خُدٰى گَنْهَزِيْرَهٗ، دِلُوْفَانَهٗ.

٨. اَوِيْنِ كُوْ رِ بُوْ دِيْنِ شَرِيْ وَهٗ نَكِرُنْ وَ هُوْنُ رِ وِلَاتِيْ وَهٗ دَرْنَخْسْتِنْ، خُدٰى لَوَهٗ قَدَحَهٗ
نَاكَهٗ كُوْ هُوْنُ لَوَانْ قَنْجِيْ وَ عَدَالَتِيْ بَكُنْ. بَرَا سْتِي خُدٰى رِ عَدَالَتُكَرَانْ حَزْ دِكَهٗ.

٩. بَسْ خُدٰى لَوَهٗ قَدَحَهٗ (نَهِيَا وَهٗ) دِكَهٗ كُوْ هُوْنُ وَانِيْنِ كُوْ رِ بُوْ دِيْنِ شَرِيْ وَهٗ كِرُنْ وَ هُوْنُ
رِ جَهٗ وَ وَاَرِيْ وَهٗ دَرْنَخْسْتِنْ وَ رِ بُوْ دَرْتَانِيْنَا وَهٗ تَارِيْكَارِيْ كِرُنْ كُوْ هُوْنُ رِ خَوَهٗ رَهٗ بَكُنْ
دُوْسْتُ وَ تَارِيْكَارْ. كِيْ وَانْ رِ خَوَهٗ رَهٗ بَكَهٗ دُوْسْتُ وَ تَارِيْكَارْ، قِيْجَهٗ هَا اَوِيْنِ سَتْمَكَارْ.

١٠. گَلِيْ بَاوَرْمَنْدَانْ! گَا فَا كُوْ زِيْنِيْنِ بَاوَرْمَنْدُ هِجْرَتِ بَكُنْ وَ يِيْنِ جَم وَهٗ، وَانْ بَجْرِيْنِيْنِ
(كَارِ رِ دِلْ بَاوَرِيْ تَانِيْنَهٗ يَانْ نَا). خُدٰى بِيْهَنْزِ نَاگَا هَدَارَهٗ رِ اِيَّانَا وَانْ. اَكْر وَهٗ زَانِيْ كُوْ
اَوْ زِيْنِ رِ دِلْ بَاوَرْمَنْدِيْنِ، وَانْ لِكَافِرَانْ قَنْكَرِيْنِيْنِ. نَهٗ اَوْ زِيْنِيْنِ بَاوَرْمَنْدُ لِكَافِرَانْ حَلَالِيْنِ
نَهٗ زِيْ كَا فِر لَوَانْ زِيْنَانْ حَلَالِيْنِ. اَوْ مَهْرَا كُوْ مِيْرِيْ وَانْ زِيْنَانْ دَايَهٗ وَانْ، لَوَانْ (مِيْرِيْنِ
كَافِرْ) فِكْرِيْنِيْنِ. دَمَا هُوْنُ مَهْرَا وَانْ زِيْنَانْ بَدِيْنِ وَانْ، تُوْ گَنْهٗ رِ وَهٗ رَهٗ نِيْنَهٗ كُوْ هُوْنُ بَوَانْ
رَهٗ بَزُوْجِيْنِ. زِيْنِيْنِ كَا فِر دِيْنِ مَهْرَا خَوَهٗ دَهٗ نَكِرُنْ. اَوْ مَهْرَا كُوْ وَهٗ دَايَهٗ وَانْ (زِيْنِيْنِ كُوْ
گِهْشِيْشْتَنَهٗ كَا فِرَانْ) رِ وَانْ بِخَوَازِمِ. بِلَا اَوْ (كَافِرْ) زِيْ مَهْرَا كُوْ دَانَهٗ (اِيْنِ كُوْ مُسْلِمَانْ

بُوَنَه) ژ وَه بِخَوَازَن. اَفْ حُکْمِی خُدِی یَه ژ وَه رَه کُو خُدِی دِ نَافِیْرَا وَه دَه حُکْمِ دِکَه. خُدِی زَانَا وَ کَارِبِجَهه.

۱۱. اَکَرِ تَشْتَنَکْ ژ مَالِی وَه بَرِیْنِ وَه رَه بَگَهِیْزَه کَافِرَان، فِیْجَه وَه بَوَان رَه شُرْ کَرِ وَ هُونِ بَسَرِ کَتِنِ وَ وَه غَنِیْمَتِ بَدَسْتِ خَسْتِ، اِیْدِی ژ غَنِیْمَتِی بَقَاسِی مَهْرَا کُو دَانَه، بَدِنِ وَانِ مِیْرِیْنِ کُو ژِیْنِ وَانِ رَفِیْنِ وَ (مَالِیْنِ وَانِ) بَرَنَه. هَاْی ژ حُکْمِی خُدِی هَبِنِ، اَوِی کُو وَه یِی بَاوَرِی تَانِیَه.

۱۲. هَیْ یِیْخَمَبَر! گَاْفا کُو ژِیْنِ بَاوَرَمَنْد ژ بُو کُو یِیْیَانِی بَدِنِ تَه یِیْنِ جَمِ تَه کُو اَوِ هَفْشِشْکَانِ ژ خُدِی رَه چِیْنِکِن، دِزِیْنِ نِکِن، زِنَا یِی نِکِن، زَارُو کِیْنِ خَوَه نِکُیْن، زَارُو کَا نَه ژ مِیْرِی خَوَه بِیْبِیْخَتِی دُوْفْ زِلَامِی خَوَه نَبِیْخِن وَ دِ قَنْجِیِی دَه ژ فَرْمَا نَا تَه دَرَنَکُشِن، فِیْجَه تُو ژِی یِیْیَانِی ژ وَانِ وَرْگَرَه. ژ بُو وَانِ ژ خُدِی لِیْبُوْرِیْنِی بِخَوَازَه. بَرَاْسَتِی خُدِی گَنَهْفَشِیْر وَ دِلُوْفَانَه.

۱۳. گَلِی یِیْنِ کُو بَاوَرِی تَانِیَه! دُوْستَانِی وَ نَارِیْکَارِیَا قَوْمِکِی نِکِن کُو خُدِی غَزَبِ لَوَانِ کَرِیَه. بَرَاْسَتِی اَوِ ژ خَلَا تَا نَا خَرَتِی بِیْهَیْشِی نَه، چَاوَا کُو یِی کَافِرِ ژ مِیْرِیْنِ دِ قَبْرَانِ دَه بِیْهَیْشِی نَه.

۶۱. سُورَه یَیْ صَفْ

سُورَه یِیْ (صَفْ)، چَارْدَه (۱۴) تَا یِتَه. لِمَدِیْنِی نَازِلِ بُو یَه وَ سُورَه نَافِیْ خَوَه ژ تَا یِتَا ۴'اَمِ گَرِیْزَه کُو تِی دَه بَیْزِیَا صَفْ دَرَبَاسْ بُو یَه وَ یِمَعْنَا «رِیْز»ه.

بِنَافِیْ خُدَا یِیْ کُو رَحْمَنِ رَحِیْمِ

۱. چِقَاسْ تِشْتِیْنِ لِعَرْدِ وَ نَاسِیْا نَانِ هَنَه خُدِی تَسْیِیْخِ دِکِن. هَر اَوَه یِی عَزِیْزِ، یِی حَکِیْمِ.

۲. هَیْ گَلِی یِیْنِ کُو بَاوَرِی تَانِیْن! یَا کُو هُونِ نَا کِنِ مَآ چَا هُونِ دِیْیَرِن؟

٣. گُوتَتَا كُو هُون دِيٲِزَن و نَاكِن لِحَم خُدِي دِيٲِي سَبِيٲِي خَشَم و هِيٲِسِي.
٤. يِرَاسَتِي خُدِي ژ وَايِن كُو دِ رِيٲَا خُدِي دِه يَكِرِيژ- هَر وِكِي كُو اَو اَفَايِيكِه سَاغَلَم و بَهَف فَه گِرِيْدَايِيَن- شَر دِكِن حَز دِكِه.
٥. يِيَنه يِيَرَا خَوِه؛ وِي دَمَا مُوسَا ژ گِلِي خَوِه رِه گُوت: هِي گِلِي مَن! هُون چَا مَن رُنْجِيْدِه دِكِن و مَن دِيٲِيشِيَن. يِرَاسَتِي ژِي هُون دِرَازَن اَز قَاصِدِي خُدِي مِه كُو ژ بُو وَه هَاتِمِه شَانْدَن. فَيِجِه چِه گَاَفَا اَو ژ رِي دَرَكْتَن، خُدِي ژِي دِلِيَن وَاَن ژ رِيَا رَاسَت دَرُخَسَت. خُدِي جِفَاتَا ژ رِيْدَرَكْتِي نَايَنه سَر رِيَا رَاسَت.
٦. دِ بِيَر يِيَنه، دَمَا عِيَسَايِي كُرِي مَرِيْمِي گُوت: گِلِي زَارُوِيَن اِسْرَائِيل! اَز قَاصِدِي خُدِي مِه ژ بُو وَه هَاتِمِه شَانْدَن، اَز رَاسَتْدِرِيخِي كِتِيْبَا بَرِي خَوِه مِه كُو تَوَرَاتِه و مَرْگِيْنَا يِيَخْمَبَرَكِي دِدَم وَه كُو دِيٲِي پَشْتِي مَن وَرِه، نَافِي وَي اَحْمَدِه. لِيٲِلِي چِه گَاَفَا كُو وَي دِلِيلِيَن اَشْكِرَا ژ وَاَن رِه ثَانِيَن، گُوتَن: اَف، سِيَرَبَازِيكِه اَشْكِرَا يِه.
٧. مَا ژ وَي كَسِي كُو بَدَرُو لَسَر نَافِي خُدِي لِيٲِيَنه، طَالْمُتَر كِي يِه؟ حَال اَفِه كُو اَو بِيَال اِسْلَامِي فَه تِي فُخُونْدَن. خُدِي جِفَاتَا سَتْمَكَارَاَن نَايَنه سَر رِيَا رَاسَت.
٨. اَو (سَتْمَكَار و كَافِر) دِيخَاوَزَن كُو رُوْنَاهِيَا خُدِي (كُو قَرَّانِه) بَدَفِي خَوِه قَمَرِيَن. حَال اَفِه كُو خُدِي وَي رُوْنَاهِيَا خَوِه تَمَام بَكِه چَنْدِي كَافِر نِه خَاوَزَن ژِي.
٩. خُدِي يِه يِي كُو قَاصِدِي خَوِه (مُحَمَّد) بِيْهِيْدَايَت و حَقِيِي شَانْدِيَه دَا كُو دِيْنِي خَوِه بَخِه سَر پَشْكَا هَمُو دِيْنَاَن، چَنْدِي اَف بُمُشْرِكَاَن نِه خَوُش بَه ژِي.
١٠. گِلِي يِيَن بَاوَرِي ثَانِيَنه! مَا اَز بَاَزَر گَانِيَكِي كُو وَه ژ عَذَابِي دِرُوَاژ خَلَاَص بَكِه نِيَشَانِي وَه بِيْدَم:
١١. بَاوَرِي بَخُدِي و يِيَخْمَبَرِي وَي يِيَن، دِ رِيَا خُدِي دِه يِمَال و جَانِي خَوِه جِهَادِي بَكِن. هَا اَف ژ بُو وَه چِيْتِرِه. اَكْر هُون دِرَازَن (اَمْرِي خُدِي يِيَكْبِيَن).

١٢. (اَگَرُ هُوْنُ فِىْ بَيْكُنْ) خُدَیْ دِیْ لِكُنْهَیْنِ وَهٖ بُوْرَهٗ وَ وَهٖ بَحَهٗ بَهْشَتِیْنِ كُوْ دِ بِنِیْ وَ اَنْ رَهٗ جَمَّ دِهْرِكُنْ وَ دِ جَنَّتِیْنِ عَدْنِیْ دَهٗ (دِیْ وَهٖ بَحَهٗ) خَانِیْنِ پَاكْ وَ رَنْدُ. هَا اَفْ، فَلَا تَا مَرْنَهٗ.

١٣. تَشْتَكِیْ دِنْ زِیْ هَبَهٗ كُوْ هُوْنُ دِیْ زِیْ حَزْ بَيْكُنْ، ثَارِیْكَارِیْكَ وَ فَتَحَكَهٗ نِیْزِیْكَهٗ زِ جَمَّ خُدَیْ. مَرْگِیْنِیْ بَدَهٗ باوْرَمَنْدَاَنْ.

١٤. گِلِیْ یِیْنِ باوْرِیْ ثَانِیْنِ! بَیْنِ ثَارِیْكَارِیْنِ (دِیْنِیْ) خُدَیْ؛ هَرْ وَكِیْ كُوْ عِیْسَیْیِ كُرِیْ مُرِیْمِیْ، زِ حَوَارِیَاَنْ رَهٗ گَوِیْهٖ: زِ بُوْ رَاگَهَانْدَا دِیْنِیْ خُدَیْ كِیْ دِیْ بَبَهٗ ثَارِیْكَارِیْ مِیْنِ؟ حَوَارِیَاَنْ كُوْتْ: اَمِنْ، ثَارِیْكَارِیْنِ دِیْنِیْ خُدَیْ. زِ زَارُوْكِیْنِ اِسْرَآئِیْلَ كُوْمَكِیْ (كُوْ حَوَارِیْ نَهٗ) باوْرِیْ ثَانِیْ وَ كُوْمَكْ زِیْ كَاْفِرْ بُوْنْ. فِیْجَهٗ مَهٗ پَشْتَنْگِرِیَا وَ اَنِیْنِ كُوْ باوْرِیْ ثَانِیْبُوْنْ كِرْ، اِیْدِیْ اَوْ بَسْرَكْتِیْنِ.

٦٢. سُوْرَهٗ يٰٓيٰ جُمُعَهٗ

سُوْرَهٗ یٰی (جُمُعَهٗ)، یَاَزْدَهٗ (١١) ثَایْتَهٗ. لِمَدِیْنِیْ نَازِلْ بُوْیَهٗ وَ نَافِیْ سُوْرَهٗ زِ ثَایْتَا ٩٨مِ تِیْ كُوْ دِ وِیْ دَهٗ بِنِزْیَا جُمُعَهٗ دَرَبَاسْ بُوْیَهٗ وَ بِمَعْنَا «رُوْزَا اِیْتِیْنِ» یِهٖ.

بِنَافِیْ خُدَا یِیْ كُوْ رَحْمَنْ رَحِیْمَ

١. چِقَاسْ تَشْتِیْنِ كُوْ لَعْرُدْ وَ ثَاسِیَا نَآنْ هَنَهٗ زِ خُدَیْ رَهٗ تَسْبِیْحِ دِیْكَنْ، اَوِیْ كُوْ خَوْدِیْیِ هَرْ تَشْتِیْ یَهٗ، یِیْ كُوْ زِ هَرْ كِیْبَاسِیْیِ پَاكَهٗ وَ پِیْرُوْزَهٗ، یِیْ كُوْ لِسَرْ مَخْلُوْقِیْ خَوَهٗ سَرْدَسْتَهٗ وَ یِیْ كُوْ دِ كَارْ وَ بَارِیْ خَوَهٗ دَهٗ كَارَبَنْجَهٗ.

٢. هَرْ اَوَهٗ یِیْ كُوْ زِ نَآفْ نَخَوْنْدِیَاَنْ پِیْخَمْبَرْكَ زِ وَ اَنْ رَهٗ شَانْدُ؛ زِ وَ اَنْ رَهٗ ثَا یِیْتِیْنِ خُدَیْ دِخَوِیْهٖ، وَ اَنْ پَاقَزْ دَكَهٗ وَ اَنْ فِیْرِیْ كِتِیْبْ وَ حِكْمَتِیْ دَكَهٗ. دِگَلْ كُوْ اَوْ بَرِیْ دِ نَآفْ رِیْشَاشِیْكَهٗ اَشْكْرَا دَهٗ بُوْنْ.

۳. (خُدَيِّ، مُحَمَّدُ) هِنَ كَسِيْنُ دِنَ رَهٗ زِي (شَانْدِيَهٗ كُو) هِي زِي بَشْدَارِي نَافَ وَانْ نَبُوْنَه. هَرُ اَوَه يِيْ عَزِيْزِي يِيْ حَكِيْم.

۴. اَفْ قَنَجِي وَ كَرَمَا خُدَيِّ يَه. (اَو) كِيْ بِيْئِي دِدَه وَي. خُدَيِّ خُدَايِيْ كَرَمَا مَزَنَه.

۵. رُوْشَا وَانْ جُهُوِيْن كُو تَوْرَاتْ لَوَانْ هَاتِيَهٗ بَارِكِرِن (دَا كُو يِيْ عَمَلْ يِكِن) پِشْتَرَه وَانْ اَوْ هِلَنِكِرَتِيَهٗ (و وَانْ اِيَّانْ بِمُحَمَّدُ نَنَانِيَهٗ) وَكِي رُوْشَا كَرِيْ يَه كُو بَارِيْ كِتِيْبَانْ هِلْدِكِرَه. چَه پِيْس مِيْنَاكَه رُوْشَا وَانِيْن كُو بَيَايِيْتِيْن خُدَيِّ بَاوَرِيْ نَايِيْن! خُدَيِّ جَفَاتَا سِتْمَكَارَانْ نَايِيْنه سَر رِيَا رَاسْت.

۶. بِيِيْزَه: گَلِيْ جُهُوِيَّانْ! هَكَه ز وَه وَه يَه كُو زِي يِلِيْ مَرُوْفَانْ هُونْ بِنَتِيْ دُوْسَتِيْن خُدَيِّ نَه، دَه هَايِدِيْ مَرِنِيْ يَخَوَازِنْ اَكْر (بِرَاسْتِي) هُونْ رَاسْتِيْزِن.

۷. لِيْلِيْ جُهُوْ زِي بَرْ كَارْ وَ كِرِيَارِيْن كُو كِرَنه، اَوْ تُوْ جَارْ مَرِنِيْ نَاخَوَازِن. خُدَيِّ بَطَالِمَانْ دِرَازَنه.

۸. بِيِيْزَه: اَوْ مَرِنَا كُو هُونْ زِي دَرِفَن تَقَرْ اَوْ دِيْ هَرْ يِكِهِيْ وَه. پِشْتَرَه هُونِيْ بَبَالْ زَانَايِيْ يِيَا نِيْنِيْ وَ دَارِيْجَافْ فَه بِيْن فَكْرَانْدِن. فَيِجَه اَوْ، بِجَقَاسْ تَشْتِيْن وَه كِرِيْ دِيْ وَه نَاگَاھْدَارْ يِكَه.

۹. گَلِيْ يِيْن بَاوَرِيْ نَانِيَهٗ! گَاْفَا رُوْرَا اِيْنِيْ بَانْگَا نِمِيْژِيْ يِيْتَهٗ دَايِن، فَيِجَه بَبَالْ زَكِرِيْ خُدَيِّ (نِمِيْژَا اِيْنِيْ) فَه لَزْ يِكِن وَ دَفْ زِي كِرِيْن وَ فِرُوْتِيْ بَرْدِن. هَا اَفْ (چُونَا نِمِيْژِيْ وَ تَرْكَا بَاَزَارِيْ) اَكْر هُونْ بَرَانِنْ زِي بُوْ وَه چِيْتَرَه.

۱۰. پِشْتِيْ كُو نِمِيْژِيْ يِيْتَهٗ كِرِن فَيِجَه لِسَرْ عَرْدِيْ بَلَافْ بِيْن، زِي كَرَمَا خُدَيِّ (بَكَارِيْ خَوَه) يَخَوَازِن. خُدَايِيْ خَوَه پَرِ بِيِيْر بِيْنِنْ دَا كُو هُونْ رَزْگَارْ بِيْن.

۱۱. دَمَا وَانْ بَاَزَرْگَانِيْكَ ثَانْ كِيْفْ وَ شَاهِيْكَ دِيْنِيْن، بَرِ يِيْ دِيْچِنْ وَ تَه (لِسَرْ مَنِيْرِيْ) لِيْيَانْ

دِهِنَلَن. بِيَّيْهَ: يَا لَجَمْ حُدَي، ژ بُو وَه ژ كَيْف و بَارَزْكَانِيي چِيَّتِرَه. حُدَي چِيَّتِرِيي
رَزْفَدَارَانَه.

۶۳. سُوْرَهٗ یٰی مُنَافِقُوْنَ

سُوْرَهٗ یٰی (مُنَافِقُوْنَ)، یَاژْدَه (۱۱) نَایْتَه، لَمْدِيي نَازِل بُوِيَه . سُوْرَهٗ نَافِي حَوَه ژ نَایْتَا پِيْشِيْن
گَرِيْتَه کُو تِي دَه پِيْغَا مُنَافِقُوْنَ بَهْرِيَه و بِيْمَعْنَا «دُرُوِيَه» يَه.

بَنَافِي حُدَايِي کُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. (يَا مُحَمَّد!) كَافَا مُنَافِقُ تِيْن جَم تَه دِيْتَرَن: اَم شَهْدِيي دِدَن کُو تُو پِيْخَمْبَرِي حُدَي
يِي. حُدَي دِرَازَنه کُو تَقَر تُو پِيْخَمْبَرِي وِي يِي. حُدَي تَقَر شَهْدِيي دِدَه کُو مُنَافِقُ
دَرَوُكَارَن.

۲. صُوْنَدِيْن حَوَه (يِيْن ژ دَرَوُ فَه) ژ بُو حَوَه كِرَنه مَرْتَال و خَلَكِي ژ رِيَا دِيْنِي حُدَي
فَدَغَرِيْن. بَرَاْسَتِي يَا کُو اَو دِكْن چِقَاس يِيْسَه!

۳. آف (رَوْشَا وَان يَا يِيْس) بَسَدَمَا کُو وَان بَاوَرِي نَانِي و پَاشِي (دِ دِلِي حَوَه دَه) کَافِر
بُونَه. فَيَجَه حُدَي ژِي دِلِي وَان مُور كِر، اِنْدِي اَو تِيْنَا گَهِيْرَن.

۴. دَمَا تُو وَان دِيْنِي، بَرْن و بَالَا وَان تَه عَجِيْگَرِي دِهِنَلَه، اَكْر کُو بَنَاحِيْن ژِي گَهِي
تَه دِي بِيْمِيَه لَتَاخَافِنَا وَان. تُو دِيْتَرِي قِي اَو دَارِيْن (لَبَر دِيَوَارَن) پَالْدَايِي نَه (کُو)

۱ پِيْخَمْبَر ﷺ لَسَر مَنْبَرِي حُطْبَا اِيْنِي دَخُوْنْد، دِوِي نَافِي دَه دَحِيْث الْكَلْبِي كَارَوَانَكِي بَارَزْكَانِيي ژ شَامِي
دَنَانِي کُو بَارِي وِي خَوَارَن بُو. وِي چَاخِي لَمْدِيي دِلْتَاخِيْفِي بُو، بَهَانِي خَوَارِي پَر گِرَان بُوْبُو. اَف
يَك ژِي بُوْبُو عَادَت کُو كَافَا كَارَوَانَكِي خَوَارِي دِهَات مَدِيْنِي ژ كَيْفَان خَلَك بَطْنَلَك، قِيَر و فِيرَان دُچُو
پِيْشَوَاژِيَا وِي. فَيَجَه چَه كَافَا کُو اَو كَارَوَان هَات مَدِيْنِي، خَلَكِي مَزْگَفَنِي بَلَاف بُون، چُون بَال كَارُوِيْن
و پِيْخَمْبَر ﷺ لَسَر مَنْبَرِي ژ بِيَان هِشْتَن و تِنِي دَوَاژْدَه زَلَام لَدُوْرَا وِي ﷺ مَان. جَابَر كَرِي عَبْدَالله
کُوْت: اَز ژِي يَك ژ وَان بُوم، فَيَجَه دَر بَارِي وِي رُوْدَانِي دَه اَو نَایْتَا کُو لُزُوْرِي بَهْرِي، نَازِل بُو.

خَيْرٌ دِوَانٌ دَه نِيْنَه). ژِ وَاَنْ وَه يَه هَرُ گَزِيْكَهٗ كُوْ هَبَهٗ لِدِرِيْ وَآنَه. اَوْ نِيَارُنْ، خَوْه ژِ
وَاَنْ بِيَارِيْزَه. خُدِيْ لَعْنَتَا خَوْه لَوَاَنْ كَه! چَاوَا اَوْ (ژِ حَقِيْی) بَرِيْ خَوْه فَدِگَرِيْن؟

۵. گَاڤَا ژِ وَاَنْ رَهٗ بِيْ گُوْتِيْن: وَرِن، بِلَا يِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ ژِ بُوْ وَه لِيْبُوْرِيْنِيْ بَخَوَاْزَه، سَرِيْ
خَوْه دَرِيْغَرِيْن وَ تُوْ وَاَنْ دِيْبِيْ كُوْ بَرِيْ خَوْه (ژِ حَقِيْی) فَدِگَرِيْن وَ خَوْه مَزِن دِدِيْرِن.

۶. تُوْ ژِ بُوْ وَاَنْ لِيْبُوْرِيْنِيْ بَخَوَاْزِيْ وَ نَخَوَاْزِيْ، ژِ وَاَنْ رَهٗ وَكُهْفَه؛ خُدِيْ دِيْ هِيْچ لَوَاَنْ
نَبُوْرَه. بَرَاْسَتِيْ خُدِيْ دَسْتِيَا ژِرِيْدَرَكْتِيَاَنْ نَاِيْنَه رِيَا رَاْسَتْ وَ دُرُسَتْ.

۷. هَرُ اَوْن يِيْن كُوْ (ژِ اَنْصَارِيَاَنْ رَه) دِيْبِيْرِن: تُوْ تَشْتِيْ نَدِن يِيْن (مُهَاجِرِيْن) كُوْ لِيْجَم
يِيْخَمْبَرِيْ خُدِيْ نَه، دَا كُوْ ژِ هَفْ بِلَاڤ يِيْن وَ هَرِن. حَالِ آفَه كُوْ گَنْجِيْنِيْن نَاسِيَاْنَاَنْ
وَ عَرْدِيْ يِيْن خُدِيْ نَه. لِيْلِيْی مُنَافِقُ دِفِيْ نَاْگِهِيْرُن.

۸. مُنَافِقَانِ دِگُوْت: صُوْنْد بَه، اَكْر كُوْ اَم فَگَرِن مَدِيْنِيْ، اَوِيْن دَسْتِهَلَاَنْدَاَرْ اِيْ خُوْش
اَفِيْسَتْ (كُوْ اَوْ بَخَوْه نَه) دِيْ يِيْن بِيْرُوْمَتْ وَ رَبْن (كُوْ يِيْخَمْبَرِ وَ مُهَاجِرِن) ژِ
مَدِيْنِيْ دَرُخِن. رُوْش آفَه؛ سَرَكْفَتِن وَ رُوْمَتْ هَرُ ژِ بُوْ خُدِيْ، يِيْخَمْبَرِيْ وِيْ وَ ژِ بُوْ
بَاوَرْمَنْدَاْنَه، لِيْلِيْی مُنَافِقُ تِيْنَاْگِهِيْرُن.

۹. گَلِيْ يِيْن كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْن! بِلَا مَالِ وَ زَارُوْكِيْن وَه، وَه ژِ زِكْرِيْ خُدِيْ مَشْغُوْل نَكْن.
كِيْ فَيِ بَكَه هَا اَوْ يِيْن كُوْ خَسِرِيْنَه.

۱۰. ژِ وِيْ رَزَقِيْ كُوْ مَه دَاِيَه وَه (دِ رِيَا خُدِيْ دَه) خَرْجُ بَكْن، بَرِيَا كُوْ مَرِنَا يِكِي ژِ وَه بِيْ
وَ كُوْ بِيِيْزَه: خُدَاِيْی مْن! بِلَا تَه مَرِنَا مْن بَدَاِيَا پَاش دَا مْن صَدَقَه بَدَاِيَا وَ اَزِ بِيُوْمَا ژِ
فَنْجِيْكَارَاَنْ!

۱۱. خُدِيْ تُوْ جَارِ مَرِنَا تُوْ كَسِيْ، دَمَا كُوْ مَرِنَا وِيْ وَرَه يِيْاش دَه نَادَه وَ خُدِيْ بِيَا هُوْن
دِكْن نَاْگَاْهَدَاْرَه.

۶۴. سُورَهٗ یٰی تَغٰیٔنُ

سُورَهٗ یٰی تَغٰیٔنُ، هُزْدَهٗ (۱۸) تَابَتَهٗ. لِمَدِیْنِیْ نَازِلُ بُوْیَهٗ. سُورَهٗ نَافِیْ حَوَهٗ ۙ تَابَتَا ۙ اَمْ ۙ گَرِیْتَبَهٗ
کُو تَبٰی دَهٗ یٰثِقًا تَغٰیٔنُ دَرَبَاسُ بُوْیَهٗ وَ یَمَعْنَا «خَاطِبَیْی وَ زَبَآتَهٗ».

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمٰنِ رَحِیْمِ

۱. چَقَاسُ تَشِیْیٰنِ کُو لِعَرْدُ وَ نَاسِیَآنَآنْ هَنَهٗ ۙ بُوْ خُدِیْ تَسْبِیْحِ دِکْنِ، خُودَانِیْ وَ فَرْمَآنْدَارِیْ، بَسَنُ وَ شِیْکِرِیْ هَرُ ۙ ۙ رَهٗ نَهٗ وَ اَوَّلَسَرُ هَرُ تَشِیْیٰ قَادِرَهٗ.
۲. خُدِیْ یَهٗ، یٰی کُو (بِشِیْ شَکْلِیْ خَوَشِکْ) هُوْنُ تَافِرَآنْدَنْ، فِیْجَهٗ هِنَکْ ۙ وَ هٖ اِنْکَارُ دِکْنِ وَ هِنَکْ ۙ وَ هٖ بَاوَرِیْ تِیْنَنْ. خُدِیْ بَیَا هُوْنُ دِکْنِ بَیْرَهٗ.
۳. خُدِیْ عَرْدُ وَ نَاسِیَآنَآنْ بَحَقِیْ (وَ حَکْمَتْ) تَافِرَآنْدَنْ. شَکِلْ وَ دِرُوْفُ دَاَنَا وَ هٖ، فِیْجَهٗ بَدْرُوْفِیْ هَرِیْ خَوَشِکْ هُوْنُ بَشَکِلْ وَ شَمَالُ کِرَنْ. فَکَرَا وَ هٖ هَرُ بَیَالُ وَ ی فَهٖ یَهٗ.
۴. خُدِیْ بَیَا دِ عَرْدُ وَ نَاسِیَآنَآنْ دَهٗ دَرَاَنَهٗ، بَیَا هُوْنُ دِزِیْ وَ اَشْکَرَا دِکْنِ ۙ ۙ دِرَاَنَهٗ وَ خُدِیْ بَیَا دِ دِلَآنْ دَهٗ فَشَارْتِیْ ۙ ۙ دِرَاَنَهٗ.
۵. اَرِیْ مَا خَبَرَا وَ اِنِّیْنَ بَرِیْ کَافِرُ بُوْنَهٗ نَکْهَیْشِیْتَبَهٗ وَ هٖ؟ فِیْجَهٗ وَ اَنْ جَزَایِیْ کُفْرَا حَوَهٗ تَعْمُ کِرُ وَ (لِنَاخِرَتِیْ ۙ ۙ) ۙ وَ اَنْ رَهٗ عَذَابِکِیْ دِرُوَاژْ هَبَهٗ.
۶. اَفْ (عَذَابْ) بَسَدَمَا کُو یَخْمَبَرِیْنُ وَ اَنْ بَدَلِیْلُ وَ مُعْجَزِیْنُ اَشْکَرَا ۙ ۙ بُوْ وَ اَنْ دِهَاتِنْ، فِیْجَهٗ دُکُوْتَنْ: اَرِیْ مَا جَاوَا اِنْسَانْکْ دِیْ (بَبَهٗ یَخْمَبَرُ وَ) مَهٗ بَیْنَهٗ رِیَا رَاسْتْ؟ فِیْجَهٗ اَوْ کَافِرُ بُوْنُ وَ بَرِیْ حَوَهٗ (ۙ حَقِیْیْ) فَکَرَا نَدَنْ. خُدِیْ ۙ ۙ نَهٗ حَوَجِیْی بَاوَرِیَا وَ اَنْ بُوْ. خُدِیْ، دَوْلَمَنْدُ وَ پَسَآنَدَهٗ یَهٗ.
۷. یٰیْنِ کَافِرُ حِزْرِ کِرَنْ کُو اَوِیْ پَشِیْی مَرِیْی دِیْسَا نَیْنَهٗ سَاغِرِکِرَنْ وَ فَرَا نَدَنْ. بَیْیَزَهٗ: نَخِیْرْ!

صُوْنَدٌ بٰخْدٰىيْ مِنْ بَهٗ؛ تَقَرَّزْ هُوْنِيْ بَيْنَهٗ فَرَّانِدُنْ وَ هُوْنِيْ تَقَرَّزْ بَكَارْ وَ كِرْيَارِيْنْ خَوَهٗ بَيْنَهٗ
نَاگَاھْدَارِكِرْنْ. اَفْ رَوْشْ لَبَرْ خُدِيْ پَرْ هِيْسَانَهٗ.

٨. فَيَجَهٗ بٰخْدِيْ وَ پِيْخَمْبَرِيْ وَيْ وَ بُوِيْ رُوْنَاهِيَا (قُرْآنَا) كُوْ مَهٗ هِنَارْتِيَهٗ اِيْمَانِيْ بِيْنُنْ.
خُدِيْ بَكَارْ وَ كِرْيَارِيْنْ كُوْ هُوْنْ دِكْنْ نَاگَاھْدَارَهٗ.

٩. رُوْزَا كُوْ خُدِيْ زِيْ بُوْ رُوْزَا جِفِيْنِيْ (زِيْ بُوْ حَسَابْ وَرْگِرْتِيْ) وَهٖ بَرَهْفْ بَكَهٗ، هَا اَوَهٗ رُوْزَا
كُوْ يِيْنْ خَايِيَايِيْ (وَ خَسِرِيْ) دَرَكَهٗ رَاسْتِيْ. كِيْ بٰخْدِيْ اِيْمَانْ بَيْنَهٗ وَ كَارِيْ قَنَاجْ بَكَهٗ،
خُدِيْ دِيْ گَنَهِيْنْ وَيْ زِيْ يِيَهٗ، دِيْ لِيْ بِيُوْرَهٗ وَ دِيْ وَيْ بَخَهٗ بَهْشِيْتِيْنْ كُوْ دِيْنْ وَ اَنْ
دَهٗ جَمْ دَهْرِكُنْ وَ اُوْ دِيْ هَرْ وَ هَرْدِ وَ اَنْ دَهٗ بِيْمِيْنْ. هَا اَفَهٗ سَرَكَفِيْنْ وَ رِزْگَارِيَا مَزْنْ.
١٠. اُوِيْنْ كُوْ كَافِرْ بُوْنَهٗ وَ بَنَاتِيْنْ مَهٗ بَاوَرِيْ نَنَانِيْنَهٗ، هَا اُوْ خَلِكِيْ دُوْزَهِيْ نَهٗ، اُوْ سَرَاَقِيْ
تِيْ دَهٗ نَهٗ. اُوْ جِهٖ پِيْسْ لِيْفَكِرْگَهٗ!

١١. جِهٖ بَلَا وَ نَخَوْشِيْكَ كُوْ بَسَرْ مِرُوْفَانْ دَهٗ بِيْ، هَرْ اُوْ بَدَسْتُوْرَا خُدِيْ يِهٖ. كِيْ بٰخْدِيْ
بَاوَرِيْ بَيْنَهٗ، خُدِيْ دِيْ دِلِيْ وَيْ زِيْ يَا رَاسْتِ رَهٗ فَكَهٗ. خُدِيْ بَهْرْ تَشْتِيْ زَانَا يِهٖ.

١٢. گَهْدَارِيَا خُدِيْ وَ پِيْخَمْبَرِيْ وَيْ بِيَكْنْ. اَكَّرْ هُوْنْ بَرِيْ خَوَهٗ (زِيْ اِيْمَانِيْ) فَكِرِيْنْ، اِيْدِيْ
بِزَانِيْنْ كُوْ بَسْ وَظِيْفِيَا پِيْخَمْبَرِيْ مَهٗ، رَاگِهَانْدِنَكَهٗ رُوْنَاكَ وَ اَشْكِرَا يِهٖ.

١٣. اَللهٗ، زِيْ وَيْ پِيْنْ فَهٖ تُوْ اِللهٗ تِنِيْنْ، فَيَجَهٗ بِلَا بَاوَرْمُنْدْ بَسْ خَوَهٗ بَسِيْپِرِنْ اَللهٗ.

١٤. گَلِيْ يِيْنْ كُوْ بَاوَرِيْ تَانِيْنَهٗ! زِيْ تَنْ وَ زَارُوْكِئِنْ وَهٖ هِنْ زِيْ بُوْ وَهٖ تِيَارِنْ، فَيَجَهٗ لَوَانْ هَشِيَارْ
بِيْنْ وَ خَوَهٗ زِيْ وَ اَنْ بِيَارِيْزِيْنْ. اَكَّرْ هُوْنْ عَفُوْ يَكْنْ وَ لِيْكِئِيْمَاسِيَا بِيُوْرِنْ وَ وَ اَنْ بِيْخَشِيْنِيْنْ،
فَيَجَهٗ بَرَاَسْتِيْ خُدِيْ گَنَهَقْشِيْرْ وَ دِلُوْفِيْنَهٗ.

١٥. بَرَاَسْتِيْ مَالِيْنْ وَهٖ وَ زَارُوْكِئِنْ وَهٖ زِيْ بُوْ وَهٖ اِمْتَحَانِيْنْ. خَلَاتَا مَزْنْ زِيْ لِيْجَمْ خُدِيْ يِهٖ.

١٦. نَاخَوَهٗ حَيَا كُوْ هُوْنْ دِيْكَارِنْ زِيْ خُدِيْ بَتَرِيْسِنْ، گَهْدَارِيْ (يَا شِيْرِيْتِيْنْ وَيْ) بِيَكْنْ، بِيْگُوْتِنَا

وَيٰ بَكْرُ وَ ثِيُوْ قَنْجِيَا خَوَه خِيْرَانِ بَكْنُ. كِي ژ طَلَاعِيَا نَفْسَا خَوَه، خَوَه بِيَارِيْزَه، هَا
اَوْن يِيْن سَرْفِرَاژ وَ رِزْكَارُوبِي.

١٧. اَگَر هُون ژ دِلْ مَالِي خَوَه دِ رِيَا خُدِي دَه خَرُجْ بَكْنُ، خُدَا دِي ژ وَه رَه وَي (مَالِي)
قَات بَقَات زِيْده بَكَه وَ لِكْنَهِيْن وَه بِيُوْرَه. خُدِي شُكْرَدَار وَ بِيَهْنَفْرَه.

١٨. خُدِي، زَانَايِي تَبِنْدِي وَ دَارِيْچَاْفَه، اَوَه يِي سَرْدَسْتِي كَارْبَنَجَه.

٦٥. سُورَه يٰ طَلَقْ

سُورَه يِي (طَلَقْ)، دُوْرْدَه (١٢) تَايْتَه وَ لِمَدِيْنِي نَاژِلْ بُوِيَه . نَافِي سُورَه ژ تَايْتَا يِيْشِيْن هَايْتَه
كُو تِي دَه بِيَقَا طَلَقْ دَرْبَاسْ بُوِيَه وَ بَمَعْنَا «زُبُرْدَان» ه.

بَنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

١. هَمِي يِيْخَمْبَر! گَاْفَا هُون بِخَاوَزَن ژَنَان بَرْدَن، وَان دِ دَمَا پَاقَرِيَا وَان دَه بَرْدَن، (پِشْتِي
وَه اَو بَرْدَان) عَدِيِي وَان بَرْمِيْرِن (و تُوْمَارْ بَكْنُ). ژ خُدَايِي خَوَه يِي پَرُوْرْدَكَار
بِنَرِسَن (كُو عَدِيِي وَان نَه كِيْم نَه زِي زِيْده بِحَسِبِيْن). وَان ژ خَانِيِيْن وَان دَرْنَخُن
وَ بِلَا اَو بَخَوَه زِي (حَتَا دِ عَدِيِي خَوَه دَه نَه، ژ خَانِيِيْن خَوَه) دَرْنَكْفَن؛ ژ بِلِي
كُو اَو فَحْشِيْتِيَكَه اَشْكِرَا بَكْن (بِكُوْتِيْن وَ بَزَافِيْن خَوَه خَلِكِي مَالِي تَنَكْرَارْ بَكْن).
اَف تِخُوْبِيْن خُدِي نَه. كِي بَدَه سَر تِخُوْب وَ اَحْكَامِيْن خُدِي، بَرَاْسْتِي وَي لِيْخَوَه
سِتْمَكَارِي كَرِيَه. تُو نِرَانِي؛ دِبَه كُو خُدِي پِشْتِي بَرْدَانَا ژَنَان رُوْشَكَه دِن دَرِيْنَه هُوْلِي
(اَگَر كُو ژ مَالَا خَوَه دَرْنَكْفَن وَ تِي دَه بِيَمِيْن دِبَه كُو لَهْف زِي بَزِفَرَن).

٢. دَمَا وَان عَدِيِي خَوَه تَمَامْ كَر، فَيَجَه يَا بَرْنَدِي لَوَان فَكْرَن تَان زِي بَرْنَدِي ژ وَان جَدَا
بِيِيْن (وَان بَرْدَن). ژ نَافْ خَوَه دُو مِيْرِيْن عَادِلْ (لِسَر بَرْدَانَا وَان تَان لِسَر زِفَرَانْدَانَا
وَان) بَكْن شَاهِدْ وَ بِلَا ژ بُو خُدِي (بَدْرَسْتِي) شَهْدِيِي بِيْدَن. هَا اَف بَرِيَاژ وَ شِيْرَتَه

زِ بُو وَي كَسِيْ كُو بُخْدِيْ وَ رُوْزَا تَاخِرَتِيْ بَاوَرِيْ تِيْنَه. كِيْ بَرِيَار وَ حُكْمِيْن خُدِيْ
پِيَارِيْزَه، خُدِيْ دِيْ رِيْكِ زِيْ رَه فَكَه..

٣. بِنَاوَايِكِيْ كُو حِرَزْ نَدِكِرْ دِيْ رَزَقِيْ وَي بَدِيْ. كِيْ خَوَه بَسِيْرَه خُدِيْ فَيَجَه اَو بَسِيْ
وِي يَه. بِيْگَهانْ خُوْدِيْ فَرْمَا نا خَوَه بِيْجَه تِيْنَه، (لِيْلِيْ) خُدِيْ زِ بُو هَر تَشْتِيْ مَقْدَار (و
اَنْدَا زَك) دَانِيَه.

٤. اَو زَيْنِيْن كُو زِ خُوِيْنَا حِيْزَطِيْ بِيْهِيْشِيْ بُوْنَه (كُو تَمَن مَزِيْن) وَ اَوِيْن كُو نَاكْفِيْشِيْ، اَكْر
هُوْن (دِ عَدِيْشِيْ وَ اَن دَه) كَتِيْن گَمَانِيْ، جَفَانِيْ (بَنْدَمَايِيْنَا) وَ اَن سِيْ مَهَه. اَوِيْن كُو
لِحَالِكِيْ نَه دَمَا لِهِيْشِيْ بِيْشِيْ وَ اَن دَانِيْنَا بَارِيْ وَ اَنَه (چِيْوُنَا زَارُوْكِ يَه). كِيْ بَرِيَار وَ
حُكْمِيْن خُدِيْ پِيَارِيْزَه، خُدِيْ دِيْ كَارِيْ وَي زِيْ رَه هِيْساَن بَكَه.

٥. هَا اَفِيْن هَاتِيْن گُوْتِيْن، حُكْم وَ بَرِيَارِيْن خُدِيْ نَه كُو زِ وَ رَه شَانْدَنَه. كِيْ بَرِيَار وَ
حُكْمِيْن خُدِيْ پِيَارِيْزَه، خُدِيْ دِيْ گَنِيْشِيْ وَي فُسِيْرَه وَ پَرُوْ يَا وَي مَزِيْن بَكَه.

٦. زَيْنِيْن بَرْدَايِيْ لِيْگُوْرِيْ طَاقَتَا خَوَه لِيْجِيْ كُو هُوْن لِيْ بِيْجَه بِن (وَ اَن زِيْ) بِيْجَه بَكِن.
ظَرَارِيْ نَكِيْشِيْن وَ اَن؛ زِ بُو كُو هُوْن (بَدَرَكْتِيْن وَ گَرُوْدَايِيْشِيْ) وَ اَن تَنگَرَار بَكِن. اَكْر اَو
حَامِلَه (بَارْدَار) بِن، حَتَا بَارِيْ خَوَه دِيْنِيْن نَفَقِيْن وَ اَن بَدِن. هَكَه اَو زِ وَ رَه زَارُوْكِ
شِيْر بَدِن اُجَرَتَا وَ اَن بَدِن وَ دِ نَفَقَا خَوَه دَه بَرِنْدِيْ (و بِنَاوَايِكِيْ مُنَاسِب) لِهَفْ بِيْن.
اَكْر وَ رَه لِهَفْ نَكِرْ، بِلَا بَاْفِيْ (زَارُوْكِ) زِ زَارُوْكِ رَه شِيْر دَايِنَكَه دِن بَكِرَه.

٧. يِيْ دَسْتِفَرَه بِلَا نَفَقِيْ لِيْگُوْرِيْ دَسْتِفَرِيْشَا خَوَه بَدَه. كَسِيْ دَسْتَنگ زِيْ زِ مَالِيْ كُو
خُدِيْ دَايَه وَي، بِلَا نَفَقِيْ بَدَه. خُدِيْ لِيْو كَسِيْ زِيْدَتِيْ يَا كُو دَايِيْ بَار لِيْ نَاكَه.
خُدِيْ دِيْ پَشْتِيْ دَسْتَنگِيْ دَسْتَفَرِيْشِيْ بِيْنَه.

٨. گَلَكْ زِ خَلِكِيْ وَ لَا تَاَن زِ فَرْمَا نا خُدَايِيْ خَوَه وَ پِيْخَمْبَرِيْ وَي دَرَكْتِيْن، فَيَجَه مَه اَو
كِشَانْدِن حَسَابِكِيْ دِرُوَار وَ مَه اَو بَعْدَا بَكِيْ كَسْنِدِيْشِيْ جَزَا كِرِن.

٩. وَ اَنۡ جَزَآئِیْ کَاۡرُ وِ کِرۡیَارِیۡنِ خَوَهٗ تَعۡمُ کِرۡنُ وِ دَاوِیَا رَوۡشَا وَاَنۡ زِی زِیَانَهٗ.

١٠. خُدَی زِ وَاَن رَهٗ عَذَابِکِی دِزَوَارِ نَامَادَهٗ کِرِیَه. فِیَجَهٗ گِلِی تَاَقْلَمَدِیۡنِ کُو وَهٖ بَاوَرِی
ثَانِیَهٗ، زِ خُدَی بَتَرَسِن. مَآ نَهٗ خُدَی بَرَاَسَتِی زِی زِ بُو وَهٖ کِتِیَبُکُ شَانَدِیَهٗ (فِیَجَهٗ زِ وَهٖ
رَهٗ هِیۡنَجَتِ نِیَنَهٗ).

١١. (خُدَی زِ بُو وَهٖ) بِیَحَمَبَرُکُ زِی شَانَدُ کُو تَاۡیِتِیۡنِ خُدَی یِیۡنِ رُوۡنَکَرُ زِ وَهٖ رَهٗ دِخُوۡیَنَهٗ،
دَا کُو یِیۡنِ بَاوَرِی ثَانِیۡنِ وِ کَارِی قَنۡجِ کِرۡنُ زِ طَارِیۡتِیۡنِ (زَنۡثَانِیۡنِ وِ کَاۡفِرِیۡیِ) دَرِیَنَهٗ
رَوۡنَاهِیَا (بَاوَرِی وِ زَانِیۡیِ). کِی بِخُدَی بَاوَرِی یِیَنَهٗ وِ کَارِی یَفِیَدَهٗ بَکَهٗ، خُدَی دِی
وِی یَخَهٗ بِهَشِیۡتِیۡنِ وِ سَا کُو دِ یِنِی وَاَن رَهٗ جَم دِهَرِکِن وِ اَوِی حَتَا حَتَاۡیِی تِی دَهٗ یِنِ.
بَرَاَسَتِی زِی خُدَی رَزَقِکِی پَاکُ وِ یَاۡقُرُ دَاۡیَهٗ وِی.

١٢. خُدَی یَهٗ یِیۡنِ کُو حَفَتُ تَاۡسِیَاۡنِ تَاۡفِرَانَدُن وِ زِ عَرَدِی زِی اَوُ قَاسُ تَاۡفِرَانَدُن. یِیَغَامُ وِ
قَرَمَانَا خُدَی دِ نَاۡفَبَرَا فَاۡن دَهٗ تِی وِ دِجَهٗ، دَا کُو هُوۡنُ بَزَانِ کُو بَرَاَسَتِی خُدَی لِسَرُ
هَرُ تَشِی قَادَرَهٗ وِ بَرَاَسَتِی زَانِیۡنَا خُدَی دُوۡرُ لِهَرُ تَشِی گَرِیَیَهٗ.

٦٦. سُوْرَهٗ يٰٓيَ تَحْرِیْمٍ

سُوْرَهٗ يٰٓيَ تَحْرِیْمٍ، دُوَاۡزَدَهٗ (١٢) ثَاۡیِتَهٗ. لِمَدِیۡنِی نَاۡزِلُ بُوۡیَهٗ، نَاۡفِیۡ خَوَهٗ زِ تَاۡیِتَا یِیۡشِیۡنِ هَاۡیِتَهٗ کُو
تِی دَهٗ یِیۡفَا حَرَامُ دَرَبَاسُ بُوۡیَهٗ، بِمَعۡنَا «فَدَخَهٗ کِرَنَهٗ».

بِنَاۡفِیۡ خُدَاۡیِی کُو رَحْمٰنِ رَحِیْمِ

١. هَمِیۡ یِیَحَمَبَرُ! زِ بُو جَهٗ یَا خُدَی زِ تَهٗ رَهٗ حَلَالُ کِرِیَهٗ، زِ بُو رَاۡزِیۡکِرِنَا خَانِیۡنِ خَوَهٗ، تُو
لِخَوَهٗ حَرَامُ دِکِی؟ خُدَی گُنَهَرِیۡرُ وِ دِلُوۡفَانَهٗ.

٢. یِیۡگَمَاۡنِ خُدَی، زِ بُو وَهٗ حِکَمُ دَانِی کُو (بِدَاۡیِنَا کَفَاۡرَتِی) هُوۡنُ زِ صُوۡنَدِیۡنِ خَوَهٗ فِکَرِن.
خُدَی دُوۡسَتُ وِ ثَارِیۡکَارِی وَهٗ یَهٗ وِ اَوَهٗ یِیۡ عَلِیۡمِ یِیۡ حَکِیۡمِ.

٣. وَيٰ جَاخِيْ يٰيَحْمَبْرُ يٰفَكْهَ دِزِيْ ژ يَكِيْ ژ خَانِمِيْنُ خَوَه رَه كِرْ. فَيَجَهْ گَاڤَا وَيِ اَوْ يِيْفَ اَشْكِرَا كِرْ؛ خُدِيْ ژِيْ اَفْ يَكْ ژ يِيَحْمَبْرُ رَه رَاگَهَانْد. يِيَحْمَبْرُ ژِيْ هِنَاكْ ژ وَيِ يِيْفِيْ ژِيْ رَه اَشْكِرَا كِرْ وَ هِنَاكْ ژِيْ هِشْت. گَاڤَا كُوْ يِيَحْمَبْرُ اَوْ يِيْفَ ژِيْ رَه دِيَارُ كِرْ، گُوْت: كِيْ اَفْ ژ تَه رَه گُوْت؟ يِيَحْمَبْرُ گُوْت: خُدَايِيْ (بِهَر تِسْتِي) زَاْنَا وَ هَايْدَارُ ژ مِيْن رَه گُوْت.

٤. اَكْرَ هُونُ هَرْدُوْ تُوْبَه بِيَكُنْ، فَيَجَهْ بَرَاَسْتِيْ دِلِيْ وَهَ بَرِ بِيَاشِيْ چَرُخْ بُوِيَه. اَكْرَ هُونُ لِيْزِيْ يِيَحْمَبْرُ ژ هَفْ رَه بِيْنِ بِيَشْتَقَانْ، فَيَجَهْ بَرَاَسْتِيْ (هُونُ بَرَانِن) كُوْ خُدِيْ جَبْرِيلُ وَ قَنْجِيْنُ باوَرْمَنْدُ دُوَسْتُ وَ نَارِيكاَرِيْ وَيِ نَه. بِيَشْتِيْ فِيْ مَلَايِيَكْتِ هُمُوْ ژِيْ نَارِيكاَرِيْن وَيِ نَه.

٥. اَكْرَ يِيَحْمَبْرُ وَهَ بَرْدَه (اِيْ ژِيْنِيْن يِيَحْمَبْرُ)، خُدَايِيْ وَيِ دِ شُوْنَا وَهَ دَه ژِيْ ژِيْبِيْ وَ كَچَاْن- هِنَاكْ ژِيْنِيْن ژ وَهَ چِيْتِرُ دِيْ بِيْدِيْ كُوْ اَوِيْ مُسْلِمَانُ بِنْ، باوَرْمَنْدُ بِنْ، اِيْطَاعْتْكَارُ بِنْ، تُوْبَه دَارُ بِنْ، عِبَادْتْكَارُ بِنْ، ژِ بُوْ خُدِيْ لِيْسَرُ رِيْكاَ بِنْ.

٦. گَلِيْ يِيْنُ كُوْ باوَرِيْ نَانِيْنَه! خَوَه وَ مَالْبَاتَا خَوَه ژِ نَاگِرْ كِيْ بِيَاَرِيْزُنْ كُوْ سَخْتِيْ (نَاژْدُوِيْ) وَيِ مَرُوْفُ وَ كَفِرُنْ. لِيْسَرُ وَيِ (نَاگِرِيْ) مَلَايِيَكْتِيْنِ دِلْسَتْوَرُ وَ دِرْوَارُ هَنَه. لَبَرُ فَرْمَاْنَا خُدِيْ رَاْنَايْنُ وَ يَا كُوْ فَرْمَاْنَا وَانْ يِيْ هَاتِيْ كِرْنُ دِيْ كُنْ.

٧. گَلِيْ يِيْنُ كَاْفِرُ بُوْنَه! اِيْرُوْ لِيْبُوْرِيْنَا خَوَه نَخَوَاَزْن. هُونُ دِيْ تَتِيْ جَزَايِيْ كِرِيْنِيْنُ خَوَه بَكْشِيْنِيْن.

٨. گَلِيْ باوَرْمَنْدَاْن! بَرِيْ خَوَه بِيْدُنْ خُدِيْ وَ بِيُوْبِيَكْهَ ژِ دِلْ وَ جَانُ تُوْبَه بِيَكُنْ. (اَكْرَ هُونُ ژِ دِلْ وَ جَانُ تُوْبَه بِيَكُنْ) هِيْفِيْ هِيَهْ كُوْ رَجِيْ وَهَ لِيْگَنِيْهِيْنُ وَهَ بِيُوْرَه وَ وَهَ بِيَحْهَ بِيَهْشِيْتِيْنُ كُوْ دِ بِنِيْ وَانْ رَه چَمْ دِهَرِيْ كُنْ. اَوْ رُوْژَا كُوْ خُدِيْ يِيَحْمَبْرُ وَ باوَرْمَنْدِيْنِ لِيْگَلُ وَيِ رَسُوَا نَاكْهَ وَ نَادَهَ شَرْمِيْ، (ويِ رُوْژِيْ) رُوْناهِيا وَانْ دِيْ لِيْپِيْشِيْ وَ رَخِيْ وَانْ يِيْ رَاَسْتِيْ

بِجَهٗ. دَبِيْرُنْ: خُدَآيِيْ مَه! رُوْنَاهِيَا مَه تَمَامْ بَكَه و مَه بِيْخَسِيْنَه، بَرِاسْتِي زِي تُو لِسَر
هَر تَشْتِي خَوْدَانَهْتِي.

٩. هَي يِيْخَمَبَر! لِهَمَبَر كَافِر و مُتَافِقَانْ جِهَادِيْ بَكَه و لِسَر وَاَنْ دِرُوَار بِيَه. جِيْهِيْ وَاَنْ
جَهَنَّمَه. اَوْ چِه پِيْسَه جِهَه!

١٠. خُدِيْ ژ يِيْنْ كَافِر رَه زِيْنَا نُوْح و زِيْنَا لُوْطْ نِمُوْنَه تَانِيَه. آفْ هَرْدُو ژ دِيْنْ مَهْرَا دُو
بَنَدِيِيْنْ مَه يِيْنْ صَالِحْ دَه بُوْن و (بِكَافِرْبُوْنَا خَوَه) هَرْدُو ژَنَانْ بُوَاَنْ رَه خَايِنْتِي كِرِنْ (نَه
خِيَانَتَا نَامُوْسِيْ). فَيِجَه مِيْرِيْنْ وَاَنْ (دِگَلْ كُو يِيْخَمَبَر بُوْن) نِيْكَارِيْنْ عَذَابِيْ خُدِيْ ژ
سَر وَاَنْ بَدَنْ نَالِي. ژ هَرْدُو ژَنَانْ رَه هَاتَه گُوْتِيْنْ: دَه هَايِدِيْ دِگَلْ يِيْنْ كُو دِيْجِنْ اِيْگَر
دَه هُوْنْ زِي يِيْجِنْ! ١

١١. خُدِيْ ژ يِيْنْ بَاوَرْمَنْد رَه نِمُوْنَه ژ زِيْنَا فِرْعَوْنْ تَانِيَه. دَمَا گُوْتِيْبُو: خُدَآيِيْ مِيْنْ! ژ بُو مِيْنْ
لِجَمْ خَوَه لِهَشْتِي مَالِكِيْ چِيْكَه، مِيْنْ ژ فِرْعَوْنْ و كَارِيْ وِيْ خَلَاسْ بَكَه و مِيْنْ ژ وِيْ
جَقَاتَا ظَالِمْ رَزْگَارْ بَكَه!

١٢. ژ مَرِيْمَا كِچَا عِمْرَانِيْ زِي نِمُوْنَه تِيْنَه، آوَا كُو نَامُوْسَا خَوَه پَارَاسْتِي. فَيِجَه جَبْرِيلْ
قَاصِدِيْ مَه، بَاْمَرِيْ مَه پُفْكِرَه بَرْ خَاْفِكَا وِيْ. وِيْ بَاوَرِيْ بِشَرِيْعَتَا خُدَآيِيْ خَوَه و
كِتِيْبِيْنْ وِيْ تَانِي وَاَوْ ژ اِطَاعَتْكَارَانْ بُو.

١ آفْ تَايْتْ بِيَانْ دِكَه كُو گِرِيْدَانِيْنْ بُوَنْ و مِيْرِيْتِيْنْ بَسَدَمْ كُفْرِيْ تُو قِيْدِيْ نَادَه هَفْ. يَّعْنِيْ زِيْنَكَه كُو لِسَر
كُفْرِيْ بَمَرَه مِيْرِيْ وِيْ يِيْخَمَبَرَبَه زِي تُو قِيْدِيْ نَادِيْ. خُدِيْ ژ فَيِ عِلَاقِيَا ژِيْنِيْتِيْ مَهْمَتَرُ زِي پِيُوْنَدِيِيْنْ
لِيْزْمِيْتِيْ و خُوْدِيْتِيْنْ بِيَانْ كِرِيَه «اَوْ رُوْژَا كُو مَال و زَارُو تُو قِيْدِيْ نَادِنْ كِيْسِيْ» شَعْرَاء: ٨٨ و ژ سُورَهٗ يِيْنْ
عَبَسْ تَايْتَا ٣٤-٣٥ «رُوْژَا كُو مَرَفْ ژ بَرَايِيْ خَوَه، ژ دَايِك و بَنَافِيْ خَوَه.. دِرْفَه». خُدِيْ ژ فَانْ هَرْدُو
ژَنَانْ مِيْنَاكْ تَانِيَه. آفْ زِي شَامِلِي سَر تَفْكِيْ اَقْرَبَانْ تِي. خُدِيْ بَشِيْ يَكِيْ بَمُسْلِمَانَانْ دِدَه زَنَانِيْنْ كُو نَه
بَنَافَكِيْنَا اِيْهَانِيْ بَه كَسْ نِيْكَارَه تُو قِيْدِيْ بَدَه تُو كِيْسِيْ، چُنْدِيْ كُو اَوْ خُوْدِيْ وِيْ يِيْ هَرِيْ نِيْز بَه زِي. ژ
سُورَهٗ يِيْنْ طُوْر تَايْتَا ٢١ «اُوِيْنْ كُو بَاوَرِيْ تَانِيَه و زُرِيْتَا وَاَنْ زِي بِيَاوَرِيْ دَاَبَه يِيْ شُوْبَا وَاَنْ، اَمِيْ زُرِيْتَا
وَاَنْ زِي بِيْگِيْنِيَه وَاَنْ وَاَمْ ژ مُكَافَاتَا وَاَنْ زِي تَشْتَكِيْ كِيْمْ نَاكِنْ» فَيِ رُوْشِيْ دِيْكَرِيْنِيْ.

٦٧. سُوْرَه يِيْ مُلْكُ

سُوْرَه يِيْ (مُلْكُ)، سِي (٣٠) نَآيْتَه، لَمَكِّيْ هَاتِيَه خَوَارِي. سُوْرَه، نَافِيْ خَوَه ژِ نَآيْتَا پَنِيْشِيْنِ گَرِيْتَه
كُو تِي دَه يِيْفَا مُلْكُ دَرَبَاسْ بُوِيَه كُو اَو بَوَاتِيَا دَسْتِهَلَاتِي وَ حُكْمَرَانِي يَه. ژِ فِئِي سُوْرَه يِيْ رَه
هَنَك نَافِيْنِ دِيْنِ زِي هَنَه: تَبَارَكَه، مُنْجِيَه، مُجَادَلَه، مَانَعَه وَ وَاقِيَه. دَر بَارِي فِئِي سُوْرَه يِيْ دَه پَر
حَدِيْثْ هَنَه، دِيْدِنِ زَانِيْنِ كُو كَسِيْ هَر شَفْ وَيْ بَخُوِيَنَه، خِيْرَكَه مَرِنِ ژِ خَوَه رَه حَاصِلِ دَكَه.

بِنَافِيْ خُدَآيِيْ كُو رَحْمَنِ رَحِيْمِ

١. اَو خُدَآيِيْ كُو خَوَدَانِي وَ فَرْمَانْدَارِي بَدَسْتِيْ وَيْ يَه چِقَاسْ پَاكْ وَ پِيْرُوْزَه. اَو لِسَرِ
هَر تَشِيْ قَادِرَه.

٢. خُدِيْ مَرِنِ وَ ژِيَانِ نَافَرَانْدِنِ دَا كُو وَه بَجَرِيْنَه؛ كَا كَار وَ كَرِيَارِيْنِ كِيْ ژِ وَه چِيْتَرَه.
هَر اَوَه يِيْ عَزِيْزِيْ غُفُوْر.

٣. اَو خُدَآيِيْ كُو حَفْتْ طَبِقْ نَاسِيَانِ دِ سَر هَفْ رَه نَاهَنْگَسَارْ چِيْكَرِنَه، تُو يِيْ دِ چِيْكَرِنَا
خُدَا يِيْ رَحْمَنِ دَه تُو كِيَاْسِيْ وَ نَاكُوْكِِيْ نَبِيْئِي. فَيْجَه دَه بَرِيْ خَوَه بَدِيْ، اَرِيْ مَا تُو
كِْيَآسِيْكِِيْ تِي دَه دِيْبِيْ؟

٤. پَاشِيْ دِيْسَا بَرِيْ خَوَه بَدِيْ (كَا تُو عِيْبِيْكِِيْ تِي دَه دِيْبِيْ؟) چَافِيْنِ تَه دِيْ رَبْنِ وَ
وَسْئِيَاِيْ لَتَه فُكْرِنِ.

٥. بَرَاْسْتِيْ مَه نَاسِيَاْنِيْ دِنِيَاِيْ بَسِيْتِيْرَانِ خَمِلَانْدِيَه. مَه اَو (سِيْتِيْر) ژِ بُو رَجَانْدِنَا شَيْطَانَانِ
كِرِنَه تِيُوْر وَ مَه ژِ بُو وَآنْ عَذَابِيْ بِيْيْتْ نَامَادَه كِرِيَه.

٦. ژِ بُو وَآيْنِ كُو رَبِّيْ خَوَه مَانْدَلْ دِيْكَنْ عَذَابِيْ دُوْرَهِيْ هِيَه. اَو چَه پِيْسَوَارَه!

٧. گَاْفَا اَو (كَافِر) دِ جَهَنْمِيْ تِيْنِ وَرْكَرِنِ، دَنْگِيْ بِيْهِيْرِيْ كَرِيْثْ زِيْ تِيْ وَ اَو دِ نَافْ
خَوَه دَه دَكَلَه.

۸. جَهَنَّمَ ۙ هِیْرَسَا خَوَه هِنْدِکْ دِمِیْنَه کُو خَوَه بِخَوَه و ۙ هَفْ بَتَقَه! چِه کَاغَا مَلَايِکَتْ کُومِکِي ۙ کَاڤِرَانْ دَاڤِيَزِي، زَبَانِيْن وِي ۙ وَاَنْ دِيرِسُنْ؛ اَرِي مَا ۙ بُو وَه يِيخَمْبَر نَهَاتِيُون (کُو ۙ عَدَايِي ڤِي رُوژِي وَه بَتَرِسِيْن)؟

۹. دِ بَرَسَقَا خَوَه دَه، گُوتِن: رَاسْتَه، بَرَاْسْتِي يِيخَمْبَر ۙ بُو مَه هَاتِن، ڤِيجَه مَه باوَرِي بَوَانْ نَتَانِي وَ مَه گُوت: خُدِي تُو يِيخَمْبَر نَشَانْدِنَه. هُون بَس دِ نَافْ ۙ رِيْدِرْکِنَنکَه مَزَن دَه نَه!

۱۰. گُوتِن: اَکَر مَه گُه بَدَايَا يِيخَمْبِرَانْ تَانْ رِي مَه ڤَهْم بَکَرَا ڤِيگَا اَمْ نَدِيُون ۙ خَلِکِي دُوژَهِي!

۱۱. ڤِيجَه لِيکْنِهِيْن خَوَه مِکُرْ هَاتِن. نَاخَوَه بِلَا دُوژَهِي بَمِرْن و ۙ دِلُوڤَايَا خُدِي دُوْر بِنْ!

۱۲. بَرَاْسْتِي اَوِيْن کُو ۙ نَدِيْتِي وَ نِيِنَايِي ڤَه ۙ خُدَايِي خَوَه دِترِسُنْ، ۙ وَاَنْ رَه لِييُوْرِيْن وَ پَرُو يِکَه مَزَن هِيَه.

۱۳. هُون دِيخَاوَزَن گُوتِنَا خَوَه بَدِزِي يَانْ رِي اَشْکَرَا بِيِيژِنْ، بَرَاْسْتِي خُدِي بِيَا دِ دِلَانْ دَه هَر دِرَازَنَه.

۱۴. اَرِي مَا اَوِي کُو (تَفْکِي عَالَمِي) نَافِرَانْدِيَه (بِيَا نِيْنِي وَ دِيَارْ) نِرَازَنَه؟ دِکَلْ کُو هَر اَوَه يِي لَطِيْف يِي حَبِيْر.^۱

۱۵. خُدِي يَه اَوِي کُو عَزْد ۙ بُو وَه سَرَنَرَمْ (و هِيَسَانْ) کَرِيَه. ڤِيجَه دِ نَافْ هَر تَالِيِيْن وِي دَه بَگِرَن، ۙ رِرَقِي کُو خُدِي دَايَه وَه بِخُونْ وَ ڤَکَر بَس بِيَالْ وِي ڤَه يَه.

۱۶. اَرِي مَا هُون ۙ وِي خُدَايِي لِرُوژرْ اَوَلَه نَه کُو اَو دِ عَرْدِي دَه وَه نَبَه خَوَارِي. هَا وَه دِيْتْ کُو عَزْد دِلِرَزَه؟

۱ لَطِيْف: اَوِي کُو بَحَقِيْقَتَا هَر تَشْتِي، بِيُوْر و گِرِي وِي زَانَا يَه.
حَبِيْر: اَوِي کُو بَکَرِيْن بَنْدِيْن خَوَه، يِيْن اَشْکَرَا وَ نَهِيْنِي نَاگَاھَدَارَه.

۱۷. اَرِیْ مَا هُوْنَ زِ وِیْ خُدَایِیْ لِزُّوْرِ پِشْتَرَاَسْتَنِ کُو کَفِرَبَارَانِکِیْ بَسَرُ وَه دَه نَرِیْنَه؟ فِیْجَه هُونِیْ بَرَانِ کَا تِرَسَانْدِنَا مِّنْ چَاوَانَه؟

۱۸. بَرَاَسْتِیْ یِیْنِ بَرِیَا فَانْ (بُوئِیْرَسْتَان) زِیْ بَاوَرِیْ بِ (بِیْخَمْبَرِیْنِ خَوَه) نَنَایِنِ. فِیْجَه لِهَمْبَرِیْ اِنْکَارَا وَانْ (دَه بَیْیَرَه) کَا عَذَابِیْ مِّنْ چَاوَا بُو؟!

۱۹. مَا اَوْ لَطِیْرَانْ نَانِیْرُنْ کُو دِ سَرُ وَانْ رَه دِفِرُنْ، پَرِیْنِ خَوَه فَدِکِنْ وَ دِگِرُنْ؟ زِ خُدَایِیْ رَحْمَنُ یِیْ فَه (تِشْتَنُکْ) وَانْ (لِهَوَا) نَاگِرَه. بَرَاَسْتِیْ اَوْ بَهْرُ تِشْتِیْ بَیْیَرَه.

۲۰. اَرِیْ مَا زِ بِلِیْ خُدِیْ، اَوْ کِیْ یَه کُو زِ بُو وَه بَیْه لَشْکَرُ کُو تَارِیْکَارِیَا وَه بَکَه؟ بَرَاَسْتِیْ کَافِرُ هَر دِ نَافْ حَاپَانْدِنَکَه اَشْکَرَا دَه نَه (شَیْطَانُ وَانْ دِخَايِیْنَه وَ نَاهِیْلَه اَوْ بَاوَرِیْ بَیْیَن).

۲۱. اَرِیْ مَا کُو خُدِیْ رَزَقِیْ خَوَه لَسَرُ وَه بَیْیَرَه، مَا کِیْ دِکَارَه رَزَقُ بَدَه وَه؟ نَخِیْرُ، بَلْکِیْ وَانْ خَوَه دِ چَافْسُوْرِیْ وَ نَفَرْتِیْ دَه بَرْدَانَه وَ رِکْدَارِیْیِ دِکِنْ.

۲۲. اَرِیْ مَا کِیْسِیْ کُو لَسَرُ رُوْیِیْ خَوَه بِمَشَه دُرِسْتَرَه یَانْ اَوْ کِیْسِیْ کُو لَسَرُ پِیَانْ دِ رِیْکَه رَاسْتُ دَه دِمَشَه؟

۲۳. بَیْیَرَه: خُدِیْ یَه، اَوِیْ کُو هُوْنُ زِ نُو فَه خُلْفَانْدِنَه وَ زِ بُو وَه گَه، چَافْ وَ دِلْ چِیْکِرَنَه. هُوْنُ چَقَاسْ کِیْمُ شُکْرِیْ خُدِیْ دِکِنْ!

۲۴. بَیْیَرَه: خُدِیْ یَه، یِیْ کُو هُوْنُ دَانَه سَرُ عَرْدِیْ وَ تِیْ دَه بَلَافْ کِرَنَه وَ هُونِیْ بَسْ بَبَالْ وَیْ فَه بَیْنَه جِقَانْدِنْ.

۲۵. اَوْ دِیْیَرُنْ: اَگَرُ هُوْنُ رَاسْتُ دِیْیَرُنْ، دَه کَا اَفْ سُوْرُ (ثَا تُو مَه یِیْ دِتْرِسِیْنِیْ) کَنَگِیْ یَه؟

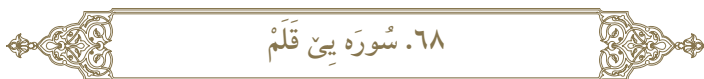
۲۶. بَیْیَرَه: بَرَاَسْتِیْ زَانِیْثَا وَیْ لِجَمُ خُدِیْ یَه. اَزْ تِنِیْ هَشِیَارْکَرُ وَ نَاگَاْهْدِیْرَمُ.

۲۷. اِیْدِیْ دَمَا عَذَابُ وَ نَخَوِشِیْیِ نِیْزِیْ خَوَه دِیْیَنْ، لَوَه یِیْ کَافِرُ وَ بَیْیَاوَرَانْ رَشْ دِیْه. مَلَايْکَتُ زِ وَانْ رَه دِیْیَرُنْ: هَا اَفَه، اَوْ عَذَابِیْ کُو وَه لِیْ لَزْ دِکِرْ!

٢٨. بَيِّرْهُ: اَگَر خُدَيِ مِنْ وَ كَسِيْنَ لِكَلِّ مِنْ بَمِرِيْنَه، يَانَ زِي لَمَه وَرَه رَحْمِي، مَه سَاغْ
بِهِيْلَه، دَه زِي مِنْ رَه بِيْزَنْ مَا كِي هِيَه كُو كَاْفِرَانْ زِي عَذَابِيْ دَرُوَارْ رَزْگَارْ يِكَه؟

٢٩. بَيِّرْهُ: اَوْ خُدَايِي رَحْمَنَه (اَوِيْ كُو مَرُوْفَانْ زِي نَخُوْشِي وَ عَذَابِيْ رَزْگَارْ دِكَه). مَه
بَاوَرِي يِيْ ثَانِي وَ مَه خَوَه بَسْ سِيَارْتَه وَي. فَيَجَه هُونِي دِيْز دَه بَزَانْ كَا كِي يَه يِي
دِيْشَاشِيْكَه اَشْكِرَا دَه.

٣٠. بَيِّرْهُ: كَا بَزَنْ: اَگَر نَافَا وَه دِيْ عَرْدِيْ دَه هَرَه خَوَارْ، مَا كِي هِيَه كُو نَافَكَه هَرَكْ زِي
وَه رَه يِيْنَه؟

سُورَه يٰ قَلَمْ، پِيْنَجِي وَ دُو (٥٢) نَآيْتَه. لِمَكِّي نَازِلْ بُوِيَه وَ سُورَه نَافِيْ خَوَه زِي نَآيْتَا پِيْشِيْنْ
گَرِيْتَه كُو تِيْ دَه پِيْشَا قَلَمْ دَرْبَاسْ بُوِيَه وَ بَوَاتِيَا پِيْنُوْسْ وَ خَامَه يَه. نَافَكِيْ دِيْ نِيْ فَيْ سُورَه يِي
زِي نُوْنَه.

بَنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْمْ

١. نُونْ. بِقَلَمِيْ وَ بِيَا كُو رِيْزَه رِيْزَتِيْ نِفِيْسِيْنْ صُوْنْدْ بَه.

٢. بَسْدَمَا كُو خُدَيِ قَنْجِيْ دَايَه تَه تُو دِيْنِ نِيْنِيْ.

٣. بِيْگَمَانْ زِي بُوْ تَه پَرُوِيْكَه بِيْقُتْبُونْ هِيَه.

٤. بَرَاْسْتِيْ تُو لِسَرْ رُوْشْتَكِيْ (اَخْلَاقِيْ) مَزِيْ.

٥. دِيْ نِيْزِيْكَ دَه (رَسُوْلِيْ مِنْ) تُو يِيْ بِيْنِيْ وَ اَوِيْ زِي بِيْنِيْنْ..

٦. كَا كِي زِي وَه دِيْنَه.

٧. بَرَاْسْتِيْ خُدَايِيْ تَه بِيْهَنْزِيْ دِرَاْنَه يِيْ كُو رِيْ وَنْدَا كَرِيَه وَ اَوْ بِيْهَنْزِيْ دِرَاْنَه يِيْ كُو
رَاْسْتَرِيْ بُوِيَه.

٨. نَاخُوْهٖ يٰٓكُوْتِنَا دَرُوْكَرَانَ مَكَّهٖ!
٩. اَوْ دِخَاوَزِيْنَ كُوْ تُوْ بِنَرْمٰى تَفْيِغَرِيْ دَا كُوْ اَوْ زِيْ لِبَارَا تَهٗ نَرْمُ تَفْيِغَرِيْنَ.
١٠. يٰٓكُوْتِنَا مَرُوْفِيْ زَيْدَهٗ سُوْنْدَكَارِ يٰٓيٰٓ رِسَوَا مَكَّهٖ،
١١. اَوِيْ دَفْتَاْفِيْزِيْ عِيْدَرِيْخْ وَاَوِيْ سَبَكَرِيْ خَبَرُكْهِيْزُ.
١٢. اَوِيْ چِيْكُوْسِيْ خِيْرَنَهٗ خَوَازِيْ تَعْدَهٗ كَرِيْ پَرُ گَنُهَكَارُ...
١٣. اَوِيْ دِلْهَشْكُ وَا خَبَرَقُ، پِشْتِي وَيْ زِيْ كُوْ اَوْ بِيْزِيْ بَهٗ وَا بِخَرَابِيْ نَافْدَارُ بَهٗ.
١٤. زِيْ بَرُ كُوْ خُدَانَ مَالْ وَا زَارُوْكُ بُوْ (زِيْ لُوْ دَرِبَارِيْ قُرْآنِيْ دَهٗ وِسَا بُوْ)!
١٥. دَمَا تَايْتِيْنَ مَهٗ زِيْ رَهٗ تِيْنِ خَوْنِدُنْ، دِيْبِيْزَهٗ: اَوْ جِيْرُوْكُ وَا جِيْشَانُوْكِنْ بِيْشِيْيَانَهٗ!
١٦. اَمِيْ وَيْ لِسَرُ پُوْزِيْ وَيْ بَكْشِكْشِيْيِنْ.
١٧. بَرَاْسْتِيْ مَهٗ خَلَكِيْ مَكِّيْ زِيْ مِيْنَا خُدَانِيْ بَاخْجَهٗ جَرِبَانِدُنْ؛ دَمَا صُوْنْدُ خَوَارُنْ كُوْ سِيْهِيْ زُوْ (هِيْ تُوْ كَسِيْ نَدِيْتِيْ) فِيْكِكِيْ خَوَهٗ بَقْرِيْفِنْ (دَا فَقِيْرَانْ بِيْيَحَرُ بِيْهِيْلِنْ).
١٨. زِيْ بُوْ فَقِيْرُ وَا بَلَنْكَازَانْ تَهٗ پَارُ فَنَقْتَانِدُنْ.
١٩. فَيَجَهٗ هِيْ اَوْ دِ خَوِيْ دَهٗ، بِيْشَفْ، بَلَايَكَهٗ مَزْنُ بَسَرُ بَخْجِيْ وَآنْ دَهٗ هَاتْ.
٢٠. اِيْدِيْ اَوْ بَخْجَهٗ بُوْ مِيْنَا رَزِيْيْ.
٢١. سَرِيْ سِيْهِيْ كَاْزِيْ هَفْ كِرِنْ (دَا كُوْ هَرِنْ نَافْ بَاخْجِيْ خَوَهٗ).
٢٢. (كُوْتِيْنْ) دَهٗ هَايْدِيْ سِيْهِيْ زُوْ هَرِنْ اَكْرُ (بَرَاْسْتِيْ) هُوْنْ دِخَاوَزِيْنَ فِيْكِكِيْنْ خَوَهٗ بَقْرِيْفِنْ!
٢٣. اَوْ، بَرُ يَرِيَا بَاخْجَهٗ فَهٖ چُوْنْ، بِيْزِيْ زِيْ هَفْ رَهٗ دِيْگُوْتِيْنْ:
٢٤. بَلَا تُوْ فَقِيْرُ وَا بَلَنْكَازُ بُوَهٗ نَحِيْسُنْ وَا بُوَهٗ رَهٗ نِيْنِ نَافْ بَاخْجِيْ وَهٖ!
٢٥. اَوْ سِيْهِيْ زُوْ بَرِيْ كَتْنِ وَا زِيْ وَآنْ وَهٖ يَهٗ كُوْ اَوْ دِيْ بِيْگِيْهِيْرُنْ تَارْمَانْجَا خَوَهٗ.

٢٦. لَيْلِيْ كَافًا وَاَنْ بَخَجَهٗ (بِفِيْ رُوشِيْ) دِيْتُ، گُوْتِنْ: مَه رِيَا خَوَه شَاشْ كِرِيَه (اَفْ نَه بَخَجِيْ مَه يَه)!

٢٧. (گُوْتِنْ): نَخِيْر، بَلَكِي اَمْ مَحْرُوْم و بِيْتَارْ مَانْ.

٢٨. يِيْ ژ وَاَنْ تِيْگِهِيْشْتَر، گُوْتْ: مَا مِيْن ژ وَه رَه نَكُوْتْ: بِيَاْمَرِيَا خُدِيْ مَكِيْن، دَه بِلَا وَه خُدَايِيْ خَوَه پَاكْ بَدِيْرَا، وَه زَكَاتَا مَالِيْ خَوَه بَدَايَا دَا كُو اَفْ نَهَاْتَا سَرِيْ وَه.

٢٩. گُوْتِنْ: خُدِيْو! تُو ژ هَر كِيَاْسِيْ پَاكْ و بَاقْزِيْ. بَرَاْسْتِيْ اَمْ هَر سَتَمَكَارْ بُوْن.

٣٠. پَاشِيْ بَرِيْ خَوَه دَاْنَه هَفْ، گَاَزَنْ ژ هَفْ كَرِيْن و سُوْجْ خَسْتِيْن سُوِيْپِيْن هَفْ.

٣١. گُوْتِنْ: وَاخْ لَرُوْشَا مَه! بَرَاْسْتِيْ اَمْ ژ رِيَا رَاسْتْ دَرْكِتُبُوْن.

٣٢. هِيْشِيْ هِيَه كُو خُدَايِيْ مَه ژ بَدِيْلَا بَاخْجِيْ مَه يَكِيْ چِيْتَرْ بَدَه مَه. بَرَاْسْتِيْ اَمْ هِيْشِيْدَارِيْ (كَرْمَا) رَبِّيْ خَوَه نَه.

٣٣. هَا وِسَا يَه عَذَابْدَايِيْنَا مَه. لِيْ بَلِيْ، اَكْرَ بَرَانِيْن و تِيْيَكِهِيْژِيْن عَذَابِيْ تَاخَرِيْ كَلَكْ دَرْوَاَرِيْژِيْر و مَزِيْژِيْرَه.

٣٤. بِيْگَمَانْ ژ بُوْ وَاِنِيْن كُو خَوَه ژ بِيْحَقِيْ دِيَاَرِيْژِيْن لِيْجَمْ خُدَايِيْ وَاَنْ بِيْهَشْتِيْن خَوْشْ هَنَه.

٣٥. اَرِيْ مَا اَمِيْ مُسْلِمَانْ و كُنْهَكَارَانْ وَكْهَفْ بَكْرِيْن؟

٣٦. اَرِيْ چِه لَوَه قَوْمِيَه؟ مَا هُوْنْ چَاوَا (بُوْكَهْفِيْ) حَكِيْمْ دِيْدِنْ؟

٣٧. يَانْ ژِيْ دِ دَسْتْ وَه دَه كِيْتِيْكَ هِيَه كُو هُوْنْ دِ وِيْ دَه دِيْخُوِيْن؟

٣٨. كُو بَرَاْسْتِيْ ژِيْ يَا هُوْنْ دِيْخَوَاژِيْن ژ بُوْ وَه تِيْ دَه يَه؟!

٣٩. يَانْ ژِيْ مَا سُوْزِيْن وَه لِسَرْ مَه هَنَه كُو حَتَا رُوْژَا قِيَاْمِيْ يَا هُوْنْ حَكِيْمْ يِيْ بِيْدِنْ دِيْ هَر ژ بُوْ وَه بَه؟!

٤٠. ژ وَاَنْ بِيْرَسَه: كَا كِيْ ژ وَاَنْ كَفِيْلِيْ فَيِ دُوْرَا پُوْچَه؟

٤١. يٰٓاَنۡزِلِيْ دِفۡئِيْ بِرٍّ وَّ بٰوَرِيٍّ دَهۡ هَفۡكَارِيْنَ وَاَنۡ هَنَهۡ، فَيَجِهۡ اَكۡرَ بَرٰسَتِيْ اَوْ رَاسَتۡ دِيۡبَرُنْ
بِلَا گَازِيْ هَفۡكَارِيْنَ خَوَهۡ بِيۡكُنْ!

٤٢. رُوۡرَا کُو لَوَانۡ دِهۡ تَنۡگَاسِيْ وَ زَحَمَتِيْ (کُو رُوۡرَا قِيَامَتِيْ يَه)، دَاخَوَاۡز لَوَانۡ تِي کِرِنۡ
کُو هَرَنۡ سَجُوۡدِيْ، لِيۡنَلِيْ اَوْ نِکَارِنۡ بِيۡجَنۡ سَجُوۡدِيْ.

٤٣. جَافِيۡنۡ وَاَنۡ يَتِرۡسَهۡ، زَلِيۡلِيْ وَاَنۡ دِيۡگَرَهۡ. بَرٰسَتِيْ بَرِيۡ دَاخَوَاۡز ۙ وَاَنۡ دِهَاتَهۡ کِرِنۡ کُو بِيۡجَنۡ
سَجُوۡدِيْ (دِيۡسَا زِي اَوْ نِچُونۡ سَجُوۡدِيْ)، دِيۡگَل کُو اَوْ سَاغَلَمۡ وَ رِحَتۡ بُونۡ زِي.

٤٤. تُوۡمِنۡ وَ کَسِيۡ کُو بَقِيۡ قُرۡتَانِيۡ بٰوَرِيۡ نِيۡنِيۡ ۙ ۙ هَفۡ رَهۡ بِيۡهِيۡلَهۡ. اَمِيۡ دِ نِيۡزِيۡک دَهۡ هِيۡدِيۡ
هِيۡدِيۡ، بِيۡيِي کُو اَوْ بَخَوَهۡ بِيۡحَسَنۡ بَرۡ بَدُوۡرۡهِيۡ فَهۡ وَاَنۡ بِيۡکِيۡشِمۡ.

٤٥. اَزۡ مُهَلۡتِيۡ دِيۡدَمۡ وَاَنۡ. بَرٰسَتِيۡ دَهۡفَا مَنۡ تَا جَزَاۡدَانِيۡ پَرۡ دِرُوۡاَرَهۡ!

٤٦. يٰٓاَنۡزِلِيۡ تُوۡ حَقۡکِيۡ ۙ وَاَنۡ دِيۡخَوَاۡزِيۡ فَيَجِهۡ اَوْ لِسَرۡ وَاَنۡ گِرَاَنَهۡ؟

٤٧. يٰٓاَنۡزِلِيۡ زَانِيۡنَا نَتِيۡبِيۡ لِحِمۡ وَاَنَهۡ، فَيَجِهۡ اَوْ دِيۡنَفِيۡسِنۡ؟

٤٨. فَيَجِهۡ تُو ۙ بُوۡحُکَمِيۡ رَبِّيۡ خَوَهۡ، خَوَهۡ رَاگَرَهۡ، تُوۡنَبَهۡ وَکِيۡ خُدَاۡنِيۡ مَاسِيۡ (يُوۡنُسَيۡيَحۡمَبَرۡ)
دَمَاۡبِدَرۡد و کُلۡ گَازِيۡ خُدَاۡيِيۡ خَوَهۡ کَرۡ (دَاکُوۡ وِي ۙ تَاۡفَا مَاسِيۡ رَزۡگَارۡ بِيۡکَه)...

٤٩. اَكۡرَ دِلُوۡفَانِيَاۡ خُدَاۡيِيۡ وِيۡ پِيۡ رَهۡ نِگِيۡشِيۡتُبُوۡيَاۡ اَوِيۡ لِيۡچُوۡلَا رِبۡ وَ رُوۡتۡ وَ لُوۡمَهۡ کِرِيۡ
بِيۡهَاتَاۡ تَافِيۡتِيۡنۡ.

٥٠. بَلِيۡ خُدَاۡيِيۡ وِيۡ اَوْ بَرَاۡرَتۡ (وَحٰی دَاۡيِيۡ وَ بَرۡ يَدِلُوۡفَانِيَاۡ خَوَهۡ خِسَتۡ)، فَيَجِهۡ اَوْ گَرَاۡنَدۡ
ۙ رُوۡفِيۡنۡ قَنۡجِيۡکَارۡ.

٥١. بَرٰسَتِيۡ، هِنَدۡکۡ مَابُوۡ کُوۡ يِيۡنۡ کَافِرۡ دَمَاۡ لِقُرۡتَانِيۡ گُهَدَارِيۡ دِيۡکِنۡ ۙ کَرۡبۡ وَ کِيۡنَا خَوَهۡ تَهۡ
جَافِيۡنُوۡکِيۡ بِيۡکُنۡ وَ تَهۡ بِيۡخَنۡ عَرۡدِيۡ. دِيۡبَرُنۡ: بَرٰسَتِيۡ زِي اَوْ دِيۡنَهۡ.

٥٢. حَالۡ آفَهۡ کُوۡ قُرۡتَانۡ يَخَوَهۡ ۙ بُوۡ مَرُوۡفَانۡ تَاگَاۡهَدَارِيۡ يَهۡ.

۶۹. سُورَہِ یٰی حَاقَّہ

سُورَہِ یٰی (حَاقَّہ)، پَنجی و دُو (۵۲) نَایَہ. لَمَکَّی نَازِل بُوِہ. سُورَہ نَافِی خَوہ ژ نَایَنا پَنشین گَرِیَہ کُو تی دَہ بَیْفا حَاقَّہ هَاتِہ و بَوَاتِیا وِی قِیَامَتِی یَہ کُو وَان حَقِیْقَتِیْن هَاتِہ مَاندَلِکِرُن، دَرْتِیَنہ رَاسْتِی.

بَنَافِی خُدَایِ کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. الْحَاقَّہ.

۲. اَرِیْ مَا اَلْحَاقَّہ جِی یَہ؟

۳. مَا تُو ژ کُو دِرَانی کَا اَلْحَاقَّہ جِی یَہ؟

۴. سَمُوْد و عَادِ بَرُوژَا قِیَامَتِی بَاوَرِی نَتَایِن.

۵. هَرَجِی سَمُوْد (قَوْمِی نَبِی صَالِح) بُونِ بَقِیرَکَہ ژ حَدِی دَرِ هَلاکِ بُون.

۶. هَرَجِی عَادِ (قَوْمِی نَبِی هُوْد) بُونِ بَیْاھُوژَکَہ بَقِیرَہ فِیز و زَیْدَہ سَارِ هَلاکِ بُون.

۷. حَدِی اَو حَفْتِ شَف و هَشْتِ رُوژَانِ لَیْی هَف بَسَرِ وَان دَہ شَانْد. اَو دِ مَالِیْن خَوہ

دَہ مِری و بَیْزَافِ مَان، هَر وِکی اَو قَرْمِی دَارْخَرْمِیْن رِزی بُون.

۸. فِیجَہ مَا تُو شَوْنَمَایِیْنِکِی ژ وَان دِیْنِی؟

۹. فَرَعَوْن و یِیْنِ بَرِیا وِی و خَلِکی وَان وَلاَتِیْن کُو هَاتِہ سَرُو بَنِکِرُن ژِی، دَسْتِ

بَگَنَھَانِ کِرُن.

۱۰. هَر وِھا وَان گُھَدَارِیا پَنخَمَبَرِی خَوہ نَکَر، فِیجَہ خُدِی بَعْدَا بَکی تَنْد (دِرُوَار)

اَو جَزَا کِرُن.

۱۱. بَرِاسْتِی گَافَا نَافِی (هَر نَالِی) دَا بَرِ خَوہ و بِلَنْد بُو، مَہ هُون دِ کَشْتِی دَہ هِلْگَرْتِن...

۱ الْحَاقَّہ، نَافَکِ ژ نَافِی رُوژَا قِیَامَتِی یَہ، لَوژَا دِ فِی رُوژِی دَہ بَیْاَنَا بَیْاَدَاش و جِزَایِی مَسُوکَرِ دَہ.

١٢. دَا كُو اَمَ فِى يَكِّ زِ وَه رَه بَكْنُ پَنَدُ و شِيرَت و دَا كُو گِهِن تِيگِهِيشتِي تِيگِهِيژَن.
١٣. اِيْدِي گَاڤَا كُو دِ صُورِي دَه يَك پِفِكِرَنَك بِي پِفِكِرَن..
١٤. عَرَدُ و جِيَا بِيَن رَاكِرَن و بَجَارَكِي لِهَف بِيَن خِسْتِن و هُور و هِيَرَا بِيَن.
١٥. هَا وِي رُوژِي بَرَانَه كُو قِيَامَت رَاو.
١٦. نَاسِيَان دِدِرَزَه، اِيْدِي وِي رُوژِي نَاسِيَان سِسْت و خَاڤَه.
١٧. مَلَانِيكَت لِدُورَا نَاسَمِيَن. وِي رُوژِي هَشْت مَلَانِيكَت عَرَشِي خُدَايِي تَه دِ سَر مِرُوفَان رَه دِي هِلَكِرَن.
١٨. وِي رُوژِي (زِ بُو حَسَاب) هُونِي بِيَنه پِيَشَبِرِي خُدَايِي خَوَه، تِسْتَكِي وَه يِي فَشَارَتِي نَامِيَنه.
١٩. هَرَجِي يِي كُو دَفْتَرَا عَمَلِي خَوَه بَدَسْتِي خَوَه يِي رَاسْتِي وَرَكِرَه، (بِكِيَف) دِيِيَزَه: كَرَم كِن؛ دَفْتَرَا مَن بَخُوِيَن.
٢٠. بَرَاَسْتِي مَن زِ دِل زَنَانِيُو كُو حَسَابِي رُوژَا قِيَامَتِي لِيِيَشِيَا مَنه.
٢١. فَيَجَه اَو دِ زِيَانَكَه خَوَه ش دَه يَه.
٢٢. دِ بِيَهَشْتَكَه قَدِرِلِنْدُ و خُدَانَرُومَت دَه يَه.
٢٣. فَيَكِيِي وِي نِيَزَك و بَرَدَسْتِن.
٢٤. (مَلَانِيكَت زِ وَاَن رَه دِيِيژِن): بَسَدَمَا كَار و كَرِيَارِيَن كُو وَه دِ دُنِيَايِي دَه كِرَن بَخُون، فَخُون، زِ وَه رَه نُوَشِيَجَان بَه.
٢٥. هَرَجِي يِي كُو دَفْتَرَا عَمَلِي خَوَه، بَدَسْتِي خَوَه يِي چِيِي وَرَكِرَه، دِي بِيِيَزَه: خَوَزِي آف دَفْتَر زِ بُو مَن نَهَايَبُويَا دَايَن!
٢٦. هَم مَن نَزَايَبُويَا كَا حَسَابِي مَن چِي يَه!

۲۷. خَوَزِی یِمْرِیْیَ رَهٗ هَرَّ تَشَتْ بِدَاوِی بُوِیَا!
۲۸. مَالٌ وَ مِلْکِیْیَ مِنْ قَتَّ فِیْدَهٗ نَکْهَانْدَهٗ مِنْ..
۲۹. دَسْتِهَلَاتِیَا مِنْ رُ مِنْ هَاتَهٗ سِتَانْدِنْ.
۳۰. (تِیْ گُوْتِنْ): وِی بَگِرَنْ وَ بَزْنَجِرَانْ (دَسْتِیْنِ وِی بَسْتُوِیْ وِی فَهٗ) گِرِیْ یِدَنْ..
۳۱. پَاشِیْ وِی بَافِیْزَنْ نَافْ نَاگِرِیْ بَیْتْ!
۳۲. پَشْتَرَهٗ وِی بَزْنَجِرَکَهٗ حَقْتِیْ گَازْ زَنْجِیْرِیْیَچْ بَکَنْ.
۳۳. بَرِاسْتِیْ وِی بَاوْرِیْ بَخْدَایِیْ مَزَنْ نَدَنَایِیْ..
۳۴. لِسَرْ نَاَنْدَایِیْ وَ تِیْرَکِرِنَا بَلَنگَازَانْ تَشْوِیْقْ نَدِکِرْ.
۳۵. اِیْرُو لِفَرْ، زِیْ رَهٗ تُو هَقَالَ وَ هُوگَرْ نِیْنِ.
۳۶. رُ بِلِیْ خَوِیْنِ وَ عَدَایِیْ تُو خَوَارِنْ زِیْ تَنَهٗ.
۳۷. رُ گَنْهَکَارَانْ یِیْ فَهٗ کَسْ فِیْ خَوَارِیْیَ نَخُوَهٗ.
۳۸. صُوْنْدْ بَهٗ، بَنَشْتِیْنِ کُو هُونْ دِیْنِ..
۳۹. بَنَشْتِیْنِ کُو هُونْ نَایِیْنِ زِیْ..
۴۰. بَیْگَنَ اَفْ (قُرْآنْ)، گُوْتِنَا قَاصْدِکِیْ پَر بَرُوْمَتَهٗ.
۴۱. اَفْ، نَهٗ گُوْتِنَا شَاعِرْکِیْ یَهٗ. هُونْ چَقَاسْ کِیْمْ بَاوَرْ دِکِنْ!
۴۲. اَفْ، نَهٗ گُوْتِنَا رِمْلَدَارْکِیْ یَهٗ زِیْ. هُونْ چَقَاسْ هِنْدِکِیْ دِفِکِرِنْ!
۴۳. اَفْ، رُ جَمْ پَرُوْرَدْگَارِیْ عَالِمِیْ فَهٗ هَاتِیَهٗ شَانْدِنْ.
۴۴. اَکَرْ وِی پِیْخَمْبَرِیْ لِسَرْ (نَافِیْ) مَهٗ هِنْ گُوْتِنْ لِبَایِنَا..

۷۰. سُورَہِ یٰ مَعَارِجَ

۴۵. تَقَرَّزْ مَہِ یٰی اَوْ بَحْرَتْ بِہِنْگَافْتَا..

۴۶. پِشْتَرَہِ مَہِ یٰی دِلْہَا وِی یَقْتَانْدَا.

۴۷. ژِ وَہِ تُو کِسی دِی نِکَارِیَا ژِ بُو وِی بَرَقَانِی یِکَرَا.

۴۸. بَرِاسْتِی آفَ (قُرْآنَ) ژِ بُو تَقْوَادَارَانِ بَیْرَنَانِیْنِ وَ شَیْرَتَہ.

۴۹. اَمَ، تَقَرَّزْ دِزَانِ کُو ژِ وَہِ هِنَ کَسِ یٰی بَاوَرِی نَایِنِیْنِ.

۵۰. یِیْگَاں اَوْ ژِ بُو کَافِرَانِ حَسْرَتِ وَ پُوشَانِی یَہ.

۵۱. بَرِاسْتِی زِی آفَ قُرْآنَ رَاسْتِی بَخَوَہِ یَہ.

۵۲. فِیجَہِ تُو نَافِی رَبِّی خَوَہِ یٰی مَزَنِ پَاکِ وَ پَافِژِ بَدِیْرَہ.

۷۰. سُورَہِ یٰ مَعَارِجَ

سُورَہِ یٰی (مَعَارِجَ) چُلْ وَ چَارْ (۴۴) نَایْتِہ. لِمَکِّی نَازِلْ بُوہِ ، نَافِی خَوَہِ ژِ نَایْتَا ۳ اَمَ گِزِیْتِہ کُو یِیْفَا مَعَارِجَ تِی دَہِ دَرَبَاسْ بُوہِ وَ بَوَاتِیَا پِلْدُیُونْ وَ هِلْبُونَا بَیْرَ بِنَاسِیَانَا فَہِ یَہ.

بِنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَنِ رَحِیْمَ

۱. دَاخَوَازْ کَرِکِی دَاخَوَازْ کِرْ (هَاتِنَا) عَذَابِکِی کُو آوِی رُو بَدِی.

۲. اَوْ عَذَابْ ژِ بُو کَافِرَانِہ. یِی وِی ژِ سَرِ وَاں بَدَہِ تَالِی تَنَہ.

۳. اَوْ عَذَابِی اَوْ دِخَوَازَنِ ژِ جَمِ خُدِی فَہِ یَہ کُو اَوْ خُدَایِی مَقَامِیْنِ مَزَنِ وَ پِلْدَہ.

۴. مَلَايِکَتْ وَ جَبْرِیْلْ دِ رُوژْکِی دَہِ بِلَالِی فَہِ هِلْدِکِشَنِ کُو تَبَابَا وِی پِیْنَجِی هَزَارْ صَالِہ.

۵. فِیجَہِ تُو بَصْبِرْکَہ رِنْدَ صَبْرِی یِکَہ.

۶. بَرِاسْتِی کَافِرْ وِی (عَذَابِی وِی رُوژْکِی) دُورْ دِیْنِیْنِ.

۷. اَمْ زِيٰى وِى نَبِيْكَ دِيْنِنْ.
۸. اَوْ رُوْزُ نَاسِيْمَانْ دِيْهَ وِكِي مَعْدَنَّا حَلِيَايِي.
۹. چِيَا زِي دِيْن مِيْنَا هِرِيَا ژَنْدِي.
۱۰. تُو دُوْست لِحَالِي تُو دُوْستِي نَپِرْسَه.
۱۱. اَوْ دِي نِيْشَانِي هَفْ بِيْنَه دَايِيْن. كَسِي گَنَهْكَارُ ژ بَرَّ عَدَايِي رُوْزَا قِيَامَتِي دِخَوَاژَه كُو زَارُوْكِيْن خَوَه...
۱۲. ژَنَا خَوَه وِ بَرَايِي خَوَه...
۱۳. عَشِيْر وِ مَاْلَبَاتَا كُو اَوْ هِمْبِيْز دِكِرْن...
۱۴. چِقَاس كَسِيْن كُو لَسَرُ عَرْدِي هَنَه زِي تَقْكَانُ كُوْرِي خَوَه بَكَه، دَا كُو اَوْ رِزْكَارُ بَه.
۱۵. نَخِيْر، اَوْ نِكَارَه فِئِي بَكَه؛ دُوْزَه تَاْكَرِكِي گُر وِ بِيْئَه.
۱۶. اَوْ چَرْمِي سَرِيَان رَادَكَه.
۱۷. اَوْ (دُوْزَه) گَاْزِي وِ كَسِي دَكَه كُو پِشْتَا خَوَه دَايَه (اِيَاْنِي) وِ بَرِي خَوَه زِي دَايَه پَاش..
۱۸. (سَرُوْتِي) دِدَه سَر هَفْ (زَكَاتِي زِي نَادَه) وِ خَزَن دَكَه!
۱۹. بَرَاْسْتِي اِنْسَان لَزْگِيْن وِ چِكُوْس هَاتِيَه نَافِرَانْدِن..
۲۰. دَمَا نَبَاشِي بَسَر دَه تِي (عَمْگِيْن دِيْهَ وِ) دَكَه فَرِيَاْد..
۲۱. گَاْفَا كُو قَتْجِيْكَ بَسَر دَه بِي دَسْتِگِرْتِي وِ چِكُوْس دِيْه.
۲۲. ژِ بِلِي يِيْن نِمِيْرُكُر..
۲۳. اَوِيْن كُو نِمِيْرَا خَوَه بَرَدَوَامِي دِكِن.

۲۴. اَوَيْنُ كُو دِ مَالَيْنُ وَانْ دَه پَارَكَه دِيَارِ كِرِي هِيَه..

۲۵. ژ بُو پَارِسَك و بِيَّيَارَان.

۲۶. اَوَيْنُ كُو بُرُوزَا جَزَادَانِي بَاوَرِي تَيْنُن..

۲۷. اَوَيْنُ كُو ژ عَذَابِي خُدايِي خَوَه دِرُسُن.

۲۸. بَرَاَسْتِي عَذَابِي رَيِي وَانْ بِي اَوَلَه يَه...

۲۹. اَوَيْنُ كُو دَاوَبَاقِرُنْ و نَامُوسَا خَوَه دِهَارِيژُن.

۳۰. لِيلِي نَه لِهَمْبَرُژُنْ و جَارِييُنْ خَوَه. بَرَاَسْتِي دَر بَارِي وَانْ دَه اَوُ بِيگَارِيژُن.

۳۱. اِيْدِي كَسِي كُو ژ يِلِي قَانْ بَخَاوَه كُو بِيهَنَكِيُنْ دِنْ رَه (بِييَكَاخ) رَاژَه، قِيَجَه هَا اَوُ سِيئُورِ بِيهِيژُ هَرُ بَخَوَه نَه.

۳۲. اَوَيْنُ كُو سِيَّارَه و پِيَّيَانِيُنْ خَوَه بَجَه تَيْنُن...

۳۳. اَوَيْنُ كُو شَاهِدِيَا خَوَه (بَرَاَسْتُ و دُرِسْتِي) دِدُن...

۳۴. اَوَيْنُ كُو لِنَمِيژَا خَوَه مِقَاتَه نَه...

۳۵. هَا اَقِنُ، يِيُنْ كُو دِ بِيهَشْتَانْ دَه رُومَتَا وَانْ تِي گَرِيژُن.

۳۶. قِيَجَه مَا چِه لِيِيُنْ كَاْفِرُ قَوْمِيَه كُو بِيَالْ تَه قَه لَزْ دِكُنْ و دِيژُنْ (سِطِيي خَوَه بِيَالِيي تَه قَه دِرِيژُ دِكُنْ دَا كُو لَتَه گُهِدَارِي بَكُنْ)!

۳۷. (پَاشِي) ژ رَاَسْتُ و چَپْ قَه بَلَاَفْ دِيُنْ (بِيَشْتَا خَوَه دِدُنْ تَه و طِنَاظِي خَوَه دِكُنْ).

۳۸. مَا هَرُ يَكْ ژ وَانْ لِهِيْشِيِيَنَه كُو اَوُ بِيچُنْ جِنَّتَا نَعِيْمِي؟

۳۹. نَا، بِلَا فِي هِيْشِيِي نَكُنْ! بَرَاَسْتِي اَوُ ژِي دِرَانُنْ كُو مَه اَوُ ژ چِي تَاْفِرَانْدِنَه.

۴۰. نَا؛ رَاَسْتِي نَه وَكِي هِيْشِيَا وَانْ! صُونْدُ بِيخُدايِي رُوژُهَلَاتْ و رُوژَاَقِيَاَن، بَرَاَسْتِي ژِي اَمْ كَارَانَه...

۴۱. لِسَرِّ تَا كُوْ هِنَكَانْ رِ وَاَنْ چِيَتَرِ بِيْنِنْ شُوْنَا وَاَنْ و تُو كَسْ دِي زُوْرَا مَه رِي نَبَه.
۴۲. قِيَجَه رِ وَاَنْ بَكْرَه، بِلَا خَوَه (دِ بُوْچِيِي دَه) بَرْدَنْ و بَدِيْنِيَا خَوَه قَه يَمِيْنِنْ حَتَا وِي رُوْزِي بِيْنِنْ تَا كُوْ پِيْآَنَا (عَذَابِي) وِي رِ وَاَنْ رَه هَاتِيَه دَايْن.
۴۳. اَو رُوْزَا كُوْ بَلَزْ رِ گُوْرِسْتَانَانْ دَرْدَكْفِنْ، بَر بَجِيِي كُوْمُبُونِي قَه دِچَنْ، تُو دِيْزِي قِي اَو بِيَال رِيْنِيْشَانْدِرَكَه جِكَاَنْدِي قَه دِيْزَنْ.
۴۴. وِي رُوْزِي جَاْفِيْنْ وَاَنْ بَتِرْسِنْ و رِسْوَاتِي وَاَنْ دِكْرَه. هَا آفَه، اَو رُوْزَا كُوْ لَدِيْنِيَايِي يِي دِهَاتِنْ تَرِسَانْدِنْ.

۷۱. سُوْرَه يٰ نُوْح

سُوْرَه يٰ نُوْح، يِيْسْت و هَشْت (۲۸) آيَتَه و لِمَكِّي نَازِلْ بُوِيَه . سُوْرَه نَافِي خَوَه رِ نَآيْتَا يِيْشِيْنْ گَرِيْتَه كُو تِي دَه نَافِي نُوْح يِيْحَمْبَر (ع.س) دَرَبَاسْ بُوِيَه.

- بَنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم
۱. بِيْگَاَنْ مَه نُوْح رِ بُوْ گِلِي وِي رَه شَانْد؛ (مَه رِي رَه گُوْت): بَرِيَا عَذَابِكِي جَانْسُوْر بَسَر وَاَنْ دَه بِي تُو گِلِي خَوَه هِشِيَارْ بَكَه وَاَنْ بَتِرْسِيْنَه.
۲. نُوْح گُوْت: هِي گِلِي مِّنْ! بَرَاْسْتِي اَزْ رِ بُوْ وَه هِشِيَارْ كَرِكِي اَشْكِرَا مَه.
۳. كُو هُونْ عِبَادَتِي خُدِي بِيْگَنْ و هَايْ رِ قَرْمَانْ و قَدَحِيْنْ وِي هِيْنْ و بِيْگُوْتِنَا مِّنْ بِيْگَنْ..
۴. خُدِي رِي دِي لِيْگَنِيْهِنْ وَه بِيْوَرَه و حَتَا دَمَكَه نَافِلِيْكِرِي دِي رِيْآَنَا وَه دِرِيْزْ بَكَه. بَرَاْسْتِي رِي گَاْفا اَو دَمَا نَافِلِيْكِرِي هَاتْ اَو نَآيِي بِيْآَشْدَه خِيْسْتِنْ. اَكْر وَه بَرَاْنِيَا (وَه دِي بِيَالْ اِيْآنْ و طَاعَتِي قَه لَزْ بِيْكَرَا)!
۵. (نُوْح) گُوْت: خُدَايِي مِّنْ! بَرَاْسْتِي بِيْشَفْ و رُوْز مِّنْ گِلِي خَوَه بِيَالْ اِيْآنِي قَه گَارِي كِرْ.

۶. فَيَجْهَ بَانِگَا مِنْ تَنِيْ اَوْ زِ مِنْ زِيْدَه دُوْر كِرْن.
۷. بَرِاسْتِي زِ بُوْ كُوْ تُوْ لِيْگَنَهِيْنْ وَانْ بِيُوْرِي، چِقَاسْ مِنْ گَاْزِيْ وَانْ كِرْ، وَانْ هَرِ تَلِيْيْنْ
خَوَه خِسْتِنَه گُهيْ خَوَه، جَلِيْنْ خَوَه لَسَرْ وَ چَاقِيْنْ خَوَه وَرْدَانْ وَ رِيْكَدَارِيْ كِرْن؛ بَقَرْتِي
وَ پُوْزِ بِلَنْدِيْ خَوَه مَزَنْ دِيْرَانْ.
۸. پَاشِيْ مِنْ بَاشَكْرَا گَاْزِيْ وَانْ كِرْ.
۹. پِشْتَرَه، دِيْسَا رِيْ مِنْ بَاشَكْرَا وَ بِيْزِيْ گَاْزِيْ وَانْ كِرْ.
۱۰. مِنْ زِ وَانْ رَه گُوْت: زِ رِيْ خَوَه لِيْئُوْرِيْنِيْ بَخَوَاْزَنْ، بَرِاسْتِيْ اَوْ پَرِ عَفُوْكَارَه.
۱۱. خُدِيْ، دِيْ زِ عَوْزَانْ زِ بُوْ وَه بَارَانِيْ لِدُوْ هَفْ بِيَارِيْنَه.
۱۲. مَالْ وَ زَارُوْكِينْ وَه پَرِ بَكَه، بَخْچَانْ بَدَه وَه وَ زِ وَه رَه چِمَانْ بَهْرِيْكِئَه.
۱۳. چِه لَوَه قَوْمِيْه كُوْ هُونْ قَدْرِيْ مَزِنَاهِيَاْ خُدِيْ نَاْگِرِنْ؟
۱۴. حَالْ آفَه كُوْ خُدِيْ هُونْ مَرَحْلَه بَمَرَحْلَه ثَاْفِرَانْدِنَه.
۱۵. مَاْ هُونْ دَسْتِهَلَاْتِيَاْ خُدِيْ نَابِيْنْ كُوْ چَاوَاْ حَفْتْ طَبَقْ ثَاْسِيْبَانْ ثَاْفِرَانْدِنَه؟
۱۶. خُدِيْ چَاوَاْ هِيْفْ دِ وَانْ دَه كِرِيْه رُوْناهيْ وَ رُوْژْ رِيْ كِرِيْه چِرَايْكَه رُوْئَكْرْ.
۱۷. خُدَايِيْ مَزَنْ هُونْ زِ ثَاخِيْ مِيْنَا گِيَايِيْ، هِيْشِيْنْ كِرْ.
۱۸. جَاْرَكَه دَنْ دِيْ وَه فِكْرِيْنِيْ وَ دِيْسَا (زِ بُوْ مَحْشَرِيْ) دِيْ وَه زِيْ دَرِيْئَه.
۱۹. خُدِيْ عَرْدْ زِ وَه رَه رَاخِسْتِيْئَه..
۲۰. دَاْ هُونْ كَارِيْنْ دِ عَرْدِيْ دَه رِيْيْنْ فِرَه بِيْگِرْن (وَ لِرْزُقِيْ خَوَه بِيْگِرْن).
۲۱. يُونُسْ گُوْت: خُدَايِيْ مِنْ! بَرِاسْتِيْ وَانْ گُهدَارِيَاْ مِنْ نَكْرْ وَ دَانْ پِيْ (مَالْدَارِيْنْ خَوَه)
يِيْنْ كُوْ مَالْ وَ زَارُوْكِينْ وَانْ زِ بِلِيْ زَرَارِيْ تُوْ فَيْدَه نَدَايَه وَانْ.
۲۲. وَانْ حِيْلَه وَ دَكِيْنْ مَزَنْ گَرِيْدَانْ.

۲۳. گُوتِن: زَنهَار، اِلِهِيْن خَوَه تَرَك مَكِن و دَف ژ وُد، سَوَاع، يَغُوْت، يَغُوْق و نَسِر بَرَمَدَن!

۲۴. بَراسْتِي وَاَن پَر كَس ژ رِي دَرَانِيْن. (خُدَايِي مِّن)! تُو زِي رِيْشَاشِيَا وَاَن سِتَمَكَاَرَاَن
هَر زِيْدَه بَكَه!

۲۵. آو ژ بَر گَنهِيْن خَوَه دِ طُوْفاَنِي دَه خَنَقِيْن، فَيَجَه پَاشِي آو كَتِن اِيْگَر، اِنْدِي لِهْمَبَرِي
خُدِي ژ بُو خَوَه تُو تَارِيْكَار زِي نَدِيْتِن.

۲۶. نُوح گُوت: خُدَايِي مِّن! لِسَر عَرْدِي ژ كَافِرَاَن تُو كَسِي مَهِيْلَه!

۲۷. بَراسْتِي اَكْر تُو وَاَن بَهِيْلِي دِي عَقْدِيْن تَه ژ رِي دَرِيْن و دِي تَنِي مَرُوْفِيْن نَه پَاك و
تَاَنكُور بُولِدِيْن.

۲۸. خُدَايِي مِّن! لِمِن و دِي و بَافِيْن مِّن و لِكَسِي كُو بَاوَرْمَنْدِي بَكَه خَانِيِي مِّن و
لِمِيْرِيْن بَاوَرْمَنْد و ژِنِيْن بَاوَرْمَنْد بِيُورَه و تَنِي هَلَاكَ ظَالِمَاَن زِيْدَه بَكَه.

۷۲. سُورَه يٰ جَنّ

سُورَه يٰ جَنّ، بِيْسْت و هَشْت (۲۸) نَايْتَه. لَمَكِي نَازِل بُوِيَه. سُورَه نَافِي خَوَه ژ نَايْتَا پِيْشِيْن
گَرْتِيَه كُو تِي دَه پِيْقا جَنّ دَرَبَاس بُوِيَه و بَوَاتِيَا «يِيْن پَر فَشَارْتِي» يَه. سُورَه بَحْسَا وَاَن جَنّاَن
دِكَه كُو هَانْتَه لَقْرَتَاْنِي گَهْدَارِي كَرِيَه و وَاَن اِيْباَن يِيْن نَايْتَه. هَر وَهّا هَدَاَن و صَبْرَا پِيْخَمْبِر
ﷺ نَايْتَه كُو جَنّ ژِي بُوْنَه تَابِعِيْن وِي.

بِنَاشِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. (يَا مُحَمَّد!) بِيِيْزَه: ژ بُو مِّن وِي هَاَت كُو جَفَاتَك ژ جَنّاَن (لَقْرَتَاْنِي) گَهْدَارِي
كِرِن. فَيَجَه (بِشْتِي كُو لِقَوْمِي خَوَه فَكْرِيَاَن) گُوتِن: بَراسْتِي مَه لَقْرَتَاَنَكَه بَالَكِيْش
گَهْدَارِي كِرْ..

۲. يٰٓبَا رِبَا رَاسَتْ فَهٗ رَاسْتَرِيْ دِكِهٖ. فَيَجِهٖ مَهٗ بَاوَرِي يٰٓ تَانِي وَاُمُّ تُو كَسِي رِ خُدَايِي
خَوَهٗ رَهٗ نَاكُنْ هَمْفِيْشُكْ وَهَقَالْ.

۳. يٰٓيٰگَاڻ شَانِي خُدِي بِلَنْدُ وَاَمَزَنَهٗ وَاُمُّ خَوَهٗ تُو هَقَالْ وَاَزْرُوْكَ نِگَرِنَتَهٗ.

۴. بَرَاَسْتِي رُوْشْ أَفَهٗ، بِيَهَشِيْنْ مَهٗ دَرِ بَارِي خُدِي دَهٗ دَرُوِيْنْ بِي بِنِيَاْدَ لِيَتَانِيْنْ.

۵. مَهٗ حِرَزْ دِكُرْ كُو تُو اُسْ وَاَمَزَنَهٗ دَرِ بَارِي خُدِي دَهٗ قَتْ بَدَرُوْ نَابِيَزْنْ.

۶. رِ اِنْسَاَنَانْ هِنَاكْ هَبُوْنْ كُو رِ جِنَانْ پَارَاَسْتِنْ دِخُوَسْتِنْ. فَيَجِهٖ جِنَانْ اَوُ زِيْدَهٗ تَرِ رِي
دَرُخُسْتِنْ.

۷. وَاَنْ (جِنَانْ) حِرَزْ دِكُرْ جَوَا كُو وَهٗ رِي حِرَزْ دِكُرْ؛ كُو خُدِي دِي (يَسْتِي مَرِيْنِي) تُو
كَسِي سَاغْ نَكَهٗ.

۸. بَرَاَسْتِي مَهٗ حَوِلْ دَا كُو اَمُ هَرِنْ تَاسِيْمَانَانْ (دَا كُو لِمَلَايِيْكَتَانْ گُهْدَارِي يَكُنْ). لِيْبِلِي
مَهٗ دِيْتْ كُو تَاسِيْمَانْ رِ زِيْرَفَانِيْنْ دِرُوَاَرْ وَاَسْتِيْرِيْنْ بَرُوْتَاْفِيْرْ تَرَهٗ بُوْنَهٗ.

۹. حَالْ أَفَهٗ، (هَرِي شَانْدِنَا پِيْخَمْبَرْ) رِ بُوْ مَهٗ، لِنَاَسِيْمَانَانْ جِيْهِيْ گُهْدَارِيْ هَبُوْ. لِيْبِلِيْ فَيِگَا
كِي بِيْخَوَاَزَهٗ گُهْدَارِيْ بِيْهٗ دِي بِيْبِنَهٗ رِ سَتِيْرَانْ يِيْتِكِي لِيْرَفَكْتِي لِيْرِي سَكِيْنَهٗ.

۱۰. بَرَاَسْتِي اَمُ (جِنْ) نَزَانِيْنْ كَا (اَفْ رُوْشَا تُوْبَدَارَانْ لِنَاَسِيْمَانَانْ) رِ بُوْ جِيْهٗ يَهٗ؛ مَا گَلُوْ
خُدَايِيْ وَاَنْ خِرَابِيَا خَلَكِيْ عَرْدِيْ يِيْ خَوَهْسْتِيَهٗ يَانْ خِيْرَا وَاَنْ؟

۱۱. هِنْ رِ مَهٗ هَنَهٗ كُو صَالِحِيْنْ وَهِنْ رِ مَهٗ هَنَهٗ كُو نَهٗ وَسَانِيْنْ، اَمُ خُدَايِيْ گَلَاكْ رِيْكَ وَ
رِيْبَاَزْنْ.

۱۲. (اِيْدِي) مَهٗ بَقِيْنْ فَهَمْ كُرْ كُو خُدِي لِعَرْدِيْ لِسَرْ مَهٗ دَسْتِيْلَاْتَدَاَرَهٗ وَ اَمُ نَكَارِنْ بَرَفِيْ
وِي نَاچَارْ بِيْهَلِيْنْ.

۱۳. بِرَاسَتِيْۤ اَگَاۤ مَه لِقُرْآنِيْۤی گُھَدَارِيْ کِرْ، مَه يِکْسَرُۤ بَاوَرِيْ يِی تَانِيْ. فِیجَه کِي بَاوَرِيْ
بِرَبِّيْۤ خَوَه بِيئَه، يِلَا نَتْرَسَه کُو خَيْرِيْنَ وِي کِيَم بِيِن تَانِ رِي گُتْهِيْنَ وِي زِيَدَه بِيِن.

۱۴. هِن رُ مَه مُسْلِمَان بُون و هِن رُ مَه سِتْمَکَارِي کِرِن. فِیجَه کِي کُو مُسْلِمَان بِيئَه، هَا اَو
يِيْن کُو بَسَرُ رِيَا حَقَّ فَه بُونَه.

۱۵. هَرَجِي يِيْن کُو رُ رِيَا حَقَّ دَرکِنْتَه اَو تَارْدُوِيی دُوژَهِي نَه.

۱۶. اَکَر اَو (اِيْن کَاڤَر) لِسَر رِي رَاسْتَرِي بِيُونَا مَه يِي بَارَانک پَر بَسَر وَاَن دَه بِيَارَانْدَا و
رَزَقِي وَاَن بَرَفَرَه بِيکَرَا...

۱۷. دَا کُو اَم وَاَن تِي دَه بَجَرَبِيْن. کِي بَرِي خَوَه رُ کِيْتِيَا رَبِّيْۤ خَوَه فَکَرِيْنَه، خُدا دِي وِي
بَحَه عَذَابِي کِي دِرُوَاَر.

۱۸. بِيِگَاَن مَزْگَفْت يِيْن خُدي نَه. نَاخَوَه دِگَل خُدي رُ تُو کَسِي رَه عِبَادَت و دُعَا نِکَن.

۱۹. چَه دَمَا بُنْدِيی خُدا (مُحَمَّد) رَاۤبُو کُو پِيَامَا خُدي بَانْگُھَلْدِيَرَه، جُن لِهَاوَرْدُوَرَا وِي
کُوْم بُون، هِنْدِک مَابُو کُو رَاۤبِن سَر مَلِيْن هَف (دَا لِقُرْآنِيْۤی گُھَدَارِي بکن).

۲۰. بِيِيَرَه: اَز بَس عِبَادَتِي رُ بُو خُدايِي خَوَه تَنِي دِکَم و اَز تُو کَسِي رِي رَه نَاکَم هَفِيْشْک.

۲۱. بِيِيَرَه: بِرَاسْتِي اَز نَه دِکَاَرُم زَرَارِکِي بَدَم وَه نَه رِي فَيْدَه يِکِي.

۲۲. بِيِيَرَه: بِرَاسْتِي (اَکَر اَز گُھَدَارِيَا خُدي نِکَم) تُو کَس نِکَاَرَه مِّن لِهَمْبَرُۤ خُدي بِيَارِيَرَه
و اَز رُ وِي يِي فَه نَاصِيْگَهکِي رِي نَاۤبِيْنَم (کُو خَوَه تِي دَه بِيَارِيَرَم).

۲۳. رُ بِلِي کُو اَز پِيَاۤمِيْن خُدي رَاگِهِيْنَم (اَز نِکَاَرُم تَشْتِکِي بکن). اِنْدِي کِي گُھَدَارِيَا خُدي
و پِيَخْمَبَرِي وِي نِکَه، فِیجَه بِرَاسْتِي رِي رَه تَاگَرِي دُوژَهِي هِيَه و حَتَا بَحَتَاۤيِي اَو دِي
تِي دَه بِن.

۲۴. (اَوِي لِسَر يَا خَوَه بِن) حَيَانِي اَو عَذَابِي کُو پِيَاۤنَا وِي رُ وَاَن رَه هَاتِيَه دَاۤيِيْن دِيْتِن،

فِيْجَهٗ (دَمًا دِيْتِن) دِيْ اَوْ بَزَانِ زِ تَالِيْیِ تَارِيْكَارِيْیِ فَهٗ كَا كِي قَلْسَتِرْ وِ زِ تَالِيْیِ
هَزْمَارِيْ فَهٗ كِي كِيْمَتِرَهٗ.

۲۵. بِيْزَهٗ: اَز (بِخَوه) نِزَانِمَ مَا گَلُوْ اَوْ عَذَابِيْ كُو پِيْشَاْنَا وِي زِ وَه رَهٗ هَاتِيْهٖ دَايِنِ نِيْزَكَهٗ يَانَ
زِي خُدَايِيْ مِّنْ دِيْ زِ بُوْ وِي دَمَكَهٗ دُوْر وِ دِرِيْژ دِيْهٖ.

۲۶. خُدِيْ زَانَايِيْ تَنِيْیِ يَهٗ. اَوْ غِيْبَا خَوَهٗ زِ تُو كَسِي رَهٗ اَشْكِرَا نَاكَهٗ.

۲۷. لِيْلِيْیِ اَوْ پِيْخَمْبَرِيْ كُو خُدِيْ وِي بَقِيْ زِ فَيِ جَدَا يَهٗ. بَرَاْسَتِيْ خُدِيْ لِيْشِيْا وِي وِ
لِيْشَتِ وِي مَلَايِكَتِيْنَ چَاْفَدِيْژ دِشِيْهٖ.

۲۸. دَا كُو بَقِيْ تَاَوَايِيْ خُدِيْ بَدَهٗ زَانِيْنَ كُو وَانْ پِيْاَمِيْنَ خُدَايِيْ خَوَهٗ رَاگِهَانْدِهٖ. خُدِيْ
بِيْا لَجَمِ وَانْ دِزَانَهٗ وَ هَر تَشْتِ يَكْ بِيْكَ زِمَارْتِيْهٖ (و تُوْمَارِ كَرِيْهٖ).

۷۳. سُوْرَهٗ يٰٓيٰ مُزَّمِّلُ

سُوْرَهٗ يٰٓيٰ (مُزَّمِّلُ)، بِيْسَتْ (۲۰) تَايْتَهٗ. تَايِيْتِيْنَ ۱۰، ۱۱، و ۲۰ اَمَ لَمْدِيْتِيْیِ وَ يِيْنَ دِنْ تَفْ لِمَكِيْ
دَاكْتَنَهٗ. سُوْرَهٗ، نَافِيْ خَوَهٗ زِ تَايْتَا پَنِيْشِيْنَ كَرْتِيْهٖ كُو تِيْ دَهٗ پِيْفَا مُزَّمِّلُ دَرِيْاسْ بُوِيْهٖ وَ بَوَاتِيْا «يٰٓيٰ
كُو جَلِ لَخَوَهٗ وَرْدَايَهٗ.

بِنَافِيْیِ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنِ رَحِيْمَ

۱. هَيِ يٰٓيٰ كُو جَلِ لَخَوَهٗ وَرْدَايَهٗ!

۲. زِ بَلِيْ هِنْدِيْیِ زِ شَقِيْیِ تُو رَاَبَهٗ..

۳. نِيْشِيْیِ وِي، يَانَ زِ نِيْشِيْیِ وِي كِيْمَتِرْ..

۴. يَانَ زِ نِيْشِيْیِ وِي زِيْدَتِرْ رَاَبَهٗ نِيْمِيْزْ كَهٗ وَ قُرْآنِيْیِ بَحِرْزُ وَ تَفَكَّرْ بِخُوِيْهٖ.

۵. بَرَاْسَتِيْ اَمِيْ گُوْتَنَكَهٗ گِرَانْ نَاَزِلِيْ سَر تَهٗ بَكِنْ.

۶. بَيِّكُنَّ عِبَادَتِيْ شَقِيْٓ بَانْدُوْرَا وَيْ زَيْدَتَرَهٗ وَيْ بِيْهَتَرِ مُوَاْفِيْ دِلَهٗ وَ خَوْنِدَا تِيْ دَهٗ دُرِسْتَرِ
و مِكُوْمُ تَرَهٗ.

۷. بَرَاْسْتِيْ بُرُوْزِيْ ژ بُو تَهٗ مَشْغُوْلِيَّتَكَهٗ دَرِيْزُ هِيَهٗ.

۸. نَافِيْ رَبِّيْ خَوَهٗ دِيْبِرِ بِيْنَهٗ وَ خَوَهٗ ژ بُو عِبَادَتِيْ وَيْ قَالَا بَكَهٗ.

۹. اَوْ هُمْ خُدَايِيْ رُوْزْهَلَآتْ هُمْ ژِيْ يِيْ رُوْزْثَاقَا يَهٗ. ژِ وَيْ يِيْ قَهٗ تُو اِلَهٗ نِيْنِ. نَاخَوَهٗ وَيْ
ژِ خَوَهٗ رَهٗ بَكَهٗ وَكِيلِ وَ كَارْسِيِيْرُ.

۱۰. لِهَمْبَرِ يَآ دِيْبِيْرُنْ خَوَهٗ رَاگِرَهٗ وَ بَخُوْشْكَايِيْ دَفْ ژِ وَاَنْ بَرْدَهٗ.

۱۱. مِّنْ وَاَنْ بِيْٓ بَاوَرِيْنْ حَالْخُوْشِ ژِ هَفْ رَهٗ بِيْهِيْلَهٗ (اَزِيْ جَزَا بَدْمِ وَاَنْ) وَ هِنِكِيْ مُهْلِيْتِيْ
بِدَهٗ وَاَنْ.

۱۲. بَيِّكُنَّ لِبَالٍ مَّهٗ (ژِ وَاَنْ رَهٗ) قَيْدُ وَ زَنْجِيْرِيْنْ گِرَاَنْ، دُوْرَهَكَهٗ سِنْجِرِيْ..

۱۳. خَوَارِنَكَهٗ بِيْسْتِرِيْ وَ عَذَابِكِيْ دِرُوَاْرِ هِيَهٗ.

۱۴. رُوْزَا عَزْدُ وَ جِيَا دِهَزِيْنْ، جِيَا دِيْ بِيْنِ لُوْدِيْنْ خِيْزِيْ، بِيْهَرِكُنْ (و لِيْبَرِ بَايِيْ هَرِيْنْ).

۱۵. بَرَاْسْتِيْ چَاوَا كُو مَهٗ ژِ فِرْعَوْنُ (وَ جَفَآتَا وَيْ) رَهٗ پِيْخَمْبَرُكْ (مُوْسَا) شَانْدِبُو، هَرِ وِسَا
مَهٗ ژِ بُو وَهٗ ژِيْ پِيْخَمْبَرُكْ شَانْدِيَهٗ كُو اَوِيْ لِسَرُ وَهٗ بِيَهٗ شَاهِدُ.

۱۶. لِيْلِيْلِيْ فِرْعَوْنُ لِيْپِيْخَمْبَرُ گُهْدَا رِيْ نِكْرُ وَ پِيْٓ بَاوَرِيْ تَنَانِيْ، فَيَجَهٗ مَهٗ ژِيْ بِيْهِنْگَاْفْتِنَكَهٗ
دِرُوَاْرِ وَ تُوْزْ اَوْ هِنْگَاْفْتُ.

۱۷. اَگَرِ هُوَنْ بَاوَرِيْ نِيْنِيْنْ، هُوْنِيْ چَاوَا خَوَهٗ ژِ عَذَابِيْ رُوْزْكَهٗ وِسَا بِيْپَارِيْنْ كُو زَارُوْكَانْ
پِيْرُ وَ كَالِ دِيْكَهٗ؟

۱۸. تَاسِيْمَانْ بِيْخَوَهٗ ژِيْ دِيْ ژِ (تِرْسَا) وَيْ (رُوْزِيْ) بِيَهٗ دُو شَقِ. پِيْيَاْنَا خُدِيْ هَرِ دِيْ
وَرَهٗ جَهٗ.

۱۹. بَرَأْسَتِي آفَا هَا بِيرْتَانِينُ وَ شِيرَه تَكَه، فَيَجَه كِي بَخَوَازَه دِي رِيكِي بَگَرَه كُو وَي بَگَهِيَنَه خَدَايِي وَي.

۲۰. (يَا مُحَمَّدُ)! بِيگَمَانْ خَدَايِي تَه دِرَازَه كُو تُو رِ سَيِّكََا شَفِي نِيَزِي دُو پَارَانْ، (جَارِنَانْ) نِيَشِي وَي، (جَارِنَانْ رِي) سَيِّكََا وَي رَادِي (نَمِيَزِي) وَ جَفَاتَكْ رِ وَانْ باوَرَمَنْدِيَن لَگَلْ تَه رِي (رَادِيَن). خُدِي يَه يِي كُو شَفْ وَ رُوژِي تَقْدِيرِ دَكِه. خُدِي زَانِيَه هُونْ نَكَارُنْ تَقَكِي شَفِي عِبَادَتِي بَكُنْ، فَيَجَه لَسَر وَه سِفَكْ كَرِيَه. اِيَدِي رِ قُرْآنِي يَا كُو هُونْ بَكَارُنْ (وي) بَخُوِيَن. خُدِي دِرَازَه كُو دِي رِ نَافْ وَه نَخُوشْ چِيَنِي وَ يِيَن دِنْ رِي دِي لَسَرْ عَرْدِي رِ كَرَمَا خُدِي لِرْزَقِي خَوَه بَگَرُنْ وَ هِنَكِي دِنْ رِي دِي دِرِيَا خُدِي دَه شَرِ بَكُنْ. نَاخَوَه رِ قُرْآنِي يَا كُو هُونْ بَكَارُنْ بَخُوِيَن، بَرْدَوَامِي نَمِيَزِ بَكُنْ، زَكَاتَا مَالِي خَوَه بِيَدِنْ وَ دِرِيَا خُدِي دَه خَيْرَانْ بَكُنْ. هُونْ رِ خِيَرِي چَه لِيَشِيَا خَوَه رِ بُو خَوَه بَشِيَن نَاخِرَتِي، هُونِي لَجَمْ خَدَايِي خَوَه چِيَتَر وَ مَزْنَتَرِي وَي بِيِيَن. لِيُورِيَنَا خَوَه رِ خُدِي بَخَوَازِن. بَرَأْسَتِي خُدِي گُئَهْرِيِيَرِ وَ دِلُوفَانَه.

۷۴. سُورَه يٰ مَدَّثَرُ

سُورَه يٰ (مَدَّثَرُ)، (۵۶) پِيَنجِي وَ شَسْ ثَابِتَه. لِمَكِّي نَازِلْ بُوِيَه. سُورَه نَافِي خَوَه رِ ثَابِتَا پِيَشِيَن گَرْتِيَه كُو تِي دَه بِيَرِيَا مَدَّثَرُ دَرَبَاسْ بُوِيَه وَ بَوَاتِيَا «يِيَن كُو جِلْ لِيَخَوَه وَرْدَايَه/ جِلْ بَسَرْ خَوَه دَه كَرِيَه.»

بِنَافِي خَدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. هِي يِي كُو جِلْ لِيَخَوَه وَرْدَايَه!

۲. رَابَه كَارِي خَوَه بَكِه، اِيَدِي هِشِيَارْ بَكِه.

۳. تَنِي خَدَايِي خَوَه مَزْن بِيَدِيَرَه.

۴. جِلِي خَوَه پَاقِرْ بَگَرَه.

۵. ژِ پِسِيِي خَوَه دُوْر بَكْرَه.
۶. بِنِيْتَا كُو زِيْدَه تَرِ بِي شُوْنِي، مِئْتِي نَكِه.
۷. فَيِجَه ژِ بُو خُدَايِي خَوَه صَبْرِي بَكِيْشَه.
۸. گَاڤَا كُو دِ سُوْرِي دَه بِي پَفَكِرُنْ..
۹. فَيِجَه هَا اَو رُوژ، رُوژَكِه گِرَان و دِزَوَاَرَه.
۱۰. اَو لِسَر كَاڤِرَان (قَت زِي) نَه هِيْسَانَه.
۱۱. تُو مَن وِي كَسِي كُو مَن اَو بَتْنِي (بِي مَال و زَارُوك) ثَاڤِرَانْدِيَه، ژِ هَف رَه بَهِيْلَه.
۱۲. پَاشِي مَن مَالِكِي پَر دَايِي و مَن اَو كِرَه خُدَانِمْلَكْ..
۱۳. مَن كُر دَانِي كُو هَر تَم لَبَر وِي حَازِر بُونْ..
۱۴. مَن نِعْمَتِيْن دِنْيَايِي ژِي رَه رَاخِسْتْ..
۱۵. پِشْتِي فَيِي هِي ژِي هِيْشِي دَكِه كُو اَز (نِعْمَتِيْن خَوَه ژِي رَه) زِيْدَه تَرِ بَكِمْ.
۱۶. نَخِيژ! بَرَاْسْتِي اَو لِدِرِي ثَايِيْتِيْن مَه رِكْدَاَرَه.
۱۷. اَزِي وِي دِ عَذَابِكِي دَه وَرَكِم كُو نَايِي تَحْمَلَكِرُنْ.
۱۸. بَرَاْسْتِي اَو فِكْرِي و پِيْشَا.
۱۹. فَيِجَه خُدِيْكُشْتُو چِه فِكْرِي و چِه پِيْشَا!
۲۰. پَاشِي خُدِيْكُشْتُو چَاوَا پِيْشَا!
۲۱. پِشْتَرَه دِيْسَا فِكْرِي..
۲۲. پَاشِي لَوَه يِي خَوَه تَرِش و تَحْلُ كِرْ.
۲۳. پَاشِي پِشْتَا خَوَه دَا حَقِيِي و خَوَه لِسَرِي مَزِن كِرْ.

۲۴. اِنْدِي كُوت: اَفْ (قُرْآن) بَس سِرْكَه كُو (زِ سِرْبَارَان) هَاتِيَه فَكْهَاسْتِن.

۲۵. هَبِه نَبِه اَفْ كُوتِنَا مِرُوفَانِه.

۲۶. اَزِي وَي بَافِيَزْم سَقَرِي (نَاگِرِي سِنَجِرِي).

۲۷. مَا كِي تَه فِيرْ كِرِيَه كَا سَقَرْ جِه يَه؟

۲۸. اَو (زِ بَدِنِي) نَه تَشْتِكِي دِهِيَلَه نَه زِي بَرْدَدِه.

۲۹. اَو چَرَمِي اِنْسِين دِيرْتِيَه (و دِسُورَه).

۳۰. لِسَر سَقَرِي نُوَزْدَه (زَبَانِي نُوْتَرَفَان) هَنِه.

۳۱. مَه وَظِيْفَا كَارْ وَ بَارِيْن دُورْهِي تَنِي دَا مَلَايِكْتَانْ وَ مَه هُزْمَارَا وَانْ (نُوْتَرَفَان) زِي
كِرَه جَرَبَانْدِن دَا كُو كِتَابِي (جُهو وَ فِلَه) زِ دِلْ بَاوَرْ بَكْنْ وَ دَا بَاوَرِيَا بَاوَرْمَنْدَانْ
زِي زِيْدَه تَرَبِه، دَا خُدَانْتِيْب وَ بَاوَرْمَنْد (دِ هُزْمَارَا وَانْ دِه) نَكْفِنْ كُيَانِي وَ دَا اَو
كَسِيْن كُو دِ دَلِيْن وَانْ دِه نَحْوشِي (نِفَاق) هَبِه وَ يِيْنْ كَافِرْ يِيْبِيْنْ؛ مَقْصَدَا خُدِي
بَقِيْ هُزْمَارِي جِه يَه؟ هَا وَسَا خُدِي كِي بَخَوَازَه زِي رِي دَخَه وَ كِي زِي بَخَوَازَه تِيَه
رِيَا رَاسْت. زِي وَي يِي فَه كَس (بِهْهُزْمَارَا) لَشْكِرِيْن وَي نِرَازَه. اَفْ سَقَرْ (دُورَه) زِي بُو
مِرُوفَان تَنِي شِيَرْتْ وَ دَرَسَه.

۳۲. نَخِيْر! صُونْد بِيْهِي.

۳۳. صُونْد بَشَقِيْ كَافَا بِطَارِيْتِيَا خَوَه فَه دِجَه..

۳۴. صُونْد بَسِيْيِدِيْ كَافَا بِرُونَاهِيَا خَوَه فَه تِي..

۳۵. بَرَاْسْتِي اَفْ جَهَنَمْ يَكْ زِي بَلَايِيْن مَزِنَه.

۳۶. زِي بُو اِنْسَانَانْ نَاگَاھَدَارِي يَه.

۳۷. زِي بُو كَسِيْ كُو بَخَوَازَه بِيْش فَه هَرَه يَانْ زِي لِيْاش بَمِيْنِه.

۳۸. هَرِّ نَفْسٍ دِ گَرَوَا كِرِنَن خَوَه دَه يَه.

۳۹. ژِ بِلِي كَسِيَن كُو (دَفَتَرَا عَمَلِي وَان) ژِ رَخِي وَان يِي رَاسَتِي هَاتِيَه دَايَن، آف جَدَا نَه..

۴۰. دِ بَهشْتَان دَه ژِ هَف پَرُس دِكَن..

۴۱. ژِ رَوْشَا گَنَهَكَارَان..

۴۲. چِه تَشْتِي هُون خُسْتَه فِي نَاگَرِي سِنَجَرِي؟

۴۳. گَنَهَكَار دِييَرَن: مَه نَمِيژ نَدِكِر.

۴۴. مَه خَوَارِن نَدَا فَقِير و بَلَنگَارَان.

۴۵. مَه ژِي وِكِي خَلَكِي خَوَه تُوَقِي خَبَرْدَانَا دِكِر.

۴۶. مَه لِدَنِيَايِي بَاوَرِي بَرُوژَا جَزَادَانِي نَدَانِي.

۴۷. حَتَا كُو مَرِن بَسَر مَه دَه هَات.

۴۸. فَيَجَه مَهْدَرِيَا مَهْدَرَفَانَان تُو قَيْدِي نَادَه وَان.

۴۹. چِه لَوَان قَوْمِيَه كُو بَسْتَا خَوَه دِدَنه وَي بَرَنَانِي (كُو قُرَّانَه)؟

۵۰. تُو دِييَرِي قِي آو كَرِيَن كُوَفِي نَه..

۵۱. كُو ژِ شِيَرِ دَرَفَن.

۵۲. خُدِي گَرَاڤِي هَر يَكِي ژِ وَان دَفِيَا كُو ژِ بُو وَي رُوپَلِيَن فِكِرِي بَهَاتَا.

۵۳. نَاخِيَر! بَلَكِي آو ژِ نَاخِرَتِي نَاتَرِسَن،

۵۴. نَخِيَر، بَرَاَسْتِي آو بِيَرَنَانِيَن و هَشِيَارِي يَه!

۵۵. كِي بَخَوَاژَه دِي ژِ وَي پَنَد بَكِرَه.

۵۶. بَسْ یٰی کُوْ خُدٰی زُبُوْی قِیَٰبَهٗ دِی شِیْرِتِی زِی وَرْگَرَه. هَرْ خُدِی، بَاتِی پَارِزْ کَارِیِ
و بَاتِی گَنُهَزِیْرِ نِی یَه.

۷۵. سُوْرَهٗ یٰی قِیَٰمٰتٌ

سُوْرَهٗ یٰی (قِیَٰمٰتٌ) چَل (۴۰) نَآیَتَه. لِمَکَن نَازِلْ بُوْیَه . نَآفِی سُوْرَهٗ زِ نَآیَتَا پِیْشِیْن تِی کُو تِی
دَه پِیْشَا قِیَٰمٰتٌ دَرَبَاسْ بُوْیَه، بِمَعْنَا «خَرَابُونَا دُنْیَا یِی» یَه.

بِنَآفِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. صُوْنُدْ بِرُوْزَا قِیَٰمَتِی..

۲. صُوْنُدْ بِنَفْسَا لُوْمَه کَار.

۳. مَا زِ اِنْسِیْن وَه یَه کُو اَمْ نِکَارِن هَسْتِیْن وَی لِهَفْ بِجِفِیْن؟

۴. بِلِی اَمْ دِکَارِن مُوَفِّکْ و سَرْتِلِیْن وَی زِی (مِیْنَا بِرِی) دَرِسْتْ بِکِن.

۵. لِیْلِی اِنْسَانْ دِخَوَازَه کُو رِیَا خَرَابِیِی هَر لِبَرْ فِکْرِی بِمِیْنَه.

۶. یِیْن کَافِرْ (زِ طِنَازْ فَه) دِپَرِسِن: کَا رُوْزَا قِیَٰمَتِی کَنگی یَه؟

۷. قِیَجَه گَافَا چَافْ شَاشْ و بَلُوْقْ دِبِن..

۸. هِیْفْ تِی گِرِن..

۹. رُوْزْ و هِیْفْ لِهَفْ تِیْن کُوْمْ کِرِن!

۱۰. (هَآ) وَی رُوْزِی اِنْسَانْ دِی بِیْزَه: مَا کَلُوْ جِهِی رَفِیْ هِیَه؟

۱۱. نَا! جِهِی رَفِیْ تَنَه!

۱۲. وَی رُوْزِی فِکَرْ تِنِی بَبَالْ خُدَایِی تَه فَه یَه.

۱۳. وِی رُوژِی ژِ اِنَسِيْن رَه کَار و کِرْيَارِيْن کُو کِرِن دِي بِيْن گُوْتِن.
۱۴. اِيْدِي اِنْسَان بَخَوه شَاهِدِي سَر نَفْسَا خَوه يَه.
۱۵. چَنْدِي اَو هِيَنْجَتَا خَوه بِيَنه ژِي.
۱۶. (يَا مُحَمَّد!) ژِ بُو بَلَز تُو وَحِيِي وَرْگِرِي، زِمَانِي خَوه نَلْفِيَنه.
۱۷. بِيْگَمَان لِسَر مَه يَه کُو اَم فِي قُرْآنِي دِ سِيْنگَا تَه دَه کُوْم بِيْکِن وَ بَتَه بِيْدِن خَوْنِدِن.
۱۸. نَاخَوه گَاڤَا (بِنَاڤْگِيْنَا جَبْرِيْل) مَه قُرْآن ژِ بُو تَه خَوْنِد، تُو خَوْنِدْنَا وِی بَشُوِيَنه (و گُهْدَارِيَا وِی بِيْکَه).
۱۹. پِشْتَرَه تَقَر رَاڤَه کِرْنَا وِی ژِي لِسَر مَه يَه.
۲۰. نَخِيْر، بَلْکِي هُون لِيْعَمْتِيْن کُو زُو تِيْن وَ دِيْچِن حَزْدِکِن..
۲۱. هُون نَاخِرْتِي ژِي دِهِيْلِن.
۲۲. وِی رُوژِی، هِن لَوَه هَنه کُو رُوْنَاک و گِشِن..
۲۳. اَو لِحْدَايِي خَوه دِيْبِرِن.
۲۴. هِن لَوَه ژِي هَنه کُو اَو تِرْش وَ رَبِيْن.
۲۵. يَقِيْن دِيْکَه کُو سُوْسِرْتَاک دِي بَسَر دَه بِي کُو اَوِي مُوْڤِيْکِي پِشْتَا وِی بِيْشِيْکِيَنه.
۲۶. نَخِيْر، چَه گَاڤَا رِيْخ بِيْگِهِيْرَه حَسْتِيِي گُوْرِيِي..
۲۷. تِي گُوْتِن: کَا کِي هِيَه کُو دَرْمَانِکِي ژِي رَه بِيِيَنه؟
۲۸. يَقِيْن کِر کُو مِرِنَا وِی هَا ت وَ دَسْتِي وِی ژِ مَالَا وِی قُت دِيْه.
۲۹. وَ چَاقِيْن وِی لِهْف نَالِيَان (و نِيْکَارِي تَف بِيْگَرَه).
۳۰. هَا وِی رُوژِی بَر بِيْخْدَايِي تَه ڤَه دِي بِيَنه نَاژُوْتِن.

۳۱. فِیْجَهٗ نَهٗ وِی اِیَّانَ تَانِی، نَهٗ ژِی نِمِیژِ کِرْ.

۳۲. لِیْلِیٔ باوَرِی نَتَّانِی وِ پِشْتَا خَوَهٗ دَايِی.

۳۳. پِشْتَرَهٗ بَقَرَتِی وَ دَقْتَا فِیْتِنِ چُو جَم تَالِیْگَرِیْنِ خَوَهٗ.

۳۴. (هَی یَبِباوَر!) عَذَابِ لِّسَرِ عَذَابِ ژِ بُو تَهٗ بَهٗ.

۳۵. پَاشِی عَذَابِ لِّسَرِ عَذَابِ ژِ بُو تَهٗ بَهٗ!

۳۶. مَا ژِ اِنْسَانِی وَهٗ یَهٗ کُو دِی سَرِیْرَدَايِی یَمِیْنَهٗ (و حَسَايِی وِی نَبِی دِیْتِنِ)?

۳۷. مَا اَوْ نَهٗ ژِ دِلُوْیْکَ تَا فَا مَنِیٔ یَا کُو دِ مَالْزَارُوْکِی دَهٗ دِهَاتِ رِیْتِنِ چِیْبُوْیَهٗ?

۳۸. پَاشِی اَوْ بُوْیَهٗ پارِجِیْکَ خَوِیْنَا سِنُوْر، فِیْجَهٗ خُدِیٔ اَوْ چِیْکِرْ، دُرِسْتِ کِرْ وَ شِکِلْ وَ دِرُوْفْ دَايِی.

۳۹. اِیْدِی ژِ وِی مِیْرْ وَ ژِنِ چِیْکِرِنِ.

۴۰. اَرِی مَا اَوْ خُدَايِی کُو هُوْنِ وِسا چِیْکِرِنِ نِکَا رَهٗ مَرِیَّانِ ژِی دِیسا سَاغِ بَکَهٗ?

۷۶. سُوْرَهٗ یٰۤاِنْسَانُ

سُوْرَهٗ یٰۤاِنْسَانُ، سِی وَ یَکَ (۳۱) نَایْتَهٗ. لَکُوْرِی هُنْ رِیوَايْتَانِ لِمَکِی وَ لَکُوْرِی هُنْ رِیوَايْتِنِ دِنِ ژِی لِی مَدِیْنِی نَازِلْ بُوْیَهٗ. سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ ژِ نَایْتَا پِیْشِیْنِ گَرِیْتَهٗ کُو تِی دَهٗ پِیْفَا اِنْسَانُ دَرَبَاسْ بُوْیَهٗ وَ بَوَاتِیَا «مِرُوْف»-هٗ.

بِنَافِیٔ خُدَايِی کُو رَحْمَنِ رَحِیْمِ

۱. بِرَاسْتِی دِ سَرِ اِنْسِیْنِ رَهٗ، زَمَانِکِی دِرِیژْ دَرَبَاسْ بُو کُو اَوْ نَبُو وَ بَحْسَا وِی نَدِهَاتِ کِرِنِ.

۲. یَبِگَّانَ مَهٗ اِنْسَانِ ژِ دِلُوْیْکَ تَا فَا کَا تَقْلِیْهَفْ تَا فِرَا نَدِ دَا کُو اَمَ وِی بِجَرِیْبِیْنِ، فِیْجَهٗ مَهٗ اَوْ بَگَهٗ وَ چَافِ کِرِنِ.

۳. مَه رِيَا رَاسْت نِيشَان دَايِي، اِيْدِي يَان دِي شِكِرْدَار بَه يَان زِي دِي نَانْكَوَر بَه.
۴. بِيگْمَان مَه زِي بُو كَاڤِرَان زِنْجِيَر وَ قَيْد وَ نَاگِرِكِي بِييْت تَامَادَه كِرِيَه.
۵. بِرَاسْتِي مِرُوڤِيْن قَنْج، يِيْن بَاوَرْمَنْد دِي زِي مِيكَه كُو كَاڤُوَر تَقْلِي وَي بُوِيَه فَخُون.
۶. (اَف تَاف) كَانِيكَه وَسَا يَه كُو حُدَيْنَاس (بَنْدِيِيْن حُدِي) زِي قَدْخُون وَ دَقْرَا بَخَاوَزِن
بُوِي فَه دِهْرِكِيْن.
۷. (اَو بَنْدَه)، نَزَر وَ پِيَانِيِيْن خَوَه تِيْن جَه وَ زِي رُوژَكَه وَسَا دِتْرَسِن كُو شَرِي وَي لِهَر
دَرِي بَلَاڤ بُوِيَه.
۸. اَو خَوَارِيِي دَگَل كُو زِي حَزْدِكِن زِي دِدِن فَقِيَر وَ سِيُوِي وَ دِيْلَان (اِيْسِيْرَان).
۹. (زِي وَان رَه دِيِيْن): اَم تَنِي زِي بُو رِطَايَا حُدِي خَوَارِيِي دِدِن وَه، اَم زِي وَه تُو پَرُو يِكِي
وَ تُو سِيَا سِيَكِي نَاخَوَاَزِن.
۱۰. لَوْرَا اَم زِي (عَدَايِي) رُوژَكِي زِي رُوژِيْن حُدَايِي خَوَه دِتْرَسِن كُو (مِرُوڤ د وَي رُوژِي
دَه) رُوگُرُوَزِن، (رُوژَكَه) بَزَحْمَتَه.
۱۱. فَيَجَه زِي بَر قَنْجِيَا وَان، حُدِي اَو زِي عَدَايِي وَي رُوژِي پَارَاسْتِن، لَوَه گِشِي وَ دِلْشَادِي
دَان سَر وَان.
۱۲. حُدِي، لِبَرَامْبِرِي صَبْرَا وَان بِيَهَشْتِي وَ بِلْخَوَه كِرْنَا هَفْرِيشَم اَو خَلَات كِرِن.
۱۳. دِ جَنْتِي دَه لِسَر تَحْتَان پَالْدَايِي نَه، تِي دَه، نَه گَرْمِي دِيِيْن نَه زِي سَرْمَايِي.
۱۴. سِيَا (دَار وَ بَرِي) جَنْتِي نِيَزِيكِي وَانَه، فَيَكِي وَ مِيُوِيِيْن وَان دَارَان زِي وَان رَه بَرْدَسْتِن.
۱۵. (خِرْمَتْكَار) بَكَاْسِيِيْن زِيڤِي وَ قَدْهِيِيْن جَامِي لِبَر وَان دِگَرِيْن..
۱۶. شُوَشِيِيْن زِي زِيڤ، وَان بِيڤَان دَاڊِرِن.
۱۷. اَو، تِي دَه زِي مِيكَه وَسَا تَاف قَدْخُون كُو زَنْجِيَل تَقِي وَي بُوِيَه.

۱۸. (اَفْ شَرَابٌ دِ بَهِيْشَتِيْ دَه) كَانِيْكَهٗ وِسَا يَه كُو زِيْ رَه «سَلْسَبِيْل» تِيْ گُوْتِيْن.
۱۹. خَزْمَتَكَرِيْن لَاوِيْن هَر جَوَان لَبَر خَزْمَتَا وَانْ دِگَرِن، دَمَا تُو وَانْ دِيْنِي تُو دِيْبِيْرِ قِيْ
اَوْ صَدَقِيْن بَلَاقُبُوِي نَه.
۲۰. دَمَا تُو لَوَر دِيْبِيْرِ تُو دِيْنِي كُو مِلْكَكِي مَرِن و خَوَشِيْكَهٗ بَرْفَرَهٗ هِيَه.
۲۱. زِ هَفَرِيْشْمِي تَنَكْ و سَتُوَر جَلِيْن بِخْمَلْ و كَسَكْ لَسَر وَانْ، بَاَزِيْن زِيْشِي دِ دَسْتِيْن
وَانْ دَه و خُدَايِيْ وَانْ دِيْ زِ شَرَابَكِهٗ پَاقَز وَانْ نَافْ بَدَه.
۲۲. (خُدِيْ زِ وَانْ رَه دِيْبَرَه): بَرَاْسْتِيْ هَا اَفْ مُكَافَاَتَا خَبَاَتَا وَه يَه و مَه خَبَاَتَا وَه قَبُوْل كِرْ.
۲۳. (يَا مُحَمَّد!) بَرَاْسْتِيْ مَه قُرْآنْ لِيْ هَفْ و هِن بِيْهِن زِ تَه رَه هِنَارْت.
۲۴. نَاخَوَه لَسَر گِهَانْدَنَا حُكْمِيْ خُدَايِيْ خَوَه صَبْرِيْ بَكِيْشَه و بَگُوْتِنَا چُو گَنُگَهَكَرِيْ يَانْ
زِي چُو بِيْباوَرِي مَكَه.
۲۵. سِبَهٗ و اِيْفَارِيْ نَافِيْ خُدَايِيْ خَوَه دِ بِيْر بِيْنَه.
۲۶. دِ بَشَكَهٗ شَقِيْ دَه زِ خُدِيْ رَه نِيْمِيْزْ بَكَه، دِ بَشَا شَقِيْ يَا دِرِيْزْ دَه رَبِيْ خَوَه زِ هَر
كِتَابِيْ سِيْ پَاكْ بَدِيْرَه.
۲۷. اَفْ بِيْباوَر و مُشْرِكْ زِ دُنْيَايِيْ گَلَكْ حَزْ دِكْن و رُوْزَكَهٗ گِرَان لِيْشْت خَوَه دِهِيْلِن.
۲۸. بَسْ مَه اَوْ زِ تَنِيْ چِيْكَرِن و مَه چِيْكَرِنَا وَانْ بَهْفْ فَهٗ مُحْكَمْ كِرْ. گَاَفَا اَمْ بَخَوَاَزِنْ زِيْ
اَمِيْ هِنَكِيْن زِ وَانْ چِيْزِيْ بِيْنِنْ شَوْنَا وَانْ.
۲۹. بِيْگَاَن اَفْ (قُرْآن) شِيْرْت و بِيْرْتَانِيْنَه. قِيْجَهٗ كِي بَخَوَاَزَهٗ دِيْ بِيَالْ خُدَايِيْ خَوَه فَهٗ
(زِ خَوَه رَه) رِيْكِيْ بَغَرَه.
۳۰. بِيْبيْ فَيْنَا (خَوَسْتِنَا) خُدِيْ، هُوْن نِكَارِن كَارَكِيْ بِيْشِيْن. بِيْگَاَن خُدِيْ زَانَا و كَارَبِيْجَهَهٗ.
۳۱. خُدِيْ كِي بِيْشِيْ دَخَهٗ نَافْ رَحْمَتَا خَوَه و هَرچِي كُو ظَالِمِن، خُدِيْ زِ بُوْ وَانْ عَذَابِكِيْ
دِرُوْاَزْ تَامَادَهٗ كِرِيَه.

۷۷. سُورَہِ یٰی مُرْسَلَاتٍ

سُورَہِ یٰی مُرْسَلَاتٍ، پینجی (۵۰) آیتہ، لَمَکِّی نَازِلُ بُوِیہ . سُورَہِ نَافِی خَوہ ژِ نَایِتَا پِیشِینِ گِریبَہ کُو تِی دَہِ بَیْفَا مُرْسَلَاتٍ دَرَبَاسِ بُوِیہ وِ بَوَانِیَا «شَانَدَہ وِ قَاصِدَانَه».

بِنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیم

۱. صَوْنَدُ بَوَانِیْنِ لِیْیَ هَفْ تِیْنِ شَانَدِنُ..

۲. هَمْ بَوَانِیْنِ دِزْوَارُ کُو هَرِ تَشْتِی تَارُو مَارُ دِکْنُ..

۳. بَوَانِیْنِ کُو حَقِیْیَ بَلَاَفْ دِکْنُ..

۴. بَوَانِیْنِ کُو ژِ هَفْ قَدَقِیْنِ..

۵. بَوَانِیْنِ کُو بَیرَانِیْنِی (وَحِیْیَ) تِیْنُ..

۶. ژِ بُو کُو خَلِکِی هِیْنَجْتِیْرَ یِکْنُ تَانِ ژِی وَانِ بَیْرَسِیْنِ..

۷. بَرِاسْتِی اَوِ قِیَامَتَا کُو پِیْمَانَا وِی ژِ وَہ رَہِ هَاتِیہ دَایْنِ، تَقَرُّ دِی بَی!

۸. قِیَجَہ دَمَا سِیْیَرُ بَرِژْنِ وِ شَوْقَا وَانِ نَمَنَہ..

۹. دَمَا کُو تَاسِیْبَانِ قُلْ بِیہ وِ بَقْلِشَہ..

۱۰. دَمَا چِیَا ژِ بِنِ فَہِ رَابِنِ وِ بَلَاوَلَا بَیْنُ..

۱۱. دَمَا ژِ قَاصِدَانِ رَہِ وَقْتُ وَرَہِ تَعِیْنِکِرْنِ (اِیْدِی قِیَامَتِ رَابُوِیہ).

۱۲. ژِ بُو کِیْرَانِ رُوژِی (قَاصِدُ) هَاتِیہ پِیَاشَفَہِ خِسْتِنِ؟

۱۳. ژِ بُو رُوژَا ژِ هَفْ فَقْتَانَدِنِی.

۱۴. مَا کِی تُو هِیْنِکِری کَا رُوژَا ژِ هَفْجَدَاکِرِنِی چَہِ یَہ!

۱۵. وِی رُوژِی خَوِلی لِسِرِی دَرَوِیَرَان بَه!
۱۶. اَرِی مَا مَه پِشِیپِیَن وَآن گُتَهْکَارَان هَلَاک نَکِرِن؟
۱۷. پِشَنَرَه مَا مَه گُتَهْکَارِیَن پِشْتِی وَآن زِی لِپِی وَآن تَبِرَن.
۱۸. هَا وِسا اَم بَسِرِی گُتَهْکَارَان تِیَن!
۱۹. وِی رُوژِی خَوِلی لِسِرِی دَرَوِکَرَان بَه!
۲۰. مَا مَه هُون زِ نَافَکَه وَزَا (بِیْقِیْمَت) نَتَافِرَانْدَن؟
۲۱. فِیجَه مَه آو تَاف دِ جِهَکِی مِکُوم دَه بِجَه کَر (کُو مَالَزَارُوکَه).
۲۲. حَتَا دَمَکَه دِیَارِکِرِی.
۲۳. فِیجَه اَم لِسَر چِکِرِن وَ شِکِلْدَايِنَا وِی قَادِر بُون. اِیْدِی اَم چَه خَوِش قَادِرِن!
۲۴. وِی رُوژِی خَوِلی لِسِرِی دَرَوِیَنَان بَه!
۲۵. اَرِی مَا مَه عَرْد نَگَرَانْد جِیهِی فَحَوَانْدِنِی؟
۲۶. یِیَن زِنْدِی (لِسَر خَوَه رَادِگَرَه) وَ یِیَن مِرِی (دِ نَاف خَوَه دَه قَدِشِیَرَه).
۲۷. مَه لِعَرْدِی چِیَايِیَن جِیهِگَرْتِی وَ یِلِنْد تَافِرَانْدِن وَ مَه نَافَکَه شِیْرِیَن وَ خَوِش دَايَه وَه.
۲۸. وِی رُوژِی خَوِلی لِسِرِی دَرَوِیَنَان بَه!
۲۹. (وِی رُوژِی زِ وَآن رَه تِی گُوتِن): دَه بَر بَوِی عَذَابِی قَه هَرِن آوِی کُو وَه پِی بَاوَر نَدِکَر وَ وَه دَرُو دَرَانِی!
۳۰. بَر بَسِیگَه خَوِدی سِی چِقْل قَه هَرِن..
۳۱. اَو لِسَر وَه نَه دِبَه سِی وَ سِیوَان، نَه زِی وَه زِ پِیْتِی دُوژِی دِپَارِیَزَه.
۳۲. اَو دُوژَه چِیکِیَن مَزَن وَکِی تَافَاهِیَان دِافِیَزَه.

۳۳. (چِيكِيْن دُوْرَهِي دِدَن پِيْ هَفْ) تُو دِيِيْرِي اَوْ دَفِيِيْن زَرَن.

۳۴. وِي رُوْرِيْ خُوْلِي لِسِرِيْ دَرُوْكَرَانْ بَه!

۳۵. آف رُوْرَكِه كُو ژ كِسِي رَه ئَاخَفْتِن نِيَه.

۳۶. دَسْتُوْرِي ژ وَاَنْ رَه نايِي دَايِن فَيَجَه كُو مَهْنَا خَوَه (عُزْرِيْ خَوَه) بِيِيْرِن.

۳۷. وِي رُوْرِيْ، خُوْلِي لِسِرِيْ دَرُوْكَرَانْ بَه!

۳۸. هَا آف رُوْر، رُوْرَا ژ هَفْ فَقْتَاَنْدِنِي يَه وَ مَه هُون وَ يِيْن بَرِيَا وَه لِهَفْ جَشَاَنْدِنَه.

۳۹. فَيَجَه اَكْر فَنْد وَ پِلَاْنَا وَه هِيَه (ژ بُوْ هُون ژ عَذَاب رِزْكَار بِيِن) يِيْن.

۴۰. وِي رُوْرِيْ، خُوْلِي لِسِرِيْ دَرُوِيْتَاَنْ بَه!

۴۱. بِيْگَمَان يِيْن تَقْوَاْدَار لَبِنِي سِيَاَنْ وَ لِسِرِيْ كَانِيَاَنْ.

۴۲. دِ (نَاقَا) مِيُوِيِيْن كُو دِلِيْ وَاَنْ دِيِيْرِيْ دَه.

۴۳. ژ بَر وَاَنْ كَار وَ كِرِيَاْرِيْن وَه كِرِنَه، بَخُون، فَخُون وَ ژ وَه رَه نُوشْجَانْ بَه.

۴۴. هَا آم، قَنْجِيْكَارِيْن رَاسْت وَ دُرِسْت وَ سَا خَلَات دِيْكَ.

۴۵. وِي رُوْرِيْ، خُوْلِي لِسِرِيْ دَرُوْكَرَانْ بَه!

۴۶. (گَلِي بِيَاوَرَاَنْ)! دِ دِيَاِيِيْ دَه بَخُون، هِنِكِيْ خَوْش بَرِيْن! بَرَاْسْتِيْ هُون سُوْجْدَار وَ گَنْهَكَارَن.

۴۷. وِي رُوْرِيْ، خُوْلِي لِسِرِيْ دَرُوْكَرَانْ بَه!

۴۸. گَاَفَا ژ وَاَنْ رَه يِيْتَه گُوْتِن نِيْمِيْز بِيْكَ، نِيْمِيْز نَاكِ.

۴۹. وِي رُوْرِيْ، خُوْلِي لِسِرِيْ دَرُوْكَرَانْ بَه!

۵۰. آريْ مَا پِشْتِي قُرْئَانِيْ دِيْ بَكِيْرَاَنْ گُوْتِنِيْ بَاوَرِيْ يِيْن؟!

۷۸. سُورَه يٰ نَبَأُ

سُورَه يٰ نَبَأُ، چُل (۴۰) آيَتَه وَ لَمَكِّي نَازِلُ بُوَيَه . نَافِي سُورَه ژ تَايَتَا ۲۷ اَمَ هَاتِيَه كُو تِي دَه يِيْفا تَبَأُ دَرَبَاسُ بُوَيَه وَ بَمَعْنَا «نَاگَاهِي وَ خَبَر» ه. هِن تَافِيْن فِي سُورَه يٰ يِيْن دِنِ زِي اَفِن: تَسَاوُل (تَهْفِيْزِيْن) وَ عَم.

يٰنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَن رَحِيْمَ

۱. اَوِ پِرْسَا چِه ژ هَف دِكْن؟

۲. پِرْسَا خَبَرَا (بُوِيْرَا) مَزِن ژ هَف دِكْن.

۳. يَا كُو دَر بَارِي وَي دَه دُوْدِلِن (هِن بَاوَرِي يِي تِيْنِن، هِن زِي وَي مَانْدَلَه دِكْن).

۴. نَا؛ يَلَا دُوْدِلِي نَبِن، اَوِي بَرَانِن!

۵. نَخِيْر، نَه مِيْنَا وَانَه؛ پَاشِيْ اَوِي بَرَانِن (دَمَا حَقِيْقَتُ بِيْچَافِي سَرِي خَوَه دِيْتِن)!

۶. مَا مَه عَرْدُ رَانِخَسِيْتِيَه؟!

۷. مَا مَه چِيَا زِي (دِ عَرْدِي دَه) نَكِرِنَه سِنُگ؟!

۸. مَا مَه هُون جُوْت (مِي وَ نِيْز) نَتَافِرَانْدِن؟!

۹. مَا مَه خَوَا وَه نَكِرِيَه بِيْهَنْبَرْدَان؟!

۱۰. مَا مَه شَف نَكِرِيَه جِل (و سِتَار)؟!

۱۱. مَا مَه بَرُوْژ زِي نَه كِرِيَه چَاخِي كَار؟!

۱۲. مَا مَه دِ سَر وَه رَه حَفْت قَات (نَاسِيَانِيْن) مِكُوْم نَافَا نَكِرِن؟!

۱۳. مَا مَه چَرَايَكَه گَش وَ گَرِم چِيْنَكِرِيَه؟!

۱۴. مَا مَه ژ عَوْرِيْن نَافْبَارُكِرِي، بَارَانَكَه پَر تَبَارَانْدِيَه؟!

۱۵. رُبُّوْاْ اُمَّ بُوًى، تَنَهْ وَ كَيَا هَيْسِيْن بَكْنُ.
۱۶. بَاخَجِيْبِيْن تِيْرِدِيْلِي (دَارِيْن فَيَكِي) دَرِيخُنْ.
۱۷. بِيْگَمَان رُوْرَا زِهْفُجْدَاكِرِيْنِي (يَا قَنُجْ وَ نَقْنَجَانْ) لِيْپِيْشِيَا هَر كَسِي يَه، تَقَزْ دِي بِي.
۱۸. رُوْرَا كُو دِ صُوْرِي دَه وَرَه پِيْكِرُنْ، فَيَجَه هُوْنِي پِيْل بِيْل بَر حَشِرِي فَه بِيْنْ.
۱۹. وَي رُوْرِي، نَاسِيْمَان قَدِيْبَن وَ دِيْبَن دَرَكَه.
۲۰. جِيَا تِيْن هَر كَانْدَن، دِيْبَن لِيْلَان (سَرَاب).
۲۱. بَرَاْسْتِي وَي رُوْرِي جَهَنَّم لِهِيْفِيَا بِيْناوَرَانَه.
۲۲. دُوْمَاهِيْكَ وَ فَحُوْيَنگَهه رُبُّوْ سَرَحَوْفُجُوْياَنْ.
۲۳. كُو هَر وَ هَر تِي دَه دِيْمِيْنْ.
۲۴. نَه هِيْنَكَاتِي وَ نَه زِي فَخَوَارِنَا سَار تِي دَه طَعْم نَاكِنْ.
۲۵. رُبْلِي نَافَا كَلِرِي، كِيْم وَ زُوخِي پِي فَه (اُو تَشْتِكِي دِي طَعْم نَاكِنْ).
۲۶. جِرَايَكِي لِيْگُوْرِي كَار وَ كِرِيَارِيْن وَانْ.
۲۷. بَرَاْسْتِي وَانْ حَسَابِي نَاخِرَتِي هِيْفِي نَدِيْكَرْ (و وَانْ باوَر نَدِيْكَرْ كُو هِيَه).
۲۸. وَانْ باوَرِي بَتَايِيْتِيْن مَه نَدَنَانِيْن (و دِيْگُوْتِيْن اُو دَرُوْنْ).
۲۹. مَه هَر تَشْت بِنْفِيْسَانْدِيْنِي قِيْد كِرِيَه.
۳۰. (رُ وَانْ رَه دِي بِي گُوْتِيْن): دَه عَذَابْ بِيْجِيْرُنْ! فَيَجَه رُ عَذَابْ پِي فَه اَمِي تَشْتِكِي دِنْ
لَوَه زِيْدَه نَكِنْ!
۳۱. بِيْگَمَان رُ مَتَقِيَان رَه فَلَاتْ وَ سَرَفَرَاْزِي هِيَه.
۳۲. بُوْشْتَانْ وَ رَزِيْن تَرِي..

۳۳. (حُورِيّٰتٍ) نُوْٓ كِهَآئِی، هَفْصَالِی وِ یَكْدَسْتِ..

۳۴. كَاسِیْنِ تَرِی مَی.

۳۵. اَوْ لِبِهْسِتِی، نَه كَلْفَاژِیكِی نَه زِی لِهْمَبْرِی هَفْ دَرَوَكِی دِبِهْزِنِ.

۳۶. اَوْ زِ خُدَآیِی تَه مُكَافَاتِ وِ دِیَارِیكَه دِ جِهْیِ خَوَه دَه یَه.

۳۷. خُدَآیِی عَرْدُ وِ نَاسِیْمَانَانِ وِ یِنِ دِ نَافِرَا وَآن دَه خُدَآیِی رَحْمَن. (وِی رُوْزِی) تُو كَسْ نِكَارَه (ژِ بُو رَاكِرنَا عَذَابِ) یِی رَه بَیْهَقَه.

۳۸. رُوْژَا كُو رُح (لِسَر جَسْدَانِ) حَازَر دِبِنِ وِ مَلَائِكَتِ بَرِیْز صَف دِگِرِن، ژِ یِلِی یِی كُو خُدَآیِی رَحْمَن دَسْتُوْرَا وِی یَدَه، كَسْ نِكَارَه بَنَآخَقَه وِ اَوِی رَاسْتِیِی بَیْزَه.

۳۹. هَا اَوَه رُوْژَا حَق. پَشْتِی فِی كِی بَقِی دِی رِیكِی بَگَرَه كُو وِی بَگِهِنَه خُدَآیِی وِی.

۴۰. بَیْگَمَان مَه هُون ژِ عَذَابِی نَبِیْكَ هِشَارِ كَر. اَوْ رُوْژَا كُو هَر كَسْ كَارُ وِ كِرَبَارِیْنِ خَوَه دِبِنَه وِ یِی كَافِر دِبِیْزَه: خَوَزِی اَز نَآخِ وِ خَوَلِی بُوْمَا!

۷۹. سُوْرَهٗ يٰٓنٰزِعٰتْ

سُوْرَهٗ يٰٓنٰزِعٰتْ، (چَل وِ شَشْ (۴۶) آيَتَه. لِمَكِّي نَازِلُ بُوْیَه وِ نَافِیِ خَوَه ژِ نَآيَتَا پَشِیْنِ كَرْتَبَه كُو تِی دَه یِیْفَا نَازِعَاتِ دَرَبَاسْ بُوْیَه وِ بِمَعْنَا «جَانَسْتِیْنِ بِدْرُوَارِی» سَه.

بِنَافِیِ خُدَآیِی كُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. بَوَان (مَلَائِكَتِ) یِنِ كُو (رِحِی كَافِرَانِ) بِدْرُوَارِی دِكْشِیْنِ..

۲. بَوَان (مَلَائِكَتِ) یِنِ كُو (رِحِی مُؤْمِنَانِ) بَیْهَسَانِی دِسْتِیْنِ..

۳. بَوَان (سِیَّارِی) یِنِ كُو (دِ فَزَآیِی دَه) دِهْرِكِنِ..

۴. فِیْجَه بَلَزُ وِ بَزِ بَهْفِ رَه پِشَبَازِی دِكِنِ..

۵. بَوَانْ (مَلَايِيكَتِ) يَنْ كُو كَارْ و بَارْ بَرِي فَه دِينْ، صُونْدْ به..
۶. رُوژَا كُو هَرْ تَشْتِي دِهَرِيَنه.
۷. يكا دِنْ زِي لِيئي وَيْ تِي.
۸. دِ وَيْ رُوژِي دِه هِنْ دِلْ بِيَتْرُسْ و لَرَزِنْ..
۹. چَاڤِيْنْ وَاَنْ مَلُولْ و پَرِيْشَانِيْنْ.
۱۰. دِيِيَتْرِنْ: مَا پَشْتِي مَرِنِي قِيْ اَمِيْ لِحَالِيْ خَوَه يِيْ پِيْشِي فَكْرِنْ؟
۱۱. مَا كَاڤَا كُو اَمْ بِيْنْ حَسْتِيِيْنْ رِزِيَايِي و ژِ هَفْ بِلَافْ بِيْنْ زِي (اَمِيْ سَاغْ بِيْنْ)؟
۱۲. ژِ طَنَاژْ فَه گُوْتِنْ؛ فَيِيَجَه (اَكْرَ و سَا به) اَوْ ژِ بُوْ مَه دِيْ بِيَه فَكْرَكِه بَرِيَاْنْ!
۱۳. بَلِكِيْ اَوْ بَسْ قِيْرَكِه بَتْنِيْ يَه.
۱۴. هَا پَشْتِي وَيْ قِيْرِيْ دِ جِهْ دِه اِنْسَانْ دِيْ خَوَه لِسَرْ عَرْدِيْ دِيِيِنْ.
۱۵. مَا گَلُو (سَرِيْهَاتِيَا) مُوسَا ژِ تَه رَه نَهَاتِيَه رَاگِهَانْدِنْ؟
۱۶. وَيْ دَمَا كُو خُدَايِي وَيْ لِنَوَالَا پِيْرُوژْ؛ طَوَايِيْ گَازي وَيْ كِرْ (و ژِي رَه گُوْتْ):
۱۷. هَرَه بَالْ فِرْعَوْنْ! بَرَاْسْتِيْ اَوْ (دِ ظَلْمِيْ دِه) پَرِ ژِ سَرْ خَوَه فَه چُوِيَه.
۱۸. بِيِيْرَه: مَا تَه دِفْئِيْ تُو خَوَه پَافْژِيْ بِيْكيْ؟
۱۹. اَزِيْ بَرِيْ تَه بِيْدَمَه بَالْ رَبِّيْ تَه فَه، دَا تُو بِيْتْرِيْ.
۲۰. دِ وَيْ نَافِيْ دِه مُوسَا مُعْجَزِيَا هَرِيْ مَرِنْ نِيْشَانِيْ فِرْعَوْنْ دَا.
۲۱. فِرْعَوْنْ زِيْ بَاوَرْ نِكِرْ و بِيَاْمَرِيَا خُدِيْ كِرْ.
۲۲. پَشْتَرَه فِرْعَوْنْ پَشْتْ دَا حَقِيِيْ و عَصِيَانِيْ كِرْ.
۲۳. فِرْعَوْنْ خَلْكْ لِيْخَوَه گُوْمْ كِرْ و بَانْگْ هِلْدِيْرَا..

۲۴. ۞ وَ اَنْ رَّهْ كُوْتُ: اَزْ خُدَايِيْ وَه يٰي هَرِي بِلِنْدُم! ۞
۲۵. خُدِيْ ۞ زِيْ اَوْ بَعْدَايِيْ ثَاخِرَتْ وَ دِنْيَايِيْ جَزَا كِرْ.
۲۶. بِيْگَمَانْ دِ فَيِي (سَرِيْپَهَاتِيَا فِرْعَوْن) دَه ۞ بُو كَسِيْ كُو ۞ خُدِيْ دِيْرَسَه، عِبْرَتْ هِيَه.
۲۷. اَرِيْ مَا پِشْتِي مِرِنِيْ سَاغِكِرْنَا وَه زَحْمَتِرَه يَانْ ۞ تُنْبِيْ چِيْكِرْنَا نَاسِيْآنَانْ؟ دِگَلْ كُو خُدِيْ نَاسِيْآنْ ۞ زِيْ چِيْكِرِيَه..
۲۸. بَانِيْ وَي (بِيْسْتُون) بِلِنْد كِرْ، فَيِيْجَه بَهُوْسْتَايِيْ اَوْ سَرَرَاْسْتْ وَ تَكُوْرْ كِرْ.
۲۹. شَفَا وَي طَارِيْ وَ رُوْزَا وَي رُوْنِيْ كِرِيَه.
۳۰. پِشْتِي هِنِكِيْ عَرْدْ (مِيْنَا هِيْكِ) دُرِسْتْ وَ خَوَهْشْ كِرْ.
۳۱. ۞ عَرْدِيْ، نَافَا وَي وَ چِيْرِيَا وَي دَرْخِسْتْ.
۳۲. چِيَا ۞ زِيْ (تِيْ دَه) مِكُوْمْ وَ قَائِمْ كِرْن.
۳۳. دَا كُو هُونْ هُمُو بَتَرِشِيْنْ خَوَه فَه ۞ زِيْ فَيْدِيْ وَرْگِرْن.
۳۴. فَيِيْجَه گَاَفَا اَوْ كَارَسَاتَا (فِيَاْمَتَا) مَزِنْتَرِيْنْ هَاتْ..
۳۵. وَي رُوْزِيْ اِنْسَانْ دِيْ يَا كُو كِرِيَه دِ بِيْرَا خَوَه بِيْنَه.
۳۶. جَهَنَّمْ ۞ يِيْنْ كُو دِيْبِيْنْ رَه (چِه مُوْمِنْ چِه كَافِرْ) دِيَاْرْ دِيَه.
۳۷. فَيِيْجَه اَوِيْ كُو (بِكَافِرْبُونِيْ) سَرْخَوَفَه چُوْبَه..
۳۸. ۞ زِيَاْنَا دِنْيَايِيْ دِ سَر (نَعْمَتِيْنْ) ثَاخِرَتِيْ رَه گِرْتِيَه..
۳۹. بِيْگَمَانْ دُوْرَه فَحُوِيْنِگَهَا وَي يَه.
۴۰. چِه كَسِيْ كُو ۞ مَزَنَاهِيْ وَ رَابُونَا بَر (دَسْتِيْ) خُدَايِيْ خَوَه تَرِسيَاْبَه وَ نَفْسَا خَوَه ۞ هُوْسِيْنْ وَي دَاْبَه پَاشْ..

۴۱. بِيْشِكْ فَحَوِيْنٰكَهَا وِى جَنَّتِهٖ.
۴۲. اَوْ، پِرْسَا قِيَامَتِيْ ۙ تَه دِيْكَنْ كَا كَنِكِيْ دِيْ رَآهٖ؟
۴۳. مَا تُوْ جِهَ زِيْ دِرَانِيْ حَتَا كُوْ پِرْسَا وِيْ ۙ تَه دِيْكَنْ!
۴۴. بَرَاْسَتِيْ زَانِيْنَا وِيْ بَسْ لِبَا خُدايِيْ تَه يَه.
۴۵. بَسْ تُو وِيْ كَسِيْ كُوْ ۙ قِيَامَتِيْ دِتْرَسَه هَشِيَارْ دِيْ.
۴۶. رُوْژَا كُوْ اَوْ قِيَامَتِيْ دِيْبِيْنْ، حِزْرْ دِيْكَنْ كُوْ اَوْ ۙ اِنْقَارَكِيْ يَانَ زِيْ ۙ دَانِيْ سِبْهًا وِيْ يِيْ فَه (لِدُنْيَايِيْ) نَمَانَه.

۸۰. سُوْرَهٗ يٰٓعَبَسَ

سُوْرَهٗ يٰٓعَبَسَ، چَلْ وِ دُو (۴۲) نَآيَتِه. لِمَكْنِ نَازِلْ بُو يَه. سُوْرَهٗ نَافِيْ خَوَه ۙ نَآيَتَا پِيْسِيْنْ گِرَنِيْهَ كُو تِيْ دَه يٰٓفَا عَبَسَ دَرْبَاسْ بُو يَه وِ يَمْعَنَا كُو لَوَه يِيْ خَوَه تَرُشْ كِرِيْ يَه.

۱. بِنَافِيْ خُدايِيْ كُو رَحْمَن رَحِيْم
۱. رُوِيْ خَوَه تَرُشْ كِرْ وِ بَرِيْ خَوَه زِيْ گَهَارْتْ.
۲. ۙ بَرْ كُو يِيْ كُوْر (عَبْدُ اللّٰهِ بِنْ مَكْتُومْ) هَا تَه جَمْ.
۳. مَا تُوْ جِهَ دِرَانِيْ كَا حَالِيْ وِيْ چِيْ يَه؟ دِبَه كُوْ اَوْ خَوَه (ۙ گَنَهَانْ) پَاقِرْ بَكَه..
۴. يَانَ زِيْ اَوْ شِيْرِيْ وَرْگَرَه، فَيَجَه اَوْ شِيْرْتْ فَيْدِيْ بَدَه وِيْ!
۵. هَرْچِيْ اَوِيْ كُوْ خَوَه نَه حَوَجَه دِيْتِيَه..
۶. تُو يِيْ فَه دِيْمِيْ (وِيْ بَرَنَادِيْ).
۷. اَكْرْ اَوْ بَاوَرِيْ نِيْبِيْه تُوْ زِيْ نَه بَرْپِرْسِيْ. بَسْ يَا تَه رَاگَهَانْدِيْ.
۸. لِيْبِيْلِيْ اَوْ كَسِيْ كُوْ ۙ دِلْ تِيْ جَمْ تَه..

۹. هَمْ اَوْ ژِ خُدِی ژِی دِتْرَسَه..
۱۰. تُو دَف ژِ وِی بَرِدِدی (بِیِی دِن فَه دِمِیِی).
۱۱. نَحِیْز (جَارَكَه دِن وِسَا مَكَه)! بَرَاَسِیِی آف (قُرْآن) شِیْرَتَه.
۱۲. فِیْجَه کِی بِخَوَاژَه وِی ژِی شِیْرَتِ بَگِرَه.
۱۳. اَوْ دِ رُوپِلِیْنِ پِیْرُوژ دَه نَه.
۱۴. بِلِنْد وِ پَاقِرِن.
۱۵. دِ دَسْتِیْنِ قَاصِدِیْنِ نَفِیْسْکَارِن..
۱۶. یِیْنِ بَرُوْمَت وِ قَنْجِیْکَار دَه نَه.
۱۷. لَعْنَتْ لَایْسِیْنِ بَه، مَا اَوْ حَقَاس نَانْکُوْرَه.
۱۸. مَا خُدِی اَوْ ژِ چَه تَافِرَانْدِیَه؟
۱۹. اَوْ ژِ دِلُوْیْک تَاف تَافِرَانْدِیَه، دِرُوْف وِ یِیْقَان دَایِی.
۲۰. یِشْتَرَه، ژِی رَه رِیِ هِیْسَان کِریَه.
۲۱. یِشْتَرَه، اَوْ مِرَانْدِیَه وِ دِ گُوْرِی دَه اَوْ قَشَارِیْتِیَه.
۲۲. یِشْتَرَه، گَاْفا کُو خُدِی بِخَوَاژَه دِیِ وِی سَاغِ بَکَه.
۲۳. نَحِیْز! اِنْسَان هِیِ ژِی یَا کُو خُدِی اَمْرِیِ وِی یِیِ کِریَه نَتَایِیَه جِه.
۲۴. بِلَا اِنْسَان لِخَوَارِنَا خَوَه یِیْنِیْرَه؛
۲۵. مَه تَاف ژِ عَوْرَان بَارَانْد.
۲۶. یِشْتَرَه مَه عَرْدُ بَشِیْنْکَاتِیِی قَلاَشْت.
۲۷. مَه لِب وِ تَنَه ژِیِ دَرْخِشْت.
۲۸. تِریِ وِ زَرَزَوَات.

۲۹. زَيْتُونُ وَ خُرْمَه.
۳۰. دَخَلَيْنِ (بُوسْتَانَيْنِ) تَبَرْدِيْلِي.
۳۱. فَيْكِي وَ مِيْرُگُ زِي.
۳۲. زِي بُو كُو زِي وَه وَ تَرَشِيْن وَه رَه بَبَه تَابُوْرِي وَ چِيْرَه.
۳۳. فَيَجَه گَا فَا قِيْرِيْن (يَا قِيَامَتِي) هَات..
۳۴. رُوْزَا كُو مِرُوْفُ زِي بَرَايِي خَوه..
۳۵. زِي دَايِكُ وَ بَاْفِي خَوه..
۳۶. زِي هَفْزِيْن وَ زَارُو كِيْن خَوه، دِرْفَه.
۳۷. وَيِ رُوْزِي ، زِي هَرِي كِي زِي وَ اَنْ رَه حَالِكِي وَيِ هِيَه كُو وَيِ مَشْغُوْلُ بَكَه.
۳۸. وَيِ رُوْزِي ، هِيْن رُو هَنَه كُو گَشِيْن.
۳۹. دَفْلِكِيْن وَ كِيْفْخُوْشِيْن.
۴۰. وَيِ رُوْزِي ، هِيْن لَوَه زِي هَنَه كُو تُوْزِيْ اَوْ گِرْتَنَه.
۴۱. رَشْطَارِيِيْن اَوْ نِيْخَانْدَنَه.
۴۲. هَا اَوْنِ كَاْفِرِيْنِ كُنْهَكَرَا.

۸۱. سُوْرَه يٰ تَكْوِيْر

سُوْرَه يٰ تَكْوِيْر، بِيْسْت وَ نَه (۲۹) آيَتَه. لِمَكِّي نَاَزُلُ بُو يَه وَ نَافِي خَوَه زِي تَايْتَا بِيْشِيْنِ گِرْتَنَه
كُو تِي دَه يَشْمَا كُوُوِيْرْتُ دَرَبَاسُ بُو يَه وَ بَمَعْنَا «پِيْچَاَن» ه.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. دَمَا رُوْزُ تِي پِيْچَاَن وَ رُوْناهِيا وَيِ دِيْجَه.

۲. دَمَا سِتِيْرَ فَمِرْنُ وَ هِلُوْشِنُ.
۳. دَمَا چِيَا بِيْنَه هَرَّانْدَن، هُوَرُهوَر وَ بَرَبَا بِيْن.
۴. دَمَا دَفِيْنَن تَاْفِس بِيْنَه تَاْفِيْتِن وَ بِيْخُوْدِي بِيْمِيْن.
۵. دَمَا (حَيَوَانِيْن) كُوْفِي لِهَفْ بِيْنَه جَفَانْدَن.
۶. دَمَا دَرِيَا بِيْنَه سِنَجِرَانْدَن وَ فُوْرَانْدَن...
۷. دَمَا جَان وَ بَدَن بِيْگِهَن هَفْ.
۸. دَمَا ژ كَچَا كُو بَسَاغِي هَاتِيَه بِنْتَاخِرِن بِي پَرِسِيْن:
۹. كَا اَوْ «بِيْچِي سُوْجِي هَاتِيَه كُشْتَن؟»
۱۰. دَمَا كُو دَفْتَرِيْن عَمَلَان بِيْنَه بَلَاْفُكِرِن.
۱۱. دَمَا كُو تَاسِيْمَان ژ جِيْهي خَوَه دِچَه.
۱۲. دَمَا كُو جِهَنَم تِي بِيْخُسْتِن.
۱۳. گَاْفَا كُو جَنَّت تِي نِيْزِيْكَرِن.
۱۴. (وِي چَاخِي) هَر كَس دِي بَرَانَه كَا چِه ژ بُو خَوَه تَامَادَه كِرِيَه وَ چِه بَرِيَه (تَاخَرْتِي).
۱۵. نَخِيْر! صُوْنْد بَوَان سِتِيْرِيْن كُو بَشَفْ خِيَا وَ بَرُوْر وَنْدَا دِيْن..
۱۶. اَوِيْن كُو دَرِيْگِهَا خَوَه دِه دِگِرِن وَ بَشَفْ دِچِيْرِيْن.
۱۷. صُوْنْد بَشَفِي، دَمَا (بَطَارِيْتِيَا خَوَه) رُوْنَاهِيِي رَاْدَكِه.
۱۸. بَسِيْهي، دَمَا بَرُوْنَاهِيَا خَوَه فَه تِي.
۱۹. بَرِاسْتِي آف (قُرْآن) گُوْتِنَا قَاْصِدَكِي بَرِيْز وَ بَرُوْمَتَه..
۲۰. خَوَانِهِيْزَه، لِيْجَم خَوْدَانِي عَرُش خَوْدِي جِه وَ قَدْرَبِلْنْدَه.
۲۱. مَلَايِكَت رِي رَه گُهْدَارِن، لِيْجَم خُوْدِي رِي اَمِيْنَه.

۲۲. نَاخَوْه هَقَالِیْ وَه (مُحَمَّدُ) نَه دِیْنَه.
۲۳. صُونْدَبَه، وِی (پِیْخَمْبَرُ) لِاسْوِیْیِیْ دِیَارُ وَ اَشْكَرَا اَوْ (جِبْرِیْل) دِیْتِیَه.
۲۴. اَوْ دَرِبَارِیْ وَحِیِّیْ دَه نَه بَخِیْلَه.
۲۵. اَوْ نَه گُوتِنَا شَیْطَانِکِی قَوْتِی یَه.
۲۶. نَاخَوْه هُونُ بَكُو فَه دِچِنُ!
۲۷. اَوْ ژِ مِرُوفَانُ رَه هَرُ شِیْرَتُ وَ رُوناہی یَه..
۲۸. ژِ نَافُ وَه ژِ بُو وِی کَسِیْ کُو بَخَاوَه خَوَه رَاسْتُ وَ دُرِسْتُ بَکَه.
۲۹. اَوْ خُدایِیْ کُو پَرُورْدَکَارِیْ عَالَمِیْ یَه حَتَا نَخَاوَه هُونُ نِکارُنُ بَخَاوَزُنُ.

۸۲. سُورَه یِیْ اِنْفِطَارُ

سُورَه یِیْ (اِنْفِطَارُ)، نُوزْدَه (۱۹) نَایْتَه، لِمَکِی نَازُلُ بُو یَه . نَافِیْ سُورَه ژِ نَایْتَا پِنِشِیْنُ هَانِیَه کُو تِی دَه یِیْمَا اِنْفِطَارُ دَرِبَاسُ بُو یَه. مَعْنَا وِی «تَرکِیْنُ وَ دَرِزِیْنَه».

بِنَافِیْ خُدایِیْ کُو رَحْمَنُ رَحِیْمُ

۱. دَمَا کُو تَاسِیْآنُ بَقَلِشَه..
۲. دَمَا کُو سِیْیَرُ ژِ هَفُ بَلَاقِیْبِیْنُ..
۳. دَمَا کُو دَرِیَا بَتَقِنُ وَ تِیْکِلیْ هَفُ بِیْنُ..
۴. دَمَا کُو گُورُ سَرُو بِنِیْ هَفُ بِیْنُ..
۵. وِیْ هِنِگِی، هَرُ کَسُ دِیْ بَرَانَه کَا چِه لِیْشِیَا خَوَه شَانْدِیَه وَ چِه لِدُوفُ خَوَه هِشْتِیَه.
۶. هِیْ مِرُوفُ! چِه تِشْتِیْ تُو لِهْمَبَرِیْ خُدایِیْ تَه یِیْ خَوَدَانْکَرْمُ خَپَاَنْدِیَه؟
۷. اَوْ خُدایِیْ کُو یِیْ کِیْمَاسِیَه وَ رَاسْتُ وَ دُرِسْتُ تُو چِیْکَرِیَه.

۸. دِ كِيْرَانِ تَاوَايِي دَه خَوَهَسَنِيَه (وَسَا) تُو ثَانِيَه بَر هَفْ.
۹. نَخِيْر! بَرَاَسْتِي هُون بَرُوْرَا جَزَادَانِي بَاوَرِي نَايِيْن.
۱۰. بَرَاَسْتِي هِن مَلَايِيْكَت لِسَر نَفْسِيْنَا كَار و كِرْيَارِيْن وَه زِيْرَقَانِي.
۱۱. اَو مَلَايِيْكَتِيْن خَوْدَانِرِيْز و بَرُوْمَتِيْن، هَر تَشْتِي هُون دِيْكَن دِنْفِيْسِيْن.
۱۲. اَو، تَا كُو هُون دِيْكَن دِرَانِي و دِنْفِيْسِيْن.
۱۳. بَرَاَسْتِي مِرُوْقِيْن چَاك و خُدِيْنَاَس دِ نَاقَا نَعْمَتَان دَه نَه.
۱۴. بِيْگَمَان نَقْنَج رِي دِ نَاقَا دُوْرَهِي دَه نَه.
۱۵. اَو، رُوْرَا جَزَادَانِي دِيْكَن جَهْنَمِي.
۱۶. بَتُو رِيْئِي رِي رَزْكَار نَابَن و نِيْكَارِن رِي بَرَقِن.
۱۷. مَا تُو رِ كُو دِرَانِي كُو رُوْرَا جَزَادَانِي چِه يَه؟
۱۸. دِيْسَا مَا تُو رِ كُو دِرَانِي كُو رُوْرَا جَزَادَانِي چِه يَه؟
۱۹. اَو رُوْرَا كُو تُو كَس نِيْكَارَه رِ تُو كَسِي رَه تَشْتِكِي بَكَه. وَيِ رُوْرِي فَرْمَان هَر يَا خُدَايِي مَزَنَه.

۸۳. سُوْرَهٗ يٰٓيَٰ مُطَفِّفِيْنَ

سُوْرَهٗ يٰٓيَٰ (مُطَفِّفِيْنَ)، سِي و سَش (۳۶) تَايَه. لِمَكِّي نَاَزِل بُو يَه. سُوْرَهٗ تَافِي خَوَه رِ تَايَا پِيْشِيْن گَرِيْطَه كُو تِي دَه پِيْشَا مُطَفِّفِيْن دَرْبَاس بُوِيَه. مَعْنَا وَيِ، يِيْن كُو دِ كِيْشَان و پِيْشَانِي دَه حِيْلَه و سَخْتَكَارِيْن دِيْكَن.»

بِنَافِيْ خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. هِي وَاخِ لِحَالِيْ وَانِ كِيْشَانْدِرِز و پِيْفَانْدِرَان بَه..

۲. اَوِیْنِ کُو دَمَا ۙ خَلِکِیْ بَیِّشَانَ وَ کِیْشَانَ وَرِدِیْگِرِنْ بِنَامِی وَرِدِیْگِرِنْ..
۳. دَمَا بِکِیْشَانَ وَ بَیِّشَانَ دِفْرُوشِنْ کِیْم دِیْشِنْ وَ کِیْم دِکِیْشِنْ.
۴. مَا یَقِیْنِ نَاکِنْ کُو آوِ پِشْتِی مَرِنِی (ۙ بُو حَسَابِی کَرِنِیْنِ خَوَه) دِی بَرِاسْتِی بِنَه فَرَاَنْدِنْ؟
۵. ۙ بُو رُوژْکَه مَزِنْ (کُو رُوژَا قِیَاْمَتِی یَه).
۶. رُوژَا کُو هَمُو مَرُوف لَبَرِ خُدَايِی عَالَمِی وَ فَرْمَاْنَا وِی رَادِوسْتِنْ.
۷. نَخِیْر، وِسَا نَكِنْ! بَرِاسْتِی تُوْمَا رِکِرِنَا بَدْکَا رُ وَ گُتْهَکَا رَانَ دِ سَجِیْنِی دَه یَه.
۸. مَا تُو ۙ کُو دَرَانِی کَا سَجِیْنِ چِی یَه؟
۹. آو، لَیْنَفِیْسَکَه بِنَاف وَ هَرْمَا رَه (نَاف وَ هَرْمَا رَا هَر کِیْسِی لَسَرِ جِهَی وِی نَفِیْسِی یَه).
۱۰. وِی رُوژِی، وَاخِ لِحَالِی بَیْبَاوَر وَ بَدْکَا رَانَ بَه!
۱۱. اَوِیْنِ کُو بِرُوژَا جَزَادَانِی بَاوَرِی نَایِیْنِ.
۱۲. هَرِی سَتَمْکَا رُ وَ گُتْهَکَا رُ بِرُوژَا جَزَادَانِی بَاوَرِی نَایِیْنَه.
۱۳. آوِی کُو گَا فَا تَا یِتِیْنِ مَه ۙ رَه تِیْنِ خَوَنْدِنْ، دِیْبِزَه: آف «چِیْرُکُ وَ چِیْفَانُوکِیْنِ بَیْشِیَا نَه».
۱۴. نَخِیْر، نَه وِسَا نَه! بَلْکِی خَرَابِی وَ گُتْهَیْنِ وَانِ دِلِی وَانِ پَرْدَه کِرِیَه.
۱۵. نَا؛ بَرِاسْتِی وِی رُوژِی آو ۙ خُدَايِی خَوَه بَیْبَاوَر وَ مَحْرُومِ.
۱۶. پَاشِی، آوِی هَرِنْ دُوژَهی.
۱۷. پَاشِی، مَلَا یِکْت وَ دَرْگَهْشَانَ ۙ وَانِ رَه دِیْبِزِنْ: هَا آفَه، آو (عَدَا یِی) کُو وَه بَی بَاوَرِی نَدِیَا نِی.
۱۸. دَف ۙ فَا نِ بَرْدَه؛ بَرِاسْتِی نَفِیْسِیَا (نَافِی) خَوَشْمِرُوف وَ قَنْجَانِ دِ «عِلَّیْنِی» دَه یَه.

۱۹. مَا تُوْزَرُ كُوْ دِرَآنِيْ كَا عَلِيَيْنِ چِي يَه؟
۲۰. اَوُ لَنَفْسِيْنَكَ بِنَاف و هَزْمَارَه (نَاف و هَزْمَارَآئِ هَرَكْسِي لِسَر جِهِي وِي نَفْسِي يَه).
۲۱. مَلَايَكِيْنَ لَجَم خُدِي بَرُوْمَت دِي شَهْدِيِي رِي رَه يِدَن.
۲۲. بَرَاْسَتِي يِيْن قَنُج، دِ (نَافَا) نِعْمَتِي دَه نَه.
۲۳. اَوُ (لِهَشْتِي) لِسَر تَخْتَان (لَخِيْرَا كُو خُدِي رِ بُو وَآن بَرَهْفَكْرِيَه) تَمَاشَه دِكَن.
۲۴. تُو دِ رُوِيْن وَآن دَه خَوَشِيَا نِعْمَتَان دِيْنِي.
۲۵. اَوُ رِ مِيَكَه صَافِي يَا دَفْغَرْتِي فَدْخُونُ.
۲۶. دُوْمَاهِيَا فَخَوَارِنَا وِي تَعْمَا مِسْكِ دَدَه. هَا دِ فَي دَه بِلَا يِيْسَبَارِ يِيْسَبَارِيِي بَكَن.
۲۷. يَا تَقْلِي وِي مِيِي دِيَه نَافَا تَسْنِيْمِي يَه.
۲۸. تَسْنِيْم، كَانِيَكَه وَسَانَه كُو يِيْن لَجَم خُدِي بَرُوْمَت رِي فَدْخُونُ.
۲۹. بَرَاْسَتِي لِدُنْيَاِيِي يِيْن سُوْجَكُر بَاوَرْمَنْدَان دِكْنِيَان.
۳۰. گَا گَا كُو بَاوَرْمَنْد دِ بَر وَآن رَه دَرْبَاس دِيُون، رِ هَف رَه بِجَاقَان اَوُ نِيْشَان دِدَان (و بَوَان طِنَاز دِكِرَن).
۳۱. دَمَا فَدْغَرِيَان نَافَا اَهْلِي خَوَه بَكِيْف و لَاقِرْدِي فَدْغَرِيَان.
۳۲. دَمَا كُو كَاْفِرَان بَاوَرْمَنْد دِيْتِن، دِيْگُوْتِن: بَرَاْسَتِي آفِيْن هَا رِ رِي دَرَكْنَه.
۳۳. حَال آفَه كُو كَاْفِر، لِسَر بَاوَرْمَنْدَان بَرِيْرَفَانِي نَهَاتَه شَانِدَن.
۳۴. هَا اِيْرُو (رُوْرَا قِيَامَتِي) بَاوَرْمَنْد بَكَاْفِرَان دِكَن.
۳۵. بَاوَرْمَنْد لِسَر تَخْتَان (لِرُوْشَا كَاْفِرَان) تَمَاشَه دِكَن..
۳۶. آري، مَا كَاْفِر لِسَر يَا كُو كِرَن نَهَاتِن جَزَاكِرَن؟

۸۴. سُورَه یِیْ اِنْشِقَاقُ

سُورَه یِیْ (اِنْشِقَاقُ)، بَیْسْتُ پَیْنُج (۲۵) نَایْتَه. لِمَکِّی نَازِلُ بُو یَه. نَافِی سُوْرَه ژِ نَایْتَا پَیْشِیْن هَایْتَه کُو تِی دَه پَیْفا اِنْشِقَاقُ دَرِیَاسُ بُو یَه وَ بَمَعْنَا «تَرک وَ دَرَزَه».

بِنَافِی خُدا یِیْ کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. دَمَا کُو نَاسِیَانُ بَقْلِشَه..

۲. (نَاسِیَانُ) گُھَدَارِیا فَرْمَانا خُدا یِیْ خَوَه کِرْ وَ حَقَه کُو آو گُھَدَارِیا وی بَکَه.

۳. دَمَا کُو عَرْدُ فَرَه وَ رَاسْتُ بَبَه..

۴. یِیْن دِ نَافِ خَوَه دَه بَاقِیْزَه وَ خَوَه قَلا بَکَه.

۵. (عَرْدِی) گُھَدَارِیا فَرْمَانا خُدا یِیْ خَوَه کِرْ وَ حَق بُو کُو آو گُھَدَارِیا وی بَکَه.

۶. هَمِی اِنْسَانُ! بَرِاسْتِی تُو دِ ژِیا نَافِ خَوَه دَه حِیا نِی تُو یِچِی حِزُورَا خُدا یِیْ خَوَه دِ بَر کَار دَه (چَه خِیْر چَه شَر) خَوَه دِوَسْتِیْنِی، فِیْجَه تُو یِیْ بَگَهِیْژِی کَارِی خَوَه.

۷. هَرِچِی کُو کِیْتِیا کِرْیا رِیْنِ وی ژِ رِخِی وی یِیْ رَاسْتِی فَه بِی دَایِیْن..

۸. آوِی حَسَابِکی سَهْلُ وَ هِیْسَانُ بَیْیَنَه.

۹. آوِی بَکِیْفَخُوشِی لِمَالِبَاتَا خَوَه فَکَرَه.

۱۰. هَرِچِی کُو کِیْتِیا کِرْیا رِیْنِ وی ژِ پِشْتُ وی فَه وَرَه دَایِیْن...

۱۱. آوِی هِنَگِی مِرِنا خَوَه بَخَوازه.

۱۲. آوِی بَکَفَه نَاگِرِی بَیْیَنُ.

۱۳. آو، (بَرِی) دِ نَافِ مَالِبَاتَا خَوَه دَه دِلْخُوشُ وَ شَادُ بُو.

۱۴. ژِ وی وَه یَه کُو آوِی نَچَه بَر دَسْتِی خُدا یِیْ خَوَه.

۱۵. نَهٗ وِسَانَهٗ. تَقَرَّزْ خُدَایِیْ وَی لِسَرِّ هَمُوْ کَارُ وِ کِرِیَارِیْنِ وَی تَاکْهَدَارَهٗ.

۱۶. بِسُوْرَاتِیَا رُوْزُتَا فَا بُوْنِی صُوْنْدُ بَهٗ..

۱۷. بِشَشِیْ وَ یَا کُوْ دِ خَوَهٗ دَهٗ بَرْهَفْ کِرِیَهٗ..

۱۸. بِهَیْفَا چَارَدَهٗ شَشِیْ (صُوْنْدُ بَهٗ)، کُوْ..

۱۹. هُوْنُ (کَلِیْ مِرُوْفَانُ)! دِیْ ژِ رُوْشِکِیْ بِکَفِنْ رُوْشْکَهٗ دِنْ دَهٗ.

۲۰. مَا چِهٖ ژِ وَاَنْ بُوْیَهٗ کُوْ آوْ بَاوَرِیْ نَایِنِنْ؟

۲۱. دَمَا قُرْآنُ ژِ وَاَنْ رَهٗ تِیْ خَوْنَدِنْ گُهْدَارِیْ نَاکِنْ وِ نَاجِنْ سِجُوْدِیْ؟

۲۲. ژِ بِلِیْ کُوْ نَاجِنْ سِجُوْدِیْ؛ آوِیْنِ کُوْ کَافِرِنْ قُرْآنِیْ دَرُوْ زِیْ دِدِیْرِنْ.

۲۳. حَالْ آفَهٗ خُدِیْ بَیَا کُوْ آوْ دِ دِلِیْ خَوَهٗ دَهٗ فَدِشِیْرِنْ یِئْهَتِرْ دِرَآنَهٗ.

۲۴. مِرْگِیْنِیَا عَذَابِکِیْ دِرُوْزَارْ بَدَهٗ وَاَنْ!

۲۵. لَیْلِیْ آوِیْنِ کُوْ بَاوَرِیْ تَانِیْنِ وِ کَارِیْنِ قَنْجْ کِرِنْ نَهٗ تِیْ دَهٗ؛ ژِ وَاَنْ رَهٗ پَرُوْ یَکَهٗ
بِیْقُتُبُوْنُ هَیَهٗ.

سُوْرَهٗ یٰی (بُرُوْجَ)، بَیْسَتْ وِ دُوْ (۲۲) تَایْتَهٗ وِ لِمَکِّیْ نَازِلْ بُوْ یَهٗ. سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ ژِ تَایْتَا پِیْنِشِیْنِ
گِرِیْبَهٗ کُوْ تِیْ دَهٗ بَیْفَا بُرُوْجَ بِهَرِیَهٗ وِ بِمَعْنَا «بِرْجَانُ وِ چَرْخَانَهٗ».

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُوْ رَحْمَنْ رَحِیْمَ
۱. صُوْنْدُ بِنَاسِیَانِیْ کُوْ خَوْدَانْ بِرِجِنْ.

۲. صُوْنْدُ بِرُوْزَا کُوْ پَیْآنَا وِیْ هَاتِیَهٗ دَایِیْنِ (کُوْ آوْ رُوْزَا قِیَامَتِیْ یَهٗ).

۸۶. سُوْرَهٗ یٰی طَارِقُ

۲۰. خُدَیْ هَآیْ زِ وَانْ هَیَّهٖ، دَیْ وَانْ رِیْ مِیْنَا لَشَکَرِیْ فِرْعَوْنُ و سَمُوْدُ تِیْکَ بَیْهٖ (زِ بَرِ خُدَیْ مَجَالَا رَفِیْ رِیْ تُنَّهٗ).

۲۱. بِرَاسْتِیْ اَوْ (نَا کُو بَاوَرِیْ یِیْ نَدَانِیْنِ) قُرْآنَا مَجِیْدَهٗ (بِیْرُوْرُ و قَدْرِیْلَنْدَهٗ).

۲۲. (اَوْ قُرْآنُ) دِ لَوْحِ الْمَحْفُوْطِیْ دَهٗ پَارَاسْتِیْ یَهٗ

۸۶. سُوْرَهٗ یٰی طَارِقُ

سُوْرَهٗ یِیْ (طَارِقُ)، ۱۷ (حَفْذَهٗ) نَآیْتَهٗ. لَمْکِیْ نَازِلْ بُوْ یَهٗ. سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ زِ نَآیْتَا پِشِیْنِ گِرِیْتَهٗ کُو تِیْ دَهٗ یِیْفَا طَارِقُ دَرَبَاسْ بُو یَهٗ، یَمَعْنَا «سِیْتِرَا تَارِیْدِرِیْنِ و رُوْنِیْکَرَهٗ».

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمَنِ رَحِیْمِ

۱. صُوْنَدُ بِنَاسِیْمَانِ و طَارِیْقِ..

۲. مَا تُو زِ کُو دِرَآنِیْ کَا طَارِقُ چِیْ یَهٗ؟

۳. اَوْ، سِیْتِرَا تَارِیْدِرِیْنِ و رُوْنِیْکَرَهٗ.

۴. تُو کَسْ نِیْنَهٗ کُو لِسَرِ وِیْ چَاْفِدِرِیْرُ تُنَّهٗ بِنِ.

۵. بَلَا اِنْسَانِ بِنِیْرَهٗ کَا زِ چِهٖ هَاتِیْهٖ نَافِرَآنْدِنِ!

۶. اِنْسَانِ زِ نَآفَکَهٗ فَرِیْهُتُوْکَ هَاتِیْهٖ خُلُقَآنْدِنِ.

۷. اَوْ نَآفِ (مَنِیْ) زِ نَآفَا حَسْتِیْیِ پِشْتَا مِیْرَآنِ و حَسْتِیْیِ سِیْنِگَا زِ نَآنِ دَرْدَکَفَهٗ.

۸. یِیْگَمَآنِ پِشْتِیْ مِرِیْنِیْ خُدَیْ لِسَرِ سَاْعِرِکَرِنَا وِیْ خَوَدَآنْهَیْزَهٗ.

۹. وِیْ رُوْزَا کُو نَهْیِیْنِیْ (رَآزُ و سِرُ) اَشْکَرَا دِبِنِ.

۱۰. زِ اِنْسَانِ رَهٗ (زِ بِلِیْ خُدَیْ) نَهٗ هَیْزَکَ هَیْهٖ (کُو نَهْیِلَهٗ بَکَفَهٗ عَذَابُ) نَهٗ رِیْ تَارِیْکَارْکَ هَیْهٖ.

۱۱. بَعُوْرِیْنِ کُو بُخَارِیْ دِگَرِیْنَهٗ نَآفِ و لِسَرِ عَرْدِیْ دِبَارِیْنَهٗ..

۱۲. بَعْرَدَا خَوَدَانْقُلْشُوكُ (كُو بَارَان دَادِرِزِی سَر و شِیْنَكَاتِی وِی دِقَلَبِشَه) صُونْدُ بَه، كُو..

۱۳. بِرَاسْتِی آف (قُرْآن) گُوتَنَكَه رَهْفَقَتِیْن و جُدَاكَرَه.

۱۴. آف قُرْآن رَاسْتِی یَه؛ نَه حَنَكَه.

۱۵. بِرَاسْتِی كَافِرُ (بِچِیَكِرِنَا فَنْدُ و فِیْلَان) دَحْفَكَكِی فِدِدِنُ.

۱۶. اَز رِی دَحْفَكَكِی لَبَرُ وَاَنْ فِدِدِمُ (پَلَانَا وَاَنْ بُوچُ دِكَمُ پَاشِی وَاَنْ جَزَا دِكَمُ).

۱۷. فِیجَه مُهَلَتِی بَدَه وَاَنْ، هِنَكِی مُهَلَتِی بَدَه وَاَنْ!

سُورَه یِیْ (اَعْلَا)، (۱۹) تُوَزْدَه نَایْتَه. لِمَكِی نَازِلُ بُو یَه و نَافِی خَوَه رُ نَایْتَا پِشِیْنِ گِرِیْتَه كُو تِی دَه یِیْفا اَعْلَا دَرِیَاسُ بُو یَه و بِمَعْنَا «بِلَنْد» كُو اَوُرِی وَصَفُكُ رِ یِیْنِ خُدِی تَعَالَا یَه.

بِنَافِی خُدَایِی كُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. نَافِی خُدَایِی خَوَه یِیْ هَرِی بِلَنْدُ پَاكُ بِدِیْرَه.

۲. اَوُ خُدَایِی كُو (مَخْلُوقُ) نَافِرَاندَنَه، فِیجَه بِنِکِیْمَاسِی شَكِلُ و تَشَه دَا یَه وَاَنْ.

۳. اَوُ خُدَایِی كُو هَرُ تَشْتُ بِیْشَانُ چِیَكِرِیَه، فِیجَه رِی نِشَانُ دَا یِیْ.

۴. اَوِی كُو رُ عَرْدِی چِیَرِیا هِیْشِیْنُ دَرَانِیَه.

۵. پَاشِی سَتَوَاندُ و كِرَه پُوشِكِی هِشْكَرَشُ.

۶. اَمِی (قُرْآنِی) بَتَه یِدِنُ خَوْنِدُنُ فِیجَه تُو یِیْ وِی رِ بِیْرَنَكِی..

۷. رِ بِلِی یَا كُو خُدِی بَقِی (كُو تُو رِیْبِرُ یَكِی). بِرَاسْتِی رِی خُدِی ب (گُوتِنَا) اَشْكَرَا و یَا بِدِزِی دِرَآنَه.

۸. اَمِي تَهٗ بَسَرٍ رِيَا هِيَسَانُ فَهٗ بَكِنُ.
۹. فَيَجِهْ تُو (بِقُرْآنِي اِنْسَانَانُ) شِيَرْتِ بَكَهٗ، هَمَا تَهٗ دِيْتُ كُو شِيَرْتِ فَيَدِي بَدَهٗ وَاَن.
۱۰. كَسِي كُو رِ خُدِي دِيَرَسَهٗ دِي شِيَرْتِي وَرْگَرَهٗ.
۱۱. كَسِي كُو نَقْنَجِ بَهٗ دِي خَوَهٗ رِ وَعْطِي دُوْرٍ بَكَهٗ.
۱۲. (نَقْنَجِ) اَوِي كُو دَكْفَهٗ نَاگِرِي هَرِي مَزَنُ.
۱۳. پَاشِي اَوُدِ جَهْنَمِي دَهٗ، نَهٗ دِمَرَهٗ نَهٗ رِي سَاغِ دَبَهٗ (هَرُ و هَرِدِ عَذَابِي دِرْوَازِ دَهٗ دِمِيَهٗ).
۱۴. بِيگَمَانِ اَوِي كُو خَوَهٗ (رِ گَنَهَانِ) پَاغُرِ بَكَهٗ..
۱۵. نَافِي رَبِي خَوَهٗ دِ بِيَرِ بِيَنَهٗ وَ نِمِيژِ بَكَهٗ سَرَفِرَازِ بُوِيَهٗ.
۱۶. لِيلِي هُونِ رِيَانَا دِنْيَايِي (دِ سَرِ يَا نَاخِرَتِي رَهٗ) دِگِرَنِ وَ چِيَتِرِ دِ بِيَنِي.
۱۷. رَوُشِ آفَهٗ، رِيَانَا نَاخِرَتِي چِيَتِرِ وَ دَايِمَتِرَهٗ.
۱۸. بِيگَمَانِ آفِ هَرِدِ كِتِيْبِيَنِ پِيَشِيَنِ دَهٗ نَهٗ..
۱۹. (كُو اَوُدِ) صُحُفِيَنِ اِبْرَاهِيْمِ وَ مُوسَا دَهٗ نَهٗ.

۸۸. سُوْرَهٗ يٰٓنَّ حَاشِيَهٗ

سُوْرَهٗ يٰٓنَّ (حَاشِيَهٗ)، ۲۶ (بِيَسْتُ وَ شَشُ) تَايْتَهٗ. لَمَكِّي نَازِلُ بُوِيَهٗ . سُوْرَهٗ نَافِي خَوَهٗ رِ تَايْتَا پِيَشِيَنِ گَرِيَبَهٗ كُو تِي دَهٗ يٰٓفَا الْحَاشِيَهٗ دَرْبَاسِ بُوِيَهٗ، بِمَعْنَا «نَخْمِيَنُكَ».

۱. اَرِي مَا خَبَرَا رُوْرَا قِيَاْمَتِي (نَا كُو هَرَكِسِي دِگَرَهٗ) رِ تَهٗ رَهٗ نَهَاتِ؟
۲. وِي رُوْرِي هِنِ سَرِ وَ چَافِ بَتَرُسُ وَ رَزِيلُنِ.

۳. اَوْ كَارِكِرْنَ وَ رَنْجَكِيشُنْ.
۴. وِی رُوژِی دِكْهَن نَاگِرِكِی بِرْ گِرْم.
۵. ژِ كَانِيكَه كِلِژِی قَدْخُونْ.
۶. ژِ دِرِیِی گِنِی وَ تَحِلْ بِی فَه ژِ وَاَنْ رَه خَوَارِنْ تَنَه.
۷. اَوْ ژِی نَه (وَاَنْ) قَلَوْ دِكَه نَه ژِی بِرْچِیوْنَا وَاَنْ دِبَه.
۸. وِی رُوژِی هِن سَر وَ چَاَف هَنَه كُو گَش وَ مَعْدَخَوِشِنْ.
۹. ژِ كَار وَ خَبَاتَا خَوَه رَاژِی نَه.
۱۰. دِ جَنْتَكَه یِلَنْد دَه نَه..
۱۱. تِی دَه كَلْفَاژِی وَ گُوْتِنَا بُوچ نَابِهِيژِنْ..
۱۲. تِی دَه كَانِی یِیْن كُو لِهَرَكِنْ هَنَه..
۱۳. تِی دَه تَخْنِیْن قِیْمَتِیْلَنْد..
۱۴. هَمْ قَدْحِیْن (ژِ بُوْنَا نَافِی) نَامَادَه كِرِی..
۱۵. هَمْ پَالَكْهِن رِیْز كِرِی..
۱۶. هَمْ مَخْفُوْرِیْن رَاخِسْتِی، تِی دَه نَه.
۱۷. مَا اِنْسَانْ لِدَفْهِي نَانِیْرِنْ كَا چَاوَا هَاتِیَه نَافِرَانْدِنْ؟!
۱۸. هَمْ لِنَاسِیَانْ نَامِیْزِیْن كَا چَاوَا (بِیْسِتُونْ) هَاتِیَه یِلَنْد كِرِنْ؟
۱۹. هَمْ لِحِیَانْ نَامِیْزِیْن كَا چَاوَا (دِ عَرْدِی دَه) هَاتِیَه چِكَانْدِنْ؟
۲۰. هَمْ لِعَرْدِی نَانِیْرِنْ كَا چَاوَا هَاتِیَه رَاخِسْتِنْ؟
۲۱. قِیْجَه (بَتَايِیْن خُدِی) شِیْرْت بَكَه، بَرَاْسْتِی تُو هَر شِیْرْتَكَاْرِی.

۲۲. تَوَلَّسْرَ وَاَنْ نَّهٗ زُوْرَدَارِیْ.

۲۳. بَسْ اَوْ کَسِیْ کُوْ یَسْتَا خَوْهٖ بَدَهٗ اِیْمَانِیْ وَ کَافِرٌ یَّهٗ..

۲۴. فِیْجَهٗ خُدِیْ دِیْ بَعْدَایِیْ هَرِیْ مَزِنْ وِیْ بَدَهٗ عَدَاۡدَانْ.

۲۵. یِیْگَنَ فَکْرَا وَاَنْ هَرِیْبَالُ مَهٗ فَهٗ یَهٗ.

۲۶. یُسْتَرَهٗ حَسَاۡبِدِیْتِنَا وَاَنْ رِیْ یِیْگَنَ لِسْرَ مَهٗ یَهٗ.

۸۹. سُوْرَهٗ یٰی فَجْرٌ

سُوْرَهٗ یٰی (فَجْرٌ)، سِی (۳۰) نَایْتَهٗ وَلِمَکِّیْ نَازِلُ بُوْ یَهٗ . سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوْهٗ رُ نَایْتَا پِشِیْنِ گُرْتِیَهٗ
کُو تِیْ دَهٗ یِیْفَا الْفَجْرُ دَرِیَاسُ بُوْیَهٗ وَ بَمَعْنَا «سَبِیْدَهٗ» (یَا رِیْ «سَبِیْدَا هَرِ رُوْرِیْ») - سِیَهٗ.

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمَنْ رَحِیْمَ

۱. صُوْنَدُ بِلَنْدِیْ (بُوْقَتِیْ فَجْرِیْ)..

۲. بَدَهٗ شَفَانْ (دَهٗ شَفِیْنِ مَهَا ذِی الْحِجَّیْ یَاَنْ دَهٗ شَفِیْ مَهَا رَمَضَانِیْ)..

۳. یَجُوْتُ وَ فَرِیْ (بِمَخْلُوْقٍ وَ خَالِقِیْ)..

۴. بِشَفِیْ گَافَا کُو دِجَهٗ..

۵. اَرِیْ مَا اَفْ رُ بُو عَاقِلْمُنْدَانْ نَهٗ هِیْرَایِیْ صُوْنَدِیْ نَهٗ؟

۶. مَا تُو زَانِیْ کَا خُدَایِیْ تَهٗ جَهٗ بَسْرِیْ گِلِیْ عَاَدَ تَانِیْیَهٗ؟

۷. اِیْرَمَا خَوْدَانْ سِنُوْنِیْنِ بِلَنْدُ..

۸. یَا کُو لُتُو وَلَاتَانْ یِیْنِ وَکِیْ وِیْ (مِکُوْمُ) نَهَاتِیَهٗ چِیْکِرِنْ.

۹. مَا تَهٗ زَانِیْ کَا خُدَایِیْ تَهٗ جَهٗ بَسْرِیْ سَمُوْدُ دَهٗ تَانِیَهٗ، اَوِیْنِ کُو دِ نَوَالَانْ دَهٗ زِنَارُ کُولَانَهٗ

وَ (کَفِرْ) بَرِیْنَهٗ (دَا کُو بَوَانْ تَافَاهِیَانْ لِیْ بَکِنْ)..

۱۰. مَا كَا جِهَ بَسْرِیْ فِرْعَوْنِیْ خَوْدِی لَشَكْرُ تَانِيَه، اَوْ لَشَكْرَيْنْ كُو بَرْنَد و هِيْز بُون.
۱۱. اَوَيْنْ كُو لَوْلَاتَيْنْ خَوَه چَافْسُورِی و زِيْدَه گَافِي دِكِرْن..
۱۲. پَاشِي تِي دَه گَلَكْ تَقْدَانْ و بِيْشِرْمِي كِرْن.
۱۳. خُدايِي تَه عَذَابِكِي بَلَز بَسْر وَاَنْ دَه رِيْهَت.
۱۴. بَرِاسْتِي خُدايِي تَه چَافْدِيْرَه (رِ نِيْزَفَه وَاَنْ دِشُوْبِيْنَه).
۱۵. هَرْجِي اِنْسَانَه، گَافَا پَرُوْرْدْ گَارِي وِي، وِي بَجَرِيْبِيْنَه، فَيَجَه قَنْجِيِي لِي بَكَه و پِيْخَوْشُبُونَكِي بَدِي، دِيْبِيْزَه: خُدايِي مَن، بِيْمَن رَه كَرْم كَرِيَه.
۱۶. دَمَا كُو وِي بَجَرِيْبِيْنَه؛ فَيَجَه رِزْقِي وِي تَنَكْ بَكَه، دِيْبِيْزَه: خُدايِي مَن، اَز رَزِيْل و رِسَوَا كِرْمَه.
۱۷. نَخِيْر، نَه وِسَانَه؛ بَلَكِي هُون بَرِاسْتِي دَر حَقِي سِيَوِيَانْ دَه قَنْجِيِي نَاكِن.
۱۸. هُون هَفْ دِ بَرْ نَارِيكَارِيَا بَلَنكَازَانْ رَه رَا نَاكِن..
۱۹. هُون رِ مِيْرَاتِي حَقِي خَلَكِي دِخُون.
۲۰. هُون رِ مَالْدَارِيِي گَلَكْ حَز دِكْن.
۲۱. نَخِيْر، وِسَا مَكِن! گَافَا كُو عَرْدْ لِيِي هَفْ دِهَرَه (و پَرَجَه پَرَجَه دِبَه و دِهَرَفَه).
۲۲. دَمَا خُدايِي تَه تِي و فِرِيْشْتَه رِيْزْ بَرِيْزْ صَفْ دِكِرْن.
۲۳. وِي رُوْزِي دُوْرَه تِي بَرْ چَافَانْ، وِي رُوْزِي اِنْسَانْ (كِرْنِيْنْ خَوَه يَكُو يَكُو) دِ بِيْرَا خَوَه تِيْنَه. لِيْبِلِيْنْ مَا جِهَ فَيْدَا فَي بِيْرْتَانِيْنِي رِي رَه هِيَه؟
۲۴. (هَا وِي چَاخِي اِنْسَانْ) دِي بِيْزَه: خَوَزِي مَن رِ بُو رِيَا نَا خَوَه (يَا نَاخِرْتِي) خِيْرَكْ لِيْشِيَا خَوَه شَانْدَبُوِيَا.
۲۵. وِي رُوْزِي تُو كَسْ نِكَارَه مِيْنَا عَذَابِي خُدي عَذَابْ بَدَه.

۲۶. تُو كَسْ نِكَارَه مَنَا قَيِّدَا كُو خُدِي (كَافِرَانِ پِي) قَيِّدِ دِكِه، قَيِّدِ بَكِه.
۲۷. (وِي رُوږِي دِي يِي گُو تِن): هِي نَفْسَا بِيَاوَر وَاوَلَه، نَفْسَا پَشْتَرَا سَت وَا هَدِنِي!
۲۸. قَايَلَبُويِي وَا قَايَلِكِرِي لِي خُدَا يِي خَوَه فِكْرَه.
۲۹. فَيَجَه تِي كَفَه نَافِ بَنْدِيْن مَن..
۳۰. تِي كَفَه جَنَّتَا مَن!

۹۰. سُورَه يٰ بَلَد

سُورَه يٰ بَلَد، (۲۰) بِي سَت تَا يَتَه. لِمَكِّي نَازِل بُو يَه. نَافِي خَوَه زِ تَا يَتَا پِي شِيْنِ گِرِي تَه كُو تِي دَه بِي فَا الْبَلَد دَر بَاس بُو يَه كُو بِمَعْنَا «بَا زَار» ه. دَا خَاوَزِي بَا زَارِي مَكِّي يَه.

- بِنَافِي خُدَا يِي كُو رَحْمَن رَحِيْم
۱. صُونْدُ بِي بَا زَارِي (كُو مَكَّه يَه).
۲. كُو تُو زِي اَكْنَجِي يِي دِي بَا زَارِي دَه.
۳. هَم (صُونْدُ) بَهْرَ بَاف وَا زَارُو كِيْن وَي.
۴. بَرَا سَتِي مَه اِنْسَان دِ نَافِ مَشَقَّت وَا تَنگَا سِيَان دَه نَافِرَانْد.
۵. مَا اِنْسَان حِرَز دِكِه كُو تُو كَسْ نِكَارَبَه بُوِي؟
۶. دِي بِرَه: مَن مَالِكِي پَر خَرَج كِرِيَه.
۷. مَا اُو حِرَز دِكِه كُو كَسَكِي اُو نَدِي تِيَه؟
۸. مَا مَه دُو چَافِ نَدَانِي؟
۹. هَم زِمَانَك وَا دُو لِيْفِ زِي؟
۱۰. هَم مَا مَه هَر دُو رِي (حَق وَا بَاطِل) نِي شَانِي وَي نَدَان؟

۱۱. دَهٗ كَاۤیۡلًا رَّعَیۡیَ (تَاسْتَنۡغِیۡیَ) دَرَبَاسٍ بَیۡهٖ.
۱۲. مَا تُؤۡثِرُ كُوۡدِرَآئِیۡ كَا عَقَبَهٗ جِهَ یَہٗ؟
۱۳. تَاۡزَاذِکِرِنَا كُوۡلِیۡكِیۡ یَہٗ..
۱۴. یَاۡنَ نَاۡنِدَاۡیۡنَکَہٗ دِ رُوۡژَا دِلۡتَاخِیۡفُ دَہٗ..
۱۵. یَاۡنَ رِیۡ خَوَارِنِدَاۡیۡنَا سِیَوِیۡكِیۡ لِنِزِمَہٗ.
۱۶. یَاۡنَ رِیۡ، رِ بُوۡ بَلَنۡگَاۡرَکِیۡ دَسۡتَنۡگِیۡ لِعَرۡدِیَاۡیِ.
۱۷. پِشۡتِیۡ قَاۡنَ لَاۡزِمَہٗ خَوۡدِیۡ بَاوَرۡ بَہٗ وَ قَوِیۡتِیَاۡ بِنۡہِنۡفِرَہِیۡیَ وَ قَوِیۡتِیَاۡ مَرۡحَمۡتِیۡ لِهَفۡ بَکِنۡ.
۱۸. ہَا اَفۡنِ یٰیۤنِ دِلۡخَوَہۡشُ وَ بَخۡتَوَارۡ.
۱۹. اَوِیۡنُ کُوۡ تَاۡیۡتِیۡنَ مَہٗ مَانَدَلَہٗ کِرۡنَہٗ وَ بَاوَرِیۡ بَوَاۡنَ نَنَّاۡیۡنَہٗ، اَوِیۡنَ بَخۡتَرۡشُ وَ دِلۡنَخَوِشۡ.
۲۰. لَسَرۡ وَ اَنۡ تَاۡگِرۡکِیۡ سَرۡگَرۡتِیۡ وَ دَاۡدَاۡیِیۡ تِیۡ دَاخِشۡتِنَ (بِتُوۡ تَاوَاۡیِیۡ اَوِ نِکَارِنَ رِیۡ دَرۡکَفۡنَ).

۹۱. سُوْرَهٗ یٰیۤنِ شَمْسٍ

سُوْرَهٗ یٰیۤنِ (شَمْسٍ)، پَاۡزَدَہٗ (۱۵) تَاۡیۡتَہٗ. لِمَکِیۡ نَاۡزِلُ بُوِ یَہٗ. سُوْرَهٗ نَافِیۡ خَوَہٗ رِ تَاۡیۡتَاۡ پِیۡشِیۡنَ گَرِیۡتَہٗ
کُوۡ تِیۡ دَہٗ پِشۡتَاۡ الشَّمْسُ دَرَبَاسٍ بُوِیَہٗ وَ بِمَعَنَا «رُوۡژ».

۱. بِنَاۡفِیۡ خُدَاۡیِیۡ کُوۡ رَحۡمٰنِ رَحِیۡمِ
صُوۡنَدُۡ بُرُوۡژِیۡ وَ رُوۡنَاہِیَاۡ وِیۡ..
۲. بِہِیۡفِیۡ دَمَا لَیۡ رُوۡژِیۡ دَرۡتِیۡ..
۳. بُرُوۡیِیۡ دَمَا بُرُوۡژِیۡ رُوۡنِیۡ دِبَہٗ..

۴. بِشَیْءٍ غَافٍ کُو طَافٍ دِنْحِمَیْہ (و دِیچَہ)۔
۵. یٰٓنَاسِیْمَٰنْ وِیْ کُو اُو تَافَا کِرِیَہ۔
۶. بَعْرِدِیْ وِیْ کُو اُو رَاخِسَیْہ۔
۷. بِنَفْسِیْ وِیْ کُو شِکْلُ وِ دُرُوْف دَایِی۔
۸. پَاشِیْ سِرُوْشَا (اِلْہَامَا) نَقْنَجِی وِ تَقَوَایِی دَایِی۔
۹. بَرِاسَیْ یِی نَفْسَا خَوَہ ژ گَنھَان پَاقِرُ کِرُ اُو سَرِفِرَاز بُویَہ۔
۱۰. کَسِی کُو نَفْسَا خَوَہ بَگَنھَان رَزِیْلُ وِ کِیْم کِرِیَہ اُو خَسِرِیَہ۔
۱۱. گَلِی سَمُوْد ژ بَرُ چَافْسُوْرِی وِ زِیْدَہ گَافِیَا دِ گَنھَان دَہ بَیْخَمَبَرِیْ خَوَہ بَاوَرِی نَنَانی۔
۱۲. دَمَا ژ وَاْن یِی ہَرِی عَدَّارُ (ژ بُو دَفِیْی بَکْرَہ) بَلَز رَاَبُو۔
۱۳. فِیجَہ پِیخَمَبَرِیْ خُدِی ژ وَاْن رَہ گُوْت: ہَای ژ دَقِیَا خُدِی وِ تَافَا وِی ہَبِیْن!
۱۴. پَاشِی وَاْن بَاوَرِی یِی نَنَانی وِ دَفَہ شَرَزِی کِرُن۔ اِیْدِی خُدَایِی وَاْن بَسَدَمَا گَنھِیْن وَاْن، عَدَابُ بَسَرُ وَاْن دَہ ثَانی؛ یِیْکُ جَارِی اُو بَرَنَہ ہَلَاکِی۔
۱۵. ژ اَنْجَامَا فِی عَذَابِدَا یِیْنِی ژِی اُو نَاتِرَسَہ۔

۹۲. سُورَہٴ یٰٓ لَیْلُ

سُورَہٴ یٰٓ لَیْلُ، یِسُوتُ وِ یَکُ (۲۱) تَایَہ، لِمَکِی نَازِلُ بُو یَہ۔ نَافِی سُوْرَہٴ ژ تَایَہ پِیْشِیْن ہَاتِیَہ
کُو تِی دَہ اَلَلِیْلُ دَرَبَاسُ بُو یَہ، بِمَعْنَا «شَقَّ»۔

- بِنَافِیْ خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْمَ
۱. بِشَیْءٍ دَمَا بَطَارِیْتِیَا خَوَہ عَرْدِی دِنْحِمَیْہ۔

۲. بُرُوْزِیْ گَاڤَا رُوْنِی دِبَه..
۳. بِخْدَايِیْ كُو نِيَز و مِي نَافِرَانْدِنَه، صُوْنْد بَه..
۴. بَرَاْسْتِي كَار و خَبَاتَا وَه ژ هَفْ جَدَا يَه.
۵. فَيِّجَه چِه كَسِيْ كُو (مَالِيْ خَوَه دِ رِيَا خُدِيْ دَه) دَا وَ هَاي ژ فَرْمَانِيْن خُدِيْ مَا..
۶. بَاوَرِي بِيَا خَوَشِك (پَيِّڤَا تَوَحِيْدِيْ) ثَانِي..
۷. اِيْدِي اَمِيْ زِي رِيَا وَي ژ بُو كَارِيْ بَاش سَهْل بَكُنْ.
۸. چِه كَسِيْ كُو چِيْكُوْسِيْ بَكَه وَ خَوَه خَوَجَه نَبِيْنَه..
۹. بَاوَرِي بِيَا خَوَشِك (پَيِّڤَا تَوَحِيْدِيْ) نَبِيْنَه..
۱۰. فَيِّجَه اَمِيْ زِي رِيَا وَي ژ بُو كَارِيْ نَبَاش سَهْل بَكُنْ.
۱۱. دَمَا اَوْ هَلَاكْ بُو مَالِيْ وَي دِيْ تِه فَيْدِيْ نَدِيْ وَي.
۱۲. بَرَاْسْتِي لِسَرُ مَه يَه رِيْنِيْشَانْدَايِيْن.
۱۳. بِيْگَمَانْ هَر تَشْتِيْ لِيْخَرْتِيْ وَ لِدِنِيَايِيْ يِيْ مَه يَه وَ بَدَسْتِيْ مَه يَه.
۱۴. فَيِّجَه مَه هُون ژ تَاگِرَكِيْ گَرِيْ وَ گَشْ هِشِيَاژ كِرِنْ.
۱۵. تَنِيْ يِيْ رِيُوْنْدَا وَ كَاڤَرُ دِجِيْ تِيْ دَه.
۱۶. اَوِيْ كُو بَرَاْسْتِيْ بَاوَرِي نَتَانِيْه وَ پِشْت دَايَه اِيَايِيْ.
۱۷. مَتَقِيْ دِيْ ژ وَي تَاگِرِيْ دُوْر بِيَه.
۱۸. اَوِيْ كُو مَالِيْ خَوَه دِ رِيَا خُدِيْ دَه خَرَج دِكَه؛ دِيْخَاوَه كُو ژ گَنَهَانْ پَاڤَز بِيَه.
۱۹. اَوْ مَالِيْ خَوَه دِدَه نَه كُو فَنَجِيَا يَكِيْ لِسَرِيْ يَه فَيِّجَه وَي پَادَاش دِكَه..

۹۳. سُوْرَه يِي ضَحَا

۲۰. هَر ژ بُو رَطَايَا خُدَايِي خَوه يِي هَرِي بِلِنْدَه.

۲۱. پَاشِي آوِي بَخَلَاتَا خُدِي قَايِلُ و دِلْخَوَهْشُ بِيَه.

۹۳. سُوْرَه يِي ضَحَا

سُوْرَه يِي (ضَحِي)، يَاَزْدَه (۱۱) نَآيْتَه. لِمَكِي نَازِلُ بُو يَه. سُوْرَه نَافِي خَوه ژ نَآيْتَا پِيَشِيْنِ كَرِيْتَه
كُو تِي دَه پِيَقَا ضَحِي دَرَبَاسُ بُو يَه، بَمَعَا دَانِي تَاشُطِيْتَه.

بِنَافِي خُدَايِي كُو رَحْمَن رَحِيم

۱. بَدَانِي طَاشُطِي (دَمَا رُوژ تِيرِيژِيْنِ خَوه بَرْدَدَه سَر عَرْدِي) صُونْدَه..

۲. بِيَشِي، گَاڤَا اَرَام و طَارِي دَبَه..

۳. خُدَايِي تَه دَف ژ تَه تَبَرْدَايَه و ژ تَه نَعِيدِيَه.

۴. نَاخِرَت ژ بُو تَه ژ دُنْيَايِي چِيْتِرَه.

۵. خُدَايِي تَه دِي بَدَه تَه و تُو دِي رَازِي بِيِي.

۶. مَآ تُو نَه سِيُوِي بُوِي فَيَجَه خُدِي تُو فَحَوَانْدِي؟

۷. مَآ تُو نَحِيْرِي بُوِي اِنْدِي خُدِي تُو رَاسْتَرِي كِرِي؟

۸. مَآ تُو نَه خِرَآن بُوِي خُدِي تُو دَوْلَمَنْدُ كِرِي؟

۹. فَيَجَه هَرَجِي كُو يِي سِيُوِي يَه، تُو وَي نَيِيَشِيْنَه و رِسُوَا مَكَه.

۱۰. هَرَجِي يِي پَارِسَكَه رِي تُو وَي نَقَوَرِيْنَه.

۱۱. تُو هَر بَحْسَا فَنَجِي و كَرَمَا خُدَايِي خَوه بَكَه و يِي بَنَآخَفَه.

۹۴. سُورَہِ یٰی اِنْشِرَاحْ

سُورَہِ یٰی (اِنْشِرَاحْ)، هَشْت (۸) نَایْتِہ. لِمَکّٰی نَازِلُ بُوِیَہ وَ نَافِی سُوْرَہِ زِ تَایْتَا پِشِیْنِ ہَا تِیَہ کُو تِی دَہ پِیْفَا الشَّرْحُ دَرَبَاسُ بُوِیَہ وَ بِمَعْنَا «فِرْہِکُنْ» ہ.

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمٰنِ رَحِیْمِ

۱. اَرِیْ مَا مَہ سِیْنِگَا تَہ (زِ بُوِیْ اَحْکَامِیْنِ دِیْنِ) فَنَکِرْ؟
۲. مَا مَہ بَارِیْ تَہ لِسَرِ تَہ سِیْکِ نَکِرْ؟
۳. اَوِ بَارِیْ کُو پِشْتَا تَہ خِسْنِبُو بَرِ تَہ.
۴. مَا مَہ نَافِ وَ دَنَگِیْ تَہ بِلِنْدَنَکِرْ؟
۵. فِیْجَہ بَرَا سِیْ دِگَلِ تَنْگَاسِیْ فِرْہِیْکِ ہِیَہ.
۶. بَرَا سِیْ زِی دِگَلِ تَنْگَاسِیْ ہَرِ فِرْہِیْکِ ہِیَہ.
۷. نَاخَوَہ دَمَا کُو تُو (زِ کَارِکِی) فَالَا بُوِیْ، دَسْتُ بَکَارِکِی دِیْنِ بَکَہ.
۸. بِلَا پَرُوْرَدِ گَارِیْ تَہ زِی دَاخَوَا زَا تَہ ہَہ.

۹۵. سُورَہِ یٰی تِیْنِ

سُورَہِ یٰی (تِیْنِ)، هَشْت (۸) نَایْتِہ. لِمَکّٰی نَازِلُ بُوِیَہ. سُورَہِ نَافِیْ خَوَہ زِ تَایْتَا پِشِیْنِ گَرِتِیَہ کُو تِی دَہ پِیْفَا تِیْنِ دَرَبَاسُ بُوِیَہ، بِمَعْنَا «ہِزِیْر» ہ، یَا نِ زِی نَافِیْ جِیَا یَکِیْ یَہ.

بِنَافِیْ خُدَایِیْ کُو رَحْمٰنِ رَحِیْمِ

۱. صُوْنَدُ بَہْزِیْرُ وَ زِیْتُوْنِی..
۲. بِجِیَا یِیْ طُوْرِیْ سِیْنَا.

۳. بِشٰی بَاۡرِیْ اَوَّلَهٗ..
۴. پِرَاسِی زِی مَهٗ اِنْسَانُ دِ شِکِلِی هَرِی رِنْدُ و تَکُوَزَ دَهٗ تَافِرَانْدِیَهٗ.
۵. پَاشِی مَهٗ اَوٗ گِرَآنْدِیَهٗ نِزْمَتِرِیْنِی نِزْمَانُ.
۶. ژِ بِلِی یِیْنِ بَاوَرِی ثَانِیْنِ و عَمَلِی صَالِحِ کِرُنْ، فِیجَهٗ ژِ وَاَنْ رَهٗ پَرُوکَهٗ یِیْقُتُبُوْنَ هَبِیَهٗ.
۷. اِیْدِی (هٰی اِنْسَانُ)! اَوٗ جِهٖ یَهٗ کُوٗ پِشْتِی فِی یِکِی تَهٗ ژِ رُوژَا جَزَادَانِی یِیْبَاوَرُ دِکَهٗ؟
۸. آری، مَا خُذَا نَهٗ مِکُوْمُ تَرِیْنِ فَرَمَانِرَوَایَهٗ.

۹۶. سُورَهٗ یٰی عٰلَقُ

سُورَهٗ یٰی (عَلَقُ)، نُورُودَهٗ (۱۹) ثَابِتَهٗ. لِمَکِی هَاتِبَهٗ خُوَارُ. نَافِی سُوْرَهٗ ژِ ثَابِتَا ۱۲ ای تِی کُو تِی دَهٗ پِیْغَا عَلَقُ دَرَبَاسُ بُوِیَهٗ و بِمَعْنَا «خَوِیْنَا هِشْک»-ه. نَافِکِی دِنِی فِی سُوْرَهٗ یٰی زِی «اِقْرَأ» یَهٗ کُو اَوٗ زِی بِمَعْنَا «بِخَوِیْتَ» یَهٗ.

- بِنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَنْ رَحِیْمُ
۱. بِنَافِی خُدَایِی خَوَهٗ بِخَوِیَنَهٗ اَوِی کُو (هَرُ تَشْتِ وِی) تَافِرَانْدِیَهٗ!
۲. اِنْسَانُ ژِ (پَارْچَهٗ یِکِ) خَوِیْنَا هِشْکُ تَافِرَانْدِیَهٗ.
۳. بِخَوِیْنُ! خُدَایِی تَهٗ هَرُ خُدَایِی کَرَمَا پَرَهٗ.
۴. اَوٗ خُدَایِی کُو بِرِیَا قَلَمِی مِرُوفُ پَرُوْرَدَهٗ کِرِیَهٗ.
۵. اِنْسَانُ فِیْرِی یَا کُو نِزَانِی کِرِیَهٗ.
۶. رَاسْتَهٗ، یِیْگَمَانُ اِنْسَانُ ژِ حَدِی خَوَهٗ دَرْدِکَفَهٗ..
۷. دَمَا خَوَهٗ مَالْدَارُ و نَحْوَجَهٗ دِیْبَنَهٗ.
۸. یِیْگَمَانُ فِکْرُ هَرُ یِبَالُ خُدَایِی تَهٗ فَهٗ یَهٗ.

۹. اَرِیْ مَا تَهْ نَدِیْتُ اَوِیْ کُو رِیَا نِمِیْزِیْ دِگَرَه..
۱۰. لِیْبِرْ عُقْدَکِیْ دَمَا دِخَاوَزَه نِمِیْزِیْ بَکَه.۱
۱۱. دَه کَا بَیْزَه؛ اَکْر اَوْ (اِیْ تِیْ نَاسْتَنَگِیْرُنْ) کُو دِ رِیَا رَاسْتْ دَه بَه..
۱۲. یَاَنْ رِیْ دَاخَاوَزَا تَقْوَا دَارِیِیْ دِکَه!
۱۳. کَا بَیْزَه مِیْنْ؛ اَکْر اَوْ بِرَاسْتِیِیْ بَاوَرِیْ نَايِیْنَه وَ پِشْتَا خَوَه دِدَه اِیَاَنِیْ؟
۱۴. اَرِیْ مَا اَوْ نِزَاَنَه کُو خُدِیْ وِیْ دِیْنَه!
۱۵. نَخِیْزْ؛ بِلَا وِسَا نَکَه، صُوْنْدْ بَه؛ اَکْر اَوْ رِیَا کُو دِیْزَه وَ یَا کُو دِکَه فَنَکَرَه، دِ جِهْ دَه اَمِیْ بِهَرَجَا وِیْ بِگِیْرُنْ.
۱۶. پَرَجَمَکَه دَرُوکَرْ نَا گَنَهکَارْ.
۱۷. فِیْجَه بِلَا گَا زِیْ هَقَالْ وَ جِفَاتَا خَوَه بَکَه.
۱۸. اَمْ رِیْ دِیْ گَا زِیْ رِیَا نِیَاَنْ (زِیْرَه فَاَنِیْ جَهَنَمِیْ) بِکَنْ.
۱۹. نَا، بِیَا وِیْ مَکَه. رِیْ خُدَا یِیْ خَوَه رَه هَرَه سِجُوْدِیْ وَ خَوَه نِیْزِیْ وِیْ بَکَه!

۹۷. سُورَةُ يٰی قَدْرُ

سُورَةُ يٰی (قَدْرُ)، یَنْبُیْجْ (۵) نَابَه. لِمَکِیْ هَاتِیْه خُوَارْ، نَافِیْ سُوْرَه رِیْ نَابِیْنَا ۱، ۲، ۳ اِیْ وَ ۳ اِیْ هَاتِیْه کُو دِ وَاَنْ دَه یِیْفَا الْقَدْرُ دَرَبَاسْ بُوْیَه، بِحَسَا شَفَا بِقَدْرُ نَا پِیْرُوْزْ دِکَه.

بِنَافِیْ خُدَا یِیْ کُو رَحْمَنْ رَحِیْمْ

۱. بِیْگَاَنْ مَهْ اَوْ (قُرْآنْ) دِ لَیْلَه الْقَدْرِیْ دَه هِنَا رِیْتَه.
۲. مَا کِیْ تَه فِیْرَکَرِیْه حَتَا تُو زَانَبَه کَا لَیْلَه الْقَدْرِیْ جِیْه؟
۱. اَفْ نَایْتُ دَرْ بَارِیْ اَبُو جَهْلْ دَه هَاتِیْه خَوَارِیْ. لُوْزَا کَا فَا کُو پِیْخَمَبَرِیْ نِمِیْزِیْ دِکَرْ دَفْ دِنَافِیْیِیْ.

۳. شَفَا قَدْرِیْ زِ هَرَارْ هِیْشِیْ بِخِیْرَتِرَهٗ.

۴. دِ وِیْ شَفِیْ دَهٗ، مَلَايِکَتْ وَ رُوْحْ (جِبْرِیْل) بَدَسْتُوْرَا خُدَايِیْ خَوَهٗ، دَرِ بَارِیْ هَرْ کَاَرْ
وَ بَارِیْ دَهٗ تِنِنَهٗ سَرَّ عَرْدِیْ.

۵. اَوْ شَفْ سَلَامَتِیْ وَ نَارَامِیْ یَهٗ. حَبَانِیْ سِیِّدِیْیِ بَرَدَوَامَهٗ.

۹۸. سُوْرَهٗ یٰی بُیِّنَهٗ

سُوْرَهٗ یٰی بُیِّنَهٗ (هَشْتْ ۸) نَایْتَهٗ. لِمَدِیْنِیْ نَازِلْ بُوِیْ یَهٗ. سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ زِ نَایْتَا پِنِشِیْنِ گَرِیْتَهٗ
کُوِیْ دَهٗ بِنِزَا اَلْبَیِّنَهٗ دَرِبَاسْ بُوِیْ، بِمَعْنَا «دَلِیْلْ وَ پِنَاوَرِیَا اَشْکَرَا» یَهٗ.

بِنَافِیْ خُدَايِیْ کُوِیْ رَحْمَنْ رَحِیْمْ

۱. یٰیْنَ کَافِرْ زِ اَهْلِکِیْتَبْ (فَلَهٗ وَ جِهْوْ) وَ مُشْرِکَانَ دَفْ زِ وَانْ نَهَاتَهٗ بَرْدَانْ وَ اَوْ دِ رُوْشَا
اَوْ تِیْ دَهٗ نَهَاتَنْ هِیْلَانْ حِیَانْ کُوِیْ رِنِیْشَانْدَرْکْ زِ وَانْ رَهٗ هَاتْ.

۲. اَوْ (رِنِیْشَانْدَرْ) بِیَحْمَرِکِیْ زِ جَمْ خُدِیْ فَهٗ یَهٗ کُوِیْ زِ وَانْ رَهٗ رُوْپِلِیْنِ پِیْرُوْزْ دِخُوِیْنَهٗ.

۳. فَرْمَانِیْنِ یِنِیْخْ وَ رَاسْتِگُوِیْ دِ وَانْ رُوْپِلَانْ دَهٗ نَهٗ.

۴. اَوِیْنْ کُوِیْ اَهْلِیْ کِیْتِیْبِیْنِ، بَسْ پِشْتِیْ کُوِیْ دَلِیْلَا اَشْکَرَا زِ وَانْ رَهٗ هَاتْ، کَتِنْ اِخْتِلَافِیْ.

۵. اَوْ بَسْ هَاتِیُونْ فَرْمَانِکِرِنْ کُوِیْ اَوْ عِبَادَتِیْ خُدِیْ بِکِنْ، دِ دِیْنِیْ خُدِیْ دَهٗ دِلْبَاشْ وَ
دِلْسُوْزْ بِنْ، بَرِیْ خَوَهٗ زِ هَرْ بَاوَرِیَا بُوْچْ فِکْرِیْنِ وَ بَرِیْ خَوَهٗ بَدِنْ رِیَا خُدِیْ، بِنَاوَايِیْ
پِنْدِیْ نِمِیْزْ بِکِنْ وَ زْکَاتَا مَالِیْ خَوَهٗ بَدِنْ. هَا آفَهٗ دِیْنِیْ رَاسْتْ وَ دَرِیْسْتْ.

۶. بَرَاَسْتِیْ اَوِیْنْ کُوِیْ بَاوَرِیْ تَنَانِیْنِ زِ اَهْلِیْ کِیْتِیْبْ وَ مُشْرِکَانَ، اَوْ دِیْ بِجِنْ نَاگِرِیْ دُوْزْهَیْ
وَ دِیْ هَرِیْ دَهٗ بِنْ. هَا اَوْ پِیْسَتِرِیْنِیْ مَخْلُوْقَانِ.

۷. بَرَاَسْتِیْ یِیْنْ کُوِیْ بَاوَرِیْ تَانِیْنِ وَ کَارِیْنِ فَنَجْ کِرِنْ، اَوْ چِیْتِرِیْنِیْ مَخْلُوْقَانِ.

۸. مَکَافَاتَا وَانْ لِجَمْ خُدَايِیْ وَانْ بَهْشِیْتِیْنِ عَدْنِیْ نَهٗ کُوِیْ دِ بِنِیْ وَانْ رَهٗ جَمْ دِکِشِنْ وَ حَتَا

حَتَّايِيْ اَوْ دِيْ دِ وَاَنْ دَه بِن. خُدِيْ ژ وَاَنْ رَاژِيْ بُوِيَه وَ اَوْ ژِي ژِي رَاژِيْ بُوَنَه. اَفْ
پَرُو ژ بُو وَي كَسِي يَه كُو ژ خُدَايِيْ خَوَه دِتْرَسَه.

۹۹. سُورَه يِي زَلْزَلَه

سُورَه يِي (زَلْزَلَه)، هَشْت (۸) تَايَتَه، لِمَدِيْنِيْ هَاتِيَه خَوَارُ، نَافِيْ خَوَه ژ تَايَتَا پِيْشِيْن گِرْتِيَه كُو
تِي دَه پِيْفَا زَلْزَلَه دَرَبَاسُ بُوِيَه وَ يَمَعْنَا «عَرْدَهَر» ه.

بَنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْم

۱. دَمَا عَرْدُ بَهْرَا خَوَه يَا تَائِيْتِيْ بِيْهَرَه..

۲. دَمَا عَرْدُ جِقَاسُ تَشْتِيْن دِ زِكِيْ خَوَه دَه دَرِيْنَه سَرُ خَوَه..

۳. دَمَا اِنْسَانُ زِيْ بِيْهَرَه: چِه لِيْ هَاتِيَه كُو دِهَرَه!

۴. هَا وَيْ رُوژِيْ، عَرْدُ دِيْ هَمُو خَبَرِيْن خَوَه رَاگِيْهِيْنَه وَ بِيْهَرَه.

۵. كُو خُدَايِيْ تَه بُوَحِيْ وَ سَا قَرْمَانُ لِيْ كَرِيَه كُو هَرُ تَشْتِيْ رَاگِيْهِيْنَه وَ بِيْهَرَه.

۶. وَيْ رُوژِيْ، اِنْسَانُ رَفُ بَرَفُ (ژِ گُورَان) رَادِيْنُ دَا كُو (اَنْجَامَا) كَرِيْنُ خَوَه بِيْيِنُ.

۷. كِيْ كُو بَقَاسِيْ گِرَانِيَا زَرِيْكِئِيْ قَنْجِيْ كَرِيَه دِيْ وَيْ بِيْيِنَه.

۸. كِيْ زِيْ بَقَاسِيْ گِرَانِيَا زَرِيْكِئِيْ نَقَنْجِيْ كَرِيَه دِيْ وَيْ بِيْيِنَه.

۱۰۰. سُورَه يِي عَادِيَاَت

سُورَه يِي (عَادِيَاَت)، يَزْدَه (۱۱) تَايَتَه، لِمَكِّيْ هَاتِيَه خَوَارُ. سُورَه نَافِيْ خَوَه ژ تَايَتَا پِيْشِيْن
گِرْتِيَه كُو تِي دَه بِيْژِيَا الْعَادِيَاَت بُورِيَه، يَمَعْنَا «بُزُوْكِيْنُ بُخْرَه خَر» ه.

بَنَافِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَنْ رَحِيْم

۱. صُوْنْدُ بِيْيِنُ كُو دِ رِيَا خُدِيْ دَه بِيْهَلَكَه هَلَكُ بَاژُ دِدِنُ..

۲. یِیْنُ کُو بَخَوِه چِرُوسْکَان دَرْتِیْنِ..
۳. یِیْنُ کُو دِ سَبَهی دِه ژِ نَشْکَافِه اِیْرِیْش دِکِن..
۴. فِیْجِه تُوژ و دُومَانِی بَرَهْوَا دِخِن..
۵. یوِی تُوژِی دِکْفِن نَافَا کُومَا..
۶. بَرِاسْتِی اِنْسَان لِهْمَبِرِی خُدایِی خَوِه پَر نَانْکُورِه.
۷. یِیْگَمَانْ اَو بَخَوِه ژِی لَسَر فِی (نَانْکُورِی) شَاهِدِه.
۸. یِیْگَمَانْ اَو، پَر پَر ژِ مَالْدَارِیِی حَز دِکِه.
۹. اَرِی مَآ اَو نِزَانِه گَافَا مَرِیْیَن دِ گُورَان دِه سَاغ دِیْن و رَادِیْن..
۱۰. یَا کُو دِ سِیْنِگ و دِلَان دِه فِشَارْتِی ژِی اَشْکَرَا دِیْه..
۱۱. بَرِاسْتِی وِی رُوژِی بَتَامِی هَابَا خُدایِی وَاَنْ ژِ وَاَنْ هَبِه!

۱۰۱. سوره یی قارعه

سوره یی قارعه، یازده (۱۱) نایته. لِمَكِّي هَاتِيه خَوَار. سوره، نَافِی خَوِه ژِ نَایْتِیْن ۱'اَم، ۲'یَم و ۳'یَم گَرْتِیْه کُو دِ وَاَنْ دِه بَیْرَا الْقَارِعَه دَرَبَاس بُوِيَه، بِمَعْنَا «دَرِی رَقِیْنِه». دَاخَوَار ژِی اَو قِیَامَتَه کُو دِلَان دِرَقِیْنِه.

۱. بِنَافِی خُدایِی کُو رَحْمَن رَحِیْم
- اَلْقَارِعَه (رُوژَا ژِ گُوْهَکِرِنِی)..
۲. اَرِی مَآ قَارِعَه (رُوژَا ژِ گُوْهَکِرِنِی) چِی یَه؟
۳. مَآ کِی تَه فِیْر کِرِیْه حَتَا تُو زَانِیْی کَا مَآ قَارِعَه چِی یَه؟
۴. اَو رُوژَه کُو اِنْسَان دِیْن وِکِی پَرِیْرِیْکِیْن شَرِپَزَه و ژِ هَفْ بِلَافْیُوِی..
۵. چِیَا ژِی دِیْن وِکِی هَرِیَا ژُنْدِی!

۶. فَيَجْهَ اَوْ كَسِيَّ كُوْمِيْزِيْنَا وَيْ كِرَانْ بَه..

۷. اِيْدِيْ اَوِيْ دِ نَاقَا زِيَانَكَه زِيَرَا زِي وَ رِحَتْ دَه بَه.

۸. هَرْجِيْ كَسِيَّ كُوْمِيْزِيْنَا وَيْ سِفْكَ بَه..

۹. فَيَجْهَ جِهِيْ وَيْ هَاوِيَه يَه.

۱۰. مَا تُوْزِ كُو دِرَا نِيْ كَا هَاوِيَه جِيْ يَه؟

۱۱. نَاكِرْ كِيْ جَانْسُوْرُ وَ دِرْوَارَه!

۱۰۲. سُوْرَه يٰ تَكَاٰثُرُ

سُوْرَه يٰ تَكَاٰثُرُ، هَشْتُ (۸) نَآيْتَه، لَمَكِّيْ هَاتِيَه خَوَارُ. نَآفِيْ سُوْرَه زِي نَآيْتَا پِيْشِيْنِ تِيْ كُو تِي دَه تِيْفَا اَلْتَكَاٰثُرُ دَرَبَاسِ بُوِيَه. مَعْنَا وَيْ «بِيْرَبُوْنِيْ پَسِنْدَايِيْنَه».

بِنَآفِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. بِرْكِرْنَا مَالْدَارِيْ وَ نَفْسَانْ هُونْ مَشْعُولْ كِرْنِ زِي اَرَا وَه يَا گِرِيْنْگُ.

۲. بِشِيْ رُوْشِيْ حَتَا كُو هُونْ چُونْ سَرْدَانَا گُوْرِسْتَانَانْ زِي.

۳. نَخِيْرُ؛ وَ سَا مَكْنُ؛ پَاشِيْ هُونِيْ بَرَانِنُ!

۴. نَخِيْرُ؛ پَاشِيْ دِيْسَا هُونِيْ بَرَانِنُ!

۵. نَا؛ نَه وَكَه هُونْ حِرْزِ دِيْكُنْ؛ اَكْرُ وَه بِيْشِيْنِيْ زَنَانِيْوِيَا (وَه دِيْ خَوَه زِي بِيْرَفَه نَكِرْبُوِيَا)!

۶. صُوْنْدُ بَه؛ هُونِيْ جَهَنَمِيْ بِيْيِنُ!

۷. دِيْسَا صُوْنْدُ بَه؛ هُونِيْ بِيْجَافِيْنِ خَوَه رَاسْتُ وَ دُرِسْتُ وَيْ بِيْيِنُ.

۸. پَاشِيْ وَيْ رُوْزِيْ هُونِيْ زِي نِعْمَتْ وَ خَوَه شِيْيِنُ لِسَرِ خَوَه بِيْئَه پَرِسِيَارْ كِرْنُ!

۱ مَالْكُوْمْ كِرْنُ وَ مَالْدَارِيَا دِيْنِيْايِيْ، كُبَارِيْ وَ بُوْزِيْلِنْدِيْ يَا بِيْرَبُوْنَا زَاوُوْكَ وَ مِيْرَانْ، هُونْ زِي عِبَادَتِيْ خُدِيْ زِي بِيْرَفَه كِرْنُ.

۱۰۳. سُوْرَهٗ یٰی عَصْرُ

سُوْرَهٗ یٰی (عَصْرُ)، سِی (۳) ثَایِثَهٗ. لِمَکِّی نَازِلُ بُوِ یَهٗ . سُوْرَهٗ نَافِیْ خَوَهٗ زُ ثَایِثَا یٰی شِیْنُ گِزِیْثَهٗ کُو تِی دَهٗ یٰی فَا عَصْرُ دَرَبَاسُ بُوِیَهٗ، یَمَعْنَا «صَدَّصَال، جَاخ، بَرْتِیْفَارُ وَ نِمْزَا عَصْرِی یَهٗ».

بِنَافِیْ خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. یَدِمْی (ثَانِ زِی، بِدَمَا عَصْرِی) صُوْنَدُ بَهٗ!
۲. بِرَاسْتِی مَرُوْفُ هَمُو دِ زِیَانِی دَهٗ نَهٗ.
۳. زِ یٰلِی یِیْنِ کُو باوَرِی ثَانِیْنِ وَ کَارِیْنِ قَنَچْ کِرْنِ وَ لِسَرُ حَقِی وَ صَبْرِی هَفْ شِیْرَتْ کِرْنِ.

۱۰۴. سُوْرَهٗ یٰی هَمَزَهٗ

سُوْرَهٗ یٰی (هَمَزَهٗ)، نَهٗ (۹) ثَایِثَهٗ. لِمَکِّی هَایِثَهٗ خَوَاوُ وَ نَافُ زُ ثَایِثَا یٰی شِیْنُ تِی کُو تِی دَهٗ یٰی فَا هَمَزَهٗ دِیْهَوْرَهٗ، یَمَعْنَا «سَبْ، طِنَاوُ کِرْنِ وَ رَنْجِیْدَهٗ کِرْنِ وَ شُرْمَزَاوُ کِرْنَهٗ».

بِنَافِیْ خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. وَاخْ لِحَالِی چَقَاسْ کِیْسِی طِنَاوُ کَرُ وَ عِیْبَدَرِیْنُجْ بَهٗ.
۲. اَوِی کُو (مَالُ وَ) سَرُوْتِی کُوْمُ دَکَهٗ وَ دِهْزَمِیْرَهٗ!
۳. زِ وِی وَهٗ یَهٗ کُو سَرُوْتَا وِی (لِدِثِیَا یِی) دِی وِی هَرُ وَ هَرُ یِهَیْلَهٗ (وِی بَکَهٗ نَمِرُ).
۴. نَعِیْرُ، بِلَا وِی حِزْرِی نَکَهٗ! بِرَاسْتِی اَوِی دِ حُطْمَهٗ یِی دَهٗ یِی وَرْکِرْنِ.
۵. اَرِی مَا تُو چِهٖ دِرَازِی کَا حُطْمَهٗ چِهٖ یَهٗ؟
۶. ثَاگِرِی خُدِی یِی پِیْکِی یَهٗ.
۷. اَوُ ثَاگِرِی کُو سَرُ دِلَانِ دِگِرَهٗ.
۸. بِرَاسْتِی اَوُ اِگَرُ لِسَرُ وَاَنْ گِرِی وَ دَاَدَا یِی یَهٗ.
۹. بَسْتُوْنِیْنِ دِرِیْزِکِرِی فَهٗ گِرِیْدَا یِی نَهٗ.

۱۰۵. سُورَہِ یٰ فِیْلُ

سُورَہِ یٰ (فِیْلُ)، یَنْبُئُ (۵) نَایَہ، لِمَکِّی ہَاتِیَہ خَوَارُ. نَافِی سُوْرَہٗ ۙ نَایَتَا یَنْشِیْنِ ہَاتِیَہ کُو تِی دَہ یِّفَا فِیْل دَرَبَاسُ بُوَیَہ کُو اُو زِی حَیَوَانِکِی نَاسِکِرِی یَہ.

بَنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. کَا ۙ مِّنْ رَّہِ بَیْزَہ: خُدَایِی تَہ چَہ بِسَرِی خَوَدَانِیْنِ فِیْلِی نَایَہ؟
۲. مَا وِی فَنَ و فَوْتِیْنِ وَاَنْ بَرَّهَوَا و بُوچَ نَکَرُ؟
۳. مَا طَیْرِیْنِ اَبَایِلْ بِسَرِ وَاَنْ دَہ رَفَ بَرَفَ نَشَانْدُ؟
۴. وَاَنْ، کَفْرِیْنِ ۙ رِہْرِیَا پَہْتِی دِ وَاَنْ وَرَکِرُنْ.
۵. فِیجَہ وَاَنْ کِرَہ وِکِی گَہَایِی جُوْتِی یِی بِنِیْکِرِی.

۱۰۶. سُورَہِ یٰ قُرِیْشُ

سُورَہِ یٰ (قُرِیْشُ)، چَارُ (۴) نَایَہ، لِمَکِّی ہَاتِیَہ خَوَارُ. سُورَہ، نَافِی خَوَہ ۙ نَایَتَا یَنْشِیْنِ گِرِیَہ کُو تِی دَہ یِّفَا قُرِیْشُ دَرَبَاسُ بُوَیَہ.

بَنَافِی خُدَایِی کُو رَحْمَن رَحِیْم

۱. بِسَدَمَا هُوْگِرِی و سَہْلِکِرِنَا بَاَزَرْگَانِیْی بُو قُرِیْشِیَاْ؛
۲. هُوْگِرِی و سَہْلِکِرِنَا بَاَزَرْگَانِیَا زِفِشْتَاْ و هَافِیْنِی.
۳. فِیجَہ بِلَا قُرِیْشِی، عِبَادَتِی خُدَانِی فِی مَالِی (کُو کَعْبَہِ یَہ) بِکِنْ.

۱ خَوَدِی و هَفَالْبَنْدِیْنِ فِیْلُ وَاَلِیْیَ یَمَنِی (اَبْرَہَہ) یَہ کُو لَصْنَعَایِی دِیْرُکُ چِیْکِرُبُو ۙ بُو کُو خَلْکُ دِ شُوْنَا کَعْبِی دَہ هَرُنْ سَرْدَانَا وِی. زَلَامِکِی کُنْعَانِی شَبْشُ چُوْبُو تِی دَہ پِیْسُ کِرَبُو. ۙ لَوْرَہ اَبْرَہَہ صُوْنْدُ خَوَارُ کُو کَعْبِی وَیْرَانُ بِکَہ و بَچَنْدُ فِیْلَانُ بَرِی خَوَہ دَاْبُو مَکِی. چَہ گَاْفَا کُو وَاَنْ بَرِی خَوَہ دَا کَعْبِی، خُدِی تَعَالٰی رَفَ بَرَفَ بَرِی چِیْشِیْکَانُ دَا سَرُ وَاَنْ وِکِی کُو نَایْتَانُ اَفَادَہ کِرِیَہ، اُو بَرَنَہ هَلَاکِی. بَرَاگَہَانْدَا فِی سُوْرَہِ یِی پُوْتِیْرَسَتْ هِشِیَارُ کِرَنَہ کُو اَنْجَامَا نِیَارِیْنِ خُدِی تَعَالٰی و مُقَدَّسَاتَانُ، نَہ خِیْرَہ.

۴. اَوْ خُدَايِیْ كُو اَوْ زِ بَرِحِيُونِي تَبِيرُ كِرَنَه وَ زِ تَرِيسِي اَوَّلَه كِرَنَه.

۱۰۷. سُورَه یِی مَاعُونُ

سُورَه یِی (مَاعُونُ)، حَفْتُ (۷) نَایْتَه، لِمَكِّي هَاتِيَه خَوَارُ. نَافُ زِ نَایْتَا هَفْتُمُ تِي كُو تِي دَه بِنَرِيَا مَاعُونُ بُوَرِيَه وَ بَوَاتِيَا «نَارِيكَارِي، زَكَانْدَايِنُ وَ صَدَقَه دَايِنُ، قَيْدَه دَايِنَه».

بِنَافِي خُدَايِیْ كُو رَحْمَن رَحِيمَ

۱. كَا زِ مَن رَه بِيئَرَه: اَوِي كُو بَرُوَرَا جَزَا دَانِي بَاوَرِي نَایِنِي؟
۲. هَا اَوْ، اَوِي كُو يِي سِيوِي بَدْلَه شِكِي دِدَه پَاش (مُرَحْمَتِي لِي نَاكَه).
۳. لِسَر نَاندَايِنُ وَ تَبِيرُ كِرَنَا بَلَنگَا زَانُ كَسِي دَبَر رَآنَاكَه.
۴. وَآخِ لِحَالِي نَمِيژُ كَرَانُ بَه..
۵. اَوْ نَمِيژُ كَرِيْنُ كُو هَايَا وَآنُ زِ نَمِيژَا وَآنُ نِينَه.
۶. اَوِيْنُ كُو زَرَفَكَارِيِي (رِيَاكَارِيِي) دِكُنُ.
۷. رِيَا قَدَانْدِيْنِي زِي لَبَرُ حَوَجَه دَارَانُ دِگَرِنُ.

۱۰۸. سُورَه یِی كُوسَرُ

سُورَه یِی (كُوسَرُ)، سِي (۳) نَایْتَه. لِمَكِّي هَاتِيَه خَوَارُ. سُورَه نَافِي خَوَه زِ نَایْتَا پِيَشِيْنُ گَرِيْتَه كُو تِي دَه يِيْفَا كُوسَرُ دَرَبَاسُ بُوِيَه، بَمَعْنَا «خِيَرَا پَرُ، لَجْنَتِي جَمَكُ، حَوْطِي پِيَحْمَبَرُ، پِيَحْمَبَرِي، قُرْبَانُ وَ شَفَاعَتَه».

بِنَافِي خُدَايِیْ كُو رَحْمَن رَحِيمَ

۱. (رَسُولِي مِن) بَرِاسْتِي مَه كُوسَرُ (خِيَرَا پَر) دَايَه تَه.
۲. فَيَجَه زِ رَبِّي خَوَه رَه نَمِيژُ بَكَه وَ زِ بُو وَي (قُرْبَان) شَرُزِي بَكَه.

۳. بِرَاسِیِّ یٰ کُوْزٍ تَہْ دِکْرِہِہْ وَ حَزْزٍ تَہْ نَاکَہْ، اَوَہِ یٰ وَارْکُوْرُ وَ یٰ دُنْدَہْ.

۱۰۹. سُورَہِ یٰ کَافِرُوْنَ

سُورَہِ یٰ (کَافِرُوْنَ)، شِسْ (۶) نَایَہْ، لِمَکِیْ ہَاثِیَہْ خَوَاْ. نَافِیْ سُوْرَہْ زِ نَایَٹَا پِشِیْنِ یٰ کُوْیِ دَہْ یٰفَا کَافِرُوْنَ دِہْرَہْ، پَرِزَمَارَا «کَافِر» ہْ کُوْ بَمَعْنَا «بَاوَرِی نَنَایَہْ، حَقَّقَشِیْرُ، دِیْنَبَطَالُ وَ گَاوَرَانَہْ».

بِنَافِیْ خُدَایِ کُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. بَیْزَہْ: ہٰی گِلی کَافِرَان!
۲. اَوِیْن کُو هُوْن عِبَادَتِیْ وَ اَنْ دِکْنِ اَزْ عِبَادَتِیْ وَ اَنْ نَاکِم.
۳. اَوِیْ کُو اَزْ عِبَادَتِیْ وَ یِ دِکْمْ هُوْن زِیْ عِبَادَتِیْ وَ یِ نَاکِن.
۴. اَزْ بَخَوَہْ دِیْ نَبِمْ عِبَادَتْکَرِیْ یٰ کُو هُوْن عِبَادَتِیْ وَ یِ دِکْن.
۵. هُوْن بَخَوَہْ زِیْ دِیْ نَبِنْ عِبَادَتْکَرِیْ وَ یِ یٰ کُو اَزْ عِبَادَتِیْ وَ یِ دِکْم.
۶. دِیْنِیْ وَہْ زِ وَہْ رَہْ وَ دِیْنِیْ مِّنْ زِیْ مِّنْ رَہْ یَہْ.

۱۱۰. سُورَہِ یٰ نَصْرَ

سُورَہِ یٰ (نَصْرَ)، سِیْ (۳) نَایَہْ. لِمَدِیْنِیْ ہَاثِیَہْ خَوَاْ. سُوْرَہْ، نَافِیْ خَوَہْ زِ نَایَٹَا پِشِیْنِ گَرِیْہْ کُوْیِ دَہْ یٰفَا نَصْرَ دَرِیَاسْ بُوْیَہْ وَ بَمَعْنَا «تَارِیْکَارِیَہْ».

بِنَافِیْ خُدَایِ کُو رَحْمَن رَحِیْمَ

۱. دَمَا تَارِیْکَارِیَا خُدِیْ وَ سَرَكَفْتِنْ زِ بُوْ تَہْ هَاْ.
۲. تَہْ زِیْ دِیْٹْ کُو مِرُوْفْ کُوْمْ بَکُوْمْ دِکَفْتَہْ دِیْنِیْ خُدِیْ دَہْ.
۳. فِیْجَہْ هَنْگِیْ حَمَدِیْ خُدَایِ خَوَہْ بَکَہْ، زِ هَرْ کِیَاسِیْ پَاکْ بَدِیْرَہْ وَ دَاخَاوَاْ لِبُورِیْنَا خَوَہْ زِیْ بَکَہْ. بِرَاسِیْ زِیْ اُوْ پَرِ تُوْبَہْ پَرِیْرَہْ.

۱۱۱. سُورَه یِی تَبَّتْ

سُورَه یِی (تَبَّتْ)، پِنْتِج (۵) نَائِتَه. لِمَكِّي هَاتِيَه خَوَار. نَائِي سُورَه رِ نَائِيَا پِيَشِيْن تِي كُو تِي دَه
پِيَّفَا تَبَّت بُورِيَه، بِمَعْنَا «زِيَان كِرِيَه، شَحْتُ بُويَه» كُو آوُ زِي نِفَر.

بِنَائِي خُدَائِي كُو رَحْمَن رَحِيمَ

۱. دَسْتُ و لِيَّيْ أَبُو لَهَبْ شَحْتُ (هَلَاكُ) بِيْن و هَلَاكُ زِي بُون..
۲. سَرَوْتُ و قَارَانْجَا كُو كِرِي تُو فَيْدَه نَدَائِي.
۳. آوِي بَكْفَه نَاگِرَكِي بِيَّيْتُ.
۴. زِي نَا وِي زِي بَارِهَلِكِرَا دَارَانَه (دَارَانْ دَافِيَزَه سَر نَاگِرِي مِيْرِي خَوَه).
۵. وَرِيْسَكِي لِهْفُهُونَايِي دِ سِتُوِيِي وِي دَه يَه.

۱۱۲. سُورَه یِی اِخْلَاصْ

سُورَه یِی (اِخْلَاصْ)، چَار (۴) نَائِتَه، لِمَكِّي هَاتِيَه خَوَار. نَائِي سُورَه رِ نَافَرُوْكَا سُورَه تِي كُو
بَحْسَا بِيْر و بَاوَرِيَا تَوَحِيْدِي (يَكْدِيْرِيْنِي) دَكَه.

بِنَائِي خُدَائِي كُو رَحْمَن رَحِيمَ

۱. بِيَّيَزَه: خُدِي هَر يَكَه، تَكَه.
۲. هَر خُدِي يَه بَرَكْهََا حَوَجَه دَارَانْ.
۳. كَس زِي نَبُوِيَه و آوُ زِي رِ كَسِي نَبُوِيَه.
۴. تُو هَمُكُوْف و هَفْطَا زِي رَه تِنْنْ.
- ۱ صَمْدُ؛ حَوَجْهِيَا وِي بِيَشْتِكِي تْنَه يَه و هَر تَشْتُ حَوَجِيِي وِي يَه.

۱۱۳. سُورَةُ يٰ اَلْفَلَقِ

سُورَةُ يٰ اَلْفَلَقِ، يَنْبُذُ (۵) نَافِثَةً. لِمَكِّيٍّ نَازِلٌ بُوِيَ هِيَ. سُورَةُ نَافِثَةٍ حَوَتْ رِثْمًا يَنْبُذُهَا كَرِيْمُهُ كُو
تِي دَه يَزِيْرًا اَلْفَلَقِ دَرْبَاسٌ بُوِيَ، بِمَعْنَا «سَبَّهْ وَ بَيَانِي يَه».

بِنَافِثِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. بِيْزَرَه: اَزْ بَخْدَايِيْ اَلِنَدِيْ (شَفَقِيْ) حَوَه دِيَارِيْمُ.

۲. رِ خَرَايِيْ وَ نَقْنَجِيَا هَر نَافِرَانْدِيْكِ..

۳. رِ زَرَارُ وَ نَقْنَجِيَا شَفِيْ گَاڤَا بَتَكُوْزِي طَارِي دِيَه..

۴. رِ نَقْنَجِيَا سِيْرَبَنْدَانْ دَمَا دِ گِرِيْكَانْ دَه پَفْ دِيْكَنْ..

۵. رِ نَقْنَجِيَا كَسِيْ چَاڤَنْبَارْ گَاڤَا چَاڤَنْبَارِيْ دِيْكَه.

۱۱۴. سُورَةُ يٰ نَاسِ

سُورَةُ يٰ نَاسِ، شَسْ (۶) نَافِثَةً. لِمَدِيْنِيْ هَاتِيَه خَوَارْ. لِكُوْرِيْ هِن رِيَوَاتَانْ رِي لِمَكِّيْ هَاتِيَه
خَوَارْ. سُورَةُ نَافِثَةٍ حَوَتْ رِثْمًا يَنْبُذُهَا كَرِيْمُهُ كُو دِ وَانْ دَه يَزِيْرًا
نَاسٌ دَرْبَاسٌ بُوِيَ وَ بِمَعْنَا «مَرُوْفَه».

بِنَافِثِيْ خُدَايِيْ كُو رَحْمَن رَحِيْم

۱. بِيْزَرَه: اَزْ بِيْرُوْرْدِ گَارِيْ مَرُوْڤَانْ حَوَه دِيَارِيْمُ..

۲. پَادِيْشَاهْ وَ سَرُوْرِيْ مَرُوْڤَانْ..

۳. خُدَايِيْ مَرُوْڤَانْ..

۴. رِ نَقْنَجِيَا (شَيْطَانْ) اِيْ تَاسَاوَاْسَكُرْ اِيْ حَوَه نَبْنَدِيْ دِيْكَه..

۵. آوِيْ كُو شُبْهَه وَ تَاسَاوَاْسِيْ دِيْخَه دِلِيْن مَرُوْڤَانْ..

۶. رِ شَيْطَانِيْن جِنِيْ وَ شَيْطَانِيْن اِنْسِيْ.

فہرستِ سورہ یانِ لُگوری ریزا دِ قرآنی دہ

ریزا سورہ	نافی سورہ	ہزارا روپل	ریزا سورہ	نافی سورہ	ہزارا روپل
۰۱	سُورَہِ یٰنِ قَاتِحِی	۴	۳۰	سُورَہِ یٰنِ رُوم	۴۶۹
۰۲	سُورَہِ یٰنِ بَقَرہ	۶	۳۱	سُورَہِ یٰنِ لُقمان	۴۷۷
۰۳	سُورَہِ یٰنِ تَالِی عِمْران	۶۰	۳۲	سُورَہِ یٰنِ سَجَدہ	۴۸۲
۰۴	سُورَہِ یٰنِ نِساء	۹۰	۳۳	سُورَہِ یٰنِ اَحْزاب	۴۸۶
۰۵	سُورَہِ یٰنِ مائِدہ	۱۲۲	۳۴	سُورَہِ یٰنِ سَبأ	۴۹۸
۰۶	سُورَہِ یٰنِ اَنْعام	۱۴۵	۳۵	سُورَہِ یٰنِ فاطر	۵۰۵
۰۷	سُورَہِ یٰنِ اَعْراف	۱۷۲	۳۶	سُورَہِ یٰنِ یاسین	۵۱۲
۰۸	سُورَہِ یٰنِ اَنْفال	۲۰۱	۳۷	سُورَہِ یٰنِ صافات	۵۲۰
۰۹	سُورَہِ یٰنِ تَوْبہ	۲۱۳	۳۸	سُورَہِ یٰنِ صاد	۵۳۱
۰۱۰	سُورَہِ یٰنِ یونس	۲۳۶	۳۹	سُورَہِ یٰنِ زمر	۵۳۸
۰۱۱	سُورَہِ یٰنِ هود	۲۵۱	۴۰	سُورَہِ یٰنِ غافر	۵۴۸
۰۱۲	سُورَہِ یٰنِ یوسف	۲۶۷	۴۱	سُورَہِ یٰنِ فُصَلت	۵۵۸
۰۱۳	سُورَہِ یٰنِ رَعْد	۲۸۲	۴۲	سُورَہِ یٰنِ شورا	۵۶۵
۰۱۴	سُورَہِ یٰنِ اِبْراہیم	۲۸۹	۴۳	سُورَہِ یٰنِ زُحْرف	۵۷۱
۰۱۵	سُورَہِ یٰنِ حِجْر	۲۹۷	۴۴	سُورَہِ یٰنِ دَحان	۵۷۹
۰۱۶	سُورَہِ یٰنِ نَحْل	۳۰۴	۴۵	سُورَہِ یٰنِ جاثیہ	۵۸۳
۰۱۷	سُورَہِ یٰنِ اِسرائ	۳۲۱	۴۶	سُورَہِ یٰنِ احْقاف	۵۸۷
۰۱۸	سُورَہِ یٰنِ کَھَف	۳۳۴	۴۷	سُورَہِ یٰنِ مُحَمَّد	۵۹۲
۰۱۹	سُورَہِ یٰنِ مَریم	۳۴۸	۴۸	سُورَہِ یٰنِ فَتْح	۵۹۷
۰۲۰	سُورَہِ یٰنِ طہ	۳۵۷	۴۹	سُورَہِ یٰنِ حِجْرات	۶۰۲
۰۲۱	سُورَہِ یٰنِ اَنْبِیاء	۳۷۰	۵۰	سُورَہِ یٰنِ قاف	۶۰۴
۰۲۲	سُورَہِ یٰنِ حَج	۳۸۲	۵۱	سُورَہِ یٰنِ زارِیات	۶۰۸
۰۲۳	سُورَہِ یٰنِ مُؤْمِنُون	۳۹۳	۵۲	سُورَہِ یٰنِ طور	۶۱۲
۰۲۴	سُورَہِ یٰنِ نُوْر	۴۰۳	۵۳	سُورَہِ یٰنِ نَجْم	۶۱۶
۰۲۵	سُورَہِ یٰنِ فُرْقان	۴۱۴	۵۴	سُورَہِ یٰنِ قَمَر	۶۲۰
۰۲۶	سُورَہِ یٰنِ شَعراء	۴۲۳	۵۵	سُورَہِ یٰنِ الرَحْمٰن	۶۲۵
۰۲۷	سُورَہِ یٰنِ نمل	۴۳۷	۵۶	سُورَہِ یٰنِ واقِعہ	۶۳۰
۰۲۸	سُورَہِ یٰنِ قَصَص	۴۴۸	۵۷	سُورَہِ یٰنِ حَید	۶۳۵
۰۲۹	سُورَہِ یٰنِ عَنکَبوت	۴۶۰	۵۸	سُورَہِ یٰنِ مَجادِلہ	۶۴۰

فہرستِ سورہ یانِ لُکُورِ رِیزا دِ قرآنی دہ

ہزارا روپل	نافی سورہ	ریزا سورہ	ہزارا روپل	نافی سورہ	ریزا سورہ
۷۱۲	سُورَہِ یَیْ اَعْلَا	۸۷	۶۴۴	سُورَہِ یَیْ حِشْرِ	۵۹
۷۱۳	سُورَہِ یَیْ حَاشِیَہ	۸۸	۶۴۸	سُورَہِ یَیْ مُمْتَحِنَہ	۶۰
۷۱۵	سُورَہِ یَیْ فَجْرِ	۸۹	۶۵۰	سُورَہِ یَیْ صَفِّ	۶۱
۷۱۷	سُورَہِ یَیْ بَلَدِّ	۹۰	۶۵۲	سُورَہِ یَیْ جُمُعَہ	۶۲
۷۱۸	سُورَہِ یَیْ شَمْسِ	۹۱	۶۵۴	سُورَہِ یَیْ مُنَافِقُونْ	۶۳
۷۱۹	سُورَہِ یَیْ لَیْلِ	۹۲	۶۵۶	سُورَہِ یَیْ تَغَابُنْ	۶۴
۷۲۱	سُورَہِ یَیْ صَحَا	۹۳	۶۵۸	سُورَہِ یَیْ طَلَاقْ	۶۵
۷۲۲	سُورَہِ یَیْ اِنْشِرَاحْ	۹۴	۶۶۰	سُورَہِ یَیْ تَحْرِیْمْ	۶۶
۷۲۲	سُورَہِ یَیْ تِیْنْ	۹۵	۶۶۳	سُورَہِ یَیْ مُلْکْ	۶۷
۷۲۳	سُورَہِ یَیْ عَلَقْ	۹۶	۶۶۶	سُورَہِ یَیْ قَلَمْ	۶۸
۷۲۴	سُورَہِ یَیْ قَدَرْ	۹۷	۶۷۰	سُورَہِ یَیْ حَافَہ	۶۹
۷۲۵	سُورَہِ یَیْ بَیِّنَہ	۹۸	۶۷۳	سُورَہِ یَیْ مَعَارِجْ	۷۰
۷۲۶	سُورَہِ یَیْ زُلْزَلَہ	۹۹	۶۷۶	سُورَہِ یَیْ نُوْحْ	۷۱
۷۲۶	سُورَہِ یَیْ عَادِیَاتْ	۱۰۰	۶۷۸	سُورَہِ یَیْ جِنْ	۷۲
۷۲۷	سُورَہِ یَیْ قَارِعَہ	۱۰۱	۶۸۱	سُورَہِ یَیْ مَزْمَلْ	۷۳
۷۲۸	سُورَہِ یَیْ تَکْوِیْنْ	۱۰۲	۶۸۳	سُورَہِ یَیْ مَدَّثْرْ	۷۴
۷۲۹	سُورَہِ یَیْ عَصْرْ	۱۰۳	۶۸۷	سُورَہِ یَیْ قِیَامَتْ	۷۵
۷۲۹	سُورَہِ یَیْ هُمَزَہ	۱۰۴	۶۸۹	سُورَہِ یَیْ اِنْسَانْ	۷۶
۷۳۰	سُورَہِ یَیْ فِیْلِ	۱۰۵	۶۹۲	سُورَہِ یَیْ مُرْسَلَاتْ	۷۷
۷۳۰	سُورَہِ یَیْ قُرِیْشْ	۱۰۶	۶۹۵	سُورَہِ یَیْ نَبَا	۷۸
۷۳۱	سُورَہِ یَیْ مَاْعُوْنْ	۱۰۷	۶۹۷	سُورَہِ یَیْ نَاَزِعَاتْ	۷۹
۷۳۱	سُورَہِ یَیْ کَوْسَرْ	۱۰۸	۷۰۰	سُورَہِ یَیْ عَبَسْ	۸۰
۷۳۲	سُورَہِ یَیْ کَافِرُوْنْ	۱۰۹	۷۰۲	سُورَہِ یَیْ تَکْوِیْرْ	۸۱
۷۳۲	سُورَہِ یَیْ نَصْرْ	۱۱۰	۷۰۴	سُورَہِ یَیْ اِنْفِطَارْ	۸۲
۷۳۳	سُورَہِ یَیْ تَبَّتْ	۱۱۱	۷۰۵	سُورَہِ یَیْ مُطَفِّفِیْنْ	۸۳
۷۳۳	سُورَہِ یَیْ اِخْلَاصْ	۱۱۲	۷۰۸	سُورَہِ یَیْ اِنْشِقَاقْ	۸۴
۷۳۴	سُورَہِ یَیْ الْفَلَقْ	۱۱۳	۷۰۹	سُورَہِ یَیْ بُرُوجْ	۸۵
۷۳۴	سُورَہِ یَیْ نَاسْ	۱۱۴	۷۱۱	سُورَہِ یَیْ طَارِقْ	۸۶